تەفسیرا

ژیان

راڤەکرنا

دکتۆر: اسماعیل سگێری

لێزڤڕین و ڕاستکرنا زمانی

اسماعیل طه شاهین   شعبان کەهی   محمد عیسی هرۆری

چاپەکا پێداچۆیی و زێدەکرییە

چاپا: شەشێ

سۆرەتا فاتیحە

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٧) ئایەتە

﴿١﴾ ب ناڤێ خودایێ دلۆڤان و پڕ دلۆڤان

﴿٢﴾ سوپاس هەمی بۆ خودایێ گشت جیهانان.

﴿٣﴾ [ئەو خودایێ] دلۆڤان و پڕ دلۆڤان.

﴿٤﴾ [ئەو خودایێ] خودانێ ڕۆژا جزادانێ.

﴿٥﴾ [خودێوۆ] تنێ ئەم تە دپەرێسین، و هاریكارییێ ژ تە ب تنێ دخوازین.

﴿٦﴾ مە ڕاستەڕێ بكە.

﴿٧﴾ ڕێكا وان كەسێت تە كەرەم [قەنجی] د گەل كرین، نە ڕێكا وان كەسێت تە كەرب و غەزەب لێ كری، و نەرێكا كەسێت ڕێ بەرزەكری.

⋆ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: ((ئەز ب وی كەمە یێ ڕوحا مە د دەستێ ویدا خودێ نە د تەوراتێدا و نە د ئنجیلێدا و نە د زەبوورێدا و نە د قورئانێدا وەكی سۆرەتا فاتیحێ نەئینایییە خوار)).

⋆ دیسا پێغەمبەر (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) د فەرموودەكا قودسیدا دبێژیت: ((خودایێ مەزن دبێژیت: من نڤێژ د ناڤبەرا خۆ و بەندەیێ خۆدا ب نیڤی یێ ژێكڤەكری، و بەندەیێ من چ بخوازیت دێ دەمێ، ڤێجا ئەگەر بەندەی گۆت (**الحمد لله رب العالمين**) خودێ دێ بێژیت: بەندەیێ من شوكور و سوپاسییا من كر، و ئەگەر گۆت (**الرحمن الرحيم**) خودێ دێ بێژیت: بەندەیێ من پەسن و مەدحێت من كرن، و ئەگەر گۆت: (**مالك يوم الدين**) خودێ دێ بێژیت: بەندەیێ من ئەز مەزن و خودان دەستهەلات دانام. و ئەگەر گۆت: (**إياك نعبد وإياك نستعين**) خودێ دێ بێژیت: ئەڤە د ناڤبەرا من و بەندەیێ مندایە، و بەندەیێ من چ بخوازیت دێ دەمێ. و ئەگەر گۆت (**اهدنا الصراط المستقيم صراط الذين انعمت عليهم غير المغضوب عليهم ولا الضالين**) خودێ دێ بێژیت: ئەڤە بۆ بەندەیێ منە، و كا بەندەیێ من چ بخوازیت ئەز دێ دەمێ.

سۆرەتا بەقەرە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٢٨٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن (ئەلف، لام، میم) و ئەڤە تەمامییا تیپێت عەرەبینە کو (٢٨) تیپن، نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ کو عەرەبان پێ چێ نابیت قورئانەکا وەکی ڤێ چێ بکەن، د گەل هندێ هەر ژ وان حەرفان پێك هاتییە ئەوێت ئەو ئاخڤتنا خۆ پێ چێ دکەن.

﴿٢﴾ ئەڤە ئەو قورئانە کو گۆمان تێدا نینە [ژ دەڤ خودێ هاتییە] و ڕێکا ڕاستەڕێکرنێیە بۆ پارێزکاران.

﴿٣﴾ [پارێزکار] ئەون ئەوێت باوەرییێ ب غەیبێ [تشتێ نەپەنی و نەدیار] دئینن، و بەردەوام نڤێژان دکەن، و ژ تشتێ مە داییێ سەدەقەیان ژێ ددەن.

﴿٤﴾ و ئەو ئەون یێت باوەرییێ ب وێ دئینن ئەوا بۆ تە و بۆ [پێغەمبەرێت] بەری تە هاتی و ژ ئاخرەتێ ژی بێ گۆمانن.

﴿٥﴾ ئەها ئەڤەنە ل سەر ڕاستەڕێکرنا خودایێ خۆ، و هەر ئەڤەنە د سەرفەراز.

★ پێغەمبەر (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) دبێژیت: ((مالێت خۆ نەکەنە گۆڕ، ب ڕاستی ئەو مالا سۆرەتا بەقەرە تێدا دهێتە خواندن شەیتان ناچیتە تێڤە)).

★ ئەبو هورەیرە دبێژیت: پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) شاندەکێ پێکهاتی ژ چەندەکان هنارت، ئینا پێغەمبەری پسیارا خواندنا وان کر کا هەر ئێکی چەند قورئان ژبەرە، هەر ئێکی گۆت کا چەند قورئان ژبەرە، هەتا گەهشتییە زەلامەکی ژ وان هەمییان بچویکتر گۆتێ: ((فلان کەس تە چ قورئان ژبەرە؟))، ئینا گۆت: فلان سۆرەت و فلان سۆرەت و سۆرەتا بەقەرە ژی. ئینا پێغەمبەری گۆت: ((تە سۆرەتا بەقەرە ژبەرە؟)) گۆت: بەلێ.. ئینا پێغەمبەری گۆت: ((هەرە تو میرێ وانی)) ئینا زەلامەکی ژ ڕیسپییێت وان گۆت: ئەز ب خودێ کەمە چو تشتان ئەز ژ ژبەرکرنا سۆرەتا بەقەرە نەدامە پاش ترسا هندێ نەبیت ئەز نەشێم پێ ڕابم، ئینا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: ((قورئانێ بزانن و بخوینن ب ڕاستی نموونەیا وی یێ دخوینیت و پێ ڕادبیت وەکی همبانکەکێیە یا تژی مسك و بێهن خۆشی بیت و بێهنا وێ بدەتە هەمی جهان، و نموونەیا وی یێ دزانیت و پێ نەرابیت وەکی همبانکەکا تژی مسکە و یا گرێدایی بیت)).

★ دیسا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: ((سۆرەتا بەقەرە بخوینن، خواندنا وێ بەرەکەتە و هێلانا وێ پەشێمانییە، و سێربەند نەشێنێ)).

﴿٦﴾ ڕاستی ئەو کەسێت گاور بوویین ل دەڤ وان ئێکە، تو چ وان بترسینی چ نەترسینی، ئەو هەر باوەرییێ نائینن.
﴿٧﴾ خودێ مۆرا ل سەر دل و گوهێت وان دانایی و پەردە یا ئێخستییە بەر چاڤێت وان، و ئیزایەکا مەزن بۆ وان یا هەی.
﴿٨﴾ و هندەك هەنە ژ خەلکی دبێژن: مە باوەری ب خودێ و ڕۆژا ئاخرەتێ [دویماهییێ] هەیە، بەلێ ب ڕاستی ئەو ب خۆ بێ باوەرن.
﴿٩﴾ دڤێن خودێ و خودان باوەران بخاپینن، و ژ خۆ پێڤەتر کەسێ ناخاپینن و پێ نوزانن ژی.
﴿١٠﴾ د دلێ [دەروونێ] واندا نەساخی هەیە، ڤێجا خودێ نەساخیا وان پتر لێ کر، و ژ بەر درەوکرنا وان بەرهنگاری ئیزایەکا ب ئێش کرن.
﴿١١﴾ و هەر گاڤەکا ژ وانڕا بێتە گۆتن: خرابییێ د ئەردیدا نەکەن، دبێژن: ئەم تنێ ڤەنجیکەر و باشی خوازین.
﴿١٢﴾ بەلێ هەر ئەڤەنە خرابییێ دکەن، بەلێ ب خۆ ناحەسن.
﴿١٣﴾ و هەر گاڤەکا ژ وانڕا بێتە گۆتن: دێ هوین ژی، وەکی خەلکێ دی باوەرییێ بینن، دبێژن: ئەم ژی وەکی نەفامان باوەرییێ بینین؟! [هشیاربن] هەر ئەون نەفام و پێ نوزانن ژی.
﴿١٤﴾ هەر دەمەکێ گەهشتنە کەسێت باوەری ئینایین دبێژنێ: مە ژی باوەری ئینایییە، و هەر وەختەکێ د گەل هەڤالێت خۆ یێت شەیتان ڤەدەربوون [مانە ب تنێ] دبێژن: ئەم هەر د گەل هەوەینە، ئەم بەس تڕانەیان بۆ خۆ ب وان دکەین.
﴿١٥﴾ خودێ دێ جزایێ تڕانەیێت وان دەتێ، و مۆلەتا هندێ دەتێ هەر د خرابییا خۆدا بزڤڕن.
﴿١٦﴾ ئەڤە ئەون یێت بەرزەبوون [تاریاتی] ب ڕاستەڕێییێ کڕین، ڤێجا کڕین و فرۆتنا [بازرگانییا] وان فایدە [ڤازانج] نەکرییە و ئەو ب خۆ ژی ب سەر ڕێیا ڕاست هلنەبوویینە.
﴿١٧﴾ مەتەلا وان وەکی مەتەلا وی کەسییە ئەوێ ئاگرەك هەلکری [دۆرماندۆرێت خۆ ببینیت] گاڤا ئاگری ڕۆناهی داییێ، چار کنارێت وی خودایێ مەزن ڕۆناهییا وان بر و هێلانە د تارییەکێدا کو ئێدی ئەو نەبینن.
﴿١٨﴾ ئەڤە د کەڕن، لالن، کۆرەنە، ڤێجا ئەو بەر ب ڕێکا ڕاستڤە نازڤڕنەڤە.
﴿١٩﴾ [یان مەتەلا وان وەکی مەتەلا ڤان کەسانە] بارانەکا ب ڕێژ و ڕەشەعەورەکێ تاری تێدا شریقە شریقا عەورانە و برسقین و ڤەدانا برویسییان، و ژ بەر برویسییان و ژ ترسا مرنێ تلێت خۆ بکەنە د گوهێت خۆدا [بەلێ دڤیا زانیبانە] خودێ ب سەر بێ باوەراندا [گاوران] سەردەستە و ژ وان ب ئاگەهە.

﴿٢٠﴾ نێزیکه [ڕۆناهیا] برویسییێ وان کۆره بکەت، هەر گاڤەکا ڕۆناهی دا وان دچن، و گاڤا لێ بوو تاری ڕەق ڕادوەستن، و هەکە خودێ حەزکربایە، دا وان ژ گوه و چاڤان کەت. ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتی خودان شیانە.

﴿٢١﴾ گەلی مرۆڤان، خودایێ خۆ بپەرێسن، ئەو خودایێ هوین و یێت بەری هەوە ئافراندین، دا هوین بێنە پارستن.

﴿٢٢﴾ ئەو خودایێ ئەرد بۆ هەوە دەشت کری [کو ب کێر ژیانێ بهێت] و ئەسمان کرییە ئاڤاهی، باران بۆ هەوە ژ ئەسمانی (ژ ئەوران) ئینایییە خوارێ، و هەمی ڕەنگێت فێقی [بۆ هەوە پێ شین کر] و دەرئێخستن. ئێدی هوین ژی چو هەڤبەران بۆ خودێ [چێ نەکەن] و هوین ب خۆ دزانن [خودێ چو هەڤبەر نینن].

﴿٢٣﴾ و ئەگەر هوین ژ وێ [نامەیا] مە بۆ بەندەیێ خۆ [کو پێغەمبەرە] ئینایییە خوار ب گۆمانن [کێم کێم] سۆرەتەکێ ب تنێ وەکی وێ بینن، و ژ بلی خودێ گازی هەمی هاریکارێت خۆ ژی بکەن [بلا بێنە هاری هەوە] ئەگەر هوین ڕاست دبێژن.

﴿٢٤﴾ ڤێجا ئەگەر هوین [ڤی کاری] نەکەن و هوین ناکەن ژی [چونکی هوین نەشێن] ئێدی خۆ ژ وی ئاگری بپارێزن ئەوێ داردوویێ وی، مرۆڤ و بەر، و بۆ گاوران هاتییە بەرهەڤکرن.

﴿٢٥﴾ مزگینییێ بدە وان کەسێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین کو بارا وان ئەو بەحەشتن ئەوێت ڕویبار د بنڕا دهەڕکن (دچن)، هەر گاڤەکا فێقییەك ژی ژێ داییێ، دێ بێژن: ئەڤە بوو بەری نوکە داییە مە، و ئەو فێقییێ بۆ وان دئێتە دان (بەردەست کرن) وەکی ئێکە [بەلێ تام نەئێکە] و بۆ وان [د بەحەشتێدا] هەڤسەرێت پاك و پاقژ هەنە و ئەو هەروهەر تێدانە.

﴿٢٦﴾ ب ڕاستی خودێ هەر مەتەلەکا بینیت شەرمێ ژێ ناکەت، ڤێجا [ئەو مەتەل] پێشی بیت یان تشتەکێ ماستر و پێهەلتر بیت، و ئەو کەسێت باوەری ئینایین دزانن [ئینانا ڤان مەتەل و نموونەیان] ڕاستییە ژ خودایێ وان، و هندی ئەون یێت گاوربوویین دبێژن: خودێ چ ژ ڤان نموونەیان ڤیایییە؟ [خودێ] گەلەکان پێ سەردا دبەت و گومڕا دکەت، و گەلەکان پێ ڕاستەرێ دکەت و کەسێ پێ گومڕا ناکەت ئەگەر ئەو ب خۆ ئەو نەبن یێت ژ ڕێ دەرکەڤتی.

﴿٢٧﴾ ئەو ژ ڕێدەرکەڤتییێت پەیمانا خودێ پشتی موکومکرنێ دشکێنن، و هەڤبەندییێت خودێ فەرمان پێ داین دبڕن، و خرابییێ د ئەردیدا دکەن، ئەها ئەڤەنە بەرزیان و خوسارەت.

﴿٢٨﴾ ڤێجا چاوا هوین باوەرییێ ب خودایی نائینن؟ و هوین د مری بوون، هوین زێندی کرن، پاشی دێ هەوە مرینیت، پاشی دێ هەوە زێندی کەتەڤە، و پاشی دێ هەر بەر ب ویڤە زڤڕن.

﴿٢٩﴾ [ئەو خودایێ] هەمی تشت بۆ هەوە د ئەردیدا ئافراندی، پاشی بەرێ خۆ دا ئەسمانی و کرنە حەفت ئەسمان، و هەر ئەوە ب هەمی تشتان زانا.

﴿٣٠﴾ دەمێ خودایێ تە گۆتییە ملیاکەتان ئەز دێ جهگرەکێ [جهێ ئێك و دو بگرن] ب سەر ئەردی ئێخم، ملیاکەتان گۆت: ئەرێ تو دێ وی ئێخییە سەر ئەردی [دنیایێ] یێ خرابییێ تێدا بکەت، و خوینێ برێژیت، و ئەم ب حەمدا تە تەسبیح و تەقدیسا تە دکەین [ئانکو تە ژ هەر کێماسییەکێ پاك و پاقژ دکەین] [خودایی] گۆت: ڕاستییا ئەز دزانم هوین نوزانن.
﴿٣١﴾ [ڤێجا خودێ] هەمی ناڤ نیشا ئادەم دان، و پاشی [خودێ ئەو ناڤ] ئێخستنە بەرۆکا [بەر چاڤێت] ملیاکەتان، و گۆت: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن، ناڤێ ڤان بۆ من بێژن.
﴿٣٢﴾ ملیاکەتان گۆت: هەر تویی ژ هەمی کێماسییان پاك و پاقژ، مە ژ وێ زانینێ پێڤەتر نینە یا تە نیشا مە دایی، ب ڕاستی هەر تویی زانا و کار بنەجه.
﴿٣٣﴾ [خودێ گۆت]: هەی ئادەم: کا ناڤێت وان بۆ وان بێژە [دا بزانن کێم زانینن]، دەمێ ئادەم ناڤێت وان گۆتین [ئینا] خودێ گۆت: ما من نەگۆتە هەوە ئەز نەپەنییێت ئەرد و ئەسمانان دزانم، و هەروەسا ئەز ئاشکرا و نەئاشکرا یا هوین دکەن ژی ئەز دزانم.
﴿٣٤﴾ دەمێ من گۆتییە ملیاکەتان سوجدەیێ [سوجدەیا سلاڤ و ڕێزگرتنێ] بۆ ئادەم ببەن هەمییان سوجدە بر، ئبلیس تێ نەبیت، خۆ دا پاش و خۆ مەزن دیت [ب ڤێ چەندێ] بوو ئێك ژ گاوران.
﴿٣٥﴾ و مە گۆت: هەی ئادەم تو و کابانییا خۆ د بەحەشتێدا ئاکنجی ببن و ژ هەر جهێ هەوە بڤێت بێ منەت [بەرفرەه] ژێ بخۆن، بەلێ خۆ نێزیکی ڤێ دارێ نەکەن، هوین دێ ژ ستەمکاران ئێنە هەژمارتن.
﴿٣٦﴾ [بەلێ پاشی شەیتانی ئەو پێ هنگاڤتن [د بەر خەلەتییێرا کرن] و دەرئێخستن ژ بەحەشتێ] ژ وێ یا ئەو تێدا، مە ژی گۆتە وان: ژێ دەرکەڤن هەڕنە خوارێ، هندەك ژ هەوە ل هندەکان نەیار و دژمن، و هەتا دەمەکێ دیارکری [ل دەڤ خودێ] د ئەردیدا ئاکنجی ببن و مفایی ژێ وەرگرن.
﴿٣٧﴾ پاشی ئادەم چەند ئاخڤتنەك ژ خودایێ خۆ وەرگرتن [و بۆ خۆ پێ هیڤییا لێنەگرتنێ ژ خودایێ خۆ خواست] خودێ لێ خۆش بوو، و تۆبەیا وی قەبویل کر، ب ڕاستی خودێیە تۆبەوەرگر و دلۆڤان.
﴿٣٨﴾ مە گۆتە [وان] هوین هەمی ژ بەحەشتێ داکەڤن [بۆ سەر ئەردی]، هەر گاڤەکا ڕاستەڕێکرنەك ژ بەرێ منڤە بۆ هەوە هات [کو کتێبا خودێیە یان هنارتنا پێغەمبەرییە]، ڤێجا هەر کەسێ ب دویڤ ڕاستەرێکرنا من بکەڤیت [ڕۆژا قیامەتی]، نە ترس بۆ هەیە و نە خەم دگەهیتێ.
﴿٣٩﴾ بەلێ ئەو کەسێت گاور بوویین و ئایەتێت مە درەو دەرئێخستین ئەو دۆژەهینە [جەهنەمینە] و هەروهەر دێ د دۆژەهێدا بن.
﴿٤٠﴾ [گەلی ئسرائیلییان] ئەو قەنجییێت من د گەل هەوە کرین بینن بیرا خۆ، و پەیمانا هەوە د گەل من دایی ب جه بکەن، ئەز ژی دێ ئەوێ پەیمانا هەوە ب جه ئینم، و ب تنێ ژ من بترسن (ژ من ب تنێ بترسن).

﴿٤١﴾ و باوەرییێ ب وێ كتێبا مە ئینایییە خوارێ [كو قورئانە] بینن، كو ڕاستیا وان كتێبانە یێت بەر دەستێ هەوە [كو ئنجیل و تەوراتن]، و نە گاورێت پێشییێ بن [ب ڤێ قورئانێ]، و ئایەتێت من ئەرزان نەفرۆشن، و پارێزكارییا من ب تنێ بكەن.

﴿٤٢﴾ و هەقییێ [كو قورئانا هنارتییە] تێكەلی نەهەقییێ نەكەن [و ڕابن] هەقییێ ڤەشێرن، و هوین ژێ ب ئاگەهـ [و هوین دزانن كو هوین تێكەلییێ دكەن].

﴿٤٣﴾ نڤێژان بكەن و زەكاتا مالێ خۆ بدەن [وەكی موسلمانان] و د گەل داچەمیایان [راكعان] داچەمن [فەرمانا وان ب شەنگستێت ئیسلامێ هاتەكرن، و د گەل موسلمانان نڤێژان ب كۆم (ب جەماعەت) بكەن، و وەكی وان بچنە ڕكووعێ، چونكی داچەمیان د نڤێژا واندا نینە].

﴿٤٤﴾ هوین چاوا فەرمانا خەلكی ب خێرێ [باشییێ] دكەن، و هوین خۆ ب خۆ [خۆ] ژ بیر دكەن، و هوین خۆ ب خۆ كتێبێت بەر دەستێ خۆ [كو ئنجیل و تەوراتن] دخوینن، ڤێجا ما هوین ئاقلەكی بۆ خۆ ناگرن.

﴿٤٥﴾ و پشتا خۆ ب بێنفرەهییێ و نڤێژێ گرێ بدەن [قاهیم بكەن]، و ئەڤە یا گرانە ل سەر هەر كەسەكی، ئەو نەبن یێت ژ خودێ ترس.

﴿٤٦﴾ ئەو [خودێ ترس] ئەون یێت بێ گۆمان ژ هندێ، كو دێ هەر بەردەستێ خودایێ خۆ ڕاوەستن، و هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن.

﴿٤٧﴾ گەلی ئسرائیلییان بیرا خۆ و وان خێر و خۆشییێت من د گەل هەوە كرین بینن، ب ڕاستی [و هنگی] من قەدرێ هەوە ب سەر یێ هەمی خەلكی ئێخست.

﴿٤٨﴾ و ژ ڕۆژەكێ [ڕۆژا قیامەتێیە] بترسن و خۆ بپارێزن، كو كەس تێدا شوینا كەسێ نەئێتە سزاكرن، و مەهدەر و بەرڤانی تێدا چو ناگرن، و بەدەل ژ كەسێ نائێتە وەرگرتن، و هاریكارییا كەسێ ژێ نائێتەكرن.

﴿٤٩﴾ بیننە بیرا خۆ ڕۆژا مە هوین ژ دەستێت فیرعەونییان قورتال كرین، كو [وان] ئیزا و نەخۆشییەكا پیس ددا بەر هەوە، كوڕێت هەوە سەرژێ دكرن، و كچێت هەوە [بۆ خدامینییا خۆ] دهێلان، و ب ڕاستی [ئیزا و نەخۆشییا هەوە ددیت، و ڕزگاركرنا خودێ بۆ هەوە] ئەزموونەكا [ئمتیحانەكا] مەزنە ژ خودێ.

﴿٥٠﴾ [هەروەسا] بیرا خۆ بینن دەمێ مە دەریا بۆ هەوە كرییە دو فلق [و ڕێك بۆ هەوە ئێخستییێ]، و مە هوین دەربازكرین [قورتالكرین]، و ل پێش چاڤێت هەوە مە فیرعەونی خەندقاندین.

﴿٥١﴾ و بیرا خۆ بینن دەمێ مە ژڤان ب چل شەڤان داییە مووسایی، [و د پشتڕا هەوە لەزكر]، و پشتی هنگی هەوە گۆلك پەراست [كرە پەرستی]، و ب ڤی ڕەنگی هەوە ستەم ل خۆ كر.

﴿٥٢﴾ (دگەل هندێ ژی) پاشی مە ل هەوە نەگرت وەكی ئەڤا دیتر، [بیرا خۆ بینن] دا هوین د سوپاسدار بن.

﴿٥٣﴾ هەروەسا بیرا خۆ بینن دەمێ مە تەوراتا ڤاڤێرکەر [جوداکەر] [د ناڤبەرا هەقییێ و نەهەقییێدا] بۆ مووسایی هنارتی، دا هوین [پێ] ڕاستەڕێ ببن.
﴿٥٤﴾ بیننە بیرا خۆ دەمێ مووسایی گۆتییە ملەتێ خۆ: ملەتێ من! هەوە [ب پەرستنا گۆلکی] ستەم ل خۆ کر، ڤێجا دڤێت هوین تۆبە بکەن و ل خودێ بزڤڕنەڤە، و خۆ بکوژن، ئەڤە ل دەڤ خودایێ هەوە بۆ هەوە چێترە [پشتی دەست ب کوشتنێ کرین] تۆبەیا هەوە وەرگرت، و ب ڕاستی هەر ئەوە تۆبەوەرگر و دلۆڤان.
﴿٥٥﴾ و بیرا خۆ بینن دەمێ هەوە گۆتییە مووسایی: هەتا ئەم ب چاڤێت خۆ خودایێ تە نەبینین، ئەم [د بنیڕا] باوەرییێ ب تە نائینین، ژ بەر هندێ برویسییێ هوین هنگاڤتن، و هەوە ب چاڤێت خۆ دیت.
﴿٥٦﴾ پاشی مە هوین پشتی مرنا هەوە زێندی کرن [ساخ کرن]، بەلکی هوین سوپاسییا [خێر و خۆشی و کەرەمێت] خودێ بکەن.
﴿٥٧﴾ مە عەور ل هنداڤی هەوە کرنە سهوانە [کو سهێ ل هەوە بکەن] و گەزۆ و سەلوا (سویسك) مە بۆ هەوە هنارتن، ڤێجا ژ حەلالێ پاك و پاقژێ مە ب ڕزقێ هەوە کری، بخۆن. و ئەوان [ب کار و کریارێت خۆ یێت نە د ڕێدا و نەدورست] زیان نەگەهاندییە مە، بەلکی هەر زیان ل خۆ کرینە.
﴿٥٨﴾ [گەلی ئسرائیلییان] بیننە بیرا خۆ وەختێ مە گۆتییە هەوە، هەڕنە د ڤی گوندێ [مەقدس]دا و ب بەرفرەهی و ل جهێ هەوە بڤێت ژێ بخۆن، و چەماندی [خۆشکاندی بۆ خودایێ هوین ژ بەرزەبوونێ ڕزگار کرین] بدەنە ژۆر، و بێژن: خودێوۆ گونەهێت مە داقوتە، دا ئەم ژی ل گونەهێت هەوە ببۆرین و نەهێلین، خێرا ڤەنجیکاران ئەم دێ پتر لێ کەین.
﴿٥٩﴾ بەلێ ئەوێت ستەم و زۆرداری کرین، ئەو فەرمانا خودێ لێ کری [کو بێژن گونەهێت مە داقوتە] ب تشتەکێ دی یێ ژێ نەهاتییە خواستن گوهارت، [ڤێجا ژ بەر هندێ] و ژ بەر نەگوهداری و ژ ڕێدەرکەڤتنا وان، مە ئیزایەك ژ ئەسمانی ب سەر واندا باراند ئەوێت ستەم کرین.
﴿٦٠﴾ بیننە بیرا خۆ دەمێ مووسایی داخوازا ئاڤێ [بۆ هەوە] کری [پشتی هوین تێنی بوویین]، ئینا مە گۆتێ: دارێ خۆ ل کەڤری بدە [هەر کەڤرەکێ هەبیت]، [پشتی مووسایی دارێ خۆ ل کەڤری دایی، دوازدە کانی ژێ زان [تەمەتی هەژمارا ئویجاخێت وان]، و هەر ئێکی کانیا خۆ زانی [نیاسی] [و مە گۆت]، ژ ڕزقێ خودێ بخۆن و ڤەخۆن، و د ئەردیدا بەر ب خرابییێڤە نەچن [و نەبنە ژ خرابان].
﴿٦١﴾ و بیننە بیرا خۆ دەمێ هەوە گۆتییە [پێغەمبەرێ خۆ]: هەی مووسا ئەم نەشێین بێنا خۆ ل سەر ئێك ڕەنگێ خوارنێ فرەهـ بکەین، بۆ مە داخوازێ ژ خودایێ خۆ بکە، کا چ ژ ئەردی دەردکەڤیت: ژ زەرزەوات و خیار و سیر و نیسك و پیڤازان، بۆ مە شین بکەت، [مووسایی] گۆت: ئەرێ [هەوە دڤێت] یێ باش [ژ خوارنێ] ب یێ بێخێر بگوهۆڕن. هەڕنە باژێری [هەر باژێرەکێ هەبیت] یێ هەوە خواستی دێ بۆ هەوە ئێتە جهـ، خودێ ڕسوایی و بێ ڕویمەتی ب سەر واندا داڕێتییە، ب کەربا خودێڤە ڤەگەڕیان،

ئەڤە هەمی ژ بەر هندێ چونكی وان باوەری ب ئایەتێت خودێ نەدئینان، و ب بێ بەختی و نەهەقی پێغەمبەرێت خودێ دكوشتن، هەر ژ نەگوهداری و زێدەگاڤییا وان.

﴿٦٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایی [كو موسلمانن پەیكەڤتییێت پێغەمبەری] و ئەوێت بووینە جوهی [پەیكەڤتییێت مووسایی] و فەلەیان [پەیكەڤتییێت عیسایی] و سابئییان [جوینەكە ژ جوهی و فەلەیان ڤەبووینە ستێران دپەرێسن، و هندەك دبێژن: ملیاكەتان دپەرێسن]. هەر كەسێ ژ ڤان ب دورستی باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ بینیت، و كار و كریارێت چاك بكەت، دێ ژ بەرێ خودێ خۆڤە ئێتە خەلاتكرن [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس بۆ هەیە، نە ژی ب خەم دكەڤیت.

﴿٦٣﴾ و بینیە بیرا خۆ دەمێ مە پەیمانا موكومكرنێ ژ هەوە وەرگرتی [كو هوین ل سەر تەوراتێ بچن و كار پێ بكەن]، و مە چیاییێ (طور) ل هنداڤ هەوە بلندكر، و مە [گۆتە هەوە] ئەڤا مە بۆ هەوە هنارتی ب مجداهی وەربگرن و لێ د ڕژد بن، و بینیە بیرا خۆ كا چ تێدایە و خۆ ژ بیرڤە نەكەن، دا بێنە پارستن ژ ئیزاییێ.

﴿٦٤﴾ بەلێ پشتی ڤێ [دان و وەرگرتنا پەیمانا موكومكری] هەوە پشتا خۆ دا پەیمانێ، و ئەگەر نە ژ كەرەم و دلۆڤانییا خودێ بایە، هوین دا ڕاست ژ خوسارەت و بەرزیانان بن.

﴿٦٥﴾ بێ گۆمان هوین دزانن كا مە چ ب سەرێ وان ئینا [ئەوێت دایینە سەر بڕیارا خودێ]، و ڕۆژا شەنبییێ دەست درێژی كرین، مە گۆتە وان ببنە مەیموینكێت ڕسوا و ڕەزیل.

﴿٦٦﴾ و ئەڤ سزایە مە كرە پاشڤەبرنەك بۆ خەلكێ هنگی و بۆ یێت پشتی وان ژی، و مە كرە چامە بۆ پارێزكاران.

﴿٦٧﴾ بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ مووسایی گۆتییە ملەتێ خۆ: [ب ڕاستی] خودێ فەرمانا هەوە دكەت هوین چێلەكێ سەرژێكەن، گۆتن: تو بۆ خۆ تڕانەیان ب مە دكەی؟! [مووسایی] گۆت: ئەز خۆ ب خودێ دپارێزم كو ئەز ژ نەزانان بم.

﴿٦٨﴾ گۆتن: كا ژ خودایێ خۆ بخوازە بۆ مە دیار بكەت، كا ئەو چ چێلە؟ [مووسایی گۆت: خودێ] دبێژیت: نەیا پیرە و نەیا جوانە ژی [بچویك] د ناڤبەرا هەردویاندایە، ئێدی وێ بكەن یا فەرمانا هەوە پێ هاتییە كرن.

﴿٦٩﴾ گۆتن: كا بێژە خودایێ خۆ بلا بۆ مە دیار بكەت، ڕەنگێ وێ [چێلێ] یێ چاوایە؟ [مووسایی گۆت خودێ] دبێژیت: ئەو چێلە [ڕەنگێ وێ] زەرەكێ تارییە یێت بەر لێ [ب دیتنا وێ] كەیف خۆش دبن.

﴿٧٠﴾ گۆتن: كا ژ خودایێ خۆ بخوازە بۆ مە دیار بكەت ئەو چ چێلە؟ [چێل ب ڤان سالۆخەتان گەلەكن] ل بەر مە بەرزەبوو، ئەگەر خودێ حەز بكەت ئەم دێ ب سەر هەلبین.

﴿٧١﴾ [مووسایی گۆت] خودێ دبێژیت: ئەو چێلە نەیا سەرنەرمە ئەردی بكێلیت، و نە ژی چاندنییێ ئاڤ ددەت، و یا بێ كێماسییە و ئێك ڕەنگە ژی، گۆتن: ئەها ژ نوی تە ڕاستی بۆ مە گۆت. [پشتی ب دەست خۆ ئێخستین] سەرژێكرن و هند نەمابوو وەنەكەن.

﴿٧٢﴾ بینه بیرا خۆ [گەلی ئسرائیلییان] دەمێ هەوە مرۆڤەك كوشتی و ل سەر كوشتنا وی، هەوە جرەبڕ كری و هەر ئێك ژ هەوە كوشتنا وی دكره د ستویێ یێ دیدا، و خودێ دێ ئاشكەراكەت، یێ هوین ڤەدشێرن!!!.

﴿٧٣﴾ مە گۆت: كا هندەك گۆشتێ چێلێ [چێلا سەرژێكری] و گۆشتێ وی لێك بدەن [دێ ساخ بیت و بۆ هەوە بێژیت: كا كێ كوشتیە]، ئەها هۆسا و ب ڤی ڕەنگی خودێ مرییان زێندی دكەتەڤە، و نیشانێت [شیانا خۆ] بەرچاڤ دكەت، بەلكی هوین عەقلەكی بۆ خۆ بگرن.

﴿٧٤﴾ پشتی ڤێ [هەمییێ] دلێت هەوە ڕەق بوون، وەكی كەڤران لێ هاتن، بێژە ڕەقتر ژی، چونكی ب ڕاستی هندەك كەڤر یێت هەین ڕویبار ژێ دەردكەڤن و هندەك یێت هەین ددەرزن ئاڤ ژێ دزێت، و هندەك ژی یێت هەین ژ ترسا خودێ دادكەڤن، و خودێ ژ وی تشتێ هوین دكەن نەیێ بێ ئاگەهە.

﴿٧٥﴾ [گەلی موسلمانان] هەوە چاڤە [ملەتەكێ هۆسا] باوەرییێ ب هەوە بینن [موسلمان ببن] و دەستەكەك ژ وان هەبوون گوهدارییا ئاخفتنا خودێ دكرن، و پشتی تێ دگەهشتن ڤاڕێ دكرن و پێ ژی دزانین كو یێ ڤێ دكەن.

﴿٧٦﴾ و ئەگەر گەهشتنە خودان باوەران دێ بێژن: مە ژی باوەری ئینایيە، و ئەگەر ب تنێ دگەهنە ئێك و ڤێك دكەڤن، دبێژنە [ئێكدو] هوین چاوا سوحبەتا [پەسن و ڕەوشا پێغەمبەری ئەوا د تەوراتێدا هاتی] د گەل وان دكەن، دا ل دەڤ خودایێ هەوە ل سەر هەوە بكەنە مهانە، ما هوین ئاقلەكێ ناگرن.

﴿٧٧﴾ ڤێجا ما نوزانن؟! چ یێ ڤەشێرن و چ یێ ئاشكەرا بكەن، خودێ پێ ئاگەهە؟!.

﴿٧٨﴾ هندەك ژ وان نەخواندەوارن، چو ژ كتێبێ [تەوراتێ] نوزانن هیڤی تێ نەبن [ئەو درەون یێت وان ژ پێشییێت خۆ وەرگرتین كو دبێژن: ژ چل ڕۆژان پێڤەتر ئەو نائێنە ئیزادان]، و وان ژ بلی هزر و تەخمینێ چو یێ دی [مەخسەد ڕاستی و بەلگەنە] نینە.

﴿٧٩﴾ وەی نەخۆشی و ئیزا بۆ وان بیت یێت كتێبێ ب دەستێت خۆ دنڤێسن، و پاشی دبێژن: ئەڤ [كتێبە] ژ دەڤ خودێیە، دا ئەرزان بفرۆشن، ئیزا و نەخۆشی بۆ وان بیت، ژ بەر تشتێ ب دەستێ وان هاتییە نڤێسین و ژ بەر تشتێ ب دەست خۆڤە ئینایین.

﴿٨٠﴾ و گۆتن هەما چەند ڕۆژەكان [ڕۆژێت تێدا گۆلك پەراستین] دێ ئاگر ب مە كەڤیت! بێژە وان: ئەرێ ما هەوە پەیمانەك ب ڤێ چەندێ ژ خودێ وەرگرتییە و خودێ ل پەیمانا خۆ لێڤە نابیت؟ [هوین هۆ د پشت ڕاست] یان ژی تشتێ هوین ژێ نە پێ ئاگەهـ د دەرهەقێ خودێدا دبێژن.

﴿٨١﴾ [نەخێر وەنینە] ب ڕاستی هەر كەسەكێ گونەهەكێ بكەت، و گونەها وی سەری ژێ بستینیت [لێ بێتە ئێك كو ژێ دەرنەكەڤیت] ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ تێدا بن.

﴿٨٢﴾ بەلێ ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت قەنج كرین، ئەڤە بەحەشتینە و هەروهەر دێ تێدا بن.

﴿٨٣﴾ بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ مە پەیمانا موکوم ژ ئسرائیلییان وەرگرتی، کو ژ بلی خودێ چو نەپەرێسن و چاکییێ د دەرهەقێ دەیباب و کەس و کار و سێوی و بەلنگازاندا بکەن، و ئاخڤتنا خێرێ و شرین د گەل خەلکی بکەن، و بەردەوام نڤێژان بکەن و زەکاتێ بدەن، پاشی هەوە کێمەك تێ نەبن [پەیمانا خۆ شکاند] و پشتا خۆ دایێ و هوین هەر پەیمان شکێنن.

﴿٨٤﴾ بینن‌ە بیرا خۆ [گەلی ئیسرائیلییان] دەمێ مە پەیمانا موکومکری ژ هەوە ستاندی، کو خوینا ئێکدو نەڕێژن و ئێکدو ژ سەر جھ و وارێت خۆ ب خۆ دەرنەئێخن، هەوە ب خۆ ئەڤە پەسەندکر، و هوین ب خۆ شاهدن.

﴿٨٥﴾ پاشی ئەها هوین ئەڤەنە ئێکدو دکوژن و دەستەکەکێ ژ خۆ ب خۆ ژ وارێ وان دەردئێخن و ب گونەھ و دژمنایی لێ دادجڕن [کۆم دبن]. [پشتەڤانییا ئێکدو دکەن ل سەر دەرئێخستنا وان] و ئەگەر هندەك ژ وان ب ناڤێ دیلاتییێ هاتنە دەڤ هەوە، هوین بەدەلێ پێشڤە ددەن [کا چاوا حەرامە هندەك ژ هەوە بمینن‌ە د ئێخسیرییێدا و هوین بەدەلێ پێشڤە بدەن، ئەها وەسا حەرامە ژی هوین ئێکدو بکوژن یان ژ جھێت ئێکدو دەربێخن] و ل سەر هەوە یا حەرام بوو دەرئێخستنا وان. ڤێجا هوین باوەرییێ ب هندەك کتێبێ دئینن و باوەرییێ ب هندەکێ نائینن. هەر کەسەکێ ژ هەوە ڤێ چەندێ بکەت جزایێ وی د دنیایێدا ژ شەرمزاری و ڕسواییێ پێڤەتر نینە، و ڕۆژا ڕابوونێ [ڕۆژا قیامەتێ] ژی دێ بەرێ وی کەڤتە دژوارترین ئیزایێ، خودێ نەیێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا هوین دکەن.

﴿٨٦﴾ [ب ڕاستی] ئەڤەنە یێت ژیانا دنیایێ ب ئاخرەتێ کڕین، و نە ئیزا ل سەر وان سڤك دبیت، و نە هاریکارییا وان دئێتەکرن.

﴿٨٧﴾ ب سویند کتێب [کو تەوراتە] مە بۆ مووسایی ئینا و مە پێغەمبەر د پشتڕا هنارتن، و مە موعجیزە و نیشانێت ئاشکەرا دانە عیسایی و مە پشتا وی ب جانێ پیرۆز [جبرائیلی] گرت و قاهیم کر. ئەرێ هەر جارەکا پێغەمبەرەك ب وێ بۆ هەوە هات یا نە ب دلێ هەوە هوین دێ ڕابن خۆ مەزن کەن و دەستەکەکێ درەوین دەرئێخن [وەکی عیسایی و موحەممەدی]، و دەستەکەکێ کوژن [وەکی زەکەریایی و یەحیایی]؟.

﴿٨٨﴾ دبێژن دلێت مە ب کاڤلانکن [د کاڤلانکاندانە] [ژ بەر هندێ یا موحەممەد، دبێژن: ئەم تێ ناگەهین] [وەنینە وەکی ئەو دبێژن] بەلکی خودێ ژ بەر گاورییا وان ئەو یێت ژ دلۆڤانییا خۆ بێ بار کرین، و کێمەك ژ وان [نە گەلەك] باوەرییێ دئینن.

﴿٨٩﴾ و دەمێ کتێب بۆ وان ژ دەڤ خودێ هاتی [کو قورئانە] ڕاستدەرئێخا وان [کتێبانە] یێت د گەل وان و بەری هنگی [بەری هاتنا قورئانێ] داخوازا سەرکەڤتنێ پێ [ژ خودێ] دخواستن ل سەر [نەیارێت خۆ] یێت گاور، بەلێ دەمێ ئەو کتێبا وان ژێ دگۆت و دنیاسی بۆ وان هاتی، باوەری پێ نەئینان و گاوربوون و لەعنەتا خودێ ل گاوران بیت.

﴿٩٠﴾ پیسە فرۆتنە وان خۆ پێ فرۆتی، و ژ زکرەشی گاوربوویین ب وێ کتێبا مە ئینایییە خوارێ، کو خودێ ژ کەرەما خۆ ل سەر هەر بەندەیەکێ بڤێت [وێ کتێبێ بینیتە خوارێ]، ڤێجا هێژایی غەزەبەك ل سەر غەزەبەکێ ڤەگەڕیان [ژ بەر گاورییا وان ب (عیسایی و موحەممەدی)]، و ئیزایەکا هەتکبەر بۆ گاوران هەیە.

﴿٩١﴾ و هەر دەمەکێ بۆ وان بێتە گۆتن: باوەرییێ بینن ب ئەوا خودێ ئینایییە خوارێ [کو قورئانە] دبێژن: ئەم بەس باوەرییێ ب وێ دئینین ئەوا بۆ مە هاتییە هنارتن [کو تەوراتە] و باوەرییێ ب ئەوێت دیتر نائینین، و ئەو [ئانکو قورئان] ڕاستدەرئێخا وان کتێبانە یێت د گەل وان، بێژە [وان هەکە ڕاستە هوین باوەرییێ ب تەوراتێ دئینن] پا هەوە بۆچی پێغەمبەرێت خودێ بەری نوکە دکوشتن [وەکی یەحیایی و زەکەریایی].

﴿٩٢﴾ بێ گۆمان مووسا بۆ هەوە [بەری نوکە] ب موعجیزە و نیشانێت ئاشکەرا هات، و پشتی هنگێ هەوە گۆلك پەراست [کرە پەرستی]، و ب ڤی ڕەنگی هەوە ستەم ل خۆ کر.

﴿٩٣﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ مە پەیمانا موکومکری ژ هەوە ستاندی [کو کار ب تەوراتێ بکەن]، و مە چیایێ (طور) ل هنداڤا هەوە بلندکر [و مە گۆتە هەوە] ئەڤا مە بۆ هەوە هنارتی لێ د مجد بن و گوهدارییا وێ بکەن، گۆتن: مە [ئاخفتنا تە] بهیست بەلێ ئەم پێ [ب گۆتنا تە] ناکەین، و ڤیانا گۆلکی ژ بەر گاورییا وان تێکەلی دلێ وان بوویە، بێژە [وان]: پیسە تشتە باوەرییا هەوە، هەوە د بەرڕا دکەت [کو پەرستنا گۆلکییە] ئەگەر هوین خودان باوەرن.

﴿٩٤﴾ بێژە [وان]: ئەگەر ئاخرەت [بەحەشت] ژ ڤی خەلکی هەمییێ، بەس بۆ هەوە ب تنێیە ل دەڤ خودێ، پا ئەگەر هوین ڕاست دبێژن داخوازا مرنێ بکەن.

﴿٩٥﴾ ب ڕاستی چوجا مرنێ ناخوازن، چونکی دزانن وان ب دەستێت خۆ چ گونەه کرینە، و خودێ ب ستەمکاران زانا و ئاگەهدارە.

﴿٩٦﴾ ڕاستی تو ب خۆ یێ وان دبینی ژ خەلکی هەمییێ پتر د ڕژدن ل سەر ژیانێ، خۆ ژ بوتپەرێسان ژی پتر، هەرەك ژ وان حەز دکەت هزار سالان بژیت و [ژی درێژی ژی] کەسێ ژ ئیزایێ دویر نائێخیت، و خودێ دبینیت کا ئەو چ دکەن.

﴿٩٧﴾ بێژە [وان]: هەر کەسێ دژمن بیت بۆ جبریلی [جبرائیلی]، [دڤێت بزانیت ئەوێ دژمنییا خودێ دکەت]، چونکی ب ڕاستی [جبرائیل] وی [ب دەستویرییا خودێ] ئەو [قورئان] ب سەر دلێ تەدا داڕێتییە، ڕاستدەرئێخا کتێبێت بەری خۆیە و ڕاستەڕێیی و مزگینییە بۆ خودان باوەران.

﴿٩٨﴾ و هەر کەسێ دژمنییا خودێ و ملیاکەتان و پێغەمبەرێت وی و جبرائیلی و میکائیلی بکەت [گاورە]، و ب دورستی خودێ دژمنێ گاورانە.

﴿٩٩﴾ ب ڕاستی مە نیشانێت ئاشکەراکەر بۆ تە هنارتینە، ژ بلی ژ ڕێدەرکەڤتییان کەسێ دیتر ژێ بێ باوەر و گاور نابیت [ئینکار ناکەت].

﴿١٠٠﴾ ئەرێ هەر جارەکا [نیشانێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتن، باوەرییێ پێ نائینن و گاور دبن] پەیمانەك دان، دەستەکەك ژ وان ب پشت گوهێ خۆڤە دهاڤێژن و دشکێنن، بەلکی باراپتر ژ وان هەر باوەرییێ نائینن.

﴿١٠١﴾ و دەمێ پێغەمبەرەك ژ دەڤ خودێ بۆ وان هاتییە هنارتن، و کتێبێت وان ڕاست دەرئێخستین [کو ژ نك خودێنە]، دەستەکەك ژ وان یێت کتێب بۆ هاتی، کتێبا خودێ ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتن، دێ بێژی چو ژێ نوزانن [کو ئەڤە ژ دەڤ خودێیە].

﴿١٠٢﴾ [ئسرائیلی] ب دویڤ خواندنا شەیتانی کەتن ئەوا ل سەر وەختێ سلێمان [پێغەمبەری] ل سەر خەلکی دهاتە خواندن، سلێمان ب خۆ گاور نەبووبوو [و کەس فێری سێربەندییێ نەکربوو] بەلێ شەیتان گاور بووبوون، و خەلك فێری سێربەندییێ دکرن، و خودێ سێربەندی ب سەر دو ملیاکەتاندا نەئینایییە خوار [بەلێ شەیتانان خەلك فێری سێربەندییێ دکرن، ژ وان هارووت و مارووت کو ژ مرۆڤان دئێنە هەژمارتن] و ڤان هەردویان هارووت و مارووت ل بابل سێربەندی نیشا خەلکی ددان، و کەس فێر نەدکرن هەتا نەگۆتبانێ هندی ئەمین ئەم ئەزموون و جەڕبەینە، هشیاربە گاور نەبە، و وێ ژ وان فێر دبن یا پێ ژن و مێران ژێك دکەن، و نەشێن زیانێ بگەهیننە کەسەکێ ئەگەر دەستویرا خودێ پێ نەهاتبیت [خودێ تەقدیر نەکربیت] خۆ فێری وێ دکەن یا زیانێ دگەهینیتە وان، نە مفایی [فایدەی]. و ڕاستی ئەوێ سێربەندی ب کتێبێت خودێ کری زانی وی ل ئاخرەتێ چو بار و پشك نینن، چ پیسە تشتە یێ وان خۆ پێ فرۆتی، ئەگەر بزانن.

﴿١٠٣﴾ ئەگەر وان باوەری ئینابایە و پارێزکاری کربایە [ژ ئیزا و ڕۆژا قیامەتێ ترسیابانە]، خەلاتێ خودێ بۆ وان چێتربوو ئەگەر زانیبانە.

﴿١٠٤﴾ گەلی خودان باوەران [دەمێ هەوە دڤێت د گەل پێغەمبەری باخڤن و هەوە دڤێت بێژنێ خۆ ل مە بگرە، مۆلەتێ بدە مە] نەبێژنێ: [راعنا] [ژ بەر کو جوهی ڤێ پەیڤێ دبێژن و ڕامانەکا کرێت ددەنێ] بەلێ بێژن: [أنظرنا] خۆ ل مە بگرە و مۆلەتێ بدە مە [ژ بەر کو ڤێ پەیڤێ ژ ڕامانەکێ پێڤەتر ژێ ناچیت و جوهی نەشێن ڕامانەکا دی بدەنێ] و گوهدارییێ بکەن، و بۆ گاوران ئیزایەکا دژوار هەیە.

﴿١٠٥﴾ ئەوێت گاوربووییین ژ خودان کتێبان و بوتپەرێسان، نەڤێت و پێ خۆش نینە، خێر و کەرەمەك ژ نك خودایێ هەوە ب سەر هەوەدا بێت. و خودێ دلۆڤانییا خۆ ب سەر ویدا دادرێژیت یێ وی دڤێت، و ب ڕاستی خودێ خودان کەرەمەکێ مەزنە.

﴿١٠٦﴾ حوکمێ هەر ئایەتەکا ئەم ل جهێ ئێکا دی بدانین یان ژ سەر دلێ تە ببەین [ژ بیرا تە ببەین] دێ ژ وێ چێتر، یان وەکی وێ ئینین، ما تو نوزانی خودێ ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدار و شیاندارە.

﴿١٠٧﴾ ما تو نوزانى مالدارييا ئەرد و ئەسمانان هەر يا خودێيە، و ژ بلى خودىٚ هەوە چو هاريكار و چو پشتەڤان نينن.

﴿١٠٨﴾ يان [گەلى موسلمانان] هەوە ژى دڤێت هوين ژ پێغەمبەرىٚ خۆ بپرسن، هەروەكى بەرى نوكە [ژ بەرىٚ جوهييانڤە] پسيار ژ مووسايى هاتييە كرن [ب ڕاستى] ئەو كەسىٚ باوەرييىٚ ب گاورييىٚ بگوهۆڕيت، [بىٚ گۆمان] ئەوى ڕێكا ڕاست بەرزەكر. گەلەك ژ خودان كتێبان [جوهى و فەلەيان] ژ زكرەشى پىٚ خۆشە [و دخوازن] پشتى باوەرى ئينان و موسلمانبوونا هەوە، و پشتى هەڤى و ڕاستى بۆ وان [ب خۆ ژى] ديار و ئاشكەرا بوويى، هەوە ڤەگەڕيننەڤە سەر گاورييىٚ، ڤێجا هوين ل وان ببۆرن و چاڤێت خۆ ژ وان بگرن، هەتا خودىٚ فەرمانا خۆ [ب جيهادىٚ] دهنێريت. [ب ڕاستى] خودىٚ ل سەر هەمى تشتان شياندار و دەستهەلاتدارە.

﴿١١٠﴾ و نڤێژان [بەردەوام] بكەن و زەكاتىٚ [يا مالىٚ خۆ] بدەن و [بزانن] هەر خێرەكا هوين ل پێشييا خۆ بهنێرن، هوين دىٚ ل دەڤ خودىٚ [خەلاتىٚ وىٚ] بينن، و خودىٚ ب هەر كار و كريارەكا هوين دكەن ئاگەهدارە و دبينيت.

﴿١١١﴾ و گۆتن [مەخسەد جوهى و فەلەيان]: يىٚ جوهى، يان فەلە نەبيت ڤەد ناچيتە بەحەشتىٚ، و ئەڤە خۆزيكێت وانن. بێژىٚ: ئەگەر هوين ڕاست دبێژن كا دەليل و نيشانێت خۆ بينن.

﴿١١٢﴾ [نەوەسايە وەكى ئەو دبێژن] يىٚ خۆ سپارتە خودىٚ، و ئەو ب خۆ ژى يىٚ ڤەنجيكار بيت، وى خەلاتىٚ خۆ ل دەڤ خودايىٚ خۆ هەيە، و نە ترس بۆ هەيە، نە ژى ب خەم دكەڤيت.

﴿١١٣﴾ جوهييان گۆت: فەلە، نە ل سەر هەڤييێنە، و فەلەيان گۆت: جوهى نە ل سەر هەڤييێنە. [هەردو جوين باوەرييىٚ ب دينىٚ ئێكدو و ب پێغەمبەرێت ئێكدو نائينن] و هەردو ژى كتێبىٚ [تەورات و ئنجيلىٚ] دخوينن، هەروەسا ئەوێت نەزان و نەخواندەوار ژى [كو بوتپەرێسن] وەكى گۆتنا وان [د دەرهەڤىٚ موحەممەد پێغەمبەريدا] گۆت، ڤێجا ڕۆژا قيامەتىٚ خودىٚ دىٚ كەڤيتە د ناڤبەرا واندا [دىٚ ناڤبەرا وان سافى كەت]، ل سەر وى تشتىٚ ئەو تێدا ژێك جودا.

﴿١١٤﴾ ما كى ژ وى ستەمكارترە؟ [كەس ژ وى ستەمكارتر نينە] ئەوىٚ نەهێليت ناڤىٚ خودىٚ ل مزگەفتێت خودىٚ بێتە ئينان و ل بەر دگەڕيت كاڤل و وێران بكەت، ئەڤ مرۆڤە [ئەوێت ل كاڤلكرن و وێرانكرنا مزگەفتان دگەڕيێن] دڤيا ئەڤ مرۆڤە بىٚ ترس نەچنە د مزگەفتانڤە، ڕسوايى و شەرمزارى د دنيايێدا بۆ وان هەيە، و ڕۆژا قيامەتىٚ ژى دىٚ ب بەر ئيزايەكا دژوار كەڤن.

﴿١١٥﴾ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤا [هەردو] هەر يێت خودێنە، هەر جهەكىٚ هوين بەرىٚ خۆ بدەنىٚ، خودىٚ لێيە، ب ڕاستى [د دلۆڤانى و كەرەما خۆدا] خودىٚ يىٚ بەرفرەه و زانايە.

﴿١١٦﴾ گۆتن [مەخسەد جوهى و فەلە و بوتپەرێسن]: خودىٚ زارۆيەك بۆ خۆ ڕاكريە، و خودىٚ ژ ڤىٚ چەندىٚ يىٚ پاك و پاڤژە، و هندى د ئەرد و ئەسماناندا هەيە يىٚ وييە، و ل بەر فەرمانا وييە [خودىٚ چو هەوجەيى ب ڕاكرنا زارۆيى نينە].

﴿١١٧﴾ دائینەرێ ئەرد و ئەسمانان گاڤا کار و فەرمانەك ڤیا دێ بێژتێ هەبە دێ بیت.
﴿١١٨﴾ و یێت نەزان و بێ ئاگەهـ ژ کتێبان [بوتپەرێسێت عەرەبان] گۆتن: بلا خودێ د گەل مە باخڤیت، یان نیشانەك ژ دەڤ بۆ مە بێت، [دا بۆ مە دیاربیت موحەممەد پێغەمبەرە وەکی ئەو دبێژیت]. هۆسا ئەڤێت بەری وان ژی، وەکی گۆتنا وان دگۆتن، دلێت وان دچنە سەرێك [وەکی ئێکن]، و ب ڕاستی مە بەلگە و نیشان یێت ڕۆنکرین بۆ یێت هەڤییێ پەسەند دکەن و خۆ ددەنە بەر.
﴿١١٩﴾ ب ڕاستی مە تو ب هەقی یێ هنارتی دا ببییە مزگین ئین و ئاگەهدارکەر، و پسیارا دۆژەهییان ژ تە نائێتەکرن.
﴿١٢٠﴾ ب ڕاستی جوهی و فەلە ژ تە قایل نابن هەتا تو نەچییە سەر دینێ وان، بێژە وان: ب ڕاستی ڕاستەڕێییا خودێ، ئەوە ڕاستەرێییا دورست، ئەگەر تو ب دویڤ دلخوازییا وان بکەڤی، پشتی [هەقی بۆ تە ئاشکەرابوویی] ڕاستی تە زانی، پاشی تە چو هاریکار و پشتەڤان ل دەڤ خودێ نابن.
﴿١٢١﴾ ئەوێت مە کتێب بۆ ئینایین و دورست [کا چاوا هاتییە خوارێ وەسا] دخوینن، ئەها ئەڤە باوەرییێ پێ دئینن و هەر کەسێ [باوەرییێ پێ نەئینیت] و گاوربیت ئەو بەر زیان و خوسارەتن.
﴿١٢٢﴾ گەلی ئسرائیلییان بینە بیرا خۆ ئەو کەرەم و خۆشییێت من د گەل هەوە کرین و [هنگێ] من قەدرێ هەوە ب سەر یێ هەمی خەلکی ئێخست.
﴿١٢٣﴾ و ڕۆژەکێ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] بترسن، و خۆ بپارێزن کو کەس تێدا ژ پێش کەسێڤە نائێتە جزادان، و بەدەل ژ کەسێ نائێتە وەرگرتن، و مەهدەر و بەرەڤانی تێدا چو ناگرن، و هاریکارییا کەسێ ژی نائێتەکرن.
﴿١٢٤﴾ و بۆ ملەتێ خۆ [هەی موحەممەد] بێژە: دەمێ خودێ ئیبراهیم ب چەند پەیڤەکان جەڕباندی و [ئیبراهیم] ب دورستی ئەو پەیڤ ب جهـ ئینایین و پێ ڕابوویی، خودێ گۆتێ: دێ تە کەمە پێشی بۆ خەلکی، ئیبراهیم گۆتێ: دویندەها من ژی [بکە پێشی]، خودێ گۆتێ: سۆز و پەیمانا من ژ ستەمکاران ناگریت.
﴿١٢٥﴾ و بۆ ملەتێ خۆ [هەی موحەممەد] بێژە دەمێ مە کەعبە بۆ خەلکی کرییە جهێ لێ زڤڕینێ و جهێ تەناهییێ. و هوین جهێ ئیبراهیم بۆ خۆ بکەنە جهێ نڤێژان، و مە فەرمان ل ئیبراهیم و ئیسماعیل کرن کو مالا من بۆ تەوافکەر و ئیعتیکافکەران [خلوەنشینی] و داچەمیایی و سوجدەبران [نڤێژکەران] پاقژ بکەن.
﴿١٢٦﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە: دەمێ ئیبراهیم [دوعا ژ خودایێ خۆ کرین] گۆتی: خودێۆ تو ڤی جهی بکە باژێرەکێ ئێمن، و خەلکێ وی یێ باوەری ب تە و ڕۆژا قیامەتێ ئینا، ژ فێقییان بدێ، [خودێ] گۆت: یێ گاور ببیت ژی ئەز دێ پێ خۆشکەم و پاشی ئەز دێ کێشمە د ئاگرێ دۆژەهێدا [ژ بەر گاورییا وان]، و پیسە بنەجهە.

﴿١٢٧﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە: دەمێ ئیبراهیم و ئیسماعیل بنسترا [ئاڤاهیێ] کەعبەیێ ڕادکرن [دگۆتن] خودێوۆ ژ مە قەبویل بکە، ب ڕاستی هەر تویی گوهدار و زانا.
﴿١٢٨﴾ خودێوۆ تو مە بکە ژ مرۆڤێت خۆ سپارتییە تە، و دویندەها مە ژی بکە ملەتەکێ خۆ سپارتییە تە [ل بەر فەرمانا تە ڕاوەستیایی]، و ڕێ و نیشانێت حەجێ نیشا مە بدە، و تۆبەیا مە قەبویل بکە، و ب ڕاستی تویی یێ هەر تۆبەوەرگر و دلۆڤان.
﴿١٢٩﴾ خودێوۆ پێغەمبەرەکی ژ وان بۆ وان بهنێرە، نیشانێت [ئایەتێت] تە بۆ وان بخوینیت و کتێب و ئاقلدارییێ نیشا وان بدەت، و دلێ وان پاك و پاقژ بکەت، ب ڕاستی هەر تویی یێ سەردەست و کار بنەجه و فەرمانڕەوا.
﴿١٣٠﴾ کی دێ خۆ ژ ڕێکا ئیبراهیم دەتە پاش ئەو نەبیت یێ خۆ بکەتە ساویلکە، و ب ڕاستی د دنیاییێدا مە ئەو [ئانکو ئیبراهیم] هەلبژارت، و ئەو د ئاخرەتێدا ژی ژ کێرهاتی و سەرڕاستانە.
﴿١٣١﴾ بۆ وان بێژە: دەمێ خودێ گۆتییێ: خۆ بسپێرە من [ئانکو ل بەر فەرمانا من ڕاوەستە] گۆت: من خۆ سپارتە خودانێ هەمی جیهانان.
﴿١٣٢﴾ و ئیبراهیم ڤەویاتی [وەسیەت] ل کوڕێت خۆ کرن ب ڤی دینی، و یەعقووب ژی هەروەسا [گۆت]: کوڕێت من بێ گۆمان خودێ ئەڤ دینە بۆ هەوە هلبژارت، [هشیار بن] نەمرن هوین نەموسلمان.
﴿١٣٣﴾ گەلی جوهییان ما هوین د حازر بوون دەمێ یەعقووب ل بەر مرنێ [ئانکو هوین نە د حازربوون] گۆتییە زاڕۆیێت خۆ: پشتی من هوین دێ چ پەرێسن؟ گۆتن: ئەم دێ خودایێ تە و خودایێ باب و باپیرێت تە ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق پەرێسین (عەبدینین)، خودایەکێ ب تنێیە، و ئەم [بەس] ل بەر فەرمانا وی ب تنێینە.
﴿١٣٤﴾ ئەو ملەتەك بوو چۆ، کار و کریارێت وان بۆ وانن، و یێت هەوە بۆ هەوەنە، و هوین ب بەر کار و کریارێت وان ناکەڤن [پرسا وان ژ هەوە نائێتە کرن].
﴿١٣٥﴾ خودان کتێبان [جوهی و فەلەیان] گۆتنە [موسلمانان]: ببنە جوهی یان فەلە، هوین دێ ڕاستەڕێ بن، بێژە [وان نەوەسایە]: ئەم دێ ل سەر دینێ ئیبراهیم بین، دینەکێ ڤەدەر ژ خواری و خرابییێ، و ئیبراهیم ب خۆ ژی نە ژ موشرکان بوو.
﴿١٣٦﴾ بێژن: [د بەرسڤا واندا]: مە باوەری ب خودێ هەیە، و ب وێ یا بۆ مە ئینایییە خوارێ [کو قورئانە] و ب یا بۆ ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و یەعقووب و کوڕێت وی، و ب ئەوا بۆ مووسایی و عیسایی هاتی، و ب یا بۆ پێغەمبەرێت دیتر ژی ژ نك خودێ هاتی، و ئەم فەرقێ [جوداییێ] نائێخینە ناڤبەرا کەس ژ وان و ئەم ل بەر فەرمانا وینە.
﴿١٣٧﴾ ئەگەر وان باوەری وەکی هەوە [ب هەمی پێغەمبەران] ئینا، ئەڤە ئەو ڕاستەرێ بوون، ئەگەر ژ خۆ پشت تێ [د ڤێ باوەرییێ] کرن، ئەڤە ئەو یێت کەڤتینە ڕکێ، و خودێ بەسی تەیە بۆ وان [کو وان ژ تە بدەتە پاش] و ئەو گوهدار و زانایە [ب تشتێ دبێژن و ڤەدشێرن].

﴿١٣٨﴾ ڕێکا خودێ [کو ئیسلامە] بگرن، و ما ڕێکەك ژ ڕێکا خودێ [دینێ خودێ، نیشان و ڕەنگێت خودێ] چێتر و جوانتر هەیە؟ و ئەم یێ وی دپەرێسین (عەبدینین).
﴿١٣٩﴾ بێژە [وان]: هوین جرەبڕێ د [دەرهەقی دینێ] خودێدا دکەن د گەل مە و ئەوە خودانێ مە و هەوە. و کار و کریارێت مە بۆ مەنە و یێت هەوە بۆ هەوەنە [هەر ئێك ژ مە دێ جزایێ کار و کریارێت خۆ ب خۆ خۆت] و ئەم بۆ [خودێ] دلبێش و دلسۆزین.
﴿١٤٠﴾ یان هوین دبێژن ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و یەعقووب و کوڕێت وی، جوهی بوون یان فەلە بوون، بێژە وان: ما هوین چێتر دزانن یان خودێ؟. کی ژ وی ستەمکارترە [گونەهکارترە] یێ ڕاستییێ ڤەدشێریت [ئەوا د دەرهەقێ پێغەمبەری د تەوراتێ و ئنجیلێدا هاتی]، و ب ڕاستی خودێ نە یێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا هوین دکەن.
﴿١٤١﴾ ئەو ملەتەك بوو چۆ، کار و کریارێت وان بۆ وانن و یێت هەوە بۆ هەوەنە، و هوین ب بەر و کار و کریارێت وان ناکەڤن [پرسا وان ژ هەوە نائێتە کرن].
﴿١٤٢﴾ ساویلکە و نەفامێت خەلکی [ژ جوهی و مونافقان] نێزیك دێ بێژن: چ بەرێ وان ژ قیبلەیا وان، ئەوا ئەو ل سەر، وەرگێڕا [د بەرسڤا واندا] بێژە: ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤا [هەردو] یێت خودێنە، هەچییێ [خودێ] بڤێت دێ بەرێ وی دەتە ڕێکا ڕاست [هەق].
﴿١٤٣﴾ و هەروەسا مە هوین کرنە کۆمەکا ناڤنجی، دا هوین ببنە شاهد ل سەر خەلکی، و دا پێغەمبەر ژی ل سەر هەوە ببیتە شاهد. و مە فەرمانا تە نەکر، بەرێ خۆ بدەیە [بەیتولمەقدسێ]. پاشی بەرێ خۆ ژێ وەرگێڕییە کەعبەیێ، بۆ هندێ نەبیت دا [ئەم] بزانین کا کی [ل هەر جهەکێ هەبیت] دێ گوهدارییا تە کەت، و کی دێ پاشڤە زڤڕیت و گاور بیتەڤە، دبیت ئەڤ گوهۆڕینە ل سەر هندەکان یا گران بیت، ژ بلی وی یێ خودێ ڕاستەڕێ کربیت، ب ڤێ فەرمانێ خودێ پەرستنا هەوە [نڤێژێت هەوە بۆ بەیتولمەقدسێ] بەرزە ناکەت، ب ڕاستی خودێ د ڕاستا خەلکیدا گەلەك یێ دلۆڤانە.
﴿١٤٤﴾ ب ڕاستی مە ددیت تە بەرێ خۆ ل ئەسمانی دگێڕا [ب هیڤییا هندێ بەرێ تە بێتە وەرگێڕان بۆ کەعبەیێ]. [بێ گۆمان] دێ بەرێ تە دەینە قیبلەیەکا تو پێ ڤاییل. بەرێ خۆ بدە ڕاستا کەعبەیێ، و هەر جهەکێ هوین لێ بن بەرێ خۆ بدەنە ڕاستا کەعبەیێ، ب ڕاستی ئەوێت [بەری نوکە] کتێب بۆ هاتین، دزانن کو ئەڤە [ئەڤ بەروەرگێڕانە] هەقییە ژ خودایێ وان، و خودێ نە یێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا ئەو دکەن.
﴿١٤٥﴾ خۆ تو بۆ وان کەسێت کتێب بۆ هاتین، چ نیشانا گۆمانبڕ بینی، ئەو ب دویڤ قیبلەیا تە ناکەڤن، [بلا بێ هیڤی ببن] تو ژی نابیت [سەر ژ نوی] ب دویڤ قیبلەیا وان بکەڤی، و ئەو ب خۆ ژی [مەخسەد جوهی و فەلە] ب دویڤ قیبلەیا ئێکدو ناکەڤن، و ئەگەر تو ب دویڤ دلخوازییا وان بکەڤی پشتی زانین بۆ تە هاتی، ب ڕاستی وێ گاڤێ تو ژی دێ ژ ستەمکاران ئێیە هەژمارتن.

﴿١٤٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت مە کتێب [ئنجیل و تەورات] بۆ هنارتین، یان داییناێ ئەو وی [پێغەمبەری] وەکی زاڕۆییێت خۆ دنیاسن، ب ڕاستی دەستەکەك ژ وان، هەقییێ ڤەدشێرن [ئانکو سالۆخەتێت پێغەمبەری] و دزانن کو هەقییێ ڤەدشێرن.

﴿١٤٧﴾ [ئەڤ قیبلە گوهارتنە] هەقییە، ژ نك خودایێ تە، ڤێجا ژ دودلان نەبە.

﴿١٤٨﴾ و هەر ئێکی قیبلەیەك هەیە بەرێ خۆ ددەتێ [ئانکو هەر دینەکی قیبلەیا خۆ هەیە]، خودێ بۆ وان ئاشکەرا کرییە، و بەرێ وان داییێ. ڤێجا دەست ب خێران بکەن و بکەنە بەرەبەزینك، و هەر جهەکێ هوین لێ بن، خودێ دێ هەوە هەمییان ئینیت [کۆم کەت، دا هەر ئێك جزایێ خۆ وەربگریت]، بێ گۆمان خودێ ل سەر هەمی تشتی دەستهەلاتدارە.

﴿١٤٩﴾ و هەر جهەکێ تو پێڤە بچی بەرێ خۆ بدە ڕاستا کەعبەیێ، ب ڕاستی هەقی هەر ئەڤەیە، و ب ڕاستی خودێ نەیێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا هوین دکەن.

﴿١٥٠﴾ و هەر جهەکێ تو ژێ دەرکەڤتی بەرێ خۆ بدە ڕاستا کەعبەیێ، و هەر جهەکێ هوین لێ بن بەرێ خۆ بدەنە ڕاستا وێ، دا خەلکی چو هەجەت ل سەر هەوە نەمینن، ژ بلی وان ئەوێت ستەمکار، ئێدی هوین ژ [ئاخفتنێت] وان نەترسن و ژ من بترسن، دا ئەز کەرەما خۆ ل سەر هەوە تمام بکەم، [بەرێ هەوە بدەمە قیبلەیا بابێ هەوە ئیبراهیم] و دا هوین ڕاستەڕێ ببن.

﴿١٥١﴾ لەوما مە پێغەمبەرەك هەر ژ هەوە بۆ هەوە هنارت، دا نیشانێت مە بۆ هەوە بخوینیت، و دل و دەروونێ هەوە بشۆت و پاقژ بکەت، و کتێب [کو قورئانە] و سونەتێ [ڕێکا پێغەمبەری] نیشا هەوە بدەت، و تشتێ هەوە نەدزانی نیشا هەوە بدەت.

﴿١٥٢﴾ ڤێجا [ب گوهداری و پەرستنێ] من بیننە بیرا خۆ، ئەز ژی [ب خەلاتکرن و گونەه ژێبرنێ] دێ هەوە ئینمە بیرا خۆ. و هوین سوپاسی و شوکورا من بکەن و کەرەمێت من ژ بیرا خۆ نەبەن [ژ بەر چاڤێت خۆ نەبەن].

﴿١٥٣﴾ گەلی خودان باوەران، هوین پشتا خۆ ب بێنفرەهییێ و نڤێژان گرێ بدەن، [هاریکارییان بۆ خۆ بخوازن]، و ب ڕاستی خودێ د گەل بێنفرەهـ و سەبرکێشانە.

﴿١٥٤﴾ و هوین د ڕاستا ئەوێت د ڕێکا خودێدا دئێنە کوشتن، نەبێژن: د مرینە [نە] بەلکی ئەو د ساخن، بەلێ هەوە های ژێ نینە.

﴿١٥٥﴾ [گەلی خودان باوەران] ب ڕاستی ئەم دێ هەوە ب هندەك ترسێ و برسێ، و کێمکرنا مال و مالدارییێ و جان و بەر و بەرهەمان، جەڕبینین و [تو هەی موحەممەد] مزگینییێ بدە بێنفرەهـ و سەبرکێشان.

﴿١٥٦﴾ ئەوێت هەر گاڤەکا بەلایەك [ئاتافەك] ب سەرێ وان هات، دبێژن: ب ڕاستی ئەم هەر یێت خودێینە [ئانکو ئەم بەندەیێت وینە]، و هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕین.

﴿١٥٧﴾ سلاڤ [لێنەگرتن و گونەهـ ژێبرن] و دلۆڤانییا خودێ بۆ ئەڤانە، و هەر ئەڤەنە ڕاستەڕێ و دورستەڕێ.

﴿١٥٨﴾ ب ڕاستی سەفا و مەروە، [ناڤن بۆ دو چیاکێت مەکەهێ] ژ ڕێ و نیشانێت [دینێ] خودێنە. ڤێجا هەر کەسێ حەجێ بکەت یان عومرەیێ، چو ل سەر نینە [ئەگەر] د ناڤبەرا هەردووکاندا بێت و بچیت، و هەچییێ ژ دەڤ خۆ باشییێ بکەت [خودێ باشییا وی بێ بەرانبەر ناهێلیت]. ب ڕاستی خودێ سوپاسدار [بەرانبەری تشتێ کێم گەلەکێ ددەت] و زانایە.

﴿١٥٩﴾ ب ڕاستی کەسێت نیشانێت ئاشکەراکەر و ڕاستەڕێییا مە ئینایییە خوارێ، پشتی مە بۆ خەلکی د کتێباندا [ئانکو د تەورات و ئنجیلێدا] ڕۆنکری، ڤەدشێرن، خودێ لەعنەتێ ل ڤان دکەت، و لەعنەتکەر ژی لەعنەتان لێ دکەن.

﴿١٦٠﴾ ژ بلی وان ئەوێت پشتی هنگێ تۆبە کرین و قەنجی کرین و تشتێ ڤەشارتی ئاشکەرا کرین، ئەڤێت هەنێ ئەز دێ تۆبەیێ دەمە سەر وان، و ئەزم تۆبەوەرگر و دلۆڤان.

﴿١٦١﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاور بووییـن، و مرین و ئەو گاور، ئەوان لەعنەتا خودێ و ملیاکەتان و هەمی مرۆڤان ل سەر بیت.

﴿١٦٢﴾ هەروهەر ئەو دێ تێدا [د ئاگر و لەعنەتێدا] مینن، ئیزا ل سەر وان سڤك نابیت، و مۆلەت بۆ وان نائێتە دان.

﴿١٦٣﴾ [گەلی خودان باوەران] خودایێ هەوە هەر ئێك خودایە، ژ بلی وی چو پەرستی [خودا] نینن، ئەوە دلۆڤانێ پڕ دلۆڤانی.

﴿١٦٤﴾ ب ڕاستی چێکرنا ئەرد و ئەسمانان و هاتن و چۆنا شەڤ و ڕۆژان، و گەمییێت د دەریایێدا دگەڕن، و مفای دگەهیننە خەلکی، و ئەو ئاڤا [بارانان] خودێ ژ ئەسمانان دادڕێژیت، و پێ ئەردی پشتی مرنا وی [هشکاتیێ] زێندی دکەتەڤە [شین دکەت]، و هەمی ڕەنگێت جانەوەران تێدا [د ئەردیدا] بەلاڤ کرین، و ئینان و برنا بایی و عەورێت دانایی د ناڤبەرا ئەرد و ئەسماناندا، ئەڤە هەمی نیشانن [ل سەر هەیی و دەستهەلاتدارییا خودێ]، بۆ وان کەسێت ژیر و ئاقلدار.

﴿١٦٥﴾ [شوینا هزرا خۆ د نیشانێت تاك و تەنیاییا خودێدا بکەن] هندەك مرۆڤ هەنە بەڤل و هەڤبەران بۆ خودێ چێ دکەن، وەکی حەژێکرنا خودێ حەژێ دکەن، بەلێ یێت باوەری ئینایین پتر حەژ خودێ دکەن، و ئەگەر ئەوێت ستەمکار زانیبایە دەمێ ئیزایێ دبینن، کو هەمی هێز و شیان یا خودێیە [و کەسێ چو شیان نینە]، و ب ڕاستی ئیزایا خودێ گەلەك یا دژوارە.

﴿١٦٦﴾ هنگێ کەنکەنە و گرگرە دەمێ ئیزایێ دبینن، و ژ هەمی هەڤبەندیان ڤەدقەتیێن و ژ خۆ بێزار دبن، و دەستێ خۆ ژ دویکەڤتییێت خۆ بەر ددەن و خۆ ژێ بەری دکەن.

﴿١٦٧﴾ و دویکەڤتییان گۆت: خۆزی جارەکا دی ئەم ڤەگەڕیابانە سەر دنیایێ، دا مە ژی خۆ ژ وان شویشتبایە هەروەکی وان خۆ ژ مە شویشتی، هۆسا خودێ کار و کریارێت وان ددەتە ڕوییێ وان، دا ببنە کول و کۆڤان و پەشێمانی و کەسەر، و ئەو ژ ئاگری ژی [چوجا] دەرناکەڤن.
﴿١٦٨﴾ گەلی مرۆڤان هەر تشتێ د ئەردیدا پاقژ و حەلال بخۆن، و ب دویف پێنگاڤێت شەیتانی نەکەڤن. ب ڕاستی ئەو دژمنەکێ ئاشکەرایە بۆ هەوە.
﴿١٦٩﴾ [چونکی] ئەو فەرمانا هەوە بەس ب هندێ دکەت، هوین خرابی و تەرێفییێ [کرێتییێ] بکەن، و د ڕاستا خودێدا وێ بێژن یا هوین نەزانن.
﴿١٧٠﴾ و هەر گاڤەکا گۆتبایێ: [مەخسەد بوت پەرێسن] ب دویف وێ بکەڤن یا خودێ هنارتی، دگۆتن: نەخێر ئەم دێ ب دویف وێ کەڤین ئەوا مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتین، بلا باب و باپیرێت وان چو نەزانن ژی، و کەسەکێ ژی [بۆ هەقییێ] ڕاستەڕێ نەکەن؟.
﴿١٧١﴾ مەتەلا ئەوێت گاوربووین وەکی مەتەلا وی [شڤانی]یە یێ ل تەرشێ خۆ دکەتە قێڕی و تەرش ب خۆ، ژ بلی دەنگ دۆر و قێڕییێ چو یێ دی نابهیسیت، [ئەڤ گاورە ژی وەکی وی تەرشینە، ئاخڤتنێ دبهیسن بەس تێ ناگەهن]. کەڕن، لالن، کۆرەنە، چو ب ناڤ عەقلێ واندا ناچیت.
﴿١٧٢﴾ گەلی خودان باوەران ژ وی حەلالێ مە ب ڕزقێ هەوە کری بخۆن، و سوپاسییا خودێ بکەن، ئەگەر [ڕاست] هوین وی ب تنێ دپەرێسن.
﴿١٧٣﴾ ب ڕاستی خودێ، بەس مرار و خوین [یا ڕۆن] و گۆشتێ بەرازان و تشتێ نەبۆ خودێ هاتییە سەرژێکرن، ل سەر هەوە حەرام کرییە. بەلێ هەر کەسەکێ نەچار ببیتە خوارنا ئەڤان ژی، بێی دل تێ هەبیت و بەس هەوجەییا خۆ پێ بقەتینیت، چو گونەه ل سەر نینە، ب ڕاستی خودێ گونەه ژێبەر و دلۆڤانە.
﴿١٧٤﴾ ب ڕاستی ئەو کەسێت ئەوا خودێ د کتێبێدا ئینايیە خوار ڤەدشێرن و ئەرزان دفرۆشن، ئەڤە ژ ئاگری پێڤەتر چو یێ دی ناخۆن، و ڕۆژا قیامەتێ خودێ [ب دلۆڤانی] وان نائاخێڤیت، و گونەهێت وان ژێ نابەت، و ئیزایەکا دژوار دێ دەتە بەر وان.
﴿١٧٥﴾ ئەڤەنە، ئەوێت ڕاستەڕێیی داینە ب گۆمڕاییێ، و گونەه ژێبرن داینە ب ئیزایێ، چەند بێنا وان یا فرەهە ل سەر ئاگری، [ئانکو چەند بێنفرەهـ و ڕکۆیینە ل سەر وان کار و کریارێت بەرێ وان ددەتە ئاگرێ دۆژەهێ].
﴿١٧٦﴾ ئەڤ ئیزایە ژ بەر هندێیە، کو خودێ کتێب [قورئان] ب هەقی و ڕاستییێ هنارت [وان باوەری پێ نەئینا]، و ب ڕاستی ئەوێت دودل بووین [کو جوهی و فەلەنە] ل سەر کتێبێ [قورئانێ]، د ڕکۆییەکا دویری هەقییێ دانە.
﴿١٧٧﴾ [چاکی] قەنجییا ڕاست و دورست، نە بەس ئەوە هوین [دەمێ نڤێژکرنێ] بەرێ خۆ بدەنە ڕۆژهەلاتێ یان ڕۆژئاڤایێ، چاکییا ڕاست و دورست ئەوە مرۆڤ باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ و

ملیاکەتان و کتێبان [یێت ئەسمانی] و پێغەمبەران بینیت، و مالی د سەر حەژێکرنا ویڕا بدەتە کەس و کار و سێوی و بەلنگاز و ڕێڤینگ و خوازخوازۆك و دیلان [و کۆلەیان ژ بۆ ڕزگارکرنا وان]، و نڤێژان بەردەوام بکەت، و زەکاتێ بدەت، و ئەو پەیمانا دایی ب جھ بینیت، و بێهنا خۆ ل سەر ترس و تەنگاڤی و هەژاری و نەساخییان و دەمێ شەڕی، بکێشیت. [خودانێت ڤان سالۆخەتان] د ڕاستن و هەر ئەڤەنە تەقوادار.

﴿١٧٨﴾ گەلی خودان باوەران، [د دەرهەقێ کوشتنێدا] مە تۆل [قساس] ل سەر هەوە دانا [ئانکو گونەهکار ب گونەها خۆ بێتە جزاکرن، و کوژەك ب تنێ بێتە کوشتن]. مرۆڤێ ئازاد ب مرۆڤێ ئازاد، یێ بەندە ب یێ بەندە، و ژن بەرانبەری ژنێ، و دڤێت کەسێ ژ بەرێ برایێ خۆڤە ب دانا خوینێ هاتییە عەفووکرن، ڕێکا باش بگریت، و تازە ژێ بخوازیت، دڤێت کوژەك ژی بێ کێماسی و بێ گیرۆکرن خوینا وی بدەتێ. و ئەڤ بڕیارە [گوهارتنا کوشتنێ ب دانا خوینێ] بارسڤکاتی و دلۆڤانییە ژ خودایێ هەوە. و هەر کەسێ پشتی پێکهاتنێ زێدەگاڤییێ بکەت، ئیزا و نەخۆشییەکا دژوار [ڕۆژا قیامەتێ] بۆ وی هەیە.

﴿١٧٩﴾ گەلی ئاقلداران د تۆلێدا [کوشتنا کوژەکی ب تنێ] بۆ هەوە ژیانە [خۆ دانەپاشا کوژەکی ژیانا وی د گەل یا خەلکی دێ ئێتە پارستن]، بەلکی هوین پارێزکارییێ بکەن.

﴿١٨٠﴾ ل سەر هەوە هاتە دانان، ئەگەر ئێك ژ هەوە کەڤتە بەر مرنێ، و مالەکێ مەزن ب پاش خۆڤە هێلا، وەسیەتێ ب قەنجی بکەت بۆ دەیبابان و کەس و کاران، و ئەڤ وەسیەتە ئەرکە ل سەر پارێزکاران.

﴿١٨١﴾ ڤێجا هەر کەسەکێ پشتی بهیستی بگوهۆڕیت، ب ڕاستی گونەھ د ستۆیێ وانە یێت [وەسیەتێ] دگوهۆڕن، و ب ڕاستی خودێ گوهدێر و زانایە.

﴿١٨٢﴾ [پشتی هنگی] هەچییێ پێ حەسیا وەسیەتکەر بەر ب گونەهێ چۆیە، چ ژ خەلەتی بیت [بێ دەستی] چ ژی ژ قەستان، و ڕابیت ناڤبەرا وەسیەتلێکرییان [ئانکو میراتخۆران] خۆش بکەت چو گونەھ ل سەر نینە، ب ڕاستی هەر خودێیە یێ گونەهان ژێ دبەت، و هەر ئەوە یێ دلۆڤان.

﴿١٨٣﴾ گەلی خودان باوەران، ڕۆژی ل سەر هەوە هاتە نڤێسین، هەروەکی ل سەر یێت بەری هەوە ژی هاتییە نڤێسین، بەلکی هوین پارێزکارییێ بکەن.

﴿١٨٤﴾ چەند ڕۆژەکن [دیارکرینە] ڤێجا هەچییێ ژ هەوە یێ نەساخ بیت [تێدا] یان ل سەر وەغەرەکێ بیت، بلا تەمەتی هەژمارا ڕۆژییێت خوارین بگریتەڤە، و ئەو کەسێت گەلەك زەحمەت و نەخۆشییێ ب گرتنا وانڤە دبەن، بلا د پێش خوارنا هەر ڕۆژییەکێڤە، خوارنا بەلنگازەکی ل سەر خۆ بێخن و بدەن، و هەچییێ پتر ژی ل سەر خۆ بێخیت و بدەت بۆ وی گەلەك خێرترە، و ڕۆژیگرتن بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن.

﴿١٨٥﴾ [ئەڤ چەند ڕۆژە] هەیڤا ڕەمەزانێیە، ئەو هەیڤا قورئان تێدا هاتییە خوارێ، ڕاستەڕێییە بۆ خەلکی، و نیشانێت ڕاستەڕێیی و ڤاڤارتنێنە [ژێك جوداکرنا هەقییێ و نەهەقییێ] ڤێجا هەر کەسێ ژ هەوە ئەڤ هەیڤە ب سەردا هات [ل مال بیت و نە ل سەر وەغەرێ بیت] بلا ڕۆژییان بگریت، و

هەچییێ [تێدا] یێ نەساخ بیت، یان ل سەر وەغەرەکێ بیت، [بۆ وی هەیە بخۆت] و بلا تەمەتی هەژمارا ڕۆژییێت خوارین وەختەکێ دی بگریتەڤە، خودێ دڤێت ل سەر هەوە ساناهی بکەت، نەڤێت ل سەر هەوە گران بکەت [ب زەحمەت بێخیت]، دا هوین هەیڤا ڕەمەزانێ تەمام بکەن پاشی خودایی، مەزن بکەن [بێژن: (الله أكبر)] ل سەر ڕاستەڕێکرنا وی بۆ هەوە، و دا هوین سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن.

﴿١٨٦﴾ و ئەگەر بەندەیێت من، پرسا من ژ تە کرن، ئەز یێ نێزیکم، یێ گازی من بکەت دێ د هەوارێ ئێم، و بەرسڤا گازییا وی دەم، ڤێجا بلا گوهدارییا من بکەن و باوەرییێ ب من بینن، دا ڕاستەڕێ ببن.

﴿١٨٧﴾ چۆنا هەوە بۆ نڤینا ژنێ شەڤێت هەیڤا ڕەمەزانێ هاتە دورستکرن. ئەو کراسن بۆ هەوە و هوین کراسن بۆ وان، خودێ زانی هوین خۆ ناگرن، و دێ خیانەتێ ل خۆ کەن، تۆبە دا سەر هەوە و ل هەوە بۆری، ڤێ گاڤێ [ژ ئێرە و پێدا] [شەڤێت ڕەمەزانێ] هەڕنە نڤینا هەڤسەرێت خۆ، و وێ بخوازن یا خودێ بۆ هەوە نڤێسی، و [ب شەڤ] بخۆن و ڤەخۆن هەتا سپیاتییا ڕۆژێ بۆ هەوە ژ تاریاتییا شەڤێ جودا دبیت [دیار دبیت]، و ڕۆژییێ ژێ هەتا شەڤێ [کو پشتی ڕۆژئاڤابوونێیە] تەمام بکەن، و نەچنە نڤینا خۆ دەمێ خلوەییا مزگەفتێ [دەمێ هوین دکەڤنە د ئعتیکافێدا ل مزگەفتێ] ئەڤە، تان و پەرژانێت خودێنە، خۆ نێزیك نەکەن [و نەدەنە سەر] هۆسا خودێ نیشانێت خۆ بۆ خەلکی دیار دکەت، بەلکی پارێزکارییێ بکەن.

﴿١٨٨﴾ و مالێ ئێکدو ب نەهەقی نەخۆن، و نەکەنە بەرتیل بۆ فەرمانبەران، دا پشکەکێ ژ مالێ خەلکی ب نەهەقی بخۆن ژ بەرێ دەستەکەکێ ژ هەوەڤە، و هوین دزانن نەهەقییە.

﴿١٨٩﴾ و پسیارا هەیڤێ ژ تە دکەن [بۆچی دئێتە گوهۆڕین زراڤ دبیت و پاشی بەربەر ستویر دبیت هەتا تەکووز دبیت] بێژە: ئەو نیشانێت وەختانە بۆ خەلکی، و بۆ حەجێ [دەمێت پەرستنا خۆ و دەمێ کار و بارێت خۆ پێ دنیاسن]. و نە ژ قەنجییێیە هوین د پشت خانیڕا بێنە د ژۆرڤە، بەلێ قەنجی ئەوە پارێزکارییێ بکەن، و د دەرگەهانڕا بێنە د مالانڤە، و پارێزکارییا خودێ بکەن، دا هوین سەرفەراز ببن.

﴿١٩٠﴾ و [گەلی خودان باوەران] د ڕێکا خودێدا شەڕێ وان بکەن یێت شەڕێ هەوە دکەن، و زێدەگاڤییێ [ستەمکارییێ] نەکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ زێدەگاڤان [ستەمکاران] ناکەت.

﴿١٩١﴾ و [گەلی خودان باوەران]، ئەوان [بوت پەرێسان] بکوژن، ل هەر جهەکێ ب دەست هەوە بکەڤن، و کا چاوا وان هوین [ژ مەکەهێ] دەرئێخستن، هوین ژێ وان دەربێخن، ب ڕاستی ئەو نەخۆشییا ئەوان بۆ موسلمانان چێکری، دا ژ دینێ وان وەرگێڕن، مەزنترە ژ کوشتنێ. و شەڕێ وان ل دەڤ حەرەمێ [مەکەهێ] نەکەن، هەتا ئەو شەڕێ هەوە نەکەن، ئەگەر وان شەڕێ هەوە کر هوین ژێ شەڕێ وان بکەن، جزایێ گاوران هۆسانە.

﴿١٩٢﴾ ڤێجا ئەگەر وان دەست ژ [ئێزادانا موسلمانان و شەڕێ وان] بەردا [و موسلمان بوون]، ب ڕاستی خودێ یێ لێنەگر و دلۆڤانە.

﴿١٩٣﴾ و هوین [گەلی موسلمانان]، شەڕێ وان بکەن، دا ڕێکا ئیسلامێ نەئێتە گرتن، و دینێ خودێ ببیتە سەرپشکێ هەمی دینان، و ئەگەر [گاوران] دەست ژ دژمناییێ و شەڕی کێشان، شەڕێ وان نەکەن، شەڕ و دژمنایی بەس د گەل ستەمکارانە.

﴿١٩٤﴾ و هەیڤا حەرام [و ب حورمەت] ب هەیڤا حەرامە [ئەگەر وان حورمەتا هەیڤێ شکاند و شەڕ تێدا د گەل هەوە کرن، هوین ژی بشکێنن و شەڕی د گەل بکەن]، و هەر تشتەکێ نەدورست هوین پێ لێ بنن، و دەستدرێژییێ ل سەر بکەن، تۆل (قساس) تێدایە [ئانکو ئێك د پێش ئێکیڤەیە و ئەگەر وان حورمەتا هەیڤێت حەرامکری شکاند، دێ ب سەرێ واندا شکێت]. و هەچییێ دەستدرێژی ل سەر هەوە کر، هوین ژی تەمەت دەستدرێژییا وان، دەستدرێژییێ ل سەر بکەن، و ژ خودێ بترسن و بزانن خودێ د گەل پارێزکارانە.

﴿١٩٥﴾ و د ڕێکا خودێدا [د جیهادێدا] مالێ خۆ بمەزێخن، و خۆ ب دەستێت خۆ نەهاڤێژنە د مالوێرانییێدا [خۆ د هیلاك نەبەن]، و قەنجییێ بکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ قەنجیکاران دکەت.

﴿١٩٦﴾ [گەلی موسلمانان] حەج و عومرەیا خۆ، ئەگەر هەوە دەست پێ کر و ئیحرام گرێدان ببەنە سەری، و ئەگەر هوین ئاسێ بوون [چ ژ نەشیان و ڕێگرتنێ، چ ژ نەساخییێ] چ یێ بەردەست و ساناهی، ژ قوربانان بدەن [و ژ ئیحرامان وەرنە دەرێ] و سەرێ خۆ نەتراشن هەتا قوربان نەگەهنە جهێ خۆ [ل وێرێ سەر ژێ بکەن، پاشی سەرێ خۆ بتراشن] و هەچییێ ژ هەوە یێ نەساخ بیت، یان ئەزیەتەك د سەریدا بیت [و نەچار ببیت سەرێ خۆ بتراشیت] بلا ئێك ژ ڤان بەدەلان بدەت [سێ] ڕۆژییان بگریت، یان خوارنا [شەش مرۆڤان] بدەت، یان ژی پەزەکی بکەتە خێر، و ئەگەر هوین ئێمن بوون، و ئێکی ڤیا پشتی دویماهیهاتنا عومرەیێ ب خۆ خۆش ببیت [ژ ئیحرامان بێتەدەر هەتا دەمێ حەجێ] چ قوربان ساناهیترە بلا وی بدەت، و ئەگەر ب دەست نەکەڤت، بلا سێ ڕۆژییان هەر د حەجێدا بگریت، و حەفتان پشتی دزڤڕیتەڤە، ئەڤە بوونە دەھ ڕۆژێت دورست، ئەڤ بڕیارە (حکم) [خۆ خۆشبوون (ژ ئیحرام دەرکەڤتن)، د ناڤبەرا عومرەیێ و حەجێدا] بەس بۆ وانە یێت مالێت وان نە ل حەرەمێ [مەکەهێ] و ژ خودێ بترسن [پارێزکارییا خودێ بکەن] و بزانن جزایێ خودێ [ب ڕاستی] جزایەکێ دژوارە.

﴿١٩٧﴾ هندی حەجە هەیڤێت خۆ یێت دیار و ئاشکەرا هەنە، و هەر کەسێ [ئیحرام گرێدان] حەج ل سەر خۆ ئێخست، [دڤێت بزانیت د حەجێدا] چۆنا نڤینا ژنێ و ئاخڤتنێت کەشەفرێت و جرەبڕ و مەدەڕکی د حەجێدا نینە، و نەدورستە. هەر خێر و قەنجییەکا هوین بکەن خودێ پێ ئاگەهە. و کارێ خۆ بکەن [بۆ وەغەرا دنیایێ] و ب ڕاستی چێترین خۆکارکرن [بۆ وەغەرا قیامەتێ] پارێزکارییە، و گەلی ئاقلداران پارێزکارییا من بکەن.

﴿١٩٨﴾ چو گونەھ بۆ هەوە تێدا نینە هوین [دەمێ حەجێ] کەرەم و خێران ژ خودایێ خۆ بخوازن [ئانکو بازرگانییێ بکەن]، ڤێجا ئەگەر هوین ژ عەرەفاتێ دارژیانە خوارێ زکرێ خودێ ل

مەشعەرولحەرامیٚ (جهەکە کو دبێژنیٚ موزدەلیفە) بکەن و هوین وەسا زکریٚ وی بکەن، هەروەکی وی [خودیٚ] هوین ڕاستەڕیٚ کرین، و هوین ب خۆ بەری نوکە ژ ڕیٚ بەرزەیان بوون.

﴿١٩٩﴾ پاشیٚ دارڕژنە خواریٚ ژ [موزدەلیفەییٚ]، وی جهیٚ خەلك ژیٚ دادرڕژتە خواریٚ، و داخوازا گونەهـ ژێبرنیٚ ژ خودیٚ بخوازن، ب ڕاستی خودێیە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.

﴿٢٠٠﴾ ڤێجا ئەگەر هەوە ڕیٚ و نیشانێت خۆ یێت حەجیٚ ب دویماهی ئینان، خودیٚ بیننە بیرا خۆ کا چاوا هوین باب و باپیرێت خۆ دئیننە بیرا خۆ، [بەحسیٚ باشییێت وان دکەن] بەلکوو [ژ باب و باپیرێت خۆ] پتر خودیٚ بیننە بیرا خۆ، هندەك مرۆڤ هەنە [ب ڤی ڕەنگی داخوازیٚ دکەن]، دبێژن: خودایێ مە، د دنیاییێدا چاکییێ د گەل مە بکە و د ئاخرەتێدا وان چو بار و پشك نینن و د زرڕبارن.

﴿٢٠١﴾ و هندەك ژی [ژ مرۆڤان] هەنە [ب ڤی ڕەنگی داخوازیٚ دکەن] دبێژن: خودایێ مە، تو د دنیاییێدا قەنجییێ د گەل مە بکە، و د ئاخرەتێدا قەنجییێ د گەل مە بکە، و مە ژ ئیزا و نەخۆشییا ئاگریٚ دۆژەهیٚ بپارێزە.

﴿٢٠٢﴾ ڤێجا ئەڤان ژ بەر کار و کریارێت کرین بار و پشکەك هەیە و خودیٚ د حسابێدا پیٚ دەست سڤکە.

﴿٢٠٣﴾ و هوین خودیٚ د چەند ڕۆژەکێت هەژمارتیدا [کو ڕۆژا یازدیٚ و دوازدیٚ و سێزدێیە ژ زیلحجەییٚ] بیننە بیرا خۆ [و زکریٚ (الله أكبر) ل دویڤ نڤێژان و د گەل ڕەجمیٚ بکەن]، و هەر کەسیٚ لەزیٚ ل ڕەجمیٚ بکەت و د دو ڕۆژاندا ب جه بینیت چو گونەهـ بۆ نینە، و پیٚ گیرۆببیت [بۆ هەر سیٚ ڕۆژان بهێلیت] چو گونەهـ ل سەر نینە، ئەڤە بۆ وییە پیٚ ژ خودیٚ بترسیت، و پارێزکارییا خودیٚ بکەت، و بزانن هوین دیٚ بەر ب ویڤە ئێنە کۆمکرن.

﴿٢٠٤﴾ ژ مرۆڤان هندەك هەنە ئاخڤتنا وان د دنیاییێدا گەلەك یا ب دلیٚ تەیە، و خودیٚ دکەتە شاهد ل سەر یا د دلیٚ خۆدا، و ئەو ب خۆ دژوارترین دژمنن.

﴿٢٠٥﴾ و هەر گاڤەکا پشت دا هەوە، و ژ دەڤ هەوە چۆ د ئەردیدا دگەڕیت، دا خرابییێ تێدا بکەت، و دەرامەت و ڕەڤێژیٚ پویچ و وێران بکەت، و خودیٚ حەژ پویچاتی و وێرانکرنیٚ ناکەت.

﴿٢٠٦﴾ و هەر دەمەکیٚ بۆ [ڤی دوڕوی] بێتە گۆتن: ژ خودیٚ بترسە، سەریٚ وی مەزن دبیت ب گونەهیٚ [ژ خۆ ناگریت بهێلیت]، هەما دۆژەهـ بەسی وییە، و ئەو چ پیسە جهە.

﴿٢٠٧﴾ و هندەك ژ مرۆڤان ژی هەنە، جانیٚ خۆ د بەر ڕازیبوونا خودێدا ددەن، و خودیٚ د گەل بەندەیان دلۆڤانە.

﴿٢٠٨﴾ گەلی خودان باوەران، ب سەر و زار و دلیٚ خۆڤە ببنە موسلمان، و ئیسلامەتییێ هەمییێ وەرگرن، و نەدەنە دویڤ دەوسێت شەیتانی، ب ڕاستی ئەو بۆ هەوە دژمنەکیٚ ئاشکەرا ئاشکەرایە.

﴿٢٠٩﴾ و ئەگەر پشتی نیشانێت ئاشکەرا بۆ هەوە هاتین، هوین تەحسین، و ژ هەقییێ [کو ئیسلامە] ڤاڕێبوون، بزانن خودیٚ پیٚ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٢١٠﴾ ل هیڤیيا چنه؟! خودێ د ناڤ سيبەرا عەورانڕا و د گەل ملياکەتان ب سەر واندا بێت [هاتنەکا بێ چاوايى کو شايى (لائيقى) مەزناتييا خودێ بيت]، [دا حسابێ د گەل هەوە بکەت]، و فەرمانا خودێ [ب ئيزادانا هەوە] دويماهى پێ هات، و هەمى کاروبار هەر ب بال خودێڤە دزڤڕن و [ئەو هەر کارەکى جزايێ وى ددەتێ].

﴿٢١١﴾ [هەى موحەممەد و گەلى موسلمانان] ژ ئسرائيلييان بپرسە! کا مە چەند نيشان و موعجيزەيێت ئاشکەرا داينە وان [ل سەر دەستێ پێغەمبەرێت وان]، ڤێجا کەسێ خێر و کەرەمێت خودێ، پشتى بۆ هاتين بگوهۆڕيت، [ڕاستەڕێکرنا خودێ بدەتە ب گاورييێ]، ئيزا و نەخۆشييا خودێ [د ڕاستا ويدا] گەلەکا دژوارە.

﴿٢١٢﴾ ژين و ژيارا دنيايێ بۆ گاوران يا هاتييە خەملاندن، [ژ بەرێ شەيتانيڤە چاڤ ل وان هاتينە تاريکرن، ئاخرەتێ نابينن] و ترانەيان بۆ خۆ ب خودان باوەران دکەن، و ئەوێت پارێزکارييا خودێ کرين ڕۆژا قيامەتێ د سەر وانڕانە، و يێ خودێ بڤێت دێ بێ هەژمار دەتێ.

﴿٢١٣﴾ ژ ڕێڤە خەلك هەمى ئێك بوون [هەتا دەمێ نووح پێغەمبەر ژى ئێك دين بوون، ژ نووحى و پێدا جودايى کەڤتيە ناڤبەرا وان]، ڤێجا خودێ پێغەمبەر هنارتن مزگينئين و ئاگەهدارکەر، و کتێب ب هەقييێ پێڕا [دگەل وان] هنارتن، دا حوکمى د ناڤبەرا خەلکيدا بکەن ل سەر تشتێ خەلك تێدا نەئێك و ژێك جودا، د ڕاستا ڤێ هەقييێدا ئەو ژێك جودابوون، ئەوێت کتێب بۆ هاتين [دا ژێکجودابوون نەمينيت] ئەڤە ژى پشتى نيشانێت ئاشکەراکەر گەهشتينە وان، و ژ زکڕەشى. ئەوێت باوەرى ئينايين خودێ ب دەستويرا خۆ ب سەر هەقييا خودان کتێب تێدا نەئێك، هلکرن. و يێ خودێ بڤێت دێ بەرێ وى دەتە ڕێکەکا ڕاست [هەق].

﴿٢١٤﴾ [گەلى موسلمانان]، هەوە ل بەرە هوين بچنە بەحەشتێ، و هێژ ئەو نەهاتييە سەرێ هەوە يا هاتييە سەرێ يێت بەرى هەوە. ترس و تەنگاڤى و نەخۆشييان هنگاڤتن، هندە هەژيان [هند نەخۆشى و ئيزا بۆ وان چێبوو]، هەتا وێ ڕادەيێ کو پێغەمبەر و يێت باوەرى پێ ئينايى پێکڤە دگۆتن: کا کەنگى هاريکارييا خودێ دێ بۆ مە ئێت؟ [د وى دەميدا مزگينييا خودێ بۆ وان هات]. و ب ڕاستى هندى هاريکارى و پشتەڤانييا خودێيە يا نێزيکە [نەيا دويرە].

﴿٢١٥﴾ ژ تە دپرسن: کا دێ چ مەزێخن [د ڕێکا خودێدا]؟ بێژە: هەر خێرەکا هوين بدەن، بلا بۆ دەيباب و نێزيك (کەس و کار) و سێوى و بەلنگاز و ڕێڤينگان بيت، و هەر خێرەکا هوين بکەن ب ڕاستى خودێ پێ ئاگەهە.

﴿٢١٦﴾ شەڕکرن [د ڕێکا خودێدا]، ل سەر هەوە هاتە نڤێسين، و ئەو ب خۆ بۆ هەوە نەخۆشە، و ل سەر هەوە يا گرانە، دبيت هەوە تشتەك نەڤێت، و ئەو ب خۆ باشى بيت بۆ هەوە، و دبيت هوين حەژ تشتەکى بکەن، و ئەو ب خۆ خرابى بيت بۆ هەوە، و خودێ دزانيت [کا باشييا هەوە د چ ڕايە] و هوين نوزانن.

﴿٢١٧﴾ پسیارا بڕیارا (حكم) شەڕكرنێ د هەیڤێت حەرامكریدا [زیلقیعدە، زیلحیجە، و موحەڕەم و ڕەجەبێ] ژ تە دكەن، كا شەڕ تێدا هەیە؟! بێژە: شەڕكرن د واندا [گونەهەكا] مەزنە، و ڕێگرتن ژ ڕێكا خودێ و نەباوەری ئینان پێ، و دەرگەهـ گرتنا كەعبەیێ ل سنگێ خەلكێ،

و دەرئێخستنا خەلكێ مەكەهێ [كو ئەڤە هەمی گاورێت مەكەهێ دكر]، مەزنترە ل دەڤ خودێ [ژ شەڕێ د هەیڤێت حەرامكریدا]، و ئیزا و نەخۆشییا هوین ددەنە بەر موسلمانان، دا بەرێ وان ژ دینێ وان بێتە وەرگێڕان، ژ كوشتنێ مەزنترە. و [بوت پەرێس و گاور] دێ هەر شەڕی د گەل هەوە كەن، هەتا ڕێكا هەوە ل سەر دینێ هەوە دگوهێزن - ئەگەر شیان - چ یێ ژ هەوە ژ دینێ خۆ وەرگەڕیت و بمریت و ئەو یێ گاور ئەها ئەڤەنە كار و كریارێت وان د دنیایێ و ئاخرەتێدا پویچ دبن، و ئەڤەنە دۆژەهی و هەروهەر دێ تێدا بن.

﴿٢١٨﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین، و ئەوێت مشەختبوویین ، و جیهاد د ڕێكا خودێدا كرین ئەڤە ل هیڤییا دلۆڤانییا خودێنە، و خودێ لێنەگر و دلۆڤانە.

﴿٢١٩﴾ پسیارا مەی و قوماری ژ تە دكەن، بێژە: زیان و گونەهەكا مەزن یا د هەردوكاندا، و فازانج ژی د هەردوكاندا هەیە، بەلێ زیانا وان پتر ژ فازانجێ وان، [هەروەسا] پسیارێ ژ تە دكەن، كا چ [ژ مالێ] خۆ بدەن، بێژە: یێ ژ هەوجەییا هەوە زێدە. هۆسا خودێ نیشانێت [هەیین و زەبەردەستیا خۆ] بۆ هەوە دیار دكەت، دا هوین هزرا خۆ بكەن.

﴿٢٢٠﴾ د دنیایێ و ئاخرەتێدا [بزانن یێ ژ هەوجەییا هەوە زێدە د دنیایێدا بێخنە د خزمەتا ئاخرەتێدا]. و پسیارا ئێتیم و سێوییان ژ تە دكەن، بێژە: قەنجی د گەل وان چێترە، و ئەگەر هوین مالێ وان د گەل یێ خۆ تێكەل بكەن، [و پێكڤە بژین] برایێت هەوە [یێت دینی]نە، و خودێ خراب و قەنجان ژێك دنیاسیت، و ئەگەر خودێ ڤیابایە دا هەوە تەنگاڤ كەت، ب ڕاستی خودێ زال و كاربنەجهە.

﴿٢٢١﴾ ئەڤێت هەڤال و هۆگران بۆ خودێ چێ دكەن، مارە نەكەن هەتا موسلمان نەبن، و جارییەكا موسلمان ژ ژنەكا [موشرك] چێترە هەكە خۆ دلێ هەوە ژی ل سەر بیت، و كچێت خۆ ل موشركان مارە نەكەن هەتا موسلمان نەبن. بەندەیەكێ موسلمان ژ زەلامەكێ موشرك چێترە، هەكە خۆ ب دلێ هەوە ژی بیت، [ئەو هەڤال و هۆگر چێكەر] بەرێ مرۆڤی ددەنە ئاگری، و خودێ ب دەستویرا خۆ بەرێ مرۆڤی ددەتە بەحەشتێ و لێ خۆشبوونێ و نیشانێت [هەیین و دەستهەلاتدارییا] خۆ بۆ خەلكی دیار دكەت، بەلكی [پێڤەچۆن و تۆبە] بێتە بیرا وان.

﴿٢٢٢﴾ و پسیارا بێ نڤێژییێ [چۆنا نڤینا ژنێ د بێ نڤێژییێدا] ژ تە دكەن [هەی موحەممەد]، بێژە: بێ نڤێژی [نڤینا ژنێ د بێ نڤێژییێدا] زیان و ئیزایە، نەچنە نڤینا ژنان د بێ نڤێژییێدا، و نێزیكی وان نەبن [نەچنە نڤینا وان] هەتا پاقژ نەبن [ژ بێ نڤێژییێ خلاس نەبن و خوینا وان ڕانەوەستیت]، ڤێجا ئەگەر خۆ شویشتن، و خۆ ب نڤێژ ئێخستن، هەڕنە نڤینا وان، هەروەكی خودێ گۆتییە هەوە، ب ڕاستی خودێ حەژ تۆبەداران دكەت، و هەروەسا حەژ پاقژان ژی دكەت.

﴿٢٢٣﴾ ژنکێت هەوە زەڤینە بۆ هەوە [جهێ شینکرنا دویندەهێنە]، ڤێجا کا هەوە چاوا بڤێت هەرنە زەڤیا خۆ [هەرنە نڤینا ژنا خۆ]، و کار و کریارێت باش بدەنە پێشییا خۆ [بەری خۆ بهنێرن]، و ژ خودێ بترسن و بزانن هوین هەر دێ گەهنە خودێ، و مزگینییێ بدە باوەرداران.
﴿٢٢٤﴾ و سویندخوارنا خۆ ب خودێ نەکەنە هەجەت و مهانە، بۆ نەکرنا باشییێ و پارێزکارییێ و خۆشکرنا ناڤبەرا خەلکی، و خودێ یێ گوهدار و زانایە.
﴿٢٢٥﴾ خودێ ب سویندا بێ ئنیەت و یا بوویییە ئاخفتن ل هەوە ناگریت، بەلێ دێ وێ سویندێ ل هەوە گریت، یا ژ دلێ هەوە دەردکەڤیت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و بێنفرەهە [لەزێ ل جزاکرنێ ناکەت].
﴿٢٢٦﴾ ئەو زەلامێت سویند دخۆن کو نەچنە نڤینا ژنێت خۆ، بۆ وان هەیە چار هەیڤان خۆ بگرن، و ئەگەر لێڤەبوون و [سویندا خۆ شکاندن] دڤێت بزانن خودێ لێنەگر و دلۆڤانە.
﴿٢٢٧﴾ [و ئەگەر لێڤە نەبوون] و بەردان کرنە دلێ خۆ، [دڤێت بزانن] ب ڕاستی خودێ یێ گوهدار و زانایە.
﴿٢٢٨﴾ و ژنێت بەردایی [شکرا یێت ڤەگوهاستییە] دڤێت بەری شوی بکەن، سێ ژڤانان (بێ نڤێژییان، یان پاقژییان) خۆ بگرن، و بۆ وان نەدورستە تشتێ خودێ د مالبچویکێ واندا چێکری ڤەشێرن، ئەگەر [ڕاست] باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ دئینن. و بۆ زەلامێت وان [بەری ژڤانێت (بێ نڤێژییێت) وان ب دویماهی بێن] پتر هەق هەیە وان بزڤڕیننەڤە، ئەگەر [ئنیەتا وان یا خێرێ بیت] و پێکهاتن بڤێن ب قەنجی. و ژنان ژی هەقێ عەدەتی ل سەر زەلامان هەیە هەروەکی زەلامان هەق ل سەر وان هەی، و زەلامان پەیسکەك هەیە د سەر وانڕا [ئەو ژی ژ بەر مالخۆیاتی و بەرپسیارییا وییە ژ کاروبارێت مالێ] و خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە.
﴿٢٢٩﴾ بەردان [بەردانا لێ زڤرین تێدا - الطلاق الرجعي] دو جارانە، [پشتی هەر جارەکێ ژ ڤان] ڤێجا یان دەست دەینانە سەر ب قەنجی، یان دەست ژ سەرڕاکرنە ب قەنجی، و نەدورستە بۆ هەوە هوین تشتەکی ژ مەهرا هەوە داییە وان ببەن، ئەو نەبیت ئەگەر هەردو خۆ ل تخویبێت خودێ نەگرن، ڤێجا ئەگەر هوین ترسیان هەردو خۆ ل تخوییبێت خودێ ناگرن. گونەهـ ل سەر هەردوکان نینە [ژن بەرانبەر بەردانا خۆ، هندەك ژ مەهرا خۆ بۆ زەلامێ خۆ بهێلیت، و زەلام وەربگریت بەرانبەر بەردانا وێ] ژن تشتەکی د پێش بەردانا خۆڤە بدەت، و ئەڤە بڕیار و تخوییبێت خودێنە نەدەنە سەر، و یێت ددەنە سەر بڕیار و تخوییبێت خودێ، ئەو ستەمکار ب خۆنە.
﴿٢٣٠﴾ ڤێجا ئەگەر [جارا سییێ] بەردا، ئێدی ب کێر وی [مێرێ ئێکێ] نائێت، هەتا شوی ب مێرەکێ دی نەکەت، ڤێجا ئەگەر مێرێ دوییێ ژی بەردا، چو ل سەر وان [مێرێ ئێکێ و ژنکێ] نینە جارەکا دی لێك بزڤڕنەڤە، ئەگەر د وێ هزرێدا بن کو دێ فەرمان و بڕیارێت (ئەحکامێت) خودێ ب جه ئینن، و ئەڤەنە تخویب و بڕیارێت خودێ، بۆ وان کەسێت دزانن و تێ دگەهن، [خودێ] دیار دکەت.

﴿٢٣١﴾ هەر گاڤەکا هەوە ژی [ب دو تەلاقان (بەرکان)] بەردان، و ئەو گەهشتنە دویماهیکا دەمێ خۆگرتنێ، ڤێجا یان ب قەنجی دەستێ خۆ دانن سەر وان، یان ژی ب قەنجی دەستێ خۆ ژ سەر وان ڕاکەن (ئانکو بەردەن)، و ب مەرەما ئێزادان و دەستدرێژییێ دەستێ خۆ نەدانن سەر وان، و هەر کەسێ ڤێ بکەت، ئەوی [ب ڕاستی] ستەم ل خۆ کر، و نیشان و بڕیارێت خودێ نەکەنە تڕانە و یاری، و نیعمەت و کەرەما خودێ د گەل هەوە کری بیننە بیرا خۆ (ژ بیر نەکەن)، و [هەروەسا] ئەو کتێب و ئاقلدارییا [ڕێکا پێغەمبەری] ب سەر هەوەدا داڕێتی، ئەوا هەوە پێ شیرەت دکەت، بیننە بیرا خۆ و ژ بیر نەکەن و ژ خودێ بترسن، و بزانن [بێ گۆمان] خودێ ژ هەمی تشتی ب ئاگەهە.

﴿٢٣٢﴾ و هەر گاڤەکا هەوە ژن بەردان، و ژڤانێ خۆ تەمامکرن [و ڤیان ل زەلامێت خۆ بزڤڕن] نەکەڤنە د ڕێکا واندا، و نەبنە ئاستەنگ، کو ل زەلامێت خۆ بزڤڕنەڤە، ئەگەر هەردو د ناڤبەرا خۆدا ب قەنجی پێك خۆش بوون. ئەڤێ ئەو بۆ خۆ دکەنە دەرس یێت باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ هەیین، و ئەڤە [ئەڤ بڕیار و ڕاستەڕێکرنە] بۆ هەوە چێتر و پاقژترە و خودێ دزانیت و هوین نوزانن.

﴿٢٣٣﴾ و دەیکێت بچویك شیر [ئەوێت بەردایی] دێ دو سالێت دورست شیری دەنە بچویکێت خۆ، ئەڤە بۆ یا بڤێت شیردانا خۆ تەمام بکەت، و بابێ بچویکی ل دویڤ شیانا خۆ، خوارن و ڤەخوارن و جلکێت ژنێ [دەیکا بچویکی] ل سەرن، و هەر ئێکی هند ژێ دئێتە خواستن هندی بشێت، نە دەیك بابێ بچویکی ئێزا بدەت و بئێشینیت (هند ژێ بخوازیت کو پێ چێ نەبیت)، و نە باب دەیکێ ب بچویکی ئێزا بدەت و بئێشینیت (هندێ نەدەتێ کو بشێت د بەر خۆدا بدەت)، و میراتخۆرێ بچویکی ژی دڤێت یێ هۆسا بیت. و ئەگەر وان ڤیا ب دلخۆشی و مشێورەت [بەری وەختی] بچویکی ژ شیرڤە بکەن، چو گونەه ل سەر وان نینە، و ئەگەر هەوە ڤیا داییнан بۆ بچویکێت خۆ بگرن، چو گونەه ل سەر هەوە نینە ئەگەر هوین هەقێ شیرێ وان ب دورستی بدەنێ، و ژ خودێ بترسن و بزانن تشتێ هوین دکەن خودێ دبینیت.

﴿٢٣٤﴾ ژ هەوە ئەوێت دمرن و ژنان ب پاش خۆڤە دهێلن، دڤێت [ئەڤ ژنە بەری شوی بکەن] چار هەیڤ و دەه ڕۆژان خۆ بگرن، ڤێجا ئەگەر گەهشتنە دویماهییا دەمێ خۆگرتنێ، چو گونەه ل سەر هەوە نینە، ئەو دویڤ عادەتی کارێ خۆ بکەن [دا بێنە خواستن و جارەکا دی شویکەن] و خودێ ب کار و کریارێت هوین دکەن ئاگەهدار و شارەزایە.

﴿٢٣٥﴾ و گونەه ل سەر هەوە نینە [نە د گونەهکارن]، هوین [بێژنێ بەری ڕۆژێت خۆگرتنێ ب دویماهی بێن] ب ڕەنگەکی تێ بگەهینن کو هەوە دل یێ ل سەر. یان بێخنە د دلێ خۆدا [چ گاڤا ڕۆژێت خۆگرتنێ تەمامبوون مار بکەن]، [بەلێ نابیت هوین ئێکسەر بخوازن] خودێ زانی هوین دێ سوحبەتا وان کەن [کو هەوە دلێ ل سەر وان] بەلێ چو ژڤانان ب دزیکیڤە نەدەنە وان ژ بلی هندێ هوین ئاخفتنەکا عەدەتی بێژن [بدەنێ] [وەکی هێژ تو یا ل سەر خۆ، من دل تێ هەیە ئێکا وەکی تە بۆ خۆ بینم، کو تێ بگەهیت پێ، تە چ ل بەرە]، و مار نەکەن هەتا دەمێ وێ یێ خۆگرتنێ ب دویماهیك

نەئێت، و بزانن خودێ یا د دلێ هەوەدا دزانیت، [ڤێجا ژ بەر هندێ] خۆ ژێ بپارێزن [ب کرنا تاعەتان و دانەپاشا گونەهان] و گوهدارییا وی بکەن، و بزانن بێ گۆمان خودێ گونەهـ ژێبەر و بێنفرەهە ل سەر جزادانێ.

﴿٢٣٦﴾ چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، ئەگەر هوین ژنان بەردەن بەری هوین بچنە نڤینا وان، یان مەهرەکێ [مارەکێ] بۆ وان ڤەبڕن، دەستفرەهـ ل دویڤ دەستفرەهییا خۆ، دەستتەنگ ل دویڤ دەستتەنگییا خۆ، دڤێت هەر ئێك متا و پەرگالەکی [ئانکو تشتەکی بۆ دلێ وان] بدەتە وان، تشتەك بیت ب وی ڕەنگێ خودێ پێ ڕازی و ل دویڤ ئیجادا (عورفێ) خەلکی، ئەڤە ئەرکەکە ل سەر قەنجیکاران.

﴿٢٣٧﴾ و هەکە هەوە [ژن] بەردان بەری هوین بچنە نڤینا وان، و هەوە بەری هنگی مارا وێ دیار کربیت. نیڤا هەوە ڤەبڕی [دڤێت هوین بدەنێ] ژ بلی هندێ ئەو ب خۆ وێ نیڤێ بهێلیت، یان ئەوێ مارکرن د دەستدا، هەمییێ (هەمی مەهرێ) بۆ ژنێ بهێلیت. و ئەگەر هوین [مەخسەد پێ هەردوکن و باراپتر زەلامە] بهێلن [و هەمی مارێ بدەنێ و ب نیڤی نەکەن]، و هەچییێ یێ دی ئازا بکەت پتر نێزکی پارێزکارییێیە، و قەنجی و چاکییێ د ناڤبەرا خۆدا ژ بیر نەکەن، ب ڕاستی خودێ ب کار و کریارێت هوین دکەن ب ئاگەهە و دبینیت.

﴿٢٣٨﴾ [گەلی موسلمانان] بەردەوام بن ل سەر نڤێژێت خۆ، و نڤێژا ئێڤاری [ژ بیر نەکەن] و ب گوهداری ب بەر خودێڤە ڕابن، و هوین وی ژ دل بپەرێسن [نڤێژان بکەن].

﴿٢٣٩﴾ ڤێجا ئەگەر هوین [ژ بەر شەڕی یان ژ بەر هەر تشتەکێ دیتر] ترسیان، [نڤێژێت خۆ] پەیادە یان سویار بکەن، [و پاشی] ئەگەر هوین ئێمن بوون، وەسا خودێ بپەرێسن [نڤێژان بکەن] وەکی وی هوین فێرکرین و بەری هنگی هەوە نەدزانی.

﴿٢٤٠﴾ و ژ هەوە ئەوێت دمرن و ژنان ب پاش خۆڤە دهێلن، دڤێت وەسیەتێ بۆ هەڤسەرێت خۆ بکەن کو سالەکێ د مالدا بمینن، و بێنە خودانکرن و نەئێنە دەرئێخستن، [ب وی شەرتی کو مالا هەڤسەرێت خۆ نەهێلن و د ڤی دەمیدا شوی نەکەن]، و ئەگەر ئەو ژ دەڤ خۆ دەرکەڤتن، چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، چ یا ئەو ل دویڤ عەدەتی ل خۆ بکەن [کو خۆ بخەملینن و هندەك بێنە پێش بۆ دیتنێ] خودێ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٢٤١﴾ و ژنێت بەردایی، دڤێت متا و خەلاتەکێ قەنج بۆ بێتە ڤەبڕین [ژ بەرێ زەلامانڤە بێتە دان]، و ئەڤە هەقە ل سەر کەسێت تەقوادار و ژ خودێ ترس.

﴿٢٤٢﴾ هۆسا خودێ بڕیار و نیشانێت خۆ بۆ هەوە دیار دکەت، بەلکی هوین ئەقلەکی بۆ خۆ [ژێ] بگرن.

﴿٢٤٣﴾ ما تە چیرۆکا وان نەبهیستییە ئەوێت ژ وار و وەلاتێ خۆ دەرکەڤتین و ئەو ب هزارانن ژ مرنێ ڕەڤین (ژ ترسا مرنێ)، خودێ گۆتە وان بمرن [مرن] پاشی ساخکرنەڤە، ب ڕاستی خودێ گەلە قەنجی و

کەرەم ل سەر خەلکی هەنە، بەلێ باراپتر ژ خەلکی [ژ مرۆڤان] ناشوکورینن و سوپاسی ناکەن [ڤەنجی و کەرەما خودێ نائێتە بەرچاڤان].

﴿٢٤٤﴾ ڤێجا [گەلی خودان باوەران] د ڕێکا خودێدا شەڕی بکەن و بزانن [بێ گۆمان] خودێ گوهدێر و زانایە.

﴿٢٤٥﴾ ڤێجا کییە قەرەکێ باش د گەل خودێ بکەت [ڤەنجییێ بکەت دا خودێ خەلات بکەت]، دا خودێ هندی وی [قەری] و تەمەتی وی بۆ زێدە بکەت، و خودێیە، یێ کێم و زێدە دکەت، و ئەوە یێ هوین دێ چنە بەر دەستان و ب بالڤە زڤڕن.

﴿٢٤٦﴾ ما تە چیرۆکا کەنکەنەیێت ئسرائیلییان پشتی مووسا پێغەمبەر بهیستییە، گاڤا گۆتینە پێغەمبەرەکێ خۆ: میرەکی بۆ مە ڕاکە [فرێکە دا ئەم د بن سەرۆکاتییا ویڤە] شەڕی د ڕێکا خودێدا بکەین، پێغەمبەرێ وان گۆت: ئەز دترسم شەڕ ل سەر هەوە بێتە نڤێسین و هوین شەڕی نەکەن، [خۆ پاشڤە بکێشن]. گۆتن: ڤێجا ما بۆچ ئەم شەڕی د ڕێکا خودێدا ناکەین و [پشتی] ئەم ژ ناڤ وار و کچ و کوڕێت خۆ هاتینە دەرئێخستن؟! بەلێ دەمێ شەڕ (جیهاد) ل سەر وان هاتییە نڤێسین، هەمییان پشت دا شەڕی، کێمەك تێ نەبن، و خودێ ب ئاگەهە ژ ستەمکاران.

﴿٢٤٧﴾ و پێغەمبەرێ وان گۆتە وان: خودێ طالوت بۆ هەوە ب میرینی هنارتییە، گۆتن: [گۆتنە پێغەمبەرێ خۆ] دێ چاوا بیتە میرێ مە و ئەم ژ وی هێژاتری میرینییێینە، و ئەو نەگەلەکێ ب مالە؟! [پێغەمبەرێ وان] گۆت: خودێ ئەو ل سەر هەوە هلبژارتییە [و خودێ ژ کەرەما خۆ] زێدە زانین و قەلافەت و گەودەکێ باش ژی یێ دایێ، و خودێ ملك و مالدارییا خۆ ددەتە وی یێ وی بڤێت، ب ڕاستی [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] خودێ یێ بەرفرەهـ و زانایە.

﴿٢٤٨﴾ پێغەمبەرێ وان گۆتە وان: نیشانا میرینییا وی ئەوە: سندرویك بۆ هەوە بێت کو دلڕەحەتی و دلخۆشی ژ نك خودایێ هەوە و شوینماییێت بنەمالا مووسا پێغەمبەر و هاروونی تێدا بن، و ملیاکەت هەلگرن. ب ڕاستی ئەڤ چەندە نیشانەکا ئاشکەرایە بۆ هەوە، ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

﴿٢٤٩﴾ ڤێجا دەمێ طالووتی لەشکەر [ژ باژێری] دەرئێخستی، گۆتە وان: ب ڕاستی خودێ دێ هەوە ب ڕوییبارەکی جەرببینیت، ڤێجا هەچییێ ژێ ڤەخوار نە ژ [لەشکەرێ] منە، و یێ ژێ نەڤەخۆت ژ [لەشکەرێ] منە، ژ بلی هندێ کو ئێك مستەکێ ژێ ڤەخۆت [دا تێنا خۆ پێ بشکێنیت] هەمییان ژێ ڤەخوار، کەتەکا کێم تێ نەبیت، و دەمێ طالووت و ئەوێت باوەری د گەل ئینایین ژ [ڕوییباری] دەرباز بوویین گۆتن: ئەڤرۆ مە شیانا شەڕێ جالووت و لەشکەرێ وی نینە. بەلێ ئەوێت پشت ڕاست کو دێ بەرانبەری خودێ بن، گۆتن: چەند جاران کۆمەکا بچویك ب ئانەهییا خودێ ب سەر کۆمەکا مەزن کەڤتییە؟! و خودێ د گەل سەبرکێش و بێنفرەهانە.

﴿٢٥٠﴾ دەمێ [طالووت و لەشکەرێ وی] بەرانبەری جالووت و لەشکەرێ وی بوویین، گۆتن: خودێوۆ بێنفرەهییێ ب سەر مەدا دارێژە و مە ڤاهیم بکە [پیییێت مە موکوم بکە و ڕاگرە]، و مە ب سەر گاوران (جالووت و لەشکەرێ وی) بێخە.

﴿٢٥١﴾ ڤێجا ب ئانەهییا خودێ [طالووت و لەشکەرێ وی]، ئەو [جالووت و لەشکەرێ وی] شکاندن، و داوودی جالووت کوشت، ڤێجا خودێ میرینی و پێغەمبەراتی دانێ، و تشتێ خودێ ڤیایی نیشا دا. و ئەگەر خودێ هندەك ب هندەکان نەدابانە پاش، دا ئەرد پویچ بیت، [خودانێت پویچاتییان دا دەستێ خۆ داننە سەر و وێران کەن]. بەلێ خودێ خودان کەرەمە ل سەر هەمی جیهانان.

﴿٢٥٢﴾ ئەڤە [ئەڤ چیرۆکە] ژ نیشانێت خودێنە ئەم بۆ تە دخوینین، و تو ب خۆ ژی [ب ڕاستی] ژ پێغەمبەرانی.

﴿٢٥٣﴾ ئەو پێغەمبەرێت [مە بەحسێ وان د ڤێ سۆرەتێدا کری]، مە هندەك ژ وان ب سەر هندەکان ئێخستین، هندەك ژ وان [وەکی مووسایی] خودێ ئاخافتییە و [خودێ] هندەك ژ وان پێکا وان بلند کرییە [کرییە سەروەرێ هەمی پێغەمبەران کو پێغەمبەرێ مەیە (سلاڤێت خودێ ل سەر بن)]. و مە موعجیزە و نیشانێت ئاشکەرا دانە عیسایێ کوڕێ مەریەمێ و مە پشتا وی ب جانێ پیرۆز [جبرائیل] ڤاهیم کر، [پشتی هنارتنا پێغەمبەران و نیشانێت ئاشکەرا ژێك چۆنە پاش و ژێك جودایی پەیدابوو، و کێشا هندێ خەلك ئێکدو بکوژن]. و ئەگەر خودێ ڤیابایە یێت پشتی وان [پێغەمبەران] شەڕێ ئێکدو نەدکرن، پشتی نیشانێت ئاشکەرا بۆ هاتین، بەلێ ژێك جودابوون. ڤێجا هندەك ژ وان باوەری ئینان و هندەك ژی گاور بوون، و ئەگەر خودێ ڤیابایە ب شەڕ نەدکەڤتن، بەلێ خودێ وێ دکەت یا وی دڤێت.

﴿٢٥٤﴾ گەلی خودان باوەران، ژ وی ڕزقی بدەن، یێ مە داییە هەوە، بەری ڕۆژەك ب سەر هەوەدا بێت، نە کڕین و فرۆتن تێدایە [هوین خۆ بکڕن] و نە هەڤالینی و نە مەهدەر تێدایە [بەرەڤانی ژ هەوە بێتەکرن]، و گاورن [وێ ڕۆژێ] ستەمکار.

﴿٢٥٥﴾ [گەلی خودان باوەران] خودا هەر ئێك خودایە، ژ بلی وی چو پەرستی [خودا] نینن، ئەوە یێ چو پەرستییێت دورست ژ بلی وی نەیی، ئەوە یێ هەروهەر مایی و [و د هەمی کاروبارێت هەبوونێدا] ڕێبەر، نە د نقرۆسك دچیت و نە د خەو.. هندی د ئەسماناندا و هندی ل سەر ڕوییێ ئەردی، هەمی یێ وییە، کییە [ژ بەندەیێت خودێ بشێت] مەهدەرێ ل دەڤ بکەت بێی دەستویرا وی؟! خودێ ژ کار و کریارێت وان کرین و یێت دێ کەن، ب ئاگەهە، و [ئەو] ب سەر چو زانینا وی هلنابن، ئەو نەبیت یا وی [خودایی] ڤیایی، [ب ڕێکا پێغەمبەرێت خۆ] و کورسییا وی [خودێ دزانیت کا چییە] ئەرد و ئەسمان ڤەگرتینە، و ڕاگرتنا هەردوکان ژی [ئەرد و ئەسمانان] لێ [ل خودێ] یا گران نینە. و ئەوە یێ خودان ڕێز و مەزنایی و پێکا بلند.

﴿٢٥٦﴾ کۆتەکی و خورتی د دینیدا نینە [ب خورتی خەلك بێتە موسلمانکرن] ب سویند (باوەری ئینان) و نەراستی (گاوری) ژێك هاتنە ڤاڤارتن (ژێك هاتنە نیاسین)، ڤێجا کەسێ پشتا خۆ بدەتە سەرێ

گاورییێ [ئەوێ شوینا خودێ دئێتە پەرستن] و باوەرییێ پێ نەئینیت، و باوەرییێ ب خودێ بینیت، ئەوی خۆ ب چنبلێ (قولپا) موکومڤە گرت [ئانکو ڕێکا سەرفەرازییێ] کو ڤەڕەسیان بۆ نینە و خودێ گوهدێر و زانایە.

﴿٢٥٧﴾ خودێ هاریکار و پشتەڤانێ وانە یێت باوەری ئینایین، وان ژ تاریستانان دەردئێخیتە ڕۆناهییێ، و ئەوێت گاوربووین، شەیتان و سەرێت گاورییێ، هاریکار و پشتەڤانێت وانن، وان ژ ڕۆناهییێ دەردئێخنە تاریستانان، ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ تێدا مینن.

﴿٢٥٨﴾ ئەرێ ما تە چیرۆکا وی نەبهیستییە، ئەوێ جڕەبڕ د گەل ئیبراهیم [پێغەمبەر] د ڕاستا خودێدا کری، پشتی خودێ ب ملك و مال ئێخستی و مەزنکری، [ڤێجا ب ملك و مالێ خۆ خڕیایی و د سەرداچۆیی] دەمێ ئیبراهیم گۆتی: خودایێ منە یێ ساخ دکەت و دمرینیت، گۆت: ئەز ژی ساخ دکەم و دمرینم! [دو مرۆڤ ئینان، ئێك بەردا و ئێك کوشت] ئیبراهیم گۆت [گۆتێ]: خودێ ڕۆژێ ژ ملێ ڕۆژهەلاتێڤە دئینیت (دەردئێخیت)، [ئەگەر تو ڕاست دبێژی] تو ژ ملێ ڕۆژئاڤاییێڤە بینە (دەربێخە)، زمان ل ڤی گاوری شکەست و گوهشی، و خودێ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت.

﴿٢٥٩﴾ دیسا ما تە چیڕۆکا یێ د بەر گوندەکیڕا بۆری نەبهیستییە، ئەو گوندێ کاڤل و خانییێت وی ب سەر دیوارێندا هەڕافتی [دەمێ] گۆتی: کەنگی خودێ دێ ڤی گوندی پشتی کاڤلبوونا وی ئاڤاکەتەڤە؟! ڤێجا خودێ ئەو ب خۆ سەد سالان مراند، پاشی ساخکرەڤە، [خودێ ب ڕێکا ملیاکەتی] پسیار ژێ کر، گۆتێ: [خودێ ب ڕێکا ملیاکەتی] گۆتێ: نە، تو سەد سالان [مری] مایی، بەرێ خۆ بدە خوارن و ڤەخوارنا خۆ، نەهاتییە گوهۆڕین [هێژ ل سەر تام و ڕەنگێ خۆ یێ بەرێ ماییە]، و بەرێ خۆ بدە کەرێ خۆ [دا بزانی کا چاوا مری ساخ دبنەڤە] و دا تە بکەینە نیشان و دەلیل بۆ خەلکی، [ل سەر ساخبوونا پشتی مرنێ]، و بەرێ خۆ بدە هەستییان ئەم چاوا ددەینە ئێك و پاشی ب گۆشتی کراس دکەین، ڤێجا دەمێ بۆ دیاربوویی [و ب سەرێ وی ب خۆ هاتی]، گۆت: ئەز دزانم کو خودێ خودان شیانە ل سەر کرنا هەمی تشتی.

﴿٢٦٠﴾ و [و بۆ ملەتێ خۆ بێژە] دەمێ ئیبراهیم گۆتی: خودێوۆ، نیشا من بدە کا تو چاوا مرییان ساخ دکەی؟ [خودێ] گۆت: ما تە باوەری [ب شیانا من] نەئینایییە؟ گۆت: بەلێ [من باوەری هەیە]، بەس دا دلێ من تەنا ببیت، [خودێ] گۆتێ: چار بالەفڕان بینە، [سەرژێکە] و گۆشتێ وان ل دەڤ خۆ لێك بدە [د ناڤ ئێك هەلکە]، پاشی هەر چیایەکی پارچەیەکا گۆشتێ هەر ئێك ژ وان دانە سەر، پاشی گازی بکە وان، ب لەز دێ ئێنە دەڤ تە، و بزانە کو [ب ڕاستی] خودێ پێڤەهاتی و کاربنەجهە.

﴿٢٦١﴾ مەتەلا ئەوێت مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا دمەزێخن وەکی مەتەلا دندکەکێیە حەفت گولی دابن، هەر گولییەکێ سەد دندك تێدا بن، و خودێ بۆ یێ بڤێت هندی دی لێ دکەت، و ب ڕاستی [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] خودێ یێ بەرفرەهـ و زانایە.

﴿٢٦٢﴾ ئەوێت مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا دمەزێخن، نە دکەنە منەت و نە دکەنە چکی [کو ئەزیەتێ پێ بگەهیننە یێ مال داینێ و هەرۆ بدەنە ڕوییێ وان]، ئەڤان خەلاتێ خۆ ل دەڤ خودایێ خۆ هەیە، و نە ترس [ڕۆژا قیامەتێ] بۆ وان هەیە و نە ژی ب خەم دکەڤن.

﴿٢٦٣﴾ ئاخڤتنەکا خۆش و لێنەگرتن [ژ یێ ددەت بۆ یێ دخوازیت] چێترە ژ خێرەکێ ئەزیەت د دویڤرا بێت، و خودێ یێ دەولەمەندە [منەت ب مالێ هەوە نینە] و لەزێ ل جزادانێ ناکەت.

﴿٢٦٤﴾ گەلی خودان باوەران خێر و ڤەنجییێت (سەدەڤەیێت) خۆ ب منەت و چکییێ (ئەزیەتێ) پویچ نەکەن، وەکی ئەوێ مالێ خۆ بۆ ڕویمەتی دمەزێخیت، و ئەو ژ خودێ و ڕۆژا ئاخرەتێ بێ باوەر، مەتەلا وی وەکی مەتەلا تەحتەکێیە ئاخ ل سەر بیت و تاڤییەکا بارانێ ژێ بگریت [ئاخێ ژێ بشۆت] و ڕویت و حولی بهێلیت، [ئەڤێت هۆسا، ئەوێت مالێ خۆ دکەنە منەت و چکی بۆ یێ ددەنێ و پێ دئێشینن] مالێ وان هەمی ژ دەست وان دەردکەڤیت [ژ خێرا وی بێ بارن، نەشێن مالێ خۆ ژی بزڤڕیننەڤە، پشتی بۆ ڕویمەتی دایین] و خودێ مرۆڤێت گاور ڕاستەڕێ ناکەن.

﴿٢٦٥﴾ و مەتەلا ئەوێت مالێ خۆ ژ بۆ ڕازیبوونا خودێ و موکومکرن و ڕاگرتنا دلێت خۆ دمەزێخن وەکی مەتەلا باغەکی [جنیکەکێ]یە ل سەر گرەکی، تاڤییەکا بارانێ لێ بدەت دوقات بەرێ خۆ بگریت، ئەگەر تاڤییا بارانێ لێ نەدەت، هویربارانەك لێ بێت. و خودێ ب هەر کار و کریارەکا هوین دکەن ئاگەهدارە و دبینیت.

﴿٢٦٦﴾ ئەرێ ئێك ژ هەوە هەیە بڤێت چەمەك ژ دارقەسپ و مێوان هەبیت، و ڕویبار د بەردا بچن، و هەمی فێقی تێدا هەبیت، و پیراتی ب سەردا بێت، و وی لاوازی هەبیت و دویندەهەکا لاواز هەبیت، و بابەلیسکەکا ب ئاگر ل چەمێ وی بدەت، ڤێجا بسۆژیت. وەکی ڤێ مەتەلێ خودێ نیشانێت خۆ بۆ هەوە دیار دکەت، بەلکی هوین [ڕاست] هزرا خۆ بکەن.

﴿٢٦٧﴾ گەلی خودان باوەران ژ حەلال باشێ هەوە ب دەست خۆڤە ئینایی و پەیداکری، و ژ وی یێ مە بۆ هەوە ژ ئەردی دەرئێخستی بمەزێخن [د ڕێکا خودێدا بدەن] و یێ بێخێر ژێ نەکەنە خێر، ئەوێ هوین ب خۆ، ئەگەر نە ژ ئێکا شەرمێ بیت وەرناگرن و چاڤێت خۆ ژ بێخێرییا وی ناگرن [و پێ قایل نابن] و بزانن خودێیە دەولەمەند و شایی سوپاسێ.

﴿٢٦٨﴾ شەیتان هەوە ژ هەژارییێ دترسینیت و هەوە د بەر ڤەلسی و چڕویکاتییێڕا دکەت، و خودێ سۆزا لێبۆرین و زێدەدانێ ددەتە هەوە، و خودێ [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] دەستفرەهـ و زانایە.

﴿٢٦٩﴾ زێدە زانین و کاربنەجهییێ ددەتە وی یێ وی بڤێت، و یێ خودێ زێدە زانین و کاربنەجهی داییێ، کەرەمەکا مەزن د گەل هاتەکرن، و ژ ئاقلداران پێڤەتر کەس هزرا خۆ د ڤێدا ناکەت و وەرناگریت.

﴿٢٧٠﴾ هەر تشتەکێ مەزاختنێ، یێ هەوە مەزاختی و هەر نەزرەکێ هەوە ل سەر خۆ ئێخستی، خودێ پێ دزانیت، و ستەمکاران چو پشتەڤان و هاریکار نینن.

﴿٢٧١﴾ ئەگەر هوین خێر و سەدەقەیێت خۆ ئاشکەرا کەن، ئەڤە خۆش شۆلە، و ئەگەر هوین ب ڤەشارتن بدەنە ژار و خێزانان، هێژ خێرتر و چێترە بۆ هەوە، [ب ڤی کارێ باش خودێ] دێ هەوە ژ گونەهان شۆت، و خودێ ب کار و کریارێت هوین دکەن شارەزایە.
﴿٢٧٢﴾ [هەی پێغەمبەر] ڕاستەڕێکرنا وان [ب کۆتەکی] نە ل سەر تەیە، بەلێ خودێیە، یێ وی بڤێت ڕاستەڕێ دکەت، و چ خێرا هوین بدەن و بمەزێخن بۆ هەوە ب خۆیە، و تشتێ هوین ب خێر بدەن و بمەزێخن، بلا بەس ژ بۆ ڕوییێ خودێ بیت، و هەر خێرەکا هوین بکەن و بمەزێخن دێ [خەلات و جزایێ وێ ب زێدەیی] گەهیتە هەوە و غەدر (ستەم) ل هەوە نائێتە کرن.
﴿٢٧٣﴾ [هوین خێرا خۆ] بدەنە [وان] دەست تەنگ و ژاران، ئەوێت د ڕێکا خودێدا هاتینە گرێدان. [ئەوێت مایینە ب جیهادێڤە و خۆ فرۆتینە خودێ] و نەشێن ژ بەر جیهادێ دەرکەڤنە بازرگانییەکێ یان شۆلەکی، یێ نەشارەزا هزرا دەولەمەندان ژ وان دکەت، (چونکی) ژ پاقژییا خۆ، ل خۆ دەرنائێخن دەست تەنگ و ژارن. تو دێ وان ب ڕەنگ و سیمایێ وان نیاسی [کو دەست تەنگ و ژارن] تشتی ژ کەسێ ناخوازن و خوازۆکییێ ناکەن، هەر تشتەکێ باشێ هوین بدەن و بمەزێخن، خودێ ژێ ب ئاگەهە.
﴿٢٧٤﴾ ئەوێت مالێ خۆ ب شەڤ و ڕۆژ، نەپەنی و ئاشکەرا ددەن و دمەزێخن، ئەوان خەلاتێ خۆ ل دەڤ خودایێ خۆ هەیە و [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس ل سەر وان هەیە و نە ژی ب خەم دکەڤن.
﴿٢٧٥﴾ ئەوێت سەلەفێ و زێدەیییێ دخۆن، [ڕۆژا قیامەتێ] وەکی وی [ژ گۆڕان] ڕادبن، ئەوێ تەبۆیی (طەبۆیی)، ئەوێ شەیتانی دین کری و هنگاڤتی، چونکی ئەوان دگۆت: هەما کڕین و فرۆتن ژی وەکی سەلەفێیە، و خودێ کڕین و فرۆتن دورست کریە، و سەلەف دورست نەکرییە، ڤێجا یێ شیرەتا خودێ گەهشتێ و سەلەف هێلا و دەست ژێ کێشا، ئەڤا کری و بۆری خودێ لێ ناگریت [ئانکو ئەڤ حوکمە ژ یا بۆری ناگریت]. و ئەو د دەست خودێدایە [بڤێت لێ ناگریت و بڤێت دێ ئیزا دەت]، و هەچییێ لێ زڤڕیڤە [سەلەفێ بخۆت پشتی بڕیار و شیرەتا خودێ گەهشتییێ] دۆژەهییە، هەروهەر دێ تێدا مینیت.
﴿٢٧٦﴾ خودێ سەلەفێ بێ بەرەکەت دکەت، و مالێ خێر و سەدەقە ژێ بێتە دان زێدە دکەت و بەرەکەتێ دئێخیتێ [سەدەقەیان ڕادکەت]، و خودێ حەژ زێدەگاور و تێرگونەهان ناکەت.
﴿٢٧٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، و بەردەوام نڤێژ کرین و زەکاتا مالێ خۆ دایین، ئەڤان خەلاتێ خۆ ل دەڤ خودێ هەیە، و [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس ل سەر وانە و نە ژی ب خەم دکەڤن.
﴿٢٧٨﴾ گەلی خودان باوەران ژ خودێ بترسن، و ئەو سەلەفا هەوە مایییە ل خەلکی بهێلن، ئەگەر [ڕاست] هوین خودان باوەرن.
﴿٢٧٩﴾ ڤێجا ئەگەر هەوە [ئەڤە] نەکر، خۆ بۆ شەڕێ خودێ و پێغەمبەرێ وی کار بکەن [چونکی ب ڕاستی ئەڤە د ڕاستا خودێ و پێغەمبەرێ ویدا شەڕە هوین دکەن]. و ئەگەر هوین لێڤەبوون و هەوە

تۆبە کر، سەرێ مالێ هەوە یێ هەوەیە [ب ڤی ڕەنگی] نە هوین ستەمێ [ل دەینداران] دکەن [ب وەرگرتنا زێدەیییێ] و نە ستەم ل هەوە دئێتەکرن [ب گیرۆکرنا دانا مالێ هەوە ژ بەرێ وانڤە].

﴿٢٨٠﴾ و ئەگەر [دەینداری هەوە] دەست تەنگ بیت، خۆ لێ بگرن هەتا دەستێ خۆ دگریت، و ئەگەر هوین [دەینێ خۆ] بۆ بهێلن و گەردەنا وی ئازا بکەن، بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن.

﴿٢٨١﴾ و ژ وێ ڕۆژێ بترسن یا هوین تێدا ب بال خودێڤە دزڤرن، پاشی هەر ئێکی ل دویڤ کار و کریارێت وی حسێب دێ د گەل ئێتە کرن، و ستەم ل کەس ژ وان نائێتە کرن [نە خێرێت وان کێم دبن، نە ژی گونەهێت وان پتر لێ دئێن].

﴿٢٨٢﴾ گەلی کەسێت هەوە باوەری ئینایی، ئەگەر هەوە دەینەك هەتا دەمەکێ دەستنیشانکری و ڤەبڕی د گەل ئێکدو کر، بنڤێسن. و بلا قەلەمدارەك د ناڤبەرا هەوەدا ب وژدان بنڤێسیت، و بلا کەس ژ قەلەمداران خۆ ئاسێ نەکەت کو بنڤێسیت، وەکی خودێ نیشادایی بنڤێسیت. بلا بنڤێسیت، و یێ دەیندار ب خۆ بلا بۆ [یێ دنڤێسیت] بێژیت (بۆ بخوینیت)، و بلا ژ خودایێ خۆ بترسیت، و چو [ژ دەینی] کێم نەکەت، و ئەگەر ئەوێ دەیندار یێ کێم ئاقل و نەزان بیت یان یێ بێ چارە و لاواز بیت [چ ژ پیراتی یان ژ بچویکاتی]. یان ئەو ب خۆ نەشێت بێژیت و بخوینیت، بلا ئەوێ ژێ بەرپرس، ب وژدان و دورست بۆ [یێ دنڤێسیت] بێژیت، و دو زەلامان، ژ یێت خۆ، ل سەر بکەنە شاهد، و ئەگەر دو زەلام نەبن، بلا زەلامەك و دو ژن بن، ژ وان یێت هوین ژێ ڕازی، ئەگەر ئێکێ ژ بیر کر، دا یا دی بینیتە بیرا وێ، و بلا شاهد خۆ ئاسێ نەکەن ئەگەر هاتنە داخوازکرن، [بۆ شادەیییێ]. و زڤێر نەبن [بێ خیرەت نەبن] کو [دەینی] هەتا دەمێ وی یێ دەستنیشانکری بنڤێسن، چ بچویك بیت چ مەزن. ئەڤە بۆ هەوە دورستترە ل دەڤ خودێ و بۆ شادەیییێ ژی بنەجهترە و ڕاسترە و نێزیکترە کو هوین [د دان و هەژمارێدا] ب گۆمان نەکەڤن، ژ بلی هندێ کو کڕین و فرۆتنەکا دەست ب دەست بیت هوین د ناڤبەرا خۆدا بکەن، [هنگێ] چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، هوین نەنڤێسن. و شاهدان بگرن، ئەگەر هەوە کڕین و فرۆتن کر، و بلا زیان نەگەهیتە یێ دنڤێسیت و شاهدان، و ئەگەر هوین زیانێ بگەهیننە وان، [کریارا هەوە] ئەڤە ژ ڕێ دەرکەڤتن و گونەهکارییە بۆ هەوە. و ژ خودێ بترسن، خودێ دێ هەوە تێگەهینیت و نیشا هەوە دەت، و خودێ ژ هەر تشتەکی ب ئاگەهە.

﴿٢٨٣﴾ و ئەگەر هوین ل سەر وەغەرێ بن، و کەس نەبیت بنڤێسیت، تشتەکی بکەنە گەرەو [ڕەهینە]، [شوینا نڤێسینا دەینی] کو پێشڤە بێتە دان، و ئەگەر هوین ژێك ئێمن بوون [خودانێ دەینی باوەری ب دەینداری هات، و دەین ل سەر نەنڤێسی و ب گەرەوێ ڕازی بوو]، ڤێجا بلا ئەوێ خودانێ دەینی باوەرییا خۆ دایێ [کو دەیندارە] دەینێ خۆ بدەت، بلا ژ خودایێ خۆ بترسیت، و هوین شادەیییێ (شادەیییا خۆ) نەڤەشێرن، و هەچییێ ڤەشێریت یێ گونەهکارە، و خودێ ب هەر کار و کریارەکا هوین دکەن ئاگەهدارە.

﴿٢٨٤﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، ڤێجا تشتێ د دلێ خۆدا هوین چ دیار بکەن چ هوین ڤەشێرن، خودێ دێ هەر حسابا وی د گەل هەوە کەت. ڤێجا یێ وی بڤێت لێ ناگریت و یێ بڤێت دێ ئیزا دەت، و خودێ ل سەر [کرنا] هەمی تشتان خودان شیانە.

﴿٢٨٥﴾ پێغەمبەری باوەری ئینایییە ب تشتێ بۆ [وی] ژ دەڤ خودێ هاتی، و خودان باوەران ژی، هەمییان باوەری ب خودێ و ملیاکەتێت وی و کتێبێت وی و پێغەمبەرێت وی ئینایییە [و دبێژن] ئەم فەرقێ (جودایییێ) نائێخینە ناڤبەرا چو پێغەمبەرێت وی، و هەمییان تێکدا (پێغەمبەری و خودان باوەران) گۆت: [خودێوۆ] مە بهیست و مە گوهداری کر، ل مە ببۆرە خودێوۆ، جهێ مە هەر تویی [دویماهیکا مە ئەوە یا ل دەڤ تە].

﴿٢٨٦﴾ خودێ هەر کەسەکی ژ بارێ وی زێدەتر لێ ناکەت، ڤێجا چ یا بکەت [چ قەنج چ خراب] بۆ خۆ دکەت و ل خۆ دکەت، خودێوۆ ل مە نەگرە ئەگەر مە تشتەك ژ بیر کر یان ئەم خەلەت بوویین، خودێوۆ بارەکێ هند گران ل مە نەکە وەکی وی یێ تە ل یێت بەری مە کری [کو جوهی بوون] خودێوۆ وی باری ل مە نەکە یێ ئەم نەشێین ڕاکەین (هلگرین)، و ل مە ببۆرە، و گونەهێت مە ژێ ببە، و دلۆڤانییێ ب مە ببە، تو پشتەڤانێ مەیی، و مە ب سەر کۆما گاوران بێخە.

سۆرەتا ئاليعومران

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٢٠٠) ئایەتە

﴿١﴾ [ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن] ئەلف، لام، میم [و ئەڤە تەمامییا تیپێت عەرەبینە کو (٢٨) تیپن، و نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ کو عەرەبان پێ چێ نابیت قورئانەکا وەکی ڤێ قورئانێ بدانن، هەر چەندە ژ وان تیپان پێك هاتییە و ئاخفتنا خۆ پێ چێ دکەن].

﴿٢﴾ خودا هەر ئێك خودایە، ژ وی پێڤەتر چو پەرستی [خودا] نینن، ئەوە یێ چو پەرستییێت دورست ژ وی پێڤەتر نەیی، ئەوە یێ هەروهەر مایی و [هەمی کاروبارێت هەبوونێدا] ڕێبەر.

﴿٣﴾ ب هەقییێ کتێب ب سەر تەدا داڕێت (ئانکو بۆ تە ئینا خوار) [کو قورئانە] ڕاستدەرئێخا کتێبێت بەری خۆیە، کو تەورات و ئنجیل ژێ [بەری تە ب سەر مووسایی و عیسایی] دا داڕێتینە.

﴿٤﴾ بەری نوکە [ئانکو بەری قورئانێ] ڕاستدەرئێخ بوون بۆ خەلکی و [ئەو کتێب هنارتن] یێت ڤاڤێرکەر (جوداکەر) [د ناڤبەرا هەقی و نەهەقییێدا] ب ڕاستی ئەوێت باوەری ب نیشانێت خودێ [کتێبێت وی] نەئینایین، ئیزا و نەخۆشییەکا دژوار ل پێشییا وانە (بۆ وان هەیە) و خودێ یێ سەردەست و تۆلڤەکەرە.

﴿٥﴾ ب ڕاستی چو تشت ل بەر خودێ بەرزە نابن، نە ل ئەردی و نە ل ئەسمانی.

﴿٦﴾ و ئەوە یێ هەوە د مالبچویکاندا ب وی ئاوایی چێدکەت یێ وی دڤێت، چو پەرستی نینن ژ بلی وی، و ئەوە یێ هەر زال و کاربنەجه.

﴿٧﴾ ئەوە یێ کتێب [کو قورئانە] ب سەر تەدا ئینایییە خوار، هندەك ئایەتێت وێ د ڕۆن و ئاشکەرانە [مەخسەد و مەرەما وان یا دیار دیارە] و ئەون هێڤێن و ماکا کتێبێ و [بناخە و بنیاتا ئایەتێت دی]. و هندەکێت دی [هەنە] د مەخسەد ڤەشارتی (ئانکو مەخسەدا وان نەیا ئاشکەرا ئاشکەرایە) ڤێجا ئەڤێت، ڤاڕێبوون ژ ڕاستییێ د دلێ واندا هەی، ب دویڤ وان دکەڤن (ب وانڤە دمینن) ئەوێت مەخسەد نەئاشکەرا، ژ بۆ هلئێخستنا فتنەیێ یان ژ بۆ ڤاڕێکرنا مەخسەدێ [کو وێ مەخسەدێ بدەنێ یا وان دڤێت]. و ژ خودێ پێڤەتر کەس مەخسەدا وان نوزانیت. و ئەڤێت زێدەزانا دبێژن: مە باوەری ب هەمییێ هەیە، هەمی ژ دەڤ خودایێ مە هاتییە، و ژ بلی ئاقلداران کەسێ دی هزرا خۆ د ڤێ چەندێدا ناکەت [و ل خۆ نازڤڕیت].

﴿٨﴾ خودێوۆ تو دلێت مە پشتی تە ئەم [د ڕاستا ئایەتێت خۆدا] ڕاستەڕێ کرین، خوار نەکە، و ژ کنارێ خۆڤە دلۆڤانییەکێ ب سەر مە داڕێژە، ب ڕاستی هەر تویی یێ تێرکەرەم.

﴿٩﴾ خودێوۆ [ب ڕاستی] تویی خڕڤەکەرێ مرۆڤان بۆ ڕۆژەکا بێ گۆمان، و خودێ ل سۆزا خۆ لێڤە نابیت.

﴿١٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاور بوویین نە مالێ وان، نە ژی عەیالێ وان فایدەیی وان ناکەت، و وان ژ ئیزا و نەخۆشییا خودێ ناپارێزن [بزانن] هەر ئەون داردوویێ ئاگرێ دۆژەهێ.

﴿١١﴾ ئەو ژی هەروەکی فیرعەونی و یێت بەری وی [کو مال و عەیالێ وان چو مفا نەگەهاندنە وان] ئایەتێت مە درەو دەرئێخستن، ڤێجا خودێ ژ بەر گونەهێت وان ئەو هنگاڤتن و ئیزادان، و خودێ گەلەك یێ ئیزا دژوارە.

﴿١٢﴾ بێژە ئەوێت گاور بوویین [و باوەری نەئینایین]: نێزیك هوین دێ شکێن، و هوین [ڕۆژا قیامەتێ] بەر ب دۆژەهێ دێ ئێنە کۆمکرن، و ئەو چ پیسە جهە [ڤێجا ب سەرکەڤتنا ئوحدێ خۆش نەبن]!.

﴿١٣﴾ و ب سویند بۆ هەوە دەرس و نیشان د هەردو جویناندا هەبوون، دەمێ کەڤتینە بەرێك [د شەڕێ بەدرێدا]، کۆمەك (تیپەك) ژ وان د ڕێکا خودێدا شەڕی دکەن، و کۆما دی گاورن [سێ جاران تەمەتی موسلمانان بوون د گەل هندێ ژی]، کۆما باوەری ئینایی ب دیتنا چاڤان دوجا هندی خۆ دبینن، و خودێ ب پشتەڤانییا خۆ وی ب سەر دئێخیت یێ وی بڤێت، د ڤێ چەندێدا چام و دەرسەك هەیە بۆ ئاقلدار و ئاقلگران.

﴿١٤﴾ حەژێکرنا دلخوازییان ژ ژنان و کوڕان، و مالدارییا گەلەك و ل سەرێك ژ زێر و زیڤان و هەسپێت دوریکری و تەرش و کەوالان و ڕەز و زەڤییان، ئەڤە هەمی پەرگالێت ژیانا دنیایێنە و د چاڤێت خەلکیدا هاتینە شرینکرن، و دویماهیکا باش ئەوە یا ل دەڤ خودێ.

﴿١٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ئەرێ ئەز بۆ هەوە، یا ژ ڤێ خرێ چێتر بێژم؟ بۆ وان ئەوێت پارێزکاری کرین، ژ بەرێ خودایێ وانڤە بەحەشتێت ڕوبار د ناڤڕا دچن هەنە و هەروهەر دێ تێدا بن، و ژنکێت هەڤسەرێت پاقژ، و ڤایلبوونا خودێ، هەنە، و خودێ بەندەیێت خۆ دبینیت [کو هەر ئێك شایی چیە].

﴿١٦﴾ ئەو پارێزکارێت دبێژن: خودێوۆ ب ڕاستی مە باوەری ئیناییە، گونەهێت مە ژێ ببە، و مە ژ ئیزا و نەخۆشییا دۆژەهێ بپارێزە.

﴿١٧﴾ ئەوێت بێنفرەه و ڕاستگۆ و گوهدار، و مالەزێخ د ڕێکا خودێدا، و ئەوێت بەرسپێدەیان [خودێ دپەرێسن و] داخوازا ژێبرنا گونەهان ژ خودێ دکەن.

﴿١٨﴾ ب ڕاستی خودێ شادەیی دا و دیار کر کو چو پەرستی نینن ژ بلی وی، و ملیاکەت و خودان زانین ژی [عەینی شادەییێ ددەن] کو ئەوە خودانێ ترازییا دورست، و ژ وی پێڤەتر چو پەرستی نینن، و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجە.

﴿١٩﴾ ب ڕاستی دینێ ڕاست و دورست ل دەڤ خودێ ئیسلامە، و ئەوێت کتێب بۆ هاتین، [د ڕاستا ئیسلامێدا] هنگێ ژێك جودابوون دەمێ نیشانێت ئاشکەرا و زانین بۆ وان هاتی، و زکرەشی کەڤتیە د ناڤ واندا. و هەر کەسێ باوەرییێ ب ئایەتێت خودێ نەئینیت، [دڤێت بزانیت] ب ڕاستی خودێ یێ حساب سڤکە [د حسابا خۆدا، گەلەکێ دەست سڤکە].

﴿٢٠﴾ و ئەگەر وان جڕەبڕ [د ڕاستا دینێ خودێدا] د گەل تە کر، تو بێژە [وان]: من بەرێ خۆ دا خودێ، و من و هندی د گەل من، مە خۆ سپارتێ، و بێژە ئەوێت کتێب بۆ هاتین [جوهی و فەلە] و نەخواندەواران [بوت پەرێسێت مەکەهێ]: هوین ژی موسلمان بوون [هەوە ژی خۆ سپارتە خودێ؟ ئانکو هوین ژی موسلمان ببن]؟ ڤێجا ئەگەر ئەو موسلمان بوون، ژ خۆ ئەو ڕاستەڕێ بوون، و ئەگەر ڕوییێ خۆ ژ ئیسلامێ وەرگێڕان [دڤێت بزانن] یا ل سەر تە گەهاندنا گۆتنا خودێیە، و خودێ بەندەیێت خۆ هەمییان دبینیت.

﴿٢١﴾ ب ڕاستی ئەوێت بێ باوەر ژ ئایەتێت خودێ، و ژ بێ بەختی و ب نەهەقی پێغەمبەرێت خودێ دکوژن، و وان دکوژن ئەوێت داخوازا باشی و ڕاستییێ دکەن، مزگینییا ئیزایەکا دژوار بدە وان.

﴿٢٢﴾ ئەها ئەڤەنە ئەوێت کار و کریارێت وان د دنیا و ئاخرەتێدا پویچ دبن، ئەون د بێ پشتەڤان و بێ هاریکار.

﴿٢٣﴾ ما تو ئەوێت خودێ بارەك ژ کتێبێ داییيە وان [کو جوهی و فەلەنە] نابینی؟! بۆ کتێبا خودێ [کو تەوراتە] دئێنە داخوازکرن، دا حوکمی د ناڤبەرا واندا بکەت، پاشی دەستەکەك ژ وان ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێڕن و ئەو پشتەڕێنە.

﴿٢٤﴾ [وان ئەڤە کر] چونکی گۆتن: هەما چەند ڕۆژەکان [ڕۆژێت تێدا گۆلك پەراستین] دێ ئاگر ب مە کەڤیت. و ئەو تشتێ ئەوا ب سەر دینێ خۆڤە زێدە دکر ئەو خڕاندن و د سەردابرن.

﴿٢٥﴾ ڤێجا ئەو دێ چ کەن دەمێ ئەم وان بۆ ڕۆژەکا بێ گۆمان کۆم دکەین، و هەر کەسەك تێدا دگەهیتە وێ یا وی کری (جزایێ خۆ دستینیت)، و ستەم ل کەس ژ وان نائێتە کرن. [نە خێرێت وان کێم دبن، نە ژی گونەهێت وان پتر لێ دئێن].

﴿٢٦﴾ بێژە: خودێوۆ تویی خودانێ ملك و مالدارییێ: یێ تە بڤێت مال و مالدارییێ ددەیێ، و یێ تە بڤێت ملك و مالدارییێ ژێ دستینی، و یێ تە بڤێت خۆشڤی و ب ڕویمەت دکەی، و یێ تە بڤێت ڕسوا دکەی. خێر هەمی ئەوە یا د دەست تەدا، چ یا تە بڤێت تو دشێی بکەی و شیانداری.

﴿٢٧﴾ شەڤێ دکەیە د ناڤ ڕۆژێدا و ڕۆژێ دکەیە د ناڤ شەڤێدا [هەردووکان ب ڤێ چەندێ کورت و درێژ دکەی]، و تو یێ زێندی ژ یێ مری و یێ مری ژ یێ زێندی دەردئێخی، و یێ تە بڤێت [خێر و کەرەما خۆ] بێ کار و بێ هەژمار ددەیێ.

﴿٢٨﴾ بلا [خودان باوەر] گاوران [ئەوێت گاوربووين] شوینا خودان باوەران نەکەنە دۆست و پشتەڤان، و هەچییێ ڤێ بکەت نە ژ خودێیە ب چو ڕەنگان، ژ بلی هندێ هوین خۆ ژ وان ب دورستی بپارێزن، خودێ هەوە هشیاری [ئیزا] خۆ دکەت [و هەوە ئاگەهدار دکەت] و [بزانن] دویماهیك هەر خودێیە هوین لێ بزڤڕنەڤە.

﴿٢٩﴾ بێژە: تشتێ د دلێ خۆدا، هوین چ ڤەشێرن چ دیارکەن، خودێ پێ ئاگەهە [و دزانیت]، دزانیت کا چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە، و ب ڕاستی خودێ هەمی پێ چێ دبیت، و ل سەر هەمی تشتی دەستهەلاتدار و خودان شیانە.

﴿٣٠﴾ ڕۆژا هەر ئێك چ خێرا کری بەرچاڤ دبینیت، و چ خرابییا کری ژی [وەسا دبینیت]، [هنگی] وی پێ خۆشە، دەمەکێ دویر و درێژ، د ناڤبەرا وی و وان کریاراندا هەبایە [و دەفتەرا کار و کریارێت خۆ نەدیتبایە]. و خودێ هەوە هشیاری خۆ دکەت (ژ خۆ دترسینیت)، و خودێ د ڕاستا بەندەیێت خۆدا پڕ دلۆڤانە.

﴿٣١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: [وان] ئەگەر هوین [ب دورستی] حەژ خودێ دکەن، ل دویڤ من وەرن [ڕێکا من بگرن] خودێ دێ حەژ هەوە کەت، و گونەهێت هەوە دێ ژێ بەت، [و ب ڕاستی] خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٣٢﴾ و بێژە [وان]: گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن، ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ وەرگێڕا، [بلا بزانن] ب ڕاستی خودێ حەژ گاوران ناکەت.

﴿٣٣﴾ ب ڕاستی خودێ ئادەم و نووح و بنەمالا ئیبراهیم و بنەمالا عمران ژ ناڤ هەمی جیهانان ئەو هلبژارتن.

﴿٣٤﴾ [ئەڤە هەمی] دویندەهەکن، هندەك ژ هندەکانە [د ئنیەت و پارێزکاری و موسلمانەتییا خۆدا ژێکن]، و [ب ڕاستی] خودێ گوهدار و زانایە.

﴿٣٥﴾ بینن بیرا خۆ دەمێ ژنا عمرانی گۆتی: خودێوۆ [ب ڕاستی] ئەڤێ د زکێ خۆدا، خۆسەر من گۆری تە کرییە [بۆ تە کرییە نەدر]، [ژ بۆ خزمەتا مالا تە بکەت]، [خودێوۆ] ژ من وەرگرە، ب ڕاستی هەر تویی گوهدێر و زانا.

﴿٣٦﴾ ڤێجا دەمێ بوویی، گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی من کچا بوویی (ئانکو یێ من ب خۆ دڤیا کوڕ بوو) و خودێ چێتر دزانیت کا چ بوویە، و کوڕ نەوەکی کچێیە [و وەکی وی ب کێر خزمەتا من ڤیایی نائێت]، و ب ڕاستی من ناڤێ وێ کرییە مەریەم، و ئەز وێ و دویندەها وێ ب تە دپارێزم ژ شەیتانێ دویری دلۆڤانییێ.

﴿٣٧﴾ ڤێجا خودایێ وێ ب ئاوایەکێ جوان [مەریەم] ب نەدر قەبویل کر (وەرگرت)، و لاو پەروەردەکر و جوان ڕاکر، و زەکەریایی سەرەگوهی لێ کر و خودانی ژێ کر، چەند زەکەریا چۆبایە دەڤ د جهێ پەرستنا وێدا، فێقی و خوارن ل دەڤ ددیت، و دگۆت: مەریەمێ، ئەڤە بۆ تە ژ کیڤە دئێت؟! گۆت: ئەڤە ژ نك خودێ [بۆ من دئێت]، و خودێ یێ بڤێت بێ هەژمار کەرەم و خێران د گەل دکەت و ددەتێ.

﴿٣٨﴾ هنگی زەکەریایی داخواز ژ خودێ کر، گۆت: خودێوۆ تو ژ نك خۆ دویندەهەکا پاقژ بدە من، ب ڕاستی تویی دوعاوەرگر.

﴿٣٩﴾ ڤێجا ملیاکەتان گازیکرێ، و ئەو ل سەر نڤێژێ یێ ڕاوەستیایی بوو د میحرابێدا، گۆتنێ: خودێ مزگینییا یەحیایی ددەتە تە، باوەرییێ ب [هاتنا] پەیڤا خودێ [کو عیسایە] دئینیت، و سەروەر و خۆڕاگرە و پێغەمبەرەکە ژ قەنجان.

﴿٤٠﴾ زەکەریایی گۆت: خودێوۆ چاوا دێ من کوڕەك هەبیت، و ئەز هۆ یێ پیر و دانعەمر، و ژنا من ژی یا خرش [زاڕۆك نابن] گۆت: وەسایە هەر کارەکێ خودێ بڤێت دێ کەت.

﴿٤١﴾ [زەکەریا] گۆت: خودێوۆ تشتەکی بۆ من بکە نیشان، [خودێ] گۆت: نیشانا تە ئەوە سێ ڕۆژان [تو نەشێی] د گەل خەلکی باخڤی، ب ئیشارەتان نەبیت، و گەلەك ناڤێ خودایێ خۆ بینە [گەلەك بپەرێسە]، و سپێدە و ئێڤاران خودایێ خۆ ژ کێماسییان پاقژ بکە.

﴿٤٢﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ ملیاکەتان گۆتی مەریەمێ: ب ڕاستی خودێ تو یا هلبژارتی [و ژ کار و کریارێت نەدورست] یا پاقژکری و قەدرێ تە ب سەر یێ هەمی ژنێت جیهانێ ئێخستییە.

﴿٤٣﴾ مەریەمێ [بەرانبەر ڤان کەرەمان] بەردەوام خودایێ خۆ بپەرێسە، و ل بەر فەرمانا وی بە، و د گەل نڤێژکەران نڤێژان بکە.

﴿٤٤﴾ ئەڤە (ئەڤ بەحسە) ژ سالۆخێت غەیبێنە، ب وەحی ئەم بۆ تە دهنێرین، تو نە ل دەڤ وان بووی دەمێ قەلەمێت خۆ [بۆ پشك کێشانێ] ددانان، کا کی دێ سەرەگوهییا مەریەمێ کەت، هەروەسا تو نە ل دەڤ وان بووی دەمێ وان [ل سەر ڤێ سەرەگوهییێ] جڕەبڕ دکر.

﴿٤٥﴾ د وێ گاڤێدا ملیاکەتان گۆت: مەریەمێ ب ڕاستی خودێ مزگینییێ ب پەیڤەکا خۆ [کو عیسا بوو] ددەتە تە، ناڤێ وی مەسیحە (ئانکو یێ پیرۆزە، یان دەستێ وی یێ پیرۆزە هەر کەسێ ب دەستێ خۆ ڤەمالی نەخۆشییا وی نەما، یان جبریلی ئەو ڤەمالییە ژ بەر هندێ دبێژنێ مەسیح، یان ژ بەر هندێ یێ گەرۆك بوو و ل چو جهان ئاکنجی نەبوویە، یان پیێت وی د حولی بوون و گۆزەك نەبوون) عیسایە کوڕێ مەریەمێ، د دنیا و ئاخرەتێدا خودان ڕویمەتە و ژ نێزیکانە ژی [بۆ خودێ].

﴿٤٦﴾ [هێژ] د لاندکێدا و ب پیراتی ژی د گەل خەلکی دئاخڤیت و ژ چاکانە [ژی].

﴿٤٧﴾ [مەریەمێ] گۆت: خودێوۆ دێ چاوا من کوڕ هەبیت، و کەسێ خۆ نەگەهاندییە من و نێزیکی من نەبوویی؟! [خودێ] گۆت: هۆسایە، ئەوێ خودێ بڤێت چێ دکەت، و گاڤا کار و فەرمانەك ڤیا [بەس] دێ بێژتێ ببە، دێ بیت.

﴿٤٨﴾ و خودێ دێ وی [ئانکو عیسایی] فێری نڤێسین و زانین و تەورات و ئنجیلێ کەت.

﴿٤٩﴾ و دێ کەتە پێغەمبەرەك بۆ ئسرائیلییان، [هەی عیسا بێژە وان] من نیشانەك ژ نك خودایێ هەوەڤە بۆ هەوە ئینایییە، ئەز بۆ هەوە ژ تەڤنێ تشتی ل سەر ڕەنگێ بالەفران چێ دکەم و پف دکەمێ، ب دەستویرا خودێ دبیتە بالەفر، و کۆرەیێ د زکماکدا کۆرە و یێ لەش بەلەك ئەز ساخ دکەم، و مرییان ئەز زێندی دکەم ب دەستویرا خودێ، و دزانم کا هوین چ د مالدا دخۆن و چ هلدگرن. ب ڕاستی ئەڤە هەمی نیشانەکا ئاشکەرایە بۆ هەوە، ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

﴿٥٠﴾ و ئەزێ هاتیم کتێبا بەری خۆ کو تەوراتە ڕاست دەربێخم (کو ئەوێ مزگینییا هاتنا من دابوو هەوە و سالۆخەتێت من دابوونە هەوە)، و دا هندەك ژ وان تشتێت بۆ هەوە هاتینە حەرامکرن، بۆ هەوە حەلال بکەم، و من نیشانەك ژ نك خودایێ هەوەڤە بۆ هەوە ئینایییە، ڤێجا پارێزکارییا خودێ بکەن و گوهێ خۆ بدەنە من.

﴿٥١﴾ ب ڕاستی خودێ خودایێ من و هەوەیە، ڤێجا وی بپەرێسن، ڕێکا ڕاست ئەڤەیە.

﴿٥٢﴾ دەمێ عیسایی زانی کو ئەو باوەرییێ پێ نائینن، گۆت: کی د ڕێکا خودێدا هاریکار و پشتەڤانێ منە؟ سەرپشك و سەربژارەیان گۆت: ئەم هاریکار و پشتەڤانێت [دینێ] خودێینە، مە باوەری ب خودێ ئینایییە، و تو شاهد بە [ڕۆژا قیامەتێ] کو ئەم [ب ڕاستی] موسلمانین.

﴿٥٣﴾ خودێوۆ مە باوەری ب یا تە داڕێتی و ئینایییە خوارێ ئینا، و ئەم ب دویف پێغەمبەری کەڤتین [و مە ڕێکا وی گرت]، ڤێجا تو مە د گەل شاهدان بنڤێسە [شاهدێت باوەرییێ ب تە و کتێب و پێغەمبەرێت تە دئینن، و شادەیییێ بۆ یەکتایییا تە ددەن].

﴿٥٤﴾ و [جوهییان بۆ کوشتنا عیسایی] پیلان و ئۆیین گێڕان، و خودێ بەرسنگێ وان گرت، و ئۆیینێت خۆ دانان، و خودێ چێترین ئۆیینگێڕ و نەخشکێشە.

﴿٥٥﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ خودێ گۆتی: هەی عیسا ئەز دێ تە پارێزم ژ وان هەتا دویماهیکا تە دئێت، و دێ تە کێشمە دەڤ خۆ، و دێ تە قورتال کەم ژ [خرابییان و ژ خرابییا] ئەوێت گاوربووویین. و ئەوێت ب دویف تە کەڤتین دێ وان ب سەر وان ئەوێت گاوربووویین ئێخم هەتا ڕۆژا قیامەتێ، پاشی زڤڕینا هەوە هەمییان ب بال منڤەیە، و ئەز دێ حوکمی د ناڤبەرا هەوەدا کەم، ل سەر تشتێ هوین تێدا نەئێك.

﴿٥٦﴾ ڤێجا ئەوێت گاوربووویین، ب ڕاستی ئەز دێ وان د دنیایێ و ئاخرەتێدا ب بەر ئیزایەکا دژوار ئێخم، و ئەوان چو هاریکار و پشتەڤان ژی نینن.

﴿٥٧﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت چاك کرین، خودێ دێ خەلاتێ وان ب دورستی دەتە وان، و خودێ حەژ ستەمکاران ناکەت.

﴿٥٨﴾ [هەی موحەممەد] ئەڤا ئەم بۆ تە دبێژین ژ نیشان و بیرئینانێت بنەجهە [قورئانە].

﴿٥٩﴾ ب ڕاستی مەتەلا عیسایی ل دەڤ خودێ وەکی مەتەلا ئادەمە، [خودێ] ئادەم ژ ئاخێ چێکر، پاشی گۆتێ: ببە [مرۆڤ]، بوو [مرۆڤ].

﴿٦٠﴾ ئەڤە هەقییە [د دەرهەڤا بوونا عیساییدا] ژ دەڤ خودایێ تە، ڤێجا تو [تێدا] نەبە ژ دودلان.

﴿٦١﴾ هەچییێ جڕەبڕێ د دەرهەڤێ ویدا (د دەرهەڤێ عیساییدا) د گەل تە بکەت پشتی ڕاستی [د دەرهەڤا ویدا] بۆ تە هاتی، بێژە [وان]: وەرن [کۆم ببن] دا کوڕێت خۆ و یێت هەوە، ژنکێت خۆ و یێت هەوە، و خۆ و هەوە ڤەخوینین، و پاشی ڤێکڕا نفرینان بکەین، و لەعنەتان ل درەوینان ببارینین [بێژین لەعنەت ل درەوینان بن].

﴿٦٢﴾ ب ڕاستی ئەڤەیە ئەو سەرهاتییا دورست و ڕاست، [د دەرهەقێ عیساییدا هاتییە گۆتن] و چو پەرستی ژ بلی خودێ نینن، و ب ڕاستی خودێیە یێ سەردەست و کاربنەجە.
﴿٦٣﴾ ڤێجا ئەگەر ڕوییێ خۆ [ژ ڤێ ڕاستییێ] وەرگێڕان، ب ڕاستی خودێ ژ خرابکاران ب ئاگەهە.
﴿٦٤﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: گەلی خودان کتێبان (جوهی و فەلەنە)، وەرنە سەر وێ ئاخڤتنێ یا ئەم و هوین تێدا ئێك، کو ئەم و هوین ژ خودێ پێڤەتر چو نەپەرێسین، و چو هەڤال و هەڤپشکان بۆ چێ نەکەین، و هندەك ژ مە هندەکان نەدانن جهێ خودێ [و بۆ داچەمن]، ڤێجا ئەگەر ڕوییێ خۆ وەرگێڕان و پشت تێ کرن، بێژنە وان: ئەڤە هوین شاهد کو ئەم موسلمانین [و مە سەرێ گوهدارییێ بۆ خودێ چەماند].
﴿٦٥﴾ گەلی خودان کتێبان بۆچ هوین جڕەبڕێ ل سەر ئیبراهیم دکەن [هەر ئێك ژ هەوە دبێژیت: ئیبراهیم ژ مەیە]، و تەورات و ئنجیل پشتی وی یێت هاتینە خوارێ، ما هوین ئاقلێ خۆ نائینن سەرێ خۆ؟!
﴿٦٦﴾ [گەلی جوهی و فەلەیان] ئەها ئەڤە هوین یێ جڕەبڕێ دکەن ل سەر وی تشتێ هوین ژێ دزانن [هەر چەندە هوین ب جه ژێ نائینن]، ڤێجا ما بۆچ هوین دێ جڕەبڕێ ل سەر وی کەن یێ هوین چو ژێ نەزانن؟! خودێ دزانیت [کا ئیبراهیم چ بوو] و هوین نوزانن.
﴿٦٧﴾ ئیبراهیم نە جوهی بوو و نە فەلە.. بەلکی ئیبراهیم ژ هەمی نەڕاستی و خوارییان یێ ڤەدەربوو، و سەرێ گوهدارییێ بۆ خودێ چەماندبوو، و نە ژ وان بوو یێت هەڤال و هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن.
﴿٦٨﴾ ب ڕاستی یێت ژ هەمی مرۆڤان پتر نێزیکی ئیبراهیم ئەو بوون یێت ڕێکا وی گرتین، و ئەڤ پێغەمبەرەیە و یێت باوەری پێ ئینایین، و خودێ هاریکار و پشتەڤانێ خودان باوەرانە.
﴿٦٩﴾ دەستەکەکێ ژ خودان کتێبان، ڤیا هەوە د سەردا ببەن، و بخڕینن، بەلێ ئەو ژ بلی خۆ کەسێ دیتر د سەردا نابەن، و پێ نوزانن ژی [ب خۆ ژی ناحەسن کو خۆ د سەردا دبەن].
﴿٧٠﴾ گەلی خودان کتێبان (جوهی و فەلەیان): هوین بۆچ باوەرییێ ب قورئانێ نائینن، و هوین [ب خۆ] دزانن کو هەقە.
﴿٧١﴾ گەلی خودان کتێبان بۆچ هوین هەقییێ [کو قورئانا هنارتییە] تێکەلی نەهەقییێ دکەن، و [رادبن] هەقییێ ڤەدشێرن، و هوین دزانن [کو هوین تێکەلکرنێ دکەن].
﴿٧٢﴾ دەستەکەکێ ژ خودان کتێبان [کو جوهی بوون] گۆت: سحارێ باوەرییێ ب وێ بینن، ئەوا بۆ ئەوێت باوەری ئینایین هاتی، و ئێڤاری جارەکا دی پشتا خۆ بدەنێ، دا ئەو ژی لێڤەببن، [و گۆمان بکەڤتە د دلێ واندا بەرانبەری ئیسلامێ].
﴿٧٣﴾ و بەس ژ وی باوەر بکەن یێ ل سەر دینێ هەوە [باوەرییا خۆ ب کەسێ دیتر نەئینن]، [ئاخڤتن یا جوهییانە، پشتی پیلانا موسلمانبوونا سەرێ ڕۆژێ و گاوربوونا دویماهییا وێ دانایین]. بێژە [وان]: ب

ڕاستی ڕاستەڕێیی، ڕاستەڕێییا خودێیە. ڤێجا ئەو یا مایی تشتەك بۆ بێت، وەکی یا بۆ هەوە هاتی، و ل دەڤ خودێ هەوە شەرمزار دەربێخیت، و ئاخفتنا وی ب سەر یا هەوە بکەڤیت. [هەی موحەممەد] تو بێژە [وان]: دان و کەرەم ب دەستێ خودێنە ددەتە وی یێ وی بڤێت، و خودێ [د کەرەم و دانا خۆدا] یێ دەستفرەهـ و پڕ زانایە.

﴿٧٤﴾ و دلۆڤانییا خۆ ب سەر ویدا دادڕێژیت یێ وی بڤێت، و ب ڕاستی خودێ خودان کەرەمەکا مەزنە.

﴿٧٥﴾ هندەك ژ خودان کتێبان [ئانکو جوهی] هەنە، ئەگەر تو مالەکێ مەزن ب ئەمانەت بدەیەڤێ، دێ ل تە زڤڕینیت، و هندەك ژی هەنە ئەگەر تو دینارەکێ ب ئەمانەت بدەیەڤێ ئەگەر تو ب دویڤڤە نەبی و داخوازا هەقێ خۆ ژێ نەکەی ل تە نازڤڕینیت، چونکی دبێژن: خوارنا مالێ نەخواندەواران [ئانکو عەرەبان]، نەگونەهە بۆ مە، و درەوێ ژ کیسێ خودێ دکەن، و ئەو دزانن ئەڤا ئەو دکەن درەوە.

﴿٧٦﴾ [ئەڤا ئەو دبێژن کو مالێ نەخواندەواران بۆ وان دورستە] وەسا نینە، هەر کەسێ سۆز و پەیمانا خۆ ب جهـ بینیت و پارێزکارییا خودێ بکەت [بلا بزانیت] خودێ ژی حەژ تەقواداران دکەت.

﴿٧٧﴾ ب ڕاستی ئەو کەسێت سۆز و پەیمانێت داینە خودێ و سویندێت خۆ ئەرزان دفرۆشن، ئەڤان چو بار و پشك د ئاخرەتێدا نینە، و خودێ [ب دلۆڤانی] وان نائاخێڤیت، و ڕۆژا قیامەتێ بەرێ خۆ نادەتە وان، و گونەهێت وان ژێ نابەت، و ئیزایەکا دژوار دێ دەتە بەر وان.

﴿٧٨﴾ و دەستەکەك ژ وان هەیە [گاڤا کتێبا خودێ دخوینن] ئەزمانێ خۆ خوارومار دکەن، دا هوین هزر بکەن ئەو [ڤاڕێکرنا (تحریف) وان کری و ئەو خواندنا ئەو دخوینن] ژ کتێبێیە [و ژ کەلامێ خودێیە] و ئەو ب خۆ نە ژ کتێبێیە [و نە ژ کەلامێ خودێیە] دبێژن: (مەخسەد خواندنا ئەو دخوینن): ئەڤە ژ نك خودێ هاتییە، و ئەو ب خۆ، نە ژ دەڤ خودێ هاتییە، و درەوان ژ کیسێ خودێ دکەن، و ئەو دزانن کو درەوون ژی.

﴿٧٩﴾ بۆ چو مرۆڤان دورست نینە، خودێ کتێب و ئاقلداری و پێغەمبەراتییێ بدەتێ، پاشی بێژتە خەلکی: ببنە بەندەیێت من، نە یێت خودێ (من بپەرێسن شوینا خودێ)، بەلکی دێ بێژتە وان: مرۆڤێت خودێ بن د نیشادانا خۆ یا کتێبێدا، [د خواندنا خۆدا دەمێ هوین کتێبا خودێ دخوینن].

﴿٨٠﴾ و نابێژتە هەوە ملیاکەت و پێغەمبەران بکەنە خودێ، ما دێ بەرێ هەوە دەتە گاورییێ پشتی هوین موسلمان بووییێ؟!.

﴿٨١﴾ بیننە بیرا خۆ [هەی خودانێت کتێبان (مەخسەد جوهی و فەلە)]، دەمێ خودێ پەیمانا موکومکری ژ پێغەمبەران ستاندی، ئەگەر من کتێب و پێغەمبەراتییەك دا هەوە، پاشی پێغەمبەرەك بۆ هەوە هات، ئەو تشتێ من داییە هەوە ڕاست دەرئێخست، هوین دێ باوەرییێ پێ ئینن، و پشتەڤانییا وی کەن. خودێ گۆتە وان: هەوە پەسەند کر [ئەڤا من گۆتی] و هەوە ل سەر هندێ پەیمانا من قەبویلە؟ گۆتن: [بەلێ] مە پەسەند کر، [خودێ] گۆت: پا شاهد بن ئەز ژی د گەل هەوە [ل سەر پەسەندکرن و قایلبوونا هەوە و شادەییا هەوە] ژ شاهدانم.

﴿٨٢﴾ ڤێجا هەچییێ پاشی ڕوییێ خۆ [ژ ڤێ پەیمانێ] وەرگێڕیت [و پەیمانێ بشكێنیت و باوەرییێ ب تە نەئینیت]، ب ڕاستی ئەو ژ ڕێدەركەڤتی و پشتەڕێیانە.
﴿٨٣﴾ ئەرێ ما ئەو دینەكێ دی ژ بلی دینێ خودێ دخوازن؟! و خودێ ئەوە یێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا [ژ ملیاكەت و مرۆڤ و ئەجنەیان] چ ب ڤیان چ ب نەڤیان سەرێ گوهدارییێ بۆ چەماندین و خۆ سپارتینێ، و هەمی ژی هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن.
﴿٨٤﴾ [هەی موحەممەد] تو بێژە وان: مە باوەری ب خودێ و تشتێ ب سەر مەدا هاتییە خوارێ [كو قورئانە] و یێ ب سەر ئیبراهیم و ئیسماعیل و یەعقووب و دویندەها وی و یێ بۆ مووسایی و عیسایی و پێغەمبەران ژ نك خودێ هاتی، هەیە، و ئەم جوداییێ نائێخینە د ناڤبەرا كەس ژ واندا، و ئەم ل بەر فەرمانا وینە، و سەرێ گوهدارییێ بۆ دچەمینین و خۆ دسپێرینێ.
﴿٨٥﴾ چ كەسێ ژ بلی ئیسلامێ دینەكێ دی بگریت، ژێ نائێتە قەبویلكرن، و [دڤێت بزانن] كو ئەو د ئاخرەتێدا ژ خوسارەتانە.
﴿٨٦﴾ چاوا خودێ دێ ملەتەكی ڕاستەڕێ كەت، كو پشتی باوەری ئینایین، و شادەیی دایین كو پێغەمبەر ڕاست پێغەمبەرە و نیشانێت ئاشكەرا [و موعجیزە] بۆ وان هاتین [ژ نوی] گاور بوویین؟! و خودێ ملەتێ ستەمكار ڕاستەڕێ ناكەت.
﴿٨٧﴾ ئەڤان جزاییێ وان ئەڤەیە: لەعنەتا خودێ و یا ملیاكەتان و یا هەمی مرۆڤان دێ ل سەر وان بیت.
﴿٨٨﴾ هەروهەر دێ [د ئاگر و لەعنەتێدا] مینن، و ئیزا و نەخۆشی ل سەر وان سڤك نابیت، و نائێنە مۆلەتدان ژی.
﴿٨٩﴾ ژ بلی وان ئەوێت پشتی هنگی تۆبەكرین و قەنجی كرین، [كار و كریارێت باش كرین] ب ڕاستی خودێیە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.
﴿٩٠﴾ ئەڤێت پشتی باوەرئینانا خۆ گاور بوویین، و پاشی زێدەتر گاور بوویین، تۆبەیا وان [ل بەر مرنێ] نائێتە وەرگرتن، و ئەها ئەڤەنە ڕێبەرزە و گومڕا.
﴿٩١﴾ ب ڕاستی ئەڤێت گاوربوویین، و مرین و ئەو گاور، ئەگەر ئێك ژ وان ڕوییێ ئەردی تژی زێڕ بەدەلێ بدەت، ژێ نائێتە وەرگرتن، و ئەڤان ئیزایەكا زێدە دژوار بۆ هەیە، و وان چو پشتەڤان و هاریكار نینن.
﴿٩٢﴾ ب ڕاستی، هوین ناگەهنە ڕاستییا قەنجییێ، هەتا هوین وی نەمەزێخن [د ڕێكا خودێدا] یێ هوین گەلە حەژێ دكەن، و چ تشتێ هوین بمەزێخن خودێ پێ دزانیت.
﴿٩٣﴾ هەمی خوارن بۆ ئسرائیلییان یا دورست بوو [حەلال بوو] ئەو تێ نەبیت یا ئسرائیل [یەعقووب پێغەمبەر] ل سەر خۆ دورست نەكری [حەرام كری] بەری تەورات بێتە خوارێ، [موحەممەد] بێژە

[وان]: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن [د ڕاستن] تەوراتێ بینن و بخوینن [کا تەوراتێ چ د دەرهەقێ هەوەدا گۆتییە].

﴿٩٤﴾ ڤێجا پشتی ڤێ هەچیێ درەوان ژ کیسێ خودێ بکەت، ب ڕاستی هەر ئەون یێت ستەمکار.

﴿٩٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: خودێ ڕاست گۆتییە [کا چ د دەرهەقێ ئیبراهیمدا گۆتییە، و کا چ بۆ تە د قورئانێدا ئینایییە]، ڤێجا ب دویڤ دینێ ئیبراهیم بکەڤن، کو دینەکێ ڤەدەرە ژ خواری و خرابییێ، و ئەو ب خۆ ژی (ئیبراهیم پێغەمبەر) نە ژ وانە یێت هەڤال و هۆگران بۆ خودێ چێ دکەن.

﴿٩٦﴾ ب ڕاستی ئاڤاهییێ ئێکێ یێ بۆ خەلکی [و پەرستنا خودێ] هاتییە دانان، ئەوە یێ ل مەکەهێ [هاتییە دانان] کو [جهەکێ] پیرۆزە (و تێر خێر و بێرە)، و جهێ ڕاستەڕێکرنێیە بۆ هەمی خەلکی.

﴿٩٧﴾ و نیشانێت ئاشکەرا لێ هەنە، [وەکی چیاکێ سەفا و مەروا و هەمی ڕێ و نیشانێت حەجێ، و ژ وان هەر کەسێ خرابی کرییە د دلێ خۆدا د ڕاستا وێدا، بۆ نەمایە]، و بنەجها ئیبراهیم و هەچییێ ب ژۆر کەڤت، ئێمن بوو، و خودێ ل سەر خەلکی هەیە، هەچییێ بشێت (ئانکو پێ چێ ببیت) قەست بکەتێ [بۆ جهئینانا کار و کریارێت حەجێ]، و هەچییێ گاور [ژی] ببیت [باوەرییێ ب خودێ نەئینیت]، ڤێجا ب ڕاستی خودێ پاکی (منەت) ب خەلکی هەمییێ نینە.

﴿٩٨﴾ بێژە: گەلی خودان کتێبان بۆچ هوین خۆ بێ باوەر دکەن ژ ئایەتێت خودێ [کو قورئانە]، ب ڕاستی کار و کریارێت هوین دکەن خودێ دبینیت و پێ ب ئاگەهە.

﴿٩٩﴾ بێژە گەلی خودان کتێبان: بۆچ هەچییێ باوەری ئینایی، هوین ڕێکا خودێ لێ دگرن، هەوە دڤێت یا خوار و ڤیچ بیت [و ل بەر دلێ خەلکی ڕەش دکەن]، و هوین ب خۆ ژی دبینن [و دزانن ڕێکا ڕاست و دورست هەر ئەوە]، نێ خودێ نەیێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا هوین دکەن.

﴿١٠٠﴾ گەلی مرۆڤێت هەوە باوەری ئینایی، ئەگەر هوین گوهێ خۆ بدەنە دەستەکەکێ ژ وان یێت کتێب بۆ هاتین، جارەکا دی پشتی باوەری ئینانا هەوە دێ هەوە کەنە گاور.

﴿١٠١﴾ ڤێجا هوین دێ چاوا گاور بن و ئایەتێت خودێ ل سەر هەوە دئێنە خواندن، و پێغەمبەرێ خودێ [ب خۆ ژی] د ناڤ هەوەدا؟! و هەچییێ ڕێکا خودێ بگریت و پشتا خۆ پێ گرێدەت، ئەو ڕاستەڕێ بوو، و بەرێ وی کەڤتە ڕێکا ڕاست.

﴿١٠٢﴾ گەلی مرۆڤێت هەوە باوەری ئیناییین، ب دورستایی پارێزکارییا خودێ بکەن، [و هشیار بن] نەمرن هوین نەموسلمان.

﴿١٠٣﴾ و هوین هەمی خۆ ب دینێ خودێ و کتێبا ویڤە بگرن، و ژێك بەلاڤ نەبن، و نیعمەت و کەرەما خودێ د گەل هەوە کری بیننە بیرا خۆ [ژ بیر نەکەن] دەمێ هوین [هێژ موسلمان نەبووین] لێك دژمن، [خودێ] دلێت هەوە گەهاندنە ئێك و هوین ژ دەولەت و کەرەما خودێ بوونە برایێت ئێك، و هوین ل سەر لێڤا کۆرەکا ئاگری بوون [نێزیك بوو بداهرپێنێ]، خودێ هوین ژێ قورتال کرن، هۆسا خودێ نیشانێت خۆ بۆ هەوە دیار دکەت، دا هوین ڕاستەڕێ ببن.

﴿١٠٤﴾ بلا هوین هەمی ببنە ملەتەك، داخوازا قەنجییێ بکەن و فەرمانا چاکییێ بکەن، و خەلکی ژ خرابییێ بدەنە پاش، و هەر ئەڤەنە د سەرفەراز.

﴿١٠٥﴾ و وەکی وان نەبن ئەوێت ژێکڤە بوویین و بەلاڤ بوویین، پشتی نیشانێت خودێ یێت ئاشکەرا بۆ هاتین، ئەها ئیزایەکا مەزن بۆ ئەڤانە.

﴿١٠٦﴾ ڕۆژا هندەك ڕوی [ب گوهدارییێ و پەرستنا خودێ] سپی دبن، و هندەك ژی [ب گاورییێ و گونەهان] ڕەش دبن، ئەڤێت ڕوییێت وان ڕەش بوویین دێ بێژنێ: هوین گاور بوون پشتی هەوە باوەری ئینایی؟ دێ ڤێجا تامکەنە ئیزایا گاوربوونا خۆ.

﴿١٠٧﴾ و هندی ئەون ئەوێت ڕوی سپی بوویین ئەو د دلۆڤانییا خودێ دانە، [د بەحەشتا وی دانە]، و هەروهەر دێ تێدا بن.

﴿١٠٨﴾ ئەڤە ئایەت و نیشانێت خودێنە، ئەم ب ڕاست و دورستی ل سەر تە دخوینین و خودێ نەئەوە یێ ستەمێ ل بەندەیان بکەت [خێرا وان کێم بکەت یان گونەهێت وان زێدە بکەت، یان ئێکی شوینا ئێکێ دی جزا بکەت].

﴿١٠٩﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا، هەمی یێ خودێیە، و هەمی کاروبار دێ هەر ب بال ویڤە زڤڕن.

﴿١١٠﴾ هوین [گەلی موسلمانان] باشترین ملەتن بۆ خەلکی هاتین، چونکی هوین فەرمانێ ب کرنا قەنجییێ دکەن و ڕێکێ ل خرابییێ دگرن، و هوین باوەرییێ ژی ب خودێ دئینن، و ئەگەر خودان کتێبان باوەری ئینابایە، بۆ وان باشتربوو، هندەك ژ وان (ژ خودان کتێبان) خودان باوەرن [ئانکو باوەری یا ب پێغەمبەری ئینایی] و باراپتر ژێ ژ ڕێ دەرکەڤتینە.

﴿١١١﴾ چو زیانێ ناگەهینە هەوە، ئەزیەت [ب دەڤی، و ب بێ بەختییێ] تێ نەبیت. و ئەگەر شەڕی د گەل هەوە بکەن، [دێ شکێن و خۆ ناگرن] و دێ بازدەن، و پاشی هاریکارییا وان ژی نائێتەکرن.

﴿١١٢﴾ هەر جهەکێ ئەو لێ بن، خودێ ڕسوایی و بێ ڕویمەتی ب سەر واندا گرتییە [داڕێتیە]، نابێژم خۆ ب وەریسێ خودێڤە بگرن [موسلمان بن] و خۆ ب وەریسێ [عەهدێ] موسلمانانڤە بگرن. و ب کەرب و کینا خودێڤە زڤڕین، و ڕسوایی ل وان هاتە ئێك، ئەڤە هەمی ژ بەر هندێ، چونکی وان باوەری ب ئایەتێت خودێ نەدئینا و ژ بێ بەختی و ب نەهەقی پێغەمبەرێت خودێ دکوشتن، ئەڤە ژی هەر ب نەگوهدارییا خۆ و زێدەگاڤی ژی [د سەرڕا] دکرن.

﴿١١٣﴾ هەمی [خودان کتێب مەخسەد جوهی] وەکی ئێك نینن، هندەك ژ وان هەنە دورستن، و ل بەر فەرمانا خودێ د ڕاوەستاینە، و ب شەڤ ئایەتێت خودێ [کو قورئانە] دخوینن، و بۆ خودێ ئەنیا خۆ ددانن ئاخێ [ب شەڤ قورئانێ ل سەر نڤێژان دخوینن].

﴿١١٤﴾ باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا ئاخرەتێ دئینن، و فەرمانێ ب باشییێ دکەن و ڕێ ل خرابییێ دگرن، و لەزێ ل قەنجییان دکەن، و ئەڤە (ئانکو خودانێت ڤان سالۆخەتان) ژ کێرهاتی و سەرڕاستانە.

﴿١١٥﴾ و چ قەنجییا ئەو بکەن، ژێ بێ بار نابن و خودێ ژ پارێزکاران ب ئاگەهە.

﴿١١٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاور بوویین، مال و زاڕۆكێت وان مفایێ وان ناكەت، و ئیزایا خودێ ژ وان نادەتە پاش، و ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ تێدا بن.
﴿١١٧﴾ مەتەلا كەسێ مالێ خۆ ب ڕویمەتی د ڤێ دنیایێدا دمەزێخیت وەكی مەتەلا بایەكێ ب سڕ و سەقەمە ب سەر چاندنییا ملەتەكی ستەمكاردا بێت و پویچ بكەت، [و چو مفایی بۆ خۆ ژێ وەرنەگرن، هۆسا گاور ژی، مفایی ژ كارێت خۆ یێت قەنج ناكەن]. خودێ ستەم ل وان نەكرییە بەلێ وان [ب كار و كریارێت خۆ یێت نە د ڕێدا و نەدورست] ستەم و زیان ل خۆ كرینە.
﴿١١٨﴾ گەلی خودان باوەران ژ بلی خۆ [موسلمانان] كەسێ دیتر [شوینا خودان باوەران] نەكەنە دۆست و بژارتییێت خۆ، ئەو تەخسیرییێ د ئەزیەتگەهاندنا هەوەدا ناكەن، هیڤییان دكەن [و دخوازن] بەرتەنگی و وەستیان بۆ هەوە چێ ببیت، كین و نەڤیان ژ دەڤێ وان دیاربوو [و دباریت]، و یا د دلێ واندا هێژ مەزنترە ژی. ب ڕاستی مە بۆ هەوە، ئایەت و نیشان [ل سەر پێدڤییا دلسۆژییێ د دینیدا و دۆستینییا موسلمانان و نەدۆستینییا گاوران] ئاشكەرا كرن، ئەگەر ئاقلەك د سەرێ هەوەدا هەبیت.
﴿١١٩﴾ ئەها ئەڤە هوینێ حەژ وان دكەن، و ئەو حەژ هەوە ناكەن، و هوین باوەرییێ ب كتێبێت هاتینە خوارێ هەمییان دئینن [دگەل هندێ ژی ئەو هەر حەژ هەوە ناكەن]. و ئەگەر گەهشتنە هەوە و هوین دیتن دێ بێژن: مە ژی باوەری ئینا، و ئەگەر ڤەدەربوون و مانە ب تنێ، و پشتا هەوە كەڤتە وان، ژ كەربان‌دا بۆ هەوە تلان دگەزن و دكرێنن، بێژە: ب كەرب و كینێت خۆڤە بمرن، ب ڕاستی خودێ ژ وێ ب ئاگەهە یا د سینگاندا [ڤەشارتی].
﴿١٢٠﴾ ئەگەر خۆشییەك بگەهیتە هەوە، پێ نەخۆش دبن، و ئەگەر نەخۆشییەك بگەهیتە هەوە، كەیفا وان پێ دئێت، و ئەگەر هوین بێنا خۆ [ل سەر ئەزیەتا وان بكێشن] و پارێزكارییێ بكەن، فند و فێلێت [نەخشكێشانا] وان چو زیانێ ناگەهیننە هەوە، ب ڕاستی ئەو كارێ ئەو دكەن خودێ پێ ئاگەهە.
﴿١٢١﴾ [بیننە بیرا خۆ] وی دەمێ سپێدێ زوی تو ژ مال دەركەڤتی، دا چەپەران بۆ خودان باوەران كار بكەی، و خودێ یێ گوهدار و زانایە.
﴿١٢٢﴾ دەمێ دو دەستەك ژ هەوە، نێزیك بوو دا شكێن و ژ هەوە ڤەبن [و زڤڕنەڤە] و سست بن، و خودێ پشتەڤانێ وانە [ژ بەر هندێ پارستن و نەهێلا سست ببن و د گەل دوروییان بزڤڕن]. و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ موكوم بكەن.
﴿١٢٣﴾ ب سویند خودێ شەڕێ بەدرێ، هوین ب سەرئێخستن و هاریكارییا هەوە كر، و هوین پیچەك. ڤێجا پارێزكارییا خودێ بكەن ، دا هوین سوپاسییا [خێر و خۆشی و كەرەمێت] وی بكەن.
﴿١٢٤﴾ بیننە بیرا خۆ [ڕۆژا بەدرێ] دەمێ تە گۆتییە خودان باوەران، ما نەبەسی هەوەیە خودێ بۆ هاریكارییا هەوە سێ هزار ملیاكەتان بینیتە خوارێ.

﴿١٢٥﴾ بەلێ، ئەگەر هوین بێنا خۆ [ل سەر شەڕی] فرەه بکەن و خۆ بپارێزن، د ڤێ گاڤێدا [دژمن] بێنە هەوە و ب سەر هەوەدا بگرن، خودێ دێ پشتەڤانییا هەوە ب هنارتنا پێنج هزار ملیاکەتێت نیشانکری کەت.

﴿١٢٦﴾ خودێ [ئەڤ هاریکارییە] نەدکر ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە دا ببیتە مزگینییەك بۆ هەوە [کو هوین دێ ب سەرکەڤن] و دا دلێت هەوە پێ تەنا ببن [و ترسا دژمنی ژ بەر پیچەکییا هەژمارا هەوە، ژ دلێ هەوە دەرکەڤیت] و هندی سەرکەڤتنە ژ نك خودایێ سەردەست و کار بنەجهە.

﴿١٢٧﴾ [و خودێ ئەڤ پشتەڤانی و هاریکارییە کرییە] دا گوهەکی [ئالییەکی] ژ بەر گاوران ڤەکەت و ژ ناڤ ببەت، یان دا دلێ وان ب کول و خەم بێخیت، و وان [وەسا] شەرمزار بکەت کو سەرشۆڕ و بێ هیڤی بزڤڕنەڤە.

﴿١٢٨﴾ [هەی موحەممەد، بزانە] تە چو دەست د ڤی کاروباریدا نینە [هەمی د دەست خودێ دایە چ یا وی بڤێت دێ ل وان کەت]، چ تۆبەیێ بدەتە سەر وان [پشتی پەشێمان دبن] و چ ژی وان ئیزا بدەت [ئەگەر هەر ل سەر گونەهێ مان]. و ب ڕاستی ئەو ستەمکارن.

﴿١٢٩﴾ چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە، هەمی یێ خودێیە، ڤێجا یێ وی بڤێت لێ ناگریت و دێ گونەهێت وی ژێ بەت، و یێ بڤێت دێ ئیزا دەت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٣٠﴾ گەلی خودان باوەران، سەلەفێ ب زێدەییا گەلەجارکی نەخۆن [مەخسەد سەلەفێ بهێلن و سەرێ مالێ خۆ ب تنێ وەرگرن بێ زێدەیی]، و پارێزکارییا خودێ بکەن، هیڤییا هندێ دا هوین سەرفەراز ببن.

﴿١٣١﴾ و خۆ بپارێزن ژ ئاگرێ (دۆژەها) بۆ گاوران هاتییە بەرهەڤکرن.

﴿١٣٢﴾ و گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری بکەن، دا خودێ دلۆڤانییێ ب هەوە ببەت.

﴿١٣٣﴾ [گەلی خودان باوەران] لەز ل ژێبرنا گونەهان ژ بەرێ خودایێ خۆڤە و ل بەحەشتا فرەهییا وێ فرەهییا ئەرد و ئەسمانان بکەن، ئەو بەحەشتا بۆ پارێزکاران هاتییە بەرهەڤکرن.

﴿١٣٤﴾ [ئەو پارێزکارێت] د بەرفرەهی و تەنگاڤییێدا [د دەولەمەندی و دەستکورتییێدا] مالێ خۆ دمەزێخن، و کەربا خۆ دادعویرن و ڤەدشێرن [ستەمێ ژ کەرباندا ل کەسێ ناکەن] و د ڕاستا خۆدا خەلکی ئازا دکەن، و خودێ ژی حەژ ڤەنجیکاران دکەت.

﴿١٣٥﴾ و ئەوێت (پارێزکارێت) ئەگەر گونەهەکێ دکەن یان ژی ستەمێ ل خۆ دکەن، ناڤێ خودایێ خۆ دئینن و خودێ دئیننە بیرا خۆ، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودێ دخوازن، ما کی ژ بلی خودێ گونەهان ژێ دبەت، و ڕکمانێ ل سەر گونەها کرین ناکەن (هەر نامینن ل سەر و دهێلن و ئنیەتا لێ نەزڤڕینێ دکەنە دلێ خۆ). و ئەو دزانن [وان خەلەتی کر و نابیت هەر ل سەر بمینن، و دڤێت تۆبە بکەن، و دزانن کەس ژ خودێ پێڤە گونەهێت وان ژێ نابەت].

﴿١٣٦﴾ ئەڤان خەلاتێ وان ژێرنا گونەهانە ژ بەرێ خودایێ وانڤە و بەحەشتێت ڕوبار د بنڕا دهەڕکن و دچن، و هەروهەر دێ تێدا بن، و بەحەشت چ خۆش خەلاتە بۆ کریارکەرێت ڤەنج.

﴿١٣٧﴾ [گەلی خودان باوەران] بێ گۆمان بەری هەوە ڕویدانێت بۆرین [رێکا (سونەتا) خودێ د ڕاستا ئەوێت ئایەتێت وی دەرئێخستین و باوەری ب پێغەمبەرێت وی نەئینایین]. ڤێجا هوین د ئەردیدا بگەڕن بەرێ خۆ بدەنێ و بزانن کا دویماهیکا ئەوێت [ئایەتێت خودێ] درەو دەرئێخستین یا چاوا بوو و چ بوو؟

﴿١٣٨﴾ ئەڤ قورئانە بەیانە بۆ هەمی خەلکی و ڕاستەرێکرن و چامەیە بۆ پارێزکاران.

﴿١٣٩﴾ و هوین [گەلی خودان باوەران] سست نەبن و ب خەم نەکەڤن، و هوین د سەر وانڕانە، ئەگەر هوین خودان باوەر بن [نە سست بن و نە ب خەم بکەڤن].

﴿١٤٠﴾ ئەگەر هوین [د ئوحدێدا] بریندار بووبن [و بوت پەرێسان شیابنە هەوە]، ب ڕاستی وەکی ڤێ ب سەرێ وان ژی هاتبوو [ڕۆژا بەدرێ، بەلێ سست نەبوون و دەستێت خۆ د بەر خۆدا نەبەردان، و جارەکا دی زڤڕینە شەڕێ هەوە، ڤێجا یا باش ئەوە هوین ژ وان چێتر بن، د بێ هیڤی نەبوون و سست نەبوونێدا]. و ڤان ڕۆژان [جار شکەستن و جار سەرکەڤتن] د ناڤبەرا خەلکیدا دگێڕینین [ئەزموونە بۆ خەلکی]، دا خودێ ئەوێت باوەری ئینایین [و سەبری دکێشن] بنیاسیت، و هندەکان ژ هەوە ب شەهیدبوونێ خەلات بکەت، و ب ڕاستی خودێ حەژ ستەمکاران ناکەت.

﴿١٤١﴾ و دا خودێ ئەوێت باوەری ئینایین ژ گونەهان بشۆت و گاوران ژی قڕ بکەت.

﴿١٤٢﴾ [گەلی موسلمانان] هوین هزر دکەن بچنە بەحەشتێ بێی خودێ بزانیت کا ئەوێت جیهاد کرین و سەبر کێشایین ژ هەوە، کی بوون؟!.

﴿١٤٣﴾ ب سویند بەری هوین مرنێ ببینن هەوە مرن دخواست [هەوە حەز دکر شەڕەك چێ ببیت، دا هوین تێدا شەهید ببن]، و ب ڕاستی هەوە مرن دیت [و هوین ب خۆ ژی نێزیکی مرنێ بوون و هەڤالێت هەوە ل پێش چاڤێت هەوە هاتنە شەهیدکرن]. و هەوە ددیت [وەختێ هەڤالێت هەوە دهاتنە کوشتن].

﴿١٤٤﴾ و موحەممەد پێغەمبەرەکە ژ پێغەمبەران، و گەلەك پێغەمبەر بەری وی هاتینە و چۆیینە، ڤێجا ئەگەر مر، یان هاتە کوشتن، هوین دێ ب پاشڤە زڤڕن، [و هلگەڕنە سەر گاورییێ] و هەچیێ ژ هەوە ب پاشڤە بزڤڕیتەڤە [و گاور ببیت] چو زیانێ ناگەهینیتە خودێ، و خودێ دێ خەلاتێ سوپاسداران [ئەوێت خۆ ڕاگرتین و ب پاشڤە نەزڤڕین] دەتێ.

﴿١٤٥﴾ نینە کەسەك بمریت بێ دەستویرا خودێ [ئانکو بێ دەستویرا خودێ کەس نامریت] [مرن] ب ڕۆژا خۆ تشتەکێ نڤێسی یێ دیارکرییە [ئانکو نڤێسییە، نە پێش دکەڤیت و نە پاش دکەڤیت]، و هەچیێ [ب کار و کریارێت خۆ] دنیا بڤێت ئەم دێ ژێ دەینێ و یێ [ب کار و کریارێت خۆ] خێرا ئاخرەتێ بڤێت دێ ژێ دەینێ، و سوپاسداران دێ خەلات کەین.

﴿١٤٦﴾ چەند پێغەمبەر هەبوون، گەلەك مرۆڤێت خودێ [ژ زانا و چاكان] د گەل وان شەڕ [د ڕێكا خودێدا] كرینە، و سست نەبوون ژ بەر ئەوا د ڕێكا خودێدا دیتین، و بێ هێز و لاواز نەبوون و ستۆیێ خۆ خوار نەكرن [سەرێت خۆ نەچەماندن]. و خودێ ژی حەژ بێنفرەهان دكەت.
﴿١٤٧﴾ و ئاخڤتنا وان ژی هەر ئەڤە بوو: خودێوۆ ل گونەهێت مە و زێدەگاڤییا مە ببۆرە، و مە قاهیم بكە [پیییێت مە موكم بكە و ڕابگرە] و مە ب سەر ملەتێ گاور بێخە.
﴿١٤٨﴾ ڤێجا خودێ خێرا دنیا و ئاخرەتێ دا وان [سەركەڤتن و دەستكەڤتن دانێ] و خودێ حەژ قەنجیكەران دكەت.
﴿١٤٩﴾ [گەلی موسلمانان] ئەگەر هوین ب گۆتنا ئەوێت گاور بوویین بكەن دێ هەوە خڕینن و زڤڕیننە سەر گاورییێ، ڤێجا هوین دێ ڤەگەڕنەڤە، زیاندار و خوسارەت.
﴿١٥٠﴾ [ئەو نەدۆستێت هەوەنە، گوهدارییا وان نەكەن] بەلكی خودێ هاریكار و پشتەڤانێ هەوەیە و ئەو باشترین هاریكار و پشتەڤانە.
﴿١٥١﴾ ئەم نێزیك دێ ترس و لەرزێ ئێخینە د ناڤ دلێ گاوراندا، ژ بەر شركا وان دكر ژ نەهەقی و بێ تشتەك بۆ هەبیت، و جهێ وان دۆژەهە و چ پیسە جهە جهێ ستەمكاران.
﴿١٥٢﴾ ب سویند گاڤا هەوە نەیارێ خۆ ب دەستویر و ئزنەها خودێ [ئێخستییە پێشییا خۆ] و شكاندی و قوتبڕ كری [ب كوشتنێ] خودێ ئەو پەیمانا داییيە هەوە [كو هەوە ب سەربێخیت] ب جه ئینا. بەلێ پشتی خودێ ئەوا هەوە دڤیا نیشا هەوە دایی، د وێ گاڤێدا هوین سست بوون و ژێكڤەبوون و هەوە نەگوهداری كر [ئەو جهێت پێغەمبەری بۆ هەوە داناییین، هەوە هێلان]. هندەكان ژ هەوە دنیا [دەستكەڤتی] دڤیا [جهێت خۆ بەردان و هێلان]، و هندەكان ژ هەوە ئاخرەت دڤیا [ل جهێت خۆ مان و بەرنەدان]، پاشی [خودێ] هوین ژ وان ڕزگار كرن [ب شكەستنێ] دا هەوە بجەڕبینیت، و خودێ هوین ئازاكرن [پشتی هوین پەشێمان بوویین]، و خودێ خودان كەرەم و منەتە ل سەر خودان باوەران.
﴿١٥٣﴾ بیننە بیرا خۆ [گەلی موسلمانان] دەمێ هوین ل دویڤ سەرێ خۆ دڕەڤین و ل كەسێ نەدزڤڕین، و پێغەمبەری ل پشت هەوە د گەل ئەڤێت مایی گازی هەوە دكر [بەلێ هوین ل پاش خۆ نەدزڤڕین و هوین هەر دڕەڤین]، و خودێ كۆڤان ل سەر كۆڤانێ ب سەر هەوەدا داڕێت، دا هوین خەمێ ژ وی تشتی نەخۆن یێ ژ دەست هەوە چۆیی [كو سەركەڤتن بوو]، و خەمێ ژ وی نەخۆن یێ هوین هنگاڤتین [كو شكەستن بوو]، و خودێ ب ئاگەهە ژ وی یێ هوین دكەن.
﴿١٥٤﴾ پاشی خودێ پشتی كۆڤانێ ئێمناهی و تەناهی و هێنژین [خەو چاڤگرتن] ب سەر هەوەدا داڕێت، دەستەكەك ژ هەوە د نقرۆسك دچن [پشتی وەستیانێ تەنا دبن] و دەستەكەك ژی كەتبوونە د دەردێ خۆدا و بەس د خەما خۆدا بوون [ژ ترساندا خەو ژ چاڤان ڤەڕەڤی] و هزرا نە د ڕێدا [كو خودێ پێغەمبەرێ خۆ سەرنائێخیت] ژ خودێ دكرن، وەكی نەزانان، دبێژن: ما كار و بارەك ب دەستێ مە هەیە؟ [ژ سەركەڤتنێ یان شكەستنێ] بێژە: [هەی موحەممەد] هەمی كاروبار ب خودێنە [چاوا بڤێت

دێ وەسا بیت]. وێ د سینگێ خۆدا ڤەدشێرن یا بۆ تە ئاشکەرا نەکەن، دبێژن: ئەگەر کاروبارەك د دەست مەدا هەبایە، ئەم ل ڤێرێ نەدهاتینە کوشتن، بێژە: ئەگەر هوین خۆ د خانییێت خۆڤە ژی بانە، دیسا ئەوێت کوشتن ل سەر وان هاتییە نڤێسین، دا بۆ کوشتنا خۆ دەرکەڤن، دا خودێ ئەوا د سینگێ هەوەدا هەی بجەربینیت، و دا یا د دلێ هەوەدا [ژ بانگ و ئاوازێت شەیتانی] پاقژ بکەت. و خودێ ئاگەهەدارە ژ وێ یا د سینگ و دلاندا.

﴿١٥٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت ڕۆژا هەردو کۆم ڤێك کەڤتین [ڕۆژا ئوحدێ] و پشت دایینە شەڕی و ڕەڤین، ب ڕاستی شەیتانی ئەو د سەردابرن و تەحساندن ژ بەر گونەهێت وان کرین، ب ڕاستی خودێ ل وان بۆری و ئازاکرن. و ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و بێنفرەهە ل سەر جزادانێ.

﴿١٥٦﴾ گەلی خودان باوەران، هوین ژی وەکی وان نەبن، ئەوێت گاور بوویین و بۆ برایێت خۆ [چ یێت بابێ یان یێت دوڕوییاتییێ] دگۆتن چ گاڤا دەرکەڤتبانە بازرگانییەکێ یان وەغەرەکێ، یان ژی خەزاکەربانە [مربان یان ژی هاتبانە کوشتن]: ئەگەر ل دەڤ مە بانە نەدمرن و نەدهاتنە کوشتن، دا خودێ ڤێ باوەرا وان بکەتە کول و کۆڤان د دلێ واندا. و خودێیە ساخ دکەت و دمرینیت، و خودێ ئاگەهدارە ب کار و کریارێت هوین دکەن و دبینیت.

﴿١٥٧﴾ و ئەگەر هوین د ڕێکا خودێدا هاتنە کوشتن یان ژی مرن، ب ڕاستی لێبۆرینا خودێ و دلۆڤانییا وی بۆ هەوە ژ وان تشتان ئەوێت هوین [بۆ ژین و ژیارا دنیایێ] کۆم دکەن چێترە.

﴿١٥٨﴾ و ئەگەر هوین مرن یان هاتنە کوشتن [بزانن] هوین دێ هەر بەر ب خودێڤە ئێنە کۆمکرن.

﴿١٥٩﴾ [هەی موحەممەد] ژ بەر وێ دلۆڤانییا خودێ ب تە بری تو بۆ وان نەرم بووی، و هەکە تو مرۆڤەکێ هشکێ دلرەق بای دا ژ دۆرێت تە ڤەرەڤن، [ژ بەر هندێ] ل وان ببۆرە و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان ژ خودێ بخوازە، و مشێورەتا وان د کاروباراندا بکە [د وان کاروبارێت وەحی پێ نەهاتی] و ئەگەر تە [پشتی مشێورەتێ] خۆ ئێك دل کر و بڕیارا خۆ دا [و ڕەئیا خۆ ڤەبڕی]، پشتا خۆ ب خودێ ڕاست بکە، و ب ڕاستی خودێ حەژ وان دکەت یێت پشتا خۆ ب خودێ ڕاست دکەن.

﴿١٦٠﴾ ئەگەر خودێ هاریکاری و پشتەڤانییا هەوە بکەت [و هەوە سەربێخیت] شکەستن بۆ هەوە نینە، و کەس ل سەر هەوە زال نابیت، و ئەگەر هاریکاری و پشتەڤانییا هەوە نەکەت و هەوە بشکێنیت، کی هەیە ژ خودێ پێڤە هاریکارییا هەوە بکەت؟ و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکەن.

﴿١٦١﴾ چو پێغەمبەران [ئەو ماف نینە] خیانەتێ بکەن و بەختێ خۆ خراب بکەن، و هەر کەسێ خیانەتێ بکەت، ڕۆژا قیامەتێ، ئەو ب خیانەتا خۆڤە دێ ئێتە حازرکرن، پاشی هەر ئێکی ل دویڤ کار و کریارێت وی حسێب دێ د گەل ئێتە کرن. و ستەم ل کەس ژ وان نائێتە کرن [نە خێرێت وان کێم دبن، نە ژی گونەهێت وان پتر لێ دئێن].

﴿١٦٢﴾ ئەرێ ما ئەوێ قایلبوون و ڕازیبوونا خودێ ل بەر، و دخوازیت وەکی وییە، یێ ب نەڕازیبوونا خودێڤە ڤەگەڕیایی، و جهێ وی دۆژەهە [کو] چ پیسە جهە.

﴿١٦٣﴾ [نەء، هەردو جوین نەوەکی ئێکن ل دەڤ خودێ] هەر ئێك ژ وان ل دەڤ خودێ پەییسکەکە، و خودێ دبینیت کا ئەو چ دکەن [خودێ ژ کریارێت وان ب ئاگەهە].

﴿١٦٤﴾ خودێ خێر و کەرەم د گەل باوەری ئینایییان کر، دەمێ پێغەمبەرەك هەر ژ وان بۆ وان هنارتی، نیشانێت مە بۆ وان بخوینیت [ئانکو قورئانێ نیشا وان بدەت] و دل و هناڤێت وان بشۆت و ڤەشۆت و پاقژ بکەت. و کتێب [کو قورئانە] و سونەتێ [کو ڕێکا پێغەمبەرییە] نیشا وان بدەت، هەر چەندە بەری نوکە د بەرزەبوون و گومڕاییەکا ئاشکەرادا بوون.

﴿١٦٥﴾ ئەرێ [گەلی موسلمانان] دەمێ هوین بەرهنگاری ئاتافەکێ بووین [کو ڕۆژا ئوحدێ حەفتێ ژ هەوە هاتنە کوشتن] و دوجا هندی وێ هەوە ب سەرێ وان ئینا [ڕۆژا بەدرێ هەوە حەفتێ ژێ کوشتن و حەفتێ ژێ ئێخسیر و دیل کرن]، و هوین دبێژن ئەڤ [بەلایە] چاوا و ژ کیڤە هات؟! بێژە [وان: مەخسەد پێ موسلمانن] ئەڤە [ئەڤ بەلایە] ژ هەوە ب خۆیە [دەمێ هەوە جهێت خۆ بەردایین و نەگوهدارییا فەرمانا پێغەمبەری کری]. ب ڕاستی خودێ خودان شیانە ل سەر هەمی تشتی.

﴿١٦٦﴾ و یا هاتییە سەرێ هەوە، دەمێ هەردو کۆم کەڤتینە بەرانبەری ئێك [مەخسەد ژێ موسلمان و گاورێت قورەیشییان ڕۆژا ئوحدێ] ب دەستویرا خودێ بوو، و دا خودان باوەر ئاشکەرا ببن [ئەوێت بێن ل سەر نەخۆشییێ کێشایین و خۆ ڕاگرتین].

﴿١٦٧﴾ [و دیسا] دا ئەوێت دوڕوییاتی کرین بێنە نیاسین و [ئاشکەرا ببن]. گۆتنە وان [مەخسەد پێ دوڕوینە]: وەرن د ڕێکا خودێدا شەڕی [جهادێ] بکەن، یان ژی [ئەگەر هوین د ڕێکا خودێدا نەکەن] بەرگرییێ ژ خۆ بکەن، گۆتن: ئەگەر مە زانیبایە دێ بیتە شەڕ، ئەم دا خۆ دەینە د گەل هەوە [و شەڕی کەین]، ئەو [ب ڤێ گۆتنا خۆ] وێ ڕۆژێ هند نێزیکی باوەرییێ نینن هندی نێزیکی گاورییێ، وێ ب ئەزمانێ خۆ دبێژن یا نە ل سەر دلێ وان، و خودێ چێتر دزانیت کا ئەو چ [د دلێ خۆدا] ڤەدشێرن.

﴿١٦٨﴾ ئەوێت ڕوینشتین [شەڕ نەکرین] و گۆتینە برایێت خۆ، ئەگەر ب یا مە کربانە [و دەرنەکەتبانە شەڕی و هەر ژ مالێت خۆ دەرنەکەتبانە] نە دهاتنە کوشتن، بێژە [وان] ئەگەر هوین ڕاست دبێژن مرنێ ژ خۆ بدەنە پاش.

﴿١٦٩﴾ هزر نەکەن ئەوێت د ڕێکا خودێدا هاتینە کوشتن د مرینە [وەکی هەر ئێك دمریت]، [نەء] بەلکی ئەو ل دەڤ خودایێ خۆ د ساخن ڕزقێ خۆ دخۆن.

﴿١٧٠﴾ دلخۆشن ب ئەوا خودێ ب کەرەما خۆ داییە وان و د گەل وان کری، و ئەو مزگینییێ ددەنە یێت ب پشت خۆڤە هێلایین، و هێژ نەگەهشتینە وان [و شەهید نەبووین] کو ترس ل سەر وان نینە [ژ ئیزایێ ڕۆژا قیامەتێ] و ب خەم ژی ناکەڤن [ب هێلانا دنیایێ].

﴿١٧١﴾ و ئەو ب وێ خێر و کەرەما خودێ د گەل وان کری دلخۆش دبن و مزگینییێ ددەن کو ب ڕاستی خودێ خێرا باوەرئینایییان بەرزە ناکەت.

﴿١٧٢﴾ [باوەرئینایی ئەون] ئەوێت پشتی بریندارى و نەخۆشییا ئوحدێ ژی ب سەردا هاتی هەر ژ گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرى دەرنەکەڤتین، [و د گەل پێغەمبەرى ل دویڤ ئەبو سوفیان و لەشکەرێ وی هاتن پشتی ژ ئوحدێ زڤڕین]، بۆ وان ئەوێت قەنجی کرین و پارێزکارى کرین خەلاتەکێ مەزن هەیە.

﴿١٧٣﴾ ئەوێت خەلکی [مەخسەد پێ مرۆڤەك بوو، ئەبو سوفیان هنارت کو بێژتە وان] گۆتینێ: خەلکی [نەیارێت هەوە] لەشکەرێ بۆ هەوە [بۆ بنبڕکرنا هەوە] کۆمکرى، ژ خۆ بترسن و هشیار بن، [شوینا بترسن] باوەرییا وان پتر لێ هات و [ژ بەر هندێ] گۆتن: خودێ بەسی مەیە و پشتەڤان هەما هەر خودێیە.

﴿١٧٤﴾ ڤێجا [ژ بەر پشتگەرمییا وان ب خودێ، بێ شەڕ] و ب خێر و کەرەمێت خودێ ڤەگەڕیان و چو نەخۆشی نەگەهشتنە وان، و ب دویڤ قایلبوون و ڕازیبوونا خودێ کەڤتن [دەمێ ب برینێت خۆڤە ب دویڤ لەشکەرێ قورەیشییان کەڤتین]، و خودێ خودانێ کەرەمەکا مەزنە.

﴿١٧٥﴾ ب ڕاستی ئەوێ [گۆتییە هەوە خەلك و نەیارێت هەوە بۆ هەوە یێت کۆم بوویین دا هەوە بترسینن و سار بکەن ژ جیهادێ] ئەو شەیتانە، دۆستێت خۆ دترسینیت، ڤێجا ژ وان نەترسن، و ژ من بترسن، ئەگەر ب ڕاستی هوین خودان باوەرن.

﴿١٧٦﴾ و خەمێ ژ وان نەخۆ، ئەوێت لەزێ ل گاورییێ دکەن، ب ڕاستی ئەو چو زیانێ ناگەهیننە خودێ، و خودێ دڤێت چو پشك و باران [ژ خەلاتێ] ڕۆژا ئاخرەتێ بۆ وان تەرخان نەکەت و نەخۆشی و ئیزایەکا مەزن [وێ ڕۆژێ] بۆ وان هەیە.

﴿١٧٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاورى ب باوەرییێ کڕی چو زیانێ ناگەهیننە خودێ، و بۆ وان ئیزایەکا دژوار هەیە.

﴿١٧٨﴾ ئەوێت گاور بوویین بلا هزر نەکەن مۆلەتا [بێندانا] ئەم ددەینە وان [چ ژی درێژی بیت چ خۆشحالی] بۆ باشییا وانە، ئەو بێنا ئەم ل وان فرەھ دکەین ژ بۆ هندێیە کو گونەهێت وان زێدە ببن، و ئیزایەکا هەتکبەر ژی بۆ وان هەیە.

﴿١٧٩﴾ [هەى موحەممەد] خودێ خودان باوەران [موسلمانان] ل سەر ڤی دەستودارێ هوین تێدا [تێکەل] ناهێلیت، هەتا قەنج و خرابان ژێك نەڤاڤێریت. و خودێ هەوە ب سەر وی تشتێ نە ل بەر چاڤان و نهینی هلناکەت [کو غەیبە]، بەلێ خودێ ژ ناڤ پێغەمبەرێت خۆ یێ بڤێت دێ هەلبژێریت و [ئاگەهدار کەت، هەروەکی پێغەمبەرێ خۆ موحەممەد (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ب سەر دوڕوییان هلکرى]، ڤێجا باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێت وی بینن، و ئەگەر هوین باوەرییێ بینن و پارێزکارییێ بکەن خەلاتەکێ مەزن بۆ هەوە هەیە.

﴿١٨٠﴾ و بلا ئەوێت قەلسییێ د وی تشتیدا دکەن یێ خودێ ژ کەرەما خۆ داییە وان، هزر نەکەن ئەڤە باشییە بۆ وان، بەلکی ئەڤە بۆ وان خرابییە، ڕۆژا قیامەتێ ئەڤ چڕویکی و قەلساتییە دێ ل وان ئێتە

ئێك [ئانكو دێ پێ ئێنه ئیزادان] و میراتێ ئەرد و ئەسمانان هەر بۆ خودێیه، و خودێ ب هەر كار و كریارەكا هوین دكەن ئاگەهداره.

﴿١٨١﴾ ب سویند خودێ گۆتنا وان ئەوێت گۆتین خودێ یێ هەژاره (فەقیره) و ئەم دەولەمەندین، بهیستیه. ب ڕاستی ئەڤا وان گۆتی [د ڕاستا خودێدا] و كوشتنا وان ژ بێ بەختی بۆ پێغەمبەران [بەری نوكه] ئەم دێ نڤیسین، [و وان دێ ل سەر جزاكەین]، و دێ بێژینه وان تامكەنه ئیزایا دۆژەهێ.

﴿١٨٢﴾ [ئەڤ ئیزایه] ژ بەر وێیه یا هەوە ب دەستێت خۆ بەری نوكه كری. و خودێ ب ڕاستی د ڕاستا بەندەیێت خۆدا نەیێ ستەمكاره.

﴿١٨٣﴾ ئەو ئەون یێت گۆتین خودێ پەیمان ژ مه وەرگرتییه كو ئەم باوەرییێ ب چو پێغەمبەران نەئینین، هەتا ئەو پێغەمبەر قوربانەكی بۆ مه نەئینیت و ئاگرەك [ژۆردا نەئێت] بسۆژیت، [هەی موحەممەد] بێژه [وان] نێ پێغەمبەر بەری من ب نیشانێت ئاشكەرا و ب وی تشتێ هوین دبێژن هاتبوون، پا هەوە بۆچی كوشتن، هەكە هوین ڕاست دبێژن؟!

﴿١٨٤﴾ ڤێجا ئەگەر وان تو درەوین دانایی [باوەر ژ تە نەكرن] [خەمێ نەخۆ]، ب ڕاستی گەلەك پێغەمبەر بەری تە ژی ب نیشانێت ئاشكەرا و ب كتێبێت ئەسمانی و ب كتێبا ڕۆنكەر هاتبوون، [دگەل هندێ ژی] درەوین هاتنه دانان.

﴿١٨٥﴾ هەر جاندارەكێ هەبیت دێ تامكەته مرنێ [و دێ شەربەتا مرنێ ڤەخۆت]، و ب ڕاستی ڕۆژا قیامەتێ هوین [هەمی] دێ جزایێ خۆ وەرگرن. ڤێجا هەر كەسێ ژ ئاگری دویركەڤت و چۆ د بەحەشتێدا، ئەها ئەو ب سەركەڤت و سەرفەراز بوو، و هندی ژیانا دنیاییێیه ژ خەمل و خێر و پەرتالێ خاپاندنێ پێڤەتر نینه.

﴿١٨٦﴾ ب سویند هوین دێ ب مال و حال و جانێ خۆ ئێنه جەڕباندن، و هوین دێ گەلەك ئیزا و نەخۆشییێ ژ وان بینن یێت بەری هەوە كتێب بۆ هاتین و ژ وان یێت هەڤال و هۆگر بۆ خودێ چێكرین، ڤێجا ئەگەر هوین بێنا خۆ فرەھ بكەن و پارێزكارییێ بكەن، [بزانن] كو ئەڤه [بێنفرەهی و پارێزكاری] ژ وان كارانه یێت دڤێت مرۆڤ ل سەر یێ هشیار و ڕژد بیت.

﴿١٨٧﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژه: دەمێ خودێ ژ وان ئەوێت كتێب بۆ هاتین سۆز و پەیمان ستاندی [و گۆتییه وان] كو هوین بێ گۆمان دێ ڤێ كتێبێ بۆ خەلكی ڕۆن و ئاشكەراكەن و چو یێ ژێ ناڤەشێرن، [بەلێ ئەو سۆز و پەیمانا وان دایی] ب پشت خۆڤه هێلان [ئانكو پشتا خۆ دانێ]. و [سۆز و پەیمانا خۆ] ب بهایەكی كێم فرۆتن، و نه چو بازار بوو وان كری.

﴿١٨٨﴾ [هەی موحەممەد] هزر نەكه ئەوێت ب كریارێت خۆ دلخۆش دبن [كو ئەو جوهینه یێت نیشانێت موحەممەد پێغەمبەر ئەوێت د تەوراتێدا هاتین ڤەشارتین ب ڤی كارێ خۆ دلخۆش بووین دێ ژ ئیزایا خودێ ڕزگاربن] و دڤێن دەستخۆشییا وان بێتەكرن ل سەر وێ یا نەكرین. هزر نەكه ئەڤه دێ ژ ئیزایێ قورتال بن، ئیزا و نەخۆشییەكا دژوار بۆ ڤان هەیه.

﴿١٨٩﴾ و سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان هەر یێ خودێیە، و خودێ ب خۆ ژی ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدار و خودان شیانە.
﴿١٩٠﴾ ب ڕاستی چێکرنا ئەرد و ئەسمانان، و هاتن و چۆنا شەڤ و ڕۆژان نیشانن [ل سەر هەبوون و دەستهەلاتدارییا خودێ] بۆ کەسێت ژیر و ئاقلدار.
﴿١٩١﴾ [کەسێت ژیر و ئاقلدار] ئەوێت ڕاوەستیایی [ل سەر پییان] و ڕوینشتی و ل سەر تەنشتێ (کێلەکێ) درێژکری، خودێ دئینینە بیرا خۆ و زکرێ خودێ دکەن و هزرا خۆ د چێکرنا ئەرد و ئەسماناندا دکەن، [و دبێژن]: خودێوۆ [ئەڤ جیهانە] تە ژ قەستا چێ نەکریە. پاکی [ژ هەمی کێماسییان] هەر بۆ تەیە، [و ئەم تە ژ کێماسییان و تە ژ چێکرنا ژ قەستا و پویچ پاقژ دکەین]. ئێدی تو مە ژ ئاگرێ دۆژەهێ بپارێزە.
﴿١٩٢﴾ خودێوۆ، ب ڕاستی کەسێ تو بکەیە د ئاگریدا تە ڕسوا و شەرمزار کر، و ستەمکاران چو پشتەڤان و هاریکار نینن.
﴿١٩٣﴾ خودێوۆ، ب ڕاستی مە گولێ بوو، بانگهلدێرەك بۆ باوەرئینانێ یێ گازی دکەت [باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەری بینن]، ڤێجا مە باوەری ئینا، خودێوۆ ل مە ببۆرە و دانگێ ل سەر گونەهێت مە بگرە (ئانکو ژێ ببە)، و خەلەتی و خرابییێت مە ژێ ببە و مە د گەل قەنجیکاران بمرینە [ئانکو مە ژی ژ وان حسێب بکە، و مە ب هەڤالینییا وان شایی بکە].
﴿١٩٤﴾ خودێوۆ، چ پەیمانا تە ل سەر زمانێ پێغەمبەران دایی بدە مە [کو بەحەشتە و بۆ یێ ژ گوهدارییا فەرمانا تە دەرنەکەڤیت]، و [خودێوۆ] مە ڕسوا و شەرمزار نەکە ڕۆژا قیامەتێ، ب ڕاستی تو ژ سۆزا خۆ لێڤەنابی.
﴿١٩٥﴾ ڤێجا خودێ دوعایا وان وەرگرت [ب گۆتنا خۆ]: ئەز کار و کریارێت چو کریارکەران ژ هەوە بەرزە ناکەم چ مێر چ ژن، هەر هندەك ژ هەوە ژ هندەکانن [ئانکو ژێدەرێ هەوە ژن و مێران هەر ئێکە و فەرق و جودایی د ناڤبەرا هەوەدا نینە]. ڤێجا ئەوێت مشەخت بوویین و ژ وەلاتێ خۆ هاتینە دەرئێخستن، و د ڕێیا مندا هاتینە ئێشاندن و شەڕ [شەڕێ دژمنێت خودێ] کرین و شەڕێ وان [ژ ئالییێ نەیارێت خودێڤە] هاتییە کرن، ب ڕاستی ئەز دێ گونەهێت وان ڕاکەم و ژێبەم، و ئەوان دێ کەمە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕویبار د بندا دهەڕکن (دچن). [ئەڤ خەلاتێ هەنێ] کەرەمەك و خەلاتەکە ژ خودێ [ددەتە وان]، و نێ خودێ باشترین خەلات و جزا ل دەڤ هەیە.
﴿١٩٦﴾ گەڕیان و هاتن و چۆنا ئەوێت گاور بوویین د باژێراندا، بلا تە نەخاپینیت.
﴿١٩٧﴾ خۆشی و پەرگالەکا کێمە [یا دنیایێ بەرانبەری یا ئاخرەتێ]، پاشی دویماهی و جهێ وان هەر دۆژەهە و ئەو چ پیسە جهە.

﴿١٩٨﴾ بەلێ ئەوێت پارێزكارییا خودایێ خۆ كرین، بەحەشتێت ڕوبیار د بندا دهەڕكن بۆ وان هەنە، و هەروهەر دێ تێدا بن، ئێورگەهەكە ژ نك خودێ، و یێ ل نك خودێ هەی بۆ قەنجیكاران چێترە [ژ وێ خۆشی و پەرگالا ب ڕێكا گەڕیانا دنیایێ دئێت].

﴿١٩٩﴾ ب ڕاستی هندەك ژ خودانێت كتێبان هەنە كو باوەرییێ ب خودێ دئینن و ب ئەوا بۆ هەوە هاتی [ژ نك خودێ كو قورئانە]، و ب وێ یا بۆ وان هاتی، و ژ خودێ دترسن [ل بەر فەرمانا وی د ڕاوەستاینە] و نیشانێت خودێ ب بهایەكێ كێم نافرۆشن [ئانكو سالۆخێت پێغەمبەران د كتێبێت خۆدا ڤاڕێ ناكەن بەرانبەری بهایەكێ كێم]. ئەڤان خەلاتێ خۆ ل نك خودێ هەیە و خودێ د حسابێدا یێ سڤكە.

﴿٢٠٠﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایی بێنا خۆ [ل سەرگوهدارییێ] فرەھ بكەن و [ل سەر جیهادا گاوران] بێنفرەبن و خۆ ڕابگرن، و دل و دەروونێ خۆ ب خودێ گرێ بدەن، و پارێزكارییا خودێ بكەن، هیڤییە ب ڤێ چەندێ هوین سەرفەرازببن.

سۆرەتا نیساء

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٧٦) ئایەتە

﴿١﴾ خەلکینۆ پارێزکارییا خودایێ خۆ بکەن [باوەرییێ پێ بینن و بپەرێسن] ئەوێ هوین ژ ئێك گیانی ب تنێ ئافراندین [و ئەوی خودایی ژ وی گیانی] هەڤسەرا وی ژێ چێکر [ئافراند] و ژ ڤان هەردوکان گەلەك ژن و مێر دان و بەلاڤکرن، و هوین پارێزکارییا خودێ بکەن، ئەوێ هوین ب ناڤێ وی تشتان ژ ئێکدو دخوازن، و هشیاری مرۆڤانییێ بن [نەقەتینن] ب ڕاستی خودێ ل سەر هەوە زێرەڤانە.

﴿٢﴾ و مالێ سێوییان بدەنێ، مالێ خۆ یێ بێخێر [و حەلال] ب یێ وان یێ باش [و حەرام بۆ هەوە] نەگوهۆڕن، و مالێ وان د ناڤ مالێ خۆدا نەخۆن [ئانکو مالێ وان تێکەلی یێ خۆ نەکەن، ب ئنیەتا خوارنا مالێ وان]. ب ڕاستی [ئەڤ کارە] گونەهەکا مەزنە.

﴿٣﴾ و ئەگەر هوین ترسیان د ڕاستا کچێت سێویدا [ئەوێت هوین خودانییێ ژێ دکەن] [ئەگەر مار بکەن] دادوەرییێ نەکەن [و مافێت وان ب دورستی نەدەنێ، وان بهێلن]، ڤێجا ژنێت دیتر یێت هەوە پێ خۆش، دویان، سێیان، چاران مار بکەن، بەلێ ئەگەر هوین بترسن د ناڤبەرا واندا وەکهەڤییێ [عەدالەتێ] نەکەن، ژنەکێ ب تنێ بینن [و نابیت پتر بینن] یان ژێ جارێ یێت خۆ مار بکەن، ئەڤە [هێلانا هەوە بۆ سێوییان، دا خورتییێ لێ نەکەن و مافێ وان نەخۆن و ئێك ژن ب تنێ، ئەگەر هوین بترسن دادگەرییێ د ناڤبەرا واندا نەکەن] ڕێکا ژ هەمییان نێزیکترە کو هوین خۆ ژ ستەمکرنێ بپارێزن و بدەنە پاش.

﴿٤﴾ و مارا ژنان ب خۆشی بدەنێ، و هەکە وان [ژنان] تشتەك ژ مارا خۆ ب خۆشی [و ب دلێ خۆ] بۆ هەوە هێلا [و گەردەنا هەوە ئازا کر]، ئێدی بخۆن ل هەوە حەلال بیت و نۆشی جان بیت.

﴿٥﴾ و هوین مالێ ساویلکەیان [ژ بچویك و دین و دەست دڕیاییان] نەدەنە ڤێ، ئەو [مالێ] خودێ بۆ هەوە کرییە ئەگەرێ بەردەوامییا ژیانێ [و ژیان ل سەر ڕادوەستیت] پێ خودان بکەن و ب جلك بێخن، و ئاخڤتنا خێرێ بۆ وان بێژن [ئانکو ئەگەر هوین ب ئاقل کەتن دێ مالێ هەوە دەینە هەوە].

﴿٦﴾ و سێوییان بجەڕبینن هەتا بالق دبن [و دئێنە ژنان یان شوییان]، و ئەگەر هەوە دیتن بالق بوون و ب ئاقل کەتن، مالێ وان بدەنە ڤێ، و لەزێ لێ نەکەن بخۆن ژ ترسا مەزنبوونا وان [ترسا هندێ کو وی مالی ژ هەوە بستینن]. و هەچیێ دەولەمەند بیت بلا [چو مالی بەرانبەری خودانییا خۆ ژ سێوییان ڕانەکەت] و یێ دل پاقژ بیت. و هەچیێ خیزان (فەقیر) بیت بلا تەمەتی زەحمەتا خۆ و ل دویڤ هەوجەییا خۆ بخۆت، و ئەگەر هەوە مالێ وان دا وان، شاهدان ل سەر بگرن [کا هەوە مالێ سێوییان هەمی داییێ یان ژێ نە]، و خودێ بۆ هەوە بەسە زێرەڤان و حسابدار.

﴿٧﴾ زەلامان د وی (مالێ) دەیباب و کەس و کاران ب پاش خۆڤە هێلایی، بار و پشکەك هەیە، و ژنان ژی ژ وی (مالێ) دەیبابان و کەس و کاران ب پاش خۆڤە هێلایی، بار و پشك هەیە، چ کێم چ زێدە، پشکەکە [ژ بەرێ خودێڤە] هاتییە دانان.

﴿٨﴾ و ئەگەر دەمێ لێکڤەکرنێ، کەس و کار و سێوی و بەلنگاز ئامادەبوون، تشتەکی ژ وی میراتی بدەنە وان، و ئاخڤتنەکا بێ ئەزیەت بێژنە وان.

﴿٩﴾ و ئەوێت ژ هندێ بترسن، ئەگەر ب پاش خۆڤە دویندەهەکا بێ چارە بهێلن، ستەم لێ بێتەکرن [دڤێت هەر ب وی چاڤی بەرێ خۆ بدەنە سێوییێت ئەو خودانییێ ژێ دکەن، و پا ئەگەر ئەڤرۆ ئەو یێ مربیایە، کا وی دڤیا چاوا سەرەگوهییا زارۆکێت وی هاتبایەکرن، ئەها دڤێت ئەو ژی یێ وەسا بیت د گەل سێوییێت ئەو سەرەگوهییا وان دکەت]، ڤێجا بلا ژ خودێ بترسن و ئاخڤتنا ڕاست د گەل وان بکەن [ئانکو چاوا د گەل زارۆکێت خۆ دئاخڤن، و دبێژنێ: کوڕێ من، کچا من، هەر ڤێ ئاخڤتنێ د گەل سێوییان ژی بکەن].

﴿١٠﴾ ئەوێت مالێ سێوییان ژ بێ بەختی و ب نەهەقی دخۆن، ب ڕاستی تنێ ئەو یێ ئاگری تژی زکێ خۆ دکەن و دخۆن، و زوی دێ چنە د ئاگرێ دۆژەهێدا.

﴿١١﴾ د دەرهەقێ زارۆکێت هەوەدا خودێ [ب ڤی ڕەنگی] فەرمانا هەوە دکەت، کو بارا کوڕی تەمەتی بارا دو کچانە، و ئەگەر زارۆکێت هەوە کچ بن و ژ دویان پتر بن، دوسێکا میراتی بۆ وانە، و ئەگەر [میراتخۆر] کچەك ب تنێ بیت، نیڤ [یا میراتی] بۆ وێیە، و دەیبابێت وێ [یێ مری] هەر ئێکی شەشێك دگەهیتێ، ئەگەر [ئەوێ مری] زارۆك هەبیت [چ کوڕ بن، چ کچ] و ئەگەر چو زارۆك [چ کوڕ، چ کچ] نەبن و دەیبابێت وی بوونە میراتخۆرێت وی، سێك بۆ دەیکا وییە، و ئەگەر [ئەوێ مری] برا هەبن [خویشك و برا، دو یان پتر]، شەشێك بۆ دەیکا وییە، [ئەڤ پشك و بارە دێ ئێنە لێکڤەکرن] پشتی جهئینانا وەسیەتا مری کری یان ژی [دەرئێخستنا] قەران. بابێت هەوە و زارۆکێت هەوە، هوین نوزانن کی ژ وان پتر د خێرا هەوەدایە [ژ بەر هندێ خودێ هەر ئێکی پشك و بارێت وی دیارکرن]، ئەڤ ئەرکە ژ بەرێ خودێڤە ل سەر هەوە هاتە دانان، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کار بنەجهە.

﴿١٢﴾ و نیڤا میراتێ ژنێت [هەڤسەرێت] هەوە هێلایی بۆ هەوەیە [پشتی مرنێ] ئەگەر وان چو زارۆك [کوڕ یان کچ] نەبن [نە ژ هەوە، و نە ژ چو زەلامێت دی] و ئەگەر وان زارۆکەك هەبیت، چارێکەك ژ میراتێ وان هێلایی بۆ هەوەیە [هەلبەت] پشتی جهئینانا وەسیەتا کری و [دەرئێخستنا] قەران [دەینان] و ئەگەر هەوە چو زارۆك نەبن [کوڕ یان کچ، ژ وێ یان ژ ئێکا دی]، چارێکا میراتێ هەوە بۆ هەڤسەرێت هەوەیە، و ئەگەر هەوە زارۆکەك هەبیت هەشتێکا میراتێ هەوە بۆ وانە، پشتی جهئینانا وەسیەتا هەوە کری و دەرئێخستنا قەران، و ئەگەر زەلامەك یان ژنەك بێ عەیال و بێ باب [مەخسەد یا بێ دویندەهـ و باب و باپیر بیت] مر، و برایەك یان خویشکەکا [ژ دەیکێ] هەبیت شەشێك بۆ هەر ئێکییە و ئەگەر ژ

ئێکی پتر بن هەمی د سێکێدا د هەڤپشکن، پشتی جهێینانا وەسیەتا بێ زیان و دەرئێخستنا قەران، ئەڤە فەرمانە ژ خودێ، و خودێ زانا و حەلیمە [ئانکو لەزێ ل جزادانێ ناکەت].

﴿١٣﴾ ئەڤە فەرمان و تخویبێت خودێنە، و هەر ئێکێ گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت، دێ ئێخیتە د بەحەشتاندا ئەوێت ڕویبار د بەرڕا و د ناڤڕا دهەڕکن، و هەروهەر دێ تێدا بن، و ئەڤەیە سەرکەڤتنا مەزن.

﴿١٤﴾ و یێ گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی نەکەت و بدەتە سەر تخویبێت وی [فەرمانێت وی ب جھ نەئینیت] دێ ئێخیتە د ناڤ ئاگریدا کو هەروهەر تێدا بیت، و ئیزایەکا ب ڕسوا و ڕەزالەت بۆ وییە.

﴿١٥﴾ و ئەوێت زنایێ دکەن ژ ژنکێت هەوە، چار شاهدان ژ خۆ ل سەر بگرن، ڤێجا ئەگەر شادەیی ل سەر دان، د مالێت وانڤە ئاسێ بکەن هەتا دمرن، یان ژی هەتا خودێ ڕێکەکا قورتالبوونێ بۆ ڤەدکەت و ددانیت [هەلبەت ئەڤ فەرمانە یا دەستپێکا ئیسلامێ بوو، پاشی هاتە ڕاکرن].

﴿١٦﴾ و ئەوێت دکەڤنە د زنایێدا ژ هەوە [چ ژن چ مێر] بئێشینن، و ئەگەر تۆبەکرن و خۆ باشکرن، ژێ بگەڕن، ب ڕاستی خودێ یێ تۆبەوەرگر و دلۆڤانە.

﴿١٧﴾ ب ڕاستی تۆبەیا وان ب تنێ دئێتە وەرگرتن و قەبویل کرن ئەوێت ژ نەزانین گونەهێ دکەن، پاشی ژ نێزیك و زوی [ژ وێ کرنێ پەشێمان دبن] ل خۆ دزڤڕن و تۆبە دکەن، ڤێجا خودێ تۆبەیا ڤان قەبویل دکەت [و تۆبەیێ ددەتە سەر] و خودێ زانا و کاربنەجھە.

﴿١٨﴾ و تۆبە بۆ وان نینە، ئەوێت کار و کریارێت خراب و گونەهان دکەن [دمیننە د گونەهێدا، و ل خۆ نازڤڕن] هەتا ئێك ژ وان دکەڤیتە بەر مرنێ [ژ نوی] بێژیت: ئەها ژ نوی من تۆبەیە [و ئەز پەشێمانم]، و [تۆبە] بۆ وان ژی نینە یێت دمرن، و ئەو گاور، ئیزایەکا ب دەرد و دژوار مە بۆ ڤان بەرهەڤکرییە.

﴿١٩﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین نەدورستە هوین ب کۆتەکی ببنە میراتخۆرێت ژنان [ئانکو وەکی هەر میراتەکی بگەهیننە خۆ و دەستێ خۆ داننە سەر]، و بۆ هەوە نەدورستە هوین ڕێکا وان بگرن و نەهێلن شوی بکەن، دا هندەکێ ژ وی مالێ هەوە داییە وان [ژ مەهرا وان] ژێ وەرگرن، ژ بلی وێ، ئەگەر خەلەتییەکا ئاشکەرا بکەت، و ب باشی و قەنجی د گەلدا بن و سەرەدەرییێ د گەل بکەن. و ئەگەر هەوە نەڤیان [بێنا خۆ لێ فرەهکەن و بەرنەدەن] چونکی دبیت هوین ژ تشتەکی بێزار بن و هەوە نەڤێت، و خودێ خێرەکا مەزن ئێخستبیتە تێدا.

﴿٢٠﴾ و ئەگەر هەوە ڤیا ژنەکێ شوینا ژنەکا دی [پشتی بەردانێ] بینن، و ئێك ژ وان هەوە مالەکێ مەزن [ب ناڤێ مەهرێ] دابیتێ، چو ژ وی [مالی] ژێ نەستینن [هوین وی مالی] چاوا دێ ژ بێ بەختی و ب گونەهەکا مەزن ژێ ستینن.

﴿٢١﴾ ئەرێ چاوا هوین دێ وی مالی ژێ ستینن و هوین چۆینە دەڤ ئێکدو [و هوین ب تنێ مایینە د گەلێك] و [وەختێ مەهرکرنێ] وان پەیمانا موکوم ژ هەوە ستاندییە.

﴿٢٢﴾ و هوین وان ژنان مار نەكەن ئەوێت بابێت هەوە ماركرین، ژ بلی وێ ئەوا هەوە بەری ڤێ فەرمانێ ئینابیت، ب ڕاستی ئەو كارەكێ زێدە كرێت بوو، و پیسەكار و پیسەڕێك بوو.
﴿٢٣﴾ ل سەر هەوە هاتە حەرامكرن و نەدورستكرن [ماركرنا] دەیكێت هەوە، و كچێت هەوە، و خویشكێت هەوە، و مەتێت هەوە، و خالەتێت هەوە، و برازایێت هەوە، و خوارزایێت هەوە، و دەیكێت هەوە یێت شیری [داپیرێت هەوە]، و خویشكێت هەوە یێت شیری، و خەسوییێت هەوە، و نەڤسییێت هەوە یێت د مالا هەوەدا مەزن بوویین، ژ وان ژنێت نڤین د ناڤبەرا هەوە و واندا چێبوویی، و بویكێت هەوە یێت كوڕێت هەوە یێت دورست، و [دیسا حەرامە] هوین د ناڤبەرا دو خویشكان د ماركرنێدا كۆم بكەن، ئەو نەبیت ئەوا هەوە بەری ڤێ فەرمانێ كربیت، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.
﴿٢٤﴾ و [ماركرنا] ژنێت شویكری و ب مێر [بۆ هەوە حەرامە] ژ بلی وان یێت [ب خەزایێ بوویینە] جێرییێت هەوە [و ئەگەر جێری یا شویكری بیت بۆ خودانی (سەركارێ وێ) دورست نینە هەتا زەلامێ وێ دمریت یان دئێتە بەردان] ئەڤە فەرمانا خودێیە ل سەر هەوە هاتە دانان و نڤێسین [بۆ كەسێ نابیت بدەتە سەر] و ژ بلی ڤان یێت بۆرین، هەكە هوین مارا وان بدەنێ و دەهمەن پاقژ بن و زناكەر نەبن، بۆ هەوە دورست و حەلالن، ڤێجا هەچییا هەوە خۆشی ب نڤینا وان دیت [ئانكو ماركر] مارا وان [ئەوا هەوە د ناڤ خۆدا دیاركری] ب ئەرك بدەنێ، و گونەهـ ل سەر هەوە نینە پشتی هەوە مەهر دیاركری د گەلێك پێك بێن [ئانكو ژ وێ مارا دیاركری ب ڤایلبوونا هەوە هەردوكان، كێمترێ بدەنە وان، یان ژی ژ وێ مارێ پتر بدەنە وان]، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و كاربنەجهە.
﴿٢٥﴾ و هەچییێ ژ هەوە نەشیا [ب مالێ خۆ] ژنەكا ئازاد و خودان باوەر و دەهمەن پاقژ مار بكەت [و بۆ خۆ بینیت] ڤێجا بلا جێرییێت خۆ ژ كچێت موسلمان مار بكەت [ئەگەر شیان هەبن یا ئازاد مار بكەن، نەدورستە یا جێری مار بكەن، و دیسا نەدورستە جێرییا نەموسلمان مار بكەن]، و خودێ ب باوەرییا هەوە چێتر دزانیت [ئانكو دبیت باوەرییا هندە جێرییان ب هێز و موكومتر بیت ژ یا ئازاكری] هوین ژ ئێكن [ئانكو هوین هەردو مرۆڤن چ هوین بەندە بن چ هوین ئازاكری بن هوین د مرۆڤاتییێدا ئێكن]. ئێدی ب دەستویرا سەركارێت وان مار بكەن، و مەهرا وان ب قەنجی [ب ئاوایەكێ دورست و شەرعی و گونجایی د گەل سەروبەری] بدەنە وان [ئەڤ جێرییە بۆ هەوە دورستە مار بكەن ب وی شەرتی] د دەهمەن پاقژ بن و زناكەرێت ئاشكەرا نەبن، و خودانێت یارێت نهینی نەبن، ڤێجا وەختێ شویكرن و كەڤتنە د كرێتییێدا [ئانكو د زناییێدا] نیڤا جزایێ ژنێت ئازاد ل سەر وانە، ئەڤ فەرمانە [ماركرنا جێرییان] بۆ وی دورستە، یێ ژ خۆ بترسیت [ئەگەر ژنێ نەئینیت] دێ كەڤیتە د گونەهێدا [ئانكو د زناییێدا] و ئەگەر خۆ ڕابگرن [و جێرییێ مار نەكەن] بۆ هەوە باشترە، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٢٦﴾ خودێ [ب ڤان فەرمانان] دڤێت بۆ هەوە دیاركەت [كا چ ل سەر هەوە حەلالە و چ حەرامە]، و بەرێ هەوە بدەتە ڕێ و ڕەوشتێت یێت بەری هەوە [ژ پێغەمبەر و چاكان]، و تۆبەیێ بدەتە سەر هەوە، و خودێ زانا و كاربنەجهە.

﴿٢٧﴾ خودێ دڤێت [ب ڤان بڕیاران] تۆبەیێ بدانتە سەر هەوە، و ئەوێت ب دویڤ دلخوازییان [مەخسەد ژێ یێت حەرام] دكەڤن، دڤێت هوین گەلەك ب ڕەخێ وانڤە بچن [ئانكو كار و كریارێت وان بكەن].

﴿٢٨﴾ و خودێ دڤێت ل سەر هەوە سڤك بكەت [ئانكو كارێ هەوە ب ساناهی بێخیت، ب دانا وی بۆ هەوە شەریعەتەكێ ساناهی و گونجایی د گەل سروشتێ مرۆڤی]، ب ڕاستی مرۆڤ بێ هێز و لاواز هاتییە چێكرن [ئانكو نەشێت بێنا خۆ ل سەر دلخوازییان فرەهـ بكەت].

﴿٢٩﴾ گەلی خودان باوەران مالێ خۆ [ئێكدو] د ناڤبەرا خۆدا ب نەهەقی نەخۆن [وەكی سەلەفێ و قومارێ و زەبتكرنێ (أحتكار) و دزییێ... هتد]، بازرگانییەكا هوین ل سەر قایل نەبن تێ نەبیت [ئانكو ب كڕین و فرۆتنان هەردو ئالییێت قایل بخۆن و ب ڕێكێت دورست] و خۆ [ژ بێ هیڤیبوونێ] نەكوژن یان ئێكدو نەكوژن ب ڕاستی خودێ د گەل هەوە یێ دلۆڤانە.

﴿٣٠﴾ و هەچییێ [ژ هەوە ڤان نەدورستییێت بۆری] ژ ستەمی و زێدەگاڤی ڤێ بكەت، دێ وی كەینە د ئاگرێ دۆژەهێدا، و ئەڤە ب خۆ ل دەڤ خودێ ب ساناهییە.

﴿٣١﴾ ئەگەر هوین خۆ ژ گونەهێت مەزن [شركێ و كوشتنێ و دزییێ و سێربەندییێ... هتد] بدەنە پاش، گونەهێت هەوە یێت بچویك دێ پەردەپۆش كەین و ژێبەین و ڤەشێرین، و هەوە دێ بەینە جهەكێ دلخۆش و باش.

﴿٣٢﴾ و هوین دلخوازییا وی تشتێ كو خودێ هندەك ژ هەوە پێ ب سەر هندەكێت دی ئێخستین، نەكەن [ئانكو خۆزییا هندێ بكەی خودێ ژ وی بستینیت و بدەتە تە]، و زەلامان پشك و بار ژ كار و كریارێت كرین هەنە، و ژنان پشك و بار ژ كار و كریارێت كرین هەنە، و داخوازا كەرەما خودێ بكەن، ب ڕاستی خودێ ب هەمی تشتی ئاگەهدارە.

﴿٣٣﴾ و مە میراتگر بۆ هەر ئێكی دانایینە ژ میراتێ دەیباب و كەس و كاران هێلایی، و ئەوێت هەوە پەیمان داینێ [كو ببنە میراتگرێت هەوە] پشك و بارێت وان بدەنێ [هەلبەت ئەڤ فەرمانە ل دەستپێكا ئیسلامێ بوو، پاشی هاتە ڕاكرن ب گۆتنا خودێ (وَأُولُو الأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ) ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان بەرهەڤ و شاهدە.

﴿٣٤﴾ زەلام سەركار و سەرپەرشتێت كاروبارێت ژنانە [ئانكو دڤێت ئەو ل بەر خزمەتا وان بن و ب كاروبارێت وان ڕابن] ژ بەر كو خودێ هندەك ب سەر هندەكان ئێخستینە، و ژ بەر كو [زەلام] مالێ خۆ [د بەر واندا] دمەزێخن، ڤێجا ژنێت چاك [كارڕاست] گوهدارێت خودێ و زەلامێت خۆنە [و ب ئەركێ خۆ ڕادبن د ڕاستا خودێدا، و پاشی د ڕاستا زەلامێت خۆدا] و بۆ مال و ناموسا [زەلامێت خۆ] د پشت

ویرا، ب هاریکارییا خودێ پارێزەرن، و ئەو ژنێت هوین ژێ دترسن کو گوهدارییا هەوە نەکەن [خۆ ل سەر زەلامێ خۆ مەزن بکەن و مافێت وان نەدەنێ] شیرەتان ل وان بکەن [و ژ خودێ و ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ بترسینن] [و ئەگەر پاشڤەچۆن باشە، و نابیت چو ڕێکێت دی بگری، و ئەگەر نە] خۆ ژ نڤینا وان بدەنە پاش [ئانکو ل سەر نڤینا وێ بی، بەلێ پشتا خۆ بدەیێ و پویتە پێ نەکەی، و هەکە ب ڤێ چەندێ ژی نەهاتە ڕێ] ڤێجا لێ بدەن [بەلێ لێدانەکا بێ ئێش] ڤێجا ئەگەر گوهێ خۆ دانە هەوە، هوین چو هێجەتان هلنەئێخن [کو هوین خورتی و ستەمێ لێ بکەن]، ب ڕاستی خودێ یێ بلند و مەزنە [ئانکو پشتی گوهدارییا هەوە کرین، ئەگەر ستەمێ لێ بکەن، بزانن خودێ ژ هەمییان مەزنترە و ل سەر هەوە دەستهەلاتدارە هەروەکی هوین ل سەر وان دەستهەلاتدار، و بۆ هەوە ناهێلیت].

﴿٣٥﴾ و ئەگەر هوین ترسیان ناڤبەرا وان نەخۆش بیت و ژێك نەگرن، دادوەرەکی ژ مرۆڤێت زەلامی و دادوەرەکێ دی ژ مرۆڤێت ژنێ هەلبژێرن [و فرێکەنە دەڤ ئێك، دا پێکڤە بەرێ خۆ بدەنە ئارێشەیێ و چارەسەر بکەن] ڤێجا هەکە ب ڕاستی وان [هەردو دادوەران] بڤێن وان پێك بینن و ناڤبەرا وان خۆش بکەن، خودێ دێ وان ئێخیتە بەرێك، ب ڕاستی خودێ زانا و شارەزایە.

﴿٣٦﴾ و هوین خودێ بپەرێسن و چو هۆگر و هەڤبەران بۆ چێ نەکەن، و د گەل دەیبابان د چاك بن [دیسا] و د گەل کەس و کار و سێوی و بەلنگاز و جیرانێت دبنە مرۆڤێت هەوە، و جیرانێت چو مرۆڤانی د گەل هەوە نەیی و هەڤالێ ڕێکێ یان هەڤسەرا خۆ و ڕێڤینگ و بەندەیێت هەوە، ب ڕاستی خودێ حەژ قەبەیێ پەسەندەر ناکەت [ئەوێ کەسێ ژ خۆ مەزنتر و بلندتر نەبینیت و ببینیت ئەو ل سەر غەیری خۆدایە].

﴿٣٧﴾ ئەوێت [ئانکو قەبە و دفن بلند] چڕویکییێ دکەن [د ڕاستا فەرمانا خودێدا و د ڕاستا دەیباب و کەس و کاراندا... هتد]، و فەرمانا خەلکی ژی ب چڕویکییێ دکەن، و وێ کەرەما خودێ د گەل کری ڤەدشێرن، و خودێ ئیزایەکا هەتکبەر بۆ گاوران بەرهەڤکرییە.

﴿٣٨﴾ و ئەوێت مالێ خۆ ب ڕویمەتییا مرۆڤان دمەزێخن، و باوەرییێ نە ب خودێ دئینن و نە ب ڕۆژا قیامەتێ، و هەر کەسێ شەیتان هەڤالێ وی بیت [ب یا وی بکەت و ل دویڤ وی بچیت] پیسە هەڤالە [چونکی دێ بەرێ وی دەتە خرابییێ وەکی قەبەیی و خۆمەزنکرنێ و چڕویکی و ڕویمەتییێ... هتد].

﴿٣٩﴾ ما چ زیان دا گەهیتە وان ئەگەر باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ ئینابانە، و ژ تشتێ خودێ داییە وان سەدەقە ژێ دابانە، و خودێ ب وان ئاگەهدارە [کا هەر ئێکی ئنیەتا وی چیە].

﴿٤٠﴾ بێ گۆمان خودێ تەمەت دندکەکێ [ئەوا د ناڤ تیرۆژکا ڕۆژێدا] ستەمێ ل کەسێ ناکەت، ئەگەر [ئەو دندك] باشی بیت [خودێ] چەندجارکی لێ دکەت، و دێ خەلاتەکێ مەزن دەتێ.

﴿٤١﴾ ڤێجا ئەو دێ د چ کراسدا بن دەمێ ئەم بۆ هەر ملەتەکی شاهدەکی دئینین [پێغەمبەرێت وان شادەیییێ ل سەر وان ددەن] و ئەم تە ژی ل سەر ڤان دکەینە شاهد.

﴿٤٢﴾ وێ ڕۆژێ [ڕۆژا قیامەتێ] ئەوێت گاوربووین و گوهدارییا پێغەمبەری نەکرین، حەز دکەن ئەرد بێتە کەلاشتن، و تێدا بچن و د گەل ئاخێ ببنە ئێك، [وێ ڕۆژێ] نەشێن چو ئاخفتنان ژ خودێ ڤەشێرن.

﴿٤٣﴾ گەلی خودان باوەران، نێزیکی نڤێژێ نەبن دەمێ هوین سەرخۆش هەتا هوین بزانن کا هوین چ دبێژن، دیسا دەمێ لەش د بێ نڤێژییێدا [جەنابەتێدا] ژ بلی کو هوین ڕێبار بن هەتا خۆ دشۆن، و ئەگەر هوین نەخۆش بن [نەشێن ئاڤێ ب کاربینن] یان ژی ڕێڤینگ و ڕێبار بن [د سەفەرێدا بن] یان ئێك ژ هەوە ژ دەستاڤێ هات یان چۆبیتە نڤینا ژنێ، و ئاڤ [بۆ دەستنڤێژ و لەش پاقژکرنێ] ب دەست هەوە نەکەڤیت، تەیەمومێ ب ئاخەکا پاقژ بکەن، سەروچاڤ و دەستان ڤەمالن، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٤٤﴾ ما تە نەددیت ئەوێت [خودێ] بارەك ژ زانینا کتێبێ [کو تەوراتە] دایییێ، گومڕایی و بەرزەیییێ پێ دکڕن، و وان دڤێت هوین ژی د سەردا بچن.

﴿٤٥﴾ و خودێ چێتر دژمنێت هەوە دنیاسیت [ژێ ب ئاگەهـ بن]، و بەسی هەوەیە خودێ [بۆ هەوە] سەمیان و بەسی هەوەیە خودێ [بۆ هەوە] پشتەڤان.

﴿٤٦﴾ جوهی ئاخفتنێ ڤاڕێ دکەن [ئانکو دگوهۆڕن] و دبێژن: ب ئەزمان خواری یان ب تان هاڤێتن ل دینی مە ئاخفتنا تە بهیست، بەلێ ئەم پێ ناکەین، و گولێ ببە و تە گولێ نەبیت [مەخسەدا وان نفرینە ئانکو بمری یان کەڕ ببی] و [دبێژن] (راعنا) [مەخسەدا وان ژێ ڕامانەکا نەیا جوانە] و ئەگەر وان گۆتبایە، مە [گۆتنا تە] بهیست و ئەم ب گۆتنا تە دکەین، و (أنظرنا) [شوینا (راعنا) ئانکو خۆ ل مە بگرە و مۆلەتێ بدە مە] بۆ وان باشتر و دورستتر بوو، بەلێ ژ بەر گاورییا وان خودێ ئەو دویری دلۆڤانییا خۆ ئێخستن، ڤێجا ژ بلی باوەرەکا کێم باوەرییێ نائینن [ئەو ژی باوەرییەکا لاوازە ب هندەك پێغەمبەر و کتێبان].

﴿٤٧﴾ هەی گەلی ئەوێت کتێب بۆ هاتین [ئانکو جوهی و فەلە] باوەرییێ ب وێ کتێبا مە ئینایییە خوارێ [کو قورئانە] بینن کو ب ڕاستی ژ وان کتێبانە یێت بەر دەستی هەوە [کو ئنجیل و تەوراتن] بەری ئەم هندە سەروچاڤان بەرەڤاژی بکەین و لێك بزڤڕینین یان ژی دویری دلۆڤانییا خودێ بێخین، هەروەکی ئەوێت داییە سەر بڕیارا خودێ ڕۆژا شەنبییێ مە دویری دلۆڤانییا خۆ ئێخستین و لەعنەت لێ کرین، و ب ڕاستی فەرمانا خودێ هەر دێ ئێتە جهـ [ئانکو لێڤەبوون بۆ نینە].

﴿٤٨﴾ ب ڕاستی خودێ گونەها چێکرنا هەڤال و هۆگران بۆ خودێ ژێ نابەت و گونەهێت دیتر ئەڤێت مایین [ژ بلی شرکێ] ژێ دبەت بۆ یێ بڤێت، و ب ڕاستی هەر کەسێ هەڤالەکی بۆ خودێ چێکەت، ب سویند وی گونەهەکا مەزن کر.

﴿٤٩﴾ ما تو وان نابینی و نانیاسی ئەوێت خۆ پاك و پاقژ [ژ گونەهان] دبینن و ددانن [كو جوهی و فەلەنە دەمێ دبێژن: ئەم مرۆڤێت خودێینە و ئەم یێت بێ گونەهین]، خودێیە یێ بڤێت ژ گونەهان پاك و پاقژ دكەت، و تەمەت دەزییێ بەركێ قەسپێ ژی ستەم لێ نائێتە كرن.

﴿٥٠﴾ بەرێ خۆ بدێ كا چاوا ئەو درەوان ب ناڤێ خودێ دكەن؟ و بەسی وانە ئەڤ گونەها مەزن و ئاشكەرا.

﴿٥١﴾ ئەرێ تو دبینی ئەوێت بارەك ژ زانینان بۆ هاتی، باوەرییێ ب بوت و شەیتانی دئینن، و دبێژنە ئەوێت گاوربوویین [مەخسەد ژێ قورەیشینە] ئەڤە ژ وان یێت باوەری ئینایین [كو موسلمانن] باشتر و ڕاستترن.

﴿٥٢﴾ ئەڤە ئەون ئەوێت خودێ لەعنەت لێ كرین [دویری دلۆڤانییا خۆ ئێخستین]، و هەر ئێكێ خودێ دویری دلۆڤانییا خۆ بێخیت، ب ڕاستی تو چو هاریكاران بۆ نابینی [دەستێ وی بگریت و ڕاستەڕێ بكەت].

﴿٥٣﴾ یان ژی وان بارەك د خوداییەنییێدا هەیە [ئانكو وان چو پشك و بار د خوداییەنییێدا نینن، و ئەگەر هەبانە ژی ژ چڕویكی و قەلسی] تەمەت تیڤلێ بەركێ قەسپێ ژی نەددانە خەلكی.

﴿٥٤﴾ یان حەسویدییێ ب خەلكی [ب پێغەمبەری و موسلمانان] دبەن، ژ وێ كەرەما خودێ د گەل كری [بۆچی حەسویدییێ ب موحەممەدی دبەن و ئەو نە كەسێ ئێكێیە خودێ كەرەم د گەل كری و كرییە پێغەمبەر]، و ب سویند [بەری وی] مە پێغەمبەراتی و كتێب دابوونە بنەمالا ئیبراهیمی [ئانكو مە پێغەمبەر ژ دویندەها ئیبراهیمی ژی هنارتن ژ بەنی ئسرائیلییان]، و مە مالداری و سەردارییەكا مەزن دابوو وان.

﴿٥٥﴾ [دگەل هندێ ژی كو پێغەمبەر هەر ژ وان بوون] بەلێ هندەكان باوەری پێ ئینان، و هندەكان ژی پشتا خۆ دانێ و باوەری پێ نەئینان [ڤێجا چاوا دێ باوەرییێ ب تە ئینن؟!]، ئاگر و سۆتنا دۆژەهێ بەسی وانە.

﴿٥٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ب نیشان و ئایەتێت مە نەئینایین، ئەم دێ وان هاڤێژینە د ناڤ ئاگریدا، هەر گاڤەكا چەرمێ وان سۆت و هاتە براشتن، ئەم دێ چەرمێ وان ب هندەك چەرمێ دی گوهۆڕین دا تامكەنە ئیزایێ، ب ڕاستی خودێ یێ زال و كاربنەجهە.

﴿٥٧﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت قەنج كرین، ئەم دێ وان كەینە د بەحەشتاندا، ئەوێت ڕوبار د بنڕا دچن، و هەروهەر تێدانە، و بۆ وان [د بەحەشتێدا] هەڤسەرێت پاك و پاقژ هەنە و دێ وان ئێخینە بن سیبەرەكا درێژ و تێر سیبەر.

﴿٥٨﴾ ب ڕاستی خودێ فەرمانا هەوە دكەت هوین ئەمانەتی بدەنە خودانێت وان، و هەر گاڤەكا هوین دادوەرییێ د ناڤبەرا خەلكیدا بكەن، ب دادڤانی دادوەرییێ بكەن، ب ڕاستی ئەڤە باشترین شیرەتە خودێ ل هەوە دكەت، ب ڕاستی خودێ گوهدێر و بینەرە.

﴿٥٩﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، گوهدارییا خودێ بکەن، و گوهدارییا پێغەمبەری بکەن، و کار ب دەستێت خۆ. ڤێجا ئەگەر هوین ل سەر تشتەکی ژێکڤەبوون و ب هەڤڕك چۆن، هوین ل خودێ و پێغەمبەری بزڤڕن ئەگەر هەوە باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ هەبیت، ئەڤ کارێ هەوە [تشتێ هوین ل سەر ب هەڤڕك چۆیین بزڤڕیننە خودێ و پێغەمبەری]، بۆ هەوە چێترە و دویماهیك خێرترە.
﴿٦٠﴾ ئەرێ تو [حێبەتی نامینی] نابینی ئەوێت ل نك خۆ هزر دکەن، وان باوەری ب وێ [قورئانێ] ئەوا بۆ تە هاتییە خوارێ و ب وان یێت بۆ یێت بەری تە ژی هاتینە خوارێ ئینایییە، و دڤێن بۆ دادوەرییێ بچنە دەڤ وی یێ دادییێ ب فەرمانا خودێ نەکەت، و ئەو ب خۆ ژی فەرمانا وان یا هاتییە کرن باوەرییێ پێ نەئینن، و ب ڕاستی شەیتانی دڤێت وان پیس پیس سەردا ببەت [کو باش دویری ڕاستییێ ببن].
﴿٦١﴾ و گاڤا بۆ وان بێتە گۆتن: هوین ل بەر وان بڕیاران وەرن یێت خودێ هنارتین و وەرنە دەڤ پێغەمبەری، تو دێ دوڕوییان بینی، ڕوییێ خۆ ژ تە وەردگێرن.
﴿٦٢﴾ ڤێجا دێ د چ کراسدا بن و دێ چ کەن، دەمێ ئاتافەك ب سەر واندا دئێت، هەر ژ وێ یا وان ب دەستێت خۆ ب سەرێ خۆ ئینایی [کو بڕیارا (حوکمێ) تە هێلایینە و ب یا تاغۆتی ڕازیبوویینە]، پاشی دئێنە دەڤ تە، ب خودێ سویند دخۆن و [دبێژن]: ژ قەنجی و چاکی و پێکئینانێ پێڤەتر مە نەڤیایە.
﴿٦٣﴾ ئەو [دوڕوی درەوان دکەن] خودێ دزانیت کا چ د دلێ واندایە، سزاکرنا وان بهێلە، و شیرەتان ل وان بکە [ژ دویماهیکا دوڕوییاتییێ بترسینە] و شیرەتەکا کارلێکەر و ئاشکەرا د ناڤبەرا خۆ و واندا بۆ [وان] بێژە.
﴿٦٤﴾ و مە چو پێغەمبەر نەهنارتینە ئەگەر ژ بەر هندێ نەبیت دا ب دەستویرا خودێ گوهدارییا وی بێتە کرن، و هەکە گاڤا وان ستەم ل خۆ کری [تو هێلایی و ب بڕیارا تە ڕازی نەبوویین]، هاتبانە دەڤ تە و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودێ کربانە، و پێغەمبەری ژی داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان کربایە، دا زانن خودێ گەلەکێ تۆبەوەرگر و دلۆڤانە.
﴿٦٥﴾ وەسا نینە، ب خودایێ تە سویند دخۆم ئەو نابنە خودان باوەر [باوەرییێ نائینن] هەتا هەر تشتەکێ ئەو هەڤڕکییێ ل سەر دکەن، تە نەکەنە حەکەم ل سەر، پاشی بەرانبەر بڕیارا تە چو دلتەنگییێ د دلێ خۆدا نەبینن، پاشی ب دورستی خۆ هلپەسێرنە تە [ئانکو ب دورستی گوهدارییا تە بکەن و فەرمان و بڕیارێت تە ب جهـ بینن].
﴿٦٦﴾ و ب ڕاستی هەکە مە ل سەر وان نڤێسیبایە خۆ بکوژن، یان ژ وەلاتێ خۆ دەرکەڤن ب فەرمانا مە نەدکرن ژ بلی کێمەکێ ژ وان، و ئەگەر وان ب شیرەتێت ل وان دهاتنەکرن کربایە، بۆ وان چێتر و بنەجهتر بوو [مەخسەد بۆ دنیا و ئاخرەتا وان چێتر بوو، و باوەرییا وان دا چێتر و پتر بنەجهـ و موکوم بیت].
﴿٦٧﴾ و ب ڕاستی هنگی ئەم دا خەلاتەکێ مەزن دەینە وان.

﴿٦٨﴾ و ئەم دا وان ڕاستەڕێ کەین.
﴿٦٩﴾ [ژ خۆ وەسایە] هەر کەسێ گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری بکەت، ڤێجا ئەو هەڤالێت وانن یێت خودێ قەنجی د گەل کرین ژ پێغەمبەر و ڕاستگۆ و شەهید و قەنجیکاران، و ئەڤە چ خۆش هەڤالن.
﴿٧٠﴾ ئەڤ خنێکە [نیعمەتە] ژ خودێ ژ بەر وانن، و بەس خودێ دزانیت کا کی هێژای کەرەم و خنێکا وییە.
﴿٧١﴾ گەلی خودان باوەران [هوین بەرانبەری نەیارێت خۆ ئامادە بن] و هشیار و کارکری بن، دەست دەست یان ژی ب هەڤڕا و پێکڤە هێرشێ ببەنە سەر نەیاران.
﴿٧٢﴾ و ب ڕاستی هندەك ژ هەوە یێت هەین خۆ ڤەدهێلن و گیرۆ دکەن، ڤێجا [بەرێ خۆ ددەنێ] ئەگەر ئاتافەك [ژ کوشتنێ و شکەستنێ] ب سەر هەوەدا هات، دبێژن: ب سویند خودێ قەنجی د گەل مە کر [خێرا مە ڤیا]، ئەم د گەل وان نەبوویین.
﴿٧٣﴾ و ئەگەر کەرەمەك ژ خودێ گەهشتە هەوە [ژ سەرکەڤتن و دەستکەڤتییان] دێ بێژن: هەروەکی بەری نوکە چو ڤیان و نیاسین د ناڤبەرا هەوە و ویدا نەی: خۆزی ئەز د گەل وان بامە، دا ئەز ژی ب سەرفەرازییەکا مەزن سەرفەراز بامە.
﴿٧٤﴾ ڤێجا بلا ئەوێت ژیانا ئاخرەتێ ب ژیانا دنیایێ کڕین، د ڕێکا خودێدا جیهادێ [شەڕی] بکەن، و هەر کەسێ د ڕێکا خودێدا جیهادێ بکەت، ڤێجا بێتە کوشتن یان سەرفەراز سەربکەڤیت، ب ڕاستی ئەم دێ خەلاتەکێ مەزن دەینێ.
﴿٧٥﴾ هەوە خێرە؟ بۆچی هوین د ڕێکا خودێدا شەڕی ناکەن ژ بەر تەپەسەر و بێ دەستهەلاتان ژ زەلام و ژن و بچویکان، ئەوێت [گازی دکەن] دبێژن: خودێوۆ تو مە ژ ڤی گوندێ خەلك ستەمکار دەربێخە، و بۆ مە هاریکارەکی ژ دەڤ خۆ بهنێرە، و بۆ مە پشتەڤانەکی ژ دەڤ خۆ بهنێرە.
﴿٧٦﴾ ئەوێت باوەری ئینایین، د ڕێکا خودێدا شەڕی دکەن، و ئەوێت گاوربوویین د ڕێکا سەرێ گاورییێدا [ئەوێ شوینا خودێ دئێتە پەرستن] شەڕی دکەن، ڤێجا [گەلی خودان باوەران] هوین شەڕێ دۆست و یارێت شەیتانی بکەن، ب ڕاستی کارێ شەیتانی [بەرانبەر یێ خودێ] یێ بێ هێز بوو.
﴿٧٧﴾ ئەرێ ما تە ئەو نەدیتن ئەوێت [ل مەکەهێ] بۆ دهاتە گۆتن، هوین دەستێ خۆ بکێشن [و شەڕی نەکەن] و نڤێژان بکەن و زەکاتا مالێ خۆ بدەن، ڤێجا گاڤا [ل مەدینەیێ] شەڕ [د ڕێکا خودێدا] ل سەر وان هاتییە نڤێسین، د وێ گاڤێدا دەستەکەك ژ وان ژ مرۆڤان دترسیان وەکی ترسا وان ژ خودێ، بەلکی پتر ژ مرۆڤان دترسیان، و گۆتن: خودێوۆ بۆچی تە شەڕ ل سەر مە نڤێسی، بلا تە ئەڤ شەڕە ب پاش ئێخستبایە و دەرفەت دابایە مە [مە خۆشی ب خۆ ببرایە و ئەم ب مرن چۆبایینە]، بێژە: خۆشییا دنیایێ یا کێمە و ئاخرەت بۆ یێ پارێزکارییێ بکەت چێترە، و تەمەت دەزییێ نیڤا بەرکێ قەسپێ ستەم ل هەوە نائێتەکرن [نە خێرێت هەوە کێم دبن و نە گونەهێت هەوە دئێنە زێدەکرن].

﴿٧٨﴾ هوین ل کیڤە بن [ل وێرێ بن]، خۆ هوین د کەلهێت ئاسێڤە ژی بن، هەر مرن دێ گەهیتە هەوە، و ئەگەر قەنجی و خێرەك گەهشتە وان، دبێژن: ئەڤە ژ خودێیە، و ئەگەر نەخۆشییەك ب سەرێ وان هات، دبێژن: ئەڤ نەخۆشییە [ژ بێ وەغەرییا] تەیە، بێژە [نەوەسایە وەکی هوین دبێژن] هەمی تشت [خۆشی و نەخۆشی و دان و چێکرن] ژ خودێیە، ڤێجا ڤان مرۆڤان خێرە چو ئاخفتنان تێناگەهن [کو چو بێی خودێ نابیت].

﴿٧٩﴾ هەر خێرەکا بگەهیتە تە ژ خودێیە، و هەر نەخۆشییەکا ب سەرێ تە بێت ژ تەیە [ئانکو ئەڤە ئەوە یا دەستێت تە کری و تە ب کار و کریارێت خۆ ب سەرێ خۆ ئینایی] و مە تو ب پێغەمبەرینی بۆ خەلکی هنارتی [و قەدەرا خودێ ژ بەرتەنگی و بەرفرەهی و خۆشی و نەخۆشییێ نە ب دەستێ تەیە] و شادەییا خودێ [ل سەر ڤێ چەندێ] بەسە.

﴿٨٠﴾ هەر کەسێ گوهدارییا پێغەمبەری بکەت، ب ڕاستی ئەوی گوهدارییا خودێ کرییە، و یێ ڕوییێ خۆ [ژ پێغەمبەری] وەرگێڕیت [و گوهدارییا وی نەکەت]، مە تو نەهنارتی کو ل سەر وان پارێزڤان بی [ب کۆتەکی بەرێ وان بدەیە باشی و باوەرییێ].

﴿٨١﴾ [بەرانبەری تە] دبێژن: [فەرمانا تە ل سەر چاڤێت مە] ئەم دێ گوهدارییا تە کەین، هەر گاڤەکا ئەو ژ دەڤ تە چۆن، دەستەکەك ژ وان د شەڤێدا وێ دکەن و وێ دبێژن نە ئەوا تە گۆتی، و کا چ ب شەڤ دبێژن و دکەن خودێ دنڤێسیت، ئێدی تو دەست ژ وان بەردە و پویتە پێ نەکە و خۆ ب خودێ پشت گەرم بکە، و بەسی تەیە خودێ پشتەڤانێ تە بیت.

﴿٨٢﴾ ڤێجا بۆچی هزرا خۆ [باش] د قورئانێدا ناکەن، و ئەگەر قورئان ژ دەڤ ئێکی دی هاتبایە ژ بلی خودێ، دا گەلەك تشتێت ڤێکنەکەڤتی و نەوەکهەڤ تێدا بینن [و وەکی ڤێ تێدا نەبینن، بلا بزانن بێ گۆمان ژ دەڤ خودێیە و موحەممەد پێغەمبەرە].

﴿٨٣﴾ و ئەگەر خەبەرەك ژ سەرکەڤتنێ یان شکەستنێ گەهشتە وان [ئانکو دوڕوییان] دێ بەلاڤکەن، و ئەگەر وان ئەو خەبەر گەهاندبایە پێغەمبەری [پسیار ژێ کربانە] یان ژی [گەهاندبایە] سەرکارێت خۆ، ئەوێت ڤان خەبەران ژێك دنیاسن، و ڕاستییێ ژ نەراستییێ جودا دکەن، و ئەگەر کەرەم و دلۆڤانییا خودێ ل سەر هەوە نەبایە کێمەك تێ نەبن یێت دی هەمی دا ب دویڤ شەیتانی کەڤن.

﴿٨٤﴾ ڤێجا تو د ڕێکا خودێدا شەڕی بکە، خۆ هەکە تو یێ ب تنێ ژی بی، تو دێ ژ کار و کریارێت خۆ ب تنێ بەرپرس بی، و خودان باوەران سەرگەرم بکە [پالدە بۆ شەڕکرنێ]، بێ گۆمان خودێ خرابی و زیانا ئەوێت بووینە گاور دێ ژ هەوە دەتە پاش و ڤەگریت، و خودێ ب هێزترە و جزادانا وی دژوارترە.

﴿٨٥﴾ هەر کەسێ بەرەڤانییەکا خێرێ بکەت [مەهدەرا قەنجییێ بکەت] وی بارەك ژ وێ مەهدەرێ هەیە، و هەر کەسێ بەرەڤانییا خرابییێ بکەت، بارەك ژ گونەها وێ بەرەڤانییێ بۆ وییە، و خودێ ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدار و شاهدە [جزایی بەرانبەر هەمی تشتان ددەت].

﴿٨٦﴾ هەر گاڤەکا سلاڤ ل هەوە هاتەکرن، هوین چێتر بەرسڤا وێ بدەن یان ژی وەکی وێ ڤەگێڕن، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان حسێبدارە.

﴿٨٧﴾ [گەلی مرۆڤان] خودێ ئەوە یێ ژ وی پێڤەتر چو پەرستی [خودێ] نەیی، بێ گۆمان دێ هەوە هەمییان ڕۆژا قیامەتێ کو چو گۆمان د وێ ڕۆژێدا نینە دێ کۆم کەت، و کی ژ خودێ ئاخڤتن ڕاستتر هەیە [ئانکو کەس نینە]؟!.

﴿٨٨﴾ هەوە خێرە هوین هۆ د ڕاستا دوڕوییاندا بووینە دو جوین؟ و خودێ ئەو ژ بەر کار و کریارێت کرین ڤەگەڕاندنەڤە [گاوریێ]. ئەرێ هەوە دڤێت یێ خودێ گومڕا و بەرزەکری ڕاستەڕێ بکەن؟ و هەچیێ خودێ گومڕا و بەرزەکر ئێدی تو چو ڕێکان بۆ نابینی [کو ئێك بۆ ببیتە ڕاستەڕێکەر].

﴿٨٩﴾ [وان دوڕوییان] پێ خۆشە و حەز دکەن هوین ژی گاور ببن، هەروەکی ئەو گاوربووییین، دا هوین و ئەو وەکی ئێك لێ بهێن، ڤێجا هوین چو دۆست و پشتەڤانان ژ وان نەگرن، هەتا ئەو ب دورستی باوەرییێ ب ئارمانجا مشەختبوونا د ڕێکا خودێدا نەئینن، ڤێجا ئەگەر وان پشتا خۆ دایێ، بگرن و بکوژن، هەر جهێ لێ بن و ب دەست هەوە بکەڤن، و هوین ڤەت چو دۆست و هاریکاران ژێ نەگرن.

﴿٩٠﴾ ئەو نەبن ئەوێت خۆ بگەهیننە هندەکان [ئانکو خۆ دئاڤێنە بەختێ وان] کو پەیمان د ناڤبەرا هەوە و واندا هەیە [دەستێ خۆ نەکەنە ڤان و نەکوژن] یان ئەوێت دئێنە دەڤ هەوە و دلێ وان نەگریت [و بەرتەنگ ببیت] نە شەڕێ هەوە بکەن و نە شەڕێ ملەتێ خۆ.. و ئەگەر خودێ ڤیابایە [دلتەنگ نەدبوون] دا ل سەر هەوە زال و دەستهەلاتدار کەت و شەڕێ هەوە کەن. ڤێجا ئەگەر بەرهنگاری هەوە نەبوون، و شەڕێ هەوە نەکرن، و ئاشتی ڤیان و دەستێ دۆستینی و ئاشتییێ بۆ هەوە درێژ کر، [بزانن] خودێ بۆ شەڕێ وان چو ڕێ نەداینە هەوە.

﴿٩١﴾ ب ڕاستی هوین دێ جوینەکێ دی [ژ دوڕوییان] بینن، دڤێن ژ هەوە [ب دوڕوییاتییێ] پشت ڕاست و ئێمن ببن و ژ ملەتێ خۆ ژی [ب گاورییێ] پشت ڕاست و ئێمن ببن. و هەر گاڤەکا هاتنە داخوازکرن بۆ گاورییێ و بۆ شەڕێ هەوە، لێ دزڤڕن. ڤێجا ئەگەر ئەو دەستێ خۆ ژ شەڕ و بەرهنگارییا هەوە نەکێشن و ئاشتییێ ژ هەوە نەخوازن، بگرن و بکوژن ل کیڤە ببینن، ئەها مە بۆ هەوە ل سەر ڤان هێجەتەکا ئاشکەرا ژی دا [کو هوین ژ بەر دژمنییا وان یا ئاشکەرا بکوژن].

﴿٩٢﴾ بۆ چو باوەریدار و موسلمانان نابیت و نەدورستە باوەریدارەکی بکوژیت، ب بێ دەستی نەبیت، و هەر کەسێ باوەریدارەکی ب بێ دەستی بکوژیت، دڤێت [جزایێ خۆ] بەندەیەکێ موسلمان ئازا بکەت، و خوینێ بدەتە مرۆڤێت وی، ژ بلی هندێ هەکە ئەو خوینێ پێ بهێلن، و هەکە ئەو [کوشتی] ژ ملەتەکێ دژمن بیت بۆ هەوە، و ئەو [کوشتی] یێ موسلمان بیت، دڤێت بەس بەندەیەکێ موسلمان ئازا بکەت، و ئەگەر ئەو [کوشتی] ژ ملەتەکی بیت پەیمان د ناڤبەرا هەوە و واندا هەبیت، ئێدی [جزایێ وی ئەڤەیە] خوینا وی بدەتە مرۆڤێت وی، و بەندەیەکێ موسلمان ئازا بکەت. ڤێجا یێ بەندە ب دەست نەکەڤیت [یان شیان نەبن ب دەست خۆ بێخیت] تۆبەیا وی [ئەوە]: دو هەیڤان ل سەرئێك [بێ ڤەبڕین ئەو

نەبیت یێ دەستویری هەبیت، وەکی نەساخییێ، ژڤان و چلکان و...] ب ڕۆژی بیت، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە.

﴿٩٣﴾ و هەر کەسێ موسلمانەکی، بێ غالی و غەرەز و ژ قەستا بکوژیت، جزایێ وی دۆژەهە، هەروهەر دێ تێدا مینیت، و خودێ کەرب ژێ ڕاکرییە و دویری دلۆڤانییا خۆ ئێخستییە، و خودێ بۆ وی ئیزایەکا مەزن بەرهەڤکرییە.

﴿٩٤﴾ گەلی خودان باوەران هەر گاڤەکا هوین د ڕێکا خودێدا بۆ جیهادێ دەرکەڤتن، [لەزێ ل شەڕی نەکەن] و موسلمان و گاوران ژێك بنیاسن، و ئەوێ سلاڤ [یا موسلمانەتییێ] ل هەوە کر، نەبێژنێ تو نەموسلمانی، بۆ متا و پەرتالەکی ژیانا دنیایێ، و ل دەڤ خودێ دەستکەڤتییێت مەزن هەنە، [ژ بیر نەکەن] هوین ژی بەری نوکە وەسا بوون، ڤێجا خودێ کەرەم د گەل هەوە کر [و هوین ڕاستەڕێ کرن] [لەزێ ل کوشتنێ نەکەن] و ب دورستی بزانن و ژێك بنیاسن، ب ڕاستی خودێ ب تشتێ هوین دکەن یێ ئاگەهدارە.

﴿٩٥﴾ موسلمانێت ڕوینشتی [ژ جیهادێ] ئەو نەبن یێت زیان پێ کەڤتی، نەوەکی وانن، یێت ب خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د ڕێکا خودێدا دکەن، ب ڕاستی خودێ ئەوێت ب خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د ڕێکا خودێدا دکەن، پەییسکەکێ ب سەر ئەوێت ڕوینشتی [و عوزرا خۆ هەی] ئێخستینە، و خودێ ژڤانێ چاکییێ ب هەمییان دایە، و خودێ موجاهد (جیهادکەر) ب خەلاتەکێ مەزن ب سەر ڕوینشتییان ئێخستینە.

﴿٩٦﴾ پلە و پایە و گونەهـ ژێبرن و دلۆڤانی ل دەڤ خودێنە، و خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٩٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت ستەم ل خۆ کرین [مشەخت نەبووین و مایینە د ناڤ گاوراندا] ملیاکەت جانێ وان دکێشن و دبێژنێ: هوین ل سەر چ بوون؟ دێ بێژن: ب ڕاستی ئەم د ئەردیدا بەلنگاز و بێچارە بووین [ئەم نەدشیاین مشەخت ببین و ئەم نەدشیاین موسلمانەتییا خۆ ژی ئاشکەرا بکەین] ملیاکەت دێ بێژنێ: ئەرێ ما ئەردێ خودێ یێ بەرفرەهـ نەبوو هوین مشەخت ببنێ؟ ڤێجا ئەڤان جهێ وان دۆژەهە و چ پیسە دویماهیکە.

﴿٩٨﴾ ژ بلی وان یێت [ب دورستی] بەلنگاز و نەچار، ژ زەلام و ژن و بچویکان، ئەوێت بێ ڕێك و نەشێن ڕێکەکا دەرکەڤتنێ بگرن.

﴿٩٩﴾ ڤێجا ئەڤان خودێ دێ لێ بۆریت، و ژ خۆ خودێ لێبۆر و گونەهـ ژێبەرە.

﴿١٠٠﴾ و هەر کەسێ بۆ ڕێکا خودێ مشەخت ببیت، دێ ل سەر دفنا ملەتێ خۆ، جهی بۆ خۆ د ئەردیدا کەت، و بەرفرەهییێ د ڕزقیدا بینیت. و هەر کەسێ بۆ خودێ و پێغەمبەرێ وی ب مشەخت ژ مالا خۆ دەرکەڤیت، پاشی [د ڕێکێدا بەری بگەهیتە جهێ ڤیایی] بمریت، بێ شك خێرا وی [تەمام] ل سەر خودێ کەڤت [بۆ بنڤێسیت]، و خودێ ب خۆ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٠١﴾ و ئەگەر هەوە وەغەرەك [ئانكو سەفەرەك] د ئەردیدا كر، چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، هوین نڤێژا [چار ڕكاعەت] كورت بكەن، ئەگەر هوین ترسیان ئەوێت گاور هەوە ئەزیەت بدەن، ب ڕاستی گاور بۆ هەوە دژمنێت ئاشكەرانە.

﴿١٠٢﴾ و گاڤا تو [مەخسەد پێغەمبەرە و یێت د دویڤدا دئێن ـ ژ سەروەران ـ هەتا ڕۆژا قیامەتێ] د ناڤ واندا بی، و تە ڤیا نڤێژا جەماعەت [وەختێ د ترسێدا] بۆ بكەی، بلا دەستەكەك ژ وان [پشتی دبنە دو جوین] د گەل تە نڤێژێ بكەن، و بلا چەكێ خۆ هلگرن [و جوینا دی دڤێت بەرانبەر دژمنی ڕاوەستیت]، ڤێجا هەر گاڤەكا سوجدە برن [و نڤێژا خۆ ڕكعەتەك یان ب تەمامی ل پشت تە كرن] ئێدی بلا ئەو ل پشت هەوە ڕاوەستن [و زێرەڤانییێ بكەن] و بلا دەستەكەكا دی [ئەوا بەرانبەر نەیاران ڕاوەستایی] یا نڤێژ نەكری بهێت و د گەل تە نڤێژێ بكەت، و بلا د هشیار و سەرخۆ بن و چەكێ وان د گەلدا بیت. ئەوێت گاوربوویین، هیڤییان دكەن، كو هوین ژ چەك و كەل و پەلێت خۆ بێ ئاگەهـ بن، دا ئەو ژی ئێدی پێكڤە ب سەر هەوەدا بگرن و هێرشێ بكەنە هەوە. چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە ئەگەر ئەزیەتەك ژ بارانێ ب هەوە كەڤتبیت یان ژی هوین د نەساخ بن، چەكێ خۆ دانن، بەلێ هەوە باش ئاگەهـ ژ خۆ هەبیت و هشیار بن، ب ڕاستی خودێ ئیزایەكا هەتكبەر بۆ گاوران بەرهەڤكرییە.

﴿١٠٣﴾ ڤێجا هەر گاڤەكا [ب ئاوایێ بۆری] هەوە نڤێژا خۆ كر، ئێدی هوین ل سەر پییان و ڕوینشتی و ل سەر كێلەكان درێژكری زكرێ خودێ بكەن و خودێ بیننە بیرا خۆ، ڤێجا ئەگەر هوین ژ دژمنی ئێمن بوون [كو چو هێرشان نائینتە سەر هەوە] هوین نڤێژا خۆ [ب وی ڕەنگی، ئەوێ خودێ فەرمانا هەوە پێ كری و د دەمێ دەستنیشانكریدا] بكەن، ب ڕاستی نڤێژ ل سەر باوەریداران ئەركە و دەمدارە [ئانكو دەمێ خۆ یێ دەستنیشانكری یێ هەی].

﴿١٠٤﴾ [گەلی خودان باوەران] هوین ب دویڤ گەڕیان و داخوازكرنا نەیاران سست و بێزار نەبن، [چونكی] ئەگەر هوین [ب دویڤ وانڤە و د شەڕێ واندا] دئێشن، ب ڕاستی كا چاوا هوین دئێشن ئەو ژی دئێشن [و ئەگەر ئەو بێنا خۆ ل سەر نەهەڤییا خۆ فرەهـ دكەن و خۆ ل بەر ڤان ئێش و نەخۆشییان دگرن، دڤێت هوین ژ وان چێتر خۆ ڕاگرن چونكی] ئەو هیڤییا هوین ژ خودێ دخوازن [ژ خەلاتێ مەزن و خێرێ] ئەو ناخوازن، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و كاربنەجهە.

﴿١٠٥﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ كتێبە [كو قورئانە] ب هەقی و ڕاستییێ بۆ تە ئینا خوار، دا تو حوكمی د ناڤبەرا واندا ب وێ بكەی یا خودێ نیشا تە دایی، و بۆ خائینان پشتەڤان نەبە.

﴿١٠٦﴾ و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بكە [ژ بەر ئەوا تە كرییە دلێ خۆ، كو تو بەرەڤانییێ ژ طوعمەیێ كوڕێ ئیبریقی و دەستەكا وی بكەی یان یێ جوی سزابدەی]، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٠٧﴾ هەڤڕكی و جڕەبڕێ ژ پێش وانڤە نەكە، ئەوێت [ب گونەهان] خیانەتێ ل خۆ دكەن. ب ڕاستی خودێ حەژ زێدەخائینێ گونەهكار ناكەت.

﴿١٠٨﴾ [ئەوێت دوڕوی.. خیانەتا خۆ] ژ مرۆڤان [ژ ترس و شەرمان] ڤەدشێرن و ژ خودێ ناڤەشێرن، و خودێ د گەل واندا بوو وەختێ ب شەڤ وان ڕەئییێت، خودێ پێ نەخۆش و پێ نەڕازی، د گەل ئێك دگێڕان. و ب ڕاستی خودێ ب وی تشتێ ئەو دکەن باش ئاگەهدارە.

﴿١٠٩﴾ ئەها ئەڤە هەوە پشتەڤانی و بەرەڤانی د ژیانا دنیاییدا ژ وان کر، ڤێجا کی دێ ڕۆژا قیامەتێ بەرانبەری خودێ بەرەڤانییێ ژ وان کەت؟! یان کی دێ خۆ دەتە بەر وان و کریارا وان ب ستۆیێ خۆڤە گریت [کو وان ژ ئیزایا دۆژەهێ ڕەها بکەت].

﴿١١٠﴾ و هەر کەسێ کارەکێ خراب بکەت [کو ئەزیەتا وی بگەهیتە هندەکێت دی و پێ بئێشن] یان ستەمێ ل خۆ بکەت [ئانکو گونەهان بکەت] پاشی داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودێ بخوازیت، دێ بینیت خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١١١﴾ و هەر کەسێ گونەهەکێ بکەت، زیانێ ل خۆ دکەت، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە.

﴿١١٢﴾ و هەر کەسێ گونەهەکا بچویك یان یا مەزن [یان خەلەتییەکێ] بکەت پاشی ب ئێکێ بێ غالیغەرەز ڤەنیت، ب ڕاستی وی بێ بەختی و گونەهەکا ئاشکەرا ئێخستە سەر خۆ.

﴿١١٣﴾ [هەی موحەممەد] ئەگەر کەرەم و دلۆڤانییا خودێ ل سەر تە نەبایە، دەستەکەك ژ وان ل بەربوو تە د سەردا ببەن، بەلێ ئەو ژ خۆ پێڤەتر کەسێ د سەردا نابەن [چونکی سەرئەنجامێ کارێ وان هەر ل وان دزڤڕیت] و ئەو قەت نەشێن چو زیانێ بگەهیننە تە، ژ لایێ خۆڤە خودێ قورئان و سونەت بۆ تە هنارتن [ڤێجا دێ چاوا شێن زیانەکێ گەهیننە تە، خودێ دێ تە پارێزیت ئەو چەند بزاڤێ بکەن] و تشتێ تە چو ژێ نەدزانی ب تە دا زانین، ب ڕاستی خودێ کەرەمەکا مەزن د گەل تە کرییە.

﴿١١٤﴾ چو خێر د گەلەك ئاخڤتن و پستەپستا واندا نینە، ئەو تێ نەبیت یێ فەرمانا خێرێ یان قەنجییێ یان ئاشتکرن و پێکئینانا د ناڤبەرا هەڤڕکاندا بکەت، و هەر کەسێ [ئەڤا بۆری] بۆ ڕوییێ خودێ بکەت، ب ڕاستی ئەم دێ خەلاتەکێ مەزن دەینێ.

﴿١١٥﴾ و هەر کەسێ پشتی ڕێکا ڕاست بۆ دیاربوویی و دژاتییا پێغەمبەری بکەت، و ڕێکا بێ باوەران بگریت، ئەم ژی دێ بەرێ وی دەینە وێ ڕێکا ئەو لێ زڤڕی، و ئەم دێ وی کەینە د دۆژەهێدا، کو پیسە دویماهیك و پیسە ڤویناخە.

﴿١١٦﴾ ب ڕاستی خودێ [گونەها] یێت هەڤال و هۆگران بۆ چێ دکەن ژێ نابەت، و ژ بلی ڤێ [گونەهێ] خودێ بۆ وی یێ بڤێت گونەها وی ژێ دبەت، و هەر کەسێ شریکان بۆ خودێ چێکەت ب سویند ئەو بەرزەبوونەکا پیس [دویر] بەرزەبوویيە.

﴿١١٧﴾ [ئەو موشرك] ژ بلی خودێ گازی و پەرستنا هندەك پەرستییێت مێ دکەن [وەکی لات و عوززا و مەنات و نائیلە... هتد، و ب ڤێ پەرستنێ و گازیکرنێ]، ب تنێ شەیتانێ خرپایی دپەرێسن و هەوار دکەنێ.

﴿١١٨﴾ خودێ دویرئێخست ژ دلۆڤانییا خۆ [لەعنەت لێ باراندن]، سویند خوار و گۆت: ئەز دێ بارەکا ئاشکەرا ژ بەندەیێت تە بۆ خۆ ئێخم.

﴿١١٩﴾ و ئەز دێ وان ژ ڕێکا ڕاست بەرزەکەم، و دێ وان ب هیڤی ئێخم [کو دێ ژی درێژ بن و دێ هزرکەن هێژ زوییە تۆبە بکەن، و ل خۆ بزڤڕن هەتا ژیانا خۆ هەمییێ ب ڤان هیڤییان دبەنە سەری] و ئەز دێ فەرمانا وان کەم، ڤێجا ئەو دێ گوهێت تەرشان ژێڤەکەن [کو بێنە نیشانکرن ئەو پێشکێشن بۆ پەرستی و بوتان]، و ئەز دێ فەرمانا وان کەم کو ئەو چێکرییان یان دینێ خودێ بگوهۆڕن. و هەر کەسێ شەیتانی ل جهێ خودێ بۆ خۆ بکەتە هاریکار و پشتەڤان، ئێدی ب سویند ئەو ب بەر زیانەکا ئاشکەرا کەڤت.

﴿١٢٠﴾ [شەیتان] ژڤان و پەیمانێت [درەو] ددەتە وان و وان ب هیڤی دئێخیت، و شەیتان ژ خاپاندنێ پێڤەتر نادەتە بەر وان.

﴿١٢١﴾ ئەڤان [دویکەڤتییێت شەیتانی] جهێ وان [ڕۆژا قیامەتێ] دۆژەهە، و چو ڕێکێت ژێ دەرکەڤتن و ڕەهابوونێ نابینن.

﴿١٢٢﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ب ڕاستی ئەم دێ وان بەینە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕویبار د بندا دهەڕکن (دچن) و ئەو هەروهەر دێ تێدا مینن، ئەڤە سۆز و پەیمانەکا ڕاستە ژ خودێ، و ما کی ژ خودێ ڕاستگۆتر هەیە؟

﴿١٢٣﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، و گەلی خودانێت کتێبان [جزا و خەلاتێ خودێ] نە ب هیڤییێت هەوەیە و نە ب هیڤییێت خودانێت کتێبانە [کو جوهی و فەلەنە]، هەر کەسێ [ژ هەوە یان ژ وان] خرابی و گونەهەکێ بکەت، دێ پێ ئێتە جزادان، و ژ خودێ پێڤەتر چو هاریکار و پشتەڤانان بۆ خۆ نابینیت.

﴿١٢٤﴾ و هەر کەسێ کار و کریارێت قەنج بکەت چ ژن چ مێر، و ئەو خودان باوەر بیت، ئەها ئەڤە دێ چنە بەحەشتێ، و تەمەت خیچا بەرکێ قەسپێ ستەم لێ نائێتەکرن [ئانکو کێمترین ستەم لێ نائێتە کرن].

﴿١٢٥﴾ ما دینێ کێ ژ یێ وی چێترە ئەوێ ب دورستی خۆ سپارتییە خودێ و ئەو کارڕاست و قەنج ژی، و بوویییە دویکەڤتییێ دینێ ئیبراهیمی، کو دینەکێ ڤەدەرە ژ خواری و خرابییێ، و خودێ ژی ئیبراهیم کرە زێدەخۆشڤییێ خۆ.

﴿١٢٦﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەمی یێ خودێیە، و خودێ ژی ب هەر تشتەکی [چ بچویك چ مەزن] باش یێ ئاگەهدارە.

﴿١٢٧﴾ [هەی موحەممەد] ئەوا د دەرهەقێ ژنێدا [کا چ بڕیار و ئەحکام د دەرهەقێ وێدا هەنە] ژ تە دپرسن، بێژە: خودێ دێ بۆ هەوە ڤێ چەندێ ڕۆن کەت، و ئەوا بۆ هەوە ژ قورئانێ دئێتە خواندن ڕۆنکرن و بەرسڤە، [ئیشارەتە بۆ ئایەتا سێیێ ژ سۆرەتا (ئەلنیساء)، و ڕامانا وێ ژی ئەڤەیە [ئەگەر

هوین ترسیان د ڕاستا کچێت سێویدا ئەوێت هوین خودانییێ ژێ دکەن، ئەگەر مار بکەن، دادگەرییێ نەکەن، و مافێت وان ب دورستی نەدەنێ، وان بهێلن، و ژنێت دی یێت هەوە پێ خۆش مار بکەن]، [خودێ دێ بۆ هەوە دیارکەت و ئەوا ژ قورئانێ بۆ هەوە دئێتە خواندن]، کا چ د ڕاستا سێوییێدا هەیە ئەوا هوین میراتێ خودێ بۆ ڤەبڕی نەدەنێ، و هەوە دڤێت مار بکەن [ژ بەر جوانییا وێ، دا مەهرا ئەو هەژی نەدەنێ، یان ژی هەما هەر نەهێلن شوی بکەت، دا مالێ وان بۆ هەوە بمینیت] [ئانکو خودێ بۆ هەوە دیار دکەت، هوین چو ژ ڤان د ڕاستا سێوییێدا نەکەن، و ستەمێ لێ نەکەن نە ژ ڕێکا میراتیڤە نە ژ ڕێکا مەهر و شویکرنا وێڤە] و خودێ بڕیارا کوڕێت بچویك دێ بۆ هەوە دیارکەت [ماف و میراتێ وان بدەنێ و بێ بار نەکەن] و خودێ بۆ هەوە بڕیارا سێوییان [چ کوڕ چ کچ] دیار دکەت کو هوین دادوەرییێ د هەمی کاروبارێت واندا بکەن، هەر خێر و قەنجییا هوین بکەن ب ڕاستی خودێ یێ پێ ئاگەهە.

﴿١٢٨﴾ و ئەگەر ژن ترسیا زەلامێ وێ ژێ دویرکەڤیت و ڕوییێ خۆ ژێ وەرگێڕیت یان دەست ژێ بەردەت، گونەه ل سەر وان نینە هەردو د گەل ئێك پێکبێن [تفاقەکێ د گەل ئێك بکەن]، [ڕۆژێت خۆ یان هندەکان ژێ یان هندەك نەفەقەی یان مەهرێ یان هندەکێ ژێ، پێ بهێلیت و ڕازی بیت، و ب ڤێ پێهێلانێ زەلام د گەل بمینیت]. و پێکهاتن و ئاشتبوون چێترە، و چڕویکاتی د گەل نەفسێ هاتییە بەرهەڤکرن، [ئانکو نەفس ل سەر چڕویکاتییێ ڕابوویییە و یا پێڤە گرێدایییە، نە ژن چو ب زەلامێ خۆ دهێلیت و نە زەلام مافێ وێ ددەتێ، ئەگەر دلێ خۆ دا سەر ئێکا دی پاشی دئێنە پالدان کو ڤی سروشتی بهێلن] ڤێجا ئەگەر هوین قەنجییێ بکەن [و ل ئێکدو ب هەجەت نەبن و د گەلێك بقەتینن] و خۆ ژ ستەم و مافخوارنێ بپارێزن [بزانن] ب ڕاستی خودێ ب تشتێ هوین دکەن ئاگەهدارە.

﴿١٢٩﴾ چوجا هوین نەشێن د ناڤبەرا ژناندا دادوەرییێ بکەن [مەخسەد عەدالەتا ڕاست و دورست و تەکووز]، خۆ هوین د مجد ژی بن. ڤێجا [ئەوا دلێ هەوە ل سەر نەمایی] ب ئێکجاری بەرێ خۆ ژێ وەرنەگێڕن، ڤێجا هوین وێ وەکی یا هەلاویستی بهێلن [نەیا ب زەلامە، و نەیا بێ زەلامە]، و ئەگەر هوین خەلەتییێت خۆ چێکەن [و فەرق و جوداییێ نەکەن] و پارێزکارییا خودێ بکەن [ژ هەمی کار و کریارێت خودێ ژی نەرازی، وەکی: ستەم و فەرق و جوداییا د ناڤبەرا ژناندا] ب ڕاستی خودێ گونەه ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٣٠﴾ و ئەگەر ئەو هەردو [ژن و مێر] ژێکڤەبوون [ژن هاتە بەردان] خودێ وان هەردووکان دێ ژ کەرەما خۆ زەنگین و بێ منەت کەت [ئانکو وان هەوجەیی ئێکدو ناکەت] ب ڕاستی خودێ [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] یێ بەرفرەه و کاربنەجهە.

﴿١٣١﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، ب ڕاستی مە فەرمانا، ئەوێت بەری هەوە مە کتێب دایینێ، کر و یا هەوە ژی دکەین کو پارێزکارییا خودێ بکەن، و ئەگەر هوین گاوربوون ب ڕاستی هندی

د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، [و هوین چو زیانێ ناگەهینە خودێ] خودێ یێ بێ منەتە و هێژایی سوپاسییێیە.
﴿١٣٢﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، و خودێ بەسە پشتەڤان بیت.
﴿١٣٣﴾ و ئەگەر خودێ بڤێت دێ هەوە بەرئاتافکەت [هەوە مرینیت و ڤرکەت] گەلی مرۆڤان، و هندەکێت دی [شوینا هەوە] دێ ئینیت، و ب ڕاستی خودێ ل سەر ڤی کاری یێ دەستهەلاتدارە.
﴿١٣٤﴾ و هەر کەسێ خێرا دنیایێ [ب تنێ بەرانبەر کار و کریارێت خۆ] بڤێت، [بلا بزانن] خودێ خێرا دنیا و ئاخرەتێ ل دەڤە [ڤێجا بۆچی هوین خۆشییا کێم ددەنە ب یا گەلەك و بۆچی هوین ب دنیایێ ب تنێ د ڕازینە]، و خودێ ب وی کارێ هوین دکەن بهیسەر و بینەرە.
﴿١٣٥﴾ گەلی خودان باوەران ب دادوەرییێ ڕابن [خۆ ژێ نەدەنە پاش و د بنیڕا ستەمێ نەکەن] و شادەیییێ بۆ خودێ بدەن، ئەگەر خۆ ل سەر هەوە و دەیباب و کەس و کاران ژی بیت. ئەگەر ئەو د زەنگین بن یان د هەژار بن، خودێ ژ وان هەردووکان هەژیترە [هوین خاترێ بۆ بگرن] ڤێجا ب دویڤ دلخوازییا خۆ نەکەڤن، کو هوین دادوەرییێ نەکەن. و ئەگەر هوین ئەزمانێ خۆ تێك بدەن [و شادەیییێ بگوهۆڕن] یان ژی نەدەن [و ڤەشێرن] بزانن خودێ ب تشتێ هوین دکەن ئاگەهدارە.
﴿١٣٦﴾ گەلی خودان باوەران، خۆ ل سەر باوەرییا ب خودێ و پێغەمبەری و کتێبا وی ب سەر پێغەمبەرێ خۆدا ئینایییە خوارێ و کتێبێت بەری نوکە هنارتین، ڕاگرن و بمینن، و هەر کەسێ باوەرییێ ب خودێ و ملیاکەتێت وی و کتێبێت وی و پێغەمبەرێت وی و ڕۆژا قیامەتێ نەئینیت، ب سویند ئەو کویر و دویر بەرزەبوو.
﴿١٣٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین، پاشی گاوربوویین، پاشی دیسا باوەری ئینایین، پاشی د دویڤڕا دیسا گاوربوویین، پاشی گاورییا وان زێدەبوویی و ل سەر گاورییێ مرین، ئێدی خودێ وان ئازا ناکەت، و گونەهێت وان ژێ نابەت و ڕاستەڕێ ناکەت.
﴿١٣٨﴾ [هەی موحەممەد] مزگینییێ بدە دوڕوییان کو ب ڕاستی ئیزایەکا ب ژان بۆ وان هەیە.
﴿١٣٩﴾ ئەوێت گاوران شوینا خودان باوەران بۆ خۆ دکەنە دۆست و پشتەڤان، ئەرێ وان ڕێز و سەرفەرازی ژ وان دڤێت؟! ب ڕاستی ڕێز و سەرفەرازی هەر یا خودێیە [ئانکو ڕێز و سەرفەرازییێ بەس ژ خودێ بخوازن].
﴿١٤٠﴾ ب ڕاستی خودێ د قورئانێدا بۆ هەوە ئینایییە خوار، و هەر گاڤەکا هەوە بهیست تڕانە یان گاوری ب ئایەتێت خودێ دئێتەکرن، د گەل وان [ئانکو تڕانەکەران] نەڕوینە خوارێ هەتا سوحبەتەکا دی دکەن [ئانکو هەتا سوحبەتا خۆ دگوهۆڕن]. و ئەگەر هوین وێ گاڤێ د گەل ڕوینشتن، هوین ژی دێ وەکی وان لێ ئێن، بێ گۆمان خودێ دوڕوییان و گاوران پێکڤە د دۆژەهێدا دێ کۆمکەت.
﴿١٤١﴾ ئەوێت خۆ دگرن و زێرەڤانییا هەوە دکەن [کا دێ چ ب سەرێ هەوە ئێت] ڤێجا ئەگەر سەرکەڤتنەك و خێرەك ژ دەڤ خودێ بۆ هەوە هات، دێ بێژن ما ئەم ژی د گەل هەوە نەبوویین؟ [مە

ژی د دەستکەفتیدا پشکدار بکەن] و ئەگەر سەرکەفتن بارا گاوران بیت، دێ بێژن: ما ئەم یێت ب سەر هەوەدا د زال نەبوویین؟ [بەلێ مە هوین نەکوشتن و نەئێخسیرکرن و د ناڤ واندا مە هاریکارییا هەوە نەکر؟] و ما مە هوین ژ موسلمانان نەپارستن [ڤێجا کا بارا مە بدەنە مە] ڕۆژا قیامەتێ خودێ دێ فەرمانێ و حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت، و ژ خۆ خودێ چوجا ڕێ و فەرسەتێ نادەتە گاوران، موسلمانان قڕ بکەن.

﴿١٤٢﴾ ب ڕاستی دوڕوییان [دڤێن] خودێ بخاپینن، و خودێ ب خۆ وان ڕادکێشیتە سەرداچۆنا وان، و گاڤا ڕابوونە نڤێژێ، ب سستی ڕادبن و پێش چاڤێت خەلکی نڤێژێ دکەن، کێم جار نەبن خودێ نائینن بیرا خۆ [مەخسەد د نڤێژێدا، چونکی ژ بەر خەلکی دکەن و ترسا خودێ تێدا ناکەن].

﴿١٤٣﴾ ئەو [دوڕوی د ناڤبەرا موسلمان و گاوراندا یێت مایین] نە ژ وان و نە ژ وانن، و ب ڕاستی ئەوێ خودێ بەرزەکر، تو چو ڕێکان بۆ نابینی ڤەگەڕیتەڤە.

﴿١٤٤﴾ گەلی خودان باوەران، گاوران شوینا موسلمانان دۆست و پشتەڤان نەگرن، ئەرێ هەوە دڤێت [ب ڤی کارێ خۆ] نیشانەکا ب هێز و ئاشکەرا بدەنە خودێ [هەوە ژ بەر ئیزا بدەت].

﴿١٤٥﴾ ب ڕاستی دوڕوی د بنێ دۆژەهێدانە، و چو هاریکار بۆ وان نینن [وان ژ ئیزایا دۆژەهێ قورتال بکەن].

﴿١٤٦﴾ ژ بلی وان یێت پەشێمان بوویین و تۆبەکرین، و کاروبارێت خۆ دورست و چاك کرین، و خۆ ب کتێبا خودێ و سونەتا پێغەمبەریڤە گرتین و ب کار و کریارێت خۆ ڕازیبوویین و ڕوییێ خودێ ب تنێ ڤیایین. ئێدی ئەڤە [ڕۆژا قیامەتێ] دێ د گەل خودان باوەران بن، و ب ڕاستی خودێ دێ خەلاتەکێ مەزن دەتە خودان باوەران.

﴿١٤٧﴾ ما خودێ چ هەوجەیی و منەت ب ئیزادانا هەوە هەیە، ئەگەر هوین سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن و باوەرییێ پێ بینن؟ [ئەڤە چو ژ گەنجخانەیا خودێ زێدە ناکەت، دیسا ئیزادانا وی بۆ هەوە چو ژ گەنجخانەیا وی کێم ناکەت]. و خودێ ب خۆ ژی سوپاسگۆزارێ زانایە [ئانکو بەندەیێت خۆ ل سەر گوهدارییا خۆ خەلات دکەت].

﴿١٤٨﴾ خودێ حەژ دیارکرنا ئاخڤتنێت کرێت ناکەت، ژ وی نەبیت یێ ستەملێکری [ئەو ژی دا بەڕەڤانییێ ژ خۆ بکەت]. و خودێ گوهدێر و زانایە.

﴿١٤٩﴾ ئەگەر هوین قەنجی و خێرێ ئاشکەرا بکەن یان ژی ڤەشێرن یان ژی ژ خرابییەکێ ببۆرن، ڤێجا ب ڕاستی خودێ لێنەگر و خودان شیانە.

﴿١٥٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێت وی نەئینن و دڤێن فەرق و جوداهییێ بێخنە د ناڤبەرا خودێ و پێغەمبەرێت ویدا، و دبێژن ئەم باوەرییێ ب هندەك پێغەمبەران دئینین و ب هندەکان نائینین، و دڤێن بۆ خۆ ڕێکەکا ناڤنجی د ناڤبەرا [باوەری و گاوریییێدا] بگرن.

﴿١٥١﴾ بێ گۆمان ئەڤە ب دورستی گاورن، و مە ئیزایەکا هەتکبەر بۆ گاوران بەرهەڤکرییە.

﴿١٥٢﴾ و ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێت وی ئینایین و فەرق و جوداهی د ناڤبەرا واندا نەکرین، [و باوەری ب هەمی پێغەمبەران ئینایی] ئەها ئەڤان خودێ دێ خەلاتێ وان دەتێ، و خودێ ب خۆ ژی گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٥٣﴾ خودانێت کتێبان ژ تە دخوازن، تو کتێبەکێ بۆ وان ژ ئەسمانی بینییە خوارێ ب سویند وان ژ ڤێ مەزنتر ژ مووسایی خواست، گۆتنە [مووسایی] کا خودێ ب ئاشکەرایی نیشا مە بدە، و ژ بەر ستەمکارییا وان برویسییا ئاگری ل ئەسمانا ئەو گرتن، و پشتی نیشانێت ئاشکەراکەر ژی بۆ هاتین، دیسا گۆلك بۆ خۆ گرتن و پەرستن، پاشی ئەم لێ بۆرین، و مە نیشانێت ئاشکەراکەر دانە مووسایی.

﴿١٥٤﴾ ژ بەر کو دا پەیمانا وان یا موکوم بیت، مە [چیایێ] (طور) ڕاکرە هنداڤ سەرێ وان و مە فەرمانا وان کر: داچەمیایی [و خۆشکاندی بۆ خودایێ ئەو ژ بەرزەبوونێ ڕزگارکرین] د دەرگەهێ قودسێڕا بدەنە ژۆر، و مە فەرمانا وان کر زێدەگاڤییێ د شەنبییێدا نەکەن [و نەدەنە سەر بڕیارا خودێ] و مە پەیمانا موکومکری ژ وان ستاندن.

﴿١٥٥﴾ ڤێجا ژ بەر پەیمان شکاندن و باوەری نەئینانا وان ب نیشان و ئایەتێت خودێ، و کوشتنا وان ژ بێ بەختی و نەهەقی بۆ پێغەمبەران، و گۆتنا وان دلێت مە ب کاڤلانکن [ژ بەر هندێ تێ ناگەهین] [وەنینە وەکی ئەو دبێژن] بەلکی خودێ ژ بەر گاورییا وان یێت پەردەسەر کرین، ڤێجا کێمەك ژ وان [نە گەلەك] باوەرییێ پێ دئینن.

﴿١٥٦﴾ دیسا ژ بەر نەباوەرئینانا وان ب عیسایی و گۆتنا وان یا زێدە بێ بەخت ل سەر مەریەمێ.

﴿١٥٧﴾ دیسا ژ بەر گۆتنا وان ب ڕاستی مە عیسایێ کوڕێ مەریەمێ کو پێغەمبەرێ خودێیە، مە یێ کوشتی، و وان ب خۆ ژی نە عیسا کوشتییە و نە ل دار داییە [ئانکو ل سەر داران نەکوشتییە و هەلاویستییە] بەلێ ل بەر وان [ئەوێ کوشتی و عیسا] وەکی ئێك لێ هاتن، و ئەو ب خۆ ژی ل سەر کوشتنا عیسایی ب گۆمانن، و چو زانین پێ نینن ژ بلی دویکەڤتنا گۆمانێ، و ب ڕاستی وان عیسا نەکوشتییە.

﴿١٥٨﴾ بەلێ خودێ ئەو ب بال خۆڤە بلندکرییە، و خودێ ب خۆ یێ سەردەست و کاربنەجهـ و فەرمانڕەوایە.

﴿١٥٩﴾ چو کەس ژ خودانێت کتێبان [مەخسەد جوهی و فەلەنە] نامینن باوەرییێ ب عیسایی نەئینن بەری مرنا وی [دەمێ دئێتە خوارێ بۆ کوشتنا دەجالی]، و ڕۆژا قیامەتێ ل سەر هەمییان دێ بیتە شاهد [کو وی یێ گەهاندی ئەو بەندەیێ خودێیە و پێغەمبەرە].

﴿١٦٠﴾ ڤێجا ژ بەر ستەما جوهییان دکر و ژ بەر ڕێگرتنا وان یا گەلەك بۆ ڕێکا خودێ، مە ژی هندەك تشتێت پاقژ و بۆ وان دورست و حەلال، ل سەر نەدورستکرن.

﴿١٦١﴾ و دیسا ژ بەر وەرگرتن و خوارنا وان بۆ سەلەفێ و ئەو ب خۆ فەرمانا وان هاتبوو کرن وەنەکەن، و ژ بەر خوارنا وان بۆ مالێ خەلکی ژ بێ بەختی و ژ نەهەقی [من ژی تشتێ بۆ وان پاقژ و دورست، نەدورست کر]. و ب ڕاستی مە ئیزایەکا ب ژان بۆ گاوران ژ وان بەرهەڤکرییە.
﴿١٦٢﴾ بەلێ ژ وان یێت ڕەهوان و شارەزا د زانینێدا [وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی و ئەسەدێ کوڕێ عوبەیدی و ئەسەدێ کوڕێ سەعیە] و یێت باوەری ئینایین، باوەرییێ ب ئەوا بۆ تە و بۆ [پێغەمبەرێت] بەری تە هاتی دئینن، و بەردەوام نڤێژان دکەن و زەکاتێ ددەن، و باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ دئینن، ب ڕاستی ئەم ڤان دێ خەلاتەکێ مەزن دەینێ.
﴿١٦٣﴾ ب ڕاستی مە وەحی بۆ تە هنارت هەروەکی مە وەحی بۆ نووح و پێغەمبەرێت پشتی وی هاتین هنارتی. و مە وەحی بۆ ئیبراهیمی و ئیسماعیل و ئیسحاق و یەعقووب و کوڕێت وی و عیسا و ئەیووب و یوونس و هاروون و سولەیمان، و [مە کتێبا ب ناڤێ] زەبوور دا داوودی.
﴿١٦٤﴾ و پێغەمبەر مە هنارتن ژ وان یێت مە بەری نوکە سەرهاتییا وان بۆ تە ڤەگێڕایی و هندەك پێغەبەرێت دی ژی مە هنارتن، و بەحسێ وان مە بۆ تە نەکرییە، و ب ڕاستی خودێ د گەل مووسا ئاخڤتییە.
﴿١٦٥﴾ ئەو پێغەمبەر مزگینئین و ئاگەهدارکەر بوون، دا مرۆڤان بەرانبەری خودێ پشتی هنارتنا پێغەمبەران، چو هێجەت نەمینن، و خودێ ب خۆ ژی یێ زالکەر و کاربنەجهە.
﴿١٦٦﴾ بەلێ خودێ شادەیییێ ب وێ کتێبا ب زانینا خۆ بۆ تە ئینایيە خوارێ ددەت [کو ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودێیە و تو پێغەمبەری] و ملیاکەت ژی شادەیییێ ددەن، و شادەیییا خودێ بەسە.
﴿١٦٧﴾ ئەوێت گاوربووین و مرۆڤان ژی ژ ڕێکا خودێ ددەنە پاش، ب ڕاستی ئەو بەرزەبوونەکا دویر بەرزە بووینە.
﴿١٦٨﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربووین و ستەم کرین، ب ڕاستی خودێ لێ نابۆریت و بەرێ وان نادەتە چو ڕێکێت [سەرفەرازییێ].
﴿١٦٩﴾ ژ بلی ڕێکا دۆژەهێ کو هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەڤە ب خۆ ل دەڤ خودێ ب ساناهییە.
﴿١٧٠﴾ گەلی مرۆڤان ب ڕاستی پێغەمبەرەك ژ لایێ خودایێ هەوەڤە ب دینەکێ هەق و ڕاست هات، ڤێجا باوەرییێ پێ بینن بۆ هەوە چێترە، و ئەگەر باوەرییێ پێ نەئینن و ببنە گاور [بزانن] هەر تشتێ د ئەرد و ئەسمانانامدا هەی بۆ خودێیە، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە.
﴿١٧١﴾ هەی خودانێت کتێبان [مەخسەد فەلەنە] هوین توندییێ د دینێ خۆدا نەکەن [کا دینێ هەوە یێ چاوایە وەسا وەربگرن، عیسا پێغەمبەرە و بەندەیێ خودێیە، و حاشا نەکوڕێ خودێیە]. و ژ ڕاستی و هەقییێ پێڤەتر د ڕاستا خودێدا نەبێژن، ب ڕاستی هندی عیسایە مەسیحێ کوڕێ مەریەمێ، پێغەمبەرێ خودێیە و ب پەیڤا خۆ [ببە] چێکرییە، کو ئاراستەی مەریەمێ کربوو، و ئەو جانەکە ژ خودێ. ڤێجا باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێت وی بینن، و هوین [د دەرهەقێ خودێدا نەبێژن]

[خودێ] سێنه، ڤێ ئاخفتنێ بهێلن، بۆ هەوە چێتره. ب ڕاستی خودێ پەرستییەكێ تەك و تنێیه، یێ پاك و پاقژ و بلنده ژ هندێ كو زارۆكەك بۆ هەبیت. و كا چ د ئەرد و ئەسمانان‌دا هەیە یێ خودێیه و بەسه كو ڕاگر و ڕێڤەبەرێ [ئەرد و ئەسمانانه و هەچیێ تێدا هەی].

﴿١٧٢﴾ عیسا خۆ مەزن ناكەت كو بەندەیێ خودێ بیت و ملیاكەتێت نێزیكێت خودێ ژی، و هەر كەسێ خۆ ژ پەرستنا وی بلندتر لێ بكەت و خۆ مەزن بكەت، ب ڕاستی خودێ دێ وان هەمییان ل دەڤ خۆ كۆمكەت.

﴿١٧٣﴾ ڤێجا ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت قەنج كرین، ئەڤانه خودێ دێ كرییا وان دەتێ، و ژ كەرەما خۆ هێژ پتر دێ دەتێ، بەلێ ئەوێت خۆ بلند دیتین و خۆ مەزنكرین، ئێدی خودێ دێ وان ب بەر ئیزایەكا ب ژان ئێخیت. و ژ بلی خودێ چو هاریكار و پشتەڤانان بۆ خۆ نابینن.

﴿١٧٤﴾ گەلی مرۆڤان ب ڕاستی نیشان و بەلگەیەكا گۆمانبڕ ژ لایێ خودایێ هەوەڤە بۆ هەوە هات [كو پێغەمبەره و چو هێجەتان بۆ هەوە نەهێلیت، هەمی تشتان بۆ هەوە ڕاست و دورست دیار بكەت]، و مە ڕۆناهییەكا ڕۆنكەر [كو قورئانه] بۆ هەوە هنارت.

﴿١٧٥﴾ ڤێجا ئەوێت باوەری ب خودێ ئینایین و خۆ ب وێ باوەرییێ و قورئانێڤه گرتین. خودێ وان دێ گەهینیته دلۆڤانی [بەحەشتا] و كەرەما خۆ و دێ وان ڕاستەڕێ كەت.

﴿١٧٦﴾ [هەی موحەممەد] پسیارا میراتێ وی مری ئەوێ نه باب و باپیر و نه كوڕ و نه نەڤی هەین، ژ ته دكەن [كا چاوانه] بێژه: ژ خۆ خودێ دێ بۆ هەوە میراتێ وی دیاركەت، ئەگەر مرۆڤەك مر و چو زارۆك و نەڤی [دویندەه] نەبن و چو باب و باپیر ژی نەبن و خویشكەكا [دەیبابی یان یا بابێ نەیا دەیكێ ب تنێ] هەبیت، نیڤا میراتێ وی بۆ خویشكا وییه، و ئەگەر خویشك مر و چو دویندەه و باب و باپیر نەبن، برا دبیته میراتخۆرێ وێ، و ئەگەر ژ دو خویشكان و پتر بن، دوسێكا میراتی بۆ وانه، و ئەگەر خویشك و برا د گەلێك بن، بارا برایی تەمەتی بارا دو خویشكانه. دا هوین مافێ كەسێ نەخۆن و د سەردا نەچن، خودێ بۆ هەوە ڕۆن دكەت، و ب ڕاستی خودێ ب هەمی تشتان یێ زانا و ئاگەهداره.

سۆرەتا مائیدە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٢٠) ئایەتە

﴿١﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، سۆز و پەیمانێت خودێ ژ هەوە وەرگرتین، ب جه بینن، گیانداریێت ڕاگرتنێ یێت گیاخۆر [وەکی کەوالی و حێشتران و چێلان] بۆ هەوە دورست بوون، ژ بلی ئەڤێت دێ بۆ هەوە ئێنە خواندن، و دیسا ژ بلی نێچیرکرنا وان و هوین د ئیحرامان‌دا [بۆ حەجێ یان عومرەیێ] و نێچیرێ بۆ خۆ دورست نەکەن و هوین د ئیحراماندا. ب ڕاستی خودێ چ بڤێت دێ بڕیارێ پێ دەت و حوکمی پێ کەت.

﴿٢﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، نەدەنە سەر ڕێ و نیشانێت دینێ خودێ، و حورمەتا هەیڤێت حەرامکری و ب ڕویمەت [کو (ذي القعدة)، و (ذي الحجة)، و موحەڕەم، و ڕەجەبن] نەشکێنن [و شەڕی تێدا نەکەن] و ڕێکا قوربانان و تەرشێت ڕستك د ستۆیدا [کو دیارینە بۆ کەعبەیێ] نەگرن، و بۆ خۆ دورست نەکەن، و بۆ خۆ دورست نەکەن هوین ڕێکا وان بگرن، ئەوێت ژ بەر دەستڤەئینانا کەرەم و ڕازیبوونا خودایێ خۆ قەستا مالا خودێ دکەن. هەر وەختێ هوین ژ ئیحرامان دەرکەڤتن ڤێجا نێچیرا خۆ بکەن. و بلا نەڤیانا هەوە بۆ دەستەکەکێ کو [سالا حودەیبییە] ڕێکا کەعبەیێ ل هەوە گرتبوو وە ل هەوە نەکەت هوین دەستدرێژییێ بکەن، و ل سەر باشی و پارێزکارییا خودێ هاریکاریێت ئێك بن. و ل سەر گونەه و دەستدرێژییێ هاریکاریێت ئێك نەبن. و پارێزکارییا خودێ بکەن، و ب ڕاستی جزایێ خودێ جزایەکێ دژوارە.

﴿٣﴾ [گۆشتێ] مراران و خوین [یا ڕۆن] و گۆشتێ بەرازان و یێ نە ژ بۆ خودێ هاتییە سەرژێکرن و [گۆشتێ] تەرشا هاتییە فەتساندن، و [گۆشتێ تەرشا] ب داروبەران هاتییە کوشتن و [گۆشتێ تەرشا] کەڤتی [و مری] و [گۆشتێ تەرشا] ب قۆچان مربیت و [گۆشتێ] دەهبەیان خواری، ئەو نەبیت یا هوین ڤێڕا دگەهن و ڤەدکوژن، و [گۆشتێ تەرشا] کو ل سەر کەڤرێت چکلاندی دئێتە ڤەکوشتن، ل سەر هەوە هاتە حەرامکرن، دیسا هوین بەخت و ئێغبالا خۆ ژ فالڤەگرتنێ بخوازن ل سەر هەوە هاتە حەرامکرن [ژ ڕێز و سەروبەرێت عەرەبان ئەو بوو ئەگەر وان کارەك ل بەربایە چ وەغەربایە چ ژنئینان یان هەر تشتەکێ دی، بەختێ خۆ ب ڕێکا فالڤەگرتنێ دجەڕباندن، سێ تیر هەبوون ل سەر ئێکێ نڤێسی بوو، ((خودێ فەرمانا من دکەت))، یا دووێ ((خودێ من ناهێلیت)) و یا سێیێ یا بێ نڤێسین بوو، و دا ئێکی ژ کاڤلانکی کێشن، ئەگەر دەرکەڤتبایە ((بکە))، دا کەت و ئەگەر دەرکەڤتبا ((نەکە))، نەدکر، و ئەگەر یا بێ نڤێسین بایە دا کەتە د ناڤدا و جارەکا دی کێشیت]، و کارئینانا ڤێ گونەهێ دەرکەڤتنە ژ ڕێکا ڕاست، ئەڤرۆ ئەوێت گاوربوویین یێت بێ هیڤی بوویین دینێ هەوە پویچ بکەن، و هەوە ژێ دەربێخن، ڤێجا هوین ژ وان نەترسن و ژ من بترسن، ئەڤرۆ من دینێ هەوە تەمام کر [کێماسی تێدا نەمایە ژ بەر هندێ نابیت چو ژێ بێتە کێمکرن و چو لێ زێدە ببیت] و من خنێك و کەرەمێت خۆ بۆ هەوە تەکووزکرن.

[بگره ژ ڕاستەڕێکرنێ و تەکووزکرنا دینی و ڤەکرنا مەکەهێ و بێ هیڤیکرنا گاوران ژ دینێ هەوە کو بشێن پویچکەن و نەهێلن] و من دینێ ئیسلامێ بۆ هەوە هەلبژارت و ئەو دینە ل دەڤ خودێ و چیێت دی نە، بەلێ هەر کەسێ ژ برساندا نەچار ببیتە [خوارنا مراری و نەدورستکری یێت د دویڤدا] بێی کو دل ل سەر گونەهێ هەبیت [و بخۆت گونەهـ ل سەر نینە] ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٤﴾ [هەی موحەممەد] ئەو ژ تە دپرسن کا چ بۆ وان هاتییە دورستکرن [حەلالکرن] بێژە: تشتێ پاقژ بۆ هەوە هاتە دورستکرن، و ئەو نێچیرا جانەوەرێت جەڕباندی [فێرکری وەکی سە و شاهینی] ب وی شەرتی کو هوین فێری وێ بکەن یا خودێ نیشا هەوە دایی، [ئانکو ئەگەر گۆتێ هەڕە، بچیت، ئەگەر گۆتێ وەرە بهێت، و ئەگەر گرت بۆ خودانێ خۆ بگریت، نە بۆ خۆ، و ئەگەر گۆتێ بهێلە، بهێلیت]. ڤێجا ئەو نێچیرا بۆ هەوە دگرن، ناڤێ خودێ ل سەر بینن [وەختێ هوین دهنێرنێ، یان ڤێرا دگەهن و ڤەدکوژن] و بخۆن، و پارێزکارییا خودێ بکەن، ب ڕاستی خودێ د حسابێدا یێ دەست سڤکە.

﴿٥﴾ ئەڤرۆ تشتێ پاك و پاقژ بۆ هەوە هاتە دورستکرن، و دەستکوژێ خودان کتێبان [ئانکو جوهی و فەلەیان] بۆ هەوە دورستە، و یێ هەوە ژی بۆ وان یێ دورستە، و کچێت شەریف و پاك و پاقژ و ئازاد ژ موسلمانان، و کچێت دەهمەن پاقژ ژ ئەوێت بەری هەوە کتێب بۆ هاتین [کو جوهی و فەلەنە] بۆ هەوە دورستە مار بکەن، ئەگەر هوین مەهرا وان بدەنێ، و د دەهمەن پاقژ بن، و زناکەر نەبن، و وان ب دزیڤە بۆ خۆ نەکەنە یار، و هەر کەسێ شوینا باوەرییێ بینیت گاور ببیت، بێ گۆمان وی کار و کریارێت خۆ پویچ کرن، و ڕۆژا قیامەتێ ژی ئەو یێ بەرزیانە.

﴿٦﴾ گەلی خودان باوەران، ئەگەر هەوە ڤیا ڕابن نڤێژێ بکەن [و هوین یێت بێ دەستنڤێژ بن] ئێدی هوین سەروچاڤێت خۆ و دەستێت خۆ هەتا ئەنیشکا بشۆن، و سەرێ خۆ ڤەمالن، و پییێت خۆ هەتا گۆزەکان بشۆن، و ئەگەر هوین د بێ نڤێژ بن [ب جەنابەت بن] خۆ بشۆن، و ئەگەر هوین د نەساخ بن، یان ل سەر وەغەرێ بن، یان ئێك ژ هەوە ژ تارەتێ [دەستاڤێ] هات، یان هوین چۆبنە نڤینا ژنێ، و ئاڤ ب دەست هەوە نەکەڤت [کو تێرا هەوە بکەت دەستنڤێژێ پێ بگرن یان سەرێ خۆ پێ بشۆن]، ب ئاخەکا پاقژ تەیەمومێ بکەن، و سەروچاڤ و دەستێت خۆ پێ ڤەمالن، خودێ [ب ڤێ فەرمانێ کو هوین ب ئاڤێ یان ب ئاخێ خۆ پاقژ بکەن، وەختێ هەوە دڤێت نڤێژان بکەن یان ب هەمی فەرمانێت خۆ] نەڤێت بەرتەنگی و زەحمەتێ بۆ هەوە چێکەت، بەلێ دڤێت هەوە ژ گونەهان پاقژ بکەت و خنێکێت خۆ ل سەر هەوە تەمام بکەت، دا هوین سوپاسییا وی بکەن.

﴿٧﴾ [گەلی خودان باوەران] خنێك و کەرەمێت خودێ و وێ پەیمانا خودێ د گەل هەوە گرێدایی بیننە بیرا خۆ [کو پەیمانا عەقەبەیە] وەختێ هەوە گۆتی مە بهیست و مە گوهداری کر، و پارێزکارییا خودێ بکەن، بێ گۆمان خودێ ب ئاگەهە ژ وێ یا د سنگ و دلاندا ڤەشارتی.

﴿٨﴾ گەلی خودان باوەران ل بەر فەرمانا خودێ د ڕاوەستیایی بن [و هەمی تشتان ژ بۆ خودێ پێ ڕابن]، و ب ڕاستی شادەییێ بدەن، و بلا نەڤیانا هەوە بۆ دەستەکەکێ، هەوە پال نەدەت هوین

دادوەرییێ [عەدالەتێ] نەکەن، [بلا هەوە نەڤێن ژی] و دادوەرییێ بکەن ئەو نێزیکترە بۆ پارێزکارییێ، و پارێزکارییا خودێ بکەن، ب ڕاستی کارێ هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە.

﴿٩﴾ خودێ پەیمانا داییە ئەوێت باوەری پێ ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، کو گونەهـ ژێبرن و خەلاتەکێ مەزن بارا وانە.

﴿١٠﴾ بەلێ ئەو کەسێت گاوربوویین و ئایەتێت مە درەو دەرئێخستین، ئەو دۆژەهینە [جەهنەمینە].

﴿١١﴾ گەلی خودان باوەران قەنجییا خودێ د گەل هەوە کری بینە بیرا خۆ، وەختێ دەستەکەکێ ڤیایی دەستێت خۆ ب خرابییێ درێژ بکەنە هەوە، دەستێت وان ژ هەوە دانە پاش، و پارێزکارییا خودێ بکەن، و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ موکوم بکەن.

﴿١٢﴾ بێ گۆمان خودێ پەیمانا موکوم ژ ئسرائیلییان وەرگرت، و دوازدە شاهد و بەرپرس ناڤدارکرن و بۆ هنارتن، و خودێ گۆتە وان ب ڕاستی ئەز پشتەڤان و هاریکارێ هەوەمە، ئەگەر هوین نڤێژان ب دورستایی بکەن، و زەکاتا مالێ خۆ بدەن، و باوەرییێ ب پێغەمبەرێت من بینن و پشتەڤانییا وان بکەن و قەدرێ وان بگرن، و قەرەکی باش د گەل خودێ بکەن [ئانکو خێر و خێراتان د ڕێکا خودێدا بکەن]. ب ڕاستی ئەز دێ گونەهێت هەوە ژێ بەم و دێ هەوە ئێخمە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕویبار د بنڕا دهەڕکن، ڤێجا هەچیێ پشتی ڤێ گاور ببیت بێ گۆمان وی ڕێکا ڕاست بەرزە کر.

﴿١٣﴾ و ژ بەر شکاندنا وان بۆ سۆز و پەیمانێت خۆ، مە لەعنەت ل وان کر [مە ژ دلۆڤانییا خۆ دویرئێخستن] و مە دلێ وان ڕەق کر، تەوراتێ ڤاڕێ دکەن و دگوهۆڕن، و پشکەکا باش [ژێ] کو فەرمانا وان پێ دهاتەکرن، هێلان و ژ بیرا خۆ برن، [هەی موحەممەد] کێمەك ژ وان نەبن [ئەو ژی ئەون یێت موسلمان بوویین] یێت دی بەردەوام دێ خیانەتێ [و شکاندنا سۆز و پەیمانان هەتا ڕۆژا قیامەتێ] ژێ بینی، ڤێجا لێ ببۆرە و چاڤێت خۆ ژێ بگرە. ب ڕاستی خودێ حەژ قەنجیکاران دکەت.

﴿١٤﴾ ژ وان ژی ئەوێت گۆتین، ئەم هاریکار و پشتەڤانێت عیساینە، مە پەیمان وەرگرت، پشکەکا باش ژێ ئەڤا پەیمان ل سەر هاتییە ستاندن ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتن و ژ بیرکرن، [و ژ بەر هندێ] مە دژمناتی و نەڤیان ئێخستە د ناڤ واندا هەتا ڕۆژا قیامەتێ، و خودێ دێ وان ب کار و کریارێت وان کرین ئاگەهدار کەت [و دێ جزایێ شکاندنا پەیمانا خۆ خۆن].

﴿١٥﴾ گەلی خودان کتێبان ب ڕاستی پێغەمبەرێ مە [موحەممەد] بۆ هەوە هات، دا گەلەکا هەوە ژ کتێبێت خۆ ڤەشارتی [وەکی سالۆخێت پێغەمبەری، بڕیارا ڕەجمێ، سەرهاتییا خودانێت شەنبییێ... هتد.] ئاشکەرا بکەت، و ژ گەلەکێ ژی دبۆریت [ئەوا هوین ژ تەورات و ئنجیلێ ڤەدشێرن، ئاشکەرا ناکەت]. ب سویند ژ دەڤ خودایێ هەوە ڕۆناهییەك [کو پێغەمبەرە] و کتێبەکا ئاشکەراکەر [کو قورئانە] بۆ هەوە هات.

﴿١٦﴾ خودێ ب وێ [کتێبێ] ئەوێت ب دویف ڕازیبوونا خودێ دکەڤن ڕاستەڕێ دکەتە ڕێکا سلامەتییێ و ڕزگاربوونێ، و وان ب دەستویرا خۆ ژ تاریستانان دەردئێخیتە بەر ڕۆناهییێ، و وان ڕاستەڕێ دکەت.

﴿١٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین: مەسیحێ كوڕێ مەریەمێ خودێیە ئەو گاوربوون [ژ بەر ڤێ گوتنێ]. [هەی موحەممەد] بێژە وان: ئەرێ ئەگەر خودێ بڤێت، عیسایێ كوڕێ مەریەمێ و دەیكا وی، و هندی د ئەردیدا هەیین بەرزیان و وێران بكەت، كی دشێت نەهێلیت و خۆ بدەتە بەر بڕیارا خودێ؟ و سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان و تشتێ د ناڤبەرا هەردووكاندا هەر یێ خودێیە، چ یا بڤێت دێ چێكەت. نێ خودێ ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدار و خودان شیانە.

﴿١٨﴾ جوهی و فەلە دبێژن: ئەم زاڕۆكێت خودێ و خۆشڤییێت وینە، بێژە: [ئەگەر وەیە وەكی هوین دبێژن] پا بۆچی هەوە ب گونەهێت هەوە ئیزا ددەت، بەلێ هوین مرۆڤن وەكی هەمی مرۆڤێت خودێ چێكرین. ڤێجا یێ وی بڤێت لێ ناگریت، و یێ بڤێت دێ ئیزا دەت. و سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان و تشتێ د ناڤبەرا واندا هەر یێ خودێیە، و [بزانن] دویماهیك هەر خودێیە هوین لێ بزڤڕنەڤە.

﴿١٩﴾ گەلی خودان كتێبان: دا هوین نەبێژن [پشتی ڤەبڕینا پێغەمبەران] چو مزگینئین و ئاگەهداركەر بۆ مە نەهاتینە، پێغەمبەرێ مە، پشتی ڤەبڕین و سستبوونا هنارتنا پێغەمبەران بۆ هەوە هات دا كاروبارێت دینی بۆ هەوە ئاشكەرا بكەت، بێ گۆمان مزگینئین و ئاگەهداركەر بۆ هەوە هات، و خودێ ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدارە.

﴿٢٠﴾ [گەلی ئسرائیلییان] بیننە بیرا خۆ دەمێ مووسایی گۆتییە ملەتێ خۆ: ملەتێ من بیرا خۆ ل وان خێر و خۆشییێت خودێ د گەل هەوە كرین بینن، وەختێ پێغەمبەر ژ هەوە ڕاكرین، و هندەك ژ هەوە كرینە میر و مەلك [یان هوین خانەدان و حالخۆش كرن، ب ژن و مال و خدام و خولام ئێخستن]. و ئەو قەدر دا هەوە یێ نەدایییە كەسێ ژ دنیایێ هەمییێ.

﴿٢١﴾ ملەتێ من هەڕنە سەر ئەردێ پیرۆز [كو قودسە] ئەوێ خودێ بۆ هەوە نڤێسی [ئەڤە هندی ئەو د چاك و باش بوون، بەلێ وەختێ خراب بوویین ژێ هاتنە دەرئێخستن]. و ب پاشدا نەزڤڕن ژ ترساندا، هوین دێ خوسارەت بن.

﴿٢٢﴾ گۆتن: یا مووسا ب ڕاستی هندەك كەسێت ب هێز و زەبردەست تێدانە، و ئەم ناچینە تێدا هەتا ئەو ژێ دەرنەكەڤن، و ئەگەر ئەو ژێ دەركەڤتن ئەم دێ چینە تێدا.

﴿٢٣﴾ دو زەلامان ژ وان ئەوێت ژ خودێ دترسن، و خودێ كەرەم د گەل كری گۆتن: [ژ هێز و كەلەخ و مەزنییا وان نەترسن] ب سەر واندا بگرن د دەرگەهیدا، ڤێجا ئەگەر هوین چۆنە تێدا دێ ئەو شكێن و هوین دێ ب سەركەڤن. و پشتا خۆ ب خودێ موكوم بكەن ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

﴿٢٤﴾ گۆتن: هەی مووسا ب ڕاستی هندی ئەو تێدا بن، ئەم قەت ناچینە تێدا [مەخسەد باژێرێ قودسێیە] تو و خودایێ خۆ هەڕن شەڕی بكەن ئەم دێ ل ڤێرێ د ڕوینشتی بین [ئانكو تو و خودایێ خۆ وان دەربێخن، مە تاقەتا وان نینە].

﴿٢٥﴾ [مووسایی گۆت:] خودێوۆ بەس من شۆلە ب خۆ و برایێ خۆ هەیە، ڤێجا ناڤبەرا مە و ڤی ملەتێ ژ ڕێ دەركەڤتی ناڤبڕ بكە.

﴿٢٦﴾ [خودێ] گۆت: ئەو ئەرد هەتا چل سالان ل وان حەرامە و نەدورستە، د ئەردیدا بزڤڕن و نەكەڤنە ل سەر چو ڕێكان [ئانكو هەتا چل سالێت دی ئەو دێ ل وێ دەشتێ مینن بەرزە و ناچنە د باژێرێ قودسێدا]. ڤێجا خەمێ بۆ ملەتێ گاور نەخۆ.

﴿٢٧﴾ سالۆخێ كوڕێت ئادەم ب دورستی ل سەر وان بخوینە، هەر ئێكی ژ وان قوربانەك دابوو، ژ ئێكی هاتە وەرگرتن و ژ یێ دی نەهاتە وەرگرتن، [ئەوێ قوربانێ وی نەهاتییە وەرگرتن] گۆت: بێ گۆمان ئەز دێ تە كوژم. [برایێ وی ئەوێ قوربانێ وی هاتییە وەرگرتن] گۆت: هندی خودێیە ب ڕاستی بەس ژ پارێزكاران وەردگریت.

﴿٢٨﴾ ئەگەر تو دەستێ خۆ درێژكەیە من، دا من بكوژی، ئەز دەستێ خۆ درێژ ناكەمە تە دا تە بكوژم، ب ڕاستی ئەز ژ خودایێ هەمی جیهانێ دترسم.

﴿٢٩﴾ و من دڤێت تو گونەها من و خۆ هەلگری، و ببییە دۆژەهی. نێ هەر ئەڤەیە جزایێ ستەمكاران.

﴿٣٠﴾ دلێ وی گرت برایێ خۆ بكوژیت و گوهداریيا دلێ خۆ كر و برایێ خۆ كوشت. ڤێجا بوو ژ وان یێت خوسارەت.

﴿٣١﴾ ئێدی خودێ قڕەك هنارت و ب دمێ خۆ ئەرد كۆلا، دا نیشا بدەت كا دێ چاوا تەرمێ برایێ خۆ ڤەشێریت، گۆت: خۆلی ب سەرێ من، من نەشیا ئەز وەكی ڤێ قڕێ ژی بم تەرمێ برایێ خۆ ڤەشێرم، ڤێجا بوو ژ پەشێمانان.

﴿٣٢﴾ ژ بەر ڤێ [كوشتنا كوڕێت ئادەمی بۆ ئێكدو] مە ل سەر ئسرائیلییان نڤێسییە، ب ڕاستی هەر كەسێ مرۆڤەكی بێ بەرانبەر یان ژی ژ بۆ خرابییێ د ئەردیدا بكوژیت، هەروەكی وی هەمی مرۆڤ كوشتین، و هەر كەسێ ببیتە ئەگەرێ ژیانا ئێكی هەروەكی بوویە ئەگەرێ ژیانا هەمی مرۆڤان، ب ڕاستی پێغەمبەرێت مە بۆ وان ب نیشانێت ئاشكەراكەر هاتن، پاشی ب ڕاستی پشتی هاتنا وان ژی [یا پێغەمبەران ژی] گەلەك ژ وان زێدە خرابییێ د ئەردیدا دكەن.

﴿٣٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت دژاتی و شەڕی د گەل خودێ و پێغەمبەرێ وی دكەن، و د ئەردیدا دگەڕن دا خرابییێ تێدا بكەن، جزایێ وان ئەوە بێنە كوشتن یان ب دارانڤە بێنە هلاویستن، یان ژی دەست و پییێت وان چەپ و ڕاست بێنە ژێڤەكرن، یان ژی ژ وەلاتێ خۆ بێنە دویرئێخستن، ئەڤ جزایە د دنیایێدا بۆ وان هەتكبەرییە، و د ڕۆژا قیامەتێدا ئیزایەكا مەزن بۆ وان هەیە.

﴿٣٤﴾ ژ بلی وان ئەوێت ل خۆ زڤڕین و تۆبەكرین، بەری هوین بشێن بگرن [و جزا بكەن]، بزانن ب ڕاستی خودێ لێنەگر و دلۆڤانە.

﴿٣٥﴾ گەلی خودان باوەران، پارێزكاریيا خودێ بكەن، دا هوین بگەهنە ڕازیبوونا وی ل ڕێكان بگەڕن، [ئانكو ڕێكێت ڕازیبوونا وی بگرن و لێ بگەڕن] و جیهادێ د ڕێكا خودێدا بكەن، دا هوین سەرفەراز ببن.

﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربوویین، ئەگەر هندی د ئەردیدا یێ وان بیت و هندی دی ژی دگەل، دا پێش خۆڤە بدەن، و ژ ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ ڕزگار ببن، ژ وان نائێته وەرگرتن [و ئەو ژ وێ ئیزایێ ڕەها نابن] و ئیزایەکا ب ژان بارا وانە.

﴿٣٧﴾ وان دڤێت [ڕۆژا قیامەتێ] ژ ئاگری دەرکەڤن، بەلێ ئەو ژێ دەرناکەڤن و بۆ وان ئیزایەکا ب دۆم و بەردەوام هەیە.

﴿٣٨﴾ و زەلامێ دز و ژنا دز دەستێت وان [د گرێچکێڕا] ببڕن، جزایێ کارێ وان کری، و ئەڤە پاشڤەبرنەکە ژ خودێ [دا ئەو ب پاشڤە بچن و دزییێ نەکن و خەلك وان بۆ خۆ بکەنە چامە]، و خودێ ب خۆ ژی سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٣٩﴾ ڤێجا هەر کەسێ [دزەکی] پشتی [ب دزییا خۆ] ستەم ل خۆ کری، پەشێمان ببیت و ل خۆ بزڤڕیت و تۆبە بکەت و خۆ چێکەت و باش بکەت، ب ڕاستی خودێ دێ تۆبەیێ دەتە سەر، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٤٠﴾ ما تو نوزانی کو ب ڕاستی سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان یێ خودێیە، یێ بڤێت دێ ب بەر ئیزایێ ئێخیت، یێ بڤێت دێ ئازاکەت، و خودێ ب خۆ ژی ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.

﴿٤١﴾ هەی پێغەمبەر، بلا تە ب خەم نەئێخن ئەوێت خۆش ب بەر گاورییێڤە دچن [ژ دوڕوییان] ئەوێت سەردەڤ دبێژن: باوەری مە ئیناییە، و ئەو ب خۆ هێژ دلێت وان د بێ باوەرن، و دیسا [بلا تە ب خەم نەئێخن] ئەوێت بوویینە جوهی، زێدە گوهدارییا درەوان دکەن، و گوهدارییێ بۆ دەستەکەکا دی دکەن کو [ژ مەزناتی] نەهاتینە دەڤ تە، ئاخفتنان ڤاڕێ دکەن و ژ جهێ وان دبەن، دبێژنە [هەڤالێت خۆ]: ئەگەر موحەممەد ب وێ هاتە هەوە یا مە ڤاڕێ کری ژێ وەرگرن، و ئەگەر ب وێ نەهاتە هەوە، هشیار بن [باوەر ژێ نەکەن] و یێ خودێ بەرزەبوون و گاوری بۆ ڤیایی، ڤێجا تو نابینی ئێك هەبیت تشتێ خودێ ڤیایی نەهێلیت چێ ببیت. ئەڤە ئەون یێت خودێ نەڤیایی دلێت وان پاقژ بکەت، ڕوی ڕەشی و شەرمزاری بۆ وان بیت د دنیایێدا و ئیزایەکا مەزن د ئاخرەتێ ژیدا بۆ وان هەیە.

﴿٤٢﴾ گوهدارییا درەوان دکەن، و بەرتیل و مالێ حەرام و نەدورست دخۆن، ڤێجا ئەگەر ئەو هاتنە دەڤ تە [دا حوکمی د ناڤبەرا واندا بکەی] ڤێجا تە دڤێت حوکمی د ناڤبەرا واندا بکە و یان ڕوییێ خۆ ژێ وەرگێڕە. د بنیڕا نەشێن زیانەکێ بگەهیننە تە، و ئەگەر تە حوکم د ناڤبەرا واندا کر، ڤێجا حوکمی ب دادوەری د ناڤبەرا واندا بکە، ب ڕاستی خودێ حەژ دادوەران (عادلان) دکەت.

﴿٤٣﴾ و چاوا ئەو قەستا تە دکەن و حوکمێ تە دخوازن؟! و تەورات ل دەڤ وانە، بڕیارا خودێ تێدایە [کا حوکمێ زناکەری چییە] و پاشی پشتا خۆ ددەنە حوکمێ تە [ئەوێ وەکی یێ تەوراتێ]، و ب ڕاستی ڤان باوەری نەئیناییە و نە ژ خودان باوەرانن.

﴿٤٤﴾ ب ڕاستی مە تەورات ئیناییە خوار، ڕاستەڕێیی و ڕۆناهی تێدایە، و پێغەمبەرێت خۆ سپارتینە خودێ ل دویف تەوراتێ حوکم بۆ جوهییان دکرن، دیسا خودێناس و زانایان ژی حوکم ب وێ دکر ئەوا

ژێ هاتییه خواستن كو بپارێزن ژ گوهۆڕین و ڤاڕێكرنێ، و ئەو زێرەڤان بوون ل سەر وان [ل سەر جوهییان، دا نەئێتە گوهۆڕین]، [گەلی زانا و ڕێبەرێت جوهییان] ژ مرۆڤان نەترسن [كو ئەگەر هوین ڕاستییێ بێژن، دێ زیانێ گەهیننە هەوە]، و هوین ژ من بترسن، و ئایەتێت من ئەرزان نەفرۆشن، و هەر كەسێ حوكمی ب وێ نەكەت یا من ئینایییە خوارێ ئەو ژ گاورانە.

﴿٤٥﴾ و هەر د وێ [كتێبێدا كو تەوراتە] مە ل سەر ئسرائیلییان نڤێسی، جانێ كوشتی [نەفسا هاتییە كوشتن] ب نەفسا كوژەكییە، و چاڤ ب چاڤییە، و دفن ب دفنێیە و گوه ب گوهییە، و ددان ب ددانییە، و برینان تۆل یا تێدا [ئانكو برین ب برینێیە و بەرانبەری ئێكن]. و هەر كەسێ [مافێ خۆ بهێلیت، و ل گونەهكاری] ببۆریت [و تۆلێ لێ ڤەنەكەت]، ئەو لێبۆرین دێ بۆ بیتە گونەهـ ڕاكەر. و هەر كەسێ حوكمی ب ئەوا مە ئینایییە خوارێ نەكەت، ئەو ژ زۆردارانە.

﴿٤٦﴾ و د دویڤ وانڕا [پێغەمبەرێت ئسرائیلییان]، مە عیسایێ كوڕێ مەریەمێ هنارت، كو ڕاستدەرئێخێ كتێبا بەری خۆیە كو تەوراتە، و مە ئنجیل دایێ، ڕاستەڕێیی و ڕۆناهی تێدایە، و ڕاستدەرئێخا كتێبا بەری خۆیە، كو تەوراتە، و ڕاستەڕێیی و شیرەتە بۆ پارێزكاران.

﴿٤٧﴾ و خودانێت ئنجیلێ، بلا حوكمی ب وێ بكەن ئەوا خودێ د ئنجیلێدا ئینایییە خوار، و هەر كەسێ حوكمی ب وێ نەكەت ئەوا خودێ ئینایییە خوار، ئەو ژ ڕێكا ڕاست و باوەرییێ ڤەدەرن.

﴿٤٨﴾ [هەی موحەممەد] مە كتێب [كو قورئانە] ب هەقییێ بۆ تە هنارت، ڕاستدەرئێخا كتێبێت بەری خۆیە و شاهدە ل سەر وان [كا چ ڕاستە و چ نە، و كا چ ژێ هاتییە گوهۆڕین]، ڤێجا حوكمی ب ئەوا خودێ ئینایییە خوار د ناڤبەرا واندا بكە، و هەقییا بۆ تە هاتی كو قورئانە نەهێلە، و ب دویڤ دلخوازییا وان نەكەڤە. مە هەر ئێك ژ هەوە [مەخسەد پێ جوهی و فەلە و موسلمانن] ڕێكەك و بەرنامەیەك یێ دایێ، و ئەگەر خودێ ڤیابایە، دا هەمییان كەتە ئێك ملەت [ئێك دین و ئێك بەرنامە] دا هەوە ب ئەوا داییە هەوە [كو هوین كرینە گەلەك دین] بجەڕببینیت، ڤێجا دەست ب خێران بكەن، و بكەنە بەرەبەزینك. زڤڕینا هەوە هەمییان ب بال خودێڤەیە، ڤێجا [وێ ڕۆژێ، ڕۆژا قیامەتێ] ئەز دێ هەوە ب وی تشتێ هوین تێدا نەئێك و جودا ئاگەهدار كەم.

﴿٤٩﴾ [و مە ئەڤ قورئانە ب هەقییێ بۆ تە هنارتییە] دا تو حوكمی ب ئەوا خودێ بۆ تە ئینایییە خوار د ناڤبەرا واندا بكەی، و ب دویڤ دلخوازییا وان نەكەڤە، هشیار بە، نەكو ئەو بەرێ تە ژ هندەكا خودێ بۆ تە ئینایییە خوارێ وەرگێڕن، ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ ژ [حوكمێ] تە وەرگێڕان، بزانە خودێ دڤێت وان ب هندەك گونەهێت وان، ئیزا بدەت. ب ڕاستی گەلەك خەلك ژ ڕێكا ڕاست د ڤەدەرن.

﴿٥٠﴾ ئەرێ وان حوكمێ غەیری خودێ دڤێت؟! ما حوكمێ كێ ژ یێ خودێ چێترە، و ئەوێت موكوم باوەری ئینایین باش ڤێ دزانن.

﴿٥١﴾ گەلی خودان باوەران، جوهی و فەلەیان بۆ خۆ نەكەنە دۆست و پشتەڤان، و ئەو خۆ ب خۆ پشتەڤانێت ئێكدونە، و هەچیێ ژ هەوە وان بۆ خۆ بكەتە دۆست و پشتەڤان. ڤێجا ب ڕاستی ئەو ژ وانە، و خودێ ملەتێ زۆردار ڕاستەڕێ ناكەت.

﴿٥٢﴾ ڤێجا تو دبینی ئەوێت نەساخی د دل و دەروونێ واندا هەی، بۆ دۆستینی و هاریكارییا وان ب لەزن، [د دلێ خۆدا] دبێژن: ئەم دترسین نەخۆشییەك بۆ مە چێ ببیت [كو هەوجەی وان ببین]. ڤێجا هیڤی هەیە، خودێ سەركەڤتنەكێ یان ژی فەرمانەكێ ژ دەڤ خۆ [ب پاشڤەبرن و شكەستنا جوهییان و دیاركرنا نهێنییێت دوڕوییان] بدەتە هەوە، ڤێجا ئەو [دوڕوی] ل سەر ئەوا د دلێ خۆدا ڤەشارتین [كو دۆستینی و هاریكارییا جوهییانە، ژ ترسا كو ڕۆژ ل موسلمانان بقولپیت] پەشێمان ببن.

﴿٥٣﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین دێ بێژنە وان [جوهییان]: ئەوێت هەنێ بوون ژ هەمی دلێ خۆ سویند خوارین كو د گەل هەوەنە، كار و كریارێت وان پویچ بوون و ئەو ب خۆ ژی خوسارەت بوون.

﴿٥٤﴾ گەلی خودان باوەران هەچیێ ژ هەوە، ژ دینێ خۆ دەركەڤیت، [زیانێ ناگەهینیتە خودێ] خودێ دێ هندەكێت دی شوینا وان ئینیت، كو خودێ حەژ وان دكەت، و ئەو ژی حەژێ دكەن، د ڕاستا موسلماناندا خۆ دشكێنن و بەرانبەر گاوران خورت و سەربلندن، جیهادێ د ڕێكا خودێدا دكەن، و بۆ خودێ ژ لۆمەییا كەسێ ناترسن و پاكی پێ نینە، و ئەڤە كەرەما خودێیە، ددەتە وی یێ بڤێت، و خودێ [د دلۆڤانی و كەرەما خۆدا] یێ بەرفرەهـ و زانایە.

﴿٥٥﴾ ب ڕاستی پشتەڤانێ هەوە بەس خودێیە، و پێغەمبەرێ وی، و ئەوێت باوەری ئینایین، ئەون یێت بەردەوام نڤێژان دكەن، و زەكاتێ ددەن و خۆ بۆ خودێ دچەمینن و دشكێنن و ل بەر فەرمانا وی د ڕاوەستیایی.

﴿٥٦﴾ و هەر كەسێ خودێ و پێغەمبەرێ وی و موسلمانان بۆ خۆ بكەتە پشتەڤان و هاریكار، [بلا بزانیت] ب ڕاستی هاریكارێت دینێ خودێ و كۆما وی د سەركەڤتینە.

﴿٥٧﴾ گەلی خودان باوەران هوین وان ئەوێت دینێ هەوە دكەنە تڕانە و یاری، ژ ئەوێت بەری نوكە كتێب بۆ هاتین [مەخسەد جوهی و فەلەنە] و گاوران بۆ خۆ نەكەنە دۆست و هاریكار، و پارێزكارییا خودێ بكەن [ئانكو هشیار بن وان نەكەنە پشتەڤان و هاریكار و خۆشڤی] ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

﴿٥٨﴾ و وەختێ هوین بانگێ نڤێژێ ددەن، ئەو تڕانە و یارییان بۆ خۆ پێ دكەن، چونكی ئەو ملەتەكێ نەفام و بێ ئەقلن.

﴿٥٩﴾ بێژە: خودان كتێبینۆ [مەخسەد جوهی و فەلەنە] هوین چو كێم و كاسییان ل سەر مە ناگرن، ئەو نەبیت كو مە باوەری ب خودێ ئینایییە، و ب وێ یا بۆ مە هاتییە خوارێ كو قورئانە، و ب وێ یا بەری نوكە [بۆ پێغەمبەران] هاتییە خوارێ، ئەڤە و باراپتر ژ هەوە ژ ڕێ دەركەڤتینە.

﴿٦٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: ئەرێ ئەز بۆ هەوە بێژم کا کی ل دەڤ خودێ عەیبدارتر و ئیزا خرابترە؟! ئەوە یێ خودێ لەعنەت لێ کری، و ژ دلۆڤانییا خۆ دویر ئێخستی، و خودێ [ژ بەر گونەهێت وی] لێ کەربگرتی بوویی، و هندەك ژ وان کرینە مەیموینك و بەراز و کۆرە کۆلەیێت سەرگاوران، ئەڤان [ڕۆژا قیامەتێ] خرابترین جهـ بۆ وانە، و ڕێ بەرزەترن ژی.

﴿٦١﴾ ئەگەر بێنە دەڤ هەوە دێ بێژن: مە باوەری یا هەی [و ئەو ب خۆ نەوەسایە] ب ڕاستی ئەو ب گاورییێڤە هاتن و هەر ب گاورییێ ژیڤە دەرکەڤتن. و خودێ چێتر دزانیت کا چ ڤەدشارتن.

﴿٦٢﴾ و تو دێ بینی گەلەك ژ وان لەزێ ل گونەهـ و دەستدرێژی و نەیارییێ و خوارنا حەرامی دکەن. چ پیسە کارە ئەو دکەن.

﴿٦٣﴾ بلا خودێناس و زانایان، ئەو ژ گۆتنێت وان یێت ب گونەهـ، و ژ خوارنا حەرامی، دابانە پاش، و چ پیسە کارە ئەو دکەن.

﴿٦٤﴾ و جوهییان گۆت: دەستێ خودێ یێ گرتییە، دەستێ وان بێتە گرێدان [نفرینە ل وان دئێتە کرن، ب چرویکییێ، یان ژی ب هندێ دەستێت وان ب زنجیرێت دۆژەهێ بێنە گرێدان]، و ژ دلۆڤانییا خودێ دویرکەڤتن ژ بەر گۆتنا کرین، بەلێ هەردو دەستێت وی [ئانکو یێت خودێ] دڤەکرینە، چاوا بڤێت وەسا دمەزێخیت. و ب ڕاستی ئەڤ قورئانا بۆ تە هاتییە خوارێ، گاوری و زێدەگاڤی و خرابییا وان پتر لێ دکەت، و مە کەرب و کین و دژمناتی ئێخستییە د ناڤبەرا واندا هەتا ڕۆژا قیامەتێ، هەر گاڤەکا ڤیان ئاگرەکێ شەڕی [ل سەر پێغەمبەری] هەلکەن، خودێ دڤەمرینیت، و د ئەردیدا دگەڕن خرابییان بکەن، و خودێ حەژ خرابکاران ناکەت.

﴿٦٥﴾ ئەگەر خودان کتێبان باوەری ئینابایە، و پارێزکارییا خودێ کربایە، ئەم دا گونەهێت وان ل سەر ڕاکەین و دا بەینە بەحەشتێت تێرخنێك و خۆشی.

﴿٦٦﴾ و ئەگەر وان تەورات و ئنجیل و یا بۆ وان ژ خودایێ وان هاتییە خوارێ ڕاگرتبایە و کار پێ کربایە، ب ڕاستی دا د سەر خۆڕا و د بن خۆڕا و دا ل هنداڤی، خۆن [ئانکو خودێ دا بۆ وان ڕێکان ساناهی کەت کو ڕزقی ژ ئەرد و ئەسمانان بخۆن]. ژ وان هندەك د ناڤنجینە [ئەو ژی ئەون یێت باوەری ئینایین، وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی و یێت وەکی وی] و گەلەك ژ وان د خرابن و پیسەکارە دکەن.

﴿٦٧﴾ هەی پێغەمبەر چ بۆ تە هاتییە خوارێ ژ خودایێ تە بگەهینە [چو ژێ نەڤەشێرن] و ئەگەر تو وەنەکەی، [نەگەهینی و ڤەشێری] تە پەیاما وی نەگەهاند. و خودێ دێ تە ژ مرۆڤان پارێزیت. ب ڕاستی خودێ مرۆڤێت گاور ڕاستەڕێ ناکەت.

﴿٦٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: گەلی خودان کتێبان، هوین ل سەر چو هەقییێ نینن، هەتا هوین تەورات و ئنجیلێ و ئەوا ژ خودایێ هەوە [کو ئەڤ قورئانەیە] بۆ هەوە هاتییە خوارێ، ڕانەگرن و کار پێ نەکەن، و ب ڕاستی ئەڤ قورئانا بۆ تە هاتییە خوارێ گاوری و زێدەگاڤی و خرابییا وان پتر لێ دکەت. ڤێجا بۆ مرۆڤێت گاور ب خەمنەکەڤە.

﴿٦٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین [کو موسلمانن دویکەڤتیییێت پێغەمبەری] و یێت بوویین ە جوهی [دویکەڤتیییێت مووسایی] و فەلە [دویکەڤتیییێت عیسایی] و سابئی [جوینەکە، ژ جوهی و فەلەیان ڤەبوویینە، ستێران دپەرێسن، و هندەك دبێژن ملیاکەتان دپەرێسن] هەر کەسێ ژ ڤان ب دورستی باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ بینیت، و کار و کریارێت چاك بکەت [دێ ژ بەرێ خودێڤە ئێتە خەلاتکرن، و ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس بۆ هەیە، و نە ژی ب خەم دکەڤن.

﴿٧٠﴾ ب ڕاستی مە پەیمانا موکومکری ژ ئسرائیلییان وەرگرت، و مە پێغەمبەر بۆ هنارتن، و هەر گاڤەکا پێغەمبەرەك بۆ وان ب وێ یا نە ب دلێ وان دهات، دەستەکەك درەوین دەردئێخستن [وەکی عیسا و موحەممەد]، و دەستەکەك دکوشتن [وەکی زەکەریا و یەحیایی].

﴿٧١﴾ وان هزر دکر کو چو ئیزا و بەلا ب سەرێ وان نائێن [ژ بەر وێ یا وان ب سەرێ پێغەمبەران دئینا، و ئەو پەیمانێت وان ددان و شکاندن]، ڤێجا [ژ هەقی و ڕاستەڕێیییێ] کۆرە و کەڕ بوون، [پاشی پەشێمان بوون و ل خۆ زڤڕین] پاشی خودێ تۆبە دا سەر وان، پاشی گەلەك ژ وان کۆرە و کەڕ بوون. و خودێ دبینیت کا ئەو چ دکەن.

﴿٧٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین: خودێ مەسیحێ کوڕێ مەریەمێیە گاوربوون [بوونە گاور]، و مەسیحی ب خۆ ژی گۆتییە: گەلی ئسرائیلییان خودێ بپەرێسن کو خودایێ من و خودایێ هەوەیە، و ب ڕاستی هەر کەسێ هەڤپشکان بۆ خودێ چێکەت، ب سویند خودێ بەحەشت ل سەر وی حەرام کرییە و جهێ وی ئاگر و دۆژەهە، نێ ستەمکاران قەت چو هاریکار بۆ نینن.

﴿٧٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین: خودێ ئێکە ژ سێیان گاوربوون [بوونە گاور]، و چو پەرستی نینن ژ خودێ پێڤەتر و ئەگەر ئەوا دبێژن بەس نەکەن و نەهێلن، بێ گۆمان دێ ئیزایەکا ب ژان ژ وان ئەوێت گاوربوویین گریت.

﴿٧٤﴾ ڤێجا ما ئەو [ژ ڤان ئاخڤتنێت پویچ و نەهەق د دەرهەقێ خودێ و پێغەمبەرێ وی عیسایێ کوڕێ مەریەمێدا] تۆبە ناکەن و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ناکەن؟ ب ڕاستی خودێ لێنەگر و دلۆڤانە.

﴿٧٥﴾ مەسیحێ کوڕێ مەریەمێ ژ پێغەمبەری پێڤەتر نینە، و بەری وی پێغەمبەرێت هاتین و چۆیین، و دەیکا وی ژی زێدە یا ڕاستگۆ بوو، هەردووکان ژی خوارن دخوار، بەرێ خۆ بدێ چاوا ئەم نیشانان بۆ وان ئاشکەرا دکەین [ل سەر نەوەییا گۆتنا وان د دەرهەقێ عیسایی و دەیکا ویدا] و بەرێ خۆ بدێ کا چاوا [ژ هەقییێ و نیشانێت ئاشکەرا ل سەر ڕاستییا عیسایی] دئێنە ڤاڕێکرن.

﴿٧٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: هوین چاوا وی شوینا خودێ دپەرێسن ئەوێ نە مفایی دگەهینتە هەوە نە زیانێ. و خودێیە گوهدێر و زانا.

﴿٧٧﴾ بێژە گەلی خودان کتێبان زێدەگاڤییێ د دینێ خۆدا و د دویڤچۆنا هەقییێدا نەکەن [ڤێجا هوین تشتی، ژ جهێ وی بلندتر لێ بکەن، هەروەکی هەوە عیسا - ژ زێدەگاڤی - ژ پێغەمبەراتییێ بلندتر لێ کری] و ب دویڤ دلخوازییا هندەك مرۆڤان [ئەوێت بەری هەوە] نەکەڤن، ب ڕاستی بەری نوکە یێت

بەرزەبووبین، و ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتین، و گەلەك ژی د گەل خۆ بێت بەرزەکرین و سەردابرین، و ڕێکا ڕاست بەرزەکرن.
﴿٧٨﴾ لەعنەت ل وان ئسرائیلییان هاتەکرن، ئەوێت گاوربووبین، ل سەر ئەزمانێ داوودی و عیسایێ کوڕێ مەریەمێ، ژ بەر نەگوهدارییا وان، و زێدەگاڤی ژی دکرن.
﴿٧٩﴾ وان [جوهییان] ئێکدو ژ چو خرابییێت دکرن، نەددانە پاش. چ پیسە کار بوو وان دکر.
﴿٨٠﴾ [هەی موحەممەد] تو گەلەك ژ وان دێ بینی [ژ کەربێت موسلمانان‌دا] دۆستینی و پشتەڤانییا ئەوێت گاوربووبین [ژ موشرکان] دکەن. ب ڕاستی ئەڤە پیسە شۆلە وان داییە بەری خۆ، کەرب و غەزەبا خودێ ل سەر وان بیت، و ئەو دێ هەر د دۆژەهێدا مینن.
﴿٨١﴾ ئەگەر وان باوەری ب خودێ و پێغەمبەری و وان ئایەتێت بۆ پێغەمبەری هاتین ئینابایە، وان دۆستینی و پشتەڤانییا وان [موشرکان] نەدکر، بەلێ باراپتر ژ وان ژ ڕێ دەرکەڤتینە.
﴿٨٢﴾ ب ڕاستی دێ بینی یێ ژ هەمییان دژمنتر بۆ ئەوێت باوەری ئینایین، جوهینە و ئەوێت هەڤپشك بۆ خودێ چێکرین. و ب ڕاستی دێ بینی یێ حەژێکرنا وی پتر بۆ ئەوێت باوەری ئینایین، ئەون ئەوێت دبێژن ئەم هاریکارین [دویکەڤتییێت عیسایینە]، [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ نەجاشیدا هاتبوو خوارێ] چونکی زانا و خودێناس د ناڤ واندا هەبوون، و وان ب خۆ ژی خۆ مەزن نەدکر.
﴿٨٣﴾ هەر وەختەکێ ئەو ئایەتێت بۆ پێغەمبەری هاتین دبهیستن، چاڤێت وان تژی ڕۆندك دبوون ژ بەر وێ هەقییا وان دزانی، دبێژن: خودێوۆ مە باوەری ب تە ئینا، ڤێجا تو مە ژ شاهدان بنڤێسە، [شاهدێت باوەرییێ ب تە و کتێب و پێغەمبەرێت تە دئینن، و شادەیییێ بۆ یەکتاییا تە ددەن].
﴿٨٤﴾ و ما بۆچی ئەم باوەرییێ ب خودێ و ب هەقییا بۆ مە هاتی نائینین، و ئەم دخوازین خودایێ مە، مە بێخیتە د گەل مرۆڤێت چاك و باش [ئانکو مە بکەتە هەڤالێت پێغەمبەری و خودێناسان، و مە ببەتە بەحەشتێ].
﴿٨٥﴾ ڤێجا خودێ بەرانبەری ئەوا گۆتین، ب بەحەشتێت ڕویبار دبنڕا دچن خەلاتکرن، کو هەروهەر دێ تێدا بن، و ئەڤەیە خەلاتێ قەنجیکاران.
﴿٨٦﴾ و ئەوێت گاوربووبین، و ئایەتێت مە درەو دانایین، ئەو دۆژەهینە.
﴿٨٧﴾ گەلی خودان باوەران، ئەو تشتێت خۆش ئەوێت خودێ بۆ هەوە حەلال کرین ل خۆ حەرام نەکەن، و زێدەگاڤییان نەکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ زێدەگاڤان ناکەت [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ هندەك سەحابییاندا هاتە خوارێ، ل بەر بوون ژ ترسێت خودێدا گۆشتی و ژنان و تشتێت خۆش بهێلن و ل خۆ حەرام بکەن].
﴿٨٨﴾ [گەلی خودان باوەران] ئەو تشتێ مە داییە هەوە حەلال و پاقژ بخۆن. و پارێزکارییا خودێ بکەن، ئەو خودایێ هەوە باوەری پێ هەی.

﴿٨٩﴾ خودێ ب سویندا بێ ئنیەت و ئەوا بووییە ئاخڤتن، ل هەوە ناگریت، بەلێ دێ وێ سویندێ ل هەوە گریت ئەوا ژ دلێ هەوە دەردکەڤیت. ڤێجا [ئەگەر ب ڤی ڕەنگی هەوە سویند خوار و هەوە شکاند، یان هەوە ڤیا بشکێنن] جزایێ وێ [و ژێبرنا گونەها سویندێ] زاددانا دەهـ مرۆڤێت بەلنگازە ژ زادێ ناڤنجی، ئەوێ [ڕۆژانە] هوین ددەنە مالا خۆ، یان ژی ب جلك ئێخستنا وانە [وان دەهان هەرئێکێ جلکەك] یان ژی ئازاکرنا بەندەیەکییە، ڤێجا هەچیێ چو ژ ڤان نەدیت [و پێ چێ نەبوو] دڤێت سێ ڕۆژییان بگریت، ئەڤەیە ڕاکرنا [کەفارەتا] سویندا هەوە، ئەگەر هەوە شکاند. و سویندێت خۆ بپارێزن [نە لەزێ ل سویندخوارنێ بکەن، و نە لەزێ ل شکاندنا وێ بکەن، و بێ کەفارەت نەهێلن ئەگەر هەوە شکاند]. ب ڤی ڕەنگی خودێ ئایەتێت خۆ بۆ هەوە ئاشکەرا دکەت، دا هوین سوپاسییا وی بکەن.

﴿٩٠﴾ گەلی خودان باوەران، ب ڕاستی مەی و قومار و بوتێت چکلاندی و دانایی [ل دۆر کەعبەیێ و تێدا] هەرمی و پیسن، ژ کار و عەمەلێ شەیتانینە، ڤێجا هوین خۆ ژێ بدەنە پاش و خۆ ژێ دویر بێخن، دا هوین سەرفەراز ببن.

﴿٩١﴾ ب ڕاستی شەیتانی دڤێت دژمنایی و نەڤیانێ ب مەی و قومارێ بێخیتە د ناڤبەرا هەوەدا، و هەوە ژ بیرئینانا خودێ و نڤێژێ بدەتە پاش، ڤێجا ما هەوە نەبەسە؟! [ئانکو بەسە بهێلن].

﴿٩٢﴾ و گوهدارییا خودێ بکەن، و گوهدارییا پێغەمبەری بکەن، و هشیار بن [ژ وێ بێ ئەمریێ یا هوین پێ ژ فەرمانا خودێ و پێغەمبەری دەرکەڤن]، و هەکە هەوە بەرێ خۆ وەرگێرا و نەگوهداری کر بزانن ب ڕاستی بەس گەهاندنا ڤێ پەیاما ئاشکەراکەر ل سەر پێغەمبەرێ مەیە.

﴿٩٣﴾ [هندەك ژ سەحابییێت پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر پێغەمبەری بن) مربوون بەری حەرامکرنا مەی و قومارێ، ڤێجا هندەك سەحابییان گۆت: ئەرێ پا ئەڤێت بەری نوکە مرین، بەری مەی و قومار حەرام ببن، حوکمێ وان چییە؟! ئینا ئەڤ ئایەتە هاتە خوارێ] چو گونەهـ ل سەر وان نینە، ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت چاك کرین ل سەر ئەوا وان کری [ژ ڤەخوارنا مەیێ و کرنا قومارێ بەری حەرام ببن]. ئەگەر بەری هنگی خۆ ژ حەرامی یان شرکێ پاراستبیت، و باوەری ب خودێ ئینابیت و کار و کریارێت قەنج کربن، پاشی خۆ ژ وی حەرامی دابنە پاش یێ وان باوەری پێ ئینایی، و پاشی بەردەوام بووین ل سەر خۆپارستنێ و کار و کریارێت قەنج کربن، و خودێ ب خۆ ژی حەژ قەنجیکاران دکەت.

﴿٩٤﴾ گەلی خودان باوەران، ب ڕاستی خودایێ هەوە [وەختێ هوین د ئیحرامێدا] ب وێ نێچیرا هوین ب دەست و ڕومێت خۆ دکەن هەوە دجەرببینیت، دا خودێ دیار بکەت کا کی نەپەنی ژ خودێ دترسیت، ڤێجا هەر کەسێ پشتی ڤێ [ئانکو پشتی هاتییە دیارکرن، کا چ حەرامە ل سەر وان کەسێت د ئیحرامێدا] زێدەگاڤییێ بکەت [بلا بزانیت] ب ڕاستی ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ هەیە.

﴿٩٥﴾ گەلی خودان باوەران، نێچیرێ نەکوژن، و هوین د ئیحرامێدا [هەتا هوین ژێ دەرنەکەڤن]، و هەچیێ ژ هەوە ژ قەستا [نێچیرێ] بکوژیت، جزایێ وی تەرشەکێ وەکی نێچیرا کوشتییە، [بکەتە

قوربان شوینا نێچیرا کوشتی] دو مرۆڤێت دادوەر بڕیارێ پێ بدەن، دیارییەکە [ئەو قوربان] بگەهیتە کەعبەیێ [ئانکو دڤێت ئەو قوربان ل مەکەهێ بێتە سەرژێکرن] یان شوینا قوربانی [تەمەتی بهایێ نێچیرێ] بکەتە خوارنا بەلنگازان یان بەرانبەر [وێ خوارنێ] ب ڕۆژی بیت، دا تامکەتە جزایێ کارێ خۆ، و خودێ ل یا بەری نوکە بۆری [بەری ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ ئیحرامکەریدا بێنە خوارێ]. بەلێ هەر کەسێ لێ بزڤڕیتەڤە خودێ دێ تۆلێ لێ ڤەکەت، و نێ خودێ دەستهەلاتدار و تۆلڤەکەرە.

﴿٩٦﴾ نێچیرا دەریایان و خوارنا وان بۆ هەوە دورست بوو، دا بۆ هەوە ئاکنجی و ڕێباران ببیتە متا، و مفایی ژێ وەرگرن، بەلێ هندی هوین د ئیحرامانددا بن نێچیرا کویڤی و چۆلی ل سەر هەوە هاتییە حەرامکرن، و پارێزکارییا خودێ بکەن، ئەوێ هوین ل دەڤ دئێنە کۆمکرن.

﴿٩٧﴾ خودێ کەعبە، ئەوا ب بەیتولحەرام دئێتە ناڤکرن، بۆ مرۆڤان کرە جهێ سەروبەرکرنا کاروباران، و هەیڤێت حەرامکری کرنە ئەگەرا بەردەوامییا ئێمناهی و ژیانێ، و قوربانێت [دیاری بۆ کەعبەیێ] نیشانکری و یێت نەنیشانکری کرنە ئەگەرا ڤەتاندنا هەوجەیییا هەژاران، دا بزانن خودێ ئەوا د ئەرد و ئەسماناندا دزانیت، و هندی خودێیە ب ڕاستی ب هەمی تشتان زانا و ئاگەهدارە.

﴿٩٨﴾ و بزانن جزایێ خودێ ب ڕاستی جزایەکی دژوارە، و ب ڕاستی خودێ لێنەگر و دلۆڤانە.

﴿٩٩﴾ یا پێغەمبەری ژ گەهاندنا پەیاما خودێ پێڤەتر نینە، و خودێ ب خۆ ئاشکەرا و نەئاشکەرایا هوین دکەن، دزانیت و پێ ئاگەهە.

﴿١٠٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: پیس و پاقژ [ئانکو حەرام و حەلال، یان گاور و موسلمان، یان گونەهکار و گوهدار] وەکی ئێك نینن، خۆ هەکە تو ب گەلەکی و بۆشاتییا پیساتییێ عەجێبگرتی ژی ببی، ڤێجا گەلی ئاقلداران پارێزکارییا خودێ بکەن دا هوین سەرفەراز ببن.

﴿١٠١﴾ گەلی خودان باوەران پرسا وان تشتان [ژ پێغەمبەری] نەکەن ئەوێت ئەگەر بۆ هەوە ئاشکەرا ببن هوین پێ نەخۆش ببن، و ئەگەر هوین د وەختێ هاتنا قورئانێدا پرسا وان بکەن، دێ بۆ هەوە ئاشکەرا بن، خودێ هوین ژ پرس و پسیارێت بۆری ئازاکرن. و خودێ ب خۆ ژی گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە و سزا لەزلێنەکەرە.

﴿١٠٢﴾ ب ڕاستی بەری هەوە هندەك ملەتان ئەڤ پرسە [ژ پێغەمبەرێت خۆ] کرن، پاشی کار پێ نەکرن و پێ گاوربوون.

﴿١٠٣﴾ خودێ دورست نەکرییە و فەرمان پێ نەدایییە ئەڤ کارە بێتەکرن، حێشترا پێنج جاران زابیت و جارا پێنجێ نێر ئینابیت، گوهێ وێ بێتە درویکرن و بێتە بەردان بۆ بوتان، و حێشتر بێتە ئازاکرن بۆ بوتان چونکی خودان یێ ژ گرفتارییەکێ دەرکەڤتی، و حێشترا جەمکەکێ نێر و مێ بینیت دگۆتن: مێ و نێر گەهشتنە ئێك و هەردو] بۆ بوتان بێنە ئازاکرن، و حێشترا نێرا دەهـ سالان دهاتە بەردان د ناڤ حێشتراندا ئازاکرن بۆ بوتان. بەلێ ئەوێت گاوربوویین درەوان ب ناڤێ خودێ دکەن، و باراپتر ژ وان نوزانن ژی [کو درەوان دکەن].

﴿١٠٤﴾ و گاڤا بۆ وان هاتە گۆتن: وەرن بۆ وێ یا خودێ ئینایییە خوار، و وەرنە دەڤ پێغەمبەری [ئانکو ل دویف وێ هەڕن یا خودێ ئیناییيە خوار کو قورئانە، و ل دویف پێغەمبەری هەڕن]. دبێژن: ئەڤا مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتی بەسی مەیە، ئەرێ ئەگەر باب و باپیرێت هەوە چو نەزانن و ڕاستەڕێکرنێ ژی نەکەن [دیسا ڕێکا وان هەر بەسی هەوەیە؟!].

﴿١٠٥﴾ گەلی خودان باوەران، هەوە ئاگەهـ ژ خۆ هەبیت، ئەگەر هوین د ڕاستەڕێکری بن، یێت سەرداچۆیی و بەرزە، زیانێ ناگەهیننە هەوە، زڤڕینا هەوە هەمییان ب بال خودێڤەیە، ڤێجا دێ هەوە ئاگەهداری وێ کەت یا هەوە کری [ئانکو دێ هەوە ل دویف کار و کریارێت هەوە جزاکەت].

﴿١٠٦﴾ گەلی خودان باوەران، گاڤا ئێك ژ هەوە وەختێ وەسیەتێ، کەڤتە بەر مرنێ، دو مرۆڤێت دادوەر ژ خۆ [ئانکو موسلمان] وەك شاهد بگرن، ڤێجا ئەگەر هوین د ڕێ و ڕێباراندا بن [ئانکو د وەغەرێدا] و کەڤتنە بەر مرنێ [و موسلمان ب دەست هەوە نەکەڤتن] دو کەسێت دی نە ژ هەوە بگرن [بکەنە شاهد]، و ئەگەر هوین ل وان شاهدان ب گۆمان کەڤتن [کو ڕاستییێ بێژن]، هوین وان هەردو شاهدان پشتی نڤێژێ [ئانکو نڤێژا ئێڤاری، یان هەر نڤێژەکا هەبیت] بینن، و بلا هەردو [هۆسا] سویند بخۆن [ب خودێ] ئەم ژ درەو بەرانبەر تشتەکی سویند ب خودێ ناخۆین خۆ هەکە مرۆڤێ مە ژی بیت، و ئەم شادەیییا خودێ ناڤەشێرین، ئەگەر مە شادەیییا خۆ ڤەشارت وێ گاڤێ ئەم ژ گونەهکارانین.

﴿١٠٧﴾ ڤێجا ئەگەر بۆ هەوە دیاربوو کو هەردو شاهد هەژی گونەهێ بووینە [و شادەیییا خۆ دورست نەداینە]، بلا دو میراتخۆر، یان دویێت ژ هەمییان نێزیکتر بۆ مری ل جهێ وان هەردو شاهدان ڕابن، و ب خودێ سویند بخۆن، کو شادەیییا وان ژ شادەیییا یێت دی ڕاستترە، و ئەم [ب سویندا خۆ] ژ ڕاستییێ دەرنەکەڤتینە، ئەگەر مە [ژ بێ بەختی] شادەیی ل سەر وان دا هنگی ئەم دێ ژ ستەمکاران بین.

﴿١٠٨﴾ ئەڤ شادەیییا ب ڤی ڕەنگی بۆ هەوە چێترە دا شادەیی وەکی خۆ بێتە دان [ئانکو ب دورستی بێتە دان]، یان بترسن [ئانکو شاهد] سویندێت وان ب هندە سویندێت دی ژێ بێنە ڤەگێڕان [و درەوا وان ئاشکەرا ببیت و شەرمزار ببن]. و پارێزکارییا خودێ بکەن و گوهدار بن. و نێ خودێ مرۆڤێت ژ ڕێ دەرکەڤتی ڕاستەرێ ناکەت.

﴿١٠٩﴾ [هشیار بن] ڕۆژا خودێ پێغەمبەران کۆم دکەت، دێ بێژیتە وان: چاوا بەرسڤا هەوە [ژ بەرێ ملەتێت هەوەڤە] هاتەدان؟ دێ بێژن: ئەم نوزانین، ب ڕاستی هەر تویی زانایێ نهێنیان [ئانکو تو چێتر دزانی].

﴿١١٠﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ خودێ گۆتی: عیسایێ کوڕێ مەریەمێ، ئەو نیعمەت و کەرەمێت من د گەل تە و دەیکا تە کرین بینە بیرا خۆ، بینە بیرا خۆ وەختێ مە ب جانێ پیرۆز [ب جبریلی] پشتەڤانییا تە کری، وەختێ د لاندکێدا و پشتی تو مەزن بوویی [وەکی ئێك] تو د گەل خەلکی دئاخڤتی، و بینە بیرا خۆ وەختێ من تو فێری نڤێسین و تێگەهشتن و کاربنەجهییێ و تەوراتێ و ئنجیلێ کری، و بینە بیرا خۆ وەختێ تە ب دەستویرا من ژ تەقنێ پەیکەرێ بالندەیان چێدکر، و تە پف دکرێ و ب دەستویرا من دبوو

بالندەیەك، و ب دەستویرا من تە پێت د زکماکدا کۆرە و بەلەکەیی ساخ دکرن، بینە بیرا خۆ وەختێ تە مری ب دەستویرا من زێندی دکرن، و بینە بیرا خۆ وەختێ من ئەزیەتا ئسرائیلییان ژ تە داییە پاش، وەختێ تو ب نیشانێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتی، و ئەوێت گاوربوویین ژ وان، گۆت: ئەڤە ژ سێرەبەندییەکا ئاشکەرا پێڤەتر نینە.

﴿١١١﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ مە ئیلهام داییە هاریکارێت عیسایی [و ئێخستییە سەر دلێ وان] کو باوەرییێ ب من بینن و ب پێغەمبەرێ من، گۆتن: مە باوەری ئینا، و تو شاهدبە کو ب ڕاستی ئەم موسلمانین.

﴿١١٢﴾ بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ هاریکاران (حەوارییان) گۆتییە عیسایێ کوڕێ مەریەمێ: ئەرێ خودایێ تە دشێت سفرەیەکا خوارنێ بۆ مە ژ ئەسمانان بینتە خوارێ؟! [عیسایی] گۆت: ژ خودێ بترسن [ئانکو ڤێ نەبێژن و نەکەن] ئەگەر هوین خودان باوەرن.

﴿١١٣﴾ گۆتن: مە دڤێت ئەم ژێ بخۆین و دلێ مە ئێمن ببیت، و بزانین تو ڕاست بۆ مە ڕاستییێ دبێژی، و دا ئەم ژی ل سەر ببینە شاهد.

﴿١١٤﴾ عیسایێ کوڕێ مەریەمێ گۆت: خودێوۆ خودایێ مە، سفرەیەکێ ژ ئەسمانان بۆ مە بینە خوارێ، دا بۆ مە ببیتە جەژن، بۆ پێت سەردەمێ مە و پشتی مە، و ببیتە نیشانەك ژ تە [ل سەر شیانا تە و ڕاستییا پێغەمبەراتییا من]، و بکە ڕزقێ مە [ڤێ سفرەیێ] و تو چێترین ڕازقی.

﴿١١٥﴾ خودێ گۆت: ب ڕاستی ئەز دێ بۆ هەوە ئینمە خوارێ، ڤێجا کی ژ هەوە پشتی هنگی گاور ببیت، ئەز دێ ب ئیزایەکێ وی ئیزادەم کو کەسێ د جیهانێدا وەسا ئیزا نادەم.

﴿١١٦﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ خودێ گۆتییە [عیسایێ کوڕێ مەریەمێ]: عیسایێ کوڕێ مەریەمێ، ئەرێ ما تە گۆتییە خەلکی من و دەیکا من شوینا خودێ بپەرێسن، [عیسایی] گۆت: ئەز تە ژ گۆتنێت وان پاقژ دکەم و پاقژی بۆ تە بیت، و من هەق نینە یا بۆ من نەدورست بێژم، ئەگەر من وەگۆتبیت بێ گۆمان تو دزانی، تو دزانی کا چ د دلێ من دایە، و ئەز چو ژ نهێنییا تە نوزانم. ب ڕاستی هەر تویی زانایێ تشتێ نەدیار و نهێنییان.

﴿١١٧﴾ ژ بلی تشتێ تە فەرمانا من پێ کری، چو یێ دی من نەگۆتییە وان، خودێ، خودایێ من و خۆ بپەرێسن، و ئەز شاهد بووم ل سەر وان هندی ئەز د ناڤ واندا، بەلێ وەختێ تە ئەز ژ ناڤ وان ڕاکریم، تو زێرەڤان بوویی ل سەر وان، و تو ب خۆ ژی هەمی تشتان دبینی و ل سەر شاهدی.

﴿١١٨﴾ ئەگەر تو وان ئیزا بدەی ئەو بەندەیێت تەنە، و ئەگەر تو ل وان نەگری ب ڕاستی تو یێ دەستهەلاتدار و کاربنەجهی.

﴿١١٩﴾ خودێ گۆت: ئەڤە ئەو ڕۆژە یا ڕاستبێژ مفایی ژ ڕاستبێژییا خۆ دبینن، بەحەشتێت ڕویبار د بنڕا دچن بۆ وانن، هەروهەر دێ تێدا بن، خودێ ژ وان ڕازییە، و ئەو ژی ب خەلاتێ خودێ د قایلن، و سەرفەرازییا مەزن ئەها ئەڤەیە.

﴿١٢٠﴾ ملك و مالداریيا ئەرد و ئەسمانان و هندى تێدا يێ خودێيە، و خودێ ب خۆ ژى ل سەر هەمى تشتان يێ دەستهەلاتدارە.

سۆرەتا ئەنعام

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (١٦٥) ئايەتە

﴿١﴾ پەسن و سوپاسى بۆ وى خودایى ئەوێ ئەرد و ئەسمان داپین و تاریاتى و ڕۆناهى [يان شەڤ و ڕۆژ يان باوەرى و گاورى] چێكرين، پشتى ڤێ هەمییێ ئەوێت باوەرى ب خودایێ خۆ نەئینایین هەڤبەران بۆ [خودایێ خۆ] ددانن، و بەرێ خۆ ژێ وەردگێڕن.

﴿٢﴾ خودێیە [ئەوە] يێ هوین ژ تەقنێ چێكرين، پاشى وەختەكێ نەديار بۆ مرنێ دانا، وەختێ ديار ل دەڤ وییە، و پشتى ڤێ هوين ژ ڤەژينێ دودل دبن؟!.

﴿٣﴾ و هەر ئەو خودێیە هەژى پەرستنێ د ئەرد و ئەسماناندا، و ئەوە نهينى و ئاشكەرايييا هەوە دزانيت، و هەر تشتێ هوين دكەن پێ ئاگەهە.

﴿٤﴾ و چو نيشان ژ نيشانێت خودایێ وان ژ قورئانێ بۆ وان نائێن ئەگەر ئەو بەرێ خۆ ژێ وەرنەگێڕن و پاتكا خۆ نەدەنێ.

﴿٥﴾ ڤێجا ب ڕاستى دەمێ ئەڤ ڕاستییە [كو قورئانە] بۆ وان هاتى، وان درەو دەرئێخست، نێزيك بەحس و خەبەرێت وان تڕانە پێ دكرن دێ بينن [دەمێ ئيزايا خودێ ڕۆژا قيامەتێ ب سەر واندا دئێت].

﴿٦﴾ ما نابينن چەند ملەت بەرى وان مە بەرئاتاف كرينە، و مە ئەو هێز و شيان دابوو وان د ئەرديدا، يا مە نەداييیە هەوە، و مە بارانێت ب ڕێژ و بۆش ب سەر واندا باراندن و مە ڕويبار د ناڤ داروبارێ وانڕا و د بن وانڕا برن، بەلێ ژ بەر گونەهێت وان، مە ئەو بەرئاتافكرن، و شوينا وان مە هندە ملەتێت دى ئينان.

﴿٧﴾ [هەى موحەممەد] ئەگەر ئەم كتێبەكا وەسا ب سەر تەدا بينينە خوارێ [وەكى ئەو دبێژن] يا نڤێسى د كاغەزاندا، ئەو ب خۆ دەستێ خۆ بكەنێ، ديسا ئەوێت گاوربووين هەر دا بێژن، ئەڤە ژ سێربەندییەكا ئاشكەرا پێڤەتر نينە.

﴿٨﴾ گۆتن: دێ بلا ملياكەتەك د گەل [موحەممەدى] هاتبايە هنارتن [دا مە ژى باوەر ژێ كربايە] و ئەگەر مە ملياكەتەك هنارتبايە [وەكى ئەو دخوازن] نێ دا بيتە دويماهيكا وان، پاشى نەدهاتنە گيرۆكرن ژى.

﴿٩﴾ و ئەگەر ئەو پێغەمبەر مە كربايە ملياكەت، دا كەينە زەلام، و دا هەر جلكێ ئەو [پێغەمبەر] دكەنە بەر خۆ كەينە بەر وان.

﴿١٠﴾ [هەى موحەممەد] ب سويند ئەو پێغەمبەرێت بەرى تە ژى هاتين، تڕانە ب وان ژى هاتبوونە كرن، ڤێجا ئەوا وان تڕانە پێ دكر ئەو هنگاڤتن و بەرئاتاف كرن.

﴿١١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: د ئەردیدا بگەڕن، پاشی بەرێ خۆ بدەنێ کا دویماهیکا درەودەرئێخان [ئەوێت نیشانێت خودێ درەو دانایین] بوو چ.
﴿١٢﴾ بێژە: ئەرێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، یێ کێیە؟ [نەشێن بەرسڤێ بدەن و دێ بێ دەنگ مینن] بێژە: یێ خودێیە، ئەوێ دلۆڤانی ل سەر خۆ نڤێسی. ب ڕاستی ئەو دێ هەوە ڕۆژا قیامەتێ کۆمکەت، چو گۆمان تێدا [د هاتنا وێدا] نینە. ئەوێت خۆ خوسارەت کرین ئەون یێت باوەری نەئینایین.
﴿١٣﴾ و کا چ د شەڤ و ڕۆژاندا هەیە، هەر یێ وییە، و ئەو ب خۆ ژی یێ گوهدێر و زانایە.
﴿١٤﴾ بێژە: ئەرێ ئەز هاریکار و پشتەڤانەکی ژ بلی خودێ بگرم؟ و ئەو [ئانکو خودێ] چێکەرێ ئەرد و ئەسمانانە، و ئەو ڕزقی ددەت و ئەو ناخۆت [هەوجەیی ب هندێ نینە کەس خوارنێ بدەتێ]، بێژە: ب ڕاستی فەرمانا من هاتییە کرن ئەز موسلمانێ ئێکێ بم، و نەبمە ژ وان یێت هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن.
﴿١٥﴾ بێژە ب ڕاستی ئەز ژ ئیزایا ڕۆژا مەزن دترسم، ئەگەر ئەز نەگوهدارییا خودایێ خۆ بکەم.
﴿١٦﴾ و هەر کەسێ وێ ڕۆژێ ئیزا ژێ نەگریت و ژێ هاتە وەرگێڕان، ب ڕاستی [خودێ] دلۆڤانی پێ بر، و ئەها ئەڤەیە سەرکەڤتنا ئاشکەرا.
﴿١٧﴾ و ئەگەر خودێ زیانەکێ بگەهینیتە تە، کەس نینە ڕاکەت، ئەو نەبیت، و ئەگەر باشییەکێ بگەهینیتە تە [ژ خێر و بەرفرەهی و سلامەتییێ و... هتد کەس نینە ل تە ڤەگریت]، نێ هەر ئەوە دەستهەلاتدار ل سەر هەمی تشتان.
﴿١٨﴾ و هەر ئەوە یێ سەردەست ل سەر بەندەیێت خۆ، و هەر ئەوە یێ کاربنەجھ و شارەزا.
﴿١٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ چ شادەیی ژ هەمییان مەزنترە؟! [پشتی وان خواستی ئێك شادەیییێ بۆ پێغەمبەری بدەت]، [و ئەگەر وان خۆ بێ دەنگ کر] بێژە: خودێ شاهدە د ناڤبەرا من و هەوەدا، کو ئەڤ قورئانە بۆ من هاتییە هنارتن، دا ئەز هەوە و هەچیێ دگەهیتێ پێ بدەمە ئاگەهدارکرن و پێ بترسینم، ئەرێ هوین شادەیییێ ددەن کو پەرستییەکێ دی د گەل خودێ هەیە؟! بێژە: ئەز ب خۆ وێ شادەیییێ نادەم، تو بێژە: ب ڕاستی ئەو پەرستییە، خودایەکێ تاك و تەنیایە و ئەز یێ بەریمە ژ وێ شرکا هوین دکەن، [یان ئەز یێ بەریمە ژ وان ئەوێت هوین بۆ خودێ دکەنە هەڤپشك].
﴿٢٠﴾ ئەوێت مە کتێب داییێ [مەخسەد ژێ جوهی و فەلەنە] پێغەمبەری دنیاسن [ژ سالۆخێت وی یێت د کتێبێت واندا هاتین] هەروەکی زاڕۆکێت خۆ دنیاسن، و ئەوێت خۆ خوسارەت کرین، ئەون یێت باوەری نەئینایین.
﴿٢١﴾ ئەرێ ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ درەوەکێ ژ کیسێ خودێ بکەت یان ژێ نیشان و ئایەتێت وی درەو بدانیت؟ ب ڕاستی ستەمکار سەرفەراز نابن.
﴿٢٢﴾ [هەی موحەممەد بینە بیرا وان] ڕۆژا ئەم وان هەمییان کۆم دکەین [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، پاشی ئەم دێ بێژینە هەڤپشك چێکەران، کا ئەو هەڤپشکێت هەوە، یێت هەوە ژ درەو دگرتن [کا ل کیڤەنە]؟.

﴿٢٣﴾ پاشى بەرسڤ و دويماهيكا گاوربيا وان [د وێ ڕۆژێدا دێ ئێتە سەر هندێ] دێ بێژن: ب خودێ كو خودايێ مەيە، ئەم نە ژ هەڤپشك چێكەران [موشركان] بوويين.

﴿٢٤﴾ بەرێ خۆ بدێ كا چاوا ئەو درەوێ ل خۆ دكەن، و ئەو هزرا وان دكر [ژ مەهدەر و بەرەڤانييا بوتان] ل وان بەرزە بوو.

﴿٢٥﴾ و ژ وان هندەك هەنە [وەختێ تو قورئانێ دخوينى] گوهدارييا تە دكەن، و دا چو [ژ قورئانێ] تێ نەگەهن، مە پەردە ئێخستينە سەر دلێت وان، و گرانى ئێخستييە د گوهێت واندا، و ئەگەر ئەو هەمى نيشانان ژى ببينن، هەر باوەرييێ پێ نائينن. و ئەگەر هاتنە دەڤ تە مەدەڕكييێ د گەل تە دكەن، و ئەوێت گاوربوويين دبێژن: ئەڤە ژ چيڤانۆكێت بەرێ پێڤەتر نينە.

﴿٢٦﴾ و ئەو خەلكى ژ قورئانێ ددەنە پاش و ئەو ب خۆ ژى ژێ دوير دكەڤن، و ئەو ژ خۆ پێڤەتر كەسێ بەرئاتاف ناكەن و ئەو ب خۆ ناحەسن ژى.

﴿٢٧﴾ و ئەگەر تو وان ببينى وەختێ [ڕۆژا قيامەتێ] ل سەر ئاگرى دئێنە ڕاوەستاندن [دا ديمەنەكێ ب ترس بينى]، ڤێجا دبێژن: خۆزى ئەم ڤەگەڕاندباينە [دنيايێ]، و مە نيشان و ئايەتێت خودايێ خۆ درەو نەدانابانە، و ئەم بووباينە ژ وان يێت باوەرى ئينايين.

﴿٢٨﴾ [نەء.. وەسا نينە وەكى ئەو دخوازن] بەلكى [ڤێ خۆزييێ دخوازن] ژ بەر ئەوا وان بەرى نوكە د دنيايێدا دڤەشارت [ژ گاورى و دوڕويياتى و كريارێت خراب] بۆ وان ديار بوو [و زانين بێ گۆمان ئەڤرۆ ئەو بەرئاتافن]، و ئەگەر بێنە زڤڕاندن [بۆ دنيايێ] جارەكا دى دێ زڤڕنە وێ يا فەرمانا وان هاتييە كرن ژێ دويركەڤن، و ب ڕاستى ئەو درەوكەرن.

﴿٢٩﴾ گۆتن: ژ ژيانا دنيايێ پێڤەتر چو ژيانێت دى نينن، و ئەم پشتى مرنێ زێندى نابينەڤە.

﴿٣٠﴾ و ئەگەر تو وان ببينى وەختێ ئەو بەرانبەر خودايێ خۆ ڕادوەستن [دێ تشتەكێ مەزن بينى] [كو خودێ] دبێژيت: ما ئەڤە نە ئەو ڕاستييە [ئەوا هەوە باوەرى پێ نەدئينا]؟ دبێژن: بەلێ سويند ب خودايێ مە [ئەڤە ڕاستييە و هەقە] خودێ گۆت: دێ ڤێجا تامكەنە ئيزايێ ژ بەر وێ گاوربيا هەوە دكر.

﴿٣١﴾ ب ڕاستى ئەوێت ديدارا خودێ درەو دانايين خوسارەت بوون، هەتا ژ نشكەكێڤە ڕۆژا قيامەتێ ب سەر واندا هاتى، و بارێ وان يێ گونەهان يێ ل سەر پشتا وان و گۆتن: وەى بۆ ڤێ پەشێمانييێ ل سەر تەخسيرى و سستييا مە كرى، وەى چ بارەكێ پيسە ل سەر پشتا وان.

﴿٣٢﴾ ب ڕاستى ژينا دنيايێ ژ تڕانە و دلخوازيێ پێڤەتر نينە، و ب ڕاستى ئاخرەت بۆ ئەوێت پارێزكارييێ دكەن چێترە، ما هوين ئاقلێ خۆ نائيننە سەرێ خۆ؟!.

﴿٣٣﴾ ب ڕاستى ئەم دزانين ئەوا ئەو دبێژن: [كو تو سێرەبەندى يان خێڤزانكى يان هەلبەستڤانى يان دينى] تە ب خەم دئێخيت، نێ ئەو نە، تە درەوين ددانن، بەلكى ستەمكار باوەرييێ ب نيشان و ئايەتێت خودێ نائينن.

﴿٣٤﴾ ب ڕاستی بەری تە ژی [خەلكی] هندەك پێغەمبەر یێت ب درەوین ناڤكرین و دانایین ، بەلێ بێنا خۆ ل سەر درەودانانا خۆ فرەهكرن و هاتنە ئێشاندن، هەتا هاریكاریا مە بۆ وان هاتی، و چو گوهۆڕین بۆ پەیمانێت خودێ نینە [كو دێ هەر هاریكاریا خودان باوەران كەت]، و ب ڕاستی ژ بەحس و خەبەرێت پێغەمبەران بۆ تە هاتن [ئەو پێغەمبەرێت باوەری پێ نەهاتییە ئینان، و هاتینە ئێشاندن، و كا چاوا مە ئەو رزگار كرن و هاریكاریا وان كر].

﴿٣٥﴾ و ئەگەر ڕوی وەرگێڕانا وان [ژ ڤی دینی] ل سەر تە یا گران بیت، ڤێجا ئەگەر تە پێ چێ ببیت كو بنبیڤەكێ (نەفەقەكێ) د ئەردیدا چێكەی یان پێسترەكێ ب ئەسمانیڤە ببەی، دا نیشانەكێ [د ئەردیدا یان د ئەسمانیدا] بۆ وان بینی، بكە، [بەلێ تو نەشێی، ڤێجا خۆ هند ب خەم نەئێخە، و بلا هند ل سەر تە یا گران نەبیت] و ئەگەر خودێ ڤیابایە دا وان هەمییان ل سەر ڕاستەڕێیییێ كۆم كەت، ڤێجا نەبە ژ نەزانان.

﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ئەو دێ باوەرییێ ئینن ئەوێت [ب گوه و دلان] دبهیسن، و ئەوێت دلری [ئانكو گاور] خودێ دێ وان پشتی مرنێ [ڕۆژا ڤیامەتێ] ساخكەتەڤە، پاشی هەر دێ ب بال ویڤە [ب بال خودێڤە] ئێنە زڤڕاندن.

﴿٣٧﴾ و گۆتن: كا بلا نیشانەك ژ خودایێ وی بۆ مە هاتبایە [وەكی ملیاكەتان، یان چیا بۆ بلند ببانە، دا مە باوەر ژێ كربایە]. بێژە وان: ب ڕاستی خودێ دشێت نیشانەكێ بینیت، [كو وان بڤێت نەڤێت باوەرییێ بینن، بەلێ خودێ ئەو د گەل هنارتنا پێغەمبەران سەربەست و ئازاد هێلایینە بۆ جەڕباندن]، بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن [پشتی نیشانێ دێ چ ب سەرێ وان ئێت].

﴿٣٨﴾ نینە جانەوەرەك ل سەر ڕوییێ ئەردی بچیت یان بالەفڕەك ب چەنگێت خۆ، بفڕیت، هەكە ئەو ژی [د ژین، و مرن، و چێكرن، و ڤەژین و هەوجەییا خۆدا] وەكی هەوە كۆم نەبن، و مە چو [ژ هەوجەیییێت هەوە] د كتێبێدا [مەخسەد پێ دەپێ پاراستییە] نەهێلایە و ژ بیر نەكریە، ڤێجا پاشی ئەو دێ ب بال خودایێ خۆڤە ئێنە كۆمكرن.

﴿٣٩﴾ و ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین ئەو كەڕ و لالن د تاریستانێدا، و هەر كەسێ خودێ بڤێت دێ گۆمڕا كەت و هەر كەسێ بڤێت دێ ڕاستەڕێ كەت.

﴿٤٠﴾ [هەی موحەممەد بێژە وان]: كا بۆ من بێژن: ئەگەر ئیزایا خودێ ب سەر هەوەدا هات، یان ڕۆژا ڤیامەتێ، ئەرێ هوین [د ڤی كراسیدا] ژ خودێ پێڤەتر دێ هەوارا خۆ گەهیننە ئێكێ دی؟! ئەگەر هوین ڕاست دبێژن.

﴿٤١﴾ نەء، هوین ژ وی پێڤەتر گازی كەسێ دی ناكەن [ئەگەر وی بڤێت] ئەوا هوین بۆ لاڤلاڤێ دكەن، دێ ژ سەر هەوە ڕاكەت، و ئەوێت هەوە كرینە هەڤپشك، هوین دێ ژ بیركەن [نە هەوارا خۆ دگەهینن و نە هوین ل هیڤیییێنە ئیزایێ ژ هەوە بدەتە پاش، چونكی دێ بۆ هەوە دیار بیت چو مفا ئەڤرۆ د واندا نینە].

﴿٤٢﴾ ب ڕاستی مە پێغەمبەر بۆ ملەتێت بەری تە هنارتینە [چونكی دژی وان ڕاوەستیاییە، و نەگوهدارییا وان كرینە]، ڤێجا مە ژی ئەو ب هەژاری و نەساخییان هنگاڤتن، بەلكی [ل خۆ بزڤڕن] خۆ بۆ خودێ بشكێنن و لاڤلاڤێ ژێ بكەن.
﴿٤٣﴾ بلا وەختێ ئیزایا مە گەهشتییە وان خۆ شكاندبان و لاڤلاڤ كربان، بەلێ دلێت وان ڕەق بوون، و ئەو كارێ وان دكر شەیتانی بۆ دخەملاند و ل بەر چاڤێت وان جوان دكر.
﴿٤٤﴾ ڤێجا وەختێ وان چام بۆ خۆ ژ تشتێ هاتییە سەرێ وان وەرنەگرتی و ژ بیرا خۆ بری، مە ژی دەرگەهێت هەمی تشتان بۆ وان ڤەكرن [ژ خێر و كەرەمان]، هەتا كەیفا وان هاتی ب ئەڤا بۆ وان هاتییە دان، ژ نشكەكێڤە مە هنگاڤتن و بەرئاتاف كرن، ڤێجا ژ نوی بێ هیڤی بوون.
﴿٤٥﴾ ڤێجا ڕه و ڕویشالێت وی ملەتێ ستەم كری، هاتنە بڕین، و هەمی پەسن و سوپاسی بۆ خودایێ هەمی جیهانان.
﴿٤٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: بێژنە من ئەگەر خودێ هوین ژ چاڤ و گوهان كرن، و دلێت هەوە مۆركرن [تاری و كۆرە كرن] چ پەرستی ژ خودێ پێڤەتر دشێت [بهیستن و دیتنا هەوە] بۆ هەوە بینیتەڤە؟ بەرێ خۆ بدێ كا ئەم ب چەند ڕەنگان نیشانان [بۆ وان] دئینین، و ئەو هەر پاتكا خۆ ددەنێ.
﴿٤٧﴾ بێژە وان كا بۆ من بێژن ئەگەر ئیزایا خودێ ژ نشكەكێڤە یان ئاشكەرا بگەهیتە هەوە، ئەرێ ما ژ ملەتێ ستەمكار پێڤەتر هەیە بەرئاتاف ببیت؟!.
﴿٤٨﴾ و ئەم پێغەمبەران ناهنێرین ئەگەر مزگینئێن و ئاگەهداركەر نەبن، ڤێجا یێ باوەری ئینا و كار و كریارێت ڤەنج كرن، [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس ل سەر وان هەیە و نە ژی ب خەم دكەڤن.
﴿٤٩﴾ و ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین، ئیزا دێ وان گریت ژ بەر ژ ڕێ دەركەڤتنا وان.
﴿٥٠﴾ بێژە: ئەز نابێژمە هەوە من خزینەیێت [گەنجینەیێت] خودێ یێت هەین، و ئەز غەیبێ (ڤەشارتیان) نوزانم، و ئەز نابێژمە هەوە ژی ئەز ملیاكەتم، ژ وەحییا بۆ من هاتی پێڤەتر، ل دویف چو یێ دی ناچم، بێژە [وان]: ئەرێ یێ كۆرە و یێ ب چاڤ وەكی ئێكن؟! ما هوین هزرا خۆ ناكەن.
﴿٥١﴾ و تو، ئەوێت دترسن ل دەڤ خودایێ خۆ بێنە كۆمكرن ب ڤێ قورئانێ ئاگەهدار و هشیار بكە، وان ژ وی پێڤەتر چو هاریكار و بەرەڤان و مەهدەرچی نینن، دا ئەو پارێزكارییا خودێ بكەن.
﴿٥٢﴾ [هەی موحەممەد] تو ئەوێت سپێدە و ئێڤاران گازی خودایێ خۆ دكەن [و خودێ دپەرێسن] و [ب پەرستن و گازییا خۆ] قایلبوون و ڕازیبوونا خودێ دخوازن، دەرنەئێخە، نە چو حسێبا وان ل سەر تەیە و نە چو حسێبا تە ل سەر وانە، ڤێجا ئەگەر تو وان دەربێخی، دێ بییە ژ زۆرداران.
﴿٥٣﴾ [ب ڤی ڕەنگی] مە هندەك ژ وان ب هندەكێت دی جەڕباندن، دا [گرەگر و كەنكەنە] بێژن: ئەرێ ئەڤەنە یێت خودێ د ناڤ مەدا كەرەم د گەل كری؟ ئەرێ ما خودێ شوكورداران چێتر نانیاسیت؟!

﴿٥٤﴾ و گاڤا ئەوێت باوەری ب نیشان و ئایەتێت مە ئینایین هاتنە دەڤ تە، بێژە: [وان] سلاڤ ل سەر هەوە بن، خودایێ هەوە دلۆڤانی ل سەر خۆ نڤێسییە، کو ب ڕاستی هەچیێ ژ هەوە ژ نەزانین خرابییەکێ بکەت، پاشی تۆبە بکەت و قەنجییێ بکەت [خودێ دێ وی ئازاکەت]، ب ڕاستی خودێ لێنەگر و دلۆڤانە.
﴿٥٥﴾ و ب ڤی ئاوایی ئەم نیشانان باش و ب درێژی ئاشکەرا دکەین، دا ڕێکا گونەهکاران [گاوران] ئاشکەرا ببیت.
﴿٥٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: ب ڕاستی ئەز ژ پەرستنا وان، ئەوێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن، یێ هاتیمە پاشڤەلێدان [ئانکو پشت ڕاست بن ئەز وان ناپەرێسم] بێژە: ب ڕاستی ئەز ب دویف دلخوازییا هەوە ناکەڤم [ئەگەر ئەز ب دویف دلخوازییا هەوە کەڤتم]، وێ گاڤێ ئەز دێ د سەردا چم، و ئەز ژ وان نابم ئەوێت هاتینە ڕاستەڕێکرن.
﴿٥٧﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان] ب ڕاستی من نیشانەکا گۆمانبڕ ژ خودایێ خۆ هەیە [کو ب ڕاستی ئەز یێ ل سەر ڕێکا ڕاست] و هوین درەو ددانن. [و باوەرییێ پێ نائینن] و ئەوا (ئیزایا) هوین لەزێ لێ دکەن، نە ل دەڤ منە. بڕیار بەس یا خودێیە، و ئەوە ڕاستییێ دبێژیت و ڕۆن دکەت، و ئەوە چێترین حاکم.
﴿٥٨﴾ بێژە: ئەگەر ئەو ئیزایا هوین لەزێ لێ دکەن، ب من بایە، نوکە ئەوا د ناڤبەرا من و هەوەدا سافی ببا. نێ خودێ ستەمکاران چێتر دنیاسیت.
﴿٥٩﴾ و کلیلێت (خزینەیێت) غەیبێ (نەپەنی و ڤەشارتییان) ل دەڤ وینە و ژ وی پێڤەتر (ژ خودێ پێڤەتر) کەس پێ نوزانیت و [خودێ] تشتێ ل سەر ئەردی و د ئاڤێدا هەی دزانیت، و بەلگەك [ژ جهێ خۆ] ناکەڤیت ئەگەر پێ نەزانیت، و چو دندك د ناڤ ئەردیدا نینن، و چو تەڕ و هشك نینن ئەگەر ئەو نەزانیت، و د دەپێ پارستیدا یێ نڤێسی نەبیت.
﴿٦٠﴾ ئەوە د شەڤێدا هەوە دنڤینیت، و دزانیت د ڕۆژێدا کا هەوە چ ب دەست و پێیان کرییە، و پاشی هەوە تێدا هشیار دکەت، دا [ڕۆژا هەوە] بگەهیتە وەختێ خۆ یێ دیارکری و تەمام بیت، پاشی زڤڕینا هەوە بۆ دەڤ وییە، پاشی ئەوا هەوە کری، دێ هەوە پێ ئاگەهدارکەت.
﴿٦١﴾ و هەر ئەوە زال ل سەر بەندەیێت خۆ سەردەست، و ئەوە ملیاکەتێت پارێزڤان ب سەر هەوەدا دهنێریت، هەتا دەمێ مرنا ئێك ژ هەوە دئێت هنارتییێت مە دمرینن [جانێ وی دکێشن]، و ئەو تەخسیری و کێماسییێ ناکەن.
﴿٦٢﴾ پاشی ئەو [پشتی مرنێ] دێ ب بال خودایێ خۆ یێ دورستڤە ئێنە زڤڕاندن هشیار بن، و [بزانن] بڕیار هەر یا وییە و ئەو دەست سڤکترین حسێبدارە.
﴿٦٣﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: کی هەوە ژ تەنگاڤییێت هشکاتی و ئاڤێ ڕزگار دکەت وەختێ ئاشکەرا و نەپەنی دبیتە لاڤلاڤ و هەوارهەوارا هەوە، [هەوە دگۆت] ب ڕاستی ئەگەر ڤێ جارێ ژی مە ڕزگار بکەت ئەم دێ ژ شوکورداران بین.

﴿٦٤﴾ بێژە: خودێیە هەوە ژ وان هەمی تەنگاڤی و نەخۆشی و کۆڤانان ڕزگار دکەت، و هوین [هێژ] هەڤپشکان بۆ چێ دکەن!!
﴿٦٥﴾ بێژە: ئەو [خودێ] دشێت هنداڤی هەوە یان د بن پیێت هەوەدا ئیزایەکێ ب سەر هەوەدا بینیت، یان ژی هەوە ژێکڤەکەت و بکەتە دەستەك دەستەك، و هندەکان ژ هەوە ب هندەکان بئێشینیت، بەرێ خۆ بدێ کا ئەم چاوا نیشانان ب هەمی ڕەنگان ئاشکەرا دکەین، دا تێ بگەهن [خرابییا خۆ بهێلن و بۆ خۆ تۆبە بکەن].
﴿٦٦﴾ و ملەتێ تە قورئان درەو دانا [و باوەری پێ نەئینا]، و ڕاستی و هەقی هەر ئەوە. بێژە: ئەز نەبەرپرسم ژ هەوە.
﴿٦٧﴾ هەر سالۆخەکی (خەبەرەکی) دویماهیکەکا هەی [کا ڕاستە ئان نە]، و پاشی هوین ب خۆ ژی دێ زانن [کا ئەو قورئان ڕاستە ئان نە].
﴿٦٨﴾ و هەر گاڤەکا تە ئەو دیتن ئەوێت ترانەیان بۆ خۆ ب نیشان و ئایەتێت مە دکەن، ڕوییێ خۆ ژ وان وەرگێڕە [و د گەل نەڕوینە] هەتا ئەو نەچنە سوحبەتەکا دی، ڤێجا ئەگەر شەیتانی ژ بیرا تە بر [کو دڤێت تو د گەل وان نەڕوینی و پاتکا خۆ بدەیێ]، پشتی بیرهاتنێ تو ل دەڤ ستەمکاران نەڕوینە.
﴿٦٩﴾ و چو حسێب و گونەها وان [ئەوێت ترانەیان بۆ خۆ ب ئایەتێت خودێ دکەن] ناکەڤتە سەر ئەوێت پارێزکارییا خودێ دکەن [ئەگەر خۆ ژ وان پاراستن و ل جڤاتێت وان نەڕوینشتن] بەلێ شیرەتکرن و ئاگەهدارکرن و بیرئینان ل سەر وانە [ئانکو پارێزکاران]، دا ل خۆ بزڤڕن و ترانەیان بۆ خۆ ب ئایەتێت خودێ نەکەن.
﴿٧٠﴾ تو [هەی موحەممەد] دەست ژ وان بەردە ئەوێت دینێ خۆ کرینە ترانە و مژویلاهی و ژیانا دنیایێ ئەو د سەردا برین، و تو ب قورئانێ وان شیرەت بکە و بینە بیرا وان، دا کار و کریارێت کەسەکی خودانێ خۆ ب بەر ئیزاییێ نەئێخیت، و وی ژ خودێ پێڤەتر چو بەرەڤان و هاریکار و مەهدەرچی نینن، [و دا ژ ڤێ ئیزاییێ ڕزگار ببیت] هندی ب پێش خۆڤە [مالی] بدەت ژێ نائێتە وەرگرتن، ئەڤە ئەون یێت کەڤتینە بەر ئیزاییێ ژ بەر کار و کریارێت وان دکرن، ڤەخوارنا ئاڤەکا کەل و شارییایی و ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وان هەیە ژ بەر گاورییا وان دکر.
﴿٧١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ ئەم دێ چاوا ئێکی ژ بلی خودێ پەرێسین، نە مفایی دگەهینیتە مە و نە ژی زیانێ..؟ و جارەکا دی پاشداکێش ببین [مەخسەد ڤەگەڕینە تاریاتی و گاورییێ]، پشتی خودێ ئەم ڕاستەڕێ کرین، وەکی وی یێ شەیتانی ڕاکێشایی و ژ ڕێکا ڕاست دەرئێخستی، و پەریشان کری، و هندەك هەڤال هەبن ڤەخوینن بۆ ڕاستەڕێییێ؟! بێژە ب ڕاستی، ڕاستەڕێیی، ڕاستەڕێییا خودێیە [ئانکو ئیسلامە] و فەرمانا مە یا هاتییە کرن ئەم خۆ بسپێرینە خودایێ هەمی جیهانان.
﴿٧٢﴾ و [دیسا فەرمانا مە هاتییە کرن] ئەم بەردەوام نڤێژان بکەین و پارێزکارییا خودێ بکەین، و هەر ئەوە یێ هوین هەمی [ڕۆژا قیامەتێ] ل دەڤ کۆم دبن.

﴿٧٣﴾ و هەر ئەوە ئەرد و ئەسمان ب ڕاستی چێکرین، و ڕۆژا بێژیت هەبە دێ بیت، گۆتنا وی ڕاستە. و خودانی و سەروەری یا وییە ڕۆژا بۆق دئێتە پفکرن، ئەوە زانایێ بەرچاڤ و نەبەرچاڤان، و هەر ئەوە شارەزا و کاربنەجھ.

﴿٧٤﴾ و گاڤا ئیبراهیمی گۆتییە بابێ خۆ ئازەر: چاوا تو بوتان دکەیە پەرستی، ب ڕاستی ئەز تە و ملەتێ تە د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا دبینم.

﴿٧٥﴾ و هۆسا مە مەزناتییا ئەرد و ئەسمانان ب ئیبراهیم دا دیتن، دا ببیتە ژ وان یێت ژ دل باوەرییێ دئینن.

﴿٧٦﴾ ڤێجا وەختێ شەڤ ب سەرداهاتی و تاری بوویی، ستێرەك دیت، گۆت: ئەڤە خودایێ منە [ئەڤە دا بەرسڤا وان بدەت و پیچ پیچە وان ب نك خۆڤە بینیت، و بۆ وان نەزانین و خەلەتییا وان دیار بکەت دەمێ ئەو ئێکێ دی ژ بلی خودێ دپەرێسن]. بەلێ دەمێ ئەو [ستێر] ئاڤا بوویی، [ئیبراهیمی] گۆت: ب ڕاستی من ئەو نەڤێن یێت ئاڤا دبن.

﴿٧٧﴾ ڤێجا گاڤا وی دیتی هەیڤ دەرکەڤت، گۆت: ئەڤە خودایێ منە، بەلێ وەختێ ئاڤابوویی گۆت: ب ڕاستی ئەگەر خودایێ من، من ڕاستەڕێ نەکەت، ئەز دێ ژ ملەتێ بەرزەبوویی بم.

﴿٧٨﴾ و گاڤا وی دیتی ڕۆژ دەرکەڤت، گۆت: ئەڤە خودایێ منە، ئەڤە مەزنترە، بەلێ وەختێ ئاڤابوویی، گۆت: گەلی ملەتێ من ب ڕاستی ئەز ژ وان یێ بەریمە ئەوێت هوین دکەنە هەڤپشك [بۆ خودێ].

﴿٧٩﴾ ب ڕاستی من بەرێ خۆ دا وی [ئانکو من خۆ ب گیان و پەرستنڤە سپارتە خودێ] ئەوێ ئەرد و ئەسمان چێکرین، بەرێ خۆ ژ هەمی تشتان وەردگێڕم بۆ ئیسلامێ، و ب ڕاستی ئەز نە ژ وانم یێت هەڤپشکان چێ دکەن.

﴿٨٠﴾ و ملەتێ وی [د ڕاستا خودێدا] جڕەبڕ و گەنگەشە د گەلدا کر، ئینا گۆت: ئەرێ هوین چاوا جڕەبڕێ د دەرهەقێ خودێدا د گەل من دکەن، و بێ شك وی ئەز یێ ڕاستەڕێ کریم؟. و ئەز ژ وان ناترسم ئەوێت هوین [بۆ خودێ] دکەنە هەڤپشك [کو زەرەرەکێ بگەهیننە من]، ئەو نەبیت یا خودێ حەزکری. زانینا خودێ هند یا بەرفرەهە هەمی تشتان دگریت [و بێی زانینا وی چو زیان و مفا ناگەهنە کەسێ]. ڤێجا ما هوین بۆ خۆ چو دەرس و چامەیان ناگرن.

﴿٨١﴾ و ئەز چاوا ژ وان تشتان ئەوێت هوین دکەنە هەڤپشك بترسم؟! و هوین بێ ترس و بێی هەوە بەلگە و نیشانەك هەبیت هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن، ئەرێ کی ژ مە هێژاتری ئێمنییێیە ئەگەر هوین ئەو بن یێت دزانن؟!.

﴿٨٢﴾ ئەوێت باوەری ئینایین و ستەم و شرك تێکەلی باوەرییا خۆ نەکرین، ئەها ئێمنی [ژ ئیزایا خودێ] بۆ وانە و ئەون یێت هاتینە ڕاستەڕێکرن.

﴿٨٣﴾ ئەڤە بەلگە و نیشانێت مەنە، مە دایینە ئیبراهیمی دا هەمبەری ملەتێ خۆ سەربکەڤیت، مە کی بڤێت ئەم دێ وی پایەبلند کەین، ب ڕاستی خودایێ تە یێ کاربنەجھ و زانایە.

﴿٨٤﴾ و مه ئیسحاق و [کوڕێ ئیسحاق] یەعقووب دانێ، و مه هەمی ڕاستەڕێ کرن و مه بەری وان، نووح ژی ڕاستەڕێ کربوو، و ژ دویندەها وی ژی داوود و سولەیمان و ئەییووب و یووسف و مووسا و هاروون [مه ڕاستەڕێ کربوون] و هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین.

﴿٨٥﴾ و زەکەریا و یەحیا و عیسا و ئلیاس [ژی مه ڕاستەڕێ کرن]، ئەڤە هەمی ژ قەنجان بوون.

﴿٨٦﴾ و ئیسماعیل و ئەلیەسەع و یوونس و (لوط) [ژی مه ڕاستەڕێ کرن]، و ئەڤە هەمی مه [ب پێغەمبەراتییێ] قەدرێ وان ب سەر یێ هەمی خەلکی ئێخست.

﴿٨٧﴾ و مه هندەك ژ باب و باپیر و دویندەه و برایێت وان هەلبژارتن، و مه ڕاستەڕێ کرن.

﴿٨٨﴾ ئەڤە ڕاستەڕێییا خودێیە، ژ بەندەیێت خۆ یێ بڤێت پێ ڕاستەڕێ دکەت، و ئەگەر وان هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێکربانە، دا کار و کریارێت وان کرین پویچ بن.

﴿٨٩﴾ ئەڤێت بۆری (پێغەمبەرێت بۆری) ئەون یێت مه کتێب و زانین و پێغەمبەراتی داییێ، ڤێجا ئەگەر [قورەیشی] باوەرییێ [ب ڤان پێغەمبەران] نەئینن، ئێدی ب ڕاستی ئەم دێ ئێخینه بەرێ ملەتەکێ دی، کو قەت گاورییێ پێ نەکەن.

﴿٩٠﴾ ئەڤە ئەون یێت خودێ ڕاستەڕێ کرین، ڤێجا ل دویڤ ڕاستەڕێکرنا وان هەڕە، بێژە: ئەز [بەرانبەری پێغەمبەراتییا خۆ] چو کرێ ژ هەوە ناخوازم، ب ڕاستی ئەڤە [مەخسەد پێ قورئانە] شیرەت و بیرئینانە بۆ هەمی خەلکی.

﴿٩١﴾ و ب ڕاستی وەختێ وان گۆتی: خودێ چو تشت بۆ چو مرۆڤان نەهنارتییە، وان [ئانکو ئسرائیلییان] ب دورستی وەك پێدڤی ڕێز ل خودێ نەگرتییە، [و ب دورستی وەك پێدڤی وان خودێ نەنیاسییە]، [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ کێ ئەو کتێبا مووسا پێ هاتی، کو ڕۆناهی و ڕاستەڕێییە بۆ خەلکی هنارتییە، ئەوا کو هوین پارچە پارچە ل سەر پەڕان دنڤێسن، [یا هەوە پێ خۆش] ئاشکەرا دکەن [بۆ خەلکی دبێژن] و گەلەکێ [ژ یا هەوە پێ نەخۆش] هوین ڤەدشێرن، و هەوە [ب وێ کتێبێ کو تەوراتە] ئەو زانی یا نه هەوە و نه دەیبابێت هەوە زانی؟. بێژە: خودێیە [یێ ئینایییە خوارێ]، پاشی وان بهێله بلا د نەهەقییا خۆدا بلەیزن.

﴿٩٢﴾ و ئەڤە [ئەڤ قورئانە] کتێبەکە مه ئینایییە خوارێ، یا پیرۆز و پڕ خێر و بەرەکەتە [بۆ خەلکی] و ڕاستدەرئێخا کتێبێت بەری خۆیە، دا تو خەلکێ مەکەهێ و دەوروبەرێت وێ پێ ئاگەهدار بکەی و بترسینی، و ئەوێت باوەرییێ ب ڕۆژا قیامەتێ دئینن، باوەرییێ پێ (ب قورئانێ) دئینن و ئەو نڤێژا خۆ دپارێزن.

﴿٩٣﴾ ما کی ژ وی ستەمکارترە یێ درەوێ ژ کیسێ خودێ بکەت، یان بێژیت: وەحییا بۆ من هاتی و چو وەحی بۆ نەهاتییە، یان ژی ئەوێ بێژیت: ئەز ژی وەکی وێ یا خودێ ئینایییە خوارێ دێ ئینمە خوارێ. ڤێجا هەکە تو ستەمکاران ببینی وەختێ ئەو د سەکەراتا مرنێدا، و ملیاکەت دەستێت خۆ درێژ دکەنێ [دا جانێ وان بکێشن دا دیمەنەکێ عەجیب و ب ترس بینی] [ڤێجا دبێژنێ]: خۆ خلاس بکەن [خۆ ژ ڤێ

سەکەراتێ دەربێخن، یان ژی خۆ ژ دەستێت مە ڕزگار بکەن یان ژی جانێ خۆ ب دەست مەڤە بەرنەدەن]، ئەڤرۆ هوین ب ئیزایەکا ب ژان و هەتکبەر دێ ئێنە جزاکرن، ژ بەر ئەوا هەوە ب نەهەقی د ڕاستا خودێدا دگۆت، و هەوە خۆ ل سەر نیشانێت خودێ مەزن دکر [و هەوە باوەری پێ نەدئینا].

﴿٩٤﴾ ب سویند هوین هەمی دێ ئێك ئێکە بەر ب مە ئێن، هەروەکی مە جارا ئێکێ هوین دایین. و هەوە دەست ژ وێ بەردا و پشت دا وێ یا مە داییە هەوە [ژ مال و سامان و خۆزی و کەل و پەلێت دنیایێ]، و کا مەهدەرچییێت هەوە، ئەوێت هەوە دگۆتن ئەڤە هەڤال و هەڤپشکێت خودێنە، کا ئەم د گەل هەوە نابینین؟ ب سویند ئەوا د ناڤبەرا هەوەدا نەما، و ئەوێت هەوە مەهدەرچی و پشتەڤان بۆ خۆ ددانان ل هەوە بەرزە بوون.

﴿٩٥﴾ ب ڕاستی خودێیە دندك و بەرکان دپەقینیت [ئانکو ئەوە دندك و بەرکان کەر دکەت و بستیك و کیزیکی ژێ دەردئێخیت دا شین ببیت]، زێندییان ژ مرییان دەردئێخیت و ژ مرییان زێندییان دەردئێخیت، ئەڤەیە خودێ، ڤێجا چاوا هوین خۆ ژ هەڤییێ ددەنە پاش.

﴿٩٦﴾ ئەوە سپێدە دەرئێخ و ئەوە شەڤ کرییە جهێ بێنڤەدانێ (ئێورینێ)، و ڕۆژ و هەیڤ کرینە جهێ حسێبان [کو خەلك وەختێت خۆ پێ بزانن]، ئەڤێت هەنێ ژ دانانا خودایێ سەردەست و پڕزانایە.

﴿٩٧﴾ و هەر ئەوە ستێر بۆ هەوە دایین [ئێخستینە ئەسمانی] دا هوین ڕێکا خۆ د تاریستانێت هشکاتی و دەریاییاندا پێ بزانن، ب ڕاستی مە نیشان باش و ب درێژی ئاشکەرا کرن بۆ وان یێت دزانن.

﴿٩٨﴾ و ئەوە هوین ژ ئێك جان دایین، پاشی هوین د پشتا باباندا بنەجه بوون و کەڤتنە د مالبچویکاندا، ب ڕاستی مە ئایەت و نیشان باش و ب درێژی ئاشکەراکرن بۆ یێت تێ دگەهن.

﴿٩٩﴾ و ئەوە باران ژ ئەسمانی (ژ عەوران) ئینایییە خوار، و مە ب وێ ئاڤێ زیلك و بستیکا هەمی تشتان دەرئێخستییە، و مە شینکاتی ژێ دا، و ژ وی شینکاتی دندکێت پێکڤە و ل سەرێك دەردئێخین، و مە [ب وێ ئاڤێ] دارقەسپ ژی دەرئێخستینە، و ژ گولییا وێ، ئویشی یێت پێدا شۆڕ و بەردەست دەردئێخین، و مە [ب وێ ئاڤێ] ڕەز و باغ ژی دەرئێخستینە، ژ تری و زەیتوین و هناران، یێت وەکی ئێك و نەوەکی ئێك [تەمەتی ئێك و ئێك ڕەنگ و نەئێك تام]، بەرێ خۆ بدەنە بەرێ وێ وەکی دەردکەڤیت و دگەهیت [کا چاوا دەردکەڤیت، بشکۆژکەکا بچویك و هەتا مەزن دبیت و دگەهیت]. ب ڕاستی د ڤاندا نیشانێت هەین بۆ یێت باوەری هەین.

﴿١٠٠﴾ و وان ئەجنە، کو خودێ چێکرینە، کرینە هەڤپشك بۆ خودێ و ژ نەزانین کوڕ و کچ [ژ بێ بەختی] بۆ داناینە، خودێ پاك و پاقژ و بلندە ژ سالۆخەت و نیشانێت ئەو دبێژن.

﴿١٠١﴾ یێ ئەرد و ئەسمان چێکرین چاوا دێ کوڕ و کچ هەبن و وی چو ژن نەبیی؟! و وی ب خۆ هەمی تشت یێت چێکرین، و ئەو ب هەمی تشتان ئاگەهدارە.

﴿١٠٢﴾ [ئەوێ پەسنکری ب سالۆخەت و نیشانێت بۆری] ئەو خودایێ هەوەیە، ژ وی پێڤەتر چو پەرستی [خودێ] نینن، ئەوە چێکەرێ هەمی تشتان، وی بپەرێسن، و ئەوە چاڤدێر ل سەر هەمی تشتان.

﴿١٠٣﴾ چاڤ ناگەهنێ [ب دورستی نابینن، بەلێ ئاخرەتێ باوەریدار دێ بینن هەروەکی وی ب خۆ ژڤان پێ دایی (وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ * إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ)]، و ئەو ب خۆ باش دبینیت، و ڕاستییا چاڤان ل بەر بەرزە نابیت، و ئەو هویربین و شارەزایە.

﴿١٠٤﴾ ب ڕاستی بەلگە و نیشانێت بەرچاڤ [کو وەحی و قورئانە] ژ بەرێ خودایێ هەوەڤە بۆ هەوە هاتن، ڤێجا هەر کەسێ ڕاستی دیت [باوەری پێ ئینا] بۆ خۆیە، و هەر کەسێ ژ دیتنا ڕاستییێ کۆرە ببیت زیانێ ل خۆ دکەت، و ئەز نە زێرەڤانم ل سەر هەوە [ئەز بەس پێغەمبەر و بانگهلدێرم].

﴿١٠٥﴾ و هۆسا ئەم بەلگە و نیشانان ب درێژی ئاشکەرا دکەین، و ئەو دبێژن [مەخسەد موشرکن دەمێ گولێ دبن]، تە ئەڤە یا خواندی [ئانکو تە ئەڤە یا د کتێبێت فەلە و جوهییاندا خواندی] و دا بۆ ئەوێت دزانن ئاشکەرا بکەین.

﴿١٠٦﴾ ل دویڤ وێ هەڕە یا ب وەحی بۆ تە هاتی ژ بەرێ خودایێ تەڤە، ژ وی پێڤەتر چو پەرستی [خودێ] نینن، و ژ موشرکان بگەڕە [هەلبەت ئەڤە بەری ئایەتا شەڕی بێتە خوارێ].

﴿١٠٧﴾ و ئەگەر خودێ ڤیابایە وان هەڤپشك بۆ چێ نەدکرن. و مە تو ل سەر وان نەکرییە زێرەڤان، و تو ل سەر وان نەچاڤدێری.

﴿١٠٨﴾ و خەبەرا نەبێژنە وان ئەوێت شوینا خودێ دئێنە پەرستن [ژ بوت و پەرستییان]، ئەگەر ئەو ژی ژ زێدەگاڤی و ژ نەزانی و نەیارەتی دێ خەبەران بێژنە خودێ. ب ڤی ڕەنگی مە کار و کریارێت هەر ملەتەکێ د چاڤێت واندا خەملاندینە [هەر ئێك ب کار و کریارێت خۆ یێ شایی و ڕازییە]، پاشی زڤڕینا وان ب بال خودایێ وانڤەیە. ڤێجا دێ وان ب کار و کریارێت وان کرین ئاگەهدارکەت.

﴿١٠٩﴾ و ب خودێ سویند خوارن سویندێت خۆ یێت مەزن. ئەگەر ئایەتەك و موعجیزەیەك بۆ وان بێت دێ باوەرییێ پێ ئینن، بێژە: [مەخسەد پێغەمبەرە] ب ڕاستی نیشان و موعجیزە ل دەڤ خودێنە. ما هوین چ دزانن ئەگەر نیشان و موعجیزە بۆ بێن دێ باوەرییێ ئینن [ئانکو ئەگەر موعجیزە و نیشانان ب چاڤێ سەرێ خۆ ببینن هەر باوەرییێ نائینن].

﴿١١٠﴾ و ئەم دل و چاڤێت وان دێ وەرگێڕین [کو هەقییێ تێ نەگەهن و نەبینن، هەکە موعجیزە بۆ بێن ژی] هەروەکی جارا ئێکێ باوەری پێ نەئینایین، و ئەم دێ وان هێلین د خرابییا خۆدا بزڤڕن.

﴿١١١﴾ و ئەگەر مە ملیاکەت بۆ وان هنارتبانە، و مری ژی د گەل وان ئاخڤتبانە، و مە هەمی تشت ل بەر چاڤان کۆمکربانە، هەر باوەری نەدئینان، ئەو نەبن ئەوێت خودێ ڤیایی باوەرییێ بینن، بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن [کو ڕاستەڕێکرن ژ خودێیە].

﴿١١٢﴾ و ب ڤی ڕەنگی مە بۆ هەر پێغەمبەرەکی شەیتانێت مرۆڤ و ئەجنەیان کرینە دژمن، ژ بۆ سەردابرنێ ئاخڤتنێت خەملاندی و جوانکری د گوهێ ئێکدودا دبێژن. و ئەگەر خودایێ تە ڤیابایە وان وەنەدکر [ئانکو دژمنییا پێغەمبەران نەدکر]. ڤێجا [ژ بەر هندێ] وان و درەوێت وان بهێلە.

﴿١١٣﴾ و دا ل دلێ وان بێت، ئەوێت بێ باوەر ژ ڕۆژا قیامەتێ، و دا ب دویڤ بکەڤن و پێ [ب نەهەڤییێ] قاییل ببن، و دا وێ بکەن ئەوا دکەن.

﴿١١٤﴾ [هەی موحەممەد بێژە:] ئەرێ ئەز ژ خودێ پێڤەتر حاکمەکی [دادوەرەکی] دی بخوازم؟! و وی ئەڤ کتێبە [کو قورئانە] یا کو ب دویر و درێژی تشتان دیار دکەت بۆ هەوە ئینایییە خوارێ. و ئەوێت مە کتێب بۆ ئینایین دزانن کو ئەڤ [قورئانە] یا هەقە، ژ بەرێ خودایێ تەڤە هاتییە، ڤێجا ژ گۆمانداران نەبە [کو ئەو ڤێ ڕاستییێ دزانن].

﴿١١٥﴾ و ب ڕاستی پەیڤێت خودایێ تە [پەیمانا خودێ داییە پێغەمبەرێ خۆ ب سەرکەڤتنێ] ڕاست و دورست هاتن، و چو گوهۆڕین بۆ فەرمانێت خودێ نینە، و ئەو [خودێ] یێ گوهدێر و زانایە.

﴿١١٦﴾ و ئەگەر تو گوهێ خۆ بدەیە باراپتر ژ ئەوێت د ئەردیدا، دێ تە ژ ڕێکا خودێ دەرئێخن و بەرزەکەن، ئەو بەس ل دویڤ گۆمانێ دچن، و ژ درەوان پێڤەتر ناکەن.

﴿١١٧﴾ ب ڕاستی خودایێ تە ئەوێت ژ ڕێکا وی دەرکەڤتین ژ وان چێتر دنیاسیت، و ئەو ڕاستەڕێکرییان ژی چێتر دنیاسیت.

﴿١١٨﴾ ڤێجا ژ وی یێ ناڤێ خودێ ل سەر هاتی بخۆن، ئەگەر هەوە باوەری ب نیشان و ئایەتێت وی هەنە.

﴿١١٩﴾ ڤێجا هوین بۆچی ژ وی [گۆشتی] یێ ناڤێ خودێ ل سەر هاتییە ئینان ناخۆن؟ و ب سویند تشتێ بۆ هەوە نەدورست ب درێژی دیارکرییە، [نابیت بدەنە سەر] ژ بلی کو هوین نەچار ببنێ. و ب ڕاستی گەلەك خەلك ژ نەزانین ب دویڤ دلخوازییا خۆ دکەڤن و خەلکی ژی سەردا دبەن. و ب ڕاستی خودایێ تە، ئەوێت زێدەگاڤییێ دکەن، چێتر دنیاسیت.

﴿١٢٠﴾ و هوین دەست ژ گونەها پێشچاڤ و نەپێشچاڤ بەردەن و بهێلن. ب ڕاستی ئەوێت گونەهان دکەن، دێ ب وان گونەهێت کرین ئێنە جزاکرن.

﴿١٢١﴾ و هوین ژ وی [گۆشتی] یێ ناڤێ خودێ [ژ قەستا و بێ ژ بیرکرن] ل سەر نەهاتییە ئینان، نەخۆن، و ب ڕاستی [خوارنا گۆشتێ ڤان تەرشان] دەرکەڤتنە ژ ڕێکا خودێ. و ب ڕاستی شەیتان نیشا هەڤالێت خۆ ددەن [د گوهێ واندا بانگ ددەن ، و گۆمانان نیشا وان ددەن] دا جرەبڕێ د گەل هەوە بکەن، و ئەگەر هوین گوهێ خۆ بدەنە وان، ب ڕاستی هوین ژی دێ بنە ژ موشرکان.

﴿١٢٢﴾ ما ئەوێ [دلێ وی ب گاورییێ] مری بیت، و پاشی مە ئەو [ب باوەرییێ] زێندی کربیت، و مە ڕۆناهییەك بۆ چێ کربیت، پێ د ناڤ خەلکیدا بچیت، ما وەکی وییە یێ د تاریستانێدا [تاریستانا گاورییێ] کو قەت ژێ دەرنەکەڤیت؟! [ئەرێ وەکی ئێکن؟ قەت وەکی ئێك نابن]، ئەها هۆسا ئەوێ گاوران دکر بۆ هاتییە خەملاندن.

﴿١٢٣﴾ و هەر ب ڤی ڕەنگی مە د هەمی گوندان‌دا کەنکەنە و گرەگرێت وان گونەهکار دانایینە، دا ئەو [مەزن] خاپاندن و خرابییێ تێدا بگێڕینن، و ژ خۆ پێڤەتر کەسێ ناخاپینن، و ب خۆ ناحەسن ژی.

﴿١٢٤﴾ گاڤا ئایەت و نیشانەك بۆ وان هات، [ئەو كەنكەنە] دبێژن: ئەم باوەرییێ نائینین هەتا بۆ مە ژی [ئایەت و نیشان ژ خودێ] نەئێن، هەروەكی بۆ پێغەمبەرێت خودێ هاتین. و خودێ ب خۆ چێتر دزانیت كا دێ پێغەمبەراتییا خۆ دەتە كێ. ئەوێت گونەهـ كرین دێ ژ خودێ بەرهنگاری سڤكی و ڕەزالەت و ئێزایەكا دژوار بن، ژ بەر خرابییا وان دكر.

﴿١٢٥﴾ ڤێجا هەر كەسێ خودێ بڤێت ڕاستەڕێ بكەت، دێ سنگێ وی بۆ وەرگرتنا ئیسلامێ ڤەكەت، و هەر كەسێ بڤێت گومڕا بكەت، دێ سینگێ وی وەسا تەنگ كەت [وەختێ دبێژنێ موسلمان ببە] هەروەكی سەرئەڤراز دبیتە ئەسمانی، ب ڤی ڕەنگی، خودێ پیساتی و ئێزایێ ددانیتە سەر وان، ئەوێت باوەرییێ نەئینن.

﴿١٢٦﴾ و ئەڤە [دینێ تو ل سەر، هەی موحەممەد] ڕێكا خودایێ تەیە و یا ڕاستە، و ب سویند مە ب درێژی ئایەت و نیشان ئاشكەرا كرن بۆ كەسێت چام وەرگر.

﴿١٢٧﴾ بەحەشتا تەنا و ئێمن بۆ وانە ژ بەرێ خودایێ وانڤە، و ئەوە پشتەڤانێ وان، ژ بەر كار و كریارێت وان دكرن.

﴿١٢٨﴾ و ئەو ڕۆژا كو هەمییان كۆم دكەت [دێ بێژتە وان] گەلی ئەجنەیان [مەخسەد پێ شەیتانن] هەوە گەلەك ژ مرۆڤان كێشانە تایێ خۆ و د سەردا برن، و هەڤال و دۆستێت وان ژ مرۆڤان گۆتن [دێ بێژن]: خودێوۆ مە هەردووكان مفا بۆ خۆ ژ ئێكدو وەرگرت [مرۆڤان ڕێكێت دلخوازییێ ژ وان وەرگرتن، و شەیتان ژی گەهشتنە مرادا خۆ، دەمێ مرۆڤان گوهدارییا وان كری، و بوویینە هەڤال و دۆستێت وان] و ئەم گەهشتینە وی وەختێ تە بۆ مە دانایی و ئاشكەرا كری، [خودێ] دێ بێژیت: ئاگر جهێ هەوەیە، دێ هەروهەر تێدا بن، هندی خودێ بڤێت. ب ڕاستی خودایێ تە كاربنەجهـ و پڕزانایە.

﴿١٢٩﴾ و ئەها ب ڤی ڕەنگی هندەك ستەمكاران دێ ب سەر هندەكێت دی ئێخین، ژ بەر كار و كریارێت خراب ئەوێت وان دكرن.

﴿١٣٠﴾ گەلی ئەجنە و مرۆڤان ئەرێ ما پێغەمبەر ژ هەوە ب خۆ بۆ هەوە نەهاتن، نیشان و ئایەتێت من بۆ هەوە بێژن، و هەوە ژ ڤێ ڕۆژێ بترسینن؟ گۆتن [دێ بێژن]: بەلێ ئەم شادەیییێ ل سەر خۆ ددەین [كو پێغەمبەر هاتبوون]، بەلێ ژیانا دنیایێ ئەو خاپاندن و د سەردا برن، و شادەیی ل سەر خۆ دان كو ب ڕاستی ئەو د گاور بوون.

﴿١٣١﴾ ئەڤە (هاتنا پێغەمبەران بۆ وان) ژ بەر هندێ بوو كو ب ڕاستی خودایێ تە چو باژێر و گوندان ب ستەم و نەهەقی بەرئاتاف ناكەت، و خەلكێ وان د بێ ئاگەهـ بن، و های ژ چو نەبیت.

﴿١٣٢﴾ و هەر ئێكی [ژ قەنج و خرابان] پێك و پەیپسكێت خۆ یێت هەین ژ بەر كارێ وان كری، و نێ خودایێ تە یێ بێ ئاگەهـ نینە ژ كار و كریارێت ئەو دكەن.

﴿١٣٣﴾ و خودایێ تە یێ دەولەمەند و خودان دلۆڤانییە، ئەگەر بڤێت هەوە هەمییان دێ تێ بەت [دێ بەرئاتاف کەت و ژ بن بەت]، و هەر کەسێ [خودێ] بڤێت دێ پشتی هەوە ئاکنجی کەت، و شوینا هەوە ئینیت، هەروەکی هوین ژ دویندەها ملەتەکێ دی دایین.

﴿١٣٤﴾ ب ڕاستی تشتێ پەیمان پێ هاتییە دان بۆ هەوە، دێ هەر ئێت، و هوین نەشێن ڕاگرن، یان خودێ نەچار بکەن [کو ئەو وێ پەیمانێ ب سەرێ هەوە نەئینیت].

﴿١٣٥﴾ بێژە: ملەتێ من، هوین ل سەر یا خۆ بن، و کا هوین ل سەر چنە وێ بکەن، ئەز ژی دێ یا خۆ کەم، ڤێجا ڕۆژا قیامەتێ هوین ب ڕاستی دێ زانن کا دویماهییا کێ دێ یا خێرێ بیت [یا مە یان یا هەوە]؟ نێ ب ڕاستی ستەمکار سەرفەراز نابن.

﴿١٣٦﴾ و موشرکان ژ وان تشتێت کو خودێ چێکرین ژ چاندنێ و تەرشی پشکەك بۆ خودێ ئێخستینە و ل دویڤ گۆتنا خۆ [یا بێ دەلیل و بێ نیشان] گۆتن: ئەڤە بارا خودێیە، و ئەڤە ژی بارا پەرستییێت [بوتێت] مەیە، ئەوا بارا بوتان ناگەهیتە خودێ، بەلێ ئەوا بارا خودێ دگەهیتە بوتان، چ پیسە حوکمە ئەو دکەن.

﴿١٣٧﴾ و ب هۆسا هەڤپشکێت وان، ژ موشرکان، کوشتنا بچویکێت وان [ب دەستێت وان و ب ساخی] بۆ گەلەك ژ وان خەملاند، دا وان تێ ببەن، و دینێ وان ژی ل سەر وان تێکەل بکەت [کو هەقی و نەهەقییێ ژێك جودا نەکەن]، ئەگەر خودێ ڤیابایە وان وەنەدکر، ڤێجا تو وان و درەوێت ئەو دکەن بهێلە.

﴿١٣٨﴾ [ژ دەڤ خۆ] گۆتن ئەڤ تەرش و چاندنە د قەدەغەکرینە [ئانکو نابیت کەس دەستێ خۆ بکەتێ، چونکی پشکا بوتانە] نابیت کەس ژێ بخۆت، ژ بلی وی یێ مە بڤێت [ژ خولام و خزمەتکارێت بوتان]، [و گۆتن]: ئەڤە هندەك تەرشن سویاربوونا وان نەدورستە و حەرامە، و هندەك تەرشان ژی [دگەل سەرژێکرنێ] ناڤێ خودێ ل سەر نائینن، و ڤێ کریارێ ژ درەو ب بال خودێڤە لێ ددەن، خودێ دێ وان ب درەوا وان دکر، جزاکەت.

﴿١٣٩﴾ و وان [موشرکان] گۆت: تشتێ د زکێ ڤان تەرشاندا هەمی بەس بۆ زەلامێت مەیە، و حەرامە ل سەر ژنێت مە، بەلێ ئەگەر بوو، یێ مری، هەمی [ژن و مێر] تێدا پشکدارن، نێزیك خودێ دێ وان ب سالۆخەکرنا وان جزاکەت [ژ بەر حەلالکرن و حەرامکرنا بێ دەلیل و بێ نیشان]. ب ڕاستی خودێ یێ کاربنەجه و زانایە.

﴿١٤٠﴾ ب سویند، ئەوێت بچویکێت خۆ ژ نەفامی و خشیمی کوشتین بەرزیان و خوسارەت بوون، و ئەوێت ئەو ڕزقێ خودێ داییێ، ژ درەو ژ کیسێ خودێ ل سەر خۆ حەرامکرین، بەرزیان و خوسارەت بوون، ئەڤە گومرا بوون، و قەت نە د ڕاستەڕێ بوون.

﴿١٤١﴾ و هەر ئەوە جنیك و باغ [ژ گەلەك جوینان] دایین، سەرئەرد [وەکی مێوێ و گوندۆری و شتی و کولندی... و هتد] و بلند ل سەر بنێ خۆ، [وەکی دارێت فێقی] و دار قەسپ و شینکاتی کو فێقییێ وان ڕەنگ و ڕەنگە، و زەیتوین و هنار یێت دایین، وەکی ئێك و نەوەکی ئێك [دبیت تەمەتی ئێك بن، و

نەئێك تام بن، و نەتەمەتی ئێك بن]، ڤێجا وەختێ ئەو دار هاتنە بەری و فێقی دان، ژێ بخۆن و زەكاتا وان ڕۆژا چنینێ بدەن، و دەرێژییێ (ئیسرافێ) نەكەن، ب ڕاستی خودێ حەژ دەستدرێیایان ناكەت.
﴿١٤٢﴾ و تەرش [گەلەك جوین] داییینە هەوە، هندەك بۆ باری [و هندەكان ژی ڤەكوژن، و شیری ژێ بدۆشن، و مفایی ژ موی و هرییا وان وەرگرن] و نڤینان ژێ چێكەن، و ژ وێ یا خودێ كرییە ڕزقێ هەوە بخۆن، و ب دویڤ پێنگاڤێت شەیتانی نەكەڤن، ب ڕاستی شەیتان بۆ هەوە دژمنەكێ ئاشكەرا و دیارە.
﴿١٤٣﴾ و ژ تەرشان هەشت جۆت [گۆشت حەلال] [داییینە]، ژ پەزێ سپی نێر و مێ، و ژ بزنی نێر و مێ. بێژە: ئەرێ خودێ ژ ڤان یێ نێر حەرام كرییە؟ یان ژ وان یێ مێ؟ یان ژی یا (تێژكا) د مالبچویكێ مێیاندا؟ كا ژ زانین بۆ من بێژن، ئەگەر هوین ڕاستگۆنە.
﴿١٤٤﴾ و ژ حێشتران جۆتەك [نێر و مێ] و ژ چێلان جۆتەك [نێر و مێ]، [مە داییینە هەوە]. بێژە: ئەرێ خودێ ژ ڤان یێ نێر حەرام كرییە؟ یان ژ وان یێ مێ؟ یان ژی یا (تێژكا) د مالبچویكێ مێیاندا؟ یان ژی هوین یێت ئامادە و حازربوون وەختێ خودێ فەرمان ب ڤێ چەندێ داییە هەوە؟!! ڤێجا ما كی ژ وی ستەمكارترە ئەوێ درەوێ ژ كیسێ خودێ بكەت، دا ژ نەزانین خەلكی د سەردا ببەت؟ و ب ڕاستی خودێ مرۆڤێت ستەمكار ڕاستەڕێ ناكەت.
﴿١٤٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: [گاورێت مەكەهێ] ئەز د وێ وەحیییێدا یا بۆ من هاتی [كو قورئانە] تشتەكێ حەرام و نەدورست ل سەر هەر ئێكێ هەبیت نابینم، ژ بلی مراری یان ژی خوینەكا ڕۆن یان ژی گۆشتێ بەرازی، نێ ئەو یێ پیسە، یان ژی ژ گونەهـ ناڤێ غەیری خودێ ل سەر ئینا بیت، ڤێجا هەر كەسێ نەچار ببیت [ژ برساندا ژ حەرامێ بۆری بخۆت] بەلێ بێی كو دل ل سەر هەبیت و زێدە بدەتە بەر [چو گونەهـ ل سەر نینە]، ب ڕاستی خودایێ تە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.
﴿١٤٦﴾ و مە هەمی جانەوەرێت ب پەنج ل سەر جوهییان حەرام و نەدورستكرن، و ژ چێل و پەزان، مە بەزێ وان ژ بلی یێ ب پشتا وانڤە ژ لایێ زكیڤە و ب عویر و ڕویڤیكانڤە، یان یێ تێكەلی هەستی، مە ل سەر وان حەرامكر، و ئەڤ جزایە ژ بەر ستەم و خرابییا وان، مە دا بەر وان، و بێ گۆمان ئەم ڕاستبێژین.
﴿١٤٧﴾ ڤێجا ئەگەر باوەر ژ تە نەكرن، و وان تو درەوین دانایی، بێژە: خودایێ هەوە خودان دلۆڤانییەكا بەرفرەهە [لەزێ ل جزادانا هەوە ناكەت، بەلێ د گەل دلۆڤانییا وی یا بەرفرەهـ]، ئیزایا وی ژ مرۆڤێت گونەهكار نائێتە وەرگێڕان.
﴿١٤٨﴾ ئەوێت هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێكرین دێ بێژن: ئەگەر خودێ ڤیابایە، نە مە و نە باب و باپیرێت مە، هەڤپشك چێ نەدكرن، و مە چو تشت [ل دەڤ خۆ] حەرام نەدكر، هەر هۆسا ئەوێت بەری وان ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان و باوەری پێ نەئینان، هەتا تامكرینە ئیزایا مە، بێژە: ئەرێ هەوە دەلیل و زانینەك [ل سەر وێ گۆتنا هوین دكەن] هەیە؟ [نیشا مە بدەن] ب ڕاستی هوین ژ گۆمانێ پێڤەتر ل دویڤ چو یێ دی ناچن، و هوین ژ بلی درەوێ چو یێ دی نابێژن.

﴿١٤٩﴾ بێژە: نێ دەلیلێ ب هێز و گۆمانبڕ یێ خودێیە، ئەگەر ڤیابایە [هەوە ڕاستەڕێ بکەت] دا هەوە هەمییان ڕاستەڕێ کەت.
﴿١٥٠﴾ بێژە: کا شاهدێت خۆ بینن، ئەوێت [وێ] شادەیییێ ددەن کو خودێ ئەڤە یێت حەرامکرین [مەخسەد ئەو جوینێت حێشترانن ئەوێت وان حەرامکرین، و تشتێت دی (بزڤڕە ئایەتا (١٠٣) ژ سۆرەتا مائیدە)]، ڤێجا ئەگەر [ژ نەهەقی] شادەیی دان، تو شادەیییێ د گەل وان نەدە. و ب دویڤ دلخوازییا وان نەکەڤە، ئەوێت ئایەت و نیشانێت مە درەو دانایین، و ئەوێت باوەرییێ ب قیامەتێ نەئینن، و هەڤبەران بۆ خودایێ خۆ ددانن، و بەرێ خۆ ژێ وەردگێڕن.
﴿١٥١﴾ بێژە وەرن دا ئەوێ خودێ ل سەر هەوە حەرامکری بۆ هەوە بخوینم، و بێژم: چو تشتان بۆ خودێ نەکەنە هەڤپشك، و د گەل دەیبابان د قەنج بن، و زاڕۆکێت خۆ ژ ترسا برسێ نەکوژن، ئەم ڕزقێ هەوە و یێ وان ددەین، و نێزیکی گونەهان نەبن چ یێت ئاشکەرا و چ یێت نەپەنی، و ئەو نەفسا خودێ کوشتنا وێ حەرامکری، نەکوژن ژ بۆ تۆلڤەکرنێ [بەرانبەر کوشتنەکێ] نەبیت. ئەها ئەڤەیە خودێ فەرمانا هەوە پێ کری، دا هوین ئەقلەکی بۆ خۆ بگرن [و بەرهنگاری گونەهان نەبن].
﴿١٥٢﴾ و نێزیکی مالێ سێوی نەبن، ئەگەر بۆ خێرا وی نەبیت [کو بۆ بپارێزن و بۆ شۆل پێ بکەن]، هەتا ب دورستی تێ نەگەهیت و بالق نەبیت، و هوین ب دورستی پیڤان و کێشانێ [د کڕین و فرۆتنێت خۆدا] بکەن، و ئەم کەسێ ژ شیانا وی زێدەتر ژێ ناخوازین، و ئەگەر هوین ئاخڤتن، ڕاستییێ بێژن، خۆ هەکە ئەوێ هوین د دەرهەقێ ویدا دئاخڤن مرۆڤێ هەوە ژی بیت، و پەیمانا هەوە د گەل خودێ دایی ب جه بینن، ئەڤەیە خودێ ئەمرێ هەوە پێ کری، دا هوین پێڤەبچن و تۆبە بێتە بیرا هەوە.
﴿١٥٣﴾ و ب ڕاستی ئەڤەیە ڕێکا من، کو ڕێکەکا ڕاست و دورستە، ڤێجا بگرن و ل دویڤ هەڕن، و چو ڕێکێت دی نەگرن، دێ هەوە ژ ڕێکا خودێ دەرئێخن و هەوە ژێکڤەکەن. ئەها ئەڤەیە خودێ فەرمانا هەوە پێ دکەت، دا هوین پارێزکارییا خودێ بکەن.
﴿١٥٤﴾ و مە تەورات دا مووسایی، کو تەمامکرنا قەنجییێیە ل سەر وی یێ قەنجی کری، و ئاشکەراکەرە ب درێژی بۆ هەمی تشتان [ئەو بڕیارێت ئەو د دینێ خۆدا هەوجە دبنێ]، و ڕاستەڕێکەرە [ڕێکا ڕاستەڕێکرنێیە] و دلۆڤانییە، دا ئەو باوەرییێ ب دیدارا (لیقائا) خودایێ خۆ بینن.
﴿١٥٥﴾ و ئەڤ قورئانە کتێبەکا پیرۆزە مە بۆ تە ئینایییە خوارێ، ڤێجا ل دویڤ هەڕن، و هشیار بن ژێ دەرنەکەڤن، دا هوین ب بەر دلۆڤانییا خودێ بکەڤن.
﴿١٥٦﴾ [و ئەڤ قورئانا پیرۆز مە ئینایییە خوارێ] دا هوین نەبێژن: [گەلی قورەیشییان] کتێب بەس بۆ هەردو دەستەکێت بەری مە [جوهی و فەلەیان] یێت هاتینە خوارێ، و ئەم ب خۆ ژی چو ژ خواندنا کتێبێت وان نوزانین، و ژێ بێ ئاگەهین.
﴿١٥٧﴾ و دا هوین نەبێژن: ب ڕاستی ئەگەر کتێب بۆ مە هاتبایە، ئەم دا ژ وان [ژ جوهی و فەلەیان] ڕاستەڕێتر بین، ڤێجا ب ڕاستی نیشان و دەلیلەك ژ خودایێ هەوە [کو قورئانە] بۆ هەوە هات، کو ڕێکا

ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییێیە، ڤێجا ما کی ژ وی ستەمکارترە یێ ئایەتێت خودێ درەو دانایین [و ددانیت]، و ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێریت و خەلکی ژی ژێ ددەتە پاش؟ ئەوێت ڕوییێ خۆ ژ قورئانا مە وەردگێڕن، و خەلکی ژی ژێ ددەنە پاش، ئەم دێ وان ب ئیزایەکا دژوار ئیزا دەین ژ بەر ڕوی وەرگێڕانا وان.

﴿١٥٨﴾ ل هیڤیيا چنە؟ ئەو ل هیڤیيێنە ملیاکەت [روح کێشان] بۆ وان بێت [و ڕوحا وان بکێشیت]، یان ژی ل هیڤیيا هاتنا خودایێ تەنە [ڕۆژا قیامەتێ، دا حوکمی د ناڤبەرا واندا بکەت]، یان ژی ئەو ل هیڤیيا هندەك نیشان و ئایەتێت خودایێ تەنە [یێت ڕۆژا قیامەتێ، و ژ نوی باوەرییێ بینن]. ڕۆژا نیشانێت قیامەتێ دئێن ئێدی باوەریئینانا کەسێ مفایی ناگەهینتێ، ئەگەر بەری هنگی باوەری نەئینابیت، یان ژی باشی و قەنجی د باوەرییا خۆدا نەکربیت. بێژە: ل هیڤیيا وێ ڕۆژێ بن، ب ڕاستی ئەم ب خۆ ژی یێ ل هیڤیيێ.

﴿١٥٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت دینێ خۆ پارچە پارچە کرین و ل سەر ژێك جودا بوویین [کو هندەکێ وەردگرن و هندەکێ دهێلن، و باوەرییێ ب هندەك پێغەمبەران دئینن و ب هندەکان نائینن، وەکی جوهی و فەلەیان]، و ئەو ب خۆ ژی بوویینە دەستەك دەستەك، تە شۆلە ژ وان نینە [کا خودێ دێ چ سزا دەتە بەر وان، و تو ژ وان نەبەرپرسی]، و حسابا وان بەس ل دەڤ خودێیە، پاشی ئەو دێ وان ب کار و کریارێت وان ئاگەهدارکەت.

﴿١٦٠﴾ هەر کەسێ [ڕۆژا قیامەتێ] ب خێرەکێ بێت، خودێ دێ دەه جار وەکی وێ خێرێ دەتێ [و یێ بڤێت دێ بۆ پتر لێ کەت هەتا حەفت سەد قاتان و پتر]، و هەر کەسێ ب گونەهەکێ بێت، ب گونەهەکا وەکی وێ پێڤەتر نائێتە جزاکرن، و ستەم لێ نائێتە کرن [نە خێرێت وی کێم دبن و نە گونەه ل سەر زێدە دبن].

﴿١٦١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ب ڕاستی خودایێ من ئەز یێ ڕاستەڕێ کریمە ڕێکەکا (دینەکێ) ڕاست و بێ خوارییە، دینێ ئیبراهیمییە، کو دینەکێ ڤەدەرە ژ خواری و خرابییێ، و ئەو ب خۆ ژی [ئانکو ئیبراهیم] نە ژ موشرکان بوو.

﴿١٦٢﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ب ڕاستی نڤێژا من، و هەر تشتێ ئەز ڤەکوژم، یان پەرستن و عیبادەتێ من، و ژیانا من و مرنا من، خرەك بۆ خودایێ هەمی جیهانانە.

﴿١٦٣﴾ هەڤال و هەڤپشك بۆ نینن، و فەرمانا من ب ڤێ هاتییە کرن، و ئەز ب خۆ موسلمانێ ئێکێمە.

﴿١٦٤﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ئەز چاوا ژ بلی خودێ خودایەکێ دی بۆ خۆ بگرم، و ئەو ب خۆ خودایێ هەمی تشتانە؟! و کەس نائێتە ئیزادان ب وێ گونەهێ نەبیت یا وی کری، و کەس گونەها کەسێ هەلناگریت، پاشی زڤڕینا هەوە هەر ب بال خودایێ هەوەڤەیە، ڤێجا [وێ ڕۆژێ کو ڕۆژا قیامەتێیە] دێ [خودێ] هەوە ب وی تشتێ هوین تێدا ژێك جودا و نەئێك، ئاگەهدارکەت.

﴿١٦٥﴾ و ئەوە هوین د ئەردیدا کرینە جهگرتی [پشتی ملەتێت بۆری ڤەبریاین]، و هندەك ژ هەوە ب پێك و پەییسکان ب سەر هندەکێت دی ئێخستن، دا هەوە ب وی تشتێ داییە هەوە بجەڕبینیت، ب ڕاستی خودایێ تە زوی ئیزایێ ددەتە بەر وان یێت جەڕباندی، و ب ڕاستی ئەو گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

سۆرەتا ئەعراف

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٢٠٦) ئایەتە

﴿١﴾ (المص) ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن: ئەلف، لام، میم، صاد، و ئەڤە ژ تیپێت عەرەبینە کو هەمی تێکدا (٢٨) تیپن، نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ ڕامان ژێ ئەڤەیە کو عەرەبان پێ چێ نابیت قورئانەکا وەکی ڤێ قورئانێ بدانن، هەرچەندە زمانێ وان هەر ژ ڤان حەرفان پێك هاتییە.

﴿٢﴾ ئەڤ قورئانە کتێبەکە بۆ تە هاتییە خوارێ، ڤێجا بلا سینگێ تە تەنگ نەبیت [ژ بەر هەلویستێ موشرکان ژ تە و ڤێ کتێبێ]، دا تو وان ب ڤێ قورئانێ بترسینی و هشیار بکەی، و دا ببیتە بیرئینان بۆ خودان باوەران.

﴿٣﴾ [گەلی موسلمانان] ل دویف وێ هەڕن ئەوا ژ دەڤ خودایێ هەوە بۆ هەوە هاتییە خوارێ [کو قورئانە] و ژ بلی خودێ ب دویف چو هاریکار و دۆستان نەکەڤن [چ بوت و چ خێڤزانك و چ سەرەگاور]، و هوین کێم پێڤە دچن و دئیننە بیرا خۆ.

﴿٤﴾ و گەلەك گوند و باژێر مە وێرانکرن، ئیزایا مە ب شەڤ و ئەو نفستی [وەکی ملەتێ (لوط) پێغەمبەر] یان ژی د نیڤا ڕۆژێدا و د خەوا نیڤرۆدا [وەکی ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر] ب سەر واندا هات.

﴿٥﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە ب سەر واندا هاتی، وان چو ئاخڤتن نەبوو، ژ بلی کو گۆتن: ب ڕاستی ئەم ستەمکار بووین [لەوا ئەڤە هاتە سەرێ مە، و چو ستەم ل مە نەهاتییە کرن].

﴿٦﴾ بێ گۆمان ئەم دێ پسیارا وان [ملەتان] کەین، ئەوێت پێغەمبەر بۆ چۆیین [کا وان چاوا پێشوازییا وان کر، و چاوا بەرسڤا وان دا؟] و دێ پسیارا پێغەمبەران ژی کەین [ئەوێت بۆ وان هاتینە هنارتن کا وان ملەتان گوهێ خۆ داییە وان یان نە؟].

﴿٧﴾ بێ گۆمان ئەم دێ ژ زانین بۆ وان بێژین کا چ د ناڤبەرا واندا چێبووییە، و نەکو ئەم نەیێت حازر و دیاربووین [هەتا تشتەك ل بەر مە بەرزە ببیت].

﴿٨﴾ وێ ڕۆژێ کێشان و سەنگ یا ڕاست و دورستە [بێ کێم و کاسییە] ڤێجا هەر کەسێ ترازییا وی گران بوو، [و سەرێ ترازییا کار و کریارێت وی یێت قەنج ژ یێت خراب گرانتر لێ هات] ئەڤە ئەون یێت سەرفەراز.

﴿٩﴾ و هەر كەسێ ترازییا وی سڤك بوو [و سەرێ ترازییا كار و كریارێت وی یێت خراب ژ یێت قەنج گرانتر لێ هات]، ئەڤە ئەون یێت وان خۆ خوسارەت كرین، ژ بەر وێ گاوری و باوەری نەئینانا وان ب نیشان و ئایەتێت مە دكر.

﴿١٠﴾ و مە هوین د ئەردیدا بنەجهكرن، و هەمی ئەگەرێت ژینێ ژ خوارن و ڤەخوارنێ مە بۆ هەوە كرنە تێدا، [دگەل هندێ ژی] كێمەك ژ هەوە شوكورا خودێ دكەن.

﴿١١﴾ و ب سویند مە هوین چێكرینە [ئادەم بابێ هەمی مرۆڤان مە ژ هەڕییێ چێكرییە] پاشی مە [ئادەم] ب وێنە و شكل ئێخست، پاشی مە گۆتە ملیاكەتان سوجدەیێ [سوجدەیا سلاڤ و ڕێزگرتنێ] بۆ ئادەمی ببەن، هەمییان سوجدە بر، ئبلیس تێ نەبیت، نە ژ سوجدەبران بوو.

﴿١٢﴾ [خودێ] گۆتێ: چ وەل تە كر تو سوجدەیێ نەبەی، دەمێ من فەرمانا تە پێ كری؟ گۆت: ب ڕاستی ئەز ژ وی چێترم، تە ئەز یێ ژ ئاگری چێكریم، و تە ئەو یێ ژ هەڕییێ چێكری.

﴿١٣﴾ [خودێ] گۆت: ژ جهێ خۆ و ژ بەحەشتێ داكەڤە [سەر ئەردی] چونكی بۆ تە دورست نینە تو خۆ تێدا [ل سەر ئەمرێ من] مەزن بكەی. ژێ دەركەڤە، [ب ڕاستی] تو ژ ڕەزیل و ڕسوایانی.

﴿١٤﴾ [ئبلیسی] گۆت: مۆلەتێ بدە من هەتا ڕۆژا مری ژ گۆڕان ڕادبن [من بهێلە ساخ].

﴿١٥﴾ [خودێ] گۆت: ب ڕاستی تو یێ مۆلەت دایی.

﴿١٦﴾ [ئبلیسی] گۆت: ژ بەر كو تە ئەز گومڕا كرم و د سەردا برم، ب سویند ئەز دێ بۆ وان د ڕێكا تە یا ڕاستدا ڕوینم [و دێ وان ژێ دەمە پاش، و كەڤمە د ڕێكا واندا].

﴿١٧﴾ پاشی ئەز دێ ژ پێشییا وانڤە و ژ پشتا وانڤە و ژ ملێ وان یێ ڕاستێڤە و ژ ملێ وان یێ چەپێڤە ئێمە وان [مەخسەد ژ هەمی ڕەخانڤە دێ ڕێكێت خراب ب بەر وان ئێخم و وان د سەردا بەم] كو تو باراپتر ژ وان شوكوردار و خودان باوەر نەبینی.

﴿١٨﴾ [خودێ] گۆت: ب ڕسوایی و عەیبداری و دەرئێخستی ژێ دەركەڤە، ب سویند هەر كەسێ ب دویڤ تە بكەڤیت [بلا بزانن] ئەز دێ دۆژەهێ ب هەوە هەمییان تژی كەم.

﴿١٩﴾ و هەی ئادەم، تو و كابانییا خۆ د بەحەشتێدا ئاكنجی ببن، و ژ هەر جهێ هەوە بڤێت بێ منەت ژێ بخۆن، بەلێ خۆ نێزیكی ڤێ دارێ نەكەن، ئەگەر هوین دێ ژ ستەمكاران ئێنە هەژمارتن.

﴿٢٠﴾ بەلێ شەیتانی وەسواس و گۆمان ئێخستە دلێ وان [و د بەر خەلەتییێڕا كرن] دا شەرمگەهێ (عەورەتێ) وان یێ ڤەشارتی بۆ وان دیار بكەت، و گۆت (گۆتە وان): خودایێ هەوە هوین ژ ڤێ دارێ نەداییینە پاش ژ بەر هندێ نەبیت دا هوین هەردو نەبنە ملیاكەت یان ژی هەروهەر د بەحەشتێدا نەمینن.

﴿٢١﴾ و [شەیتانی] بۆ وان سویند خوار كو ب ڕاستی من خێرا هەوە دڤێت.

﴿٢٢﴾ ڤێجا ب فند و فێلان ئەو خاپاندن و نزمكرن و ئینانە خوارێ [و د بەر خەلەتیییێڕا كرن] ڤێجا وەختێ ژ دارێ خوارین شەرمگەها وان بۆ وان دیاربوو، و دەست هاڤێتنێ بەلگێت بەحەشتێ ژێڤەكرن و

خۆ پێ نخافتن، و خودێ وان گازی کره وان: ما من هوین ژ وێ دارێ نەدابوونە پاش [و نەهێیا هەوە ژێ نەکربوو]، و ما من نەگۆتبوو هەوە، ب ڕاستی شەیتان بۆ هەوە دژمنەکێ دیار و ئاشکەرایە.

﴿٢٣﴾ و هەردووکان [ئادەم و حەوایێ] گۆت: خودایێ مە، مە ستەم ل خۆ کر، و ئەگەر تو ل مە نەبۆری و گونەهێت مە ژێ نەبەی و دلۆڤانییێ ب مە نەبەی، ب سویند ئەم دێ ژ خوسارەتان بین.

﴿٢٤﴾ مە گۆت [وان]: هوین هەمی ژ بەحەشتێ داکەڤن، هەڕنە خوارێ، هندەك ژ هەوە ل هندەکان نەیار و دژمن، و هەتا دەمەکێ دیارکری [ل دەڤ خودێ]، د ئەردیدا ئاکنجی ببن، و مفایی ژێ وەرگرن.

﴿٢٥﴾ [خودێ] گۆت: هوین دێ تێدا (د ئەردیدا) ژین و تێدا مرن، و هوین دێ ژێ دەرکەڤن [بۆ قیامەتێ].

﴿٢٦﴾ گەلی دویندەها ئادەمی ب ڕاستی مە جلکەك بۆ هەوە هنارت [ئانکو مە نیشا هەوە دا کو هوین هەمی ڕەنگێت پەڕۆك و جلکان چێ بکەن] کو شەرمگەهێ هەوە ڤەشێریت، و جلکەك هەوە جوان بکەت و بخەملینیت، و جلکێ تەقواداری و باوەرییێ باشترە، ئەڤە ژ نیشان و کەرەمێت خودێنە بەلکی بینە بیرا خۆ.

﴿٢٧﴾ گەلی دویندەها ئادەمی: [هشیاری خۆ بن] شەیتان هەوە د سەردا نەبەت، هەروەکی دەیبابێت هەوە ژ بەحەشتێ دەرئێخستین، جلکێ وان ژ بەر وان دکەت، دا شەرمگەهێ وان نیشا وان بدەت، ب ڕاستی ئەو (شەیتان) و دەستەکا خۆ هەوە دبینن و هوین وان نابینن. ب ڕاستی مە شەیتان کرینە دۆست و هەڤال بۆ وان یێت باوەرییێ نەئینن.

﴿٢٨﴾ و [ئەوێت باوەرییێ نەئینن] هەر گاڤەکا کریارەکا کرێت و پیس کرن [وەکی شرکێ یان زڤڕین ب ڕویسی ل دۆر کەعبەیێ... هتد] دبێژن: مە باب و باپیرێت خۆ یێت ل سەر [ڤی کاری] دیتین و خودێ ب خۆ فەرمانا مە یا پێکری. بێژە: ب ڕاستی خودێ فەرمانێ ب کریارێت کرێت ناکەت، هوین وێ ژ کیس خودێ دبێژن یا هوین نەزانن؟!!.

﴿٢٩﴾ بێژە: خودایێ من فەرمان ب ڕاستی و هەڤییێ کرییە، و هوین هەمی د وەختێ هەر نڤێژەکێدا و ل هەر جهەکێ هەبیت بەرێ خۆ بدەنە خودێ، و ژ دل وی ب تنێ بپەرێسن، و کا چاوا وی جارا ئێکێ هوین چێکرینە، دێ جارەکا دی وەسا هەوە ساخکەتەڤە (دێ زڤڕنەڤە).

﴿٣٠﴾ دەستەکەك [خودێ] ڕاستەڕێکرن [کو موسلمانن]، و دەستەکەك ژی هێژایی گومڕابوونێ بوون [کو گاورن]، وان شەیتان شوینا خودێ پشتەڤان و هاریکار بۆ خۆ گرتن و هزر دکەن ژی کو ئەو د ڕاستەڕێکرینە.

﴿٣١﴾ گەلی مرۆڤان، د گەل هەر نڤێژەکێ یان تەوافەکێ جلکێت خۆ یێت جوان بکەنە بەر خۆ و بخۆن و ڤەخۆن و دەرێژییێ و دەستدرێیانێ نەکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ دەستدرێیایان ناکەت.

﴿٣٢﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: [وان ئەوێت ڕویس ل دۆر کەعبەیێ دزڤڕن و تشتێ خودێ بۆ وان دورست کری ژ خوارنان ل سەر خۆ حەرام دکەن] کێ ل سەر هەوە حەرام کرییە، ب وان جلکێت خودێ

دایینە هەوە هوین خۆ جوان بکەن، یان خۆشییێ ب وان خوارنێت خۆش ببەن، ئەوێت خودێ دایینە بەندەیێت خۆ؟ بێژە: ئەڤە د ژیانا دنیاییێدا بۆ وانن یێت باوەری ئینایین [و گاور ژی د گەل هەڤپشکن]، بەلێ رۆژا قیامەتێ خۆسەر بۆ وان ب تنێنە، [ئانکو بۆ خودان باوەران]، هۆسا ئەم نیشان و ئایەتێت خۆ رۆن و ئاشکەرا دکەین بۆ وان یێت دزانن و تێ دگەهن.

﴿٣٣﴾ بێژە: ب راستی خودایێ من گونەهێت مەزن، یێت ئاشکەرا و یێت نەپەنی و هەمی رەنگێت گونەهان د گەل زۆرداریيا ژ بێ بەختی حەرامکرینە و [دیسا حەرام کرییە] هوین هەڤال و هەڤپشکان بێ دەلیل و نیشانەك پێ هاتبیت بۆ خودێ چێکەن و [دیسا حەرام کرییە]، هوین وێ ژ کیسێ خودێ بێژن یا هوین نەزانن.

﴿٣٤﴾ و هەر ملەتەکی وەختەکێ دیارکری یێ هەی، ڤێجا هەر گاڤەکا وەختێ وان هات نە بیستەکێ پاش دکەڤن و نە بیستەکێ پێش دکەڤن.

﴿٣٥﴾ گەلی مرۆڤان ئەگەر پێغەمبەر ژ هەوە بۆ هەوە هاتن ئایەت و نیشانێت مە ل سەر هەوە خواندن [کتێبا من بۆ هەوە خواندن و ئەحکامێت من بۆ هەوە دیارکرن، گوهداریيا وان بکەن و رێکا وان بگرن]، ڤێجا هەر کەسێ پارێزکاریيا خودێ بکەت و کار و کریارێت قەنج بکەت، نە ترس ل سەر وان هەیە و نە ب خەم ژی دکەڤن [ژ بەر ئەوا د دنیاییێدا بەرهنگاری وان بوویی].

﴿٣٦﴾ و ئەوێت ئایەت و نیشانێت مە درەو دانایین و خۆ ژێ مەزنتر دیتین، ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ د ئاگرێ دۆژەهێدا بن.

﴿٣٧﴾ ڤێجا ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ درەوێ ژ کیسێ خودێ دکەت، یان ژی نیشان و ئایەتێت وی درەو بدانیت؟ ئەڤە دێ گەهنە بارا خۆ ئەوا بۆ وان هاتییە نڤێسین [ژ دنیایێ]، هەتا ملیاکەتێت مە دئێنە وان و جانێ وان دستینن، و دبێژن: کا ئەوێت هەوە شوینا خودێ دپەراستن؟ دێ بێژن: ئەو ل مە بەرزەبوون، و شادەیی ل سەر خۆ دان کو ب راستی ئەو د گاوربوون.

﴿٣٨﴾ [و خودێ ئەڤە] گۆت [وان]، هوین د گەل ملەتێت بەری هەوە بۆرین ژ ئەجنە و مرۆڤان هەرنە د ناڤ ئاگریدا، هەر وەختێ کۆم و دەستەکەك چۆنە تێدا، لەعنەتان ل یێ بەری خۆ دکەن [چونکی وان ددانن ئەگەر بۆ سەرداچۆنا خۆ] هەتا هەمی تێدا دگەهنە ئێك، یێت پاشییێ [ئەوێت دویماهییا هەمییان چۆیینە تێدا دویکەڤتییێت گرەگر و کەنکەنانە] د راستا یێت پێشییێدا دێ بێژن: خودایێ مە، ئەها ئەڤەنە ئەم گومرا کرین و د سەردا برین، ڤێجا تو دوقات ئیزایێ بدە بەر وان، [خودێ] دێ بێژیت: بۆ هەر ئێکی ژ هەوە ئیزا دوقاتە، بەلێ هوین پێ ناحەسن [ئانکو چو کۆم و دەستەك نوزانن کا ئیزایا کۆم و دەستەکا دی چەندە].

﴿٣٩﴾ پێشییێت وان دێ بێژنە دویکەڤتییێت خۆ [یێت د دویف خۆرا] هوین ژ مە چێتر نینن، ڤێجا ئیزایێ بخۆن و تامکەنێ [هەروەکی مە خواری] ژ بەر کار و کریارێت هەوە دکرن [ژ گونەه و خرابییان].

﴿٤٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ب نیشان و ئایەتێت مە نەئینایین و درەو دانایین و خۆ ل سەر مەزن دیتین، دەرگەهێت ئەسمانی بۆ وان نائێنە ڤەکرن [کو جانێ وان یان دوعایێت وان یان کارێ وان سەربکەڤیت] و ئەو ناچنە بەحەشتێ هەتا حێشتر د کونا دەرزیکێرا نەچیت، و ئەم هۆسا گونەهکاران ئیزا ددەین.

﴿٤١﴾ دۆشەکا بن وان و لحێفا ل سەر وان دێ ژ جەهنەمێ بن، و ب ڤی ڕەنگی ئەم ستەمکاران ئیزا ددەین.

﴿٤٢﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڤەنج کرین، ئەم کەسەکی ژ بارێ وی زێدەتر ژێ ناخوازین، ئەو بەحەشتینە، و هەروهەر دێ د بەحەشتێدا بن.

﴿٤٣﴾ و مە کەرب و نەڤیان ژ دلێت وان ئینادەر، ڕوبار د بن وانڕا دچن، و گۆتن سوپاسی هەمی بۆ خودێ، ئەوێ ئەم بۆ ڤێ ڕاستەڕێ کرین [و ئەڤە کرییە ڕزقێ مە] و ئەگەر خودێ ئەم ڕاستەڕێ نەکربانە، ئەم ڕاستەڕێ نەدبووین [و ئەڤە نەدبوو ڕزقێ مە]، ب سویند پێغەمبەرێت خودایێ مە ب هەقییێ هاتبوون، و گازی وان هاتەکرن: ئەو [ئەڤ بەحەشتا نوکە هوین تێدا] ئەو بەحەشتە ئەوا هەوە ب کار و کریارێت خۆ گەهاندییە خۆ.

﴿٤٤﴾ بەحەشتییان گازی دۆژەهییان کر: [گەلی جەهنەمییان] ب ڕاستی ئەم گەهشتینە وێ پەیمانا خودایێ مە داییە مە و مە دیت، ئەرێ هەوە ژی ئەو پەیمانا خودایێ هەوە داییە هەوە ب دورستی دیت؟ گۆتن: بەلێ [مە دیت] پاشی بانگهلدێرەکی د ناڤ واندا گازی کر: ب ڕاستی لەعنەتا خودێ ل سەر ستەمکاران بیت.

﴿٤٥﴾ ئەوێت دکەڤنە د ڕێکا خودێدا [و خەلکی ژێ ددەنە پاش] و دڤێن یا خواروڤیچ بیت [و ل بەر دلێ خەلکی ڕەش دکەن و دزانن ژی ڕێکا ڕاست و دورست هەر ئەوە]، و ئەو ب خۆ ژی باوەرییێ ب ڕۆژا ئاخرەتێ نائینن.

﴿٤٦﴾ و د ناڤبەرا هەردوکاندا [جەهنەمی و بەحەشتییان] ناڤبڕەك هەیە، و ل سەر ناڤبڕێ هندەك زەلام هەنە [ئەون یێت خێر و گونەهێت وان هندی ئێك لێ هاتین، نە خێرێت وان پترن کو بچنە بەحەشتێ، و نە گونەهێت وان پترن کو بچنە دۆژەهێ، ل وێرێ یێت هاتینە ڕاوەستاندن هەتا خودێ فەرمانێ د دەرهەقێ واندا ددەت] ئەو هەردوکان [جەهنەمی و بەحەشتییان] ب سیما و سەروچاڤێت وان دنیاسن، گازی خەلکێ بەحەشتێ دکەن: سلاڤ ل هەوە بن، ئەو ب خۆ هێژ نەچۆیینە بەحەشتێ بەلێ حەز دکەن و ل وێ هیڤییێنە.

﴿٤٧﴾ هەر وەختەکێ بەرێ وان بۆ ڕەخێ جەهنەمییان هاتە وەرگێڕان، دبێژن: خودایێ مە تو مە نەبە د گەل مرۆڤێت ستەمکار.

﴿٤٨﴾ و خودانێت ناڤبڕێ (ئەعرافییان) گازی هندەك زەلامان [یێت دۆژەهی] کر، ب سەر و چاڤان دنیاسین، گۆتن: کۆمکرن [یا مالی و خزمەتکاران] و خۆمەزنکرنا هەوە چ مفا گەهاندە هەوە.

﴿٤٩﴾ ئەرێ ئەڤە [بەحەشتی] ئەون ئەوێت هەوە سویند دخوار خودێ دلۆڤانییێ ب وان نابەت [و ناچنە بەحەشتێ]؟ هەڕنە بەحەشتێ، نە ترس بۆ هەوە هەیە و نە هوین ب خەم دکەڤن.
﴿٥٠﴾ و دۆژەهی گازی دکەنە بەحەشتییان، هندەك ژ ئاڤێ یان ژ ئەوا خودێ داییە هەوە ب سەر مەدا داڕێژن، دێ بێژن: ب ڕاستی خودێ ئەڤە هەردو یێ ل سەر گاوران حەرامکرین.
﴿٥١﴾ ئەوێت دینێ خۆ کرینە مژویلاهی و تڕانە، و ژیانا دنیایێ ئەو د سەردا برین. ڤێجا ئەڤرۆ [ڕۆژا قیامەتێ] ئەم ژی دێ وان برسی و تێنی هێلینە د ئاگریدا، هەروەکی وان ژی دیتنا ڤێ ڕۆژێ ژ بیرا خۆ بری، و باوەری ب ئایەت و نیشانێت مە نەئینایی.
﴿٥٢﴾ و ب ڕاستی مە کتێبەك [کو قورئانە] بۆ وان [قورەیشییان] ئینا، و مە ئەحکامێت وێ ژ زانین ب درێژی دیارکرن، و بۆ وان یێت باوەرییێ دئینن ڕاستەڕێکەرە [و ڕێکا هیدایەتێیە] و دلۆڤانییە.
﴿٥٣﴾ ئەرێ خۆ دگرن کا دویماهییا وێ دێ چیتە سەر چ؟ ئەو ل هیڤییا چو نینن ئاشکەرابوونا دویماهییا ڤێ نەبیت [ئانکو ل هیڤییا هندێنە ژڤان و گەفێت د ڤێ کتێبێدا هاتین ژ خەلات و جزایان دێ ڕاست دەرکەڤن یان نە؟]. ڤێجا وەختێ دویماهییا وێ دئێت [کو ڕۆژا قیامەتێیە] ئەوێت بەری نوکە پشتا خۆ دایینێ و ژ بیرا خۆ برین، دێ بێژن: ب سویند پێغەمبەرێت خودایێ مە ب هەقییێ بۆ مە هاتبوون، ئەرێ ڤێجا ئەڤرۆ مەهدەرچی هەنە ل مەهدەرا مە بێن [ئانکو خۆزی ئەڤرۆ ئێك بۆ مە ببایە بەرەڤان و مەهدەرچی] یان ژی [بۆ دنیایێ] هاتباینە زڤڕاندن، دا مە ئەو کارە کربایە نە ئەوێ مە دکر؟ ب سویند وان خۆ خوسارەت کر، و ئەو درەوا وان دکر [بەرەڤانی و مەهدەرا بوتان] ل وان بەرزەبوو.
﴿٥٤﴾ ب ڕاستی خودانێ هەوە خودێیە ئەوێ ئەرد و ئەسمان د شەش ڕۆژاندا دایین، پاشی بلند بوو سەر عەرشی [بلندبوونەکا هێژایی خودێ، و بێ چاوایی] شەڤێ ب سەر ڕۆژێ دادەدەت [و ڕۆناهییا وێ هلدچنیت] ب لەز ب دویڤ دکەڤیت، و ڕۆژ و هەیڤ و ستێر ژی یێت دایین، و ئەو ل بەر فەرمانا وی د ڕاوەستایینە. بزانن: دان و دانەکار [یا گەردوونی] ب وییە، پاکی و بلندی و پڕ خێر و بەرەکەت بوو خودانێ هەمی جیهانان.
﴿٥٥﴾ هوین خۆ شکاندی و ب ترس و ب ئاشکەرایی و بەرزەیی دوعا ژ خودایێ خۆ بکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ زێدەگاڤان ناکەت [ئەوێت زێدە ددەنە بەر د دوعایاندا، و دەنگێ خۆ گەلەك بلند دکەن].
﴿٥٦﴾ و خرابییێ د ئەردیدا نەکەن پشتی چاککرنا وی (ب هاتنا پێغەمبەران و دیارکرنا بەرنامەیێ خودێ) و ب ترس و هیڤی دوعا ژ خودێ بکەن، ب ڕاستی دلۆڤانییا خودێ نێزیکی قەنجیخوازانە.
﴿٥٧﴾ و هەر ئەوە بای بەری ڕەحما خۆ [ئانکو بارانێ] ب مزگینی دهنێریت، گاڤا عەورێت گران [بای] ب ئاڤێ هەلگرتن، ئەم بەرێ وان ددەینە وەلاتەکێ هشك، و پێ ئاڤ ددەین، و ئەم ئاڤێ بۆ وان ژ عەوران دئینین، و ب وێ ئاڤێ هەمی ڕەنگێت فێقی مە دەرئێخستن، و هۆسا [کا چاوا ئەردێ مری و هشك مە ساخ و شین کر] مرییان ژی [ڕۆژا قیامەتێ] دێ زێندی کەینەڤە [و ژ گۆڕان دێ ڕاکەینەڤە] دا هوین دەرسان ژێ وەرگرن [و بزانن چو فەرقی د ناڤبەرا ساخکرنا ئەردی و مرییاندا نینە].

﴿٥٨﴾ ئەردێ ب خێروبێر و باش، دەرامەتێ وی ب دەستویرا خودێ [باش] دئێت (نموونەیە بۆ مرۆڤێ ئیماندار هاتییە گۆتن، کو ئەو یێ باشە و کار و کریارێت وی ژی دێ د باش بن) و ئەردێ پیس و کێرنەهاتی، ژ دەرامەتێ بێخێر پێڤەتر ژێ نائێت [نموونەیە بۆ مرۆڤێ گاور هاتییە گۆتن، کو ئەو یێ کێرنەهاتییە و کار و کریارێت وی ژی کێرنەهاتی دئێن]، و ئەم هۆسا و ب هەمی ڕەنگان نیشانان بۆ یێت سوپاسییا خودێ دکەن ئاشکەرا دکەین.

﴿٥٩﴾ و ب سویند مە نووح [ب پێغەمبەراتی] بۆ ملەتێ وی هنارت، گۆت: گەلی ملەتێ من، خودێ ب تنێ بپەرێسن، ب ڕاستی هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودێ نینن، ب ڕاستی [ئەگەر هوین ئێکێ دی ژ وی پێڤەتر بپەرێسن] ئەز ژ ئیزایا ڕۆژەکا مەزن [ڕۆژا قیامەتێ، یان تۆفانێ] ل سەر هەوە دترسم.

﴿٦٠﴾ کەنکەنەیێت ملەتێ وی گۆتن: ب ڕاستی ئەم [ب ڤێ داخوازا تە کو ئەم خودێیەکێ ب تنێ بپەرێسین] تە د گومڕایی و بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا دبینین.

﴿٦١﴾ نووحی گۆت: گەلی ملەتێ من، چو گومڕایی و بەرزەبوون ل دەڤ من نینە، بەلێ ئەز پێغەمبەرم [بۆ هەوە] ژ نک خودانێ هەمی جیهانان.

﴿٦٢﴾ پەیامێت خودایێ خۆ دگەهینمە هەوە، و هەوە شیرەت دکەم، و یا ئەز ژ خودێ دزانم هوین نوزانن.

﴿٦٣﴾ ئەرێ هوین حێبەتی دبن و دویر ددانن کتێبەك ژ خودایێ هەوە ل سەر ئەزمانێ زەلامەکی ژ هەوە بۆ هەوە بهێت؟ دا هەوە [ژ دویماهییا هەوە] بترسینیت، و دا هوین پارێزکارییا خودێ بکەن، دا ب بەر دلۆڤانییا خودێ بکەڤن.

﴿٦٤﴾ باوەری پێ نەئینان و درەوین دانان، ڤێجا مە ئەو [ئانکو نووح] و یێت د گەل د گەمییێدا، رزگار کرن، و ئەوێت باوەری نەئینایین، و نیشان و ئایەتێت مە درەو داناییین، مە [د ئاڤێدا] خەندقاندن. و ب ڕاستی ئەو، ملەتەکێ کۆرەبوون [هەقی نەددیتن و دل یێت ژێ تاری بوون].

﴿٦٥﴾ بۆ ملەتێ عادی هەر ژ وان ب خۆ مە هوود [ب پێغەمبەراتی] هنارت، گۆت: گەلی ملەتێ من، خودێ بپەرێسن، ب ڕاستی هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودێ نینن، ئەرێ ما هوین ژ ئیزایا وی ناترسن.

﴿٦٦﴾ کەنکەنەیێت ملەتێ وی ئەوێت گاوربوویین گۆتن: ئەم تە دبینین تو یێ عەقل سڤکی، و ب ڕاستی ئەم تە ژ درەوینان ددانین.

﴿٦٧﴾ گۆت: گەلی ملەتێ من، چو عەقل سڤکی ل دەڤ من نینە، بەلێ ئەز پێغەمبەرم ژ نک خودانێ هەمی جیهانان.

﴿٦٨﴾ ئەز پەیام و بڕیارێت خودایێ خۆ دگەهینمە هەوە، و ئەز بۆ هەوە شیرەتکارەکێ دلسۆز و دلبێشم.

﴿٦٩﴾ ئەرێ هوین حێبەتی دبن و دویر ددانن کتێبەك ژ خودایێ هەوە ل سەر ئەزمانێ زەلامەکی ژ هەوە بۆ هەوە بهێت؟ دا هەوە [ژ ئیزا و دیدارا خودێ] بترسینیت. و بیننە بیرا خۆ وەختێ خودێ هوین

کرینە ئاکنجییێت ئەردی پشتی د هیلاکبرنا ملەتێ نووحی، و هێز و قەلافەت ژ وان پتر دا هەوە، ڤێجا نیعمەت و کەرەمێت خودێ بیننە بیرا خۆ دا هوین سەرفەراز ببن.

﴿٧٠﴾ گۆتن: ئەرێ تو بۆ مە هاتی دا ئەم خودێ ب تنێ بپەرێسین؟! و ئەوێت باب و باپیرێت مە دپەرستن بهێلین؟! ڤێجا وێ ئیزایا تو پێ گەفان ل مە دکەی و دترسینی، بۆ مە بینە ئەگەر تو ژ ڕاستبێژانی.

﴿٧١﴾ [هوود پێغەمبەر] گۆت: هوین هەژی جزا و کەربا خودێ بوون، هوین چاوا جرەبڕێ د هندەك ناڤاندا د گەل من دکەن کو هەوە و باب و باپیرێت هەوە [ژ نك خۆ] یێت دانایین؟ خودێ چو دەلیل و نیشان پێ نەئینایینە خوارێ، خۆ [ل هیڤییا ژڤان و ئیزایا خودێ ئەوا هوین دخوازن] بگرن، ئەز ژی د گەل هەوە دێ ژ چاڤەڕێیان بم.

﴿٧٢﴾ ڤێجا [وەختێ ئیزا ب سەر واندا هاتی] مە هوود و یێت د گەل ب دلۆڤانییا خۆ رزگار کرن، و ئەوێت باوەری ب ئایەتێت مە نەدئینان و درەو ددانان، مە بنبڕکرن و هەکە هێلابان ژی هەر باوەری نەدئینان.

﴿٧٣﴾ و بۆ (ثمود) برایێ وان صالح مە [ب پێغەمبەراتی] هنارت، گۆت: گەلی ملەتێ من، خودێ بپەرێسن، ب ڕاستی هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودێ نینن. ب ڕاستی نیشانەکا ئاشکەرا [مەخسەد موعجیزەیەکا مەزن، ئەو ژی دەرکەڤتنا حێشترێیە ژ بەری] ژ خودایێ هەوە، بۆ هەوە هات. ئەڤە حێشترا خودێیە موعجیزەیەکە بۆ هەوە [ل سەر ڕاستییا من]، ڤێجا بهێلن د ئەردێ خودێدا بچەریت، و دەستێ خۆ ب خرابی نەگەهینێ، ئەگەر دێ بەرهنگاری ئیزایەکا ب ژان و دژوار بن.

﴿٧٤﴾ و بیننە بیرا خۆ وەختێ خودێ هوین ئینایین و د ئەردیدا ئاکنجی کرین پشتی خودێ عێلا عاد بەرئاتاف کری. ل دەشتێت وێ [هوین] قەسران ئاڤا دکەن و چیایان دکۆلن دکەنە خانی، ڤێجا قەنجی و کەرەمێت خودێ بیننە بیرا خۆ، و د ئەردیدا بەر ب خرابییێڤە نەچن.

﴿٧٥﴾ کەنکەنەیێت ملەتێ وی ئەوێت خۆ مەزن کرین، گۆتنە وان ئەوێت هاتینە تەپەسەرکرن، ژ وان ئەوێت باوەری ئینایین. ئەرێ هوین ل وێ باوەرێنە کو (صالح) ژ بەرێ خودایێ خۆڤە [ب پێغەمبەراتی] هاتییە هنارتن. [تەپەسەران] گۆت: بەلێ [وەسانە] ب ڕاستی ئەو تشتێ ئەو پێ هاتی ئەم ژێ ب باوەرین.

﴿٧٦﴾ بەلێ ئەوێت خۆ مەزن کرین گۆتن: ب ڕاستی ئەم ب وی یێ هەوە باوەری پێ ئینایی، بێ باوەر و گاورین.

﴿٧٧﴾ ڤێجا وان حێشتر کوشت، و ژ فەرمانا خودایێ خۆ دەرکەڤتن [خۆ ل سەر مەزن دیتن و ڕکمانا فەرمانا خودێ کرن] و گۆتن: یا (صالح)، هەکە ڕاست تو ژ پێغەمبەرانی، وێ ژڤانا تو گەفێ پێ ل مە دکەی بۆ مە بینە.

﴿٧٨﴾ ڤێجا بیڤەلەرزا ب هێز ئەو هنگاڤتن [هەروەکی وان داخواز دکر] ڤێجا ئەو ل سەر چۆکان د خانییێت خۆدا مری و بێ بزاڤ مان.

﴿٧٩﴾ ڤێجا [صالحی] پشتا خۆ دا وان و گۆت: گەلی ملەتێ من، ب سویند من پەیاما خودایێ خۆ گەهاندە هەوە [و من هوین ژ ئیزایا وی ترساندن] و من شیرەت ل هەوە کرن، بەلێ پا هوین حەژ شیرەتکاران ناکەن.
﴿٨٠﴾ و [مە (لوط) ژی ب پێغەمبەرینی بۆ ملەتێ وی هنارت] وەختێ (لوط)ی گۆتییە ملەتێ خۆ: ئەرێ هوین چاوا وێ پویچاتییێ دکەن، یا کەسێ ل چو جیهانان بەری هەوە نەکری؟!!.
﴿٨١﴾ ب ڕاستی هوین هەر ژ حیزاتی دچنە دەڤ زەلامان شوینا ژنان، بەلێ هوین نفشەکن زێدەگاڤیيان دکەن.
﴿٨٢﴾ و ملەتێ وی چو بەرسڤ نەبوون ژ بلی کو گۆتن [(لوط)ی و ییێت باوەری پێ ئینایین]: ڤان ژ گوندێ خۆ دەربێخن، ب ڕاستی ئەو خۆ پاقژ ددانن.
﴿٨٣﴾ ڤێجا مە ئەو و مرۆڤێت وی [ئەوێت باوەری پێ ئینایین] رزگار کرن، ژنا وی تێ نەبیت، ژ ییێت مایی بوو [د ناڤ عەزابێدا].
﴿٨٤﴾ و مە بارانەك ب سەر واندا داڕێت [بارانەکا ئەنتیکە، بەرێت سۆتی ب سەر واندا باراندن]، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دویماهییا گونەهکاران بوو چ.
﴿٨٥﴾ و مە بۆ خەلکێ مەدیەنێ برایێ وان شوعەیب پێغەمبەر هنارت، گۆت: گەلی ملەتێ من، خودێ [ب تنێ] بپەرێسن، ب ڕاستی هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودایێت دی نینن، ب ڕاستی نیشانەك و موعجیزەیەك ژ خودایێ هەوە بۆ هەوە هات، ڤێجا ب دورستی کێشان و پیڤانێ بکەن، و تشتێت خەلکی [د کێشان و پیڤانێدا] کێم نەکەن، و خرابییێ د ئەردیدا نەکەن پشتی دورستکرنا وی [ب هنارتنا پێغەمبەران و ئینانەخوارا کتێبان]. ئەڤە [کێشان و پیڤانا دورست] بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین باوەر [ژ من] بکەن.
﴿٨٦﴾ و ل سەر هەمی ڕێکان نەڕوینن، و خودان باوەران ب کوشتنێ بترسینن، و یێ باوەری ب خودێ ئینایی هوین ژ ڕێکان ددەنە پاش و هەوە [ڕێکا خودێ] خواروڤیچ دڤێت [و ل بەر دلێ خەلکی ڕەش دکەن]، و بینـنە بیرا خۆ [ئانکو سوپاسییا خودێ بکەن]، وەختێ هوین د کێم [خودێ] هوین زێدەکرن، و بەرێ خۆ بدەنێ کا دویماهییا خرابکاران بوو چ.
﴿٨٧﴾ و ئەگەر دەستەکەکێ ژ هەوە باوەری ب وێ ئینا یا ئەز پێ هاتیمە هنارتن، و دەستەکەکێ باوەری نەئینا، بێنا خۆ فرەهـ بکەن هەتا خودێ حوکمی د ناڤبەرا مەدا دکەت و ئەو چێترین حاکمە.
﴿٨٨﴾ کەنکەنەیێت ملەتێ وی ئەوێت خۆ مەزن دکرن، گۆتن: هەی شوعەیب، ب ڕاستی ئەم دێ تە و ییێت د گەل تە باوەری ئینایین ژ گوندێ خۆ دەرئێخین، یان ژی هوین دێ زڤڕنەڤە سەر دینێ مە. [شوعەیبی] گۆت: خۆ هەکە مە دینێ هەوە نەڤێت ژی؟
﴿٨٩﴾ ب ڕاستی ئەڤە مە درەو د گەل خودێ کر، گەر ئەم بزڤڕینە سەر دینێ هەوە پشتی خودێ ئەم ژێ ڕزگارکرین، و زڤڕاندن بۆ مە قەت چێنابیت. ئاگەهداری و زانینا خودایێ مە هەمی تشت ییێت گرتین،

مە پشتا خۆ ب خودێ گرێدا، خودێوۆ ب هەقییێ حوکمی د ناڤبەرا مە و ملەتێ مەدا بکە و تو چێترین حاکمی.

﴿٩٠﴾ و کەنکەنەیێت ملەتێ وی، ئەوێت گاوربووین گۆتن: [گەلی ملەتێ مە] ب ڕاستی ئەگەر هوین ب دویڤ شوعەیبی کەڤتن هوین دێ د خوسارەت بن.

﴿٩١﴾ ڤێجا بیڤەلەرزا ب هێز ئەو هنگاڤتن، و ئەو ل سەر چۆکان و مری د خانییێت خۆدا مان.

﴿٩٢﴾ ئەوێت شوعەیب درەوین دانایین هەروەکی ئەو نە د ڤی گوندیدا و نە ئاکنجیێت ڤی گوندی، [ئانکو بێ سەروشوین چۆن] و ئەوێت شوعەیب درەوین دانایین ئەو یێت خوسارەت بوون.

﴿٩٣﴾ ڤێجا پشتا خۆ دا وان و گۆت: گەلی ملەتێ من، ب ڕاستی من پەیام و فەرمانێت خودێ گەهاندنە هەوە و من شیرەت ل هەوە کرن، ڤێجا ما ئەز دێ چاوا بۆ ملەتەکێ گاور ب خەم کەڤم.

﴿٩٤﴾ و مە چو پێغەمبەر بۆ چو گوندان نەهنارتینە، ئەگەر مە ب بەرتەنگی و نەساخییان خەلکێ وان نەجەڕباند بن، دا هشیار ببن و خۆ بۆ خودێ بشکێنن.

﴿٩٥﴾ پاشی مە بەرفرەهی ل جهێ بەرتەنگییێ دانا [دا سوپاسییا خودێ بکەن] هەتا هەیی بوویین بوویینە تێر مال و تێر زاڕۆك] و گۆتن: باب و باپیرێت مە بەرتەنگییێ هنگاڤتبوون، پاشی بەرفرەهییێ [نەدانە هزرا خۆ کو ئەڤە جەڕباندنە]، ڤێجا ژ نشکەکێڤە مە ئەو بەرئاتافکرن و وان های ژ خۆ نە.

﴿٩٦﴾ و ئەگەر خەلکێ وان گوندان [ئەوێت مە پێغەمبەر بۆ هنارتین و بەرئاتاف کرین] باوەری ب خودێ ئینابانە و پارێزکاری کربانە، دا دەرگەهێ بەرەکەتێت ئەرد و ئەسمانان بۆ ڤەکەین، بەلێ نیشان و پێغەمبەرێت مە درەو دانان [نە باوەری ئینان و نە تەقوایا خودێ کرن] ڤێجا مە ئەو ب وان کار و کریارێت وان دکرن گرتن، و ب بەر ئیزاییێ ئێخستن.

﴿٩٧﴾ ئەرێ خەلکێ وان گوندان ژ خۆ پشت ڕاست و ئێمن بوون، کو ئیزایا مە ب شەڤ ب سەر واندا نەئێت، و ئەو د نڤستی.

﴿٩٨﴾ یان ژی ئەرێ خەلکێ وان گوندان پشت ڕاست بوون کو ئیزایا مە [دەملدەست و ژ نشکەکێڤە] تێشتەگەهێ وان نەگریت، و ئەو یێت مژویل ب تشتێ بێ مفاڤە.

﴿٩٩﴾ یان ژی ئەو ئێمن بوون ژ تەکبیرا خودێ [کو وان ب بەر ئیزاییێ بێخیت چ ب شەڤ چ ب ڕۆژ]. و کەس ژ تەکبیرا خودێ ئێمن نابیت، ئەو نەبن یێت خوسارەت.

﴿١٠٠﴾ ئەرێ بۆ وان دیارنەبوو ئەوێت ئەرد ب میراتی گەهشتییێ پشتی خودان نەمایین، کو ب ڕاستی ئەگەر مە [خودێ] بڤێت دێ وان ب گونەهێت وان هنگێڤین و ئیزادەین [هەروەکی مە یێت بەری وان هنگاڤتین]، و دلێت وان دێ مۆرکەین [نە هەقی بچیتە تێدا و نە نەهەقی ژێ دەرکەڤیت]، کو وان گول هەقییێ نەبیت.

﴿١٠١﴾ گوندێت بۆرین [ژ ملەتێ نووح پێغەمبەر بگرە هەتا یێ شوعەیب پێغەمبەر] [ئەڤە] چەند بەحس و خەبەرەکێت وانە ئەم بۆ تە دبێژین [کا چ ب سەرێ وان هات و کا ڕکمانا وان بوو چ؟] ب

ڕاستی پێغەمبەرێت وان ب نیشانێت ئاشکەرا و موعجیزەیان بۆ وان هاتن، بەلێ ئەو، ئەو نەبوون باوەرییێ بینن [چ بەری هاتنا موعجیزەیان، چ پشتی هاتنا وان] چونکی وان ئەو [پێغەمبەر] بەری هنگی درەوین دانابوون، و هۆسا خودێ دلێت گاوران مۆر دکەت.

﴿١٠٢﴾ و باراپتر ژ وان مە خودان سۆز و پەیمان نەدیتن [ئانکو کارێ وان شکاندنا پەیمانان بوو]، و مە باراپتر ژ وان ژ ڕێ دەرکەفتی دیتن.

﴿١٠٣﴾ پشتی ڤان [پێغەمبەرێت بۆرین] مە مووسا ب نیشان و موعجیزەیێت خۆ بۆ فیرعەونی و دەستەکا وی هنارت، ڤێجا وان باوەری پێ نەئینا، کا بڕێنێ دویماهییا خرابکاران بوو چ؟.

﴿١٠٤﴾ مووسایی گۆت: فیرعەونۆ ب ڕاستی ئەز پێغەمبەرێ خودانێ هەمی جیهانانم [ب پێغەمبەری بۆ هەوە هاتیمە].

﴿١٠٥﴾ پێدڤییە ل سەر من، ژ ڕاستی و هەقییێ پێڤەتر د ڕاستا خودێدا نەبێژم. ب ڕاستی من موعجیزە و نیشانەکا ئاشکەرا ژ دەڤ خودایێ هەوە بۆ هەوە ئینايیە [کو ڕاستییا پێغەمبەراتییا من دیار بکەت] ڤێجا ئسرائیلییان د گەل من بهنێرە.

﴿١٠٦﴾ [ڤێجا فیرعەونی بەرسڤا مووسایی دا و گۆت]: ئەگەر ڕاست تو ب موعجیزەیەکێ هاتبی کا بینە ئەگەر تو ژ ڕاستگۆیان بی.

﴿١٠٧﴾ ڤێجا دارێ خۆ هاڤێت، بوو مارەکێ مەزن و دورست.

﴿١٠٨﴾ و دەستێ خۆ ژ پاخلا خۆ دەرئێخست، سپی دەرکەڤت بۆ تەماشەڤانان.

﴿١٠٩﴾ کەنکەنەیان ژ ملەتێ فیرعەونی گۆتێ: ب ڕاستی ئەڤە سێرەبەندەکێ زێدە زانایە.

﴿١١٠﴾ دڤێت هەوە ژ ئەردێ هەوە [کو (مصر)ـە ب سێرەبەندییا خۆ] دەربێخیت، ڤێجا کا هوین چ دبێژن، و کا چ فەرمانێ ددەن.

﴿١١١﴾ گۆتن: وی و برایێ وی ڤێ گاڤێ گیرۆکە، و تو کۆمڤەکەران بهنێرە باژێران.

﴿١١٢﴾ بلا هەمی سێرەبەندێت زێدە زانا بۆ تە بینن.

﴿١١٣﴾ [هنارتە د دویف هەمی سێرەبەندانڕا] ڤێجا وەختێ هاتینە دەڤ فیرعەونی، گۆتن: ئەرێ مە خەلاتێ خۆ هەیە ئەگەر ئەم سەرکەڤتین؟

﴿١١٤﴾ [فیرعەونی] گۆت: بەلێ.. [هەوە خەلاتێ خۆ یێ هەی] و هوین دێ ژ نێزیکێت من ژی بن [ئانکو بنە ئەندامێت جڤاتا من].

﴿١١٥﴾ سێرەبەندان گۆت: هەی مووسا، یان تو دێ ئاڤێژی [نوکە] یان ئەم دێ ئاڤێژین [ئانکو بۆ خۆ هەلبژێرە تە دڤێت دەستپێکێ تو دارێ خۆ باڤێژە، تە دڤێت ئەم دێ ئاڤێژین].

﴿١١٦﴾ مووسایی گۆت: هوین باڤێژن، ڤێجا وەختێ وان وەریس و دارێت خۆ ئاڤێتین، سێرە ل چاڤێت خەلکی کرن و ترساندن [و هزرکرن ئەڤە ب دورستی مارن نەکو سێرەیە]، و سێرەبەندییەکا مەزن ئینان و کرن.

﴿١١٧﴾ و مە وەحی بۆ مووسایی هنارت، دارێ خۆ باڤێژە [ڤێجا وەختێ دارێ خۆ ئاڤێتی]، وی داری وەریس و دارێت وان ب ئێکجاری داعویران.

﴿١١٨﴾ و ب ڕاستی هەقی ئاشکەرا بوو و کارێ وان [سێرەبەندان] کری، پویچ بوو.

﴿١١٩﴾ و سێرەبەند ل وێرێ شکەستن و ڕەزیل و ڕسوا ڤەگەڕیان.

﴿١٢٠﴾ و سێرەبەند کەڤتن و سوجدە برن.

﴿١٢١﴾ گۆتن: مە باوەری ب خودانێ هەمی جیهانان ئینا.

﴿١٢٢﴾ خودێ و خودانێ مووسا و هاروونی.

﴿١٢٣﴾ فیرعەونی گۆت: ئەرێ هەوە باوەری پێ ئینا بەری ئەز دەستویرییێ بدەمە هەوە؟ ب ڕاستی ئەڤە فند و فێلەکە هەوە د ڤی باژێریدا گێڕایی، دا هوین خەلکێ وی ژێ دەربێخن، نێ هوین دێ زانن [کا ئەز دێ چ ئینمە سەرێ هەوە].

﴿١٢٤﴾ ب ڕاستی ئەز دێ دەست و پیییێت هەوە چەپ و ڕاست ژێڤەکەم، پاشی ئەز دێ هەوە هەمییان [ب دارانڤە] هەلاویسم [هەتا هوین دمرن].

﴿١٢٥﴾ [سێرەبەندان گۆت: خەم نینە]، ب ڕاستی ئەم دێ ب بال خودایێ خۆڤە ڤەگەڕین.

﴿١٢٦﴾ و تو مە عەیبدار و لەکەدار ناکەی ژ بەر هندێ نەبیت، کو مە باوەری ب نیشان و ئایەتێت [موعجیزەیێت] خودایێ خۆ ئینایییە، وەختێ بۆ مە هاتین، خودێوۆ سەبری ب سەر مەدا داڕێژە، و مە ڕاگرە، و مە موسلمان بمرینە.

﴿١٢٧﴾ کەنکەنەیێت ملەتێ فیرعەونی گۆتن: ئەرێ ما دێ [تو] مووسایی و ملەتێ وی هێلی خرابییێ د ئەردیدا بکەن، و تە و پەرستییێت تە بهێلن؟ [فیرعەونی] گۆت: کوڕێت وان [ئانکو زەلامێت وان] دێ کوژین، و ژنێت وان دێ هێلینە ساخ [دا خدامینییا مە بکەن]، و ئەم سەردەستی وانین و ئەو بن دەستی مەنە.

﴿١٢٨﴾ مووسایی گۆتە ملەتێ خۆ: پشتا خۆ ب خودێ گرێدەن، و هاریکارییێ ژ وی بخوازن، و بێنا خۆ فرەهـ بکەن و خۆ ڕاگرن، ب ڕاستی ئەرد یێ خودێیە ددەتە وی بەندەیی ژ بەندەیێت خۆ یێ وی بڤێت، و دویماهیك هەر بۆ پارێزکارانە.

﴿١٢٩﴾ گۆتن: بەری تو بێی ئەم یێت هاتینە ئێشاندن، و پشتی تو هاتی ژی ئەم یێت دئێینە ئێشاندن [ڤێجا نوزا کەنگی دێ ڕزگار بین؟] [مووسایی] گۆت: هیڤییا من ئەوە خودایێ هەوە دژمنێ هەوە د هیلاك ببەت، و هەوە شوینا وان د ئەردیدا ئاکنجی بکەت، ڤێجا دێ بەرێ خۆ دەتێ کا هوین دێ چ کەن.

﴿١٣٠﴾ و ب سویند مە فیرعەون و ملەتێ وی ب هشکەسالان و کێم دەرامەتییێ هنگاڤتن، دا ل خۆ بزڤڕن.

﴿١٣١﴾ ڤێجا هەر گاڤەکا باشی و کەرەمەك گەهشتبایە وان، دگۆتن: ئەڤە ژ بەر مەیە، و ئەگەر نەخۆشییەکێ [ژ بەر هشکەسالان] هنگاڤتبانە، مووسا و یێت د گەل دکرنە ئەگەرا بێ وەغەرییا خۆ،

بزانن ب ڕاستی، هەر تشتێ ژ خۆشی و نەخۆشییێ بگەهیتە وان ژ خودێیە، بەلێ پا باراپتر ژ وان نوزانن [کو هەر نەخۆشییەکا ب سەرێ وان هاتی ژ بەر گونەهێت وانە، و نە ژ بەر مووساییە].

﴿١٣٢﴾ گۆتن [هەی مووسا]: هەر موعجیزەیەکا تو بۆ مە بینی، دا مە ژ سەر وی دینی ببەی ئەوێ ئەم ل سەر، ئەم باوەرییێ ب تە نائینین.

﴿١٣٣﴾ ڤێجا مە ژی بارانەکا دژوار و کولی و سپیە و بەق و خوین ب سەر واندا ئینان کو ئەڤە نیشانێت گەلەڕەنگن، ڤێجا [پشتی هاتنا ڤان نیشانان ژی] خۆ مەزن کرن [و باوەری نەئینان]، ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ گونەهکار بوون.

﴿١٣٤﴾ ڤێجا دەمێ ئیزا و عەزاب ب سەر واندا هاتی، گۆتن: هەی مووسا، تو بۆ مە ب وی قەدرێ خودێ داییە تە [کو پێغەمبەراتییە] داخواز بکە، هەکە تو ڤێ ئیزا و بەلایێ ژ سەر مە ڕاکەی، ب ڕاستی ئەم دێ باوەرییێ ب تە ئینین، و ب ڕاستی ئەم دێ ئسرائیلییان د گەل تە هنێرین.

﴿١٣٥﴾ ڤێجا وەختێ مە ئەو بەلا و ئیزا ژ سەر وان ڕاکری، هەتا وەختەکێ دیارکری، کو دێ گەهنێ، پەیمانا خۆ شکاندن [و ل ئاخفتنا خۆ لێڤەبوون].

﴿١٣٦﴾ ڤێجا مە تۆل ژ وان ڤەکر و مە ئەو د دەریایێدا خەندقاندن، چونکی وان ئایەت و نیشانێت مە درەو ددانان و ژێ د بێ ئاگەهـ بوون.

﴿١٣٧﴾ و مە ئەو ملەتێ هاتییە تەپەسەرکرن، کرە میراتگرێ ئەردێ شامێ ب ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤاڤە، ئەو ئەردێ مە پیرۆزکری [تێر خێروبێر کری]. و ژڤانێ خودایێ تە [کو دێ وی ئەردی] بۆ ئسرائیلییان [هێلیت] ب جهـ هات، ژ بەر سەبرا وان کێشایی، و ئەوا فیرعەونی و ملەتێ وی دکر، و ئەوا وان ئاڤا دکر مە هەڕافت.

﴿١٣٨﴾ و مە ئسرائیلی ژ دەریایێ دەربازکرن، گەهشتنە دەڤ ملەتەکی ب بوتێت خۆڤە بوون، دپەرستن. ئینا گۆتن: هەی مووسا تو ژی بۆ مە پەرستییەکی بدانە هەروەکی ڤان پەرستی هەین. [مووسایی] گۆت: ب ڕاستی هوین ملەتەکێ نەزانن.

﴿١٣٩﴾ ب ڕاستی ئەڤە د هیلاك چۆیینە و کارێ ئەو دکەن [کو پەرستنا بوتانە] یێ پویچە.

﴿١٤٠﴾ [مووسایی] گۆت: ئەرێ ئەز ژ خودێ پێڤەتر پەرستییەکێ دیتر بۆ هەوە بخوازم؟! و وی قەدرێ هەوە ب سەر یێ هەمی خەلکی ئێخستییە.

﴿١٤١﴾ بیننە بیرا خۆ دەمێ مە هوین ژ دەستێت فیرعەونییان قورتال کرین، کو وان ئیزا و نەخۆشییەکا پیس و دژوار ددا بەر هەوە، کوڕێت هەوە دکوشتن، و کچێت هەوە [بۆ خدامینییێ] دهێلان، و ب ڕاستی ئەها د ڤێدا [ئیزا و نەخۆشییا هەوە ددیت، و ڕزگارکرنا هەوە ژ بەرێ خودێڤە] ئەزموونەکا [ئمتیحانەکا] مەزن بوو ژ خودایێ هەوە.

﴿١٤٢﴾ و مە سیهـ شەڤان ژڤان دا مووسایی، و مە دەهێت دی ژی لێ زێدەکرن، ڤێجا وەختێ [دیدارێ دگەل] خودایێ وی بوونە چل شەڤێت دورست، و مووسایی گۆتە برایێ خۆ هاروونی جهێ من بگرە د ناڤ ملەتێ مندا، و قەنجییێ بکە و ڕێکا خرابکاران نەگرە.

﴿١٤٣﴾ ڤێجا وەختێ مووسا ل دویف وەختێ مە دانایی هاتی، و خودایێ وی د گەل ئاخڤتی [بێی کو ئێك د ناڤبەرا واندا هەبیت]، [مووسایی] گۆت: خودێوۆ خۆ نیشا من بدە، تە ببینم، [خودێ] گۆت: ب ڕاستی تو قەت من نابینی، بەلێ بەرێ خۆ بدە چیایی، ئەگەر ل جهێ خۆ ما، دبیت تو من ببینی، ڤێجا وەختێ خودایێ وی بۆ چیایی دیاربووی [دیاربوونەکا هێژایی وی و یا بێ چاوایی]، ڤێجا چیا پرت پرت بوو، و د گەل ئەردی ڕاست بوو. و مووسا کەڤت و های ژ خۆ نەما، ڤێجا دەمێ ب سەر خۆڤە هاتی و هشیاربووی، گۆت: ئەز تە ژ هەمی کێماسییان پاقژ دکەم، من تۆبەیە جارەکا دی ڤێ داخوازێ بکەم و ئەز خودان باوەرێ ئێکێمە.

﴿١٤٤﴾ [خودێ] گۆت: هەی مووسا، ب ڕاستی من ب پێغەمبەراتییا خۆ و ب ئاخڤتنا خۆ، تو ل سەر خەلکی هەلبژارتی و کرییە سەرپشك، ڤێجا ئەڤا من داییە تە [ژ تێگەهشتن و پێغەمبەراتییێ] بگرە، و ژ شوکورداران بە.

﴿١٤٥﴾ و مە بۆ مووسایی ل سەر دەپێت تەوراتێ هەمی تشت ژ شیرەت و ئەحکامان ب درێژی نڤێسینە. ڤێجا ب هێز و ژ دل وەربگرە، و فەرمانا ملەتێ خۆ ژی بکە یا چێتر وەربگرن [وەکی لێ بۆرین و تۆلڤەکرنێ، ئانکو وێ بکەن یا پتر خێر بۆ وان پێ دئێتە نڤێسین]، و ب ڕاستی نێزیك ئەز دێ خانییێت ژ ڕێ دەرکەڤتییان [وەکی فیرعەونی و ملەتێ وی] نیشا هەوە دەم [کا چ ل وارێ وان هاتییە].

﴿١٤٦﴾ ئەز ناهێلم ئەوێت ژ بێ بەختی و ژ نەهەقی خۆ د ئەردیدا مەزن دکەن، د نیشان و ئایەتێت من بگەهن، و ئەگەر هەمی نیشان و ئایەتان ژی ببینن، دیسا باوەرییێ پێ نائینن، و ئەگەر ڕێکا هیدایەتێ و ڕاستییێ ببینن ژی ناگرن، و ناکەنە ڕێکا خۆ، و ئەگەر ڕێکا خرابییێ و بەرزەبوونێ ببینن دێ بۆ خۆ کەنە ڕێك، چونکی ئایەت و نیشانێت مە درەو ددانان، و ژێ د بێ ئاگەهـ بوون.

﴿١٤٧﴾ و ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە و دیتنا ئاخرەتێ درەو ددانان، کار و کریارێت وان [یێت چاك] پویچ بوون، ما ئەو دێ ژ جزایێ کارێ خۆ پێڤەتر بینن!

﴿١٤٨﴾ و ملەتێ مووسایی، پشتی [چۆنا] وی، [پشتی مووسا چۆییە ژڤانێ خودایێ خۆ] ژ چەکێت خۆ [ژ زێر و زینەتێ د گەل وان] گۆلکەك چێکرن، لەشەکێ بێ گیان بوو دەنگێ چێلێ هەبوو، ما نەددیتن وی [گۆلکی] ئەو نەدئاخڤتن و بەرێ وان نەددا چو ڕێکان، [و گۆلك] ب پەرستی بۆ خۆ کرنە پەرستی، و ئەو ب خۆ د ستەمکاران بوون.

﴿١٤٩﴾ ڤێجا وەختێ پەشێمان بووین و زانین یێت گومڕا بووین، گۆتن: ئەگەر خودایێ مە دلۆڤانییێ ب مە نەبەت، و گونەهێت مە ژێ نەبەت، ب ڕاستی ئەم دێ ژ خوسارەتان بین.

﴿١٥٠﴾ و وەختێ مووسا [ژ ڤانا خودایێ خۆ] ب سەر ملەتێ خۆدا ڤەگەڕیایی، زێدە کەربگرتی و خەمگین ڤەگەریا، گۆت: پیسە شۆل بوو هەوە پشتی من کری [دەمێ هەوە گۆلك پەرستی] ئەرێ هەوە لەز ل فەرمانا خودێ کر [هەوە چ بوو؟ هەوە گۆلك پەرست، و هەوە خۆ نەگرت هەتا ئەز ژ ڤانێ خودێ دزڤرم، و فەرمانا خودێ بۆ هەوە دبێژم] و مووسایی دەپێت تەوراتێ ئاڤێتن، و دەست ئاڤێتە سەرێ برایێ خۆ، گرت و ب بەر خۆڤە کێشا، [هاروونی] گۆت: هەی کوڕێ دەیکا من، ب ڕاستی ملەتی ئەز بێزارکرم و نێزیك بوو من بکوژن، ڤێجا تو کەیفا نەیاران ب من نەئینە، و من نەدە د گەل ملەتێ ستەمکار [و من ژ وان حسێب نەکە].

﴿١٥١﴾ [مووسایی] گۆت: خودێوۆ، گونەهێت من و برایێ من ژێ ببە و مە هەردوکان ب بەر دلۆڤانییا خۆ بێخە، و تویی ژ هەمی دلۆڤانان دلۆڤانتر.

﴿١٥٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆلك پەرستین نێزیك دێ کەربا خودایێ وان و ڕسوایی د ژیانا دنیایێدا وان گریت، و هۆسا ئەم درەوینان ئیزا ددەین.

﴿١٥٣﴾ و ئەوێت کار و کریارێت خراب کرین، پاشی تۆبە کرین، و دلبێشی و دلسۆزی د باوەرییا خۆدا کرین، ب ڕاستی خودایێ تە پشتی ڤێ تۆبەیێ، گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٥٤﴾ ڤێجا دەمێ کەربا مووسایی داهاتی، دەپێت تەوراتێ ڕاکرن، ئەوا [تەوراتا] ڕێکا ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییێ تێدا نڤێسی، بۆ وان یێت ژ خودایێ خۆ دترسن.

﴿١٥٥﴾ و مووسایی ژ ملەتێ خۆ حەفتێ زەلام ژێ گرتن بۆ وەختێ مە دانایی [دا داخوازا لێبۆرینێ و لێنەگرتنێ ژ خەلەتییا خۆ یا مەزن بکەن، وەختێ گۆلك پەرستین]، ڤێجا دەمێ بیڤەلەرزا ب هێز ئەو گرتین [کەڤتن و نەهشبوون]، ئینا [مووسایی] گۆت: خودێوۆ ئەگەر تە ڤیابایە بەری نوکە دا من و وان د هیلاك بەی، ما دێ مە ب کریارا ساویلکەیان د هیلاك بەی؟ ئەڤە ژ جەڕباندن و ئەزموونا تە پێڤەتر نینە، یێ تە بڤێت ب وێ جەڕباندنێ گومڕا دکەی، و یێ تە بڤێت پێ ڕاستەڕێ دکەی، تویی سەمیان و هاریکارێ مە، ڤێجا ل گونەهێت مە ببۆرە و دلۆڤانییێ ب مە ببە، و ب ڕاستی تو چێترین لێنەگری.

﴿١٥٦﴾ و تو د ڤێ جیهانێدا قەنجییێ بۆ مە بنڤێسە [ژ ژیانەکا خۆش، و دویماهیکەکا باش، و سەرفەرازی بۆ کارێ باش] و ل ئاخرەتێ ژی قەنجییێ بدە مە [کو بەحەشتە]، ب ڕاستی مە ب بال تەڤە تۆبە کرییە. [خودێ] گۆت: هەر کەسێ من بڤێت دێ ب ئیزایا خۆ هنگێڤم، و دلۆڤانییا من هەمی تشتان ڤەدگریت، ڤێجا ئەز دێ [ڤێ دلۆڤانییێ] سپەهی و خۆسەر [ڕۆژا قیامەتێ] بۆ وان نڤێسم ئەوێت پارێزکارییا من دکەن، و زەکاتا خۆ ددەن، و باوەرییێ ب هەمی کتێب و پێغەمبەرێت مە دئینن.

﴿١٥٧﴾ و ئەوێت ل دویڤ هنارتی و پێغەمبەرێ نەخواندەوار دچن، ئەوێ سالۆخەت و نیشانێت وی ل دەڤ خۆ د تەورات و ئنجیلێدا دبینن، فەرمانا وان ب قەنجییێ دکەت، و وان ژ خرابییێ ددەتە پاش، و تشتێ پاقژ بۆ وان دورست دکەت، و تشتێ پیس ل سەر وان حەرام دکەت، و بارێ وان یێ گران ل سەر وان ڕادکەت، و قەیدێت وان خۆ پێ گرێدایی ل سەر وان ڕادکەت [ئانکو وی بارێ وان، ژ وان ئەحکامێت

وان خۆ پێ گرێدایی ژ نەدورستکرنا هندەك خوارنان و ژێڤەکرنا جهێ پیس ژ جلکێ وان و سۆتنا دەستکەڤتییان (الغنائم)... هتد، سڤك کر]، ڤێجا ئەوێت باوەری پێ ئینایین، و ڕێز لێ گرتین، و هاریکارییا وی ل سەر نەیاران کری، و ب دویڤ وێ ڕۆناهییێ کەڤتین ئەوا د گەل وی هاتی [کو قورئانە]، ئەڤە ئەون یێت سەرفەراز.

﴿١٥٨﴾ بێژە: گەلی مرۆڤان، ب ڕاستی ئەز پێغەمبەرێ خودێمە بۆ هەوە هەمییان، ئەو خودایێ ملکێ ئەرد و ئەسمانان یێ وی، چو پەرستی نینن ژ وی پێڤەتر، ئەوە ژیانێ ددەت، و دبەت، ڤێجا باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، ئەو پێغەمبەرێ نەخواندەوار، ئەوێ (ئەو پێغەمبەرێ) باوەرییێ ب خودێ و کتێبێت وی دئینیت، و ل دویڤ وی هەڕن، دا هوین ڕاستەڕێ ببن.

﴿١٥٩﴾ و دەستەکەك ژ ملەتێ مووسایی هەیە، بەرێ خەلکی ب ڕاستی و هەقییێ ددەنە ڕێکا ڕاست، و ب هەقییێ و ڕاستییێ ژی فەرمانداریێ و حوکمی دکەن.

﴿١٦٠﴾ و مە ملەتێ مووسایی کرە دوازدە دەستەك و ئویجاخ، و دەمێ ملەتێ وی ئاڤ ژێ خواستی، مە وەحی بۆ هنارت: دارێ خۆ ل کەڤری بدە [هەر کەڤرەکێ هەبیت]، پشتی مووسایی دارێ خۆ ل کەڤری دایی، دوازدە کانی ژێ زان و دەرکەڤتن [تەمەت هەژمارا ئویجاخێت وان]، و هەر ئێکی کانییا خۆ زانی و نیاسی، و مە عەور ل هنداڤی وان کرنە سهوانە [کو سهێ ل وان بکەن] و گەزۆ و سویسك مە ب سەر واندا باراندن، ڤێجا ژ حەلالێ پاك و پاقژێ مە ب ڕزقێ هەوە کری بخۆن، و ئەوان [ب کار و کریارێت خۆ یێت نە د ڕێدا و نەدورست] زیان ل مە نەکرییە، بەلکی هەر یا ل خۆ کرین.

﴿١٦١﴾ و وەختێ خودێ گۆتییە وان [مەخسەد پێ ئسرائیلییان] هەڕنە د ڤی گوندیدا [قودسێ] و ب بەرفرەهی و ل جهێ هەوە بڤێت ژێ بخۆن، و بێژن: خودێوۆ گونەهێت مە ژ مە داقوتە، و داچەمیایی [و خۆشکاندی بۆ خوادیێ هوین ژ بەرزەبوونێ ڕزگار کرین] بدەنە ژۆر، دێ ل گونەهێت هەوە بۆرم و ناهێلم، و ئەم دێ خێرا قەنجیکاران پتر لێ کەین.

﴿١٦٢﴾ بەلێ ئەوێت ستەم و زۆرداری کرین، ئەو فەرمانا خودێ ل وان کری [کو بێژن گونەهێت مە ژ مە داقوتە]، ب تشتەکێ دی یێ ژێ نەهاتییە خواستن، گوهارتن [ڤێجا ژ بەر هندێ]، و ژ بەر نەگوهداری و ستەما وان دکر مە ئیزایەك ژ ئەسمانی ب سەر واندا هنارت.

﴿١٦٣﴾ و تو [هەی موحەممەد] پسیارا وی گوندێ نێزیکی دەریایێ [ژ ئسرائیلییان] بکە، وەختێ وان د ڕۆژا شەنبییێدا دەستدرێژی کرین، وەختێ ڕۆژا شەنبییێ ماسییێت وان سەر ئاڤ دبوون، و ڕۆژا نە شەنبی [کو یا بۆ وان دورست تێدا بگرن] نەدهاتن، مە هۆسا و ژ بەر ژ ڕێ دەرکەڤتنا وان ب ڤێ بەلایێ جەڕباندن [کو ڕۆژا بۆ وان نەدورست ماسیان بگرن، ماسییێت ئاشکەرا سەرئاڤ ببن، و ڕۆژا بۆ وان دورست بگرن، ماسی نەئێن و دیار نەبن].

﴿١٦٤﴾ و وەختێ دەستەكەكێ ژ وان گۆتی [گەلی دەستەكا شیرەتكاران] هوین بۆ چ خەلكەكی شیرەت دكەن، كو خودێ دێ وان د هیلاك بەت، یان ژی دێ وان ب بەر ئیزایەكا دژوار ئێخیت، [كۆما شیرەتكار] گۆت: بۆ هندێیە دا بۆ مە ل دەڤ خودایێ هەوە ببیتە هەجەت (مهانە)، و بەلكی ئەو ل خۆ بزڤڕن و خۆ بپارێزن.
﴿١٦٥﴾ ڤێجا وەختێ وان، ئەو شیرەتێت ل وان دهاتنە كرن، ژ بیرا خۆ برین و پویتە پێ نەكرین، مە ئەوێت بەرگەڕیان دكرن كو خرابی نەئێتە كرن رزگار كرن، و مە ئەوێت ستەم دكرن [یێت د ئەزموونا خۆدا كەڤتین و یێت خۆ ل سەر خرابییێ بێ دەنگ كرین] ب ئیزایەكا ب ژان و دژوار هنگاڤتن، ژ بەر ژ ڕێ دەركەڤتنا وان.
﴿١٦٦﴾ ڤێجا وەختێ وان خۆ مەزن كرین ل سەر تشتێ نەهێیا وان ژێ هاتییە كرن، و زێدەگاڤییا خۆ نەهێلایین، مە گۆتە وان: ببنە مەیموینكێت ڕسوا و ڕەزیل.
﴿١٦٧﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە: وەختێ خودایێ تە [پێشییێت ئسرائیلییان] ئاگەهدار كرین، كو خودایێ تە هندەك مرۆڤێت وەسا ب سەر واندا دێ هنێریت، كو هەتا ڕۆژا قیامەتێ ئیزا و نەخۆشییەكا ب ژان و دژوار بدەنە بەر وان، و ب ڕاستی خودایێ تە جزا ب لەزە [ئانكو جزاكرنا وی یا ب لەزە]، و خودایێ تە ب ڕاستی گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.
﴿١٦٨﴾ و مە ئەو (ئسرائیلی) د ئەردیدا كرنە كۆم كۆم [و مە ژێكڤەكرن]، هندەك ژ وان د قەنج و كێرهاتی بوون [ئەڤێت باوەری ب موحەممەد پێغەمبەر ئینایین، و یێت بەری هاتنا وی مرین]، و هندەك ژ وان د وەسا نەبوون، ڤێجا مە ئەو ب خۆشی و نەخۆشییان جەڕباندن، دا ل خۆ بزڤڕن.
﴿١٦٩﴾ و د دویڤ ڤانڕا [ئەڤێت تێكەل، قەنج و خراب] دەستەكەك هات چو خێر تێدا نە، بوونە وێرسێت تەوراتێ [دخوینن، بەلێ كار پێ ناكەن] و لەزێ ل ئەڤا نێزیك و كێم دكەن [كو دنیایە، و پشتا خۆ ددەنە هەڤییێ] و دبێژن: دێ خودێ مە ئازاكەت و ل مە ناگریت، و ئەگەر متایەكێ دی ژی وەكی وێ ب دەست وان بكەڤیت دێ ڕاكەن [ل نك نەخەمە، حەلالە یان حەرامە؟] ئەرێ ما پەیمان د تەوراتێدا ژ وان نەهاتبوو ستاندن، كو ئەو ژ ڕاستییێ پێڤەتر چو یێ دی ل سەر ناڤێ خودێ نەبێژن؟ [ڤێجا چاوا حەرامی دخۆن و دبێژن: خودێ ل مە ناگریت] و وان تەورات یا خواندی كا چ تێدایە. و ئاخرەت بۆ وان، یێت پارێزكارییا خودێ دكەن چێترە، ڤێجا ما هوین ئاقلێ خۆ نائینن سەرێ خۆ.
﴿١٧٠﴾ و ئەوێت تەوراتێ دگرن و كار پێ دكەن، و نڤێژان [كا چاوا فەرمانا وان پێ هاتییە كرن] بەردەوام دكەن، ب ڕاستی ئەم خێرا قەنجیكاران بەرزە ناكەین.
﴿١٧١﴾ و بینن بیرا خۆ دەمێ مە چیایێ (طور) ل هنداڤی وان وەكی بانەكی یان سهوانەكێ بلندكری، هزر دكرن دێ ب سەر واندا ئێت، [مە گۆتە وان] ئەڤا مە بۆ هەوە هنارتی ژ دل و ب هێز وەربگرن و لێ د ڕژد بن. و بینن بیرا خۆ كا چ تێدایە و خۆ ژ بیرڤە نەكەن، دا ژ ئیزایێ بێنە پارستن.

﴿١٧٢﴾ و وەختێ خودایێ تە ژ پشتا ئادەمی، دویندەها وی دەرئێخستی، و هەر ئەو [دویندەه] ل سەر دویندەهێ ب خۆ کرنە شاهد، [وی وەختی خودێ گۆتە وان]: ما ئەز نە خودایێ هەوەمە؟ گۆتن: بەلێ، ئەم شادەیییێ ددەین، ئەڤە دا هوین ڕۆژا قیامەتێ نەبێژن، ئەم ژ ڤێ د بێ ئاگەه بوویین.

﴿١٧٣﴾ یان ژی دا هوین نەبێژن [ئەم چ بکەین] باب و باپیرێت مە بەری مە هەڤال و هەڤپشك [بۆ خودێ] چێکربوون، و ئەم ژی دویندەهەك بوویین پشتی وان هاتین [مە ژ نك خۆ هەڤال و هەڤپشك چێ نەکرینە، مە چاڤ ل وان کر]، ڤێجا ما دێ مە ب کریارا گومڕایان د هیلاك بەی؟.

﴿١٧٤﴾ و هۆسا ئەم نیشانان ب درێژی و ب هەمی ئاوایان ڕۆن دکەین، دا [پویچییا ئەو ل سەر بهێلن] بزڤڕن [بۆ هەقییێ].

﴿١٧٥﴾ [هەی موحەممەد] تو بۆ وان [ئانکو ئسرائیلییان]، سەرهاتییا وی مرۆڤی بێژە و بخوینە، ئەوێ مە زانینا نیشان و ئایەتێت خۆ داییێ، پاشی ئەو ژ زانینا وان ئایەتان دەرکەڤت و خۆ ژێ کێشا [هەروەکی مار ژ کەڤلێ خۆ دەردکەڤیت]، ڤێجا شەیتان ب دویف کەڤت و خۆ گەهاندێ، و بوو ژ وان یێت زێدە گومڕا و بەرزە.

﴿١٧٦﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە ئەم دا وی ب وێ زانینا مە داییێ بلندکەین و قەدری دەینێ، بەلێ ئەو ما ب دنیایێڤە، و ب دویف دلخوازییا خۆ کەڤت، ڤێجا مەتەلا وی [د خرابییێدا] وەکی مەتەلا سەیییە ئەگەر لێ بخوڕی و دەربێخی، دێ حلکەحلکێ کەت [ئانکو دێ ئەزمانێ خۆ دەرئێخیت] و ئەگەر بهێلی و دەرنەئێخی ژی، هەر دێ حلکەحلکێ کەت، و ئەڤ مەتەلە مەتەلا وانە یێت نیشانێت مە درەو دانایین و باوەری پێ نەئینایین [ئانکو ئەو ژی وەکی سەیینە چ شیرەتان ل وان بکەی یان لێ نەکەی، وەکی ئێکە، نائێنە سەر ڕێکا ڕاست]. ڤێجا ڤان چیرۆکان بۆ ڤەگێڕە، دا هزرا خۆ تێدا بکەن.

﴿١٧٧﴾ چ مەتەلەکا پیسە وان کەسان هەی، ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین، و ئەوان ستەم ل خۆ ب خۆ کرییە [نە ل کەسێ دی].

﴿١٧٨﴾ ئەوێ خودێ ڕاستەڕێ بکەت هەر ئەوە ڕاستەڕێکری، و هەر کەسێ [ژ بەر کار و کریارێت وی] گومڕا و بەرزە بکەت، نێ هەر ئەوەن یێت خوسارەت.

﴿١٧٩﴾ ب سویند مە گەلەك ئەجنە و مرۆڤ بۆ دۆژەهێ یێت چێکرین، وان دل یێت هەین، هەقییێ پێ تێ ناگەهن، و چاڤ یێت هەین، پێ نابینن، و گوه یێت هەین پێ گولێ نابن (نابهیسن)، ئەڤە وەکی تەرش و کەوالانە [مفایی بۆ خۆ ژ ئەندامێت هەستکرنێ نابینن] بەلکی هێژ بەرزە و گومڕاترن، ئەڤەنە یێت ئاگەه ژ خۆ نەیی.

﴿١٨٠﴾ و [هەمی] باشناڤ بۆ خودێنە، ڤێجا ب وان دوعایان ژێ بکەن، و هوین وان بهێلن ئەوێت دەستکارییێ د ناڤێت ویدا (یێت خودێ) دکەن، دێ ئەو گەهنە جزایێ کارێ خۆ.

﴿١٨١﴾ و ژ وان ئەوێت مە چێکرین (دەستەکەك) هەیە، ب هەقییێ ڕاستەڕێیییێ دکەن و پێ [ب هەقییێ] دادوەرییێ دکەن.

﴿١٨٢﴾ و ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین، دێ مۆلەتێ دەینێ، پیچ پیچە دێ وان نێزیکی وی تشتی کەین یێ وان بەرئاتاف بکەت بێی ب خۆ بحەسن.

﴿١٨٣﴾ ئەز دێ مۆلەتێ دەمێ [و جزاکرنا وان ب پاش ئێخم]، ب ڕاستی گرتن و ئیزایا من یا ب هێز و دژوارە.

﴿١٨٤﴾ ئەرێ ما نادەنە هزرا خۆ کو چو دیناتی ل دەڤ هەڤالێ وان (کو پێغەمبەرە) نینە؟ بەلێ ئەو ژ ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکەرا پێڤەتر نینە.

﴿١٨٥﴾ ئەرێ ما ئەو هزرا خۆ د مەزناتییا ئەرد و ئەسمانان و د تشتێ خودێ چێکریدا ناکەن، و دبیت وەختێ مرنا وان [یان ئیزادانا وان ژ بەر گاورییا وان] نێزیك بووبیت، ڤێجا ما ئەو پشتی قورئانێ باوەرییێ ب کیژ ئاخفتنێ دئینن؟.

﴿١٨٦﴾ و هەر کەسێ خودێ [ب کار و کریارێت وی یێت خراب] گومڕا و بەرزە بکەت، نێ کەس نینە وی ڕاستەڕێ بکەت، و دێ وان هێلین هەر د خرابییا خۆدا بزڤڕن.

﴿١٨٧﴾ [هەی موحەممەد] پسیارا ڕۆژا قیامەتێ ژ تە دکەن، کا کەنگییە و کەنگی دێ ئێت؟ بێژە: ب ڕاستی زانینا وەختێ هاتنا وێ بەس ل دەڤ خودایێ منە، کەس نەشێت وەختێ وێ بدەتە ئاشکەراکرن خودێ نەبیت، ژ ئەرد و ئەسمانان مەزنترە بزانن [یان ڕۆژا دئێت یا گرانە ل سەر ئەرد و ئەسمانان] ب سەر هەوەدا نائێت ژ نشکەکێڤە نەبیت، پسیارا وێ ژ تە دکەن، هەروەکی تو دزانی و لێ دگەڕی، بێژە: ب ڕاستی زانینا [هاتنا] وێ [ڕۆژێ] بەس ل دەڤ خودێیە، بەلێ باراپتر ژ خەلکی [ڤێ ڕاستییێ] نوزانن.

﴿١٨٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: نە ب دەستێ منە مفایەکی بگەهینمە خۆ، یان زیانەکێ ژ خۆ بدەمە پاش، ئەو نەبیت یا خودێ حەزکری، و ئەگەر من غەیب [تشتێ نەئاشکرا و نەبوویی] زانیبایە، دا پتر فایدەکەم و خوسارەت نەدبووم [و زیان نەدگەهشتە من] و ئەز ژ ئاگەهدارکەر و مزگینئینی پێڤەتر نینم، بۆ وی ملەتێ باوەرییێ بینیت.

﴿١٨٩﴾ و ئەوە [ئانکو خودێیە] هوین ژ ئێك کەس ب تنێ چێکرین، و هەڤسەرا وی ژی ژێ چێکر، دا بێنا (سەبرا) وی پێ بێت و ل دەڤ ڤەهەسیێت، ڤێجا وەختێ چۆیییە نڤینا وێ، ب حال کەڤت، حالەکێ سڤك، و ما د ڤی حالیدا، ڤێجا وەختێ گران بوویی، [و بچویك د زکیدا مەزن بوویی] وێ و زەلامێ خۆ دوعا ژ خودێ کرن: ئەگەر تو زاڕۆکەکێ ب کێرهاتی بدەیە مە، ئەم دێ ژ شوکورداران بین.

﴿١٩٠﴾ ڤێجا وەختێ خودێ [دوعایا وان قەبویل کری] و زاڕۆکەکێ ب کێرهاتی داییێ، هندە دویندەها وان هەڤپشکان [ب ڤێ دانێ] بۆ [خودێ] چێ دکەن، و خودێ بلندتر و پاقژترە ژ وێ شرکا ئەو دکەن. [ئەڤ ئایەتە بەحسێ هندە دویندەها ئادەم پێغەمبەر و حەوایێ دکەت دەمێ خودێ دویندەھ داییێ شوینا سوپاسییا خودێ بکەن هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن چ ب ناڤکرنا وان ب ناڤێت خەلەت بکەنە بەندە نە بۆ خودێ یان غەیری خودێ ـ ئەوێ ئەو کەرم د گەل کری ـ دپەرێسن].

﴿١٩١﴾ ئەرێ ئەو وی بۆ خودێ دکەنە هەڤپشك یێ چو چێ نەکەت، و ئەو ب خۆ یێت هاتینە چێکرن.

﴿١٩٢﴾ و ئەو نەشێن هاریكارییا وان بكەن [خۆ ئەگەر ژێ بخوازن ژی]، و نەشێن هاریكارییا خۆ ژی بكەن.

﴿١٩٣﴾ و ئەگەر هوین گازی وان [بوتان] بكەن بۆ ڕاستەرێییێ، ل دویڤ هەوە نائێن [چونكی بەرن و د بێ ڕوحن]، وەكی ئێكە چ هوین گازی وان بكەن یان بێ دەنگ بمینن و گازی وان نەكەن.

﴿١٩٤﴾ ب ڕاستی ئەوێت هوین دپەرێسن چێكرییێت خودێنە، وەكی هەوە، ڤێجا گازی وان بكەن بلا بەرسڤا هەوە بدەن!! ئەگەر هوین ڕاست دبێژن.

﴿١٩٥﴾ ئەرێ ما وان [بوتان] پێ هەنە پێ ب ڕێڤە بچن؟ یان دەست هەنە پێ دربان بدانن؟ یان چاڤ هەنە پێ ببینن؟ یان گوه هەنە پێ گولێ ببن؟!! بێژە: هوین گازی هەمی هەڤپشكێت خۆ بكەن، پاشی هوین و ئەو پێكڤە پیلانێ بۆ من بگێڕن و چو دەرفەتێ ژی نەدەنە من.

﴿١٩٦﴾ ب ڕاستی پشتەڤان و هاریكارێ من خودێیە، ئەوێ قورئان ئینایییە خوارێ، و ئەوە هاریكارییا قەنجیكاران دكەت.

﴿١٩٧﴾ و ئەوێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن، نەشێن هاریكارییا هەوە بكەن، و نەشێن هاریكارییا خۆ ژی بكەن.

﴿١٩٨﴾ و ئەگەر هوین گازی وان [بوتان] بكەن بۆ ڕێكا ڕاست، گول هەوە نابن، و تو دبینی بەرێ وان یێ ل تە، بەلێ ئەو ب خۆ نابینن.

﴿١٩٩﴾ لێنەگرتنێ و كار و ئالییێ ساناهی بگرە، و فەرمانێ ب كار و كریارێت قەنج بكە، و ڕوییێ خۆ ژ نەفامان وەرگێڕە.

﴿٢٠٠﴾ و هەر وەختەكێ وەسواسەك ژ شەیتانی بگەهیتە تە، خۆ ب خودێ بپارێزە، ب ڕاستی ئەو یێ گوهدێر و زانایە.

﴿٢٠١﴾ ب ڕاستی ئەوێت پارێزكاری كرین، هەر وەختەكێ وەسواسەك ژ شەیتانی گەهشتە وان، [فەرمانا خودێ] هاتە بیرا وان، ڤێجا ب خۆ دحەسن، و چاڤێت وان باش ڕۆن دبن، [و دزانن ئەڤە وەسواسا شەیتانییە، خۆ ژ گونەهێ ڤەدكێشن و گوهێ خۆ نادەنە شەیتانی].

﴿٢٠٢﴾ و برایێت وان [ژ شەیتانان] هاریكارییا وان [گاوران] دكەن د خرابییێدا، و پاشی دەست ژ خرابییا وان بەرنادەن.

﴿٢٠٣﴾ و ئەگەر تو بۆ وان چو موعجیزەیان نەئینی، دێ بێژن: بلا تە ئێك ژ دەڤ خۆ ئینابایە [بۆ ترانە]، بێژە: ئەز ل دویڤ وی تشتی دچم یێ كو وەحی بۆ من پێ هاتبیت ژ بەرێ خودایێ منڤە، ئەڤ قورئانە نیشان و دەلیلێت ئاشكەرانە ژ خودایێ هەوە، و ڕێكا هیدایەتێ و دلۆڤانییێیە بۆ ملەتێ باوەرییێ بینیت.

﴿٢٠٤﴾ و ئەگەر قورئان هاتە خواندن [د نڤێژێدا و ژ دەرڤەی نڤێژێ ژی] گوهێ خۆ بدەنێ و بێ دەنگ ببن، دا دلۆڤانی ب هەوە بێتە برن.

﴿٢٠٥﴾ و خودایێ خۆ ب ترس و ئاشکەراییڤە و ب نهینی و ناڤنجیڤە (ناڤبەرا دەنگێ نزم و یێ بلند) سپێدە و ئێڤاران بینە بیرا خۆ، و ژ بێ ئاگەهان نەبە.
﴿٢٠٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت ل دەڤ خودایێ تە [کو ملیاکەتن] خۆ ل سەر پەرستنا خودێ مەزن ناکەن و خودێ [ژ هەمی کێماسییان] پاقژ دکەن، و هەر بۆ خودێ سوجدەیان دبەن.

سۆرەتا ئەنفال

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٧٥) ئایەتە

﴿١﴾ پسیارا دەستکەڤتییێت (خەزایێ) ژ تە دکەن [کا دێ چاوا ئێنە بەلاڤکرن، نەخاسمە پشتی ژێك جودابوون ل سەر دەستکەڤتییێت بەدرێ پەیدابوویی]، بێژە: دەستکەڤتی بۆ خودێ و پێغەمبەرینە [ئانکو بەلاڤکرنا وان ب هیڤییا پێغەمبەریڤەیە]، ڤێجا پارێزکارییا خودێ بکەن [ل سەر دەستکەڤتییان ژێکڤە نەبن، و ل بەر فەرمانا خودێ ڕاوەستن]، و ناڤبەرا خۆ دورست بکەن، و گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن ئەگەر هوین خودان باوەر بن.
﴿٢﴾ ب ڕاستی خودان باوەر بەس ئەون، ئەوێت ئەگەر ناڤێ خودێ هاتە ئینان، دلێت وان ژ ترساندا خۆ دقوتن، و ئەگەر قورئان ل سەر وان هاتە خواندن، باوەرییا وان پتر لێ دئێت، و پشتا خۆ ب خودێ موکوم و گەرم دکەن.
﴿٣﴾ و ئەوێت بەردەوام [و ب ڕەنگێ پێدڤی] نڤێژان دکەن، و ژ تشتێ مە داییێ خێران ددەن.
﴿٤﴾ ئەها ئەڤەنە خودان باوەرێت ڕاست و دورست، وان ل دەڤ خودایێ خۆ پێك و پایە و گونەهـ ژێبرن و ڕزقەکێ بەرفرەهـ هەیە.
﴿٥﴾ [حوکمێ ژێکڤەکرنا دەستکەڤتییان ب دویماهیك هات، دێ ب وی ڕەنگی بیت یێ خودێ بڤێت، د گەل هندێ کو ب دلێ هندەکان نینە ژی] هەروەکی خودایێ تە تو ژ مەدینەیێ دەرئێخستی بۆ بەدرێ [بۆ کارەکی تەقدیرا وی ل سەر بوو]، و هندەك ژ خودان باوەران ئەڤە پێ نەخۆش بوو.
﴿٦﴾ پشتی بۆ وان ڕاستی دیاربوویی کو دێ سەرکەڤن، جڕەبڕێ [د دەرهەقێ شەڕیدا] د گەل تە دکەن، [و وان شەڕ پێ نەخۆشە] دێ بێژی بۆ کوشتنێ دئێنە هاژۆتن، و کوشتنێ ب چاڤێت خۆ دبینن.
﴿٧﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ خودێ ژڤان ب ئێك ژ دویان داییە هەوە [کاروانێ قورەیشییان، یان سەرکەڤتن ل سەر لەشکەرێ وان]، بەلێ هوین حەز دکەن یا بێ شەڕ بگەهیتە هەوە [کو کاروانە]، و خودێ دڤێت ب ئایەتێت خۆ ئەوێت هاتینە خوارێ ل سەر شەڕی، هەقییێ بنەجە بکەت، و گاوران بنبڕ بکەت.
﴿٨﴾ و دا هەقییێ [کو ئیسلامە] بنەجە بکەت، و پویچاتییێ پویچ بکەت، چەند نە ب دلێ گونەهکاران [بوت پەرێسان] ژی بیت.

﴿٩﴾ بینن‌ه بیرا خۆ وەختێ [د شەڕێ بەدرێدا] لاڤلاڤ و هەوار هەوارا هەوە: هەوە سەرکەڤتن و هاریکاری ژ خودایێ خۆ دخواست، ئینا بەرسڤا هەوە دا، ب ڕاستی ئەز دێ ب هزار ملیاکەتێت ل دویڤ ئێك پشتەڤانییا هەوە کەم.

﴿١٠﴾ و ئەڤ هاریکارییە بۆ هەوە کر، دا بۆ هەوە ببیتە مزگینی ژ بەرێ خودێڤە، و دا دلێت هەوە پێ تەنا ببن [کو هوین دێ سەرکەڤن]، و ب ڕاستی سەرکەڤتن بەس ب دەستێ خودێیە، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿١١﴾ و بینن‌ه بیرا خۆ دەمێ خەوەکا سڤك دلێ هەوە گرتی، و خودێ ژ نك خۆ هوین پێ دلتەنا کرین و باران بۆ هەوە ژ ئەسمانی باراندی، دا هەوە پێ پاقژ بکەت [شویشتنێ ل سەر خۆ ڕاکەن، و دەستنڤێژێت خۆ بگرن و نڤێژێت خۆ بکەن]، و دا ئاوازێت شەیتانی ژ دەڤ هەوە ببەت [هوین نەبێژن ئەم دکێمین و ئەو گەلەکن]، و دا دلێت هەوە ب بێنفرەهییێ موکوم بکەت، و پێیان پێ ڕابگریت [و ل بن پیێت هەوە گزر بکەت و نەبنە تەقن].

﴿١٢﴾ بینن‌ه بیرا خۆ دەمێ خودایێ تە وەحی بۆ ملیاکەتان هنارتی، ب ڕاستی ئەز یێ د گەل هەوە، ڤێجا مزگینییێ ب سەرکەڤتنێ بدەنە ئەوێت باوەری ئینایین و وان ڕاگرن، ئەز دێ ترس و لەرزێ ئێخمە د دلێت واندا ئەوێت گاور بووین، ڤێجا هوین دربان داننە ستۆ و سەرتلێت وان.

﴿١٣﴾ چونکی وان دژاتییا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکر، و هەر کەسێ دژاتییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت [بلا بزانیت] هندی جزایێ خودێیە، ب ڕاستی جزایەکێ دژوارە.

﴿١٤﴾ ئەڤە ئیزایا هەوەیە ڤێجا تامکەنێ، [و بزانن] ب ڕاستی [ڕۆژا قیامەتێ] ئاگرێ دۆژەهێ بۆ گاورانە.

﴿١٥﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ئەگەر هوین [د شەڕیدا] کەڤتنە بەر سینگێ گاوران، پشتا خۆ نەدەنە وان و ژ وان نەڕەڤن.

﴿١٦﴾ و هەر کەسێ وێ ڕۆژێ پشتا خۆ بدەتە وان و ژ وان بڕەڤیت، ژ بلی وی یێ ل بەر بیت بچیتە چەنگەکێ دی یێ شەڕی یان خۆ ڤەکێشیت، دا جارەکا دی ب هێزتر بزڤڕیتەڤە، یان خۆ بدەتە د گەل دەستەکەکا دی، ڤێجا ب ڕاستی ئەوێ پشتا خۆ بدەتە وان و ژ وان بڕەڤیت [ژ بلی ئەوێت مەبەستا وان هاتینە دیاریکرن] هێژایی غەزەبا خودێ بوو، و جهێ وی دۆژەهە و پیسە جهە.

﴿١٧﴾ ڤێجا نە هەوە ئەو دکوشتن، بەلێ خودێ ئەو کوشتن و نە تو بوویی [هەی پێغەمبەر وەختێ خیز گەهشتییە سەروچاڤێت هەمییان] تە هاڤێتی وەختێ تە هاڤێتی، بەلێ خودێ هاڤێت، و دا خودێ ب ڤێ [هاریکرن و سەرئێخستنێ] قەنجی و کەرەمەکا باش د گەل خودان باوەران بکەت، ب ڕاستی خودێ گوهدێر و زێدە زانایە.

﴿١٨﴾ مەخسەد [ژ ڤان هاریکارییان] ئەوە [خودێ قەنجییێ د گەل خودان باوەران بکەت، و پیلانێت گاوران سست بکەت]، ب ڕاستی خودێ لاوازکەرێ پیلانێت گاورانە.

﴿١٩﴾ [گەلی موشرکان] ئەگەر هوین سەرکەڤتنێ دخوازن [بۆ وی یێ ڕاست و دورست]، ڤێجا سەرکەڤتن ل دویڤ داخوازا هەوە هات [کا کی چێتر و دورستترە، خودێ ئەو ب سەرئێخست]، و ئەگەر هوین نەیارەتییا [پێغەمبەری و موسلمانان] بهێلن و بەس بکەن، نێ ئەڤە بۆ هەوە چێترە، و ئەگەر هوین بزڤڕنەڤە [گاورییێ و دژمناتییێ]، ئەم ژی دێ [بۆ هاریکارییا پێغەمبەری و شکاندنا گاوران] زڤڕینەڤە، و کۆم و هەژمارا هەوە چو مفایی ناگەهینتە هەوە، هوین چەند گەلەك ژی بن، و ب ڕاستی خودێ یێ د گەل خودان باوەران.

﴿٢٠﴾ گەلی خودان باوەران، گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن، و پێغەمبەری نەهێلن و پشتا خۆ نەدەنێ، و گوهێ هەوە ب دورستایی لێ کا چ دبێژیت.

﴿٢١﴾ و وەکی وان نەبن ئەوێت گۆتین مە بهیست [کو ئەو دوڕوی و جوهینە] و ئەو ب خۆ [بهیستنەکا ب مفا] نابهیسن.

﴿٢٢﴾ ب ڕاستی خرابترین جاندار ل دەڤ خودێ، ئەون ئەوێت کەڕ و لال، ئەوێت تێ نەگەهن [کا چ د خێرا واندایە چ د خێرا واندا نینە، هەلبەت ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ هندەك مرۆڤان ژ ئویجاخا (عبد الدار)دا هاتە خوار، دگۆتن: ئەم د ڕاستا وی تشتیدا یێ موحەممەد پێ هاتی د کەڕ و کۆرە و لالین].

﴿٢٣﴾ و ئەگەر خێرەك د واندا [د کەڕ و لالاندا] هەبایە، دا خودێ هەقیییێ ب گوهێ وان ئێخیت، و ئەگەر ب گوهێ وان ئێخستبایە ژی، هەر دا پشتا خۆ دەنێ و ڕوییێ خۆ ژ باوەرییێ وەرگێڕن.

﴿٢٤﴾ گەلی خودان باوەران، بەرسڤا خودێ و پێغەمبەری بدەن [ئانکو ب لەز گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری بکەن] دەمێ بۆ وی تشتی گازی هەوە دکەت یێ هەوە زێندی دکەت، و بزانن خودێ مرۆڤی و دلێ مرۆڤی ژێك دکەت [ئانکو دلی دمرینیت و دگوهۆڕیت]، و ب ڕاستی هوین دێ ب بال ویڤە ئێنە کۆمکرن.

﴿٢٥﴾ و خۆ ژ ئاتافەکێ بپارێزن، نەبەس دێ وان ب تنێ گریت، ژ هەوە، ئەوێت ستەم کرین، و بزانن جزایێ خودێ ب ڕاستی جزایەکێ دژوارە.

﴿٢٦﴾ و بیننە بیرا خۆ وەختێ هوین ل مەکەهێ د کێم و بندەست، هوین دترسیان خەلك [ئانکو موشرکێت مەکەهێ] ب لەز هەوە بگرن، ڤێجا [خودێ] هوین حەواندن [و مەدینە بۆ هەوە کرە ئێورگەهـ و پەناگەهـ]، و ب هاریکارییا خۆ [ڕۆژا بەدرێ] پشتەڤانییا هەوە کر، و ڕزقێ پاك و پاقژ دا هەوە، دا هوین سوپاسییا خودێ بکەن.

﴿٢٧﴾ گەلی خودان باوەران: خیانەتێ ل خودێ و پێغەمبەری نەکەن [کو هوین فەرمانێت وان بهێلن و ڕێکا وان نەگرن، و گونەهان بکەن]، و خیانەتێ د ئەمانەتێت خۆدا نەکەن، و هوین دزانن ئەڤا هەوە د ڕاستا ئەمانەتیدا کری خیانەتە.

﴿٢٨﴾ و بزانن ب ڕاستی زارۆك و مالێ هەوە، جەڕباندنە بۆ هەوە، و [بزانن] ب ڕاستی خودێ خەلاتەکێ مەزن ل دەڤە [ڤێجا خەمێ ژ وی خەلاتی بخۆن، و بلا زارۆك و مالێ هەوە وی خەلاتی ژ دەست هەوە نەکەن].

﴿٢٩﴾ گەلی خودان باوەران ئەگەر هوین پارێزکارییا خودێ بکەن، دێ ڤاڤێرێ دەتە هەوە [کو هوین ڕاستی و پویچییێ ژێك ڤاڤێرن و ژێك جودا بکەن]، و گونەهێت هەوە دێ پویچکەت و دێ ل هەوە بۆریت، و نێ خودێیە خودانێ کەرەما مەزن.

﴿٣٠﴾ و بیننە بیرا خۆ وەختێ ئەوێت گاور بووین، ئۆیین و نەخشە بۆ تە ددانان، دا تە زیندان بکەن و گرێ بدەن یان تە بکوژن، یان تە [ژ مەکەهێ] دەربێخن، و فند و فێلان دکەن و نەخشەیان ددانن، و خودێ ژی نەخشەیان ددانیت [تەکبیرێ دکەت]، و خودێ چێترین تەکبیرکەرە.

﴿٣١﴾ وەختێ ئایەتێت مە ب سەر واندا دهاتنە خواندن، دگۆتن: مە بهیستن، ئەگەر مە ڤیابایە، ئەم ژی دا وەکی ڤان ئایەتان بێژین، و ئەڤە ژ ئەفسانەییێت پێشییان پێڤەتر نینە.

﴿٣٢﴾ و بیننە بیرا خۆ دەمێ وان گۆتی: خودێوۆ ئەگەر ئەڤە [ئەڤا موحەممەد پێ هاتی] هەقی بیت ژ نك تە هاتبیت، تو بەرا ژ ئەسمانی ب سەر مەدا ببارینە، یان ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ مە بینە.

﴿٣٣﴾ و خودێ وان ئیزا نادەت [هەمییان ب گشتی ب بەر ئیزا نائێخیت] و تو [هەی موحەممەد] د ناڤ واندا.. و خودێ وان ب بەر ئیزایێ نائێخیت، و ئەو داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بکەن.

﴿٣٤﴾ و وان چ هەیە نەهێلیت خودێ وان ب بەر ئیزا بێخیت [پشتی تو و موسلمانێت لاواز ژ ناڤ وان دەرکەڤتین] و ما بۆچی خودێ وان ئیزا نادەت، و ئەو ڕێکا خەلکی ژ مزگەفتا حەرام [کەعبەیێ] دگرن، و ئەو ب خۆ نەخودانێت مزگەفتێ.. خودانێت وێ ژ پارێزکاران پێڤەتر کەسێ دی نینە، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن.

﴿٣٥﴾ و نڤێژا وان د مزگەفتێدا ژ فیتییان و دەستقوتانێ پێڤەتر چو یێ دی نەبوو، ڤێجا ژ بەر وێ گاورییا هەوە دکر ئیزایێ بخۆن.

﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاور بووین، مال و سامانێ خۆ دمەزێخن، دا ڕێکا خودێ ژ خەلکی بگرن، ڤێجا ئەو دێ مال و سامانێ خۆ مەزێخن، و پاشی دێ بۆ وان بیتە کول و کۆڤان و پاشی دێ شکێن ژی، و ئەوێت گاور بووین دێ د جەهنەمێدا ئێنە کۆمکرن.

﴿٣٧﴾ دا خودێ باش و خرابان [ئانکو موسلمان و گاوران] ژێك ڤاڤێریت، و خرابان ب دانیتە سەر خرابان و خڕان کۆمکەتە سەرێك، ڤێجا هەمییان دێ کەتە د دۆژەهێدا، و ئەڤەنە یێت خوسارەت.

﴿٣٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: ئەوێت گاور بووین، ئەگەر دەست ژ دژمناتییا خودێ و پێغەمبەری بەردەن و موسلمان ببن، تشتێ بۆری ل وان نائێتە گرتن، و ئەگەر بزڤڕنەڤە [ژ شەڕێ پێغەمبەری و دژمناتییا وی]، ب سویند ڕێکا خودێ د ڕاستا واندا و ئەوێت وەکی وان یا دیارە کا چ بوو؟!

﴿٣٩﴾ و هوین [گەلی موسلمانان] شەڕێ وان بکەن دا ڕێکا ئیسلامێ نەئێتە گرتن، و دا دینێ خودێ ببیتە سەرپشکێ هەمی دینان، ڤێجا ئەگەر [گاوران] دەست ژ دژمناتییێ و شەڕی و گاورییێ بەردان [و موسلمان بوون]، ب ڕاستی تشتێ ئەو دکەن خودێ دبینیت.

﴿٤٠﴾ و ئەگەر وان [دەست ژ کریارێت خۆ بەرنەدا] پشتا خۆ دا هەوە، ڤێجا هوین بزانن خودێ پشتەڤانێ هەوەیە، و ئەو باشترین پشتەڤان و باشترین هاریکارە.

﴿٤١﴾ و بزانن ب ڕاستی هەر دەستکەڤتییەکێ ب دەست هەوە بکەڤیت، پێنجێك ژێ بۆ خودێ و پێغەمبەری و مرۆڤێت وی [ژ بابکێ هاشم و (مطلب)ی] و سێوییان و فەقیران و ڕێڤنگانە، ئەگەر هەوە باوەری ب خودێ و ب ئەوا مە ڕۆژا بەدرێ بۆ بەندەیێ خۆ ئینایییە خوارێ، ئینابیت [ڕۆژا هەقی و نەهەقی ژێك هاتینە ڤاڤارتن] ڕۆژا هەردو دەستەك [گاور و موسلمان] کەڤتینە بەرئێك، و خودێ ب خۆ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.

﴿٤٢﴾ وەختێ هوین ل ڕەخێ نهالا نێزیکی مەدینەیێ و ئەو [قورەیشی] ل ڕەخێ نهالا دویری مەدینەیێ، و کاروان [یێ قورەیشییان] د بن هەوەدا بوو، و ئەگەر هەوە ژڤان دابایە ئێکدو، هەوە ژێك نەدگرت و هوین نەدبوونە ئاخفتنەك [کێمییا هەوە، دا هەوە سست کەت، و ترسا پێغەمبەری د دلێت واندا، دا وان سست کەت، و هوین نەدکەڤتنە بەرئێك]، بەلێ خودێ بێ ژڤان هوین ل ڤی جهی گەهاندنە ئێك، دا خودێ وێ بکەت یا دڤیا ببیت [کو سەرئێخستنا موسلمانان بوو، و شکاندنا گاوران بوو]، و دا یێ گاور بوویی ب بەلگە و نیشان گاور ببیت، و دا یێ باوەری ئینایی ب بەلگە و نیشان باوەرییێ بینیت، و ب ڕاستی خودێ گوهدێر و زێدە زانایە.

﴿٤٣﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ خودێ ئەو کێم د خەونێدا نیشا تە دایین، و ئەگەر ئەو گەلەك نیشا تە دابانە، هوین دا سست و نەچار بن و دا ترسن، و دا ل سەر کارێ شەڕی ب جرە چن، بەلێ خودێ سلامەتی دا [ئەڤە هەمی چێ نەدبوو]، ب ڕاستی خودێ ئاگەهەداری وێیە یا د سینگاندا [ڤەشارتی].

﴿٤٤﴾ و بیننە بیرا خۆ وەختێ هوین [د شەڕیدا] کەڤتینە بەرئێك، مە ئەو ل بەر چاڤێت هەوە کێمکرن [دا جەسارەتا هەوە پتر لێ بهێت]، و مە هوین ژی ل بەر چاڤێت وان کێمکرن [دا ژ خۆ پشت ڕاست ببن و کارێ خۆ ب دورستی نەکەن]، دا خودێ وێ بکەت یا دڤیا ببیت، و هەمی کاروبار هەر ب بال خودێڤە دزڤڕن [هەر کارەکی جزایێ وی ددەتێ].

﴿٤٥﴾ گەلی خودان باوەران ئەگەر هوین کەڤتنە بەرانبەری کۆم و دەستەکا گاوران خۆ ڕاگرن، و خودێ گەلەك بیننە بیرا خۆ، دا هوین سەرفەراز ببن.

﴿٤٦﴾ و هوین [گەلی خودان باوەران] گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن و بەرهنگاری ئێکدو نەبن، هوین دێ سست بن و هەوە هێز و شیان نامینیت. و بێهنا خۆ فرەه بکەن، ب ڕاستی خودێ د گەل بێنفرەه و سەبرکێشانە.

﴿٤٧﴾ و وەكی وان نەبن ئەوێت ژ مەزناتی و بۆ ناڤ و دەنگێ خۆ، ژ مالا خۆ دەركەتین، و ڕێكا خودێ ل خەلكی دگرن، و ب ڕاستی ئەو كارێ ئەو دكەن خودێ پێ ئاگەهەدارە.

﴿٤٨﴾ و وەختێ شەیتانی كارێ وان د چاڤێ واندا جوانكری و گۆتییە وان: ئەڤرۆ كەس نەشێتە هەوە و كەس ب سەر هەوە ناكەڤیت، و ئەز پشتەڤان و هاریكارێ هەوەمە. ڤێجا وەختێ هەردو دەستەك بەرهەمبەری ئێك بووین، ل سەر پاشپانییێت خۆ زڤڕی [و ڕەڤی] و گۆت: من شۆلە ب هەوە نینە، ب ڕاستی یا ئەز دبینم هوین نابینن، و ب ڕاستی ئەز ژ خودێ دترسم و خودێ یێ جزا دژوار و جزا گرانە.

﴿٤٩﴾ و بێژە وان وەختێ دوڕوییان و ئەوێت نەساخی د دلێت واندا هەی، دگۆت: ڤان موسلمانان، دینێ وان ئەو د سەردا برن [دینێ وان ئەو د بەر كارەكیڕا كرن ژ وان یێ مەزنتر]، و هەر كەسێ پشتا خۆ ب خودێ موكوم بكەت، ب ڕاستی خودێ سەردەست و كاربنەجهە.

﴿٥٠﴾ و ئەگەر تو وان ببینی وەختێ ملیاكەت ڕوحا وان ئەوێت گاور بووین دستینن، و بەر و پشتێت وان دقوتن [دا دیمەنەكێ ب ترس بینی] [و ملیاكەت دێ بێژنە وان] تامكەنە ئیزایا دۆژەهێ.

﴿٥١﴾ و ئەڤە ئەوە یا دەستێت هەوە كری، و ب ڕاستی خودێ چو ستەمێ ل بەندەیان ناكەت.

﴿٥٢﴾ وان ژی وەكی فیرعەونی و یێت بەری وی باوەری ب نیشان و ئایەتێت مە نەئینان، ڤێجا خودێ ئەو ب گونەهێت وان هنگاڤتن و ئیزادان، و ب ڕاستی خودێ یێ ب هێز و ئیزا دژوارە.

﴿٥٣﴾ ئەڤە خودێ ب سەرێ وان ئینا، چونكی ب ڕاستی ئەو قەنجی و كەرەما خودێ د گەل ملەتەكی كری، خودێ وێ قەنجییێ ناگوهۆڕیت [ژێ ناستینیت و وان ئیزا نادەت] هەتا ئەو ملەت خۆ ب خۆ، خۆ نەگوهۆڕن [سوپاسییا وی بهێلن و فەرمانێت وی ب پشت گوهێ خۆڤە باڤێژن]، و ب ڕاستی خودێ یێ گوهدێر و زانایە.

﴿٥٤﴾ و وان ژی وەكی بنەمالا فیرعەونی و یێت بەری وان [ب دەستێت خۆ ئەو قەنجی و كەرەم ژ خۆ كرن، ژ بیركرن كا كێ ئەڤ خێر و كەرەمە د گەل وان كرن] نیشان و موعجیزەیێت خودایێ خۆ درەو دانان، ڤێجا مە ژی ژ بەر گونەهێت وان ئەو د هیلاك برن، و مە بنەمالا فیرعەونی [د ئاڤێدا] خەندقاندن، و ب ڕاستی ئەو هەمی [بنەمالا فیرعەونی و یێت د گەل خەندقین و كوشتییێت قورەیشییان] د ستەمكار بوون.

﴿٥٥﴾ ب ڕاستی خرابترین جاندار ل دەڤ خودێ ئەون، ئەوێت ل سەر گاورییێ گاور بووین و ڕژد بووین، و د بنیڕا ئەو باوەرییێ نائینن.

﴿٥٦﴾ ئەوێت تە سۆز و پەیمان ژێ ستاندین، پاشی هەر جار سۆز و پەیمانا خۆ دشكێنن، و ئەو خۆ ژ ترس و شەرما دویماهیكا ڤێ شكاندنێ ناپارێزن.

﴿٥٧﴾ [هەی موحەممەد] هەر دەمەكێ تو ل سەر وان سەردەست و دەستهەلاتدار ببی، تو وێ بریندارکرن و كوشتنێ ب سەرێ وان بینە كو بۆ یێت پشت خۆ ببنە چام و عیبرەت [و ئێدی جورئەت نەكەن شەڕی د گەل تە بكەن، ژ ترسا ئەڤا ب سەرێ هەڤالێت وان هاتی]، دا پێڤە بچن.

﴿٥٨﴾ و هەر وەختەکێ تو ترسیایی کو هندەك پەیمانا خۆ د گەل تە بشکێنن و خیانەتێ د گەل تە بکەن، ڤێجا وان ئاگەهدار بکە کو پەیمان د ناڤبەرا هەوەدا نەما، وەکی وان ل بەر، ب ڕاستی خودێ حەژ خائینان ناکەت.

﴿٥٩﴾ و بلا ئەوێت گاوربوویین [و ڕۆژا بەدرێ ژ کوشتن و ئێخسیرییێ ڕزگاربوویین] وێ هزرێ نەکەن ئەو ژ ئیزایا خودێ قورتالبوون، ئەو مە نەچار ناکەن [ئەم وان ب بەر ئیزا نەئێخین].

﴿٦٠﴾ و هوین ژی [گەلی خودان باوەران] هندی هەوە پێ چێ ببیت ژ هێزێ و هەسپێت گرێدایی بۆ وان بەرهەڤ بکەن کو هوین پێ [ب وێ هێزێ] دژمنێت خودێ و دژمنێت خۆ و هندەکێت ژ بلی ڤان هوین نانیاسن، خودێ وان دنیاسیت، چاڤترساندی بکەن و هەر تشتەکێ هوین د ڕێکا خودێدا بمەزێخن، دێ خێرا وی ل هەوە ب خۆ زڤڕیت، بێی ستەم ل هەوە بێتەکرن [خێرێت هەوە بێنە کێمکرن یان بێنە ژ بیرکرن].

﴿٦١﴾ و ئەگەر ئەو [دژمن] بەر ب ئاشتییێڤە هاتن، ڤێجا تو ژی بەر ب ئاشتییێڤە هەڕە، و پشتا خۆ ب خودێ گەرم و موکوم بکە، ب ڕاستی ئەوە یێ گوهدێر و زێدەزانا.

﴿٦٢﴾ و ئەگەر وان [ب وێ ئاشتیبوونێ] ڤیا تە بخاپینن [مۆلەتێ بۆ خۆ چێکەن، دا کارێ خۆ باش بکەن]، [خەمێ نەخۆ] ڤێجا ب ڕاستی خودێ بەسی تەیە، ئەوە یێ تو ب پشتەڤانییا خۆ و یا موسلمانان ب هێز ئێخستی.

﴿٦٣﴾ و ئەوە یێ دلێت وان [یێت ئەوس و خەزرەجییان] گەهاندینە ئێك، و ئەگەر هندی د ئەردیدا هەی، هەمی تە دابایە، تە نەدشیا تو دلێت وان بگەهینییە ئێك، بەلێ خودێ گەهاندنە ئێك، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٦٤﴾ هەی پێغەمبەر، خودێ بەسی تەیە و بەسی وانە ژی ئەوێت ڕێکا تە گرتین ژ خودان باوەران.

﴿٦٥﴾ هەی پێغەمبەر تو ناڤی ل خودان باوەران بدە و وان گەرم بکە ل سەر شەڕی، ئەگەر بیستێت سەبرکێش ژ هەوە هەبن، دێ شێنە دوسەدان، و ئەگەر سەد کەس ژ هەوە هەبن دێ شێنە هزاران ژ گاوران، چونکی ئەو ملەتەکن [هەقییێ] تێ ناگەهن [ڤێجا بەرهەمبەری خودان باوەران خۆ ڕاناگرن].

﴿٦٦﴾ ئەها ڤێ گاڤێ خودێ ل سەر هەوە سڤك کر، و زانی لاوازییەکا ل دەڤ هەوە هەی، ڤێجا ئەگەر سەدێت سەبرکێش و چەسپان ژ هەوە هەبن، دێ شێنە دوسەدان، و ئەگەر هزار ژ هەوە هەبن، ب دەستویرا خودێ دێ شێنە دو هزاران، و ب ڕاستی خودێ د گەل بێنفرەهـ و سەبرکێشانە.

﴿٦٧﴾ بۆ چو پێغەمبەران دورست نینە ئێخسیر هەبن [و بەدەلێ بەرانبەر وەرگرن]، هەتا کوشتنەکا زێدە د ئەردیدا نەکەن [دا گاور ڕسوا ببن و پشتەڤانێت وان کێم ببن] و هەوە [ب وەرگرتنا بەدەلێ بەرانبەر ئازاکرنا وان]، پەرتال و متایێ دنیایێ دڤێت، و خودێ خێرا ئاخرەتێ بۆ هەوە دڤێت، و خودێ ب خۆ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٦٨﴾ و ئەگەر ژ بەر حوكمێ خودێ یێ بەری نوكە نەبایە [كو خودێ ژ بەر ئجتیهادا خەلەت كەسێ ئیزا نادەت]، دا ئیزایەكا مەزن ژ بەر بەدەلا هەوە وەرگرتی، هەوە هنگێڤیت.

﴿٦٩﴾ ڤێجا ژ وی مالێ ب دەست هەوە كەڤتی [كو غەنیمەیە] بخۆن، حەلال و پاقژە، و [ژ نوكە وێڤە] ژ خودێ بترسن [و نەدەنە سەر وی تشتی یێ خودێ دەستویر پێ نەدایی] و خودێ گونەهـ ژێبەر و زێدە دلۆڤانە.

﴿٧٠﴾ هەی پێغەمبەر، بێژە وان ئێخسیرێت د ناڤ دەستێت هەوەدا، ئەگەر خودێ بزانیت خێرا د هەوەدا هەی و ئنیەتا هەوە یا دورستە، دێ ژ وێ چێتر دەتە هەوە یا ژ هەوە هاتییە وەرگرتن، و دێ ل گونەهێت هەوە بۆریت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٧١﴾ و ئەگەر وان بڤێت خیانەتێ ل تە بكەن، ب ڕاستی وان بەری نوكە خیانەتا ل خودێ كری، ڤێجا تو ب سەر وان ئێخستی [و ئەگەر ئەو جارەكا دی بزڤڕنە سەر خیانەتا خۆ، جارەكا دی خودێ دێ تە ب سەر وان ئێخیت]، و خودێ زێدەزانا و كاربنەجهە.

﴿٧٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و مشەخت بوویین، و ب سەر و مالێ خۆ جیهاد د ڕێكا خودێدا كرین، و ئەوێت موسلمان ڤەحەواندین و هاریكارییا وان كرین، ئەڤە هەمی هاریكار و میراتخۆرێت ئێكن، و ئەوێت باوەری ئینایین و مشەخت نەبوویین، ل سەر هەوە نەواجبە هوین هاریكارییا وان بكەن، و میراتخۆری د ناڤبەرا هەوەدا نینە، هەتا مشەخت نەبن، و ئەگەر هاریكاری ژ هەوە خواستن، هاریكارییا وان بكەن، ژ بلی هندێ هاریكارییا هەوە ل سەر ملەتەكی بخوازن د ناڤبەرا هەوە و واندا پەیمانەك هەبیت، و كارێ هوین دكەن خودێ دبینیت.

﴿٧٣﴾ و ئەوێت گاوربوویین هندەك هاریكارێت هندەكانە [ئانكو هاریكار و پشتەڤانێت ئێكن]، و ئەگەر هوین ژی هاریكاری و پشتەڤانییا ئێكدو نەكەن، دێ بەلا و خرابییەكا مەزن د ئەردیدا چێبیت.

﴿٧٤﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و مشەخت بوویین، و جیهاد د ڕێكا خودێدا كرین، و ئەوێت مشەخت ڤەحەواندین و هاریكارییا وان كرین، ئەها ئەڤەنە خودان باوەرێت ڕاست و دورست. گونەهـ ژێبرن و دانەكا ب ڕێز و ب قەدر بۆ وان هەیە.

﴿٧٥﴾ و ئەوێت پشتی هنگی باوەری ئینایین و مشەخت بوویین، و جیهاد د گەل هەوە كرین، ئەها ئەڤە ژ هەوەنە. و د بەرنامە و حوكمێ خودێدا مرۆڤێت ئێك ژ بیانیان هەژیترن ببنە میراتخۆرێت ئێكدو. ب ڕاستی خودێ ئاگەهـ ژ هەمی تشتی هەیە.

سۆرەتا تەوبە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٢٩) ئایەتە

﴿١﴾ ئەڤە بەرائەتە [ژ پەیمانێ دەرکەڤتنە] ژ خودێ و پێغەمبەرێ وی، بۆ وان ئەوێت هەوە پەیمان د گەل دایین ژ موشرکان.

﴿٢﴾ ڤێجا [گەلی گاوران] چار هەیڤان [مەخسەد هەیڤێت حەرامکرینە کو شەڕ تێدا بێتەکرن: (رجب، ذي القعدة، ذي الحجة، محرم)] بێ ترس و ئێمن د ئەردیدا بگەڕن، و بزانن هوین نەشێن خودێ نەچار بکەن [کو هەوە ب بەر ئیزایێ نەئێخیت]، و ب ڕاستی خودێ ڕسواکەرێ گاورانە.

﴿٣﴾ و ئەڤە ئاگەهدارکرنە ژ بەرێ خودێ و پێغەمبەرێ ویڤە، د ڕۆژا جەژنا حەجیاندا، بۆ هەمی خەلکی، کو خودێ و پێغەمبەرێ وی د بەرینە ژ موشرکان [ئەوێت پەیمانا خۆ دشکێنن]، ڤێجا ئەگەر تۆبە بکەن، ئەڤە د خێرا هەوەدایە و ئەگەر هوین ڕوییێ خۆ وەرگێڕن [و ل سەر شرکا خۆ بمینن] ڤێجا بزانن هوین نە نەچارکەرێت خودێنە، [کو وەلێ بکەن نەشێت هەوە ئیزا بدەت] و [تو هەی موحەممەد] مزگینییێ ب ئیزایەکا ب ژان و دژوار بدە ئەوێت گاور بوویین.

﴿٤﴾ و ژ بلی وان [موشرکان] ئەوێت هەوە پەیمان دایینێ پاشی وان چو ژ پەیمانا خۆ کێم نەکربیت و نەبووینە پشتەڤان و هاریکارێت کەسەکێ ل سەر هەوە، پەیمانا وان بگەهیننە وەختێ وێ یێ دیارکری، ب ڕاستی خودێ حەژ پارێزکاران دکەت [ئەوێت پارێزکارییا خودێ د وی تشتیدا دکەن ئەوێ ل سەر وان حەرامکری و پەیمانا خۆ ب جه دئینن].

﴿٥﴾ ڤێجا ئەگەر هەیڤێت ب ڕویمەت و حەرامکری بۆرین و دەرکەڤتن، هەمی موشرکان بکوژن، ل هەر جهەکێ هوین لێ ببینن و ب دەست هەوە بکەڤن، و بگرن و ئێخسیر بکەن و ل دۆر بزڤڕن و هەمی زێرەڤانگەهان لێ بگرن، ڤێجا ئەگەر تۆبەکرن و نڤێژکرن و زەکاتا مالێ خۆ دان، ڤێجا ڕێکا وان بەردەن، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٦﴾ و ئەگەر ئێك ژ موشرکان خۆ هاڤێتە بەختێ تە، بحەوینە دا کەلامێ خودێ گولێ ببیت [و قورئانێ بۆ بخوینە]، پاشی بگەهینە وی جهی یێ لێ ئێمن ببیت، چونکی ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ نەزانن.

﴿٧﴾ چاوا موشرکان دێ پەیمان ل دەڤ خودێ و پێغەمبەرێ وی هەبن، ژ بلی وان ئەوێت هەوە پەیمان ل کەعبەیێ داییێ، هندی ئەو د گەل هەوە د ڕاست بن، هوین ژی د گەل وان د ڕاست بن، ب ڕاستی خودێ حەژ پارێزکاران دکەت [جهێنانا پەیمانێ ژ پارێزکارییێیە].

﴿٨﴾ چاوا [دێ وان پەیمانا خودێ و پێغەمبەری هەبیت] ئەگەر ئەو ب سەر هەوە بکەڤن، مرۆڤانی و پەیمانێ بەرچاڤ ناگرن، ب دەڤێ خۆ هەوە ڕازی دکەن [ئانکو دەڤنەرمییێ د گەل هەوە دکەن، و دلێ وان ل سەر هەوە تژی کەرب و کینە]، و دلێ وان ناگریت [ئەو ئەوا د گەل هەوە دبێژن ب جه بێت]، و باراپتر ژ وان ڕێ دەرکەڤتینە.

﴿٩﴾ ئایەت و نیشانێت خودێ ب بهایەكێ كێم فرۆتن، و ڕێكا خودێ ل خەلكی گرتن، ب ڕاستی ئەڤا ئەو دكەن گەلەك كرێتە.

﴿١٠﴾ [نە بەس د ڕاستا تە ب تنێدا وەسانە] ئەو د ڕاستا چو خودان باوەراندا پەیمان و مرۆڤانییێ بەرچاڤ ناگرن، و ئەها ئەڤەنە، زێدەگاڤیكەر [یێت ددەنە سەر تان و پەژانێ خودێ].

﴿١١﴾ ئەگەر تۆبەكرن و نڤێژكرن و زەكات دان، ڤێجا برایێت هەوەنە د دینیدا، و ئەم ب درێژی و ب هەمی ڕەنگان نیشان و ئایەتێت خۆ بۆ وان دیار دكەین، ئەوێت دزانن.

﴿١٢﴾ و ئەگەر پەیمانێت خۆ ئەوێت ب سویند موكوم كرین، پشتی د گەل هەوە دایین بشكێنن، و ئەزماندرێژی د ڕاستا دینێ هەوەدا كرن [تان تێ ڤوتان]، ڤێجا سەرێت گاورییێ بكوژن، ب ڕاستی وان چو سویند و پەیمان نینن، بەلكی بەس بكەن و ب پاشڤە بچن.

﴿١٣﴾ ئەرێ ما هوین [گەلی موسلمانان] شەڕێ وان ناكەن، ئەوێت سویند و پەیمانێت خۆ شكاندین، و ل بەر بوون پێغەمبەری دەربێخن، و دەستپێكێ وان شەڕ د گەل هەوە كربوو، ما هوین ژ وان دترسن [لەوا هوین شەڕێ وان ناكەن]؟ خودێ هەژیترە هوین ژێ بترسن ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

﴿١٤﴾ شەڕێ وان بكەن، خودێ دێ وان ب دەستێت هەوە [ب كوشتنێ] ئیزادەت و [ب ئێخسیركرنێ] ڕسوا كەت، و هەوە ب سەر وان ئێخیت و دلێت دەستەكەكا موسلمانان هین كەت.

﴿١٥﴾ و دێ كەربا دلێت وان [موسلمانان] داڕێژیت، و خودێ تۆبەیێ ددەتە سەر وی یێ بڤێت، و خودێ ب خۆ یێ زانا و كاربنەجهە.

﴿١٦﴾ ئەرێ هوین ل وێ هزرێنە [هۆسا بێ جەڕباندن] بێنە هێلان، و خودێ نەزانیت كێ ژ هەوە جیهاد كرییە و كێ ژ هەوە ژ بلی خودێ و پێغەمبەرێ وی و موسلمانان، كەسەك بۆ خۆ نەكربیتە نێزیك و خۆشتڤی، و خودێ ژ هەر كارەكێ هوین دكەن ئاگەهدارە [ئانكو هوین ل وێ هزرێنە بێنە هێلان، بێی كو جیهادێ بكەن و خۆ ژ موشركان بشۆن].

﴿١٧﴾ بۆ موشركان نابیت و نەدورستە، و ئەو ب خۆ شادەیییێ ب گاورییێ ل سەر خۆ ددەن، كو ئەو مزگەفتێت خودێ ئاڤا بكەن، كار و كریارێت ڤان [ئەوێت شانازییێ پێ دبەن] پویچ بوون، و هەروهەر دێ د ئاگریدا مینن.

﴿١٨﴾ ب ڕاستی بەس ئەو دێ مزگەفتێت خودێ ئاڤاكەت، ئەوێ باوەری ب خودێ و ب ڕۆژا ئاخرەتێ ئینایی، و نڤێژێ بكەت و زەكاتێ بدەت، و ژ خودێ پێڤە ژ كەسێ نەترسیت، ڤێجا هیڤییە ئەڤە ژ ڕاستەڕێكرییان بن.

﴿١٩﴾ ئەرێ هوین [كارێ] ئاڤدانا حەجییان و ئاڤاكرنا [سەخبێكرنا ئاڤاهییێ] كەعبەیێ، وەكی [كارێ] وی ددانن ئەوێ باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ ئینایی و جیهاد د ڕێكا خودێدا كری، ئەڤە ل دەڤ خودێ نەوەكی ئێكن، و خودێ ب خۆ ملەتێ ستەمكار ڕاستەڕێ ناكەت.

﴿٢٠﴾ ئەوێت باوەری ئینایین و مشەخت بوویین و جیهاد ب خۆ و مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا کرین، ل دەڤ خودێ پایە و پەییسکێت وان بلندترن، [ئانکو قەدرێ وان مەزنترە]. و ئەها ئەڤەنە یێت سەرفەراز.
﴿٢١﴾ خودایێ وان مزگینییێ ب دلۆڤانییێ ژ دەڤ خۆ، و ب ڕازیبوونێ و بەحەشتێت بۆ وان خۆشی تێدا بەردەوام، ددەتێ.
﴿٢٢﴾ هەروهەر دێ تێدا بن، ب ڕاستی خەلاتێ مەزن ئەوە ئەوێ ل دەڤ خودێ.
﴿٢٣﴾ گەلی خودان باوەران، باب و باپیر و برایێت خۆ نەهەلگرن هەڤال و خۆشتڤی، ئەگەر وان گاوری شوینا باوەرییێ هەلبژارت، و هەر کەسێ ژ هەوە وان بۆ خۆ بکەتە خۆشتڤی [پشتی گاوری هەلبژارتی]، ئەڤە ئەو ژ ستەمکارانە.
﴿٢٤﴾ بێژە: ئەگەر بابێت هەوە و زارۆکێت هەوە و برایێت هەوە و ژنێت هەوە، و عەشیرەتا هەوە و مالێ هەوە ب دەست خۆڤە ئینایی، و بازرگانییا هوین ژێ بترسن بشکێت و نەچیت، و خانییێت هەوە پێ خۆش، ل دەڤ هەوە شرینتر و خۆشتڤیتر بن ژ خودێ و پێغەمبەرێ وی و ژ جیهادا د ڕێکا خودێدا، ڤێجا خۆ بگرن هەتا فەرمانا خودێ دئێت، و خودێ ب خۆ ملەتێ ژ ڕێ دەرکەڤتی ڕاستەڕێ ناکەت.
﴿٢٥﴾ ب سویند خودێ هوین ل گەلەك جهان ب سەرئێخستن، و هاریکارییا هەوە کر [وەکی بەدرێ و حودەیبییێ و خەیبەرێ و ڤەکرنا مەکەهێ]، و ڕۆژا حونەینێ ژی [هاریکارییا هەوە کر]، گەلەکییا هەوە هوین گەرمکرن [و هەوە گۆت: ئەڤرۆ گەلەك بەرامبەر کێمەکا ناشکێن] و ڤێ گەلەکییێ چو فایدە ژی نەگەهاندە هەوە، و چو ژ هەوە نەدا پاش، و ئەرد ب بەرفرەهییا خۆڤە ل هەوە بەرتەنگ بوو، پاشی هەوە بەرێ خۆ وەرگێڕا و هوین ڕەڤین.
﴿٢٦﴾ پاشی خودێ [پشتی هوین ڕەڤین] دلخۆشییا خۆ ب سەر پێغەمبەرێ خۆ و خودان باوەراندا ئینا خوارێ، و لەشکەرەك [بۆ پشتەڤانییا هەوە] ئینا خوارێ، هەوە نەددیتن، و ئەوێت گاوربوویین ئەشکەنجەدان و ئەڤەیە جزایێ گاوران.
﴿٢٧﴾ پاشی خودێ پشتی ڤێ تۆبەیێ ددەتە سەر وی یێ وی بڤێت و خودێ ب خۆ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.
﴿٢٨﴾ گەلی خودان باوەران، ب ڕاستی هندی موشرکن د پیسن [پیساتییا وان یا شرکێ و سالۆخەت و هزروبیرانە]، ڤێجا بلا پشتی ڤێ سالێ [کو سالا نەهی مشەختی بوو] نێزیکی مزگەفتا کەعبەیێ نەبن، [و نابیت ژ نوکە و پێڤە بێنە کەعبەیێ بۆ حەجێ و عومرەیێ] و ئەگەر هوین [ژ نەهاتنا وان بۆ مزگەفتێ] ژ خیزانییێ (هەژارییێ) بترسن [چونکی ب هاتنا وان ڕەواجەك دکەڤیتە کڕین و فرۆتنا هەوە]، ڤێجا ئەگەر خودێ بڤێت دێ هەوە ژ کەرەما خۆ دەولەمەند کەت. ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە.

﴿٢٩﴾ [گەلی خودان باوەران] شەڕی د گەل وان بکەن ئەوێت باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ نەئینن، و ئەوا خودێ و پێغەمبەرێ وی حەرامکری، حەرام نەکەن، و دینێ ڕاست بۆ خۆ نەکەنە دین، ژ وان ئەوێت کتێب بۆ هاتین [جوهی و فەلە] هەتا ب دەستێت خۆ زێرەسەرێ ددەن و ئەو یێت شکەستی.
﴿٣٠﴾ و جوهییان گۆت: عوزەیر کوڕێ خودێیە، و فەلەیان گۆت: عیسا کوڕێ خودێیە، ئەڤە گۆتنا وانە ئەو ب دەڤێ خۆ [ڤێ] دبێژن [بێ نیشان و بێ بەلگە و گۆترە]، چاڤ ل وان دکەن یێت بەری وان گاور بوویین [د چەرخ و سەردەمێت بۆریدا وەکی یۆنان و ڕۆمانان]، خودێ وان بکوژیت [لەعنەتان ل وان بکەت]، چاوا ئەو بەرێ خۆ ژ هەقییێ وەردگێڕن بۆ پویچییێ؟!
﴿٣١﴾ ئەوان [مەخسەد جوهی و فەلە] زانا و عیبادەتکەرێت خۆ و عیسایێ کوڕێ مەریەمێ بۆ خۆ خودا دانایینە، و فەرمانا وان نەهاتییە کرن ژ خودایەکی زێدەتر بپەرێسن، کو ژ وی پێڤەتر چو خودایێت دی نینن، و ب ڕاستی ئەو یێ پاك و پاقژە ژ وی سالۆخی ئەوێ موشرك ددەنێ.
﴿٣٢﴾ دڤێن [و ل بەر دگەڕن] ڕۆناهییا خودێ [کو قورئانە] ب دەڤێت خۆ بڤەمرینن، و خودێ ناهێلیت، هەتا ڕۆناهییا خۆ تەمام نەکەت و ب سەرنەئێخیت، خۆ گاوران پێ نەخۆش ژی بیت.
﴿٣٣﴾ ئەو [خودێ] ئەوە یێ پێغەمبەرێ خۆ ب ڕێکا ڕاستەڕێکرنێ [کو قورئانە] و ب دینێ ڕاست هنارتی، دا بکەتە سەرپشکا هەمی دینان، و ب سەر هەمی دینان بێخیت، بلا موشرکان پێ نەخۆش ژی بیت.
﴿٣٤﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ب ڕاستی گەلەك ژ زانا و عیبادەتکەران [ژ فەلە و جوهییان] مالێ خەلکی ب نەهەقی دخۆن [ب ڕێکا بەرتیلێ و سەلەفێ و حەرامییێ]، و ڕێکا خودێ ژ خەلکی دگرن، و ئەوێت زێڕ و زیڤان ددانە سەرێك [و هەقێ خودێ ژێ دەرنەئێخن] و د ڕێکا خودێدا نەمەزێخن، ڤێجا [هەی موحەممەد] تو مزگینییێ ب ئیزایەکا ب ژان و دژوار بدە وان.
﴿٣٥﴾ ڕۆژا [زێڕ و زیڤ] د ئاگرێ جەهنەمێدا دئێنە سۆرکرن و گەرمکرن، و ئەنیییێت وان و تەنشتێت وان و پشتێت وان پێ دئێنە داخکرن، [دێ بێژنە وان] ئەها ئەڤە ئەوە یا هەوە بۆ خۆ دانایە سەرێك، ڤێجا تامکەنە وێ [بخۆن] یا هەوە بۆ خۆ دانایە سەرێك.
﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ژ ڕۆژا خودێ ئەرد و ئەسمان چێکرین، هەژمارا مەهان ل دەڤ خودێ دوازدە مەهن، هەروەکی خودێ د کتێبا خۆدا [دەپێ پارستی] بنەجهکری، ژ وان مەهان چار ژێ ب ڕویمەتن [د وان مەهاندا (ذو القعدة، ذو الحجة، موحەررەم و ڕەجەب) شەڕ و کوشتن تێدا نەدورستە]، ئەڤەیە [ئیسلامە] دینێ ڕاست و دورست [ئەوێ قەدرێ ڤان مەهان دگریت]، ڤێجا د ڤان مەهاندا ستەمێ ل خۆ نەکەن [ئانکو کوشتنێ تێدا نەکەن]. و هوین هەمی پێکڤە شەڕێ موشرکان بکەن، هەروەکی ئەو هەمی پێکڤە شەڕێ هەوە دکەن، و بزانن خودێ د گەل پارێزکارانە.
﴿٣٧﴾ ب ڕاستی گێرۆکرنا [پاشئێختنا] ڕویمەتا مەهێ بۆ مەهەکا دی [ئانکو گوهۆڕینا وان هەیڤێت خودان ڕویمەت و شەڕ تێدا حەرام ب هندەك مەهێت دی، دا ڕویمەتێ وێ بشکێنن] زێدەبوونە د

گاورییێدا، ئەوێت گاوربوویین پێ بەرزە و گومڕا دبن، سالەکێ حەلال دکەن و سالا دی حەرام دکەن، دا هندی وێ هەژمارێ لێ بکەن یا خودێ حەرامکری، ڤێجا ئەو ب ڤێ کریارا خۆ حەرامێ خودێ حەلال دکەن. کارێ وان یێ خراب یێ بۆ وان هاتییە خەملاندن، و خودێ ب خۆ ژی ئەوێت گاور ڕاستەڕێ ناکەت.

﴿٣٨﴾ گەلی خودان باوەران هەوە خێرە، ئەگەر بۆ هەوە هاتە گۆتنێ، هوین هەمی د ڕێکا خودێدا دەرکەڤن بۆ جیهادێ، [هوین] د ئەردیدا لەش گران دبن، ئەرێ هەوە ژیانا ئاخرەتێ دا ب ژیانا دنیایێ؟ ڤێجا [بزانن] خۆشییا ژیانا دنیایێ ل بەر یا ئاخرەتێ چو نینە، یا کێم و بێ قیمەتە.

﴿٣٩﴾ و ئەگەر هوین [گەلی خودان باوەران] هەمی پێکڤە نەچنە جیهادێ، دێ خودێ ب ئیزایەکا دژوار هەوە ئیزادەت، و دێ هەوە ب غەیری هەوە گوهۆڕیت. و هوین نەشێن چو زیانێ ژی بگەهیننێ، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.

﴿٤٠﴾ ئەگەر هوین [گەلی خودان باوەران] پشتەڤانی و هاریکارییا وی [پێغەمبەرێ من، موحەممەد] نەکەن، نێ ب ڕاستی خودێ هاریکارییا وی کر، وەختێ گاوران ئەو [پێغەمبەر ل مەکەهێ] ئێك ژ دویان [کو ئەبو بەکرە] دەرئێخستی، وەختێ ئەو هەردو د شکەفتێڤە بوون، دەمێ دگۆتە هەڤالێ خۆ [ئەبو بەکری] ب خەم نەکەڤە، نێ خودێ یێ د گەل مە، [هنگی] خودێ دلرەحەتییا خۆ ب سەردا داڕێت و پشتەڤانییا وی ب لەشکەرەکی کر هەوە نەددیت، و داخوازا گاوران بۆ [شرکێ و گاورییێ] ب بن ئێخست، و داخوازا خودێ [بۆ ئیسلامێ] ب سەرئێخست و بلندکر، و خودێ ب خۆ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٤١﴾ و هوین [گەلی خودان باوەران] ب دلخوازی و دلنەخوازی و ب گەنج و پیرەمێرڤە و ب سوار و پەیادەڤە و د خۆشی و نەخۆشییاندا و ب زاڕۆك و بێ زاڕۆکڤە و ب بارسڤکی و ب بارگرانیڤە و ب مال و جانێ خۆڤە، جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن، ئەڤە بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن.

﴿٤٢﴾ ئەگەر [گازیکرنا تە هەی موحەممەد بۆ شەڕی نەبایە] و بۆ دەستکەفتییەکێ نێزیك بایە یان ژی بۆ وەغەرەکا ناڤنجی بایە [نەیا دویر و نەیا نێزیك بایە]، ب ڕاستی دا ل دویڤ تە ئێن، بەلێ ب ڕاستی زەحمەت و وەستاندنێ ئەو دویرئێخستن و لەشگران کرن، و دێ ب خودێ سویند خۆن [و دێ بێژن:] ئەگەر ئەم شیابانە، ب ڕاستی دا د گەل هەوە دەرکەڤین [ب ڤەمانا خۆ ژ جیهادێ] خۆ بەرئاتاف دکەن، و خودێ ب خۆ دزانیت ئەو درەوینن.

﴿٤٣﴾ خودێ ل تە نەگریت و تە ئازاکەت [هەی موحەممەد]، بۆچی تە دەستویرا وان دا، بەری ئەوێت ڕاستی گۆتین، بۆ تە دیار بن و تو درەوینان بنیاسی.

﴿٤٤﴾ ئەوێت باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ دئینن، دەستویرییێ ژ تە ناخوازن کو ئەو ب خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن، و خودێ ئاگەهـ ژ پارێزکاران هەیە.

﴿٤٥﴾ بەلێ بەس ئەو دەستویرییێ ژ تە دخوازن [ژ جیهادێ ڤەمینن] ئەوێت باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ نەی، و دلێت وان ب گۆمان، ڤێجا ئەو د گۆمان و دودلییا خۆدا دزڤڕن.

﴿٤٦﴾ و ئەگەر [راست دبێژن] وان ڤیابایە دەرکەڤن [بۆ جیهادێ] دا کاری بۆ کەن، بەلێ خودێ ڕابوونا وان نەڤیا، ڤێجا ل بەر وان گران کر، و گۆتنە ئێکدو د گەل ڕوینشتییان [بچویك و پیرەمێر و ژنان] بڕوینن.

﴿٤٧﴾ و ئەگەر ئەو د گەل هەوە دەرکەڤتبانە ژی، ژ خرابییێ پێڤەتر ل هەوە زێدە نەدکرن، و دا د ناڤ هەوەدا ئێن و چن و خرابییێ هەلئێخن، سەرگێڕییێ بۆ هەوە دخوازن، و د ناڤ هەوەدا یێت هەین [سست و لاواز] گوهدارییا وان دکەن، و خودێ ئاگەه ژ ستەمکاران هەیە.

﴿٤٨﴾ ب ڕاستی وان بەری نوکە ژی [بەری تەبووکێ] کارێ خرابییێ بۆ هەوە دکر، و هەمی کار بۆ تە دئینان و دبرن [پیلان و ئۆیین بۆ تە دگێڕان، دا تە ژ جیهادێ سست بکەن]، هەتا ڕۆژا هەقییێ هاتی [هاریکاری و پشتەڤانییا تە هاتییە کرن] و دینێ خودێ ب سەرکەڤتی، و وان [ئەڤێت ڤەمایین ژ جیهادێ] ئەڤە نەدڤیا و د سەر وانرا ئەڤە هاتەکرن.

﴿٤٩﴾ هەیە ژ وان دبێژتە تە دەستویرا من بدە [ئەز نەئێمە شەڕێ ڕۆمێ]، و من نەئێخە د گونەهێدا، بزانن گونەهـ ئەوە یا ئەو کەڤتینێ و یا ئەو تێدا [کو حەز دکەن ڤەمینن]، ب ڕاستی جەهنەم یا وەرهاتییە ل دۆر گاوران.

﴿٥٠﴾ ئەگەر قەنجییەك [سەرکەڤتن و دەستکەڤتییەك] بگەهیتە تە پێ نەخۆش دبن، و ئەگەر خرابییەك [د ڕێکا خودێدا بێتە سەرێ تە چ بریندارکرن چ کوشتن] دێ بێژن: ب ڕاستی مە بەری نوکە کارێ خۆ کربوو، [لەوا ئەم دەرنەکەڤتین] و بەرێ خۆ ددەنە مالێت خۆ و ئەو یێت کەیفخۆش.

﴿٥١﴾ بێژە ب ڕاستی چو بەلا و ئاتاف مە ناهنگێڤن، ئەو نەبن یێت خودێ بۆ مە نڤێسین، هەر ئەوە [خودێیە] پشتەڤان و هاریکارێ مە، ڤێجا بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گرێ بدەن.

﴿٥٢﴾ بێژە [هەی موحەممەد] ما هوین ل هیڤییێنە چ ب سەرێ مە بێت، ژ بلی ئێك ژ دو قەنجییان [سەرکەڤتن و سەربلندی، یان ژی شەهیدبوون و لێبۆرین]، و ب ڕاستی ئەم ژی بۆ هەوە ل هیڤییێنە [ئێك ژ دویان ب سەرێ هەوە بێت]، خودێ ب ئیزایەکێ ژ دەڤ خۆ هەوە بهنگێڤیت یان ب دەستێت مە [هەوە بدەتە کوشتن ل سەر گاورییێ]، ڤێجا چاڤەڕێ بن، ئەم ژی د گەل هەوە چاڤەڕێینە.

﴿٥٣﴾ [هەی موحەممەد] تو بێژە: [وان دوڕوییان] چ ب دلێ خۆ و چ بێ دلێ خۆ، مالێ خۆ بدەن، هەر ژ هەوە نائێتە قەبویلکرن. ب ڕاستی هوین ملەتەکێ ژ ڕێ دەرکەڤتینە.

﴿٥٤﴾ و چو نەهێلا مەزاختن و خێرێت وان ژ وان بێنە وەرگرتن، ئەو نەبیت کو وان باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی نەئینا، و نڤێژێ ناکەن ئەگەر ب خرچ و خاڤی نەبیت، و چو نادەن و نامەزێخن ئەگەر ژ نەچاری نەبیت.

﴿٥٥﴾ ڤێجا بلا مال و زاڕۆکێت وان [یێت گەلەك] تە عەجێبگرتی نەکەن، خودێ دڤێت د ژیانا دنیایێدا وان پێ ئەزیەت بدەت، و پاشی وان بمرینیت و ئەو گاور.

﴿٥٦﴾ [دوڕوی] ب خودێ سویند دخۆن کو ئەو ژ هەوەنە و یێت د گەل هەوە، و ئەو ب خۆ نە ژ هەوەنە، بەلێ ئەو دەستەکەکن دترسن [ئەوا هاتییە سەرێ گاوران ب سەرێ وان ژی بێت، ژ بەر هندێ ژ درەو بۆ هەوە سویند دخۆن، کو موسلمانن و خودان باوەرن وەکی هەوە، و ئەو ب خۆ وەسا نینە].

﴿٥٧﴾ و ئەگەر وان ئاسێگەهەك [کو تێدا هاتبانە پارستن]، یان شکەفتەك [کو تێدا نەهاتبانە دیتن]، یان ژێرزەمینەك [کو چۆبانە تێدا] دیتبایە، دا ب لەز بەرێ خۆ دەنێ [ژ ترساندا].

﴿٥٨﴾ و هندەك ژ وان د لێکڤەکرنا دەستکەڤتیاندا، تە لەکەدار دکەن، و تانان دهاڤێژنە تە، ڤێجا ئەگەر ژ وی مالی گەهشتە وان ڕازی بوون، و ئەگەر نەگەهشتە وان عێجز و نەڕازی دبن.

﴿٥٩﴾ و ئەگەر ب وی تشتێ کو خودێ و پێغەمبەرێ وی داییە وان [ژ دەستکەڤتی و غەنیمەیان] ڕازی بانە، و گۆتبانە: خودێ بەسی مەیە، خودێ دێ ژ کەرەما خۆ دەتە مە و پێغەمبەرێ وی ژی [ژ کەرەما خودێ دێ دەتە مە]، و ب ڕاستی ئەم ل هیڤییا خودایێ خۆینە [ئەڤە دا بۆ وان چێتر بیت].

﴿٦٠﴾ ب ڕاستی زەکات بەس بۆ وانە ئەوێت هەژار و بەلنگاز، و ئەوێت ل سەر شۆل دکەن [بۆ کۆمکرنا زەکاتێ]، و ئەوێت دلێ وان بەر ب ئیسلامێڤە دئێتە کێشان [ژ کەسێت موسلمان بوویین و هێژ موکوم نەبوویین، یان گرەگرێت گاوران دا ژ زیانا وان بێتە پاشڤەبرن و دلێ وان بۆ ئیسلامێ بێتە نەرمکرن]، و بۆ ئازاکرنا بەندەیان و بۆ دەینداران، و بۆ ڕێیا خودێ (جیهادێ ب هەمی ڕەنگانڤە) و ڕێڤنگانە، ئەڤە فەرزە ژ دەڤ خودێ، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە.

﴿٦١﴾ و ژ وان [دوڕوییان] هەنە ئەزیەتێ دگەهیننە پێغەمبەری و دبێژن: ئەو گوهێ خۆ ددەتە هەمی تشتان و هەمییێ باوەر دکەت، بێژە: بەلێ ئەو گوهدارییا هەمی تشتی دکەت، بەلێ گوهدارییا وی بۆ خێرا هەوەیە، باوەرییێ ب خودێ دئینیت و باوەر ژ خودان باوەران دکەت، و دلۆڤانییە بۆ ئەوێت باوەری ئینایین ژ هەوە، و ئەوێت ئەزیەتێ دگەهیننە پێغەمبەرێ خودێ، ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وان هەیە.

﴿٦٢﴾ بۆ هەوە ب خودێ سویند دخۆن، دا هەوە ڕازی بکەن، و خودێ و پێغەمبەرێ وی هێژاترن ئەو ڕازی بکەن، ئەگەر ڕاست ئەو ژ خودان باوەران بن.

﴿٦٣﴾ ئەرێ ما وان نەزانییە، هەر کەسێ دژاتی و دژمناتییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت، نێ ب ڕاستی ئاگرێ دۆژەهێ بۆ وییە و دێ هەروهەر تێدا بیت، ئەڤەیە ڕسواتی و شەرمزارییا مەزن.

﴿٦٤﴾ دوڕوی دترسن سۆرەتەك د دەرهەقێ واندا [ئان ل سەر وان] بێتە خوارێ، یا د دلێ واندا [ڤەشارتی] بۆ وان بێژیت، [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ترانەیان بکەن، نێ ئەوا هوین ژێ دترسن، خودێ دێ ئاشکەرا کەت.

﴿٦٥﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی [ژ وی تشتێ وان گۆتی] دێ سویند خۆن و بێژن مە بەس ترانە د ناڤبەرا خۆدا دکرن و بەس ئاخفتن بوو، و مە چو مەخسەد پێ نەبوون. بێژە: ئەرێ هەوە ترانە ب خودێ و ئایەتێت وی و پێغەمبەرێ وی دکرن؟!

﴿٦٦﴾ [هەی موحەممەد بێژە دوڕوییان:] مهانە و هەجەتان نەگرن (عوزران نەخوازن) [ژ هەوە نائێنە وەرگرتن]، ب ڕاستی هوین گاوربوون پشتی هەوە باوەری ئینایی، ئەگەر ئەم ل دەستەکەکێ ژ هەوە ببۆرین و ئازا بکەین [ئەوێت دوڕوییاتییا خۆ هێلایین] دەستەکەکێ دێ ئیزا دەین، چونکی ئەو ب ڕاستی گونەهکار بوون.

﴿٦٧﴾ دوڕوی ژ ژن و مێران ژ ئێکن [ئانکو هەمی وەکی ئێکن د دوڕوییاتییێدا]، فەرمانێ ب خرابییێ دکەن و ڕێ ل باشییێ دگرن، و دەستێت خۆ دگرن (دمچینن) و قەلساتییێ دکەن، خودێ ژ بیرکرن [فەرمانا وی ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتن] خودێ ژی ئەو هێلان [و دلۆڤانی و کەرەما خۆ ژ وان بڕی]، ب ڕاستی دوڕوی ئەون یێت ژ ڕێ دەرکەڤتین.

﴿٦٨﴾ خودێ بۆ دوڕوییان ژ ژن و مێران و گاوران ئاگرێ دۆژەهێ بەرهەڤ کرییە، و هەروهەر دێ تێدا بن و ئەو بەسی وانە، و خودێ ئەو یێت ژ دلۆڤانییا خۆ دویرئێخستین، و ئیزایەکا هەروهەر بۆ وان هەیە.

﴿٦٩﴾ [گەلی دوڕوییان] هوین ژی وەکی ئەوێت بەری خۆ، ئەو ژ هەوە ب هێزتر بوون، و پتر ژ هەوە مال و زاڕۆ هەبوون، ڤێجا وان خۆشی ب بارا خۆ ژ دنیایێ بر، و هەوە ژی کەیف و خۆشی ب بارا خۆ بر، و هوین کەڤتنە د پویچاتییێدا هەروەکی ئەو کەڤتینە د پویچاتییێدا، [خودانێت ڤان سالۆخان] ئەڤان کار و کریارێت وان د دنیا و ئاخرەتێدا پویچ بوون، و هەر ئەڤەنە زیانکار.

﴿٧٠﴾ ما بۆ [دوڕوییان] بەحسێ یێت بەری وان نەهاتییە کرن [کا چ ب سەرێ وان هات]، ملەتێ نووح، و عاد [ملەتێ هوود پێغەمبەر]، و (ثمود) [ملەتێ صالح پێغەمبەر]، و ملەتێ ئیبراهیم پێغەمبەر و خەلکێ مەدیەنێ [ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر]، و گوندێت هاتینە سەروبنکرن [گوندێت (لوط) پێغەمبەر]، پێغەمبەرێت وان ب نیشان و بەلگەیێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتن [وان باوەری ب پێغەمبەرێت خۆ نەئینا، ڤێجا خودێ ئیزا ب سەردا داڕێت]، ڤێجا خودێ نە ئەوە یێ ستەمێ ل وان بکەت، بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ کر.

﴿٧١﴾ زەلام و ژنێت خودان باوەران هاریکار و پشتەڤانێت ئێکن، فەرمانێ ب قەنجی و باشییێ دکەن و ڕێکێ ل خرابییێ دگرن، و نڤێژێت خۆ [ب ڕەنگێ پێدڤی] دکەن و زەکاتێ ددەن، و گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکەن، ئەڤان خودێ دێ دلۆڤانییێ پێ بەت، ب ڕاستی خودێ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٧٢﴾ خودێ سۆزا داییە خودان باوەران، ژ ژن و مێران، کو بەحەشتێت ڕوبار د بنڕا دچن و دئێن و هەروهەر تێدا بن، و خانییێت خۆش د بەحەشتا عەدەندا بکەتە بارا وان، و ڕازیبوونا خودێ ژ ڤێ هەمییێ مەزنترە، و ئەڤەیە سەرفەرازییا مەزن.

﴿٧٣﴾ هەی پێغەمبەر جیهادێ د گەل گاور و دوڕوییان بکە، و ل سەر وان بشدینە، و جهێ وان جەهنەمە و پیسە دویماهیکە.

﴿٧٤﴾ [دوڕوی] ب خودێ سویند دخۆن، وان نەگۆتییە [ئەگەر ڕاست موحەممەد پێغەمبەر بیت، ئەم ژ کەران ژی خرابترین] و ب ڕاستی وان پەیڤا گاورییێ گۆت، و پشتی موسلمان بوویین گاور بوونەڤە، و ئەو کرنە دلێ خۆ یا ب دەست وانڤە نەهاتی [کو کوشتنا پێغەمبەرییە]، و چو کێماسی و ڕەخنە ل سەر [پێغەمبەری] نەبوون، ئەو نەبیت خودێ و پێغەمبەرێ وی ئەو ژ کەرەما خودێ بێ منەت کرن. ڤێجا ئەگەر ئەو تۆبە بکەن، تۆبە بۆ وان چێترە و ئەگەر ئەو ڕوییێ خۆ [ژ تۆبە و باوەرییێ] وەرگێڕن، ب ڕاستی خودێ دێ وان د دنیا و ئاخرەتێدا ب بەر ئیزایەکا ب ژان و دژوار ئێخیت، و وان د ئەردیدا چو هەڤال و پشتەڤان و هاریکار نابن [وان ژ ئیزایێ ڕزگار بکەن].

﴿٧٥﴾ و ژ وان [دوڕوییان] هەنە پەیمانێ د گەل خودێ ددەن، ئەگەر [خودێ] ژ کەرەما خۆ مالی بدەتە مە، ب ڕاستی و ب سویند ئەم دێ خێر و سەدەقەیان دەین، و ئەم دێ بینە ژ مرۆڤێت ڤەنجیکار.

﴿٧٦﴾ ڤێجا وەختێ [خودێ] ژ کەرەما خۆ مال داییێ، [وان دوڕوییان] ڤەلسی و چڕویکی کرن [و چو خێر نەدان، وەکی سویند خوارین]، و پشتا خۆ دانێ [دانە پەیمانا خۆ] و ئەو د ڕوی وەرگێرانا خۆدا ڕکهشك.

﴿٧٧﴾ ڤێجا [چڕویکییێ] دوڕوییاتییەکا بەردەوام هێلا د دلێ واندا، هەتا ڕۆژا دگەهنە خودێ، ژ بەر جهنەئینانا پەیمانا وان دایی، و ژ بەر درەوێت وان دکرن.

﴿٧٨﴾ ئەرێ ما وان نەزانییە، خودێ نهینی و پستەپستا وان دزانیت، و ب ڕاستی خودێ زێدە زانایێ نهینیانە.

﴿٧٩﴾ ئەو [دوڕوییێت] چکییان ددەنە خودان باوەرێن، ژ دل و گیان [گەلەك] سەدەقەیان ددەن [دبێژن: ئەڤە بۆ ڕویمەتییێیە نە ژ بۆ ڕازیبوونا خودێیە]، و [ژ خودان باوەران] ئەوێت چو نەبینن بدەن ژ بلی پێچێبوونا خۆ، [دوڕوی] ترانەیان بۆ خۆ پێ دکەن [و دبێژن: خودێ چو پاکی ب ڤێ کێمێ نینە]، خودێ ئەو جزادان ل سەر ترانەیێت وان، و ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وان هەیە.

﴿٨٠﴾ چ تو داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان [دوڕوییان] بکەی، یان ژی داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان نەکەی، خۆ ئەگەر حەفتێ جاران داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان بکەی، هەر خودێ گونەهێت وان ژێ نابەت، چونکی ب ڕاستی وان باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی نەئینا، و خودێ ب خۆ ملەتێ ژ ڕێ دەرکەڤتی، ڕاستەڕێ ناکەت.

﴿٨١﴾ ئەڤێت ڤەمایین [ژ دوڕوییێت دەستویر خواستین، و نەچۆینە تەبووکێ] ب ڕوینشتنا خۆ [د مالێت خۆدا]، پشتی پێغەمبەرێ خودێ چۆیی، خۆشبوون، و نەڤیان ب خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن، و گۆتنە [خەلکی] د گەرمێدا دەرنەکەڤن، بێژە: ئاگرێ جەهنەمێ گەرمترە، ئەگەر ئەو تێ بگەهن.

﴿٨٢﴾ ڤێجا بلا پیچەك بکەنن، و گەلەك بکەنە گری، جزایێ کار و کریارێت وان کرین.

﴿٨٣﴾ ڤێجا ئەگەر خودێ تو [ژ تەبووکێ] ڤەگەڕاندییە مەدینەیێ ل نك دەستەکەکێ ژ وان [ژ یێت ڤەمایی]، و دەستویر ژ تە خواستن بۆ دەرکەڤتنێ [بۆ خەزایەکا دی ژ بلی تەبووکێ]، بێژە: هوین چو

جاران د گەل من دەرناكەڤن، و هوین چو جاران د گەل من شەڕێ چو دژمنان ناكەن، ب ڕاستی هوین جارا ئێكێ ب ڕوینشتنا خۆ د خۆش بوون، ڤێجا هوین ژی د گەل ڤەماییان بمینن ڕوینشتی.

﴿٨٤﴾ [هەی موحەممەد] هەر كەسێ ژ وان بمریت نڤێژێ ل سەر نەكەی، و ل سەر گۆڕێ وی [د وەختێ ڤەشارتنێدا] ڕانەوەستە، ب ڕاستی وان باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی نەئینابییە، و مرن و ئەو ژ ڕێ دەركەڤتی.

﴿٨٥﴾ و ب مال و زاڕۆكێت وان عەجێبگرتی نەبە، ب ڕاستی خودێ دڤێت د دنیایێدا وان پێ ئیزا بدەت، و وان بمرینیت و ئەو گاور.

﴿٨٦﴾ و ئەگەر سۆرەتەك هاتە خوارێ، و تێدا هاتبیت باوەرییێ ب خودێ بینن، و د گەل پێغەمبەرێ وی جیهادێ بكەن، ئەوێت دەولەمەند دەستویرییێ ژ تە دخوازن و دبێژن: بهێلن ئەم ژی د گەل ڕوینشتییان بمینین.

﴿٨٧﴾ ئەو ڕازی بوون د گەل ژنان بمینن، و خودێ دلێ وان مۆركر، ڤێجا ئەو ژ بەر هندێ تێ ناگەهن [كا چ سەركەڤتن و خۆشی د جیهادێدایە، چ ئەزیەت و نەخۆشی د ڕوینشتنێدایە].

﴿٨٨﴾ بەلێ پێغەمبەری و ئەوێت باوەری د گەل ئینایین، ب خۆ و مالێ خۆ جیهاد كرن، خێروبێرێت دنیایێ و ئاخرەتێ بۆ وانن، و ئەون یێت سەرفەراز.

﴿٨٩﴾ خودێ بەحەشتێت ڕوبار دبنڕا دچن بۆ وان بەرهەڤكرینە، هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەڤەیە سەركەڤتنا مەزن.

﴿٩٠﴾ و كۆچەرێت عەرەبان [ئەوێت ل دەشتێ ئاكنجی] ئەوێت هەجەت گرتین، دا دەستویری بۆ وان بێتە دان [كو بمینن و پشكدارییێ د تەبووكێدا نەكەن]، و ئەوێت خودێ و پێغەمبەرێ وی درەوین دانایین، ئەو ڕوینشتن [هەر نەهاتن عوزرێ ژی بخوازن]، ئەوێت گاوربوویین ژ وان، نێزیك دێ ئیزایەكا ب ژان و دژوار وان گریت.

﴿٩١﴾ گونەهـ ل سەر لاواز و نەساخ و ئەوێت چو نەبینن [بۆ جیهادێ] خەرج بكەن نینە [ئەگەر پشكدارییێ د جیهادێدا نەكەن]، ئەگەر ئەو باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەری بینن، و گوهدارییا وان بكەن، چو گونەهـ ل سەر خودان عوزران نینە و گازندە ژێ نائێتەكرن، خودێ ب خۆ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٩٢﴾ و چو گونەهـ ل سەر وان نینە ئەوێت وەختێ بێنە دەڤ تە دا تو وان سویار بكەی، تە گۆت: من چو نینە هەوە لێ سویار بكەم، بەرێ خۆ وەرگێڕان و چاڤێت وان تژی ڕۆندك دبوون ژ خەماندا، چونكی وان چو نەددیت د ڕێكا خودێدا بمەزێخن.

﴿٩٣﴾ ب ڕاستی ڕێكا جزادانێ و ژێ وەرنەگرتنێ و گونەهكاركرنێ، بەس ل سەر وانە ئەوێت دەستویرییێ ژ تە دخوازن [كو نەئێنە جیهادێ]، و ئەو ب خۆ یێت دەولەمەند، ڕازی بوون د گەل ژنان [ڕوینشتی] بمینن، و خودێ دلێ وان مۆركرییە، ڤێجا ژ بەر هندێ ئەو نوزانن.

﴿٩٤﴾ [هەی پێغەمبەر] دەمێ هوین ژ جیهادێ ڤەدگەڕن، [دوڕوی] دێ ئێن داخوازا لێبۆرینێ ژ هەوە کەن، بێژە: داخوازا لێبۆرینێ نەکەن [چو عوزران نەخوازن]، ئەم باوەر ژ هەوە ناکەین، ب ڕاستی خودێ ئەم ب سەر سالۆخێت هەوە هلکرین، و خودێ و پێغەمبەرێ وی دێ کریارێت هەوە بینن [کا دێ خرابی و دوڕوییاتییا خۆ هێلن، یان دێ هەر ل سەر مینن]، پاشی دێ زڤڕنە دەڤ زانایێ نەپەنی و ئاشکەرایان، و دێ هەوە ئاگەهداری کار و کریارێت هەوە کەت [دێ هەوە ل دویڤ کریارێت هەوە ئیزادەت].

﴿٩٥﴾ گاڤا هوین زڤڕینە دەڤ وان، دێ بۆ هەوە ب خودێ سویند خۆن، دا هوین ل وان ببۆرن و لێ نەگرن، ڤێجا هوین ڕوییێ خۆ ژ وان وەرگێڕن، ب ڕاستی ئەو د پیسن و جهێ وان دۆژەهە، جزایێ کریارێت وان کرین.

﴿٩٦﴾ بۆ هەوە سویند دخۆن، دا هوین ژ وان ڕازی ببن، و ئەگەر هوین ژ وان ڕازی ژی ببن. ب ڕاستی خودێ ژ ملەتێ ژ ڕێ دەرکەڤتی ڕازی نابیت.

﴿٩٧﴾ گاوری و دوڕوییاتییا کۆچەرێت عەرەبان [ئەعرابان] پترە [ژ یا خەلکێ باژێران]، و شاییترن، ئەو بڕیار و ئەحکامێت خودێ ل سەر پێغەمبەرێ خۆ ئینایینە خوارێ نەزانن [پێدڤییە بزانین زێدەگاوری و دوڕوییاتییا وان یا هندێیە ئەو ل دویڤ سەرێ خۆ یێت ڕابووین، و کەس نەبوو وان شیرەت بکەت و ژ زانایان د دویر بوون، و چو ژ کتێبا خودێ و سونەتا پێغەمبەرێ وی نوزانن]. و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە.

﴿٩٨﴾ و ژ وان ئەعرابان، هەنە تشتێ دکەنە خێر ب خوسارەتی ددانن، و ل هیڤییێنە بەلا و ئاتاف بێنە سەرێ هەوە، بەلا و ئاتاف ب سەرێ وان بهێن و خودێ ب خۆ یێ گوهدێر و زانایە.

﴿٩٩﴾ و ژ ئەعرابان ژی هەنە باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ دئینن، و تشتێ دمەزێخن، نێزیکبوون ژ خودێ دبینن، و [ژ مەزاختنا خۆ] دوعایێت پێغەمبەری و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ دڤێن. بلا ب ئاگەهـ بن کو ئەڤ مەزاختنە نێزیکبوونە بۆ وان [وان نێزیکی ڕازیبوون و دلۆڤانییا خودێ دکەت]، خودێ دێ وان ئێخیتە بەر دلۆڤانییا خۆ [ئانکو د بەحەشتێدا]، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٠٠﴾ و پێشییێت ئێکێ ژ مشەخت و هاریکاران و ئەوێت ب قەنجی ب دویڤ وان کەڤتین، خودێ ژ وان ڕازی بوویییە و ئەو ژی [ب تشتێ خودێ داییە وان] ڕازی بوویینە، بەحەشتێت ڕویبار د بنڕا دچن بۆ وان بەرهەڤکرینە، و هەروهەر دێ تێدا مینن، ئەڤەیە سەرکەڤتنا مەزن.

﴿١٠١﴾ و ژ وان ئەعرابێت دۆرماندۆری هەوە دوڕوی هەنە، و ژ خەلکێ مەدینەیێ ژی هەنە پەلەوان ل سەر دوڕوییاتییێ، تو وان نانیاسی، ئەم وان دنیاسین، دوقات ئەم دێ وان ئیزادەین [د دنیایێدا ب شەرمزارییێ و ئیزایا گۆڕێ، و ل ئاخرەتێ ب ئیزایا دۆژەهێ]، پاشی دێ ئێنە ڤەگێڕان بۆ ئیزایەکا مەزن [ڕۆژا قیامەتێ].

﴿١٠٢﴾ و هندەکێت دی ژ خەلکێ مەدینەیێ [ژ وان بوون ئەوێت ژ تەبووکێ ڤەمایین] گونەهێت خۆ ل سەر خۆ ئاشکەرا کرن، کارێ خۆ یێ چاك [جیهادا خۆ یا بەری تەبووکێ] و هندەکێ دی یێ خراب

[ڤەمانا خۆ ژ تەبووکێ] تێکەل کرن، بەلکی خودێ تۆبەیا وان قەبویل بکەت، ب ڕاستی خودێ گونەھ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٠٣﴾ زەکاتێ ژ مالێ وان وەرگرە، وان پێ پاك و پاقژ بکە ژ گونەھان، و بۆ وان [پشتی تو زەکاتێ ژ وان وەردگری] دوعایان بکە، ب ڕاستی دوعاییێت تە بۆ وان ڤەھەسیان و دلرەحەتییە، و خودێ ب خۆ گوھدێر و دلۆڤانە.

﴿١٠٤﴾ ئەرێ ما نوزانن هەر خودێیە یێ تۆبەیا بەندەیێت خۆ و زەکاتا وان وەردگریت، و ب ڕاستی هەر خودێیە تۆبەوەرگر و دلۆڤان.

﴿١٠٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: [وان ئەوێت تۆبە کرین] [چ کارێ هەوە پێ خۆش] بکەن، خودێ و پێغەمبەرێ وی و خودان باوەر دێ کارێ هەوە بینن، و ب ڕاستی هوین هەمی دێ ب بال زانایێ نهینی و بەرچاڤانڤە ئێنە ڤەگەڕاندن، ڤێجا ئەو دێ هەوە ب کریارێت هەوە دکرن، ئاگەهدارکەت.

﴿١٠٦﴾ و هندەکێت دی [ژ وان یێت ژ تەبووکێ ڤەمایین: (مورارەیێ کوڕێ ڕەبیع و کەعبێ کوڕێ مالك و هیلالێ کوڕێ ئومەیە)] هەنە، کاروبارێ وان یێ ڕاوەستیاییە هەتا فەرمانا خودێ د ڕاستا واندا دیار دبیت، ئان دێ وان ئیزا دەت ئان [خودێ] دێ تۆبەیا وان قەبویل کەت، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە.

﴿١٠٧﴾ و ئەوێت [ژ وان دوڕوییان ئەوێت ڤەمایین ژ تەبووکێ] مزگەفتەك بۆ زیان گەهاندنێ [ب موسلمانان]، و ب هێزکرنا گاورییێ و ژێکڤەکرنا خودان باوەران، و بۆ خۆبەرهەڤکرن و خۆگرتنێ ل هیڤییا وی یێ بەری نوکە شەڕێ خودێ و پێغەمبەرێ وی کری، ئاڤاکرین، و سویند ژی دخۆن کو مە ژ قەنجییێ پێڤەتر [ژ ئاڤاکرنا مزگەفتێ] چو یێ دی نەڤیاییە، و خودێ شادەیییێ ددەت کو ئەو ب ڕاستی [د ڤێ سویندخوارنا خۆدا] درەوینن.

﴿١٠٨﴾ چوجا لێ ڕانەوەستە و نڤێژێ تێدا نەکە، ئەو مزگەفتا جارا ئێکێ ل سەر تەقوا و ترسا خودێ هاتییە ئاڤاکرن، هەژیترە تو نڤێژێ تێدا بکەی، هندە زەلام یێت تێدا هەین دڤێن خۆ پاقژ بکەن [ب دەستنڤێژگرتنێ و خۆشویشتنێ و دویرکەڤتنا گونەھان]، و خودێ ب خۆ ژی حەژ خۆپاقژکەران دکەت.

﴿١٠٩﴾ ئەرێ ئەوێ خیم و بنیاتێ (بنسترێ) [ئاڤاهییێ دینێ] خۆ ل سەر پارێزکاری و ڕازیبوونا خودێ ئاڤاکری چێترە، یان ژی ئەوێ خیمێ [ئاڤاهییێ دینێ] خۆ ل سەر لێڤا کەندالەکێ هەڕفتە ئاڤاکری، ڤێجا [ئاڤاهییێ وان یێ ل سەر لێڤا کەندالی] ئەو هەڕفاندنە د ئاگرێ دۆژەهێدا، و خودێ ب خۆ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت.

﴿١١٠﴾ ئەو ئاڤاهییێ وان ئاڤاکری دێ هەر مینیت، گۆمان و دودلی د دلێ واندا، هەتا دلێ وان ژێکڤە دبیت و دمرن [ئانکو هندی د ساخن دێ ئەو ئاڤاهی گۆمانێ د دلێت واندا هێلیت]، و خودێ ب خۆ زانا و کاربنەجهە.

﴿١١١﴾ ب ڕاستی خودێ جان و مالێ خودان باوەران، ژ وان کڕییە بەرانبەری هندێ بەحەشتێ بدەتە وان، ئەڤە چونکی ئەو د ڕێکا خودێدا جیهادێ دکەن، ڤێجا ئەو [گاوران] دکوژن و دئێنە کوشتن ژی، ئەڤە پەیمانەکا بنەجهە ل سەر وی [خودێ] د تەورات و ئنجیل و قورئانێدا، و کی هەیە وەکی خودێ پەیمانا خۆ ب جه بینیت؟ ڤێجا هوین ب وێ کڕینا خۆ یا هوین پێ هاتینە فرۆتنێ [کو بەحەشتە] شاد و کەیفخۆش بن، نێ سەرفەرازییا مەزن ئەها ئەڤەیە.

﴿١١٢﴾ [خودان باوەر] تۆبەدارن ژ هەمی گونەهان، و ل بەر فەرمانا خودێ د ڕاوەستیاییینە، و دلسۆزن د پەرستنا خۆدا، و سوپاسییا خودێ د هەمی کراساندا دکەن، و ڕۆژیگر و گەریدەنە د ڕێکا خودێدا، و نڤێژکەرن و فەرماندەنە ب چاکییان، و ڕێنەدەنە و وریگرن بۆ خرابییان، و پارێزەرن بۆ بڕیار و ئەحکام و تخویبێت خودێ، و مزگینییێ [ب بەحەشتێ] بدە خودان باوەرێت هۆسا.

﴿١١٣﴾ نەدورستە بۆ پێغەمبەری و خودان باوەران، داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ موشرکان بکەن، خۆ ئەگەر مرۆڤێت وان ژی بن [و حەژ وان ژی بکەن]، پشتی بۆ وان دیاربوویی، کو ئەو موشرك ب ڕاستی دۆژهینە.

﴿١١٤﴾ و داخوازا گونەهـ ژێبرنا ئیبراهیم بۆ بابێ خۆ نەدهاتەکرن، ئەگەر ژ پەیمانەکێ نەبایە کو وی دابوو بابێ خۆ [وەختێ گۆتییێ ب ڕاستی ئەز دێ داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ تە ژ خودێ کەم]، ڤێجا وەختێ بۆ دیاربوویی [کو بابێ وی] نەیارێ خودێیە، دەست ژێ بەردان و بەرائەتا خۆ ژێ کر، ب ڕاستی ئیبراهیم ژ خودێ ترس و ب نالنال و لێبۆر و نەرم و حەلیمە.

﴿١١٥﴾ و خودێ چو ملەتان گومڕا و بەرزە ناکەت پشتی ڕاستەڕێ کرین، هەتا بۆ وان دیار نەکەت کا دێ خۆ ژ چ پارێزن، و ب ڕاستی خودێ ب هەمی تشتان یێ زانایە.

﴿١١٦﴾ ب ڕاستی ملکێ ئەرد و ئەسمانان یێ خودێیە، ئەو ساخ دکەت و ئەو دمرینیت، و ژ بلی خودێ هەوە چو هاریکار و چو پشتەڤان نینن.

﴿١١٧﴾ ب ڕاستی خودێ تۆبە دا سەر پێغەمبەری [گونەهێت وی ژێبرن ژ بەر دەستویردانا وی بۆ دوڕوییان، کو ڕۆژا تەبووکێ ڤەمینن] و مشەختییان و هاریکاران [خەلکێ مەدینەیێ]، ئەوێت وەختێ تەنگاڤییێ خۆ داییـنە د گەل پێغەمبەری، پشتی نێزیك بوویی دلێت دەستەکەکێ بۆ هندێ بچن، ڤەمینن [و ژ بەر گرانی و زەحمەتێ خۆ نەدەنە د گەل پێغەمبەری]، پاشی خودێ تۆبە دانا سەر وان و گونەهێت وان ژێبرن. ب ڕاستی ئەو بۆ وان زێدە ب ڕەحم و دلۆڤانە.

﴿١١٨﴾ [هەروەسا] تۆبە دا سەر وان هەرسێکێت [ل مەدینەیێ مایین و ژ تەبووکێ] ڤەماییـن، [هاتنە جزاکرن ب ڤەبڕینا پەیوەندییان، و ب تێکەلی نەکرنا وان و ژ ڤەمانا خۆ وەسا پەشێمان ببوون]، هەتا ئەرد ب بەرفرەهییا خۆڤە ل وان تەنگ بوویی و بێنا وان چك بوویی و وان زانی، چو پەنا و پارێزەر ژ ئێزایا خودێ نینن ژ بلی ئەو بزڤڕنە خودێ [ب تۆبەکرنێ و ب داخوازا گونەهـ ژێبرنێ]، پاشی خودێ

تۆبە دا سەر وان، دا خۆ ل سەر تۆبەیا خۆ ڕاگرن و دا ژ تۆبەداران بن، ب ڕاستی خودێ زێدە تۆبەوەرگر و دلۆڤانە.

﴿١١٩﴾ گەلی خودان باوەران پارێزکارییا خودێ بکەن و د گەل ڕاستگۆیان بن.

﴿١٢٠﴾ نابیت بۆ خەلکێ مەدینەیێ و ئەعرابێت [کۆچەرە عەرەب] ل دۆرێت مەدینەیێ خۆ ژ پێغەمبەرێ خودێ ڤەهێلن [و خۆ نەدەنە د گەل د جیهادێدا]، و جانێ خۆ ژ گیانێ پێغەمبەری خۆشتر بڤێن [کو ل خۆ هشیار بن، و خۆ بپارێزن، و پێغەمبەری نە..] چونکی چو تێناتی و وەستیان، و چو برساتی د ڕێکا خودێدا ناگەهیتە وان، و ناچنە چو جهان [ب پییێت خۆ یان ب سومێت دەوارێت خۆ] کو پێ کەربێت گاوران ڤەکەن و دلێت وان بئێشینن و زیانەکێ ناگەهیننە دژمنی [ب کوشتنێ یان ئێخسیرکرنێ یان بریندارکرنێ]، ئەگەر خودێ پێ کارەکێ چاك بۆ وان نەنڤێسیت، ب ڕاستی خودێ خێرا قەنجیخوازان بەرزە ناکەت.

﴿١٢١﴾ و چو مالی نادەن، چ کێم چ گەلەك، و چو نهالان نابڕن ئەگەر خودێ بۆ وان ب خێر نەنڤێسیت، دا خودێ ژ کریارێت وان چێتر، وان خەلات بکەت [ڤان کاران ب خێر بۆ وان دنڤێسیت].

﴿١٢٢﴾ و نابیت خودان باوەر هەمی پێکڤە دەرکەڤنە جیهادێ، ڤێجا بلا ژ هەر تیپەکێ ژ وان کێمەك بچن و دەرکەڤن، دا خۆ د دینیدا شارەزا بکەن، و دا ملەتێ خۆ [ئەوێت چۆیینە جیهادێ] ئاگەهدار بکەن وەختێ دزڤڕنە دەڤ وان، دا ئەو [ملەتێ] خۆ بپارێزن ژ وی تشتێ دڤێت خۆ ژێ بپارێزن.

﴿١٢٣﴾ گەلی خودان باوەران شەڕێ وان گاوران بکەن ئەوێت نێزیکی هەوە، و بلا هەوە ب هێز و مێرخاس و چەسپان ببینن، و بزانن ب ڕاستی خودێ د گەل پارێزکارانە.

﴿١٢٤﴾ و هەر وەختێ سۆرەتەك بێتە خوارێ، هندەك ژ وان [دوڕوییان بۆ ئێکدو] دبێژن: ئەرێ ئەڤێ [سۆرەتێ] باوەرییا کێ ژ هەوە پتر لێ کر؟ [بێژە: بەلێ] ئەوێت باوەری ئینایین [هەر گاڤەکا سۆرەتەك بێتە خوارێ] باوەرییا وان پتر لێ کر، و ئەو پێ دلشاد و کەیفخۆش دبن [چونکی باوەرییا وان پتر لێ دئێت].

﴿١٢٥﴾ و بەلێ ئەوێت گۆمان و دوڕوییاتی و شرك و گاوری د دلێت واندا، [هاتنا سۆرەتان] پیسی ل سەر پیسییێ ل وان زێدەکر، و ل سەر گاورییێ مرن.

﴿١٢٦﴾ ئەرێ ما ئەو نابینن سالێ جارەکێ یان دو جاران، ئەم وان [ب نەساخی و هشکاتی، و ب بەرتەنگی و برسێ، و ب بەلا و ئاتافان] دجەڕبینین و ئمتیحانە دکەین، پاشی نە تۆبە دکەن و نە ژی دئیننە بیرا خۆ، و نە پێڤەدچن.

﴿١٢٧﴾ و هەر وەختێ سۆرەتەك بێتە خوارێ هندەك ژ وان [دوڕوییان] بەرێ خۆ ددەنە هندەکان [و دبێژن:] ئەرێ کەس [ژ خودان باوەران] هەوە دبینیت؟ [دا ل ڤێرێ بچین] پاشی ڤەڕەڤین، خودێ دلێت وان [ژ هەقییێ و ڕاستەڕێیییێ] وەرگێڕان، چونکی ب ڕاستی ئەو ملەتەکن بێ فامن و هەقییێ تێ ناگەهن.

﴿١٢٨﴾ ب ڕاستی پێغەمبەرەکێ وەسا یێ ژ هەوە بۆ هەوە هاتی، وەستیانا هەوە ل سەر وی یا گرانە [ئانکو وی پێ نەخۆشە هوین زەحمەتێ بکێشن و ئیزا بگەهیتە هەوە]، ل سەر ڕاستەڕێکرنا هەوە یێ ڕژدە [و یێ هشیارە ل سەر باوەرییا هەوە]، و بۆ خودان باوەران زێدە دلسۆژ و ب ڕەحمە.
﴿١٢٩﴾ ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ ژ باوەرییێ [و هەقییێ] وەرگێڕا، بێژە: ئەو خودایێ کو ژ بلی وی چو خودا و چو پەرستی نەیی، بەسی منە، ب ڕاستی من پشتا خۆ ب وی گەرم و موکوم کر، و ئەوە خودانێ عەرشێ مەزن.

سۆرەتا یوونس

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١٠٩) ئایەتە

﴿١﴾ (ألر) ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن (ئەلف، لام، ڕا) سێ تیپن ژ (٢٨) تیپێت زمانێ عەرەبی، نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ کو عەرەبان پێ چێنابیت قورئانەکا وەکی ڤێ بدانن، هەرچەندە ئەڤ قورئانە ژ عەینی وان تیپان پێکهاتییە ئەوێت ئەو ئاخفتنا خۆ پێ چێ دکەن. ئەڤەنە ئایەتێت کتێبا پیرۆز و بنەجھ و دویر ژ گۆمانێ.
﴿٢﴾ ئەرێ ئەڤە بۆ خەلکی جهێ عەجێبییێیە مە بۆ زەلامەکی ژ وان وەحی هنارت، [مە وەحی بۆ وی هنارت و مە گۆتێ:] خەلکی ئاگەهدار بکە [و ژ ڕۆژا قیامەتێ بترسینە]، و مزگینییێ بدە ئەوێت باوەری ئینایین، کو ب ڕاستی بۆ وان ل دەڤ خودایێ وان بەراهییەکا کەرەمێ و خەلات و پێکەکا بلند هەیە، گاوران گۆت: ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤ پێغەمبەرە] سێربەندەکێ ئاشکەرایە.
﴿٣﴾ ب ڕاستی خودایێ هەوە ئەو خودایەیە یێ ئەرد و ئەسمان د شەش ڕۆژاندا چێکرین، پاشی بلند بوو سەر عەرشێ خۆ [بلندبوونەکا هێژایی وی، و بێ چاوایی]، تەکبیرا کاروباران دکەت، چو مەهدەرچی نینن، پشتی دەستویردانا وی نەبیت، ئەو [خودایێ ب ڤان سالۆخەتان دئێتە سالۆخدان] خودایێ هەوەیە، ڤێجا وی بپەرێسن، ما هوین بۆ خۆ چامەکێ ناگرن.
﴿٤﴾ ڤەگەڕیانا هەوە هەمییان ب بال ویڤەیە، [و ئەڤە] ب ڕاستی پەیمانا خودێیە و ڕاستە، ب ڕاستی ئەو جارا ئێکێ دەست ب ئافراندنێ دکەت، پاشی [پشتی مرنێ] دێ زڤرینیتەڤە، دا ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین ب دادی و ب عەدالەت خەلات بکەت، و ئەوێت گاوربوویین بۆ وان ڤەخوارنەکا زێدە کەلیایی و ئیزایەکا ب ژان و دژوار هەیە، ژ بەر وێ گاورییا دکرن.
﴿٥﴾ و ئەوی [خودێ] ڕۆژ بۆ هەوە کرییە چرا و هەیڤ کرییە ڕۆناهی، و کرە قویناخ قویناخ دا هوین هەژمارا سالان و حسێبا خۆ بزانن، و خودێ ژ قەستا ئەڤە چێ نەکرییە ئەگەر بۆ هەقییێ نەبیت

[هەقی و ڕاستی پێ بێتە زانین و ئەم بگەهینە مەزناتییا خودێ و وی بپەرێسین]. نیشان و ئایەتان ب درێژی [خودێ] بۆ وان ئاشکەرا دکەت ئەوێت دزانن.

﴿٦﴾ ب ڕاستی د هاتن و چۆنا شەڤ و ڕۆژاندا، و د هەر تشتێ خودێ د ئەرد و ئەسماناندا چێکری، نیشان و بەلگەنە بۆ وان یێت پارێزکارییێ دکەن، و ژ خودێ دترسن.

﴿٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت حەژ دیتنا مە نەکەن، و ب ژیانا دنیایێ ڕازی بووین و پێڤە ڕسیان [پێڤەمان]، و ئەوێت ژ نیشان و ئایەتێت مە بێ ئاگەهـ.

﴿٨﴾ ئەڤان جهێ وان ئاگرە، ژ بەر کار و کریارێت وان کرین.

﴿٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، خودێ ژ بەر باوەرییا وان دێ وان ڕاستەرێ کەتە بەحەشتا پڕ خێر، کو ڕوویبار د بنڕا دچن.

﴿١٠﴾ دوعا و گازییا وان د بەحەشتێدا ئەڤەیە: خودێوۆ ئەم تە ژ هەمی کێماسییان پاقژ دکەین، و درووداو وان سلاڤە، و دویماهیك دوعایا وان ئەڤەیە: هەمی پەسن و شوکور بۆ خودێ، خودانێ هەمی جیهانان.

﴿١١﴾ ئەگەر خودێ بۆ خەلکی لەز ل خرابییێ کربایە، وەکی لەزا ئەو دکەن بۆ باشییێ [ئانکو خەلکی چاوا دڤێت لەز ل دوعایا وان یا خێرێ بێتەکرن، وەسا خودێ لەز ل دوعایا وان یا خرابییێ ژی کربایە، دا وان تێ بەت وەختێ وان نفرین ل خۆ دکرن]، دا مرن، و دا ڕوحا وان ئێتە ستاندن، ڤێجا ئەوێت هزرا دیتنا مە نەکەن، ئەم دێ وان هێلین د خرابییا خۆدا بزڤڕن.

﴿١٢﴾ و هەر وەختێ نەخۆشییەك بگەهیتە مرۆڤی، ل سەر تەنشتا خۆ [ئانکو درێژکری] یان ڕوینشتی یان ڕاوەستیایی گازی و هەوارا خۆ دگەهینیتە مە، ڤێجا وەختێ مە نەخۆشییا وی ڕاکر، وەسا دچیت [ژ بیر دکەت] هەروەکی چو نەخۆشی ب سەری نەهاتین و هەوارا خۆ نەگەهاندییە مە، هۆسا بۆ زێدە خرابان کار و کریارێت وان هاتینە خەملاندن و جوانکرن.

﴿١٣﴾ ب سویند مە خەلکێ چەرخێت بەری هەوە د هیلاك برن و ئیزا دان وەختێ وان [ب شرك و گاورییێ] ستەم کری، و پێغەمبەرێت وان ب بەلگە و نیشان و موعجیزاتێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتین [دا باوەرییێ پێ بینن، و باوەری پێ نەئینان]، و ئەو نە ئەو بوون باوەرییێ بینن [ئەگەر هێلابانە، و د هیلاك نەبربانە]، و هۆسا ئەم ئەوێت گونەهکار جزا دکەین.

﴿١٤﴾ پاشی، پشتی وان، مە هوین کرنە جهنشینێت وان د ئەردیدا، دا ببینین کا هوین دێ چ کار و کریاران کەن.

﴿١٥﴾ و وەختێ نیشان و ئایەتێت مە یێت ئاشکەراکەر ب سەر واندا دئێنە خواندن، ئەوێت نە ل هیڤییا دیتنا مە [و باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەیی، دبێژن:] کا قورئانەکا دی ژ بلی ڤێ بینە، یان ژی ڤێ [قورئانێ] بگوهۆڕە. بێژە: ئەز نەشێم و من هەق نینە ئەز ژ دەڤ خۆ بگوهۆڕم، ئەز ل دویڤ چو ناچم ژ

وێ پێڤەتر یا ب وەحی بۆ من دئێت، ب ڕاستی ئەز ژ ئیزایا ڕۆژەکا مەزن دترسم، ئەگەر نەگوهدارییا خودایێ خۆ بکەم.

﴿١٦﴾ بێژە: ئەگەر خودێ ڤیابایە [ئەڤ قورئانە] من بۆ هەوە نەدخواند و هەوە هەر پێ نەدزانی ژی [ئانکو خودێ ئەڤ قورئانە ل سەر زمانێ من نیشا هەوە نەددا]. نێ [هوین ب خۆ ژی دزانن] من بەری نوکە ژیيەکێ د ناڤ هەوەدا بری، [ئەگەر ئەز ئەو بامە یێ ژ نك خۆ قورئانێ چێکەم، دا بەری نوکە ژی چێکەم] ئەرێ ما هوین ئەقلێ خۆ نائیننە سەرێ خۆ [بزانن ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودێیە و پێغەمبەری ژ دەڤ خۆ نەئینايییە هەتا بشێت بگوهۆڕیت].

﴿١٧﴾ ڤێجا ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ درەوان ب ناڤێ خودێ دکەت، یان ژی ئایەتێت خودێ درەو ددانیت، ب ڕاستی گونەهکار سەرفەراز نابن.

﴿١٨﴾ و ژ بلی خودێ وی دپەرێسن یێ نە زیانێ دگەهینیتە وان نە مفایی.. و دبێژن: ئەڤە مەهدەرچیيێت مەنە ل دەڤ خودێ، [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ ما هوین دێ وی تشتی نیشا خودێ دەن یێ کو نەزانیت یێ د ئەرد و ئەسماناندا هەی؟! و ب ڕاستی خودێ یێ پاك و پاقژە ژ وێ شرکا ئەو دکەن.

﴿١٩﴾ و دەستپێکێ خەلك هەمی ملەتەك بوون، پاشی ژێك جودا بوون و ئەگەر ژ بەر فەرمانا خودێ نەبایە [کو وان پێکڤە ئیزا نادەت]، دا حوکمی و دادگەرییێ د وی تشتیدا کەت ئەوێ ئەو ل سەر ژێك جودا.

﴿٢٠﴾ و دبێژن: بلا موعجیزەیەك و نیشانەك ژ خودایێ وی بۆ هاتبایە [دا مە ژی باوەری پێ ئینابایە] بێژە: غەیب کارێ خودێیە و موعجیزە ب فەرمانا وینە، ڤێجا چاڤەڕێ بن ب ڕاستی ئەز ژی د گەل هەوە ژ چاڤەڕێیانم.

﴿٢١﴾ و وەختێ ئەم بەرفرەهییەکێ ددەینە خەلکی [ئانکو خەلکێ مەکەهێ] پشتی تەنگاڤی و هشکاتییێ هنگاڤتین، دێ بینی ئایەت و نیشانێت مە درەو ددانن، و تانان تێ دقوتن و نەخشەیان بۆ دکێشن، بێژە: خودێ د جزایێ خۆدا ب لەزترە، ب ڕاستی ئەو فەند و فێلا هوین دکەن، ملیاکەتێت مە دنڤێسن.

﴿٢٢﴾ ئەوە هەوە د هشکاتی و ئاڤێدا دگێڕینیت [ئانکو ئەوە شیانێ ددەتە هەوە، هوین ب پییان و دەواران و گەمییان و ئالاڤێت دی قویناخێت درێژ ببڕن]. هەتا هوین دچنە د گەمییێدا، و بایەکێ نەرم گەمییێ دبەت و [ئەڤێت تێدا] پێ کەیف خۆش بوون، وی وەختی بایەکێ ب باڕۆڤە بەر ب گەمییێڤە بێت و پێلێت ئاڤێ ژ هەمی ڕەخان ل وان بێنە ئێك، و ئەو هزر بۆ وان چێبوو کو دۆرماندۆری وان هاتە گرتن و مانە د ناڤ پێلانرا، دوعا ژ دل و مێلاك ژ خودێ کرن، ئەگەر تە ئەم ژ ڤێ تەنگاڤییێ ڕزگارکرین، ب ڕاستی ئەم دێ ژ شوکورداران بین.

﴿٢٣﴾ ڤێجا وەختێ ئەو ڕزگارکرین، [جارەکا دی] بێی کو وان ماف هەبیت ستەمێ د ئەردیدا دکەن، گەلی مرۆڤان ب ڕاستی ستەما هەوە هەر ل سەر هەوە ب خۆیە [ئانکو زیانا ستەمێ هەر دێ ل هەوە زڤڕیت]،

ئەڤە خۆشییێت ژیانا دنیایێنە، پاشی زڤڕینا هەوە هەمییان بۆ دەڤ مەیە [ب بال مەڤەیە]، ڤێجا ئەم دێ هەوە ئاگەهداری وێ کەین یا هەوە د دنیایێدا دکر.

﴿٢٤﴾ ب ڕاستی هندی ژیانا دنیاییێیە وەکی ئاڤەکێیە مە ژ ئەسمانی باراندی، ڤێجا ب ڤێ ئاڤێ ئەو شینکاتییێ گەلەڕەنگ و تێکەل دەرکەڤت یێ کو مرۆڤ و جانەوەر [هەردو] دخۆن، گاڤا کو ئەرد ب شینکاتییا خۆ دخەملیت و جوان دبیت، و خودانێت وێ [خەلکێ ئەردی] هزر دکەن ئەو دشێن بچینن و مفایی ژێ وەرگرن، [هنگی] فەرمانا مە ب شەڤ یان ب ڕۆژ ب سەردا هات، ڤێجا مە وەکی زەڤییا دوری لێ کر، هەروەکی بەری نوکە ئەو شینکاتی نەبی. ئەها ب ڤی ڕەنگی ئەم ئایەت و نیشانێت خۆ ب درێژی ئاشکەرا دکەین بۆ وان یێت هزرا خۆ دکەن.

﴿٢٥﴾ و خودێ بۆ ئاڤاهییێ ئاشتی و تەناهییێ [کو بەحەشتە] بانگ و گازییێ هلددێریت، و یێ وی بڤێت دێ بەرێ وی دەتە ڕێکا ڕاست.

﴿٢٦﴾ بۆ ئەوێت چاکی و قەنجی کرین [ئانکو ب چێترین ئاوا فەرمانا خودێ ب جه ئینایین]. قەنجی و جهێ باش و هێژ [پتر کو دیتنا خودێیە] د بەحەشتێدا هەیە، و سەروچاڤێت وان نە تۆزەوی دبن و نە ژی ڕسوا دبن، ئەڤە بەحەشتینە و هەروهەر دێ تێدا مینن.

﴿٢٧﴾ و ئەوێت کار و کریارێت خراب کرین جزایێ وان تەمەتی گونەهێت وانە، و ڕویڕەشی و ڕسوایی سەروچاڤێت وان دگریت، و وان چو پارێزڤان نینن، وان ژ ئیزایا خودێ بپارێزن، سەروچاڤێت وان هەروەکی کەرەکێ شەڤا ڕەش و تاری گرتین، ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر ئەو دێ تێدا مینن.

﴿٢٨﴾ و ڕۆژا ئەم هەمییان کۆم دکەین، پاشی دێ بێژینە وان ئەوێت هەڤال و هۆگر بۆ خودێ چێکرین، هوین و پەرستییێت خۆ ل جهێ خۆ بن، ڤێجا مە ئەو ژێکڤەکرن و مە ناڤبەرا وان بڕی، و پەرستییێت وان گۆتە وان: هەوە نە بەس ئەم ب تنێ پەرستین [ئانکو نە مە فەرمانا هەوە کرییە هوین مە بپەرێسن بەلێ هەوە ب دلخوازییا خۆ شەیتان پەرست، وەختێ هوین د سەردا برین و فەرمانا هەوە کری هوین مە بپەرێسن].

﴿٢٩﴾ و هەر ئەڤە بەسە کو خودێ د ناڤبەرا مە و هەوەدا شاهد بیت، کو ئەم ژ پەرستنا هەوە د بێ ئاگەهـ بوویین.

﴿٣٠﴾ وێ ڕۆژێ [ڕۆژا قیامەتێ] هەر نەفسەك دێ کار و کریارێت خۆ بینیت و تامکەتێ، و هەمی ب بال خودایێ خۆڤە، پەرستییێ ڕاست و دورست، دێ ئێنە ڤەگەڕاندن، و ئەو درەوا وان دکر ل وان بەرزە بوو.

﴿٣١﴾ بێژە: کیە ڕزقێ هەوە ل ئەردی [ب شینکاتی] و ئەسمانان [ب بارانێ] ددەت؟ یان ژی کێ پێ چێ دبیت، گوهـ و چاڤان بدەت [و ژ ئاتافان بپارێزیت د گەل نازکییا وان]، و کیە ساخی ژ مری دەردئێخیت و مری ژ ساخی دەردئێخیت، و کیە کاروبارێت دنیایێ ب ڕێڤە دبەت؟ دێ بێژن خودێیە، بێژە: پا بۆچ هوین پارێزکارییا خودێ ناکەن؟!

﴿٣٢﴾ ڤێجا [ئەوێ ئەڤێ هەمییێ دكەت] ئەوە خودێ، خودایێ هەوە یێ ڕاست و هەق، ڤێجا ما تشتەك پشتی هەقییێ هەیە ژ گومڕایی و بەرزەبوونێ پێڤەتر [ئانكو پشتی هەقییێ، بەرزەبوون]، ڤێجا چاوا هوین ڕوییێ خۆ ژ هەقییێ وەردگێڕن بۆ گومڕاییێ.

﴿٣٣﴾ ئەها هۆسا فەرمانا ئیزایا خودایێ تە بۆ ژ ڕێ دەرکەڤتیان واجب بوو، چونکی ب ڕاستی ئەو باوەرییێ نائینن.

﴿٣٤﴾ بێژە: ئەرێ ئێك ژ وان ئەوێت هەوە کرینە هەڤپشك بۆ خودێ هەیە دەست ب ئافراندنێ بکەت؟ پاشی جارەکا دی [پشتی مرنێ] بزڤڕینیتەڤە؟! بێژە: بەس خودێیە جارا ئێکێ تشتی چێ دکەت پاشی [پشتی مرنێ] دزڤڕینیتەڤە، ڤێجا چاوا هوین بەرێ خۆ ژ ڕێکا ڕاست وەردگێڕن.

﴿٣٥﴾ بێژە: ئەرێ ئێك ژ بوت و پەرستییێت هەوە هەیە ڕاستەڕێکرنێ بۆ ڕاستی و هەقییێ بکەت؟! بێژە: خودێ ڕاستەڕێکرنێ بۆ ڕاستی و هەقییێ دکەت، ڤێجا یێ ڕاستەڕێکرنێ بۆ ڕاستییێ و هەقییێ دکەت هێژاترە دویڤچۆن بۆ بێتەکرن، یان یێ خۆ ڕاستەڕێ نەکەت ئەگەر نەئێتە ڕاستەڕێکرن؟ ڤێجا هەوە خێرە، هوین چاوا وان و خودێ دئیننە ڕێزەکێ؟!

﴿٣٦﴾ باراپتر ژ وان ژ گۆمانێ پێڤەتر ل دویڤ چو یێ دی ناچن [ل وێ هزرێ کو دێ بوتێت وان بەرەڤانییێ ژێ کەن یان ڕاست پەرستینە]، ب ڕاستی گۆمان مرۆڤی ژ هەقییێ بێ منەت ناکەت [ئانکو گۆمان جهێ هەقییێ ناگریت]، و ب ڕاستی خودێ ب ئەوا ئەو دکەن ئاگەهدارە.

﴿٣٧﴾ نەدورستە و نابیت ئەڤ قورئانە ئاخڤتنا غەیری خودێ بیت، بەلێ ڕاستدەرئێخا کتێبێت بەری خۆیە [ئانکو تەورات و ئنجیلێ]، و ئاشکەراکەرە ب درێژی بۆ بڕیار و ئەحکامێت خودێ، گۆمان تێدا نینە ژ دەڤ خودانێ هەمی جیهانانە.

﴿٣٨﴾ یان ژی دبێژن: [موحەممەدی ئەڤ قورئانە] ژ دەڤ خۆ ئینایییە [ئانکو وی دانایییە و ب بال خودێڤە لێ ددەت] بێژە: پا کا [ئەگەر هوین ڕاست دبێژن، و وەکی هەوە بیت] سۆرەتەکێ وەکی وێ بینن، و هەر کەسەکێ هوین بشێن ژی ژ بلی خودێ، هاریکارییێ ژێ بخوازن، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن [ئەڤ قورئانە ژ چێکرنا موحەممەدە].

﴿٣٩﴾ بەلکی وان قورئان درەو دانا و باوەری پێ نەئینا، بەری تێ بگەهن و ڕاستییا وێ بزانن، و هێژ بۆ وان ڕاستی و هەقییا تێدا، ئاشکەرا نەبوویی. وەسا یێت بەری وان ژی [کتێب و پێغەمبەرێت مە] درەو دانان، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دویماهیکا ستەمکاران بوو چ!!

﴿٤٠﴾ و هندەك ژ وان [ئەوێت تو بۆ هاتییە هنارتن، هەی موحەممەد] باوەرییێ ب ڤێ قورئانێ دئینن، و هندەك باوەرییێ پێ نائینن، و خودایێ تە چێتر خرابکاران دنیاسیت.

﴿٤١﴾ و ئەگەر وان تو درەوین دانایی و باوەری ب تە نەئینا، بێژە: کریارێت من بۆ منن و کریارێت هەوە بۆ هەوەنە [ئانکو جزایێ کارێ من بۆ منە و جزایێ کارێ هەوە بۆ هەوەیە]، هوین بەرینە ژ وێ یا ئەز دکەم و ئەز ژی یێ بەریمە ژ وێ یا هوین دکەن [هەر ئێك دێ جزایێ کار و کریارێت خۆ خۆت].

﴿٤٢﴾ و هندەك ژ وان گوهێ خۆ ددەنە تە [وەختێ تو قورئانێ دخوینی]، [بەلێ ئەگەر ئەو د کەڕ بن]، ئەرێ تو دشێی کەڕی وەلێ بکەی کو گولێ ببیت خۆ ئەگەر د بێ ئاقل ژی بن.

﴿٤٣﴾ و هندەك ژ وان بەرێ خۆ ددەنە تە [نیشانێت پێغەمبەراتییا تە دبینن، د گەل هندێ ژی باوەرییێ ب تە نائینن، هەچکو کۆرە مفایی بۆ خۆ ژ وێ دیتنێ نابینن]، ڤێجا ئەگەر ئەو کۆرە بن نەبینن، ئەرێ تو دشێی هەڤییێ پێ بدەیە دیتن، خۆ ئەگەر دلتاری ژی بن.

﴿٤٤﴾ ب ڕاستی خودێ چو ستەمێ ل مرۆڤان ناکەت، بەلێ مرۆڤ ب خۆ ستەمێ ل خۆ دکەن.

﴿٤٥﴾ و ڕۆژا خودێ وان کۆم دکەت [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، ئەو د وەسانە هەروەکی ئەو ژ بیستەکێ ژ ڕۆژێ پێڤەتر د ئەردیدا نەماینە ئێکدو دنیاسن [هەروەکی ئەڤە ژ مێژ نینە ژێك ڤەبووین]، ب ڕاستی ئەوێت دیتنا خودێ [ڕۆژا قیامەتێ] درەو دانایین، خوسارەت بوون و نە ل سەر ڕێکا ڕاست بوون.

﴿٤٦﴾ و ئەگەر ئەم د ژیانا تەدا، هندەك ژ وێ ئیزایا مە بۆ وان پەیمان پێ دایی، ب بەر چاڤێت تە بێخین [دا چاڤێت تە پێ ڕۆن ببن (ئەڤە ب جھ هات)] یان ئەگەر تە بمرینین ژی [بەری ب بەر چاڤێت تە بێخین]، نێ زڤرینا وان هەر ب بال مەڤەیە [ڕۆژا قیامەتێ دێ هەر ئێنە جزاکرن، نە د دنیاییێدا د ئاخرەتێدا]. پاشی خودێ ب خۆ ژی شاهدە ل سەر ئەوا ئەو دکەن.

﴿٤٧﴾ و هەر ملەتەکی پێغەمبەرەك هەیە، ڤێجا وەختێ پێغەمبەرێ وان [ڕۆژا قیامەتێ] بۆ وان هات [و شادەیی ل سەر ملەتێ خۆ دا، کو وی پەیاما خودێ ڕۆن و ئاشکەرا یا گەهاندی، و کا وان چ هەلویست ژ وی و پەیاما خودێ هەبوو] ب دادگەری حوکم د ناڤبەرا واندا هاتەکرن، و ستەم ل وان نائێتەکرن.

﴿٤٨﴾ و دبێژن: کەنگی ئەو پەیمان و ژڤان [ئەوا هوین مە ب ئیزایا وێ دترسینن] دێ ئێت، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن.

﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: نە د دەستێ مندایە مفایەکی بگەهینمە خۆ، یان زیانەکێ ژ خۆ بدەمە پاش، ئەو نەبیت یا خودێ حەزکری، هەر ملەتەکی دویماهیکەکا ئاشکەرا یا هەی [تێدا بێنە جزاکرن یان ژی تێدا بمرن]، ڤێجا ئەگەر وەختێ وان هات، نە بیستەکێ دئێنە پێش، و نە بیستەکێ دچنە پاش.

﴿٥٠﴾ کا بۆ من بێژن ئەگەر ئیزایا خودێ د شەڤێدا [و هوین یێت ڕازایی] یان ژی د ڕۆژێدا [و هوین ل سەر شۆلی] بۆ هەوە بهێت [هوین دێ چ کەن؟]، ڤێجا گونەهکار لەزێ ل هاتنا چ دکەن؟!

﴿٥١﴾ ڤێجا ئەرێ پشتی ئەو ئیزا دئێت ژ نوی دێ باوەرییێ ئینن؟! ئەرێ ڤێ گاڤێ؟ [هوین باوەرییێ دئینن] و هەوە بەری نوکە لەز ل هاتنا ئیزایێ دکر.

﴿٥٢﴾ پاشی بۆ ئەوێت ستەم کرین هاتە گۆتن: تامکەنە ئیزایا هەروهەر [بخۆن]، ئەرێ ما هوین ژ یا هەوە کری پێڤەتر دئێنە جزاکرن.

﴿٥٣﴾ و ژ تە دپرسن: ئەرێ [ئەو ئیزایا ئەم پێ دئێینە ترساندن، و ژڤان بۆ مە پێ دئێتە دان] ئەو ڕاستە؟ بێژە: ئەرێ ب خودێ، ئەو هەڤە و ڕاستە [تشتێ پەیمان بۆ هەوە ب هاتنا وێ هاتییە دان، دێ هەر ئێت]، و هوین نەشێن ڤەگرن، یان خودێ نەچار بکەن کو ئەو نەئینیتە سەرێ هەوە.

﴿٥٤﴾ و ئەگەر هەر کەسێ ستەم [گاوری] کری، هندی د ئەردیدا یێ وی بیت، دێ [ڕۆژا قیامەتێ] پێش خۆڤە دەت [بەس دا ژ ئیزایا وێ ڕۆژێ قورتال ببیت]، پەشێمانییا خۆ ڤەدشێرن دەمێ ئیزایێ دبینن [دا کەیفا موسلمانان پێ نەئێت، بەلێ وەختێ دکەڤنە تێدا نەشێنە خۆ، و ب دەنگێ بلند پەشێمانییا خۆ ئاشکەرا دکەن]، و ب دادگەری فەرمان و حوکم د ناڤبەرا واندا هاتەکرن، و ستەم ل وان نائێتە کرن.

﴿٥٥﴾ ئاگەهدار بن [هشیار بن]، ب ڕاستی هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، هشیار بن ب ڕاستی پەیمانا خودێ یا ڕاستە [و هەر دێ ئێت]، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن.

﴿٥٦﴾ و هەر ئەوە یێ زێندی دکەت و دمرینیت، و ب ڕاستی هوین هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن.

﴿٥٧﴾ گەلی مرۆڤان ب ڕاستی شیرەتەك بۆ هەوە ژ بەرێ خودایێ هەوەڤە هات [کو قورئانە]، و ئەو دەرمان و سلامەتییە بۆ یا د دل و سینگاندا، و ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییە بۆ خودان باوەران.

﴿٥٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: بلا ب کەرەم و دلۆڤانییا خودێ شاد ببن [بلا شاد ببن ب وێ قورئانا خودێ ب ڕزقێ وان کری و بەرێ وان دایییە ڕاستەڕێیییێ، ئانکو هیدایەتێ]، ڤێجا بلا ئەو ب ڤێ شاد ببن، چونکی [کەرەم و دلۆڤانییا خودێ، ئانکو هیدایەت] بۆ وان چێترە ژ یا ئەو کۆم دکەن و بزاڤێ بۆ دکەن.

﴿٥٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: کا بۆ من بێژن ئەو ڕزقێ خودێ دایییە هەوە [و هوین پارچە پارچە دکەن]، هندەکێ ژ دەڤ خۆ حەلال دکەن و هندەکێ حەرام دکەن، بێژە: ئەرێ خودێ دەستویرا هەوە ب ڤێ چەندێ دایییە؟! یان هوین درەوان ب ناڤێ خودێ دکەن.

﴿٦٠﴾ ئەو چ هزر دکەن ئەوێت درەوان ژ کیس خودێ دکەن کا ڕۆژا قیامەتێ خودێ دێ چ ئیزا دەتە بەر وان، ب ڕاستی خودێ خودان کەرەمە ل سەر مرۆڤان [وەختێ پێغەمبەرێت خۆ بۆ وان هنارتین و ڕاستی و نەڕاستی بۆ وان دیارکری]، بەلێ د گەل هندێ ژی باراپتر ژ وان سوپاسییا خودێ ناکەن.

﴿٦١﴾ [هەی موحەممەد] هەر کار و کراسەکێ تێدا بی و هەر پشکەکا قورئانێ یا تو بخوینی، و هەر کار و کریارەکا هوین بکەن، ئەگەر ئەم ل سەر زێرەڤان و شاهد نەبین دەمێ هوین دچنە د ناڤدا [هەمییان ئەم دهەژمێرین و دنڤێسین]، و چو تشت د ئەرد و ئەسماناندا ل بەر خودایێ تە بەرزە نابیت، ژ دندکا تۆزێ بگرە، و چ بچویکتر و چ مەزنتر، ئەڤە هەمی یێت د کتێبەکا ئاشکەراکەردا [کو دەپێ پارستییە].

﴿٦٢﴾ ئاگەهدار بن، مرۆڤێت خودێ نە ترس بۆ وان هەیە [کو خودێ وان ب بەر ئیزایێ بێخیت]، و نە ب خەم دکەڤن [ل سەر هێلانا دنیایێ و تشتێ ژ وان چۆیی].

﴿٦٣﴾ [مرۆڤێت خودێ] ئەوێت [ژ دل] باوەری ئینایین، و [پاشی ڕاست و دورست] پارێزکارییا خودێ کرین.

﴿٦٤﴾ د ژیانا دنیایێ و ئاخرەتێدا مزگینی بۆ وان هەیە [مزگینییا دنیایێ ئەوە یا ملیاکەت ددەنێ د گەل ڕوحکێشانێ، یان ژی خەونا چاکە یا ئەو دبینن، یان ژی یا ب وانڤە دئێتە دیتن، و مزگینییا ئاخرەتێ بەحەشتە]، و ڤەت چو گوهۆڕین بۆ پەیمانا خودێ نینە، و ئەڤەیە سەرفەرازییا مەزن.

﴿٦٥﴾ و ئاخڤتنا وان بلا تە ب خەم نەئێخیت [کو دبێژنە تە تو نە پێغەمبەری، و تانان ل تە و پەیاما تە دقوتن]، ب ڕاستی سەردەستی و دەستهەلاتداری هەمی یا خودێیە [ڤێجا ما دێ چاوا شێن ڕێکێ ل پەیاما تە گرن، هەتا تو خەمێ ژ گۆتنا وان بخۆی]، و هەر ئەوە گوهدێرێ زێدەزانا.

﴿٦٦﴾ بزانن و ئاگەهدار بن، ب ڕاستی هەچیێ د ئەرد و ئەسمانانێدا یێ خودێیە، [ڤێجا چاوا دێ شێن ئەزیەتا تە کەن، ب تشتەکێ خودێ حەز نەکری] و ئەوێت غەیری خودێ دپەرێسن ئەو هەڤال و هەڤپشکێت ئەو بۆ خودێ چێ دکەن، نە هەڤال و هەڤپشکن بۆ خودێ [چونکی خودێ چو هەڤال و هەڤپشك نینن]، و ب ڕاستی ئەو ژ گۆمانێ پێڤەتر ل دویڤ چو یێ دی ناچن، و ئەو ب ڕاستی ژ درەوان پێڤەتر ناکەن.

﴿٦٧﴾ ئەوە [خودێیە] یێ شەڤ بۆ هەوە دایی، دا هوین تێدا ڤەهەسن، و ڕۆژ بۆ هەوە ڕۆنکری [دا هوین پەرگارییا خۆ تێدا بکەن، و کاروبارێت خۆ تێدا ب سەروبەر بکەن]، ب ڕاستی د ڤان تشتاندا نیشان گەلەك هەنە، بۆ وان یێت گوهدارییا دورست دکەن.

﴿٦٨﴾ گۆتن خودێ بۆ خۆ کوڕەکێ گرتی [وەسا نینە] خودێ ژ ڤان گۆتنێت ئەو دکەن یێ پاقژە، ئەو یێ دەولەمەند و بێ منەتە، هندی د ئەرد و ئەسمانانێدا هەیی، یێ وییە، و هەوە چو بەلگە و نیشان ب ڤێ چەندێ نینن، چاوا تشتێ هەوە چو ئاگەه پێ نەیی د دەرهەقێ خودێدا دبێژن؟!

﴿٦٩﴾ بێژە: ب ڕاستی ئەوێت درەوێ د ڕاستا خودێدا دکەن سەرفەراز نابن.

﴿٧٠﴾ [ب ڤێ درەوێ ئەگەر مفایەکێ کێم د دنیایێدا گەهاندنە خۆ] مفایەکێ کێمێ دنیاییێیە، پاشی زڤڕینا وان ب بال مەڤەیە، پاشی دێ ئیزایەکا دژوار دەینە بەر وان، ژ بەر گاورییا وان دکر.

﴿٧١﴾ [هەی موحەممەد] تو سەرهاتییا نووحی [بۆ گاورێت مەکەهێ] بخوینە وەختێ گۆتییە ملەتێ خۆ، ملەتێ من ئەگەر مانا من د ناڤ هەوەدا، و شیرەتێت من ب ئایەت و نیشانێت خودێ ل سەر هەوە یا گران و مەزن بیت [هەر تشتێ هەوە پێ چێ بیت د ڕاستا مندا بکەن]، من خۆ هەلپەسارتە خودێ و پشتا خۆ پێ گرێدا. ڤێجا خۆ بکەنە ئێك و خۆ و پەرستییێت خۆ کۆمکەنە سەرێك، و یا هەوە ل بەر ئاشکەرا بکەن [کا هەوە چ پێ چێ دبیت د ڕاستا مندا بکەن، بکەن] و پاشی ئەو کریارا هەوە دڤێت د دەرهەقێ مندا بکەن [و ب سەرێ من بینن] بکەن، و مۆلەتێ ژی نەدەنە من.

﴿٧٢﴾ ڤێجا ئەگەر هەوە پشتا خۆ دا شیرەت و بیرئینانا من، من چو هەق و بەرانبەر ژ هەوە نەخواستییە [هەتا هوین ژ بەر هندێ شیرەتا من وەرنەگرن و ڕوییێ خۆ ژ من وەرگێڕن] کرییا من [هەق و بەرانبەرێ من] ل سەر خودێیە. فەرمانا من یا هاتییە کرن کو ئەز ژ موسلمانان بم.

﴿٧٣﴾ بەلێ وان ئەو درەوین دانا، ڤێجا مە ئەو و ئەوێت د گەل وی د گەمییێدا رزگار کرن، و مە کرنە جهنشینێت گاوران، و مە ئەوێت باوەری ب ئایەتێت مە نەئینایین و دەرو دانایین، خەندقاندن. ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دویماهیکا وان یێت گەف لێ هاتینەکرن و هاتینە ترساندن کا یا چاوا بوو.

﴿٧٤﴾ پاشی مه پشتی نووحی، پێغەمبەر بۆ ملەتێت وان هنارتن، ڤێجا ب نیشان و بەلگەییێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتن، بەلێ ئەو نە ئەو بوون یێت باوەرییێ ب وی تشتی بینن یێ کو وان بەری هنگی درەو دانایی، هۆسا ئەم دلێت زێدەگاڤیکەران مۆر دکەین.

﴿٧٥﴾ پاشی مە پشتی وان، مووسا و هاروون ب نیشان و بەلگەییێت خۆ بۆ فیرعەونی و گرەگرێت وی هنارتن، خۆ مەزنکرن و خۆ قەبە دیتن، [و باوەری پێ نەئینان] ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ گونەهکار بوون.

﴿٧٦﴾ ڤێجا وەختێ هەقی و ڕاستی ژ دەڤ مە بۆ وان هاتی، گۆتن ب ڕاستی ئەڤە سحر و سێرەبەندییەکا ئاشکەرایە.

﴿٧٧﴾ مووسایی گۆت: ئەرێ هوین دبێژنە هەقییێ پشتی بۆ هەوە هاتی، ئەڤە سێرەبەندییە، ئەرێ ئەڤە سحر و سێرەبەندییە؟! ب ڕاستی سێرەبەند ب سەرناکەڤن و سەرفەراز نابن.

﴿٧٨﴾ گۆتن: ئەرێ تو بۆ مە هاتی، دا مە ژ وێ بدەیە پاش یا مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتین؟! و دا مەزناتی د ئەردیدا بەس بۆ هەوە هەردویان بیت، ئەم باوەر ژ هەوە هەردویان ناکەین.

﴿٧٩﴾ و فیرعەونی گۆت: کا هەر سێرەبەندەکێ زێدەزانا بۆ من بینن.

﴿٨٠﴾ ڤێجا وەختێ سێرەبەند هاتین، مووسایی گۆتە وان: کا باڤێژن یا هەوە دڤێت باڤێژن [ژ ڕستك و وەریسێت خۆ]، سحرا هەوە دڤێت بکەن، بکەن.

﴿٨١﴾ ڤێجا وەختێ وان [وەریسێت خۆ] هاڤێتین [و سحرا خۆ کرین]، مووسایی گۆت: ئەو تشتێ هەوە کری و ئینایی سحرە، ب ڕاستی خودێ زوی دێ پویچکەت، ب ڕاستی خودێ کارێ خرابان ڕاست نائینیت.

﴿٨٢﴾ و خودێ دێ ب کەلامێ خۆ [ئەوێ ب وەحی بۆ وان ئینایی] هەقییێ ئاشکەراکەت و سەرئێخیت، خۆ ئەگەر گونەهکار و خرابان نەڤێت ژی.

﴿٨٣﴾ ڤێجا [دگەل دیتنا ڤان موعجیزە و ئایەتان ژی] کەسێ باوەری ب مووسایی نەئینا، کێمەکا دویندەها ئسرائیلییان نەبیت، و دلێ وان ژی یێ ب ترس بوو ژ فیرعەونی و کەنکەنەییێت وی، نەکو ب خورتی وان ژ دینێ وان ڤەکەن و ئەزیەت بدەن، ب ڕاستی فیرعەون یێ زال و دەستهەلاتدار بوو د ئەردیدا، و ب ڕاستی ئەو ژ گونەهکارێت زێدە خراب بوو.

﴿٨٤﴾ و مووسایی گۆت: ملەتێ من، ئەگەر هەوە ڕاست باوەری ب خودێ ئینایییە، پا خۆ هلپەسێرنێ و پشتا خۆ پێ گرێدەن، ئەگەر هوین ئەو بن یێت هەوە خۆ سپارتبیتە خودێ.

﴿٨٥﴾ ئینا گۆتن: ب ڕاستی مە خۆ هلپەسارتە خودێ، و مە پشتا خۆ پێ موکوم کر، خودایێ مە تو مە ب دەستێت گاور و ستەمکاران جەڕبە نەکەی [و مە نەئێخییە د بن ئیزا و ئەزیەتا وان، کو مە ژ دینێ مە ڤەکەن].

﴿٨٦﴾ و ب ڕەحما خۆ مە ژ ملەتێ گاور ڕزگار بکە.

﴿٨٧﴾ و مە وەحی بۆ مووسایی و برایێ وی هنارت، هوین هەردو د مسرێدا هندە خانییان بۆ ملەتێ خۆ ئامادە بکەن، و خانییێت خۆ بکەنە مزگەفت و بەرقیبلە بکەن [و هۆسا ب نهێنی] نڤێژان د وان خانییانڤە بکەن، و مزگینییێ [ب سەرکەفتنێ] بدە خودان باوەران.
﴿٨٨﴾ و مووسایی گۆت: هەی خودایێ مە، ب ڕاستی تە د ژیانا دنیایێدا زینەت و گەلەك جوینێت مالی یێت داینە فیرعەونی و کەنکەنەیێت وی، و خودایێ مە ئەڤە ژی یا بوویە ئەگەرا هندێ بەندەیێت تە ژ ڕێکا تە دەربێخن و بەرزە بکەن، خودایێ مە، تو مالێ وان بێ سەروشوین بکە و دلێت وان ڕەق بکە، نێ هەتا ئەو ئیزایا ب ژان و دژوار نەبینن، باوەرییێ نائینن.
﴿٨٩﴾ [خودێ] گۆتە وان [ئانکو مووسایی و هاروونی]: ب ڕاستی دوعایا هەوە هاتە قەبویلکرن، ڤێجا هوین هەردو خۆ ڕاگرن [بمیننە ل سەر باوەرییا خۆ]، و ڕێکا ئەوێت نەزان نەگرن.
﴿٩٠﴾ و مە ئسرائیلی ژ دەریایێ دەربازکرن، و فیرعەون و لەشکەرێ خۆ ژ نەهەقی و ژ بێ بەختی دانە دویڤ وان، هەتا فیرعەون کەڤتییە بەر خەندقاندنێ گۆت: من باوەری ئینا کو ب ڕاستی ژ بلی وی خودایێ ئسرائیلییان باوەری پێ ئینایی، چو خودایێت دی نینن، و ئەز ژ خودان باوەرانم.
﴿٩١﴾ ژ نوی تە باوەری ئینا [ژ نوی تو باوەرییێ دئینی، پشتی تو ژ ژیانێ بێ هیڤی بوویی؟]، و تە بەری نوکە نەگوهداری دکر، و تو ژ خرابکاران بوویی؟!
﴿٩٢﴾ ئەڤرۆ ئەم دێ کەلەخێ تە ژ ئاڤێ دەرئێخین، دا تو بۆ یێت د دویڤ خۆدا ببییە چام و عیبرەت. ب ڕاستی گەلەك ژ خەلکی ژ نیشان و ئایەتێت مە، د بێ ئاگەهن.
﴿٩٣﴾ و مە ئسرائیلی ل جهەکێ باش ئاکنجی کرن، و مە ڕزقەکێ پاقژ دا وان، و ئەو ل سەر دینێ خۆ ژێك جودا نەبوون هەتا تەورات بۆ وان نەهاتی، ب ڕاستی خودایێ تە ڕۆژا قیامەتێ دێ حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت، ل سەر وی تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا.
﴿٩٤﴾ ڤێجا ئەگەر تو ب وی تشتێ مە بۆ تە ئینايیيە خوارێ یێ دودلی، پسیارا وان بکە ئەوێت بەری تە کتێبێت ئەسمانی [تەوراتێ و ئنجیلێ] دخوینن، ب سویند هەقییە ژ خودایێ تە بۆ تە هاتی، ڤێجا هشیاربە ژ دودلان نەبە.
﴿٩٥﴾ و نەبە ژ وان ئەوێت نیشان و ئایەتێت خودێ درەو دانایین، ئەگەر تو ژی دێ ژ زیانکاران بی.
﴿٩٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت عەزابا خودێ ل سەر واجب بوویی، باوەرییێ نائینن [ئانکو دێ مرن و ئەو گاور].
﴿٩٧﴾ و ئەگەر هەمی نیشان و ئایەتێت خودێ بگەهنە وان، باوەرییێ نائینن هەتا ئیزایا ب ژان و دژوار نەبینن [هنگی ژ نوی دێ باوەرییێ ئینن وەکی فیرعەونی، بەلێ هنگی باوەرییا وان فایدەی وان ناکەت].
﴿٩٨﴾ ڤێجا بلا گوندەکی ژ وان گوندێت مە برینە هیلاکێ باوەری ئینابایە بەری مە ئیزا ب سەرێ وان دئینا، دا باوەرییا وان مفا گەهاندبایە وان، وەکی ملەتێ یوونس پێغەمبەر [ئانکو ژ بلی ملەتێ یوونس پێغەمبەر چو گوند و باژێران بەری هاتنا عەزابێ باوەری نەئینايیيە کو باوەرییا وان فایدەی وان کربیت]، ڤێجا وەختێ ملەتێ یوونس پێغەمبەر [بەری هاتنا عەزابێ] باوەری ئینایی، مە ژی عەزاب و

ئیزایا هەتکبەر د ژیانا دنیایێدا ل سەر وان ڕاکر، و مە هەتا دەمەکێ دیارکری [ئانکو دەمێ مرنێ] خۆشی و چاکی پێ دانە وان.
﴿٩٩﴾ و ئەگەر خودایێ تە ڤیابایە، دا هندی ل سەر ڕوییێ ئەردی هەمی باوەرییێ ئینن، ڤێجا ما تو دێ خورتییێ ل خەلکی کەی دا باوەرییێ بینن؟!
﴿١٠٠﴾ و کەس نەشێت باوەرییێ بینیت ئەو نەبیت یێ خودێ دەستویرا وی دایی [ئانکو ژ بلی وان یێت خودێ دەستویرا باوەریئینانا وان دایی، کەسێ دیتر نەشێت ژ دەڤ خۆ باوەرییێ بینیت]، و خودێ دێ ئیزا و ڕسوایییێ ب سەر واندا ئینیت، ئەوێت عەقلێ خۆ د نیشان و ئایەتێت خودێدا ب کارنەئینن.
﴿١٠١﴾ بێژە: [گەلی گاوران] کا بەرێ خۆ بدەنە ئەرد و ئەسمانان کا چ تێدا هەیە؟ بەلێ نیشان و ئایەت و ترساندن دێ چ گەهیننە وان ئەوێت باوەرییێ نەئینن.
﴿١٠٢﴾ ڤێجا ئەرێ ئەو ل هیڤییا وان ڕۆژانە ئەوێت بۆ یێت بەری وان هاتین [باوەری ب پێغەمبەران نەدئینان و ژ بەر هندێ خودێ ئیزادان]، [هەی موحەممەد] بێژە: خۆ بگرن ئەز ژی د گەل هەوە دێ خۆ گرم [دێ ژ چاڤەڕێیان بم].
﴿١٠٣﴾ پاشی ئەم [وەختێ هاتنا ئیزایێ و ئاتافێ] پێغەمبەرێت خۆ و یێت باوەری ب وان ئینایین ڕزگار دکەین، و هۆسا حەقی و ڕاستی ل سەر مە دکەڤیت، ئەم خودان باوەران ڕزگار بکەین.
﴿١٠٤﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: گەلی مرۆڤان ئەگەر هوین د دینێ مندا یێت دودل و ب گۆمان بن، ئەز ئەوێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن، ناپەرێسم، بەلێ ئەز وی خودایی ب تنێ دپەرێسم ئەوێ هەوە دمرینیت، و فەرمانا من یا هاتییە کرن ئەز ژ خودان باوەران بم.
﴿١٠٥﴾ و [فەرمانا من یا هاتییە کرن] ئەز خۆ ڕاست و دورست بکەم بۆ دینێ ڕاست و دویر ژ خواری و نەهەقییێ، و ئەز ژ موشرکان نەبم.
﴿١٠٦﴾ و ژ بلی خودێ ئەز گازی و هەوارا خۆ نەگەهینمە وی، یێ نە مفایی دگەهینیتە من و نە زیانێ [و هۆسا فەرمانا من یا هاتییە کرن]، ڤێجا ئەگەر تە ئەڤە [نەگوهدارییا خودێ] کر، ب ڕاستی وی وەختی دێ ژ ستەمکاران بی.
﴿١٠٧﴾ و ئەگەر خودێ [بۆ جەڕباندنا تە] زیانێ بگەهینیتە تە، کەس نینە ڕاکەت، ئەو نەبیت، و ئەگەر خودێ خێرەك بۆ تە ڤیا، کەس نینە بشێت ڕێکێ ل کەرەما وی بگریت، خودێ کەرەما خۆ ددەتە وی، ژ بەندەیێت خۆ، یێ وی بڤێت، و هەر ئەوە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.
﴿١٠٨﴾ بێژە: گەلی مرۆڤان ب سویند هەقی ژ بەرێ خودێڤە بۆ هەوە هات [کو ئەڤ قورئانەیە]، ڤێجا هەر کەسێ ڕاستەڕێ بوو، ئەو بۆ خۆ ڕاستەڕێ بوو، و هەر کەسێ ژ ڕێ دەرکەڤت و سەرداچۆ، ب ڕاستی زیان ل خۆ کر، و ئەز ل سەر هەوە پارێزڤان نینم [ئانکو ئەز نە پارێزڤانێ هەوەمە].
﴿١٠٩﴾ و ل دوی وێ وەحییێ هەرە یا بۆ تە دئێت، و بێنا خۆ فرەهـ بکە هەتا خودێ حوکمی [د ناڤبەرا تە و ملەتێ تەدا] دکەت، و هەر ئەوە چێترین حاکم.

سۆرەتا هوود

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١٢٣) ئایەتە

﴿١﴾ (الر) [ئەلف لام ڕا، ئەڤە سێ تیپن ژ (٢٨) تیپێت زمانێ عەرەبی، نیشانن ل سەر ئیعجازا ڤێ قورئانێ کو عەرەبان پێ چێنابیت قورئانەکا وەکی ڤێ بدانن، هەرچەندە زمانێ وان ژ عەینی تیپان پێك هاتییە]، ئەڤە کتێبەکە ئایەتێت وێ ب ڕێك و پێکی و موکومی هاتینە داڕێتن، پاشی هاتە جوداکرن [ئایەتێت ئەحکامان جودا، و شیرەت و چیرۆك جودا... هتد] ژ بەرێ خودایێ کاربنەجھ و شارەزاڤە.

﴿٢﴾ [ئانکو ناڤەڕۆکا وان ئایەتێت هاتینە موکومکرن و جوداکرن ئەڤەیە] ژ بلی خودێ کەسێ دی نەپەرێسن، ب ڕاستی ئەز ژ نك خودێڤە بۆ هەوە مزگینئێن و ئاگەهدارکەرم.

﴿٣﴾ و داخوازا گونەھ ژێبرنێ ژ خودایێ خۆ بکەن، پاشی ژ کریارێت خۆ پەشێمان ببن، و تۆبە بکەن و ل خودێ بزڤڕن، دا ئەو ژیانا هەوە ب چاکی هەتا دەمەکێ ئاشکەراکری خۆش بکەت، و دا کەرەما خۆ د گەل هەر خودان تاعەت و کارەکێ قەنج بکەت، و ئەگەر بەرێ خۆ [ژ ڤێ فەرمانێ] وەرگێڕن، ڤێجا ب ڕاستی ترسا من ژ ئیزایا ڕۆژەکا مەزنە ب سەر هەوەدا بهێت کو ڕۆژا قیامەتێیە.

﴿٤﴾ [بزانن] زڤڕینا هەوە ب بال خودێڤەیە، و ئەو ب خۆ ژی ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.

﴿٥﴾ ئاگەهدار بن و هشیار بن، ئەو سینگێ خۆ ب دژمنییێ دپێچن [ئانکو دوڕوینە] دا خۆ ژ پێغەمبەری ڤەشێرن، هشیار بن دەمێ ئەو جلکێت خۆ ل خۆ دپێچن، خودێ ب ئاگەهە ژ وێ یا ئەو نەپەنی و ئاشکەرا، دکەن. ب ڕاستی ئەو یێ ب ئاگەهە ژ وی یێ د دلان و سینگاندا ڤەشارتی.

﴿٦﴾ چو جاندار د ئەردیدا نینن ئەگەر ڕزقێ وان ل سەر خودێ نەبیت، و دزانیت جهێ ئەو لێ [د ئەردیدا یان د پشتاندا بەری هەبیت]، و جهێ لێ خۆجھ دبیت [د مالبچویکاندا یان د گۆڕاندا، و جهێ لێ دمریت]، ئەڤە هەمی د کتێبەکا ئاشکەرادانە کو دەپێ پارستییە.

﴿٧﴾ و ئەو ئەوە یێ ئەرد و ئەسمان د شەش ڕۆژاندا چێکری، و عەرشێ وی ل سەر ئاڤێ بوو [بەری ئەرد و ئەسمان بێنە چێکرن] دا هەوە بجەڕبینیت کا کارێ کێ ژ هەوە باشترە [ژ یێ کێ]، و ئەگەر بێژی، ب ڕاستی هوین پشتی مرنێ دێ ساخ بنەڤە، ئەوێت گاوربوویین دێ بێژن: ئەڤە ژ سێرەبەندییەکا ئاشکەرا پێڤەتر نینە.

﴿٨﴾ و ئەگەر ئەم ئیزا و جزاکرنا وان هەتا دەمەکێ ئاشکەرا گیرۆ بکەین، [ئەوێت گاور] دێ بێژن: کا ئەو ئیزایا دا بۆ مە ئێت، چ ڕێ لێ گرتییە؟ هشیار بن! ڕۆژا ئەو ئیزا بۆ وان دئێت، ژ وان نائێتە ڤەگرتن، و ئەو ئیزایا وان تڕانە پێ دکر و لەز لێ دکر، دۆرماندۆرێت وان گرتن.

﴿٩﴾ و ئەگەر ئەم ژ ڕەخێ خۆڤە نیعمەت و دلۆڤانییەکێ بگەهینینە مرۆڤی پاشی مە ژێ ڤەگرت، ئەو [ژ دلۆڤانییا مە] زوی بێ هیڤی دبیت، و ئەو ڤەنجییێت بەرێ، مە د گەل کرین ژ بیرا خۆ دبەت.

﴿١٠﴾ و ب ڕاستی ئەگەر ئەم پشتی تەنگاڤی و نەخۆشییێ نیعمەتان د گەل بکەین و بگەهینینێ دێ بێژیت: نێ تەنگاڤی و نەخۆشی ل سەر من نەمان [چۆن]، ڤێجا یێ بەتران و قەبەیە.
﴿١١﴾ ژ بلی وان مرۆڤان یێت بێنا خۆ فرەھ کرین و کار و کریارێت قەنج کرین [ئەڤە د هەردو کراساندا ل بەر خۆ ڕادوەستن، و ئەگەر خودێ خێر و کەرەمەك د گەل وان کر، سوپاسییا خودێ دکەن و ئەگەر ئاتافەك یان نەخۆشییەك ب سەرێ وان هات، ژ ڕەحما خودێ بێ هیڤی نابن] بۆ ڤان گونەھ ژێبرن، و خەلاتەكێ مەزن هەیە.
﴿١٢﴾ تێ هەیە تو هندەك ژ وەحییا بۆ تە هاتی، بهێلی و دلێ تە تەنگ ببیت، چونكی دبێژن: بلا گەنجخانەیەك بۆ هاتبایە خوارێ، یان ملیاكەتەك د گەل هاتبایە شادەیی بۆ دابایە، [دا مە ژی باوەری پێ ئینابایە] تو بەس ئاگەهداركەری، و خودێیە ل سەر هەمی تشتان پارێزڤان و چاڤدێر.
﴿١٣﴾ یان ژی دبێژن: [موحەممەدی ئەڤ قورئانە] ژ نك خۆ یا چێكری [و ژ درەو ب بال خودێڤە لێ ددەت] بێژە: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن: كا دەھ سۆرەتێت وەكی وێ ژ دەڤ خۆ بینن، ئەگەر ڕاستە ئەز ژ نك خۆ چێ دكەم. و بۆ ڤێ چەندێ و بۆ هاریكارییا خۆ، هەر كەسێ هوین بشێن ژ بلی خودێ داخوازێ ژێ بكەن، داخوازێ ژێ بكەن.
﴿١٤﴾ ڤێجا ئەگەر وان بەرسڤا هەوە نەدا [و نەچار بوون و نەشیان وێ بكەن یا هوین ژێ دخوازن]، بزانن ب ڕاستی ئەڤ قورئانە ب زانینا خودێ ب تنێ هاتییە خوارێ، چو پەرستی ژ خودێ پێڤەتر نینن، ڤێجا ما هوین موسلمان نابن.
﴿١٥﴾ هەر كەسێ ژیان و خەملا دنیایێ بڤێت، ئەم دێ بێ كێماسی بەرانبەر كارێ وان دەینە وان و د دنیایێدا چو ژ وان نائێتە كێمكرن.
﴿١٦﴾ ئەڤان د ئاخرەتێدا ژ ئاگری پێڤەتر چو یێ دی بۆ نینە، و كار و كریارێت وان د دنیایێدا كرین، د ئاخرەتێدا پویچ بوون، و كارێ وان دكر هەمی یێ پویچە [چونكی بۆ خودێ نەهاتییە كرن].
﴿١٧﴾ ئەرێ یێ بەلگە و نیشانەكا ئاشكەرا ژ ڕەخێ خودێڤە هەبیت، و شاهدەك ژی ژ بەرێ خودێڤە د گەل هەبیت و ب هێز بێخیت [كو قورئانە]، و بەری قورئانێ ژی كتێبا مووسایی كو پێشی و دلۆڤانی بوو، شادەییێ بۆ بدەت، ئەڤێت هەنێ [ئەڤێت ب ڤان سالۆخەتان هاتینە پەسنكرن كو بەلگە و نیشان د گەلن، و شاهد ل دویڤ شاهدی، شادەییێ بۆ ددەن] باوەرییێ ب پێغەمبەری و قورئانێ دئینن، و هەر كەسێ ژ خەلكێ مەكەهێ و هەمی خودانێت دینان، باوەرییێ ب پێغەمبەری و قورئانێ نەئینیت و گاور ببیت، ب ڕاستی ئاگر جهێ وییە، ڤێجا بلا بۆ تە چو گۆمان د دەرهەڤا قورئانێدا چێ نەبیت، ب ڕاستی ئەڤ قورئانە ژ خودایێ تەیە، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان باوەرییێ نائینن.
﴿١٨﴾ ئەرێ ما كی ژ وی ستەمكارترە ئەوێ درەوان ژ كیسێ خودایێ خۆ دكەت، ئەڤێت هۆسا دێ بەرانبەری خودێ ئێنە ڕاوەستاندن، و شاهد [ژ ملیاكەت و پێغەمبەران] دێ بێژن: ئەڤەنە درەو ژ كیسێ خودێ دكرن، بزانن! ب ڕاستی لەعنەتا خودێ ل ستەمكاران بیت.

﴿١٩﴾ ئەو [ستەمكار] يێت ڕێكا خودێ ژ خەلكی دگرن و دڤێن یا خوار و ڤیچ بیت [دا خەلكی ژێ بدەنە پاش]، و وان ب خۆ باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی.

﴿٢٠﴾ ئەڤە نەشێن خودێ نەچار بكەن كو وان د ئەردیدا ئیزا نەدەت، و وان ژ بلی خودێ چو پشتەڤان نینن وان ژ ئیزایا خودێ بدەتە پاش، ئیزا ل سەر دوقات لێ دئێت، و ئەوان نەدشیا ڕاستییێ گولێ ببن، و نەدشیان ژی ڕاستییێ ببینن.

﴿٢١﴾ ئەڤان زیان ل خۆ كرییە و ئەو درەوا وان دكر [كو مەهدەرییا بوتانە] ل وان بەرزەبوو.

﴿٢٢﴾ ب ڕاستی و بێ گۆمان ڕۆژا قیامەتێ هەر ئەو د خوسارەتن.

﴿٢٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین، و كار و كریارێت قەنج كرین، و د ڕاستا خودێدا خۆ شكاندین و ترسیایین و ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕین، ئەڤە بەحەشتینە و هەروهەر دێ د بەحەشتێدا مینن.

﴿٢٤﴾ مەتەلا هەردو جوین و دەستەكان، وەكی یێ كۆرە و یێ كەڕ، و یێ ب چاڤ و یێ ب گوهە، ئەرێ ما ئەڤە وەكی ئێكن؟ ئەرێ ما هوین هزرا خۆ ناكەن؟!

﴿٢٥﴾ ب سویند مە نووح پێغەمبەر بۆ ملەتێ وی هنارت [گۆتە وان]، ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە ئاگەهداركەرەكێ ئاشكەرامە.

﴿٢٦﴾ ژ خودێ پێڤەتر چو یێ دی نەپەرێسن، ب ڕاستی ئەز دترسم [ئەگەر هوین باوەر ژ من نەكەن] ئیزایا ڕۆژەكا گران و دژوار ب سەر هەوەدا بێت.

﴿٢٧﴾ گرەگرێت ملەتێ وی ئەوێت گاوربوویین گۆتنێ: ئەم تە ژ مرۆڤەكێ وەكی خۆ پێڤەتر نابینین [ئانكو تو ژی وەكی مەیی، و ئەم تە پێغەمبەر نابینین]، و ئەم نابینین كەسەكێ وەسا ب دویڤ تە كەڤتبیت ژ فەقیر و ژارێت مە پێڤەتر.. ئەوێت سادە و ساویلكە. و ئەم نابینین هوین تشتەكێ ژ مە زێدەتر و چێتر، بەلكی ئەم هەوە درەوین دبینین [ڤێجا چاوا دێ باوەرییێ ب هەوە ئینین].

﴿٢٨﴾ [نووح پێغەمبەر بەرسڤا وان دا] گۆت: ملەتێ من كا بۆ من بێژن: ئەگەر من نیشان و بەلگەیێت ئاشكەرا ژ نك خودایێ خۆ هەبن [كو ئاشكەرا ببیت ئەز پێغەمبەرم]، و دلۆڤانی ژ نك خۆ ب من برببیت، و پێغەمبەراتی دابیتە من [و ئەو بەلگە و نیشان و ئەو دلۆڤانییە كو پێغەمبەراتییە] ژ هەوە هاتبیتە ڤەشارتن و ل بەر هەوە بەرزە بووبیت، ئەرێ ما ئەز دشێم هەوە نەچار بكەم، و ب خورتی باوەرییێ بێخمە د دلێت هەوەدا، و هەوە ب خۆ نەڤێت.

﴿٢٩﴾ هەی ملەتێ من، ئەز بەرانبەری گەهاندنا نامەیا خودێ، چو مالی ژ هەوە ناخوازم، چونكی خەلاتێ من بەس ل سەر خودێیە، و ئەز وان كەسێت باوەری ئینایین [ئەوێت هوین فەقیر و ژار دبینن] ژ دەڤ خۆ ناكەمە دەرێ، چونكی ب ڕاستی ئەو دێ گەهنە خودایێ خۆ [دێ وان خەلات كەت]، بەلێ ب ڕاستی ئەز دبینم هوین ملەتەكن، خۆ نەزان دكەن [دەمێ هوین وان كێم دبینن و خۆ چێتر دبینن].

﴿٣٠﴾ هەی ملەتێ من، ئەرێ كی دێ هاریكارییا من كەت بەرانبەر خودێ [ئەگەر ئەز ئیزادام و تۆلا وان ژ من ڤەكر] گاڤا من دەرئێخستن، ما هوین هزرا خۆ ناكەن؟

﴿٣١﴾ [هەی ملەتێ من] و ئەز نابێژمە هەوە خزینە و گەنجخانەیێت خودێ یێت ل دەڤ من [کا وەرن دا بدەمە هەوە]، و ب ڕاستی تشتێ نەدیار و نەبەرچاڤ ژی ئەز نوزانم، و ئەز نابێژم ئەز ملیاکەتم ژی، و ئەز نابێژمە وان ئەوێت د چاڤێت هەوەدا کێم و شکەستی، خودێ کەرەمێ د گەل وان ناکەت، خودێ چێتر یا د دلێ واندا دزانیت، ئەگەر من وەگۆت هنگی ئەز ژ ستەمکارانم.

﴿٣٢﴾ گۆتن: هەی نووح ب ڕاستی تە جڕەبڕ د گەل مە کر، و تە زێدە د گەل مە درێژکر، ئەگەر تو ڕاست دبێژی ئەو ئیزایا تو مە پێ دترسینی بۆ مە بینە.

﴿٣٣﴾ گۆت: ئەگەر خودێ ڤیا دێ ب سەر هەوەدا ئینیت، و هوین نەشێن ڕێکێ لێ بگرن، و خودێ نەچار بکەن کو هەوە ئیزا نەدەت.

﴿٣٤﴾ و شیرەتێت من فایدەیی هەوە ناکەن، ئەگەر من ڤیا هەوە شیرەت بکەم و خودێ ڤیا هەوە گومڕا و بەرزە بکەت، ئەوە خودایێ هەوە و هوین دێ ب بال ویڤە زڤڕن.

﴿٣٥﴾ یان ژی [موشرکێت مەکەهێ] دبێژن: چیرۆکا نووحی ئەڤاهە [یان ئەڤ قورئانە موحەممەد] ژ دەڤ خۆ چێکرییە، [هەی موحەممەد] بێژە: ئەگەر من ژ دەڤ خۆ چێکربیت و ئینابیت، گونەها من بۆ منە و ئەز یێ بەریمە ژ وێ گونەها هوین دکەن [ب بالڤەلێدانا درەوێ ب بال منڤە].

﴿٣٦﴾ و وەحی بۆ نووحی هاتە هنارتن، ژ وان پێڤەتر ئەوێت باوەری ئینایین کەسێ دیتر ژ ملەتێ تە باوەرییێ نائینیت، ڤێجا [مادەم کەسێ دی ژ ملەتێ تە باوەرییێ نائینیت] ب خەم نەکەڤە ژ کارێ وان دکر [کو وان تو درەوین ددانایی و ئەزیەتا تە دکرن، وەختێ تۆلڤەکرنێ ژ وان هات].

﴿٣٧﴾ کا تو گەمییێ ل بەرچاڤێت مە و ب چاڤدێری و پارێزییا مە و ب وەحییا مە چێکە، و تو مەهدەرێ ژ من نەخوازە بۆ وان ئەوێت ستەم کرین، بێ گۆمان ئەو د خەندقینە [دێ هەر خەندقن].

﴿٣٨﴾ نووح پێغەمبەری گەمی چێ دکر، و هەر گاڤەکا گرەگرێت ملەتێ وی د بەرڕا بۆریبانە، تڕانە بۆ خۆ پێ دکرن، نووحی گۆتە وان ئەگەر هوین [ژ بەر چێکرنا گەمییێ ل سەر ئاخێ] تڕانەیان ب مە دکەن، نێ ئەم ژی [وەختێ ئیزا و تۆفانێ] کا چاوا هوین [ئەڤرۆ] تڕانەیان ب مە دکەن، ئەم ژی وەسا دێ تڕانەیان ب هەوە کەین.

﴿٣٩﴾ ڤێجا نێزیك هوین دێ زانن، کا ئیزا دێ بۆ کێ ئێت کو وی ڕسوا و شەرمزار بکەت؟ و ئیزایەکا هەروهەر [کو یا ڕۆژا قیامەتێیە] ب سەردا بێت؟

﴿٤٠﴾ و [نووحی گەمییا خۆ چێ دکر، و ملەتێ وی د بەردەوام بوون د تڕانەپێکرنا خۆدا] هەتا وەختێ فەرمانا مە هاتی، و ئیزایا مە ب سەر واندا هاتی، و ئاڤ د تەنویرێ زایی و هلاڤێتی، مە گۆتە نووحی ژ هەر نێر و مێیەکی [ژ جانەوەرێت د ئەردیدا] و کەس و کارێت خۆ، ئەو نەبن ئەوێت فەرمانا مە ب ئیزادانا وان بۆری، و ئەوێت باوەری ئینایین د گەمییێدا بهەلگرە و سویارکە، و ژ هەژمارەکا کێم پێڤەتر باوەری پێ نەئینا بوو.

﴿٤١﴾ گۆت [نووحی گۆته هەڤالێت خۆ] ب ناڤێ خودێ سویاری گەمییێ ببن، و ناڤێ خودێ بینن وەختێ گەمی دچیت و وەختێ ڕادوەستیت، ب ڕاستی خودایێ من گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانه [ڤێجا نەترسن، خودێ دێ هەوە ڕزگارکەت].

﴿٤٢﴾ و گەمییێ ئەو د ناڤ هندەك پێلاندا دبرن وەكی چیایان بوون، و وی وەختی نووحی گازی كوڕێ خۆ كر، و كوڕێ وی یێ ژێ دویر و ڤەدەر بوو: كوڕێ من، د گەل مە سویار ببە و نەمینە د گەل گاوران و [ژ گاوران نەبە ئەڤرۆ ئەو یێت خەندقینە].

﴿٤٣﴾ كوڕێ وی گۆت: ئەز دێ خۆ دەمە چیایەكی من ژ خەندقینێ بپارێزیت، [نووحی] گۆت: ئەڤرۆ [بۆ كەسێ] چو پارێزی بەرانبەر فەرمانا خودێ نینە، ئەو نەبیت یێ خودێ دلۆڤانی پێ بری، [ئەڤرۆ كەس ژ ئیزایا خودێ نائێته پارستن]، و پێلا ئاڤێ كەڤته د ناڤبەرا واندا، ڤێجا ئەو ژی بوو ژ وان یێت خەندقین.

﴿٤٤﴾ [پشتی ملەتێ نووح پێغەمبەر ب تۆفانێ چۆیین، ژ بلی وان ئەوێت د گەمییێدا] فەرمان هاتەدان، ئەردۆ ئاڤا خۆ ڤەخۆ، و ئەسمانۆ تو ژی ئاڤا خۆ ڕابگرە و بەسكە، و ئاڤ غەوری، و فەرمانا خودێ ب جه هات [نووح و یێت باوەری د گەل ئینایین ڕزگار بوون و یێت دی ب تۆفانێ خەندقین]، و گەمی ل سەر چیایێ جوودی ڕاوەستیا [چیایەكە دكەڤیتە كوردستانا بن دەستێ توركیا] و هاتە گۆتن [ملیاكەتان گۆت]: هیلاك و بنبڕی بۆ ملەتێ ستەمكار بیت.

﴿٤٥﴾ و نووحی گازی خودایێ خۆ كر و گۆت: خودێوۆ ب ڕاستی كوڕێ من ژ مالا منە، و ب ڕاستی پەیمانا تە یا هەڤە [كو دێ مالا من ڕزگار كەی]، و تو ژ هەمی حاكمان زانا و دادپەروەرتری.

﴿٤٦﴾ [خودێ] گۆت: هەی نووح ب ڕاستی ئەو نە ژ مالا تەیە، ئەو كارەكی نەهاتییە [مەهدەرا تە بۆ كوڕێ تە كارەكی نە هێژا و لایقی تەیە]، ڤێجا پسیارا وی تشتی ژ من نەكە یێ تە ئاگەهـ ژێ نەیی، ب ڕاستی ئەز شیرەتان ل تە دكەم، دا تو ژ نەزانان نەبی.

﴿٤٧﴾ نووحی گۆت: خودێوۆ ب ڕاستی ئەز خۆ ب تە دپارێزم كو ئەز پسیار و داخوازا تشتەكی ژ تە بكەم من ئاگەهـ ژێ نەبیت، نەخۆ ئەگەر تو ل من نەبۆری و دلۆڤانییێ ب من نەبەی [ژ بەر ئەڤا من كری]، ب ڕاستی ئەز دێ ژ خوسارەتان بم.

﴿٤٨﴾ گۆتێ: هەی نووح، ب سلامەتی و ئێمناهییا مە پەیابە (داكەڤە)، و خێر و نیعمەتێت بەردەوام بۆ تە و ملەتێت د گەل تە [ملەتێت ژ دویندەها وان یێت د گەمییێدا]، و هندە ملەتان [ئەوێت بووینە گاور و هەر ژ دویندەها وان] دێ ژینەكا خۆش د دنیاییێدا دەینە وان، پاشی ڕۆژا قیامەتێ ئیزایەكا ب ژان و دژوار، دێ ژ نك مە، وان هنگێڤیت.

﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] ئەڤە [چیرۆكا نووح پێغەمبەرە] ژ سالۆخ و بەحسێت غەیبێنە، ب وەحی بۆ تە دهنێرین، بەری نوكە نە تە چو ژێ دزانی نە ملەتێ تە.. ڤێجا بێنا خۆ فرەهـ بكە، ب ڕاستی دویماهیكا باش بۆ پارێزكارانە.

﴿٥٠﴾ و مە بۆ ملەتێ عاد، برایێ وان هوود ب پێغەمبەری هنارت، گۆت: هەی ملەتێ من، خودێ بپەرێسن هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودا و پەرستی نینن [ئەوێت هوین بۆ خودێ دكەنە هەڤپشك، ب ڤی كارێ خۆ] ژ درەوان پێڤەتر هوین ناكەن.

﴿٥١﴾ هەی ملەتێ من، ئەز بەرانبەری ڤێ ڕاگەهاندنێ و ڤان شیرەتان چو كرێ و هەقی ژ هەوە ناخوازم، هەقێ من بەس ل سەر وییە یێ ئەز دایمیم و چێكریم، ڤێجا ما هوین تێ ناگەهن.

﴿٥٢﴾ و هەی ملەتێ من، داخوازا گونەهـ ژێبرن و لێبۆرینێ ژ خودایێ خۆ بخوازن، پاشی ل خودێ بزڤڕن و تۆبە بكەن، دێ بارانێت بۆش ب سەر هەوەدا بارینیت، و دێ هێزێ ل سەر هێزا هەوە زێدەكەت، و پشتا خۆ نەدەنە گازییا ئەز ڕابەری هەوە دكەم، و ڕوییێ خۆ ژ هەڤییێ وەرنەگێڕن و هوین گونەهكار.

﴿٥٣﴾ گۆتن: هەی هوود تە چو بەلگە و نیشانێت ئاشكەرا بۆ مە نەئینایینە [ل سەر ڕاستییا پێغەمبەراتییا خۆ]، دا ئەم باوەر ژ تە بكەین، و ئەم [ژ بەر ئاخڤتنا تە] دەست ژ پەرستییێت خۆ بەرنادەین و ناهێلین، و ئەم باوەرییێ ژی ب تە نائینین.

﴿٥٤﴾ و ئەم ژ ڤێ ئاخڤتنێ پێڤەتر نابێژینە تە [چونكی تو دژمناتییا پەرستییێت مە دكەی]، هندەك پەرستییێت مە تو یێ هنگاڤتی و زیانا گەهاندییە تە، و تو ڤان ئاخڤتنان ژ دەڤ خۆ دبێژی، [هوودی] گۆت: ب ڕاستی ئەز خودێ دكەمە شاهد، و هوین ژی شاهد بن كو ب ڕاستی ئەز ژ وان یێت هوین ژ بلی خودێ بۆ خودێ دكەنە هەڤپشك، یێ بەریمە.

﴿٥٥﴾ ڤێجا هوین هەمی پێكڤە پیلان و ئۆیینان بۆ من بگێڕن، پاشی قەت مۆلەتێ نەدەنە من [بەلێ د گەل هندێ ژی چو ژ هەوە نائێت].

﴿٥٦﴾ ب ڕاستی من پشتا خۆ ب خودێ گرێدا، ئەو خودایێ منە و خودایێ هەوەیە ژی، جاندارەك ل سەر ڕوییێ ئەردی نینە، ئەمرێ وی د دەست خودێدا نەبیت و د بن دەستهەلاتا ویڤە نەبیت، و ب ڕاستی خودایێ من د گەل هەڤییێیە [و هەوە ل سەر من زال ناكەت].

﴿٥٧﴾ ڤێجا ئەگەر هوین ڕوییێ خۆ ژ باوەرییێ وەرگێڕن، ب ڕاستی ئەوا ئەز پێ هاتیم، من گەهاندە هەوە [و ژ بەر ڤێ ڕاوەستیانا هەوە، خودێ دێ هەوە د هیلاك بەت]، و دێ ملەتەكێ دیتر ل شوینا هەوە ئینیت، و هوین چو زیانێ ژی ناگەهینێ. ب ڕاستی خودایێ من پارێزڤانە ل سەر هەمی تشتان.

﴿٥٨﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە هاتی، مە هوود و یێت د گەل باوەری ئینایین ب ڕەحما خۆ ڕزگار كرن، و مە ئەو ژ ئیزایەكا گران و دژوار قورتالكرن.

﴿٥٩﴾ و ئەڤە عادن [ئانكو ئەڤە گۆڕ و شوینوارێت وانن، بەرێ خۆ بدەنێ كا چ ب سەرێ وان هات و ژ بەر چ؟] باوەری ب نیشان و ئایەت و موعجیزەیێت خودێ نەئینان، و نەگوهدارییا پێغەمبەرێت وی كر [یێ پێغەمبەرەكی درەوین بدانیت، وەیە هەچكو وی هەمی پێغەمبەر درەوین دانایین]، و ب دویڤ فەرمانا هەر خۆمەزنكەرەكێ زێدە خراب و هەق دژمن، كەڤتن.

﴿٦٠﴾ د ڤێ دنیایێدا و ڕۆژا قیامەتێ ژی لەعنەت ب دویڤ هاتینە ئێخستن، ملەتێ عاد باوەری ب خودایێ خۆ نەئینا، ڤێجا هیلاك بۆ عاد بن، ملەتێ هوودی.

﴿٦١﴾ و بۆ ملەتێ (ثمود)ی، مە برایێ وان صالح پێغەمبەر بۆ وان هنارت، گۆت: هەی ملەتێ من خودێ بپەرێسن، هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودا و پەرستی نینن، ئەوی هوین پێت ژ ئاخێ چێکرین [بابێ هەوە ئادەم یێ ژ ئاخێ چێکری و هوین دویندەها وینە]، و هوین کرنە ئاڤاکەر و ئاکنجیییێت ئەردی، ڤێجا داخوازا گونەهـ ژێبرنێ و لێبۆرینێ ژێ بکەن، پاشی لێ بزڤڕن و تۆبە بکەن، ب ڕاستی خودایێ من یێ نێزیك و بەرسڤدەهە.

﴿٦٢﴾ گۆتن [ملەتێ وی گۆت]: هەی صالح ب ڕاستی تو بەری نوکە جهێ هیڤییا مە ووییی [کو تو ببییە سەروەرێ مە]، ئەرێ تو چاوا مە ژ پەرستنا وان پەرستییان ددەیە پاش، ئەوێت باب و باپیرێت مە پەرستنا وان دکر، و ب ڕاستی ئەم ب خۆ ژ وی تشتێ تو گازییا مە بۆ دکەی [کو پەرستنا خودێ ب تنێیە و هێلانا پەرستیییێت مەیە] ب شك و دودلین.

﴿٦٣﴾ گۆت [صالح پێغەمبەر گۆت]: هەی ملەتێ من بێژنە من، ئەگەر من نیشان و بەلگەیێت ئاشکەرا ژ خودایێ خۆ هەبن [کو بۆ هەوە ئاشکەرا ببیت، ئەز پێغەمبەرم]، و ڕەحم و دلۆڤانی ب من برببیت [کو پێغەمبەراتی دابیتە من]، ڤێجا ئەگەر [پشتی ڤێ خرێ] ئەز نەگوهدارییا وی بکەم، [و ب ڕاگەهاندنێ ڕانەبم و د ڕێکا پەرستنا بوتاندا ڕانەوەستم] کی دشێت بەرانبەری خودێ هاریکارییا من بکەت، و ئیزایا وی ژ من بدەتە پاش، ڤێجا [ملەتێ من هوین ب ڤێ ئاخفتنا خۆ: (چاوا تو مە ژ پەرستنا وان پەرستییان ددەیە پاش ئەوێت باب و باپیرێت مە پەرستنا وان دکر)] هوین ژ زیانێ پێڤەتر چو ل من زێدە ناکەن.

﴿٦٤﴾ هەی ملەتێ من، ئەڤە حێشترا خودێیە بۆ هەوە نیشان و موعجیزەیەکا ئاشکەرا، ڤێجا بهێلن د ئەردێ خودێدا بچەریت و نەئێشینن و ئەزیەت نەدەن [بکوژن یان ڤەکوژن]، دا ئیزا و ئاتافەکا نێزیك هەوە نەگریت.

﴿٦٥﴾ ڤێجا [وان گوهێ خۆ نەدا صالحی] حێشتر کوشتن، ئینا صالحی گۆتە وان، سێ ڕۆژان ب شاهی و کەیف، د مالێت خۆدا بژین، پاشی هوین دێ ئیزایا خودێ بینن، ب ڕاستی ئەڤە ژڤان و پەیمانەکا ڕاستە، بێ درەوە.

﴿٦٦﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە هاتی، مە صالح و یێت باوەری د گەل ئینایین، ب ڕەحما خۆ ژ ئیزا و شەرمزاری و ڕسوایییا وێ ڕۆژێ ڕزگار کرن، ب ڕاستی خودایێ تە یێ ب هێز و دەستهەلاتدارە.

﴿٦٧﴾ ڤێجا دەنگەکێ ب هێز [ژ ئەسمانیڤە هات] ئەو هنگاڤتن، ڤێجا ئەو ل سەر چۆکان د خانیییێت خۆدا مرن، و بێ بزاڤ مان.

﴿٦٨﴾ [ئەڤە ب سەرێ وان هات و بێ سەروشوین بوون] هەروەکی ئەو ل وێرێ ئاکنجی نەبووین و چو ئاڤاهی ل جهێ وان نیەی، و ملەتێ (ثمود) باوەری ب خودایێ خۆ نەئینا، ڤێجا هیلاك و دویری ژ دلۆڤانییا خودێ بۆ ملەتێ (ثمود).

﴿٦٩﴾ و ب ڕاستی هنارتییێت مە [کو ملیاکەتن] ب مزگینیڤە هاتنە دەڤ ئیبراهیمی و گۆتن: ئەم سلاڤان ل تە دکەین، ئیبراهیمی گۆت: سلاڤ ل سەر هەوە بن، ڤێجا گەلەك پێڤە نەچۆ هەتا ئیبراهیمی، گۆلکەکێ ل سەر بەران براشتی، بۆ ئینایی.
﴿٧٠﴾ ڤێجا گاڤا ئیبراهیمی دیتی دەستێت وان ناگەهنێ [ئانکو دەستێت خۆ درێژ ناکەنە گۆشتێ گۆلکی بۆ خوارنێ] نەنیاسین، و د دلێ خۆدا ژ وان ترسیا، ئینا ملیاکەتان گۆت: نەترسە ئەم بۆ ملەتێ (لوط)ی یێت هاتینە هنارتن.
﴿٧١﴾ و کابانییا ئیبراهیمی ژ پێڤە یا ڕاوەستیایی بوو، ئینا کەنی [ژ کەیفا نەمانا ترسا ئیبراهیم، یان ژی ژ کەیفا هندێ کو ملەتێ (لوط)ی دێ گەهیتە جزایێ خۆ]، ڤێجا مە مزگینی ب بوونا ئیسحاقی دایێ، و مە مزگینی دایێ دێ ئیسحاقی کوڕەك هەبیت کو یەعقووبە.
﴿٧٢﴾ [کابانییا ئیبراهیمی] گۆت: وەیلا ل من خۆلی سەرێ ئەزێ، من دێ بچویك بن؟! و ئەز یا پیرەژن، و ئەڤە زەلامێ منە پیرەمێرە، ب ڕاستی ئەڤە تشتەکێ عەجێبە.
﴿٧٣﴾ [ملیاکەتان] گۆتن: ئەرێ تو ژ فەرمانا خودێ عەجێبگرتی دبی [چو تشت ل دەڤ خودێ ب زەحمەت نینە، و هوین مالەکا مال پێغەمبەرن، دڤێت ئەڤە ل هەوە عەجێب نەبیت، ئەگەر تو بزانی ئەمرێ خودێیە]، ئەڤە دلۆڤانی و بەرەکەت و پیرۆزباییا خودێیە داییە هەوە خەلکێ مالا ئیبراهیمی، ب ڕاستی ئەو هێژایی سوپاسییێیە و یێ پایەبلندە.
﴿٧٤﴾ ڤێجا وەختێ ترسا ئیبراهیمی چۆیی و مزگینی بۆ هاتی، دەست ب جڕەبڕێ د گەل هنارتییێت مە کر، د دەرهەڤێ ملەتێ (لوط) پێغەمبەردا [بەلکی ئیزایێ ل سەر وان گێرۆ بکەت].
﴿٧٥﴾ [چونکی] ب ڕاستی ئیبراهیم ژ وان بوو ئەوێت ل سەرخۆ و نەرم و حەلیم و تۆبەکار، و دل ب ئێش ژ ترسێت خودێدا.
﴿٧٦﴾ [ملیاکەتان گۆتە ئیبراهیمی] هەی ئیبراهیم ڤێ جڕەبڕێ بهێلە، فەرمانا خودایێ تە ب ئیزادانا وان یا هاتی، ب ڕاستی ئیزایەك دێ وان گریت ڤەگرتن بۆ نینە [نە ب دوعایان و نە ب جڕەبڕێ].
﴿٧٧﴾ ڤێجا وەختێ هنارتییێت مە [ل سەر ڕەنگێ مێڤانان] هاتینە دەڤ (لوط)ی، ب هاتنا وان نەخۆش بوو و پێ تەنگاڤ بوو [ترسیا دەستدرێژی ل سەر وان بێتەکرن و ئەو مێڤانێت وی]، و گۆت: ب ڕاستی ئەڤە ڕۆژەکا گران و ب بەلایە.
﴿٧٨﴾ [وەختێ ملەتێ وی ب مێڤانێت وی زانی] ملەتێ وی ب لەز هاتنە دەڤ (لوط)ی، و بەری هنگی وان کرێتی دکرن [تالۆڤەتی زەلامان دبوون، ژ بەر هندێ ب لەز هاتن، و ئەڤە ب کرێتی نەهاتە بەرچاڤێت وان، پێ شەرم بکەن]، ئینا (لوط)ی گۆتە وان، هەی ملەتێ من ئەڤە ژنکێت هەوە بۆ هەوە ژ ڤان مێڤانان پاقژترن، ڤێجا ژ خودێ بترسن و من د مێڤانێت مندا شەرمزار نەکەن، ئەرێ ما کەسی تێگەهشتی و ب ئاقل د ناڤ هەوەدا نینە؟!
﴿٧٩﴾ [ملەتێ وی] گۆتن: تو دزانی دلێ مە ناچیتە ژنکێت مە، و ب ڕاستی تو دزانی کا مە چ دڤێت!

﴿٨٠﴾ [(لوط)ی] گۆت: خۆزی من هێزەك هەبایە، یان ژی پشتەڤانەكێ ب هێز من هەبایە [هوین دا بینن كا ئەز دا چاوا هەوە پاشڤە بەم].

﴿٨١﴾ [ملیاكەتان] گۆتن: هەی (لوط)، ب ڕاستی ئەم هنارتییێت خودایێ تەینە، ئەو نەشێن دەستێ خۆ بكەنە تە، ڤێجا تو مرۆڤێت خۆ د وەختەكێ شەڤێدا ژ گوندی دەربێخە، و بلا كەس ژ هەوە ب پشت خۆڤە نەزڤڕیت، ژنا تە تێ نەبیت، ب ڕاستی ئەوا ب سەرێ وان دئێت دێ ب سەرێ وێ ژی ئێت، ب ڕاستی وەختێ ئیزادانا وان سپێدەیە، ئەرێ ما سپێدە یا نێزیك نینە؟!

﴿٨٢﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە هاتی، مە گوندێ وان سەروبن كر، و مە كەڤرێت ئاخێ ل دویڤ ئێك ب سەر واندا باراندن.

﴿٨٣﴾ ئەڤ كەڤرێت هەرییێ یێت ب نیشان بوون ژ بەرێ خودایێ تەڤە، و ئەڤ كەڤرە ژ ستەمكاران نەیێت دویرن [هەر ستەمكارەكێ هەبیت، ئەو بن یان قورەیشی، یان هەر ستەمكارەكێ دی].

﴿٨٤﴾ و مە بۆ مەدیەنێ، برایێ وان شوعەیب هنارت، گۆت: هەی ملەتێ من خودێ بپەرێسن، ژ خودێ پێڤەتر هەوە چو خودا و پەرستی نینن، و پیڤان و كێشانێ كێم نەكەن، ئەز هەوە، هەیی و دەولەمەند دبینم. [و ئەگەر هوین دەست ژ كێمكرنا پیڤان و كێشانێ بەرنەدەن] ب ڕاستی ئەز ژ ئیزایا ڕۆژەكا ل هەوە وەرهاتی دترسم.

﴿٨٥﴾ و هەی ملەتێ من هوین ب دورستی پیڤان و كێشانێ [د كڕین و فرۆتنێت خۆدا] بكەن، و دادییێ تێدا بكەن، و تشتێت خەلكی [ب چو ڕێكان] ژێ كێم نەكەن، و د ئەردیدا نەگەڕن خرابییێ تێدا بكەن.

﴿٨٦﴾ ئەڤا بۆ هەوە ژ حەلالێ هەوە دمینیت بۆ هەوە چێترە [ژ وێ یا ب كێمكرنا كێشان و پیڤانێ دگەهیتە هەوە]، ئەگەر هوین ب ڕاستی خودان باوەر بن، و ئەز ب خۆ نەزێرەڤانم ل سەر هەوە [دا حسێبا هەوە بكەم، بەلێ ئەز بەس ئاگەهداركەرم].

﴿٨٧﴾ [ملەتێ وی] گۆتن: هەی شوعەیب، ئەرێ نڤێژێت تە ئەمرێ تە دكەن ئەم دەست ژ وان پەرستییان بەردەین ئەوێت باب و باپیرێت مە دپەرستن، یان ئەم ب كەیفا خۆ و وەكی مە دڤێت دەستكارییێ د مالێ خۆدا نەكەین [ژ دان و وەرگرتن و كێمكرن و زێدەكرنێ] ب ڕاستی تو مرۆڤەكێ نەرم و حەلیم و شارەزایی!!

﴿٨٨﴾ گۆت: هەی ملەتێ من كا بێژنە من، ئەرێ ئەگەر من نیشان و بەلگەیێت ئاشكەرا ژ خودایێ خۆ هەبن [ل سەر وی تشتێ ئەز داخوازا هەوە بۆ دكەم]، و ڕزقەكێ باش [كو پێغەمبەراتییە یان دەولەمەندییە] ژ دەڤ خۆ دابیتە من [ئەرێ ما ئەز دێ شیرەتكرنا هەوە هێلم، ئەگەر هوین شیرەتێ ژ من وەرنەگرن]، و من ب خۆ د بنیڕا نەڤێت ئەز هەوە ژ تشتەكی بدەمە پاش، و ئەز ب خۆ بكەم، ژ چاكخوازییێ پێڤەتر هندی بشێم من چو یێ دی بۆ هەوە نەڤێت [ژ ڤی تشتێ ئەز بۆ هەوە دبێژم]، و ب سەرهەلبوونا من بەس ب خودێیە، من پشتا خۆ پێ گرێدا، و د هەمی كاروبارێت خۆدا ئەز بەس ل وی دزڤڕم.

﴿٨٩﴾ هەی ملەتێ من بلا دژمنی و نەڤیانا هەوە بۆ من، هەوە بەر ب هندێڤە نەبەت، ئەو بێتە سەرێ هەوە یا ب سەرێ ملەتێ نووحی و ملەتێ هوودی و ملەتێ صالحی هاتی، و ملەتێ (لوط)ی ژ هەوە نەیێ دویرە.

﴿٩٠﴾ و داخوازا گونەهـ ژێبرن و لێبۆرینێ ژ خودایێ خۆ بکەن، پاشی لێ بزڤڕن و تۆبە بکەن، ب ڕاستی خودایێ من دلۆڤان و حەژێکەرە بۆ ڤەنجیکاران.

﴿٩١﴾ [ملەتێ وی] گۆتن: هەی شوعەیب، ئەم گەلەك ئاخفتنێت تو دبێژی تێ ناگەهین، و ب ڕاستی ئەم تە لاواز و بێ چارە د ناڤ خۆدا دبینین، و ئەگەر ل سەر خاترا عەشیرەتا تە نەبایە، دا تە ب بەران کوژین، و تو ب خۆ نە هندێ ب ڕێز و ڕویمەتی ل دەڤ مە، یان نە هندێ ب زەحمەتی.

﴿٩٢﴾ [شوعەیبی] گۆت: هەی ملەتێ من، ئەرێ عەشیرەتا من ل دەڤ هەوە ژ خودێ خۆشڤیتر و ب قەدرترە، و هەوە فەرمانا وی یا ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتی، ب ڕاستی خودایێ من ب کارێ هوین دکەن زانایە، و چو ل بەر بەرزە نابیت.

﴿٩٣﴾ و هەی ملەتێ من، کا هوین ل سەر چ کارینە، بکەن، ئەز ژی دێ ل سەر کارێ خۆ بم، ڤێجا هوین دێ زانن کا ئیزا دێ بۆ کێ ئێت کو وی ڕسوا و شەرمزار بکەت، و کا کی درەوینە، ڤێجا چاڤەڕێ بن ئەز ژی د گەل هەوە چاڤەڕێمە.

﴿٩٤﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە هاتی، مە شوعەیب و ئەوێت باوەری د گەل ئینایین ب دلۆڤانییا خۆ رزگار کرن، و دەنگەکێ ب هێز ئەوێت ستەمکاری کرین گرتن و هنگاڤتن، ڤێجا ئەو ل سەر چۆکان د خانییێت خۆدا مرن و بێ بزاڤ مان.

﴿٩٥﴾ هەروەکی ئەو ل وێرێ نە د ئاکنجی، و وێرێ چوجا ئاڤا نەبوویی، ڤێجا هیلاك و دویری ژ دلۆڤانییا خودێ بۆ خەلکێ مەدیەنێ، هەروەکی (ثمود) ژ دلۆڤانییا خودێ دویرکەڤتی.

﴿٩٦﴾ و ب ڕاستی مە مووسا ب نیشان و موعجیزەیێت خۆ، و ب بەلگە و نیشانێت ئاشکەرا هنارت.

﴿٩٧﴾ بۆ فیرعەونی و گرەگرێت وی، بەلێ ئەو ل دویڤ فەرمانا فیرعەونی چۆن و گوهێ خۆ دانە وی، و فەرمانا فیرعەونی ب خۆ نەیا دورست بوو.

﴿٩٨﴾ [فیرعەون] دێ ڕۆژا قیامەتێ کەڤیتە پێشییا ملەتێ خۆ، و دێ وان بەتە ناڤ ئاگری، و چ پیسە جهە، ئاگر جهێ مرۆڤی بیت.

﴿٩٩﴾ و ئەو د ڤێ دنیایێدا و ڕۆژا قیامەتێ ژی هاتنە دویرئێخستن ژ دلۆڤانییا خودێ، و چ دانەکا خرابە هاتییە دان بۆ وان [کو د دنیایێ و ئاخرەتێدا هاتینە دویرئێخستن ژ دلۆڤانییا خودێ].

﴿١٠٠﴾ و ئەڤە بەحس و خەبەرێت گوندانە ئەم بۆ تە ڤەدگێڕین، هندەك ژ وان گوندان یێت مایین، و هندەك ژێ بێ سەروشوینن.

﴿١٠١﴾ و مە ستەم ل وان نەکرییە [وەختێ مە ئەو ژ بەر کریارێت وان ئیزا دایین] بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ کر [ب گاوری و گونەهێت بوویینە ئەگەرێ تێچۆنا وان]، ڤێجا وەختێ فەرمانا خودایێ تە هاتی

[ب ئیزادانا وان]، بوت و پەرستییێت وان ئەوێت وان ژ بلی خودێ هەوار دکرنێ و دپەرستن فایدەیی وان نەدا، و ئیزا ژ وان نەدا پاش، و ژ زیانێ و هیلاکێ پێڤەتر سەنەمێت وان چو ییێ دی ل وان زێدە نەکر.

﴿١٠٢﴾ و هۆسا ئیزادانا خودایێ تە، خەلکێ وان گوندان دگریت وەختێ ئەو ستەمکار، ب ڕاستی ئیزادانا خودایێ تە زێدە ب ژان و گرانە.

﴿١٠٣﴾ ب ڕاستی ئەڤە [سەرهاتییێت بۆرین] نیشان و دەرسن بۆ وان ئەوێت ژ ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ دترسن، و ئەو ڕۆژەکە هەمی مرۆڤ دێ بۆ ئێنە کۆمکرن و دێ بینن.

﴿١٠٤﴾ و ئەم [وێ ڕۆژێ] گیرۆ ناکەین، و ب پاش نائێخین، ئەگەر بۆ ڕۆژەکا دیارکری نەبیت.

﴿١٠٥﴾ ڕۆژا دئێت کەس نائاخڤیت ب دەسویرا خودێ نەبیت، ڤێجا هندەك ژ وان بەخت ڕەش و بەرئیزانە، و هندەك ژێ بەختەوەر و کەیفخۆشن.

﴿١٠٦﴾ ڤێجا هندی ئەون ئەوێت بەخت ڕەش بوویین، ئەو د ئاگریدانە، و وان تێدا بێن بەردان و بێن هلکێشانەکا ب کول و کۆڤان هەیە.

﴿١٠٧﴾ و هەروهەر دێ تێدا بن، هندی ئەرد و ئەسمان هەبن [ئەرد و ئەسمانێت قیامەتێ]، ژ بلی گونەهکارێت موسلمانان، تەمەت گونەهێت خۆ دێ ئیزایێ خۆن، و ب حەزکرنا خودێ دێ ژێ دەرکەڤن، ب ڕاستی خودایێ تە چ یا بڤێت دێ کەت.

﴿١٠٨﴾ و هندی ئەون ئەوێت بەختەوەر بوویین د بەحەشتێدانە، هەروهەر دێ تێدا بن، هندی ئەرد و ئەسمان هەبن، ژ بلی هندێ ئەگەر خودێ بڤێت وان دەربێخیت، و ئەڤە خەلاتەکێ بێ ڤەبڕ و بێ دویماهیکە.

﴿١٠٩﴾ [هەی موحەممەد] ڤێجا تو ژ پویچییا پەرستنا وان ب گۆمان نەبە، ئەڤە هەر وان دپەرێسن ئەوێت باب و باپیرێت وان بەری نوکە دپەرستن، و ب ڕاستی ئەم دێ هەڤێ وان و بارا وان ژ ئیزایێ بێ کێماسی دەینە وان.

﴿١١٠﴾ و ب ڕاستی مە تەورات بۆ مووسایی ئینا و دایێ، پاشی ملەتێ وی ل سەر ڤێ کتێبێ ژێك جودابوون [هندەکان باوەری پێ ئینا، و هندەکان باوەری پێ نەئینا]، و ئەگەر پەیمانا پاشئێخستنا ئیزایا وان [بۆ ڕۆژا قیامەتێ] ژ خودایێ تە نەبایە، دا حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت، و ب ڕاستی ئەوێت تە درەوین ددانن، د ڕاستا ڤێ قورئانێدا یان د ڕاستا ئیزاییێدا ب گۆمانن.

﴿١١١﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە بێ کێم و کاسی جزایێ کار و کریارێت هەر کەسەکی ددەت، ب ڕاستی خودایێ تە ب کارێ ئەو دکەن ئاگەهدار و شارەزایە.

﴿١١٢﴾ ڤێجا ڕێکا خودێ بگرە و خۆ سەرڕاست بکە، هەروەکی ئەمرێ تە و ئەوێت تۆبەکرین د گەل تە هاتییە کرن، و نەدەنە سەر تخوبێت خودێ، و ب ڕاستی ئەو ب کار و کریارێت هوین دکەن بینەرە.

﴿١١٣﴾ و ب چو ڕەنگان مەیلا ستەمکاران نەکەن، ئەگەر ئاگر دێ هەوە هنگێڤیت [و دێ د ئاگرێ واندا سوژن]. و هەوە ژ خودێ پێڤە چو پشتەڤان نینن، و هاریکارییا هەوە ژی نائێتە کرن.

﴿١١٤﴾ [هەی موحەممەد] تو د هەردو ڕەخێت ڕۆژێدا [سپێدێ و ئێڤاری] و پشکەکێ ژ شەڤێ، نڤێژێ بکە، ب ڕاستی خێر و چاکی گونەهان پویچ دکەن، و ئەڤە دەرس و چامەیە بۆ وی یێ پێڤە بچیت.
﴿١١٥﴾ و بێنا خۆ فرەه بکە [ل سەر وێ خۆڕاگرتنا ئەمرێ تە پێ هاتییە کرن، و مەیل نەگرتنا ستەمکاران و کرنا نڤێژان]، ب ڕاستی خودێ خەلاتێ قەنجیکاران بەرزە ناکەت.
﴿١١٦﴾ بلا چەرخێت بەری هەوە زانایێت خودان هزر و ئەقل و ب دین بانە، و نەهییا خرابییێ د ئەردیدا کربانە، دا مە هەمی ب بەر ئیزایێ نەئێخستبانە، بەلێ کێمەك ژ وان ئەو بوون ئەوێت زانا و خودان هزر و ئەقل و دین، و نەهییا خرابییێ دکرن، و ئەو ئەو بوون ئەوێت مە ڕزگار کرین، و هندی ئەوێت ستەمکار بوون، ب دویڤ وێ خۆشییێ کەڤتن یا تێدا، و ئەو یێت گونەهکار بوون.
﴿١١٧﴾ و خودایێ تە نەئەو بوو یێ گوند ب ستەم و نەهەقی د هیلاك بربانە، و خەلکێ وان ب خۆ یێ قەنجیکار.
﴿١١٨﴾ و ئەگەر خودایێ تە ڤیابایە [جودایی نەبایە]، دا هەمی مرۆڤان کەتە ئێك ملەت، و ل سەر ئێك ڕێکێ کۆم کەت [وەکی ملیاکەتان]، و [مرۆڤ] بەردەوام دێ د ژێك جودا بن [هەر ئێك ل دویڤ دلێ خۆ دێ ڕێکا خۆ بۆ خۆ هەلبژێریت].
﴿١١٩﴾ ئەو نەبیت یێ خودێ دلۆڤانی پێ بری [کو ئەو ژی ئەهلێ سوننەتێ و جەماعەتێنە]، و ژ بەر هندێ [دا دلۆڤانییێ پێ ببەت] یێت داین، و فەرمانا خودایێ تە بۆری [ئەوا دبێژیت] ب ڕاستی ئەز دێ جەهنەمێ ژ مرۆڤ و ئەجنەیان تژی کەم.
﴿١٢٠﴾ و هەمی دەنگ و باسێت پێغەمبەران بۆ تە ڤەدگێڕین [ب چیرۆك دبێژین]، دا دلێ تە پێ موکوم بکەین، و د ڤێ سۆرەتێدا، هەقی، بۆ تە هات [کو چیرۆکێت پێغەمبەرانن، و کا چ ب سەرێ وان هات] و چامە و شیرەت و بیرئینانە، بۆ خودان باوەران.
﴿١٢١﴾ و [هەی موحەممەد] بێژە ئەوێت باوەرییێ نەئینن: ل سەر کارێ خۆ بن، و ل سەر ڕێکا خۆ بمینن، ئەم ژی ل سەر کار و ڕێکا خۆینە.
﴿١٢٢﴾ و چاڤەڕێ بن ب ڕاستی ئەم ژی چاڤەڕێینە [و دێ هوین زانن کا دویماهیك بۆ کێیە؟].
﴿١٢٣﴾ و زانینا غەیبا ئەرد و ئەسمانان ل دەڤ خودێیە، و هەمی کاروبار دێ ب بال ویڤە زڤڕن، ڤێجا وی بپەرێسە و خۆ هلپەسێرە وی، و پشتا خۆ ب وی گرێ بدە، و خودایێ تە ژ کار و کریارێت هوین دکەن نەیێ بێ ئاگەهە.

سۆرەتا یووسف

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١١١) ئایەتە

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن ئەلف، لام، ڕا، ئەڤە سێ تیپن ژ (٢٨) تیپێت زمانێ عەرەبی، نیشانن ل سەر ئیعجازا ڤێ قورئانێ کو عەرەبان پێ چێ نابیت قورئانەکا وەکی ڤێ بدانن، هەرچەندە زمانێ وان ژ عەینی تیپان پێکهاتییە و ئەڤە ئایەتێت قورئانا ڕۆنکەرن.

﴿٢﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ قورئانە ب زمانێ عەرەبی ئینا خوارێ، دا هوین تێ بگەهن.

﴿٣﴾ ئەم باشترین چیرۆك و سەرهاتییان [یێت ملەتێت بەرێ] بۆ تە ڤەدگێرین، ب ڕێکا وەحییا مە بۆ تە ئینایی ژ ڤێ قورئانێ، هەرچەندە بەری ئەڤ قورئانە بۆ تە بهێت، تو ژێ ژ بێ ئاگەهان بوویی [ژ چیرۆکا یووسفی و چیرۆکێت دی ژی].

﴿٤﴾ وەختێ یووسفی گۆتییە بابێ خۆ: بابۆ.. من د خەونا خۆدا ددیت یازدە ستێر و ڕۆژ و هەیڤ بۆ من د سوجدەییێدا بوون.

﴿٥﴾ [بابێ وی] گۆت: کوڕێ من، خەونا خۆ بۆ برایێت خۆ نەبێژە، ئەگەر [تو خەونا خۆ بۆ وان بێژی] دێ پیلانان بۆ تە دانن، ب ڕاستی شەیتان بۆ مرۆڤی دژمنەکێ ئاشکەرایە [دێ حەسویدییێ ئێخیتە د دلێ واندا، و وان د بەر دژمنایییا تەڕا کەت].

﴿٦﴾ هۆسا خودایێ تە، تە هەلدبژێریت و ڕاڤەکرنا خەونان نیشا تە ددەت، و نیعمەتا خۆ ل سەر تە و مالا یەعقووب تەمام دکەت هەروەکی بەری نوکە ل سەر هەردو بابێت تە، ئیبراهیم و ئیسحاقی تەمامکری، ب ڕاستی خودایێ تە یێ زانا و کاربنەجهە.

﴿٧﴾ ب ڕاستی بۆ پسیارکەران ژ جوهییان بەلگە و نیشان [ل سەر ڕاستییا پێغەمبەراتییا تە] و بۆ مرۆڤان چامە و عیبرەت یێت د چیرۆکا یووسف و برایێت ویدا هەین.

﴿٨﴾ وەختێ برایێت یووسفی گۆتین: یووسف و برایێ خۆ ژ مە خۆشڤیترن ل دەڤ بابێ مە، و ئەم ب خۆ کۆمەکین، ب ڕاستی بابێ مە یێ د خەلەتییەکا ئاشکەرادا [وەختێ ئەو پتر حەژ یووسف و برایێ وی دکەت، و وان ب سەر مە دئێخیت].

﴿٩﴾ [برایێت وی گۆتن:] یووسفی بکوژن، یان ژی باڤێژنە ئەردەکێ دویر [کو نەشێت بزڤڕیت] بابێ هەوە دێ بۆ هەوە ب تنێ مینیت، و پشتی ڤێ گونەهێ [تۆبە بکەن]، و ببنە مرۆڤێت قەنجیکار.

﴿١٠﴾ ئێك ژ وان گۆت: یووسفی نەکوژن، و ئەگەر هەوە بڤێت تشتەکی ب سەری بینن باڤێژنە د تارییا بنێ بیرێدا، هندەك کاروانی دێ هەلگرن [و د گەل خۆ دێ بەنە جهەکێ دویر کو ژ بابێ خۆ بەرزە ببیت].

﴿١١﴾ [پشتی نەخشە كێشایین و ئێك دەنگ بوویین ل سەر پیلان و ئۆیینا خۆ، دەست ب پێنگاڤێت ب كار كرن، و هاتنە دەڤ بابێ خۆ] گۆتن: بابۆ.. بۆچی باوەرییا تە ل سەر یووسفی ب مە نائێت، و ب ڕاستی مە خێرا وی دڤێت، و ئەم بۆ وی دلسۆژین.

﴿١٢﴾ سوبەهی د گەل مە بهنێرە، دا تێر فێقی بخۆت و تێر یارییان بكەت، و ب ڕاستی ئەم بۆ وی پارێزڤانین.

﴿١٣﴾ [یەعقووبێ بابێ یووسفی] گۆت: ب ڕاستی بێنا من نائێت، و دێ ب خەم كەڤم هوین وی ببەن، و ئەز دترسم هەوە های ژێ نە، گورگ وی بخۆت.

﴿١٤﴾ گۆتن: ئەگەر گورگ وی بخۆت، و ئەم ب خۆ كۆمەكا ب هێز، هنگی ئەمین یێت خوسارەت.

﴿١٥﴾ ڤێجا وەختێ وان ئەو د گەل خۆ بری، هەمییان خۆ كرنە ئێك وی بێخنە د بنێ بیرێدا [و وەختێ وان ئەڤ نەخشەیە بۆ دگێڕا، و كار دكر باڤێژنە د بیرێدا]، مە وەحی بۆ یووسفی هنارت، دێ ڤی كارێ وان بۆ وان بێژی، و وان های ژ خۆ نە.

﴿١٦﴾ و ب شەڤ هاتنە دەڤ بابێ خۆ و دكرنە گری.

﴿١٧﴾ گۆتن: ب ڕاستی ئەم چۆبوویین مە بەریكانە دكر، و مە یووسف هێلابوو ل دەڤ تشتێت خۆ، و گورگی ئەو خوار، و تو قەت ژ مە باوەر ناكەی، خۆ ئەگەر ئەم د ڕاستگۆ ژی بین.

﴿١٨﴾ و خوینەكا ژ درەو ل قەمیسێ وی دابوون [و قەمیسێ ب خوینڤە بۆ بابێ خۆ ئینان، دا باوەر ژ وان بكەت كو گورگی یووسف یێ خواری]. یەعقووبی گۆت: [نەخێر وەنینە چو گورگان یووسف نەخوارییە، و ئەڤە خوینەكا ژ درەوە هەوە ل قەمیسێ وی دایی] بەلێ دلخوازییا هەوە كارەكێ مەزن د دەرهەقێ یووسفیدا بۆ هەوە خەملاندییە، و ل بەر هەوە ب ساناهی ئێخستییە، ڤێجا بێنفرەهییا من بێنفرەهییەكا جوانە، گازندە تێدا بەس بۆ خودێیە، و ئەز هاریكارییێ ژ خودێ دخوازم ل سەر ڤێ یا هوین دبێژن.

﴿١٩﴾ و كاروانەك هات [ل سەر وێ بیرێ دانا] و ئاڤگێڕێ خۆ هنارتن [دا بۆ وان ئاڤێ ژ بیرێ هەلكێشیت]، ڤێجا وی ژی سەتلا خۆ داهێلا بیرێ [یووسفی خۆ ب سەتلكێ و وەریسیڤە گرت و پێ دەركەڤت] ئینا گۆت: وەی ڤێ مزگینییێ، ئەڤە لاوەكە، و ئاڤگێڕان یووسف ژ هەڤالێت خۆ ڤەشارت و نەگۆتە وان مە یێ ژ بیرێ ئیناییە دەر، و بۆ فرۆتنێ د گەل خۆ برن، و خودێ ب خۆ ب ئەوا ئەو دكەن [برایێت یووسفی و یێ ئەو كڕی] ب ئاگەهـ و زانایە.

﴿٢٠﴾ و برایێت وی ئەو ب بهایەكێ كێم، ب چەند دەرهەمەكان فرۆتە وان، ل دەڤ وان هند یێ ب بها نەبوو [و هند دل ل سەر نەبوون، لەوا ب بهایەكێ كێم فرۆتن].

﴿٢١﴾ و ئەوێ یووسف ل مسرێ كڕی گۆتە ژنا خۆ: قەدرێ وی بگرە، و جهێ وی خۆش بكە، بەلكی ب كێر مە بهێت یان ژی بكەینە كوڕێ خۆ، و هۆسا [مە ئەو ژ برایێت وی ڕزگاركر و ژ بیرێ ئینا دەرێ و برە د مالەكا زەنگیندا كو حەژێ بكەن، و حسێب بكەن كوڕێ خۆ] مە ئەو خۆجهـ كر د ئەردێ مسرێدا

[و بوو خودانێ ئەمر و نەهییان]، و دا ڕاڤەکرنا خەونان نیشا بدەین و خودێ ل سەر کارێ خۆ یێ زالە [ئانکو چاوا بڤێت دێ وەسا کەت]، بەلێ باراپتر ژ خەلکی ڤێ نوزانن.

﴿٢٢﴾ ڤێجا وەختێ یووسف گەهشتییە کاملانا خۆ [ژ ئەقلی و هێزێڤە]، مە پێغەمبەراتی و زانین دایێ، و هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین.

﴿٢٣﴾ و ئەوا یووسف د مالا وێدا [کابانییا سەروەرێ مسرێ] بۆ دەستێڤەدانا خۆ [بۆ نڤینا خۆ] ب فندوفێل داخوازا یووسف کر، و دەرگەه هەمی گرتن، و گۆتە یووسف: دێ ب لەز پێشڤە وەرە [یووسفی] گۆت: ئەز خۆ ب خودێ دپارێزم ژ وی تشتێ تو ژ من دخوازی، ب ڕاستی مالخۆیێ مالێ [سەروەرێ مسرێ] سەروەرێ منە، وی قەنجی یێت د گەل من کرین و جهێ من یێ خۆشکری، ب ڕاستی خودێ خائین و ستەمکاران سەرفەراز ناکەت.

﴿٢٤﴾ ب ڕاستی وێ ئەو کرە د دلێ خۆدا و قەستا وی کر، و ئەگەر یووسف ژی نیشان و بەلگەیێت خودایێ خۆ نەدیتبان، دا کەتە دلێ خۆ دربەکی دانیتێ، یان دا بەر ب وێڤە چیت، وەسا مە نیشانا خودایێ وی نیشادا، دا خیانەت و دەهمەنپیسییێ ژێ بدەینە پاش، ب ڕاستی ئەو ژ بەندەیێت مە یێت هەلبژاتییە.

﴿٢٥﴾ و هەردو بەزینە دەرگەهی [یووسفی دڤیا دەرگەهی ڤەکەت و برەڤیت، و ژنا سەروەری دڤیا د بەرڕا بکەت، دا نەهێلیت دەرکەڤیت]، و قەمیسێ وی ژ پشتێڤە گرت و کێشا و دڕاند، و هەردووکان زەلامێ ژنێ د دەرگەهیدا دیت، ئینا ژنێ گۆت: جزایێ وی کەسی چیە یێ خرابی بۆ مالا تە بڤێت و خیانەتێ ل تە بکەت، ژ هندێ پێڤەتر بێتە زیندانکرن یان ب ئیزایەکا دژوار بێتە ئیزادان.

﴿٢٦﴾ [یووسف] گۆت: وێ ب خورتی ئەز داخوازکرمە دەڤ خۆ [ئەز ژ بەر وێ ڕەڤیم دا دەرکەڤم، تو هاتییە د دەرگەهیدا] و د وی وەختیدا شاهدەکی ژ مالا وێ شادەیی دا [و گۆت]: ئەگەر قەمیسێ وی [یێ یووسفی] ژ بەرڤە دڕیابیت، ژنا تە ڕاست دبێژیت، و ئەو [یووسف] ژ درەوینانە.

﴿٢٧﴾ و ئەگەر قەمیسێ یووسف ژ پشتڤە دڕیابیت [ئەوێ] درەو کر و [یووسف] ژ ڕاستگۆیانە.

﴿٢٨﴾ ڤێجا وەختێ دیتی قەمیسێ وی ژ پشتێڤە یێ هاتییە دڕاندن، ئینا گۆت: ب ڕاستی ئەڤە ژ فندوفێلێت هەوەنە، ب ڕاستی فندوفێلێت هەوە ژنان د مەزنن.

﴿٢٩﴾ [زەلامێ ژنێ (سەروەرێ مسرێ)] گۆت: هەی یووسف چاڤێ خۆ ژ ڤی تشتی بگرە، و بۆ کەسێ نەبێژە و [گۆتە ژنێ] تو ژی داخوازا لێبۆرینێ ژ گونەها خۆ بکە، ب ڕاستی تو ژ مرۆڤێت خەلەت بوویی.

﴿٣٠﴾ و کۆمەکا ژنان د باژێریدا گۆتن: ژنا سەروەرێ مسرێ بەردەستکێ خۆ داخواز دکەتە دەڤ خۆ، ب ڕاستی ڤیانا وی پەردەیا دلێ وێ هنگاڤتییە، ب ڕاستی ئەم وێ د خەلەتییەکا ئاشکەرادا دبینین.

﴿٣١﴾ ڤێجا وەختێ [ژنا سەروەری] نەکامییا وان بهیستی، هنارتە دویڤ وانڕا، و بالگەه بۆ ئامادەکرن، و هەر ئێکێ کێرەك بۆ ئینا و داڤێ، ئینا گۆتە یووسف: دەرکەڤە ناڤ وان [خۆ نیشا وان بدە]، ڤێجا وەختێ

چاڤێ وان ب یووسفی کەڤتی، مەزن و بێ نموونە دانان [های ژ خۆ نەمان]، و دەستێت خۆ بڕین و گۆتن: حاشای خودێ ئەڤە مرۆڤ بیت، ئەڤە ژ ملیاکەتەکێ ب ڕێز و خودان قەدر پێڤەتر نینە.

﴿٣٢﴾ [ئینا ژنا سەروەرێ مسرێ] گۆت: ئەها ئەڤە بوو یا هەوە بۆ من دکرە کێماسی و ئەز پێ لۆمەدار دکرم، و ب ڕاستی من ئەو پێ داخوازکرییە دەڤ خۆ، و خۆ دا پاش و خۆ ئاسێ کر، و ئەگەر ئەو تشتێ ئەز ژێ دخوازم نەکەت، بێ گۆمان دێ ئێتە زیندانکرن، و دێ بیتە ژ وان ئەوێت ڕسوا و ڕەزیل.

﴿٣٣﴾ یووسفی گۆت: خودێوۆ، من زیندان پێ خۆشترە ژ وێ یا ئەو داخوازا من بۆ دکەن، و ئەگەر تو فندوفێلێت وان ژ من نەدەیە پاش، دێ ب نك وانڤە چم، و دێ بمە ژ نەزانان.

﴿٣٤﴾ ڤێجا خودێ دوعایا وی قەبویل کر، و فندوفێلێت وان ژێ دانە پاش، ب ڕاستی خودێ گوهدێر و زانایە.

﴿٣٥﴾ پاشی بۆ وان [کاربدەستان] وەسا دیاربوو، پشتی بەلگە و نیشان ل سەر بێ گونەهی و ڕوی سپیاتییا یووسفی دیتین، [یا باش ئەوە] هەتا دەمەکێ نەیێ ئاشکەرا زیندان بکەن [دا هزرا گونەهکارییێ ژێ بێتەکرن، و شەرما خۆ ژی پێ بڤەشێرن].

﴿٣٦﴾ و دو گەنج د گەل وی چۆنە د زیندانێڤە [ئێك نانپێژێ خوندکاری بوو، یێ دی ئاڤگێڕێ وی بوو]، ئێك ژ وان گۆت: من د خەونا خۆدا ددیت من تری دگڤاشت و مەی (عەرەق) چێ دکر، و یێ دی گۆت: من ددیت نان ل سەر سەرێ من بوو و بالندەیان ژێ دخوار، ڤێجا تو بۆ مە ڕاڤەکرنا ڤێ بێژە، ب ڕاستی ئەم تە خۆش مرۆڤ و جوامێر دبینین.

﴿٣٧﴾ [یووسفی گۆت] هێژ خوارن نەهاتییە بەر هەوە ئەگەر من بۆ هەوە نەگۆتبیت کا چ خوارنە، بەری بۆ هەوە بهێت، و ئەڤە ئەو زانینەیە یا خودایێ من نیشا من دایی، ب ڕاستی من دینێ ملەتەکی یێ هێلایی باوەرییێ ب خودێ نائینن، و ژ ئاخرەتێ ژی بێ باوەرن.

﴿٣٨﴾ و من دینێ باب و باپیرێت خۆ ئیبراهیم و ئیسحاق و یەعقووبی گرت، و بۆ مە [مال پێغەمبەران] دورست نینە ئەم تشتەکی بۆ خودێ بکەینە هەڤپشك، و ئەڤە [کو ئەم پێغەمبەر ژ گونەهان پارستینە] کەرەما خودێیە، ل سەر مە و ل سەر مرۆڤان [دەمێ پێغەمبەر بۆ ڕاستەڕێکرنا وان هاتینە هنارتن]، بەلێ پا باراپتر ژ مرۆڤان [ڤێ نوزانن] سوپاسییا خودێ ناکەن.

﴿٣٩﴾ هەی هەڤالێت من یێت زیندانێ، ئەرێ پەرستییێت بەلاڤ و جودا جودا چێترن، یان خودایێ تاك و تەنیا، ئەوێ هەمی تشت بۆ مەزناتییا خۆ داچەماندین.

﴿٤٠﴾ ئەو پەرستییێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن ژ ناڤان پێڤەتر نینن، هەوە و باب و باپیرێت خۆ یێت ب ناڤکرین [و پەرستی دانایین]، خودێ چو بەلگە و نیشان پێ نەهنارتینە، ژ خودێ پێڤەتر کەس حوکمی د چێکرییاندا ناکەت، ئەمرێ کری کو هوین ژ وی پێڤەتر چو نەپەرێسن، ئەڤەیە دینێ ڕاست و دورست بەلێ پاراپتر ژ خەلکی ڤێ نوزانن.

﴿٤١﴾ هەی هەڤالێت من یێت زیندانێ، هندی ئێك ژ هەوەیە دێ زڤڕیتەڤە سەر كارێ خۆ، و دێ مەیێ (عەرەقێ) دەتە سەروەرێ خۆ، و هندی یێ دییە دێ ب دارێڤە ئێتە هەلاویستن و دێ ئێتە كوشتن، و بالندە دێ سەرێ وی خۆن، و ئەو كارێ هوین هەردو ژ من دپرسن ب دویماهیك هات و [ئەوا من گۆتییە هەوە] دێ هەر چێ بیت ژی.

﴿٤٢﴾ و یووسفی گۆتە وی، یێ وی هزردكر، ژ هەردووكان ئەو دێ ئێتە بەردان، بەحسێ من ل دەڤ خوندكارێ خۆ بكە [چیرۆكا من بۆ بێژە بەلكی من ژ ڤێرێ دەربێخیت و بزانیت ئەز یێ بێ گونەهم] بەلێ شەیتانی ژ بیرێ بر بەحسێ یووسفی بۆ خوندكارێ خۆ بكەت. ڤێجا چەند سالەكان یووسف ما د زیندانێڤە.

﴿٤٣﴾ [پشتی دەمەكی خوندكارێ مسرێ ب خۆ، خەونەك دیت و هەمی خەونزان كۆمكرن، بەلێ كەس ب سەر ڕاڤەكرنا خەونا وی هەلنەبوو] خوندكاری گۆت: ب ڕاستی من د خەونێدا ددیت، حەفت چێلێت قەلەو، حەفتێت لاواز ئەو [یێت قەلەو] دخوارن، و من ددیت حەفت گولیییێت كەسك یێت دانگرتی، حەفتێت دی یێت هشك خۆ تێ ئالاندبوون و كەڤتبوونە سەر، ڤێجا گەلی ڕویسپی و ماقویلان، ڕاڤەكرنا ڤێ خەونا من، بۆ من بێژن، ئەگەر هوین ڕاڤەكرنا خەونان بزانن.

﴿٤٤﴾ گۆتن: ئەڤە تێكەلەخەونن، ئەم چو ژ ڕاڤەكرنا تێكەلەخەونان نوزانین.

﴿٤٥﴾ و ئەوێ ژ وان هەردووكان [ئەوێت د گەل یووسفی د زیندانێڤە] هاتییە بەردان، و پشتی دەمەكێ درێژ ژ نوی یووسف هاتییە بیرێ، گۆت: ئەز دێ بۆ هەوە ڕاڤەكرنا ڤێ خەونێ بێژم، كا من بهنێرنە زیندانێ دەڤ یووسفی.

﴿٤٦﴾ [ڤێجا وەختێ چۆیە دەڤ یووسفی د زیندانێڤە] گۆت: یووسف هەی مرۆڤێ زێدە ڕاستگۆ، كا بۆ مە ڤێ خەونێ ڕاڤە بكە، حەفت چێلێت لاواز حەفت چێلێت قەلەو دخوارن، و حەفت گولیییێت هشك خۆ ب سەر حەفتێت كەسك دادابوو، دا ئەز بزڤڕمە ناڤ خەلكی، و ڕاڤەكرنا ڤێ خەونێ بزانن و قەدرێ تە ژی بزانن، و تە ژ زیندانێ دەربێخن.

﴿٤٧﴾ [یووسفی] گۆت: حەفت سالان ل سەرئێك و بێ ڤەبڕین، وەكی هەرجار چاندنا خۆ بكەن، ڤێجا یێ هەوە دروی بهێلنە د گولییا ویدا، ئەو كێم نەبیت ئەوا هوین دخۆن.

﴿٤٨﴾ پاشی پشتی هنگی [ڤان سالان] دێ حەفت هشكە سالێت گران هێن ئەڤا هەوە بۆ هلگرتی و دانایە سەرئێك، هەمییێ دێ خۆن، ئەو كێم نەبیت یێ هەوە بۆ تۆڤی ڕاكری.

﴿٤٩﴾ پاشی پشتی ڤان سالان، سالەك دێ ئێت، باران دێ ب خەلكیڕا گەهن [دێ بیتە بەرفرەهی]، و دێ بۆ خۆ تێدا دۆشاڤێ و شەربەتێ و ڕوینی ڤەگرن.

﴿٥٠﴾ و خوندكاری گۆت: كا یووسفی بۆ من بینن، ڤێجا وەختێ ئێلچییێ خوندكاری هاتییە دەڤ، [یووسفی] گۆتێ: بزڤڕە دەڤ خوندكارێ خۆ، و بێژێ [پسیارێ ژێ بكە] وان ژنان چ بوو ئەوێت دەستێت خۆ بڕین؟ ب ڕاستی خودایێ من ئاگەهـ ژ فندوفێلێت وان هەیە.

﴿٥١﴾ [خوندكارى گازى وان ژنان كر] و گۆتىَ: هەوە چ بوو وەختىَ هەوە يووسف داخوازكرييە دەڤ خۆ [ئەرىَ هەوە خرابييەك ژىَ ديتبوو] گۆتن: حاشايى خودىَ [ئەو خرابييەكىَ بكەت] مە چو خرابى ژىَ نەديتييە [وىَ گاڤىَ] ژنا سەروەرى گۆت: ئەها ڤىَ گاڤىَ ڕاستى دياربوو، من ئەو يىَ داخوازكرى و ئەو يىَ بەرييە، و ئەو ب ڕاستى ژ ڕاستگۆيانە.

﴿٥٢﴾ يووسف گۆت: من ئەڤ داخوازە كر [كو خوندكار پسيارا وان ژنان بكەت، كا وان چ بوو، بەرى ئەز ژ زيندانىَ دەركەڤم] دا سەروەر [عەزيزىَ مسرىَ] بزانيت من د پشتڕا خيانەت لىَ نەكرييە، ب ڕاستى خودىَ فندوفێلێت خائينان ب سەر نائێخيت.

﴿٥٣﴾ و ئەز ب ڕاستى خۆ بەرى ناكەم كو چو خەلەتييان ناكەم [يووسفى ئەڤ ئاخڤتنە ژ جوامێرييا خۆ گۆت]، ب ڕاستى نەفس زێدە خرابيخوازە، ئەو [نەفس] تىَ نەبيت يا خودىَ دلۆڤانى پىَ برى و پارستى، ب ڕاستى خودايىَ من گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٥٤﴾ و خوندكارى گۆت: وى [يووسفى] بۆ من بينن، ئەز دىَ وى بۆ خۆ ب تنىَ گرم [ڤێجا وەختىَ يووسف هاتييە دەڤ خوندكارى] د گەل ئاخڤت و گۆتىَ: تو ئەڤرۆ ل دەڤ مە خودان جهـ و خودان دەستهەلات و ئەميندارى ل سەر هەمى تشتان.

﴿٥٥﴾ يووسفى گۆت: تو من دانە سەر گەنجخانەيێت مسرىَ [گەنجخانەيێت پارە و خوارن تێدا، دا ب عەدالەت بەلاڤ بكەت و بكەتە ڕێكەك پىَ بگەهيتە خەلكىَ مسرىَ، دا پەرستنا بوتان بهێلن و باوەرييىَ ب خودىَ بينن]، ب ڕاستى ئەز يىَ ئەمين و پارێزەرم، و زانامە ب ڕێكێت بەلاڤكرنا وان.

﴿٥٦﴾ و هۆسا [مە ئەو ژ زيندانىَ دەرئێخست و ئێخستە دلىَ خوندكارى، دا بدانيتە سەر گەنجخانەيێت مسرىَ] مە يووسف د مسرێدا ب جهـ كر كو خودان شيان و ئەمر بيت، هەر جهىَ بڤێت ل مسرىَ بۆ خۆ بكەتە جهـ و خانى، و ئەم ب دلۆڤانييا خۆ قەنجى و كەرەمان دگەهينينە وى يىَ مە بڤێت، و ئەم خەلاتىَ قەنجيكاران بەرزە ناكەين.

﴿٥٧﴾ و خەلاتىَ ئاخرەتىَ بۆ وان، ئەوێت باوەرى ئينايين و ژ خودىَ دترسيان، چێترە.

﴿٥٨﴾ و برايێت يووسف هاتن و چۆنە دەڤ، وى ئەو نياسين، و وان ئەو نەدنياسى.

﴿٥٩﴾ ڤێجا وەختىَ يووسف بارىَ وان داگرتى، گۆت: ئەگەر هوين جارەكا دى هاتن برايىَ خۆ يىَ بابىَ بۆ من بينن، ما هوين نابينن ئەز ب دورستى دپيڤم، و ئەز چێترين قەدرگرم بۆ مێڤانان.

﴿٦٠﴾ ڤێجا ئەگەر هوين وى برايىَ خۆ بۆ مە نەئينن، هەوە چو بار ل دەڤ من نينن، و نێزيكى من ژى نەبن.

﴿٦١﴾ گۆتن: ب ڕاستى ئەم دىَ داخوازىَ ژ بابىَ وى كەين و د بەرڕا كەين، و ئەم دىَ كەين و بىَ تەقسيرى.

﴿٦٢﴾ و يووسفى گۆتە خزمەتكارێت خۆ: متايىَ وان بێخنە د ناڤ بارێت واندا، بەلكى وەختىَ دزڤڕنە ناڤ مرۆڤێت خۆ پىَ بحەسن [وان خوارن بىَ بەرانبەر يا ژ مسرىَ ئينايى]، و بەلكى جارەكا دى بزڤڕنەڤە.

﴿٦٣﴾ ڤێجا وەختێ زڤڕینە دەڤ بابێ خۆ، گۆتن: بابۆ ژ پیڤانێ [ژ ئێرە و پێڤە] ئەم هاتینە بێ بارکرن [ئەگەر تو برایێ مە د گەل مە نەهنێری]، ڤێجا برایێ مە د گەل مە بهنێرە دا تشتێ مە بڤێت بۆ مە بێتە پیڤان، هەبیت، و ب ڕاستی ئەم دێ چاڤێ خۆ باش دەینێ.

﴿٦٤﴾ گۆت: ئەرێ ئەز ژ هەوە ئێمن ببم ل سەر، هەروەکی بەری نوکە ئەز ژ هەوە ئێمن بووییم ل سەر برایێ وی یووسف [و هوین دزانن کا چ ب سەرێ وی هات]، و خودێ چێترین پارێزڤانە، و دلۆڤانترین دلۆڤانە [ئانکو من ئەو هێلا ب هیڤییا خودێڤە ئەو پارێزییێ بۆ من لێ بکەت، و ل من بزڤڕینیتەڤە، ئەگەر بهێلمە ب هیڤییا هەوەڤە، ئەو ژی دێ د ڕێکا یووسفیدا چیت].

﴿٦٥﴾ ڤێجا وەختێ بارێت خۆ ڤەکرین، متایێ خۆ دیتن یێ ل وان هاتییە زڤڕاندن، گۆتن: بابۆ ما مە چ یێ دی دڤێت، ئەڤە متایێ مە یێ ل مە هاتییە زڤڕاندن [ڤێجا برایێ مە د گەل مە بهنێرە]، ئەم دێ خوارنێ بۆ مرۆڤێت خۆ ئینین، و برایێ خۆ پارێزین و بارێ حێشترەکێ دێ ل خۆ زێدەکەین، و ئەڤ بارە ل سەر خوندکاری نە گەلەکە.

﴿٦٦﴾ [یەعقووبی] گۆت: هەتا هوین بۆ من ئەهد نەکەن ب خودێ، کو هوین دێ بۆ من ئیننەڤە، ژ بلی هندێ دۆرماندۆرێت هەوە بێنەگرتن و هوین نەچار ببن [ئەگەر نە، ئەز د گەل هەوە ناهنێرم]، ڤێجا وەختێ وان ئەهد (پەیمان) داییێ، گۆت: خودێ ل سەر ئەوا هوین دبێژن ئاگەهدار و زێرەڤانە.

﴿٦٧﴾ و [یەعقووبی] گۆت: کوڕێت من د دەرگەهەکی ب تنێڕا نەچنە ژۆر، و د گەلەك دەرگەهانڕا هەڕنە ژۆر، و ئەز نەشێم ئەو تشتێ خودێ بۆ هەوە نڤێسی ژ هەوە بدەمە پاش، و حوکم و فەرمان بەس یێت خودێنە، من پشتا خۆ پێ گرێدا، و یێت بڤێن پشتا خۆ قاهیم بکەن، بلا پشتا خۆ ب خودێ قاهیم بکەن. [ئەوێت خۆ دهێلنە ب هیڤییەکێڤە بلا خۆ بهێلنە ب هیڤییا خودێڤە].

﴿٦٨﴾ ڤێجا وەختێ ئەو ب ژۆر کەڤتین وەکی بابێ وان گۆتییە وان، و وی [یەعقووبی] نەدشیا تشتێ خودێ بۆ وان ڤیایی (نڤێسی) ڤەگریت یان ژێ بدەتە پاش، بەلێ تشتەك د دلێ ویدا بوو وی ژ دلێ خۆ دەرئێخست [دڤیا کوڕێت وی پێکڤە نەئێنە دیتن و کەس چاڤان ل وان نەدەت، لەوا گۆتە وان: پێکڤە د ئێك دەرگەهیڕا نەچنە ژۆر]، و ب ڕاستی ئەو [یەعقووب] یێ خودان زانینە [دزانیت قەدەرا خودێ دێ هەر ئێت و کەس نەشێت خۆ بدەتە بەر و ڤەگریت] ژ وێ زانینا مە نیشا دایی، بەلێ پا باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن.

﴿٦٩﴾ ڤێجا وەختێ چۆیینە دەڤ یووسف، [یووسف] برایێ خۆ ئینا دەڤ خۆ، گۆتێ: ئەز برایێ تەمە [یێ دەیبابی]، ڤێجا تو ژ بەر ئەوا وان دکر ب خەم نەکەڤە.

﴿٧٠﴾ ڤێجا وەختێ بارێت وان داگرتین، ترارێ ئاڤڤەخوارنێ کرە د بارێ برایێ خۆ یێ دەیبابیدا [پشتی کاروان ب ڕێ کەڤتی]، پاشی بانگهلدێرەکی گازیکر گەلی کاروانییان [ڕاوەستن] هوین دزیکەرن [هەوە دزی یا کری].

﴿٧١﴾ [برایێت یووسفی] ل وان زڤڕین و گۆتن: چ یێ هەوە بەرزەبوویییە.

﴿٧٢﴾ گۆتن: ترارێ ئاڤڤەخوارنا خوندکاری یێ بەرزەبوویی، و هەر کەسێ بینیت [بەری ئەم سەحکەینە هەوە]، دێ بارەکێ حێشترێ دەینێ و ئەز کەفیل.

﴿٧٣﴾ [برایێت یووسفی] گۆتن: ب خودێ هوین ب خۆ دزانن، ئەم نەهاتینە دا خرابییێ د ئەردیدا بکەین، و مە چوجا دزی نەکرییە [و ئەم نە دزیکەرین].

﴿٧٤﴾ گۆتن: پا جزایێ وی یێ ترار دزی چیە، ئەگەر هوین درەوین دەرکەڤتن؟

﴿٧٥﴾ [برایێت یووسف] گۆتن: هەر کەسێ ترار د بارێ ویدا هاتە دیتن، ئەو ب خۆ شوینا تراریێە، ئەم هۆسا دزیکەران جزا دکەین.

﴿٧٦﴾ ئینا ژ بارێ وان دەست پێ کر، بەری یێ برایێ خۆ [دا شکێ نەبن کو ئەڤە پیلانەکە هاتییە دانان]، پاشی [ترار] ژ بارێ برایێ خۆ یێ دەیبابی ئینادەر، و هۆسا مە ئەو کار نیشادا [دا بگەهیتە وی تشتێ وی دڤیا]، و ئەو نەدشیا برایێ خۆ ل دویڤ بڕیارا [حوکمێ] خوندکاری بگەهینیتە خۆ [ئەگەر ئەڤە نەکربایە] ژ بلی حەزکرنا خودێ، هەر کەسێ مە بڤێت دێ پایەبلند کەین، و د سەر هەر زانایەکیڕا یێ ژێ زاناتر و شارەزاتر هەیە.

﴿٧٧﴾ [برایێت یووسف] گۆتن: ئەگەر وی دزی کربیت، ب ڕاستی برایەکێ وی ژی بەری وی دزی کربوو، و یووسف ئاخڤتنا وان داعویرا و خۆ ب سەرڤە نەبر، یا د دلێ خۆدا بۆ وان دیار نەکر، گۆت: کەس ژ هەوە خرابتر نینە [هوین ئەون یێت هەوە برایێ خۆ ژ بابێ خۆ دزی]، و ئەوا هوین دبێژن، خودێ چێتر دزانیت.

﴿٧٨﴾ گۆتن: ئەزبەنی، ب ڕاستی وی [مەخسەد برایێ دەیبابی یێ یووسف] بابەکێ پیر و دانعەمر یێ هەی [بێنا وی بێی وی نائێت]، ڤێجا تو ئێکی ژ مە شوینا وی بگرە، ب ڕاستی ئەم تە ژ ڤەنجیکاران دبینین [ڤێجا ڤێ ڤەنجییێ د گەل مە بکە].

﴿٧٩﴾ [یووسف] گۆت: خودێ نەکەت، ئەم ئێکی ژ وی پێڤەتر بگرین، یێ مە متایێ خۆ ل دەڤ گرتی [خودێ مە ژ ڤێ بپارێزیت]، ب ڕاستی [ئەگەر ئەم وەبکەین]، وی وەختی ئەم دێ ژ ستەمکاران بین.

﴿٨٠﴾ ڤێجا وەختێ ئەو ژێ بێ هیڤی بوویین، خۆ ڤەدەرکرن و بوو پست پستا وان د گەل ئێك، برایێ وان یێ ژ هەمییان مەزنتر گۆت: ئەرێ ما هوین نوزانن بابێ هەوە پەیمانا ژ هەوە وەرگرتی [کو هوین کوڕێ وی بپارێزن، و بۆ بزڤڕیننەڤە]، و ما هوین نوزانن هەوە بەری نوکە چ سستی یا د دەرهەقێ یووسفدا کری. ڤێجا ئەز ئەردێ مسرێ ناهێلم هەتا بابێ من دەستویرییا من نەدەت، یان خودێ بڕیارا خۆ د دەرهەقێ مندا بدەت [کو ژێ دەرکەڤم یان بمرم، یان شیانێ بدەتە من ئەز برایێ خۆ ژ وان بستینم]، و ئەو چێترین حاکمە.

﴿٨١﴾ بزڤڕنەڤە دەڤ بابێ خۆ و بێژنێ: بابۆ.. کوڕێ تە دزی کر، و مە شادەیی ل سەر نەدایییە ب وی نەبیت یێ مە [ژ شەریعەتێ تە] زانی [کو یێ دزییێ بکەت، دێ پێشڤە ئێتە گرتن]، و مە چو ژ غەیبێ نەدزانی [وەختێ مە پەیمان داییە تە، مە نەدزانی دێ دزییێ کەت و ئێتە گرتن].

﴿٨٢﴾ [و ئەگەر تو باوەر نەكەی] پسیارا خەلكێ وی گوندی بكە ئەوێ ئەم چۆیینێ [مەخسەد ئێكی بهنێرە مسرێ و پسیارا خەلكێ وێ بكە]، دیسا پسیارا وی كاروانی بكە ئەوێ ئەم د گەل هاتین، و ب ڕاستی ئەم ڕاست دبێژین.

﴿٨٣﴾ [پشتی ئەو زڤڕینە دەڤ بابێ خۆ و ئاخڤتنا برایێ مەزن بۆ گۆتی]، ئینا [یەعقووبی] گۆت: بەلێ دلێ هەوە كارەك ل بەر هەوە جوان كر و هەوە كر، ڤێجا بێنفرەهییا من بێنفرەهییەكا جوانە و یا بێ گازندەیە، هیڤی دكەم خودێ هەمییان ل من بزڤڕینیت [یووسف و برایێ وی و ئەڤێ دی ئەوێ مایییە ل مسرێ]، ب ڕاستی خودێ یێ زانایە [ب ڕەوشا من]، و كاربنەجهە [د ڤێ جەڕباندنێدا بۆ من].

﴿٨٤﴾ و یەعقووبی بەرێ خۆ ژ وان وەرگێڕا، و گۆت: ئاخ بۆ كول و كۆڤانێت یووسف، و هەردو چاڤێت وی ژ خەمێت یووسفیدا سپی بوون [هندی ڕۆندك باراندن]، و یێ تێر و تژی بوو ژ كەربێ، و كەربا خۆ دادعویرا.

﴿٨٥﴾ گۆتن: ب خودێ تو هەر دێ مینی هزرا یووسفی كەی، هەتا تو بەر ب هیلاكێڤە دچی یان ژێ دمری.

﴿٨٦﴾ گۆت: ب ڕاستی ئەز كول و كۆڤانێت خۆ بەس حەوالەی خودێ دكەم، و یا ئەز ژ خودێ دزانم، هوین نوزانن [خەونا یووسف خەونەكا ڕاستە و دێ هەر چێ بیت].

﴿٨٧﴾ كوڕێت من، هەڕن ل یووسف و برایێ وی بگەڕن و ژ ڕەحما خودێ بێ هیڤی نەبن، و ب ڕاستی ژ بلی گاوران كەسێ دی ژ ڕەحما خودێ بێ هیڤی نابیت.

﴿٨٨﴾ ڤێجا وەختێ ئەو چۆیینە دەڤ یووسفی، گۆتن: هەی وەزیر، ب ڕاستی ئەم و مرۆڤێت خۆ یێت بێ چارە بووین [ژ برساندا]، و مە متایەكێ بێ سەروبەر و بێ بها یێ ئینایی، ڤێجا [ب ڤی متایێ مە یێ بێ سەروبەر] یان تمام بۆ مە بپیڤە و خێرا خۆ د گەل مە بكە [ل مە نەگرە ژ بەر بێ سەروبەرییا متایێ مە، یان زێدەی متایێ مە بدە مە، یان برایێ مە ژ كەرەما خۆ بەردە]، ب ڕاستی خودێ دێ خەلاتێ خێركەران دەتێ.

﴿٨٩﴾ [یووسفی] گۆت: ئەرێ هوین دزانن هەوە چ ب سەرێ یووسف و برایێ وی ئینایییە، دەمێ هوین یێت نەزان؟!

﴿٩٠﴾ گۆتن: ئەرێ تو یووسف ب خۆیی، گۆت: ئەرێ ئەز یووسفم و ئەڤە ژی برایێ منە [یێ دەیبابی]، ب ڕاستی خودێ كەرەم د گەل مە كر، ب ڕاستی هەر كەسێ پارێزكارییا خودێ بكەت، و بێنا خۆ فرەه بكەت، خودێ خێرا [چو] قەنجیكاران بەرزە ناكەت.

﴿٩١﴾ گۆتن: ب خودێ، خودێ تو ب سەر مە ئێخستی، و ب قەدرتر و بلندتر لێ كری، و ب ڕاستی ئەم ب خۆ د خەلەت بووین.

﴿٩٢﴾ [یووسفی] گۆت: ئەڤرۆ ئەز ل هەوە ناگرم، و گازندە ل سەر هەوە نینە [ما دەم هەوە خەلەتی ل سەر خۆ ئاشکەرا کر، ئەز ل هەوە ناگرم]، خودێ ل هەوە ناگریت یان خودێ ل هەوە نەگریت [و گونەهێت هەوە بغەفرینیت]، و ئەو ژ هەمی دلۆڤانان دلۆڤانترە.

﴿٩٣﴾ ئەڤی قەمیسێ من ببەن، بدانن سەر سەروچاڤێت بابێ من، چاڤێت وی دێ ڕۆن بن، و هوین هەمی مالێت خۆ بینن دەڤ من.

﴿٩٤﴾ ڤێجا وەختێ کاروان ژ مسرێ دەرکەڤتی، بابێ وان گۆت [بۆ حازرێت ل دەڤ جهێ خۆ ل ئەردێ کەنعان]: بێنا یووسفی یا دئێتە من، و ئەگەر هەوە ئەز بێ هۆش و بیر خەرفتی نەدانابم، دا ژ من باوەرکەن.

﴿٩٥﴾ گۆتن: ب خودێ هێژ تو یێ ل سەر ئێك و دویا خۆ یا کەڤن [زێدە حەژێکرنا یووسفی].

﴿٩٦﴾ ڤێجا وەختێ مزگینئین هاتی، قەمیسێ یووسفی ئاڤێتییە سەر سەروچاڤێت وی، چاڤێت وی ڕۆن بوونەڤە، گۆت: من نەدگۆتە هەوە [بێنا یووسفی یا دئێتە من، یان من نەدگۆتە هەوە هەڕن لێ بگەڕن ژ ڕەحما خودێ بێ هیڤی نەبن]، و یا ئەز ژ خودێ دزانم، هوین نوزانن.

﴿٩٧﴾ گۆتن: بابۆ.. داخوازا لێنەگرتن و گونەهـ ژێبرنێ بۆ مە [ژ خودێ] بکە، ب ڕاستی ئەم یێت گونەهکار بوویین.

﴿٩٨﴾ [یەعقووبی] گۆت: پاشی ئەز دێ بۆ هەوە داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودایێ خۆ کەم، ب ڕاستی هەر ئەوە یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.

﴿٩٩﴾ ڤێجا وەختێ چۆیینە دەڤ یووسف، دەیبابێت خۆ برنە دەڤ خۆ، و گۆت: خودێ حەزکەت، ب پشت ڕاستی و ئێمنی وەرنە مسرێ.

﴿١٠٠﴾ و یووسف، دەیبابێت خۆ بلندکرن و دانانە سەر تەختی، و هەمی [دەیباب و برایێت وی پێکڤە] بۆ چۆنە سوجدەیێ [و ئەڤ سوجدەیە ل دەڤ وان یا دورست بوو، و ل جهێ سلاڤێ و قەدرگرتنێ بوو، وەکی د پێشڤەڕابوونێ و ماچکرنا دەستی]، و [یووسفی] گۆت: بابۆ.. ئەڤە ڕاڤەکرنا خەونا منە یا من بەری نوکە دیتی، خودایێ من ئەو کرە ڕاستی، و قەنجی و کەرەم د گەل من کر، وەختێ ئەز ژ زیندانێ ڕزگار کریم و هوین ژ دەشتێ و کۆچەراتێ ئینایینە ڤێرێ، پشتی شەیتانی ناڤبەرا من و برایێت من نەخۆش [خراب] کری، ب ڕاستی خودایێ من چ بڤێت، هویرك دکەت، ب ڕاستی ئەو یێ زانا و کاربنەجهە.

﴿١٠١﴾ خودێوۆ.. تە ژ ملك و مالدارییێ دا من، و تە ڕاڤەکرنا خەونان نیشا من دا، تویی هەی چێکەرێ ئەرد و ئەسمانان، تویی پشتەڤان و هاریکارێ من د دنیایێ و ئاخرەتێدا، من موسلمان بمرینە، و من بگەهینە ڕاستکاران.

﴿١٠٢﴾ [هەی موحەممەد] ئەڤە [چیرۆكا یووسف پێغەمبەر و برایێت وی] ژ بەحس و سالۆخێت نەدیارن، ب وەحی ئەم بۆ تە دبێژین، و تو ل دەڤ وان [برایێت یووسفی] نەبوویی وەختێ خۆ كرینە ئێك [دا یووسف باڤێژنە د بیرێدا]، و وان پیلان بۆ دگێڕا.
﴿١٠٣﴾ باراپتر ژ مرۆڤان باوەرییێ نائینن، خۆ تو ل سەر یێ ڕژد بی ژی.
﴿١٠٤﴾ و تو ژی [هەی موحەممەد] چو حەق و كرێیان ژ وان ناخوازی [بەرانبەر قورئانێ و ئەڤا تو بۆ وان دبێژی، وەكی زانایێت جوهییان دكەن]، و ئەڤ قورئانە ب تنێ دەرس و بیرئینانە بۆ هەمی خەلكی [نە بەس بۆ قورەیشییان ب تنێ].
﴿١٠٥﴾ و چەند گەلەكن ئایەتێت خودێ د ئەرد و ئەسمانان‌دا ئەوێت ئەو د بەرڕا دبۆرن، و ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێڕن.
﴿١٠٦﴾ و باراپتر ژ وان باوەرییێ ب خودێ نائینن، ئەگەر ئەو هەر د وی وەختیدا هەڤپشكان بۆ خودێ چێ نەكەن.
﴿١٠٧﴾ ڤێجا ئەرێ ئەو پشت ڕاست بوون، ئیزایەكا دژوار ژ دەڤ خودێ بۆ وان نائێت، یان ڕۆژا قیامەتێ ژ نشكەكێڤە ب سەر واندا نائێت، و وان های ژ خۆ نە؟!
﴿١٠٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەڤە ڕێكا منە [كو دەعوە و بانگهلدێرییە بۆ ڤی دینی]، و ئەز ب زانین و ب بەلگەیێت ئاشكەرا بانگی بۆ ڕێكا خودێ هلددێرم، ئەز و هندی ب دویڤ من كەڤتین، و پاقژی بۆ خودێ بیت ژ هەمی كێماسییان، و ئەز نە ژ وانم یێت هەڤپشكان بۆ خودێ چێ دكەن.
﴿١٠٩﴾ و مە بەری تە چو پێغەمبەر نەشاندینە ژ خەلكێ گوندان، مە وەحی بۆ هنارتبیت، ئەگەر زەلام نەبن [ئانكو مرۆڤ بوون نە ملیاكەت..]، ڤێجا ما ئەو د ئەردیدا ناگەڕن [و بزانن]، كا دویماهیكا یێت بەری وان بوو چ؟ و ب ڕاستی ئاخرەت بۆ پارێزكاران چێترە، ڤێجا ما هوین ڤێ نوزانن.
﴿١١٠﴾ گاڤا پێغەمبەر [ژ باوەری ئینانا ملەتێت خۆ] بێ هیڤی بوویین، و هزر كرین كو ئەو درەوین هاتنە دانان ژ بەرێ ملەتێت خۆڤە، و سەركەڤتنا ئەو ل هیڤییێ نەهات، وی دەمی سەركەڤتن و هاریكارییا مە گەهشتە وان، ڤێجا ئەو هاتە ڕزگاركرن یێ مە ڤیایی [پێغەمبەر و یێت باوەری د گەل ئینایین]، و ئیزایا مە ژ ملەتێ گونەهكار نائێتە ڤەگرتن و ژێ نادەینە پاش.
﴿١١١﴾ ب ڕاستی د سەرهاتییێت واندا دەرس و چامە هەبوون بۆ ئاقلداران، ئەڤ قورئانە نە ئاخفتنەكا چێكرییە [هەروەكی گاور دبێژن]، بەلێ ڕاستەدرئێخا كتێبێت بەری خۆیە، و دیاركەر و ڕۆنكەرە ب درێژی بۆ هەمی كاروبارێت دینی، و ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییە بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن.

سۆرەتا ڕەعد

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٤٣) ئایەتە

﴿١﴾ (المر) ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن ئەلف لام، میم، ڕا، و ئەڤ تیپە ئیشارەتن ل سەر ئیعجازا قورئانێ، و ئەڤ ئایەتێت ڤێ سۆرەتێ ئایەتێت قورئانێنە، قورئانا ژ دەڤ خودایێ تە بۆ تە هاتییە خوارێ، کو قورئانەکا هەق و دورستە، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان باوەرییێ ب ڤێ هەقییێ نائینن، ئەڤە [سۆرەتە] ئایەتێت کتێبا (قورئانا) ڕۆنکەرن.

﴿٢﴾ ئەو خودایێ ئەسمان وەکی هوین دبینن بێ ستوین بلندکرین، پاشی بلندبوو سەر عەرشی [بلندبوونەکا بێ چاوایی و لائقی وی] و ڕۆژ و هەیڤ بن ئەمری خۆ کرن [ئێخستنە د بەرژەوەندییا بەنییاندا]، و هەمی دئێن و دچن هەتا ڕۆژەکا دیارکری ل دەڤ خودێ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] و کاروبارێت ئافراندنێ ب ڕێڤە دبەت و ئایەت و نیشانان بۆ هەوە ڕۆن دکەت [دا هوین پێ بگەهنە تاك و تەنیاییا خودێ و دەستهەلاتدارییا وی پێ بنیاسن]، بەلکی هوین بێ گۆمان باوەرییێ ب ژڤانێ خودایێ خۆ بینن کو ڕۆژا قیامەتێیە.

﴿٣﴾ و ئەو خودایێ ئەرد ژ بەرێك کێشایی و دەشتکری [کو ب کێر ژیانێ بهێت]، و چیاییێت بنەجە [کو بۆ ئەردی ببنە سنگ و نەهێلن ژ بەرێك بچیت]، و ڕوبیار ئێخستنە تێدا، و ژ هەمی ڕەنگێت فێقی جۆت جۆتە دان [نێر و مێ، بچویك و مەزن، ترش و تەحل، تیژ و شرین...هتد] شەڤێ ب سەر ڕۆژێ داددەت، و ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤێت بۆرین ژ بەرێك کێشانا ئەردی، هەتا دان و چێکرنا فێقییێ ڕەنگ ڕەنگ] نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ تێدا دکەن.

﴿٤﴾ و د ئەردیدا هندە پارچەیێت ب ڕەخێکڤە و نێزیکی ئێك [بەلێ نەوەکی ئێکن، ئەڤە یێ قەلەوە و ئەڤە نە] و جنیکێت تری و چاندنێ و دارقەسپێت وەکی ئێك [دو تا ژ ئێك بنێ دەرکەڤتی] یێت هەین نەوەکی ئێك [هەر ئێك ل سەر بنێ خۆ]، یێت هەین هەمی ب ئێك ئاڤ دئێنە ئاڤدان، و ئەم خوارنا هندەکان ب سەر هندەکان دئێخین، ب ڕاستی ئەڤە هەمی [کو ئەرد ب سەرێکڤەیە و نەوەکی ئێکە، و ئێك ئەرد چەند ڕەنگێت شینکاتی ژێ دەردکەڤن، و گەلە ڕەنگێت فێقی ل سەر ئاخەکێ شین دبن، و ب ئاڤەکێ دئێنە ئاڤدان بەلێ تام و ڕەنگێت وان ژێك جودانە]، نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت تێ دگەهن و ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی.

﴿٥﴾ و ئەگەر تو بۆ تشتەکی عەجێبگرتی ببی، ئاخڤتنا وان جهێ عەجێبگرتنێیە و عەجێبە، دەمێ دبێژن ئەرێ پشتی ئەم دبینە ئاخ، جارەکا دی دێ ساخ بینەڤە؟! ئەڤە ئەون یێت باوەری ب هێز و شیانا خودێ نەیی، و ئەڤە ئەون یێت زنجیر و قەید د ستۆیاندا، و ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ د دۆژەهێدا مینن.

﴿٦﴾ و ئەو لەزا جزاكرنێ ل تە دكەن بەری باشییێ [ژ لەكەڤە دگۆتن كا ئیزایا تو مە پێ دترسینی، بۆچی بۆ مە نائێت؟]، و ب ڕاستی بەری وان جزایێت بۆرین، ئەو جزا یێت ب سەرێ یێت وەكی وان هاتین، ئەوێت ئایەت و پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانایین، ب ڕاستی خودایێ تە بۆ مرۆڤان د سەر ستەما وانرا لێنەگر و گونەهـ ژێبەرە، و ب ڕاستی خودایێ تە یێ ئیزاگرانە.

﴿٧﴾ و ئەوێت گاوربوویین دبێژن: بلا موعجیزەیەك ژ دەڤ خودایێ وی بۆ هاتبا خوارێ [بێی كو چو بۆ ڤێ قورئانێ و موعجیزەیێت دی یێت دیتین وەكی كەربوونا هەیڤێ و زانا ئاڤێ د ناڤ تلاندا... هتد، بدانن] ب ڕاستی بەس تو ئاگەهداركەری [ئانكو تو یێ هاتییە هنارتن، دا وان هشیار بكەی و بترسینی] و هەر ملەتەكی پێغەمبەرێ خۆ یێ هەی [ئانكو هەر پێغەمبەرەكی دێ ڕەنگەكێ موعجیزەیان دەینێ].

﴿٨﴾ و ب ڕاستی خودێ دزانیت كا هەر مێیەك ب چ ئاڤس و ئاڤا دبیت و كا مالبچویك ب چ كێم دبیت [ب بوونا بچویكی] و كا ب چ زێدە دبیت [ب چێبوونا بچویكی]، و هەر تشتەكێ هەبیت ل دەڤ وی [ل دەڤ خودێ]، وەختێ خۆ یێ دەستنیشانكری یێ هەی، نەدچیتە پاش و نەدئێتە پێش.

﴿٩﴾ زانایێ تشتێ ڤەشارتی [غەیبێ] و تشتێ بەرچاڤە، یێ مەزنە هەمی تشت د بن ویدانە، و یێ بلندە د سەر هەمی تشتانڕایە ب خۆیاتی و سالۆخ و كریارێت خۆڤە.

﴿١٠﴾ ل دەڤ وی ئێكە، چ ئێك ژ هەوە د دلێ خۆدا ئاخڤتنا خۆ بێژیت یان ئاشكەرا.. و چ ئێك ژ هەوە خۆ ب شەڤێ ڤەشێریت، و چ ڕۆژێ ب ڕێكا خۆ بچیت، هەر دزانیت.

﴿١١﴾ بۆ ڤان [مەخسەد یێ ئاخڤتنا خۆ د دلێ خۆدا دبێژیت یان ئاشكەرا دكەت، و یێ خۆ ب شەڤێ ڤەدشێریت و ڕۆژێ ب ڕێكا خۆ دچیت] ملیاكەتێت هەین ل دویڤ ئێك و د دۆر وەردئێن، و وان ب ئەمرێ خودێ ژ سینگی و پشتێڤە دپارێزن، ب ڕاستی خودێ سەروبەرێ چو ملەتان ناگوهۆڕیت و خێر و كەرەمێت خۆ ژ وان نابڕیت، هەتا ئەو ژ دەڤ خۆ نەگوهۆڕن، و ئەگەر خودێ بەلایەك و ئاتافەك بۆ ملەتەكی ڤیا، چو ڤەگرتن بۆ نینە، و وان ژ بلی خودێ چو پشتەڤان نینن [هەوارا خۆ بگەهیننێ].

﴿١٢﴾ و ئەوە برویسییان بۆ ترسێ و تەمایییێ [تەمایییا هاتنا بارانێ] نیشا هەوە ددەت، و هەر ئەوە عەورێت گرانێت بارانێ چێ دكەت.

﴿١٣﴾ و هەر ئەوە برویسی تەسبیح و پەسنا وی دكەن، و ژ كێماسییان پاقژ دكەن، و ملیاكەت ژی ژ ترسا ئیزایا وی تەسبیحا وی دكەن، و برویسییان دهنێریت هەر كەسێ بڤێت دێ پێ هنگێڤیت [دگەل ڤێ ژی هێژ] ئەو ب خۆ جڕەبڕێ د دەرهەقێ خودێدا دكەن، و ل شیانا خودێ ب شكن، و ب ڕاستی خودێ یێ تەكبیر موكومە بۆ نەیارێت خۆ.

﴿١٤﴾ كەلیما تەوحیدێ (لا إله إلا الله) یا وییە و داخوازا دوعایا ڕاست ژ وییە، و ئەوێت گازییا غەیری خودێ دكەن گازییا وان ب تشتەكی نائێتە وەرگرتن، و ئەڤە وەكی وییە یێ هەردو مستێت خۆ درێژكرینە ئاڤێ دا ئاڤ بگەهیتە دەڤێ وی، و ئاڤ ب خۆ ناگەهیتێ، و دوعا و عیبادەتێ گاوران بۆ بوتان، ژ گومڕایی و بەرزەبوونێ پێڤەتر نینە.

﴿١٥﴾ و كا چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە، و سیبەرا وان ژی سپێدە و ئێڤاران بڤێن نەڤێن سوجدەیێ بۆ خودێ دبەن [ئانكو د بن بڕیار و فەرمانا خودێڤەنە].
﴿١٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: كی خودانێ ئەرد و ئەسمانانە؟ بێژە: خودێیە، [پاشی] بێژە: ئەرێ چاوا هەوە ژ بلی خودێ پشتەڤان و پەرستی گرتینە، نەشێن مفایەكی یان زیانەكێ بگەهیننە خۆ ب خۆ؟ [پاشی] بێژە: ئەرێ مرۆڤێ كۆرە [گاور] و ب چاڤ [موسلمان] وەكی ئێكن، یان ژی تاریاتی و ڕۆناهی وەكی ئێكن [گاوری و باوەری]، یان ژی وان هندە هەڤپشك بۆ خودێ دانایینە، چێكری وەكی چێكرییێت وی ئافراندینە؟! ڤێجا چێكری ل دەڤ وان وەكی ئێك لێ هاتینە، ژێك نانیاسن؟! بێژە: خودێ چێكەرێ هەمی تشتییە، و ئەو یێ تاك و تەنیا و سەردەت و دەستهەلاتدارە ل سەر هەمی تشتان.
﴿١٧﴾ [مەتەلا هەڤییێ و پویچییێ و پەرستنا خودێ و پەرستنا پویچ و بوتان وەكی ڤێیە] خودێ باران ژ ئەسمانان دارێت، ڤێجا هەر شیف و نهالەكێ تەمەتی وێ ئاڤ تێڕا چۆ [نهالا بچویك كێم ئاڤ تێڕا چۆ، و یا مەزن گەلەك]، ڤێجا لەیی و لێمشت چۆن و كەفەكا بلند د گەل خۆ ڕاكر [ئەڤە ئەو مەتەلە یا خودێ گۆتی، د دەرهەڤی هەڤییێ و پویچییێدا، مەتەلا هەڤییێ د بنەجهییا خۆدا، و پویچییێ د نەمانا خۆدا، وەكی بارانێیە ژ ئەسمانان بێتە سەر ئەردی و ببیتە لەیی و لێمشت و كەفێ د گەل خۆ ڕاكەت، هندی هەڤییە ئەو ئاڤا سپییە ئەوا د ئەردیدا دمینیت، و هندی پویچییە ئەو كەفە ئەوا ب كێر چو نەئێت و كەس مفایی ژێ نەكەت]، و [مەتەلا دی] وەكی وی تشتییە ئەوێ هوین ئاگری ل سەر هەلدكەن، دا بۆ خۆ بگەهنە چەكەكێ ژنان وەكی زێڕی و زیڤی، یان دا بگەهنە متایەكێ دی وەكی ڕساسی و سفری، ئەڤە ژی وەكی وێ ئاڤێ كەفەك ب سەر دكەڤیت، و ب ڤی ڕەنگی خودێ بۆ دیاركرنا هەڤییێ و پویچییێ مەتەلان دئینیت، ڤێجا ئەو كەفا ب سەر دكەڤیت [چ ب سەر ئاڤێ و چ ب سەر حەلاندنا مەعدەنان وەكی زێڕی و زیڤی و سفری و ڕساسی] بێ مفا دچیت و نامینیت، بەلێ ئەوا مفایی دگەهینیتە خەلكی و ب كێر دئێت [وەكی ئاڤێ و مەعدەنێ پاقژ] د ئەردیدا دمینیت [ئانكو هەڤی هۆسا دێ مینیت و پویچی دێ چیت و ب كێر نائێت]، هۆسا خودێ مەتەلان دئینیت.
﴿١٨﴾ یێت بەرسڤا خودایێ خۆ دایین بەحەشت بۆ وانە، و ئەوێت بەرسڤا خودایێ خۆ نەدایین [ڕۆژا قیامەتێ] ئەگەر هندی د ئەردیدا هەی یێ وان بایە، و هندی دی ژی دگەل، دا د پێش خۆڤە دەن [بەلێ ژ وان نائێتە وەرگرتن، و ژ ئیزایێ ڕزگار نابن]، ئەها ڤان حسابەكا ڕەش یا هەی، و جهێ وان دۆژەهە و پیسە جهە.
﴿١٩﴾ ئەرێ ئەوێ دزانیت ئەڤا بۆ تە ژ دەڤ خودایێ تە هاتییە خوارێ وەحییە و ڕاستە، وەكی وییە یێ كۆرە و ڤێ نەزانیت [كو ئەڤە ڕاستە و هەڤە]، و ب ڕاستی ئەو ب تنێ دێ بۆ خۆ پێڤەچن ئەوێت تێگەهشتی و ئاقلدار.
﴿٢٠﴾ [و ئاقلدار] ئەون ئەوێت پەیمانا خودێ ب جە دئینن، و ئەو پەیمانا وان دایییە خودێ ناشكێنن.

﴿٢١﴾ و ئەون ئەوێت یا خودێ فەرمان پێ دایی ب گەهینە ئێك، دگەهینن ئێك [وەكی مرۆڤاتییێ و چاڤدێرییا ئێتیم و هەژاران]، و ژ خودایێ خۆ دترسن و پارێزكارییا وی دكەن، و سەهمێ ژ حسابا ڕۆژەكا ڕەش دكەن.

﴿٢٢﴾ و ئەون یێت بۆ نكارێ (رازیبوونا) خودێ بێنا خۆ فرەه دكەن [ل سەر گوهدارییا خودێ، و ل سەر تشتێ حەرام، و ل سەر قەدەرا خودێ]، و نڤێژێت خۆ وەكی خودێ ژێ ڤیایی دكەن، و ئاشكەرا و نەپەنی ژ وی ڕزقێ مە داییێ ددەن و دكەنە خێر، و باشییێ شوینا خرابییێ ددانن، و خرابییێ ب باشییێ ددەنە پاش، ئەڤان خەلاتێ وان بەحەشتە.

﴿٢٣﴾ بەحەشتێت ئاكنجیبوونێ، ئەوێت ئەو و ئەوێت قەنج ژ دەیباب و هەڤسەر و دویندەها خۆ دچنە تێدا، و ملیاكەت د هەمی دەرگەهانڕا ب سەر وانڤە دچن [سەرا وان ددەن].

﴿٢٤﴾ [دبێژنێ] سلاڤ ل هەوە بن ژ بەر وێ بێنفرەهییا هەوە ل سەر پارێزكارییا خودێ كری، هەوە پیرۆز بیت ئەڤ دویماهیكا هۆسا یا جوان.

﴿٢٥﴾ و ئەوێت پەیمانا خودێ پشتی موكومكرنێ دشكێنن، و ئەو تشتێ خودێ فەرمان پێ كری بگەهیتە ئێك دبڕن، و خرابییێ د ئەردیدا دكەن، ئەڤان لەعنەت و دویركەڤتن ژ دلۆڤانییا خودێ بۆ وان بیت، و دویماهیكەكا خراب ژی بۆ وان یا هەی.

﴿٢٦﴾ خودێ بۆ یێ بڤێت ڕزقی بەرفرەه و كێم دكەت، و ئەو ب ژینا دنیایێ [ئەو تشتێ خودێ داییێ] شایی بوون، و ژیانا دنیایێ ل بەر ئاخرەتێ ژ متایەكێ كێم پێڤەتر نینە.

﴿٢٧﴾ و ئەوێت گاوربوویین دبێژن: دێ بلا موعجیزەیەك بۆ وی [ژی] ژ دەڤ خودایێ وی هاتبایە [وەكی موعجیزەیێت مووسا پێغەمبەر و عیسا پێغەمبەری]، بێژە: [ئەو كارەكە ب دەستێ خودێیە، ڤێجا یێ خودێ ڕاستەڕێ نەكری، موعجیزە ژی فایدەی وی ناكەن]، خودێ هەر كەسێ بڤێت دێ بەرزەكەت، و هەر كەسێ ب تەوبەیێ ب بالڤە بزڤڕیت، دێ ڕاستەرێ كەت.

﴿٢٨﴾ [ئەوێت ب بال خودێڤە زڤڕین و هاتینە ڕاستەڕێكرن] ئەون ئەوێت باوەری ئینایین و دلێ وان ب بیرئینان و زكرێ خودێ ڤەدهەسیت و تەنا دبیت، [باش] بزانن دل ب بیرئینان و زكرێ خودێ ڤەدهەسن و تەنا دبن.

﴿٢٩﴾ ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت قەنج كرین، خۆشترین ژیان و باشترین دویماهیك بۆ وان هەیە.

﴿٣٠﴾ و هۆسا [كا چاوا مە پێغەمبەر بەری تە هنارتینە] مە تو ژی هنارتییە ناڤ ئوممەتەكێ، بەری وان گەلەك ئوممەت یێت هاتین و چۆیین، دا ئەوا مە بۆ تە ب وەحی هنارتی بۆ وان بخوینی، و ئەو ب خۆ بێ باوەرن ژ خودێ، بێژە: ئەو خودایێ منە، ژ وی پێڤەتر چو خودا نینن، من خۆ هەلپەسارتێ و پشتا خۆ پێ موكوم كر، و زڤڕینا من هەر ب بال ویڤەیە.

﴿٣١﴾ و ئەگەر ب [خواندنا] كتێبەكێ چیا ژ جهێ خۆ چۆبانە و ئەرد پێ پەق پەق بووبایە، و مری پێ هاتبانە ئاخاڤتن [دا ئەڤ قورئانە بیت]، بەلێ هەمی كاروبار ب خودێنە، ئەرێ ئەوێت باوەری ئینایین ژ باوەری ئینانا گاوران بێ هیڤی نەبووینە، و بزانن نێ ئەگەر خودێ ڤیابایە، دا هەمی مرۆڤان ڕاستەڕێ كەت، و ئەوێت گاوربووین ژ بەر یا وان كری بەردەوام ئاتاف و نەخۆشی دێ ب سەرێ وان ئێن، یان ژی ئەو بەلا و ئاتاف دێ نێزیكی مالێت وان بن [ڤێجا بلا بترسن نەكو سەرشەڤێت وان ب سەر واندا بێنە خوارێ یان وان بهنگێڤیت] هەتا ژڤانێ خودێ دئێت [بۆ وان، بمرن یان قیامەت ل وان ڕابیت]، خودێ ژ پەیمانا خۆ لێڤە نابیت.

﴿٣٢﴾ ب ڕاستی ترانە ب پێغەمبەرێت بەری تە ژی یێت هاتینە كرن، ڤێجا مە دەلیڤە و مۆلەت دا وان یێت باوەری نەئینایین [و مە ل دویڤ وان بەردا]، پاشی مە ئەو ب ئیزایا خۆ هنگاڤتن، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ كا جزا و ئیزایا من بۆ وان یا چاوا بوو.

﴿٣٣﴾ ئەرێ ئەوێ زێرەڤان و شاهد ل سەر هەمی كەسان و ئاگەهدار ب هەمی كار و كریارێت وان، چ قەنج چ خراب، و هەر ئێكی جزایێ وی ل دویڤ كارێ وی بدەتێ، وەكی وییە یێ ئەڤە هەمی نەیی، كو بوت و سەنەمێت هەوەنە [ئانكو ئەو خودایێ ب ئاگەه ژ هەمی تشتان و ڕێڤەبەرێ جیهانێ، نەوەكی وان بوتانە ئەوێت موشركان بۆ كرینە هەڤپشك] و [گاوران] هەڤپشك بۆ خودێ چێكرینە، [هەی موحەممەد] بێژە: كا ناڤ و سالۆخێ وان هەڤپشكێت هەوە بۆ خودێ چێكرین بێژن [وان چ سالۆخ هەنە پێ هێژایی پەرستنێ ببن]، یان ژی هوین خودێ ئاگەهداری وێ دكەن یا ئەو د ئەردیدا ژێ بێ ئاگەه؟! [كو ئەوە ـ ب دیتنا هەوە ـ هەڤپشك هەنە پێ نوزانیت]، یان ژی هوین ئاخڤتنەكا بێ بنیات و نەڕاست دكەن.. [نەخێر وەنینە یا ئەو دبێژن و دكەن، خودێ چو هەڤپشك نینن]، بەلكی فند و فێلێت وان [شەیتانی و گاوری و دژمنییا وان بۆ ئیسلامێ و چێكرنا هەڤپشكان بۆ خودێ] بۆ وان هاتینە خەملاندن، و ژ ڕێكا خودێ یێت هاتینە پاشڤەبرن، و هەر كەسێ خودێ گومڕا و بەرزە بكەت، ڕاستەڕێكەر بۆ نینە.

﴿٣٤﴾ د دنیایێدا دێ ڤان گاوران هەڤتووشی ئیزایەكێ كەین [ب كوشتنێ و ئێخسیركرنێ و هەمی ڕەنگێت ئاتافان]، و ب ڕاستی ئیزایا ئاخرەتێ ل سەر وان گرانتر و مەزنترە، و وان چو پارێزڤان نینن وان ژ ئیزایا خودێ بپارێزن.

﴿٣٥﴾ رەوشا وێ بەحەشتێ ئەوا ژڤان بۆ پارێزكاران پێ هاتییە دان، ڕوبار د بنڕا دچن و فێقی و سیبەرا وێ بەردەوامن [نە فێقی خلاس دبیت وەكی یێ دنیایێ، و نە سیبەر كێم دبیت و دچیت]، و ئەڤەیە دویماهیكا وان ئەوێت پارێزكاری كرین، و دویماهیكا گاوران ژی ئاگرە.

﴿٣٦﴾ و ئەوێت كتێب بۆ هاتین [جوهی و فەلەیێت موسلمان بووین وەكی عەبدوللایێ كوڕێ سەلامی و نەجاشی و... هتد] كەیفا وان ب وێ دئێت یا بۆ تە هاتی [كو ئەڤ قورئانەیە، چونكی د كتێبێت واندا شاهد و مزگینی پێ هەنە]، و هندەك دەستەك و كۆم یێت هەین [ژ جوهی و فەلەیان ئەوێت باوەری ب موحەممەدی نەئینایین] باوەرییێ ب هندەك قورئانێ نائینن، بێژە: ب ڕاستی فەرمانا من یا ب هندێ

هاتییه کرن، ئەز خودێ ب تنێ بپەرێسم و چو هەڤپشکان بۆ چێ نەکەم، و ئەز خەلکی بەس بۆ ڕێك و پەرستنا وی تنێ ڤەخوینم، و زڤڕینا من هەر ب بال ویڤەیە.

﴿٣٧﴾ [کا چاوا مە کتێب بەری تە ب زمانێ وان ملەتان هنارتینە یێت پێغەمبەر بۆ چۆیین] وەسا مە ئەڤ قورئانە بۆ تە ب زمانێ عەرەبی ئینایییە خوارێ، و ئەگەر تو ب دویڤ دلخوازییا وان بکەڤی پشتی وێ زانینا بۆ تە هاتی [ئەگەر پشتی ڤێ تو گوهێ خۆ بدەیە دلخوازییا وان]، ڤێجا تە ژ بلی خودێ چو هاریکار و پارێزڤان نینن [تە ژ ئیزایا خودێ بپارێزن].

﴿٣٨﴾ و ب ڕاستی مە بەری تە پێغەمبەر یێت هنارتین [ئەو ژی وەکی تە مرۆڤ بوون] و مە ب ژن و دویندەھ ئێخستبوون، و بۆ چو پێغەمبەران بەری تە چێ نەدبوو موعجیزەیەکێ بینیت، ئەگەر ب دەستویرا خودێ نەبایە، هەر تشتەکێ هەبیت وەختێ خۆ یێ دیارکری و کتێبا خۆ یا تێدا نڤێسی هەیە [نەدئێتە پێش و نەدچیتە پاش].

﴿٣٩﴾ [و د ڤێ کتێبێدا] هەچییا خودێ بڤێت ژێ دبەت، و هەچییا بڤێت دهێلیت، و کتێبا سەرەکی و ئەسلی [کو دەپێ پارستییە] ل دەڤ وییە.

﴿٤٠﴾ و ب ڕاستی ئەگەر ئەم هندەك ژ وێ ئیزایا مە ژڤان و پەیمان پێ داییە وان، ب سەرێ وان بینین [هێژ تو یێ ساخ] و نیشا تە بدەین، یان ژی [هێژ مە نیشا تە نەدایی] ئەم تە بمرینین، ڤێجا ب ڕاستی بەس گەهاندنا ڤێ پەیامێ ل سەر تەیە، و حساب و جزایێ وان ل سەر مەیە [نە ل سەر تەیە].

﴿٤١﴾ ئەرێ ما ئەو نابینن ئەم ئەردی ل دۆرماندۆرێت وان کێم دکەین، [و ئەردێ وان بەربەر کێم دکەین، و موسلمانان ل سەر وان سەردەست دکەین، و ب دەست موسلمانانڤە بەرددەین]، و خودێ حوکمی دکەت و کەس نینە حوکمێ وی ڤەگریت، و ئەو ب خۆ یێ حسێب سڤکە.

﴿٤٢﴾ و ب ڕاستی گاورێت بەری وان [بەری خەلکێ مەکەهێ] پیلان و ئۆیین ب خرابی بۆ پێغەمبەرێت خۆ گێڕان، و خودێ ب هەمی پیلان و ئۆیینان یێ ئاگەهدارە [ئانکو نەخشەکێشانا کەسێ بەرانبەری نەخشەکێشانا خودێ نینە]، دزانیت کا هەر کەسەك چ دکەت، و گاور دێ زانن کا دویماهیکا کێ [یا وان یان یا موسلمانان] دێ یا باش بیت.

﴿٤٣﴾ و ئەوێت گاوربوویین دبێژن: تو نە پێغەمبەری، [هەی موحەممەد] بێژە: بەسی منە خودێ د ناڤبەرا من و هەوەدا، و ئەوێت زانینا کتێبان ل دەڤ هەی [ژ وان ئەوێت موسلمان بوویین وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی و نەجاشی]، شاهد بن ل سەر پێغەمبەرینییا من.

سۆرەتـا ئیبراهیم

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٥٢) ئـایەتە

﴿١﴾ (الر) ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن، ئەلف، لام، ڕا، ئەڤ قورئانە كتێبەكە مە بۆ تە ئینایییە خوارێ دا مرۆڤان ژ تاریستانێ [تاریستانا شرك و گاورییێ] ب دەستویرییا خودێ دەربێخییە ڕۆناهییا باوەرییێ، ڕێكا خودایێ سەردەست و هێژایی شوكور و سوپاسییێ.

﴿٢﴾ ئەو خودایێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وی، و هیلاك و نەخۆشی بۆ گاوران بیت ژ ئیزایەكا دژوار و گران.

﴿٣﴾ ئەوێت ژیانا دنیایێ ب سەر یا ئاخرەتێ دئێخن، و ڕێكا خودێ ل بەر خەلكی دگرن، و خوار و ڤیچ دخوازن، دا خەلكی ژێ بدەنە پاش، ئەڤە یێت د گومڕاییییەكا دویر و ئاشكەرادا.

﴿٤﴾ و مە چو پێغەمبەر نەهنارتینە ئەگەر ب زمانێ وی ملەتی نەبیت یێ مە بۆ هنارتی [دا فەرمان و بەرنامەیێ خودێ] بۆ وان دیار بكەت، [پشتی پێغەمبەر بۆ وان دیار دكەت، ئەو نەشێت كەسێ ڕاستەرێ بكەت]، ڤێجا یێ خودێ بڤێت دێ گومڕا و بەرزەكەت، و یێ بڤێت ژی دێ ڕاستەڕێ كەت، و ئەوە یێ سەردەست و كاربنەجه.

﴿٥﴾ و ب سویند مە مووسا ب موعجیزەیێت خۆ [كو نەهـ موعجیزە بوون] هنارت، [و مە گۆتێ] ملەتێ خۆ ئسرائیلییان [ئەوێت كەڤتینە د بن عەبدینییا فیرعەونیدا] ژ تاریستانا گاورییێ دەربێخە ڕۆناهییا باوەرییێ، و ڕویدان و قەومینێت خودێ [ئەوێت ب سەرێ ملەتان هاتین و پێ د هیلاك چۆیین] بینە بیرا وان، ب ڕاستی د ئینانەبیرا ڤان ڕویداناندا نیشان و بەلگەیێت [مەزن] یێت هەین [ل سەر شیان و دەستهەلاتدارییا خودێ] بۆ هەر ئێكێ گەلەك سەبركێش و زێدە سوپاسدار بیت.

﴿٦﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ مووسایی گۆتییە ملەتێ خۆ: نیعمەت و كەرەمێت خودێ بینە بیرا خۆ، وەختێ هوین ژ فیرعەونییان ڕزگار كرین، كو وان ئیزایەكا خراب و دژوار ددا بەر هەوە، كوڕێت هەوە دكوشتن و ژن و كچێت هەوە [بۆ خدامینییا خۆ] دهێلان، ب ڕاستی ئەڤە ئەزموون و جەڕباندنەكا مەزن بوو بۆ هەوە.

﴿٧﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ خودایێ هەوە ڕاگەهاندی [و هوین ئاگەهدار كرین] ئەگەر هوین شوكور و سوپاسییا خودێ بكەن، ئەز دێ نیعمەتێت خۆ ل هەوە زێدەكەم، و ئەگەر هوین چاڤكۆرەیییێ بكەن، و نیعمەتێت من نەئینە بەر چاڤێت خۆ [ئانكو سوپاسییا نیعمەتێت من نەكەن] هنگی بزانن ئیزایا مە یا گران و دژوارە.

﴿٨﴾ مووسایی گۆت: ئەگەر هوین و هندی ئەوێت د ئەردیدا هەین گاور ببن [یان سوپاسییا نیعمەتێت خودێ نەكەن]، ب ڕاستی خودێ یێ بێ منەتە و چو پاكی ب هەوە نینە [و سوپاسی و شوكورا هەوە چو

لێ زێده ناکەت، و نەسوپاسییا هەوە چو لێ کێم ناکەت]، و هێژایی سوپاسییێیە [چونکی نیعمەتێت وی گەلەکن، و فایدەیێ سوپاسدارییا وی هەر ل هەوە دزڤڕیت].

﴿٩﴾ ئەرێ بەحس و خەبەرێت ئەوێت بەری هەوە بۆ هەوە نەهاتییە، ملەتێ نووح و عاد و (ثمود) و یێت پشتی وان هاتین، ژ بلی خودێ کەس نوزانیت کا چەند بوون، پێغەمبەرێت وان ب موعجیزە و نیشانێت ئاشکەراکەر بۆ هاتن، ڤێجا هەردو دەستێت خۆ ژ کەربانداا کێشانە د دەڤێت خۆدا و گەزتن، و گۆتن: ب ڕاستی ئەم باوەرییێ ب وی تشتی نائینین یێ هوین پێ هاتین، و ب ڕاستی ئەم بەرانبەری وی تشتێ هوین داخوازا مە بۆ دکەن ب گۆمانین [ژێ بێ باوەرین].

﴿١٠﴾ پێغەمبەرێت وان گۆتن: ئەرێ [هەوە] شك و گۆمانەك د خودێدا هەیە، چێکەرێ ئەرد و ئەسمانان داخوازا هەوە دکەت، دا گونەهێت هەوە ژێ ببەت [یێت وی بڤێن]، و هەوە هەتا وەختەکێ دیارکری بهێلیت و گیرۆ بکەت، گۆتن: هوین ژی مرۆڤن وەکی مە، هەوە دڤێت هوین بەرێ مە ژ وان پەرستییان وەرگێڕن، ئەوێت باب و باپیرێت مە دپەرستن، ڤێجا [ئەگەر هوین ڕاست پێغەمبەر بن] کا بەلگە و نیشانەکا ڕۆن و دیار بۆ مە بینن.

﴿١١﴾ پێغەمبەرێت وان گۆتنە وان: [ڕاستە] ئەم ژی مرۆڤین، وەکی هەوە، بەلێ خودێ کەرەما خۆ ب پێغەمبەراتییێ د گەل وی بەندەیی دکەت یێ وی بڤێت [و وی وەسا ڤیا ڤێ کەرەمێ د گەل مە بکەت]، و بۆ مە نەدورستە ئەم نیشان و بەلگەیەکی بۆ هەوە بینین ئەگەر ب دەستویرییا خودێ نەبیت، و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکەن.

﴿١٢﴾ و ما مە چ دەستویردان هەیە ئەم خۆ ب هیڤییا خودێڤە نەهێلین، و پشتا خۆ پێ گەرم نەکەین، ب ڕاستی وی بەرێ مە یێ دایییە وان ڕێکان یێت ئەم وی پێ بنیاسین، و ب سویند ئەم دێ بێنا خۆ فرەهـ کەین ل سەر وێ ئەزیەتا هەوە گەهاندییە مە، و بلا پشتگەرمیخواز پشتا خۆ بەس ب خودێ [ب تنێ] گەرم بکەن.

﴿١٣﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتنە پێغەمبەرێت خۆ: ب سویند ئەم دێ هەوە ژ ئەردێ خۆ دەرئێخین، یان هوین دێ جارەکا دی زڤڕنەڤە سەر دینێ مە، ڤێجا هنگی خودێ وەحی بۆ وان هنارت، بێ گۆمان دێ ستەمکاران د هیلاك بەین.

﴿١٤﴾ و بێ گۆمان ئەم دێ هەوە پشتی وان ل سەر ئەردێ وان ئاکنجی کەین [ئەو ئەردێ ئەوان گەف ل هەوە دکرن کو هەوە ژێ دەربێخن]، ئەڤ پەیمانە [ڤڕکرن و نەهێلانا وان، و ئاکنجیکرنا هەوە ل جهێ وان] بۆ وییە ئەوێ ژ ڕاوەستیانا بەرهەمبەری من و ڕۆژا ڤیامەتێ بترسیت.

﴿١٥﴾ و پێغەمبەران داخوازا سەرکەڤتنێ ژ خودایێ خۆ کر [ل سەر نەیاران]، [ڤێجا خودێ بۆ ئینا]، و هەمی خۆمەزنکەرێت زێدە سەرڕەق خوسارەت و بێ هیڤی بوون.

﴿١٦﴾ و [وێ ڕۆژێ] جەهنەم و دۆژەهـ ب دویڤ وانڤەیە، و دێ ب ئاڤا کێم و زۆخێ ئێنە ئاڤدانێ [دێ ئاڤا کێم و زۆخێ دەنە وان].

﴿١٧﴾ دێ ب زەحمەت داقورچینیت و نەشێت خۆش داعویریت، و مرن ژ هەمی ڕەخانڤە دئێتێ، بەلێ نامریت [کو تەنا ببیت] و ئیزایەکا گران یا ل دویڤ وی.

﴿١٨﴾ مەتەلا وان ئەوێت باوەری ب خودایێ خۆ نەئینایین، کار و کریارێت وان وەکی خۆلییەکێنە هوڕەبایەك ل ڕۆژەکا ب هوڕوبا لێ بدەت، ئەو نەشێن خێر و کریارێت خۆ ب دەست خۆڤە بینن [چونکی ب گاورییێ یێت پویچ کرین، وەکی خۆلییا هوڕەبای بری نائێتە زڤڕاندن] ئەها ئەڤەیە گومڕاییا کویر و دویر.

﴿١٩﴾ ئەرێ ما تە نەزانییە خودێ ئەرد و ئەسمان ب زانایی و حیکمەت چێکرینە [کو ب ڕێکا وان بگەهنە دەستهەلاتدارییا خودێ]، ئەگەر بڤێت دێ هەوە بەت و مرینیت، و هندەك مرۆڤێت نوی دێ ئینیت.

﴿٢٠﴾ و ئەڤە ل بەر خودێ نەیا ب زەحمەتە.

﴿٢١﴾ و [ڕۆژا قیامەتێ] ئەو هەمی [ب کار و کریارێت خۆڤە] دێ بەرانبەری خودێ ئاشکەرا بن، ڤێجا [وی وەختی] بندەست و بەلنگاز دێ بێژنە وان یێت ئەو تەپەسەرکرین و خۆ مەزنکرین [ئەوێت ئەو سەردابرین و نەهێلایین باوەرییێ بینن] ئەم دویکەڤتییێت هەوە بووین، ئەرێ هوین دشێن تشتەکی ژ ئیزایا خودێ ژ مە بدەنە پاش، دێ بێژن: ئەگەر خودێ ئەم ڕاستەڕێ کربایینە ئەم ژی دا هەوە ڕاستەڕێ کەین، وەکی ئێکە بۆ مە، چ ئەم نالنالێ بکەین، و چ ئەم بێنا خۆ فرەه بکەین، ڕزگاربوونا مە نینە.

﴿٢٢﴾ [ڤێجا وەختێ حەق و حساب ب دویماهیك دئێت، و بەحەشتی دچنە د بەحەشتێدا، و دۆژەهی دچنە د دۆژەهێدا] شەیتان دێ بێژیت: ب ڕاستی خودێ پەیمان ب دورستی دابوو هەوە، و من ژی پەیمان دابوو هەوە [کو چو حساب و بەحەشت و دۆژەه نینن]، ڤێجا من درەو ل هەوە کر، و من چو دەستهەلات ل سەر هەوە نەبوو [ئەز ب خورتی و کۆتەکی پێ بەرێ هەوە بدەمە گاورییێ و گونەهان]، ژ بلی هندێ من گازی هەوە کر، و هوین ژی ل دویڤ گازییا من هاتن [هەوە گوهێ خۆ دا من و بوونە گاور]، ڤێجا گازندەیان ژ من نەکەن، و گازندەیان ژ خۆ بکەن، ئەز نەشێم د هەوارا هەوە بهێم و هەوە ژ ئیزایێ ڕزگار بکەم، و هوین ژی نەشێن د هەوارا من بهێن و من ژ ئیزایێ ڕزگار بکەن. ب ڕاستی ئەز یێ بەریمە ژ کریارا هەوە ئەز د دنیایێدا پێ کریمە هەڤپشك بۆ خودێ، بێ گۆمان بۆ ستەمکاران ئیزایەکا ب ژان و دژوار هەیە.

﴿٢٣﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ڕەوانەی وان بەحەشتان کرن ئەوێت ڕویبار د بنڕا دچن، و ب دەستویرییا خودایێ خۆ دێ هەروهەر تێدا مینن، و ملیاکەت سلاڤی وان دکەن.

﴿٢٤﴾ ئەرێ ما تە نەدیت کا چاوا خودێ مەتەلەك ئینا و ڕۆنکر، پەیڤا پاك و پاقژ [کو (لا إله إلا الله)ـە] وەکی دارەکا پاقژە، بنێ وێ و ڕەه و ڕویشالێت وێ یێت د ئەردیدا چۆیین، و یا بنەجهە و تایێت وێ یێت ل بەر ئەسمانی.

﴿٢٥﴾ هەمی وەختان ب دەستویرییا خودایێ خۆ بەر و فێقییێ خۆ ددەت، و خودێ مەتەلان بۆ مرۆڤان دئینیت بەلکی [هزرا خۆ تێدا بکەن] بۆ خۆ پێڤە بچن.
﴿٢٦﴾ و مەتەلا پەیڤا پیس [پەیڤا گاوری و بەرزەبوونێ] وەکی دارەکا پیسە ب ڕە و ڕویشالڤە ژ ئەردی هاتبیتە هلکێشان، چو ڕاوەستیان و خۆجهی بۆ نینە [هەروەسا پەیڤا گاورییێ خۆڕاگرتن و بەرەکەت نینە].
﴿٢٧﴾ خودێ ئەوێت باوەری ئینایین ب ئاخڤتنا بنەجە ڕادگریت [کو پەیڤا (لا إله إلا الله)] د ژیانا دنیاییێدا [ئانکو وەختێ د گۆڕێدا پسیار ژێ دئێتەکرن] و د قیامەتێ ژیدا و ل بەر ستەمکاران بەرزە دکەت [نەشێن بەرسڤا خۆ د گۆڕێدا بدەن، و بێ بەرسڤن ژی ڕۆژا حسێب د گەل دئێتەکرن]، و خودێ چ بڤێت وێ دکەت.
﴿٢٨﴾ ئەرێ ما تە نەدیت، ئەوێت نیعمەت و کەرەما خودێ ژ چاڤکۆرەیی گوهاڕتی، و ملەتێ خۆ [ب سەرڕەقییا خۆ] کێشاینە خانییێ بنبڕی و هیلاکێ.
﴿٢٩﴾ ئەو خانی دۆژەهە دێ چنە تێدا، و دێ تامکەنە گەرما وێ، و چ پیسە بنەجهە.
﴿٣٠﴾ و وان هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێکرینە، دا خەلکی ژ ڕێکا خودێ دەربێخن [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ل سەر خۆشییێت خۆ بن، دویماهیکا هەوە هەر ئاگرە.
﴿٣١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە بەندەیێت من ئەوێت باوەری ئینایین: [کا چاوا مە فەرمانا وان کرییە] بلا نڤێژان بکەن و ژ ڕزقێ مە داییە وان، بلا ژ نەپەنی و ئاشکەرا، خێران ژێ بدەن، بەری هاتنا وێ ڕۆژێ، ئەوا نە کڕین و نە فرۆتن و نە دۆستینی و نە هەڤالینی، تێدا هەی.
﴿٣٢﴾ خودێ ئەوە یێ ئەرد و ئەسمان چێکرین و باران ژ ئەسمانی ئینایییە خوارێ، ڤێجا [ب وێ بارانێ] فێقییێت ڕەنگ ڕەنگ یێت بۆ هەوە دەرئێخستین و کرینە ڕزقێ هەوە، و گەمی بۆ هەوە یێت سەرنەرم کرین و ب ساناهی ئێخستین، دا ب ئەمرێ خودێ د دەریاییێدا بچن، [و هەوە و تشتێت هەوە ژ جهەکی ببەنە جهەکێ دی]. و ڕویبار بۆ هەوە ساناهی و بەردەست کرن [دا هوین ژێ ڤەخۆن و تۆڤچینییا خۆ پێ بکەن].
﴿٣٣﴾ و ڕۆژ و هەیڤ ژی یێت ب بەر خزمەتا هەوە ئێخستین، و بەردەوامن د ڕاستکرنێدا (اصلاح) یان بەردەوامن د چۆنێدا بێ ڕاوەستیان، و شەڤ و ڕۆژ ژی یێت بۆ هەوە ساناهی کرین [دا هوین د شەڤێدا ڤەهەسن و د ڕۆژێدا بۆ خۆ شۆل بکەن].
﴿٣٤﴾ و هەر تشتێ هەوە ژێ خواستی یێ داییە هەوە، و ئەگەر هوین نیعمەت و کەرەمێت خودێ بهەژمێرن هوین نەشێن بهەژمێرن [چونکی هندی گەلەکن ب دویماهیك نائێن]، ب ڕاستی مرۆڤ زێدە ستەمکار و زێدە چاڤنقە.
﴿٣٥﴾ و بیننە بیرا خۆ وەختێ ئیبراهیم پێغەمبەر گۆتی: خودێوۆ تو ڤی باژێڕی [مەکەهێ] ئێمن بکە و بکە جهێ ئێمنییێ، و من و زاڕۆکێت من ژ پەرستنا بوتان دویربێخە.

﴿٣٦﴾ خودێوۆ ب ڕاستی وان بوتان گەلەك مرۆڤ ییێت د سەردابرین، ڤێجا هەچییێ ل دویڤ من هات و ڕێكا من گرت ئەو ژ منە، و ییێ گوهێ خۆ نەدا من، ب ڕاستی تو ییێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانی.

﴿٣٧﴾ خودایێ مە ب ڕاستی من هندەك ژ دویندەها خۆ [ئیسماعیل و بچویكێت وی]، ییێت ل نهالەكا بێ شینكاتی ل دەڤ مالا تە یا موحەڕەم [كەعبەیێ] ئاكنجی كرین، خودایێ مە، دا نڤێژان [تێدا] بكەن، ڤێجا دلێ هندەك مرۆڤان ب نك وانڤە ببە [بچنە دەڤ وان، و ئەو ب تنێ نەمینن]، و فێقیییێت ڕەنگ ڕەنگ ب ڕزقێ وان بكە، دا سوپاسییا تە بكەن.

﴿٣٨﴾ خودایێ مە ب ڕاستی ئەوا ئەم ڤەدشێرین و نەڤەشێرین تو دزانی، و چو تشت د ئەرد و ئەسمانیدا ل بەر خودێ بەرزە نابن.

﴿٣٩﴾ هەمی شوكور و سوپاسی بۆ وی خودایی ئەوێ ب پیراتی ئیسماعیل و ئیسحاق دایینە من، ب ڕاستی خودایێ من ییێ گوهدێر و دوعا قەبویلكەرە.

﴿٤٠﴾ خودێوۆ تو من و هندەكان ژ دویندەها من ژ نڤێژكەران [ب ڕەنگێ پێدڤی] دانە، خودایێ مە، و دوعایا مە قەبویل بكە.

﴿٤١﴾ خودایێ مە گونەهێت من و دەیبابێت من و خودان باوەران، ڕۆژا حەق و حساب دئێتەكرن، ژێ ببە [دوعا بۆ دەیبابێت خۆ كرن بەری بزانیت ئەو دژمنێت خودێنە].

﴿٤٢﴾ و هزر نەكە خودێ ییێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا ستەمكار دكەن، نێ [ب تنێ] حسێب و جزایێ وان بۆ ڕۆژەكێ ب پاش دئێخیت، چاڤ تێدا بەق دبن و ژ ترساندا نانقن.

﴿٤٣﴾ وێ ڕۆژێ ئەو ب لەزن [و ل كەسێ نازڤڕن]، و سەرێت وان سەرئەڤرازن [ژ ترساندا كەس بەرێ خۆ نادەتە كەسێ، و چاڤێت هەمییان سەرئەڤرازن كا دێ حسێبا وی چاوا بیت]، و چاڤێت وان زیق دمینن و ناكەڤنە سەرێك، و دلێت وان ڤالا دبن ژ تێگەهشتنێ [ژ ترس و گوهشینێ].

﴿٤٤﴾ [هەی موحەممەد] مرۆڤان ژ وێ ڕۆژا ئیزا بۆ وان دئێت [كو ڕۆژا قیامەتێیە] بترسینە، ڤێجا ئەوێت ستەمكاری كرین دێ بێژن: خودایێ مە، هەتا وەختەكێ نێزیك مە بهێلە، دا ئەم بەرسڤا بانگ و گازییا تە بدەین، و ڕێكا پێغەمبەران بگرین و ل دویڤ وان بچین [و ملیاكەت دێ بێژنێ]، ما هەوە بەری نوكە سویند نەخواربوو هوین دێ د ئەردیدا مینن و چو قیامەت نینن.

﴿٤٥﴾ و ما هوین نە ئەو بوون، ئەوێت هوین ل جهێ وان ئاكنجی بوویین ئەوێت ستەم ل خۆ كرین؟ و بۆ هەوە دیاربوو كا مە چ ل وان كر، و مە بۆ هەوە مەتەل دیاركرن و ئینان [بەلێ هەوە بۆ خۆ چو ژێ نەگرت].

﴿٤٦﴾ ب ڕاستی وان [موشركێت مەكەهێ] پیلان و ئۆیین [بۆ پویچكرنا ئیسلامێ و بەرسینگگرتنا هەقییێ و كوشتنا پێغەمبەری] گێڕان، و جزایێ پیلانگێڕان ییێ ل دەڤ خودێ، و خودێ پێ ئاگەهە، و هەرچەندە ئەو پیلانێت ئەوان گێڕایین، دا چیایان ژ جه بەن [و پیلانێت وان ئەو نەبوون ییێت بشێن چیایان (كو ئیسلام و بانگ و گازییا ئیسلامێیە) ژ بن بكەن و ژ جه ببەن].

﴿٤٧﴾ هزر نەکە ئەو پەیمانا خودێ دایییە پێغەمبەرێت خۆ لێڤە ببیت و ب جھ نەئینیت، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و تۆلڤەکەرە.
﴿٤٨﴾ ڕۆژا ئەڤ ئەردە ب ئەردەکێ دی، و ئەسمان ب هندەك ئەسمانێت دی دئێنە گوهۆڕین، و هەمی ژ گۆڕان بۆ خودایێ ب تنێ و ستۆچەمین دەردکەڤن.
﴿٤٩﴾ و د وێ ڕۆژێدا [ڕۆژا قیامەتێ] دێ بینی گاور و موشرك پێکڤە یێت هاتینە قەید و زنجیرکرن [یان دەست و پیییێت وان د قەید و زنجیراندا یێت گەهاندینە ئێك].
﴿٥٠﴾ جلکێت وان ژ قەترانێنە [قەتران دۆنەکە ژ دارەکێ دئێتە وەرگرتن دبێژنێ (ئەبهەل) و دئێتە کەلاندن، حێشترا گوڕی پێ دئێتە دۆنکرن، و ئەو ب خۆ یا نویسەك و بێهن پیس و تیژ و ئاگرگرە، جەهنەمی ڕۆژا قیامەتێ دێ پێ ئێنە هنوین، هەتا وەکی جلکان لێ دئێت ل بەر وان، دا تیژی و گەنیاتی و گەزتن و زوی ئاگر گرتن ل سەر وان کۆم ببن]. و ئاگر ل سەر سەروچاڤێت وان بلند دبیت و هەمییێ ڤەدگریت.
﴿٥١﴾ دا خودێ جزایێ هەر مرۆڤەکی کا چ کار و کریار کرینە [ژ باشی و خرابییان] بدەتێ، و ب ڕاستی خودێ د حەق و حسابێدا یێ دەست سڤکە.
﴿٥٢﴾ ئەڤ قورئانە ڕاگەهاندنەکە بۆ هەمی مرۆڤان، و دا پێ بێنە شیرەتکرن و ترساندن و ئاگەهدارکرن، و دا بزانن [ب وان بەلگە و نیشانێت ڕۆن و ئاشکەرا تێدا] ب ڕاستی ئەو [یێ هێژاییی پەرستنێ] خودایەکێ تاك و تەنیایە، و دا خودان ئاقل و ئاقلدار بۆ خۆ چام و عیبرەتان ژێ وەرگرن.

سۆرەتا حیجر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٩٩) ئایەتە

﴿١﴾ (الر) [ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن، ئەلف، لام، ڕا، ئیشارەتن بۆ ئیعجازا قورئانێ] ئەڤە ئایەتێت کتێب و قورئانا ڕۆنکەرن.
﴿٢﴾ ئەوێت گاوربوویین [وەختێ سەرکەڤتنا موسلمانان دبینن یان وەختێ بۆ وان دیار دبیت ئەو د خەلەت بوون، و دین ل دەڤ خودێ بەس موسلمانەتییە]، تێ هەیە خۆزیان بخوازن کو د موسلمانبانە.
﴿٣﴾ بهێلە بخۆن و ڤەخۆن و خۆشییان ببەن، و هیڤی و ئومێد، وان ژ بیرڤە بکەن، دێ زانن [کا دویماهیکا کار و کریارێت وان دێ بیتە چ؟!].
﴿٤﴾ و مە خەلکێ چو گوندان د هیلاك نەبرییە ئەگەر [هیلاکبوونا وان] وەختەکێ دیارکری نەبیت.
﴿٥﴾ و چو ملەت د بەری وەختێ خۆڕا [وەختێ مرنێ و تێچۆنێ] ناکەن، و ژ وەختێ خۆ ژی نائێنە گیرۆکرن.

﴿٦﴾ و [گاوران] گۆتن، هەی ئەو كەسێ قورئان بۆ هاتییە خوارێ، ب ڕاستی تو یێ دینی.
﴿٧﴾ كا بلا تە ملیاكەت بۆ مە ئینابانە [كو مە دیتبان و شادەیی بۆ تە دابانە، یان ئەم جزاكربایینە ل سەر درەوین دانانا مە بۆ تە]، ئەگەر تو ڕاست دبێژی [و تو پێغەمبەری].
﴿٨﴾ و ئەم ملیاكەتان نائینینە خوارێ ئەگەر بۆ حیكمەتەكێ نەبیت، ئینانا وان بخوازیت، و ئەگەر مە ملیاكەت ئینابانە خوارێ [وەكی ئەو پێشنیار دكەن]، دەرفەت بۆ وان نەدهاتە دان.
﴿٩﴾ ب ڕاستی مە قورئان یا ئینایییە خوارێ و ب ڕاستی ئەم ب خۆ ژی بۆ پارێزڤانین و دێ پارێزین.
﴿١٠﴾ ب سویند مە پێغەمبەر بۆ ملەتێت بەری تە ژی یێت هنارتین.
﴿١١﴾ و چو پێغەمبەر بۆ وان نەدچۆن، ئەگەر وان [ئەوێت بۆ هاتین] تڕانە پێ نەكربانە.
﴿١٢﴾ و وەسا ئەم بەرزەبوونێ دئێخینە د دلێت گونەهكاراندا.
﴿١٣﴾ باوەرییێ ب قورئانێ نائینن، و ڕێكا خودێ د ملەتێت بۆریدا هۆسا یا چۆیی [هەر ملەتەكێ پێغەمبەر درەوین دانایی، خودێ یێت د هیلاك برین].
﴿١٤﴾ و ئەگەر مە دەرگەهەك بۆ وان ل ئەسمانی ڤەكربایە و تێڕا سەركەڤتبانە.
﴿١٥﴾ [دیسا] دا بێژن: چاڤێت مە یێت هاتینە گرێدان و گرتن، بەلكی سێرە (سحر) یا ل مە هاتییە كرن.
﴿١٦﴾ و مە ڕێك یێت ئێخستینە د ئەسمانیدا [ستێرێت گەڕۆك تێدا دئێن و دچن]، و مە [ئەسمانێ دنیایێ] بۆ تەماشەكەران یێ خەملاندی.
﴿١٧﴾ و مە ئەسمان ژ هەر شەیتانەكێ ڕەجماندی یێ پارستی.
﴿١٨﴾ ژ بلی وی یێ ب دزیڤە گوهدارییێ بكەت، ڤێجا دێ بزۆتەكێ دیار [پارچەیەكە ژ هەسارێ (كەوكەبان)] ب دویڤ كەڤیت.
﴿١٩﴾ و مە ئەرد یێ دەشت كری، و مە چیایێت بنەجە یێت ئێخستینە تێدا [دا بۆ ببنە سنگ و نەلڤلڤیت]، و مە هەمی تشت ب پیڤان و كێشان [ل دویڤ هەوجەیییێ] تێدا یێت شینكرین.
﴿٢٠﴾ و مە ژیارا بۆ هەوە و بۆ وان ژی، یێت هوین نەڕازقێت وان، ئێخستییە تێدا [وەكی عەیال و خزمەتكار و جانەوەران، دا هوین هزر نەكەن هوین ڕزقێ وان ددەن].
﴿٢١﴾ و چو تشت نینە [بەندە مفایی ژێ بكەن] ئەگەر ژێدەر و سەروكانییا وان ل دەڤ مە نەبیت، و ئەگەر ب ئەندازەیەكا دیاركری نەبیت ئەم نادەین و ناهنێرین.
﴿٢٢﴾ و مە با دارئاڤزكەر [و عەورهەلگر] یێ هنارتی، ڤێجا مە باران ژ ئەسمانی داڕێت و مە هوین پێ ئاڤدان [هوین و ئەرد و جانەوەرێت هەوە]، و هەوە ب خۆ نەدشیا هوین ڤەگرن [ئەگەر مە بۆ هەوە ڤەنەگرتبایە].
﴿٢٣﴾ و ب ڕاستی ئەم ب تنێ ژیانێ ددەین و دمرینین، و میراتگر [یێ دنیایێ هەمییێ] ئەمین.
﴿٢٤﴾ و ب ڕاستی ئەم دزانین پێشییێت هەوە [ژ دویندەها ئادەمی] كی بوویییە و كی مرییە، و كی مایییە و كی دێ بیت هەتا ڕۆژا قیامەتێ.

﴿٢٥﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە دێ وان هەمییان [ڕۆژا قیامەتێ] کۆم کەت، ب ڕاستی خودێ یێ کاربنەجه و زانایە.

﴿٢٦﴾ و ب ڕاستی مە مرۆڤ ژ تەقنەکا ڕەشا گەنییا کزرا وێنەکری یێ چێکری.

﴿٢٧﴾ و بەری وان مە ئەجنە یێت ژ ئاگرەکێ سنجری چێکرین.

﴿٢٨﴾ وەختێ خودایێ تە گۆتییە ملیاکەتان: ب ڕاستی ئەز دێ مرۆڤەکی ژ تەقنەکا ڕەشا گەنی یا کزرا وێنەکری چێ کەم.

﴿٢٩﴾ و ئەگەر من دورست کر و من ڕوح دایێ، ڤێجا هوین هەمی بۆ هەڕنە سوجدەیێ.

﴿٣٠﴾ و ملیاکەت هەمی بۆ چۆنە سوجدەیێ.

﴿٣١﴾ ئبلیس (شەیتان) تێ نەبیت، نەڤیا د گەل وان بیت ئەوێت چۆینە سوجدەیێ.

﴿٣٢﴾ [خودێ] گۆت: هەی ئبلیس تە چیە، بۆچی تو د گەل سوجدەبران نەبوویی.

﴿٣٣﴾ گۆت: ئەز نە ئەوم [نەلائیقی منە] یێ بۆ مرۆڤەکی کو تە ژ تەقنەکا ڕەشا گەنی یا کزرا وێنەکری چێکری، بچمە سوجدەیێ.

﴿٣٤﴾ [خودێ] گۆت: ڤێجا تو ژێ [ژ ناڤ ملیاکەتان، یان ژ بەحەشتێ، یان ژ ئەسمانی، یان ژ ناڤ کەرەمێت من] دەرکەڤە، ب ڕاستی تو یێ زڕباری ژ دلۆڤانییا من.

﴿٣٥﴾ و لەعنەت ل تە بن هەتا ڕۆژا قیامەتێ.

﴿٣٦﴾ [شەیتانی] گۆت: خودایێ من هەتا ڕۆژا قیامەتێ و ڕابوونێ، خۆ ل من بگرە [و من نەمرینە].

﴿٣٧﴾ [خودێ] گۆت: تو ژ خۆلێگرتییانی.

﴿٣٨﴾ هەتا وەختێ دیارکری [وەختێ پفکرنا بۆڤا ئێکێ، کو هەمی دمرن و کەس نامینت].

﴿٣٩﴾ [شەیتانی] گۆت: خودێوۆ چونکی تە ئەز [بۆ خاترا وان] گومڕا و بەرزەکرم، ب سویند ئەز دێ گونەهان بۆ وان د دنیایێدا خەملینم [و وان د بەر خرابییێڕا کەم]، و هەمییان دێ د سەردا بەم [د بەر گومڕایی و بەرزەبوونێڕا کەم].

﴿٤٠﴾ ژ بلی وان بەندەیێت تە، ئەوێت بژارە و سەرپشك.

﴿٤١﴾ [خودێ] گۆت: [ئەڤ ئاخڤتنا تو دبێژی کو تو نەشێی بەندەیێت من یێت بژارە و سەرپشك د سەردا ببەی] ئەڤە ڕێکەکە ل سەر منە ئەز ڕابگرم و بپارێزم.

﴿٤٢﴾ ب ڕاستی تە دەستهەلات ل سەر بەندەیێت من نینە، و ژ بلی وان ئەوێت ب دویف تە دکەڤن ژ سەرداچۆییان.

﴿٤٣﴾ و ب ڕاستی دۆژەه ژڤان و جهێ وان هەمییانە [سەرداچۆییانە].

﴿٤٤﴾ [دۆژەهێ] حەفت دەرگەه یێت هەین، و هەر دەرگەهەکی پشکەکا دیارکری یا بۆ هەی.

﴿٤٥﴾ ب ڕاستی پارێزکار د ناڤ باغ و کانیاندانە.

﴿٤٦﴾ [ملیاکەت دێ بێژنێ] ب سلامەتی و ئێمنی هەڕنە د ناڤ وان باغ و کانییاندا.

﴿٤٧﴾ و مە ئەو كەرب و كینا د دلێت واندا هەی ئینادەر، ڤێجا ئەو برا [وەكی برایێت ئێك] ل سەر تەختان بەرانبەری ئێكن.
﴿٤٨﴾ تێدا [د بەحەشتێدا] ناوەستن، و ئەو ژێ نائێنە دەرئێخستن.
﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] بەندەیێت من ئاگەهدار بكە، كو ب ڕاستی ئەزم گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.
﴿٥٠﴾ و ب ڕاستی ئیزایا منە ئیزایا دژوار.
﴿٥١﴾ و بەحسێ مێڤانێت ئیبراهیمی بۆ وان بكە.
﴿٥٢﴾ وەختێ چۆیینە دەڤ، و گۆتن: سلاڤ ل تە بن، [ئیبراهیمی] گۆت: ب ڕاستی ئەم ژ هەوە دترسین.
﴿٥٣﴾ گۆتن: نەترسە ب ڕاستی ئەم مزگینییا كوڕەكێ زانا ددەینە تە.
﴿٥٤﴾ گۆت: ئەرێ پشتی ئەز پیربوویم هوین مزگینییێ ددەنە من؟ ڤێجا ب چ مزگینییێ ددەنە من؟!
﴿٥٥﴾ وان گۆت: مە مزگینییا ڕاست و دورست دا تە، ڤێجا ژ بێ هیڤییان نەبە.
﴿٥٦﴾ ئیبراهیمی گۆت: ما كی ژ دلۆڤانییا خودێ بێ هیڤی دبیت، ژ بلی ژ ڕێدەركەڤتییان.
﴿٥٧﴾ [پشتی ئیبراهیمی زانی ملیاكەتن] گۆت: گەلی هنارتییان هەوە خێرە [هوین بۆ چ هاتینە هنارتن]؟
﴿٥٨﴾ گۆتن: ئەم ب ئیزایەكا دژوارڤە، بۆ ملەتەكێ گونەهكار یێت هاتینە هنارتن [كو ملەتێ (لوط)ییە].
﴿٥٩﴾ ژ بلی مالا (لوط)ی، ب ڕاستی ئەم وان هەمییان دێ ڕزگاركەین.
﴿٦٠﴾ ژنا وی تێ نەبیت، ب ڕاستی مە ئەو یا دانایی، ژ وان ئەوێت د ناڤ ئیزاییێدا دمینن.
﴿٦١﴾ ڤێجا وەختێ ئەو هنارتی، هاتینە دەڤ بنەمالا (لوط)ی.
﴿٦٢﴾ [(لوط)ی] گۆت: هوین ملەتەكێ بیانی و نەنیاسن.
﴿٦٣﴾ گۆتن: [ئەم ب چو تشتێ وەسا نەهاتینە كو تو مە نەنیاسی، ئەم قاسدێت خودێینە] ئەم ب وێ ئیزایێڤە بۆ تە یێت هاتین، یا ملەتێ تە د هاتنا وێدا ب شك.
﴿٦٤﴾ و مە ڕاستییا بۆ تە ئینایی [كو ئیزادانا وانە]، و ب ڕاستی ئەم ڕاستیبێژین.
﴿٦٥﴾ ڤێجا د وەختەكێ شەڤێدا، مرۆڤێت خۆ دەربێخە و تو ل دویڤ وان هەڕە [نەكو ئێك ژ وان بمینیت یان ب پاش خۆڤە بزڤڕیت، و د ئیزایا واندا بكەلیت]، و بلا كەس ژ هەوە ب پاش خۆڤە نەزڤڕیت [و بەرێ خۆ نەدەتێ كا چ ب سەرێ وان دئێت]، و هەڕنە وی جهی یێ فەرمانا هەوە پێ هاتییە كرن.
﴿٦٦﴾ و مە وەحی بۆ [(لوط)ی] هنارت، كو ئەڤان هەمییان وەختێ سپێدە ب سەر واندا دئێت، دێ ئێنە قوتبڕكرن.
﴿٦٧﴾ و خەلكێ باژێری هاتن ب كەیفخۆشی مزگینی ددانە ئێك و دو [بۆ كرنا خرابییێ].
﴿٦٨﴾ [(لوط)ی] گۆت: ئەڤە مێڤانێت منن، من شەرمزار نەكەن.
﴿٦٩﴾ و ژ خودێ بترسن [د دەرهەقا مێڤانێت مندا]، و هەتكا من نەبەن.
﴿٧٠﴾ [خەلكێ باژێری] گۆتن: ما مە تو ژ مێڤانكرنا بیانییان نەدابوویییە پاش.
﴿٧١﴾ گۆت: ئەڤە ژنێت هەوە كچێت منن، ئەگەر هەوە دڤێت هەڕن نڤینا وان و گرێ خۆ داڕێژن.

﴿٧٢﴾ سویند ب ژییێ تە [سویندە ژ خودێ ب ژییێ پێغەمبەری]، ئەو د پەریشان و گێژن، د گرێ خۆدا.
﴿٧٣﴾ دگەل ڕۆژهەلاتێ ڤێڕییەکا ب هێز ئەو هنگاڤتن.
﴿٧٤﴾ ڤێجا مە باژێرێ وان سەروبن کر [و ئەو هێلانە د ناڤدا]، و مە هندەك خڕەبەرێت ئاخا سۆتی ب سەر واندا باراندن.
﴿٧٥﴾ و ب ڕاستی ئەڤ ڕویدانێت هەنێ ئایەت و نیشانن بۆ کەسێت هشیار و شارەزا.
﴿٧٦﴾ و ب ڕاستی [کاڤلێت وان] ل سەر ڕێکان [ڕێ و ڕێباریێت وان]، هێژ وەکی خۆ یێت مایین.
﴿٧٧﴾ و ب ڕاستی ئەڤە [سەرهاتییا وان، و کا چ ب سەرێ وان هات وەختێ د ڕێکا خودێدا ڕاوەستیایین و مایینە ل سەر سەرڕەقی و خرابییا خۆ] دەرس و نیشانەکە بۆ خودان باوەران.
﴿٧٨﴾ خەلکێ وارێ تێر داروبار و تێکڕا [ملەتێ شوعەیبی] د ستەمکار بوون.
﴿٧٩﴾ ڤێجا مە تۆل ل وان ڤەکر، و ب ڕاستی ئەڤ هەردووکە [مەدیەن باژێرێ شوعەیب پێغەمبەر، و سەدووم گوندێ (لوط) پێغەمبەر] کاڤلێت وان ل سەر ڕێکەکا دیارن.
﴿٨٠﴾ و خەلکێ حیجرێ [گوندێ صالح پێغەمبەر و مالێت (ثمود)، کو دکەڤتە د ناڤبەرا (مەدینە)یێ و تەبووکێدا] پێغەمبەر درەوین دانان.
﴿٨١﴾ و مە موعجیزەییێت خۆ بۆ وان ئینان [ژ وان موعجیزەیا حێشترێ]، ڤێجا پشتا خۆ دانێ و ڕوییێ خۆ ژێ وەرگێڕان [ژ بەر هندێ ژی ئەو حێشتر کوشتن، و بێ ئەمرییا پێغەمبەرێ خۆ کرن].
﴿٨٢﴾ و وان خانییێت ئێمن بۆ خۆ د چیایاندا دکۆلان [دا نەهەڕفن و دویری دزیکەر و دژمنان بن، یان ل دویڤ هزرکرنا وان دا ژ ئیزایا خودێ د ئێمن بن].
﴿٨٣﴾ ڤێجا د گەل هەلاتنا سپێدەیێ، ڤێڕییەکا ب هێز ئەو هنگاڤتن [و قوتبڕکرن].
﴿٨٤﴾ و ئەوا وان ب دەست خۆڤە ئینایی [ژ کۆلانا خانییێت ئاسێ د چیایاندا]، ئەو ژ ئیزایا خودێ ڕزگار نەکرن [و مفا نەگەهاندە وان].
﴿٨٥﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا، چێ نەکرینە ئەگەر ب هەقییێ نەبیت [ئانکو مە یێت ب دادپەروەری چێکرین، دا هەر ئێك ب کریارا خۆ بێتە جزاکرن]، و ب ڕاستی ڕۆژا قیامەتێ هەر دێ ئێت، ڤێجا تو ل وان ببۆرە، لێبۆرینەکا نەرم و حەلیم.
﴿٨٦﴾ و ب ڕاستی خودایێ تەیە زێدەچێکەر و زێدەزانا.
﴿٨٧﴾ و مە حەفت ئایەتێت هەر دئێنە دوبارەکرن [کو فاتیحەیە]، و قورئانا مەزن یێت داییینە تە.
﴿٨٨﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] چاڤێ خۆ نەبە وێ خۆشی و نیعمەتا مە دایییە هندەك ژ وان [نەموسلمانان]، و خەمێ ژ وان نەخۆ [کو باوەرییێ ب تە نائینن]، و خۆ بۆ خودان باوەران بشکێنە [خۆ بۆ وان ب ساناهی بێخە].
﴿٨٩﴾ و بێژە: ب ڕاستی ئەز ئاگەهدارکەرەکێ ڕۆنکەرم [ب ئاشکەرایی ئەز دبێژمە هەوە، ژ هەوە ناڤەشێرم، دێ ئیزا ب سەر هەوەدا ئێت].

﴿٩٠﴾ هەروەكی مە ب سەر جوهی و فەلەیاندا ئینایییە خوارێ.
﴿٩١﴾ ئەوێت قورئان پارچە پارچە كرین [باوەرییێ ب هندەكێ دئینن، و ژ هندەكێ بێ باوەرن].
﴿٩٢﴾ ڤێجا ب خودایێ تە كەم، ئەم دێ پسیارێ ژ وان هەمییان كەین [ئێك ئێك].
﴿٩٣﴾ ژ كار و كریارێت وان دكرن.
﴿٩٤﴾ ڤێجا ئەوا فەرمانا تە پێ دئێتەكرن ئاشكەرا بكە، و ڕوییێ خۆ ژ موشركان وەرگێڕە، و پویتەی ب وان نەكە.
﴿٩٥﴾ ب ڕاستی مە بەلا ترانەكەران ژ تە ڤەكر [كو پێنج كەس بوون: وەلیدێ كوڕێ موغیرەی و (عاص)ێ كوڕێ وائیلی و ئەسوەدێ كوڕێ (مطلب)ی و ئەسوەدێ كوڕێ (عبد یغوث)ی و (حارث)ێ كوڕێ قەیسی، خودێ ب ئاتافەكێ برن و بەلا وان ژ پێغەمبەری ڤەكر].
﴿٩٦﴾ ئەوێت پەرستییەكێ دی د گەل خودێ پەرستی ددانن، ڤێجا ئەو دێ زانن [كا دویماهییا وان ل ئاخرەتێ دێ یا چاوا بیت].
﴿٩٧﴾ و ب ڕاستی ئەم دزانین كو دلێ تە، ب ئەوا ئەو دبێژن، تەنگ دبیت.
﴿٩٨﴾ ڤێجا تو ب پەسەندكرنا خودایێ خۆ، خودایێ خۆ ژ كێم و كاسیان پاقژ بكە، و ژ سوجدەبەران بە [ئانكو هەر نەخۆشییەكا بگەهیتە تە، تەسبیحات و زكرێ خودێ و نڤێژ، دێ ل سەر تە سڤك كەن].
﴿٩٩﴾ و هەتا دمری [ئانكو هندی یێ ساخی] خودایێ خۆ بپەرێسە.

سۆرەتا نەحل

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (١٢٨) ئایەتە

﴿١﴾ ئەمرێ خودێ هات [ئانكو قیامەت نێزیك بوو]، ڤێجا لەزێ لێ نەكەن، ب ڕاستی خودێ ژ وێ شركا ئەو دكەن یێ پاقژ و بلندە.

﴿٢﴾ [خودێ] ملیاكەتان [جبریل و ئەوێت د گەلدا ژ پارێزڤانێت وەحییێ] ب وەحییێ و ب ئەمرێ خۆ ل سەر وی بەندەیێ خۆ یێ وی بڤێت دئینیتە خوارێ [دا مرۆڤان هشیار بكەن و]، دا نیشا مرۆڤان بدەن: كو ب ڕاستی چو خودێ نینن ژ بلی من، ڤێجا ژ من بترسن و پارێزكارییا من بكەن.

﴿٣﴾ ئەرد و ئەسمان ب هەقییێ و بۆ حیكمەتەكێ [نە گۆترە] چێكرینە، ڤێجا خودێ د سەر وێ شركێڕایە یا ئەو دكەن [حاشای خودێ ژ وێ شركا ئەو دكەن].

﴿٤﴾ مرۆڤ یێ ژ چپكەكێ چێكری، ڤێجا [پشتی ئافراندنا وی تمام بووی] ئەو وەكی هەڤڕكەكێ ئاشكەرایە [بۆ خودایێ خۆ ئەوێ ئەو ژ ئاڤەكا كێم چێكری].

﴿٥﴾ و تەرش [حێشتر و چێل و پەز و بزن] ژی یێت چێكرین، بۆ هەوە گەرماتی یا تێدا [ئانكو ئەو جلكێت هوین خۆ پێ گەرم دكەن ژ هری و موییێ وان چێ دكەن]، و هندەك فایدەیێت دی ژی بۆ هەوە یێت تێدا هەین، و هوین دخۆن ژێ.

﴿٦﴾ و بۆ هەوە جوانی یا د هاتنا واندا هەی [وەختێ ئێڤاری ژ چەرێ ڤەدگەڕن]، و د بەردانا واندا ژێ [وەختێ سپێدەیێ بەرددەنە چەرێ].

﴿٧﴾ و بارێت هەوە یێت گران بۆ باژێرەكی هەلدگرن، كو هوین نەدگەهشتنێ ب زەحمەتەكا زەحمەت نەبایە، ب ڕاستی خودایێ هەوە یێ میهرەبان و دلۆڤانە.

﴿٨﴾ و هەسپ و حێشتر و كەر یێت بۆ هەوە چێكرین دا هوین لێ سویار ببن [و بارێت خۆ پێ ڤەگوهێزن]، و جوانییە ژی بۆ هەوە [وەختێ هوین لێ سویار دبن و ب سویارییا خۆ شاهی دبن]، و ژ تشتێ هەوە زانین پێ نەیی ژی دێ چێ كەت [وەكی ئالاڤێت هاتن و چۆنێ].

﴿٩﴾ و ل سەر خودێیە ڕێكا ڕاست [نیشا بەندەیێت خۆ بدەت و بۆ ڕۆن بكەت] و هندەك ڕێ هەنە یێت خوار و ڤیچن [ئەو ژی ڕێكێت بەرزەبوون و گاورییێ و ڕێكێت خەلكێت سەرداچۆیینە، ئەوێت ب دویڤ دلخوازییان كەڤتین]، و ئەگەر خودێ ڤیابایە دا هەوە هەمییان ڕاستەڕێ كەت.

﴿١٠﴾ ئەو ئەوە یێ ئاڤ بۆ هەوە ژ عەوران ئینایییە خوار، هوین ژێ ڤەدخۆن، و ژ وێ ئاڤێ شینكاتی و داروبار شین دبیت، و هوین تەرشێت خۆ لێ دچەرینن.

﴿١١﴾ و خودێ بۆ هەوە پێ [ب وێ ئاڤێ] چاندن و زەیتوین و دارقەسپ و تری و هەمی ڕەنگێت فێقی شین دكەت، ب ڕاستی د ڤێ چەندێدا بەلگە و نیشان بۆ وان یێت هەین ئەوێت هزرا خۆ دكەن.

﴿١٢﴾ و خودێ شەڤ و ڕۆژ، و هەیف و ڕۆژ یێت ئێخستینە د بەرژەوەندییا هەوەدا، و ستێر ژی ب ئەمرێ وی سەرنەرم و موسەخەرن. ب ڕاستی ئەڤە نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت عەقلێ خۆ ددەنە شۆلی.

﴿١٣﴾ و هەر تشتەکێ ڕەنگ ڕەنگێ د ئەردیدا بۆ هەوە چێکری [ژ جانەوەر و شینکاتی و مەعدەنان]، ب ڕاستی ئەڤە نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت بۆ خۆ چام و عیبرەتان وەردگرن.

﴿١٤﴾ و هەر ئەوە دەریا ئێخستییە د بن خزمەتا هەوەدا، دا هوین گۆشتێ نوی و تەڕ ژێ بخۆن و دا هوین لۆلۆ و مەرجانان ژێ دەربێخن و بکەنە بەر خۆ، و تو گەمییێت مەزن تێدا دبینی ئاڤێ شەق دکەن و دچن، و دا هوین ب ڕێکا دەریایێ بازرگانییێ بکەن و دا هوین سوپاسییا وی بکەن.

﴿١٥﴾ و چیایێت مەزن و بنەجە یێت ئێخستینە د ئەردیدا دا ئەرد هەوە ڕاگریت، و ڕوبار و ڕێك ژی بۆ هەوە یێت کرینە تێدا، دا هوین ب وان ڕوبار و ڕێکان ڕاستەڕێ ببن بۆ ئارمانجێت خۆ.

﴿١٦﴾ و گەلەك نیشان و عەلامەت یێت ئێخستینە د ئەردیدا کو ڕێکان بۆ خۆ پێ بزانن، و ب ستێران ژی ڕێکا خۆ دزانن.

﴿١٧﴾ ڤێجا ئەرێ ئەوێ ئافراندنێ دکەت وەکی وییە یێ ئافراندنێ نەکەت [نەشێت بکەت]. ڤێجا ما هوین هزرا خۆ ناکەن.

﴿١٨﴾ و ئەگەر هوین نیعمەتێت خودێ [ل سەر خۆ] بهەژمێرن هوین نەشێن بهەژمێرن [نائێنە هەژمارتن]، و ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٩﴾ و خودێ ئەوا هوین ڤەدشێرن و ئەوا هوین ئاشکەرا دکەن دزانیت.

﴿٢٠﴾ و ئەوێت ئەو ژ بلی خودێ دپەرێسن و هەوارا خۆ دگەهینێ، چو چێ ناکەن و چو نادەن و ئەو ب خۆ چێکری و داینە.

﴿٢١﴾ ئەو یێت مرینە و نەیێت ساخن، و ئەو ب خۆ نوزانن کەنگی دێ ئێنە ڕاکرن بۆ قیامەتێ.

﴿٢٢﴾ و خودایێ هەوە خودایەکێ ب تنێیە، ڤێجا ئەوێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن، دلێت وان باوەری تێدا نینە و چو نانیاسن، و چو تێدا ناچیت، و ئەو خۆ د سەر هەڤییێڕا دبینن.

﴿٢٣﴾ ڕاستە و بێ گۆمانە خودێ ئەوا ئەو ڤەدشێرن و ئەوا ئەو ئاشکەرا دکەن دزانیت، ب ڕاستی خودێ حەژ خۆمەزنکەران ناکەت.

﴿٢٤﴾ و ئەگەر بۆ وان بێتە گۆتن: خودایێ هەوە چ ئینایییە خوارێ، دێ بێژن: ئەفسانەیێت پێشییان یێت ئینایینە خوارێ.

﴿٢٥﴾ [و وان ئەڤ بێ بەختییە کر] دا ئەو هەمی گونەهێت خۆ، و هندەك گونەهێت وان ژی، ئەوێت ئەوان ژ نەزانین د سەردابرین، ڕۆژا قیامەتێ هەلبگرن، بزانن ئەو بارەکێ پیس هەلدگرن و پیسە گونەهە ئەو دکەن.

﴿٣٦﴾ ب ڕاستی يێت بەری وان پيلان و ئۆيين گێڕان [دا خەلکی ژ پێغەمبەران ڤەڕەڤينن، و ئەو تشتێ ئەو پێ هاتين کو وەحييا خودێيە درەو بدانن]. ڤێجا خودێ ئاڤاهييێ وان ژ بن کر و بان ب سەر واندا هاتە خوارێ، و ئيزا ژ وی ڕەخيڤە هاتە وان يا هزرا وان بۆ نەدچۆ.

﴿٣٧﴾ پاشی ڕۆژا قيامەتێ خودێ دێ وان ڕسوا و ڕەزيل کەت، و دێ بێژيتە وان: کا ئەو هەڤپشکێت من ئەوێت هەوە ل سەر خاترا وان هەڤڕکی و دژمنی [يا پێغەمبەر و موسلمانان] دکر، [د وی وەختيدا] ئەوێت خودێ زانين داييێ [ژ زانا و بانگهلدێران] دێ بێژن: ب ڕاستی ئەڤرۆ [کو ڕۆژا قيامەتێيە] شەرمزاری و ڕسوايی و ئيزا بۆ گاورانە.

﴿٣٨﴾ ئەوێت ستەم ل خۆ کرين، وەختێ ملياکەت ڕوحێت وان دکێشن دەست ژ هەڤڕکی و دژمنييێ بەردان و تەسليمی ئەمرێ خودێ بوون، دێ بێژن: مە چو خرابی نەدکر. بەلێ [کارێ هەوە خرابی بوو] ب ڕاستی خودێ دزانيت کا هەوە چ دکر.

﴿٣٩﴾ ڤێجا د دەرگەهێت جەهنەمێڕا هەڕنە ژۆر، هەروهەر تێدا (د جەهنەمێدا) بمينن، ڤێجا جهێ خۆمەزنکەران چەندێ پيسە.

﴿٣٠﴾ و گۆتنە پارێزکاران: خودايێ هەوە چ ئينايييە خوارێ؟ گۆتن: قەنجی. يێت قەنجی د ڤێ دنيايێدا کرين دێ قەنجی بۆ وان هەبيت و خێر و خەلاتێ ئاخرەتێ [بۆ وان ژ قەنجييا د دنيايێدا گەهشتييە وان] چێتر و پترە، و ب ڕاستی باشترين ئاڤاهييێ پارێزکاران ئاڤاهييێ ئاخرەتێيە.

﴿٣١﴾ [ئەو ئاڤاهی] بەحەشتێت خۆجهيێنە دێ چنە تێدا، ڕويبار د بنڕا دچن و وان چ بڤێت يێ تێدا هەی، و هۆسا خودێ پارێزکاران خەلات دکەت.

﴿٣٢﴾ ئەوێت ملياکەت ڕوحێت وان دکێشن، و ئەو يێت پاك و پاقژ ژ شرك و گونەهان، ملياکەت سلاڤ دکەنە وان و دبێژنێ (السلام عليکم) سلاڤ ل سەر هەوە بن [د خۆشييێدا بمينن] و ژ بەر کار و کريارێت هەوە کرين هەڕنە د بەحەشتێدا.

﴿٣٣﴾ ئەرێ ئەو ل هيڤييا چنە، ئەو ل هيڤييێنە ملياکەت [يێت ڕوحکێشانێ] بۆ وان بێن [ڕوحا وان بستينن]، يان ژی ل هيڤييێنە ئەمرێ خودايێ تە [ب ئيزادانا وان] بهێت، هۆسا ئەوێت بەری وان ژی چۆيين وەکی وان دکر [و ژ بەر کار و کريارێت وان، خودێ د هيلاك برن]، و خودێ ستەم ل وان نەکرييە بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ کر.

﴿٣٤﴾ ڤێجا جزايێ کريارێت وان ئەو هنگاڤتن، و ئەوا وان تڕانە بۆ خۆ پێ دکر [کو ئيزايا خودێيە] ب سەر واندا هات و دۆرماندۆرێت وان گرتن.

﴿٣٥﴾ و ئەوێت هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێکرين گۆتن: ئەگەر خودێ ڤيابايە نە مە و نە باب و باپيرێت مە، کەسێ دی ژ بلی خودێ نەدپەرست، و مە چو تشت [ل دەڤ خۆ] بێی وی حەرام نەدکر، و هۆسا ئەوێت بەری وان ژی خودانێت خۆ و ڤێ بوون [عەيبی درەوێ دکرن]، ڤێجا ما تشتەك ل سەر پێغەمبەران هەيە ژ بلی ڕاگەهاندنا ئاشکەرا.

﴿٣٦﴾ ب سويند مه بۆ هەر ملەتەكی پێغەمبەرەك هنارتییە [دا بێژنە وان] خودێ ب تنێ بپەرێسن، و پەرستنا غەیری خودێ نەكەن [وەكی سەرەگاوران و شەیتانی و بوتان و خێڤزانكان]، ڤێجا هندەك ژ وان خودێ یێت ڕاستەڕێ كرین، و هندەكان ژێ گومڕایی و بەرزەبوون بۆ كەڤت. ڤێجا د ئەردیدا بگەڕن و بەرێ خۆ بدەنێ كا دویماهییا درەوینان [وەكی ملەتێ عاد و (ثمود) و ملەتێ نووح و شوعەیب] بوو چ؟!

﴿٣٧﴾ هندی تو خۆ بئێشینی و هندی تو یێ هشیار بی ل سەر ڕاستەڕێكرنا وان [تو نەشێی وان ڕاستەڕێ بكەی]، و ب ڕاستی خودێ وی ڕاستەڕێ ناكەت، ئەوێ وی گومڕا و بەرزەكری [ئانكو یێ خودێ گومڕایی بۆ ڤیایی و ڕێكا گومڕاییێ گرتی، كەس نەشێت ڕاستەڕێ بكەت]، و وان چو پشتەڤان و هاریكار نینن [دەستێ وان بگرن و ڕاستەڕێ بكەن، یان ئێزایا خودێ ژ وان بدەنە پاش].

﴿٣٨﴾ و وان سویندێت مەزن ب خودێ سویند خوارن كو یێ مر خودێ ساخ ناكەتەڤە، بەلێ.. [خودێ دێ هەمی مرییان ساخ كەتەڤە] و ئەڤە سۆز و پەیمانە ژ دەڤ خودێ، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان نوزانن.

﴿٣٩﴾ [وان پشتی مرنێ دێ ساخكەتەڤە] دا بۆ وان ئەوا ئەو تێدا ژێك جودا دیار بكەت، و دا ئەوێت گاوربوویین [باوەری نەئینایین كو خودێ دێ وان ساخكەتەڤە] بزانن كو وان درەو دكر.

﴿٤٠﴾ ب ڕاستی ئاخڤتنا مە ئەڤەیە گاڤا مە بڤێت تشتەك هەبیت، ئەم بێژین هەبە دێ هەبیت.

﴿٤١﴾ و ئەوێت بۆ خودێ مشەخت بوویین پشتی ستەم لێ هاتییە كرن، ئەم دێ وان ل جهەكێ دی یێ باش د ڤێ ژیانێدا ئاكنجی كەین، و خەلاتێ ئاخرەتێ هێژ مەزنترە ئەگەر ئەو بزانن.

﴿٤٢﴾ ئەو ئەون [ئەوێت ستەم ل وان هاتییە كرن و هاتینە ئێزادان و ژ وەلاتێ خۆ هاتینە دەرئێخستن] ئەوێت بێهنا خۆ فرەهـ كرین و سەبر كێشایین [ل سەر نەخۆشییان]، و پشتا خۆ ب خودێ گەرم دكەن.

﴿٤٣﴾ و مە بەری تە كەس نەشاندییە، ئەم وەحییێ بۆ بهنێرین، ئەگەر زەلام نەبن [ئانكو هەر پێغەمبەرەكێ هاتییە هنارتن زەلامە و مرۆڤە و نە ملیاكەتە]، ڤێجا ئەگەر هوین [ڤێ] نەزانن ژ زانا و خودان زانینان بپرسن [ئانكو گەلی قورەیشییان ئەگەر هوین ڤێ نەزانن پسیارا خودان كتێبان (جوهی و فەلەیان) بكەن، دا بۆ هەوە بێژن كو هەمی پێغەمبەر مرۆڤ بوون، نە ملیاكەت..].

﴿٤٤﴾ مە [ئەو پێغەمبەر] ب نیشان و بەلگەیێت ئاشكەراكەر [كو ببنە نیشانێت ڕۆن ل سەر ڕاستییا وان] و ب كتێبان هنارتن، و مە قورئان بۆ تە ئینا خوار، دا تو بۆ مرۆڤان ئەوا بۆ وان هاتی، ئاشكەرا بكەی، و بەلكی هزرا خۆ بكەن و ل خۆ بزڤڕن.

﴿٤٥﴾ ئەرێ ما ئەوێت پیلان و ئۆیینێت خرابییێ گێڕایین [دا خەلكی د سەردا ببەن یان دا تە ب دربێ زەلامەكی بكوژن]، پشت ڕاست بوویینە كو خودێ وان د ئەردیدا نابەتە خوارێ، یان ئێزا ژ وی ڕەخیڤە بۆ وان نائێت یێ وان هزر ژێ نەدكر؟!

﴿٤٦﴾ یان ژی ئێزا د وەغەر و كار و چۆن و هاتن و بازرگانییا واندا وان بهنگێڤیت، ڤێجا نە بشێن ژێ بڕەڤن و نە بشێن ژ خۆ بدەنە پاش.

﴿٤٧﴾ یان ژی دەمێ ئەو ب ترس [کو ژ بن بچن و یا ب سەرێ ییێت بەری وان هاتی بێتە سەرێ وان ژی] وان بهنگێڤیت و ئیزایێ بدەتە وان، ب ڕاستی خودایێ هەوە دلبێش و دلۆڤانە.
﴿٤٨﴾ ئەرێ ما ئەو بەرێ خۆ نادەنە وان تشتێت خودێ چێکرین، کا چاوا سیبەرا وان ڕاست و چەپ دئێتە ڤەگوهاستن و خوار دبیت، و خۆشکاندی سوجدەیێ بۆ خودێ دبەن.
﴿٤٩﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، ژ جانەوەران و ملیاکەت ژی هەمی سوجدەیێ بۆ خودێ دبەن و خۆ مەزن ناکەن.
﴿٥٠﴾ ئەو ژ خودایێ خۆ یێ د سەر خۆڕا دترسن، و ئەمرێ وان ب چ هاتییە کرن وێ دکەن.
﴿٥١﴾ و خودێ ئەمر کر: دو پەرستییان نەگرن [پەرستنا دو خودایان نەکەن]، ب ڕاستی خودایێ هەوە ب تنێ ئێکە، و ژ من ب تنێ بترسن.
﴿٥٢﴾ و چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە بۆ وییە، و تاعەت و گوهداری و پەرستن و دلبێشیا بەردەوام بۆ وییە، ئەرێ ڤێجا هوین خۆ ب ئێکێ دی ژ بلی خودێ دپارێزن و دترسن.
﴿٥٣﴾ و هەر نیعمەت و کەرەمەکا هوین تێدا بن ژ خودێیە، پاشی هەر وەختەکێ نەخۆشییەك گەهشتە هەوە، ڤێجا دێ هوین لاڤلاڤا خۆ ب هەوار و دەنگێ بلند گەهیننە وی.
﴿٥٤﴾ پاشی هەر وەختەکێ ئەو نەخۆشی ل سەر هەوە ڕاکر، دەستەکەك ژ هەوە هەڤپشکان بۆ خودایێ خۆ چێ دکەن.
﴿٥٥﴾ [ئەو ڤی کاری دکەن] دا چاڤێت خۆ ژ وان کەرەم و نیعمەتان بگرن ئەوێت مە د گەل وان کرین، ڤێجا هوین د خۆشییێدا بمینن بەلێ هوین دێ زانن [کا دویماهییا هەوە دێ بیتە چ؟].
﴿٥٦﴾ ئەو پشکەکێ ژ وی ڕزقێ مە دایییە وان، بۆ وان [بوتان] ددانن ئەوێت چو تشتی نەزانن، ب خودێ [ڕۆژا قیامەتێ] پسیارا هەوە دێ ل سەر وان درەوان ئێتەکرن ئەوێت هەوە دکرن.
﴿٥٧﴾ و وان [ملیاکەت] کچ بۆ خودێ دانان، [حاشای خودێ] خودێ ژ ڤێ گۆتنا وان یێ پاك و پاقژە، و کا وان چ دڤیا ئەو بۆ خۆ ددانان.
﴿٥٨﴾ و هەر وەختێ مزگینی ب کچێ بۆ ئێکی بێتە دان [کو خودێ کچەکا دایییێ]، دێ ناڤچاڤێت وی تێکچن و ڕەش بن، و دێ کەربگرتی بیت و دێ کەربێ داعویریت.
﴿٥٩﴾ ژ بەر مزگینییا خراب و ل سەر گران، خۆ ژ خەلکی ڤەدشێریت [و نوزانیت] ئەرێ وێ کچێ شکەستی و ڕەزیل بهێلیت، یان ژی ب ساخی بن ئاخ بکەت، هشیار بن پیسە حوکمە ئەو دکەن [وەختێ ئەو کچێت ئەو پێ نەخۆش ب بال خودێڤە لێ ددەن، و کوڕان ب بال خۆڤە لێ ددەن].
﴿٦٠﴾ ئەوێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن سالۆخەتێ پیس و خراب بۆ وانە، و سالۆخەتێ پاك و بلند بۆ خودێیە و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجە.

﴿٦١﴾ و ئەگەر خودێ مرۆڤان ب ستەما وان ئیزا بدەت [ئانکو ژ بەر ستەما وان ئیزا بۆ وان ئینابایە]، تشتێ ل سەر ڕوییێ ئەردی بلڤلڤیت نەدهێلا، بەلێ وان بۆ وەختەکێ دیارکری گیرۆ دکەت [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، ڤێجا ئەگەر وەختێ وان هات، نە بیستەکێ ل پاش و نە بیستەکێ پێش دکەڤن.
﴿٦٢﴾ و وێ بۆ خودێ ددانن یا وان بۆ خۆ نەڤێت [ئانکو کچان بۆ خودێ ددانن، و وان ب خۆ کچ نەڤێن] و ژ درەو دبێژن: ب ڕاستی بەحەشت بۆ مەیە [ئەگەر قیامەت ژی هەبیت]، ب ڕاستی ئاگر بۆ وانە و ئەو دێ ل پێشییێ بن، و دێ تێدا ئێنە هێلان و ئێنە ژ بیرکرن.
﴿٦٣﴾ ب خودێ بەری تە مە بۆ گەلەك ملەتان پێغەمبەر هنارتینە، ڤێجا شەیتانی کریارێت وان یێت خراب بۆ وان خەملاندن، ڤێجا ئەڤرۆ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] شەیتان سەرکار و تەکێ وانە [ڤێجا بلا ل هیڤییێ بن کا شەیتان دێ چ هاریکارییا وان کەت]، و ئیزایەکا دژوار بۆ وان هەیە.
﴿٦٤﴾ و مە ئەڤ قورئانە بۆ تە ئینایییە خوارێ، دا تو بۆ وان دیار بکەی ئەوا ئەو تێدا ب گۆمان و دودل و [مە ئەڤ قورئانە بۆ تە ئینایییە خوارێ]، دا ببیتە ڕێکا ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییێ بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن.
﴿٦٥﴾ و خودێ ئاڤ [باران] ژ ئەسمانی ئینا خوارێ، ڤێجا ئەرد پشتی مری [هشك بوویی] ساخکر و شینکر، ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانەکا ئاشکەرایە بۆ وان ئەوێت ژ دل گوهێ خۆ ددەنێ.
﴿٦٦﴾ و ب ڕاستی بۆ هەوە د تەرشاندا [د پەز و چێل و حێشتراندا، د چێکرن و سەرنەرمکرنا واندا بۆ هەوە] دەرس و چامە هەنە، و د زکێ واندا د ناڤبەرا ڕیخێ و خوینێدا شیرەکێ زەلال و پارزنی ددەینە هەوە کو ب ساناهی د گەورییا واندا بچیت یێت ڤەدخۆن.
﴿٦٧﴾ و هوین ژ فێقییێ دارقەسپێ و مێوێت تری مەیێ [ئارەقێ] و ڕزقێ پاك و چاك [وەکی ترشی و ڕیچۆلێ و قەسپ و مێویژان و دۆشاڤێ و شەربەتێ... هتد] ژێ دگرن و چێ دکەن، ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانەکە بۆ وان ئەوێت ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی.
﴿٦٨﴾ و خودایێ تە ئیلهام دا مێشا هنگڤینی، کو جهێ خۆ ل چیا و داران و د وان ئاڤاهییێت دئێنە ئاڤاکرندا بکە.
﴿٦٩﴾ پاشی ژ هەمی فێقییان بخۆ، ڤێجا ئەو ڕێکێت خودایێ تە ئیلهاما تە پێ کری ب ساناهی بگرە و تێڕا هەڕە. و د ناڤ هناڤێت وێدا ڤەخوارنەکا ڕەنگ ڕەنگ دەردکەڤیت، دەرمانە بۆ مرۆڤان، ب ڕاستی ئەڤە نیشانەکا ئاشکەرایە بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ دکەن.
﴿٧٠﴾ و خودێ هوین یێت چێکرین پاشی دێ هەوە مرینیت و هندەك ژ هەوە دێ ئێنە هێلان هەتا ژییێ نەهشییێ، دا پێ هاتییە هێلان پشتی زانینێ چو نەزانیت، ب ڕاستی خودێ خودان شیان و زانایە.
﴿٧١﴾ و خودێ هندەك ژ هەوە ب سەر هندەکان ئێخستینە د ڕزقیدا، ڤێجا ئەوێت خودێ ڕزق داییێ و ب سەر یێت دی هاتینە ئێخستن، بەرهەڤ نینن ڕزقێ خۆ بدەنە کۆلەیێت خۆ دا هەمی وەك ئێك لێ بێن

[پا چاوا ئەو دورست دکەن بەندەیێت خودێ د ملکێ خودێدا پشکدار بکەن و بیننە ڕێزەکێ]. ئەرێ ئەو نیعمەتێت خودێ نائیننە بەرچاڤێت خۆ؟!.

﴿٧٢﴾ و خودێ بۆ هەوە ژ نفشێ هەوە هەڤسەر و هەڤگیان چێکرینە، و کوڕ و نەڤی ژ وان هەڤسەران دایینە هەوە، و تشتێ پاك و پاقژ کرییە ڕزقێ هەوە، ئەرێ ڤێجا ئەو باوەرییێ ب پویچییێ و باتلی دئینن [کو بوتێت وان زیانێ یان مفایی دگەهیننە وان]، و چاڤێت خۆ ژ کەرەم و نیعمەتێت خودێ دگرن.

﴿٧٣﴾ و وان ژ بلی خودێ دپەرێسن ئەوێت نە شیان هەی ڕزقەکی ژ ئەسمانان بۆ وان بهنێرن [وەکی بارانێ] و نە دشێن ڕزقەکی بۆ وان ژ ئەردی دەربێخن [وەکی داروبار و شینکاتی]، و خۆ ئەگەر بزاڤێ ژی بکەن هەر نەشێن.

﴿٧٤﴾ ڤێجا چو نموونەیان بۆ خودێ نەئینن [چونکی خودێ ئێکە و کەس وەکی وی نینە، و وان دگۆت خودێ خودانێ هەمی گەردوونییە، ئەو ژ هندێ مەزنترە ئەم ئێکسەر وی بپەرێسین، ڤێجا دڤێت هندەك د ناڤبەرا مە و ویدا بن]، ب ڕاستی خودێ [خرابییا نموونەیا هوین دئینن] دزانیت و هوین ب خۆ نوزانن [کا ئەڤ نموونەیە چەند نەیا د جهێ خۆدایە].

﴿٧٥﴾ خودێ نموونەیەك ئینا، کۆلەیەکێ بێ هێز و نەچار کو نەشێت چو ب دەست خۆڤە بینیت، و ئێکێ دی مە کەرەم د گەل کربیت و ڕزقەکێ باش ژ دەڤ خۆ مە دابیتێ، ڤێجا نەپەنی و ئاشکەرا ژێ دمەزێخیت [د ڕێکێت خێرێدا]، ئەرێ ما ئەڤە وەکی ئێکن [ئەرێ بەندەیێ ئازاد و یێ د بن کۆلەتییێڤە و ب خودان وەکی ئێکن، ئەها هۆسا خودایێ ڕزقدار و چێکەر، و بەرێت ئەو دپەرێسن نەوەکی ئێکن]، و حەمد و سەنا هەمی بۆ خودێنە بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن.

﴿٧٦﴾ و خودێ نموونەیەك ئینا و دیارکر، دو زەلامان، ئێك ژ وان یێ کەڕ بیت و نەشێت چو بکەت [چونکی یێ بێ فامە و نەشێت باخڤیت]، و ئەو خۆ ب خۆ بارە ل سەر خودانێ خۆ و سەرکارێ خۆ [چونکی نەشێت ب کارێ خۆ ڕابیت]، هەر جهێ بەرێ وی بدەتێ سەرفراز نابیت و خێر ژێ چێ نابیت. ڤێجا ئەرێ ئەڤە و [یێ دورست و ژیر و ژێهاتی] ئەوێ فەرمانێ ب دادپەروەرییێ دکەت و ئەو ب خۆ ژی ل سەر ڕێکا ڕاست و دورست بیت وەکی ئێکن [مەخسەد ژ ئینانا ڤی نموونەیی ئەوە کو ئەو بوتێت هشك و بێ ئەزمان ئەوێت ئەو بۆ خۆ دکەنە هەڤپشك وەکی خودێ نابن].

﴿٧٧﴾ و زانینا غەیبا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە [و کەس د گەل پشکدار نینە]، و کارێ ڕۆژا قیامەتێ ل دەڤ خودێ [د هاتن و لەزوبەز و ساناهیبوونا خۆدا] وەکی گرتن و ڤەکرنا چاڤییە یان هێژ نێزیکترە، و ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.

﴿٧٨﴾ و خودێ هوین ژ زکێت دەیکێت هەوە دەرئێخستن [بچویك و لاواز] هەوە چو نەدزانی، و گوه و چاڤ و دل دانە هەوە، دا هوین سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن [دا هوین هەر ئەندامەکی ژ ڤان د جهێ وی یێ دورستدا ب کاربینن].

﴿٧٩﴾ ئەرێ ما ئەو بەرێ خۆ نادەنە بالندەیان، وەسا یێت هاتینە چێكرن كو ب ساناهی ل ئەسمانی بفڕن، و كەس وان ڕاناگریت و ناپارێزیت خودێ نەبیت، ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانن [ل سەر دەستهەلاتدارییا خودێ] بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن.

﴿٨٠﴾ و خودێ خانییێت هەوە بۆ هەوە كرینە جهێ ئاكنجیبوونێ، و ژ پیستێت تەرشان بۆ هەوە خانی چێكرینە [وەكی كوین و ڕەشمالان] كو ڕۆژا هوین ئاكنجی دبن و كوینێت خۆ ڤەددەن، و ڕۆژا هوین وەغەرێ دكەن د سڤكن بۆ هەوە و ژ هرییا پەزی و لڤایا حێشتران و موییێ بزنان ناڤمالی بۆ هەوە چێ كرییە، مفایی بۆ خۆ ژێ وەرگرن هەتا دەمەكی [هەتا وەختێ مرنێ].

﴿٨١﴾ و خودێ بۆ هەوە ژ وی تشتێ وی چێكری سیبەر و سه دایییێ [دا ژ گەرما ڕۆژێ بێنە پارستن] و بۆ هەوە شكەفت ئێخستینە د چیایاندا، و جلك [ژ هرییێ] بۆ هەوە چێكرین، هەوە ژ گەرما ڕۆژێ بپارێزن و دیسا هندە جلك یێت دایینە هەوە [وەكی زری كومزرییان] هەوە ژ دژوارییا شەڕی بپارێزن، و هۆسا كەرەم و قەنجییێت خۆ ل سەر هەوە تمام دكەت، دا هوین ب دورستی خۆ بسپێرنە خودێ [ل بەر ئەمرێ وی ڕاوەستن].

﴿٨٢﴾ ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ وەرگێڕا [و موسلمان نەبوون پشتی ڤان نیشان و بەلگەیان ژی، چو ل سەر تە نینە و تو چو خوسارەت نابی] یا ل سەر تە، ب ڕاستی بەس ڕاگەهاندنا ئاشكەرایە.

﴿٨٣﴾ ئەو نیعمەت و كەرەمێت خودێ [ب دەڤی] دزانن، پاشی [ب كریارێت خۆ] ئینكار دكەن [وەختێ ئەو ئێكێ دی ژ بلی خودانێ ڤان نیعمەتان دپەرێسن] و باراپتر ژ وان چاڤنقن، و نیعمەتێت خودێ ئینكار دكەن.

﴿٨٤﴾ و ڕۆژا ئەم ژ هەر ملەتەكی شاهدەكی [كو پێغەمبەرێ وانە] بۆ دئینین، پاشی دەستویری بۆ گاوران نائێتەدان كو عوزرا خۆ بخوازن و ژ وان نائێتە خواستن ئەو ژ خرابییا خۆ بزڤڕن، و ژ نوی خودایێ خۆ ب گۆتنەكێ یان ب كریارەكێ ڕازی بكەن [چونكی ڕۆژا قیامەتێ نە ڕۆژا كارییە، بەلێ ڕۆژا جزاكرن و خەلاتانە ل سەر كار و كریارێت دنیایێ].

﴿٨٥﴾ و وەختێ ستەمكار ئیزا و عەزابێ دبینن، ڤێجا ئیزایا وان نە ل سەر وان سڤك دبیت، و نە ژی مۆلەت و دەرفەت بۆ وان دئێتەدان [سەر ژ نوی تۆبە بكەن].

﴿٨٦﴾ وەختێ موشرك ئەوێت بۆ خودێ كرینە هەڤپشك [كو پەرستییێت وانن] دبینن، دێ بێژن: خودێۆ ئەڤە ئەو هەڤپشكێت مەنە ئەوێت مە بۆ تە چێكرین و مە شوینا تە دپەرستن [ڤێجا هەقێ مە ژ وان چێكە، وان ئەم د سەردابرین]، ڤێجا پەرستییان ئاخڤتنا وان ل وان زڤڕاند، ب ڕاستی هوین درەوینن [مە چوجا نەگۆتییە هەوە مە بپەرێسن].

﴿٨٧﴾ د وێ ڕۆژێدا ئەوێت ستەمكار و گاور تەسلیمی حوكمێ خودێ دبن، و ئەو هزرا وان دكر [كو بوت و پەرستییێت وان دێ مەهدەر و بەرەڤانییێ بۆ كەن] ل وان بەرزەبوو.

﴿٨٨﴾ ئەوێت گاور بوویین و خەلك ژی ژ ڕێكا خودێ داییینە پاش [چ ب خورتی، چ ژی ب خەملاندنا گاورییێ ل بەر وان]، دێ ئیزاییێ ل سەر ئیزاییێ ل سەر وان زێدەكەین [جارەكێ چونكی هێژایی وێ ئیزایێنە، یا دوییێ ژ بەر سەردابرنا خەلكی] ژ بەر وێ خرابییا وان دكر.

﴿٨٩﴾ و بینە بیرا وان ڕۆژا ئەم بۆ هەر ملەتەكی ژ وان ب خۆ، شاهدەكی ل سەر وان دئینین [پێغەمبەرێت وانن، دا شادەییێ ل سەر وان بدەن]، و ئەم تە ژی ل سەر ڤان [موسلمانان] شاهد دئینین. و مە ئەڤ قورئانە بۆ تە ئینا خوارێ، كو ڕۆنكەرا هەمی تشتانە و ڕێكا هیدایەتێیە، و دلۆڤانی و مزگینییە بۆ موسلمانان.

﴿٩٠﴾ ب ڕاستی خودێ فەرمانێ ب دادپەروەرییێ و قەنجییێ و هاریكارییا كەس و كاران ب دانێ، دكەت، و نەهییێ ژ هەمی گونەهێت كرێت و كریارێت نە د گەل سروشتێ مرۆڤان و كریارێت تەرێف [ئەوێت شریعەتی دورست نەكرین] و ستەم و خۆمەزنكرنێ دكەت، خودێ ڤان شیرەتان ل هەوە دكەت دا هوین بۆ خۆ پێڤە بچن.

﴿٩١﴾ و هوین سۆز و پەیمانێت خۆ ب جە بینن گاڤا هەوە سۆز و پەیمان دا، و سویندێت خۆ پشتی هەوە، خودێ ل سەر خۆ كرییە شاهد و زێرەڤان و موكومكرین نەشكێنن، ب ڕاستی تشتێ هوین دكەن خودێ دزانیت و پێ پێ ئاگەهە.

﴿٩٢﴾ ڤێجا هوین ژی وەكی وێ [ژنێ] نەبن ئەوا هرییا خۆ پشتی موكوم ڕێسایی كرییە هریڤە [ئانكو سۆز و پەیمانان نەدەن و موكوم كەن پاشی بشكێنن، وەكی وێ ژنێ ئەوا ڕیسێ خۆ كرییەڤە هری]، و سویندخوارنا خۆ بكەنە حیلە و حەواله و ڕێكا خاپاندنێ د ناڤبەرا خۆ ب خۆدا، چونكی هوین دبینن هندەك [كو قورەیشینە] ب مال و مرۆڤان پترن ژ هندەكێت دی [موسلمانن]، ب ڕاستی خودێ هەوە ب ڤان سۆز و پەیمانان دجەڕبینیت [كا سۆز و پەیمانا هەوە داییە پێغەمبەری هوین دێ ب جە ئینن یان دێ شكێنن چونكی قورەیشی پتر و ب هێزترن ژ موسلمانان] و [خودێ] دێ ڕۆژا قیامەتێ ئەو تشتێ هوین تێدا ژێك جودا، بۆ هەوە ئاشكەراكەت [و هەر ئێكی دێ جزایێ وی دەتێ].

﴿٩٣﴾ و ئەگەر خودێ حەزكربایە دا هەوە هەمییان پێكڤە كەتە ئێك ملەت و ئێك دین، بەلێ یێ خودێ بڤێت دێ ژ ڕێكا ڕاست بەرزەكەت و یێ بڤێت دێ ڕاستەڕێ كەت، و ب ڕاستی پسیار ژ هەوە دێ ئێتەكرن ل سەر وان كریاران یێت هەوە دكرن.

﴿٩٤﴾ و هوین [گەلی موسلمانان] سویندێت خۆ نەكەنە ڕێكا حیلە و حەواله و غەدر و خیانەتێ د ناڤبەرا خۆدا، ڤێجا ژ بەر هندێ پێ ل سەر ڕێكا ڕاست بتەحسن و ژ هەقییێ دەركەڤن پشتی بنەجە بوویین، و ئیزا و عەزاب [ل دنیایێ] هەوە بهنگێڤیت ژ بەر دانەپاشا خەلكی ژ دینێ خودێ [ب سویند و پەیمانێت ژ درەو] [و ڕۆژا قیامەتێ] بۆ هەوە ئیزایەكا مەزن هەیە.

﴿٩٥﴾ و پەیمانا هەوە د گەل خودێ دایی [کو هوین پشتەڤانی و هاریکارییا پێغەمبەری بکەن و رێکا وی بگرن و بەرنەدەن]، ب بهایەکێ کێم نەگوهۆڕن و نەفرۆشن، ب ڕاستی ئەوا ل دەڤ خودێ بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن.
﴿٩٦﴾ [چونکی] ئەوا ل دەڤ هەوە [ژ سامان و زێر و زینەتان] نامینیت [چەند گەلەك ژی بیت]، بەلێ ئەوا ل دەڤ خودێ دێ مینیت، و ب ڕاستی ئەوێت [ژ بەر مە هاتینە ئیزادان و نەخۆشی گەهشتییێ و] سەبر کێشایین، ب ڕاستی ئەم دێ ژ کار و کریارێت وان چێتر وان خەلات کەین.
﴿٩٧﴾ هەر کەسێ کارێ قەنج بکەت و خودان باوەر ژی بیت ژ ژن و مێران، دێ ژیانەکا سەرفەراز و پاقژ د ڤێ دنیاییێدا دەینێ و [ڕۆژا قیامەتێ] ئەم دێ ژ کار و کریارێت وان چێتر وان خەلات کەین.
﴿٩٨﴾ ڤێجا ئەگەر تە ڤیا قورئانێ بخوینی، ژ خودێ بخوازە تە ژ وەسواس و ئاوازێت شەیتانێ لەعنەتی و ژ ڕەحما خودێ دەرئێخستی بپارێزیت [ئانکو بێژە (اعوذ بالله من الشيطان الرجيم) دا شەیتان تە ژ تێگەهشتنا قورئانێ و کارپێکرنا وێ دویر نەئێخیت].
﴿٩٩﴾ ب ڕاستی وی چو دەستهەلات ل سەر وان نینە ئەوێت باوەری ئینایین، و پشتا خۆ ب خودایێ خۆ گەرم دکەن.
﴿١٠٠﴾ ب ڕاستی دەستهەلاتدارییا وی بەس ل سەر وانە ئەوێت ب دویڤ وی کەڤتین، و وی دکەنە دۆستێ خۆ و بۆ خۆ دکەنە سەرکار و ڕێبەر، و ئەوێت بۆ خودێ هەڤپشکان چێ دکەن.
﴿١٠١﴾ و ئەگەر ئەم ئایەتەکێ ل جهێ ئایەتەکا دی بینین [ئانکو فەرمانا ئایەتەکێ ب فەرمانا ئایەتەکا دی ڕاکەین و نەسخ کەین]، و خودێ چێتر دزانیت کا ئەو چ دئینیتە خوارێ [ئانکو خودێ چێتر دزانیت کا چ ب کێر مرۆڤان دئێت و چ پتر د خێرا واندایە] دێ بێژن: تو [هەی موحەممەد] درەوان ب ناڤێ خودێ دکەی، بەلکی باراپتر ژ وان [چو ژ حیکمەت و نهینییا نەسخکرنێ] نوزانن.
﴿١٠٢﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: ب ڕاستی جبریلی ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودایێ تە ب هەڤییێڤە [بێ خەلەتی و گرێدایی ب حیکمەتێڤە] ئینایییە خوارێ، دا ئەوێت باوەری ئینایین موکوم بکەت، و دا ببیتە مزگینی و ڕاستەڕێیی بۆ موسلمانان.
﴿١٠٣﴾ و ب سویند ئەم دزانین کو ئەو دبێژن: [ئەڤێ قورئانێ] مرۆڤەك [بەنی ئادەمەك نە ملیاکەتەك وەکی ئەو دبێژیت] نیشا وی ددەت. [ئەڤە دێ چاوا کەڤتە بەرێك] و ئەوێ هزرا وان بۆ دچیت [کو وی موحەممەد یێ فێری قورئانێ کری]، زمانێ وی بیانی و نە عەرەبییە [چو ژ ڕەوانبێژییا عەرەبی نوزانیت]، و ئەڤ قورئانە زمانەکێ عەرەبی یێ خودان بەیان و فەساحەتە.
﴿١٠٤﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەرییێ ب ئایەتێت خودێ [قورئانێ] نەئینن، خودێ وان [هندی ل سەر گاورییێ بن] ڕاستەڕێ ناکەت، و [ڕۆژا قیامەتێ] بۆ وان ئیزایەکا دژوار و ب ژان هەیە.

﴿١٠٥﴾ ئەو درەوان دكەن ئەوێت باوەرییێ ب ئایەتێت خودێ [قورئانێ] نەئینن، [ڤێجا چاوا درەو دێ کەڤتە ڕەنگێ پێغەمبەری و ئەو کەسێ ئێکێیە باوەری ب قورئانێ ئینایی] و ئەڤێت هۆ دبێژن ئەون درەوکەر.

﴿١٠٦﴾ هەر کەسێ پشتی باوەری ئینانێ باوەرییێ ب خودێ نەئینیت [و گاور ببیت]، ژ بلی وی یێ خورتی لێ هاتییە کرن و دلێ وی یێ تژی باوەری، بەلێ ئەوێ دلێ وی بۆ گاورییێ ڤەببیت و پێ خۆش ببیت، غەزەب و کەربا خودێ ل سەر وان بیت، و ئیزایەکا مەزن بۆ وان هەیە.

﴿١٠٧﴾ ئەڤە [ئیزایا ژێگۆتی] چونکی وان ژیانا دنیایێ هەلبژارت و ب سەر ئاخرەتێ ئێخست و پتر ڤیا، و ب ڕاستی خودێ ئەوێت گاوربوویین ڕاستەڕێ ناکەت.

﴿١٠٨﴾ ئەڤە ئەون ئەوێت خودێ مۆر ل سەر دل و گوه و چاڤێت وان دانایی، و ئەڤەنە یێت بێ ئاگەه.

﴿١٠٩﴾ ب ڕاستی و بێ شك ئەڤەنە یێت خوسارەت ڕۆژا قیامەتێ.

﴿١١٠﴾ پاشی ب ڕاستی خودایێ تە بۆ ئەوێت مشەخت بوویین [ژ مەکەهێ] پشتی هاتینە ئیزادان، پاشی [پشتی مشەختبوونێ] جیهاد کرین، و سەبر [ل سەر جیهادێ] کێشایین، ب ڕاستی خودایێ تە پشتی ڤێ [مشەختبوون و جیهاد و سەبرکێشانێ] یێ گونەهـ ژێبەر و لێنەگر و دلۆڤانە.

﴿١١١﴾ [بینە بیرا خۆ] ڕۆژا هەر کەسەك دئێت [کو ڕۆژا قیامەتێیە] و د بەر خۆ ب تنێدا جرەبڕێ دکەت، و جزایێ کارێ هەر کەسەکی دێ ئێتە دان و ستەم ل وان نائێتەکرن [نە خێرێت وان کێم دبن، نە ژی خرابی ل سەر وان زێدە دبن].

﴿١١٢﴾ و خودێ [خەلکێ] گوندەکی دکەتە نموونە، ژین و ژیارا خۆ تەنا و تەسەل دبۆراندن، و ژ هەمی ڕەخانڤە ڕزقەکێ بەرفرەهـ بۆ وان دهات، بەلێ شوینا شوکور و سوپاسییا خودێ بکەن، نیعمەت و کەرەمێت وی [یێت خودێ] نەئینانە بەر چاڤێت خۆ و نە شوکوراندن. خودێ ژی کراسێ برسێ و ترسێ کرە بەر وان و ژار و ژیر کرن، ژ بەر وان کار و کریارێت ئەوان دکرن.

﴿١١٣﴾ ب سویند پێغەمبەرەك هەر ژ وان ب خۆ بۆ وان هات، باوەری پێ نەئینان و درەوین دانان، ڤێجا ئیزایێ ئەو هنگاڤتن و ئەو یێت ستەمکار.

﴿١١٤﴾ ڤێجا هوین [گەلی مرۆڤان] ژ وی ڕزقێ خودێ دایییە هەوە ب دورستی [ب حەلالی] و پاقژی بخۆن، و سوپاسییا نیعمەتا خودێ بکەن ئەگەر هوین ڕاست وی ب تنێ دپەرێسن.

﴿١١٥﴾ ب تنێ [گۆشتێ] مرار و خوین [یا ڕۆن] و گۆشتێ بەرازی، و یێ نە بۆ خودێ هاتییە سەرژێکرن، ل سەر هەوە هاتییە حەرامکرن، بەلێ یێ نەچار و مەجبوور بیت [ئەڤێت بۆری بخۆت]، ب وی شەرتی دل ل سەر نەبیت و ژ هەوجەیییێ نەبۆرینیت [خودێ لێ ناگریت چونکی]، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١١٦﴾ نەکو هوین ژ درەو [بێ بەلگە و نیشان] ڤی حەلالکەن و ڤی حەرامکەن و بێژن: ئەڤە دورستە [حەلالە] و ئەڤە نەدورستە [حەرامە]، دا هوین پێ درەوان ژ کیسێ خودێ بکەن. ب ڕاستی ئەوێت درەوان ب ناڤێ خودێ دکەن سەرفەراز نابن.

﴿١١٧﴾ د ڤێ دنیایێدا دێ خۆشییەکا کێم بەن، و ڕۆژا قیامەتێ دێ کەڤنە د ئیزایەکا زێدە ب ژاندا.

﴿١١٨﴾ و ل سەر جوهییان ژی، ئەو تشتێ بەری نوکە مە بۆ تە گۆتی [کو حەرامە] مە حەرام کرییە. و مە ب ڤێ [حەرامکرنێ] ستەم ل وان نەکرییە، بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ دکر.

﴿١١٩﴾ پاشی ب ڕاستی خودایێ تە بۆ ئەوێت ژ نەزانین گونەهـ کرین، و پشتی هنگی پەشێمان بووین و تۆبە کرین و کار و کریارێت قەنج کرین، ب ڕاستی خودایێ تە پشتی ڤێ [پەشێمانی و تۆبەکرنێ] گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٢٠﴾ ب ڕاستی ئیبراهیم، ب تنێ، ملەتەك بوو [ئانکو قەنجییا ملەتەکی ل دەڤ وی ب تنێ هەبوو، یان زانایێ خێرێ بوو، و هەچییێ د دویڤرا هاتی بۆ خۆ (خێر) ژێ وەرگرتییە، یان د وی شەریعەتیدا یێ زانا بوو ئەوێ خودێ بۆ هەمی ملەتان هنارتی، یان وەختەکی ئەو ب تنێ خودان باوەر بوو، و مرۆڤێت وی هەمی د گاوربوون] ل بەر ئەمرێ خودێ یێ ڕاوەستایی بوو، و ژ خواری و خرابییێ یێ ڤەدەر بوو، و ئەو ب خۆ ژی نە ژ موشرکان بوو.

﴿١٢١﴾ شوکورداریێ نیعمەتێت خودێ بوو، خودێ ئەو هەلبژارت بوو، و ڕاستەڕێ کربوو بۆ دینێ ڕاست و دورست.

﴿١٢٢﴾ و مە د دنیایێدا کەرەم د گەل کر [کرە پێغەمبەر، یان کوڕێت باش دانێ، یان ناڤدێرکر د ناڤ هەمی دیناندا، یان ئەو کەرەم گۆتنا مەیە دەمێ ئەم دبێژین: (کما صلیت علی ابراهیم)] و ب ڕاستی ئەو د ئاخرەتێدا ژ بەحەشتییانە.

﴿١٢٣﴾ پاشی [هەی موحەممەد] مە وەحی بۆ تە هنارت [و مە گۆتە تە] دینێ ئیبراهیمی بگرە، دینەکێ ڤەدەرە ژ خواری و پویچییێ، و ئەو ب خۆ ژی نە ژ موشرکان بوو.

﴿١٢٤﴾ ب ڕاستی شەنبی ل سەر وان ب تنێ هاتە دانان [کو ڕێزێ لێ بگرن و شۆل تێدا نەکەن] ئەوێت تێدا ژێك جودا بووین، و ب ڕاستی ڕۆژا قیامەتێ خودایێ تە دێ حوکمی و بڕیارێ د ناڤبەرا واندا کەت ل سەر وی تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا.

﴿١٢٥﴾ و ب حیکمەت [ئانکو ب ئاخڤتنا بنەجهـ و موکوم و ب دەلیل و نیشان و ب نەرمی و ب ئاوایەکێ کارلێکەر] و شیرەتا قەنج [کو پێ بزانن تە ب وان شیرەتان خێرا وان دڤێت، و تە چو مەرەمێت دی نینن یان ژی ب قورئانێ ئەوا کو ئەو ب خۆ حیکمەت و شیرەتکارەکا قەنج]، بانگهلدێرە بۆ ڕێکا خودایێ خۆ [کو ئیسلامە]، و ب وێ ڕێکێ دان و ستاندنێ د گەل وان بکە یا ژ هەمییان چێتر. ب ڕاستی خودایێ تە چێتر دزانیت کا کینە ڕێکا وی بەرزەکرین، و کا کینە ڕاستەڕێ بووین [ئانکو خودێ چێتر وان دنیاسیت، یێ خێر تێدا بیت دێ ڕاستەڕێ کەت، و یێ گومڕا بیت ڕاستەڕێییا وی نە ب تەیە].

﴿١٢٦﴾ و ئەگەر هەوە تۆلڤەكرن ڤيا ڤێجا هندى (تەمەتى) ئەوا ب سەرێ هەوە هاتى تۆلێ بستينن، و ئەگەر هوين سەبرێ بكێشن [و يێ بەرانبەرى خۆ ئازابكەن و تۆلێ ژێڤەنەكەن، پشتى هوين سەردەستى وى دبن]، نێ ئەڤە بۆ بێنفرەهان باشتر و چێترە.
﴿١٢٧﴾ و سەبرا خۆ بكێشە [ل سەر وێ ئەزيەتا بۆ تە چێ دبيت] و ئەگەر سەبرا تە ژ خودێ نەبيت، بێ هاريكاريا وى سەبرا تە سەرناگريت، و خەما وان نەخۆ [گاڤا باوەرى نەئينان] و دلتەنگ نەبە ژ بەر پيلان و ئۆيينێت ئەو ددانن.
﴿١٢٨﴾ ب ڕاستى خودێ يێ د گەل وان ئەوێت پارێزكار و قەنجيكار و قەنجيخواز [ب پشتەڤانى و هاريكاريا خۆ].

سۆرەتا ئيسراء

ل مەكەهێ هاتييە خوارێ (١١١) ئايەتە

﴿١﴾ ژ هەمى كێماسييان پاك و پاقژە، ئەوێ بەندەيێ خۆ د شەڤەكێدا ژ مزگەفتا مەسجدولحەرام بۆ مزگەفتا ئەقسا [كو قودسە] ب شەڤ برى، ئەوا مە دۆرماندۆرى وێ ب خێر و بەرەكەت ئێخستى [ب ڕويبار و فێقى ئێخستى و كرييە جهێ چەند پێغەمبەران]، دا ئەم نيشان و ئايەتێت خۆ [ل سەر دەستهەلاتداريا خۆ] نيشا [پێغەمبەرى] بدەين، ب ڕاستى ئەو ب خۆ يێ گوهدێر و بينەرە.
﴿٢﴾ و مە تەورات دا مووسايى، و مە بۆ ئسرائيلييان كرە ڕێكا هيدايەتێ، [و مە گۆتە وان] ژ بلى خودێ چو پەرستييان نەگرن كو كاروبارێت خۆ ب هيڤيێڤە بهێلن.
﴿٣﴾ دويندەها ئەوێت مە د گەل نووحى هەلگرتين [و ڕزگاركرين، مە بابێت هەوە ژ تۆفانێ رزگار كرن، ڤێجا سوپاسييا نيعمەتا خودێ بكەن] ب ڕاستى نووح بەندەيەكێ زێدە شوكوردار بوو.
﴿٤﴾ و مە ئسرائيلى د تەوراتێدا، ئاگەهداركرن كو ب ڕاستى هوين دێ دوجا خرابييێ د ئەرديدا كەن، و ب ڕاستى [ب خرابى و ستەما خۆ] هوين دێ ب سەر خەلكى كەڤن سەركەڤتنەكا گەلەك مەزن.
﴿٥﴾ ڤێجا گاڤا وەختێ جزادانا جارا ئێكێ هات، ئەم دێ هندەك بەندەيێت خۆ يێت خودان هێز و شيان د شەڕاندا ب سەر هەوەدا هنێرين، كو د ناڤ وەلاتێ هەوەدا بێن و بچن و كوشتنێ بێخنە ناڤ هەوە، و ئەڤە ژڤانەكێ ڕاست و دورستە و هەر دێ ئێت.
﴿٦﴾ پاشى [پشتى هەوە تۆبەكرى و هوين پەشێمان بووين] مە هێزا هەوە جارەكا دى زڤڕاندەڤە، دا هوين ل سەر وان زال ببن و سەربكەڤن، و مە هوين ب مال و كوڕان ب هێز ئێخستن، و مە لەشكەرێ هەوە ژ يێ نەيارێت هەوە پتر لێ كر.

﴿٧﴾ و ئەگەر هوین قەنجییێ [چ گۆتن چ کریار] بکەن، هوین دێ ل خۆ کەن، و ئەگەر هوین خرابییێ [چ گۆتن چ کریار] بکەن، هوین دێ [زیانێ] ل خۆ کەن. ڤێجا گاڤا ژڤانێ جزادانا دووێ هات [و هەوە دەست ب خرابییان کر، دیسا ئەم دێ وان بەندەیێت خورت و ب هێز ب سەر هەوەدا هنێرین وەکی جارا ئێکێ]، دا [وێ ئیزا و ئەزیەتێ پێ بدەنە بەر هەوە] سەروچاڤێت هەوە ب کول و کۆڤان بێخن و دا بچنە د مزگەفتێڤە [مزگەفتا قودسێ]، هەروەکی جارا ئێکێ چۆیینە تێڤە [و کەڤتینە د ناڤ وەلاتێ هەوەدا و کوشتن ئێخستییە ناڤ هەوە و ب خورتی هوین دەرئێخستین]، و دا هەر تشتێ ئەو ل سەر زال ببن کاڤل و وێران بکەن و ژ بن ببەن.

﴿٨﴾ [پشتی جارا دووێ ژی ئەگەر هوین پەشێمان ببن و جارەکا دی تۆبە بکەن و گونەهان بهێلن] دبیت خودایێ هەوە ڕەحمێ ب هەوە ببەت و هەوە ئازا بکەت، و ئەگەر هوین زڤڕینەڤە [سەر کار و کریارێت خۆ یێت خراب] ئەم ژی دێ زڤڕینەڤە [سەر ئیزادانا هەوە] و دۆژەهـ مە بۆ گاوران یا کرییە زیندان.

﴿٩﴾ ب ڕاستی ئەڤ قورئانە بەرێ مرۆڤی ددەتە وێ ڕێکێ یا ژ هەمییان ڕاستتر، و مزگینییێ ددەتە خودان باوەران، ئەوێت کار و کریارێت ڕاست و دورست دکەن کو وان خەلاتەکێ مەزن یێ هەی.

﴿١٠﴾ و ب ڕاستی ئەوێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن، مە ئیزا و عەزابەکا دژوار و ب ژان بۆ وان یا بەرهەڤکری.

﴿١١﴾ و مرۆڤ کا چاوا دوعایا خێرێ بۆ خۆ دکەت، وەسا نفرینان ژی ل خۆ دکەت [ڤێجا ئەگەر ئەو نفرینا مرۆڤی ل خۆ کری خودێ قەبویل کربایە د جهدا مرۆڤ دا تێ چیت، بەلێ خودێ ژ کەرەم و ڕەحما خۆ وان نفرینان قەبویل ناکەت]، و مرۆڤ هەر یێ ب لەزە [و ژ بەر وێ لەزێ کا چاوا داخوازا خێرێ دکەت، وەسا داخوازا خرابییێ ژی بۆ خۆ دکەت].

﴿١٢﴾ و شەڤ و ڕۆژ [دویڤ ئێك هاتنا وان و د ناڤێکداچۆنا وان، کورتی و درێژییا وان] مە کرنە دو دەلیل و نیشان [ل سەر دەستهەلاتدارییا خودێ]، ڤێجا مە نیشانا شەڤێ کرە تاری و مە نیشانا ڕۆژێ کرە ڕۆناهی، دا هوین [ب ڕۆناهییا ڕۆژێ و ب کارێ تێدا دکەن] ژ کەرەما خودایێ خۆ بخوازن، و دا هوین هەژمارا سالان [و هەیڤان] و حسێبێ بزانن، و هەمی تشت [ژ دینی و دنیایێ] مە یێ ب بەرفرەهی ئاشکەراکری [مە دویر و درێژ یێ دیارکری].

﴿١٣﴾ و هەر مرۆڤەکی مە کارێ وی یێ ئێخستییە ستۆیێ وی، و ڕۆژا قیامەتێ دەفتەرا کار و کریارێت وی دێ بۆ دەرئێخین، دێ ڤەکری بینیت.

﴿١٤﴾ [ئەڤە دەفتەرا کار و کریارێت تەیە] دەفتەرا خۆ بخوینە، ڤێجا تو ب خۆ ئەڤرۆ بەسی خۆیی حسێبێ د گەل خۆ بکەی.

﴿١٥﴾ هەر کەسێ ڕاستەڕێ بوویی، ب ڕاستی بۆ خۆ یێ ڕاستەڕێ بوویی، و هەر کەسێ گومڕا و بەرزەبوویی زیانێ بەس ل خۆ دکەت، و کەس گونەها کەسێ ڕاناکەت، و هەتا ئەم پێغەمبەران نەهنێرین ئیزادان و عەزابێ نادەین.

﴿١٦﴾ و ئەگەر مە ڤیا ئەم [خەلكێ] گوندەكی د هیلاك ببەین، ئەم دێ فەرمانێ ب گوهداری و تاعەتی دەینە دەولەمەند و سەركار و سەروەرێت وان، ڤێجا ژ ڕێكا ڕاست دەركەڤتن و فەرمانا مە ب جھ نەئینان، ڤێجا هێژایی ژڤان و گەفێ بوون و مە گوند كاڤل و وێران كر و مە ژ بن كر.
﴿١٧﴾ و مە چەند [ئانكو گەلەك] ملەت ژ چەرخێت بۆری پێت پشتی نووحی د هیلاك برینە [وەكی (ثمود) و عاد]، و بەسە كو خودایێ تە ئاگەهدار و بینەرێ گونەهێت بەندەیێت خۆ بیت.
﴿١٨﴾ و هەر كەسێ [ب كریارێت خۆ] دنیا بڤێت، ئەم د دنیاییێدا بۆ وی تشتێ مە بڤێت [نە یێ وی بڤێت و دخوازیت] ب لەز دێ دەینێ، پاشی [ڕۆژا قیامەتێ] دۆژەھ مە یا بۆ ئێخستی و ئامادەكری، دێ ڕەزیل و دویرئێخستی ژ دلۆڤانییا خودێ چیتە تێدا.
﴿١٩﴾ و هەر كەسێ [ب كار و كریارێت خۆ] ئاخرەت بڤێت و كارێ ئاخرەتێ بكەت و یێ خودان ئیمان ژی بیت، ئەڤان كارێ وان دێ ژێ ئێتە وەرگرتن و قەبویل كرن.
﴿٢٠﴾ ئەم ژ دانا خودایێ تە ددەینە هەمییان و كەسێ ژێ بێ بار ناكەین، چ پێت ژیانا دنیایێ ڤیایین و چ ئەوێت ژیانا ئاخرەتێ ڤیایین، و چ ئەوێت هەردو ڤیایین و چ كافر و چ خودان باوەر، و دانا خودایێ تە ژ كەسێ یا ڤەگرتی نینە.
﴿٢١﴾ [هەی موحەممەد] بەرێ خۆ بدەیێ كا مە چاوا هندەك ژ وان ب سەر هندەكێت دی ئێخستینە [ب مالی و قەدری و ساخلەمییێ و... هتد]، و دەرەجەیێت ئاخرەتێ مەزنترن و فەرقترن.
﴿٢٢﴾ و چو هەڤپشكان بۆ خودێ چێ نەكە، و ژ بلی وی كەسێ دی نەپەرێسە ئەگەر دێ یێ ڕسوا و لۆمەدار و بێ هاریكار بی.
﴿٢٣﴾ و خودایێ تە فەرمانا دایی هوین پەرستنا وی ب تنێ بكەن، و د گەل دەیبابان د قەنج بن، و ئەگەر ئێك ژ وان یان هەردو ل دەڤ تە پیربوون، تو [د خزمەتكرنا واندا] نەبێژە وان (ئۆف) ژی [كو تو وەستیان و بێزارییا خۆ ژ وان دیار بكەی]، و ل وان نەخوڕە و وان پاشڤە نەبە و [شوینا (ئۆف ئۆفێ)] ئاخڤتنەكا نەرم و جوان د گەل وان بكە.
﴿٢٤﴾ و خۆ زێدە بۆ وان بشكێنە و زێدە دلۆڤانییێ د ڕاستا واندا بكە [زێدە خۆ بۆ وان نەرم بكە و خۆ بشكێنە، و وان بینە دەڤ خۆ و خودان بكە، هەورەكی وان ب بچویكاتی تو ب بەر خۆڤە ئینایی و خودانكری] و بێژە: خودێوۆ دلۆڤانییێ ب وان ببە هەروەكی وان ب بچویكاتی دلۆڤانی ب من بری، و ئەز مەزن كریم.
﴿٢٥﴾ خودایێ هەوە ئەوا د دلێت هەوەدا هەی چێتر دزانیت، و ئەگەر هوین د باش بن و تۆبە بكەن [دێ ل هەوە بۆریت چونكی]، خودێ بۆ وان ئەوێت زێدە ل خۆ دزڤڕن گونەھ ژێبەرە.
﴿٢٦﴾ و ماف و هەقێ كەس و كاران [ژ سەرەدان و حەژێكرن و هاریكارییێ... هتد]، و بەلنگاز و ڕێڤنگان بدەیێ، و دەستدڕیایی دەستدڕیانێ [د مالێ خۆدا] نەكە [دەستدڕیان ئەوە مرۆڤ مالێ خۆ د نەگوهدارییا خودێدا بمەزێخیت یان بێخیتە نە د جهێ هەژیدا].

﴿٢٧﴾ ب ڕاستی پێت دەستدڕپایی برایێت شەیتانینە، و شەیتان د نیعمەتێت خودایێ خۆدا پێ چاڤنق بوو [و براینییا وان د ڤێرێدایە شەیتانی شوکور و سوپاسییا نیعمەتا خودێ نەکر، ئەڤە ژی وەختێ مالێ خۆ د گوهدارییا خودێدا نەمەزێخن، ئەڤە وان سوپاسییا خودێ نەکر، و ئەو و شەیتان بوونە برایێت ئێك].

﴿٢٨﴾ و ئەگەر تو ڕوییێ خۆ ژ شەرماندا و ژ بەر نەبوونا ڕزقێ خودایێ خۆ ژ وان وەرگێڕی [چونکی چو د دەستێ تەدا نینە بدەیە وان]، ڤێجا تو ئاخفتنەکا خۆش و نەرم د گەل وان بکە.

﴿٢٩﴾ و دەستێ خۆ ژ قەلسی نەئاڤێژە حەفکا خۆ [کو چو ژ دەستێ تە دەرنەکەڤیت]، و دەستێت خۆ ئێکجار ژی ڤەنەکە [کو تو دەرێژییێ بکەی. ڕێکەکا ناڤنجی د ناڤبەرا چرویکی و دەرێژییێدا بگرە]، و [ئەگەر وەنەکەی] دێ بییە ژ لۆمەدار و دەستڤالا و ڕویتان.

﴿٣٠﴾ ب ڕاستی خودایێ تە یێ بڤێت ڕزقێ وی بۆ زێدە و کێم دکەت، ب ڕاستی ئەو ئاگەهدار و بینەرێ بەندەیێت خۆیە.

﴿٣١﴾ و بچویکێت خۆ ژ ترسا هەژارییێ نەکوژن، هەر ئەم ڕزقێ وان و یێ هەوە ژی ددەین، ب ڕاستی کوشتنا وان گونەهەکا مەزنە.

﴿٣٢﴾ و نێزیکی زنایێ و دەهمەن پیسییێ نەبن، ب ڕاستی ئەو کارەکێ زێدەکرێتە و ڕێکا وێ پیسە ڕێکە.

﴿٣٣﴾ و ئەو نەفسا خودێ کوشتنا وێ حەرامکری ژ بلی هندێ ب بەر تۆلێ بێتە ئێخستن، نەکوژن، و هەر کەسێ بێ غال و غەرەز بێتە کوشتن، ڤێجا ب ڕاستی مە دەستهەلاتا داییە خوینوەرگرێ وی، ڤێجا بلا ژ تخوییان نەبۆریت [کو ئێکێ دی بکوژیت یان پشتی کوشتنێ کارەکێ دی لێ بکەت]، و خودێ ئەو دەستهەلات داییێ و هاریکاری بۆ کری.

﴿٣٤﴾ و نێزیکی مالێ سێوی نەبن، ئەگەر ب باشترین ڕێك نەبیت [کو پێ مالێ وی بپارێزی و شۆل پێ بکەی] هەتا بالغ و ئاقل نەبن، و پەیمانا خۆ ب جھ بینن، ب ڕاستی پسیارا پەیمانێ دێ ژ هەوە ئێتەکرن.

﴿٣٥﴾ و پیڤانێ ب دورستی [بێ کێماسی] بپیڤن ئەگەر هەوە پیڤان کر، و ب ترازییا ڕاست و دورست بکێشن، ئەڤە بۆ هەوە چێترە و دویماهیکەکا باشترە.

﴿٣٦﴾ و تشتێ تو چو ژێ نەزانی ل دویف نەچە، ب ڕاستی مرۆڤ ژ گوھ و چاڤ و دلێ خۆ بەرپرسە.

﴿٣٧﴾ ب شاهی و مەزناتی ل سەر ئەردی ب ڕێڤە نەچە، ب ڕاستی تو ب چۆنا خۆ نەشێی ئەردی کون بکەی و بکەلێشی، و تو ب درێژییێ ژی ناگەهییە چیایان.

﴿٣٨﴾ ئەڤە هەمی [کریارێت بۆری یێت خودێ فەرمانا مە ب نەکرنا وان کری]، کرنا وان هەمییان ل دەڤ خودایێ تە گونەهە.

﴿٣٩﴾ ئەڤە [مەخسەد ئەو بڕیارێت بۆرین ژ گۆتنا خودێ (وَلَا تَجۡعَلۡ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ) هەتا ڤێ ئایەتێ] هندەك ژ وان حیكمەتانە ئەوێت خودایێ تە ب وەحی بۆ تە هنارتین، و چو پەرستییان د گەل خودێ نەگرە [ئەگەر وەبكەی]، دێ شەرمزار و دویرئێخستی ژ دلۆڤانییا خودێ بۆ جەهنەمێ ئێیە هاڤێتن.

﴿٤٠﴾ ڤێجا ئەرێ خودایێ هەوە كوڕ خۆسەر بۆ هەوە ئێخستن، و بۆ خۆ ژ ملیاكەتان كچ دانان؟! ب ڕاستی هوین ئاخڤتنەكا گەلەك مەزن [د كرێتی و نەجوانییا خۆدا] دكەن، [وەختێ هوین خۆ ب قەدرتر دبینن و كوڕان بۆ خۆ ددانن، و ئەوێت هەوە نەڤێن كو كچن بۆ خودێ دئێخن].

﴿٤١﴾ ب ڕاستی مە دوبارە و ب درێژی و ب گەلەڕەنگان [بەلگە و نموونە] د ڤێ قورئانێدا ئینایینە، دا بیرا خۆ بینن، بەلێ [دوبارەكرن و درێژی ئینانا ڤان نیشانان] ژ بلی دویركەڤتن ژ هەقییێ چو پێ دی ل وان زێدە ناكەت.

﴿٤٢﴾ بێژە ئەگەر د گەل خودێ هندەك پەرستییێت دی هەبانە هەروەكی ئەو دبێژن، دا بزاڤێ كەن ب ڕێكەكێ خۆ نێزیكی خودانێ عەرشی بكەن [یان ژی دا بزاڤێ كەن ل سەر خودانێ عەرشی زال ببن هەروەكی هەمی خویندكار د دنیایێدا ڤی كاری دكەن].

﴿٤٣﴾ خودێ یێ پاك و پاقژ و زێدە بلندە ژ وێ یا ئەو دبێژن.

﴿٤٤﴾ و هەر حەفت ئەسمان و ئەرد و هندی تێدا هەمی خودێ ژ كێماسییان پاقژ دكەن، و چو تشت نینن سوپاسییا خودێ ب پاقژی نەكەن، بەلێ هوین تەسبیحا وان تێناگەهن، ب ڕاستی خودێ لەزێ ل جزایی ناكەت و یێ گونەهـ ژێبەرە.

﴿٤٥﴾ و هەر وەختێ تو قورئانێ دخوینی، ئەم پەردەیەكێ د ناڤبەرا تە و ئەوێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن ددانین [كو قورئانێ تێنەگەهن].

﴿٤٦﴾ و مە پەردە ل سەر دلێت وان یێت دانایین دا قورئانێ تێنەگەهن، و مە گرانی یا ئێخستییە د گوهێت واندا [كو گول قورئانێ نەبن]، و هەر وەختێ د قورئانێدا تە ناڤێ خودایێ خۆ ب یەكتایی ئینا [تە گۆت خودایێ من تاك و تەنایە، و بێ هەڤال و هۆگر و هەڤپشكە]، پشتا خۆ ددەنە تە و دڕەڤن [دا گولێ نەبن خودێ ئێكە].

﴿٤٧﴾ ئەم چێتر دزانین كا بۆچی ئەو گوهدارییا تە دكەن وەختێ ئەو گوهدارییا تە دكەن، [گوهدارییا تە دكەن بۆ تڕانەكرنێ ب تە و قورئانێ] و [دیسا] مە چێتر ئاگەهـ ژێ هەیە وەختێ پستەپستێ دكەن، و دەڤێ خۆ دبەنە بەر گوهێت ئێكدو، وەختێ ستەمكار دبێژن: ئەوێ هوین ل دویڤ دچن مرۆڤەكی سێرەلێكری و عەقلچۆیی پێڤەتر نینە.

﴿٤٨﴾ بەرێ خۆ بدێ كا چاوا ئەو نموونەیان بۆ تە دئینن [دبێژن: ساحرە، شاعر و هەلبەستڤانە، دینە... هتد]، و ئەو [ب ڤان بێ بەختییان] گومڕا و بەرزەبوون، و نەشێن ڕێكا هەقییێ بگرن [یان ب سەر چو ڕێكان هەلنابن د بەرئەڤل بن، كو بشێن پێ تانان د تە بقوتن].

﴿٤٩﴾ و گۆتن ئەرێ ئەگەر ئەم بووینە هەستی و هەلوەرياییین و پرت و بەلاڤە بووییین، جارەکا دی دێ زێندی بینەڤە و بینە مرۆڤەکێ نوی.
﴿٥٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: هوین ببنە بەر یان ئاسن.
﴿٥١﴾ یان ژی هەر تشتەکێ دی یێ کو هوین د دلێ خۆدا مەزنتر (ب زەحمەتتر) دبینن [هوین ببنە چ، ببنە ئەو، هەر پشتی مرنێ دێ ساخ بنەڤە]، ڤێجا ئەو دێ بێژن: کی دێ مە زڤڕینیتەڤە [پشتی ئەم پویچ دبین] بێژە: ئەو دێ هەوە زڤڕینیتەڤە ئەوێ هوین جارا ئێکێ چێکرین، ئەو دێ سەرێ خۆ [بۆ ترانەپێکرنێ] ل تە هەژینن و دێ بێژن: ئەڤە کەنگییە، بێژە: دبیت یا نێزیك بیت.
﴿٥٢﴾ ڕۆژا گازی هەوە دکەت [دا ژ گۆڕان ڕابن]، و ڤێجا هوین دێ ب سوپاسییا ویڤە بەرسڤێ دەن [و ژ گۆڕان دێ ڕابن و دێ بەر ب مەیدانا حەشرێڤە چن]، و هوین دێ هزرکەن ژ دەمەکێ کێم پێڤەتر هوین د گۆڕیدا نەماییینە.
﴿٥٣﴾ [هەی موحەممەد] بێژە بەندەیێت من [خودان باوەران] وەختێ [دگەل هەڤپشك چێکەران] دئاخڤن، بلا باشترین ئاخڤتنێ بکەن، ب ڕاستی شەیتان [ب ڕێکا ئاخڤتنێت ڕەق و زڤر] خرابییێ دئێخیتە د ناڤبەرا واندا، ب ڕاستی شەیتان بۆ مرۆڤی دژمنەکێ ئاشکەرایە.
﴿٥٤﴾ خودایێ هەوە، هەوە چێتر دنیاسیت، ئەگەر بڤێت دێ دلۆڤانییێ ب هەوە بەت، و ئەگەر بڤێت دێ هەوە ئیزادەت، و مە تو نەهنارتی دا تو ل سەر وان ببییە زێرەڤان و بەرپرس [کو ب کۆتەکی وان بینییە سەر ئیمانێ].
﴿٥٥﴾ و خودایێ تە ب وان یێت د ئەرد و ئەسماناندا هەین زاناترە [کا کینە و کا چاوانن و هەرئێك هێژایی چیە؟] و ب ڕاستی مە هندەك پێغەمبەر یێت ب قەدرتر ئێخستین ژ هندەکێت دی، و زەبوور مە یا داییە داوودی.
﴿٥٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [موشرکان] کا گازی وان بکەن ئەوێت هەوە هزر دکر کو ئەو خودێنە ژ بلی خودێ [بلا هاریکارییا هەوە بکەن]، نێ ئەو نەشێن چو زیانێ ل سەر هەوە ڕاکەن یان ژ هەوە ڤەگوهێزن بۆ هندەکێت دی.
﴿٥٧﴾ ئەوێت ئەو [موشرك] دپەرێسن [و بۆ خۆ خودا حسێب کرین وەکی ملیاکەت و مرۆڤ و ئەجنەیان]، کا کی ژ وان پتر نێزیکی خودێیە، ئەها ئەو دا بگەهنە ڕازیبوونا خودایێ خۆ بۆ خۆ ل ڕێکان دگەڕن، و ب پەرستنا خودێ دلۆڤانییا وی دخوازن و ژ ئیزایا وی دترسن، ب ڕاستی ئیزایا خودایێ تە گەلەکا گرانە، هەمی ژێ دترسن و خۆ ژێ دپارێزن.
﴿٥٨﴾ نینە گوندەك [ژ گوندێت گاوران یان گونەهکاران] ئەگەر ئەم بەری ڕۆژا قیامەتێ د هیلاك نەبەین یان ژی بەرهنگاری ئیزایەکا دژوار نەکەین، ئەڤە د کتێبێدا [د دەپێ پارستیدا (لەوحێ مەحفووز)] یا نڤێسییە.

﴿٥٩﴾ چو تشت نەبوو رێگر ئەم موعجیزەیان [هەروەکی خەلکێ مەکەهێ ژ تە دخوازن کو تو سەفایێ بۆ بکەیە زێر و چیاییێت مەکەهێ ژ وان دویربێخی] بهنێرین، ئەو نەبیت، یێت بەری وان موعجیزە مە بۆ هنارتن و باوەری پێ نەئینان و درەو دانان [ڤێجا مە بەرئاتاف کرن، نەکو ئەڤە ژی وەکی وان بکەن و وەکی وان هێژاییی ئاتافەکێ ببن] و مە حێشتر دا (ثمود) [ملەتێ صالح پێغەمبەر وەك موعجیزەیەك] نیشانەکا رۆنکەر، ڤێجا وان ستەم ل خۆ کر [و خۆ بەرهنگاری ئیزاییێ کر چونکی وان گوهێ خۆ نەدا صالحی و حێشتر کوشت] و ئەم موعجیزەیان ناهنێرین ئەگەر بۆ ترساندنێ نەبن.
﴿٦٠﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ مە گۆتییە تە، ب ڕاستی خودایێ تە ب دورستی دەستهەلات ل سەر هەمی مرۆڤان هەیە [و هەمی یێت د بن دەستێ ویڤە]، و ئەو دیتنا مە ب تە [شەڤا میعراجێ (چۆنا تە بۆ ئەسمانان)] داییە دیتنێ، مە ب تە نەددا دیتنێ ئەگەر بۆ جەرباندنا خەلکی نەبایە [کا دێ چاوا سەرەدەرییێ د گەل ڤێ ڕویدانا عنتیکە کەن]. و دارا لەعنەت لێ کری د قورئانێدا هاتی [کو دارا زەقوومێیە] مە نەئینایییە ئەگەر ژ بەر جەرباندنا مرۆڤان نەبیت. و ئەم وان [ب بەلگە و نیشان و موعجیزەیێت ئاشکەرا کو وان ڕاوەستینن و پاشڤە ببەن] دترسینین، بەلێ ئەڤ ترساندنە چو ل وان زێدەناکەت ژ بلی زێدە سەرداچۆنێ.
﴿٦١﴾ و وەختێ مە گۆتییە ملیاکەتان بۆ ئادەمی هەڕنە سوجدەیێ [سوجدەیا ڕێزگرتنێ نەیا پەرستنێ] هەمییان سوجدە بر شەیتان تێ نەبیت، گۆت: ئەز چاوا سوجدەیێ بۆ وی ببەم، ئەوێ تە ژ هەڕییێ چێکری؟!
﴿٦٢﴾ [شەیتانی] گۆت: کا بۆ من بێژە، ئەڤێ تە قەدرێ وی ب سەر یێ من ئێخستی، و ئەز ب خۆ ژ وی ب قەدرتر، ب ڕاستی ئەگەر تو من هەتا ڕۆژا قیامەتێ بهێلی دێ ب سەر دویندەها ویدا گرم، و د سەردا بەم و دێ ڕه و ڕویشالێت باشییێ ژ ناڤ وان هەلکێشم، کێمەك ژ وان تێ نەبن [ئەو ژی ئەون یێت خودێ پارستین ب گۆتنا خۆ ﴿إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ﴾، ئانکو ب ڕاستی بەندەیێت من تە چو دەستهەلات ل سەر وان نینە].
﴿٦٣﴾ [خودێ] گۆت: هەڕە [ئەڤە مە تو هێلایی و یا تە پێ چێ ببیت بکە]، ڤێجا هەر کەسێ گوهێ خۆ بدەتە تە و ب دویڤ تە بکەڤیت، دۆژەه جزایێ هەوە هەمییانە کو جزایەکێ تمامە.
﴿٦٤﴾ هەچییێ تە شیایێ ژ وان، ب گازییا خۆ بئارینە و د سەردا ببە، و ب سویار و پەیاییێت خۆڤە گازی وان بکە، و د مال و زاڕۆکێت واندا پشکدار ببە، و سۆز و پەیمانان بدە وان، و شەیتان ژ خاپاندنێ پێڤەتر چو نادەتە وان.
﴿٦٥﴾ ب ڕاستی بەندەیێت من [یێت پارێزکار و ڕاستکار] تە چو دەستهەلات ل سەر وان نینە، بەسی وانە خودایێ تە بۆ وان زێرەڤان و پشتەڤان بیت.

﴿٦٦﴾ [گەلی مرۆڤان] خودایێ هەوە ئەوە یێ ب ساناهی و هێدی گەمییان د دەریایاندا دبەت، دا هوین ل دویڤ خێر و کەرەما وی بگەڕن [ئانكو دا هوین داخوازا قازانجێ بازرگانییێ بكەن]، ب ڕاستی خودێ بۆ هەوە یێ دلۆڤانە.

﴿٦٧﴾ و ئەگەر نەخۆشییەك د دەریایێدا بگەهیتە هەوە، ڤێجا ئەوێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن و هەوارێ بۆ دبەن، ژ بیرا هەوە دچن و خودێ ب تنێ دمینتە ل بیرا هەوە [ژ خودێ پێڤەتر هوین كەسێ نابینن د هانا هەوە بهێت، و هەوە ڕزگار بكەت]، ڤێجا وەختێ هوین ڕزگار كرن و برنە دێمی هەوە ڕوییێ خۆ ژ باوەرییێ وەرگێڕا [و دزڤڕنە سەر ئێك و دویا خۆ كو پەرستنا بوتانە]، و ب ڕاستی مرۆڤ یێ نە شوكورداره، بۆ نیعمەتێت خودێ نائینیتە بەر چاڤێت خۆ.

﴿٦٨﴾ ئەرێ هوین پشت ڕاست بوون كو خودێ هەوە ل ڕەخێ دێمی د ئەردیدا نابەتە خوارێ، یان ژی هوڕەبایەكێ ب بەرەشیشك ب سەر هەوەدا نائینیت، پاشی هوین كەسێ نەبینن خۆ ل هەوە بكەتە خودان، و ب كاروبارێت هەوە ڕاببیت و هەوە ژ ئیزایا خودێ بپارێزیت.

﴿٦٩﴾ یان ژی هوین ئێمن بوون كو جارەكا دی خودێ هەوە نازڤڕینیتەڤە دەریایێ و بایەكێ ب هێز كو هەر تشتێ بكەڤیتە بەر ببەت و باڤێژیت ب سەر هەوەدا نائینیت، ژ بەر گاورییا هەوە [یان چاڤنقییا هەوە] هەوە بخەندقینیت، پاشی هوین كەسێ نەبینن تۆلا هەوە ژ مە بخوازیت.

﴿٧٠﴾ و ب ڕاستی مە دویندەها ئادەمی یێت ب ڕێز و ڕویمەت ئێخستین، و مە ئەو د دێمی و ئاڤێدا یێت هەلگرتین و گێڕاندین [ئانكو مە شیانا داییە هەوە، هوین ب پییان و دەواران و گەمییان و ئالەتێت دی ڤویناخێت درێژ ببڕن]، و ڕزقێ پاك و پاقژ مە دا وان، و مە ئەو ب سەر گەلەك چێكرییێت خۆ ئێخستن و ب قەدرتر لێ كرن.

﴿٧١﴾ [بۆ ملەتێ خۆ بێژە:] ڕۆژا ئەم گازی هەمی مرۆڤان دكەین هەر ئێك ب پێشییێ خۆڤە [خودانێت تەوراتێ ب تەوراتێ، و یێت ئنجیلێ ب ئنجیلێ، و یێت قورئانێ ب قورئانێ، یان ژی ب پێغەمبەرێت خۆڤە یان ژی ب كتێبا كاروبارێت خۆڤە]، ڤێجا هەر كەسێ كتێبا وی ب دەستێ ڕاستێ بۆ بێتە دان، ئەڤە دێ كتێبا خۆ خوینن و تەمەتی دەزییێ پشتا بەركێ قەسپێ ستەم ل وان نائێتەكرن [كو خێرەكا وان كێم ببیت یان گونەهەك ل سەر وان زێدە ببیت].

﴿٧٢﴾ ئەوێ د ڤێ دنیایێدا یێ كۆرە بیت [دلتاری بیت و هەقییێ نەبینیت]، ئەو د ئاخرەتێدا ژی یێ كۆرەیە و گومڕاترە ژی [و نائێتە ڕاستەڕێكرن بۆ ڕێكا ڕزگاربوونێ].

﴿٧٣﴾ و چو نەمابوو هەڤپشك چێكەر (موشرك) دا تە د سەردا بەن، و تە خاپینن ژ وێ وەحییا مە بۆ تە هنارتی، دا تو ژبلی وێ وەحییا مە بۆ تە هنارتی ب سەر مەڤە نی، ئەها هنگی، دا تە بۆ خۆ كەنە دۆست و هەڤال.

﴿٧٤﴾ و ئەگەر مە تو ڕانەگرتبایی و نەپارستبایی، نێزیك بوو تو دا پیچەكێ ب ڕەخێ وانڤە چی.

﴿٧٥﴾ ڤێجا ئەگەر تە وەكربایە [و تە گوهێ خۆ دابایە وان]، ئەم دا تە دوقات د دنیایێ و ئاخرەتێدا ب بەر ئیزا ئێخین، پاشی تە بۆ خۆ كەس نەددیت پشتەڤانییا تە بكەت، و دەستان بۆ تە ل سەر مە بهەلینیت.
﴿٧٦﴾ و چو نەمابوو دا ب دژمناییا خۆ تە عێجز و تەنگاڤ كەن، دا تە ژ مەكەهێ دەربێخن [و ئەگەر وان ئەڤە كربایە و وان تو دەرئێخستبایی]، هنگی پشتی تە، ئەو ژ دەمەكێ كێم پێڤەتر نەدمان.
﴿٧٧﴾ ئەڤە ڕێكا مەیە د گەل پێغەمبەرێت مە، ئەوێت مە بەری تە هنارتین [كو ئەم وی ملەتی بەرئاتاف كەین ئەوێ پێغەمبەرێ خۆ ژ ناڤ خۆ دەردئێخیت]، و تو چو گوهۆڕینێ بۆ ڕێكا مە [ڤێ] نابینی.
﴿٧٨﴾ وەختێ ڕۆژ ل نیڤا ئەسمانی وەردگەڕیت هەتا شەڤتارییێ تو نڤێژان بكە، و نڤێژا سپێدێ ژ بیر نەكە [نڤێژا سپێدێ ب قورئانێ هاتە ب ناڤكرن چونكی قورئان ب درێژی ل سەر دئێتە خواندن]، چونكی ب ڕاستی نڤێژا سپێدەییيان ملیاكەت ل سەر شاهدن [ب شەڤ و ڕۆژ تێدا حازر دبن، و خۆ تێدا پێك دگوهۆڕن، ڤێجا هەردو جوین ل سەر دبنە شاهد].
﴿٧٩﴾ و وەختەكی ژ شەڤێ، ڕابە نڤێژان ب قورئانێ بكە [ئانكو قورئانێ تێدا بخوینە] كو فەرزەكا زێدەیە [ل سەر هەر پێنج نڤێژان] بۆ تە ب تنێ، دا خودایێ تە ب وان نڤێژان تە بگەهینیتە جهێ پەسنكری [ئەو جهێ سوپاسییا تە تێدا دئێتەكرن ڕۆژا مەهدەرا مەزن دكەی].
﴿٨٠﴾ بێژە: خودێوۆ هەر كاروبارەكێ هەبیت ب ڕەنگەكێ تو پێ ڕازی، ب من بدەكرن و من بكە د ناڤدا، و هەر كاروبارەكێ هەبیت ب ڕەنگەكێ تو پێ ڕازی من ژێ دەربێخە، و تو ژ دەڤ خۆ من ب هێز بێخە و هاریكارییا من بكە.
﴿٨١﴾ و بێژە: هەقی و ئیسلام و ئەو ژڤانێ خودێ ب سەركەڤتنا وان دایی هات، و پویچی و شیرك چۆ نەما، ب ڕاستی پویچی و شیرك هەر یا چۆییيە.
﴿٨٢﴾ و ئەم هندەك ئایەت و سۆرەتان ژ قورئانێ دئینینە خوارێ، دەرمان و دلۆڤانینە بۆ خودان باوەران، و ژ زیانێ پێڤەتر ل ستەمكاران زێدە ناكەن.
﴿٨٣﴾ و هەر وەختەكێ مە كەرەم و نیعمەت د گەل مرۆڤی كر، ڕوییێ خۆ وەرگێڕا [ژ بیرئینان و سوپاسییا خودێ]، و ژ مەزناتی خۆ [ژ مە] دویرئێخست، و هەر وەختێ نەخۆشییەكێ هنگاڤت گەلەك بێ هیڤی دبیت.
﴿٨٤﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: هەر ئێك وەكی خۆ [كا یێ چاوایە وەسا] كار دكەت، ڤێجا خودایێ هەوە چێتر دزانیت كا كی ڕاستەڕێترە.
﴿٨٥﴾ و ئەو پسیارا ڕوحێ ژ تە دكەن [كا چیە؟] بێژە: ڕوح ژ كارێ خودایێ منە [ئانكو ئەو ب تنێ و ب دورستاهی دزانیت كا چیە]، و ژ كێمەكا زانینێ پێڤەتر بۆ هەوە نەهاتییە دان.

﴿٨٦﴾ و ب سویند ئەگەر مە ڤیابایە، ئەو قورئانا مە بۆ تە هنارتی دا ژ سەر دلێ تە بەین، و پاشی تە بۆ خۆ کەس نەددیت پشتەڤانییا تە بکەت.

﴿٨٧﴾ بەلێ مە ئەڤە، ژ دلۆڤانییا خودایێ تە، بۆ تە نەڤیاییە [کو ئەم ژ سەر دلێ تە ڕاکەین و ژ بیرا تە ببەین]، ب ڕاستی کەرەما خودێ ل سەر تە گەلەکە.

﴿٨٨﴾ بێژە: ب سویند ئەگەر مرۆڤ و ئەجنە هەمی پێکڤە کۆم ببن کو ئەو قورئانەکا وەکی ڤێ قورئانێ بینن، نەشێن وەکی وێ بینن خۆ ئەگەر هەمی بۆ ئێکدو پشتەڤان و هاریکار ژی بن.

﴿٨٩﴾ و ب ڕاستی مە بۆ مرۆڤان هەمی نموونە، و گەلەك جاران و ب ڕێکێت جودا جودا، د ڤێ قورئانێدا یێت ئینایین، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڕێکا ڕازی نەبوون و ئینکارێ گرتن.

﴿٩٠﴾ و گۆتن: قەد ئەم باوەرییێ ب تە نائینین هەتا تو کانییەکێ بۆ مە ژ ئەردی دەرنەئێخی.

﴿٩١﴾ یان ژی جنیکەکا دارقەسپان و مێویێت تری تە هەبیت، ڤێجا تو ڕویباران د ناڤڕا دەربێخی و د بنڕا ببەی.

﴿٩٢﴾ یان ژی ئەسمانی پرت پرت ب سەر مەدا بینی هەروەکی تو دبێژی، یان ژی تو خودێ و ملیاکەتان بینی و ئەم ببینین.

﴿٩٣﴾ یان ژی تە خانییەك ژ زێری هەبیت، یان ژی بچییە ئەسمانان، خۆ تو بچییە ئەسمانان ژی دیسا ئەم باوەرییێ ب تە نائینین، هەتا تو کتێبەکێ بۆ مە نەئینی کو ئەم بخوینین [و ببیتە شاهد و بەلگە ل سەر پێغەمبەراتییا تە]، بێژە: پاك و پاقژی بۆ خودایێ من بیت، ما ئەز چمە ژ مرۆڤەکێ پێغەمبەر پێڤەتر.

﴿٩٤﴾ و چو تشتان مرۆڤ [مەخسەد خەلکێ مەکەهێ] پشتی هاتنا ڕاستەڕێیییێ ژ باوەرییێ نەدا پاش، ئەو نەبیت [ژ نەزانین] دگۆتن: ئەرێ خودێ مرۆڤەك، پێغەمبەر هنارتییە؟!

﴿٩٥﴾ بێژە: ئەگەر خەلکێ ئەردی ملیاکەتبان، و وەکی هەوە ب ساناهی ل سەر ئەردی هاتن و چۆن کربانە، دا ئەم ژی ملیاکەتەکێ پێغەمبەر ژ ئەسمانان بۆ وان هنێرین.

﴿٩٦﴾ بێژە: بەسی منە خودێ د ناڤبەرا من و هەوەدا شادەیییێ ل سەر پێغەمبەرینییا من بدەت، ب ڕاستی ئەو شارەزا و بینەرێ بەندەیێت خۆیە.

﴿٩٧﴾ و ئەوێ خودێ ڕاستەڕێ بکەت، ئەوە یێ ڕاستەڕێکری، و هەر کەسێ خودێ [ژ بەر کار و کریارێت وی] وی گومڕا و بەرزە بکەت، ڤێجا ژ بلی خودێ تو چو هاریکاران بۆ نابینی، و ئەم ڕۆژا قیامەتێ دێ وان ل سەر سەروچاڤان کۆرە و کەڕ و لال کۆمکەین، و جهێ وان دۆژەهە و هەر وەختێ گوڕییا وێ داهات، ئەم گوڕی و سۆتنێ لێ زێدە دکەین.

﴿٩٨﴾ ئەڤە جزایێ وانە چونکی وان باوەری ب نیشان و بەلگەیێت مە نەدئینان [و باوەر نەدکرن دێ ڕابنەڤە] و دگۆتن: ئەرێ ئەگەر ئەم بووینە هەستی و ئاخ، جارەکا دی دێ زێندی بینەڤە کو ببینە چێکرییەکێ نوی.

﴿٩٩﴾ ئەرێ ما ئەو نابینن ب ڕاستی ئەو خودایێ ئەرد و ئەسمان چێكرین [ئەڤێ بشێت ڤان ئەرد و ئەسمانان چێكەت]، دشێت وەكی وان [ژ مرۆڤان] چێكەت، و وەختەك بۆ وان [مرنا وان و ڕابوونا وان ژ گۆڕان] یێ دانایی شك تێدا نینە، بەلێ ستەمكاران ژ ڕێكا گاورییێ پێڤەتر نەگرت.
﴿١٠٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەگەر هوین خودانێت گەنجینە و گەنجخانەیێت كەرەما خودایێ من بانە، هوین دا قەلسییێ كەن [و هەوە نەددا كەسێ] ژ ترسا خلاسبوونا وێ، نێ مرۆڤ گەلەكێ چڕویك و چاڤترسیاییە.
﴿١٠١﴾ و ب ڕاستی مە نەه موعجیزەیێت ئاشكەرا دانە مووسایی، ڤێجا پسیارا ئسرائیلییان بكە وەختێ ئەڤ موعجیزە بۆ هاتین [دا بۆ هەمی جوهییان ڕاستییا ڤی تشتێ پێغەمبەری گۆتی دیار ببیت، و ل سەر خۆ ببنە شاهد]، ڤێجا فیرعەونی گۆتێ: هەی مووسا ئەز وەسا هزر دكەم تو یێ سێرەلێكری و ئەقلچۆیی.
﴿١٠٢﴾ [مووسایی] گۆت: ب ڕاستی تو دزانی ئەڤ موعجیزەیێت بۆ من هاتین كو نیشان و بەلگەیێت ئاشكەرانە، ژ خودایێ ئەرد و ئەسمانان پێڤەتر كەسێ دی نەئینایینە خوارێ، و ب ڕاستی هەی فیرعەون ئەز تە هیلاكچۆیی دبینم.
﴿١٠٣﴾ و فیرعەونی ڤیا [ئسرائیلییان] ژ مسرێ دەربێخیت و وان تەنگاڤ بكەت، ڤێجا مە ئەو و هندی دگەل، هەمی [د دەریایێدا] خەندقاندن.
﴿١٠٤﴾ و پشتی ڤێ مە گۆتە ئسرائیلییان ل وی ئەردی ئاكنجی ببن [ئەوێ فیرعەونی دڤیا هەوە ژێ دەربێخیت]، ڤێجا ئەگەر وەختێ ڕۆژا قیامەتێ هات، هەوە هەمییان پێكڤە دێ ئینین [ژ گۆڕان ڕاكەین، دا حوكوم د ناڤبەرا هەوەدا بێتەكرن].
﴿١٠٥﴾ و مە قورئان ب هەقییێڤە ئینایییە خوارێ، [دا هەقییێ و ڕاستییێ ئاشكەرا بكەت] و ب هەقییێڤە یا هاتییە خوارێ، و مە تو نەهنارتی بۆ هندێ نەبیت ببییە مزگینئین و ئاگەهداركەر.
﴿١٠٦﴾ و مە قورئان جودا جودا بۆ تە ئینا خوار دا تو هێدی هێدی بۆ خەلكی بخوینی، و مە پیچ پیچە [ل دویڤ بەرژەوەندییان] ئینا خوارێ.
﴿١٠٧﴾ بێژە: چ هوین باوەرییێ پێ بینن یان پێ نەئینن، ب ڕاستی ئەوێت زانین [ب قورئانێ و ب هاتنا پێغەمبەری] بەری نوكە بۆ هاتی، گاڤا قورئان بۆ وان هاتە خواندن، ب لەز دكەڤنە سەر سەروچاڤێت خۆ، بۆ سوجدەبرنێ.
﴿١٠٨﴾ و دبێژن: پاك و پاقژی [ژ هەمی كێماسییان] بۆ خودایێ مە بیت، ب ڕاستی پەیمانا خودایێ مە دایی، هات.
﴿١٠٩﴾ و دكەڤنە سەر سەروچاڤێت خۆ و سوجدەیێ دبەن، و دكەنە گری و [خواندنا قورئانێ] ترسا وان پتر لێ دكەت.

﴿١١٠﴾ بێژە: حەزکەی ب ناڤێ خودێ گازی بکەن، حەزکەی ب ناڤێ دلۆڤان گازی بکەن، ب کیژ ناڤی گازی دکەن، گازی بکەن، نێ خودێ باشناڤ یێت هەین، و تو نڤێژا خۆ ب دەنگێ بلند نەکە و د دلێ خۆدا ژی نەکە [کو کەسێ گول دەنگێ تە نەبیت]، و ڕێکەکێ بگرە د ناڤبەرا هەردوکاندا بیت.
﴿١١١﴾ و بێژە: پەسن و سوپاسی هەمی بۆ وی خودایی ئەوێ چو زاڕۆك بۆ خۆ نەگرتین، و چو هەڤپشك د مالدارییێدا بۆ نەیی، و یێ چو هاریکار و پشتەڤان ژ هەوجەیی بۆ نەیی، و وی ژ هەمی کێم و کاسییان مەزنتر لێ بکە [کو زاڕۆك یان هەڤپشك یان پشتەڤان و هاریکار هەبن].

سۆرەتا کەهف

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١١٠) ئایەتە

﴿١﴾ سوپاس و پەسن هەمی بۆ وی خودایی، ئەوێ قورئان بۆ بەندەیێ خۆ ئینایییە خوارێ، و چو خواری و کێماسی نەکرییە تێدا.
﴿٢﴾ کتێبەکا ڕاست و بێ جودایییە و پارێزڤانا کتێبێت بەری خۆیە، دا گاور و گونەهکاران ژ ئیزایەکا دژوار بترسینیت و مزگینییێ بدەتە خودان باوەران، ئەوێت کار و کریارێت قەنج دکەن، کو ب ڕاستی خەلاتەکێ باش بۆ وان هەیە کو بەحەشتە.
﴿٣﴾ و هەروهەر دێ د ناڤدا [د ناڤ بەحەشتێدا] مینن.
﴿٤﴾ و [دیسا] دا ئەوان، ئەوێت گۆتین خودێ زاڕۆکەکێ بۆ خۆ گرتی [ژ ئیزایێ] بترسینیت.
﴿٥﴾ نە ئەو و نە باب و باپیرێت وان چو ژ هندێ نوزانن، ئەڤە ئاخفتنەکا مەزنە ژ دەڤێ وان دەردکەڤیت، و ئەو ژ درەوێ پێڤەتر نابێژن.
﴿٦﴾ ڤێجا تێ هەیە تو ژ خەم و کۆڤانان خۆ بکوژی، ئەگەر ئەو باوەرییێ ب ڤێ قورئانێ نەئینن.
﴿٧﴾ و ب ڕاستی تشتێ ل سەر ئەردی هەی، مە یێ بۆ کرییە خەمل و جوانی، دا وان (مرۆڤان) بجەرببینین کا کی ژ وان یێ کار باشترە.
﴿٨﴾ ب ڕاستی هندی ل سەر ئەردی [ژ خەمل و جوانییێ و هەر تشتێ تێدا ڕۆژا دویماهیکا دنیایێ]، دێ کەینە ئاخەکا ڕویت و ڕەوال و بێ شینکاتی.
﴿٩﴾ ئەرێ تە هزر کر [هەی موحەممەد] کو خەلکێ شکەفتێ و ڕەقیمێ [ڕەقیم یان ناڤێ وی چیایە یێ شکەفت لێ، یان ئەو نهالە ئەڤا شکەفت تێدا، یان ناڤێ گوندێ وانە، یان ناڤێ وی تەحتەبەری بوو یێ ناڤێ وان ل سەر نڤێسی، و باراپتر ژ تەفسیرزانان ل سەر ئەڤا دویماهییێنە] ژ نیشان و موعجیزەیێت مە یێت عەجێبییە [ئانکو هزر نەکە ئەڤە ژ هەمی نیشان و موعجیزەیێت مە عەجێبترە].

﴿١٠﴾ بێژە وان، دەمێ وان گەنج و لاوان خۆ گەهاندییە شکەفتێ، و وان گۆت: خودێوۆ، تو دلۆڤانییەکێ ژ دەڤ خۆ ب مە ببە [ل ئاخرەتێ ل مە ببۆرە، و مە ئێمن بکە ژ نەیاران، و ڕزقی ل ڤێ دنیایێ بدە مە]، و ڤی کارێ مە ڕاست بکە و ب ساناهی بێخە.

﴿١١﴾ و د شکەفتێدا چەند قەدەر سال و زەمانان، مە پەردا خەوێ ب سەر گوهێت وان دادا [کو وان گول چو نەبیت و هەر نڤستی بمینن].

﴿١٢﴾ پاشی مە ئەو ژ خەوێ هشیارکرن، دا بزانین کا کی ژ هەردو جوینان دزانیت، کا ئەو چەند ماینە [ئەڤە ئیشارەتە کو ئەو ل سەر وەختێ مانا خەلکێ شکەفتێ د شکەفتێدا، د ژێك جودا بوون].

﴿١٣﴾ ئەم سەرهاتییا وان ب دورستی بۆ تە ڤەدگێڕین، ب ڕاستی ئەو هندەك خورت و لاو بوون باوەری ب خودایێ خۆ ئینابوون، و مە ژی پتر ڕاستەڕێکرن [و مە ڕاگرتن و دلێ وان موکومتر لێ کر، کو خۆ ل بەر هەر نەخۆشییەکا هەبیت بگرن].

﴿١٤﴾ و مە دلێت وان [ب سەبر و ڕاستی و ڕاگرتنێ] قاهیم کرن، وەختێ [بەرانبەری خوندکاری] ڕابوویین، و گۆتین: خودایێ مە، خودایێ ئەرد و ئەسمانانە، ژ بلی وی ئەم چو خودایێت دی ناپەرێسین [و ئەگەر مە ژ بلی وی ئێکێ دی پەرست] هنگی ب ڕاستی ئەم ئاخڤتنەکا دویر ژ هەقییێ دبێژین.

﴿١٥﴾ ئەڤێت هە، ملەتێ مە [خەلکێ باژێرێ مە] شوینا خودێ، چەند پەرستییەکێت دی دپەرێسن. کا بلا نیشانەکا ئاشکەرا ل سەر خودایینییا وان بینن، ما کی ژ وی ستەمکارترە یێ درەوان ب ناڤێ خودێ بکەت؟

﴿١٦﴾ و گاڤا هەوە خۆ ژ وان و یێت ئەو شوینا خودێ دپەرێسن [ژ بوتان]، دویر ئێخست و خۆ ژێ دا پاش، ڤێجا خۆ بگەهیننە [هەڕنە] شکەفتێ، خودایێ هەوە دێ بەروبیاڤێ دلۆڤانییا خۆ ل سەر هەوە فرەهـ کەت، و کاروبارێ هوین تێدا و تشتێ هوین مفایی ژێ وەردگرن، ژ خوارن و ڤەخوارنێ، دێ بۆ هەوە ب ساناهی ئێخیت.

﴿١٧﴾ و تو دێ بینی وەختێ ڕۆژ دهەلێت تیرۆژکێت وێ ڕێکا خۆ ل سەر ڕەخێ ڕاستێ یێ شکەفتێ دگوهێزیت، و وەختێ ئاڤا دبیت ژ ملێ چەپێڤە ل وان نادەت، و ژ وان دبۆریت و ئەو د نیڤا شکەفتێڤە بوون [ئانکو نە هەلاتنێ و نە ئاڤابوونێ، ڕۆژێ ل وان نەددا هەر چەندە دەرێ شکەفتێ یێ ڤەکری ژی بوو، و ئەو د نیڤا وێدا بوون]، ئەڤە ژ نیشانێت [دەستهەلاتدارییا] خودێنە، و هەر کەسێ خودێ ڕاستەڕێ بکەت، نێ ئەوە ڕاستەڕێکری، و هەر کەسێ گومڕا و بەرزە بکەت، نێ تو چو هاریکار و ڕێبەر و ڕێناسان بۆ نابینی.

﴿١٨﴾ و یا ژ تەڤە د هشیارن و ئەو ب خۆ د نڤستینە [چونکی چاڤێت وان د ڤەکری بوون و ئەو ب خۆ د نڤستی بوون]، و مە ئەو ل سەر تەنشتا ڕاستێ و چەپێ دقولپاندن و دزڤڕاندن، و سەیێ وان ژی هەردو دەستێت وی ل بەر دەرازینکا شکەفتێ د درێژکری بوون، و ئەگەر تە ئەو دیتبانە [ل سەر وی حالی] دا [دلێ تە] تژی ترس بیت و دا ژێ ڕەڤی.

﴿١٩﴾ [و مه چاوا ئەو نڤاندبوون] وەسا مە ئەو هشیار ژی کرن، دا د ناڤبەرا خۆدا پسیار بکەن [کا ئەو چەند مایینە د شکەفتێڤە]، ئێکی ژ وان گۆت: ئەرێ هوین چەند مایینە؟ گۆتن: ڕۆژەکێ یان دانەکێ ڕۆژێ [و ئەوێت بۆ وان نەدیار کا چەند مایینە نڤستی] گۆتن: خودێ دزانیت کا هوین چەند مایینە، ڤێجا کا ئێکی ژ خۆ ب ڤان پارەیێت خۆ بهنێرنە باژێری، بلا بەرێ خۆ بدەتێ کا چ خوارن ژ هەمییان حەلالتر و پاقژترە بلا بۆ هەوە بینیت، بەلێ بلا یێ هشیار بیت [هویر بەرێ خۆ بدەتێ، دا نەئێتە نیاسین و دا کەس د سەردا نەبەت و نەخاپینیت]، کەسێ ب هەوە نەحەسینیت.

﴿٢٠﴾ ب ڕاستی ئەگەر ئەو ب سەر هەوە هەلبن دێ هەوە ب کەڤران کوژن، یان دێ هەوە زڤڕیننە سەر دینێ خۆ [و ئەگەر هوین زڤڕینە سەر دینێ وان]، هوین وی وەختی چوجا سەرفراز نابن.

﴿٢١﴾ و هۆسا مە خەلك ب وان حەساندن و ب سەر وان هەلکرن دەمێ خەلکی د ناڤبەرا خۆدا جڕەبڕ و گەنگەشە ل سەر ڕابوونا پشتی مرنێ دکرن، دا [ئەو خەلك] بزانن پەیمانا خودێ [ب ڕابوونا پشتی مرنێ] ڕاستە و هەر دێ ئێت، و شك و گۆمان د قیامەتێدا نینە [مە ئەو چاوا د خەو برن وەسا مە هشیارکرن]، د وی وەختیدا [وەختێ وان ئەو هۆسا دیتین، و ئەو ل پێش چاڤان مراندین] د ناڤ خۆدا جڕەبڕ دکرن، ڤێجا هندەکان دگۆت: گونبەتەکێ ل سەر وان ئاڤا بکەن، خودایێ وان چێتر دزانیت [ژ وان ئەوێت ب سەر وان هەلبوویین و جڕەبڕێ ل سەر وان دکەن، کا ئەو کی بوون و کا کارێ وان چ بوو]، و ئەوێت ب سەر وان هەلبوویین گۆتن: ئەم دێ مزگەفتەکێ [ل بەر دەرێ شکەفتێ] ل سەر وان ئاڤاکەین.

﴿٢٢﴾ [ئەوێت بەحسێ وان کرین ژ جوهییان ل سەر وەختێ پێغەمبەری] دێ بێژن: ئەو سێ بوون، یێ چارێ سەیێ وان بوو [و هندەکێت دی ژ وان] دبێژن: پێنج بوون، یێ شەشێ سەیێ وان بوو، هەما ژ نك خۆ و بێ بەلگە هۆ دبێژن، [و هندەکێت دی ژ وان] دبێژن: ئەو حەفت بوون و یێ هەشتێ سەیێ وان بوو، بێژە: خودایێ من هەژمارا وان چێتر دزانیت [کا ئەو چەند بوون]، کەس [هەژمارا وان] نوزانیت کێمەك تێ نەبن، ئێدی تو د ڕاستا وان خۆرت و لاواندا ژ گەنگەشەیەکا بەرچاڤ و ئاشکەرا [وەکی ئەڤا مە بۆ تە وەحی پێ هنارتی، بێ کێم و زێدەیی] پێڤەتر نەکە، و پسیارا وان ژ کەسێ نەکە [ئەڤ وەحییا مە بۆ تە هنارتی د دەرهەڤێ واندا بەسی تەیە].

﴿٢٣﴾ و [هەی موحەممەد] تو بۆ کرنا چو تشتی نەبێژە، ئەز سوبەهی دێ ڤی [تشتی] کەم.

﴿٢٤﴾ ئەگەر نەبێژی: هەکە خودێ حەز بکەت [ئانکو بێژە: ئەگەر خودێ حەز بکەت ئەز دێ ڤی تشتی کەم]، و ئەگەر تە ژ بیر کر [تو بێژی (ئەگەر خودێ حەز بکەت)] خودایێ خۆ بینە بیرا خۆ [داخوازا لێبۆرینێ ژێ بکە، و بێژە: (ئەگەر خودێ حەز بکەت ـ إن شاء الله)]، و بێژە: ئەز هیڤی دکەم خودایێ من بەرێ من بدەتە ڕێکا ژ ڤێ چێتر [ئانکو هیڤی دکەم شوینا ڤێ ژ بیرکرنێ خودێ بەرێ من بدەتە خێرەکێ ژ ڤێ ژ بیرکرنێ یا چێتر بیت].

﴿٢٥﴾ و ئەو سێ سەد سالان [نڤستی] د شکەفتا خۆدا مان [ل دویڤ حسێبا ڕۆژێ] و نەهـ سالێت دی لێ زێدە کرن [ل دویڤ حسێبا هەیڤێ].

﴿٢٦﴾ بێژە: خودێ چێتر دزانیت کا ئەو چەند مایینە [نڤستی د شکەفتێدا]، و غەیبا ئەرد و ئەسمانان یا وییە، چەندێ ب چاڤە و چەندێ ب گوهە. و وان [خەلکێ ئەرد و ئەسمانان] ژ بلی خودێ چو هاریکار نینن و خودێ کەسێ د حوکمێ خۆدا پشکدار ناکەت.
﴿٢٧﴾ [و هەی موحەممەد] ژ کتێبا خودایێ خۆ ئەوا ب وەحی بۆ تە هاتی بخوینە، و چو گوهۆڕین بۆ پەیڤێت وێ نینە [ئانکو کەس نەشێت بگوهۆڕیت]، و تە ژ بلی وی ژی، کەس نینە تە ڤەحەوینیت.
﴿٢٨﴾ [هەی موحەممەد] تو سەبرێ خۆ ل سەر وان بکێشە، و وان نەهێلە ئەوێت سپێدە و ئێڤاران گازی خودایێ خۆ دکەن [و خودایێ خۆ دپەرێسن، و ب پەرستن و گازییا خۆ]، ڤایلبوون و ڕازیبوونا خودایێ خۆ دڤێن، و بەرێ خۆ ژ وان وەرنەگێڕە [چەند د هەژار و دەست تەنگ بن بۆ هندە کەنکەنە و گرەگران]، و تە دڤێت زەنگین و خەلکێ دنیایێ ل دیوانا تەبن و گوهێ خۆ نەدە وی یێ مە دلێ وی ژ بیرئینانا خۆ بێ ئاگەهـ کری، و ب دویڤ دلخوازییا خۆ کەتی، و کارێ وی زێدە خرابییە.
﴿٢٩﴾ و بێژە: هەق [هەر] ئەوە ئەوێ ژ دەڤ خودایێ هەوە هاتی [کو ئیسلام و قورئانە]، ڤێجا هەر کەسێ بڤێت بلا باوەرییێ بینیت، و هەر کەسێ بڤێت ژی بلا گاور ببیت، ب ڕاستی مە بۆ ستەمکاران ئاگرەکێ وەسا یێ بەرهەڤکری، کو گوڕییا وی یا ل وان هاتییە ئێك، و ئەگەر هەوار کرن [ئاڤەك خواستن] دێ بەرسڤا وان ب ئاڤەکا وەکی سفرێ حەلیایی ئێتەدان [وەسا یا شارییایە] سەروچاڤان دبرێژیت، چ پیسە ڤەخوارنە و چ پیسە جهە لێ خۆجهـ دبن.
﴿٣٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و ڤەنج کرین، ب ڕاستی ئەم خەلاتێ وی یێ کارێ ڕاست و ڤەنج کری بەرزە ناکەین.
﴿٣١﴾ ئەڤان بەحەشتێت ئاکنجیبوونێ بۆ وانن، کو ڕویبار د بنڕا دچن، ئەو د وێ بەحەشتێدا ب بازنێت زێڕی دئێنە خەملاندنێ، و جلکێت کەسکێت ئارمیشێ تەنك و ستویر دێ کەنە بەر خۆ، و د پالداییینە ل سەر تەختێت چارچەڤکری، چ خەلاتەکێ باشە و چ خۆش جهە لێ خۆجهـ و ئاکنجی.
﴿٣٢﴾ و نموونەیا دو زەلامان بۆ وان بێژە، مە ئێك ژ وان دو جنیکێت هەمی جوینێت تری تێدا دابوویێ، و مە دۆرماندۆرێت هەردو جنیکان ب دارقەسپان گرتبوو، و ناڤبەرا هەردو جنیکان ژی کربوو چاندن.
﴿٣٣﴾ هەردو جنیك کەڤتبوونە بەری، و چو [چو سالان] ژێ کێم نەدبوو [هەردەم بەرێ وان یێ تمام بوو]، و مە ڕوبار ئێخستبوو د ناڤبەرا هەردووکاندا.
﴿٣٤﴾ و [خودانێ هەردو جنیکان] هندەك مالێ دی ژی هەبوو، ڤێجا دان و ستاندن د گەل هەڤالێ خۆ کر، و گۆتێ: ئەز ژ تە ب مالترم، و ئەز ژ تە ب هێزتر و ب پشتەڤانترم.
﴿٣٥﴾ و چۆ د ناڤ جنیکا خۆدا، د گەل وێ ستەمێ ئەوا وی ل خۆ کری، گۆت: ئەز باوەر ناکەم ڕۆژەك هەبیت ئەڤ جنیکە نەمینیت، و دویماهیکەك بۆ هەبیت.

﴿٣٦﴾ و ئەز باوەر ناكەم قیامەت ژی هەبیت، و ئەگەر [هەبیت ژی و ئەز خودانێ ڤی ڕەز و باغ و مالییەتی و] ئەز بێمە زڤڕاندن ب بال خودایێ خۆڤە، ب ڕاستی ئەز دێ جنیكەكا ژ ڤێ چێتر و جهەكێ چێتر بۆ خۆ بینم.

﴿٣٧﴾ هەڤالێ وی لێ زڤڕاند و گۆتێ: ئەرێ تە خۆ بێ باوەر كر ژ وی خودایی، ئەوێ تو جارا ئێكێ ژ ئاخێ، پاشی ژ چپكەكا ئاڤێ چێكری، پاشی تو كرییە زەلامەكێ دورست و بێ كێم و كاسی.

﴿٣٨﴾ بەلێ ئەز مرۆڤەكم باوەرییێ دئینم كو خودێ خودانێ منە، و ئەز چو هەڤپشكان بۆ خودایێ خۆ چێناكەم.

﴿٣٩﴾ بلا وەختێ تو دچۆیە د ناڤ جنیكا خۆدا، تە گۆتبایە: ئەڤە ئەوە یا خودێ حەزكری، بێی خودێ چو هێز و شیان نینن، و ئەگەر تو من ببینی مال و زارۆكێت من ژ یێت تە كێمترن.

﴿٤٠﴾ ئەز هیڤی دكەم خودایێ من جنیكەكا ژ یا تە چێتر بدەتە من، و ئاتافەكێ ژ ئەسمانی [وەكی برویسییان] ب سەر جنیكا تەدا بینیت، و بكەتە ئەردەكێ ڕویت و ڕەوال و حولی.

﴿٤١﴾ یان ژی ئاڤا وێ د ئەردیدا ببەتە خوارێ، كو تو نەشێی ل دویڤ بچی و بزڤڕینیەڤە.

﴿٤٢﴾ و فێقییێ وی هەمی پویچ بوو، نەما، ڤێجا دەستێت خۆ [لێكدان]، بەروپشت كرن [ژ پەشێمانییێ] ل سەر وی مالێ لێ مەزاختی، و جنیك هەمی ب سەرێكدا هاتبوو خوارێ، ئینا گۆت: خۆزی من چو شریك بۆ خودایێ خۆ چێ نەكربانە.

﴿٤٣﴾ وی چو دەستەك نەبوون ژ بلی خودێ، د هەوارێ بێن و هاریكارییا وی بكەن، و وی ب خۆ ژی پێ چێ نەدبوو بەرەڤانییێ ژ خۆ بكەت.

﴿٤٤﴾ ئەها د ڤی كراسیدا هاریكاری بەس ژ خودێیە [كەسێ دی نەشێت هاریكارییێ بكەت]، چێترین خەلات ئەوە یێ ئەو ددەت، و چێترین دویماهیك ئەوە یا ئەو ددەت.

﴿٤٥﴾ بێژە وان هندی دنیایە وەكی ئاڤەكێیە مە ژ ئەسمانان ئینابیتە خوارێ، و ب ڤێ ئاڤێ گل و گیایێ ئەردی هەمی تێكڕا شین بوو، و پاشی بوو پویش و پەلەخ و بای بەلاڤەكر و تەڕابەڕا كر، و خودێ ل سەر هەمی تشتان خودان دەستهەلاتە.

﴿٤٦﴾ مال و زارۆك ڕەوشا ژیانا دنیایێنە، و كار و كریارێت قەنج و گوهدارییا خودێ، بۆ هەوە ل دەڤ خودایێ تە ب خێرتر و ب هیڤیترن.

﴿٤٧﴾ و بێژە وان ڕۆژا ئەم چیایان ژ بن دكەین، و تو ئەردی ئاشكەرا [بێ گر و چیا و كەند و كۆر] دبینی، و ئەم وان هەمییان كۆم دكەین، كەسێ ژ وان ناهێلین.

﴿٤٨﴾ و هەمی پێكڤە بەرانبەری خودایێ تە ب ڕێز هاتنە ڕاوەستاندن، ب ڕاستی كا جارا ئێكێ مە هوین چاوا دابوون [ڕویس و پێخواس و سەركۆل و بێ مال و زارۆك]، هوین وەسا جارەكا دی هاتنە بەر دەستێ مە، هەوە هزر دكر ئەم چو ژڤانان بۆ هەوە نادانین [هەوە هزر دكر قیامەت نینە].

﴿٤٩﴾ و کتێب [پێت کار و کریارێت وان] هاتنە دانان [ئانکو هەر ئێك ب سەر کار و کریارێت خۆ هەلبوو]، ڤێجا وێ ڕۆژێ دێ گونەهکاران بینی، وەختێ ئەو کریارێت خۆ د کتێبێدا دبینن ژێ دترسن، و دبێژن: وەی خۆلی ب سەرێ مە، ئەڤە چ کتێبە؟ چو هویر و گر نینن هێلابن و تێ بۆری بیت و نەنڤێسیبن، و هەر گونەهەکا وان د دنیایێدا کری دیتن یا نڤێسییە، و خودایێ تە ستەمێ ل کەسێ ناکەت.

﴿٥٠﴾ و بێژە وان، دەمێ مە گۆتییە ملیاکەتان بۆ ئادەمی هەڕنە سوجدەیێ [سوجدەیا ڕێزگرتنێ نەیا پەرستنێ]، ڤێجا هەمی چۆنە سوجدەیێ شەیتان تێ نەبیت، ئەو ژ ئەجنەیان بوو، و ژ ئەمرێ خودایێ خۆ دەرکەڤت، ئەرێ هوین وی و دویندەها وی شوینا من بۆ خۆ دکەنە پشتەڤان، و ئەو دژمنێت هەوە، چ پیسە گوهۆڕینە ستەمکار دکەن [وەختێ خودێ دهێلن و شەیتانی بۆ خۆ دکەنە پشتەڤان].

﴿٥١﴾ من ئەو [ئبلیس و دویندەها وی] ل سەر چێکرنا ئەرد و ئەسمانان نە حازرکربوون، و نە ل سەر چێکرنا وان ب خۆ ژی، و ئەز نە ئەوم یێ ئەوێت خەلکی د سەردا دبەن، بۆ خۆ بکەمە هاریکار.

﴿٥٢﴾ و ڕۆژا [خودێ] دبێژیت: کا گازی وان هەڤپشکان بکەن ئەوێت هەوە دکرنە هەڤپشك بۆ من [کا دێ فایدەی هەوە کەن و دێ شێن مەهدەرێ بۆ هەوە بکەن!]، ئینا هەوار کرنە وان، بەلێ بەرسڤا وان نەدان، و مە جهێ هیلاکێ [کو دۆژەهە] ئێخستە د ناڤبەرا واندا.

﴿٥٣﴾ و گونەهکاران ئاگر دیت و ل دەڤ وان بوو ئێقین و گومان نەما، ئەو دێ کەڤنە تێدا و چو چارە بۆ خۆ نەدیتن کو وان ژێ [ژ ئاگری] بدەتە پاش.

﴿٥٤﴾ و ب ڕاستی مە بۆ مرۆڤان د ڤێ قورئانێدا ژ هەمی ڕەنگان نموونە ئینایینە، بەلێ مرۆڤ ژ هەمی تشتان پتر یێ مەدەڕك و ڤاویش کێشە.

﴿٥٥﴾ و چو تشتی مرۆڤ ژ هندێ نەدانە پاش کو باوەرییێ بینن، و داخوازا لێبۆرینێ ژ خودایێ خۆ بکەن، پشتی ڕاستەڕێیی پێغەمبەر و قورئان] بۆ وان هاتی، ئەو نەبیت دویماهییا ئەوێت بەرێ ب سەرێ وان بهێت، یان ژی هەمی ڕەنگێت ئیزایێ ب ئاشکەرایی بۆ وان بهێن.

﴿٥٦﴾ و ئەم پێغەمبەران ناهنێرین ئەگەر بۆ هندێ نەبیت دا ببنە مزگینئین و ئاگەهدارکەر، و ئەوێت گاوربوویین ب پویچییێ جرەبڕێ دکەن، دا هەقییێ پێ بێ هێز بکەن و نەهێلن و ببەن، و بەلگە و نیشانێت من [کو قورئانە] و ئیزایا پێ هاتینە ترساندن ب ترانە وەردگرن.

﴿٥٧﴾ و ما کی ژ وی ستەمکارترە یێ ب نیشان و ئایەتێت خودێ بێتە شیرەتکرن، پاشی پشتا خۆ بدەتێ [هزرا خۆ تێدا نەکەت و خۆ تێ نەگەهینیت]، و کریارێت ب دەستێ خۆ کرین [ژ خرابی و گونەهان] ژ بیر بکەت [هزرا خۆ د دویماهیکا واندا نەکەت]. و دا د قورئانێ نەگەهن، مە پەردە یێت ئێخستینە سەر دلێت وان، و مە کەڕاتی و گرانی یا ئێخستییە د گوهێت واندا، و ئەگەر داخوازا وان بکەی بۆ ڕاستەڕێییێ ژی [باوەرییێ و قورئانێ] ئەو چوجا ڕاستەڕێ نابن [چونکی نە هەقییێ دبینن، و نە گولێ دبن، و نە تێ دگەهن].

﴿٥٨﴾ و خودایێ تە گونەهـ ژێبەر و خودان دلۆڤانییە، ئەگەر خودێ ل وان گرتبایە ژ بەر ئەوا وان کری، دا لەزێ ل ئیزادانا وان کەت، بەلێ وان ژڤانەك یێ هەی [گاڤا هات]، وان چو جهـ نینن وان ڤەحەوینیت.
﴿٥٩﴾ ئەڤە ئەو گوندن ئەوێت مە د هیلاك برین دەمێ وان ستەم کری، و مە بۆ د هیلاكبرنا وان ژڤانەكێ ئاشکەرا دانابوو [گەلی قورەیشییان دویر نەدانن ئەوا ب سەرێ وان هاتی، ب سەرێ هەوە ژی بێت].
﴿٦٠﴾ و بێژە وان وەختێ مووسایی گۆتییە خزمەتکارێ خۆ ئەز دێ هنگی ڕاوەستم هەتا دگەهمە جهێ تێکەلبوونا هەردو دەریایان، یان ژی وەختەكێ درێژ، ب سالان ئەز دێ چم [هەتا بگەهمە وی جهی].
﴿٦١﴾ ڤێجا وەختێ گەهشتییە جهێ تێکەلبوونا هەردو دەریایان، ماسییێ خۆ ژ بیرکرن، ڤێجا [ماسییێ وان] ڕێکا خۆ د ناڤ دەریاییێدا گرت و چۆ.
﴿٦٢﴾ ڤێجا وەختێ ژ وێرێ [جهێ گەهشتنا هەردو دەریایان] بۆرین، مووسایی گۆتە خزمەتکارێ خۆ، کا زادێ مە بینە، ب ڕاستی مە زەحمەت د ڤێ وەغەرا خۆدا دیت.
﴿٦٣﴾ گۆت: دئێتە بیرا تە وەختێ ئەم ل بەر کەڤری ڕوینشتین؟! من ماسی ل وێرێ هێلا و ژ بیرکر، و ژ شەیتانی پێڤەتر ژ بیرا من نەبر ئەز بێژمە تە، وی ماسی [ئەوێ مری] ڕێکا خۆ ب ئاوایەكێ عەجێب د ناڤ دەریاییێدا گرت و چۆ.
﴿٦٤﴾ [مووسایی] گۆت: ئەها تشتێ مە دڤیا ئەڤەبوو، ڤێجا هەردو ل دەوسا (شۆپا)خۆ زڤڕینەڤە.
﴿٦٥﴾ و هەردووکان بەندەیەك ژ بەندەیێت مە [خدر پێغەمبەر] دیت، مە دلۆڤانی ژ نك خۆ پێ بربوو [و تێگەهشتن و ئەقل ژ نك خۆ دابوویێ]، و مە ژ دەڤ خۆ فێری زانینەكێ کربوو.
﴿٦٦﴾ [مووسایی] گۆت ئەرێ دێ هێلی ئەز د گەل تە بێم، بەلێ تو وێ زانینێ نیشا من بدەیی یا نیشا تە هاتییە دان، کو بۆ من ببیتە ڕێبەر؟
﴿٦٧﴾ گۆت: ب ڕاستی تو نەشێی بێهنا خۆ د گەل من فرەهـ بکەی.
﴿٦٨﴾ و دێ چاوا بێهنا خۆ ل سەر تشتەکی فرەهکەی، تو تێنەگەهی و چو بۆ تە ل سەر نەهاتبیتە گۆتن؟
﴿٦٩﴾ [مووسایی] گۆت: خودێ حەزکەت دێ من بینی بێنفرەهـ، و ئەز [د چو تشتاندا] بێ ئەمرییا تە ناکەم.
﴿٧٠﴾ گۆت: ئەگەر تە خۆ دا د گەل من، پسیارا چو تشتان ژ من نەکە، هەتا ئەز ب خۆ وی تشتی بۆ تە نەبێژم.
﴿٧١﴾ ڤێجا هەردو ب ڕێ کەڤتن، دەمێ ل گەمییێ سویار بوویین، یێ مووسا دگەل، گەمی کونکر، [مووسایی] گۆتێ: تە کونکر دا خەلکی تێدا بخەندقینی؟! ب ڕاستی ئەڤە تشتەكێ مەزن بوو تە کری.
﴿٧٢﴾ گۆت: ما من نەگۆتبوو تە ب ڕاستی تو نەشێی بێهنا خۆ د گەل من فرەهـ بکەی؟

﴿٧٣﴾ [مووسایی] گۆت: ل من نەگرە تشتێ من ژ بیرکری، و بارێ من هند گران نەکە کو ئەز نەشێم د گەل تە بهێم.

﴿٧٤﴾ ڤێجا هەردو چۆن هەتا بچویکەك دیتین، ئینا [یێ مووسا د گەل] ئەو بچویك کوشت [مووسایی] گۆت: ئەرێ تە چاوا مرۆڤەکێ پاقژ و بێ گونەه و نە د بەر کەسێدا کوشت؟! ب ڕاستی ئەڤە تشتەکێ زێدە خراب بوو تە کری.

﴿٧٥﴾ [یێ مووسا د گەل] گۆت: ما من نەگۆتە تە تو نەشێی بێهنا خۆ د گەل من فرەه بکەی؟

﴿٧٦﴾ [مووسایی] گۆت: ئەگەر من پشتی ڤێ، پسیارا تشتەکێ دی ژ تە کر، هەڤالینییا من نەکە، و ب ڕاستی تو ژ ڕەخێ منڤە یێ دەستویردایی.

﴿٧٧﴾ ئینا جارەکا دی هەردوکان، دا ڕێ هەتا گەهشتینە گوندەکی، خوارن ژ خەلکێ گوندی خواستن، بەلێ خەلکێ گوندی خوارن نەدا وان و مێڤان نەکرن. دیوارەك ل وی گوندی دیتن نێزیك بوو بهەرفیت و ب سەرێکدا بهێت، ئینا [یێ مووسا دگەل] ئەو دیوار ڕاکر و دورستکر، [مووسایی] گۆت: تە دشیا تو پالەتییا خۆ وەرگری [ئانکو بلا تە تشتەك بەرانبەری دورستکرنا دیواری وەرگرتبایە، دا مە ژی خوارنەك بۆ خۆ پێ کڕیبایە، ژ خەلکێ ڤی گوندێ نان نەداییە مە و ئەم مێڤان نەکرین].

﴿٧٨﴾ [خدری] گۆت: ئەها ئەڤە وەختێ ژێکڤەبوونا من و تەیە، [ژ نوی] ئەز دێ بۆ تە ڕاڤەکرنا وان تشتان بێژم، ئەوێت تە نەشیایی بێهنا خۆ ل سەر فرەه بکەی.

﴿٧٩﴾ هندی گەمی بوو یا هندەك بەلنگازان بوو د دەریاییێدا بۆ خۆ شۆل دکرن، من ڤیا ئەز ب عەیب بێخم چونکی خوندکارەك د ڕێکا واندا بوو، هەر گەمییەکا دورست و بێ عەیب هەبایە ب خورتی ژ خودانان دستاند [ڤێجا من ڤیا ئەز کون بکەم، دا ببینیت یا کونە و ب کێرناهێت].

﴿٨٠﴾ و هندی بچویك بوو، دەیبابێت وی د خودان باوەر بوون، ئەم ترسیاین [وەختێ مەزن دبیت] دەیبابێت خۆ ب خرابییا خۆ بەر ب گاوری و سەرداچۆنێڤە ببەت [هندی هند حەژێ دکرن].

﴿٨١﴾ ڤێجا مە ڤیا، خودایێ وان، شوینا وی بچویکی، بچویکەکێ چێتر و پاقژتر و دلۆڤانتر بدەتە وان.

﴿٨٢﴾ و هندی دیوار بوو، یێ دو بچویکێت سێوی بوو ژ خەلکێ باژێری، و گەنجخانەیەکا وان هەردو سێوییان دبن وی دیواریڤە بوو، و بابێ وان ژی یێ ڕاستکار و قەنج بوو، ڤێجا خودایێ تە ڤیا [ئەز دیوارێ وان دورست بکەم] هەردو بچویك بگەهنە تامییا عەقلێ خۆ، و گەنجخانەیا خۆ دەربێخن، ئەڤە دلۆڤانییەکە ژ خودایێ تە ب وان بری، و من ئەڤ تشتە ژ دەڤ خۆ نەکرینە، و ئەڤەیە ڕاڤەکرنا تشتێ من کری و تە نەشیایی بێهنا خۆ ل سەر فرەه بکەی.

﴿٨٣﴾ [هەی موحەممەد] ئەو پسیارا خودانێ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤایێ [زیلقەرنەینی] ژ تە دکەن [کا کی بوو، و چیرۆکا وی چاوا بوو؟]، بێژە: ئەز دێ بۆ هەوە د ڕاستا ویدا قورئانێ خوینم.

﴿٨٤﴾ و ب ڕاستی مە ئەو د ئەردیدا ب هێز و شیان ئێخستبوو [چاوا بڤێت وێ د ئەردیدا بکەت]، و [دا بگەهیتە ئارمانجا خۆ] مە هەمی ڕێکێت زانین و شیانێ دابوونێ.

﴿٨٥﴾ ڤێجا [دا بگەهیتە ڕۆژئاڤاییێ] ڕێكەك گرت [و چۆ].

﴿٨٦﴾ هەتا گەهشتییە جهێ ئاڤابوونا ڕۆژێ، دیت ڕۆژ د كانییەكا تەقنەڕەشێدا ئاڤا دبیت، و ملەتەك ل وێرێ دیت، مە گۆت: ئەی زیلقەرنەین یان وان ب ئیزا بكوژە، یان ژی چاك و نەرم بە د گەل وان [و هێدی هێدی و ب خۆشی وان بینە سەر ڕێكا ڕاست].

﴿٨٧﴾ [زیلقەرنەینی] گۆت: هندی ئەوە یێ ستەم كری [هەڤپشك بۆ خودێ چێكرین] ئەم دێ وی ب ئیزا كوژین، پاشی ئەو دێ ب بال خودایێ خۆڤە ئێتە زڤڕاندن، و [خودایێ وی] ئیزایەكا زێدە و دژوار و نەدیتی [كەسێ نەدیتی] دێ دەتە بەر وان.

﴿٨٨﴾ و بەلێ هەر كەسێ باوەرییێ بینیت و كار و كریارێت قەنج و ڕاست بكەت، خەلاتێ وی بەحەشتە و ئەم ژ ڕەخێ خۆڤە دێ فەرمانێت ساناهی لێ كەین [ئانكو ئەم بارێ وی گران ناكەین و ل سەر ب زەحمەت نائێخین].

﴿٨٩﴾ و [دا بگەهیتە ڕۆژهەلاتێ] ڕێكەك گرت [و چۆ].

﴿٩٠﴾ هەتا گەهشتییە جهێ دەستپێكێ [ئەولی] ڕۆژ لێ ددەت، ل وێرێ ڕۆژ دیت، ل سەر ملەتەكی دهەلێت مە چو بۆ وان چێ نەكربوو كو ڕۆژ ل وان نەدەت [بێ جلك و بێ ئاڤاهی بوون].

﴿٩١﴾ وەسا [كا چ ب سەرێ خەلكێ ڕۆژئاڤاییێ ئینا، ئەو ب سەرێ خەلكێ ڕۆژهەلاتێ ژی ئینا، یێ باوەری ئینای هێلا، و یێ گاور بووی و ل سەر گاوریيا خۆ مای كوشت] و ب ڕاستی مە ئاگەه ژ هەمییێ هەبوو چ ئەوێ هەی و چ ئەوێ دهاتەكرن.

﴿٩٢﴾ پاشی ڕێكەك گرت [و چۆ].

﴿٩٣﴾ هەتا گەهشتییە د ناڤبەرا دو چیایاندا، ل وێرێ ملەتەك دیت چو زمان نەدزانین [یێ وان ب خۆ نەبایە].

﴿٩٤﴾ وان گۆت: هەی زیلقەرنەین یەئجووج و مەئجووج خرابییێ د ئەردێ مەدا دكەن، ئەگەر ئەم پشكەكێ ژ مالێ خۆ بۆ تە بدانین، تو دێ د ناڤبەرا مە و واندا ناڤبڕەكێ چێكەی؟

﴿٩٥﴾ [زیلقەرنەینی] گۆت: ئەو مال و ملك و شیانا خودایێ من داییيە من، ژ وێ پشكا هوین ژ مالێ خۆ بۆ من دئێخن چێترە، ڤێجا ب هێزێ [ب زەلامان و ئالاڤان] هاری من بكەن، دا د ناڤبەرا هەوە و واندا ناڤبڕ و سكرەكێ موكوم چێكەم.

﴿٩٦﴾ قەد و پرتێت ئاسنی بۆ من بینن [ڤێجا ئەو قەد و پرت د نیڤەكا هەردو ڕەخاندا دانانە سەرێك]، هەتا هەردو ڕەخ گەهاندینە ئێك [پاشی زیلقەرنەینی] گۆتە [وان]: ب كویرهان پفكەنێ و ئاگری خۆش بكەن [وان ژی ئاگر خۆش كر هەتا ئاسن سۆر بوویی] و بووییيە ئاگر [زیلقەرنەینی] گۆت: سفرێ حەلیایی بۆ من بینن دا داڕێژمە سەر.

﴿٩٧﴾ [ڤێجا ناڤبڕ و سكرەكێ زێدە موكوم و قایم د ناڤبەرا واندا چێكر] وان نەشیا د سەرڕا بهێن [هندی یێ بلند بوو]، و نەشیان كون بكەن ژی [هندی یێ قایم بوو].

﴿٩٨﴾ [زیلقەرنەینی] گۆت: ئەڤە [مەخسەد ئەڤ ناڤبڕە] دلۆڤانییەکە ژ خودایێ من، گاڤا وەختێ ژڤانێ خودایێ من [ب هەڕفتنا وێ] هات، خودایێ من دێ د گەل ئەردی دەشت کەت، ب ڕاستی ژڤانێ خودایێ من [ب هەڕفتنا ڤێ ناڤبڕێ و دەرکەڤتنا یەئجووج و مەئجووجان] ڕاستە و هەر دێ ئێت.
﴿٩٩﴾ و د وێ ڕۆژێدا [ڕۆژا دەرکەڤتنا یەئجووج و مەئجووجان یان ڕۆژا قیامەتێ] ئەم دێ هێلین مرۆڤ وەکی پێلێت دەریایێ ب ناڤ ئێك بکەڤن، و بۆڤا دووێ هاتە لێدان [مە هەمی ساخکرن] و مە هەمی پێکڤە کۆمکرن.
﴿١٠٠﴾ و د وێ ڕۆژێدا [ڕۆژا ئەم وان هەمییان کۆم دکەین، کو ڕۆژا قیامەتێیە] دێ دۆژەهێ بۆ گاوران بەرچاڤکەین و نیشا وان دەین.
﴿١٠١﴾ ئەوێت چاڤێت وان، ژ بیرئینان و تێگەهشتنا بەلگە و نیشانێت من، گرتی و پەردە ل سەر، و نەدشیان گوهدارییا قورئانێ بکەن.
﴿١٠٢﴾ ئەرێ ئەوێت گاوربوویین هزرکرن کو ئەو دێ شێن بەندەیێت من [ملیاکەت و عیسا پێغەمبەری و شەیتانان] شوینا من کەنە پشتەڤان بۆ خۆ، ب ڕاستی مە دۆژەه بۆ گاوران یا کرییە وارگەه.
﴿١٠٣﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ بێژمە هەوە [گەلی مرۆڤان] کا کی ژ هەمییان پتر د کریارێت خۆدا د خوسارەتن؟
﴿١٠٤﴾ [ئەو ئەون] ئەوێت کار و کریارێت وان د ژیانا دنیایێدا [ب گاورییێ] پویچ بوویین، و ئەو ل وێ هزرێ بوون کو قەنجی بوو وان دکر.
﴿١٠٥﴾ ئەڤە ئەون ئەوێت باوەری ب نیشان و بەرهەمبەربوونا خودێ نەئینایین، ڤێجا [ژ بەر هندێ] کار و کریارێت وان پویچ بوون، [دیسا ژ بەر ڤێ چەندێ] ڕۆژا قیامەتێ ئەم چو قەدر و قیمەتی بۆ وان نادانین.
﴿١٠٦﴾ ئەڤە جزایێ وان دۆژەهە ژ بەر باوەری نەئینانا وان، و یارییپێکرنا وان ب نیشان و بەلگە و پێغەمبەرێت من.
﴿١٠٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، بەحەشتا فیردەوس بۆ وان وارگەهە.
﴿١٠٨﴾ هەروهەر دێ تێدا بن، و نەڤێن ژێ دەرکەڤنە جهەکێ دی.
﴿١٠٩﴾ بێژە: ئەگەر دەریا ببنە حوبر بۆ پەیڤێت خودایێ من [و پێ بێنە نڤێسین]، دێ ئاڤا دەریایان ب دویماهی ئێت بەری پەیڤێت خودایێ من ب دویماهی بێن، و ئەگەر هندی وان ژی بێنە سەر هەر دێ ب دویماهی ئێن، و پەیڤێت خودایێ من ب دویماهی نائێن.
﴿١١٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەز ژی مرۆڤەکم وەکی هەوە، وەحی بۆ من دئێت، کو ب ڕاستی خودایێ هەوە خودایەکێ ب تنێیە، ڤێجا هەر کەسێ خەلاتێ خودێ بڤێت و ژ ئیزایا وی بترسیت و ل هیڤییا

بەرهەمبەربوونا خودێ بیت، بلا کار و کریارێت قەنج بکەت، و کەسێ نەکەتە هەڤپشك د پەرستنا خودایێ خۆدا.

سۆرەتا مەریەم

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٩٨) ئایەتە

﴿١﴾ (كهيعص) [هۆسا دئێتە خواندن: کاف، ها، یا، عەین، صاد، و ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان د سۆرەتێت بۆریدا هاتییە دیارکرن].

﴿٢﴾ [ئەڤا بۆ تە دئێتە خواندن] بیرئینانا دلۆڤانییا خودایێ تەیە ب بەندەیێ خۆ زەکەریا [ئەم بۆ تە ڤەدگێرین].

﴿٣﴾ وەختێ ب دەنگەکێ نزم گازی خودایێ خۆ کری.

﴿٤﴾ گۆت: خودێوۆ ب ڕاستی هەستییێ من [ژ پیراتی] یێ سست و خاڤ بووی، و سەرێ منێ سپی بووی، خودێوۆ ئەز چوجا ژ دوعاکرنا تە بێ هیڤی نەبوویمە، و چوجا هیڤییان ژ تە نابڕم.

﴿٥﴾ [خودێوۆ] ب ڕاستی ئەز ژ مرۆڤێت خۆ یێت خوینێ [پسمام و کەس و کارێت خۆ] دترسم، [کو پشتی من ب دورستی ب کارێ ڤی دینی نەرابن، و ئەمانەتی نەپارێزن و ب دنیایێڤە مژویل ببن، و ڤی دینی بەرزە بکەن] و [تو دزانی] کابانییا [ژنا] من ژی بچویك نابن، ڤێجا تو ژ دەڤ خۆ [ژ کەرەما خۆ] کوڕەکی بدە من.

﴿٦﴾ دا ببیتە وێرسێ من و وێرسێ بنەمالا یەعقووبی [وێرسییا زانین و پێغەمبەراتییێ نەیا مالی]، و خودێوۆ بکە ژ وان ئەوێت تو ژێ ڕازی.

﴿٧﴾ هەی زەکەرییا ب ڕاستی ئەم مزگینییا کوڕەکی ددەینە تە، ناڤێ وی یەحیایە، مە بەری نوکە کەس ب ڤی ناڤی ب ناڤ نەکریە.

﴿٨﴾ [زەکەرییایی] گۆت: خودێوۆ چاوا دێ من کوڕەك هەبیت؟ و ژنا من بچویك نابن، و ئەز ب خۆ ژی هندێ پیربوویم، ئەزێ کەڤتیم.

﴿٩﴾ [خودێ] گۆت: هۆسا خودایێ تە حەزکرییە، و گۆت: ئەڤە ل بەر من یا ب ساناهییە، و بەری وی من، تو ب خۆ ژی یێ چێکری و تو چو نەبووی.

﴿١٠﴾ [زەکەرییایی] گۆت: خودێوۆ، نیشانەکێ بدە من [ئەز پێ بزانم کابانییا من یا گرانەیە]، [خودێ] گۆت: نیشانا تە ئەڤەیە تو نەشێی سێ شەڤ و ڕۆژان، و تو یێ دورست، د گەل خەلکی باخڤی.

﴿١١﴾ ئینا ل سەر میحرابێ بەرانبەری ملەتێ خۆ ڕاوەستیا [نەشیا د گەل وان باخڤیت]، ڤێجا ب ئیشارەتان گۆتە وان سپێدە و ئێڤاران خودایێ خۆ ژ کێماسییان پاقژ بکەن.

﴿١٢﴾ هەی یەحیا ڤێ کتێبێ [کو تەوراتە] ب هێز و ڕژد وەربگرە و حوکمی پێ بکە، و هەر ژ بچویکاتی مە عەقل و تێگەهشتنا تەوراتێ دابوویێ.

﴿١٣﴾ و مە ژ دەڤ خۆ دلۆڤانی پێ بربوو، و دابوویێ [کو یێ دلۆڤان بیت بۆ دەیبابێت خۆ و خەلکی]، و مە ئەو پاقژ و پیرۆزکر، و ئەو ب خۆ ژی یێ پارێزکار بوو.

﴿١٤﴾ و یێ باش بوو بۆ دەیبابێت خۆ، و خۆ مەزن نەدکر و یێ نەگوهدار نەبوو.

﴿١٥﴾ و سلاڤ ل سەر بن ڕۆژا بووی، و ڕۆژا دمریت، و ڕۆژا پشتی مرنێ زێندی دبیتەڤە.

﴿١٦﴾ [هەی موحەممەد] تو د ڤێ قورئانێدا بەحسێ مەریەمێ بکە، دەمێ خۆ ژ مرۆڤێت خۆ ڤەدەرکری، و ڕۆژهەلاتا مزگەفتێ [قودسێ] بۆ خۆ کرییە جه [دا عیبادەتی تێدا بکەت].

﴿١٧﴾ ڤێجا وێ پەردەیەك ئێخستە د ناڤبەرا خۆ و واندا، مە جبریل هنارتە دەڤ، و خۆ بۆ ئینا سەر ڕەنگێ مرۆڤەکێ دورست.

﴿١٨﴾ [ئینا مەریەمێ گۆت] ئەز خۆ ب خودێ ژ تە دپارێزم، ئەگەر تو ئەو بی یێ ژ خودێ بترسی [نێزیکی من نەبە].

﴿١٩﴾ [جبریلی] گۆت: ب ڕاستی ئەز بەس هنارتییێ خودایێ تەمە [ئەز یێ هنارتیم] دا کوڕەکێ پاك و پاقژ بدەمە تە.

﴿٢٠﴾ [مەریەمێ] گۆت: چاوا دێ من کوڕەك بیت، و هەتا نوکە کەسێ دەستێ خۆ نەکرییە من [کەس نێزیکی من نەبوویە]، و ئەز ب خۆ ژی نەیا دەهمەن پیس؟!

﴿٢١﴾ گۆت: هۆسا خودایێ تە حەزکرییە [تە بچویك هەبیت بێی شوی بکەی و بێی کەس دەستێ خۆ بکەتە تە]، و گۆت: ئەڤە ل بەر خودایێ تە تشتەکێ ب ساناهییە [ئەم هۆسا دێ وی دەین]، دا بکەینە نیشانەك [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خۆ] بۆ مرۆڤان، و دا بکەینە دلۆڤانییەك ژ مە [هەر بۆ مرۆڤان]، و ئەڤ تشتە خودێ حەزکربوو، و دا هەر ئێت.

﴿٢٢﴾ ڤێجا [مەریەم] ب حال کەڤت، ڤێجا ژ بەر هندێ چۆ جهەکێ دویر.

﴿٢٣﴾ ڤێجا ژانێت بچویکبوونێ، بەرێ وێ دا قورمێ دارقەسپێ [هەروەکی دڤیا خۆ ب تشتەکیڤە بگریت] و گۆت: خۆزی ئەز بەری ڤێ مربامە، و تشتەکێ بێ قیمەت و هاڤێتی بامە و هاتبامە ژ بیرکرن [نەکو ئەڤە ب سەرێ من هاتبایە].

﴿٢٤﴾ ڤێجا [وەختێ ئەڤ ئاخڤتنە گۆتی و هۆسا ب خەم کەڤتی] [جبریلی یان عیسای] د بنڤە گازی کرێ، خەمێ نەخۆ، خودایێ تە جۆکەکا ئاڤێ یا ئێخستییە بن تە.

﴿٢٥﴾ و قورمێ دارقەسپێ ب نك خۆڤە بهەژینە، (رطب)ێت تەڕ و گەهشتی دێ ب سەر تەدا وەریێن [و دا بزانیت خودێ کەرەما د گەل کری و خەمێت وێ سڤك ببن کانییا ئاڤێ ل دەڤ دەرئێخست و جۆك ژێ دچۆ، و قورمێ دارا هشك شینکر و ئینا بەری، و ب هەژیانا وێ و ئەو ب خۆ یا لاواز، (رطب) ژێ وەراندن].

﴿٢٦﴾ ڤێجا [وان ڕوتەبان] بخۆ و [وێ ئاڤێ] ڤەخۆ، و چاڤێت تە بلا [ب وی بچویکی کو عیسایە] ڕۆن و گەش ببن، و بلا دلێ تە پێ خۆش ببیت، و ئەگەر تە مرۆڤەك دیت، بێژە: ب ڕاستی من بۆ خودایێ دلۆڤان نەزرا دایی، ئەز ژ خەلکی یا ب ڕۆژی بم و نەئاخڤم، ڤێجا ئەڤرۆ ئەز چو مرۆڤان نائاخێڤم.

﴿٢٧﴾ ڤێجا پاشی [مەریەمێ] بچویکێ خۆ هەلگرت، و ئینا دەڤ مرۆڤێت خۆ [ملەتێ وێ بەرسینگێ وێ گرت] و گۆتن: هەی مەریەم ب سویند تە تشتەکێ زێدە خراب و نەبوویی، یێ کری.

﴿٢٨﴾ هەی خویشکا هاروونی نە بابێ تە یێ خراب بوو، و نە دەیکا تە یا دەهمەن پیس بوو.

﴿٢٩﴾ ڤێجا [مەریەمێ] ئیشارەت کرە عیسایی، گۆتن: ئەم چاوا د گەل بچویکەکێ ساڤا د لاندکێدا باخڤین.

﴿٣٠﴾ [عیسایی] گۆت: ئەز بەندەیێ خودێمە، ئنجیلا داییە من، و ئەز یێ کریمە پێغەمبەر [ئانکو خودێ یا بۆ من نڤێسی، ئنجیلێ بدەتە من و من بکەتە پێغەمبەر].

﴿٣١﴾ و ئەز یێ پیرۆزکریم ئەز ل کیڤە بم، و ئەمرێ من یێ ب نڤێژ و زەکاتێ کری، هندی ئەز یێ ساخ بم.

﴿٣٢﴾ [دیسا ئەمرێ من یێ کری] ئەز بۆ دەیکا خۆ یێ باش بم [و قەدرێ وێ بگرم]، و ئەز نەکریمە خۆمەزنکەر و نەگوهدار، و ئەز ژ ڕەحما خۆ بێ هیڤی نەکریمە.

﴿٣٣﴾ سلاڤ ل سەر من بن، ڕۆژا ئەز بوویم و ڕۆژا ئەز دمرم، و ڕۆژا پشتی مرنێ زێندی دبمەڤە.

﴿٣٤﴾ ئەڤەیە ڕاستییا عیسایێ کوڕێ مەریەمێ [نە ئەوا فەلە دبێژن]، و ئەوا ئەو تێدا ب گۆمان.

﴿٣٥﴾ نە شایی (لائقی) خودێیە کوڕەك هەبیت [وی پاکی ب کەسێ نینە]، ئەو [ژ ڤان گۆتنان] یێ پاقژە، ئەگەر کار و فەرمانەك ڤیا، دێ بێژیتێ هەبە دێ بیت.

﴿٣٦﴾ ب ڕاستی خودێ خودانێ من و هەوەیە، ڤێجا وی بپەرێسن، ئەڤەیە ڕێکا ڕاست.

﴿٣٧﴾ بەلێ پشتی عیسایی، دەستەك و کۆمێت [ئسرائیلییان] د ڕاستا ویدا، ژێك جودا بوون [هەر ئێکی تشتەك دگۆت، هندەکان کرە خودێ ب خۆ، و هندەکان کرە کوڕێ خودێ، و هندەکان کرە ئێك ژ سێ خودێیان، هندەکان دەیکا وی ب دەهمەن پیسییێ گونەهکار کر]، ڤێجا ئیزا و نەخۆشی بۆ وان بیت ئەوێت بێ باوەر ژ دیتنا ڕۆژەکا مەزن [کو ڕۆژا قیامەتێیە].

﴿٣٨﴾ ڕۆژا دئێنە دەڤ مە [کو ڕۆژا قیامەتێیە] چەند باش گولێ دبن و چەند باش دبینن، بەلێ ستەمکار ئەڤرۆ [د ڤێ دنیایێدا] د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادانە.

﴿٣٩﴾ [هەی موحەممەد] تو وان ژ ڕۆژا کەسەرێ و زێدەپەشێمانییێ بترسینە [ڕۆژا خراب ل سەر خرابییا خۆ پەشێمان دبیت، و باش ل سەر کێمییا باشییا خۆ پەشێمان دبیت]، ڕۆژا حسێب ب دویماهیك دئێت [ڕۆژا بەحەشتی دچنە بەحەشتێ و دۆژەهی دچنە دۆژەهێ]، و بەلێ ئەو [ژ ڤێ ڕۆژێ] د بێ ئاگەهن، و باوەرییێ پێ نائینن.

﴿٤٠﴾ ب ڕاستی ئەم دێ بینە وێرسێت ئەردی و هندی ل سەر ئەردی، [و ژ بلی مە کەس نامینیت] و هەمی دێ ب بال مەڤە زڤڕن.
﴿٤١﴾ [هەی موحەممەد] تو د ڤێ قورئانێدا بەحسێ سەرهاتییا ئیبراهیمی بکە، ب ڕاستی ئەو پێغەمبەرەکێ زێدە ڕاستبێژ بوو [یان زێدە باوەری ب ئایەتێت خودێ هەبوو].
﴿٤٢﴾ دەمێ گۆتییە بابێ خۆ، بابۆ تو بۆچی وی دپەرێسی، یێ نە گولێ دبیت و نە دبینیت، و نەشێت تە ژ چو تشتی بێ منەت بکەت [ئانکو نەشێت چو ژ تە بدەتە پاش]؟!
﴿٤٣﴾ بابۆ، ب ڕاستی ئەو زانین یا بۆ من هاتی [کو وەحییە] بۆ تە نەهاتییە، ڤێجا گوهێ خۆ بدە من و ل دویڤ من وەرە، ئەز دێ بەرێ تە دەمە ڕێکەکا ڕاست یا بێ کێماسی.
﴿٤٤﴾ بابۆ گوهێ خۆ نەدە شەیتانی، و بوتان نەپەرێسە، ب ڕاستی شەیتان ئەوە یێ نەگوهدارییا خودایێ دلۆڤان کری.
﴿٤٥﴾ بابۆ ب ڕاستی ئەز دترسم ئیزایەك ژ نك خودایێ دلۆڤان، تە بهنگێڤیت، ڤێجا ژ بەر هندێ ببییە هەڤال و تاگرێ شەیتانی.
﴿٤٦﴾ [بابێ وی گۆتێ]: هەی ئیبراهیم ئەرێ تو بەرێ خۆ ژ پەرستیییێت من وەردگێڕی؟! ئەگەر ئەڤا تو دبێژی تو نەهێلی، ئەز دێ تە ب بەران کوژم، و وەختەکێ درێژ ژی من بهێلە.
﴿٤٧﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: سلاڤ ل سەر تە بن [ب خاترا تە]، ئەز دێ داخوازا لێنەگرتنێ بۆ تە ژ خودایێ خۆ کەم، خودایێ من زێدە خێر و کەرەم، یێت د گەل من کرین، و زێدە چاڤدێرییا من یا کری.
﴿٤٨﴾ و ئەز دێ خۆ ژ هەوە و یێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن، دویرئێخم و دەمە پاش، و ئەز دێ دوعایێ ژ خودایێ خۆ ب تنێ کەم [و وی ب تنێ پەرێسم]، هیڤی دکەم ئەز ب گازیکرنا خودایێ خۆ بێ هیڤی نەبم.
﴿٤٩﴾ ڤێجا دەمێ ئیبراهیم، ئەو و ئەوێت وان ژ بلی خودێ دپەرستن هێلایین، مە ئیسحاق [کوڕێ وی] و یەعقووب [نەڤییێ وی] دانێ، و مە هەمی ژی کرنە پێغەمبەر.
﴿٥٠﴾ و مە ژ دلۆڤانییا خۆ خێرێت دنیایێ و ئاخرەتێ دانە وان، و مە ناڤێ وان ب قەنجی و سەرفەرازی د ناڤ خەلکیدا هێلا [کو هەمی ئایین ب باشی بەحسێ وان دکەن].
﴿٥١﴾ و د ڤێ قورئانێدا بەحسێ مووسایی بکە، ب ڕاستی ئەو یێ بژارە بوو، و ئەو ژ پێغەمبەرێت مەزن بوو.
﴿٥٢﴾ و مە ژ ڕەخێ ڕاستێ یێ چیایێ (طور) گازی کرێ، و مە نێزیکی خۆ کر [نێزیکییا پێك و پایەیێ، نە نێزیکییا جهی] هەتا مە ئاخافتی، و وی گول ئاخڤتنا مە بووی.
﴿٥٣﴾ و مە ژ دلۆڤانی و کەرەما خۆ برایێ وی هاروون د گەل کرە پێغەمبەر.
﴿٥٤﴾ و د ڤێ قورئانێدا بەحسێ ئیسماعیل پێغەمبەر بکە، ب ڕاستی ئەو یێ پەیمان ڕاست بوو و پێغەمبەر بوو.

﴿٥٥﴾ وى ئەمرێ مالا خۆ ب نڤێژکرن و زەکاتدانێ دکر، و ئەو ب خۆ ژى ل دەڤ خودایێ خۆ جهێ ڕازیبوونێ بوو.
﴿٥٦﴾ و تو د ڤێ قورئانێدا بەحسێ ئدریس پێغەمبەر بکە، ب ڕاستى ئەو پێغەمبەرەکێ زێدە ڕاستگۆ بوو.
﴿٥٧﴾ و مە ئەو هلدا جهەکێ بلند.
﴿٥٨﴾ ئەڤە [پێغەمبەرێت بۆرین] ئەو پێغەمبەرن ئەوێت خودێ کەرەما خۆ د گەل کرى، ئەوێت ژ دویندەها ئادەمى و ژ وان ئەوێت د گەل نووح پێغەمبەر ڕاکرین [د گەمیێدا]، و ئەوێت ژ دویندەها ئیبراهیمى و ژ دویندەها یەعقووبى و ژ وان ئەوێت مە ڕاستەرێکرین و هەلبژارتین، هەر وەختێ ئایەتێت خودایێ دلۆڤان ل سەر وان دئێنە خواندن [ژ ترسا خودێ] دکەڤن و ب گریڤە دچنە سوجدەیێ.
﴿٥٩﴾ ڤێجا پشتى وان [باشان] دویندەهەکا خراب هات، نڤێژ هێلان و ب دویڤ دلخوازییان کەڤتن، ڤێجا ئەو دێ نەخۆشى و ئیزایێ بینن.
﴿٦٠﴾ ژ بلى وان ئەوێت تۆبەکرین [ژ کریارێت خۆ پەشێمان بووین]، و باوەرى ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، ڤێجا ئەڤە دێ چنە بەحەشتێ و چو ستەم ل وان نائێتەکرن [چو ژ خەلاتێ وان نائێتە کێمکرن].
﴿٦١﴾ ئەو بەحەشت بەحەشتێت ئاکنجیبوونێنە ئەوێت خودایێ دلۆڤان ژڤان پێ داییە بەندەیێت خۆ، و وان باوەرى پێ ئینایى بێى ببینن، و ژڤانێ خودێ هەر دێ ب جه ئێت.
﴿٦٢﴾ د بەحەشتێدا وان گول ئاخفتنا پویچ و پەلاچ نابیت، ژ سلاڤێ پێڤەتر، و سپێدە و ئێڤاران [بەردەوام و بێ ڤەبرین] ڕزقێ وان دئێتە بەر وان.
﴿٦٣﴾ ئەڤە ئەو بەحەشتە ئەوا ئەم دکەینە ڕزقێ وان بەندەیێت خۆ، ئەوێت پارێزکار.
﴿٦٤﴾ [وەختێ جبریل ل پێغەمبەرى گیرۆبووى و پێغەمبەر ژ بەر هندێ نەخۆش بووى، خودێ ئەمر دا جبریلى بێژیت]: و ئەم ملیاکەت نائێینە خوارێ ئەگەر ب ئەمرێ خودایێ تە و ب دەستویرییا وى نەبیت، هندى بەرى مە و هندى پشتى مە و هندى د ناڤبەرا هەردوویاندا، هەمى یێ خودێیە و ب ئەمرێ وییە، و خودایێ تە [چو ژ کاروبارێت بەندەیان] ژ بیر ناکەت [ڤێجا تو ژ بیر نەکرییە].
﴿٦٥﴾ خودایێ ئەرد و ئەسمانان و [خودایێ] هندى د ناڤبەرا واندا [هەر ئەوە]، ڤێجا وى بپەرێسە، و خۆ ل سەر پەرستنا وى ڕابگرە، ئەرێ ما تو هەڤکویفەکى بۆ دبینى [ما ئێك هەیە هەڤبەرێ وى بیت؟!].
﴿٦٦﴾ و مرۆڤ [یێ گاور] دبێژیت: ئەرێ ما ئەگەر ئەز مرم، جارەکا دى دێ زێندى بمەڤە.
﴿٦٧﴾ ئەرێ ما مرۆڤى بیر نائێت، مە بەرى نوکە ئەو یێ دایى، و ئەو چو نەبوو.
﴿٦٨﴾ ب خودایێ تە کەم دێ وان و شەیتانان پێکڤە کۆمکەین، پاشى ئەم دێ وان ل سەر چۆکان ل دۆر دۆژەهێ خڕکەین.

﴿٦٩﴾ پاشی ئەم دێ ژ هەر کۆمەکێ [ژ کۆمێت ل سەر خەلەتییێ پێکهاتین]، وی دەرئێخین یێ ژ هەمییان ب جورئەت و ب وێرتر ل سەر نەگوهدارییا خودێ [کو سەروەر و سەردارێت وانن د خرابییێدا، ئێك ئێکە دێ هاڤێژینە د ئاگریدا].

﴿٧٠﴾ پاشی ئەم چێتر دزانین کا کی ژ وان هێژاترە ل پێشییێ باڤێژینە د دۆژەهێدا، و تامکەتە ئێزایا وێ.

﴿٧١﴾ و کەس ژ هەوە نینە د سەرڕا (د سەر دۆژەهێڕا) نەچیت [خودان باوەر دێ د سەرڕا بۆرنە بەحەشتێ، و گاور دێ کەڤنە تێدا] ئەڤە فەرمانەکا ڤەبڕییە ژ خودایێ تە.

﴿٧٢﴾ پاشی ئەوێت پارێزکارییا خودێ کرین ئەم دێ وان ڕزگارکەین، و ئەم دێ ستەمکاران ل سەر چۆکان تێدا هێلین.

﴿٧٣﴾ و هەر دەمێ ئایەتێت مە یێت ڕۆن و ئاشکەرا بۆ وان (موشرکان) دهاتنە خواندن، ئەوێت گاوربووین دگۆتنە ئەوێت باوەری ئینایین [گەلی خودان باوەران کا بەرێ خۆ بدەنێ]، ژ مە ڤان هەردو جوینان [خودان باوەرێت هەژار و گاورێت زەنگین]، جهێ کێ ژ مە چێترە، و دیوانا کێ ژ مە خۆشترە؟!

﴿٧٤﴾ و مە چەند ملەت بەری وان د هیلاك برینە، مال و ناڤمالییا وان ژ یا وان چێتر بوو، و سەر و خولکێ وان ژ یێ وان خۆشتر بوو.

﴿٧٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان ئەوێت هزر دکەن ئەو چێترن و ئەو یێت ل سەر هەقییێ]: ژ مە و هەوە کا کی د تاریاتی و بەرزەبوونێدایە، بلا خودایێ دلۆڤان ل دویف بەردەت، و بهێلیتە د ئەوا ئەو تێدا، هەتا وێ دبینن یا خودێ ژڤان پێ دایی، ڤێجا یان ئێزایا ڤێ دنیایێ دێ بینن یان ژێ ئێزایا ئاخرەتێ دێ بینن، نێ وێ ڕۆژێ دێ زانن کا جهێ کێ خرابترە و لەشکەرێ کێ لاوازترە؟

﴿٧٦﴾ و ئەوێت ڕاستەڕێ بووین، خودێ ڕاستەڕێییا وان دێ پتر لێ کەت، و کار و کریارێت ڤەنج ئەوێت بۆ مرۆڤی ل دەڤ خودێ دمینن، ل دەڤ خودایێ تە ب خێرترن و دویماهیکا وان باشترە [ژ وان تشتان ئەوێت ئەو خۆ پێ مەزن دکەن ژ مال و مالدارییێ].

﴿٧٧﴾ [هەی موحەممەد] ئەرێ تە دیت و بۆ تە بێژم سەرهاتییا وی ئەوێ باوەری ب ئایەتێت مە نەئینایی و ئینکار کرین [و باوەرنەکری جارەکا دی پشتی مرنێ دێ ساخکەینەڤە]، و گۆت: [ڕۆژا ئەز ژ گۆڕێ ڕادبم و زێندی دبمەڤە] دێ مال و عەیالەکێ زێدەتر بۆ من ئێتە دان [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ (وائیلێ کوڕێ عاص)یدا هاتییە خوارێ (خەبباببێ کوڕێ ئەرتی) دەینەك ل سەر بوو، دەینێ خۆ ژێ خواست، گۆتێ: هەتا تو خۆ بێ باوەر نەکەی ژ موحەممەدی، ئەز دەینێ تە نادەمە تە، ئینا گۆت: ب خودێ ئەز ژێ بێ باوەر نابم هەتا تو نەمری و ساخ ببییەڤە، ئینا گۆت: دەمێ ڕادبمەڤە وەرە دەڤ من، دێ دەینێ تە دەمە تە].

﴿٧٨﴾ ئەرێ ئەو ب سەر غەیبێ هلبووییە، یان ژێ سۆز و پەیمانەك [ب ڤێ چەندێ] ژ خودێ وەگرتییە.

﴿٧٩﴾ نەخێر وەسا نینە [بلا پاشڤە بچیت ڤێ ئاخفتنێ نەکەت] ئەو ئاخفتنا ئەو دکەت ئەم دێ نڤێسین، و ئەم دێ ئیزایێ ل سەر زێدە درێژکەین.

﴿٨٠﴾ و ئەوا ئەو دبێژیت [ژ مال و عەیالی] ئەم دێ بینە وێرس [پشتی ئەم وی د هیلاك دبەین]، و ئەو ب تنێ تەك زەلام دێ ئێتە دەڤ مە.

﴿٨١﴾ و ئەوان غەیری خودێ بۆ خۆ کرنە پەرستی، دا بۆ وان ببنە هێز و پشتەڤانی.

﴿٨٢﴾ نەخێر وەسا نینە [بلا وێ هزرێ نەکەن]، پەرستییێت وان ڕۆژا قیامەتێ دێ ئینکارا پەرستنا وان کەن، و دێ بۆ وان بنە دژ.

﴿٨٣﴾ ئەرێ ما تو نابینی، مە شەیتانێت سەردەستی گاوران کرین، دا وان بزخینن و ب ئارینن و د بەر گونەهانڕا بکەن.

﴿٨٤﴾ ڤێجا تو [ل هیلاکا وان] یێ ب لەز نەبە، ئەم ڕۆژێت وان [یان کریارێت وان] بۆ وان دهەژمێرین [ڕۆژ و کریارێت وان ل سەر وان ب حسێبن].

﴿٨٥﴾ ڕۆژا [قیامەتێ] ئەم پارێزکاران دەستەك دەستەك ل دەڤ خودایێ دلۆڤان [ب ڕێز و ڕویمەت] کۆم دکەین.

﴿٨٦﴾ و ڕۆژا ئەم گونەهکاران ژی ب تنێ [وەکی حێشترا تێنی ئەوا قەستا ئاڤێ دکەت] دهاژۆینە دۆژەهێ.

﴿٨٧﴾ [وێ ڕۆژێ] نە کەس مەهدەرێ دکەت و نە مەهدەر بۆ کەسێ دئێتەکرن، بۆ وی نەبیت یێ خودایێ دلۆڤان پەیمان ب (لا إله إلا الله) دابیتێ.

﴿٨٨﴾ [و گاوران] گۆتن: خودایێ دلۆڤان زاڕۆکەکێ بۆ خۆ دایی [و ئەڤە گۆتنا جوهی و فەلە و وان عەرەبانە ئەوێت دگۆتن: ملیاکەت کچێت خودێنە].

﴿٨٩﴾ ب سویند [گەلی موشرکان] هەوە ئاخفتنەکا زێدە کرێت و زێدە مەزن کریە.

﴿٩٠﴾ [ئاخفتنا هەوە هند یا مەزنە] وەختە ئەسمان ژ بەر تیك تیك ببن، و ئەرد بکەلشیت و کەرکەر ببیت، و چیا ب سەرێکدا بهەڕفن.

﴿٩١﴾ چونکی هەوە زاڕۆك بۆ خودایێ دلۆڤان دانان.

﴿٩٢﴾ و نە شایی (لائقی) خودایێ دلۆڤانە زاڕۆکان بۆ خۆ بدانیت.

﴿٩٣﴾ تشتەك نینە د ئەرد و ئەسماناندا ب بەندەیی نەئێتە دەڤ خودایێ دلۆڤان [ڤێجا خودێ چ پاکی ب زاڕۆکان هەیە؟].

﴿٩٤﴾ ب سویند [خودێ ئەو هەمی] ب حسێب یێت زەبت کرین، و هویر هویر یێت هەژمارتین [کەس بەرزە نابیت و کەس گیرۆ نابیت، هەمی دێ ل بەر دەستێت وی بەرهەڤ بن].

﴿٩٥﴾ و ڕۆژا قیامەتێ هەمی کتکتە و ب تنێ، دێ ئێنە بەر دەستێ خودێ.

﴿٩٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، خودایێ دلۆڤان دێ وان خۆشتڤی کەت [ئانکو حەژێکرنا وان دێ ئێخیتە د دلێ مرۆڤاندا].

﴿٩٧﴾ ڤێجا ب ڕاستی مە قورئان ب زمانێ تە ب ساناهی هنارت، دا تو پێ مزگینییێ بدەیە پارێزکاران، و دا تو ملەتەکێ جڕەبڕ زڤر و ڕەق پێ بترسینی.

﴿٩٨﴾ و مە چەند ملەت بەری وان یێت د هیلاك برین و ڤەبراندین، ئەرێ ما پێژنەکا ئێك ژ وان دئێتە تە، یان ژی تو کپێنا ئێك ژ وان گولێ دبی؟! [هەمی بێ سەروشوین چۆن و نەمان، کا چاوا مە ئەو بنبڕکرن، ئەم دشێین ڤان ژی وەسا بنبڕ بکەین].

سۆرەتا طاها

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١٣٥) ئایەتە

﴿١﴾ (طه) [هۆسا دئێتە خواندن (طاها)، ئەڤە و هەمی تیپێت دەستپێکا سۆرەتان ئیشارەتن ل سەر ئیعجازا قورئانێ].

﴿٢﴾ [هەی موحەممەد] مە قورئان ل سەر تە نەئینایییە خوارێ، دا تو بوەستی و زەحمەتێ ببەی [ژ بەر زێدە خەمخوارنا تە ل سەر گاوری و نەباوەری ئینانا وان، و ڕاوەستیانا تە یا زێدە درێژ ل سەر نڤێژێ].

﴿٣﴾ [مە ئەڤ قورئانە نەئینایییە خوار] ژ بەر هندێ نەبیت دا ببیتە بیرئینان بۆ وان ئەوێت ژ خودێ دترسن.

﴿٤﴾ [ئەڤ قورئانە] ژ نك وی یا هاتییە خوارێ، ئەوێ ئەرد و ئەسمانێت بلند چێکرین.

﴿٥﴾ خودایێ دلۆڤان ل سەر عەرشێ خۆ بلندبوو [بلندبوونەکا لائقی وی و یا بێ چاوایی].

﴿٦﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا و هندی د ناڤبەرا واندا، و هندی د بن ئەردی ژیڤە هەر یێ وییە.

﴿٧﴾ و ئەگەر تو دەنگێ خۆ [بۆ دوعایێ و زکری] بلند بکەی [یان ژی د دلێ خۆدا بێژی، ل دەڤ خودێ هەر ئێکە]، ب ڕاستی خودێ نهێنیێ، و تشتێ ژێ ڤەشارتیتر و نەپەنیتر ژی دزانیت.

﴿٨﴾ خودێ ئێکە و ژ وی پێڤەتر چو خودایێت دی نینن، و باشناڤ و ناڤێت گەلەپیرۆز هەر یێت وینە.

﴿٩﴾ ما سەرهاتییا مووسایی بۆ تە نەهاتییە؟!

﴿١٠﴾ دەمێ ئاگرەك [ژ دویرڤە] دیتی، ئینا گۆتە مالا خۆ: ل ڤێرێ بن، ب ڕاستی ئاگرەك ب بەرچاڤێ من کەڤت [ئەز دێ چم بەرێ خۆ دەمێ] بەلکی ئەز بۆ هەوە بزۆتکەکی ژێ بینم، یان ئەز ڕێناسەکی ل دەڤ ئاگری ببینم [ڕێکێ نیشا مە بدەت].

﴿١١﴾ ڤێجا وەختێ هاتییە دەڤ [ئاگری]، گازییەك هاتێ: هەی مووسا.

﴿١٢﴾ ب ڕاستی ئەز خودایێ تەمە، ڤێجا تو پێلاڤێت خۆ بێخە، تو یێ ل نهالا پیرۆز، (طوی)یێ.
﴿١٣﴾ و من تو [بۆ پێغەمبەراتییێ] یێ هەلبژارتی، ڤێجا تو گوهدارییا وێ بکە یا ب وەحی بۆ تە دئێت.
﴿١٤﴾ ب ڕاستی ئەزم خودێ [ئانکو ئەڤێ گازی تە دکەت، ئەوە خودێ]، و چو پەرستی ژ بلی من هێژایی پەرستنێ نینن، ڤێجا من ب تنێ بپەرێسە و نڤێژێ بکە، دا ئەز ل بیرا تە بم [یان ژی ل وەختێ بیرئینانا من (کو نڤێژە) نڤێژێ بکە].
﴿١٥﴾ ب ڕاستی قیامەت دێ هەر ئێت، ئەز کەسێ پێ ناحەسینم [کا کەنگی دێ ئێت، ڤێجا کەس نوزانیت کا کەنگێ دێ ئێت]، دا هەر کەس ب کار و کریارێت دکەت، بێتە جزاکرن.
﴿١٦﴾ ڤێجا بلا ئەوێت باوەرییێ پێ [ب هاتنا ڕۆژا قیامەتێ] نەئینن، و ب دویڤ دلخوازییا خۆ کەڤتین، بەرێ تە ژێ وەرنەگێڕن [و تە ژ باوەریئینان و خۆکارکرنێ بۆ وێ ڕۆژێ سارنەکەن]، ئەگەر تو ژی دێ د هیلاك چی.
﴿١٧﴾ هەی مووسا ئەو چیە د دەستێ تە یێ ڕاستێدا؟ [دا مووسا بزانیت دارێ وییە، نە تشتەکێ دییە د دەستێ ویدا].
﴿١٨﴾ [مووسایی] گۆت: ئەو دارێ منە، ئەز ددەمە بەر خۆ، و ئەز بەلگێت داران بۆ پەزێ خۆ پێ دوەرینم، و هندەك هەوجەیییێت دی ژی من یێت پێ هەین.
﴿١٩﴾ [خودێ] گۆت: هەی مووسا وی داری [ژ دەستێ خۆ] باڤێژە.
﴿٢٠﴾ ڤێجا مووسایی [دار] هاڤێت، هند دیت [ب قودرەتا خودێ] بوو مارەك، ب لەز و سڤك دچۆ.
﴿٢١﴾ [خودێ] گۆت: ڕاکە و نەترسە، جارەکا دی ئەم دێ وەکی بەرێ زڤڕینینەڤە.
﴿٢٢﴾ و دەستێ خۆ ببە بن کەفشێ خۆ، دێ بێ نەساخی و بێ ئێش، سپی و برسقی دەرکەڤیت [هەر چەندە دەستێت وی د ڕەش ئەسمەر بوون]، ئەڤە ژی موعجیزەیەکا دییە [ژ بلی یا داری].
﴿٢٣﴾ [ڤێ موعجیزەیێ ژی د گەل یا دی وەرگرە] دا ئەم هندەك نیشان و موعجیزەیێت خۆ یێت مەزن نیشا تە بدەین [ل سەر دەستهەلاتدارییا خۆ ل سەر هەمی تشتان].
﴿٢٤﴾ هەڕە دەڤ فیرعەونی، ب ڕاستی ئەو زێدە یێ د سەردا چۆیی.
﴿٢٥﴾ گۆت: خودێوۆ بێنا من فرەهـ بکە [دا بشێم خۆ ل بەر بارێ پێغەمبەراتییێ بگرم، و سەبرێ ل سەر ئەزیەت و ئاخڤتنێت فیرعەونی و دەستەکا وی بکێشم].
﴿٢٦﴾ و کاروبارێ من، بۆ من ب ساناهی بێخە.
﴿٢٧﴾ و [خودێوۆ] گرێکەکا ئەزمانێ من ڤەکە.
﴿٢٨﴾ دا ئاخڤتنا من تێ بگەهن.
﴿٢٩﴾ و ئێکی ژ مالا من، بۆ من بکە پشتەڤان و هاریکار.
﴿٣٠﴾ و بلا ئەو ژی هاروونێ برایێ من بیت.
﴿٣١﴾ پشتا من پێ قایم بکە، و پێ ب هێز بێخە.

﴿٣٢﴾ و تو وی بکە هەڤال و هەڤپشکێ من د پێغەمبەراتیییێدا.

﴿٣٣﴾ دا ئەم پێکڤە و گەلەك، تە ژ کێم و کاسییان پاقژ بکەین.

﴿٣٤﴾ و دا پێکڤە و گەلەك زکرێ تە بکەین، و تە ب دوعایێ و پەرستنێ بینینە بیرا خۆ.

﴿٣٥﴾ ب ڕاستی تە ئاگەهـ ژ مە هەیە.

﴿٣٦﴾ [خودێ] گۆت: هەی مووسا یا تە دڤیا و تە دخواست، بۆ تە هات.

﴿٣٧﴾ ب سویند جارەکا دی ژی مە کەرەم و نیعمەت د گەل تە کربوو [ڕۆژا مە تو ژ دەستێت فیرعەونی ڕزگارکری، دەمێ کوڕ د ناڤ ئسرائیلییاندا بووبانە دکوشتن].

﴿٣٨﴾ وەختێ [تو بووی] مە ئەو ئیلهام دا دەیکا تە، یا مە داییێ.

﴿٣٩﴾ [ئەو ئیلهام ژی ئەڤە بوو] کو ئەوی [کوڕکێ خۆ، مووسایی] بکە د سندۆقەکێدا، و باڤێژە د ڕویبارێ نیلیدا، دا ئاڤ وی بدەتە ڕەخەکی، ئێك دێ وی بەت دژمنێ منە ژی و دژمنێ وییە ژی، و من ژ دەڤ خۆ تو خۆشتڤی کربووی، دا د بن چاڤدێرییا منڤە بێیە خودانکرن.

﴿٤٠﴾ وەختێ خویشکا تە ل دویڤ تە دهات، و دگۆتە مالا فیرعەونی [وەختێ بۆ تە ل داییەنەکێ دگەڕیان، پشتی تە شیرێ کەسێ نەخواری] ئەرێ ئەز وێ مالێ نیشا هەوە بدەم یا خودانی و سەرەگوهییێ ژێ بکەت [ئەوان گۆتە خویشکا تە: بەلێ، خویشکا تە ژی دەیکا تە نیشا وان دا]، ڤێجا جارەکا دی مە تو زڤڕاندییە دەڤ دەیکا تە، دا چاڤێت وێ ب تە ڕۆن ببن، و دا ب خەم نەکەڤیت [و پشتی تو مەزن بووی] وەختێ تە ئێك [ب خەلەتیڤە] کوشتی، ڤێجا مە تو ژ خەما وێ کوشتنێ ڕزگارکری، و مە تو ب بەر گەلەك بەلا و ئاتافان ئێخستی، بەلێ هەرگاڤ مە تو قورتال دکری. و چەند سالەکان تو مایییە د ناڤ خەلکێ مەدیەنێدا [باژێرێ شوعەیبی]، پاشی ل دویڤ وەختێ مە دانایی [کو ئەز دێ تێدا د گەل تە ئاخڤم و دێ تە کەمە پێغەمبەر] تو هاتی هەی مووسا.

﴿٤١﴾ و من تو ژێگرتی و هەلبژارتی بۆ وەحی و پێغەمبەراتییا خۆ.

﴿٤٢﴾ هەڕە تو و برایێ خۆ، ب موعجیزەیێت منڤە، و سستییێ د بیرئینانا مندا نەکەن [دا بۆ هەوە ببیتە هاریکار د جهئینانا ئەرکێ هەوەدا].

﴿٤٣﴾ هەردو هەڕنە دەڤ فیرعەونی، ب ڕاستی ئەو زێدە یێ سەرداچۆیی.

﴿٤٤﴾ ڤێجا ب ئاخڤتنەکا نەرم د گەل باخڤن، بەلکی ل خۆ بزڤڕیت، و گوهێ خۆ بدەتە هەڤییێ یان ژی [ژ هاتنا ئیزایا هوین ژێ دبێژن] بترسیت.

﴿٤٥﴾ [مووسا و هاروونی] گۆتن: خودێوۆ ئەم دترسین [دەرفەتێ نەدەتە مە ئەم د گەل باخڤین] لەزێ ل ئیزادانا مە بکەت، یان زێدەتر د سەردا بچیت [د دەرهەڤێ تەدا وێ بێژیت یا نەلائیق و یا نەئێتە گۆتن، یان ژی مە هند بئێشینیت ژ هەمییێ ببەتە دەرێ].

﴿٤٦﴾ [خودێ] گۆت: نەترسن ئەز یێ د گەل هەوە [هەمی تشتان]، گولێ دبم و دبینم [کا چ د ناڤبەرا هەوەدا دڤەومیت].

﴿٤٧﴾ ڤێجا هوین هەردو هەرنە دەڤ و بێژنێ: ب ڕاستی ئەم هنارتییێت خودایێ تەینە، ئسرائیلییان د گەل مە بهنێرە [ژ وان ڤەبە، و ژ بن ئێخسیری و کۆلەتییێ دەربێخە] ئێدی وان ئیزا نەدە، و ب سویند مە نیشان و موعجیزەیێت ئاشکەرا ژ دەڤ خودایێ تە بۆ تە ئینایینە [کو بۆ مە ببنە نیشان و شاهد کو ئەم ڕاست پێغەمبەرێت خودێینە]، و سلامەتی ژ ئیزایا خودێ، بۆ وییە یێ ڕێکا ڕاست گرتی و باوەری ب خودێ ئینایی.

﴿٤٨﴾ ب ڕاستی وەحی بۆ مە هاتییە، کو ئیزا و هیلاك [د دنیایێ و ئاخرەتێدا] بۆ وییە یێ ئایەت و پێغەمبەران درەو بدانن، و پشتا خۆ بدەنێ و باوەرییێ پێ نەئینن.

﴿٤٩﴾ [فیرعەونی] گۆت: پا خودایێ هەوە کییە، هەی مووسا؟

﴿٥٠﴾ خودایێ مە ئەوە یێ هەر تشتەکێ چێکری، ئەو داییێ [ژ ڕەنگ و وێنەیان] یێ ب کێر وی بهێت، پاشی هەمی ڕاستەڕێکرن [بۆ وێ ئارمانجێ یا ئەو بۆ هاتینە چێکرن].

﴿٥١﴾ [فیرعەونی] گۆت: باشە پا حالێ ملەتێت بەرێ دێ چ بیت؟ [بۆچ نائێنە ساخکرن و حساب د گەل نائێتەکرن؟ ئەگەر ئەڤا هوین دبێژن یا ڕاست بیت].

﴿٥٢﴾ [مووسایی] گۆت: زانینا کار و کریار و حالێ وان ل دەڤ خودایێ من د دەپێ پارستیدا نڤێسییە، خودایێ من د چو تشتاندا خەلەت نابیت، و چو ژ بیر ناکەت.

﴿٥٣﴾ ئەوێ ئەرد بۆ هەوە خۆشکری و دەشتکری [و بەرهەڤکری بۆ ژیانا هەوە]، و ڕێك بۆ هەوە ئێخستینە تێدا، و باران ژ ئەسمانی (ژ ئەوران) بۆ هەوە باراندین، ڤێجا مە هەمی ڕەنگ و جوینێت گل و گیایی و شینکاتی، ئەوێت نەوەکی ئێك و ژێك جودا [د فایدەیێ خۆدا و د ڕەنگێ خۆدا و د تاما خۆدا و د بێنا خۆدا] پێ دەرئێخستن.

﴿٥٤﴾ ژێ بخۆن و تەرش و کەوالێ خۆ لێ بچەرینن، و ب ڕاستی ئەڤە نیشان و ئایەتێت ڕۆنن بۆ ئاقلداران.

﴿٥٥﴾ مە هوین یێت ژ ئاخێ چێکرین و دێ هەوە زڤڕینینەڤە تێدا [پشتی هوین دمرن]، و جارەکا دی دێ هەوە ژێ دەرئێخینەڤە.

﴿٥٦﴾ ب سویند مە هەمی موعجیزەیێت خۆ [هەر نەهـ] نیشا فیرعەونی دان [ئێخستنە بەرچاڤان]، بەلێ هەمی درەو دانان، و ڕازی نەبوو باوەرییێ بینیت و ڕێکا هەقییێ بگریت.

﴿٥٧﴾ [فیرعەونی] گۆت: هەی مووسا ئەرێ تو بۆ مە هاتی، دا مە ب سێرەبەندییا خۆ ژ ئەردێ مە دەربێخی.

﴿٥٨﴾ ڤێجا [ژ بەر هندێ] ئەم ژی دێ ب سێرەبەندییەکا وەکی یا تە ئێینە تە، ڤێجا ژڤانەکی بۆ مە و خۆ بدانە ل جهەکێ دەشت، کەس ژ مە پشتا خۆ نەدەتە ڤی ژڤانی، نە ئەم، نە تو.

﴿٥٩﴾ [مووسایی] گۆت: ژڤانێ هەوە [کو ئەم و هوین تێدا بگەهینە ئێك] بلا ڕۆژا جەژنێ [ڕۆژا خۆ خەملاندنێ] بیت [دا هەمی ئامادە ببن]، و خەلك تێشتەگەهێ کۆم ببن.

﴿٦٠﴾ ڤێجا فیرعەونی پشتا خۆ دا مووسایی و چۆ، و هەمی فندوفێل و سێرەبەندێت خۆ کۆمکرن، پاشی [ڕۆژا جەژنێ] هات.
﴿٦١﴾ مووسایی گۆتە وان، وەی ئیزا و نەخۆشی بۆ هەوە بیت، درەوان ب ناڤێ خودێ نەکەن [نەبێژن موعجیزەیێت وی سحرن]، ئەگەر دێ هەوە ب ئیزایەکێ بنبڕکەت، و ب ڕاستی ئەو خوسارەت بوو، ئەوێ درەوان ب ناڤێ خودێ بکەت.
﴿٦٢﴾ [سێرەبەند، پشتی مووسا بۆ وان ئاخڤتی] ژێك جودا بوون [هندەکان گۆت: ئەو ژی وەکی مە سێرەبەندە، و هندەکان گۆت: ئەڤە نە ئاخڤتنا سێرەبەندانە]، و خۆ خلوەکرن و بوو پستەپستا وان.
﴿٦٣﴾ گۆتن: ئەڤە هەردو سێرەبەندن، دڤێن هەوە ب سێرەبەندییا خۆ ژ ئەردێ هەوە دەربێخن، و دڤێن دینێ هەوە یێ ژ هەمییان چێتر نەهێلن.
﴿٦٤﴾ ڤێجا هێز و نەخشەیێت خۆ کۆمکەنە سەرێك و کارێ خۆ باش بکەن، پاشی ئێك ڕێز [بۆ ژڤانی] وەرن، و ب سویند ئەڤرۆ ئەوێ سەرفەرازە ئەوێ سەربکەڤیت.
﴿٦٥﴾ [سێرەبەندان] گۆتن: هەی مووسا یان تو باڤێژە یان ئەم بەراهیکێ دێ هاڤێژین، [تە دڤێت دەستپێکێ تو دارێ خۆ باڤێژە، تە دڤێت ئەم دێ وەریسێت خۆ هاڤێژین؟].
﴿٦٦﴾ [مووسایی] گۆت: نەء هوین باڤێژن، ڤێجا وەختێ وان وەریس و دارێت خۆ هاڤێتین، ژ سێرەبەندییا وان وەسا هاتە بەر چاڤێت مووسایی کو یێت دلڤلڤن و دچن.
﴿٦٧﴾ ڤێجا [وەختێ مووسایی هۆسا دیتی] د دلێ خۆدا ترسیا.
﴿٦٨﴾ مە گۆتێ: نەترسە، سەرکەڤتن هەر یا تەیە.
﴿٦٩﴾ و ئەو تشتێ د دەستێ تە یێ ڕاستێدا باڤێژە [کو دارێ تەیە]، دێ وەریس و دارێت وان داعویریت، و سێرەبەندییا وان دێ پویچ کەت، ب ڕاستی ئەڤا وان کری فندوفێلا سێرەبەندانە [و نەڕاستییە]، و سێرەبەند سەرفەراز نابن ل هەر جهەکێ هەبن.
﴿٧٠﴾ ڤێجا سێرەبەند داچەمیان و چۆنە سوجدەیێ [پشتی هەقی ئاشکەرا بووی و کارێ وان پویچ بووی]، و گۆتن: مە باوەری ب خودایێ هاروونی و مووسایی ئینا.
﴿٧١﴾ [فیرعەونی] گۆت: ئەرێ هەوە باوەری پێ ئینا بەری ئەز دەستویرییا هەوە بدەم؟ ب ڕاستی ئەو مەزنێ (مامۆستایێ) هەوەیە یێ سێرەبەندی نیشا هەوە دایی [فیرعەونی ب ڤێ ئاخڤتنێ ڤیا ل بەر خەلکی بەرزەکەت، و وەسا دیارکەت کو ئەڤا مووسایی ژی کری هەر سحرە، و وی دزانی وان چو تشت ل دەڤ مووسایی وەرنەگرتییە، و مووسا ب خۆ ژی نە مەزن و سەیدایێ وانە]، ڤێجا ب سویند ئەز دێ دەست و پییێت هەوە چەپ و ڕاست ژێڤەکەم، پاشی ئەز دێ هەوە هەمییان ب قورمێت دارقەسپانڤە هەلاویسم [هەتا دمرن]، و هنگی هوین دێ زانن کا ئیزایا کێ ژ مە [یا من یان یا خودایێ مووسایی] دژوارتر و ب دۆمترە.

﴿٧٢﴾ گۆتن: قەد ئەم تە ب سەر وان نیشان و بەلگەییێت ئاشکەرا ئەوێت بۆ مە هاتین، و وی خودایێ ئەم چێکرین نائێخین و هەلنابژێرین، ڤێجا تو چ دکەی بکە [و بزانە] بەس تو دشێی د ڤێ دنیاییێدا تشتەکی بکەی [تشتێ تە دڤێت تو بکەی بەس یێ ڤێ دنیاییێیە، و پشتی ڤێ ئەم دێ چینە دەڤ خودایێ خۆ، و تە چو دەستهەلات ل سەر مە نابیت].

﴿٧٣﴾ ب ڕاستی مە باوەری ب خودایێ خۆ ئینا، دا ل گونەهێت مە [خەلەتییێت مە]، و گونەها سێرەبەندییێ ئەوا تە ب خورتی ب مە داییە کرن ببۆریت و ژێ ببەت، و خەلاتێ خودێ چێترە، و جزایێ وی دژوارتر و ب دۆمترە.

﴿٧٤﴾ ب ڕاستی هەر کەسێ، گونەهکار ل سەر گاورییێ، بچیتە بەر دەستێ خودایێ خۆ دۆژەهـ بۆ وییە، نە تێدا دمریت [دا تەنا ببیت]، و نە زێندی دبیت [دا وەکی مرۆڤان بژیت].

﴿٧٥﴾ و هەر کەسێ خودان باوەر و ب کار و کریارێت قەنجڤە ب بال [خودایێ خۆ] ڤە بزڤڕیت، ئەها ئەڤان پێك و پایەیێت بلند بۆ وانن.

﴿٧٦﴾ [ئەو پێك و پایە] بەحەشتێت ئاکنجیبوونێنە، ڕویبار د بنڕا دئێن و دچن، و ئەو [خودانێت پێك و پایەیان] هەروهەر دێ تێدا بن، و ئەڤە خەلاتێ وییە ئەوێ خۆ ژ گونەهان پاقژ دکەت و خۆ ژێ دویر دئێخیت.

﴿٧٧﴾ ب سویند مە وەحی بۆ مووسایی هنارت: ب شەڤ بەندەیێت مە [ئسرائیلییان] ژ [مسرێ] دەربێخە، و ڕێکەکا زوها ژ دەریایی بۆ وان بگرە [ئانکو دارێ خۆ ل دەریایێ بدە، دا ڕێکەکا زوها بۆ وان ڤەبیت و تێڕا بچن]، نە هوین بترسن [فیرعەون و قولپا وی] بگەهنە هەوە، و نە هوین ژ خەندقاندنێ بترسن.

﴿٧٨﴾ ڤێجا فیرعەون ب لەشکەرێ خۆڤە ب دویڤ وان کەڤتن، و د دەریاییێدا ئەو ب سەرێ وان هات یا ب سەرێ وان هاتی [دەریا ل وان هاتە ئێك و هەمی خەندقاندن].

﴿٧٩﴾ [ب ڤی کارێ خۆ] فیرعەونی ملەتێ خۆ گومڕا و بەرزەکر، و بەرێ وان نەدا ڕێکا ڕاست.

﴿٨٠﴾ گەلی ئسرائیلییان، ب ڕاستی مە هوین ژ دژمنێ هەوە رزگار کرن، و مە ژڤان ل ڕەخێ ڕاستێ یێ چیایێ (طور)، دا هەوە [کو خودێ تەوراتێ بدەتە هەوە پشتی مووسا حەفتێ ژ ئسرائیلییان بۆ وی ژڤانی هەلدبژێریت]، و مە گەزۆ و سویسك [بالەفرەکە] بۆ هەوە ئینانە خوارێ.

﴿٨١﴾ ڤێجا ژ حەلالێ پاك و پاقژێ مە ب ڕزقێ هەوە کری بخۆن، و پێ د سەردا نەچن، دا کەربا من هەوە نەگریت، و هەر کەسێ کەربا من ژێ گرت، [ئەو] کەڤتە د ئاگریدا.

﴿٨٢﴾ ب ڕاستی ئەز، بۆ هەر کەسێ تۆبە بکەت و باوەرییێ بینیت و کار و کریارێت قەنج بکەت، پاشی خۆ ل سەر ڤێ چەندێ ڕابگریت هەتا دمریت، گونەهـ ژێبەرم.

﴿٨٣﴾ [پشتی ئسرائیلی ل دەشتا سینایێ ئاکنجیبوویین، مووسایی هاروون هێلا د ناڤ واندا، و چۆ چیایێ (طور) د گەل حەفتێ زەلامێت ژێگرتی، ل دویڤ ژڤانا خودێ دایی یێ کو تەوراتێ بدەتێ، و مووسا هند

يێ ب لەز بوو هەر حەفتێ هێلانە ل پشت خۆ، و د بەری وانڕا کر، و گۆتە وان: د دویڤ منڕا وەرن]، هەی مووسا [ئەو] چ بوو تو ل ملەتی ب لەز ئێخستی [کو تو وان بهێلی و د بەری وانڕا بکەی].

﴿٨٤﴾ [مووسایی] گۆت: ئەو یێت د دویڤ منڕا دئێن، و من لەز کر، دا تو ژ من ڕازی ببی.

﴿٨٥﴾ [خودێ] گۆت: ب ڕاستی پشتی تو هاتی، مە ملەتێ تە یێ جەڕباندی، و سامری ئەو یێت د سەردا برین.

﴿٨٦﴾ ئینا مووسا زێدە کەربگرتی و خەمگین زڤڕی ناڤ ملەتێ خۆ، و گۆت: ملەتێ من، ما خودایێ هەوە پەیمانەکا قەنج نەدابوو هەوە [کو تەوراتێ بدەتە هەوە] ئەرێ ما وەختێ وێ [پەیمانێ] هند ل هەوە درێژ بووبوو؟ [هوین ب ڤی کاری ڕابن] یان ژی هەوە دڤیا ب ڤێ کریارێ کەربەك ژ خودایێ هەوە [ئیزایەك] هەوە بگریت، ڤێجا هەوە ئەو پەیمانا داییە من [کو ل سەر ڤی دینی بمینن و چو خەلەتییان نەکەن، هەتا ئەز دزڤڕمەڤە] شکاند و ب جھ نەئینا.

﴿٨٧﴾ گۆتن: ب ڕاستی مە نە ب کەیفا خۆ پەیمانا تە شکاندییە، بەلێ هندەك زێر و زینەتێت فیرعەونی ل دەڤ مە بوون، مە هاڤێتن [مە هاڤێتنە د ناڤ ئاگریدا دا ژ گونەهێ ڕزگار ببین]، و هەروەسا سامری ژی کا چ د گەل بوو هاڤێت [و قالبێ گۆلکەکی د ئاخێدا چێکر، و ئاگر تێدا هەلکر، و ئەو زێر هاڤێتە تێدا، هۆسا گۆلکەك ژ زێری چێکر].

﴿٨٨﴾ ڤێجا [سامری] بۆ وان [پەیکەرەکێ] لەشێ گۆلکەکێ بێ گیان چێکر، دەنگێ چێلێ هەبوو، ئینا گۆتن: ئەڤەیە خودایێ هەوە و خودایێ مووسایی، وی (مووسایی) یێ ژ بیرکری [کو خودایێ وی ئەڤەیە ل ڤێرێ، و یێ چۆیە چیایێ (طور) لێ دگەڕیت].

﴿٨٩﴾ ڤێجا ما ئەو نابینن [ئەو گۆلك] چو ئاخڤتنان ل وان نازڤڕینیت و چو زیان و مفایی ل وان ناکەت؟

﴿٩٠﴾ و ب سویند بەری مووسا بزڤڕیتەڤە، هاروونی ب خۆ ژی گۆتە وان: ملەتێ من، ب ڕاستی هوین ب ڤی گۆلکی یێت هاتینە جەڕباندن و یێ بۆ هەوە بوویە فتنە، و ب ڕاستی خودایێ هەوە، خودایێ دلۆڤانە، ڤێجا ل دویڤ من وەرن و گوهێ خۆ بدەنە من.

﴿٩١﴾ ئەوان گۆت: ئەم دێ هەر مینینە ل سەر پەرستنا گۆلکی، هەتا مووسا دزڤڕیتەڤە دەڤ مە.

﴿٩٢-٩٣﴾ [پشتی مووسا ژ ڤانا خودێ داییێ زڤڕیەڤە، و هۆسا ملەتێ خۆ دیتی، گۆت:] هەی هاروون چ وەل تە کر، تو وەکی من نەکەی [وەکی من کەربێت تە ڤەنەبن]، و بەرێ وان ژ سەرداچۆنێ وەرنەگێڕی وەختێ تە دیتین د سەرداچۆن، ئەرێ تە فەرمانا من ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێت؟!

﴿٩٤﴾ [هاروونی] گۆت: هەی کوڕێ دەیکا من، سەر و ڕهێت من نەکێشە، ئەز دترسیام [ئەگەر من خورتییەك ل وان کربایە، و ژ کریارا وان کری دابانە پاش، نەیارەتی د ناڤبەرا واندا چێ ببایە، و ب ناڤ ئێك کەڤتبانە و]، تو بێژی تە ئسرائیلی ژێکڤەکرن، و تە خۆ ل هیڤییا من نەگرت [ژ بەر هندێ من هێلان هەتا تو بزڤڕی].

﴿٩٥﴾ [مووسا ل سامری زڤڕی و] گۆتێ: هەی سامری تە بۆچی ئەڤە کر و ژ بەر چ ؟
﴿٩٦﴾ [سامری] گۆت: من ئەو دیت یا وان نەدیتی [من دیت وەختێ جبرائیل هاتییە دەڤ تە و چۆیی]، ڤێجا من مستەکا ئاخێ ژ شوین پێ هەسپێ جبرائیلی ڕاکر، و هاڤێتە د ناڤ ئاگریدا [دگەل وی زێر و زینەتی]، و هۆسا نەفسا من ئەڤ کارە بۆ من خەملاند و جوان کر.
﴿٩٧﴾ [مووسایی] گۆت: هەڕە ژ ناڤ مە دەرکەڤە، و جزایێ تە د ڤێ دنیایێدا [هندی تو تێدا بژی] ئەوە، نە تو دەستێ خۆ بکەیە کەسێ، و نە کەس دەستێ خۆ بکەتە تە [ئانکو نە تو بشێی تێکەلییا کەسێ بکەی، و نە کەس بشێت تێکەلییا تە بکەت]، و تە ژڤانەکێ هەی ڕۆژا قیامەتێ تو ژێ ناهێیە ڤەگرتن. و بەرێ خۆ بدە پەرستییێ خۆ ئەوێ تو مایییە ل سەر پەرستنا وی، ب سویند ئەم دێ سۆژین، پاشی خۆلییا وی دێ بەلاڤکەین، و هاڤێژینە د دەریایێدا.
﴿٩٨﴾ ب ڕاستی پەرستییێ هەوە، یێ ڕاست و دورست، بەس خودێیە و ژ بلی وی چو پەرستییێت ڕاست و دورست نینن، و زانینا وی هند یا بەرفرەهە هەمی تشتان ڤەدگریت.
﴿٩٩﴾ و هۆسا ئەم سالۆخ و سەرهاتییێت بۆری بۆ تە ڤەدگێڕین، و مە ژ دەڤ خۆ قورئان یا دایییە تە.
﴿١٠٠﴾ ڤێجا هەر کەسێ بەرێ خۆ ژێ وەرگێڕیت [و باوەرییێ پێ نەئینیت]، ب ڕاستی ئەو ڕۆژا قیامەتێ دێ بارەکێ گران [ژ ئیزایێ و گونەهێ] هەلگریت.
﴿١٠١﴾ هەروهەر دێ د بن ڤی باریڤە مینن، و چ پیسە بارە ڕۆژا قیامەتێ وان هەی.
﴿١٠٢﴾ ڕۆژا پف ل بۆقێ دئێتەکرن، و ئەم ستەمکار و گونەهکاران وێ ڕۆژێ دێ چاڤشین و کۆرە کۆمکەین.
﴿١٠٣﴾ وێ ڕۆژێ دێ پستەپستێ د ناڤبەرا خۆدا کەن [و دێ پسیارێ ژ ئێکدو کەن، ئەرێ ئەم چەند د دنیایێدا مایینە]، ڤێجا د ناڤ خۆدا دبێژن: ژ دەه ڕۆژەکان پێڤەتر ئەم نەمایینە.
﴿١٠٤﴾ و ئەم ب ئەوا ئەو [د ناڤبەرا خۆدا پستەپستێ ل سەر دکەن] دبێژن، ئاگەهدارتر و زاناترین، دەمێ یێ ژ هەمییان هشیارتر دبێژیت: هوین ژ ڕۆژەکێ پێڤەتر نەمایینە.
﴿١٠٥﴾ و ئەو پسیارا چیایان ژ تە دکەن [کا ڕۆژا قیامەتێ دێ چ لێ ئێن] بێژە: خودایێ من دێ ژ بن کەت، پاشی دێ وەکی تۆزێ لێ کەت و بەرەبا کەت [و دێ وەکی هرییا ژەنی لێ کەت].
﴿١٠٦﴾ ڤێجا دێ ڕوویت و ڕەوال کەت، و کەتە دەشت.
﴿١٠٧﴾ [وەسا دێ کەتە دەشت] تو خۆ کەند و کۆر و گرکەکی تێدا نابینی.
﴿١٠٨﴾ وێ ڕۆژێ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] هەمی دێ ل دویڤ گازییا خودێ چن [بۆ مەیدانا حەشرێ]، و ب پشت گوهڤە هاڤێتن بۆ [گازییێ] نینە [کو ل دویڤ گازییێ نەچن و چەپان ل خۆ بدەن]، و هەمی دەنگ بۆ خودایێ دلۆڤان کەڕبوون، وێ ڕۆژێ ژ پستەپستێ پێڤەتر تو نابهیسی.
﴿١٠٩﴾ وێ ڕۆژێ مەهدەرا کەسێ فایدە ناکەت، ئەو نەبیت یێ خودایێ دلۆڤان دەستویر دایییێ، و ژ گۆتنا وی ڕازی [ب تنێ مەهدەرا وی فایدە دکەت].

﴿١١٠﴾ خودێ یێ ئاگەهدارە ژ وان کریاران ئەوێت وان کرین، و ئەوێت ئەو دێ کەن، و ئەو چوجا ب سەر زانینا وی هەلنابن.

﴿١١١﴾ [و وێ ڕۆژێ] هەمی سەروچاڤ بۆ خودایێ هەروهەر مایی و ڕێبەر، [د هەمی کار و کریارێت هەبوونێدا] شکەستن و سەرچەمیایی بوون، و ب ڕاستی ئەو خوسارەت بوو، ئەوێ شرك و گاوری د گەل، و کری.

﴿١١٢﴾ و هەر کەسێ کار و کریارێت چاك بکەت، و ئەو ب خۆ ژی یێ خودان باوەر بیت، ڤێجا ئەو، نە ژ ستەمەکێ دترسیت نە ژی ژ کێمکرنەکێ [ئانکو نە دترسیت گونەهێت وی بێنە زێدەکرن، و نە ژی دترسیت خێرێت وی بێنە کێمکرن].

﴿١١٣﴾ [کا مە چاوا کتێب بەری تە ب زمانێ وان ملەتان هنارتینە، ئەوێت پێغەمبەر مە بۆ هنارتین]، و هۆسا ئەڤ قورئانە ژی مە بۆ تە ب زمانێ عەرەبی هنارتییە، و مە د ڤێ قورئانێدا ب گەلە ڕەنگان نیشان و گەف [ب ئیزادانێ] بۆ وان ئینایینە، دا خۆ [ژ گونەهێ و گاورییێ] بپارێزن، یان ژی دا پێڤەچۆنەکێ بۆ وان چێکەت.

﴿١١٤﴾ ڤێجا خودایێ ڕاست و خوندکار [یێ هەمی خوندکار هەوجەی وی]، یێ [ژ وێ شرك و سالۆخەتێ موشرك ددەنێ] بلند و پاقژە، و لەزێ ل [خواندنا] قورئانێ نەکە، هەتا وەحییا خودێ بۆ تە ب دویماهیك نەئێت، و بێژە: خودێوۆ زانینا من زێدە بکە.

﴿١١٥﴾ و ب سویند بەری نوکە مە فەرمان ل ئادەمی کربوو [کو ژ دارەکێ نەخۆت]، ڤێجا وی [قەویاتی و فەرمانا مە] ژ بیرکر، و مە سەبر و خۆڕاگرتن [ژ نەخوارنا وێ دارێ] ل دەڤ نەدیت.

﴿١١٦﴾ و بێژە وان: وەختێ مە گۆتییە ملیاکەتان سوجدەیێ بۆ ئادەمی ببەن [سوجدەیا سلاڤ و ڕێزگرتنێ، نە سوجدەیا پەرستنێ]، ئبلیس تێ نەبیت، یێت دی هەمی [بۆ ئادەمی] چۆنە سوجدەیێ.

﴿١١٧﴾ ڤێجا مە گۆت: هەی ئادەم، ب ڕاستی ئەڤە دژمنێ تە و ژنا تەیە، ڤێجا [هشیار بن] هەوە ژ بەحەشتێ دەرنەئێخیت، ئەگەر دێ زەحمەت و وەستیانێ بینی [ب ژیانا خۆ یا دنیایێڤە].

﴿١١٨﴾ تە ئەو بیت، نە تو تێدا [د بەحەشتێدا] برسی ببی، و نە ژی تێدا ڕویس ببی.

﴿١١٩﴾ و نە تێدا تێنی دبی، و نە ژی گەرما هەتاڤێ ل تە ددەت.

﴿١٢٠﴾ ڤێجا شەیتانی وەسواس و گۆمان ئێخستە دلێ وی [و د بەر خەلەتییێڕا کر]، گۆت: هەی ئادەم ئەز دارا هەرمانێ و ملکێ بێ ڤەبڕین، نیشا تە بدەم؟

﴿١٢١﴾ [ڤێجا ب فندوفێلێ خاپاندن و د بەر خەلەتییێڕا کرن] وان ژ وێ دارێ خوار [ئەو دارا خودێ نەهێیا وان ژێ کری، ڤێجا وەختێ خوارین] شەرمگەهێ وان (عەورەتا وان) بۆ وان دیاربوو، و دەست هاڤێتنێ بەلگێت بەحەشتێ ژێڤەکرن و دانانە سەر، و ئادەمی نەگوهدارییا خودایێ خۆ کر، ڤێجا نەگەهشتە ئارمانجا خۆ [یان ژی ژیانا وی نەخۆش بوو، ب هاتنەخوارا وی بۆ دنیایێ].

﴿١٢٢﴾ پاشی [ئادەم ژ کریارا خۆ پەشێمان بوو، و تۆبە کر و] خودایێ وی ئەو بۆ پێغەمبەراتییێ هەلبژارت، و تۆبە ژێ قەبویل کر و ل سەر قایم کر.

﴿١٢٣﴾ [خودێ] گۆت: هوین هەردو ژ بەحەشتێ داکەڤن [بۆ سەر ئەردی] هندەك ژ هەوە ل هندەکان نەیار و دژمن، و هەر گاڤا ڕاستەڕێکرنەك ژ بەرێ منڤە بۆ هەوە هات [کو کتێبا خودێیە یان هنارتنا پێغەمبەرەکییە]، ڤێجا هەر کەسێ ڕێکا ڕاستەڕێکرنا من بگریت، نە بەرزە دبیت و نە بەرهنگاری نەخۆشییێ دبیت.

﴿١٢٤﴾ و هەر کەسێ ڕوییێ خۆ ژ من و کتێبا من [کو قورئانە] وەرگێڕیت [و باوەرییێ پێ نەئینیت]، ب ڕاستی د ڤێ دنیاییێدا بارا وی ژیانەکا تەنگ و تارییە، و ڕۆژا قیامەتێ ئەم دێ وی کۆرە کۆمکەین.

﴿١٢٥﴾ دێ بێژیت: خودێوۆ بۆچی تە ئەز کۆرە ئینایمە مەیدانا حەشرێ؟ و ئەز ب خۆ [د دنیاییێدا] یێ ب چاڤ بووم.

﴿١٢٦﴾ [خودێ] گۆت: هۆسا نیشان و ئایەتێت مە بۆ تە هاتن، و تە خۆ لێ کۆرە دکر، و تە ددانە پشت خۆ، و ئەڤرۆ تو ژی وەسا دێ [د ئاگریدا] ئێیە هێلان و ژ بیرکرن.

﴿١٢٧﴾ و هۆسا ئەم ئەوێت زێدە د ناڤ گونەهێدا چۆین، و باوەری ب نیشان و ئایەتێت خودایێ خۆ نەئینایین، جزا دکەین، و ئیزایا ئاخرەتێ دژوارتر و بەردەوامترە.

﴿١٢٨﴾ ئەرێ ما ئەو د بێ ئاگەهـ بوون، و خودێ بۆ وان دیارنەکربوو کا مە چەند [ملەت] بەری وان د هیلاك بربوون؟ و ئەو د ناڤ کاڤلەخانییێت وانڕا دچن [و ب چاڤێ خۆ وان کاڤلەخانییان دبینن]، ب ڕاستی ئەڤە [شوینوارێت ملەتێت د هیلاکچۆیی] ئایەت و نیشانن، بۆ مرۆڤێت خودان ئەقل.

﴿١٢٩﴾ و ئەگەر پەیمانا پاشئێخستنا ئیزادانا وان [بۆ ڕۆژا قیامەتێ] ژ خودایێ تە نەهاتبایە دان، و ئەگەر وەختەکێ دیارکری [کو ڕۆژا قیامەتێیە] وان نەبایە، دا ئیزادانا وان یا پێدڤی بیت.

﴿١٣٠﴾ ڤێجا سەبرا خۆ ل سەر ئەوا ئەو دبێژن بکێشە، و بەری ڕۆژهەلاتنێ [نڤێژا سپێدێ] و بەری ڕۆژئاڤابوونێ [نڤێژا ئێڤاری]، و هندەك ژ وەختێت شەڤێ [نڤێژا عەیشا]، و سەروبنێت ڕۆژێ [نڤێژا مەغرەب و نیڤرۆ]، خودێ پاك و پاقژ بکە، و حەمدا وی بکە، دا بگەهییە وێ یا پێ ڕازی ببی.

﴿١٣١﴾ و تو چاڤێت خۆ نەبە وان خۆشییان، ژ خەمل و جوانییا دنیایێ، ئەڤێت مە داییە هندەك گاوران، دا وان پێ بجەڕبینین، و ڕزقێ خودایێ تە [کا چەند ژ دنیایێ داییە تە، و ئەو خەلاتێ ئاخرەتێ ئەوێ دێ دەتە تە کو بەحەشتە] چێتر و دۆمدرێژترە.

﴿١٣٢﴾ و فەرمانا مالا خۆ [ملەتێ خۆ] ب نڤێژێ بکە، و تو ژی ل سەر یێ بەردەوام بە، ئەم چو ڕزقی ژ تە ناخوازین [کو تو ڕزقێ خۆ یان یێ مالا خۆ بدەی]، ئەم یێ ڕزقێ تە ددەین، و دویماهیکا ب خێر یا پارێزکارانە.

﴿١٣٣﴾ و گۆتن: بلا وی موعجیزەیەك ژ دەڤ خودایێ خۆ بۆ مە ئینابایە [دا مە باوەر ژێ کربایە]، ئەرێ ما مزگینییا هاتنا پێغەمبەری د کتێبێت بەری نوکەدا بۆ وان نەهاتبوو؟!

﴿۱۳٤﴾ و ئەگەر مە ئەو، بەری هاتنا پێغەمبەری و ئینانەخوارا قورئانێ، ب ئیزایەکێ د هیلاك بربانە، دا بێژن خودێوۆ بلا تە پێغەمبەرەك بۆ مە هنارتبایە، دا ئەم ل دویڤ ئایەت و نیشانێت تە چۆبایینە، بەری ئەم [ب ئیزایا دنیایێ] بێینە ڕسواکرن، و [ب ئیزایا ئاخرەتێ] بێینە شەرمزارکرن.
﴿۱۳٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەم هەمی [ئەم و هوین] دچاڤەڕێینە [کا دویماهییا مە و هەوە دێ بیتە چ؟] ڤێجا هوین خۆ بگرن و بەرێ خۆ بدەنێ، دێ زانن کانێ کینە خودانێت ڕێکا ڕاست و یێت ڕاستەڕێ.. [کا ئەمین یان هوینن].

سۆرەتا ئەنبیاء

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (۱۱۲) ئایەتە

﴿۱﴾ وەختێ حسێبا خەلکی [ل سەر کار و کریارێت وان کرین کو ڕۆژا قیامەتێیە] نێزیك بوو، و ئەو ب خۆ یێت د بێ ئاگەهییەکا تامدا و [ب دنیایێ و دلخوازیێت دنیایێڤە] د مژویلن.
﴿۲﴾ و نینە چو یێ نوی ژ قورئانێ، ژ دەڤ خودایێ تە، بۆ وان نەئێت، و ئەو ب ترانەڤە گوهدارییێ بۆ نەکەن.
﴿۳﴾ دلێت وان د مژویل و بێ ئاگەهن، و ئەوێت ستەمکار پستەپستێ د ناڤبەرا خۆدا دکەن، و دبێژن: ئەرێ ما موحەممەد ژی نە مرۆڤە وەکی هەوە؟ ڤێجا هوین چاوا ل دویڤ سحرێ دچن و هوین ب خۆ دبینن [کو سحرە].
﴿٤﴾ [پێغەمبەری] گۆت: ب ڕاستی خودایێ من هەر گۆتنەکا د ئەرد و ئەسماناندا دئێتەکرن، ژێ ب ئاگەهە [ڤێجا چاوا پستەپستا هەوە دێ ل بەر بەرزەبیت]، و ئەو ب خۆ گوهدێر و زێدە زانایە [ئاگەه ژ هەمی گۆتن و پستەپستان هەیە، و چو ل بەر بەرزە نابیت].
﴿٥﴾ و گۆتن [ئەڤا موحەممەد دبێژیت نەوەحییە]: تێکەلەخەون و خەونڕۆژکن، و دبیت هەما ژ دەڤ خۆ [ئەڤ قورئانە] چێکربیت، و ژ درەو ب بال خودێڤە لێدابیت، و دبیت هەلبەستڤان بیت [و ئەگەر وەسا نینە] پا بلا وەکی وان پێغەمبەرێت بەری وی هاتینە هنارتن، موعجیزەیەکێ بۆ مە بینیت.
﴿٦﴾ خەلکێ چو ژ وان گوندان، ئەوێت بەری قورەیشییان مە د هیلاك برین، باوەری ب وان موعجیزەیان نەئینایییە، ئەوێت وان ژ پێغەمبەرێت خۆ خواستین، ڤێجا ئەو دێ باوەرییێ پێ ئینن؟ [ئەگەر ببینن، نەء.. ئەو ببینن ژی باوەرییێ پێ نائینن].
﴿۷﴾ و مە بەری تە چو پێغەمبەر نەهنارتینە، و وەحی بۆ هنارتبیت ئەگەر زەلام نەبن [ئانکو مرۆڤ بوون، نە ملیاکەت بوون]، ڤێجا ئەگەر هوین ڤێ نەزانن پسیارا زانا و خودان کتێبان بکەن [کا پێغەمبەر هاتییە، ئەگەر مرۆڤ نەبیت و زەلام نەبیت؟].

﴿٨﴾ و مە ئەو پێغەمبەر نەكربوونە لەشەكێ وەسا، كو خوارنێ نەخۆن و مرن بۆ وان نەبیت [ئەو ژی وەكی هەر مرۆڤەكێ هەبیت دمرن].

﴿٩﴾ پاشی ئەو پەیمانا مە دایییە وان [كو ئەم وان ڕزگار بكەین، و نەیارێت وان بەرئاتاف بكەین]، مە ب جھ كر و ڕاست دەرئێخست، ڤێجا ئەو و ئەوێت مە بڤێن، مە رزگار كرن، و ئەوێت زێدە د گاوری و بەرزەبوونێدا چۆیین، مە بەرئاتاف كرن.

﴿١٠﴾ ب سویند [گەلی مرۆڤان] مە كتێبەك بۆ هەوە ئینایییە خوارێ، سەربلندییا هەوە یا تێدا، ئەرێ ما هوین تێ ناگەهن؟

﴿١١﴾ و خەلكێ گەلە گوندان ستەمكار بوون، مە هەمی د هیلاك برن، و مە هندەك ملەتێت دی د دویڤ وانرا ئینان.

﴿١٢﴾ ڤێجا وەختێ وان ئیزایا مە دیتی و پێ حەسیایین، ل خۆ دان و ژێ ڕەڤین.

﴿١٣﴾ [ملیاكەت دێ بێژنێ] نەكەنە غار و نەڕەڤن، و ل وان نیعمەتان بزڤڕن، ئەوێت هوین پێ بەتران بوویین، و ل خانیییێت خۆ بزڤڕن، بەلكی پسیار ژ هەوە بێتەكرن [كا ئەڤە چیە ب سەرێ هەوە هاتی، و كا دێ چاوا خۆ ژێ پارێزن، هەر ژ لەكەڤە].

﴿١٤﴾ گۆتن: وەی ئیزا و نەخۆشی بۆ مە بیت، و خۆلی ب سەرێ مە وەربیت، ب ڕاستی ئەم د ستەمكار بوویین.

﴿١٥﴾ ڤێجا بێ ڤەبڕین، ئەڤە نفرینا وان بوو [وەی خۆلی ب سەرێ مە وەربیت]، هەتا مە ئەو وەكی گیایێ دوری لێ كرین و تەمراندین [بێ دەنگ كرین].

﴿١٦﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا هەی، بێ مفا و ژ قەستا نەدایینە.

﴿١٧﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە خۆ ب تشتەكیڤە مژویل بكەین [وەكی كوڕی و ژنێ]، دا تشتەكی ل دەڤ خۆ بۆ خۆ گرین [نە ئەوێت هوین دبێژن]، ئەگەر ئەم ئەو باینە یێت مە وەكربایە.

﴿١٨﴾ [نەء.. وەنینە وەكی ئەو دبێژن] بەلێ ئەم هەقی و ڕاستییێ ب سەر پویچییێ دئێخین، [هەقی و ڕاستی] پویچییێ ناهێلیت و پویچ دكەت، ڤێجا پویچی دچیت و نامینیت، و ئیزا و نەخۆشی بۆ هەوە بیت ژ بەر وان سالۆخەتێت هوین ب بال خودێڤە لێ ددەن.

﴿١٩﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەمی یێ خودێیە، و ئەوێت ل دەڤ ژی [ئانكو ملیاكەت] خۆ ل سەر پەرستنا وی مەزن ناكەن، و قەت ناوەستن.

﴿٢٠﴾ شەڤ و ڕۆژان، خودێ ژ هەمی كێماسییان پاقژ دكەن، و سست نابن.

﴿٢١﴾ یان ژی وان هندەك پەرستی بۆ خۆ ل ئەردی گرتینە، ئەو [پەرستی] مرییان ساخ دكەن [ب ڕوح دئێخن].

﴿٢٢﴾ و ئەگەر ژ بلی خودێ هندەك پەرستی د ئەرد و ئەسماناندا هەبانە، دا ئەرد و ئەسمان ب سەرێكدا ئێن و وێران بن، ڤێجا پاك و پاقژی بۆ خودێ بن خودانێ عەرشی، ژ وێ سالۆخەتا ئەو ب بالڤە لێ ددەن.

﴿٢٣﴾ و پسیار ژێ نائێتەكرن كا چ دكەت، بەلێ پسیار ژ وان دێ ئێتەكرن [كا وان چ دكر چونكی ئەو بەندەنە و بەندە ژی ژ كارێ خۆ یێ بەرپرسە].

﴿٢٤﴾ ئەرێ وان هندەك پەرستییێت دی شوینا خودێ بۆ خۆ كرینە خودێ؟ [هەی موحەممەد] بێژە وان: [ئەگەر ڕاستە ئەو بوتێت هوین دپەرێسن خودێنە، وەكی هوین دبێژن] بەلگە و نیشانا خۆ [ل سەر خوداتییا وان] بینن [و هوین نەشێن چونكی وەسا نینە] و ئەڤە، ئەو كتێبا بۆ من هاتی و كتێبێت بەری من ژی هاتین [چو بەلگە و نیشان بۆ پشتەڤانییا هەوە تێدا نینن]، بەلكی باراپتر ژ موشركان هەقییێ نوزانن، ڤێجا لەوا ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێڕن و ژێ بێ ئاگەهن.

﴿٢٥﴾ و مە چو پێغەمبەر بەری تە نەهنارتینە، ئەگەر مە وەحی بۆ نەهنارتبیت، و مە نە گۆتبیتێ چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ من پێڤەتر نینن، ڤێجا من ب تنێ بپەرێسن.

﴿٢٦﴾ و گۆتن: خودایێ دلۆڤان زاڕۆكێت بۆ خۆ چێكرین، و ئەو ب خۆ یێ پاك و پاقژە ژ ڤێ چەندێ، و [ئەوێت ئەو دكەنە زاڕۆك بۆ خودێ كو ملیاكەتن] بەندەیێت وی یێت ب ڕێز و ڕویمەتن.

﴿٢٧﴾ و ئەو [ملیاكەت] چو ئاخڤتنان ناكەن بەری ئاخڤتنا خودێ [هەتا خودێ نەبێژیت و فەرمانێ نەدەت، نائاخڤن]، و ئەو ب خۆ ل بەر ئەمرێ وی د ڕاوەستیاینە و بێ ئەمرییا وی ناكەن.

﴿٢٨﴾ و خودێ دزانیت كا وان چ كرییە و كا دێ چ كەن [ئەو چو كار و گۆتنان بێی خودێ ناكەن]، و مەهدەرێ بۆ كەسێ ناكەن، بۆ وی نەبیت یێ خودێ پێ خۆش و بۆ بڤێت [ئەو ژی خودانێت خۆ و ڤێ گۆتنێنە (لا إله إلا الله)]، و ئەو [ملیاكەت] بەردەوام د ترسا خودێدانە.

﴿٢٩﴾ و هەر ئێكێ [ژ ملیاكەتان] بێژیت: ئەز پەرستیمە شوینا خودێ، ئەم دێ دۆژەهێ كەینە جزایێ وی، و هۆسا ئەم ستەمكاران جزا دكەین.

﴿٣٠﴾ ئەرێ ما ئەوێت گاوربوویین، نەددیتن و هزرا خۆ ناكەن كو ب ڕاستی ئەرد و ئەسمان پێكڤەبوون، ڤێجا مە ژێكڤەكرن، و هەر تشتەكێ خودان ڕوح مە یێ ژ ئاڤێ چێكری، ئەرێ د گەل ڤێ ژی هێژ ئەو باوەرییێ نائینن؟!

﴿٣١﴾ و مە چیایێت بنەجە یێت ئێخستینە د ئەردیدا، دا نەئێت و نەچیت [ژ جە نەچیت]، و مە ڕێكێت فرەه یێت ئێخستینە تێدا، دا ئەو ب سەر كاروبارێت خۆ هەلببن.

﴿٣٢﴾ و مە ئەسمان یێ كرییە بانەكێ پارستی [ژ كەڤتنێ]، و ئەو ژ نیشان و بەلگەیێت مە كرینە تێدا [وەكی ڕۆژێ و هەیڤێ و ستێران] بێ ئاگەهن.

﴿٣٣﴾ و خودێ ئەوە، یێ شەڤ و ڕۆژ، و ڕۆژ و هەیف دایین، و هەر ئێك د چەرخا خۆدا دچیت و دگەڕیت.

﴿٣٤﴾ و مە بۆ کەسێ بەری تە، نەمری [هەروهەر ساخی] نەداییە، ئەرێ ئەگەر تو مری ئەو نامرن؟ [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ واندا هاتە خوارێ ئەوێت دگۆتن: ئەم دێ خۆ لێ گرین هەتا دمریت، و وان هزر نەدکر ئەو ژی دێ مرن].

﴿٣٥﴾ ب ڕاستی هەر نەفسەکا هەبیت دێ مریت، و ئەم هەوە ب قەنجی و خرابییان دجەڕبینین، و هەر هوین دێ ب بال مەڤە زڤڕن.

﴿٣٦﴾ و وەختێ ئەوێت گاوربوویین تە دبینن تڕانەیان ب تە دکەن، و دبێژنە ئێکدو: ئەڤەیە ب خرابی بەحسێ بوتێت هەوە دکەت؟ [و ئەو پێغەمبەری عەیبدار دبینن، کو بەحسێ بوتێت وان ب خرابی بکەت] و ئەو ب خۆ باوەرییێ نائینن کو خودایێ دلۆڤان یێ بێ هەڤال و هەڤپشکە، ڤێجا هەر وەختەکێ بەحسێ تاك و تەنیاییا خودایێ دلۆڤان هاتەکرن، پەسەند ناکەن و باوەرییێ پێ نائینن.

﴿٣٧﴾ مرۆڤ یێ ل سەر لەزێ هاتییە خۆرستکرن و چێکرن [بەری وەختی لەزێ ل تشتی دکەت]. [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ قورەیشییاندا هاتییە خوارێ، وەختێ وان لەز ل وێ ئیزاییێ دکر ئەوا پێغەمبەری ژێ دگۆت] نێزیك ئەز دێ نیشان و ئایەتێت خۆ نیشا هەوە دەم، ڤێجا لەزێ ل من نەکەن [کو ئەز بەری وەختێ دیارکری بۆ هەوە بینم].

﴿٣٨﴾ و دبێژن: کا کەنگییە ئەو ژڤان [هاتنا ئیزاییێ]، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن.

﴿٣٩﴾ ئەگەر ئەوێت گاوربوویین زانیبانە وەختێ ئاگر دۆماندۆرێت وان دگریت، ل وان دئێتە ئێك، و نەشێن ئاگری ژ سەروچاڤ و پشتێت خۆ بدەنە پاش، و هاریکاری و پشتەڤانی ژی بۆ وان نائێتەکرن، وان لەز ل ئیزایی نەدکر.

﴿٤٠﴾ بەلێ ئەو ئیزا دێ ژ نشکەکێڤە بۆ وان ئێت، و دێ وان شەپرزە و مەندەهۆش کەت [و نوزانن کا چ بکەن]، و نەشێن پاشڤەببەن و دەرفەت ژی بۆ وان نائێتەدان کو ئەو بۆ خۆ تۆبە بکەن، و ل خۆ بزڤڕن.

﴿٤١﴾ و ب سویند تڕانە ب پێغەمبەرێت بەری تە ژی یێت هاتینەکرن، ڤێجا تشتێ وان تڕانە پێ دکر، ب سەرێ وان هات و ئەو هنگاڤتن.

﴿٤٢﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: کیە هەوە ب شەڤ و ڕۆژ ژ ئیزایا خودایێ دلۆڤان دپارێزیت؟ بەلێ ئەو نە ئەون بیننە بیرا خۆ کو خودێیە وان دپارێزیت.

﴿٤٣﴾ یان ژی وان ژ بلی مە هندەك پەرستییێت دی هەنە، وان ژ ئیزایا مە ددەنە پاش؟! ئەو [پەرستییێت وان گرتین] نەشێن هاریکارییا خۆ بکەن [هەتا هاریکارییا وان بکەن]، و بەرەڤانییێ ژ وێ ئیزایێ ناکەن یا ئەم دئینینە سەرێ وان [یان هاریکاری ژ مە بۆ وان نائێتە دان].

﴿٤٤﴾ و مە نیعمەت د گەل وان و باب و باپیرێت وان کرن، ژیەکێ درێژ د خۆشیاندا بۆراندین [ڤێجا وان هزر دکر ئەڤ نیعمەتە هەر دێ مینن، و ئەو هەر دێ د دنیایێدا ساخ مینن و نامرن، ڤێجا د سەرداچۆن]، ئەرێ ما ئەو نابینن [و تێناگەهن] ئەم ئەردێت وان ژ هەمی ڕەخانڤە کێم دکەین [ب دەستێت

موسلمانانڤە دبەین، و ژ دەستێت وان دەردئێخین]، یان ژی ما ئەو نابینن ئەم ئەردێ دێم بەرە بەرە کێم دکەین و بەر ئاڤێ دئێخین، ڤێجا ئەون یێت سەرکەڤتی [یان ئەمین]؟!

﴿٤٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەز بەس ب وەحییێ هەوە هشیار دکەم و پێ دترسینم، بەلێ یێ کەڕ (نەبهیس) گول گازییێ نابیت دەمێ دئێتە ئاگەهدارکرن [ئانکو گەلی موشرکان هوین وەکی مرۆڤێت کەڕن، هوین چو فایدەیی ژ ڤێ هشیارکرنێ نابینن].

﴿٤٦﴾ و ئەگەر پیچەکا ئیزایا خودایێ تە وان بگریت، دێ بێژن: وەی بۆ ئیزا و نەخۆشییا مە، ب ڕاستی ئەم یێت ستەمکار بووین.

﴿٤٧﴾ و ئەم ترازیێت ڕاست و دورست بۆ ڕۆژا قیامەتێ دێ دانین، ڤێجا کەسێ کێمترین ستەم ژی لێ نائێتەکرن [نە خێرێت وی کێم دبن، و نە ژی گونەهێت وی زێدە دبن]، خۆ ئەگەر [خرابی یان باشییا وی] تەمەتی دندکەکا تۆڤێ خەندەلکێ ژی بیت، ئەم دێ ئینین [و بۆ کێشین]، ژ خۆ بۆ حسێب و هەژمارتنێ، ئەم بەسی خۆینە.

﴿٤٨﴾ و ب سویند مە کتێبا جوداکەر [د ناڤبەرا هەقی و نەهەقییێدا] و ڕاستەڕێکەر، و یا ب بیرئین بۆ پارێزکاران، دا مووسایی و هاروونی.

﴿٤٩﴾ [پارێزکار ئەون] ئەوێت دەمێ ب تنێ [کو کەس وان نەبینیت ژی] ژ خودایێ خۆ دترسن، و ئەو خۆ ژ ڕۆژا قیامەتێ ژی دترسن.

﴿٥٠﴾ و ئەڤ قورئانە شیرەت و بیرئینانەکا پیرۆزە، مە ئینایییە خوارێ، ڤێجا چاوا هوین باوەر ناکەن یا ژ دەڤ خودێ هاتی [هەر چەندە هوین دهەقینن، کو تەورات یا ژ دەڤ خودێ هاتی].

﴿٥١﴾ ب سویند مە تێگەهشتن و ڕاستەڕێکرن هەر ژ بچویکاتی دابوو ئیبراهیمی، و ب ڕاستی مە دزانی ئەو هێژایی دانا مەیە.

﴿٥٢﴾ وەختێ گۆتییە بابێ خۆ و ملەتێ خۆ، ئەڤە چ بوت و پەیکەرن هوین پێڤەڕسیایین و دپەرێسن.

﴿٥٣﴾ گۆتن: ب ڕاستی مە ددیت باب و باپیرێت مە ئەو دپەرستن [ئەم ژی ژ بەر ڤێ چەندێ وان دپەرێسین].

﴿٥٤﴾ گۆت: ب ڕاستی هوین ب باب و باپیرێت خۆڤە یێت د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا.

﴿٥٥﴾ گۆتن: ئەرێ تە ڕاستی بۆ مە ئینایییە [ئانکو تو یێ مجدی]، یان ژی تو تڕانەیان بۆ خۆ ب مە دکەی.

﴿٥٦﴾ گۆت: [نەخێر ئەو نە خودایێت هەوەنە] بەلێ خودایێ هەوە خودانێ ئەرد و ئەسمانانە، ئەوێ ئەرد و ئەسمان چێکرین، و ئەز ل سەر ڤێ چەندێ [کو خودا خودایێ هەوەیە، و چێکەرێ ئەرد و ئەسمانانە] ژ شاهدامە.

﴿٥٧﴾ و سویند ب خودێ ئەز دێ بوتێت هەوە شکێنم، پشتی هوین ژ دەڤ دچن.

﴿٥٨﴾ ڤێجا [پشتی چوّیین] ئیبراهیمی هەمی بوتێت وان پرت پرت کرن، یێ مەزن تێ نەبیت، دا بوٚ پسیارێ لێ بزڤڕن [پسیار ژێ بکەن کا کێ شکاندینە، و بزانن وان چو پێ چێ نابیت، یان ژی دا بزڤڕنە ئیبراهیمی، دا وی سەنەمی بوٚ وان بکەتە نیشان کو ئەو یێت خەلەتن].

﴿٥٩﴾ [وەختێ زڤڕین و هوٚسا بوتێت خوٚ شکاندی و پرت پرت کری دیتین] گوٚتن: کێ ئەڤە ب سەرێ پەرستییێت مە ئینایییە؟ کێ وەکربیت، ب ڕاستی ئەو ژ ستەمکارانە [و دڤێت بێتە جزاکرن].

﴿٦٠﴾ گوٚتن: مە یا بهیستی، لاوەکی ب خرابی بەحسێ وان دکر، دبێژنێ ئیبراهیم.

﴿٦١﴾ گوٚتن: کا وی بینن پێش چاڤێت خەلکی، دا ئەوێت دنیاسن شادەیییێ ل سەر بدەن.

﴿٦٢﴾ [وەختێ ئیبراهیم ئینایین] گوٚتن: هەی ئیبراهیم ئەرێ تە ئەڤە ب سەرێ پەرستییێت مە ئینایییە.

﴿٦٣﴾ [ئیبراهیمی] گوٚت: [نەء.. من وەنەکرییە] بەلکی یێ ژ هەمییان مەزنتر یا وەکری، ڤێجا پسیارا وان [بوتێت شکەستی] بکەن ئەگەر ئەو بن یێت باخڤن [یان تێ بگەهن].

﴿٦٤﴾ ڤێجا [ئەو بوتپەرست] ل خوٚ زڤڕین [وان ب خوٚ گوٚتە ئێکدو پشتی بوٚ وان دیاربووی، ئەو بوتێت وان دپەرستن هندەك لەشێت هشکن، و وان ستەما ل خوٚ کری وەختێ ئەو پەرستین یێت نەشێن باخڤن]، و گوٚتن: ب ڕاستی هوین یێت ستەمکارن [ئانکو ئەم یێت ستەمکارین وەختێ ئەم ڤان دپەرێسین، نە ئەوێ ئەو شکاندین].

﴿٦٥﴾ پاشی زڤڕینە سەر نەزانین و ڕکمانا خوٚ، و گوٚتن: نێ تو ژی دزانی ئەڤ بوتە نائاخڤن.

﴿٦٦﴾ [ئیبراهیمی] گوٚت: ڤێجا پا چاوا هوین وان شوینا خودێ دپەرێسن، ئەوێت نە چو مفایی دگەهیننە هەوە و نە چو زیانێ.

﴿٦٧﴾ ئوٚف بوٚ هەوە و بوٚ وان یێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، ما هوین ئاقلەکی بوٚ خوٚ ناگرن [بزانن هوین یێت خەلەتن، وەختێ هوین وان دپەرێسن].

﴿٦٨﴾ [ڤێجا وەختێ چو نیشان و دەلیل د دەست واندا نەماین] گوٚتن: ئیبراهیمی بسوٚژن و پەرستییێت خوٚ ب سەربێخن، ئەگەر هەوە ل بەرە هوین تشتەکی ل ئیبراهیمی بکەن [هوٚسا هوین دێ توٚلا بوتێت خوٚ ڤەکەن].

﴿٦٩﴾ [پشتی وان ئیبراهیم هاڤێتییە ناڤ ئاگری] مە گوٚتە [ئاگری] ئاگروٚ بوٚ ئیبراهیمی سار ببە، و بوٚ وی ببە سلامەتی.

﴿٧٠﴾ و وان دڤیا ئیبراهیمی ب ئاگری بسوٚژن، بەلێ مە ئەو خوسارەتتر و زیانکارتر لێ کرن.

﴿٧١﴾ و مە ئەو [ئیبراهیم] و (لوط) پێغەمبەر ژ وان قورتالکرن، و مە برنە ئەردێ مە بوٚ خەلکی پیروٚزکری، و تژی خێر و بەرەکەت کری.

﴿٧٢﴾ و [پشتی مە قورتالکری] مە ئیسحاق دایێ، و یەعقووب ژی د سەرڕا زێدەیی دوعایا وی، مە دایێ، و مە ئەو هەمی [ئیبراهیم، (لوط)، ئیسحاق، یەعقووب] کرنە خودانێت خێرێ و باشییێ.

﴿٧٣﴾ و مە ئەو كرنە پێشی، ب فەرمانا مە ڕاستەڕێكرنێ دكەن، و مە وەحی بۆ وان هنارت كو كارێت چاك بكەن، و نڤێژان بكەن، و زەكاتێ بدەن، و هەمییان ئەم دپەرستین.

﴿٧٤﴾ و (لوط) ژی مە كربوو پێشی، و مە پێغەمبەراتی و تێگەهشتن و زانین دابوویێ، و مە ئەو ژ وی گوندێ پویچاتی دكرن [كو زەلام تالۆڤی زەلامی دبوو] ڕزگار كر، ب ڕاستی ئەو ملەتەكێ خراب و ژ ڕێ دەركەڤتی بوون.

﴿٧٥﴾ و مە ئەو [(لوط) پێغەمبەر] ئێخستە د ناڤ دلۆڤانییا خۆدا، ب ڕاستی ئەو ژ قەنجان بوو.

﴿٧٦﴾ و بەری ڤان پێغەمبەران، نووحی ژی گازی خودایێ خۆ كر [كو ئەم وی ڕزگار بكەین و ملەتێ وی د هیلاك ببەین، پشتی بێ هیڤی بووی ئەو باوەرییێ بینن]، ڤێجا مە دوعایا وی قەبویل كر، و مە ئەو و مالا وی ژ تۆفانێ، و كۆڤانەكا مەزن رزگار كرن.

﴿٧٧﴾ و مە ئەو ژ وی ملەتێ نیشان و ئایەتێت مە درەو ددانان، پاراست و بەرەڤانی ژێ كر [كو نەشێن چو ئەزیەتێ بگەهیننێ]، ب ڕاستی ئەو ملەتەكێ خراب بوون، ڤێجا ژ بەر هندێ مە ئەو هەمی [بچویك و مەزن] د ئاڤێدا خەندقاندن [چونكی یێت بەردەوام بوون ل سەر گونەهێ].

﴿٧٨﴾ و بەحسێ داوود و سولەیمانی بكە وەختێ هەردووكان حوكم د دەرهەقێ زەڤییا چاندیدا كری، وەختێ پەزێ هندەكان ب شەڤ كەڤتییە د ناڤدا [و پویچ كری] [و هەردووكان شریعەت د ناڤبەرا هەردو جویناندا دكر، خودانێت پەزی و یێت زەڤییێ]، و ئەم ل سەر حوكمێ هەردوكان شاهد بووین، و مە ئاگەهـ ژێ هەبوو [و داوودی گۆت: دڤێت خودانێ پەزی، پەزێ خۆ شوینا زیانا (زەرەرا) گەهشتییە زەڤییا چاندی، بدەتە خودانێ زەڤییێ].

﴿٧٩﴾ و مە سولەیمان ب ڤی حوكمی تێگەهاند [و گۆت: دڤێت پەزی بدەینە ڤ خودانێ زەڤییێ، مفایی بۆ خۆ ژێ وەرگریت و زەڤییێ بدەینە ڤ خودانێ پەزی، و چاڤێ خۆ بدەتە زەڤییێ هەتا وەكی وێ شەڤێ لێ دكەت، ئەو شەڤا پەزێ وی كەڤتییێ، پاشی ئەو [خودانێ پەزی] زەڤییێ بۆ بهێلیت و یێ دی ژی پەزێ وی بۆ بهێلیت، ئینا داوودی گۆت دێ حوكم ئەو بیت یێ تە گۆتی]، و مە پێغەمبەراتی و زانین و تێگەهشتن دابوونە هەردوكان، و مە چیا و تەیر و تەوال بۆ داوودی سەرنەرم كربوون، د گەل وی حەمد و تەسبیحا خودێ دكرن، و ئەم ڤان تشتان دشێین بكەین، و ئەم دكەین ژی.

﴿٨٠﴾ و مە چێكرنا زری و كومزریان نیشا داوودی دابوو، دا هەوە ژ چەكێ دژمنێ هەوە بپارێزیت، ئەرێ هوین سوپاسییا ڤان نیعمەتان دكەن؟ [ئانكو سوپاسییا ڤان نیعمەتان بكەن].

﴿٨١﴾ و مە هورەبا بۆ سولەیمانی سەرنەرم كربوو، ب ئەمرێ وی بچیتە وی جهێ مە پیرۆز كری، و تژی خێر و بەرەكەت كری [كو ئەردێ شامێیە]، و ب ڕاستی مە ئاگەهـ ژ هەمی تشتی هەبوو [ئانكو هەمی تشت ب زانین و ب ئەمرێ مە چێ دبوو].

﴿٨٢﴾ و ژ شەیتانان، مە هندەك بۆ سەرنەرم كربوون، خۆ بۆ نقۆم دكرنە بنێ دەریایان، دا بۆ لۆلۆ و مەرجانان دەربێخن، و ژ بلی ڤی ژی، شۆلەكێ دی ژی بۆ دكر [وەكی ئاڤاكرنا بازێران، و ئاڤاهییێت بلند،

يێت كو مرۆڤ نەشێن پێ ڕابن]، و ئەم بۆ وان پارێزڤان بووين [دا ئەو خرابيێ نەكەن، و ژ ئەمرێ سولەيمانی دەرنەكەڤن].

﴿٨٣﴾ و ئەيیووب وەختێ نەساخ بووی گازی خودايێ خۆ كر، خودێوۆ ب ڕاستی دەردەكێ گران ئەز يێ گرتيم، و تو ژ هەمی دلۆڤانان دلۆڤانتری.

﴿٨٤﴾ ئينا مە دوعايا وی قەبويل كر، و ئەو دەردێ گرتی، مە ژێ دا پاش، و مە كوڕ و كچێت وی، و جارەكا دی تەمەتی وان ژ دلۆڤانييا خۆ دانێ، دا عيبادەتكەر بيرا خۆ بينن، و بێنا خۆ فرەھ بكەن، هەروەكی ئەيیووبی بێنا خۆ فرەهكری.

﴿٨٥﴾ و بەحسێ ئيسماعيل و ئدريس و (ذا الكفل) بكە، كو هەمی ژ دەستەكا سەبركێشان بوون.

﴿٨٦﴾ مە ژی ئەو ئێخستنە د ناڤ دلۆڤانييا خۆدا [د ناڤ پێغەمبەراتييێ يان بەحەشتێدا]، ب ڕاستی ئەو ژ باشان بوون.

﴿٨٧﴾ و بەحسێ خودانێ نەهنگی بكە، وەختێ كەربگرتی دەركەڤتی، و هزركر ئەم ب چو جزايان وی تەنگاڤ ناكەين [ڤێجا ئەو ژ گەمييێ هاتە هاڤێتن، و نەهنگی داعويرا]، ئينا د تاريستاناندا [تارييا شەڤێ، تارييا دەريايێ و تارييا زكێ نەهنگی] هەواركر.. خودێوۆ ب ڕاستی ژ بلی تە چو پەرستی نينن، پاكی و پاقژی [ژ هەمی كێماسييان] هەر بۆ تەيە، ب ڕاستی [ئەز هێژايی ڤی جزاييمە و]، من ستەم ل خۆ كر.

﴿٨٨﴾ ڤێجا مە دوعايا وی قەبويل كر، و مە ئەو ژ كۆڤان و تەنگاڤييێ ڕزگاركر، و هۆسا ئەم خودان باوەران [ژ تەنگاڤيان] ڕزگار دكەين [ئەگەر هەوارا خۆ بگەهيننە مە].

﴿٨٩﴾ و بەحسێ [پێغەمبەرێ مە] زەكەرييای بكە، وەختێ گازی خودايێ خۆ كری، خودێوۆ، من نەهێلە ب تنێ [بێ كوڕ.. كو ئەو كوڕ ببيتە وێرسێ من و جهێ من بگريت، و ئەگەر تو نەدەيە من ژی، ئەز ب خەم ناكەڤم]، ب ڕاستی تو باشترين وێرسی.

﴿٩٠﴾ مە دوعايا وی قەبويل كر و مە يەحيا دايێ، و مە ژنا وی ب بچويك ئێخست [كو بەری هنگی بچويك نەدبوون]، [مە دوعايێت وان پێغەمبەران قەبويلكرن] چونكی ب ڕاستی وان لەز ل خێران دكرن، و ژ ترسا ئيزايا مە، و تەمايی بۆ نيعمەتێت مە دوعا ژ مە دكرن، و وان بەس بۆ مە خۆ دشكاندن، و ل بەر فەرمانا مە د ڕاوەستيايی بوون.

﴿٩١﴾ و بەحسێ مەريەمێ بكە، ئەوا خۆ دەهمەن پاقژ ڕاگرتی و پارستی، و مە فەرمانا جبريلی كر پفكەتە سينگێ وێ [و مە عيسا ئێخستە زكێ وێ]، و مە ئەو و كوڕێ وێ، كرنە نيشانەك [ل سەر دەستهەلاتدارييا خودێ] بۆ هەمی خەلكی.

﴿٩٢﴾ ب ڕاستی ئەڤ دينە، دينێ ئيسلامێ [دينێ تەوحيدێيە، و دينێ هەمی پێغەمبەرانە] دينەكێ ب تنێيە، [ئانكو ئێك دينە و ئەوە يێ هەمی پێغەمبەر پێ هاتين] و ئەز خودايێ هەوەمە، ڤێجا [گەلی موسلمانان] پەرستنا من ب تنێ بكەن.

﴿٩٣﴾ [ئەڤ پێغەمبەرە وەكی خەلەكێت زنجیران ل دویڤ ئێك هاتینە، و هەمی ئێك دین بوون، دینێ وان دینێ تەوحیدێ بوو] و دویكەڤتیییێت وان ل سەر دینێ خۆ ژێك ڤەقەتیان، و بوونە دەستەك دەستەك و ژێك جودا بوون، و هەمی دێ هەر ب بال مەڤە زڤڕن.

﴿٩٤﴾ ڤێجا هەر كەسێ كار و كریارێت باش بكەت و باوەری ژی هەبیت، بزاڤا وی بەرزە نابیت، و ئەم هەمی كار و كریارێت وی بۆ دنڤێسین.

﴿٩٥﴾ و ل خەلكێ وی گوندی ئەوێ مە [ژ بەر خرابییا وان] د هیلاك بری، حەرام بیت ئەو جارەكا دی بزڤڕنە دنیایێ.

﴿٩٦﴾ هەتا وەختێ سكرێ یەئجووج و مەئجووجان ڤەدبیت، و ئەو ژ هەمی جهێت بلند ب لەز دادكەڤن [ئانكو هندی هند گەلەكن، ژ هەمی ڕێكان دئێن، دا خرابییێ بكەن].

﴿٩٧﴾ و وەختێ ڕابوونا پشتی مرنێ نیزێك بوو [چونكی دەركەڤتنا یەئجووج و مەئجووجان ژ نیشانێت قیامەتێنە]، ڤێجا وی وەختی چاڤێت ئەوێت گاوربوویین، ڤەكری و بەق دمینن [و ژ ترساندا ناكەڤنە سەرێك و دبێژن]: وەی ئیزا و نەخۆشی بۆ مە بیت، ب ڕاستی ئەم ژ ڤێ یێت بێ ئاگەھ بوویین [و مە كارێ خۆ بۆ ڤێ نەكربوو]، بەلكی ئەم یێت ستەمكار بوویین.

﴿٩٨﴾ ب ڕاستی هوین و ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، ئاردووك و دارودوییێ جەهنەمێنە، هوین [دگەل وان] دێ چنە تێدا.

﴿٩٩﴾ و ئەگەر ئەڤە (بوتێت هوین دپەرێسن) پەرستیییێت دورست بانە، نەدچۆنە د جەهنەمێدا، و ئەو هەمی ژی تێكدا [بوت و بوتپەرێس] دێ هەروهەر تێدا مینن.

﴿١٠٠﴾ دبیتە نالەنال و خرخرا سینگێ وان د دۆژەهێدا و [ژ بەر دژوارییا ئیزایا دۆژەهێ]، ئەو چو یێ دی نابهیسن.

﴿١٠١﴾ ئەوێت بەری نوكە سۆز و پەیمانا ڕزگاربوونێ، مە ب ڕزقێ وان كری [وەكی عوزەیری و عیسایی و ملیاكەتان]، ئەو ژێ (ژ دۆژەهێ) د دویرن.

﴿١٠٢﴾ وان گول پێژنا دۆژەهێ ژی نابیت [ئانكو دەنگێ ئاگرێ دۆژەهێ ناچیتە گوهێ وان]، و كا دلێ وان د بەحەشتێدا دچیتە چ، دێ هەروهەر بۆ وان هەبیت.

﴿١٠٣﴾ ترسا مەزنا ڕۆژا قیامەتێ وان ب خەم نائێخیت [چونكی ئەو ژێ د ئێمنن و ژ وان ناگریت]، و ملیاكەت [ل بەر دەرگەهێت بەحەشتێ] ب بەر وانڤە دئێن [و دبێژنێ]: ئەڤە ڕۆژا هەوەیە، ئەو ڕۆژە ئەوا ژڤان بۆ هەوە پێ دهاتە دان.

﴿١٠٤﴾ [بەحسێ وێ ڕۆژێ بۆ بكە] ڕۆژا ئەم ئەسمانی وەكی پێچانا تۆمارێ دپێچین، و [پاشی] كا جارا ئێكێ مە ئەو چاوا چێكربوون، وەسا ئەم دێ وان زڤڕینینەڤە [ئانكو كا مە چاوا ئەو ژ زكێت دەیكێت وان، پێخواس و ڕویس و نەسونەتكری دان، ڕۆژا قیامەتێ ژی وەسا ئەم دێ وان زڤڕینینەڤە]، و ئەڤە پەیمانەكە ل سەر مە [دڤێت ب جه بێت]، و ئەم دێ هەر ب جه ئینین.

﴿١٠٥﴾ و ب سويند مە د زەبوورێدا (كتێبا داوود پێغەمبەری) نڤێسی بوو پشتی تەوراتێ، كو ب ڕاستی بەندەیێت من یێت قەنجیكار [مەخسەد پێ ملەتێ پێغەمبەرێ مەیە] دێ بنە وێرسێت ئەردی.
﴿١٠٦﴾ و ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤ سۆرەتە یان ئەڤ قورئانە] بەسی وانە، یێت ب دورستی خودێ دپەرێسن [ئانكو ئەڤ قورئانە بەسی مرۆڤییە، مرۆڤی بگەهینیتە خۆشییا دنیایێ و ئاخرەتێ].
﴿١٠٧﴾ و [هەی موحەممەد] مە تو نەهنارتی، ئەگەر بۆ هندێ نەبیت، بۆ خەلكێ هەمی جیهانان ببییە دلۆڤانی.
﴿١٠٨﴾ بێژە: ب ڕاستی بەس ئەو وەحییا بۆ من هاتی ئەڤەیە، كو خودایێ هەوە، خودایەكێ ب تنێیە، ڤێجا موسلمان ببن.
﴿١٠٩﴾ ڤێجا ئەگەر وان بەرێ خۆ ژ ئیسلامێ وەرگێڕا [و موسلمان نەبوون]، بێژە: من هوین هەمی وەكی ئێك ب ئەمرێ خودێ ئاگەهداركرن، و ئەز نوزانم ئەو ژڤانێ بۆ هەوە هاتییە دان [كو ڕۆژا قیامەتێ و ئیزایا وێیە]، یێ نێزیكە یان یێ دویرە [بەلێ هەر دێ ئێت].
﴿١١٠﴾ و ب ڕاستی خودێ ئاخفتنا ئاشكەرا دزانیت، و یا هوین ڤەدشێرن ژی دزانیت [ئانكو ئەو دژمناتییا هوین ئاشكەرا دكەن بۆ ئیسلامێ و موسلمانان، و ئەو نەڤیان و كەرب و كینا هوین بۆ ئیسلامێ و موسلمانان د سینگێ خۆدا ڤەدشێرن، خودێ پێ ئاگەهدارە، و دێ هەوە ل سەر جزاكەت].
﴿١١١﴾ و ئەز نوزانم، دبیت [گیرۆبوونا جزاكرنا هەوە] جەڕباندن بیت بۆ هەوە [كا هوین دێ چ كەن]، یان ژی دبیت خۆشییەك بیت، هەتا وەختەكێ ئاشكەرا ل دەڤ خودێ هوین تێدا بمینن.
﴿١١٢﴾ [پێغەمبەری] گۆت: خودێوۆ تو حوكمی ب هەقییێ د ناڤبەرا مە و ڤاندا بكە، و خودایێ مە یێ دلۆڤان هاریكارێ مە بیت، ل سەر وان درەوێت هوین د ڕاستا خودێدا دكەن.

سۆرەتا حەج

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٧٨) ئایەتە

﴿١﴾ گەلی مرۆڤان پارێزكارییا خودایێ خۆ بكەن، ب ڕاستی بیڤەلەرزا ڕۆژا قیامەتێ تشتەكێ مەزنە.
﴿٢﴾ ڕۆژا هوین [وێ بیڤەلەرزێ] دبینن، هەمی دایین و ماك، ساڤاشیرێ خۆ، ژ بیر دكەن و دهێلن، و هەمی ئاڤس و گرانە، بەردهاڤێژن، و دێ مرۆڤان بینی سەرخۆشن، و ئەو ب خۆ نە د سەرخۆشن، بەلێ ئیزایا خودایێ تە یا گرانە.
﴿٣﴾ و هندەك مرۆڤ هەنە [وەكی (نضر)ێ كوڕێ (حارث)ی و موشركان] گەنگەشەیێ د دەرهەقێ خودێدا دكەن، بێی كو زانینەك هەبیت [و هزر دكەن خودێ نەشێت جارەكا دی، پشتی مرنێ وان ساخكەتەڤە]، و ب دویڤ هەر شەیتانەكێ خرپایی و خرابیخواز دكەڤن.

﴿٤﴾ ل سەر وی شەیتانی یێ هاتییە نڤێسین، کو ب ڕاستی ئەوێ ب دویڤ وی بکەڤیت و ڕێکا وی بگریت، ئەو دێ وی بەرزە و گومڕا کەت، و بەرێ وی دێ دەتە ئیزایا ئاگری.

﴿٥﴾ گەلی مرۆڤان ئەگەر هوین ژ ڕابوونا پشتی مرنێ ب گۆمان و دودلن [هوین بەرێ خۆ بدەنە چێکرنا خۆ یا جارا ئێکێ]، ب ڕاستی مە هوین [ئانکو بابێ هەوە ئادەم] جارا ئێکێ یێت ژ ئاخێ چێکرین، پاشی ژ چپکەکێ، پاشی ژ خوینپارەی، پاشی ژ گۆشتپارەیەکا بێ کێماسی و تەکووز، و ژ ئێکا نەتەکووز، دا بۆ هەوە دیار بکەین [ئەم خودان شیانین ل سەر هەمی تشتان]، و ئەم وێ د مالبچویکاندا خۆجه دکەین و ڕادگرین، هەتا وەختەکێ دیارکری، یێ مە بڤێت، پاشی دێ هەوە بچویك دەین [پیچ پیچە دێ هەوە مەزن کەین] دا ب دورستی تێ بگەهن و بالغ ببن، و هندەك ژ هەوە [بەری بالغ ببن] دمرن، و هندەك ژ هەوە دمینن هەتا زێدە پیر و بێ چارە دبن، دا چو تشتان پشتی دزانی نەزانیت، و تو ئەردی دبینی هشك و بێ شینکاتییە، گاڤا مە باران ب سەردا ئینا، ئەو ئەردێ هشك ب شینکاتی دهەژیێت و دوەرمیت، و ژ هەمی ڕەنگێت جوان یێت شینکاتی، شین دکەت.

﴿٦﴾ ئەڤە [دانا مرۆڤان، و شینکرنا ئەردێ هشك و ڕویت و ڕەوال، ب هەمی ڕەنگێت شینکاتییێ] دا بزانن، ب ڕاستی هەبوونا خودێ یا بنەجهە [ئانکو چو گۆمان تێدا نینە]، و ئەوە مرییان ساخ دکەت، و بێ گۆمان ئەو ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.

﴿٧﴾ [و دا بزانن] بێ گۆمان ڕۆژا قیامەتێ هەر دێ ئێت، و چو گۆمان و دودلی د هاتنا وێدا نینە، و بێ گۆمان هندی د گۆڕاندا، خودێ دێ وان هەمییان ساخکەت و ڕاکەتەڤە.

﴿٨﴾ و ژ مرۆڤان هندەك یێت هەین بێ زانین و بێ ڕێنیشاندەر، و بێ وەحی و بێ کتێبەکا ڕۆنکەر [هەبیت]، مەدەڕکییێ د دەرهەڤێ خودێدا دکەن.

﴿٩﴾ ئەو ستۆیێ خۆ ژ مەزناتی و ژ ڕوی وەرگێڕان ژ هەڤییێ باددەن، دا مرۆڤان ژ ڕێکا خودێ دویربێخن، ڕسوایی و شەرمزاری د دنیاییێدا بۆ وانە، و ڕۆژا قیامەتێ ژی دێ وان کەینە د ئیزایا دۆژەهێ یا مرۆڤسۆژدا.

﴿١٠﴾ ئەڤ ئیزایە ژ بەر وێیە یا تە ب دەستێت خۆ بەری نوکە کری، و خودێ ب ڕاستی د ڕاستا بەندەیێت خۆدا نەیێ ستەمکارە.

﴿١١﴾ و ژ مرۆڤان هندەك یێت هەین ل هەجەتن [نە د بنەجهن، و ب گۆمانن] د پەرستنا خودێدا، ڤێجا ئەگەر قەنجییەك گەهشتێ، دێ ل سەر دینێ خۆ مینیت، و ئەگەر نەخۆشییەك [هەر نەخۆشییەکا هەبیت بۆ جەڕباندنا وی] گەهشتێ، دێ جارەکا دی زڤڕیتەڤە سەر گاورییێ، [و هۆسا] دنیا و ئاخرەت ژ دەست خۆ کرن، نێ خوسارەتییا بەرچاڤ و ئاشکەرا ئەها ئەڤەیە.

﴿١٢﴾ [ئەڤێ هۆسا زڤڕییە سەر گاورییێ] وی شوینا خودێ دپەرێسیت، یێ کو نە فایدەیی دگەهینیتێ نە ژی زیانێ، ئەها ئەڤەیە بەرزەبوون و گومڕایییا کویر و دویر.

﴿١٣﴾ ئەڤە وی دپەرێسیت یێ کو زیانا وی [د دنیایێ و ئاخرەتێدا] ژ مفایێ وی [یێ ئەو بۆ ددانن] نێزیکتر، ئەو چ پیسە پشتەڤانە، و چ پیسە هەڤالە [بۆ خۆ گرتی].
﴿١٤﴾ ب ڕاستی خودێ دێ وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و قەنج کرین، بەتە وان بەحەشتان ئەوێت ڕوبار د ناڤدا دئێن و دچن، ب ڕاستی خودێ وێ دکەت یا وی بڤێت.
﴿١٥﴾ هەر کەسێ هزر بکەت، خودێ هاریکارییا پێغەمبەرێ خۆ د دنیایێ و ئاخرەتێدا ناکەت و وی ب سەر نائێخیت، بلا [ژ کەربێت خۆدا] وەریسەکی بێخیتە بانی و ستۆیێ خۆ تێ دانیت و خۆ بخەندقینیت، و بلا بەرێ خۆ بدەتێ کا ئەڤا وی کری، سەرکەڤتنا خودێ بۆ پێغەمبەری، ئەوا [گاور] بۆ کەربگرتی بوویی، دێ بەت.
﴿١٦﴾ و هۆسا مە قورئان ئینا خوار، و قورئان هەمی نیشان و ئایەتێت ئاشکەراکەر، و ب ڕاستی خودێ وی ڕاستەڕێ دکەت، یێ وی بڤێت.
﴿١٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت موسلمان بوویین [و باوەری ب موحەممەدی ئینایین]، و ئەوێت بوویینە جوهی [دویکەڤتییێت مووسایی] و سابئین [جوینەکە ژ جوهی و فەلەیان ڤەبوویینە، ستێران دپەرێسن، و هندەك دبێژن ملیاکەتان دپەرێسن] و فەلە و ئاگرپەرێس، و ئەوێت هەڤپشك بۆ خودێ دانایین [کو عەرەبێت بوتپەرێس بوون]، خودێ ڕۆژا قیامەتێ دێ حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت و وان ژێکڤەکەت، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ شیاندارە.
﴿١٨﴾ ئەرێ ما تو نابینی، هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، و ڕۆژ و هەیف و ستێر و چیا و دار و جانەوەر، و گەلەك ژ مرۆڤان ژی بۆ خودێ دچنە سوجدەیێ و بن ئەمری وینە، و گەلەك ژ وان ژی هێژایی ئیزایێ دبن [ئەوێت خۆ مەزن دبینن و گوهدارییا خودێ نەکەن]، و هەر کەسێ خودێ وی [ب گاورییێ و نەخۆشییێ] ڕسوا و ڕەزیل بکەت، ڤێجا وی کەس نینە وی ب قەدر بێخیت [و کەیفخۆش بکەت، و ئیزایا خودێ ل سەر ڕاکەت]، ب ڕاستی خودێ چ بڤێت وێ دکەت.
﴿١٩﴾ ئەڤە دو جوینێت هەڤڕکن [جوینا موسلمانان و جوینا گاوران] د ڕاستا خودایێ خۆدا ب هەڤڕك چۆینە، ڤێجا ئەوێت گاوربوویین [جوینا گاوران]، دێ جلك ژ ئاگری بۆ وان ئێنە کەرکرن، و ئاڤا زێدە کەلیایی دێ ب سەر سەرێ واندا ئێتە ڕێتن.
﴿٢٠﴾ تشتێ د زکێ واندا هەی [ژ ڕویڤیك و بەزی] و پیستێ وان، دێ حەلینیت.
﴿٢١﴾ و گورزێت ئاسنی ل وان دئێنە دان [ملیاکەتێت زێرەڤان د دۆژەهێدا ل سەرێت وان ددەن، ئەگەر ڤیان ژ دۆژەهێ دەرکەڤن].
﴿٢٢﴾ و هەر وەختێ وان ڤیا ژ ئاگری دەرکەڤن، ژ بەر وێ هنافسۆتنا ژ ئاگری دگەهیتە وان، جارەکا دی دێ بۆ ناڤ ئێنە ڤەگێڕان، و تامکەنە ئیزایا دۆژەهێ [و ملیاکەت دێ بێژنە وان: دێ تامکەنە ئیزایا دۆژەهێ یا مرۆڤسۆژ].

﴿٢٣﴾ ب ڕاستی خودێ، ئەوێت باوەری ئینایین [جوینا موسلمانان] و کار و کریارێت ڕاست و قەنج کرین، دێ وان بەتە وان بەحەشتان، ئەوێت ڕویبار د بنڕا دئێن و دچن، و تێدا دئێنە خەملاندن، ب بازنێت زێری، و ب لۆلۆ و مرارییان، و جلکێ وان تێدا ئارمویشە.
﴿٢٤﴾ ئەڤ جوینە [جوینا موسلمانان د ژیانا دنیایێدا] بۆ ئاخفتنا پاقژ و بژوین [کو ئەو ژی پەیڤا ئێکتایییێیە (لا إله إلا الله)] هاتنە ڕاستەرێکرن، و بۆ ڕێکا خودێ [کو ئیسلامە] ڕاستەرێ بوون.
﴿٢٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربوویین، و ڕێکا خودێ و مزگەفتا کەعبەیێ ل خەلکی دگرن، و خەلکی ژێ ددەنە پاش، ئەو مزگەفتا مە بۆ هەمی خەلکی وەکی ئێك دانایی [بێ فەرق و جودایی]، چ یێ وێرێ بیت [ئانکو ئاکنجییێ مەکەهێ بیت]، یان ژی ژ دەرڤە هاتبیت [هەقێ هەمییان وەکی ئێکە، تێدا نڤێژان بکەن، و تەوافا وێ بکەن]، و هەر کەسێ بڤێت و بکەتە د دلێ خۆدا، د مزگەفتا کەعبەیێدا گونەهەکێ بکەت، و ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤیت، ئەم دێ ئیزایەکا دژوار دەینێ.
﴿٢٦﴾ و بێژە وان: دەمێ مە جهێ کەعبەیێ بۆ ئیبراهیمی دیارکری، و کرییە جهێ لێزڤڕینێ و پەرستنێ، و مە گۆتێ چو تشتان بۆ من نەکە هەڤال و هەڤپشك، و مالا من [کو کەعبەیە] بۆ تەوافکەر و ئاکنجی و داچەمیایی و سوجدەکەران [نڤێژکەران] پاقژ بکە.
﴿٢٧﴾ و گازی مرۆڤان بکە بۆ حەجێ، ڤێجا پەیادە و سویاری حێشترێت لاواز و وەستیایی، ژ هەمی ڕەخ و ڕوی و کنارێت دنیایێ، دێ قەست کەنێ.
﴿٢٨﴾ دا بۆ خۆ مفایان [یێت دینی و دنیایێ] ببینن، و زکرێ خودێ ل سەر ڤەکوشتنا قوربانان، ژ پەزی و چێلان و حێشتران، بکەن [ئانکو ناڤێ خودێ بینن]، د هندەك ڕۆژێت ئاشکەرادا [کو ڕۆژا قوربانییە و هەرسێ ڕۆژێت د دویڤڕا] ل سەر وی ڕزقێ خودێ داییە وان ژ گیاندارێت ڕاگرتنێ یێت گیاخۆر [وەکی کەوالی و حێشتران و چێلان]، ڤێجا هوین ژێ [ژ قوربانان] بخۆن، و ژێ بدەنە ژارێ دەست تەنگ.
﴿٢٩﴾ پاشی [پشتی ڤەکوشتنا قوربانی، و ڕەجما ئێکێ] بلا قرێژا خۆ ڕاکەن و باڤێژن [ئەڤا ژ بەر ئیحرامان نەدشیان ژ خۆ ڤەکەن، ڤێجا بلا سەرێ خۆ کورت بکەن یان بتراشن، و موییێت دی ژێڤەکەن، و نینۆکان بتراشن]، و بلا قوربانێت ئێخستینە سەر خۆ، بدەن، و بلا تەوافا مالا پیرۆز بکەن [ئانکو بلا تەوافا (افاضة)یێ بکەن].
﴿٣٠﴾ کاروبارێت حەجێ ئەڤەنە ئەوێت مە ئەمر پێ کرین، و هەر کەسێ ئەو تشتێ خودێ ئەمر پێ کری بکەت، و ئەوێ حەرامکری نەدەنە سەر و مەزن بدانیت، و ڕێزێ لێ بگریت، نێ ئەڤە ل دەڤ خودایێ وی بۆ چێترە، [گەلی مرۆڤان] هەمی تەرش [ژ پەزی و حێشتران و چێلان] بۆ هەوە هاتە حەلالکرن و دورستکرن، ژ بلی وان، ئەوێت حەرامییا وان، بۆ هەوە د ئایەتا حەرامکرنێدا هاتبنە خواندن [بزڤڕنە ئایەتا (٣) ژ سۆرەتا مائیدە]، ڤێجا خۆ ژ پیسییێ [ئانکو بوتان] بپارێزن، و خۆ ژ گۆتنا پویچ و درەوێ و شەهدەزۆرییێ بپارێزن، و خۆ ژێ دویر بێخن.

﴿٣١﴾ بەرێ خۆ ژ هەمی دینێت پویچ وەرگێڕن، و بەرێ خۆ بدەنە دینێ ڕاست و دورست، و هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکەن، ب ڕاستی هەر کەسێ هەڤپشکان بۆ خودێ چێ کەت، هەروەکی ژ بلندایییێ ژۆردا کەتی [ئانکو ژ بلندایییا ئیمانێ ژۆردا کەتییە نزماتییا گاوریێ]، ڤێجا بالندەیەك هێژ ل هەوا خۆ لێ بدەت، یان ژی با وی باڤێژیتە جهەکێ دویر و کویر.
﴿٣٢﴾ ئەڤ ئەمرە خودێ بۆ هەوە ئاشکەراکر و هەر کەسێ ئەمرێت خودێ [رێ و نیشانێت دینێ وی ژ وان، قوربان و ڕێ و نیشانێت حەجێ] مەزن بدانیت، وەکی ئەمر پێ هاتی، ب جه بکەت، ب ڕاستی ئەڤە [ئانکو مەزن وەرگرتنا ئەمرێت خودێ یان قوربانی] نیشانا ترسیانا دلانە ژ خودێ.
﴿٣٣﴾ و فایدە و مفا بۆ هەوە، د وان قوربانان‌دا، یێت هەین [سویاربوونا وان و شیر و موی و هرییا وان] هەتا وەختەکێ دیارکری [ئانکو هەتا ڕۆژا قوربانی ب خۆ]، پاشی جهێ ڤەکوشتنا وان مالا پیرۆزە.
﴿٣٤﴾ و بۆ هەر ملەتەکی، مە قوربانگەهەك [جهێ سەرژێکرنا قوربانان] یا دانایی، دا ناڤێ خودێ ل سەر وان قوربانان، ژ تەرشێت مە ب ڕزقێ وان کرین، بینن، ڤێجا خودایێ هەوە [ئەوێ هەمی دینێت ئەسمانی ئینایینە خوارێ] ئێك خودایە، ڤێجا خۆ هەلپەسێرنە وی ب تنێ، و مزگینییێ بدە وان ئەوێت خۆ بۆ خودێ دشکێنن، و بەردەوام بەرئەمری وی بن.
﴿٣٥﴾ ئەوێت گاڤا ناڤێ خودێ دئێتە ئینان، دلێ وان ژ ترساندا دلەرزیت، و گاڤا نەخۆشییەك گەهشتە وان، سەبرێ خۆ ل سەر دکێشن، و بەردەوام نڤێژان ب ڕەنگێ پێدڤی دکەن، و ژ تشتێ مە ب ڕزقێ وان کری، دکەنە خێر.
﴿٣٦﴾ و مە چێل و حێشتر یێت دایین و دورستکرین، بۆ هەوە ببنە قوربان، و بۆ هەوە هندەك مفایێت دی ژی یێت تێدا هەین [وەکی سویاربوون و شیری و... هتد]، ڤێجا گاڤا هەوە دەست و پییێت وان ب ڕێز گرێدان [ئانکو هەوە ڤەکوشتن]، ناڤێ خودێ ل سەر بینن، و وەختێ دکەڤنە سەر تەنشتا خۆ [پشتی دئێنە ڤەکوشتن] ژێ بخۆن، و ژێ بدەنە هەژارێ ڕازی ب ڕزقێ خۆ [ل مالا خۆ]، و یێ خۆ نیشا هەوە ددەت، دا هوین ژێ بدەنێ بێی ژ هەوە بخوازیت، و هۆسا ئەڤە [جانەوەرێت مەزن] مە بۆ هەوە یێت سەرنەرم کرین، دا هوین سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن.
﴿٣٧﴾ د بنیڕا نە گۆشتێ وان [قوربانان] و نە خوینا وان ناگەهیتە خودێ، بەلێ ترسیان و گوهدارییا هەوە بۆ خودێ، دێ گەهیتێ، و هۆسا مە بۆ هەوە یێت سەرنەرم کرین، دا هوین خودێ مەزن بنیاسن [ئانکو بێژن (الله أكبر)]، چونکی وی هوین یێت ڕاستەڕێکرینە ئەحکامێت دینێ خۆ، و مزگینییێ بدە شۆل بنەجهان.
﴿٣٨﴾ ب ڕاستی خودێ زێدە زێدە بەرەڤانییێ ژ وان دکەت، ئەوێت باوەری ئینایین، ب ڕاستی خودێ حەژ هەمی خائین [ئەوێت خیانەتێ د ئەمانەتێ خودێدا دکەن] و نیعمەت ژ بیرکەران ناکەت.
﴿٣٩﴾ دەستویرییا شەڕی بۆ وان هاتەدان ئەوێت شەڕێ وان دئێتەکرن، ژ بەر وێ ستەما ل وان هاتییە کرن، ب ڕاستی خودێ ل سەر هاریکرن و پشتەڤانییا وان، خودان شیانە.

﴿٤٠﴾ ئەوێت ژ نەهەقی ژ مالێت وان هاتینە دەرئێخستن [گونەها وان بەس ئەو بوو] دگۆتن: خودانێ مە خودێیە، و ئەگەر خودێ هندەك مرۆڤ ب هندەكان نەدابانە پاش، گەلەك سەومەعە و دێر و كنیشتە و مزگەفت، ئەوێت گەلەك ناڤێ خودێ تێدا دئێنە گۆتن، دا ئێنە هەڕافتن (كاڤلكرن)، و ب ڕاستی خودێ دێ وی ب سەرئێخیت و هاریكارییا وی دێ كەت، ئەوێ دینێ خودێ ب سەربێخیت و هاری دینێ وی بكەت، ب ڕاستی خودێ یێ ب هێز و دەستهەلاتدارە.

﴿٤١﴾ [ئەوێت ژ مالێت خۆ هاتینە دەرئێخستن و مشەخت بوویین، یان ژی ئەوێت دینێ خودێ ب سەر دئێخن] ئەون ئەوێت گاڤا مە جهێ وان د ئەردیدا كر و ب هێز ئێخستن، دێ نڤێژان كەن، و زەكاتێ دەن و ئەمری ب قەنجییێ كەن و نەهییا خرابییێ كەن، و ب ڕاستی دویماهییا هەمی تشتان ب دەستێ خودێیە [ئانكو دینێ خۆ هەر دێ ب سەرئێخیت].

﴿٤٢﴾ و [هەی موحەممەد] ئەگەر [قورەیشی] تە درەوین بدانن [ئەڤە نەتشتەكێ نوییە]، ب ڕاستی بەری وان، ملەتێ نووح و عاد و (ثمود) ژی، پێغەمبەرێت خۆ درەوین یێت دانایین.

﴿٤٣﴾ هەروەسا ملەتێ ئیبراهیم پێغەمبەر و ملەتێ (لوط) پێغەمبەر ژی...

﴿٤٤﴾ و هەروەسا خەلكێ مەدیەنێ ژی [ملەتێ شوعەیب پێغەمبەری ژی، پێغەمبەرێ خۆ شوعەیب درەوین دانان]، و مووسا ژی [ژ بەرێ فیرعەونییانڤە] درەوین هاتە دانان، ڤێجا مە دەرفەت و مۆلەت دا گاوران [و مە تۆلڤەكرن ل وان گیرۆكر]، پاشی مە ئەو ب ئیزایێ هنگاڤتن، ڤێجا بەرێ خۆ بدەیێ، كا نەڕازیبوونا من و گوهۆڕینا من ل سەر وان، یا چاوا بوو.

﴿٤٥﴾ ڤێجا گەلەك گوند، مە یێت د هیلاك برین، و ئەو یێت ستەمكار بوون، ڤێجا خانییێت وان كاڤلن و دیوار ب سەرێكدا هاتینە، و بیر بێ خودانن، و قەسرێت ب گێچێ ئاڤاكری، ڤالا مایینە.

﴿٤٦﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەڕیاینە [ببینن كا مە چەند ملەت بەری وان بەرئاتاف كرینە، و كاڤلێت وان پێش چاڤن]، دا بۆ خۆ پێڤەبچن، و دل هەبن ئاقلەكی بۆ خۆ پێ بگرن، و گوه هەبن شیرەتان گولێ ببن، نێ نە چاڤێت وان د كۆرەنە [كو هەقییێ نەبینن]، بەلێ دلێت وان ئەوێت د سینگێ واندا د كۆرەنە.

﴿٤٧﴾ [هەی موحەممەد] ئەو لەزا هاتنا ئیزایێ ژ تە دكەن [و دبێژنە تە: ئەگەر تو ڕاست دبێژی، بلا ڤێ گاڤێ ئەو ئیزایا تو مە پێ دترسینی، ب سەرێ مە بێت]، و خودێ ب ڕاستی پەیمانا دایی و لێڤەنابیت، [هنگی ئیزا دێ ئێت، دەمێ وی دەستنیشانكری، و لەزا وان چو كارلێكرنا خۆ د حوكمێ خودێدا نینە]، و ب ڕاستی هزار سالێت هەوە، ڕۆژەكە ل دەڤ خودێ [ئانكو خودایێ تە زێدە یێ حەلیمە، لەزێ ل جزادانێ ناكەت].

﴿٤٨﴾ و مە دەرفەت و مۆلەت دا چەند گوندان، و ئەو یێت ستەمكار بوون [وەكی هەوە]، پاشی مە ئەو ب ئیزایێ د هیلاك برن، و هەمی هەر ب بال مەڤە دێ زڤڕنەڤە.

﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: گەلی مرۆڤان ئەز بەس ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکەرامە بۆ هەوە [و من دەست د ئینانا ئیزاییێدا نینە].
﴿٥٠﴾ ڤێجا ئەوێت باوەری ئینایین، و کار و کریارێت ڕاست و قەنج کرین، بۆ وان لێنەگرتن [گونەھ ژێبرن]، و ڕزقەکێ باش یێ هەی.
﴿٥١﴾ و ئەوێت بەرگەڕیان د ڕاستا قورئانا مەدا کرین، دا بەتال بکەن، وخەلکی ژ باوەری پێ ئینانێ گران دکەن ئەو دۆژەهینە.
﴿٥٢﴾ و مە چو پێغەمبەر بەری تە نەهنارتینە، ئەگەر وەختێ ئەو [وەحییا بۆ هاتی] دخوینیت، شەیتانی هندەك وەسواس نەهاڤێتبیتە د ناڤدا، بەلێ خودێ ئەوا شەیتانی هاڤێتییە د ناڤدا [ژ وەسواسێ] ڕادکەت و پویچ دکەت، پاشی ئایەتێت خۆ د دلێ پێغەمبەراندا موکوم و بنەجھ دکەت، و خودێ زێدە زانا و کاربنەجهە.
﴿٥٣﴾ خودێ ڤێ ڕێ ددەتە شەیتانی، دا ئەو وەسواسا شەیتان چێ دکەت، بۆ ئەوێت شك و دوڕوییاتی د دلێ واندا هەی، و ئەوێت دلێت وان ڕەق [کو ئیمان نەچیتە تێدا، ژ بەر شرکا وان] ببیتە بەلا و جەڕباندن، و ب ڕاستی ستەمکار [موشرك و دوڕوی] یێت د ڕکۆیییەکا دویری هەقییێدا.
﴿٥٤﴾ و دا ئەوێت زانین بۆ هاتییە دان [ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەری هەی، و جودایییێ د ناڤبەرا هەقی و نەهەقییێدا دکەن] بزانن، ب ڕاستی ئەڤ قورئانە وەحییا دورستە ژ خودایێ تە، دا باوەرییێ پێ بینن، و دلێ وان بەرانبەر تەنا ببیت و بۆ مە ڤەببیت، ب ڕاستی خودێ بەرێ وان ئەوێت باوەری ئینایین، ددەتە ڕێکا ڕاست.
﴿٥٥﴾ و ئەوێت گاوربوویین، بەردەوام دێ میننە د دودلییێدا، د ڕاستا قورئانێدا، هەتا ژ نشکەکێڤە قیامەت ل وان ڕادبیت، یان ژی ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ ب خۆ، بۆ وان بێت.
﴿٥٦﴾ وێ ڕۆژێ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] ملك و دەستهەلات بەس بۆ خودێیە، خودێ دێ حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت، ڤێجا ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، دێ د بەحەشتێت خۆشدا بن.
﴿٥٧﴾ و ئەوێت گاوربوویین و نیشان و ئایەتێت مە درەو و دانایین، ئەها ئەڤان، دێ ئیزایەکا ڕسواکەر و شەرمزارکەر بۆ هەبیت.
﴿٥٨﴾ و ئەوێت د ڕێکا خودێدا مشەخت بوویین [مەخسەد پێ ئەوێت ژ مەکەهێ مشەخت بوویینە مەدینەیێ]، پاشی هاتینە کوشتن [شەهید بوویین]، یان ژی د مشەختبوونا خۆدا مرین، بێ گۆمان خودێ دێ ڕزقەکێ باش دەتە وان، ب ڕاستی خودێ چێترین ڕزقدارە.
﴿٥٩﴾ خودێ دێ وان بەتە جهەکی [کو بەحەشتە]، ئەو پێ ڕازی ببن، و ب ڕاستی خودێ یێ زێدە زانا و حەلیمە [ئانکو لەزێ ل ئیزادانێ ناکەت].

﴿٦٠﴾ [برِيارا مه دايى، ئەڤەيە] هەر كەسێ ستەم لێ هاتبيتەكرن، و ئەو تەمەتى ستەما لێ هاتييە كرن، تۆلا خۆ ڤەكەت، پاشى [جارەكا دى] ستەم لێ بێتەكرن، ب ڕاستى خودێ دێ هاريكارييا وى كەت، و ب ڕاستى خودێ لێبۆر و لێنەگرە [گونەهـ ژێبەرە].

﴿٦١﴾ ئەڤە [ئانكو ئەڤ هاريكاريە] ژ بەر هندێيە خودێ [يێ خودان شيانە] شەڤێ دكەتە د ڕۆژێدا [ڤێجا ڕۆژێ درێژ دكەت]، و ڕۆژێ دكەتە د شەڤێدا [ڤێجا شەڤێ درێژ دكەت]، و ب ڕاستى خودێ گوهدێر و بينەرە.

﴿٦٢﴾ چێكرنا شەڤ و ڕۆژان هۆسا، دا بزانن خودێ يێ هەقە، و چو پەرستييێت ڕاست و دورست، ژ بلى وى نينن، و دا بزانن ئەوێت ئەو شوينا خودێ دپەرێسن يێت پويچن، و ب ڕاستى خودێ يێ بلند و مەزنە.

﴿٦٣﴾ ئەرێ ما تو نابينى، كو ب ڕاستى خودێ ئاڤێ ژ ئەسمانى دئينيتە خوارێ، ڤێجا ئەرد پێ كەسك دبيت، ب ڕاستى خودێ زێدە هويربين و شارەزايە.

﴿٦٤﴾ هندى د ئەرد و ئەسماناندا هەى يێ وييە، و ب ڕاستى خودێيە يێ زەنگين، و هێژايى سوپاسييێ.

﴿٦٥﴾ ئەرێ ما تو نابينى، كو ب ڕاستى خودێ، تشتێ د ئەرديدا هەى، يێ بۆ هەوە سەرنەرم كرى [وەكى جانەوەر و دار و ڕويباران، و... هتد، و هەمى يێت ئێخستينە د خێرا هەوەدا]، و گەمى بۆ هەوە يێت سەرنەرم كرين ب ئەمرێ خودێ د دەرياياندا دچن، و ئەسمانى ڕادگريت، دا نەكەڤيتە سەر ئەردى، ب دەستويرييا وى نەبيت [كو ئەو ژى ڕۆژا قيامەتێيە]، ب ڕاستى خودێ بۆ مرۆڤان ب ڕەحم و دلۆڤانە.

﴿٦٦﴾ و ئەو ئەوە يێ هوين دايين، پاشى دێ هەوە مرينيت، پاشى دێ هەوە ساخكەتەڤە، ب ڕاستى مرۆڤ زێدە يێ چاڤنق و نيعمەت ژ بيركەرە.

﴿٦٧﴾ و بۆ هەر ملەتەكى [مەخسەد بۆ خەلكێ هەر دينەكى] مە بەرنامە و ڕێكەك يا دانايى، ئەو ل سەر دچن و عيبادەتێ خۆ دكەن، ڤێجا گوهێ خۆ نەدەنە مەدەڕكى و هەڤڕكييا وان، و بلا چو كارلێكرنێ ل تە نەكەن، و گازى مرۆڤان بكە بۆ پەرستنا خودايێ خۆ، ب ڕاستى تو يێ ل سەر ڕێكا ڕاستا بێ خوارى [كو ئيسلامە].

﴿٦٨﴾ و ئەگەر ئەو [پشتى هەقى بۆ وان ئاشكەرا بووى] جرەبڕێ د گەل تە بكەن، بێژە: تشتێ هوين دكەن خودێ چێتر دزانيت [ئانكو جرەبڕێ د گەل وان نەكە، و بێژە وان خودێ كريارێت هەوە چێتر دزانيت، و چێتر دزانيت كا هوين هێژايى چ جزايينە].

﴿٦٩﴾ ڕۆژا قيامەتێ خودێ دێ حوكمى د ناڤبەرا هەوەدا كەت، ل سەر وى تشتێ هوين [موسلمان و گاوران] تێدا ژێك جودا.

﴿٧٠﴾ ئەرێ ما تو نوزانى، كو ب ڕاستى هندى د ئەرد و ئەسماناندا هەى خودێ ژێ ب ئاگەهە؟ ب ڕاستى هەمى [هەمى زانينا ل دۆر ئەرد و ئەسمانان، و كا چ تێدا هەيە] ل دەڤ وى يا نڤێسييە، و ئەڤە ل دەڤ وى يا ب ساناهييە.

﴿٧١﴾ و ئەو وان شوینا خودێ دپەرێسن، ئەوێت چو بەلگە و نیشان وان پێ نەیی، و ستەمکاران چو هاریکار و پشتەڤان نینن.
﴿٧٢﴾ و گاڤا ئایەتێت مە یێت ڕۆن و ئاشکەرا ل سەر وان هاتنە خواندن، تو دێ نەڕازیبوونێ د سەروچاڤێت وانڕا بینی [هندی کەربگرتی دبن ژێ]، ئەوێت پشتا خۆ دایینە باوەرییێ، نێزیکە خۆ د وان وەرکەن ئەوێت ئایەتێت مە بۆ وان دخوینن، بێژە: ئەرێ ئەز بۆ هەوە یا ژ ڤێ خرابتر و گرانتر بێژم؟ ئیزایا ئاگریە، خودێ پەیمانا پێ داییە وان ئەوێت گاوربووین، و ئەو پیسە دویماهیکە.
﴿٧٣﴾ گەلی مرۆڤان نموونەیەك هاتە دیارکرن، ڤێجا گوهێ خۆ بدەنێ، ب ڕاستی ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، نەشێن مێشەکێ چێ بکەن (بدەن)، خۆ ئەگەر هەمی پێکڤە [بۆ چێکرنا مێشێ] کۆم ببن ژی، و ئەگەر مێش تشتەکی ژ وان ڕاکەت، ئەو نەشێن ژێ بستینن، داخوازکەر [کو بوتە، ئەوێ دخوازیت تشتێ مێشێ ل سەر ڕاکری بێتە زڤڕاندن] و داخوازکری [کو مێشە، داخوازکرییە ژ بەرێ بوتیڤە کو تشتێ وێ بری بزڤڕینیتەڤە]، هەردو ژی [ئانکو مێش و بوت] لاوازن و بێ هێزن.
﴿٧٤﴾ [ب ڕاستی وەختێ ئەو ڤان بوتێت لاواز و بێ هێز دپەرێسن] وان ب ڕەنگەکێ پێدڤی قەدرێ خودێ نەگرتییە [و ب دورستی نەنیاسییە]، ب ڕاستی خودێ هێزدار و سەردەستە.
﴿٧٥﴾ ب ڕاستی خودێ ژ ملیاکەتان و ژ مرۆڤان ژی، هنارتییان هەلدبژێریت، و بێ گۆمان خودێ گوهدێر و بینەرە.
﴿٧٦﴾ خودێ ژ کار و کریارێت وان کرین و یێت دێ کەن، ب ئاگەهە، و هەمی کاروبار دێ ب بال خودێڤە زڤڕن.
﴿٧٧﴾ هەی ئەو کەسێت هەوە باوەری ئینایین، داچەمیێن و هەڕنە سوجدەیێ [ئانکو نڤێژان ب ڕەنگێ پێدڤی بکەن]، و خودایێ خۆ بپەرێسن، و باشییێ بکەن، دا هوین سەرفەراز ببن.
﴿٧٨﴾ و جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن، جیهادەکا دورست بۆ خودێ کو هوین ژ لۆمەیا کەسێ نەترسن، و شیانێت خۆ هەمییان تێدا بمەزێخن. وی هوین [گەلی موسلمانان، بۆ دینێ خۆ] یێت هەلبژارتین، و چو بەرتەنگی و گرانی [یا زێدەی شیانا هەوە] نەکرییە د دینیدا، دینێ هەوە یێ بەرفرەهکری، بەرفرەهییا دینێ بابێ هەوە ئیبراهیمی، و خودێ بەری قورئانێ بینیتە خوارێ د کتێبێت بەرێدا، هوین ب ناڤێ موسلمان ب ناڤ کرینە، و د ڤێ قورئانێدا ژی، مە هوین ب عەینی ناڤی ب ناڤ کرینە، دا پێغەمبەر ل سەر هەوە ببیتە شاهد [کو پەیاما خودێ گەهاندە هەوە]، و دا هوین ژی ل سەر خەلکی [ڕۆژا قیامەتێ] ببنە شاهد، ڤێجا نڤێژێت خۆ ب ڕەنگێ پێدڤی و بەردەوام بکەن، و زەکاتا مالێ خۆ بدەن، و خۆ ب ڕێکا خودێ یا ڕاستڤە بگرن، ئەو (خودێ) پشتەڤان و هاریکارێ هەوەیە، و ئەو چەند پشتەڤان و هاریکارەکێ باشە.

سۆرەتا موئمینوون

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١١٨) ئایەتە

﴿١﴾ ب ڕاستی خودان باوەر سەرفەراز بوون.

﴿٢﴾ ئەو [خودان باوەر]ێت خۆشکێن، و ب ترس د نڤێژێت خۆدا.

﴿٣﴾ و ئەوێت [هەمی دەمان] پشتا وان ل گۆتن و کریارێت پویچ [و خۆ ژێ ددەنە پاش].

﴿٤﴾ و ئەوێت دلێ خۆ ژ شرك و گونەهان پاقژ دکەن [زەکات ل ڤێرێ باراپتر پاقژیيا دەروونییە، چونکی ئەڤ ئایەتە ل مەکەهێ هاتییە خوار، و زەکات ل مەدینەیێ هاتییە فەرزکرن، و هندەك زانا دبێژن مەخسەد هەر زەکاتا مالییە].

﴿٥﴾ و ئەوێت دەهمەن پاقژ و نامویس پارێز.

﴿٦﴾ بۆ هەڤسەرێت خۆ نەبن، یان جاریێت خۆ، و د ڤێدا ل وان نائێتە گرتن.

﴿٧﴾ و هەر کەسێ د سەر ڤانڕا دەرباز ببیت [ئانکو ژ هەڤسەر و جارییا خۆ زێدەتر بچیت، ئەو زۆردار و ستەمکارە]، ب ڕاستی ئەڤە ئەون یێت ژ تخوییێ خودێ دەرکەڤتین.

﴿٨﴾ و ئەوێت ئەمانەتی و سۆز و پەیمانا خۆ دپارێزن.

﴿٩﴾ و ئەوێت ل نڤێژێت خۆ هشیار [ب ڕەنگێ پێدڤی و ل وەخت و ب ترس و بەردەوام دکەن].

﴿١٠﴾ ئەڤەنە (خودانێت ڤان سالۆخەتان) وێرس.

﴿١١﴾ ئەوێت ب وێرسی بەحەشت دگەهیتێ و ئەو دێ هەر تێدا مینن.

﴿١٢﴾ و ب سویند مە مرۆڤ ژ هێڤێنێ هەڕییێ چێکرییە.

﴿١٣﴾ پاشی مە ئەو کرە چپکەك، و خۆجه کر د مالبچویکیدا.

﴿١٤﴾ پاشی مە ئەو چپکە کرە خوینپارە (خوینەکا قەڕسی و پێکڤە)، پاشی مە ئەو خوینپارە کرە گۆشتپارە، پاشی مە ژ گۆشتپارەی هەستی دا، و مە هەستی ب گۆشتی کراسکر و نخافت، پاشی [پشتی ڤان قویناخان، مە ڕوح دایێ]، و کرە چێکرییەکێ دی، و پاکی و بلندی بۆ باشترین و چێترین چێکەر.

﴿١٥﴾ پاشی [پشتی ڤێ چێکرنێ] ب ڕاستی هوین دێ مرن.

﴿١٦﴾ پاشی [پشتی مرنا هەوە ژی] ب ڕاستی ڕۆژا قیامەتێ، هوین دێ ساخ بنەڤە.

﴿١٧﴾ ب سویند مە حەفت ئەسمان یێت د سەر هەوەڕا چێکرین، و ئەم ژ چێکرنا وان نە د بێ ئاگەهین [پشتی چێکرنێ ئەم چاڤدێرییێ ژی لێ دکەین].

﴿١٨﴾ و مە ئاڤەك ب پیڤان ژ عەوران ئینایییە خوارێ [ئانکو ل دویف هەوجەیییێ، نە هند گەلەك بیت ئەردی هەمییێ بن ئاڤ بکەت و بغەرقینیت، و نە هند کێم بیت یێت ل سەر ئەردی تێنی بمینن، و داروبار نەمینن]، ڤێجا مە ئەو باران [بۆ هەوە] د ئەردیدا هێلا و ڕاگرت [د کانی و ڕوبیاراندا و... هتد]، و [کا مە چاوا شیا وێ ئاڤێ بینین] ئەم وەسا دشێین وێ ئاڤێ ببەین ژی.

﴿١٩﴾ ڤێجا مە بۆ هەوە جنیکێت دارقەسپان و ڕەزێت تری پێ چێکرن، و بۆ هەوە د وان جنیکاندا ژ بلی قەسپان و تری، گەلەك ڕەنگێت دی یێت فێقی یێت هەین و ژ وی فێقی هوین [هەمی سالوەختان] دخۆن.
﴿٢٠﴾ و مە [ب وێ ئاڤێ] دارەك دا، ل چیایێ (طور سیناء) شین دبیت [كو زەیتوونە]، و فێقییێ وێ دبیتە ڕوین و پێخوارن بۆ یێ بڤێت بخۆت.
﴿٢١﴾ و ب ڕاستی چام و عیبرەت بۆ هەوە یێت د چێلان و حێشتران و پەزیدا [كو هوین پێ بگەهنە مەزناتییا خودێ، ئەگەر هوین هزرا خۆ تێدا بكەن]، ئەم شیرێ وان ددەینە هەوە و گەلەك مفاییێت دی ژی بۆ هەوە یێت تێدا هەین، و هوین گۆشتێ وان ژی دخۆن.
﴿٢٢﴾ و هوین سویاری وان و گەمییان دبن و ل سەر دئێنە هەلگرتن [و د ئاڤ و دێمیدا دئێنە ڤەگوهازتن].
﴿٢٣﴾ و ب سویند مە نووح [ب پێغەمبەراتی] بۆ ملەتێ وی هنارت، گۆت: ملەتێ من.. خودێ ب تنێ بپەرێسن، هەوە چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ بلی وی نینن، ئەرێ ما هوین ژ ئیزایا وی ناترسن، ئەو خودایێ هەوە، و هوین غەیری وی دپەرێسن.
﴿٢٤﴾ كەنكەنەیێت ملەتێ وی ئەوێت گاوربوویین گۆتن: ئەڤە ژ مرۆڤەكێ وەكی هەوە پێڤەتر نینە، و نەپێغەمبەرە، دڤێت خۆ ل سەر هەوە مەزن بكەت [ئان دڤێت ب ڤێ گۆتنێ خۆ ل سەر هەوە ب قەدر بێخیت]، و ئەگەر خودێ ڤیابایە پێغەمبەرەكی بهنێریت دا ملیاكەتەكی هنێریت، مە ئەڤە ژ باب و باپیرێت خۆ یێت بەرێ گولێ نەبوویە كو پێغەمبەر مرۆڤ بن.
﴿٢٥﴾ ئەو مرۆڤەكێ دینە، ڤێجا ژ بەر هندێ هەتا دەمەكی خۆ لێ بگرن [بەلكی چێ ببیت یان ژی بمریت].
﴿٢٦﴾ [نووحی] گۆت: خودێوۆ چونكی وان ئەز درەوین دانام، تو هاریكارییا من بكە، و من ب سەر وان بێخە [ئانكو وان د هیلاك ببە و بەرئاتاف بكە].
﴿٢٧﴾ ڤێجا مە وەحی بۆ نووحی هنارت، و مە گۆتێ گەمییێ ل بەر چاڤێت مە و ب چاڤدێرییا مە و ل دویف وەحییا مە چێكە، ڤێجا گاڤا فەرمانا مە هات [كو ئیزا ب سەر واندا بێت]، و ئاڤ د تەنویرێ زا و هلاڤێت، و تو ژ هەر نێر و مێیەكی [ژ وان جانەوەرێت د ئەردیدا]، و مالا خۆ و كەس و كارێت خۆ، ژ بلی وان یێت فەرمانا مە ب هیلاكبرنا وان هاتی و بۆری، بكە د گەمییێدا، و پسیارا وان ژ من نەكە ئەوێت ستەم كرین [كو ئەز وان ڕزگار بكەم]، ب ڕاستی ئەو د خەندقینە [دێ د ئاڤێدا خەندقن].
﴿٢٨﴾ ڤێجا گاڤا تو و ئەوێت د گەل تە، ل گەمییێ سویاربوون، بێژە: هەمی سوپاسی و شوكور و حەمد بۆ وی خودایێ، ئەم ژ ملەتێ ستەمكار ڕزگاركرین.
﴿٢٩﴾ و بێژە: خودێوۆ من ئێنانەخوارەكا پیرۆز بینە خوارێ [كو ئەم پێ ژ هەمی نەخۆشییان د پارستی بین]، و تو ژ هەمی خودان كەرەمان كەرەمدارتری.

﴿٣٠﴾ و ب ڕاستی ئەڤە [سەرهاتییا نووحی] بەلگە و نیشانن [ل سەر شیان و دەستهەلاتدارییا خودێ]، هەرچەندە مە ئەو پێ دجەڕباندن [دا دیارببیت کا کی گوهدارە، و کی نەگوهدارە].
﴿٣١﴾ پاشی مە د دویڤ وانڕا، ملەتەکێ دی ئینا.
﴿٣٢﴾ و مە پێغەمبەرەك بۆ وان هەر ژ وان هنارت [و گۆتە وان] خودێ بپەرێسن، هەوە ژ بلی وی چو پەرستییێت ڕاست و دورست نینن، ڤێجا ما هوین ژ خودێ ناترسن، غەیری وی دپەرێسن.
﴿٣٣﴾ و کەنکەنەیێت ملەتێ وی ئەوێت گاوربوویین، و ڕۆژا قیامەتێ درەو داناپین، و ئەوێت مە خۆشی و بەرفرەهی د ژیانا دنیایێدا داییێ [گۆتن]: ئەڤ پێغەمبەرە ژ مرۆڤەکێ وەکی هەوە پێڤەتر نینە، و نەپێغەمبەرە، هوین چ دخۆن و ڤەدخۆن، ئەو ژی وی دخۆت و ڤەدخۆت.
﴿٣٤﴾ و ئەگەر هوین گوهێ خۆ بدەنە مرۆڤەکێ وەکی خۆ، ب ڕاستی هنگی هوین خوسارەتن.
﴿٣٥﴾ ئەرێ ئەو پەیمانێ ددەتە هەوە و دبێژیت، گاڤا هوین مرن و بوونە ئاخ و هەستی، جارەکا دی [ڕۆژا قیامەتێ] دێ ڕابنەڤە.
﴿٣٦﴾ یا دویر دویرە، پەیمانا بۆ هەوە هاتییە دان ب جه بێت، و جارەکا دی هوین ساخ ببنەڤە.
﴿٣٧﴾ چو ژیان نینن، ژ ژیانا مە یا دنیایێ پێڤەتر، هندەك ژ مە دێ مرن و هندەك دێ بن و ژین [و دنیا هەر یا هۆسایە]، و پشتی مرنێ ئەم ساخ نابینەڤە.
﴿٣٨﴾ ئەو ژ بلی هندێ کو زەلامەکێ درەوینە، درەوان ژ کیسێ خودێ دکەت، چو یێ دی نینە، و ئەم باوەر ژێ ناکەین.
﴿٣٩﴾ [پێغەمبەرێ وان] گۆت: [پشتی بۆ دیاربووی کو ئەو د بنیڕا باوەرییێ پێ نائینن] خودێوۆ هاری من بکە، و من ب سەر وان بێخە، و تۆلێت من ل وان ڤەکە چونکی ئەو من درەوین ددانن.
﴿٤٠﴾ [خودێ] گۆت: نێزیك ئەو دێ [ژ کار و کریارێت خۆ، و درەوین دانانا تە] پەشێمان بن.
﴿٤١﴾ ڤێجا هشکەڤێڕییەکێ ئەو هنگاڤتن، و مە ئەو وەکی لێمشتێ (گلێشێ ئاڤ ب خۆڕا دئینت) لێ کرن، ڤێجا هیلاك، و دویری ژ دلۆڤانییا خودێ، بۆ ملەتێ ستەمکار بیت.
﴿٤٢﴾ پاشی پشتی وان، مە هندەك دەستەکێت دی ئینان.
﴿٤٣﴾ و ب ڕاستی چو ملەت د ئیزادان و نەمانا خۆدا، ب پێش و پاش وی وەختێ بۆ وان هاتییە دانان، ناکەڤن.
﴿٤٤﴾ پاشی مە پێغەمبەرێت خۆ ئێك ل دویڤ ئێکی هنارت، و هەر ملەتێ پێغەمبەرێ وان بۆ دهات پێغەمبەرێ خۆ درەوین ددانان، ڤێجا مە ژی ئێك ل دویڤ ئێکی بەرئاتاف کرن و د هیلاك برن، و مە کرنە سەرهاتی و پێ ئاخڤتنا خەلکی، ڤێجا هیلاك و دویری ژ دلۆڤانییا خودێ بۆ وی ملەتی بیت ئەوێ باوەرییێ نەئینیت.
﴿٤٥﴾ پاشی مە مووسا و برایێ وی هاروون، ب موعجیزەیێت خۆڤە و ب بەلگە و نیشانێت ئاشکەراڤە هنارتن.

﴿٤٦﴾ بۆ دەڤ فیرعەونی و ملەتێ وی، بەلێ خۆ مەزن کرن [و باوەری پێ نەئینان]، و ئەو ملەتەکێ دفن بلند بوون.

﴿٤٧﴾ و گۆتن: ئەم چاوا باوەرییێ ب دو مرۆڤان بینین، کو ئەو ژی وەکی مە مرۆڤن و ملەتێ وان سەپان و خزمەتکارێت مەنە.

﴿٤٨﴾ ڤێجا [فیرعەونی و قولپا وی] مووسا و هاروون درەوین دانان، ڤێجا دویماهییا وان د هیلاك چۆن.

﴿٤٩﴾ و ب سویند مە تەورات دا مووسایی، دا ئسرائیلی پێ ڕاستەڕێ ببن.

﴿٥٠﴾ و مە عیسایێ کوڕێ مەریەمێ و دەیکا وی مەریەم کرنە موعجیزە و نیشانەکا ئاشکەرا [ل سەر هێز و شیانداریيا خودێ، وەختێ عیسا بێ باب دایی]، و مە ل جهەکێ بلند و دەشت و ب داروبار و ب کانی ئاکنجی کرن.

﴿٥١﴾ گەلی پێغەمبەران ژ پاك و پاقژێ حەلال بخۆن، و کار و کریارێت باش بکەن، ب ڕاستی تشتێ هوین دکەن ئەز پێ ئاگەهدارم.

﴿٥٢﴾ و بزانن [گەلی پێغەمبەران] ئەڤە دینێ هەوەیە، ئێك دینە [کو دینێ تەوحیدێیە]، و ئەز خودایێ هەوەمە [بێ هەڤال و هەڤپشکم]، ڤێجا پارێزکاریيا من بکەن و ژ من بترسن.

﴿٥٣﴾ ڤێجا [دویکەڤتییێت پێغەمبەران] د کارێ دینێ خۆدا [هەرچەندە ئێك دینە و د بنیاتا خۆدا ئێکە، دینێ تەوحیدێیە] ژێکڤەبوون و ژێك ڤەقەتیان، و بوونە دەستەك دەستەك و کۆم کۆم، هەر کۆمەك [ئەوێت ژێکڤەبووین، و ل سەر دینێ خۆ ژێك جودا بووین]، ب وێ یا وان هەی، دلخۆش و شادن.

﴿٥٤﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] وان د ناڤ نەزانین و بێ ئاگەهییا واندا بهێلە [و تەنگاڤ نەبە ژ بەر گیرۆبوونا ئیزادانا وان]، هەتا دمرن [پاشی خودێ دێ وان ب ئاگرێ دۆژەهێ ئیزا دەت].

﴿٥٥﴾ ئەرێ [گاور] هزر دکەن، ئەو مال و عەیالێ ئەم [د دنیاییێدا] ددەینە وان.

﴿ ٥٦﴾ لەزە ئەم بۆ وان ل خێر و خۆشیان دکەین؟ نەخێر [وەسا نینە وەکی ئەو هزر دکەن] نوزانن ئەڤە سەردابرنە، دا پتر گونەهان بکەن و پتر هێژایی جزایی ببن، ئەو ب خۆ ناحەسن ژی.

﴿٥٧﴾ و ئەوێت ژ ترسا جزایێ خودایێ خۆ، بەردەوام ب ترس و ڤەجنقی و هشیار.

﴿٥٨﴾ و ئەوێت باوەرییێ ب ئایەتێت خودایێ خۆ [ئانکو کتێبێت خودایێ خۆ، هەمییان بێ فەرق و جوداهی] دئینن.

﴿٥٩﴾ و ئەوێت چو هەڤال و هەڤپشکان بۆ خودایێ خۆ چێ نەکەن.

﴿٦٠﴾ و ئەوێت سەدەقەیان ژ وی مالی ددەن، یێ خودێ داییيە وان [یان ژی وێ خێر و باشییا ئەو دکەن، دکەن]، و دلێ وان یێ ب ترسە [دترسن خودێ ژ وان قەبویل نەکەت] چونکی دێ هەر ب بال خودێڤە زڤڕن.

﴿٦١﴾ خودانێت ڤان سالۆخەتانن لەزێ ل خێران دکەن، و بەری خەلکی، خۆ دهاڤێژنە خێرێ.

﴿٦٢﴾ و ئەم كەسێ ژ شيانا وى زێدەتر ژێ ناخوازين [ڤێجا چاوا بشێت، بلا وەسا باشى و خێران بكەت، ئەگەر نەشيا ژ پێڤە نڤێژێ بكەت، بلا ڕوينشتى بكەت...]، و كتێبەكا ل دەڤ مە هەى [كو كتێبا كار و كريارانە] هەقى پێ ئاشكەرا دبيت و ڕاستييێ دبێژيت، و چو ستەم ل وان نائێتەكرن [نە گونەهێت وان ل سەر زێدە دبن، و نە خێرێت وان كێم دبن].

﴿٦٣﴾ بەلێ دلێت گاوران ژ ڤێ قورئانێ [يان ژ كتێبا كار و كرياران] د بێ ئاگەهن، و وان ژ بلى وێ ئەوا دكەن [كو شرك و گاورييە]، هندەك كارێت خرابێت دى يێت هەين، بۆ كاردكەن.

﴿٦٤﴾ ڤێجا گاڤا مە زەنگين و مەزنێت وان ئەوێت د خێر و خۆشييان‌دا ڕابوويين، بەرهنگارى ئيزا و عەزابێ كرن، دبيتە هەوار هەوارا وان.

﴿٦٥﴾ چو زارزار و هەوار هەوارێ ئەڤرۆ نەكەن، چو هاريكارى ژ دەڤ مە بۆ هەوە نينە [هوين پێ بێنە رزگار كرن ژ وێ ئيزايا هوين تێدا].

﴿٦٦﴾ ب سويند قورئانا من د دنياييێدا بۆ هەوە دهاتە خواندن [و هەوە گولێ دبوو]، و هوين ل سەر پاشپانيێت خۆ دزڤڕين، و هەوە پشتا خۆ ددايێ، و گوهدارييا وێ نەدكر.

﴿٦٧﴾ و هەوە خۆ ب كەعبەيێ [ل سەر موسلمانان] مەزن دكر [و هەوە دگۆت: ئەم خودانێت كەعبەيێينە، و كەس ب سەر مە ناكەڤيت]، و هەوە د شەڤبێرييێت خۆدا تەعن ددانانە قورئانێ، و د دەرهەقێ وێدا هوين كرێت دئاخڤتن.

﴿٦٨﴾ [ئەو وێ دكەن يا دكەن، و گاور دبن و باوەرييێ نائينن، چونكى ئەو د قورئانێ ناگەهن و هزرا خۆ تێدا ناكەن، دا بزانن موعجيزەيە و نيشانا ڕاستييا پێغەمبەرييە، و دا باوەرييێ پێ بينن] ئەرێ ئەو د قورئانێ ناگەهن؟ يان ئەو بۆ وان يا هاتى، يا بۆ باب و باپيرێت وان نەهاتى [ژ بەر هندێ دوير ددانن، و باوەرييێ پێ نائينن].

﴿٦٩﴾ يان ژى وان پێغەمبەرێ خۆ [بەرى نوكە ب ڕاستبێژى و دلبێشى و ئەمينيێ] نەناسييە، لەو باوەرييێ پێ نائينن.

﴿٧٠﴾ يان ژى دبێژن: [موحەممەد] يێ دينە [و ئەو دزانن ئەو ژ وان هەمييان ب ئاقلترە]؟ وەسا نينە وەكى ئەو دبێژن، باوەرى نەئينانا وان نە ژ بەر ڤان هەجەتانە، بەلێ [موحەممەدى] ڕاستى [كو ئيسلامە و دينێ دورستە] يا بۆ وان ئينايى، و باراپتر ژ وان حەژ ڕاستييێ ناكەن.

﴿٧١﴾ و ئەگەر هەقى و ڕاستى ل دويڤ دلخوازى و حەزكرنا وان هاتبايە، دا ئەرد و ئەسمان و هندى تێدا پويچ بن، بەلێ مە قورئان دا وان، كو سەربلندييا وان يا تێدا، بەلێ ئەو ڕوييێ خۆ ژ ڤێ قورئانێ و سەربلندييا خۆ وەردگێڕن.

﴿٧٢﴾ يان ژى تو خويك و خەراجەكى ل سەر پێغەمبەراتييا خۆ ژ وان دخوازى؟ [ژ بەر هندێ باوەر ژ تە ناكەن]، و ب ڕاستى ڕزقێ خودايێ تە و دانا وى بۆ تە چێترە، و ئەو باشترين ڕزقدارە.

﴿٧٣﴾ و ب ڕاستى تو بەرێ وان ددەيە ڕێكا ڕاست [كو ئيسلامە].

﴿٧٤﴾ و ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی، ئەو ژ ڕێکا ڕاست د ڤەدەرن.

﴿٧٥﴾ و ئەگەر ئەم دلۆڤانییێ ب وان ببەین، و ئەو نەخۆشی و تەنگاڤییا گەهشتییە وان ل سەر وان ڕاکەین، بێ گۆمان ئەو دێ پتر ڕژدییێ د زێدە خرابییا خۆدا کەن، و هەر دێ تێدا زڤڕن.

﴿٧٦﴾ و ب سویند مە ئەو بەرهنگاری ئیزایێ کرن، [دگەل هندێ ژی] ئەو خۆ بۆ خودایێ خۆ ناشکێنن، و خۆشکاندی دوعایان ناکەن.

﴿٧٧﴾ [و مانە د ڤی سەروبەریدا] هەتا مە دەرگەهەکێ ئیزا و عەزابەکا دژوار ل سەر وان ڤەکری [ئانکو هەتا ئەمرێ خودێ ب قیامەتێ هاتی، ڤێجا ب بەر وێ ئیزایێ کەڤتن یا وان هزر بۆ نەدکر]، ڤێجا ژ نوی ڕەق ڕاوەستیان و بێ هیڤی بوون.

﴿٧٨﴾ و خودێ ئەوە یێ گوه و چاڤ و دل داینە هەوە، و کێمەك ژ هەوە سوپاسییا خودێ دکەن.

﴿٧٩﴾ و خودێیە یێ هوین داینە سەر ئەردی، و ب بال ویڤە دێ زڤڕن و کۆم بن.

﴿٨٠﴾ و ئەوە یێ ساخییێ و مرنێ ددەت، و گوهۆڕینا شەڤ و ڕۆژان [کێمکرن و زێدەکرنا وان] کارێ وییە، ئەرێ ما هوین هزرا خۆ ناکەن، دا تێ بگەهن.

﴿٨١﴾ نەء [وان ئەقل نینە، و تێ ناگەهن] ئەوان ژی ئەو گۆت ئەوا ئەوێت کەڤن، بەری وان گۆتی.

﴿٨٢﴾ گۆتن: ئەرێ ئەگەر ئەم مرین و بووینە ئاخ و هەستی، ئەرێ جارەکا دی پشتی مرنێ ئەم دێ ساخبینەڤە؟!

﴿٨٣﴾ ب سویند ئەڤ پەیمانە [کو جارەکا دی پشتی مرنێ ئەم دێ ژ گۆڕان ڕابین] د گەل مە و باب و باپیرێت مە هاتبوو دان، بەری هاتنا موحەممەدی [بەلێ پا کا، مە چو باب و باپیرێت خۆ نەدیتن ژ گۆڕان ڕابووییین]، و ئەڤە ژ ئەفسانە و چیڤانۆکان پێڤەتر نینە.

﴿٨٤﴾ [هەی موحەممەد بێژە وان]: باشە ئەرد و هندی تێدا، یێ کێیە؟ ئەگەر هوین ڕاست تشتەکی دزانن.

﴿٨٥﴾ دێ بێژن یێ خودێیە، بێژە [وان]: ڤێجا ما هوین بۆ خۆ چامەکێ ناگرن [پێ بزانن، یێ ئەرد و ئەسمان داین هوین ژی یێت داین، دێ هەوە بەت و ساخکەتەڤە].

﴿٨٦﴾ [هەی موحەممەد بێژە وان]: کییە خودانێ هەر حەفت ئەسمانان، و خودانێ عەرشێ مەزن؟

﴿٨٧﴾ دێ بێژن یێت خودێنە، بێژە: ڤێجا ما هوین ژ ئیزایا وی ناترسن، هوین غەیری وی دپەرێسن؟

﴿٨٨﴾ بێژە: ملکێ مەزن و گەنجخانەیێت هەمی تشتان د دەستێ کێ دانە؟ و ئەو کییە، یێ بڤێت بەڕەڤانییێ ژێ دکەت، و د هەوارا وی دئێت، و کەس نەشێت کەسێ ژ ئیزایا وی بدەتە پاش و بەڕەڤانییێ ژێ بکەت، ئەگەر هوین ڕاست تشتەکی دزانن [کا بۆ من بێژن ئەو کییە]؟

﴿٨٩﴾ دێ بێژن: ئەو هەمی یێت خودێنە، بێژە: ڤێجا پا چاوا هوین دئێنە خاپاندن، و بەرێ هەوە ژ پەرستنا خودێ دئێتە وەرگێڕان.

﴿٩٠﴾ بەلێ وەسا نینە وەکی ئەو دبێژن، مە ڕاستی و هەقی یا بۆ وان ئینایی [کو پێدڤییە ل دویڤ بچن]، و ب ڕاستی ئەو درەوان دکەن [د گۆتنا خۆدا کو خودێ زارۆکەکێ بۆ خۆ گرتی یان هەڤپشکەکێ هەی].

﴿٩١﴾ خودێ چو زارۆك بۆ خۆ نەگرتینە، و چو پەرستی ژی د گەل وی نینن [و ئەگەر وەسا بایە وەکی ئەو دبێژن، کو پەرستییەکێ دی د گەل هەبایە]، دا هەر پەرستییەك کا چ چێکرییە پێڤە مینیت، و دا هندەك خۆ ب سەر هندەکان ئێخن، خودێ یێ پاك و پاقژە ژ وان سالۆخەتێت ب بالڤە لێ ددەن [ئانکو ژ عەیالی و هەڤبەری].

﴿٩٢﴾ خودێ زانایێ نهینی و ئاشکەرایانە، و خودێ د سەر وێ شرکێڕایە یا ئەو دکەن، و ژێ بلندترە.

﴿٩٣﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: خودێوۆ ئەگەر ئەو پەیمانا ب ئیزایێ و عەزابێ تە داییە وان [د دنیایێ و ئاخرەتێدا]، هەر دێ نیشا من دەی.

﴿٩٤﴾ خودێوۆ هنگی تو من نەئێخە د گەل ستەمکاران.

﴿٩٥﴾ و ب ڕاستی ئەم دشێین، ئەو پەیمانا ب ئیزایێ مە داییە وان، نیشا تە بدەین [و وان هەمییان ب بەر ئیزایێ بێخین، بەلێ خودێ گیرۆ دکەت، چونکی دزانیت هندەك ژ وان دێ باوەرییێ ئینن].

﴿٩٦﴾ [هەی موحەممەد] خرابییا ئەو د ڕاستا تەدا دکەن، ب باشییێ بدە پاش [ئانکو ب سالۆخەتێت چێتر و باشتر بدە پاش، ئەو ژی لێبۆرین و بەروەگێڕانە ژ کار و کریارێت گاوران]، و ئەم چێتر دزانین کا ئەو چ د ڕاستا تەدا دبێژن.

﴿٩٧﴾ و بێژە: خودێوۆ ئەز خۆ ب تە دپارێزم، ژ پالدان و زخاندن و وەسواسا شەیتانان.

﴿٩٨﴾ و خودێوۆ ئەز خۆ ب تە دپارێزم، ژ بەرهەڤبوون و حازربوونا وان [کو ئەو بشێن ب وەسواس و ئاوازێت خۆ، خرابییەکێ ب من بدەنە کرن].

﴿٩٩﴾ [بەردەوام ئەو دێ د شرکێ و گونەهێدا بن، یان ب خرابی دێ بەحسێ تە کەن] هەتا وەختێ مرنا ئێك ژ وان دئێت، دێ بێژیت: خودێوۆ، من بزڤڕینەڤە [دنیایێ، دا ئەز تە بپەرێسم].

﴿١٠٠﴾ دا ئەز کریارا قەنج [د دنیایێدا] ئەوا من هێلایی، بکەم، نەخێر زڤڕین بۆ دنیایێ نینە، نەخێر ڤێجا بلا وێ داخوازێ نەکەن، ئەوا چێ نەبیت، ئەو ئاخڤتنەکە ئەو بۆ خۆ دکەن، و ناڤبڕەك هەتا ڕۆژا قیامەتێ یا ل بەر سینگێ وان [ناهێلیت ئەو بزڤڕنە دنیایێ].

﴿١٠١﴾ و ئەگەر پف ل بۆقێ هاتە دان، هنگی مرۆڤانی [مرۆڤانییا خوینێ] د ناڤبەرا واندا نامینیت [کەسێ ئاگەهـ ژ کەسێ نامینیت خۆ پێ مەزنکەت یان مفایی بگەهینیتێ]، و کەس پسیارا کەسێ ناکەت [هەر ئێك ب خۆڤە یێ مژویلە].

﴿١٠٢﴾ ڤێجا ئەو کەسێ ترازییا وی ب کار و کریارێت قەنج گران بوو، ئەڤە دێ د سەرفەراز بن.

﴿١٠٣﴾ و ئەو کەسێ ترازییا وی ب کار و کریارێت قەنج سڤك ببیت، ئەڤە ئەون ئەوێت خۆ خوسارەت کرین، و هەروهەر دێ د دۆژەهێدا مینن.

﴿١٠٤﴾ ئاگر سەروچاڤێت وان دسۆژیت، و لێڤێت وان دقورمچن، و ددانێت وان ڤیچ دبن، و گەلەك كرێت دبن.
﴿١٠٥﴾ [وەختێ ئەو زارزارێ دكەن، خودێ دبێژیتە وان]: ئەرێ ما نیشانێت من (ئایەتێت قورئانا من) بۆ هەوە د دنیایێدا نەدهاتنە خواندن، و هەوە درەو ددانان.
﴿١٠٦﴾ دێ بێژن: خودێوۆ خرابی و دلخوازییا مە، سەر ژ مە ستاند، و ئەم ملەتەكێ گومڕا و سەركۆرە بوویین .
﴿١٠٧﴾ خودێوۆ، مە ژ ئاگرێ دۆژەهێ دەربێخە [و مە بزڤڕینەڤە دنیایێ]، ڤێجا ئەگەر ئەم [پشتی تو مە ژ ئاگری دەردئێخی، و دزڤڕینییەڤە دنیایێ] جارەكا دی ل گاورییێ و خرابییێ و گونەهێ زڤڕین، هنگی ئەم یێت ستەمكارین.
﴿١٠٨﴾ [خودێ] دێ بێژیت: ڕەزیل و ڕسوا تێدا بمینن [توتبن وەكی سەیان] و بێ دەنگ بن، و د گەل من نەئاخڤن.
﴿١٠٩﴾ [ژ بیرا هەوە چۆ، كا هەوە چاوا تڕانە بۆ خۆ ب موسلمانان دكرن؟] ب ڕاستی دەستەكەك ژ بەندەیێت من هەبوون دگۆتن: خودێوۆ مە باوەری ئینا، ڤێجا ل مە نەگرە، و گونەهێت مە ژێ ببە و دلۆڤانییێ ب مە ببە، و تو چێترین دلۆڤانی.
﴿١١٠﴾ [چونكی وان بۆ خۆ ئەڤ دوعایە ژ من دكر] ڤێجا هەوە كرنە پێیاریكەر و پێتڕانكێت خۆ [هوین هند مانە ب تڕانەپێكرنا وانڤە]، هەتا [تڕانەپێكرنا] وان ئەز ژ بیرا هەوە بریم، و هەوە [د دنیایێدا] ب وان دكرە كەنی.
﴿١١١﴾ ب ڕاستی من ئەڤرۆ ژ بەر سەبرا وان [ل سەر ئەزیەت و تڕانەپێكرنا هەوە] كێشایی، ئەو خەلاتكرن، ب ڕاستی هەر ئەون یێت سەرفەراز.
﴿١١٢﴾ خودێ دێ بێژیتە وان: هوین چەند سالان د دنیایێدا مایینە؟.
﴿١١٣﴾ دێ بێژن: ئەم ڕۆژەكێ یان ژی دانەكێ ڕۆژێ یێت مایین، كا پسیارا حسابداران بكە.
﴿١١٤﴾ گۆت: [ڕاستە] هوین ژ وەختەكێ كێم پێڤەتر نەمایینە، ئەگەر هەوە زانیبایە [هوین نەدمانە ب ڤی ژییێ كێمڤە، و هەوە پشتا خۆ نەددا ژیانا هەروهەر و خۆشییێت بەردەوام].
﴿١١٥﴾ [گەلی مرۆڤان] ئەرێ هوین هزر دكەن، مە هوین ژ قەستا یێت دایین [جزا و خەلات نینە]، و هوین جارەكا دی ب بال مەڤە نائێنە زڤڕاندن.
﴿١١٦﴾ ڤێجا خودێ ژ هندێ [كو ژ قەستا هەوە چێ كەت و بدەت] بلندتر و پاقژترە، ئەوە خوندكارێ ڕاست و دورست، چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ بلی وی نینن، ئەوە خودانێ عەرشێ پیرۆز.
﴿١١٧﴾ و هەر كەسێ پەرستییەكێ دی د گەل خودێ بپەرێسیت، وی چو بەلگە و نیشان نەبن، حسێبا وی بەس ل دەڤ خودایێ وییە [ئەو دێ جزایێ وی دەتێ]، ب ڕاستی گاور سەرفەراز نابن.

﴿١١٨﴾ و [هەی موحەممەد] بێژە: خودێوۆ گونەهان ژێ ببە و دلۆڤانیێ ب من ببە، و تو چێترین دلۆڤانی.

سۆرەتا نوور

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٦٤) ئایەتە

﴿١﴾ ئەڤە سۆرەتەکە مە ئینایییە خوارێ، و ئەحکامێت تێدا، مە یێت فەرزکرین، و مە نیشانێت ئاشکەرا یێت تێدا ئینایینە خوار، دا هوین پێڤە بچن [و کار ب وان بڕیاران بکەن].

﴿٢﴾ زناکەرا شوینەکری و زناکەرێ ژن نەئینایی، هەر ئێکی سەد قامچیان لێ بدەن، و بلا دلێ هەوە ل سەر حسێبا دینێ خودێ، نەمینتە ب وانڤە [کو هوین ئەمرێ خودێ ب جه نەئینن]، ئەگەر هوین ئەو بن ئەوێت هەوە باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ هەی، و بلا کۆمەك ژ موسلمانان جزادانا وان ببینن [دا پتر پێڤەبچن و جزایێ وان پتر یێ گران بیت، و دا نێزیکی ڤێ گونەهێ نەبن].

﴿٣﴾ زەلامێ زناکەر نەهێژایە دەهمەن پاقژەکێ مارە بکەت، یا زناکەر یان یا موشرك هێژایی وییە، و ژنا زناکەر نەهێژایە شوی ب دەهمەن پاقژەکی بکەت، زەلامێ زناکەر یان موشرك هێژایی وێیە، و ئەڤ کارە (زنا) ل سەر خودان باوەران یێ هاتییە حەرامکرن.

﴿٤﴾ و ئەوێت ب زنایێ، بێ بەختییێ ل ژنێت دەهمەن پاقژ دکەن، پاشی چار شاهدان ل سەر نەئینن، ڤێجا هەشتێ قامچیان ل وان بدەن، و چو جاران شادەییا وان قەبویل نەکەن، و ب ڕاستی ئەڤە [ئەوێت ژ بێ بەختی ژنێت دەهمەن پاقژ گونەهکار دکەن] ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتینە.

﴿٥﴾ ئەو نەبن یێت پشتی هنگی تۆبەکرین، و کریارا خۆ دورستکرین [بێ بەختییا خۆ هەڤاندین، و دیارکرین کو ئەو د شادەییا خۆدا درەوین و بێ بەخت بوون، و تۆبەیا خۆ ئاشکەراکرین] ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٦﴾ و ئەوێت هەڤسەرێت خۆ ب زنایێ گونەهکار دکەن، و ژ بلی خۆ چو شاهد ل سەر نەبن، شادەییا ئێك ژ وان [کو جزایی ل سەر وان ڕاکەت] چار جاران بێژیت و شادەیییێ بدەت [ب سویند ئەز د شادەییا خۆدا ژ ڕاستگۆیانم].

﴿٧﴾ و جارا پێنجێ بێژیت لەعنەتێت خودێ ل سەر من بن، ئەگەر ئەز [د شادەییا خۆدا] ژ درەوینان بم.

﴿٨﴾ و ئیزایا دنیایێ دێ ل سەر ژنێ ڕابیت، ئەو چار جاران شادەیییێ بدەت [و بێژیت: ئەز سویند دخۆم] ئەو [ب ڤێ شادەییا خۆ] ژ درەوینانە.

﴿٩﴾ و د شادەییا پێنجێدا بێژیت: غەزەبا خودێ ل سەر من بیت، ئەگەر ئەو [د شادەییا خۆدا] ژ ڕاستگۆیان بیت.
﴿١٠﴾ و ئەگەر کەرەم و دلۆڤانییا خودێ ل سەر هەوە نەبایە [دا هوین د هیلاك چن و شەرمزار بن، و دا خودێ لەزێ ل ئیزادانا هەوە کەت]، و خودێ ب ڕاستی تۆبەوەرگر و کاربنەجهە.
﴿١١﴾ ب ڕاستی ئەوێت ئەو بێ بەختی [د ڕاستا عائیشایێ دەیکا موسلماناندا] کرین دەستەکەکە [چەندەکن] ژ هەوە، حسێب نەکەن [گەلی مالا ئەبو بەکری] ئەڤ درەوە بۆ هەوە یا خرابە، بەلێ [ئەڤ درەوە] بۆ هەوە قەنجی و خێرە [چونکی خودێ بۆ هەوە دێ ب خێر نڤێسیت، دێ بەرائەتا هەوە ب وەحییێ دیارکەت، و پاك و پاقژییا وێ دێ کەتە قورئان و دێ مینیت، و پێڤەچۆنە بۆ موسلمانان، کو بۆ خۆ پێڤەبچن و زوی گوهێ خۆ نەدەنە هەمی ئاخڤتنان، و هەر خێر بۆ هەوەیە] و هەر ئێك ژ وان تەمەتی گونەها خۆ یێ گونەهکارە [گونەها هەر ئێکی ل دویف پێ ئاخڤتن و تێکڤەدانا وییە]، و ئەوێ ژ وان باراپتر بوویە سەرێ سەبەبا ڤێ بێ بەختیێ، ئیزا و عەزابەکا مەزن یا بۆ وی هەی.
﴿١٢﴾ بلا وەختێ هەوە [ئەو درەو د ڕاستا عائیشایێدا] بهیستی، زەلام و ژنێت خودان باوەر، هزرا باشییێ ژ خۆ کربایە [پێدڤی بوو وان خۆ ل جهێ عائیشایێ و سەفوانی دانابانە، ئەرێ ئەو ب خۆ دێ کارەکێ هۆسا کەن، دا زانیبانە (عائیشا و سەفوان) هەردو ژ ڤی کاری دویرتر و پاقژترن]، و بلا گۆتبانە: ئەڤە درەوەکا ئاشکەرایە.
﴿١٣﴾ بلا وان [ئەوێت ب ڤێ بێ بەختی و درەوێ ئاخڤتین] چار شاهد ل سەر بێ بەختی و درەوا خۆ ئینابانە [و نەشێن بینن چونکی بێ بەختییە]، ڤێجا ئەگەر ئەو شاهدان نەئینن، ئەڤە ئەو ل دەڤ خودێ درەوینن.
﴿١٤﴾ و ئەگەر کەرەم و دلۆڤانییا خودێ ل دنیایێ و ئاخرەتێ ل سەر هەوە نەبایە، دا ژ بەر وێ بێ بەختییا هەوە د دەرهەقێ عائیشایێدا کری، ئیزایەکا مەزن هەوە هنگێڤیت.
﴿١٥﴾ وەختێ هەوە ئەڤ ئاخڤتنە ژ ئێکدو ڤەدگوهاست و هوین پێ دئاخڤتن، و هەوە ب دەڤێ خۆ ئەو دگۆت یا چو ڕاستی بۆ نەی، و هەوە ئاگەهەك ژێ نەی، و هوین هزر دکەن ئەڤە چو نینە و تشتەکێ کێمە، و ئەو ب خۆ ل دەڤ خودێ زێدە یێ مەزنە.
﴿١٦﴾ و بلا وەختێ [هەوە ئەو بێ بەختی و درەو، د ڕاستا عائیشایێدا] بهیستی، هەوە گۆتبایە: بۆ مە نەدورستە و نابیت ئەم ب ڤێ بێ بەختییێ باخڤین، پاکی و پاقژی بۆ خودێ بیت، ئەڤە چەند زڕە بێ بەختییەکا مەزنە.
﴿١٧﴾ خودێ شیرەتان ل هەوە دکەت، دا هوین جارەکا دی نەزڤڕنە بێ بەختییەکا وەکی ڤێ، هندی هوین یێت ساخ بن، ئەگەر هوین ئەو بن یێت ڕاست هەوە باوەری ئینایی.
﴿١٨﴾ و خودێ بەلگە و نیشانان [ل سەر ئەحکام و بڕیارێت موکوم] بۆ هەوە ڕۆن و ئاشکەرا دکەت [دا پێڤەبچن، و ب سنج و ڕەوشت بکەڤن]، و خودێ زێدە زانا و کاربنەجهە.

﴿١٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت حەز دکەن [و پێ خۆش]، کریارێت زێدە کرێت و خراب [وەکی زناییێ] د ناڤ واندا بەلاڤ ببن، ئەوێت باوەری ئینایین ئیزایەکا دژوار و ب ژان بۆ وان د دنیاییێ و ئاخرەتێدا یا هەی، و خودێ [ئەوا د دلاندا] دزانیت [کا کێ دڤێت، و حەز دکەت خرابی و پویچی بەلاڤ ببیت]، و هوین نوزانن.

﴿٢٠﴾ و ئەگەر کەرەم و دلۆڤانییا خودێ ل سەر هەوە نەبایە [هوین دا بەرهنگاری ئیزایەکا مەزن بن]، و ب ڕاستی خودێ زێدە یێ ب ڕەحم و دلۆڤانە.

﴿٢١﴾ گەلی کەسێت هەوە باوەری ئینایی، ب دویف پێنگاڤێت شەیتانی نەکەڤن، و هەر کەسێ ل دویف پێنگاڤێت شەیتانی بچیت [بلا بزانیت]، ب ڕاستی شەیتان فەرمانێ ب کریارێت زێدە کرێت و خرابییێ دکەت، و ئەگەر ژ کەرەم و دلۆڤانییا خودێ نەبایە [کو دەرگەهێ تۆبەییێ ل هەوە ڤەکری]، کەس ژ هەوە [ژ گونەها وێ بێ بەختییا د ڕاستا عائیشاییێدا هاتییە کرن] پاقژ نەدبوو، بەلێ یێ خودێ بڤێت [و هەژی بیت] دێ پاقژکەت، و خودێ ب خۆ گوهدێر و زێدە زانایە.

﴿٢٢﴾ و بلا خودانێت خێر و سەدەقە و کەرەم و بەرفرەهییێ [ئەوێت دەست بەری هەمییان د دینێ خودێدا هەی، کو ئەبو بەکرە] سویند نەخۆن، کو قەنجی و خێرێ د گەل کەس و کارێت خۆ یێت هەژار و بەلنگاز و مشەختی یێت ڕێکا خودێ ناکەن، و بلا ل وان ببۆرن و چاڤێ خۆ ژ وان بگرن و ئازا بکەن، ما هەوە نەڤێت خودێ ل هەوە نەگریت و گونەهێت هەوە ژێ ببەت، و خودێ ب خۆ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٢٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت ژنێت دەهمەن پاقژ و دلساخ و بێ غال و غەرەز و ئاگەهـ ژ چو نەیی و خودان ئیمان [ئەوێت نە چو خرابی دکرن، و نە خرابی د دلیدا، مەخسەد عائیشایە و ژنێت دی یێت پێغەمبەری، و هەر ژنەکا دی یا خودانا ڤان سالۆخەتان] ب زناییێ گونەهکار دکەن، د دنیاییێ و ئاخرەتێدا، لەعنەت یێت لێ هاتینەکرن [ئانکو هاتینە دەرئێخستن و دویرئێخستن ژ دلۆڤانییا خودێ]، و ئیزایەکا مەزن بۆ وان یا هەی.

﴿٢٤﴾ [و ئەو ئیزایا مەزن دێ د وێ ڕۆژا ب سەهم و ترسدا بیت، کو ڕۆژا قیامەتێیە] ڕۆژا ئەزمان و دەست و پییێت وان، شادەییێ ل سەر وان ددەن، ل سەر وێ ئەوا وان دکر.

﴿٢٥﴾ وێ ڕۆژێ خودێ جزاییێ وان یێ ڤەبڕی [یێ بێ کێم و زێدەهی] دێ دەتە وان، و [وێ ڕۆژێ] دێ زانن خودێ یێ عادلە، و ستەمێ ل کەسێ ناکەت.

﴿٢٦﴾ و ژنێت دەهمەن پیس بۆ زەلامێت دەهمەن پیسن، و زەلامێت دەهمەن پیس بۆ ژنێت دەهمەن پیسن، و ژنێت پاك و دەهمەن پاقژ بۆ زەلامێت پاك و دەهمەن پاقژن، و زەلامێت پاك و دەهمەن پاقژ بۆ ژنێت پاك و دەهمەن پاقژن [عائیشا یا پاك و پاقژ بوو، لەوا خودێ کرە هەڤسەرا پێغەمبەرێ خۆ]، ئەڤە [ئەوێت دەهمەن پاقژ، پێغەمبەر و عائیشا و سەفوان] ژ وێ ئاخڤتنا ئەو دکەن، یێت پاك و بەرینە، بۆ وان گونەهـ ژێبرن و ڕزقەکێ پیرۆز یێ هەی.

﴿٢٧﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، نەچنە د چو خانییانڤە ژ بلی خانییێت خۆ، هەتا هوین دەستویرییێ وەرنەگرن، و سلاڤ نەکەنە خودانێت وان [کو بێژن (السلام علیکم) بێمە ژۆر؟ جارەکێ یان سێ جاران]، ئەڤە بۆ هەوە چێترە [کو هوین بێ دەستویری و ژ نشکەکێڤە بچنە ژۆر]، دا هوین کار ب ڤان ڕەوشتان بکەن [د دەرهەڤێ دەستویر وەرگرتنێدا بەری بچنە د خانییەکیڤە].

﴿٢٨﴾ و ئەگەر هەوە کەس تێڤە (د وان خانییانڤە، ئەوێت هەوە دڤێن بچنێ) نەدیت، دیسا نەچنە ژۆر هەتا دەستویری بۆ هەوە دئێتە دان، و ئەگەر [خودانێ مالێ] گۆتە هەوە بزڤڕن، ڤێجا [بێ دلمان] بزڤڕن، و زڤڕین بۆ هەوە باشتر و پاقژترە، و خودێ ئاگەهداری وێیە ئەوا هوین دکەن.

﴿٢٩﴾ گونەه ل سەر هەوە نینە کو هوین [بێ دەستویری] بچنە د وان خانییانڤە، ئەوێت بۆ مالان نەهاتینە ئاڤاکرن [وەکی ئۆتێلان و دەزگەهێت گشتی] ئەوێت هەوە هەوجەیی پێ هەی، و تشتێ هوین ئاشکەرا دکەن یان نەپەنی.. خودێ پێ ئاگەهە [و ئەڤە گەفە بۆ وی یێ ل دویف ڕەوشتێت دەستویر وەرگرتنێ نەچیت، بۆ چۆنەژۆرا خانییێت خەلکی].

﴿٣٠﴾ و بێژە خودان باوەران، بلا چاڤێ خۆ ژ بەرێخۆدانا نەدورست و حەرام وەرگێڕن، و بلا دەهمەن و ناموسا خۆ بپارێزن، ئەڤە بۆ وان چێتر و پاقژترە [بکەڤنە د پیساتییا گونەهێدا]، ب ڕاستی خودێ ئاگەهداری وێیە، ئەوا ئەو دکەن.

﴿٣١﴾ و بێژە ژنێت خودان باوەران بلا چاڤێت خۆ ژ بەرێخۆدانا نەدورست و حەرام وەرگێڕن، و بلا دەهمەن و ناموسا خۆ بپارێزن، و بلا جهێ خەمل و چەکێت خۆ [کو جهێ بازن و حنجۆل (خلخال) و گوهار و ڕستکێت حەفکێ و ڕستکێت دکەڤنە سەر سینگی و تۆڤا سەری] دەرنەئێخن، و دیارنەکەن [بۆ بیانیان]، ژ بلی جهێ دیاربوونا، وێ بڤێ نەڤێ، و بێی ئنیەتا خراب [وەکی هەردو دەست و سەروچاڤان و گوستیرك و کلێ چاڤان]، و بلا دەرسۆکا خۆ ب سەر سینگێ خۆدا بەردەن [بلا دەرسۆکا وان، پرچ و ستۆ و سینگێ وان، ژ بیانیان ڤەشێریت]، و بلا جهێ خەملا خۆ [ژ بلی هەردو دەست و سەروچاڤان] و جوانییا خۆ [یا سینگی و پرچێ و لنگان]، [بۆ کەسێ] دیار نەکەن، ژ بلی بۆ زەلامێت خۆ یان بابێت خۆ یان خەزویرێت خۆ یان زارۆکێت خۆ [یان نەڤییێت خۆ] یان زارۆکێت زەلامێت خۆ [ئانکو نەڤسیێت خۆ] یان برایێت خۆ یان برازایێت خۆ یان خوارزایێت خۆ یان ژنێت د گەل خۆ [بۆ خزمەتێ یان هەڤالینیێ] یان جارییێت خۆ، یان ئەو زەلامێت تێکەلییا وان دکەن ئەوێت هەوجەیی ب ژنان نەمایی [وەکی خولام و پالە و ساویلکەیان]، یان بچویکێت چو ژ شەهوەتێ نەزانن، و ب سەر شەرمگەهێ ژنان هەلنەبوویین ، و بلا پییێت خۆ ل ئەردی نەدەن، دا چەکێ خۆ یێ ڤەشارتی [حنجۆلێت پییان] ئاشکەرا بکەن، و هوین هەمی گەلی خودان باوەران ببال خدویڤە تۆبە بکەن، دا سەرفەراز ببن.

﴿٣٢﴾ و هوین [گەلی خودان باوەران] بۆ ئەوێت ژن نەئینایی، ژنان بینن، و یێت نەشویکری بدەنە شوی، دیسا کۆلەیێت خۆ ژی یێت خودان باوەر، ژنان بۆ بینن، و بدەنە شوی [و بلا خۆ نەڤەگرن ژ ژنئینانێ یان ژ شویکرنێ، ژ بەر دەستتەنگی و خیزانییێ]، و ئەگەر ئەو یێت فەقیر ژی بن، خودێ ژ کەرەما خو

دێ وان زەنگین كەت [زەنگینییا دلی، یان یا مالی، یان هەردووكان پێكڤە]، و خودێ یێ زانایە، و كەرەما وی یا بەرفرەهە.
﴿٣٣﴾ و ئەوێت نەشێن ژنێ بینن، بلا پاكی و پاقژییا خۆ بپارێزن [و بلا زەحمەتێ بۆ خۆ چێكەن بۆ ڤێ چەندێ]، هەتا خودێ ژ كەرەما خۆ وان بێ منەت دكەت [و بشێن ژنێ بینن]، و كۆلەیێت هەوە ئەوێت دڤێن پێكهاتنەكێ (تفاقەكێ) د گەل هەوە بنڤێسن، دا ئازا ببن، ڤێجا هوین تفاقێ و نڤیسكارییێ ل سەر هندەك مالی د گەل وان بكەن و بنڤێسن، ئەگەر هوین ببینن د ئەمینن و دشێن ڤێ پێكهاتنێ ب جهـ بینن، و ژ مالێ خودێ ئەوێ خودێ دایییە هەوە بدەنە وان، و زنایێ ب خورتی [و نەخورتی] ب جارییێت خۆ نەدەنە كرن، دا هندەك مالێ دنیایێ ب دەست خۆڤە بینن، ئەگەر وان پاقژی بڤێت، و هەر كەسێ ب خورتی زنایێ ب وان بدەتەكرن، و خودێ پشتی خورتیلێكرنا هەوە [بۆ وان]، گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.
﴿٣٤﴾ ب سویند [گەلی خودان باوەران] مە ئایەت و ئەحكامێت ئاشكەراكەر، و سەرهاتییێت وان ئەوێت بەری هەوە بۆرین بۆ هەوە ئینان، كو چامە و شیرەتن بۆ پارێزكاران.
﴿٣٥﴾ خودێ ڕۆناهییا ئەرد و ئەسمانانە [ئانكو ئەوە یێ ئەرد و ئەسمانان ڕۆن دكەت]، مەتەلا ڕۆناهییا خودێ [د دلێ بەندەیێ خودان باوەردا] وەكی كولەكەكێیە [د دیواریڕا و یا نەڤەكری] و چرایەك تێدا بیت، ئەو چرایە د شویشەیەكا زەلال و گەشدا بیت، ئەو شویشە هند یا زەلال بیت، هەروەكی ستێرەك ژ ڕۆژێ، و ئەو چرا ب زەیتا دارەكا پیرۆز هەلببیت [كو دارا زەیتوونێیە]، و ئەو دارە نە هەردەم بەرۆژە و نە هەردەم نزار [ئانكو نە ڕۆژ لێ ددەت هەمی وەختان، و نە ل بەر سیبەرێیە هەمی وەختان]، نێزیكە زەیتا وێ ڕۆناهییێ بدەت، خۆ ئەگەر ئاگر ژی ڤێ نەكەڤتبیت [ئانكو دلێ خودان باوەر یێ ڕۆنە، ب وێ ڕۆناهییا خودێ كرییە تێدا، ب ڕاستەڕێكرنا خودێ كارێ خۆ دكەت، بەری زانین بۆ بێت، و گاڤا زانین بۆ هات ڕۆناهییا وی زێدەتر لێ دئێت، ڤێجا ڕۆناهی دكەڤتە سەر ڕۆناهییێ] ڕۆناهی ل سەر ڕۆناهییێیە، یێ خودێ بڤێت ڕاستەڕێ دكەت و بەرێ وی ددەتە ڕۆناهی و هیدایەتا خۆ، و خودێ نموونەیان بۆ مرۆڤان دئینیت و دیار دكەت، و خودێ ئاگەهـ ژ هەمی تشتان هەیە.
﴿٣٦﴾ [ئەو ڕۆناهییا] د مزگەفتاندا ئەو مزگەفتێت خودێ ئەمركری بلند بێنە ئاڤاكرن، و قەدر و ڕێز بۆ بێنە گرتن، و ئایەتێت خودێ تێدا بێنە خواندن، و زكرێ وی تێدا بێتەكرن، و سپێدە و ئێڤاران [ئانكو پێنج وەختان] نڤێژ بۆ تێدا بێنەكرن.
﴿٣٧﴾ [ڤان خانییان ئانكو مزگەفتان] هندەك زەلام یێت تێدا، بازرگانی و كڕین و فرۆتن، وان ژ زكر و بیرئینانا خودێ و كرنا نڤێژان و دانا زەكاتێ [بێ ئاگەهـ و مژویل] ناكەن، ژ ڕۆژەكێ دترسن [كو ڕۆژا قیامەتێیە] دل و چاڤ تێدا دزڤڕن و ڕاناوەستن [دل خۆ دقوتن، و د ناڤبەرا هیڤی و بێ هیڤییێدا دئێن و دچن، و چاڤ ژ ڤی ملی بۆ ملێ دی دزڤڕن، كا دێ كەڤیتە د گەل كیژ ملی، ملێ دۆژەهی یان بەحەشتی یان].

﴿٣٨﴾ دا خودێ ژ کار و کریارێت وان کرین، چێتر وان خەلات بکەت، و کەرەما خۆ بۆ وان پتر لێ بکەت، و یێ خودێ بڤێت بێ حسێب و بێ هەژمار، ڕزقی ددەتێ.

﴿٣٩﴾ و ئەوێت گاوربووین ، کار و کریارێت وان وەکی لەیلانەکێیە، ل ئەردەکێ دەشت و بێ شینکاتی، یێ تێنی [ژ دویرڤە] هزر دکەت ئاڤە، دەمێ دگەهیتە دەڤ دبینیت چو نینە [ئانکو نەئاڤە ڤەخۆت، ڤێجا بێ هیڤی دبیت، هزر دکەت کار و کریارێت باش یێت کرین، و دێ مفای گەهینیتێ، هەروەکی یێ تێنی هزرا ئاڤێ ژ لەیلانێ کری، ڤێجا دەمێ گەهشتییە دەڤ، دیت چو نینە و تەیستەیسوکە، هۆسا یێ گاور ژی ل دویڤ هزرا خۆ، ڕۆژا قیامەتێ دێ ئێت، کو کار و کریارێت هەین، بەلێ دێ بینیت چو کار و کریار نینن، چونکی ب گاورییا خۆ، یێت پویچ کرین]، و دێ بینیت خودێ یێ ل بەر ڕاوەستیایە، ڤێجا جزایێ کار و کریارێت وی ب دورستی دێ دەتێ، و خودێ د حسابێدا یێ دەست سڤکە.

﴿٤٠﴾ یان ژی [کار و کریارێت وان] وەکی تاریستانەکێنە، د دەریایەکا پڕ ئاڤ و کویردا بیت، پێل ل سەر بلند بن و ل سەر وان پێلان پێلێت دی هەبن و بلند ببن، و ل سەر وان پێلان عەورەکێ ڕەشێ تاری هەبیت، ئەڤە تاریستانن [تاریستانا عەوران، تاریستانا پێلان، تاریستانا دەریایێ ب خۆ] تاریستان ل سەر تاریستانێیە [تاریستانەکا وەسایە] ئەگەر مرۆڤ دەستێ خۆ دەربێخیت، نەشێت دەستێ خۆ ببینیت [ڤێجا ڤان گاوران ژی ڕێکا خۆ یا تژی تاری کری، چو سیناهییێ نابینن کو ژێ دەرکەڤن]، و هەر کەسێ خودێ ڕاستەڕێ نەکەت، کەس نینە وی ڕاستەڕێ بکەت.

﴿٤١﴾ ما تە نەزانییە هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، و بالندەیێت چەنگ ڤەکری ل ئەسمانان، هەمی تێکدا، خودێ ژ تشتێ نەهێژا پاقژ دکەن، و ب ڕاستی هەر ئێکێ [ملیاکەتان، مرۆڤان، جناوەران و گیانەوەران] نڤێژ و تەسبیحا خۆ یا زانی، و خودێ زێدە زانا و ب ئاگەهە ژ وێ یا ئەو دکەن.

﴿٤٢﴾ و خودانییا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە [ئەو ب تنێ ئەرد و ئەسمانان دگێڕیت، و دەستکارییێ تێدا دکەت]، و زڤڕین و دویماهیك هەر ب بال خودێڤەیە.

﴿٤٣﴾ ما تو نابینی خودێ، هێدی عەوران [بۆ جهێ بڤێت] دبەت و دهاژۆت، پاشی ددەتە ئێك و کۆم دکەتە سەرێك، و پاشی دئێخیتە سەرێك، ڤێجا دێ بینی باران دێ ژێ باریت، و ژ عەورێت وەکی چیایان تەرگێ دبارینیت، ڤێجا یێ بڤێت [ژ بەندەیێت خۆ] پێ دهنگێڤیت، و یێ بڤێت ژێ ددەتە پاش، نێزیکە شەوق و ڕۆناهییا برویسیێ، چاڤان کۆرە بکەت.

﴿٤٤﴾ خودێیە شەڤ و ڕۆژان وەردگێڕیت [ل دویڤ ئێك دئینیت، ئێکێ کورت دکەت، ئێکێ درێژ دکەت، و ئێکێ سار دکەت، ئێکێ گەرم دکەت]، ب ڕاستی ئەڤە [ئینان و برنا عەوران، و ئینانەخوارا بارانێ و تەرگێ، و وەرگێڕانا شەڤ و ڕۆژان] چامە و عیبرەتەکە بۆ ئاقلداران.

﴿٤٥﴾ و خودێ هەمی جاندار (خودان ڕوح) ژ ئاڤێ یێت داین، هندەك ژ وان ل سەر زکی دچن [وەکی مار و کرمان]، و هندەك ل سەر دو پیان دچن [وەکی مرۆڤان و بالندەیان]، و هندەك ژی ل سەر چار پیان

دچن [وەکی تەرش و دەواران]، و خودێ چ بڤێت و چاوا بڤێت، وەسا چێ دکەت، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان خودان شیانە.

﴿٤٦﴾ و ب سویند مە نیشان و بەلگەیێت ئاشکەراکەر یێت هنارتین، و یێ خودێ بڤێت دێ بەرێ وی دەتە ڕێکا ڕاست.

﴿٤٧﴾ و [دوڕوی] دبێژن: مە باوەری ب خودێ و پێغەمبەری ئینا، و مە گوهداریيا وان کر، پاشی پشتی ڤێ، دەستەکەك ژ وان ڕوییێ خۆ وەردگێڕن، و ئەڤە، نە ئەون ئەوێت باوەری ئینایین.

﴿٤٨﴾ و ئەگەر داخوازا وان هاتەکرن بۆ حوکمێ خودێ و پێغەمبەری، دا [پێغەمبەر] حوکمی د ناڤبەرا واندا بکەت، دەستەکەك ژ وان پشتا خۆ ددەنێ، و ڕوییێ خۆ وەردگێڕن.

﴿٤٩﴾ و ئەگەر ئەو یێت هەق بن، ب لەز دێ ڤەستا پێغەمبەری کەن، و دێ گوهداریيا وی کەن.

﴿٥٠﴾ ئەرێ [خۆدانەپاشا وان و ڤەبویلنەکرنا حوکمێ تە، ژ بەر هندێیە چونکی] نەساخییەك د دلێ واندایە، یان ژی ل تە ب شکن [هێژ باوەر ناکەن تو پێغەمبەری]، یان ژی دترسن خودێ و پێغەمبەرێ وی ستەمێ ل وان بکەن؟!! [نەخێر ئەڤە هەمی وەسا نینە]، بەلێ ئەو ب خۆ د ستەمکار بوون [لەوا نەچۆنە دەڤ پێغەمبەری، دا حوکمی د ناڤبەرا واندا بکەت].

﴿٥١﴾ وەختێ خودان باوەر بۆ حوکمێ خودێ و پێغەمبەری دئێنە داخوازکرن، دا [پێغەمبەر] حوکمی د ناڤبەرا واندا بکەت، ئاخڤتنا وان بەس ئەڤەیە، دبێژن: مە گولێ بوو، و مە ب جه ئینانا، و ئەڤەنە یێت سەرفەراز.

﴿٥٢﴾ و هەر کەسێ گوهداریيا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت [ئەمرێ وان ب جه بینیت]، و ژ خودێ بترسیت و پارێزکاریيا وی بکەت، ئها ئەڤەنە یێت سەرکەڤتی و سەرفەراز.

﴿٥٣﴾ و [دوڕوییان] ژ کەل سویند خوار، ئەگەر تو ئەمرێ وان بکەی [ژ وەلاتێ خۆ دەرکەڤن، یان بۆ خەزایێ دەرکەڤن] دێ دەرکەڤن، بێژە: [ژ درەو] سویند نەخۆن، تاعەت و گوهداریيا هەوە یا ئاشکەرایە [ئەزمانە و کریار د گەل نینە، و سویندا هەوە درەوە]، ب ڕاستی خودێ شارەزایی کارێ هەوەیە.

﴿٥٤﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: گوهداریيا خودێ و پێغەمبەری بکەن، و ئەگەر وان [گوهداری نەکر و] ڕوییێ خۆ وەرگێڕا، ڤێجا بزانن پێغەمبەری یا ل سەر خۆ [کو ڕاگەهاندنە] ڕاکر، و یا هەوە ل سەر هەوەیە [کو هوین گوهداریيا وی بکەن، و بەر ئەمرێ وی بن]، و ئەگەر هوین گوهداریيا وی [پێغەمبەری] بکەن، دێ ڕاستەڕێ بن، و ژ بلی گەهاندنا ڕۆنکەر و ئاشکەرا، چو یێ دی ل سەر پێغەمبەری نینە.

﴿٥٥﴾ ژ هەوە ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڤەنج کرین، خودێ پەیمانا داییە وان، ل جهێ هندەکێت دیتر ئاکنجی بکەت، هەروەکی یێت بەری وان [ئسرائیلی] ل جهێ هندەکێت دیتر ئاکنجی کرین، و دینێ وان ئەوێ خودێ بۆ وان هەلبژارتی دێ سەرفەراز و بنەجه کەت، و ترسا وان دێ گوهۆریت و

کەتە تەناهی و ئێمناهی، [چونکی] پەرستنا من دکەن و چو هەڤپشکان بۆ من چێ ناکەن، و هەر کەسێ پشتی ڤێ گاور ببیت، ئەو ژ ڕێکا ڕاست ڤەدەر و دەرکەڤتینە.

﴿٥٦﴾ [گەلی خودان باوەران] نڤێژان بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی بکەن، و زەکاتێ بدەن و گوهدارییا پێغەمبەری بکەن، دا دلۆڤانی ب هەوە بێتە برن.

﴿٥٧﴾ و هزر نەکە ئەوێت گاوربووین، دشێن خودێ نەچار بکەن، کو وان د ئەردیدا ئیزا نەدەت [یان ئەو ژ ئیزایا خودێ برەڤن، و ژ وان نەگریت] و جهێ وان ئاگرە، و ئاگر چ پیسە جه و پیسە دویماهیکە.

﴿٥٨﴾ گەلی خودان باوەران، بلا کۆلەیێت هەوە و دیسا بچویکێت هەوە ژی [کچ و کوڕ]، ئەوێت هێژ بالق نەبووین، سێ وەختان دەستویرییێ ژ هەوە بخوازن [بەری بێنە وێ مەزەلا هوین تێڤە] بەری نڤێژا سپێدێ، و وەختێ هوین پشتی نڤێژا نیڤرۆ خۆ دشەلینن [جلکێت خۆ دئێخن] ، و پشتی نڤێژا عەیشا، ئەڤە سێ وەختن، جلکێ هەوە ب دورستی ل سەر هەوە نامینیت، ژ بلی ڤان هەرسێ وەختان، نە گونەه ل سەر هەوەیە و نە ل سەر وانە [بێ دەستویری بێنە دەڤ هەوە] ئەو دئێنە دەڤ هەوە و دچن، هندەك ژ هەوە ژی دئێن و دچنە دەڤ ئێكدو، و هۆسا خودێ ئەحکام و ئایەتان بۆ هەوە دیار دکەت، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە.

﴿٥٩﴾ و گاڤا بچویکێت هەوە بالق بوون، بلا ئەو ژی دەستویرییێ بخوازن [بەری بێنە دەڤ هەوە] هەروەکی ئەوێت بەری وان [ژ ئەوێت بەری وان مەزن بووین و بالق بووین، هەمی وەختان نەبەس ڤان سێ وەختان] دەستویرییێ دخوازن، هۆسا خودێ بڕیار و ئەحکامێت خۆ بۆ هەوە دیار دکەت، و خودێ زێدەزانا و کاربنەجهە.

﴿٦٠﴾ و ژنێت ژ بچویکان و ژ عوزران بووین، و دل [ژ بەر پیراتییێ] ل سەر شویکرنێ نەمایی، گونەه ل سەر وان نینە ئەو هندەك جلكێت خۆ نەکەنە بەر خۆ [وەکی دەرسۆکێ]، ئەگەر ئنیەتا وان ئەو نەبیت لەشێ خۆ نیشا کەسێ بدەن، و ئەگەر ئەو جلکێت خۆ هەمییان بکەنە بەر خۆ، بۆ وان چێترە، و خودێ گوهدێر و زێدە زانایە.

﴿٦١﴾ چو گونەه ل سەر کۆرە و سەقەت و نەخۆشان نینە [دگەل هەوە خوارنێ بخۆن، یان ژ جیهادێ ڤەمینن]، و ل سەر هەوە ژی گونەه نینە هوین ل مالێت خۆ [ل مالا کوڕ و کچێت خۆ، یان مالا هەڤسەرا خۆ بێی دەستویرەکا تایبەت] بخۆن، و دیسا گونەه ل سەر هەوە نینە، هوین ل مالێت بابێت خۆ، یان ل مالێت دەیکێت خۆ، یان ل مالێت برایێت خۆ یان ل مالێت خویشکێت خۆ، یان ل مالێت مامێت خۆ، یان ل مالێت مەتێت خۆ، یان ل مالێت خالێت خۆ، یان ل مالێت خالەتێت خۆ، یان ل وان مالێت کلیلێت وان د دەست هەوەدا [ئەوێت هەوە هەقێ دەستکارییێ تێدا هەی]، یان ل مالێت هەڤالێت خۆ، بێ دەستویری بخۆن، و چو گونەه ل سەر هەوە نینە، هوین پێکڤە بخۆن یان جودا جودا.. ڤێجا ئەگەر هوین چۆنە د هندەك مالانڤە، سلاڤکەنە ئێکدو ب سلاڤا خودێ یا دلڤەکەر، و هۆسا خودێ بڕیار و ئەحکامان بۆ هەوە دیار دکەت، دا هوین تێ بگەهن.

﴿٦٢﴾ خودان باوەرێت ڕاست و دورست، ئەون ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی ئینایین، و هەر وەختێ ئەو د گەل پێغەمبەری د کارەکێ گرنگدا بن [ئانکو بۆ پەرستن و تاعەتەکی کۆم ببن، وەکی خوتبە و جیهادێ، یان ژی نڤێژا جەژنێ]، پێغەمبەری ناهێلن و بچن، هەتا دەستویرییێ ژێ نەخوازن، ب ڕاستی ئەوێت دەستویرییێ ژ تە دخوازن، ئەو ئەون ئەوێت ب دورستی باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی ئینایین، ڤێجا ئەگەر وان بۆ هندەك كاروبارێت خۆ دەستویری ژ تە خواست، ڤێجا یێ تە ڤیا، دەستویرییێ بدەێ، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ بکە، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.
﴿٦٣﴾ [گەلی خودان باوەران] هوین گازیکرنا پێغەمبەری بۆ خۆ [ئانکو دەمێ گازی هەوە دکەت]، وەکی گازیکرنا خۆ بۆ ئێکدو لێ نەکەن [یان ژی گازی پێغەمبەری نەکەن، وەکی هوین گازی ئێکدو دکەن، کو بێژن: هەی موحەممەد، یان بابێ قاسمی، بەلکو ب ڕێز و تەقدیر گازیکەنێ، و ب دەنگەکێ نزم، بێژنێ: هەی پێغەمبەرێ خودێ]، ب سویند خودێ ئاگەهـ ژ وان هەیە، ئەوێت ژ هەوە خۆ ڤەددزن و خۆ ددەنە بەرێك، و ئێك ئێکە دەردکەڤن، ڤێجا بلا ئەوێت ب گۆتنا پێغەمبەری نەکەن هشیار بن، و ژ خۆ بترسن ئاتافەك [چ کوشتن و هەر تشتەکێ دی د دنیاییێدا] ب سەرێ وان بێت، یان ژی ئیزایەکا ب ژان و دژوار [ل ئاخرەتێ] وان هنگێڤیت و بگریت.
﴿٦٤﴾ بزانن [و هشیار بن، ب گۆتنا وی بکەن] ب ڕاستی هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، یێ خودێیە، ب سویند هوین ل سەر چ بن [چ ئارمانج و ئنیەتا هەوە ل بەر بیت]، خودێ پێ ئاگەهە و دزانیت، و ڕۆژا ئەو ب بالڤە دزڤڕن، هندی وان کری دێ وان پێ ئاگەهدارکەت، و خودێ زێدە زانایە ب هەر تشتەکێ هەی.

سۆرەتا فورقان

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٧٧) ئایەتە

﴿١﴾ پاك و بلند بوو، و پڕ خێر و بەرەکەت بوو، ئەو خودایێ، فورقان [ئانکو قورئان، ئەوا ڤاڤێرێ دئێخیتە ڕاستییێ و پویچییێ، و حەلالییێ و حەرامییێ] بۆ بەندەیێ خۆ هنارتی، دا بۆ خەلکی ببیتە پێغەمبەر و ئاگەهدارکەر.
﴿٢﴾ ئەوێ خودانییا ئەرد و ئەسمانان یا وی، و چو کوڕ و کچ بۆ خۆ نەدانایین و نەگرتین، و چو هەڤال و هەڤپشك د خودانییێ و ملکیدا بۆ نەیی، و یێ هەمی تشت دایین و چێکرین، ڤێجا کا چ ب کێر وان دئێت، بێ کێماسی بۆ وان پەیداکرن.

﴿٣﴾ و وان هندەك پەرستی شوینا خودێ پەرستن، چو نادەن و چو چێ ناكەن، و ئەو ب خۆ [ژ لایێ مرۆڤانڤە] پێت هاتینە چێكرن، و نەشێن زیانەكێ یان مفایەكی بگەهیننە خۆ ب خۆ [ڤێجا چاوا دێ گەهیننە هەوە]، و نە ژیان وان پێ چێ دبیت، و نە مرن، و نە ساخكرنا پشتی مرنێ..

﴿٤﴾ و ئەوێت گاور بوویین، گۆتن: ئەڤ [قورئانە] درەوە ژ دەڤ خۆ یا چێكری و ئینایی، و هندەكان [ژ جوهی و فەلەیان] هاریكارییا وی ل سەر چێكرنا ڤێ درەوێ یا كری، و ب سویند وان گاوران [ب ڤێ گۆتنا خۆ، كو پێغەمبەرێ عەرەب، ئەڤ قورئانا موعجیزە، ژ هندەكێت نەعەرەب، یا وەرگرتی] ستەم و بێ بەختییەكا مەزن كرییە.

﴿٥﴾ و گۆتن: [ئەڤ قورئانە] ئەفسانە و چیرۆك و چیڤانۆكێت پێشیانە، ئەوی [موحەممەدی] پێت داینە نڤێسین، ڤێجا ئەو [پێت بۆ نڤێسی] سپێدە و ئێڤاران بۆ دخوینن [دا ژ بەر بكەت].

﴿٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەوێ نهێنی و ڤەشارتییێت ئەرد و ئەسمانان دزانیت، ئەڤ قورئانە یا ئینایییە خوارێ، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە [لەو لەزێ ل ئیزادانا هەوە ناكەت، ل سەر درەو و بێ بەختیا، هوین دكەن].

﴿٧﴾ و گۆتن: ئەڤە چ پێغەمبەرە؟ [ئانكو چاوا ئەڤە دێ بیتە پێغەمبەر، و ئەو وەكی مە] خوارنێ دخۆت، و ل سویكان دگەڕییێت [بۆ خزمەتان، هەروەكی ئەم دچین]، بلا ملیاكەتەك د گەل هاتبایە خوارێ، و بۆ ببایە شاهد [دا مە باوەری پێ ئینابایە].

﴿٨﴾ یان ژی گەنجخانەیەك [ژ ئەسمانان] بۆ وی هاتبایە [دا پاكی ب كەسێ نەمابایە، و هەوجەی بازاڕێ نەبایە]، یان ژی جنیكەك هەبایە ژێ خواربایە [دیسا هەوجەی كەسێ نەبایە]، و ئەوێت ستەمكار گۆتن: هوین ل دویڤ مرۆڤەكێ سحرلێكری پێڤەتر ناچن [ئەڤێ هوین ل دویڤ دچن ژ مرۆڤەكی سحرلێكری پێڤەتر نینە].

﴿٩﴾ بەرێ خۆ بدەیێ كا چاوا نموونەیان بۆ تە دئینن، ڤێجا گومڕا و بەرزەبوون، و ب سەر چو ڕێكان هەلنابن [ڤەگەڕنەڤە هەقییێ و ڕێكا ڕاست].

﴿١٠﴾ پاك و بلندبوو و پڕ خێر و بەرەكەت بوو [ئەو خودایێ] ئەگەر ڤیا دێ ژ گەنجخانە و جنیكان چێتر دەتە تە، جنیكێت ڕوبیار د ناڤڕا دئێن و دچن، و دێ ڤەسران ژی [دگەل وان جنیكان] دەتە تە.

﴿١١﴾ [باوەری نەئینانا وان ب تە، نە ژ بەر زادخوارن، و چۆنا تە بۆ سویكانە، وەكی ئەو دبێژن] بەلێ وان ڕۆژا قیامەتێ ب خۆ، درەو دانا و باوەری پێ نەئینا، و مە بۆ وان ئەوێت قیامەتێ درەو ددانن، ئاگرەكێ دژوار یێ بەرهەڤكری.

﴿١٢﴾ وەختێ ئەو ئاگر ژ جهەكێ دویر وان دبینیت، گوڕگوڕ و گورپەگورپا وی، ژ دویر دبهیسن [و دگەهیتە وان].

﴿١٣﴾ و وەختێ ئەو گرێدایی، و د جهەكێ تەنگڕا بۆ ناڤ دۆژەهێ دئێنە ئاڤێتن، هنگی دێ نفرینان ل خۆ كەن، و داخوازا نەمانا خۆ كەن.

﴿١٤﴾ ئەڤرۆ جارەکێ ب تنێ داخوازا نەمانا خۆ نەکەن، بەلێ گەلەك جاران داخوازا نەمانێ بکەن [ئەڤرۆ ئیزایا ل سەر هەوە گەلەکە، و یا بێ ڤەبڕە، و ژ هندێ پتر هوین جارەکێ ب تنێ داخوازا نەمانێ بکەن، و ل گەل هندێ ژی بێ هیڤی بن ژ نەمانێ].

﴿١٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ئەرێ ئەڤە [ئاگرێ هۆسا یێ دژوار] بۆ هەوە چێترە، یان ژی بەحەشتا هەروهەر هەی، ئەوا پەیمان بۆ پارێزکاران پێ هاتییە دان، کو دێ بیتە خەلاتێ وان و دویماهییا وان.

﴿١٦﴾ وان چ بڤێت یێ تێدا هەی، و هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەڤە پەیمانەکە ژ خودایێ تە، هێژایە ژێ بێتە خواستن.

﴿١٧﴾ و ڕۆژا خودێ وان و ئەوێت وان شوینا خودێ دپەرستن کۆم دکەت، و دێ بێژیتە وان [پەرستییان]: ئەرێ هەوە بەندەیێت من ئەڤە، د سەردابرینە و بەرزەکرینە، یان وان ب خۆ ڕێ بەرزەکر و د سەرداچۆن؟

﴿١٨﴾ ئەو دێ بێژن: ئەم تە ژ هەمی کێماسییان پاقژ دکەین، بۆ مە دورست نەبوو، ئەم چو پشتەڤانان ژ بلی تە، بۆ خۆ بگرین [هەتا کو ئەم بێژینە وان مە بپەرێسن]، بەلێ تە خۆشی دانە وان و باب و باپیرێت وان، هەتا بیرئینانا تە ژ بیرکرین، و سوپاسییا نیعمەتێت تە نەکرین، و ئەو ب خۆ ملەتەکێ چۆیی بوون.

﴿١٩﴾ [خودێ دێ بێژیتە وان] ڤێجا [ئەڤە ئەون یێت هەوە دپەرستن] وان هوین ب وێ ئاخڤتنا هەوە دکر، هوین درەوین دەرئێخستن، ڤێجا هوین [وی وەختی، گەلی گاوران] نەشێن ئیزا و عەزابێ ژ خۆ بدەنە پاش، و نەشێن هاریکارییا خۆ [یان یا ئێکدو] ژی بکەن، و کی ژ هەوە ستەمێ بکەت [ئانکو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ بکەت]، ب ڕاستی ئەم دێ ئیزایەکا مەزن دەینێ.

﴿٢٠﴾ و مە چو پێغەمبەر بەری تە نەهنارتینە، ئەگەر وان ب ڕاستی زاد نەخواربیت و ل سویکان نەگەڕیابن، و مە هندەك ژ هەوە بۆ هندەکێت دی یێت کرینە جهێ جەڕباندنێ [هەژاران ب زەنگینان دجەڕبینین کا دێ سەبری کێشن، و زەنگینان ب هەژاران دجەڕبینین کا دێ سوپاسییا خودێ کەن، و هندەك ژ هەژاران دێ بەری زەنگینان موسلمان بن، کا گرگرە دێ چ کەن] کا دێ سەبرێ [بەرانبەر ئێکدو] کێشن؟ و خودایێ تە ئاگەهـ ژ وان هەیە [کا کی دێ سەبرا خۆ کێشیت، و کی خۆ ل بەر ناگریت].

﴿٢١﴾ و ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی [و نە ل وێ هیڤیێ، ل بەر دەستێ خودێ ڕاوەستن] گۆتن: بلا ملیاکەت ب سەر مەدا هاتبانە خوارێ، یان مە خودایێ خۆ دیتبایە [دا مە باوەری ئینابایە]، ب سویند خۆ مەزن دیتن و خۆ مەزن کرن، و مەزناتی یا ژ ڤامێ دەرئێخستین.

﴿٢٢﴾ ڕۆژا ئەو ملیاکەتان دبینن، وێ ڕۆژێ نەخۆزییا گونەهکاران، و ملیاکەت دێ بێژنە وان: مزگینی ل هەوە یا حەرام و حەرامکرییە.

﴿٢٣﴾ و دێ کار و کریارێت وان کرین [ئەوێت وان هزر دکر کو باشینە، و دێ فایدەی گەهینینە وان] ئینین، و دێ وەکی تۆزا بەربا لێ کەین.

﴿٢٤﴾ و بەحەشتییان وێ ڕۆژێ، جهێ وان خۆشتر و چێترە، و وان چێترین جه بۆ بێنڤەدانا نیڤرۆ یێ هەی.

﴿٢٥﴾ ڕۆژا ئەسمان ب عەورێ سپی پرت پرت دبیت، و ملیاکەت ل دویڤ ملیاکەتی دئێنە خوارێ.

﴿٢٦﴾ وێ ڕۆژێ خودانی و ملك، ب دورستی یێ خودایێ دلۆڤانە، و ئەو ڕۆژ ل سەر گاوران ڕۆژەکا زێدە گران و ب زەحمەتە.

﴿٢٧﴾ و ڕۆژا ستەمکار هەردو دەستێت خۆ دکرینیت و دگەزیت و لەق ددەت، و دبێژیت: خۆزی من ڕێکا سەرفەرازییێ د گەل پێغەمبەری گرتبایە.

﴿٢٨﴾ وەی هەوار، خۆزی من فلان [ئەڤێ ئەز ژ ڕێکا ڕاست دەرئێخستیم، و ئەز د سەردا بریم، من بۆ خۆ] نەکربایە هەڤال، و من هەڤالینییا وی نەکربایە.

﴿٢٩﴾ ب سویند وی بەرێ من ژ ڕێکا ڕاست وەرگێڕا، پشتی ئەز ڕاستەڕێ بوویيم و من باوەری ئینایی، نێ شەیتان زێدە یێ هڤال هێلە [پشتی مرۆڤان سەردا دبەت، و ژ ڕێکا ڕاست دەردئێخیت، وان ب تنێ دهێلیت].

﴿٣٠﴾ و پێغەمبەری گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی ملەتێ من ژ ڤێ قورئانێ یێت دویر کەڤتین، و دەست یێت ژێ بەردایین.

﴿٣١﴾ و [کا چاوا ملەتێ تە دژمنییا تە دکەت] وەسا مە بۆ هەر پێغەمبەرەکی، دژمن ژ گونەهکاران یێت دانایین، و بەسی تەیە خودایێ تە ڕاستەڕێکەر و هاریکارێ تە بیت.

﴿٣٢﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتن: بلا قورئان ب جارەکێ و پێکڤە بۆ هاتبایە خوارێ [وەکی هەمی کتێبێت دی یێت ئەسمانی]. پیچ پیچە و جودا جودا ئەم قورئانێ بۆ تە دئینینە خوارێ، دا دلێ تە پێ موکوم بکەین و ب هێز بێخین [و تو دلێت موسلمانان پێ ب هێز بێخی، دا ب ساناهی ژ بەر بکەن و تێ بگەهن، و دا بەردەوام بەرسڤا گاوران بدەی، ل سەر وان تشتێت وان دڤێن تە تێدا ئاسێ بکەن]، و مە قورئان ئایەت ئایەت [ئانکو پیچ پیچە] ب تە [ب ڕێکا جبریلی] دا خواندنێ.

﴿٣٣﴾ [هەی موحەممەد] و ئەو [مەخسەد پێ موشرك] چو پسیار و پێشنیارێت عنتیکە یێت وەسا [ژ بۆ شکاندنا تە] بۆ تە نائینن، ئەگەر ئەم بۆ تە بەرسڤا وان دورست، و هێژ ژ پسیارا وان ڕۆنتر و ب ڕامانتر نەئینین.

﴿٣٤﴾ ئەوێت ل سەر سەروچاڤان بەر ب دۆژەهێ دئێنە کۆمکرن و ڕاکێشان، ئەڤان جهێ وان هێژ خرابترە، و ڕێبەرزەترن ژی.

﴿٣٥﴾ ب سویند مە تەورات دا مووسایی، و مە برایێ وی هاروون ژی دا دگەل، و بۆ کرە هاریکار و پشتەڤان.

﴿٣٦﴾ ڤێجا مە گۆتە وان [مەخسەد پێ مووسا و هاروونن]: هوین هەردو هەڕنە دەڤ وی ملەتی، ئەوێ نیشان و موعجیزەییێت مە دەرو دانایین [بەلێ ملەتێ ژێگۆتی گوهێ خۆ نەدا وان، و ب گۆتنا وان نەکر]، ڤێجا مە ژی ژ بەر هندێ ب دژواری د هیلاك برن.

﴿٣٧﴾ و ملەتێ نووحی ژی [مە ڤەبراندن] وەختێ وان پێغەمبەر دەروین دانایین [و یێ پێغەمبەرەکی درەوین دانیت و باوەرییێ پێ نەئینیت، ئەو هەمی پێغەمبەران درەوین ددانیت و باوەرێی پێ نائینیت]، مە ئەو [د ئاڤێدا] خەندقاندن، و بۆ خەلکی کرنە چامە، و مە ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ ستەمکاران بەرهەڤکرییە.

﴿٣٨﴾ و مە عاد و (ثمود) [ملەتێ هوود پێغەمبەر و ملەتێ (صالح) پێغەمبەر] و خودانێت بیرێ [ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر، و هاتییە گۆتن خەلکێ بیرێ: ژ گوندیت سەمودە و هاتییە گۆتن: خەلکێ گوندێ انتاکیانە ئەوێت چیرۆکا وان دسۆرەتا یاسیندا هاتی و هاتییە گۆتن: ملەتەکە ل دۆر بیرێ کۆم بوو بوون و ژ بەر نەباوەری پێ ئێنانا وان خودێ ئێخستنە د بیرێدا و هەمی هیلاك برن، و هاتییە گۆتن: ملەتەکێ گونەهکارە پێغەمبەرێ خۆ کرنە دبیرێدا و ل سەر سەردەرکر]، و گەلەك ملەتێت دی ژی، د ناڤبەرا واندا مە ڤەبراندن.

﴿٣٩﴾ و مە بۆ هەمییان بەلگە و نیشان [و سەرهاتی و سەربۆرێت ملەتێت بۆری] ئینان، ڤێجا وەختێ وان ئەڤ بەلگە و نیشانە ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتین [و چو بۆ خۆ ژێ وەرنەگرتین]، مە هەمی ڤەبراندن و ڤڕکرن.

﴿٤٠﴾ و ب سویند [قورەیشی] یێت هاتینە وی گوندی و یێت تێڕا چۆیین، ئەوێ مە بارانا بەران ب سەردا باراندی [گوندێ سەدووم کو ژ مەزنترین گوندێت (لوط)ییە]، ئەرێ ما وان بەرێ خۆ نەددایێ کا چ ب سەرێ وان هاتییە؟ بەلێ ئەو باوەری ب ڕابوونا پشتی مرنێ نائینن [لەو بۆ خۆ چو چامە و عیبرەتان ژێ ناگرن].

﴿٤١﴾ و هەر وەختێ ئەو تە ببینن، تڕانەیان بۆ خۆ ب تە دکەن، و دبێژن: ئەڤەیە، یێ خودێ کرییە پێغەمبەر؟!.

﴿٤٢﴾ و [دێ بێژن] ئەگەر ژ بەر وێ سەبرێ نەبایە ئەوا مە ل سەر پەرستیییێت خۆ کێشایی، نێزیك بوو ئەو [مەخسەد موحەممەد] بەرێ مە ژ وان وەرگێڕیت، و ئەم پەرستنا وان بهێلین، و وەختێ ئەو ئیزا و عەزابێ [یا خودێ] دبینن، هنگی دێ زانن، کا کی یێ گومڕا و ڕێ بەرزەیە [ئەو یان موسلمان].

﴿٤٣﴾ کا بێژە من: ئەوێ دلخوازییا خۆ کرییە پەرستییێ خۆ [و ب دلخوازییا خۆ کری، و گوهێ خۆ داییە دلێ خۆ]، ڤێجا ما تو دێ وی پارێزی [کو ئەو ب دویڤ دلخوازییا خۆ نەکەڤیت]؟.

﴿٤٤﴾ یان ژی تو ل وێ هزرێیی کو باراپتر ژ وان [شیرەتان] گولێ دبن یان تێ دگەهن، ب ڕاستی ئەو [د گولێبوون و تێگەهشتنا خۆدا] وەکی جانەوەرانە، بەلکی خرابتر و ڕێبەرزەترن ژی.

﴿٤٥﴾ ما تو بەرێ خۆ نادەیە [هێز و شیان و دورستکرنا] خودایێ خۆ، کا خودایێ تە چاوا سیبەر درێژ کرییە [ژ دەرکەڤتنا ڕۆژێ هەتا ئاڤابوونا وێ]، و ئەگەر ڤیابایە دا ڕاوەستینیت [ژ جهەکی نەدچۆ جهەکی]، پاشی مە ڕۆژ بۆ کرە سەبەب و نیشان.

﴿٤٦﴾ پاشی هێدی هێدی، پیچ پیچە مە ئەو سیبەر هەلچنی (مە نەهێلا).

﴿٤٧﴾ و ئەو [خودا] ئەوە، یێ شەڤ بۆ هەوە کرییە پەردە و کراس [چونکی شەڤ ب تارییا خۆ، لەشان ژ دیتنێ ڤەدشێریت، هەروەکی جلك لەشێ مرۆڤی ڤەدشێرن]، و مە نڤستن بۆ هەوە یا کرییە ڤەهەسیان [بۆ نەهێلانا وێ وەستیانا هوین د بزاڤا خۆ یا ڕۆژانەدا دبینن، و جارەکا دی دزڤڕنەڤە سەر بزاڤا خۆ]، و مە ڕۆژ یا کرییە وەختێ ڕابوون و بەلاڤبوونا هەوە.

﴿٤٨﴾ و هەر ئەوە بای بەری دلۆڤانییا خۆ (بارانێ) ب مزگینی دهنێریت، و مە ئاڤەکا پاقژ ژ عەوران داڕێت.

﴿٤٩﴾ دا ئەم پێ (ب وێ ئاڤێ) ئەردەکێ مری و هشك و بێ شینکاتی ساخکەین و شین بکەین، و دا گەلەك ژ ئەوێت مە [ژ ئاڤێ] دایین و چێکرین، ژ جانەوەران و تەرش و تەوالان یان خەلکێ دەشتێ و گەلەك مرۆڤان [خەلکێ باژێران]، ئاڤ بدەین.

﴿٥٠﴾ و ب سویند مە ئەو باران ب گەلەك ڕەنگان ب سەر واندا باراندییە [ل هندەك جهان دبارینین و ل هندەکان نە، ل هندەکان گەلەکێ دبارینین و ل هندەکان کێم دبارینین، و ل هندە جهێت ب ڕەخێکڤە ل ڕەخەکی دبارینین، و ل ڕەخێ دی نە]، دا مرۆڤ هزرا خۆ بکەن و بزانن [ئەوێ ئەرد ساخکری، دشێت مرییان ژی ژ گۆڕان ڕاکەتەڤە و ساخ بکەت]، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان بەرانبەری نیعمەتا باران هاتنێ نە د سوپاسدارن.

﴿٥١﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە، دا بۆ هەر گوندەکی پێغەمبەرەکی هنێرین [وان ژ ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ بترسینیت]، [بەلێ ژ بۆ قەدر و ڕێزگرتنا تە، مە تو کرییە پێغەمبەرێ هەمییان].

﴿ ٥٢ ﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] گوهێ خۆ نەدە گاوران، و جیهادەکا مەزن ب قورئانێ د گەل وان بکە.

﴿٥٣﴾ و ئەوە یێ هێلایی هەردو دەریا بگەهنە ئێك و بکەڤنە ڕەخێك، ئەڤە یا شرین و خۆشە، و ئەڤە زێدە یا سویرە (شۆرە) [نائێتە ڤەخوارن] و ناڤبڕەك یا ئێخستییە د ناڤبەرا واندا [دا تێکەل نەبن]، و ئێکا ل ئێکێ حەرامکری تێکەلی ئێك ببن [نەیا شرین سویر (شۆر) دبیت، و نەیا سویر شرین دبیت، و هەر ئێك وەکی خۆ دمینیت].

﴿٥٤﴾ و ئەوە یێ مرۆڤ ژ ئاڤێ چێکری، و کرییە مێر [کو مرۆڤانییا خوینێ پێ چێ دبیت] و ژن [کو خزمانی پێ چێ دبیت]، و خودایێ تە یێ پێڤەهاتییە.

﴿٥٥﴾ [دگەل ڤێ ژی ئەو] وان شوینا خودێ دپەرێسن ئەوێت نە فایدەیی دگەهیننە وان، نە ژی زیانێ.. و گاور هاریکار و پشتەڤانێت ئێکدونە ل سەر نەگوهداری و نەیارەتییا خودایێ خۆ.

﴿٥٦﴾ [هەی موحەممەد] مە تو نە هنارتییە، بۆ هندێ ب تنێ نەبیت ببییە مزگینئین و ئاگەهدارکەر.

﴿٥٧﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەز چو کرێیان بەرانبەری گەهاندنا ڤێ پەیامێ ژ هەوە ناخوازم، بەلێ یێ بڤێت ڕێیەکێ بۆ خودایێ خۆ بگریت، بلا بگریت [ئانکو ئەز چو مالی ژ هەوە ناخوازم، تشتێ ئەز دخوازم ئەوە، کو هوین ڕێکا خودێ بگرن، و کرێیا من خودێ دێ دەتە من].

﴿٥٨﴾ و پشتا خۆ ب خودایێ هەر ساخ، ئەوێ مرن بۆ نەیی، گەرەم بکە، و تەسبیح و پەسنا وی بکە، و ژ کێم و کاسیان پاقژ بکە، و بەسی وییە ئەو ب گونەهێت بەندەیێت خۆ یێ ئاگەهدار و شارەزا بیت.

﴿٥٩﴾ ئەوێ ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا هەی، د شەش ڕۆژاندا دایین، پاشی بلندبوویە سەر عەرشی [بلندبوونەکا هێژایی وی، و بێ چاوایی]، ئەو خودایێ دلۆڤانە، ڤێجا ژ وی بخوازە، ئەو یێ شارەزایە [یان پسیارا خۆ د ڕاستا خودێدا، ژ شارەزایان بکە].

﴿٦٠﴾ و وەختێ پێغەمبەر دبێژیتە [وان موشرکان]: بۆ خودایێ دلۆڤان هەڕنە سوجدەیێ، دێ بێژن: [خودایێ] دلۆڤان کییە؟ ئەرێ ئەم سوجدەیێ بۆ وی ببەین یێ تو دبێژییە مە [و یێ ئەم نەنیاسین]؟! و ڤێ گۆتنێ ئەو پتر ژ دینی دویر ئێخستن.

﴿٦١﴾ پاك و بلندبوو، و پڕ خێر و بەرەکەت بوو ئەو خودایێ ئەسمان بۆ ستێران کرییە جھ و قویناخ، و ڕۆژا گەش و هەیڤا ڕۆنکەر کرینە تێدا.

﴿٦٢﴾ و ئەو خودایێ شەڤ و ڕۆژ ئێخستینە دویڤ ئێك، کو ئێك جھێ ئێکێ بگریت، بۆ یێ بڤێت [کەرەم و نیعمەتێت] خودێ بینیتە بیرا خۆ یان سوپاسییا وی بکەت.

﴿٦٣﴾ و بەندەیێت خودایێ دلۆڤان [یێت دورست] ئەون، ئەوێت ب ئەدەب و بێ مەزنایی، ل سەر ئەردی ب ڕێڤە دچن، و ئەگەر نەزانان [ب ڕەقی] ئاخاڤتن، ئاخفتنەکا وەسا دبێژن ژ گونەهێ ب سلامەت بن، و وەکی وان ب ڕەقی وان نائاخێڤن.

﴿٦٤﴾ و ئەون ئەوێت بۆ خودایێ خۆ، شەڤان ب سوجدە و ڕابوونانڤە دبۆرینن [ئانکو شەڤنڤێژان دکەن].

﴿٦٥﴾ و ئەون ئەوێت دبێژن: خودێوۆ، عەزابا دۆژەهێ ژ مە بدە پاش، ب ڕاستی عەزابا وێ یا بەردەوامە [ئەگەر مرۆڤێ گاور گرت، ژێڤە نابیت].

﴿٦٦﴾ ب ڕاستی دۆژەھ پیسە بنەجھە و پیسە وارگەهە.

﴿٦٧﴾ و ئەون ئەوێت وەختێ مالی دمەزێخن، نە دەرێژییێ دکەن و نە چرویکییێ دکەن، و ئەو د ناڤبەرا ڤان هەردو سالۆخەتاندا ناڤنجینە.

﴿٦٨﴾ و ئەون ئەوێت ژ بلی خودێ، دوعایان ژ کەسێ دی نەکەن [ژ بلی خودێ کەسێ نەپەرێسن] و ئەو، ئەو مرۆڤێ خودێ کوشتنا وی دورست نەکری، و ب هەقی نەبیت [کو بەرانبەر ئێکێ دی بێتە کوشتن] ناکوژن، و زنایێ و دەهمەن پیسییێ ناکەن، و هەرکەسێ ڤان بکەت، دێ گونەھ ل سەر ستویر بن، و دێ پێ ئێتە جزاکرن.

﴿٦٩﴾ ڕۆژا قیامەتێ ئیزا دێ ل سەر بیتە دوقات، و هەروهەر دێ ڕەزیل و شەرمزار تێدا مینیت [چونکی گونەھ ژی دا د گەل گاورییێ].

﴿٧٠﴾ ژ بلی وی یێ تۆبەکری و باوەری ئینای و کار و کریارێت ڕاست و قەنج کرین، ئەڤێت هۆسا، خودێ دێ گونەهێت وان کەتە خێر [ئانکو دێ گونەهێت وان ژێبەت، و خێران دێ ل جهێ وان دانیت]، و خودێ ب خۆ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٧١﴾ و ئەوێ تۆبە بکەت و [پاشی] کارەکێ ڕاست و باش بکەت، ب ڕاستی ئەو زڤڕینەکا دورست ب بال خودێڤە زڤڕی.

﴿٧٢﴾ و ئەون ئەوێت بەرهەڤ نەبن خرابییێ و پویچییێ بکەن [چ شرك چ درەو چ شەهدەزۆری چ ژی هەر تشتەکێ پویچێ دی]، و ئەوێت گاڤا د بەر تشتێ بێ فایدەڕا [چ گۆتن چ کریار] دبۆرن، ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێڕن، بێ خۆشکاندن [نە پشکدارییا وان دکەن، نە ژی ژ وان ڕازی دبن].

﴿٧٣﴾ و ئەون ئەوێت گاڤا ب ئایەتێت قورئانێ هاتنە شیرەتکرن یان بۆ هاتنە خواندن، خۆ لێ کەڕ و کۆرە ناکەن [گوهـ و چاڤێت خۆ بۆ ڤەدکەن].

﴿٧٤﴾ و ئەون ئەوێت دبێژن: خودێوۆ، تو وان هەڤسەر و وێ دویندەهێ بدە مە، ئەوێت چاڤ پێ ڕۆن و خۆش دبن [و دل پێ ڤەهەسن]، و تو مە بۆ پارێزکاران، بکە پێشی و جهێ چاڤلێکرنێ د باشییێدا.

﴿٧٥﴾ ئەڤە [خودانێت ڤان سالۆخەتان] دێ ب بلندترین جهێت بەحەشتێ ئێنە خەلاتکرن، ژ بەر وێ سەبرا وان ل سەر پەرستن و گوهدارییا خودێ کێشایی، و ب خێرهاتن و ب سلاڤ، ملیاکەت دێ ب بەرڤە ئێن.

﴿٧٦﴾ هەروهەر دێ تێدا بن، چ خۆش جهـ و چ خۆش وارگەهە.

﴿٧٧﴾ ما خودێ دێ چ ل هەوە کەت، و چ ژ هەوە دێ گەهیتێ [ئانکو دەولەمەندە، و چو پاکی ب هەوە نینە، و هوین نەداینە دا هوین مفایەکی بگەهیننێ] ژ بلی پەرستنا هەوە بۆ وی [ئانکو هوین بەس بۆ پەرستنا خۆ، یێت داین]، ب سویند [گەلی گاورێت خەلکێ مەکەهێ] هەوە پێغەمبەر و قورئان درەو دانان، ڤێجا هوین دێ ب بەر ئیزاییێ کەڤن و ئیزا ژ هەوە ڤەنابیت.

سۆرەتا شوعەراء

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٢٢٧) ئایەتە

﴿١﴾ (طسم) [هۆسا دئێتە خواندن (طا، سین، میم) و ئەڤە و هەمی تیپێت دەستپێکا سۆرەتان، نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ].

﴿٢﴾ ئەڤە ئایەتێت کتێبا ڕۆنکەرن.

﴿٣﴾ نێزیکە تو ژ خەمان خۆ بکوژی و د هیلاك ببەی، چونکی ئەو باوەرییێ نائینن.

﴿٤﴾ و ئەگەر مە حەزکربایە، ئەم دا موعجیزەیەکێ ژ ئەسمانی بۆ وان هنێرین، دا ستۆیێت وان هەر چەمیایی بۆ مینن [ڤیابانە نەڤیابانە دا باوەرییێ ئینن، بەلێ مە ئەڤ باوەرییە ژ وان نەڤێت و ئەم وەناکەین، مە دڤێت ئەو، ب دلێ خۆ و بێ کۆتەکی، باوەرییێ بینن].

﴿٥﴾ و چو ئایەتێت نوی ژ قورئانێ، ژ دەڤ خودایێ دلۆڤان [بۆ گاور و موشرکان] نەدهاتن، ئەگەر وان ڕوییێ خۆ ژێ وەرنەگێڕابایە [و ب درەو نەدانابایە].

﴿٦﴾ ب سویند وان [ئەو هەڤییا بۆ وان هاتی] درەو دانا [و باوەری پێ نەئینا]، ڤێجا نێزیك دێ زانن کا دێ چ ب سەرێ وان ئێت [و جزایێ وێ، ئەوا وان تڕانە پێ دکرن، دێ هەر ئێت].

﴿٧﴾ ما وان بەرێ خۆ نەددا ئەردی، کا چاوا مە ب هەمی ڕەنگێت پڕ مفا، شینکرییە [ئەوێت کەسێ شیانا وان نەی، ژ بلی خودێ].

﴿٨﴾ ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانەکە [ڕۆن و ئاشکەرایە ل سەر ئێکتاییا خودێ، و ل سەر شیانا وی کو جارەکا دی مرییان پشتی مرنێ ساخکەتەڤە]، بەلێ باراپتر ژ وان باوەرییێ نائینن.

﴿٩﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە یێ سەردەست و زال [زالە ل سەر وان کو وان ئیزا بدەت، و دشێت تۆلێ ل وان ڤەکەت] و دلۆڤانە [وەختێ مۆلەت داییە بەندەیێت خۆ، و لەز ل ئیزادانا وان نەکری].

﴿١٠﴾ و بێژە وان وەختێ خودایێ تە گازی مووسایی کری و گۆتییێ، هەڕە دەڤ ملەتێ ستەمکار.

﴿١١﴾ ملەتێ فیرعەونی، ما ئەو ژ ئیزادانا خودێ ناترسن.

﴿١٢﴾ [مووسایی] گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی ئەز دترسم ئەو من درەوین دانن، و باوەر ژ من نەکەن.

﴿١٣﴾ و سینگێ من [ژ بەر درەو دانانا وان بۆ من] تەنگ ببیت، و ئەزمانێ من نەگەڕیت، ڤێجا [جبرائیلی ب وەحییێ] بهنێرە بۆ هاروونی [دا د گەل من ببیتە پێغەمبەر، و بۆ من ببیتە هاریکار].

﴿١٤﴾ و وان تۆلەکا ل سەر من، ڤێجا ئەز دترسم [بەری پەیاما تە بگەهینمە وان، تۆلا خۆ ل من ڤەکەن و] من بکوژن.

﴿١٥﴾ [خودێ] گۆت، نەخێر [ئەو نەشێن تە بکوژن]، ڤێجا تو و هاروون ب نیشان و موعجیزەیێت مەڤە هەڕن، ب ڕاستی ئەز یێ د گەل هەوە [ب پارستن و چاڤدێرییا خۆڤە]، و من های ژێ هەیە [کا دێ چ بێژن، و دێ چ بێژنە هەوە].

﴿١٦﴾ هوین هەردو هەڕنە دەڤ فیرعەونی، و بێژنێ، ب ڕاستی ئەم هەردو هنارتییێت خودانێ هەمی جیهانانین.

﴿١٧﴾ ڤێجا ئسرائیلییان د گەل مە بهنێرە [و بەس وان ئەزیەت بدە].

﴿١٨﴾ [ڤێجا وەختێ فیرعەونی مووسا دیتی، و ئاخڤتنێت وی بهیستین] گۆت: ما مە تو ب بچویکاتی د ناڤ خۆدا خودان نەکربووی؟ و تو ب سالان د ناڤ مەدا نەمابووی؟ [ڤێجا کەنگی و د کیرێڕا تو بوویە پێغەمبەر].

﴿١٩﴾ [و بەرانبەری قەنجییێت مە د گەل تە کرین] تە ئەو کریار ژی کر یا تە کری [ئانکو تە ئێك ژ مە کوشت]، و دیارە تو ژ چاڤنق و بێ نان و خوێیانی [وەختێ تە قەنجییێت مە ژ بیرکرین، و ئێك ژ مە کوشتی].

﴿٢٠﴾ [مووسایی] گۆت: من ئەو کریارە کر، و من نەزانی دێ ئێتە کوشتن [مەخسەدا من کوشتنا وی نەبوو، دەمێ من کری].

﴿٢١﴾ ڤێجا وەختێ ئەز ژ هەوە ترسیایم، ئەز ژ هەوە ڕەڤیم [ژ ترسا هندێ هوین من بکوژن]، ڤێجا خودایێ من پێغەمبەراتی و زانین دا من، و ئەز کرمە ژ پێغەمبەران.

﴿٢٢﴾ و تو ڤێ ل سەر من دکەیە منەت کو تە ئەز خودان کریمە، و تە ئسرائیلی بۆ خۆ کرینە کۆلە و سەپان [تە کوڕێت وان دکوشتن، و کچێت وان بۆ خۆ دکرنە خدام، هەر ژ بەر هندێ دەیکا من ژ ترساندا، ئەز ب ئاڤێدا بەردام، و تە ئەز ژ ئاڤێ ئینامە دەر و خودانکرم، و ل بەر چاڤێت تە ئەز مەزن بووم].

﴿٢٣﴾ فیرعەونی گۆت: خودانێ هەمی جیهانان کییە؟

﴿٢٤﴾ [مووسایی] گۆت: [خودانێ هەمی جیهانان] خودانێ ئەرد و ئەسمانان و هندی د ناڤبەرا واندایە، ئەگەر هەوە ئێقین ب تشتەکی هەبیت، ئەڤە ژ هەمی تشتان هێژاترە هەوە ئێقین پێ هەبیت، چونکی یێ ئاشکەرایە.

﴿٢٥﴾ [فیرعەونی] گۆتە یێت دەوروبەرێت خۆ، هەوە گولێ هەیە [کا مووسا چ دبێژیت]؟!.

﴿٢٦﴾ [مووسایی] گۆت: [بەلێ] ئەو خودایێ هەوەیە، و خودایێ باب و باپیرێت هەوەییێت کەڤنە ژی.

﴿٢٧﴾ [فیرعەونی] گۆت: ب ڕاستی ئەڤ پێغەمبەرێ هەوە ، ئەڤێ بۆ هەوە هاتییە هنارتن، یێ دینە.

﴿٢٨﴾ [مووسایی] گۆت: ئەو خودایێ ڕۆژهەلاتێ و ڕۆژئاڤاییێیە و هندی د ناڤبەرا واندا، ئەگەر هەوە عەقل هەبیت [چونکی هەر ئەوە یێ هەڕۆ، ڕۆژێ ژ ملێ ڕۆژهەلاتێ دەردئێخیت، و ل ملێ ڕۆژئاڤاییێ ئاڤا دکەت، و هوین ڤێ چەندێ ب چاڤێ سەرێ خۆ دبینن، ما ئەڤە عەقلەکی نادەتە هەوە].

﴿٢٩﴾ [فیرعەونی] گۆت: ئەگەر تە خودایەکێ دی ژ بلی من گرت، ب سویند ئەز دێ تە کەمە د زیندانێدا [و ئەڤە ڕێکەکا کەڤنەنوییە، هەر گاڤەکا دژمنێت پەیاما خودێ بێ هیڤی بوون، ڕێکا پەیاما خودێ ب دان و ستاندنێ بگرن، دەست ب گەف و ئێشاندن و زیندانکرنێ دکەن].

﴿٣٠﴾ [مووسایی] گۆت: خۆ ئەگەر ئەز بەلگە و نیشانەکا ئاشکەرا ژی بۆ تە بینم [تو دێ هەر من کەیە د زیندانێدا؟].

﴿٣١﴾ [فیرعەونی] گۆت: کا وێ بەلگە و نیشانێ بینە، ئەگەر تو ژ ڕاستگۆیان بی [دا سەحکەینێ، کا وەسایە وەکی تو دبێژی].

﴿٣٢﴾ ڤێجا [مووسایی] دارێ خۆ هاڤێت، و بوو مارەکێ دورست و ئاشکەرا.

﴿٣٣﴾ و دەستێ خۆ [ژ پاخلا خۆ] دەرئێخست، سپی بۆ تماشەکەران دەرکەڤت.

﴿٣٤﴾ [فیرعەونی] گۆتە سەرۆك و گرەگرێت دۆرماندۆری خۆ: ب ڕاستی ئەڤە سێرەبەندەکێ زێدە زانایە.
﴿٣٥﴾ دڤێت هەوە ب سێرەبەندییا خۆ ژ ئەردێ هەوە [کو مسرە] دەربێخیت، ڤێجا کا هوین چ دبێژن [ئەم چ لێ بکەین]، و چ فەرمانێ ددەن [د ڕاستا ویدا].
﴿٣٦﴾ گۆتن: وی و برایێ وی گیرۆکە، و کۆمکەران بهنێرە باژێران.
﴿٣٧﴾ بلا هەمی سێرەبەندێت زێدەزانا بۆ تە بینن.
﴿٣٨﴾ ڤێجا سێرەبەند هەمی ل وەختێ دیارکری، هاتنە کۆمکرن.
﴿٣٩﴾ [وێ ڕۆژێ فیرعەونی] گۆتە خەلکی: لەزێ بکەن کۆم ببن.
﴿٤٠﴾ بەلکی ئەم ب دویڤ سێرەبەندان بکەڤین، ئەگەر ئەو سەرکەڤتن [وەسا خۆ دیارکرن هەروەکی ئەو د گەل کەسێ نە، و نە وان سێرەبەند کۆمکرینە].
﴿٤١﴾ ڤێجا وەختێ سێرەبەند [ئەوێت هاتینە کۆمکرن] هاتینە دەڤ فیرعەونی، گۆتنێ: ئەرێ خەلاتەك بۆ مە هەیە، ئەگەر ئەم سەرکەڤتین.
﴿٤٢﴾ [فیرعەونی] گۆت: بەلێ.. [هەوە خەلاتێ خۆ یێ هەی] و دێ ژ وان ژی بن، یێت نێزیکی من.
﴿٤٣﴾ مووسایی گۆتە وان [گەلی سێرەبەندان]: کا دێ چ هاڤێژن، باڤێژن.
﴿٤٤﴾ ڤێجا [سێرەبەندان] وەریس و دارێت خۆ هاڤێتن، و گۆتن: ب مەزناتی و هێزا فیرعەونی، ئەم دێ سەرکەڤین.
﴿٤٥﴾ ڤێجا [پاشی] مووسایی دارێ خۆ هاڤێت [و وەختێ دارێ خۆ هاڤێتی]، وی [دارێ مووسایی] وەریس و دارێت وان [سێرەبەندان] ب جارەکێ داعویران [و ئەو چاڤ سحراندن، و خاپاندنا وان کری، هەمی پویچ کر].
﴿٤٦﴾ ڤێجا [وەختێ سێرەبەندان ئەڤ ڕاستییە دیتی، و هەقی ئاشکەرا بووی و سێرەبەندییا وان پویچ بووی] سێرەبەندان خۆ بەردا ئەردی، و چۆنە سوجدەیێ.
﴿٤٧﴾ گۆتن: مە باوەری ب خودایێ، هەمی خەلکی، ئینا.
﴿٤٨﴾ خودایێ مووسایی و هاروونی.
﴿٤٩﴾ [فیرعەونی] گۆتە [سێرەبەندان]: ئەرێ هەوە باوەری پێ ئینا، بەری ئەز دەستویرییا هەوە بدەم، دیارە ئەو مەزن و مامۆستا و سەیدایێ هەوەیە، یێ سێرەبەندی نیشا هەوە دایی، ڤێجا هوین دێ زانن [کا ئەز دێ چ ب سەرێ هەوە ئینم]، ب ڕاستی ئەز دێ دەست و پیێت هەوە چەپ و ڕاست ژێڤەکەم، پاشی دێ هەوە هەمییان ب دارانڤە هەلاویسم، هەتا هوین دمرن.
﴿٥٠﴾ [سێرەبەندان] گۆتن: خەم ناکەت [هەر تشتێ بێتە سەرێ مە، ژ بەر باوەریئینانا مە ژ ئیزایا دنیایێ، چو زیانێ ناگەهینیتە مە]، ب ڕاستی ئەم دێ ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕین.

﴿٥١﴾ چونكی مه بەری هەمییان باوەری پێ ئینا، ئەم تەماییيا هندێ دکەین، خودایێ مه ل مه نەگریت، و گونەهێت مه ژێ ببەت.

﴿٥٢﴾ و مه وەحی بۆ مووسایی هنارت، کو ب شەڤ بەندەیێت من [ئەوێت باوەری پێ ئینایین، ژ ئسرائیلییان] دەربێخیت [ژ مسرێ بۆ سەر دەریایا سۆر]، ب ڕاستی ئەو دێ ب دویڤ هەوە کەڤن.

﴿٥٣﴾ ڤێجا [دەمێ] فیرعەون [ب دەرکەڤتنا وان حەسیایی] هنارتە هەمی باژێران، و لەشکەر کۆمکر.

﴿٥٤﴾ [و فیرعەونی] گۆت: ب ڕاستی ئەڤە دەستەکەکا کێمن [و بێ مرۆڤن].

﴿٥٥﴾ و ب ڕاستی وان کەربێت مه ییێت ڤەکرین.

﴿٥٦﴾ و ئەم هەمی ییێت کارکری و هشیارین [هەچیێ دژی مه ڕاوەستیت، و ژ بەر ئەمرێ مه دەرکەڤیت، ئەم ناهێلین].

﴿٥٧﴾ ڤێجا مه ئەو هەمی [فیرعەون و لەشکەرێ وی] ژ جنیك و باخچە و کانیان دەرئێخستن.

﴿٥٨﴾ و مه ئەو ژ گەنجخانە و شوینوارێت وان، ییێت خۆش و بەرفرەه دەرئێخستن.

﴿٥٩﴾ و هۆسا مه ئەو دەرئێخستن، و ئسرائیلی کرنە وێرس و میراتخۆرێت وان.

﴿٦٠﴾ و د گەل ڕۆژهەلاتێ [فیرعەون و لەشکەرێ خۆ] ب دویڤ وان کەڤتن.

﴿٦١﴾ ڤێجا وەختێ هەردو کۆم بۆ لێك ئاشکەرا بوویین، و ئێکدو دیتین، هەڤالێت مووسایی گۆتن: بێ گۆمان ئەڤە گەهشتنە مه.

﴿٦٢﴾ [مووسایی] گۆت: نەخێر.. ئەو ناگەهنە مه [نەترسن]، ب ڕاستی خودایێ من یێ د گەل من [ب ڕاستەڕێییێ و هاریکارییا خۆڤە]، دێ ڕێکەکێ بۆ مه ڤەکەت و نیشا مه دەت.

﴿٦٣﴾ ڤێجا مه وەحی بۆ مووسایی هنارت، مه گۆتێ: دارێ خۆ ل دەریایێ بدە [دارێ خۆ لێدا]، ڤێجا دەریا ژێکڤەبوو، بوو دو فلق و هەر فلقەکا ئاڤێ وەکی چیایەکێ مەزن بوو [ئبن عەباس دبێژیت: دوازدە ڕێکێت هشك ل دویڤ هەژمارا ئویجاخێت ئسرائیلییان لێ ڤەبوون].

﴿٦٤﴾ و هنگی (وی دەمی) مه ئەوێت دی [فیرعەون و لەشکەرێ وی] نێزیکی وان کرن [هەتا هەمی گەهشتینە دەریایێ، و داینە دویڤ وان].

﴿٦٥﴾ و مه مووسا و ئەوێت دگەل، هەمی رزگار کرن.

﴿٦٦﴾ پاشی ئەوێت دی [ئانکو فیرعەون و ئەوێت د گەل وی، ئەوێت داینە دویڤ وان، و دڤیان مووسایی و ئسرائیلییان ڤەگێڕن] هەمی مه خەندقاندن [و مه دەریا لێ ئینا ئێك].

﴿٦٧﴾ ب ڕاستی ئەڤە [د چیرۆکا مووسایدا، هەر ژ دەسپێکێ هەتا فیرعەون و لەشکەرێ وی د ئاڤێدا خەندقین] نیشان و بەلگەیەکا ئاشکەرا و گۆمانبڕە [ل سەر دەستهەلاتدارییا خودێ، و ل سەر هندێ کو خودێ دێ خودان باوەران هەر سەرئێخیت و ڕزگار کەت، و دێ دژمنێت وان بەرئاتاف کەت، چەند ب هێز بن]، و پترییا وان [ملەتێ مووسایی] نە ژ خودان باوەران بوون.

﴿٦٨﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە، تۆلێ ژ دژمنێت خۆ ڤەدکەت، و دلۆڤانییێ ب وەلییێت خۆ دبەت.

﴿٦٩﴾ و بەحسێ ئیبراهیمی بۆ وان بکە.

﴿٧٠﴾ دەمێ گۆتییە بابێ خۆ و ملەتێ خۆ، ئەرێ هوین چ دپەرێسن؟.

﴿٧١﴾ گۆتن: ئەم هندەك بوتان دپەرێسین، و ئەم بەردەوامین ل سەر پەرستنا وان.

﴿٧٢﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: [ئەرێ ئەڤێت هوین دپەرێسن] وان های ژ هەوە هەیە، وەختێ هوین گازی وان دکەن؟.

﴿٧٣﴾ یان ژی ئەو مفا و زیانەکێ دگەهینن هەوە؟.

﴿٧٤﴾ [چو بەرسڤ بۆ نەدیتن ئینا] گۆتن: نەء [نە های ژ مە هەنە، و نە چو مفایی دگەهینن مە، و نە ژی چو زیانێ..] بەلێ مە دیت باب و باپیرێت مە ژی، هەر ئەڤە دکرن [بوت دپەرستن، ڤێجا ئەم ژی چاڤ ل وان دکەین].

﴿٧٥﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: ئەرێ هەوە هزرا خۆ کرییە، کا هوین چ دپەرێسن؟.

﴿٧٦﴾ هوین و باب و باپیرێت خۆ یێت کەڤن [دزانن هوین چ دپەرێسن؟].

﴿٧٧﴾ ب ڕاستی ئەو هەمی دژمنێت منن، ژ بلی خودانێ هەمی جیهانان کو خودێیە.

﴿٧٨﴾ ئەوێ ئەز دایم [ئەوە خودانێ هەمی جیهانان]، و ئەو دێ بەرێ من دەتە ڕێکا ڕاست [نە بوتێت هوین دپەرێسن].

﴿٧٩﴾ و ئەوێ خوارن و ڤەخوارنێ ددەتە من [ئانکو من ب خوران و ڤەخوارنا خۆ ساخ دهێلیت].

﴿٨٠﴾ و ئەوێ گاڤا ئەز نەساخ بووم، ئەو ساخی و سلامەتییێ ددەتە من، و من ساخ دکەت.

﴿٨١﴾ و ئەوێ من دمرینیت، و پاشی پشتی مرنێ من ساخ دکەتەڤە.

﴿٨٢﴾ و ئەوێ ئەز ژێ ب هیڤی، کو گونەهێت من ڕۆژا قیامەتێ و جزادانێ ژێ ببەت.

﴿٨٣﴾ خودێوۆ تو زانین و تێگەهشتن و پێغەمبەراتییێ بدە من، و تو من [د دنیایێ و ئاخرەتێدا] بگەهینە مرۆڤێت باش و ڕاستکار.

﴿٨٤﴾ و تو ناڤێ من ب قەنجی و باشی بهێلە د ناڤ واندا، یێت د دویڤ منڕا دئێن [کو ب باشی بەحسێ من بکەن هەتا ڕۆژا قیامەتێ، ئەڤە د دنیاییێدا].

﴿٨٥﴾ و تو من [ڕۆژا قیامەتێ] بکە ژ وێرسێت بەحەشتا پڕ خێر و بەرەکەت.

﴿٨٦﴾ و گونەهێت بابێ من ژێ ببە، ب ڕاستی ئەو ژ ڕێبەرزە و گۆمڕایانە. [هەلبەت ئەڤ دوعایە ژ ژڤانەکێ بوو و بەری بزانیت بابێ وی باوەرییێ نائینیت و دێ ل سەر گاورییێ چیت].

﴿٨٧﴾ و تو من ڕسوا و شەرمزار نەکە، وێ ڕۆژا هەمی خودان ڕوح تێدا زێندی دبن، و کۆم دبن.

﴿٨٨﴾ ڕۆژا کوڕ و کچ و چو تشتێ دی فایدەی نەگەهینیتە مرۆڤی.

﴿٨٩﴾ ژ بلی کو مرۆڤ ب دلەکێ ساخلەم و دورست و ب باوەر بچیتە دەڤ خودێ.

﴿٩٠﴾ و بەحەشت بۆ خودێناس و پارێزکاران بەرهەڤ بوو، و هاتە نێزیککرن.

﴿٩١﴾ و دۆژەه بۆ سەرداچۆیی و گونەهکاران پێشچاڤ بوو.

﴿٩٢﴾ و دێ بێژنە وان: کانێ ئەوێت هەوە پەرستین؟.

﴿٩٣﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە شوینا خودێ پەرستین هاری هەوە دکەن [ئانکو هەوە ژ ئیزایا خودێ ڕزگار دکەن]، یان ژی دشێن هاری خۆ بکەن [و ئیزایێ ژ خۆ بدەنە پاش].

﴿٩٤﴾ ڤێجا ئەو و پەرستییێت وان، ئێك ل دویڤ ئێکی سەروسەر هاڤێتنە تێدا [د جەهنەمێدا].

﴿٩٥﴾ و هەمی لەشکەرێ شەیتانی ژی سەروسەر هاڤێتنە د جەهنەمێدا.

﴿٩٦﴾ گۆتنە پەرستییێت خۆ، و جڕەبڕا وان بوو د دۆژەهێدا.

﴿٩٧﴾ سویند ب خودێ ئەم د خەلەتی و گومڕاییەکا ئاشکەرادا بووین .

﴿٩٨﴾ وەختێ مە هوین ئینایینە ڕێزا خودێ [و مە هوین پەرستین].

﴿٩٩﴾ ژ گونەهکاران [سەرگاور و کەنکەنەیان، ژ شەیتانێت جناوەر و مرۆڤان] پێڤەتر، کەسێ ئەم د سەردا نەبرین.

﴿١٠٠﴾ ڤێجا ئەڤرۆ مە چو مەهدەرچی نینن [وەکی خودان باوەران هەین، ژ پێغەمبەر و ملیاکەتان].

﴿١٠١﴾ و چو هەڤالێت نێزیك و خۆشتڤی ژی نینن [کو هاریکارییا مە بکەن، و مە ژ ئیزایا خودێ ڕزگار بکەن، یان هەڤالینییا وان بکەین، چونکی قیامەتێ بەس موسلمان هەڤالینییا ئێکدو دکەن، و بێت دی چەند خۆشتڤیێت ئێك بوون د دنیایێدا، ڕۆژا قیامەتێ هند دبنە نەیارێت ئێك].

﴿١٠٢﴾ و ئەگەر زڤڕینەکا دی، مە هەبایە بۆ دنیایێ، ئەم دا بینە خودان باوەر.

﴿١٠٣﴾ ب ڕاستی ئەڤە [بەحسکرنا پێغەمبەران و دویماهیکا گاوران ڕۆژا قیامەتێ] نیشان و بەلگەیە، بەلێ باراپتر ژ وان [ژ قورەیشییان] باوەری نەئینان.

﴿١٠٤﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە سەردەستی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان.

﴿١٠٥﴾ ملەتێ نووحی ژی، پێغەمبەر درەوین دانان.

﴿١٠٦﴾ وەختێ برایێ وان نووحی، گۆتییە وان: ما هوین ژ خودێ ناترسن؟ [هوین غەیری وی دپەرێسن].

﴿١٠٧﴾ ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەکێ ئەمینم.

﴿١٠٨﴾ ڤێجا تەقوایا خودێ بکەن [ب گوهدارییا وی خۆ ژ ئیزایێ بدەنە پاش]، و گوهێ خۆ بدەنە من [پەرستنا غەیری خودێ بهێلن].

﴿١٠٩﴾ [و ل سەر گەهاندنا ڤێ نامەیێ، و ڤان شیرەتان] ئەز چو کرێیان ژ هەوە ناخوازم [ئەز چو ژ هەوە ناخوازم، هوین ژبەر، گوهێ خۆ نەدەنە من]، کرێیا من ل سەر خودانێ جیهانانە.

﴿١١٠﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من.

﴿١١١﴾ گۆتن: ئەم دێ چاوا باوەرییێ ب تە ئینن [و ب دویڤ تە کەڤین]، و ئەوێت باوەری ب تە ئینایین و ل دویڤ تە هاتین، ئەون یێت بێ ڕێز و ڕویمەت.

﴿١١٢﴾ [نووحی] گۆت: ما ئەز چ دزانم وان چ دکر؟ [ئانکو یا فەر ل دەڤ من نە شۆلێ وانە، کا چ دکەن؟ یا فەر ئەوە باوەرییێ بینن].

﴿١١٣﴾ حسێبا وان بەس یا ل دەڤ خودێ، ئەگەر هوین بزانن.

﴿١١٤﴾ و ئەز نەئەوم یێ خودان باوەران دەربێخم [ل سەر خاترا هەوە].

﴿١١٥﴾ و ئەز بەس پێغەمبەر و ئاگەهدارکەرەکێ ڕۆنکەرم.

﴿١١٦﴾ گۆتن ئەگەر تو [عەیبدارکرنا دینێ مە، و وان ئاخڤتنێت تو د ڕاستا بوتێت مەدا دکەی] بەس نەکەی، هەی نووح، ب ڕاستی دێ ژ وان بی، ئەوێت ب بەران دئێنە کوشتن.

﴿١١٧﴾ [نووحی] گۆت: خودێوۆ ملەتێ من، ئەز درەوین دانام [و گوهێ خۆ نەدانە من، و عیناد د درەودانانا مندا کرن].

﴿١١٨﴾ ڤێجا [خودێوۆ] تو حوکمی د ناڤبەرا من و واندا بکە، و تو من و خودان باوەرێت د گەل من، ڕزگار بکە.

﴿١١٩﴾ ڤێجا مە ئەو و هندی دگەل، د گەمییا بارکریدا، ڕزگار کرن.

﴿١٢٠﴾ پاشی ئەوێت مایی، مە د ئاڤێدا خەندقاندن.

﴿١٢١﴾ ب ڕاستی ئەڤە [ڕزگارکرنا نووحی و هندی د گەل هۆسا، و خەندقاندنا ئەوێت مایی] چامە و نیشانەکە، د گەل هندێ ژی، باراپتر ژ وان باوەری نەئینان.

﴿١٢٢﴾ ب ڕاستی خودایێ تە سەردەستی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان.

﴿١٢٣﴾ [و ملەتێ] عاد ژی، پێغەمبەر درەوین دانان [و باوەری ب وان نەئینا، و یێ باوەرییێ ب پێغەمبەرەکی نەئینیت، هەروەکی وی باوەری ب چویان نەئینایی].

﴿١٢٤﴾ وەختێ برایێ وان هوود، گۆتییە وان: ما هوین [ژ ئیزا و تۆلا] خودێ ناترسن، هوین غەیری وی دپەرێسن.

﴿١٢٥﴾ ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە، پێغەمبەرەکێ ئەمینم.

﴿١٢٦﴾ ڤێجا ژ [ئیزایا] خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من، و ب گۆتنا من بکەن.

﴿١٢٧﴾ [و ل سەر گەهاندنا ڤێ نامەیێ، و ڤان شیرەتان] ئەز چو کرێیان ژ هەوە ناخوازم [و ئەز چو ژ هەوە ناخوازم، هوین گوهێ خۆ نەدەنە من]، کرێیا من بەس ل سەر خودانێ هەمی جیهانانە.

﴿١٢٨﴾ ئەڤە چیە بۆ پویچییێ و خۆمەزنکرنێ، هوین ل سەر هەر جهەکێ بلند، و ل سەرێ هەر ڕێکەکێ ئاڤاهییەکێ بلند [وەکی چیایەکی]، ئاڤا دکەن؟!.

﴿١٢٩﴾ و هوین ئاڤاهییێت زێدە موکوم و ئاسێ بۆ خۆ ئاڤا دکەن، ب ئنیەتا هندێ، هوین هەروهەر دێ مینن و نامرن.

﴿١٣٠﴾ و گاڤا هەوە ئێك گرت و کەڤتە لەپێ هەوە [بۆ تۆلڤەکرن و جزادانێ]، هەوە ب دوڕندەیی و دژواری ئێشاند و ئیزادا.

﴿١٣١﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من.

﴿١٣٢﴾ و ژ وی بترسن و پارێزکارییا وی بکەن، ئەوێ ئەڤ کەرەمە د گەل هەوە کری، یا هوین دزانن.

﴿١٣٣﴾ ئەوێ تەرش و کەوال و زارۆك داپینە هەوە.

﴿١٣٤﴾ و ئەوێ جنیك و کانی ژی داپینە هەوە.

﴿١٣٥﴾ ب ڕاستی ترسا من ل سەر هەوە، ترسا ئیزایا ڕۆژەکا گرانە [ئەگەر هوین د ڤێ گاوری و نەگۆهدارییا خۆدا بمینن].

﴿١٣٦﴾ ئەوان [هۆسا بەرسڤا هوود دا]، گۆتن: تو شیرەتان ل مە بکەی یان نەکەی، ل دەڤ مە ئێکە [ئەم پویتە ب ئاخفتن و شیرەتێت تە ناکەین، و د بنیڕا ئەڤا ئەم ل سەر ئەم ناهێلین، و ب دویڤ تە ناکەڤین].

﴿١٣٧﴾ و ئەڤا ئەم ل سەر، دینێ باب و باپیرێت مەیە.

﴿١٣٨﴾ و ئەم نائێینە ئیزادان [ئانکو قیامەت نینە].

﴿١٣٩﴾ و وان [هوود] درەوین دانا [و باوەری پێ نەئینا]، ئینا مە ژی ئەو ڤەبراندن، ب ڕاستی ئەڤە [ڤەبراندن و هیلاکبرنا وان] چامە و نیشانەکە، د گەل هندێ ژی، باراپتر ژ وان باوەری نەئینان.

﴿١٤٠﴾ ب ڕاستی خودایێ تە، سەردەستی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان.

﴿١٤١﴾ ملەتێ (ثمود) ژی، پێغەمبەر درەوین دانان.

﴿١٤٢﴾ وەختێ برایێ وان (صالح) پێغەمبەر، گۆتییە وان: ما هوین ژ خودێ ناترسن [هوین غەیری وی دپەرێسن]؟.

﴿١٤٣﴾ ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەکێ ئەمینم.

﴿١٤٤﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من.

﴿١٤٥﴾ و ئەز [ل سەر گەهاندنا فەرمانێت خودێ و ڤان شیرەتان] چو کرێیان ژ هەوە ناخوازم [گوهدارییا من ل هەوە یا گران بیت، و ژ بەر هندێ، هوین گوهێ خۆ نەدەنە من]، کرێیا من بەس یا ل سەر خودانێ هەمی جیهانان.

﴿١٤٦﴾ ئەرێ هوین ل وێ هزرێنە، هۆسا ئێمن بمیننە د ڤان خێر و خۆشیاندا [و خودێ هەوە ئیزا نەدەت، ل سەر گاورییا هوین دکەن]؟!.

﴿١٤٧﴾ [بمیننە] د ناڤ ڤان جنیك و کانیاندا؟.

﴿١٤٨﴾ و [بمیننە] د ناڤ چاندنی و دارقەسپێت فێقی گەهشتیدا؟.

﴿١٤٩﴾ و هوین [ب هۆستایی] خانییێت بەرفرەھ د چیایاندا دکۆلن.

﴿١٥٠﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من.

﴿١٥١﴾ و گوهێ خۆ نەدەنە زێدە خراب و موشرك و کەنکەنەیان.

﴿١٥٢﴾ ئەوێت خرابییێ د ئەردیدا دکەن، و باشییێ ناکەن [مەخسەد پێ ئەو نەھ کەسە بوون یێت خۆ کرینە قولپەك، و ب کوشتنا حێشترێ ڕابوویین].

﴿١٥٣﴾ گۆتن: ب ڕاستی تو ژ وانی یێت زێدە سحر لێ هاتییە کرن [و سحرێ چو ئەقل بۆ نەهێلایی، ڤێجا تو هزر دکەی، پویچی هەقییە، و هەقییا ئەم ل سەر پویچییە].

﴿١٥٤﴾ و تو ژى مرۆڤەكى وەكى مە.. و ئەگەر ڕاستە تو پێغەمبەرى كا بەلگە و نیشانەكى بۆ مە بینە.
﴿١٥٥﴾ [صالح پێغەمبەر] گۆتە [وان]: ئەڤە حێشترەكە [بەلگە و نیشانە بۆ هەوە، هەروەكى هەوە خواستى]، ڕۆژەكێ ئاڤ بۆ هەوەیە، و ڕۆژەكێ ژى بۆ حێشترێیە.
﴿١٥٦﴾ و [هشیار بن] دەستێ خۆ ب خرابى نەكەنێ، ئەگەر دێ ئیزایەكا مەزن هەوە گریت.
﴿١٥٧﴾ ڤێجا وان حێشتر كوشت و [وەختێ نیشان و دەستپێكێت ئیزایا خودێ دیتین] پەشێمان بوون.
﴿١٥٨﴾ ڤێجا ئیزایێ ئەو هنگاڤتن [بزڤڕە ئایەتێت (٦٨-٦٤) ژ سۆرەتا هوود]، و ب ڕاستى ئەڤە [حێشترا صالح پێغەمبەر و ئیزادانا ملەتێ وى] چامە و نیشانەكە، د گەل هندێ ژى باراپتر ژ وان باوەرى نەئینان.
﴿١٥٩﴾ و ب ڕاستى خودایێ تە، سەردەستى دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان.
﴿١٦٠﴾ ملەتێ (لوط) پێغەمبەر ژى، پێغەمبەر درەوین دانان [و ئەوێ پێغەمبەرەكى درەوین دانیت، یێ وەیە هەچكو هەمى درەوین داناییین].
﴿١٦١﴾ وەختێ برایێ وان (لوط) پێغەمبەر، گۆتییە وان: ما هوین ژ [ئیزایا] خودێ ناترسن؟.
﴿١٦٢﴾ ب ڕاستى ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەكێ ئەمینم.
﴿١٦٣﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من، و ب گۆتنا من بكەن.
﴿١٦٤﴾ و ئەز چو كرێیان [بەرانبەر گەهاندنا ئەمرێت خودێ و باوەرى ئینانا هەوە] ژ هەوە ناخوازم [دا هوین باوەرییێ نەئینن و ل هەوە یا گران بیت]، كرێیا من بەس یا ل سەر خودانێ هەمى جیهانان.
﴿١٦٥﴾ ئەرێ چاوا ژ خەلكى هەمییێ، هوین تالۆقى زەلامان دبن؟!.
﴿١٦٦﴾ و هەڤسەرێت خودێ بۆ هەوە دورستكرین، و ژ بەر هەوە دایین دهێلن، ب ڕاستى هوین ملەتەكێ زێدە سەرداچۆییینە.
﴿١٦٧﴾ گۆتن: هەى (لوط)، ئەگەر تو ڤێ نەهێلى و ژێڤە نەبى، ئەم دێ تە ژ ناڤ خۆ دەرئێخین.
﴿١٦٨﴾ [(لوط) پێغەمبەر] گۆت: ب ڕاستى كەربێت من گەلەك ژ كارێ هەوە یێ كرێت ڤەدبن.
﴿١٦٩﴾ خودێوۆ، تو من و مالا من، ژ كارێ ئەو دكەن، ڕزگار بكە [مە د ئاگرێ واندا نەسۆژە].
﴿١٧٠﴾ ڤێجا [وەختێ هاتنا ئیزایا مە هاتى] مە ئەو و مالا وى، هەمى رزگار كرن.
﴿١٧١﴾ پیرەژنەك تێ نەبیت [كو ژنا (لوط) پێغەمبەر ب خۆ بوو] ژ وان بوو، ئەوێت مایینە د ناڤ ئیزاییێدا.
﴿١٧٢﴾ و پشكا مایى ژى، مە د هیلاك برن.
﴿١٧٣﴾ و مە بارانەك ب سەر واندا ئینا [بارانەكا ئنتیكە، بەرێت سۆتى و هشك ب سەر واندا باراندن]، ڤێجا پیسە باران بوو، بارانا وى ملەتێ ژ لایێ پێغەمبەرێ وانڤە، هاتییە ترساندن و هشیاركرن [بەلێ د گەل هندێ ژى، ل خۆ نەزڤڕین].
﴿١٧٤﴾ ب ڕاستى ئەڤە [چیرۆكا (لوط) پێغەمبەر، و ڕزگاركرنا وى و ئیزادانا ملەتێ وى] چامە و نیشانەكە، د گەل هندێ ژى باراپتر ژ وان باوەرى نەئینان.

﴿١٧٥﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە سەردەستی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ بەندەیێت خۆ.

﴿١٧٦﴾ ب ڕاستی خەلکێ جهێ تێر دار، و دار لێ تێکڕا [مەخسەد پێ خەلکێ مەدیەنێیە، ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر]، پێغەمبەر درەوین دانان.

﴿١٧٧﴾ وەختێ شوعەیبی گۆتییە وان: ما هوین ژ [ئێزایا] خودێ ناترسن؟.

﴿١٧٨﴾ ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەکێ ئەمینم.

﴿١٧٩﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من، و ب گۆتنا من بکەن.

﴿١٨٠﴾ و ئەز چو کرێیان [بەرانبەر گەهاندنا فەرمانێت خودێ، و موسلمانبوونا هەوە] ژ هەوە ناخوازم [دا گوهدارییا من ل هەوە یا گران بیت، و هوین گوهێ خۆ نەدەنە من]، کرێیا من بەس یا ل سەر خودانێ هەمی جیهانان.

﴿١٨١﴾ ب دورستی پیڤانێ بکەن، و نەبنە ژ وان یێت پیڤانێ کێم دکەن [دزییێ د پیڤانێدا نەکەن].

﴿١٨٢﴾ و ب ترازییا ڕاست و دورست بکێشن.

﴿١٨٣﴾ و تشتێت خەلکی [د کێشان و پیڤانێدا] کێم نەکەن، و خرابییێ د ئەردیدا نەکەن و بەردوام و ل سەر یێت بەردەوام بن.

﴿١٨٤﴾ و هوین [گەلی ملەتێ من] ژ وی بترسن، ئەوێ هوین و ملەتێت بەرێ، دایین.

﴿١٨٥﴾ گۆتن: ب ڕاستی تو ژ وانی یێ زێدە سحر لێ هاتییە کرن [و چو ئاقل ل دەڤ نەمایی].

﴿١٨٦﴾ تو ژی هەر مرۆڤەکێ وەکی مەیی [و تو نەپێغەمبەری، چونکی تو مرۆڤی]، [ب هزرا وان مرۆڤ نابنە پێغەمبەر، و پێغەمبەر دڤێت ژ ملیاکەتان بن]، و ژ هزرا درەوینان پێڤەتر، ئەم ژ تە ناکەین.

﴿١٨٧﴾ ڤێجا کا چەند کەر و پرتەکان ژ ئەسمانی ب سەر مەدا بینە، ئەگەر تو ڕاست دبێژی [کو تو پێغەمبەری].

﴿١٨٨﴾ [شوعەیب پێغەمبەر] گۆت: خودایێ من چێتر ئاگەهداری کار و کریارێت هەوەیە [ئەگەر هوین هێژایی وێ ئێزایێ بن یا هەوە خواستی، دێ هەوە پێ ئێزادەت، و ئەگەر هوین هێژایی ئێزایەکا دی بن، ئەو یا ل دەڤ خودێ، وی چاوا بڤێت دێ وەسا هەوە ئێزادەت].

﴿١٨٩﴾ ڤێجا وان شوعەیب درەوین دانا، ئینا ئێزایا ڕۆژا عەوری ئەو هنگاڤتن [چەند ڕۆژەکان خودێ گەرم ب سەر واندا ئینا، ژ مالێت خۆ دەرکەڤتن و بەرێ خۆ دانە دەشتێ، خودێ عەورەك ب سەر واندا هنارت، سیبەر ل وان کر، ڤێجا هەمییان خۆ دا بن، ئینا خودێ ئاگر ب سەر واندا باراند، و هەمی سۆتن]، ب ڕاستی ئەو ئێزایە، ئێزایا ڕۆژەکا گران بوو.

﴿١٩٠﴾ ب ڕاستی ئەڤە [ئێزادانا ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر ب ڤی ئاوایی] چامە و نیشانەکە، د گەل هندێ ژی باراپتر ژ وان باوەری نەئینان.

﴿١٩١﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە سەردەستی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان.

﴿١٩٢﴾ ب ڕاستی ئەڤ قورئانە، خودانێ هەمی جیهانان، یا ئینایییە خوارێ.

﴿١٩٣﴾ جبریلی یا ئینایییە خواریْ.
﴿١٩٤﴾ ئینا سەر دلێ تە، دا ببییە پێغەمبەر [وەکی پێغەمبەرێت بەری خۆ]، و ژ ئاگەهدارکەران بی.
﴿١٩٥﴾ ب زمانێ عەرەبی، یێ ڕۆن و ئاشکەرا [مە ئینا خوارێ].
﴿١٩٦﴾ و ب ڕاستی مزگینی و سالۆخەتێت ڤێ قورئانێ، یێت د کتێبێت دی یێت ئەسمانیدا هاتین [کو یا ڕاستە، و ژ دەڤ خودێیە، و بۆ موحەممەدی دێ ئێتە خوارێ].
﴿١٩٧﴾ ئەرێ ما ئەڤە نە نیشان و بەلگەیە، بۆ وان (بۆ خەلکێ مەکەهێ) زانایێت ئسرائیلییان [یێت جوهییان، وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی]، شادەییێ بۆ قورئانێ بدەن [کو یا ژ دەڤ خودێ هاتی].
﴿١٩٨﴾ و ئەگەر ئەڤ قورئانە مە ل سەر هندەك بیانییان [نەعەرەبان] ئینابایە خوارێ.
﴿١٩٩﴾ و [ب دورستی و ڕەوانبێژییا قورئانێڤە] ڤان بیانییان ئەڤ قورئانە بۆ وان خواندبایە، وان هەر باوەری پێ نەدئینا.
﴿٢٠٠﴾ هۆسا مە [باوەری نەئینان ب قورئانێ، یان شیرك و گاوری] یا کرییە د دلێت گونەهکاراندا.
﴿٢٠١﴾ ئەو [گاور] هەتا ئیزایا ب ژان و دژوار نەبینن، باوەرییێ پێ (ب قورئانێ) نائینن [بەلێ وێ ڕۆژێ باوەری فایدەی وان ناکەت].
﴿٢٠٢﴾ و ئەو ئیزا ژ نشکەکێڤە، دێ بۆ وان ئێت، و وان های ژ خۆ نە.
﴿٢٠٣﴾ [ڤێجا وەختێ ئیزایێ ب چاڤێت خۆ دبینن] دێ بێژن: ئەرێ ئەم نائێینە گیرۆکرن، و دەرفەت بۆ مە نائێتە دان [دا ئەم باوەرییێ بینین]؟!
﴿٢٠٤﴾ ئەرێ ئەو چاوا لەزێ ل هاتنا ئیزایا مە دکەن؟!
﴿٢٠٥﴾ کا بێژە من ئەگەر مە ئەو ـ ب سالان ـ ب خۆشی ئێخستن.
﴿٢٠٦﴾ پاشی ئەو ئیزایا پەیمان پێ هاتییەدان، ب سەرێ وان هات.
﴿٢٠٧﴾ هنگی دێ چ فایدەی وان کەن، ئەو خۆشییێت وان [ب سالان] برین؟
﴿٢٠٨﴾ و مە چو گوند د هیلاك نەبرینە، ئەگەر [بەری هنگی] مە ئەو ئاگەهدار نەکربن [و پێغەمبەر بۆ وان نەهنارتبن، و ژ ڤێ ڕۆژێ نەترساندبن].
﴿٢٠٩﴾ دا [هیلاکبرنا وان] ببیتە چامە و دەرس [دا کەسێ دی چاڤ ل وان نەکەت]، و ئەم [د ئیزادانا واندا] نە یێت ستەمکار بوویین.
﴿٢١٠﴾ شەیتانان ئەڤ قورئانە نەئینایییە خوارێ [وەکی گاور دبێژن، ئەڤ قورئانە وەکی وان ئاخڤتنانە ئەوێت شەیتان بۆ خێڤزانکان دئینن].
﴿٢١١﴾ و بۆ وان نابیت و نەدورستە، و نەشێن ژی [ڤێ قورئانێ بینن].
﴿٢١٢﴾ ب ڕاستی ئەو [شەیتان] ژ بهیستنێ [یا قورئانێ یان یا ملیاکەتان] د دویر ئێخستینە [ب ڕێکا ملیاکەت و ستێران].

﴿٢١٣﴾ چو پەرستییان د گەل خودێ نەپەرێسە [و بۆ نەکە هەڤپشك]، ئەگەر دێ بییە ژ وان یێت ب بەر ئیزایێ دکەڤن [ئانکو هەی موحەممەد، تو ژ خۆشڤیترین بەندەیێت منی، بەلێ د گەل هندێ ژی، ئەگەر تو پەرستییەکێ دی ژ بلی من بپەرێسی، دێ تە ئیزادەم].

﴿٢١٤﴾ و [ل پێشییێ و ب ئاشکەرایی] مرۆڤ و لێزمێت خۆ یێت نێزیك، ئاگەهدار بکە.

﴿٢١٥﴾ یێ نەرم و قەدرگر بە، بۆ وان خودان باوەرێت ب دویڤ تە هاتین.

﴿٢١٦﴾ و ئەگەر وان گوهێ خۆ نەدا تە، بێژە: ب ڕاستی ئەز یێ بەریمە ژ وێ یا هوین دکەن.

﴿٢١٧﴾ و پشتا خۆ، ب خودایێ خودان هێز و دلۆڤان، گەرم بکە و گرێ بدە.

﴿٢١٨﴾ ئەوێ تە دبینیت، دەمێ تو ب تنێ ڕادبییە نڤێژێ.

﴿٢١٩﴾ و تە دبینیت، وەختێ تو د گەل نڤێژکەران ڕادبی و دڕوینی.

﴿٢٢٠﴾ ب ڕاستی هەر ئەوە یێ گوهدێر و زێدەزانا.

﴿٢٢١﴾ ئەرێ ئەز بێژمە هەوە، کا شەیتان ب سەرکێدا دئێنە خوار.

﴿٢٢٢﴾ ئەو ب سەر هەر زێدە درەوینەکێ زێدە گونەهکاردا [وەکی خێڤزانکان] دئێنە خوار.

﴿٢٢٣﴾ ئەو [مەخسەد شەیتان] گوهڤەچنییێ دکەن [گوهێ خۆ ددەنە بانێ بلند، دا تشتێ گولێ دبن بدزن، و بۆ هەڤالێت خۆ یێت خێڤزانك بێژن، و ئەو سەد درەوان تێکەلی وێ دکەن، یا شەیتان بۆ وان دبێژیت] و باراپتر ژ وان درەوین و درەوکەرن.

﴿٢٢٤﴾ و هۆزانڤان [یێت نەموسلمان، و یێت گاور] مرۆڤێت سەرداچۆیی، ب دویڤ وان دکەڤن [و گوهێ خۆ ددەنە وان].

﴿٢٢٥﴾ ما تو نابینی ئەو د هەمی ڕێك و هونەرێت درەوێدا، ل دویڤ سەرێ خۆ دچن [جار دهاڤێژنە ڤی، و جار یێ دی، جار ڤێ بێ بەختیێ، جار یا دی، دکەن].

﴿٢٢٦﴾ و ب ڕاستی ئەو وێ دبێژن، یا نەکەن.

﴿٢٢٧﴾ ژ بلی وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و باش کرین، و گەلەك زکرێ خودێ کرین و خۆ ب سەرئێخستین، پشتی ستەم ل وان هاتییە کرن (ئانکو هاڤێتینە وان گاوران ئەوێت هاڤێتینە موسلمانان)، و ئەوێت ستەم کرین، دێ زانن کا ئەو دێ بۆ چ دویماهیك زڤڕن.

سۆرەتا نەمل

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٩٣) ئایەتە

﴿١﴾ (طس) هۆسا دئێتە خواندن: (طا، سین)، و ئەڤ ڕەنگە تیپە نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ. ئەڤە ئایەتێت قورئانێ و کتێبا ڕۆنکەرن.

﴿٢﴾ ڕاستەڕێیی و مزگینییە بۆ خودان باوەران.

﴿٣﴾ ئەوێت بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان دکەن، و زەکاتێ ددەن، و باوەرییەکا بێ گۆمان، باوەرییێ ب ئاخرەتێ دئینن.

﴿٤﴾ ب ڕاستی ئەڤێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن، مە کار و کریارێت وان یێت ل بەر وان شرینکرین، و د چاڤێت واندا یێت جوانکرین، و هەر دێ د خرابییا خۆدا زڤڕن [ئانکو چوجا ژێ دەرناکەڤن].

﴿٥﴾ ئەڤە ئەون ئەوێت بۆ وان [د دنیایێ و ئاخرەتێدا]، دژوارترین ئیزا هەی، و ئەو د ئاخرەتێدا ژ هەمییان خوسارەترن.

﴿٦﴾ و ب سویند تو قورئانێ، ژ دەڤ خودایێ کاربنەجه و زێدەزانا، وەردگری.

﴿٧﴾ [بێژە وان] وەختێ مووسایی گۆتییە هەڤسەرا خۆ، ئەزێ ژ دویرڤە ئاگرەکی دبینم، [خۆ ل ڤێرێ بگرن] ئەز دێ بۆ هەوە ئاخفتنەکێ [ل سەر ڕێکێ ئینم، کو ئەم ب ڕێکا خۆ بکەڤین]، یان ژی دێ بۆ هەوە بزۆتەکی ژێ ئینم، دا [ئاگرەکی بۆ خۆ هەلکەین] هوین خۆ پێ گەرم بکەن.

﴿٨﴾ ڤێجا وەختێ مووسا گەهشتییە دەڤ ئاگری، هاتە گازیکرن: ئەڤێ ل دەڤ ئاگری [کو مووسایە] و یێت ل دۆر ئاگری [کو ملیاکەتن] پیرۆزبوون [پڕ خێر و بەرەکەت بوون]، و پاك و پاقژی ژ هەمی کێماسییان، بۆ خودانێ هەمی جیهانان بیت.

﴿٩﴾ هەی مووسا ب ڕاستی [ئەوێ گازی تە دکەت، و د گەل تە دئاخڤیت] ئەزم، خودایێ سەردەست و کاربنەجه.

﴿١٠﴾ و دارێ خۆ باڤێژە، ڤێجا وەختێ مووسایی دارێ خۆ دیتی، ب لەز وەکی تیرەمارەکی خۆ دهاڤێژیت و دچیت [ژ ترساندا]، ڕەڤی و ل پشت خۆ نەزڤڕی، [مە گۆتێ] هەی مووسا، نەترسە، ب ڕاستی پێغەمبەر ل دەڤ من ناترسن.

﴿١١﴾ بەلێ ئەوێ ستەم کری [ژ مرۆڤان، ئەوێت نەپێغەمبەر] ئەو [ژ بەر گونەهێت خۆ دترسیت] پاشی تۆبە بکەت، شوینا خرابییێ قەنجییێ بکەت، ب ڕاستی ئەز گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانم [ئەڤە مزگینییە بۆ مرۆڤان، هەر کەسێ پشتی گونەهێ تۆبە بکەت، خودێ دێ تۆبەیا وی وەرگریت].

﴿١٢﴾ و دەستێ خۆ بکە د پاخلا خۆدا، دەستێ تە بێ ئێش و برسقی دێ دەرکەڤیت، و ب ڤان نەهـ موعجیزەیان هەڕە دەڤ فیرعەونی و ملەتێ وی، ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتینە.

﴿١٣﴾ ڤێجا پشتی مووسا ب موعجیزەیێت مە، یێت ڕۆن و ئاشکەراڤە، هاتییە دەڤ وان، گۆتن: ئەڤە سێرەبەندییەکا ئاشکەرایە.

﴿١٤﴾ و هەر چەندە ژ دل دزانین [ئەڤە موعجیزەنە ژ دەڤ خودێ، و نەسحرە]، بەلێ ژ ستەم و مەزناتی درەو دانان و باوەری پێ نەئینان، ڤێجا برێنێ، کا دویماهییا خرابکاران یا چاوایە.

﴿١٥﴾ ب سویند مە زانینەك دابوو داوود و سولەیمانی [ئەو ژی زانینا زمانێ باڵەفڕ و تەوالان بوو]، و هەردووکان گۆت: هەمی پەسن و سوپاسی بۆ خودێ بن، ئەوێ قەدرێ مە هەردوویان ب سەر قەدرێ گەلەك ژ بەندەیێت خۆ یێت خودان باوەر ئێخستی.

﴿١٦﴾ و سولەیمان بوو وێرسێ داوودی [د پێغەمبەراتییێدا]، و گۆت: گەلی مرۆڤان، ب ڕاستی خودێ زمانێ باڵەفڕان پێ نیشا مە دایی، و هەمی تشت یێت داینە مە [ئانکو کەرەمێت مەزن، د گەل مە یێت هاتینەکرن]، ب ڕاستی ئەڤە کەرەمەکا ئاشکەرایە.

﴿١٧﴾ و بۆ سولەیمانی، لەشکەرێ وی ژ ئەجنە و مرۆڤ و تەیران هاتنە کۆمکرن، [هندی هند گەلەك بوون، و دا ژێك ڤەنەقەتن] ڕێزێت پێشییێ دهاتنە ڕاوەستاندن، دا یێت دویماهیکێ بگەهنێ.

﴿١٨﴾ هەتا لەشکەرێ وی گەهشتییە نهالا مێریان [نهالەکە ل شامێ، گەلەك یا ب مێرییە]، مێرییەکێ گۆت: گەلی مێرییان هەرنە د جهێت خۆڤە، سولەیمان و لەشکەرێ خۆ هەوە نەهەڕشینن، بێی کو هەست پێ بکەن و پێ بحەسن.

﴿١٩﴾ ڤێجا سولەیمان ب ئاخڤتنا وێ، گرنژی و کەنی، و گۆت: خودێوۆ، دەستێ من بگرە ئەز سوپاسییا تە بکەم، ل سەر وان کەرەمێت تە د گەل من و دەیبابێت من کرین، و ئەز وان کار و کریارێت قەنج بکەم ئەوێت تو ژێ ڕازی، و ب دلۆڤانییا خۆ من ژ بەندەیێت خۆ یێت باش، حسێب بکە [یان من بێخە د گەل وان، و ناڤێ من د گەل ناڤێ وان دانە، و من د گەل وان د بەحەشتا خۆدا کۆم بکە].

﴿٢٠﴾ و سولەیمانی چاڤێ خۆ ل باڵەفڕان گێڕا، و گۆت: بۆچی ئەز هودهودی نابینم، یان ژی ئەو نەیێ حازرە.

﴿٢١﴾ یان ئەز دێ ئیزایەکا مەزن دەمە بەر وی، یان دێ ڤەکوژم، یان ژی ئەو [ژ بەر نەهاتنا خۆ] دێ نیشانەکا ڕۆن و ب هێز بۆ من ئینیت.

﴿٢٢﴾ و گەلەك پێڤە نەچۆ [هودهود هات] گۆت: ئەز ب سەر وێ هەلبووم یا تو ب سەر هەلنەبووی، و من سالۆخەکێ ڕاست و بێ گۆمان ژ سەبەئێ، یێ بۆ تە ئینایی.

﴿٢٣﴾ ب ڕاستی [ل وێرێ] من دیت ژنەکێ سەرۆکاتی ل وان دکر، و چو نینە خودێ ژی نەدابیتێ، وێ تەختەکێ مەزن [یێ سەرۆکاتی و میراتی] یێ هەی.

﴿٢٤﴾ من دیت وێ و ملەتێ وێ، شوینا بۆ خودێ سوجدەیێ ببەن، بۆ ڕۆژێ سوجدە دبرن، و شەیتانی ئەڤ کارێ وان، بۆ وان یێ خەملاندی، ڤێجا [شەیتانی ب ڤی کارێ خۆ] ئەو ژ ڕێکا ڕاست یێت داینە پاش، و ئەو ڕاستەڕێ نابن.

﴿٢٥﴾ [و شەیتانی كارێ وان بۆ جوانكر] دا سوجدەیێ بۆ خودێ نەبەن، ئەو خودایێ تشتێ ڤەشارتی [وەكی بارانێ و شینكاتی و نهینییێت گەردوونی] د ئەرد و ئەسماناندا ئاشكەرا دكەت، و تشتێ هوین ب ڤەشارتن و ئاشكەرایی دكەن، دزانیت.

﴿٢٦﴾ خودێ ئەوە یێ چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نەی، ئەو خودانێ عەرشێ مەزنە.

﴿٢٧﴾ [سولەیمانی] گۆت: دێ بەرێ خۆ دەینێ كا تو ڕاست دبێژی، یان ژی تو درەوان دكەی.

﴿٢٨﴾ تو ئەڤێ نامەیا من ببە، باڤێژە بەر وان، پاشی خۆ ژ وان بدە پاش، و بڕێنێ كا دێ چ بەرسڤێ دەن؟.

﴿٢٩﴾ [ڤێجا وەختێ هودهودی، نامە هاڤێتییە بەر وان و خوندكارا وان] گۆت: گەلی ڕویسپیان، نامەیەكا ب قەدر یا بۆ من هاتی.

﴿٣٠﴾ ئەو ژی ژ دەڤ سولەیمانییە، و یا تێدا هاتی: (بسم الله الرحمن الرحیم). ب ناڤێ خودایێ دلۆڤان و پڕ دلۆڤین.

﴿٣١﴾ و خۆ ل سەر سەرێ من مەزن نەكەن، و موسلمان وەرنە دەڤ من [ئانكو موسلمان ببن].

﴿٣٢﴾ گۆت: گەلی ڕویسپیان د ڕاستا ڤی كاریدا بێژن، كا ئەز چ بكەم و ئەز بێی هەوە چو بڕیاران نادەم، هوین تێدا پشكدار و حازر نەبن.

﴿٣٣﴾ گۆتن: ئەم خودان هێز و دەستهەلاتین، و د شەڕاندا مێرخاسین، و فەرمان فەرمانا تەیە، بڕێنێ كا دێ چ فەرمان دەی [ئەم دێ فەرمانا تە ب جھ ئینین].

﴿٣٤﴾ گۆت: ب ڕاستی گاڤا خوندكار [ب خورتی] چۆنە د گوندەكیدا، گوندی كاڤل و وێران دكەن، و ڕویسپی و ماقویلێت وان دشكێنن و ڕەزیل دكەن، و كارێ وان هەر ئەڤەیە.

﴿٣٥﴾ و ئەز دێ دیارییەكێ بۆ وان هنێرم، و دێ بەرێ خۆ دەمێ، كا ئەوێت من هنارتین دێ ب چ سەر، زڤڕن [ژ نوی ئەم دێ بڕیارێ دەین، كا ئەم دێ چ كەین]؟.

﴿٣٦﴾ ڤێجا وەختێ [هنارتی] هاتینە دەڤ سولەیمانی، [سولەیمان پێغەمبەر] گۆت: هوین مالی ددەنە من [هوین ب مالی، من ڕازی دكەن، دا هەوە بهێلم، و دەینەكەمە هەوە چو نەبێژمە هەوە]، و تشتێ خودێ داییە من [ژ پێغەمبەراتی و خوندكاری و كەرەمان]، چێترە ژ وی تشتی یێ داییە هەوە، ئەز نەئەوم یێ كەیف ب دیاریان دئێت، بەلێ هوینن كەیفا هەوە ب دیاریان دئێت.

﴿٣٧﴾ بزڤڕە دەڤ وان، و بێژە وان: ئەم دێ لەشكەرەكێ وەسا بەینە سەر وان، نەشێن بەرسینگێ وان بگرن، و ئەم دێ وان ڕەزیل و شكەستی ژ وێرێ [ژ سەبەئێ] دەرئێخین.

﴿٣٨﴾ [سولەیمانی] گۆت: گەلی ڕویسپییان، كی ژ هەوە دێ تەختێ خوندكارییا سەبەئێ، بۆ من ئینیت، بەری ئەو موسلمان بێنە دەڤ من.

﴿٣٩﴾ عفریتەكی ژ ئەجنەیان گۆت: ئەز دێ بۆ تە ئینم، هێژ تو ژ دیوانا خۆ نەڕابوویی، و ب ڕاستی ئەز بۆ ئینانا تەختێ خوندكارییێ، خودان شیان و ئەمینم.

﴿٤٠﴾ و ئەوێ زانینەك ژ كتێبێ هەی [كو ناڤێ خودێ، یێ مەزن دزانی] گۆت: ئەز دێ بۆ تە ئینم، بەری چاڤێت تە ژ بەرێخۆدانا دویر بێنە وەرگێڕان، ڤێجا وەختێ ل دەڤ خۆ دیتی یێ دانایییە، گۆت: ئەڤە ژ كەرەما خودایێ منە، دا من بجەڕبینیت، كا ئەز دێ سوپاسییا وی كەم، یان ژی دێ چاڤنقییێ كەم [و كەرەمێت وی نائینمە بەرچاڤێت خۆ]، و ئەوێ سوپاسییێ دكەت نێ بۆ خۆ دكەت [ئانكو مفایێ سوپاسییێ هەر بۆ وییە]، و ئەوێ چاڤنقییێ دكەت و سوپاسییێ نەكەت [بلا بزانیت]، ب ڕاستی خودێ پاكی ب سوپاسییا وی نینە، و یێ بێ منەت و خودان كەرەمە.
﴿٤١﴾ [سولەیمانی] گۆت: تەختێ وێ، یێ خوندكارییێ، بگوهۆڕن [گوهۆڕینەكا وەسا بێخنە تێدا، كو نەنیاسیت]، دا بزانین كا دێ پێ حەسیت، و تەختێ خۆ نیاست یان نە..
﴿٤٢﴾ ڤێجا وەختێ [بەلقیس] هاتی، گۆتێ: ئەرێ تەختێ تە یێ هۆسایە؟ گۆت: هەروەكی ئەڤە ئەوە و [سولەیمانی گۆت]: بەری بەلقیسێ خودێ زانین دابوو مە، و ئەم بەری وێ [بەلقیس] بۆ خودێ موسلمان بوویین.
﴿٤٣﴾ و ئەو پەرستییێ وێ شوینا خودێ دپەرست، ئەو [ژ موسلمانبوونێ و ڕێكا ڕاست] دا پاش، ب ڕاستی ئەو ژ وان بوو یێت گاور.
﴿٤٤﴾ [سولەیمانی] گۆتە وێ (گۆتە بەلقیسێ): كەرەمكە هەڕە د قەسرێڤە، ڤێجا وەختێ [وێ ڕێكا قەسرێ] دیتی، هزركر ئاڤەكا كویرە، دەلنگێت خۆ هەلدان [دا بدەتە ناڤ وێ ئاڤێ]، [سولەیمانی] گۆت: [دەلنگێت خۆ هەلنەدە] ب ڕاستی ئەڤە قەسرەكا حولیكرییە و ژ شویشەیییە، [ڤێجا وەختێ بەلقیسێ ئەڤە زانی] گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی من ستەم یا ل خۆ كری [وەختێ من ڕۆژ پەرستی]، و ئەز د گەل سولەیمانی بۆ خودێ، خودانێ هەمی جیهانان، موسلمان بووم.
﴿٤٥﴾ و ب سویند بۆ (ثمود)، مە برایێ وان (صالح) هنارت، گۆتە وان: خودێ بپەرێسن، ڤێجا ئەو بوونە دو جوین، و هەڤڕكییا ئێك و دو كرن، و مانە پێكڤە [جوینا موسلمانان، و جوینا گاوران].
﴿٤٦﴾ [(صالح)ی] گۆت: ملەتێ من، هوین بۆچی لەزێ ل ئیزایێ دكەن بەری دلۆڤانییێ [ئانكو بۆچی هوین باوەری ئینانێ گیرۆ دكەن، ئەو باوەری ئینانا دلۆڤانییێ بۆ هەوە دئینیت، و هوین گاورییێ ب پێش دئێخن، ئەو گاورییا ئیزایێ بۆ هەوە دئینیت]. بلا هەوە داخوازا لێبۆرینێ ژ خودێ كربایە، دا دلۆڤانی ب هەوە هاتبایە برن [و هوین نەهاتبانە ئیزادان].
﴿٤٧﴾ و گۆتن [هەی (صالح)] ئەم بێ وەغەرییا خۆ ژ تە و یێت د گەل تە دبینین [چونكی پشتی تو هاتی، نەخۆشی ل دویف ئێك یێت ب سەرێ مە دئێن] [(صالح) پێغەمبەر] گۆت: [بزانن] ب ڕاستی هەر خۆشی و نەخۆشییەكا بگەهیتە هەوە ژ خودێیە [بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن كو هەر نەخۆشییەكا ب سەرێ وان بهێت یان هاتبیت، ژ گونەهێت وانە و نە ژ (صالح)ییە]، بەلێ هوین ملەتەكن، ب ڤێ چەندێ [ب هاتنا خۆشی و نەخۆشییان] دئێنە جەڕباندن.

﴿٤٨﴾ و د باژێریدا [د باژێرێ حیجردا] نەه كەس [ژ كوڕێت كەنكەنەیان] هەبوون، خرابی د ئەردیدا دكرن و باشی نەدكرن.

﴿٤٩﴾ بۆ ئێكدو سویند خوارن، و گۆتن: ب شەڤ ئەم دێ ب سەر (صالح)ی و مالا ویدا گرین [و دێ كوژین، و كەسێ های ژێ نە]، پاشی دێ بێژینە سەمیانێ وی [یێ خوینا وی دخوازیت]، مە كوشتنا مرۆڤێ تە نەدیتییە، و مە ئاگەه ژێ نینە، و ئەم ڕاست دبێژین [و درەوان ناكەین].

﴿٥٠﴾ و وان [بۆ كوشتنا (صالح)ی، و یێت دگەل] نەخشە و پیلان گێڕان و خودێ بەرسینگێ وان گرت، بێی وان های ژ خۆ هەبیت.

﴿٥١﴾ ڤێجا برێنێ، كا دویماهیكا نەخشەیێ وان بوو چ؟! مە ئەو و ملەتێ وان، هەمی پێكڤە ڤەبراندن.

﴿٥٢﴾ و ئەڤە خانیێت وانن، كاڤل و ڤالانە ژ بەر ستەما وان كری، ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانەكا ئاشكەرایە، بۆ وان ئەوێت دزانن.

﴿٥٣﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و پارێزكارییا خودێ دكرن، مە رزگار كرن.

﴿٥٤﴾ و بێژە وان: وەختێ (لوط) پێغەمبەر ژی گۆتییە ملەتێ خۆ، ئەرێ هوین ڤی كارێ پویچ و زێدەكرێت ل بەر چاڤان دكەن، و هوین دزانن یێ پویچ و كرێتە؟

﴿٥٥﴾ ئەرێ چاوا هوین ژ حیزاتییا خۆ تالۆڤەتی زەلامان دبن، شوینا ژنان؟! بەلێ هوین ملەتەكێ ساویلكە و نەفامن [لەو هوین هۆ دكەن].

﴿٥٦﴾ ڤێجا ملەتێ وی چو بەرسڤ نەبوو، ژ وێ پێڤەتر نەبیت، گۆتن: بنەمالا (لوط)ی ژ گوندێ خۆ دەربێخن، ب ڕاستی ئەو خۆ پاقژ ددانن.

﴿٥٧﴾ ڤێجا مە ئەو و مرۆڤێت وی [ئەوێت باوەری ئینایین] رزگار كرن، ژ بلی ژنا وی، مە ئەو دا د گەل وان ئەوێت د ناڤ ئێزاییێدا مایین.

﴿٥٨﴾ و مە بارانەك ب سەر واندا باراند [بارانا، بەرێت سۆتی]، ڤێجا بارانا وان، ئەوێت هاتینە ئاگەهداركرن [و فایدە بۆ خۆ ژێ نەكرین] پیسەباران بوو.

﴿٥٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: حەمد و سوپاسی بۆ خودێ [ل سەر كەرەمێت وی، و نەهێلانا ملەتێت گاور ژ بەرێ ویڤە]، و سلاڤ ل سەر بەندەیێت وی، ئەوێت وی هەلبژارتین [كو پێغەمبەرن]. ئەرێ خودێ و پەرستنا وی چێترە، یان ژی هەڤپشكێت هوین چێ دكەن و پەرستنا وان..؟!.

﴿٦٠﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ كرینە هەڤپشك چێترن، یان ئەوێ ئەرد و ئەسمان چێكرین و باران بۆ هەوە ژ عەوران باراندی..؟! ڤێجا مە باخچەیێت دلڤەكەر و جوان پێ شینكرن، هەوە نەدشیا داروبارێ وان شین بكەن [ئەگەر مە بۆ هەوە شین نەكربایە]، ئەرێ پەرستییەكێ دی د گەل خودێیە [هەتا هوین بپەرێسن یان ژی چێكرن و دانێ ب بالڤە لێ بدەن] نەخێر وەسا نینە، بەلێ ئەو ملەتەكن، هەڤبەران بۆ خودێ چێ دكەن، و بەرێ خۆ ژ هەقییێ وەردگێڕن.

﴿٦١﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ژی ئەوێ ئەرد بۆ هەوە ل سەر ئاوایێ هێکێ ڕاستکری و بۆ ژینێ خۆشکری، و ڕویبارێت ئاڤێ ئێخستینە تێدا، و چیا بۆ کرینە سنگ، دا نەهەژیت، و ناڤبڕ دانایینە د ناڤبەرا هەردو دەریایاندا [دا ئاڤا شرین و سویر (شۆر) تێکەلی ئێك نەبن]؟ ئەرێ پەرستییەکێ دی د گەل خودێ هەیە [هەتا ئەو، وی بپەرێسن، یان ژی خودێ ب تنێ ئەڤە داپینە]؟ [نەخێر.. ئەو بێ هەڤپشکە، و چو پەرستی د گەل نینن]، بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن.

﴿٦٢﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ژی ئەوێ بەرسڤا تەنگاڤی ددەت، گاڤا هەوارا خۆ دگەهینیتێ، یان ژی نەخۆشییێ [ل سەر وان] ڕادکەت و ددەتە ئالەکی، و هەوە دکەتە وێرسێت ئەردی [ب نەهێلانا هندەك ملەتێت بەری هەوە]..؟! ئەرێ پەرستییەکێ دی د گەل خودێ هەیە [کو هوین بپەرێسن، یان ژی خودێ ب تنێیە، ئەڤێ دکەت]؟ و هوین کێم کەرەم و نیعمەتێت خودێ، دئینن بیرا خۆ.

﴿٦٣﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ژی ئەوێ هەوە د تاریستانا دێمی و دەریایێدا ڕاستەڕێ دکەت، و بەری ڕەحمەتا خۆ [ئانکو بارانێ] مزگینی دهنێریت..؟! ئەرێ پەرستییەکێ دی د گەل خودێ هەیە [کو هوین بپەرێسن، یان ژی خودێ ب تنێیە ڤی کاری دکەت]؟ خودێ بلندتر و پاقژترە ژ وێ شرکا، ئەو دکەن.

﴿٦٤﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ژی ئەوێ جارا ئێکێ دەست ب چێکرنێ دکەت، پاشی [پشتی مرنێ] ساخ دکەتەڤە، و ڕزقێ هەوە ژ ئەرد و ئەسمانان ددەت..؟! ئەرێ پەرستییەکێ دی د گەل خودێ هەیە [هەتا هوین بپەرێسن، و بۆ خودێ بکەنە هەڤپشك]. [هەی موحەممەد] بێژە: نیشان و بەلگەیا خۆ بینن، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن [کو خودێ هەڤپشکەکێ هەی].

﴿٦٥﴾ بێژە: کەس د ئەرد و ئەسماناندا، ژ بلی خودێ، تشتێ ڤەشارتی و نەدیار نوزانیت، و کەس نوزانیت کەنگی دێ ژ گۆڕان ڕابنەڤە.

﴿٦٦﴾ هەمی ئەگەرێت زانینا وان ب هاتنا قیامەتێ، هەر چەندە هەنە ژی، کەڤتن و نەمان [هند نیشان و بەلگەیێت بەرچاڤ هەنە، پێ بزانن، ب ڕاستی قیامەت هەر دێ ئێت] بەلێ [دگەل هندێ ژی] ئەو ب هاتنا قیامەتێ ب گومانن، بەلکی ئەو ژی (ژ دیتنا نیشان و بەلگەیێت قیامەتێ، و یێت وان بگەهینن هەڤییێ) د کۆرەنە.

﴿٦٧﴾ و ئەوێت گاوربوویین، گۆتن: ئەرێ ئەگەر [پشتی مرنێ] ئەم و باب و باپیرێت خۆ بوویین ە ئاخ، ئەرێ جارەکا دی، دێ ژ گۆڕان ڕابینەڤە؟.

﴿٦٨﴾ ب سویند بەری نوکە ژی، سۆز و پەیمان بۆ مە و باب و باپیرێت مە، ب ڤێ چەندێ هاتبوونە دان [ئەگەر وەسابایە، دا باب و باپیرێت مە، ژ گۆڕان ڕابنەڤە]، ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤ پەیمانە] ژ چیرۆك و چیڤانۆکێت بەرێ پێڤەتر نینە.

﴿٦٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: د ئەردیدا بگەڕن، پاشی بڕێننێ، کا دویماهیکا گونەهکاران بوو چ؟.

﴿٧٠﴾ [هەی موحەممەد] ب خەم نەکەڤە ل سەر [نەباوەری ئینانا] وان، و تەنگاڤ نەبە ژ بەر پیلان و نۆیینێت، ئەو دگێڕن [خودێ دێ تە پارێزیت، و دێ هاریکارییا تە کەت].

﴿٧١﴾ و دبێژن: ژڤان و پەیمانا هوین مە ب ئیزایا وێ دترسینن، کا کەنگی دێ ئێت، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن.

﴿٧٢﴾ بێژە: دبیت هندەك ژ وێ [ئیزایێ] ئەوا هوین لەزێ لێ دکەن، گەلەك یا نێزیکی هەوە بیت [و هەوە بهنگێڤیت].

﴿٧٣﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە، خودان کەرەمە ل سەر مرۆڤان، بەلێ باراپتر ژ وان نە د شوکوردارن.

﴿٧٤﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە، دزانیت کا چ د سینگێ خۆدا دڤەشێرن، و کا چ ئاشکەرا دکەن.

﴿٧٥﴾ و چو یێ ڤەشارتی و نەدیار د ئەرد و ئەسماناندا نینە، ئەگەر د دەپێ پاراستیدا نەبیت [ژ وان تشتان: ئەو ئیزایا ئەو لەزێ لێ دکەن، یا دەستنیشانکرییە، ڤێجا چاوا ئەو لەزێ لێ دکەن؟].

﴿٧٦﴾ ب ڕاستی ئەڤ قورئانە، پرانییا تشتێ ئسرائیلی تێدا ژێك جودا، بۆ وان [ئسرائیلییان] ڤەدگێڕیت و ئاشکەرا دکەت، [وەکی جودابوونا وان دکار عیسایدا].

﴿٧٧﴾ و ب ڕاستی ئەڤ قورئانە، ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییە بۆ خودان باوەران.

﴿٧٨﴾ ب ڕاستی خودایێ تە، دێ ب بڕیارێت خۆ حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت [ل سەر تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا]، و هەر ئەوە یێ سەردەست و زێدەزانا.

﴿٧٩﴾ ڤێجا تو پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکە، ب ڕاستی تو یێ ل سەر هەقییا ئاشکەرا.

﴿٨٠﴾ ب ڕاستی تو مرییان [گاورێت دلێ وان ژ هەقییێ تاری بوویی]، و کەڕان [ئەوێت گوهێت وان ژ بهیستنا هەقییێ گرتی]، نەشێی وەلێ بکەی، گول گازییێ ببن، ئەگەر وان پشتا خۆ دا هەقییێ.

﴿٨١﴾ و تو نەشێی ئەوێت کۆرە، ژ بەرزەبوون و گومڕابوونا تێدا، ڤەگێڕی و ڕاستەڕێ بکەی، ب تنێ ئەو نەبن ئەوێت باوەری ب قورئانا مە ئینایین، تو دشێی وەلێ بکەی گولێ ببن، نێ هەر ئەون ئەوێت خۆ سپارتینە خودێ.

﴿٨٢﴾ و ئەگەر قیامەت [و ئەڤا ئایەتان ژێ دگۆت، ژ هاتنا قیامەتێ و ترس و سەهما وێ] نێزیکی وان بوو، ئەم دێ بۆ وان گیانەوەرەکی ژ ئەردی دەرئێخین، د گەل وان باخڤیت [و بێژیت]: ب ڕاستی مرۆڤان باوەرییەکا موکوم نەبوو کو ئەم دێ دەرکەڤین [وەك نیشانەك ژ نیشانێت مەزناتییا خودێ].

﴿٨٣﴾ و ڕۆژا ئەم ژ هەر ملەتەکی کۆمەك، ژ وان ئەوێت ئایەت و نیشانێت مە درەو دانایین [و باوەری پێ نەئینایین] کۆم دکەین [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، ڤێجا ئەوێت بەراهیکێ دئێنە ڕاوەستاندن، دا یێت دویماهیکێ بگەهنێ، و ببنە ئێك ڕێز.

﴿٨٤﴾ گاڤا دئێنە مەیدانا حەشرێ [و جهێ حسابێ]، خودێ دێ بێژتە وان: هەوە نیشان و ئایەتێت من درەو دانان، بێی هوین تشتەکی ژێ بزانن، و ئەو چ بوو هەوە دکر [ئەو چ بوو هوین ژ ڤێ ڕۆژێ داییینە پاش، و وەل هەوە کری، هوین درەو بدانن].

﴿٨٥﴾ و ئیزا ل سەر وان پێدڤی بوو، ژ بەر ستەما وان کری، ڤێجا ئاخڤتن ژ وان نائێت [چونکی وان چو هەجەت نینن، بۆ خۆ بگرن].

﴿٨٦﴾ ما نابینن مە شەڤ یا داییە وان، دا تێدا بڤەهەسن، و مە ڕۆژ یا ڕۆنکری [دا کاروبارێت خۆ تێدا ب ڕێڤە ببەن]، ب ڕاستی ئەڤە [شەڤ کرنە جهێ ڤەهسینێ، و ڕۆنکرنا ڕۆژێ] چامە و نیشانن، بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن.

﴿٨٧﴾ و ڕۆژا پف ل بۆقێ دئێتەدان، هنگی ئەوێت د ئەرد و ئەسمانان‌دا هەین، هەمی دێ ترسن، ژ بلی وان ئەوێت خودێ نەڤیایی بترسن [ئەو ژی شەهید و پێغەمبەرن]، و هەمی مەلویل و ڕەزیل دێ ئێنە دەڤ خودێ.

﴿٨٨﴾ [وێ ڕۆژێ کو ڕۆژا قیامەتێیە] دێ چیایان بینی، یا ژ تەڤە د ڕاوەستاینە، و ئەو ب خۆ کا چاوا عەور دچن، وەسا دچن، ئەڤە چێکرنا خودێیە، ئەوێ هەمی تشت موکوم و بنەجه چێکری، و خودێ ئاگەهـ ژ وێ هەیە یا هوین دکەن.

﴿٨٩﴾ [وێ ڕۆژێ] هەچیێ بێت خێر هەبن، دێ گەهیتە خێرەکا چێتر [خودێ دەهـ قات دێ دەتێ]، و ئەو ژ ترس و سەهما وێ ڕۆژێ ئێمنن.

﴿٩٠﴾ و هەر کەسێ بێت، و کار و کریارێت وی هەمی گونەهـ بن، یان هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێکربن، دێ سەروسەر کەڤتە د دۆژەهێدا [دەرگەهڤانێت دۆژەهێ دێ بێژنێ]، هوین نائێنە جزاکرن ب وێ نەبیت یا هەوە دکر.

﴿٩١﴾ [هەی موحەممەد بێژە] ب ڕاستی فەرمانا من یا هاتییە کرن، کو ئەز خودایێ ڤی باژێری ب تنێ بپەرێسم، ئەو باژێرێ خودێ ب ڕێز و ڕویمەت ئێخستی و ئێمنکری، و هەمی تشت [دگەل ڤی باژێری] یێ وییە، و ئەمرێ من یێ هاتییە کرن، ئەز ل بەر ئەمرێ وی ڕاوەستم، و ژ خۆسپارتیان بم.

﴿٩٢﴾ و [ئەمرێ من یێ هاتییە کرن] ئەز قورئانێ [بۆ هەوە] بخوینم [دا هەوە پێ بترسینم، و داخوازکەمە گوهدارییا خودێ]، ڤێجا هەر کەسێ ڕاستەڕێ ببیت، ب ڕاستی بۆ خۆ ب تنێ دێ ڕاستەڕێ بیت، و هەر کەسێ گومڕا ببیت [زیانێ ل خۆ دکەت]، ڤێجا بێژە: ئەز بەس ژ ئاگەهدارکەرانم [یا ل سەر خۆ من گەهاندە هەوە، و چو یێ دی ژ بلی ڤێ، ل سەر من نینە].

﴿٩٣﴾ و بێژە: حەمد و سوپاسی هەمی بۆ خودێ، نێزیك دێ ئایەت و نیشانێت [ل سەر دەستهەلاتدارییا] خۆ نیشا هەوە دەت، ڤێجا هوین دێ نیاسن و زانن، و خودایێ تە ژ تشتێ هوین دکەن، نەیێ بێ ئاگەهە.

سۆرەتا قەصەص

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٨٨) ئایەتە

﴿١﴾ (طسم) هۆسا دئێتە خواندن (طا، سین، میم)، [بۆ ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان بزڤڕە سەرێ سۆرەتا بەقەرە].

﴿٢﴾ ئەڤە ئایەتێت کتێبا (قورئانا) ڕۆنکەرن.

﴿٣﴾ ئەم بۆ وان ئەوێت باوەری ب قورئانێ هەی، سالۆخێ مووسایی و فیرعەونی وەکی چێبووی، ب وەحی بۆ تە دهنێرین.

﴿٤﴾ ب ڕاستی فیرعەونی، ل سەر ئەردێ مسرێ، زێدە خۆ مەزنکر، و زۆرداری ژ ڤامێ دەرئێخست، و خەلکێ وێ کرنە دەستەك دەستەك و ژێکڤەکرن، و کۆمەك ژ وان [کو ئسرائیلینە] تەپەسەرکرن، کوڕێت وان دکوشتن، و کچێت وان [بۆ خدامینییا خۆ] دهێلان، ب ڕاستی ئەو ژ خرابان بوو.

﴿٥﴾ و مە دڤێت کەرەمێ د گەل وان بکەین ئەوێت د مسرێدا هاتینە تەپەسەرکرن، کو ئسرائیلینە [و وان ژ زۆرداریيا فیرعەونی ڕزگار بکەین]، و وان بکەینە پێشی و جهێ چاڤلێکرنێ، و وان بکەینە وێرس [ل مسرێ].

﴿٦﴾ و ئەوان د ئەردیدا بنەجه بکەین [و تێدا دەستهەلاتدار بکەین]، و تشتێ فیرعەون و هامان و لەشکەرێ وان ژێ دترسیان [مەخسەد نەمانا ملك و دەستهەلاتدارییا وانە]، نیشا فیرعەون و هامان و لەشکەرێ وان هەردوویان، ژ ئیسرائیلیان، بدەین.

﴿٧﴾ و [وەختێ مووسا بووی] مە ئیلهام بۆ دەیکا مووسایی هنارت کو شیری بدە مووسایی، و ئەگەر تو ژێ ترسیای [بێتە کوشتن هەروەکی هەمی کوڕێت ئسرائیلییان دئێنە کوشتن]، ڤێجا وی [بکە د سندۆقەکێدا و] باڤێژە د ڕوبباریدا (د نیلیدا) و نەترسە [ناخەندقیت] و ب خەم نەکەڤە، ب ڕاستی دێ ئەوی بۆ تە زڤڕینینەڤە، و دێ وی کەینە پێغەمبەر.

﴿٨﴾ ڤێجا مالا فیرعەونی ئەو ژ ئاڤێ ئینادەر، دا [بۆ وان وەکی کوڕەکی لێ بێت، و ببیتە ڕۆناهییا چاڤێت وان، بەلێ دویماهیێ] بۆ وان ببیتە نەیار و کۆڤان، ب ڕاستی فیرعەون و هامان و لەشکەرێ وان، هەمی یێت گونەهکار بوون.

﴿٩﴾ و ژنا فیرعەونی [وەختێ مووسا دیتی، کەتە دلێ وێ] گۆت: [ئەڤ بچویکە] دێ بۆ من و تە بیتە جهێ کەیف و دلخۆشیێ، نەکوژن، بەلکی ب کێر مە بێت، یان ژی بکەینە کوڕێ خۆ، و ئەو نوزانن [هیلاکا وان دێ ل سەر دەستێ وی بیت، و دێ بۆ وان بیتە نەیار و کۆڤان].

﴿١٠﴾ و چو هزر ل سەر دلێ دەیکا مووسایی نەما [ژ مووسایی پێڤەتر، کا چ ب سەری هات] نێزیك بوو دا ئاشکەراکەت [کو مووسا کوڕێ وێیە]، ئەگەر مە دلێ وێ موکوم نەکربایە و ب هێز نەئێخستبایە [ب

وێ ئیلهاما مه داییێ، کو فیرعەون کوڕێ وێ ناکوژیت، و جارەکا دی دێ کوڕێ وێ بۆ زڤڕینینەڤە]، دا ببیتە ژ وان ئەوێت خودان باوەر [و باوەری ب ژڤانا خودێ هەی].

﴿١١﴾ و گۆتە خویشکا وی: ل دویڤ هەڕە [کا دێ چ لێ ئێت]، [خویشکا وی ئەو] ژ دویرڤە دیت، و وان نەدزانی ئەو خویشکا وییە [ل دویڤ دئێت].

﴿١٢﴾ و مە نەهێلا ئەو شیرێ چو دایینان بخۆت، بەری ئەم وی بزڤڕینینە دەڤ دەیکا وی، [ئینا خویشکا وی] گۆت: [پشتی زانی ئەو یێ ل داییەنەکێ دگەڕن] ئەرێ ئەز مالەکێ نیشا هەوە بدەم، وی بۆ هەوە خودان بکەت و سەرەگوهییێ لێ بکەت، و وان خێرا وی بڤێت و بۆ د دلبێش بن.

﴿١٣﴾ ڤێجا مە ئەو زڤڕاندەڤە دەڤ دەیکا وی، دا چاڤێت وێ پێ ڕۆن ببن، و دا ب خەم نەکەڤیت، و دا بزانیت کو ب ڕاستی فەرمانا خودێ یا ڕاستە و یا ب جهێ خۆیە، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن.

﴿١٤﴾ و وەختێ [مووسا] گەهشتییە کاملانا خۆ [ژ ئەقلی و هێزێ]، مە پێغەمبەراتی و زانین دایێ، و هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین.

﴿١٥﴾ و بێی کو خەلکێ باژێری [مسرێ] پێ بحەسیت، چۆ ناڤ باژێری، ڤێجا دیت دو زەلام تێدا ب شەڕن، ئەڤە ژ ملەتێ وییە و ئەڤێ دی ژ دژمنێ وییە، ڤێجا ئەڤێ ژ ملەتێ وی هەوارا خۆ گەهاندێ، و داخواز ژێ کر هاریکارییا وی بکەت ل سەر دژمنێ وی، ئینا مووسایی کولمەك دانایێ کوشت، گۆت: ئەڤە ژ کارێ شەیتانییە [شەیتانی ب من دا کرن]، ب ڕاستی ئەو دژمنەکێ گومڕاکەرێ ئاشکەرایە.

﴿١٦﴾ گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی من ستەم ل خۆ کر [ب کوشتنا ڤی مرۆڤی، و ب ڤێ کریارا شەیتانی ب من داییەکرن]، ڤێجا ل من نەگرە و گونەهێت من ژێ ببە، ڤێجا خودێ گونەهێت وی ژێ برن، و ئەوە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.

﴿١٧﴾ و گۆت: خودێوۆ، ژ بەر وێ کەرەما تە د گەل من کری [کو تە ئەز یێ ب هێز ئێخستیم]، ئەز چوجا نابمە پشتەڤان و هاریکار بۆ گونەهکاران.

﴿١٨﴾ ڤێجا ب ترس ما د ناڤ باژێریدا، و زێرەڤانی ل خۆ دکر [دترسیا نەخۆشییەك ب سەری بێت ژ بەر کوشتنا وی مرۆڤێ فیرعەونی]، دیت ئەوێ دوهی هاریکاری ژێ خواستی، [جارەکا دی] یێ هەوارا خۆ دگەهینیتێ، مووسایی گۆتێ: ب ڕاستی تو گومڕایەکێ ئاشکەرایی.

﴿١٩﴾ ڤێجا وەختێ مووسایی ڤیایی ئەوێ دژمنێ هەردووکان (ئەوێ قوبتی) ب هێز بگریت، ئەوێ ئسرائیلی [هزرکر مووسا دێ وی گریت و کوژیت، ژ بەر هندێ ترسیا و] گۆت: تە دڤێت تو من ژی بکوژی، هەروەکی دوهی تە ئێك کوشتی، تە دڤێت [ب ڤی کارێ خۆ] ببییە ژ زەبەردەستێت خوینرێژ دئەردیدا، و تە نەڤێت تو ژ وان بی یێت قەنجییێ دکەن.

﴿٢٠﴾ زەلامەك [ژ فیرعەونیان ژ حەز ژێکەرێت وی] ژ دویماهییا باژێری ب لەز هاتە دەڤ مووسایی، و گۆت: هەی مووسا، ب ڕاستی مەزنێت باژێری یێت کۆم بووییین، و یێ تەکبیرێ دکەن دا تە بکوژن، ڤێجا [ژ باژێری] دەرکەڤە، ب ڕاستی من خێرا تە دڤێت.

﴿٢١﴾ ڤێجا مووسا ب ترس ژ باژێری دەرکەڤت، و زێرەڤانی ل خۆ دکر [نەکو تشتەك ب سەری بێت] گۆت: خودێوۆ، من ژ ملەتێ ستەمکار ڕزگار بکە.

﴿٢٢﴾ ڤێجا وەختێ [مووسایی] بەرێ خۆ داییە ملێ [باژێرێ] مەدیەنێ، گۆت: من هیڤییە خودایێ من بەرێ من بدەتە ڕێکا ڕاست [و ڕێ ل بەر من بەرزە نەبیت].

﴿٢٣﴾ ڤێجا وەختێ هاتییە سەر ئاڤا مەدیەنێ، کۆمەکا مرۆڤان ل سەر ئاڤێ دیتن، پەزێ خۆ ئاڤ ددان، و ژ وان پێدا [یان د بن واندا] دو ژن دیتن پەزێ خۆ ددانە پاش و ڤەدگێڕان [دا نەچیتە ناڤ یێ خەلکی، ئینا دلێ مووسایی ما ب وانڤە]، گۆت: هەوە خێرە، بۆچی هوین پەزێ خۆ ددەنە پاش؟! وان [هەردوویان] گۆت: بابێ مە پیرەمێرەکێ ب ناڤ سالڤە چۆییە [و مە ژ وی پێڤەتر کەس نینە بۆ مە بێتە بەر پەزی، و ژ نەچاری ئەم یێت هاتینە بەر..] و ئەم پەزێ خۆ ئاڤ نادەین، هەتا شڤان هەمی بەری مە پەزێ خۆ ئاڤ نەدەن و نەبەن.

﴿٢٤﴾ ئینا [مووسایی] پەزێ وان بۆ وان ئاڤدا، پاشی پشتا خۆ دا وان، و چۆ بن سیبەرێ، ڤێجا [بۆ خۆ] گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی هەر کەرەما تو د گەل من بکەی، ئەز یێ هەوجەمە [و ئەز یێ برسیمە].

﴿٢٥﴾ [پاشی] ئێك ژ وان هەردو ژنان ب شەرمڤە هاتە دەڤ [مووسایی] و گۆتێ: بابێ من داخوازا تە دکەت، دا هەقێ ئاڤدانا تە بۆ مە کری، بدەتە تە، ڤێجا وەختێ مووسا هاتییە دەڤ، و چیرۆکا خۆ بۆ ڤەگێرایی [بابێ وان کچان]، گۆتێ: نەترسە، تو ژ ملەتێ ستەمکار قورتال بووی.

﴿٢٦﴾ ئێکێ ژ وان هەردو کچان، گۆت: باب ب شڤانی بگرە، ب ڕاستی یێ ژ هەمییان چێتر تو ب شڤانی بگری، ئەوە یێ ب هێز و ئەمین.

﴿٢٧﴾ [بابێ کچان گۆتە مووسایی]: من دڤێت ئێك ژ هەردو کچێت خۆ ل تە مار بکەم، ب شەرت تو هەشت سالان شڤانییا من بکەی، ژ خۆ ئەگەر تو تمامکەی و بکەیە دەهـ، ئەڤە ڤەنجییەکە ژ دەڤ تە، من نەڤێت ئەز زەحمەتێ بۆ تە چێکەم [کو تو بکەیە دەهـ سال]، و ئەگەر خودێ حەزکەت، دێ من ژ مرۆڤێت باش بینی.

﴿٢٨﴾ [مووسایی] گۆت: ئەڤە پەیمانە (قەولە) د ناڤبەرا من و تەدا، و کیشك ژ هەردو وەختان من ب جهـ ئینا، [هەشت سال یان دەهـ سال] زێدە ژ من نائێتە خواستن و چو ل سەر من نینە، و خودێ شاهدە ل سەر ئەڤا ئەم دبێژین.

﴿٢٩﴾ ڤێجا گاڤا مووسایی وەختێ خۆ ب دویماهی ئینایی و مالا خۆ بری، [ب شەڤ] ئاگرەك ل ڕەخێ [ڕاستێ یێ چیایێ (طور)] دیت، [ئینا] گۆتە مالا خۆ: ل ڤێرێ ڕاوەستن، ئەزێ ئاگرەکی ژ دویر دبینم [ئەز دێ چم بەرێ خۆ دەمێ]، بەلکی ئەز بۆ هەوە ئاخڤتنەکێ [کو ڕێکێ ڤێ بکەڤین] یان بزۆتکەکی ئاگری بینم، دا هوین خۆ پێ گەرم بکەن.

﴿٣٠﴾ و وەختێ هاتییە دەڤ [ئاگری]، ژ ڕەخێ ڕاستێ یێ نهالێ، ژ وی جهێ پیرۆز ژ دارێ، هاتە گازیکرن: هەی مووسا، ب ڕاستی ئەز خودێمە، خودانێ هەمی جیهانان.

﴿٣١﴾ و دارێ خۆ باڤێژە، ڤێجا وەختێ دیتی وەکی تیرەماری ب لەز و سڤك دچیت، ژ ترسان ڕەڤی و ل خۆ نەزڤڕی، [خودێ] گۆت: هەی مووسا، بزڤڕە و و نەترسە، تو ژ وانی یێت ئێمن.

﴿٣٢﴾ و دەستێ خۆ بکە د پاخلا خۆدا، دەستێ تە بێ نەساخی و بێ ئێش، دێ سپی و سیس (برسقی) دەرکەڤیت [هەرچەندە دەستێ وی یێ ڕەش ئەسمەر بوو] ئەڤە دو نیشان و موعجیزەنە ژ دەڤ خودایێ تە بۆ فیرعەونی و ملەتێ وی [ژ کەنکەنە و مەزن و دویفچۆییێت وی]، ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ ژ ڕێ دەرکەڤتینە.

﴿٣٣﴾ [مووسایی] گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی من ئێکێ ژ وان کوشتی، ڤێجا ئەز دترسم من بکوژن [و تۆلا خۆ ڤەکەن].

﴿٣٤﴾ و هاروونێ برایێ من ژ من ب ئەزمانترە، ڤێجا د گەل من فڕێکە هاریکار و پشتەڤان، کو من ڕاست دەربێخیت، ئەز دترسم ئەو من درەوین دانن.

﴿٣٥﴾ خودێ گۆت: ئەم دێ پشتا تە ب برایێ تە قایم کەین، و هاریکارییا تە کەین، و ئەم دێ ب نیشان و موعجیزەیێت خۆ دەستهەلاتێ دەینە هەوە، ڤێجا ئەو نەشێن نێزیکی هەوە ببن ژ بەر وان ئایەت و موعجیزەیێت مە داینە هەوە، هوین و یێت ب دویف هەوە دکەڤن، دێ سەرکەڤن [نە ئەو].

﴿٣٦﴾ ڤێجا وەختێ مووسا ب نیشان و ئایەت و موعجیزەیێت مە یێت ئاشکەرا بۆ وان [فیرعەونی و کۆما وی و ملەتێ وی] هاتی، گۆتن: ئەڤە [ئەڤا تو دکەی، داری دکەیە مار، و دەستێ خۆ سپی ژ پاخلا خۆ دەردئێخی] ژ سحرەکا چێکری پێڤەتر نینە، و مە ئەڤە ژ باب و باپیرێت خۆ یێت بەرێ، نەبهیستییە.

﴿٣٧﴾ مووسایی گۆت: ب ڕاستی خودایێ من چێتر دزانیت کا کی ب ڕاستەڕێیییێ ژ دەڤ خودێ هاتییە، و کا دویماهییا خێرێ و سەرکەڤتنێ یا کێیە، ب ڕاستی خودێ ستەمکاران سەرفەراز ناکەت.

﴿٣٨﴾ فیرعەونی گۆت: گەلی مەزن و ماقویلان، ژ بلی خۆ، ئەز چو خودایان بۆ هەوە نابینم [ئانکو ژ بلی من، هەوە چو پەرستی نینن]، ڤێجا هامانۆ، تو بۆ من ئاگری بدە بن هەڕیێ [ئانکو تابووکان چێکە]، و قەسرەکا بلند بۆ من ئاڤاکە، ئەز بچمە سەربانێ وێ، بەلکی خودایێ مووسایی ببینم، و ب ڕاستی ل دەڤ من ئەو ژ درەوینانە.

﴿٣٩﴾ و ب نەهەقی وی [فیرعەونی] و لەشکەرێ وی د ئەردێ مسرێدا خۆ مەزن کرن، و هزرکرن ئەو ب بال مەڤە نازڤڕن.

﴿٤٠﴾ ڤێجا مە ئەو و لەشکەرێ وی گرتن، و هاڤێتنە د دەریایێدا [و مە هەمی خەندقاندن، و کەس ژێ نەما]، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دویماهییا ستەمکاران، یا چاوا بوو؟.

﴿٤١﴾ و مە ئەو [د دنیایێدا] کرنە سەرێت گاورییێ [چاڤ ل وان بێتەکرن]، و [خەلکی] بۆ ئاگری گازی دکەن، و ڕۆژا قیامەتێ هاریکارییا وان نائێتەکرن.

﴿٤٢﴾ و د ڤێ دنیایێدا مە لەعنەت [و دویرکەڤتن ژ دلۆڤانییا خودێ] ب دویف وان ئێخست [ژ خودێ و ملیاکەت و باوەریداران]، و ڕۆژا قیامەتێ ژی، ئەو ژ وانن ئەوێت ژ دلۆڤانییا خودێ دویرئێخستی.

﴿٤٣﴾ ب سویند مە کتێب [تەورات] دا مووسایی، پشتی مە ملەتێت چەرخێت بۆری د هیلاك برین [وەکی ملەتێ نووح و عاد و (ثمود) و فیرعەون و ملەتێ وی]، دا [ئەو کتێب] بۆ مرۆڤان ببیتە ڕۆناهییا دلان [کو هەقییێ پێ ببینن] و ڕێکا ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییێ، دا بۆ خۆ شیرەتان ژێ وەرگرن.
﴿٤٤﴾ و [هەی موحەممەد] وەختێ ئەم د گەل مووسایی ئاخڤتین [و مە پێغەمبەراتی داییێ، و هنارتییە دەڤ فیرعەونی و ملەتێ وی] تو ل ڕەخێ ڕۆژئاڤایێ چیایێ (طور) نەبووی، و تو نە یێ حازر بووی [وەختێ مە وەحی بۆ مووسایی ئینایییە خوارێ].
﴿٤٥﴾ بەلێ مە چەند ملەت و چەند دەست، پشتی مووسایی [هەتا گەهشتییە تە] دان و ئینان، ڤێجا وەخت ب سەر وانڤە چۆ [و دەرفەت ل سەر وان درێژ بوو، شەریعەت و ئەحکام گوهارتن، و کاروبارێت دینی ژ بیرکرن، و ئەمرێ خودێ هاتە هێلان و پەیمانا وی دانە پشت خۆ، ڤێجا مە تو هنارتی، دا کاروبارێت دینی نوی بکەی]، و تو یێ ئاکنجی ژی نەبووی د ناڤ خەلکێ مەدیەنێدا [دا سەرهاتییا مووسایی و شوعەیبی و هەردو کچێت شوعەیبی بزانی]، دا ئایەتێت مە [د ڕاستا واندا] بۆ خەلکێ مەکەهێ بخوینی، بەلێ مە تو هنارتی پێغەمبەر [و مە ئەڤ سەرهاتییە بۆ تە دیارکرن، و ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە کو تو پێغەمبەری، تە سالۆخێت وان نەدزانین].
﴿٤٦﴾ و تو ب ڕەخ چیایێ (طور) ژیڤە نەبووی، وەختێ مە گازی کرییە مووسایی [و مە ئاخافتی] بەلێ خودایێ تە ژ دلۆڤانییا خۆ [وەحی بۆ تە هنارت، و بۆ تە گۆت:] دا ملەتەکی هشیار و ئاگەهدار بکەی [ئانکو دا بۆ وان ببییە پێغەمبەر]، کو بەری تە چو پێغەمبەر بۆ وان نەهاتبوون، وان ئاگەهدار بکەن و دا ل خۆ بزڤڕن.
﴿٤٧﴾ و ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە، وەختێ بەلایەك ژ بەر کار و کریارێت وان دهاتە سەرێ وان، بێژن: خودێوۆ، دێ بلا تە پێغەمبەرەك بۆ مە هنارتبایە، دا ئەم ژی ل دویڤ نیشان و ئایەتێت تە هاتباینە [و ئەڤە نەهاتبایە سەرێ مە]، و ئەم بووباییینە ژ خودان باوەران [مە تو پێغەمبەر نەدهنارتی، چونکی ئەگەر مە ئەو بەری هنارتنا تە ئیزادابانە، دا بێژن ئەڤە ژ کەنگی وەرە پێغەمبەر بۆ مە نەهاتینە، بلا خودێ پێغەمبەرەك بۆ مە هنارتبایە، دا مە ژی گوهێ خۆ دابایێ و باوەری پێ ئینابایە، ڤێجا دا وان ئەڤ هەجەتە نەمینیت، مە تو هنارتی پێغەمبەر].
﴿٤٨﴾ ڤێجا وەختێ هەقی ژ دەڤ مە، بۆ [خەلکێ مەکەهێ] هاتی [کو هاتنا پێغەمبەرییە ب ڤێ قورئانێ]، گۆتن: بلا تشتێ بۆ مووسایی هاتی [ژ موعجیزەیان] بۆ وی ژی هاتبایە، ئەرێ ما وان [ئەوێت وەکی وان] بەری نوکە، ئەوا پێ مووسا پێ هاتی درەو نەدانا، و گۆتن: [تەورات و قورئان] دو سحرن، پشتەڤانییا ئێکدو دکەن [ل سەر درەوێ بۆ ئێکدو دبنە شاهد]، و گۆتن: مە باوەری ب هەردووکان نینە.
﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن [کو ئەڤ هەردو کتێبە وەسانن وەکی هوین دبێژن]، کا هوین کتێبەکێ ژ دەڤ خودێ بینن، ژ ڤان هەردو کتێبان [تەورات و قورئانێ] یا ڕاستەڕێتر بیت، دا ئەز بگرم و ل دویڤ بچم.

﴿٥٠﴾ و ئەگەر وان بەرسڤا تە نەدا [و نەشیان کتێبەکا ژ قورئانێ و تەوراتێ ڕاستەڕێتر، ژ دەڤ خودێ بینن، یان ژی ل دویڤ تە نەهاتن و باوەری ب تە و قورئانا بۆ تە هاتی نەئینان]، ڤێجا بزانە ئەو بەس یێت ل دویڤ هەوا و دلخوازییا خۆ دچن [و وان چو بەلگە و نیشان نینن]، و ما کی ژ وی ڕێبەرزەتر و گۆمڕاترە یێ ب دویڤ دلخوازییا خۆ بکەڤیت، بێی کو وی ڕاستەڕێکرنەك ژ دەڤ خودێ هەبیت، ب ڕاستی خودێ ملەتێ ستەمکار [ئەوێ ب دویڤ هەوایێ سەرێ خۆ دکەڤیت] ڕاستەڕێ ناکەت.

﴿٥١﴾ و ب سویند مە ئایەتێت قورئانێ ناڤبەین ناڤبەین و ل دویڤ ئێك، بۆ وان هنارتن [ئانکو مە ئەحکامێت قورئانێ بۆ قورەیشییان ل دویڤ ئێك هنارتن]، دا بۆ خۆ شیرەتان ژێ وەربگرن، و ل خۆ بزڤڕن.

﴿٥٢﴾ ئەوێت بەری ڤێ قورئانێ مە کتێب دایینێ [مەخسەد پێ جوهی و فەلە، ئەوێت موسلمان بوویین]، ئەو باوەرییێ ب ڤێ قورئانێ دئینن.

﴿٥٣﴾ و وەختێ [ئەڤ قورئانە] بۆ وان دئێتە خواندن، دبێژن مە باوەری پێ ئینا، ب ڕاستی ئەڤە هەقییە ژ نك خودایێ مە، ب ڕاستی بەری وێ ژی [بەری قورئان بێتە خوارێ] ئەم د موسلمان بوویین [و مە باوەری هەبوو دێ پێغەمبەرەك ئێت، و قورئان دێ بۆ ئێتە خوارێ].

﴿٥٤﴾ ئەڤە دوجا دێ خەلاتێ خۆ وەرگرن [ئانکو خێرا وان دوقات دێ ئێتە نڤێسین] ژ بەر سەبرا وان کێشایی، و ژ بەر باشییا ئەو شوینا خرابییێ دکەن، و خرابییا ئەو ب باشی ددەنە پاش، و ژ بەر وان خێر و سەدەقەیێت ژ وی تشتی ددەن، ئەوێ مە داییە وان.

﴿٥٥﴾ و دەمێ وان گول قەسە و گۆتنێت سەقەت و شکەستی دبیت [ژ گاوران]، پشتا خۆ ددەنێ و دبێژن: ئەم ل سەر ڕێکا خۆ و هوین ل سەر ڕێکا خۆ، پشت ڕاست بن ئەم جابا هەوە نادەین و ل هەوە نازڤڕینین، و مە نەڤێت تێکەلییا نەزانان بکەین.

﴿٥٦﴾ و تو نەشێی ئەوێ تە بڤێت ڕاستەڕێ بکەی، بەلێ خودێیە یێ بڤێت ڕاستەڕێ دکەت، و ئەو چێتر دزانیت کا کی دێ باوەرییێ ئینیت، و کا بەرێ کێ ل ڕێکا ڕاستە.

﴿٥٧﴾ و [موشرکێت مەکەهێ] گۆتن: ئەگەر ئەم بێینە سەر دینێ تە [هەی موحەممەد]، ئەم دێ ژ ئەردێ خۆ ئێینە دەرئێخستن [ئانکو عەرەب هەمی دێ نەیارەتییا مە کەن، و ل سەر مە کۆم بن، و مە هێزا بەرسینگگرتنا وان نینە]، ما مە ئەو د حەرەمەکا ئێمندا بنەجە نەکربوون [ئەو د گاور، کەسێ زێدەگاڤی ل سەر وان نەدکر، ڤێجا چاوا ئەگەر موسلمان بوون ژ خۆ دترسن، زێدەگاڤی ل سەر وان بێتەکرن]، و ژ کەرەما مە، فێقییێ هەمی جهان و هەمی تشتان دئێتێ، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن [کو ئێمنکرن و پەیدابوونا فێقییێ هەمی جهان ل وێرێ، وی جهێ هشك و بێ دار و دەرامەت، کەرەمەکە ژ دەڤ خودێ].

﴿٥٨﴾ و گەلەك گوند، مە ڤڕکرن ل سەر پێ خۆ چۆبوون و بەتران ببوون، و سوپاسییا خودێ نەدکرن ل سەر کەرەمێت وی، ڤێجا ئەڤە مالێت وانن [کاڤلن]، پشتی وان ئاڤا نەبوویینە و کەس لێ خۆجە

نەبووییە، ب ڕێباری نەبیت [ئەگەر جارەکێ ڕێڤنگ و ڕێبار تێڕا چۆبن، و بێنا خۆ لێ ڤەدابن]، و ئەم ببووینە وێرسێت وان [کەس ژ وان و دویندەها وان نەمابوون].

﴿٥٩﴾ و خودایێ تە چو گوندان د هیلاك نابەت، بەری پێغەمبەرەکی بهنێریتە ناڤ، نیشان و ئایەتێت مە ب سەر واندا بخوینیت [وان هشیار بکەت، و ڕێکا ڕاست بۆ وان دیار بکەت]، و مە چو گوند د هیلاك نەبرینە، ئەگەر خەلکێ وان ب خۆ یێ ستەمکار نەبیت.

﴿٦٠﴾ و هەر تشتەکێ خودێ داییە هەوە، خەمل و متایێ دنیاییێیە، و یێ ل دەڤ خودێ چێترە و پتر دمینیت، ما هوین تێناگەهن [یێ مایی چێترە، ژ یێ پویچ دبیت]؟

﴿٦١﴾ ئەرێ ئەوێ مە ژ دەڤ خۆ، پەیمان ب بەحەشتێ داییێ کو هەر دێ گەهیتێ، وەکی وییە یێ مە ب متایێ ژیانا دنیایێ کەیفخۆش کری [ئەوێ ب کول و کۆڤان و زوی دچیت، و نەمینیت]، پاشی ڕۆژا قیامەتێ ئەو دێ ژ وان بیت، ئەوێت د دۆژەهێدا دئێنە بەرهەڤکرن؟

﴿٦٢﴾ و ڕۆژا خودێ گازی وان دکەت، و دبێژیت: کا هەڤپشکێت هەوە ژ درەو بۆ من چێ دکرن ل کیڤەنە [هاریکارییا هەوە بکەن]؟

﴿٦٣﴾ و ئەوێت هێژایی گەف و ئیزایا مە بووین، گۆتن: خودێوۆ ئەوێت مە د سەردابرین ئەڤەنە، کا ئەم چاوا د سەردا چۆبووین، مە ئەو ژی وەسا د سەردابرن [ب دلێ وان، نە ب کۆتەکی]، ڤێجا ئەم ژ وان یێت بەرینە، وان ئەم نەدپەرستین [ئەو ب دویڤ دلخوازییا خۆ کەڤتبوون].

﴿٦٤﴾ و ڕۆژا [خودێ] دبێژیت: کا گازی وان هەڤپشکان بکەن، یێت هەوە بۆ خودێ چێکرین [کا دێ فایدەی هەوە کەن، و بەرەڤانییەکێ ژ هەوە کەن]، ڤێجا گازی وان دکەن بەلێ بەرسڤا وان نادەن، ڤێجا وەختێ هەمی ئیزایێ و دۆژەهێ دبینن [هنگی ژ دل، پەشێمان دبن و دبێژن:] خۆزی ئەم د دنیاییێدا ژ ڕاستەڕێ و خودان باوەران باینە.

﴿٦٥﴾ و ڕۆژا [خودێ] گازی وان دکەت، و دبێژیت: هەوە چاوا بەرسڤا پێغەمبەران دا؟.

﴿٦٦﴾ وێ ڕۆژێ هەجەت و بەرسف ل بەر وان بەرزە دبن [و نوزانن دێ چ بێژن]، و پسیارا ئێکدو ژی ناکەن [ئێك تشتەکی ژ ئێکی بگریت، یان تشتەکی بۆ بێژیت، چونکی کەسێ چو هەجەت نینن].

﴿٦٧﴾ بەلێ هەچییێ تۆبە بکەت و باوەرییێ بینیت، و کار و کریارێت باش بکەت، ئەڤە دێ د سەرفەراز بن.

﴿٦٨﴾ و خودایێ تە، چ بڤێت وی چێ دکەت، و وی دهەلبژێریت، هەلبژارتن شۆلێ وییە، نەیێ وانە [ئەڤ ئایەتە د ڕاستا وێ چەندێدا هاتە خوار، وەختێ قورەیشییان گۆتی: بلا ئەڤ قورئانە بۆ ئێك ژ هەردو ماقویلێت مەکەهێ و تائیفێ هاتبایە خوار، یان وەختێ جوهییان گۆتی: بەس ئەگەر جبرائیل نەبایە یێ وەحییێ بۆ موحەممەدی دئینیت، ئەم دا باوەرییێ پێ ئینین]، و ب ڕاستی خودێ یێ پاك و پاقژە ژ وێ شرکا ئەو دکەن.

﴿٦٩﴾ و کا ئەو چ د دلێ خۆدا ڤەدشێرن، یان ژی ئاشکەرا دکەن، خودایێ تە پێ دزانیت.

﴿٧٠﴾ و ئەوە خودایێ تاك و تەنیا، چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، و حەمد و سوپاسی د دنیایێ و ئاخرەتێدا هەر بۆ وییە، و حوكم د ناڤبەرا بەندەیاندا هەر یێ وییە، و زڤرینا هەوە هەر ب بال ویڤەیە.

﴿٧١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: كا بێژنە من ئەگەر خودێ هەتا ڕۆژا قیامەتێ، بەردەوام ل هەوە بكەتە شەڤ [و بێ ڤەبرین درێژ بكەت] كیژ پەرستی [ژ ئەوێت هوین دپەرێسن] هەیە ژ بلی خودێ بشێت، بۆ هەوە ڕۆناهییەكێ بینیت؟! ڤێجا ما هوین گوهێت خۆ ڤەناكەن، تێ بگەهن.

﴿٧٢﴾ بێژە: كا بێژنە من ئەگەر خودێ هەتا ڕۆژا قیامەتێ، بەردەوام ل هەوە بكەتە ڕۆژ، كیژ پەرستی ژ بلی خودێ هەیە، بشێت بۆ هەوە شەڤەكێ بینیت، هوین تێدا ڤەهەسن؟! ڤێجا ما هوین د بێ چاڤن، نابینن.

﴿٧٣﴾ و ژ دلۆڤانییا خۆ شەڤ و ڕۆژ یێت بۆ هەوە دایین، دا د شەڤێدا ڤەهەسن، و دا د ڕۆژێدا ژ ڕزقێ وی بخوازن [تێدا شۆل بكەن]، و دا هوین سوپاسییا خودایێ خۆ بكەن.

﴿٧٤﴾ و ڕۆژا [خودێ] گازی وان دكەت، و دبێژیت: كا هەڤپشكێت هەوە ژ درەو بۆ من چێ دكرن، ل كیڤەنە [بلا هاریكارییا هەوە بكەن].

﴿٧٥﴾ و ڕۆژا ئەم ژ ناڤ هەر ملەتەكی شاهدەكی دەردئێخین [دا شادەییێ ل سەر كریارێت وان بدەت، ئەو ژی پێغەمبەرێ وان ب خۆیە] و دبێژنە وان (موشركان): كا بەلگە و نیشانێت خۆ بینن [كو هەڤپشك من یێت هەین]، هنگی دێ زانن خودێ ئێكە، و یێ بێ هەڤال و هەڤپشكە، و ئەو هزر و تەخمینا وان دكر [ئانكو مەهدەر و بەرەڤانییا بوتان]، ل وان بەرزەبوو [و نەما].

﴿٧٦﴾ ب ڕاستی قاروون ژ ملەتێ مووسایی بوو، ڤێجا خۆ مەزن كر ل سەر سەرێ ملەتێ خۆ، و ستەم ل وان كر، و مە هند گەنجخانە دابوونێ، هەتا ڕاكرنا كلیلێت وان ژی، بۆ دەستەكەكا ب هێزا زەلامان یا گران بوو، وەختێ ملەتێ وی [ئەوێت باوەری ئینایین] گۆتییێ: د سەردا نەچە و بەتران نەبە، ب ڕاستی خودێ حەژ بەترانان ناكەت.

﴿٧٧﴾ و ب وی تشتێ خودێ داییە تە، ئاخرەتێ بخوازە، و بارا خۆ ژ دنیایێ ژی ژ بیر نەكە، و كا چاوا خودێ قەنجی د گەل تە كرییە، تو ژی وەسا قەنجییێ [دگەل بەندەیێت وی] بكە، و د ئەردیدا ل دویڤ خرابییێ نەگەڕە، ب ڕاستی خودێ حەژ خرابیكەران ناكەت.

﴿٧٨﴾ قاروونی گۆت: ب ڕاستی [ئەڤ زەنگینییە، و ئەڤ مالە] من ب زانینا خۆ یێ پەیداكری، ما وی نەدزانی كو ب ڕاستی خودێ بەری وی، گەلەك ملەتێت ژ وی ب هێزتر و تێرمالتر، یێت د هیلاك برین؟! و پسیارا گونەهكاران ژ گونەهێت وان نائێتەكرن [هەجەتەكێ بۆ خۆ بگرن، بۆ هەجەتێ پسیار ژ وان نائێتە كرن، هەكە وەكێ دی پسیار ب خۆ هەر یا هەی، خودێ دبێژیت:(فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ)].

﴿٧٩﴾ ڤێجا [جارەکێ] قاروون ب خەمل و کەشخەییا خۆڤە، دەرکەڤتە ناڤ ملەتێ خۆ، ئەوێت گەلەك حەژ ژیانا دنیایێ دکەن، گۆتن: خۆزی ئەو تشتێ خودێ داییە قاروونی، دابایە مە ژی [ئانکو خۆزی ئەم ژی وەکی وی زەنگین ببایینە]، ب ڕاستی ئەو خودان شەنسەکێ مەزنە.

﴿٨٠﴾ و ئەوێت تێگەهشتی گۆتن: وەی بۆ هەوە، خەلاتێ خودێ بۆ وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین چێترە [ژ دنیایێ هەمیێ، نەبەس ژ ئەڤا خودێ داییە قاروونی]، و کەس ناگەهیتە ڤی خەلاتی [یان بۆ کەسێ هەلناکەڤیت بگەهیتێ]، ئەو نەبن یێت سەبرکێش [ل سەر عیبادەتان، و هێلانا دلخوازییان].

﴿٨١﴾ ڤێجا مە ئەو [مەخسەد قاروون] ب مال و خانیڤە، د ئەردیدا برە خوار، و وی چو دەستەك نەبوون، غەیری خودێ، هاریکارییا وی بکەن، و ئەو ب خۆ ژی نەدشیا هاریکارییا خۆ بکەت.

﴿٨٢﴾ و ئەوێت دوهی خۆزی دخواست، شوینا قاروونی بانە [ئەڤرۆ] یێ دبێژن: ئاخ! [ئەو چ خۆزی بوو، مە خواستی] هۆسانە خودێ بۆ هەر بەندەیێ بڤێت ژ بەندەیێت خۆ، ڕزقێ وی بەرفرەه و کێم دکەت [ئانکو دان و نەدانا ڕزقی، ب قەدریڤە نە یاگرێدایییە]، و ئەگەر خودێ کەرەم د گەل مە نەکربایە، دا مە ژی د ئەردیدا بەت، [ڤێجا پەشێمان بوون، و گۆتن:] هەچکو گاور سەرفەراز نابن.

﴿٨٣﴾ ئەڤا تە بهیسی، و سالۆخا وێ بۆ تە هاتی ژیانا ئاخرەتێیە، ئەم دێ دەینە وان ئەوێت نە مەزناتی و نە ستەم د ئەردیدا دڤێت، نە ژی خرابی، و دویماهیکا باش هەر یا پارێزکارانە.

﴿٨٤﴾ هەر کەسێ بێت و خێرەك هەبیت، ژ وێ خێرێ چێتر دێ بۆ هەبیت، و هەر کەسێ بێت و گونەهەك هەبیت، ئەوێت گونەه کرین ب وان گونەهێت وان کرین پێڤەتر نائێنە جزاکرن.

﴿٨٥﴾ ئەوێ قورئان بۆ تە ئینایییە خوار، و ل سەر تە واجب کری [بخوینی و کار پێ بکەی، و بگەهینی] جارەکا دی دێ تە زڤڕینیتەڤە مەکەهێ [یان پشتی مرنێ جارەکا دی دێ تە ساخکەت بۆ قیامەتێ، دا پسیارا تە ل سەر قورئانێ بێتەکرن] بێژە: خودایێ من [ژ من و هەوە] چێتر ڕاستەڕێکریان دنیاسیت [و دزانیت کی پتر هێژایی خەلاتییە]، و کا کی د گومڕایییەکا ئاشکەرادایە [ئەز یان هوین]؟

﴿٨٦﴾ و تو نە ل هیڤییێ بووی، ئەڤ قورئانە ب وەحی بۆ تە بێتە خوار، بەلێ دلۆڤانییەك بوو ژ خودایێ تە، ڤێجا بۆ گاوران نەبە پشتەڤان [ئانکو دەڤنەرمییێ بۆ وان نەکە].

﴿٨٧﴾ بلا ئەو [گاور و موشرك] تە ژ جهئینان و کارپێکرنا قورئانێ نەدەنە پاش، پشتی بۆ تە هاتییە خوارێ، و بۆ ڕێکا خودایێ خۆ گازی خەلکی بکە، و نەبە ژ وان یێت هەڤال و هەڤپشکان بۆ چێ دکەن.

﴿٨٨﴾ و چو پەرستییان د گەل خودێ نەپەرێسە، چو پەرستییێت ڕاست و دورست نینن، ئەو نەبیت، و هەمی تشت دێ چن و نامینن، ئەو نەبیت، ژێکڤەکرن و حوکم د ناڤبەرا بەندەیێت ویدا یێ وییە، و هوین هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن.

سۆرەتا عەنکەبووت

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٦٩) ئایەتە

﴿١﴾ (الم) هۆسا دئێتە خواندن (ئەلف، لام، میم) ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان تیپان، بزڤڕە دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە.

﴿٢﴾ ئەرێ ما مرۆڤ ل وێ هزرێنە، گاڤا گۆتن: مە باوەری [ب خودێ] ئینا [دێ ئێنە هێلان، و ئەزیەت ناگەهیتە وان]، و نائێنە جەڕباندن و ئمتیحانکرن [ب گەلەك ڕەنگێت جەڕباندن و ئمتیحانان].

﴿٣﴾ و ب سویند ئەوێت بەری وان [ژ تاگرێت پێغەمبەران]، مە [ب هەمی ڕەنگێت نەخۆشییان] جەڕباندن [و ڤان ژی، مادەم ئەو دبێژن مە باوەری ئینا، و خۆ ژ خودان باوەران ددانن، دێ وان ب نەخۆشییان جەڕبینین]، دا خودێ ئەوێت ڕاست [د گۆتنا خۆ یا بۆریدا: (مە باوەری ئینا)] ژ ئەوێت درەوین، ئاشکەرا بکەت [و دیار بکەت کا کی یێ ڕاستە، وەختێ دبێژیت مە باوەری ئینا، و کا کی درەوان دکەت؟].

﴿٤﴾ یان ژی ئەوێت کریارێت خراب کرین [ئەوێت چو پویتەی نەدەنە گونەهێ، و گونەه ل دەڤ وان چو نە]، وێ هزرێ دکەن ئەم نەشێین وان ئیزا بدەین، و ئەو دێ ژ ئیزایا مە ڕەڤن، پیسە هزرە ئەو دکەن [وەختێ ئەو وێ هزرێ دکەن، کو ئەو دێ ژ ئیزایا خودێ قورتال بن].

﴿٥﴾ و هەر کەسێ هیڤییا خەلاتێ خودێ هەی [یان ژی ژ حسابا وی بترسیت، یان ژی ژ دیتنا وی بترسیت]، [بلا کارەکێ باش بکەت و چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکەت]، ب ڕاستی وەختێ خودێ بۆ قیامەتێ و حسابێ دەستنیشانکری، هەر دێ ئێت [ڤێجا بلا بۆ وێ ڕۆژێ بکەن]، و خودێ ب خۆ گوهدێرە [بۆ هەر تشتەکێ بەندەیێت وی دبێژن]، و زێدە زانایە [بۆ هەر تشتەکی].

﴿٦﴾ و هەر کەسێ جیهادێ [دگەل خۆ، یان د گەل شەیتانی، یان د گەل گاوران] بکەت، ب ڕاستی ئەو بۆ خۆ جیهادێ دکەت [چونکی مفا و فێقییێ وێ جیهادێ، هەر ل وی دزڤڕیت، و خودێ پاکی ب جیهادا کەسێ نینە، چ د گەل خۆ و نەفسا خۆ، چ ژی د گەل ئێکێ دی]، ب ڕاستی خودێ پاکی ب کەسێ نینە [نە هەوجەیی ب پەرستنا وان هەیە، نە ژی گونەه و نەگوهدارییا وان زیانێ دگەهینیتێ].

﴿٧﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، ب ڕاستی ئەم دێ گونەهێت وان ڕاکەین و ژێبەین، [و ڕۆژا قیامەتێ] و ئەم دێ ب چێترین کریارێت وان، وان خەلاتکەین.

﴿٨﴾ و مە ئەمرێ مرۆڤان یێ کری، قەنجی و باشییێ د گەل دەیبابێت خۆ بکەن، و ئەگەر ئەو ژ تە بخوازن و خۆ ب تەڤە بوەستینن، دا تو وی تشتێ تە زانین پێ نەی، بۆ مە بکەیە هەڤال و هەڤپشك، ڤێجا تو گوهێ خۆ نەدە وان [بۆ گونەهێ، چ شرك چ هەر گونەهەکا دی] و زڤڕینا هەوە ب بال من ڤەیە، ڤێجا هەر ئێکی ل دویڤ کارێ ئەو دکەت دێ جزاکەین [ئەڤە مزگینییەکا خۆشە، بۆ وی یێ باش د گەل دەیبابێت خۆ و ڕێکا ڕاست گرتی، و گەفە بۆ وی یێ د گەل دەیبابێت خۆ خراب و ڕێکا خراب گرتی].

﴿٩﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، ب ڕاستی ئەم [د بەحەشتێدا] دێ وان دەینە د گەل خۆش مرۆڤان.

﴿١٠﴾ و ژ مرۆڤان یێ هەی دبێژیت من باوەری ب خودێ ئینا، و گاڤا ئەو [ژ بەر باوەری ئینانا خۆ و] بۆ خودێ [و د ڕێکا خودێدا] هاتە ئەزیەتدان [و نەخۆشی و زیان گەهشتێ]، ئەزیەت و زیانا مرۆڤان وەکی ئیزایا خودێ ددانیت [دا بۆ خۆ بکەتە هەجەت، باوەرییێ بهێلیت و سەبری نەکێشیت، و گوهدارییا وان مرۆڤان بکەت ل سەر تشتێ ئەو ژێ دخوازن، هەلبەت ژ ترسا ئیزایا وان، کا چاوا مرۆڤێ موسلمان ژ ترسا ئیزایا خودێ گاورییێ دهێلیت، و گوهدارییا خودێ دکەت و تشتێ ئەمرێ وی پێ هاتییە کرن ب جهـ دئینیت]، و ئەگەر سەرکەڤتنەك ژ خودایێ تە بێت، دێ بێژن: نێ ئەم ژی د گەل هەوە بوویین [مە ژی د دەستکەڤتیاندا پشکدار بکەن]، ئەرێ ما خودێ ئەوا د دلێ خەلکیدا، چێتر نوزانیت [ئانکو ئەو ژ وان چێتر دزانیت، کا چ د دلێت وان ب خۆدا هەیە].

﴿١١﴾ ب ڕاستی خودێ ئەوێت باوەری ئینایین [و دلسۆژ د باوەرییا خۆدا] و دوڕوییان، دێ ژێك ئاشکەراکەت.

﴿١٢﴾ و ئەوێت گاور بوویین [ئانکو گاوران] گۆتە ئەوێت باوەری ئینایین [ئانکو موسلمانان]: ل دویڤ مە وەرن و وەرنە سەر ڕێکا مە، ئەم دێ گونەهێت هەوە ب ستۆیێ خۆڤە گرین، و ئەو چو ژ گونەهێت وان هەلناگرن [ئەوێت وان ب ستۆیێ خۆڤە گرتین]، ب ڕاستی ئەو درەوان دکەن.

﴿١٣﴾ [بەلێ] ب ڕاستی ئەو [گاور و خودانێت ئاخڤتنا: (ئەگەر گونەه بیت، ئەم دێ گونەهێت هەوە هەلگرین)] دێ گونەهێت خۆ، و هندەك گونەهێت دی ژی د گەل گونەهێت خۆ هەلگرن [گونەهێت خۆ و گونەهێت وان ئەوێت وان د سەردابرین و ژ ڕێکا ڕاست دەرئێخستین]، و بێ شك ڕۆژا قیامەتێ، دێ پسیارا وێ درەوا وان دکر [کو دێ گونەها غەیری خۆ هەلگرن] ژ وان ئێتەکرن.

﴿١٤﴾ و ب سویند مە نووح، پێغەمبەر هنارتە دەڤ ملەتێ وی، ڤێجا هزار کێم پێنجی سالان، ما د ناڤ واندا [بەردەوام گازی وان دکر، د گەل هندێ ژی ژ بلی کێمەکێ، کەسێ دی باوەری پێ نەئینا و بەردەوام ئەزیەتا وی دهاتەکرن و وی سەبر دکێشا، ڤێجا دڤێت، هەی موحەممەد، تو پتر بێنا خۆ فرەهـ بکەی، چونکی ئەڤە چەندەکا کێمە تو د ناڤ ملەتێ خۆدا، د گەل هندێ ژی هەژمارا ئەوێت باوەری ب تە ئینایی، گەلەکن]، ڤێجا ئەو ب بەر تۆفانێ [ئاڤا بۆش و گەلەك] کەڤتن، و ئەو یێت ستەمکار بوون.

﴿١٥﴾ ڤێجا مە ئەو و هندی د گەل د گەمییێدا رزگار کرن، و مە ئەو [گەمی، یان ئەو ڕویدان، یان ڕزگاربوون، یان جزاکرنا گاوران ب خەندڤاندنێ] کرە چامە و نیشان بۆ خەلکی.

﴿١٦﴾ و ئیبراهیم ژی، مە پێغەمبەراتی دایێ، و مە بۆ ملەتێ وی هنارت، وەختێ گۆتییە ملەتێ خۆ خودێ ب تنێ بپەرێسن و ژ وی ب تنێ بترسن، ئەڤە [پەرستنا وی ب تنێ، و ترس ژ وی ب تنێ] بۆ هەوە [ژ شرکێ و پەرستنا بوتان] چێترە، ئەگەر هوین بزانن [کا چ بۆ هەوە باشە، و چ بۆ هەوە خرابە].

﴿١٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، بەس بوت و پەیكەرن، و هوین درەوان دكەن [وەختێ هوین وان پەرستییان دپەرێسن، و دكەنە هەڤپشكێت خودێ، و دبێژن دێ بۆ مە ببنە مەهدەرچی ل دەڤ خودێ]، ب ڕاستی ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، چو ڕزقی نادەنە هەوە، ڤێجا ڕزقی بۆ خۆ ژ خودێ ب تنێ بخوازن، و وی ب تنێ بپەرێسن، و شوكور و سوپاسییا وی ب تنێ بكەن، و هوین دێ هەر ب بال وی ب تنێڤە زڤڕن.
﴿١٨﴾ و ئەگەر هوین [پێغەمبەرێ خۆ] درەوین دانن، ب سویند هندەك ملەتێت دی ژی، بەری هەوە پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان [ڤێجا بۆ هەوە دیاربوو، كا چ ب سەرێ وان هات ژ بەر درەوین دانانا وان بۆ پێغەمبەرێت خۆ، ڤێجا ژ خۆ بترسن و ڤێ دویماهیكێ]، و ژ ڕاگەهاندنا ئاشكەرا پێڤەتر، چو یا دی ل سەر پێغەمبەری نینە.
﴿١٩﴾ ما ئەو [ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی] نابینن، و نوزانن كا چاوا خودێ جارا ئێكێ ئەو دایینە و چێكرینە [ئەو ژ نەیییێ یێت دایین، و وان ژ چپكەكا ئاڤێ پشتی د چەند قۆناخەكانڕا دبەت، دەردئێخیتە سەر دنیایێ، بلا بزانن ئەوێ ئەو هۆسا دایین، دێ وان ساخكەتەڤە ژی]، پاشی دێ وان پشتی مرنێ ساخكەتەڤە ژی، ب ڕاستی ئەڤە [دان و مراندن و زڤڕاندن] ل بەر خودێ یا ب ساناهییە.
﴿٢٠﴾ بێژە [وان ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی]: د ئەردیدا هەڕن و بەرێ خۆ بدەنێ، كا چاوا بۆ جارا ئێكێ خودێ چێكریان [دگەل گەلەكییا وان، و جوداییا سروشت و زمان و ڕەنگێ وان] چێ دكەت [دا هوین عەجێبییا چێكرییێت خودێ ب چاڤ ببینن، و بزانن یێ جارا ئێكێ ددەت، جارا دویێ ب ساناهیتر دشێت ساخكەتەڤە]، پاشی خودێ [پشتی مرنێ] دێ وان بۆ قیامەتێ ڕاكەتەڤە، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ خودان شیانە.
﴿٢١﴾ هەر كەسێ بڤێت [و هێژایی هندێ بیت] دێ ئیزا دەت، و هەر كەسێ بڤێت دێ دلۆڤانییێ پێ بەت، و هوین دێ ب بال ویڤە زڤڕن [ئانكو جزادان و خەلاتكرن د دەستێ وی ب تنێ دایە].
﴿٢٢﴾ [گەلی مرۆڤان] هوین نەشێن خودێ نەچار بكەن كو هوین ژ ئیزایێ قورتال ببن، نە ل ئەردی و نە ل ئەسمانی، و ژ خودێ پێڤەتر هەوە چو هاریكار و پشتەڤان نینن.
﴿٢٣﴾ و ئەوێت باوەری ب قورئانێ و ڕۆژا قیامەتێ نەئینایین، ئەو یێت ژ دلۆڤانییا من بێ هیڤی بووییین ، و بۆ ڤان ئیزایەكا ب ژان و دژوار یا هەی.
﴿٢٤﴾ ڤێجا بەرسڤا ملەتێ ئیبراهیمی ژ ڤێ پێڤەتر نەبوو، گۆتن: [هوین ئیبراهیمی] بكوژن یان بسۆژن، و [پشتی وان نەخشەیێ سۆتنێ بۆ كێشایی، و هاڤێتییە د ناڤ ئاگریدا] خودێ ئەو ژ ئاگری ڕزگاركر، ب ڕاستی ئەڤە [ڕزگاركرنا ئیبراهیمی ژ ئاگرێ شارییایی] چامە و نیشانن، بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن.
﴿٢٥﴾ [و ئیبراهیمی] گۆت: ب ڕاستی هوین ژ بلی خودێ پەیكەر و بوتان دپەرێسن، دا ڤیان و حەژێكرن د ژیانا دنیایێدا د ناڤبەرا هەوەدا هەبیت [و ل سەر كۆم ببن]، پاشی ڕۆژا قیامەتێ [ئەو حەژێكرنا ل

سەر پویچیيێ هاتى، نامينيت]، هوين دێ بەرائەتا خۆ ژ ئێكدو كەن، و دێ لەعنەتان ل ئێكدو كەن، و جهێ هەوە ئاگرە، و چو هاريكار ژى بۆ هەوە نابن.

﴿٢٦﴾ ڤێجا (لوط)ى باوەرى پێ ئينا [برازايێ وى بوو، و كەسێ ئێكێ بوو باوەرى پێ ئينايى]، و ئيبراهيمى گۆت: ب ڕاستى ئەز دێ ژ بۆ خودايێ خۆ مشەخت بم [ئانكو ئەز دێ ژ ناڤ ملەتێ خۆ دەركەڤمە وى جهێ خودێ بۆ من حەزكرى]، ب ڕاستى خودێ يێ دەستهەلاتدار و كاربنەجهە.

﴿٢٧﴾ و مە ئيسحاق و [كوڕێ ئيسحاقى] يەعقووب دانێ، و مە پێغەمبەراتى و دانا كتێبان ئێخستە د ناڤ دويندەها ويدا، و هێژ د دنيايێدا مە خەلاتێ وى دايێ [ژنەكا باش و عەيالەكێ ڤەنج، كو پێغەمبەراتى هەر د ناڤ واندا يا بەردەوام بيت]، و ئەو د ئاخرەتێدا ژى ژ كێرهاتى و سەرڕاستانە.

﴿٢٨﴾ بێژە وان وەختێ مە (لوط)، پێغەمبەر ژى بۆ ملەتێ وى هنارتى، و گۆتييە ملەتێ خۆ: ب ڕاستى هوينێ پويچاتييەكێ دكەن كەسێ ژ خەلكى بەرى هەوە نەكرييە.

﴿٢٩﴾ ئەرێ چاوا [هوين ژنان دهێلن و] دچنە دەڤ زەلامان، و ڕێكان دگرن [كوشتنێ دكەن، و مالى تالان دكەن، يان ژى ڕێكێ ل ڕێڤنگان دگرن، دا پويچيیێ د گەل وان بكەن]، و هوين كارێ كرێت [و يێ خودێ پێ نەخۆش، ب ئاشكەرايى] د ديوانێت خۆدا دكەن؟ ڤێجا بەرسڤا ملەتێ وى ژ هندێ پێڤەتر نەبوو، گۆتن: ئەگەر تو ڕاست دبێژى، ئيزايا خودێ [ئەوا تو مە پێ دترسينى] بۆ مە بينە.

﴿٣٠﴾ گۆت: خودێوۆ، هاريكاريیا من ل سەر ملەتێ خرابكار بكە.

﴿٣١﴾ و وەختێ هنارتييێت مە [كو ملياكەتن] ب مزگينيڤە هاتينە دەڤ ئيبراهيمى، گۆتن: ب ڕاستى ئەم يێت هاتين، دا خەلكێ ڤى گوندى [گوندێ (لوط)ى سەدووم] د هيلاك ببەين، ب ڕاستى خەلكێ وى گوندى يێت ستەمكار بوون.

﴿٣٢﴾ ئيبراهيمى گۆت: نێ (لوط) يێ تێدا [هوين دێ چاوا د هيلاك بەن] گۆتن: ئەم چێتر دزانين كا كى تێدايە، ب ڕاستى ئەم دێ وى و مرۆڤێت وى [ئەوێت باوەرى پێ ئيناين ڕزگاركەين]، ژنا وى تێ نەبيت، دێ ژ وان بيت ئەوێت د ناڤ ئيزايێدا دمينن.

﴿٣٣﴾ ڤێجا وەختێ هنارتييێت مە [ل سەر ڕەنگێ مێڤانان] هاتينە دەڤ (لوط)ى، هاتنا وان پێ نەخۆش بوو، و ب هاتنا وان تەنگاڤ بوو [ترسيا دەستدرێژى ل سەر وان بێتەكرن]، و گۆتن: نەترسە [ل سەر مە ژ ملەتێ خۆ] و ب خەم نەكەڤە، ئەم دێ تە و مالا تە [ئەوێت باوەرى ب تە ئيناين] ڕزگاركەين، ژنا تە تێ نەبيت، ئەو دێ ژ وان بيت ئەوێت د ناڤ ئيزايێدا دمينن.

﴿٣٤﴾ ب ڕاستى ژ بەر دەركەڤتنا وان ژ گوهداريیا خودێ و پێغەمبەرى، ئەم دێ ئيزايەكێ ژ ئەسمانى ب سەر خەلكێ ڤى گونديدا ئينين.

﴿٣٥﴾ ب سويند مە نيشانەكا ئاشكەرا ژ گوندى هێلا [ئەو ژى كاڤلن]، بۆ وان يێت ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلى و تێ دگەهن.

﴿٣٦﴾ و مه بۆ مەدیەن، برایێ وان شوعەیب هنارت، گۆت: ملەتێ من، خودێ بپەرێسن و ژ ڕۆژا قیامەتێ بترسن، و خرابییێ د ئەردیدا نەکەن.

﴿٣٧﴾ ڤێجا وان شوعەیب درەوین دانا، و ژ بەر هندێ بیڤەلەرزا ب هێز ئەو هنگاڤتن، و ئەو ل سەر چۆکان د خانییێت خۆڤە مرن و بێ بزاڤ مان.

﴿٣٨﴾ و مە عاد و (ثمود) ژی د هیلاك برن، و ب سویند [گەلی خەلکێ مەکەهێ] هیلاکا وان ژ کاڤلێت وان بۆ هەوە یا ئاشکەرایە، و شەیتانی کار و کریارێت وان بۆ وان جوانکرن [ڤێجا هزرکرن ئەو گاوری و نەگوهدارییا ئەو دکەن، یا دورستە و ژ وێ چێترە یا پێغەمبەر دبێژن]، و ڕێکا باوەری ئینانێ ب خودێ و پێغەمبەری ل وان گرت، و ئەو ب خۆ یێت تێگەهشتی بوون [ئەگەر هزرا خۆ کربانە، دشیان هەقی و نەهەقییێ ژێك ڤاڤێرن، بەلێ ئاقلێ خۆ نەدانە شۆلی و هزرا خۆ نەکرن].

﴿٣٩﴾ و قاروون و فیرعەون و هامان ژی، مە نەهێلان (د هیلاك برن)، و بێ شك مووسا بۆ وان ب موعجیزە و نیشانێت ئاشکەراڤە هات، بەلێ وان د ئەردیدا خۆ [ل سەر پەرستنا خودێ] مەزن دیتن، و ئەو نە ئەو بوون ژ ئیزایا مە قورتال ببن.

﴿٤٠﴾ و مە هەر ئێك ب گونەها وی هنگاڤت، و مە هوڕەبایەکێ ب بەرەشیشك ب سەر هندەکاندا هنارت، و هشکەڤێڕییەکا ب هێز هندەکێت دی هنگاڤتن، و هندەك ژ وان مە د ئەردیدا برنە خوارێ، و هندەکێت دی مە د ئاڤێدا خەندقاندن، و خودێ ستەم و نەهەقی ل وان نەکر، بەلێ وان ب خۆ ستەم و نەهەقی ل خۆ کر.

﴿٤١﴾ مەتەلا وان کەسان ئەوێت غەیری خودێ بۆ خۆ کرینە سەمیان و پشتەڤان [یان ژی ئەوێت بوت کرینە هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ]، وەکی مەتەلا تەڤنپیرکێیە خانییەك بۆ خۆ چێ کربیت [چونکی خانییێ تەڤنپیرکێ چو مفایی ناگەهینیتێ، نە ژ گەرمێ و نە ژ سەرمایێ، و نە ژ بارانێ و نە ژ دژمنی دپارێزیت، هۆسا ئەوێت غەیری خودێ بۆ خۆ بکەنە پشتەڤان، ب چو ڕەنگان فایدەی ل وان ناکەن، و چو ژ وان نادەنە پاش]، و ب ڕاستی لاوازترین و سستترین خانی، خانییێ تەڤنپیرکێیە، ئەگەر ئەو بزانن.

﴿٤٢﴾ ب ڕاستی خودێ دزانیت، ئەوێت ئەو ژ بلی وی دپەرێسن چو نینن [نە دشێن زیانێ بکەن، و نە مفایی دگەهینن]، و ئەو یێ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٤٣﴾ و ڤان نموونەیان ئەم بۆ مرۆڤان دیار دکەین، و کەس تێ ناگەهیت، زانا نەبن.

﴿٤٤﴾ و خودێ ئەرد و ئەسمان، ژ خۆ نەداینە [بۆ حیکمەتەکێ یێت داین]، ب ڕاستی ئەڤە [دانا ئەرد و ئەسمانان] چامە و نیشانەکە بۆ خودان باوەران.

﴿٤٥﴾ [هەی موحەممەد] هەر وەحییەکا بۆ تە ژ ڤێ قورئانێ هاتی، بخوینە [بخوینە و باوەر پێ بکە، و بکە کار]، و [وەسا] نڤێژێ بکە [وەکی فەرمانا تە پێ هاتییە کرن]، ب ڕاستی نڤێژ بەرێ مرۆڤی ژ هەمی گونەهێت زێدەپیس، و کریارێت نە د گەل سروشتێ مرۆڤان، و کریارێت کرێت و نەشرین [ئەوێت

شەریعەتی دورست نەکرین] وەردگێریت، و نڤێژ ژ هەمی پەرستنێت دی مەزنترە، و خودێ دزانیت کا هوین چ دکەن.

﴿٤٦﴾ د گەل خودانێت کتێبان [جوهی و فەلەیان] مەدەڕکانێ نەکەن، ب باشترین ڕێك نەبیت [ب نەرمی و جوان وان باخێڤن، و ئەگەر وان خۆ نەزانکر و ڕەق د گەل هەوە ئاخڤتن، وەکی وان نەکەن]، ئەڤە ژ بلی وان ئەوێت زێدە ستەم کرین و زێدە دژمن ژوان [یێت ڕێکا نەرم نە وەرگرین و بەردەوام دژمنکارییێ دکەن و دەست ژ نەیارییێ و بەرگەریانا نەیارییێ بەرنەدەن]. و [گەلی موسلمانان] بێژن: مە باوەری ب وێ ئینا یا بۆ مە هاتییە خوارێ [کو قورئانە]، و یا بۆ هەوە ژی هاتییە خوارێ [کو تەورات و ئنجیلن، ئانکو مە باوەری ئینا کو هەردو یێت ژ دەڤ خودێ هاتین، و هەردو شەریعەتێت خودێ بوون، هەتا قورئان و پێغەمبەر هاتی]، و خودایێ مە و خودایێ هەوە ئێکە، و ئەم [بەس] ل بەر فەرمانا وی ب تنێ د ڕاوەستیاینە.

﴿٤٧﴾ و کا چاوا مە بۆ یێت بەری تە کتێب هنارتن، وەسا مە بۆ تە ژی ئەڤ قورئانە ئینا خوارێ [و هنارت]، ڤێجا ئەوێت کتێب بۆ هاتین [مەخسەد پێ خودان باوەرێت وانن، وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی] باوەرییێ پێ دئینن، و ژ ڤان ژی [ئانکو ئەوێت موسلمان بوویین ژ خەلکێ مەکەهی] یێت هەین باوەرییێ پێ دئینن، و ژ بلی گاوران [ئەوێت سەرڕەق ل سەر گاورییێ]، کەس نینە باوەرییێ ب قورئانێ نەئینیت.

﴿٤٨﴾ و بەری قورئان بۆ تە بێتە خوارێ، تە خواندن نەدزانی، و تە چو کتێب نەخواندینە، و تە نڤێسین نەدزانی و چو کتێب ب دەست نەنڤێسینە، و ئەگەر تە بەری نوکە خواندن و نڤێسین زانیبایە، هنگی دا گاور [ل قورئانێ] ب شك کەڤن.

﴿٤٩﴾ نەخێر وەسا نینە وەکی ئەو هزر دکەن، ئەڤ قورئانە نیشان و بەلگەیێت ئاشکەرا یێت پارستینە د سینگێ زانایاندا، و بەس ئەو باوەرییێ ب قورئانێ نائینن، یێت زێدە ستەمکار.

﴿٥٠﴾ و دبێژن: دێ بلا موعجیزە و نیشان ژ خودایێ وی بۆ هاتبانە [دا مە ژی باوەری پێ ئینابایە]، بێژە: ب ڕاستی موعجیزە یێت ل دەڤ خودێ [کەنگی ئەو موعجیزە بڤێن و بۆ کێ بڤێن دێ ئینیت، و نە د دەست مندانە]، و هندی ئەزم، ئەز بەس ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکەراکەرم.

﴿٥١﴾ ئەرێ ما نە بەسی وانە، ئەڤ کتێبە [کو قورئانە] مە بۆ تە هنارتی، و بۆ وان دئێتە خواندن، ب ڕاستی ئەڤ قورئانە دلۆڤانی و شیرەت و بیرئینانە، بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن.

﴿٥٢﴾ هەی موحەممەد، بێژە وان: د ناڤبەرا من و هەوەدا خودێ شادەییێ بدەت بەسە، هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی ئەو ژێ ب ئاگەهە، و ئەوێت باوەری ب بوتان ئینایین و باوەری ب خودێ نەئینایین ئەو د خوسارەتن.

﴿٥٣﴾ و ئەو لەزا ئیزایێ ل تە دکەن، و ئەگەر وەختێ ئیزایا وان نەهاتبایە دانان [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، دا ئیزا بۆ وان ئێت، و ب سویند ژ نشکەکێڤە ئیزا دێ بۆ وان ئێت، و وان های ژ خۆ نە.

﴿٥٤﴾ و ئەو لەزا هاتنا ئیزایێ ل تە دكەن، و وێ ڕۆژێ دۆژەهـ دێ دۆرماندۆرێت گاوران گریت.

﴿٥٥﴾ ڕۆژا ئیزا، د سەر وانڕا و د بن وانڕا، وان دگریت، و خودێ دێ بێژیتە وان: تامكەنە وێ یا هەوە دكر.

﴿٥٦﴾ گەلی بەندەیێت من، ئەوێت هەوە باوەری ب من ئینایین [ئەگەر هوین نەشێن د جهێ خۆدا، ب دورستی من بپەرێسن]، ڤێجا ب ڕاستی ئەردێ من یێ فرەهە، ڤێجا من ب تنێ بپەرێسن.

﴿٥٧﴾ هەمی كەس دێ تامكەتە مرنێ [كەس ژێ قورتال نابیت]، پاشی هوین دێ ب بال مەڤە زڤڕن.

﴿٥٨﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین، ئەم دێ وان د ژۆرێت بلندێت بەحەشتێدا، بەحەشتا ڕوبار دبنڕا دچن ئاكنجی كەین، و هەر دێ تێدا مینن، و چ خۆش خەلاتە خەلاتێ وان ئەوێت كار و كریارێت ڕاست و دورست دكەن.

﴿٥٩﴾ ئەوێت بێنا خۆ فرەهـ كرین [ل سەر پەرستنا خودێ و ئەزیەتا گاوران، و نەخۆشییێت ڕێكێ]، و پشتا خۆ ب خودێ گەرم كرین.

﴿٦٠﴾ و چەند جانەوەر یێت هەین [ژ لاوازییا خۆ] نەشێن ل دویڤ ڕزقێ خۆ بگەڕن و بەرهەڤ بكەن، خودێ ڕزقێ وان و یێ هەوە ددەت، و ئەو (خودێ) گوهدێر و زێدە زانایە [بەلێ ئەڤ جانەوەرێت لاواز هەرچەندە ب خۆ نەشێن ڕزقێ خۆ بەرهەڤ بكەن، د گەل هندێ ژی ژ ڕزقێ خۆ ناترسن، ڤێجا بۆچی هوین وەكی وان نینن، و نە د لاوازن ژی].

﴿٦١﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بكەی، كێ ئەرد و ئەسمان چێ كرینە، و كێ ڕۆژ و هەیڤ سەرنەرم كرینە؟ [كو ل دویڤ بەرژەوەندییێت بەندەیان، و ب ئاوایەكێ موكوم و بنەجهـ بێن و بچن] دێ بێژن: خودێ.. ڤێجا پا چاوا بەرێ وان ژ هەقی و ڕاستییێ دئێتە وەرگێڕان؟.

﴿٦٢﴾ و خودێ بۆ هەر كەسێ بڤێت ژ بەندەیێت خۆ، ڕزقی بەرفرەهـ و بەرتەنگ دكەت، ب ڕاستی خودێ ئاگەهـ ژ هەمی تشتان هەیە.

﴿٦٣﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بكەی، كێ باران ژ عەوران ئینایییە خوارێ، و پشتی مرنا ئەردی و هشكبوونا وی، ئەرد شینكرییە؟ دێ بێژن: خودێ.. بێژە هەمی پەسن و سوپاسی بۆ خودێ، بەلێ باراپتر ژ وان تێ ناگەهن، و ئەقلێ خۆ نادەنە شۆلی.

﴿٦٤﴾ ئەڤ ژیانا دنیایێ ژ مژویلی و تڕانەیان پێڤەتر نینە، و ژیانا ڕاست ژیانا ئاخرەتێیە [چونكی نە مرن تێدایە، و نە نەساخی و نە خەم و نە وەستیان..] ئەگەر بزانن.

﴿٦٥﴾ و وەختێ ئەو ل گەمییێ سویار دبن [و بێ هیڤی دبن كو ئێك وان ڕزگار بكەت، و پێل ژ هەمی ڕەخانڤە ب سەر واندا دئێن، ژ ترسان]، بەس دێ گازی خودێ ب تنێ كەن [و بوتێت وان دێ ژ بیرا وان چن]، ڤێجا گاڤا خودێ ئەو ڕزگاركرنە دێمی، دیسا دزڤڕنەڤە سەر شركێ.

﴿٦٦﴾ بلا شوكور و سوپاسییا كەرەمێت مە د گەل وان كرین نەكەن، و بلا خۆشیان پێ ببەن، دێ [ئەو] دویماهیكا خۆ زانن [كا دێ چ ب سەرێ وان ئێت؟].

﴿٦٧﴾ ما ئەو [مەخسەد خەلكێ مەكەهێ] نابینن، كا چاوا مە جهێ وان [مەكەه] كرییە جهەكی ب رێز و رویمەت و پیرۆز و پارستی و ئێمن، و خەلك دۆرماندۆری وان دئێنە قەپەچەكرن [دئێنە كوشتن، یان دكەنە كۆلە بۆ خۆ]، ڤێجا چاوا ئەو باوەرییێ ب پویچییێ و بوتان دئینن، و كەرەم و نیعمەتێت خودێ نائیننە بەر چاڤێت خۆ.

﴿٦٨﴾ ئەرێ ما كی ژ وی ستەمكارترە، ئەوێ ژ درەو ژ كیسێ خودێ باخڤیت، یان ژی كتێبا خودێ و پێغەمبەرێ وی پشتی بۆ هاتی، درەو بدانیت، ئەرێ ما بۆ گاور و خودێ نەناسان جه د دۆژەهێدا نینە؟.

﴿٦٩﴾ و ئەوێت ژ دل جیهاد [دگەل نەفسا خۆ، و شەیتانی و نەیارێت دینی] ژ بۆ مە كری، ئەم دێ بەرێ وان دەینە رێكێت خۆ یێت خێرێ، ئەو رێكێت وان دگەهیننە رازیبوونا مە، و ب راستی خودێ [ب پشتەڤانی و سەركەڤتن و هاریكارییا خۆ] یێ د گەل قەنجیكاران.

سۆرەتا رۆم

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٦٠) ئایەتە

﴿١﴾ (الم) هۆسا دئێتە خواندن: (ئەلف، لام، میم) و ئەڤ رەنگە تیپە نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ.

﴿٢﴾ رۆم هاتە شكاندن [ب دەستێ فورسێ].

﴿ ٣﴾ د نێزیكترین ئەرددا [ژ مەكەهێ یان ژ فورسێ]، و ئەو پشتی شكەستنا خۆ دێ ب سەركەڤن.

﴿٤﴾ د چەند سالێت بێندا [ژ سێیان هەتا دەهان] و ئەمر و فەرمان هەر یێ خودێیە، بەری سەركەڤتنێ و پشتی سەركەڤتنێ ژی [چو تشت بێی خودێ چێ نابیت].

﴿٥﴾ وێ رۆژێ [رۆژا سەركەڤتنا رۆمێ ل سەر فورسێ] دێ كەیفا خودان باوەران ئێت ب سەركەڤتن و هاریكارییا خودێ [چونكی سەركەڤتنا خودان كتێبان ل سەر ئاگرپەرێسان و سەركەڤتنا موسلمانان ل سەر قورەیشییان د بەدرێدا كەڤتنە د رۆژەكێدا]، یێ خودێ بڤێت دێ هاریكارییا وی كەت و ب سەرئێخیت، و هەر ئەوە یێ سەردەست و دلۆڤان.

﴿٦﴾ [سەركەڤتنا رۆمێ ل سەر فورسێ پشتی شكەستن ل سەر دەستێ فورسێ دیتی] سۆز و پەیمانا خودێیە، و خودێ ژ سۆز و پەیمانا خۆ لێڤەنابیت، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن.

﴿٧﴾ ئەو تشتێ سەرڤەسەرڤە و پێشچاڤ ژ ژیانا دنیایێ دزانن [ب تنێ تێرا هەوجەییا خۆ ژ دنیایێ دزانن]، و ئەو ژ ژیانا ئاخرەتێ [و خۆشییێت وێ] د بێ ئاگەهن [ژ بەر هندێ كارێ خۆ بۆ ئاخرەتێ ناكەن].

﴿٨﴾ ئەرێ ما وان هزرا خۆ د خۆدا نەكرییە، بزانن خودێ ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا، نەدایینە ئەگەر بۆ حیكمەتەكێ و وەختەكێ دیاركری [كو ڕۆژا قیامەتێیە] نەبیت، و گەلەك مرۆڤ باوەرییێ ب ڕۆژا قیامەتێ نائینن.

﴿٩﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەڕیاینە، بەرێ خۆ بدەنێ كا دویماهییا ئەوێت بەری وان یا چاوا بوو؟ ئەو ژ وان ب هێزتربوون و وان ئەرد پتر ڤەكۆلابوو و پتر ئاڤاكربوو، و پێغەمبەرێت وان ب نیشان و موعجیزەڤە بۆ وان هاتن [دگەل هندێ ژی باوەری پێ نەئینان، ئینا خودێ ڤەبراندن]، و خودێ نە ئەو بوو یێ نەهەقی و ستەمێ ل وان بكەت، بەلێ وان ب خۆ نەهەقی و ستەم ل خۆ دكر.

﴿١٠﴾ پاشی دویماهیكا وان ئەوێت خرابی كرین پیسترین دویماهیك بوو، چونكی وان نیشان و ئایەتێت خودێ [ئەوێت بۆ پێغەمبەران هاتین] درەو دانان و ترانە بۆ خۆ پێ دكرن.

﴿١١﴾ خودێیە جارا ئێكێ مرۆڤ چێكری، پاشی جارەكا دی پشتی مرنێ دێ ساخ كەتەڤە، پاشی دێ هەر ب بال ویڤە زڤڕن.

﴿١٢﴾ و ڕۆژا قیامەت ڕادبیت، گونەهكار بێ دەنگ و بێ هیڤی دبن.

﴿١٣﴾ و وان [وێ ڕۆژێ] چو مەهدەر و بەرەڤانی ژ وان ئەوێت وان بۆ خودێ كرینە هەڤپشك نینە، و ئەو [پشتی زانین، چو مفا ناگەهیتە وان] حاشاییێ ل وان هەڤپشكان دكەن.

﴿١٤﴾ و ڕۆژا قیامەت ڕادبیت، وێ ڕۆژێ [خودان باوەر و گاور] ژێك جودا دبن [خودان باوەر دچنە بەحەشتێ، و گاور دچنە جەهنەمێ].

﴿١٥﴾ و هندی ئەون ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین، ئەو د مێرگا بەحەشتێدا كەیف خۆش دبن.

﴿١٦﴾ و هندی ئەون ئەوێت گاور بوویین، و نیشان و ئایەتێت مە [ئانكو قورئان] و ڕۆژا قیامەتێ درەو دانایین، ئەڤە د ئیزاییێدا دێ ئێنە كۆمكرن [و ژێ دەرناكەڤن].

﴿١٧﴾ و هەر دەمێ ل هەوە دبیتە سپێدە و ئێڤار، خودێ [ژ هەمی كێماسییان] پاقژ بكەن.

﴿١٨﴾ د ئەرد و ئەسماناندا و هەمی ئێڤاران، و هەر دەمەكێ ل هەوە دبیتە نیڤرۆ، پەسن و شوكور هەر یێت خودێنە.

﴿١٩﴾ خودێیە زێندی ژ مری ددەت و مری ژ زێندی ددەت، و ئەردی پشتی هشكبوونا وی ساخ دكەت، و هوین ژی هۆسا دێ [ژ گۆڕێت خۆ] ڕابنەڤە.

﴿٢٠﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتدارییا وی، ئەوە وی هوین ژ ئاخێ چێكرن [ئانكو بابێ هەوە ئادەم ژ ئاخێ چێكر]، پاشی هوین بوونە گەلەك مرۆڤ [و ل سەر ئەردی] بەلاڤبوون.

﴿٢١﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتدارییا وی، ئەوە وی هەر ژ هەوە [ژ گیانێ هەوە] بۆ هەوە هەڤسەر چێكرن، دا سەبر و هەدارا هەوە پێ بێت، و ل دەڤ ڤەهەسن و ڤیان و دلۆڤانی ئێخستە د ناڤبەرا

هەوەدا، ب ڕاستی ئەڤە [دان و چێكرنا هەڤسەران هۆسا] نیشانێت ئاشكەرانە [ل سەر مەزناتی و دەستهەلاتدارییا خودێ] بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ [تێدا] دكەن.

﴿٢٢﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتدارییا وی، چێكرنا ئەرد و ئەسمانان و جودایی و نەوەكهەڤییا زمان و ڕەنگێت هەوەیە، ب ڕاستی ئەڤە نیشانێت ئاشكەرانە [ل سەر مەزناتی و دەستهەلاتدارییا خودێ] بۆ مرۆڤێت زانا و تێگەهشتی.

﴿٢٣﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتدارییا وی، نڤستنا هەوەیە د شەڤ و ڕۆژاندا و بەرگەڕیان و داخوازكرنا هەوەیە بۆ ڕزقێ خودێ ب شەڤ و ڕۆژ، ب ڕاستی ئەڤە نیشان و بەلگەیێت ئاشكەرانە [ل سەر مەزناتی و دەستهەلاتدارییا خودێ] بۆ وان ئەوێت گوهدارییێ دكەن، دا تێ بگەهن.

﴿٢٤﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتدارییا وی، ئەوە برویسیان بۆ ترسێ و تەماییا بارانێ نیشا هەوە ددەت و بارانێ ژ ئەوران دبارینیت، ڤێجا ئەردی پشتی هشكبوونا وی پێ ساخ دكەت و [شین دكەت] ب ڕاستی ئەڤە نیشانێت ئاشكەرانە [ل سەر مەزناتی و دەستهەلاتدارییا خودێ] بۆ وان ئەوێت ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی و تێ دگەهن.

﴿٢٥﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتدارییا وی، ئەوە ئەرد و ئەسمان [بێ ستوین] ب ئەمرێ وی ڕاوەستاینە، پاشی ئەگەر [ڕۆژا قیامەتێ] جارەكێ ب تنێ گازی هەوە بكەت [كو ژ گۆڕان ڕابن]، ئێكسەر هوین هەمی دێ ژ گۆڕان ڕابن.

﴿٢٦﴾ و هندی د ئەرد و ئەسمانان‌دا هەین [ژ ملیاكەت و مرۆڤ و ئەجنەیان] یێت خودێنە، و هەمی ل بەر فەرمانا وینە.

﴿٢٧﴾ و خودێ ئەوە یێ جارا ئێكێ مرۆڤ چێكری و دایی، پاشی دێ وان [پشتی مرنا وان] ساخكەتەڤە، و ئەڤە [زڤڕاندن و ساخكرنا وی پشتێ مرنێ] یا ب ساناهیترە [ژ چێكرنا جارا ئێكێ] و پەسن و سالۆخەتا ژ هەمییان بلندتر د ئەرد و ئەسمان‌اندا یا وییە، و ئەوە سەردەست و كار بنەجه.

﴿٢٨﴾ هەر ژ هەوە ب خۆ، خودێ نموونەیەك بۆ هەوە دیاركر، ئەرێ كی ژ هەوە هەیە ڕازی بیت كۆلەیێ وی [كو ئەو ژی وەكی هەوە مرۆڤە، و هەوە ئەو نەدایییە] ببیتە هەڤپشكێ وی د وی ڕزقیدا یێ من دایییە هەوە، ڤێجا هوین هەردو [د وی ڕزقیدا] وەكی ئێك بن، و ئەڤە ببیتە ئەگەرا هندێ هوین وەسا ژ وان بترسن كا چاوا هوین ژ هەڤپشكێت خۆ یێت ئازاد دترسن [ڤێجا ئەگەر هوین قەبویل نەكەن كۆلەیێت هەوە ئەوێت وەكی هەوە مرۆڤ و هەوە نەدایین ببنە هەڤپشكێت هەوە، پا چاوا هوین چێكری و بەندەیێت خودێ بۆ خودێ دكەنە هەڤپشك]، و هۆسا ئەم نیشان و ئایەتێت خۆ ڕۆن و ئاشكەرا دكەین، بۆ وان ئەوێت ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی و تێ دگەهن.

﴿٢٩﴾ [نەخێر.. وان چو هەجەت و نیشان نینن، هەڤپشكان بۆ خودێ چێ بكەن] بەلێ ئەوێت ستەم كرین، ژ نەزانین ب دویڤ دلخوازییا خۆ كەفتن، ڤێجا كی دێ وی ڕاستەڕێ كەت ئەوێ خودێ گومڕاكری [و ڕێ ل بەر بەرزەكری]، و چو هاریكار ژی وان نابن [وان ژ ئیزایا خودێ بپارێزن].

﴿٣٠﴾ [هەی موحەممەد] ڤێجا تو ب دورستی بەرێ خۆ بدە دینێ ڕاست و دورست، و ڕوییێ خۆ ژ هەمی هزروبیرێت نەدورست وەرگێڕە، و بەرێ خۆ بدە ئیسلامێ، دینێ خودێیە، ئەوێ خودێ مرۆڤ ل سەر دایین. دایی و چێکرییێ خودێ گوهۆڕین بۆ نینە، ئەڤەیە دینێ ڕاست و دورست، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ [راستیێ] نوزانن.

﴿٣١﴾ و هوین هەمی بەرێ خۆ بدەنە دینێ ڕاست و دورست کو ئیسلامە، و ل خودێ بزڤڕن و ژ وی بترسن، و نڤێژان ب ڕەنگێ پێدڤی بکەن، و ژ وان نەبن ئەوێت هەڤال و هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن.

﴿٣٢﴾ ژ وان [نەبن] ئەوێت دینێ خۆ پارچە پارچەکرین و ژێکڤەکرین و بووینە جوین جوین، و هەر جوینەك ب وێ شاییە ئەوا وان هەی.

﴿٣٣﴾ و هەر وەختێ نەخۆشییەك بگەهیتە مرۆڤان، دوعا ژ خودایێ خۆ دکەن و ل وی دزڤڕن [و تۆبە دکەن]، پاشی ئەگەر خودێ ژ نك خۆ دلۆڤانییەك دا وان [دوعایا وان قەبویل کر و ئەو ژ وێ نەخۆشییێ دەرئێخستن] دێ بینی دەستەکەك ژ وان پشتی ڤێ ژی هەڤپشکان بۆ خودایێ خۆ چێ دکەن.

﴿٣٤﴾ ڤێجا بلا ئەو کەرەمێت مە د گەل وان کرین ژ بیرا خۆ ببەن و سوپاسییا نیعمەتێت مە نەکەن و بلا خۆشییێ ببەن، نێ نێزیك ئەو دێ زانن [کا چ ئیزا ل دویڤ وان خۆشییێت بەروەخت دێ ئێت].

﴿٣٥﴾ یان ژی مە نیشانەکا ب هێز [یان کتێبەك] بۆ وان هنارتییە، شادەییێ ل سەر وێ شرکێ ددەت یا ئەو دکەن.

﴿٣٦﴾ و گاڤا مە کەرەمەك د گەل مرۆڤان کر پێ بەتران دبن، و کەیفخۆش دبن [کەیفخۆشییا سەرداچۆنێ نەیا سوپاسدارییێ]، و گاڤا نەخۆشییەکێ هەر ژ بەر وێ ئەوا وان کری، ئەو هنگاڤتن، وێ گاڤێ دێ بینی [ژ دلۆڤانییا خودێ] بێ هیڤی دبن.

﴿٣٧﴾ ما نابینن کو ب ڕاستی خودێیە، یێ ڕزقی زێدە و کێم دکەت بۆ وی یێ بڤێت [ئانکو ئەوە ددەت و دبەت، ڤێجا گاڤا دایێ بلا د سەردا نەچیت، و هەر گاڤا ژێ ستاند بلا بێ هیڤی نەبیت]، ب ڕاستی ئەڤە چامە و نیشانن بۆ وان ئەوێت خودان باوەر.

﴿٣٨﴾ ڤێجا هەقێ مرۆڤێت خۆ و بەلەنگاز و ڕێڤنگان [ژ خێرێ و مرۆڤینییێ] بدەیێ، ئەڤە [دانا هەقییێ] بۆ وان ئەوێت ڕازیبوونا خودێ دڤێن چێترە، و هەر ئەڤەنە یێت سەرفەراز.

﴿٣٩﴾ و ئەو مالێ هوین ب سەلەف ددەنە خەلکی، دا د مالێ خەلکیدا زێدەیی بچیتە سەر [و ب سەر بکەڤیت] خودێ بەرەکەتێ نائێخیتێ، و ئەو مالێ هوین ب ئنیەتا پاقژکرنا گونەهان ددەن، و ئنیەتا هەوە ژ دانا وی ڕازیبوونا خودێ بیت. ئەڤێت هۆسا مالی ددەن، ئەون ئەوێت خودێ خەلاتێ وان چەند قات ددەتێ.

﴿٤٠﴾ خودێیە یێ هوین دایین، پاشی ڕزقێ هەوە دا، پاشی دێ هەوە مرینیت، پاشی دێ هەوە ساخکەتەڤە، ئەرێ ئێك ژ بوتێت هەوە [ئەوێت هەوە کرینە هەڤپشك بۆ خودێ] هەیە تشتەکی ژ ڤان بکەت؟! خودێ یێ پاك و پاقژە ژ وێ شرکا ئەو دکەن.

﴿٤١﴾ خرابی و نەخۆشی و تەنگاڤی ل گوند و باژێرێت سەر ئاڤێ و ل یێت نە ل سەر ئاڤێ، ئاشکرابوو ژ بەر گونەهێت مرۆڤان، دا تاما جزایێ هندەك ژ وان گونەهان نیشا وان بدەت، بەلکی تۆبە بکەن و ل خۆ بزڤرن.
﴿٤٢﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [گەلی خەلکێ مەکەهێ]: د ئەردیدا هەرن [و بگەڕن] بڕێننێ کا دویماهییا ئەوێت بەری هەوە هاتین یا چاوا بوو، باراپتر ژ وان هەڤپشك چێکەربوون.
﴿٤٣﴾ ڤێجا بەرێ خۆ بدە دینێ ڕاست و دورست [کو ئیسلامە] بەری ڕۆژەك بێت، دانەپاش بۆ نینە، وێ ڕۆژێ هەمی مرۆڤ دێ ژێکڤەبن [هندەك دێ چنە بەحەشتێ، و هندەك دێ چنە دۆژەهێ].
﴿٤٤﴾ هەر کەسێ باوەرییێ نەئینیت ئەو زیانێ ل خۆ دکەت، و هەر کەسێ کارەکێ باش بکەت ڕێکێ بۆ خۆ خۆش دکەت.
﴿٤٥﴾ [وێ ڕۆژێ خودێ مرۆڤان ژێکڤە دکەت] دا ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین ژ کەرەما خۆ وان خەلات بکەت، و ب ڕاستی خودێ حەژ گاوران ناکەت.
﴿٤٦﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتدارییا وی، ئەوە بایی ب مزگینی دهنێریت، دا ژ دلۆڤانییا خۆ بارانێ بدەتە هەوە، و دا گەمی ب قودرەت و فەرمانا وی ل سەر ئاڤێ بێن و بچن، و دا هوین بازرگانییێ ب ڕێکا ئاڤێ بکەن، و دا هوین شوکور و سوپاسییا خودێ بکەن.
﴿٤٧﴾ ب سویند [هەی موحەممەد] مە بەری تە پێغەمبەر یێت بۆ ملەتێت وان هنارتین، ڤێجا ئەو ب موعجیزە و نیشانێت ئاشکەراڤە [ل سەر ڕاست پێغەمبەراتییا خۆ] بۆ وان هاتن، [بەلێ وان باوەری ب پێغەمبەرێت خۆ نەئینان و نەیارەتییا وان کرن]، ڤێجا مە تۆل ل گونەهکاران ڤەکر، و ب سەرئێخستن و هاریکارییا خودان باوەران هەڤە ل سەر مە.
﴿٤٨﴾ خودێیە ئەوێ بای دهنێریت [ڤێجا ئەو با] ئەوران ڕادکەت و دبەت، چاوا بڤێت وەسا ل ئەسمانان بەلاڤ دکەت و دکەتە پرتی پرتی، ڤێجا تو دێ بینی باران ژ وان ئەوران دەردکەڤیت، و گاڤا خودێ ئەو باران ب سەر هندەك بەندەیێت خۆ یێت وی بڤێن باراند، پێ کەیف خۆش دبن و دبشکوڕن.
﴿٤٩﴾ هەر چەندە ئەو [بەندە] بەری هاتنا وێ بارانێ، ژ هاتنا وێ د بێ هیڤی بوون.
﴿٥٠﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] بەرێ خۆ بدە نیشانێت دلۆڤانییا خودێ [ئەوێت ب هاتنا بارانێڤە گرێدایی، وەکی شینبوونا گل و گیایی و داروباری و هەمی ڕەنگێت فێقی، و ساخکرنا ئەردێ هشك و مری] کا چاوا خودێ ئەردی پشتی هشك بوویی ساخ دکەت، ب ڕاستی ئەوێ ئەردی پشتی هشکبوون و مرنا وی ساخ دکەت، ئەو دێ مرییان ساخکەتەڤە، و ئەو ل سەر هەمی تشتان خودان شیانە.
﴿٥١﴾ ب سویند ئەگەر ئەم بایەکی [ب سەر چاندنا واندا] بهنێرین، ڤێجا [ئەو با ئێشەکێ بەرهنگاری چاندنا وان بکەت پشتی کەسك بوونێ، و زەر بکەت] و ئەو چاندنا خۆ زەر ببینن، دێ بینی پشتی ڤێ [زەربوونا چاندنا وان] دەڤ ب گازندەنە و شوکور و سوپاسییا نیعمەتا خودێ ناکەن و دێ کەرەمێت خودێ ژ بیرکەن، هەروەکی خودێ چوجا کەرەم و نیعمەت د گەل وان نەکرین].

﴿٥٢﴾ ڤێجا ب ڕاستی تو نەشێی وە ل مرییان بکەی گول تە ببن [ئەڤ گاورە ژی ل ڕێزا مریانە، چونکی چو فام ناکەن]، و تو نەشێی گازییا خۆ ژی بگەهینییە کەڕان، ئەگەر چۆن و پشتا خۆ دانە تە.

﴿٥٣﴾ یێ خودێ کۆرە و گومڕاکری تو نەشێی ڕاستەڕێ بکەی، تو نەشێی گازییا خۆ ب گوهێ کەسێ بێخی کو تێ بگەهن، ئەو نەبن یێت باوەرییێ ب نیشان و ئایەتێت مە دئینن، و ئەڤەنە خۆ سپارتینە خودێ و ل بەر فەرمانا وی ڕاوەستیایی.

﴿٥٤﴾ خودێ ئەوە یێ هوین ژ لاوازییێ [ئانکو ژ چپکەکا ئاڤێ] چێ کرین، و پشتی وێ لاوازییێ هوین ب هێز ئێخستن [مەخسەد هێزا تۆلازینییێ]، و پشتی ب هێزئێخستنا هەوە هوین لاواز و پیرکرن، ئەوی چ بڤێت چێ دکەت و ئەو یێ زانا و خودان شیانە.

﴿٥٥﴾ و ڕۆژا قیامەت ڕادبیت گونەهکار دێ سویند خۆن، ئەو [د دنیاییێدا] ژ بیستەکێ پێڤەتر نەماینە، [د دنیاییێدا ژی] وەسا بەرێ خۆ ژ هەقییێ وەردگێڕان [و دگۆتن: هەما هەر ژیانا دنیاییێیە، و چو ژیان پشتی مرنێ نینن].

﴿٥٦﴾ و ئەوێت خودێ زانین و باوەری ب ڕزقێ وان کری، گۆتن: ب سویند هوین هند یێت ماین هندی خودێ بۆ هەوە نڤێسی هەتا ڕۆژا قیامەتێ، ئەها ئەڤەیە ڕۆژا قیامەتێ بەلێ هەوە نەدزانی [ئەو ڕۆژ هەر دێ ئێت].

﴿٥٧﴾ ڤێجا وێ ڕۆژێ هەجەتگرتنا ستەمکاران فایدەی وان ناکەت، و نائێنە دەستویردان ژی هەجەتان بگرن، و داخواز ژی ژ وان نائێتەکرن خودایێ خۆ ژ نوی ب گۆتنەکێ یان کریارەکێ ڕازی بکەن.

﴿٥٨﴾ ب سویند د ڤێ قورئانێدا مە ژ هەمی نموونەیان [ئەوێت دبنە نیشان ل سەر ئێکتاییا خودێ، و ڕاست پێغەمبەراتییا پێغەمبەرێ وی] بۆ مرۆڤان یێت دیارکرین و ئینایین، و ئەگەر تو موعجیزەیەکێ بۆ وان بینی [هەروەکی ئەو ژ تە دخوازن]، ئەوێت بێ باوەر دێ بێژن: ئەڤا هوین دبێژن ژ درەوێ پێڤەتر نینە.

﴿٥٩﴾ هۆسا خودێ دلێ چونەزانان تاری دکەت.

﴿٦٠﴾ ڤێجا سەبرا خۆ [ل سەر ئەزیەت و نەخۆشییا وان] بکێشە، ب ڕاستی پەیمانا خودێ یا ڕاستە [دێ تە ب سەرئێخیت، و دێ دینێ تە ب سەر هەمی دینان ئێخیت]، و بلا ئەوێت باوەری نەی تە سار نەکەن، ژ خۆڕاگرتن و سەبرکێشانێ.

سۆرەتا لوقمان

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٣٤) ئایەتە

﴿١﴾ (ألم) هۆسا دئێتە خواندن (ئەلف، لام، میم) و ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان تیپان بزڤڕە دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە.

﴿٢﴾ ئەڤە ئایەتێت کتێبەکا ڕێك و پێك و موکومە.

﴿٣﴾ ڕێکا ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییێیە بۆ قەنجیکاران [ئەوێت خودێ دپەرێسن هەروەکی دبینن، و ل وێ هزرێنە ئەگەر ئەو خودێ نەبینن خودێ وان هەر دبینیت].

﴿٤﴾ [قەنجیکار] ئەون ئەوێت بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان دکەن، و زەکاتێ ددەن و ژ ئاخرەتێ بێ گۆمانن.

﴿٥﴾ ئەڤەنە ل سەر ڕاستەڕێییا خودایێ خۆ، و هەر ئەڤەنە یێت سەرفەراز.

﴿٦﴾ و هندەك مرۆڤ یێت هەین [مەخسەد پێ (نضرێ کوڕێ حارثی)یە] ئاخڤتنێت پویچ و بێ تام دکڕین، دا ژ نەزانین ڕێکا خودێ ل بەر خەلکی بەرزەکەن [و وان ژ ئیسلامێ بدەنە پاش]، و دا بۆ خۆ تڕانەیان ب ئایەتێت خودێ بکەن، و بۆ ئەڤێت هە ئیزایەکا هەتکبەر یا هەی.

﴿٧﴾ و ئەڤێ ژ ڤان مرۆڤان، گاڤا ئایەتێت مە بۆ دهاتنە خواندن ژ مەزناتی پشتا خۆ ددایێ و دچۆ هەچکو نەبهیستین، هەروەکی ژ هەردو گوهێت خۆ یێ کەڕ و گران، ڤێجا مزگینییا ئیزایەکا ب ژان و دژوار بدە وی.

﴿٨﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، بەحەشتێت تێر خێر و بێر بۆ وانە.

﴿٩﴾ و هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەڤە پەیمانەکا هەقە ژ دەڤ خودێ، و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجە.

﴿١٠﴾ وەکی هوین دبینن ئەسمان بێ ستوین یێت چێ کرین، و چیایێت مەزن و بنەجە یێت ئێخستینە د ئەردیدا دا ئەرد هەوە نەهەژینیت، و ژ هەمی ڕەنگان جانەوەر تێدا بەلاڤکرن، و مە ئاڤەك (بارانەك) ژ ئەسمانی (ژ ئەوران) دارێت، مە پێ ژ هەمی ڕەنگێت جوان و پڕ مفا شینکاتی د ئەردیدا دا و شینکر.

﴿١١﴾ ئەڤەیە دان و چێکرنا خودێ، ڤێجا کا بێژنە من ئەڤێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، چ داییە و چ چێ کرییە؟ [نەخێر وان چو نەداییە و چو چێ نەکرییە] بەلێ ستەمکار یێت د گومڕاییێکا ئاشکەرادا.

﴿١٢﴾ و ب سویند مە ئەقل و تێگەهشتن و زانین و حیکمەت دابوو لوقمانی [و مە گۆتێ] شوکور و سوپاسییا خودێ بکە، و هەر کەسێ سوپاسییا خودێ بکەت، ب ڕاستی ئەو بەس یێ بۆ خۆ [شوکورا

خودێ] دکەت، و هەر کەسێ سوپاسییا نیعمەتێت وی نەکەت [خودێ منەت ب سوپاسییا وی نینە]، و خودێ یێ دەولەمەندە و هێژایی پەسن و سوپاسییێیە.

﴿١٣﴾ و چیرۆکا لوقمانی بۆ وان بێژە: وەختێ کورێ خۆ شیرەت کری و گۆتییێ: کورێ من چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکە، ب ڕاستی هەڤپشك پەرێسی [شرك] ستەمەکا مەزنە.

﴿١٤﴾ و مە ئەمرێ مرۆڤان کر د گەل دەیبابێت خۆ د باش بن نەخاسمە [دگەل] دەیکێ، نەخۆشی و بێ تاقەتی ل دویڤ نەخۆشی و بێ تاقەتییێ پێ برن دەمێ د زکیدا، و دو سالان ل سەرێك شیر داییێ ژ نوی ژ شیرڤەکر، و مە گۆتێ: سوپاسییا من بکە من تو دایی، و شوکور و سوپاسییا دەیبابێت خۆ بکە تو خودانکری، و هوین هەر دێ ب بال منڤە زڤرن.

﴿١٥﴾ و ئەگەر دەیبابێت تە مانە ب تەڤە، تە د بەر هندێرا بکەن تو تشتەکی بۆ من بکەیە هەڤپشك تو چو ژێ نەزانی، گوهێ خۆ نەدە وان، و د دنیاییێدا ب قەنجی و باشی د گەل وان ببۆرینە [خۆ ژ وان دویر نەئێخە، و یێ باش بە د گەل وان، بەس گوهدارییا وان د شرکێدا نەکە]، و [و ددینێ خودا هەکە نە یێت موسلمان بن، د دنیاییێدا د گەل یێ باشبە بەلێ رێکا وان و دینێ وان نە گرە و] رێکا وی (دینێ وی) بگرە یێ بەرێ خۆ داییە من [بۆ تۆبەکرن و دلبێشییێ]، پاشی دێ هەر ب بال منڤە زڤرن، [تۆ و دەیبابێت تە و ئەو] ڤێجا [هنگی] یا هەوە کری دێ بۆ هەوە بێژم [و هەوە پێ ئاگەهدارکەم].

﴿١٦﴾ کورێ من گونەه و خرابی ئەگەر [چەندا بچویك بیت] تەمەتی دندکا تۆڤێ خەندەلکێ بیت، و د ناڤ کەڤرەکیدا بیت، یان ژی ل هەر جهەکێ بیت ژ ئەرد و ئەسمانان، خودێ دێ هەر ئینیت، ب ڕاستی خودێ یێ هویربین و شارەزایە.

﴿١٧﴾ کورێ من نڤێژان ب رەنگێ پێدڤی بکە، و داخوازا کرنا باشییێ بکە و داخوازا دانەپاشا خرابییێ و گونەهێ بکە، و سەبری ل سەر نەخۆشییا دگەهیتە تە بکێشە، ب ڕاستی ئەڤە [پارستنا نڤێژێ، و داخوازکرنا باشییێ، و دانەپاشا خرابییێ، و سەبرکێشان ل سەر نەخۆشییان] ژ وان کارانە ئەوێت دڤێت مرۆڤ ل سەر یێ هشیار و رژد بیت.

﴿١٨﴾ [کورێ من] ژ مەزناتی ڕوییێ خۆ ژ خەلکی وەرنەگێڕە، و قەبە و دفن بلند ب رێڤە نەچە، ب ڕاستی خودێ حەژ وان ناکەت ئەوێت قەبە و دفن بلند و زێدە ب خۆ شاهی.

﴿١٩﴾ [کورێ من] د ڕێڤەچۆنا خۆدا یێ ناڤنجی بە [نە هێدی هێدی و نە حێل، و نە ب مەزناتی و نە مریچۆك] و دەنگێ خۆ نزم بکە و زڕ نەکە، ب ڕاستی دەنگێ ژ هەمییان نەخۆشتر زڕێنا کەرانە [ئەگەر دەنگ بلندی جوانی بایە چو دەنگ ژ یێ کەری د بلندتر نینن].

﴿٢٠﴾ ما هوین نابینن خودێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ بۆ هەوە سەرنەرم و بەردەست کری، و کەرەمێت خۆ یێت ئاشکەرا [وەکی ئیسلامەتییێ... هتد] و نەئاشکەرا [وەکی ئەقل و زانین و تێگەهشتنێ... و هتد] ل سەر هەوە یێت بەرفرەه کرین، و د گەل هندێ ژی هندەك مرۆڤ یێت هەین بێ زانین و بێ ڕاستەڕێییەك و بێ کتێبەکا ڕۆنکەر، جرەبڕێ د دەرهەقێ خودێدا دکەن.

﴿٢١﴾ و گاڤا موسلمانان دگۆتە وان: ل دویف وێ بکەڤن یا خودێ ئینایییە خوارێ دگۆتن: نەخێر ئەم دێ ب دویف وێ کەڤین ئەوا مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتی. [ئەرێ ئەو هەر دێ ل دویف وان چن خۆ ئەگەر د خەلەت ژی بن] و شەیتان بەرێ وان بدەتە ئاگرێ دۆژەهێ ژی؟!

﴿٢٢﴾ و هەر کەسێ خۆ بسپێریتە خودێ و ل بەر فەرمانا وی یێ ڕاوەستیای بیت [شۆل بنەجه بیت]، و ئەو ب خۆ ژی یێ قەنجیکار بیت، ئەڤە وی خۆ ب چنبلێ (قولپا) ژ هەمییان موکومتڕڤە گرت [ئانکو ڕێکا سەرفرازییێ، و ترس ب دویڤڤە نینە]، و دویماهیکا هەمی کاروباران هەر ب بال خودێڤەیە.

﴿٢٣﴾ و هەر کەسێ گاور ببیت ڤێجا بلا گاورییا وی تە ب خەم نەئێخیت [چونکی تە ئەوا ل سەر خۆ ڕاکر، تە گازییا خۆ گەهاندە وان]، زڤڕینا وان هەمییان ب بال مەڤەیە، ڤێجا تشتێ وان کری ئەم دێ بۆ وان بێژین [پێ جزا و خەلات کەین]، ب ڕاستی خودێ دزانیت کا چ د دلاندایە و پێ ئاگەهە.

﴿٢٤﴾ [د دنیایێدا] ئەم دێ وان هێلین پیچەکێ خۆشییێ ببەن، پاشی [ڕۆژا قیامەتێ] دێ وان نەچارکەین بکەڤنە د ئیزایەکا دژوار و گراندا.

﴿٢٥﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی کێ ئەرد و ئەسمان داییینە؟ دێ بێژن: خودێ.. بێژە هەمی پەسن و شوکور بۆ خودێ [ل سەر ڤێ هەڤاندنا هەوە د ڕاستا خودێدا، و پەسەندکرنا هەوە خودایێ عەرد و عەسمانان خودێیە و ل سەر ئاشکراکرنا هەوە ئەو هێژایی پەرستنێیە و یا هوین ل سەر یا خەلەتە و نە یا دورستە پا چاوا هوین ئێکێ دی ژ بلی وی دپەرێسن و دکەنە شریك]، بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن [کا مەخسەدا ڤێ هەڤاندنێ چیە؟].

﴿٢٦﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ خودێیە، ب ڕاستی خودێ یێ دەولەمەندە و هێژایی شوکوراندنێیە.

﴿٢٧﴾ و ئەگەر هەر دارەکا د ئەردیدا هەی قەلەم و خامە بن، و دەریایێت هەین حەفت دەریاییێت دی ژی بێنە سەر و هەمی حوبر بن [و ب وان قەلەم و خامەیان و ب وی حوبری ئاخڤتن و پەیڤێت خودێ بێنە نڤێسین] هەر زانین و ئاخڤتن و پەیڤێت خودێ ب دویماهی نائێن، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٢٨﴾ چێکرنا هەوە [ل دەستپێکێ] و ساخکرنا هەوە ژ گۆڕان [پشتی مرنێ] وەکی [دان و چێکرنا] مرۆڤەکی ب تنێیە، ب ڕاستی خودێ یێ گوهدێر و بینەرە.

﴿٢٩﴾ ما تو نابینی خودێ شەڤێ دکەتە د ناڤ ڕۆژێدا، و ڕۆژێ دکەتە د ناڤ شەڤێدا [هەردووکان ب ڤێ چەندێ کورت و درێژ دکەت]، و ڕۆژ و هەیڤ یێت بۆ هەوە خزمەت خۆش کرین [یێت ئێخستینە د خزمەتا هەوەدا] هەر ئێك هەتا وەختەکێ دیارکری دێ ئێت و چیت، و تشتێ هوین دکەن خودێ ژێ ب ئاگەهە.

﴿٣٠﴾ خودێ ڤێ دکەت دا هوین بزانن خودێ یێ هەڤە و ئەوێت شوینا وی دئێنە پەرستن د پویچ و بەتالن، و خودێیە یێ بلند و مەزن.

﴿٣١﴾ ما تو نابینی گەمی ژ کەرەم و دلۆڤانییا خودێ د دەریاییێدا دئێت و دچیت، دا خودێ نیشانێت دەستهەلاتدارییا خۆ نیشا هەوە بدەت، ب ڕاستی ئەڤە چامە و نیشانن بۆ وان ئەوێت زێدە بێنفرەهـ و زێدە شوکوردار.

﴿٣٢﴾ گاڤا پێلەکا ئاڤا دەریایێ وەکی ئەوران یان وەکی چیایان ب سەر واندا گرت، ژ دل بەس دێ دوعایێ ژ خودێ ب تنێ کەن، ڤێجا گاڤا خودێ قورتالکرن و گەهاندنە ئەردێ دێم، دێ بینی هندەك ژ وان نیڤ نیڤەنە [هندەك ب دورستی سوپاسییا خودێ ناکەن، و هندەك د بنیڕا سوپاسییا خودێ ناکەن و نیعمەتێت خودێ نائیننە بەرچاڤێت خۆ] کەس نیشانێت مە درەو نادانیت و ئینکار ناکەت زێدە پەیمان شکێن و زێدە گاور نەبن.

﴿٣٣﴾ گەلی مرۆڤان پارێزگارییا خودێ بکەن، و ژ ڕۆژەکێ بترسن [کو ڕۆژا قیامەتێیە] نە باب شوینا عەیالی و نە عەیال شوینا بابێ دئێتە جزاکرن [باب و زارۆك چو مفایی ناگەهیننە ئێك]، ب ڕاستی پەیمانا خودێ دایی یا ڕاستە [و دێ هەر وەسا ئێت]، ڤێجا بلا ژیانا دنیایێ هەوە نەخاپینیت، و هەوە د سەردا نەبەت، و بلا شەیتان ژی هەوە ب کەرەما خودێ نەخاپینیت [کو هوین گونەهان بکەن و بێژن کەرەما خودێ یا مەزنە و تۆبە نەکەن].

﴿٣٤﴾ ب ڕاستی خودێ دزانیت کا قیامەت کەنگی دێ ئێت، و ئەوە بارانێ دبارینیت، و دزانیت کا چ د مالبچویکاندایە [بەری ببیتە مرۆڤ]، و کەس نوزانیت کا سوبەهی چ دێ ئێتە سەری، و کەس نوزانیت کا ل کیرێ و ل کیڤە دێ مریت، ب ڕاستی خودێ زانا و شارەزایە.

سۆرەتا سەجدە

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٣٠) ئایەتە

﴿١﴾ (الم) هۆسا دئێتە خواندن (ئەلف، لام، میم)، ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان بزڤڕە دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە.

﴿٢﴾ هنارتن و ئینانەخوارا ڤێ قورئانێ گۆمان تێدا نینە ژ دەڤ خودانێ هەمی جیهانانە.

﴿٣﴾ یان ژی دبێژن [موحەممەد]: ئەڤ قورئانە ژ نك خۆ چێ کرییە [وی یا دانایی، و ب بال خودێڤە لێ ددەت]، نەخێر وەسا نینە وەکی ئەو دبێژن، بەلێ ئەو ڕاستییە ژ نك خودایێ تە، دا تو ملەتەکی پێ هشیار بکەی و بترسینی، کو بەری تە چو پێغەمبەر بۆ نەهاتینە دا ڕاستەڕێ ببن.

﴿٤﴾ خودێیە، ئەوی ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا د شەش ڕۆژاندا یێت چێ کرین، پاشی بلندبوو سەر عەرشی [بلندبوونەکا بێ چاوایی و هێژایی وی]، و هەوە ژ غەیری خودێ چو هاریکار و بەڕەڤان و مەهدەرچی نینن، ڤێجا ما هوین پێڤەناچن و چامان وەرناگرن.

﴿٥﴾ ئەو (خودێ) ژ ئەسمانی کاروبارێ ئەردی [هەتا ڕۆژا قیامەتێ] ب ڕێڤە دبەت. پاشی ئەڤ کاروبارە د ڕۆژەکێدا [کو ڕۆژا قیامەتێیە] دێ بلندبنە دەڤ وی، درێژاهییا وێ ڕۆژێ ب هەژمارا هەوە هزار سالێت هەوەنە.

﴿٦﴾ ئەڤە [ئەوێ ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا دایین، و ئەوێ کاروبارێت دنیایێ بەس د دەست ویدا] زانایێ نهێنی و ئاشکەرایانە، سەردەست و دلۆڤانە.

﴿٧﴾ ئەوە یێ دان و چێکرنا هەمی تشتان موکوم و بنەجە و باش چێکری، و ژ تەڤنێ [جارا ئێکێ] دەست ب چێکرنا مرۆڤان [مەخسەد پێ ئادەمە، بابێ مرۆڤان] کر.

﴿٨﴾ پاشی دویندەها وی ژ چیکا ئاڤەکا کێم بها چێ کر.

﴿٩﴾ پاشی دورستکر و ڕوح دایێ، و گوه و چاڤ و ئەقل دانە هەوە، و کێم ژ هەوە هەنە سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن، یان ژی هوین کێم شوکور و سوپاسییا خودێ دکەن.

﴿١٠﴾ و [ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەیی] گۆتن: ئەرێ ئەگەر ئەم د ئەردیدا بەرزە بوویین [و بوویین ە ئاخ]، ئەرێ جارەکا دی سەر ژ نوی ئەم دێ ئێینە چێکرن و ساخکرن؟! بەلێ ئەو باوەرییێ ب ڕۆژا قیامەتێ نائینن [لەو ڤێ دبێژن].

﴿١١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە بەلێ ئەو ملیاکەتێ بۆ ستاندنا ڕوحا هەوە هاتییە دانان دێ ڕوحا هەوە ستینیت، پاشی هوین دێ ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕن.

﴿١٢﴾ [هەی موحەممەد] ئەگەر تە گونەهکار وەختێ سەرێ وان یێ شۆر و چەمیایی، ل دەڤ خودایێ وان دیتبانە [دا عەجێبیان بینی]، [دبێژن]: خودێوۆ مە دیت و مە گولێ بوو [ژڤانێ تە دایی مە دیت و ڕاستییا پێغەمبەرێ تە مە گولێبوو]، ڤێجا تو مە بزڤڕینەڤە [دنیایێ] ئەم دێ کار و کریارێت باش کەین [هەروەکی تە ئەمرێ مە پێ کری]، ب ڕاستی ئەم پشتڕاست بوویین و گۆمان ل دەڤ مە نەما [کو موحەممەد ڕاست پێغەمبەرە، و قیامەت ژی یا ڕاستە].

﴿١٣﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە، دا [ب خورتی] هەمی مرۆڤان ڕاستەڕێ کەین [بەلێ مە دڤێت ئەو ب کەیفا خۆ ڕێکا ڕاست بگرن]، بەلێ سۆز و پەیمانا من دایی ب جهێ خۆیە، دێ جەهنەمێ ژ ئەجنە و مرۆڤان تژی کەم.

﴿١٤﴾ دێ تامکەنە [ئێزایا جەهنەمێ] ژ بەر ژ بیرکرنا هەوە بۆ دیتنا ڤێ ڕۆژێ، ئەم ژی ب ڕاستی دێ هەوە هێلینە د ڤێ ئێزایێدا، دێ ڤێجا تامکەنە ئێزایا بەردەوام ژ بەر وان کار و کریارێت هەوە [د دنیایێدا] دکرن.

﴿١٥﴾ ب ڕاستی، ئەو باوەرییێ ب ئایەتێت مە دئینن و بۆ خۆ مفایی ژێ وەردگرن، ئەوێت ئەگەر پێ دئێنە شیرەتکرن دکەڤن (دادچەمیێن)، و ب گریڤە دچنە سوجدەیێ، و خودێ ژ هەمی کێماسییان پاک و پاقژ دکەن و حەمد و سوپاسییا وی دکەن، و خۆ [ل سەر پەرستنا وی] مەزن ناکەن.

﴿١٦﴾ قەوی تەنشتێت وان ناکەڤنە سەر نڤینان [ئانکو کێم دنڤن، و ڕادبن شەڤنڤێژان دکەن]، و ب ترس و هیڤیڤە دوعایان ژ خودێ دکەن، و ڕزقێ مە داییە وان خێر و سەدەقەیان ژێ ددەن.
﴿١٧﴾ کەس نوزانیت چ خەلات یێ بۆ وان هاتییە ڤەشارتن، چاڤێت وان پێ ڕۆن ببن و ب دیتنا وی شاد ببن، ژ بەر وان کار و کریارێت وان دکرن.
﴿١٨﴾ ڤێجا ئەرێ ئەوێ خودان باوەر بیت، وەکی وییە ئەوێ ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتی..؟ نەخێر، نەوەکی ئێکن.
﴿١٩﴾ هندی ئەون ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، جهێ وان بەحەشتێت خۆجهییێنە، ئەڤە ڤەدرگرتنە بۆ وان ژ بەر وان کار و کریارێت ئەوان [د دنیاییێدا] دکرن.
﴿٢٠﴾ و هندی ئەون ئەوێت ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتین جهێ وان ئاگرە، هەر گاڤا ڤیان ژ ئاگری دەرکەڤن [وەختێ گوڕییا ئاگری وان بلند دکەت و ب سەردئێخیت، جارەکا دی ئاگر ب خۆ وان ب بن خۆ دئێخیتەڤە]، جارەکا دی بۆ ناڤ ئاگری دێ ئێنە زڤڕاندن [ڤێجا دەرگەهڤانێت جەهنەمێ] دێ بێژنێ: دێ تامکەنە ئیزایا ئاگرێ هەوە درەو ددانا.
﴿٢١﴾ بێ گۆمان ئەم ئیزایا دنیایێ بەری ئیزایا مەزنتر [یا قیامەتێ] دێ دەینە بەر وان، دا ئەو ل خۆ بزڤڕن.
﴿٢٢﴾ و ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ ب ئایەتێت خودایێ خۆ بێتە شیرەتکرن، پاشی پشتا خۆ بدەتێ، بێ گۆمان ئەم دێ تۆلێ ژ گونەهکاران ڤەکەین.
﴿٢٣﴾ ب سویند مە تەورات دا مووسایی، ڤێجا تو [هەی موحەممەد] د ڕاستا وێدا دودل نەبە کو مە یا داییێ، و مە یا کرییە ڕاستەڕێیی بۆ ئسرائیلییان.
﴿٢٤﴾ و مە هندەك ژ وان کرنە پێشی و جهێ چاڤلێکرنێ، ب ئەمرێ مە ڕاستەڕێکرن دکر، وەختێ وان سەبر کێشایی [ل سەر پەرستنێ و ل سەر ئەزیەتێت د ڕێکا خودێدا گەهشتینێ]، و ژ دل باوەری ب ئایەتێت مە ئینایی.
﴿٢٥﴾ ب ڕاستی خودایێ تە ڕۆژا قیامەتێ، دێ حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت [ئانکو د ناڤبەرا موسلمان و گاوراندا، یان پێغەمبەران و ملەتێت واندا] ل سەر وی تشتی، یێ ئەو تێدا نە ئێك و ژێك جودا.
﴿٢٦﴾ ئەرێ ما ڤرکرن و ڤەبراندنا خەلکێ چەرخێت بەری وان [وەکی عاد و (ثمود) و ..هتد] ئەوێت د مالێت خۆدا [ب کەیف و شاهی] دهاتن و دچۆن، بۆ وان ڕاستی دیار نەکر؟ ئەڤە [ڤرکرن و ڤەبراندنا وان هەمییان] نیشانن ل سەر سەردەستی و دەستهەلاتدارییا مە، ڤێجا ما گوهێت خۆ ڤەناکەن؟!.
﴿٢٧﴾ ئەرێ ما ئەو نابینن ئەم بەرێ بارانێ ددەینە ئەردێ هشك و بێ شینکاتی، و چاندنێ پێ دەردئێخین، تەرشێت وان و ئەو ب خۆ ژێ ژێ دخۆن، ڤێجا ما نابینن [و بزانن ئەوێ ئەردێ هشك ساخکری، دشێت وان ژی پشتی مرنێ ساخکەتەڤە].

﴿٢٨﴾ و دبێژن كا كەنگی ئەو حوكوم د ناڤبەرا مە و هەوەدا دێ ئێتەكرن [ئانكو كەنگی دێ ڕۆژا قیامەتێ ئێت]، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن.
﴿٢٩﴾ بێژە: ڕۆژا قیامەتێ فایدەی گاوران ناكەت ژ نوی باوەرییێ بینن و دەرفەت ژی بۆ وان نائێتە دان، ژ نوی تۆبە بكەن و ل خۆ بزڤڕن.
﴿٣٠﴾ ڤێجا ژ وان بگەڕە و خۆ بگرە [كا دێ چ ئیزا ئێتە سەرێ وان]، و ب ڕاستی ئەو ژی یێ خۆ دگرن [كا دێ چ ب سەرێ هەوە ئێت].

سۆرەتا ئەحزاب

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٧٣) ئایەتە

﴿١﴾ هەی پێغەمبەر ل سەر پارێزگارییا خودێ بمینە و زێدەتر لێ بكە، و بەردەوامبە ل سەر نە گوهدانا گاور و دوڕوییان [گوهێ خۆ چوجا نەدە وان]، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و كاربنەجهە.
﴿٢﴾ و هەر وەحییەكا ژ خودایێ تە بۆ تە دئێت ل دویڤ هەڕە، ب ڕاستی خودێ یێ ئاگەهدارە ب وێ ئەوا هوین دكەن.
﴿٣﴾ و پشتا خۆ ب خودێ گەرم بكە، و بەسی تەیە خودێ پشتەڤانێ تە بیت.
﴿٤﴾ خودێ دو دل نەكرینە د سینگێ چو زەلاماندا [دلەكی گاوری تێدا بیت، و ئێكی ئیسلام]، و ژنێت هەوە ئەوێت هوین دبێژنێ هوین وەكی دەیكا مەنە [ئانكو هوین وەكی دەیكا مە ل مە حەرام بن]، خودێ نەكرینە دەیكێت هەوە، و زڕكوڕێت هەوە [ئەوێت هوین ب كوڕینی خودان دكەن، و نە كوڕێت هەوە]، خودێ نەكرینە كوڕێت هەوە. ئەڤە [گۆتنا هەوە بۆ ژنێت هەوە: هوین وەكی دەیكێت مەنە ل مە، و دانانا زڕكوڕان ل جهێ كوڕان] ئاخڤتنەكە هوین بۆ خۆ دبێژن [چو بڕیار و حوكم ل سەر نائێنە دانان، نە ژنێت هەوە پێ دبنە دەیكێت هەوە، و نە زڕكوڕێت هەوە پێ دبنە كوڕێت هەوە]، و خودێ ڕاستییێ دبێژیت: [نە ژن دەیكێت هەوەنە و نە زڕكوڕ كوڕێت هەوە یێت دورستن]، و هەر ئەوە ڕێكا ڕاست دیار دكەت.
﴿٥﴾ هوین ب ناڤێ بابێت وان گازی وان بكەن، ئەڤە [گازیكرنا وان ب ناڤێ بابێت وان] ل دەڤ خودێ دورستترە، ڤێجا ئەگەر هوین نەزانن بابێت وان كینە ئەو برایێت هەوە یێت دینینە و هەڤالێت هەوەنە، و گونەه ل سەر هەوە نینە ئەگەر هوین ب خەلەتیڤە [ب ناڤێ كوڕینییێ] گازی وان بكەن، بەلێ بۆ هەوە گونەهە ئەگەر هوین ب مەخسەد و ژ دل بێژن، و خودێ یێ گونەه ژێبەر و دلۆڤانە.
﴿٦﴾ پێغەمبەر ژ خودان باوەران هێژاتر و فەرترە بۆ وان، ئەو گوهێ خۆ بدەنێ [د هەمی كاروبارێت ژیانا خۆدا، و ئەگەر پێغەمبەر فەرمانەكێ ل وان بكەت و دلێ وان تشتەكێ دی بێژیت، دڤێت گوهێ خۆ

بدەنە پێغەمبەری، نەدەنە دلێ خۆ چونکی پێغەمبەر ژ وان ب خۆ دلۆڤانتره بۆ وان]، و ژنێت پێغەمبەری دەیکێت وانن، و لێزم و نێزیکێت مرۆڤی هندەك ژ وان هێژاتر و هەڤترن د میراتخۆرییێدا ژ هندەکێت دی ژ خودان باوەر و مشەختیان، ژ بلی هندێ هوین قەنجییەکێ د گەل برایێت خۆ یێت خودان باوەر و مشەخت د ژیانا خۆدا بکەن، یان ب وەسیەت بۆ وان ڤەبڕن ئەڤە دورستە، و ئەڤ حوکمە [میراتخۆرییا مرۆڤێت ئێك بۆ ئێکدو] د کتێبا خودێدا [ئانکو د دەپێ پارستیدا] یا نڤێسی بوو.

﴿٧﴾ بۆ وان بێژە وەختێ مە پەیمان ژ پێغەمبەران وەرگرتی [من ب تنێ بپەرێسن و داخوازا پەرستنا من ب تنێ بکەن، و باوەرییێ ب ئێکدو بینن و ب دلبێشی شیرەتان ل ملەتێت خۆ بکەن و پەیمانا خودێ بگەهینن] و مە پەیمان ژ تە ژی وەرگرت و ژ نووحی ژی و ژ ئیبراهیمی ژی و ژ مووسایی ژی و ژ عیسایێ کوڕێ مەریەمێ ژی.. و مە پەیمانەکا موکوم ژ وان وەرگرت [کو ئەو پەیمانا خۆ ب جھ بینن].

﴿٨﴾ [مە ئەڤ پەیمانە ژ وان وەرگرت] دا خودێ پسیارا ڕاستگۆیان ژ ڕاستگۆتنا وان بکەت [دا ڕۆژا قیامەتێ پسیارا پێغەمبەران ل سەر ڕاستییا وان، و ئەو پەیاما ئەو پێ هاتینە هنارتن بکەت کا دورست ب جھ ئینان]، و مە بۆ گاوران ئیزایەکا ب ژان و دژوار یا بەرهەڤکری.

﴿٩﴾ گەلی خودان باوەران نیعمەتێت خودێ بیننە بیرا خۆ، دەمێ لەشکەرەکێ [مەزن] ب سەر هەوەدا گرتی [ئەو ژی قورەیشی بوون، و بەنی ئەسەد و بەنی (غطفان) و بەنی عامر و بەنی سولەیم و بەنی (قوريظة) و بەنی (نضير) بوون، نێزیکی دوازدە هزاران]، ڤێجا مە هوڕبایەك و لەشکەرەك [مەخسەد ملیاکەتن] هنارتنە سەر وان، هەوە نەددیتن و ئەوا هوین دکەن خودێ دبینیت.

﴿١٠﴾ وەختێ ئەو ژ [ڕەخێ] سلال و خوارێڤە هاتینە هەوە، و وەختێ چاڤ، زیق مایینە ل دژمنان، و وەختێ دلان ژ ترساندا خۆ ل گەوریان دایی [قوتێنەکا زێدە کەتییێ ژ ترساندا]، و وەختێ هەر ئێك ژ هەوە هزرەك ژ خودێ دکر.

﴿١١﴾ ل وێرێ خودان باوەر [ب ترسێ و سەبرکێشانێ] هاتنە جەڕباندن، و زێدە شەپرزەبوون.

﴿١٢﴾ و وەختێ دوڕوییان و ئەوێت نەساخی د دلێ واندا هەی [ئەو ژی هەر دوڕوینە، و نەساخی سالۆخەتە بۆ وان] گۆتین: ئەو پەیمانا خودێ و پێغەمبەرێ وی داییە مە [کو ئەم دێ ب سەرکەڤین]، ژ خاپاندنێ پێڤەتر نەبوو.

﴿١٣﴾ و وەختێ دەستەکەکێ ژ وان [دوڕوییان] گۆتی: گەلی خەلکێ (يثرب)ێ (خەلکێ مەدینەیێ) جهێ هەوە ل ڤێرێ نەما [هەر بمیننە ل سەر ڤی دینی]، ڤێجا بزڤرنە مالێت خۆ [و دینێ خۆ یێ بەرێ] و دەستەکەك ژ وان دەستویرییێ ژ پێغەمبەری دخوازن [دا بزڤرنە مالێت خۆ]، دبێژن: مالێت مە د بەردانە، و ئەو ب خۆ مالێت وان نە د بەردانە، و وان ژ ڕەڤینێ پێڤەتر چو یێ دی نەڤێت.

﴿١٤﴾ و ئەگەر ئەو دژمن ژ هەمی ڕەخانڤە بێنە وان و ب سەر واندا بگرن، پاشی ژ وان بخوازن گاور ببن و شەڕێ موسلمانان بکەن، دێ گوهێ خۆ دەنە وان و هندەك خۆ بۆ وان گیرۆ ناکەن دەمەکێ کێم نەبیت.

﴿١٥﴾ و ب سویند وان بەری نوکە پەیمان دابوو خودێ کو ئەو نەڕەڤن، و پشتا خۆ نەدەنە دژمنی، و پەیمانا وان داییە خودێ دڤێت ب جه بینن.

﴿١٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ڕەڤین فایدەی هەوە ناکەت ئەگەر هوین ژ مرنێ یان ژ کوشتنێ برەڤن، و ئەگەر هوین برەڤن ژی ژ دەمەکێ کێم پێڤەتر هوین خۆشییێ نابەن [چونکی ئەوێ ب شیری نەمریت دێ ب تشتەکێ دی مریت، و ژ مرنێ قورتال نابیت].

﴿١٧﴾ بێژە: ئەو کییە هەوە ژ خودێ بپارێزیت، ئەگەر نەخۆشییەك بۆ هەوە ڤیا یان ژی دلۆڤانییەك بۆ هەوە ڤیا؟ و چو هاریکار و پشتەڤانان ژ بلی خودێ بۆ خۆ نابینن.

﴿١٨﴾ ب سویند خودێ ئاگەه ژ وان هەیە، و وان [ژ هەوە] دنیاسیت ئەوێت هەڤالێت خۆ سست دکرن و ئاستەنگ دئێخستنە د پێشییا واندا، و ئەوێت دگۆتنە هەڤالێت خۆ، خۆ بدەنە د گەل مە [ئەم دترسین هوین بێنە کوشتن]، ژ کێمەکێ پێڤەتر ژ وان نائێنە شەڕی [ئەو ژی هەر ژ نەچاری یان ژی بۆ ڕویمەتی].

﴿١٩﴾ دلڕەشن د گەل هەوە [و ژ دلڕەشی هاریکارییا هەوە ناکەن و د گەل هەوە خەندەکێ ناکۆلن و وان باشی بۆ هەوە نەڤێت]، ڤێجا ئەگەر بوو شەڕ، و ترس بۆ وان چێ بوو، دێ بینی بەرێ خۆ ددەنە تە و چاڤێت وان وەکی وی دزڤرن ئەوێ ل بەر مرنێ، ڤێجا ئەگەر شەڕ و ترس نەما ب ئەزمانێت تیژ و دژوار تانان د هەوە دقوتن [و ئەزیەتا هەوە دکەن و پشك و باران ژ دەستکەڤتییان دخوازن]، ئەو ب خۆ ل سەر دەستکەڤتییان د هشیارن، ئەڤان باوەری نەئینایە، ڤێجا خودێ کار و کریارێت وان پویچ کرن، و ئەڤە ل دەڤ خودێ یا ب ساناهییە.

﴿٢٠﴾ وێ هزرێ دکەن [لەشکەرێ] کۆمێت هەڤالبەند ژ دۆر مەدینەیێ نەچۆینە، و ئەگەر جارەکا دی ئەو کۆمێت هەڤالبەند [قورەیشی و قولپا وان] بێنەڤە، ئەو دوڕوی دێ خۆزییا خوازن ئەو ل دەشتێ بانە ل ناڤ کۆچەران [نەکو ئەڤرۆ ل مەدینەیێ بانە]، ل وێرێ پسیارا حالێ هەوە کربانە، و ئەگەر ئەو د ناڤ هەوە ژیدا بانە [وەختێ شەڕی] ژ شەڕەکێ کێم (بێخێر) پێڤەتر نەدکرن [وێ کێما شەڕی ژی بۆ ڕویمەتییێ دکەن].

﴿٢١﴾ ب سویند پێغەمبەرێ خودێ بۆ هەوە باشترین نموونە بوو چاڤ لێ بێتەکرن [د باوەرموکومییێدا و د خۆڕاگرتن و سەبرکێشانێدا، وەختێ تەنگاڤی و نەخۆشییان] بۆ وی یێ ژ خودێ و ڕۆژا قیامەتێ بترسیت و گەلەك زکرێ خودێ بکەت [و خودێ هەر ل بیرێ بیت].

﴿٢٢﴾ و وەختێ موسلمانان (خودان باوەران) کۆمێت هەڤالبەند دیتین [قورەیشی و قولپا وان] گۆتن: ئەڤە ئەو پەیمانە ئەوا خودێ و پێغەمبەرێ وی داییە مە، و خودێ و پێغەمبەرێ وی ڕاست دبێژن و وان کۆمێت هەڤالبەند ژ باوەری و ڕاوەستیانا ل بەر ئەمرێ خودێ پێڤەتر ل خودان باوەران زێدەنەکر.

﴿٢٣﴾ د ناڤ خودان باوەراندا هندەك زەلام یێت هەین ئەو پەیمانا وان د گەل خودێ دایی، ب جهـ ئینا، ڤێجا هندەك ژ وان شەهید بوون و مرن و هندەك ژ وان یێ ل هیڤییێ شەهید ببن، و پەیمانا خۆ د بنیڕا نەگوهۆڕینە [و لێڤە نەبوویینە].

﴿٢٤﴾ دا خودێ ڕاستگۆیان ب ڕاستییا وان خەلات بکەت [ژ بەر مانا وان ل سەر پەیمانا دایین]، و دوڕوییان ژی ئیزا بدەت ئەگەر بڤێت، یان ژی ڕێ ل بەر وان خۆش بکەت تۆبە بکەن، ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٢٥﴾ و خودێ ئەوێت گاور بوویین [قورەیشی و هەڤالبەندێت وان] ب کەرب و کینا وانڤە زڤڕاندنەڤە، بێی کو سەرکەڤتنەکێ ب دەست خۆڤە بینن و بگەهنە باشییەکێ [بەلێ شکەستی و خوسارەت و وەستیایی زڤڕین]، و خودێ [ب ملیاکەتان و ب وی هوڕەبایێ هنارتی] بەلا شەڕی ژ موسلمانان ڤەکر، و خودێ یێ ب هێز و دەستهەلاتدارە.

﴿٢٦﴾ خودێ ئەوێت هاریکارییا کۆمێت هەڤالبەند کرین ژ جوهییان [مەخسەد جوهییێت (قریظة) ئەوێت هاریکارییا قورەیشییان کرین ل سەر موسلمانان، و ئەو پەیمانا د ناڤبەرا خۆ و پێغەمبەریدا شکاندین]، ژ کەلهەییێت وان ئینانە خوارێ، و ترس و لەرز ئێخستە دل و هناڤێت وان، دەستەکەك هەوە کوشتن و دەستەکەك هەوە ئێخسیرکرن.

﴿٢٧﴾ و خودێ ئەردێ وان و خانییێت وان و مالێ وان بۆ هەوە هێلان، و ئەردەکێ دی ژی هێشتا هوین نەچۆیینێ [مەخسەد پێ ئەردێ خەیبەرێیە، خودێ مزگینی پێ دا موسولمانان، هێژ نەهاتییە ڤەکرن]، و ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان خودان شیانە.

﴿٢٨﴾ هەی پێغەمبەر بێژە ژنێت خۆ: ئەگەر هوین حەژ ژیانا دنیایێ و جوانییا وێ دکەن [پتر ژ ڤیانا خودێ و پێغەمبەری] ، ڤێجا وەرن دا هەقێ هەوە بدەمە هەوە، و ئەز هەوە ب دلخۆشی بەردەم.

﴿٢٩﴾ و ئەگەر هەوە خودێ و پێغەمبەرێ وی و خۆشییا ئاخرەتێ و قیامەتێ بڤێن، ب ڕاستی خودێ بۆ یێت قەنجیکار ژ هەوە، خەلاتەکێ مەزن یێ بەرهەڤکری.

﴿٣٠﴾ گەلی ژنێت پێغەمبەری هەچییا ژ هەوە گونەهەکا کرێتا ئاشکەرا بکەت، دوقات دێ ئێتە جزاکرن، و ئەڤە ل دەڤ خودێ یا ب ساناهییە.

﴿٣١﴾ و کی ژ هەوە [مەخسەد پێ ژنێت پێغەمبەرینە] گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت و ل بەر ئەمرێ وان یا ڕاوەستیایی بیت و کارەکێ ڕاست و دورست بکەت، دوجارکی دێ خەلاتێ وێ دەینێ، و مە ڕزقەکێ باش [کو بەحەشتە] یێ بۆ بەرهەڤکری.

﴿٣٢﴾ گەلی ژنێت پێغەمبەری هوین نەوەکی چو ژنێت دینە، ئەگەر هوین تەقوایا خودێ بکەن، ڤێجا ئاخڤتنا خۆ ب نازکی نەکەن [وەختێ هوین د گەل زەلامان دئاخڤن]، دا ئەوێ نەساخی و خرابی د دلیدا هەی تەمایی نەکەڤتە دلی، و ئاخڤتنەکا عەدەتی بئاخڤن.

﴿٣٣﴾ و د مالێت خۆدا بن [بێ هەوجەیی دەرنەکەڤن]، و جوانییا خۆ ئاشکەرا نەکەن وەکی ئاشکەراکرنا سەر وەختێ نەزانینا بەرێ، و نڤێژان ب ڕەنگێ پێدڤی و بەردەوام بکەن و زەکاتێ بدەن و گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن، گەلی خەلکێ ڤێ مالێ ب ڕاستی خودێ دڤێت هەوە ژ قرێژا گونەهان بشۆت، و پاقژییەکا پاقژ هەوە پاقژ بکەت.

﴿٣٤﴾ و بینەنە بیرا خۆ [ئانکو بخوینن و تێ بگەهن و کار پێ بکەن] ئەو ئایەتێت خودێ [ئانکو قورئانێ]، و ئەو ئاخفتنێت پێغەمبەری ئەوێت د مالێت هەوەدا دئێنە خواندن و گۆتن، ب ڕاستی خودێ پێ هویربین و شارەزایە.

﴿٣٥﴾ زەلامێت موسلمان و ژنێت موسلمان، و زەلامێت خودان باوەر و ژنێت خودان باوەر، و زەلامێت بەر ئەمری خودێ و ژنێت بەر ئەمری خودێ، و زەلامێت ڕاستگۆ و ژنێت ڕاستگۆ، و زەلامێت سەبرکێش و ژنێت سەبرکێش، و زەلامێت ژ خودێ ترس و ژنێت ژ خودێ ترس، و زەلامێت خێرکەر و ژنێت خێرکەر، و زەلامێت ڕۆژیگر و ژنێت ڕۆژیگر، و زەلامێت نامویسا خۆ دپارێزن و ژنێت نامویسا خۆ دپارێزن، و زەلامێت گەلەك خودێ ل بیرا وان و گەلەك زکری دکەن و ژنێت خودێ گەلەك ل بیرا وان و گەلەك زکری دکەن، ب ڕاستی خودێ بۆ ڤان [هەمییان] گونەهژێبرن و خەلاتەکێ مەزن یێ بەرهەڤکری.

﴿٣٦﴾ بۆ چو زەلامێت خودان باوەر و بۆ چو ژنێت خودان باوەر دورست نینە، ئەگەر خودێ و پێغەمبەرێ خۆ فەرمانەك دان، ئەو ب کەیفا خۆ بن ب جھ بینن یان نەئینن، و هەرکەسێ بێ ئەمرییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت ب ڕاستی ئەو گومڕا بوو، گومڕابوونەکا ئاشکەرا.

﴿٣٧﴾ بینە بیرا خۆ وەختێ تە دگۆتە ئەوێ خودێ ب ڕاستەڕێکرنا خۆ کەرەم د گەل کری، و تە ژی ب ئازادکرنا وی کەرەم د گەل کری: ژنا خۆ بەرنەدە و ژ خودێ بترسە (لەزێ د بەردانا وێدا نەکە)، و تو وێ د دلێ خۆدا ڤەدشێری [مارکرنا وێ پشتی ئەو بەردەت] یا کو خودێ دڤێت ئاشکەرا بکەت، و تو ژ لۆمەییا خەلکی دترسی و خودێ هێژاترە تو ژێ بترسی و شەرمێ ژێ بکەی، ڤێجا وەختێ زەیدی هەوجەیی پێ [ب زەینەبا کچا جەحشی] نەمای و بەردای، مە ل تە مارکر، دا چو تەنگاڤی ل سەر خودان باوەران نەمینیت د مارکرنا ژنێت زڕکوڕێت خۆدا ئەگەر زڕکوڕان بەردان، و ب ڕاستی ئەمرێ خودێ هاتە دان [بێی لێڤەبوون].

﴿٣٨﴾ چو لێگرتن و ڕەخنە و عەیبداری ل سەر پێغەمبەری نینە، د وی تشتیدا یێ خودێ بۆ ئێخستی و بۆ دورستکری [وەکی مارکرنا زەینەبێ یان مارکرنا گەلەك ژنان]، ڕێکا خودێ بۆ پێغەمبەرێت بۆرین ژی هەر ئەڤە بوو [تشتێ خودێ ئەمر کری بێ ترس بکەن]، و ئەمرێ خودێ یێ ڤەبڕییە.

﴿٣٩﴾ و پێغەمبەرێت بەری نوکە بۆرین ئەون ئەوێت پەیاما خودێ دگەهینن و ژ خودێ دترسن، و ژ بلی خودێ ژ کەسێ دی ناترسن، و بەسە خودێ [بۆ هەوە] زێرەڤان و حسابدار بیت.

﴿٤٠﴾ موحەممەد نە بابێ کەس ژ زەلامێت هەوەیە، بەلێ پێغەمبەرێ خودێیە و پێغەمبەرێ دویماهییێیە، و ب ڕاستی خودێ هەمی تشتان دزانیت و پێ ئاگەهە.

﴿٤١﴾ گەلى خودان باوەران، خودێ گەلە بینىنە بیرا خۆ و گەلە زكرێ وى بكەن.

﴿٤٢﴾ و سپێدە و ئێڤاران خودێ ژ كێماسییان پاقژ بكەن.

﴿٤٣﴾ ئەوە دلۆڤانییێ ب هەوە دبەت، و ملیاكەت دوعایا گونەهـ ژێبرنێ بۆ هەوە دكەن، دا خودێ هەوە ژ تاریستانا گونەهان دەربێخیت و ببەتە ڕۆناهییا باوەرییێ، و ب ڕاستى خودێ بۆ خودان باوەران یێ دلۆڤانە.

﴿٤٤﴾ و سلاڤا وان [ئەوا ل خودان باوەران دئێتە كرن] ڕۆژا دگەهنە خودێ [وەختێ مرنێ یان وەختێ ژ گۆڕان ڕادبن، یان وەختێ دچنە د بەحەشتێدا] تەنایى و ئێمنییە، و خودێ خەلاتەكێ باش و بەرفرەهـ یێ بۆ وان بەرهەڤكرى.

﴿٤٥﴾ هەى پێغەمبەر مە تو یێ هنارتى، دا ببییە شاهد و مزگینئێن و ئاگەهداركەر.

﴿٤٦﴾ و دا ب دەستویرییا خودێ داخوازا ڕێكا خودێ بكەى، و دا ببییە چرایەكێ ڕۆنكەر و گەش.

﴿٤٧﴾ و مزگینییێ بدە خودان باوەران، كو ب ڕاستى وان ل دەڤ خودێ كەرەمەكا مەزن یا هەى.

﴿٤٨﴾ گوهێ خۆ نەدە گاور و دوڕوییان و پویتە ب ئەزیەتا وان نەكە، و پشتا خۆ ب خودێ گەرم بكە، و بەسى تەیە خودێ پشتەڤانێ تە بیت.

﴿٤٩﴾ گەلى خودان باوەران ئەگەر هەوە ژنێت خودان باوەر ماركرن، پاشى هەوە بەردان بەرى هوین بچنە نڤینا وان، هەوە چو مۆلەت (ژڤان) ل سەر وان نینن وان بهێلنە تێدا [شوى نەكەن هەتا ئەو مۆلەتا دەستنیشانكرى ب دویماهى دئێت]، ڤێجا هەڤێ وان [خەلاتەكێ قەنج و هاریكارییەكێ] بدەنە وان، و ب تازەیى و بێ ئەزیەت دەست ژ وان بەردەن.

﴿٥٠﴾ هەى پێغەمبەر ب ڕاستى هەڤسەرێت تە ئەوێت تە مەهرێت وان داین، مە بۆ تە یێت حەلالكرین، هەروەسا جاریێت تە و دۆتمامێت تە و كچ مەتێت تە و كچ خالێت تە و كچ خالەتێت تە ئەوێت د گەل تە مشەخت بووین ، و هەر ژنەكا خودان باوەر ـ ب شەرتەكى خۆ پێشكێشى پێغەمبەرى بكەت و پێغەمبەرى بڤێت مار بكەت ـ ئەڤە ژى بۆ تە ب تنێ دورستە ژ بلى خودان باوەر و موسلمانان [ئەڤە هەمى خودێ بۆ تە یێت دورست كرین تو مار بكەى]، ب سویند ئەم دزانین مە چ ل سەر موسلمانان د ڕاستا هەڤسەرێت وان و جاریێت واندا فەرزكرییە [ژ خودانكرنێ و دانا مەهرێ و گرتنا شاهدان و هەژمارا هەڤسەران كو ژ چاران دەرباز نەبن]، مە ئەڤە بۆ تە تایبەت كر دا تەنگاڤى ل تە نەبیت، و خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٥١﴾ یا تە بڤێت [ژ هەڤسەرێت خۆ] شەڤا وێ گیرۆكە، و یا تە بڤێت شەڤا وێ بینییە پێش بینە پێش، و یا تە بڤێت و نە شەڤا وێ، چو ل سەر تە نینە تو بچییە دەڤ، ئەڤ حوكمە [كو تو یێ ب كەیفا خۆیى، شەڤا خۆ بدەیە كێ دێ دەیە وێ، حوكمێ خودێیە] باشتر و چێتر دێ وان ڕازى كەت، كو چو نەچیتە د دلێت واندا و ب خەم نەكەڤن، و خودێ دزانیت كا چ د دلێت هەوەدایە، و خودێ یێ زانا و بێنفرەهە ل سەر جزاكرنێ.

﴿٥٢﴾ پشتی ڤان هەڤسەرێت تە هەین، چو ژن بۆ تە دورست نینن [تو ل خۆ مار بكەی]، و بۆ تە نەدورستە هندەكێت دی شوینا وان بینی [ئێكێ بەردەی ئێكا دی شوینێ بینی، یان ئێك بمریت ئێكا دی شوینێ بینی]، خۆ ئەگەر جوانییا وان بكەڤیتە دلێ تە ژی ژ بلی جارییێت تە، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان زێرەڤانە.

﴿٥٣﴾ گەلی خودان باوەران نەچنە د خانییێت پێغەمبەریڤە، ژ بلی هندێ ئەو دەستویرییا هەوە بدەت بۆ خوارنەكێ، بەلێ وەختەكێ وەسا نەبیت خوارن نەیا حازربیت و هوین خۆ ل هیڤییێ بگرن [هەتا چێدبیت]، بەلێ ئەگەر هوین هاتنە داخوازكرن بۆ خوارنێ هەرن، و ئەگەر هەوە خوارن خوار ڤەرەڤن (بەلاڤ ببن) و نەمیننە ڕوینشتی، بمیننە ب ئاخڤتنێڤە، ب ڕاستی كارێ هەوە ئەڤە [چۆنا مالا پێغەمبەری بێ دەستویری یان ژی مانە ل هیڤییا خوارنێ ل وێرێ هەتا چێدبیت یان ژی مانا ب ئاخڤتنێڤە] ئەزیەتێ بۆ پێغەمبەری چێ دكەت، ڤێجا ئەو شەرم ژ هەوە دكەت [ڤێ بۆ هەوە بێژیت]، بەلێ خودێ شەرم ژ دیاركرنا هەقییێ ناكەت، و هەر وەختێ هەوە هەوجەیییەك ژ ژنێت پێغەمبەری خواست یان هەوە ڤیا وان باخێڤن، ڤێجا ل پشت پەردەیێ ژێ بخوازن یان باخێڤن، ئەڤە بۆ دلێ هەوە و دلێ وان ژی چێترە، و د بنیڕا بۆ هەوە نەدورستە هوین ئەزیەتێ بۆ پێغەمبەرێ خودێ چێكەن، و بۆ هەوە نەدورستە ژی هوین پشتی وی ژنێت وی مار بكەن، ب ڕاستی ئەڤە [ماركرنا ژنێت پێغەمبەری پشتی وی] ل دەڤ خودێ گونەهەكا مەزنە.

﴿٥٤﴾ ئەگەر هوین تشتی ئاشكەرا بكەن یان ژی [د دلێت خۆدا] ڤەشێرن [ل دەڤ خودێ ئێكە]، و خودێ ژ هەمی تشتان ب ئاگەهە.

﴿٥٥﴾ چو گونەه ل سەر وان نینە [مەخسەد ژنێت پێغەمبەری]، ئەو ل دەڤ بابێت خۆ و كوڕێت خۆ و برایێت خۆ و برازایێت خۆ و خوارزایێت خۆ و ژنێت موسلمان و كۆلەیێت خۆ نە د پەردەپۆش بن، و ژ خودێ بترسن ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان پێ حازرە و دبینیت.

﴿٥٦﴾ ب ڕاستی خودێ و ملیاكەتێت وی سەلەواتان ددەنە سەر پێغەمبەری [و سەلەوات ژ خودێ، دلۆڤانییە، و ژ ملیاكەتان، دوعانە]. گەلی خودان باوەران هوین ژی سەلەوات و سلاڤان بدەنە سەر [و بێژن: (السلام علیك ایها النبي)] و ب دورستی ل بەر ئەمرێ پێغەمبەری ڕاوەستن.

﴿٥٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت وان كاران دكەن یێت خودێ پێ نەخۆش، و ئەزیەتا پێغەمبەرێ وی دكەن، خودێ د دنیایێ و ئاخرەتێدا لەعنەت یا ل وان كری و ئیزایەكا هەتكبەر بۆ وان یا بەرهەڤكری.

﴿٥٨﴾ وب ڕاستی ئەوێت ژ نەهەقی ئەزیەتا زەلامێت خودان باوەر و ژنێت خودان باوەر دكەن [ب هەر ڕەنگەكێ هەبیت ب ئەزمانێ خۆ یان ب دەستێ خۆ] و بێی وان تشتەك كربیت ، ب سویند وان ستەم و بێ بەختییەكا مەزن و گونەهەكا زێدە ئاشكەرا كر.

﴿٥٩﴾ هەی پێغەمبەر بێژە هەڤسەرێت خۆ و كچێت خۆ و ژنێت موسلمانان بلا جلبابێت (كراسێ ئێك پارچە یێ هەمی لەشی دگریت) خۆ ب سەر خۆدا بەردەنە خوارێ، ئەڤە باشترە پێ بێنە نیاسین [كو

ژنێت ئازانە، نە جێرینە] و ئەزیەت بۆ وان چێ نەبیت، و خودێ یێ گونەھ ژێبەر و دلۆڤانە [ل وان ناگریت ئەگەر ھەتا نوکە جلبابێت خۆ ب سەر خۆدا نەبەردابنە خوارێ].

﴿٦٠﴾ ب سویند ئەگەر دوڕوی و ئەوێت نەساخی د دلێ واندا ھەی [ھەر دوڕوینە] و ئەوێت بەلبەلەیێ ب درەوان و گۆتگۆتکان د مەدینەیێدا بەلاڤ دکەن، ئەوا ئەو ل سەر [ژ دوڕوییاتییێ و خرابییێ و بەلبەلەیێ] نەھێلن، ئەم دێ تە سەردەستی وان کەین [دێ ئەمرێ تە کەین تو وان ئیزا بدەی]، پاشی [تو وەل وان بکەی] ژ جیرانەتییا تە د مەدینەیێدا وەختەکێ کێم نەبیت یان جیرانییەکا کێم نەبیت بچن. [و نێزکی ھەوە نەمینن].

﴿٦١﴾ [دوی دەمێ کێم] لەعنەت لێ بن، ھەر جهێ لێ بن و لێ بێنە دیتن حکمێ وان [ئەگەر ل سەر دوڕوییاتییا خۆ بمینن] لێ بێنە گرتن و لێ بێنە کوشتن.

﴿٦٢﴾ ئەڤە ڕێکا خودێیە د وان دوڕوییاندا ئەوێت بەری ھەوە بۆرین [ئەم لەعنەتان ل وان دکەین، و وان چو ئەمانەت نینە ئەوێت ئاشکەرا دوڕوییاتییێ د گەل پێغەمبەران دکەن]، و تو چو گوھۆڕینێ بۆ ڕێکا خودێ نابینی.

﴿٦٣﴾ خەلك پسیارا قیامەتێ ژ تە دکەن [پسیارا وەختێ وێ ژ تە دکەن، کا کەنگی دێ ئێت] بێژە: ب ڕاستی بەس خودێ دزانیت، و ما تو چ دزانی، تێ ھەیە قیامەت یا نێزیك بیت؟.

﴿٦٤﴾ ب ڕاستی خودێ لەعنەتا ل گاوران کری، و ژ دلۆڤانییا خۆ یێت دویرئێخستین، و ئاگرەکێ سنجری و شارییایی یێ بۆ وان بەرھەڤکری.

﴿٦٥﴾ ھەروھەر دێ تێدا بن، و چو ھاریکار و پشتەڤانان بۆ خۆ نابینن.

﴿٦٦﴾ و ڕۆژا سەروچاڤێت وان د ئاگرێ جەھنەمێدا دئێنە وەرگێڕان، دێ بێژن: خۆزی مە گوھێ خۆ دابایە خودێ و مە گوھێ خۆ دابایە پێغەمبەری [ئانکو خۆزی مە باوەری ب خودێ و پێغەمبەری ئینابایە، دا ئەم ئەڤرۆ نەکەڤتباینە د ڤی حالیدا].

﴿٦٧﴾ و گۆتن: خودێوۆ، ب ڕاستی مە گوھێ خۆ دا سەرۆك و مەزنێت خۆ، و وان ڕێکا ڕاست ل بەر مە بەرزەکر.

﴿٦٨﴾ خودێوۆ وان دوقات ئیزا بدە [ئیزایا گاورییا وان، و ئیزایا ژ ڕێ دەرئێخستنا مە]، و لەعنەتا ژ ھەمییان مەزنتر(یان گەلەك و زێدە لەعنەتان) ل وان بکە.

﴿٦٩﴾ گەلی خودان باوەران [پێغەمبەرێ خۆ نەئێشینن] وەکی وان نەبن ئەوێت مووسا ئەزیەت دایین [و تشت ب دویفڤە نایین]، ڤێجا خودێ دیارکر ئەوێ پاقژە ژ گۆتنێت وان، و ئەو ب خۆ ل دەڤ خودێ یێ ب ڕێز و ڕویمەت بوو.

﴿٧٠﴾ گەلی خودان باوەران ژ خودێ بترسن [د ھەمی کاروبارێت خۆدا]، و ئاخڤتنا ڕاست بێژن [دیسا د ھەمی کاروبارێت خۆدا].

﴿٧١﴾ دێ پەرستنا هەوە قەبویلکەت، و بەرێ هەوە دەتە کار و کریارێت ڕاست و دورست، و دێ گونەهێت هەوە ژێبەت، و هەر کەسێ گوهێ خۆ بدەتە خودێ و پێغەمبەرێ وی، ب ڕاستی ئەڤە ئەو ب سەرفەرازییەکا مەزن سەرفەراز بوو.

﴿٧٢﴾ [گەلی مرۆڤان] ب ڕاستی مە ئەمانەت [ئەڤ دینە و فەرمانێت تێدا] دانا بەر ئەرد و ئەسمان و چیایان [ب کەیفا خۆ بۆ خۆ هەلبژێرن، ئەگەر بڤێن ڕاکەن و ئەگەر نەڤێن نە] نەڤیان ڕاکەن و ژێ ترسیان، و مرۆڤی هەلگرت، ب ڕاستی ئەو [بۆ خۆ] یێ ستەمکار بوو و یێ نەزان بوو [دویماهییا خۆ نەدزانی].

﴿٧٣﴾ [و خودێ ئەڤ ئەمانەتە دا مرۆڤان] دا زەلام و ژنێت دوڕوی و زەلام و ژنێت موشرك ئیزا بدەت، و دا خودێ تۆبەیێ بدەتە سەر زەلام و ژنێت خودان باوەر، و خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

سۆرەتا سەبەء

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٥٤) ئایەتە

﴿١﴾ هەمی شوکور و سوپاسی بۆ وی خودایی، ئەوێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وی، و حەمد و شوکور د ئاخرەتێدا ژی بۆ وینە [بەندەیێت وی ئەوێت دچنە بەحەشتێ دبێژن: (سوپاسی بۆ وی خودایی ئەوێ سۆز و پەیمانا خۆ بۆ مە ب جهـ کری)]، و ئەوە یێ کاربنەجهـ و شارەزا.

﴿٢﴾ دزانیت کا چ د ئەردیدا دچیت [کا چ د ناڤدا دچیت، ژ ئاڤێ و خزینەیان و هەر تشتەکێ دی]، و کا چ ژێ دەردکەڤیت [ژ شینکاتی و کانی و بیران و مەعدەنان... هتد]، و کا چ ژ ئەسمانی دئێتە خوارێ [ژ بارانێ و گژلۆکێ و بەفرێ و برویسیان و ملیاکەتان و کتێبان و... هتد.]، و کا چ بلند دبیتە ئەسمانی [ژ کریارێت باش و دوعایێ و ڕوحان و ملیاکەتان و تەیر و تەوالان و هەلێ و... هتد.]، و ئەو دلۆڤان و گونەهـ ژێبەرە.

﴿٣﴾ و ئەوێت گاوربووین گۆتن: قیامەت ل مە نا ڕابیت و نائێت، بێژە: [نەخێر وەنینە وەکی هوین دبێژن] بەلێ ب خودێ زانایێ نهێنیان، دێ ل هەوە ڕابیت، و تەمەتی دندکا تۆزکێ نە د ئەسماناندا نە ژی د ئەردیدا ل بەر بەرزە نابیت، و نە بچویکتر و نە مەزنتر ژی نینە ئەگەر ئاگەهـ ژێ نەبیت، و د دەپێ پارستیدا نەیێ نڤێسی بیت.

﴿٤﴾ [قیامەت هەر دێ ئێت و هەمی کار و کریارێت وان ل سەر وان دێ ئێنە نڤێسین] دا خودێ ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین خەلات بکەت، ئەڤان گونەهـ ژێبرن و ڕزقەکێ باش [کو بەحەشتە و خۆشییێت بەحەشتێنە] بۆ وان یێ هەی.

﴿٥﴾ و ئەوێت بزاڤێ دکەن گۆمانێ بێخنە د قورئانا مەدا، و باوەری پێ نەئێتە ئینان، و هزر دکەن پێغەمبەری ئاسێ دکەن ب هلێخستنا گۆمانێت خۆ، ئەڤان ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وان یا هەی.
﴿٦﴾ و ئەوێت خودێ زانین ب ڕزقێ وان کری، دزانن ئەڤا بۆ تە ژ نك خودایێ تە هاتییە خوارێ [کو قورئانە] ڕاستە، و بەرێ مرۆڤی ددەتە خودایێ سەردەست و هێژایی سوپاسی و شوکورێ.
﴿٧﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتن: ئەرێ هەوە دڤێت ئەم زەلامەکی نیشا هەوە بدەین بۆ هەوە تشتەکی [ئنتیکە] بێژیت: ئەگەر هوین ژێك پەڕتین و بوونە ئاخ، جارەکا دی سەر ژ نوی دێ ساخ بنەڤە.
﴿٨﴾ ئەرێ ئەو درەوان ژ کیسێ خودێ دکەت یان ژی یێ دینە [ڤێ ئاخڤتنێ دکەت]؟ [و وان دزانی یێ ڕاستگۆیە و ئەو ژ هەمییان یێ ب ئاقلترە]، نەخێر وەسا نینە وەکی ئەو دبێژن، بەلێ ئەوێت باوەرییێ ب قیامەتێ نەئینن، یێت د ئیزایێ و بەرزەبوونەکا کویردا.
﴿٩﴾ ئەرێ ما ئەو تشتێ ل پێشیا خۆ و ل پشت [دۆرماندۆری] خۆ ژ ئەردی و ئەسمانی نابینن؟ [و هەر جهێ بچنێ و هەر ڕەخێ بەرێ خۆ بدەنێ دێ ئەرد و ئەسمانان بینن، ما ئەڤە بەسی وان نینە پێ بزانن خودێ ئێکە، و پێ بزانن ئەوێ ئەڤ ئەرد و ئەسمانە دایین دشێت وان پشتی مرنێ ساخکەتەڤە] ئەگەر مە بڤێت دێ وان د ئەردیدا بەینە خوارێ [هەروەکی مە ب سەرێ قاروونی ئینایی] یان ئەسمانی پارچە پارچە ب سەر واندا بینینە خوارێ [هەروەکی مە ب سەرێ ملەتێ شوعەیبی ئینایی]، ئەڤە چامە و نیشانن بۆ هەر بەندەیەکێ ل خودێ بزڤڕیت و تۆبە بکەت.
﴿١٠﴾ ب سویند مە ژ دەڤ خۆ کەرەم [پێغەمبەراتی، زەبوور، نەرمکرنا چیایی، نەرمکرنا ئاسنی و نیشادانا چێکرنا زری و کومزریان... هتد] د گەل داوودی کربوو، [و مە گۆت:] گەلی چیایان و گەلی بالەفرِ و تەوالان تەسبیحێ لێ ڤەگێڕن، و مە ئاسن ژی بۆ نەرم و بەردەست کربوو [چاوا بڤێت وەلێ بکەت].
﴿١١﴾ و مە گۆتێ: زری و کومزرییێت شۆڕ چێکە، و موکوم و ل ڤایدە [ب کێرهاتی، نە مەزن و نە بچویك] چێکە، و کار و کریارێت ڕاست و دورست بکەن، ب ڕاستی هەر تشتەکێ هوین دکەن ئەز دبینم.
﴿١٢﴾ و مە با (هەوا) بۆ سولەیمانی سەرنەرم بن دەست کربوو [ب ئەمرێ وی دچۆ و دهات]، سپێدەیان ڤویناخا هەیڤەکێ دچۆ و ئێڤاران ڤویناخا هەیڤەکێ دچۆ، و مە سفر بۆ حەلاند وەکی کانییێ دچۆ، و ژ ئەجنەیان دەستەکەك ب دەستویرییا خودێ ل بەر دەستێت وی شۆل دکرن، و هەچیێ ژ وان ژ ئەمرێ مە دەرکەڤیت، ئەم دێ ئیزایا ئاگرێ دژوار دەینە بەر وان.
﴿١٣﴾ تشتێ سولەیمانی بڤێت [ئەجنە] بۆ چێ دکەن، ژ ئاڤاهی و مزگەفت و پەیکەران، و لەگەنێت مەزن یێت وەکی جابییان (برکێت مەزن)، و ڤازانێت ل سەر کوچکان ڕاوەستیایی [هندی هند د مەزن بوون نەدهاتنە ڕاکرن]، [و مە گۆتە وان:] مالا داوودی سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن، و کێمەك ژ بەندەیێت من سوپاسدارن.

﴿١٤﴾ ڤێجا وەختێ مە بڕیارا مرنا وی دایی [سەرێ خۆ دانا سەر دارێ خۆ و مر ئەجنە ب مرنا وی نەدحەسیان، ژ ترساندا بەردەوام شۆل دکرن]، چو تشتی ئەجنە ب مرنا وی ئاگەهدار نەکرن، خوێرك نەبیت، دارێ وی دخوار، ڤێجا وەختێ کەتی [پشتی دارێ وی، خۆ ل سەر گرتی، شکەستی و کەڤتی] بۆ ئەجنەیان ئاشکەرابوو و زانی، ئەگەر وان نهێنی و غەیب زانیبایە، ئەو هند نەدمانە ب کارێت گرانڤە.
﴿١٥﴾ ب سویند بۆ خەلکێ سەبەئێ د جهێ واندا [مەئربێ] نیشانەك [ل سەر دەستهەلاتدارییا خودێ و قەنجیێت وی و پێدڤییا سوپاسییا وی] هەبوو، دو جنیکێت مەزن هەبوون، ئێك ل ڕەخێ ڕاستێ و ئێك ل ڕەخێ چەپێ [و مە گۆتە وان:] ژ ڕزقێ خودایێ خۆ [ئانکو فێقییێ ڤان جنیکان] بخۆن و سوپاسی و شوکورا وی بکەن، باژێرەکێ ب خێر و بێر و پاقژە [باژێرێ هەوە]، و خودایێ هەوە یێ گونەهـ ژێبەرە.
﴿١٦﴾ ڤێجا وان ڕوییێ خۆ وەرگێڕا [سوپاسییا خودێ نەکرن و گاوربوون]، مە ژی لێمشتەکا چو خۆ ل بەر نەگریت، ب سەر واندا هنارت، و مە هەردو جنیکێت وان [یێت ب خێر و بەرەکەت] کرنە دوو جنیکێت فێقی، یێ زێدە تەحل و ب گەز، و کێمەکا کنێران د ناڤدا.
﴿١٧﴾ ژ بەر گاوری و نەشوکوردارییا وان، مە ئەو هۆسا ئیزادان، و ما ئەم ژ زێدە نەشوکورداران پێڤەتر، ئیزا ددەین؟!.
﴿١٨﴾ و مە د ناڤبەرا وان [خەلکێ سەبەئێ] و وان گونداندا ئەوێت مە ب بەرەکەت ئێخستین [کو گوندێت شامێ بوون] ڕێزە گوندێت بەرچاڤ دانابوون [ژ یەمەنێ بۆ شامێ گوند ب گوند دهاتن، و هەوجە نەدبوون خوارنێ د گەل خۆ بینن]، و مە تەمەتی ئێك ژ ئێکدو دویرئێخستبوون [و مە گۆتە وان] ب شەڤ و ڕۆژ و ئێمن [و بێ ترس] هەڕن و وەرن.
﴿١٩﴾ [ڤێجا شوینا ئەو سوپاسییا خودێ بکەن کو هۆسا خودێ گوندێت وان ڕێزکرین، بێ زەحمەت و بێ ترس ژ ڤی گوندی بچنە یێ دی، د سەر پێ خۆدا چۆن] و گۆتن: خودێوۆ گوندێت مە ژێك دویربێخە، و وان [ب ڤێ داخوازێ] ستەم ل خۆ کر، ڤێجا مە ئەو کرنە چیڕۆك و ئێخستنە سەر ئەزمانێ خەلکی و مە ئەو تەڕابەڕاکرن، ب ڕاستی ئەڤە نیشان و دەرسن بۆ هەر زێدە بێنفرەهەکێ زێدە سوپاسدار.
﴿٢٠﴾ ب سویند شەیتانی هزرا خۆ د ڕاستا واندا [کو ئەگەر ئەو وان د سەردا ببەت، دێ د سەردا چن] دورست دەرئێخست، ڤێجا دەستەکەك ژ خودان باوەران تێ نەبیت، ئەڤێت دی هەمی ب دویڤ وی کەڤتن.
﴿٢١﴾ و شەیتانی چو هێز و دەستهەلات ل سەر وان نەبوو [ب خورتی وان د بەر گاورییێڕا بکەت]، بەلێ [مە ڕێك دا شەیتانی ب وەسواسا خۆ، مرۆڤان د سەردا ببەت] دا ئەم ئەوێت باوەری ب ئاخرەتێ هەی ژ وان ئەوێت باوەری ب ئاخرەتێ نەی و ژێ ب گۆمان، ژێك بنیاسین و ژێك جودا بکەین، و خودایێ تە زێرەڤانە ل سەر هەمی تشتان.
﴿٢٢﴾ بێژە: [گەلی موشرکان] کا گازی وان بکەن ئەوێت هەوە هزر دکرن، کو ئەو پەرستییێت ڕاست و دورستن شوینا خودێ [بلا هاریکارییا هەوە بکەن]، هندی دندکا تۆزکێ [ژ خرابی و باشییێ] د دەست

واندا نینه، نه ل ئەردی و نه ل ئەسمانان، و وان چو هەڤپشكی د [چێكرن و خودانی و ڕێڤەبرنا] ئەرد و ئەسماناندا نینه، و چو پشتەڤانی و هاریكاری [بۆ ڕێڤەبرنا ئەرد و ئەسمانان] ژ وان ناگەهیته خودێ.

﴿٢٣﴾ و مەهدەرا كەسێ ل دەڤ خودێ فایده ناكەت، یا وی نەبیت یێ خودێ دەستویرییا وی بدەت [ژ ملیاكەت و پێغەمبەران، و یێ خودێ وێ ڕۆژێ كەرەمێ د گەل بكەت]، گاڤا ترس ل سەر دلێ وان [مەخسەد یێ مەهدەرچییان] نەما، دێ بێژنە ئێكدو: خودایێ هەوە چ گۆت [د دەرهەقێ مەهدەرێدا]، دێ بێژن: هەقی گۆت [ئەو ژی دەستویردانه ب مەهدەرێ بۆ وی یێ بڤێت] و ئەوە یێ بلند و مەزن.

﴿٢٤﴾ بێژە: كییه ڕزقێ هەوە ژ ئەرد و ئەسمانان ددەت؟ بێژە: خودێیه، و [بێژە] ب ڕاستی ئەم یان هوین، [ئێك ژ مە ڤان هەردو جوینان] یان یێت ل سەر ڕێكا ڕاست یان یێت د بەرزەبوونەكا ئاشكەرادا.

﴿٢٥﴾ تو [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: پسیارا هەوە نائێتەكرن ژ وێ یا مە كری، و پسیارا مە ژی نائێتەكرن ژ وێ یا هوین دكەن.

﴿٢٦﴾ بێژە: خودایێ مە، دێ مە و هەوە پێكڤه كۆمكەت، پاشی ب دورستی دێ حوكمی د ناڤبەرا مە و هەوەدا كەت، و ئەوە حاكمێ زانا.

﴿٢٧﴾ بێژە [گەلی موشركان]: كا وان ئەوێت هەوە هەڤپشك بۆ خودێ دانایین نیشا من بدەن [دا ببینم و بزانم كا وان چ پێ چێ دبیت]، نەء بلا هەڤپشكان بۆ خودێ چێ نەكەن، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و كاربنەجهە.

﴿٢٨﴾ [هەی موحەممەد] مە تو نەهنارتییه بۆ هندێ نەبیت، تو بۆ هەمی مرۆڤان ببییه مزگینكار و هشیاركەر، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن.

﴿٢٩﴾ و دبێژن: كەنگی ئەو ژڤان و پەیمان [ئەوا هوین مە ب ئیزایا وێ دترسینن] دێ ئێت، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن.

﴿٣٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: بۆ هەوە ڕۆژەكا هەی، هوین نە بیستەكێ ژێ پاش دكەڤن، و نە بیستەكێ ژێ پێش دكەڤن.

﴿٣١﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتن: ئەم د بنیڕا نە باوەرییێ ب ڤێ قورئانێ، و نە ب كتێبێت بەری وێ [هاتین] دئینین، و ئەگەر تو ببینی وەختێ ستەمكار ڕاوەستیایی بەرانبەر خودایێ خۆ، هندەك ژ وان ئاخڤتنێ [ب جرەبڕ و گازندە] ل هندەكان دزڤڕینن [دا تشتەكێ ب سەهم بینی]، ئەوێت هاتینه تەپەسەركرن دبێژنه ئەوێت خۆ ل سەر سەرێ وان مەزن كرین، ئەگەر هوین نەبانه ئەم دا ژ خودان باوەران بین.

﴿٣٢﴾ و ئەوێت خۆ مەزن كرین [كو گرەگرە و سەرۆكن] گۆتنه تەپەسەركریان [كو دویڤەلانك و دویڤچۆیینه]: ئەرێ ما مە هوین ژ ڕێكا ڕاست و باوەرییێ دانەپاش پشتی بۆ هەوە هاتی؟! نەخێر وەسا نینه، بەلێ هوین ب خۆ د گونەهكار بوون.

﴿٣٣﴾ و ئەوێت هاتینە تەپەسەرکرن گۆتنە وان ئەوێت خۆ ل سەر سەرێ وان مەزن کرین: نەخێر وەسا نینە وەکی هوین دبێژن، بەلێ پیلان و ئۆیینێت هەوە ب شەڤ و ڕۆژ، وەل مە کر ئەم نە ژ خودان باوەران بین دەمێ هەوە ئەمرێ مە دکر ئەم باوەرییێ ب خودێ نەئینین، و هەڤبەران بۆ چێکەین و هەردو جوینان [سەرۆکان و دویکەڤتییێت وان] پەشێمانییا خۆ ڤەشارتن [کو باوەری نەئینایینە] دەمێ ئیزا دیتین، و قەید و زنجیر مە کرنە ستۆیێت وان ئەوێت گاوربوویین، و ئەو ل سەر کار و کریارێت وان دکرن، پێڤەتر نائێنە جزاکرن.

﴿٣٤﴾ و مە بۆ خەلکێ چو گوندان پێغەمبەر نەهنارتینە، دەولەمەند و گرەگرە و سەرکردەیێت وان نەگۆتبن: ب ڕاستی تشتێ هوین پێ هاتین مە باوەری پێ نینە.

﴿٣٥﴾ و گۆتن: ئەم ژ هەوە د تێر مال و عەیالترین [و ئەڤە نیشانا هندێیە خودێ ژ مە ڕازییە، لەوا ئەڤ بەرفرەهییە د مال و عەیالیدا یا داییە مە]، و ئەم [ڕۆژا قیامەتێ ژی] نائێینە ئیزادان.

﴿٣٦﴾ بێژە: ب ڕاستی خودایێ من بۆ یێ بڤێت ڕزقی بەرفرەه و بەرتەنگ دکەت، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن.

﴿٣٧﴾ و نە مالێ هەوە و نە عەیالێ هەوە، ئەوە یێ هەوە نێزیکی مە بکەت، نابێژم خودانێت وان باوەرییێ بینن و کارەکێ ڕاست و دورست بکەن، ئەڤان دوقات خەلات یێ بۆ هەی، ژ بەر وان کار و کریارێت وان کرین، و ئەو ب خۆ د بلندەجهێت بەحەشتێدا د ئێمنن.

﴿٣٨﴾ و ئەوێت بزاڤێ دکەن گۆمانێ بێخنە د قورئانا مەدا و باوەری پێ نەئێتە ئینان، و هزردکەن پێغەمبەری ئاسێ دکەن ب هلئێخستنا گۆمانێت خۆ، ئەڤە دێ کەڤنە د ئیزاییێدا.

﴿٣٩﴾ بێژە: ب ڕاستی خودایێ من بۆ بەندەیێ خۆ یێ بڤێت، ڕزقی بەرفرەه و بەرتەنگ دکەت، و هەر تشتەکێ هوین د خێرێدا بمەزێخن [بکەنە خێر]، ئەو خەلاتەکی ل شوینێ ددانیت [چ ل دنیایێ و چ ل ئاخرەتێ]، و ئەو ب خۆ ژی چێترین ڕازقە (رزقدەهە).

﴿٤٠﴾ و ڕۆژا خودێ وان هەمییان کۆم دکەت [مەزن و دویکەڤتییێت وان]، پاشی دێ بێژتە ملیاکەتان: ئەرێ ئەڤان هوین دپەرستن؟

﴿٤١﴾ [ملیاکەتان] گۆتن : ئەم تە ژ هەمی کێماسییان پاقژ دکەین [کو هەڤپشکەك تە هەبیت] تویی سەمیان و هاریکارێ مە، نە ئەو، بەلێ وان ئەجنە دپەرستن [ئانکو شەیتان و لەشکەرێ وی] باراپتر ژ وان باوەری یا ب وان هەی.

﴿٤٢﴾ ڤێجا ئەڤرۆ کەس ژ هەوە نە فایدەی نە ژی زیانێ نا گەهینیتە کەسێ [ئانکو نە پەرستییان و نە ژی پەرستکاران تشتەك ژ مفا و زیانێ د دەستیدانە] و دێ بێژینە ئەوێت ستەم کرین: تامکەنە ئیزایا وی ئاگری ئەوێ هەوە درەو ددانا و باوەری پێ نەدئینا.

﴿٤٣﴾ و وەختێ ئایەتێت مە یێت ئاشکەراکەر بۆ وان دئێنە خواندن، دبێژن: ئەڤە [ئانکو موحەممەد] نەپێغەمبەرە، تنێ زەلامەکە دڤێت هەوە ژ وان پەرستییان بدەتە پاش ئەوێت باب و باپیرێت هەوە

دپەرستن. و گۆتن: ئەڤ قورئانە ژ درەوێ پێڤەتر نینە، [موحەممەدی یا ژ دەڤ خۆ ئیناى] و ئەوێت گاوربوویین د دەرهەقێ قورئانێدا پشتی بۆ وان هاتی گۆتن: ئەڤە ژ سحرەکا ئاشکەرا پێڤەتر نینە.
﴿٤٤﴾ و مە بەری ڤێ قورئانێ چو کتێب بۆ [خەلکێ مەکەهێ] نەهنارتبوون ئەو بخوینن [و بۆ وان ببیتە بەلگە ل سەر شرکا وان]، و مە بەری تە ژی چو پێغەمبەر بۆ وان نەهنارتبوون [کو داخوازا وان بۆ شرکێ بکەن، یان وان ژێ بترسینن، ڤێجا ئەو چاوا تە درەوین ددانن].
﴿٤٥﴾ و ئەوێت بەری وان ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، و ئەڤە [ئانکو قورەیشی] ناگەهنە دەهێکا وێ یا مە داییە وان [ژ مال و هێزێ]، د گەل هندێ ژی پێغەمبەرێت من درەوین دانان، ڤێجا بەرێ خۆ بدەیێ کا نەڕازیبوونا من و گوهۆڕینا من ل سەر وان یا چاوا بوو [و ئەز چاوا ل وان قولپیم].
﴿٤٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ئەز بەس ئێك شیرەتێ ل هەوە دکەم، ئەو ژی ئەڤەیە: هوین ئێك ئێکە و دو دویە بۆ خودێ ڕابن [ئانکو بۆ دیارکرنا ڕاستییێ ب تنێ]، پاشی هزرا خۆ [د موحەممەدی و پەیاما ویدا] بکەن، [هنگی دێ بۆ هەوە ئاشکەرا بیت] چو دیناتی ل دەڤ هەڤالێ هەوە نینە [و ئەو پێغەمبەرە و نەیێ دینە، و نەساحرە وەکی هوین دبێژن]، و ئەو تنێ پێغەمبەر و ئاگەهدارکەرە، هەوە ژ ئیزایا ڕۆژەکا ب ترس و دژوار دترسینیت.
﴿٤٧﴾ بێژە: ئەگەر من [بەرانبەر گەهاندنا پەیاما خودێ] مالەك ژ هەوە خواستبیت، بلا بۆ هەوە بیت [ئانکو من چو مال بەرانبەری ڤێ پەیامێ ژ هەوە نەخواستییە و ناخوازم ژی]، خەلاتێ من ل سەر خودێیە، و ئەو زێرەڤان و شاهدە ل سەر هەمی تشتان.
﴿٤٨﴾ بێژە: ب ڕاستی خودایێ من وەحییێ بۆ پێغەمبەرێت خۆ دهنێریت [یان ژی خودایێ من هەقییێ دئینیت، پویچییێ پێ ناهێلیت]، و ئەو زانایێ نهێنیانە.
﴿٤٩﴾ بێژە: ڕاستی هات [کو ئێکینییا خودێیە و ئیسلام و قورئانە]، و پویچی نەما، ژ نوی پێڤە نازڤڕیتەڤە.
﴿٥٠﴾ بێژە: ئەگەر ئەز هاتبمە خاپاندن و بەرزەبووبم، ب ڕاستی ئەز بۆ خۆ یێ بەزەبوویيم [ئانکو زیانا من بەس بۆ منە]، و ئەگەر ئەز ڕاستەڕێ بووبم، ئەڤە ژ بەر وێ وەحییێیە ئەوا خودایێ من بۆ من هنارتی، ب ڕاستی خودایێ من یێ گوهدێر و نێزیکە.
﴿٥١﴾ و ئەگەر تو وان ببینی دەمێ ڤەدجنقن [دەمێ دمرن یان ژ گۆڕان ڕادبن یان ئیزایا دۆژەهێ دبینن]، [دێ تشتەکێ حێبەتی و عەجێب بینی] نێ ڕەڤین و قورتالبوون [ژ ئیزایا خودێ] نینە، و ئەو ژ جهەکێ نێزیك [مەیدانا حەشرێ] هاتنە گرتن.
﴿٥٢﴾ و گۆتن: مە باوەری ب موحەممەدی ئینا، و ئەو چاوا ژ جهەکێ دویر دێ گەهنە ئیمان و باوەرییێ [وان دشیان نێزیك د دنیایێدا باوەرییێ پێ بینن، و جهێ باوەرییێ دنیا بوو نە ئاخرەت، ئەڤرۆ ژ ڤێ دویراتییێ کو ئاخرەتە ئەو ناگەهنە باوەرییێ].

﴿٥٣﴾ ب سویند [ئەوا وان نوکە باوەری پێ ئینایی] وان بەری نوکە [د دنیاییێدا] باوەری پێ نەبوو، و ئەو دویر ژ ڕاستییێ د دەرهەقێ غەیبێدا دئاخفتن [دگۆتن: قیامەت و جەهنەم و بەحەشت نینن].

﴿٥٤﴾ و ناڤبەرا وان و یا وان دڤیا و دلێ وان دچۆیێ [ژ تۆبە و باوەری ئینانێ و قورتالبوونێ و زڤڕینا دنیایێ] هاتە ناڤبڕکرن، هەروەکی ب سەرێ هەڤالێت وان یێت بەری وان هاتی، ب ڕاستی ئەو [د دەرهەقێ دینی و پێغەمبەری و قیامەتێدا] د گۆمانگەهەکا(جهێ) گۆمانێدا بوون.

سۆرەتا فاطر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٤٥) ئایەتە

﴿١﴾ هەمی شوکور و پەسن بۆ خودێ، چێکەرێ ئەرد و ئەسمانان، ئەوێ ملیاکەتێت خودان چەنگ، دوو چەنگ و سێ چەنگ و چارچەنگ کرینە قاسد، و تشتێ خودێ بڤێت ل چێکریان زێدە دکەت، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.

﴿٢﴾ هەر تشتێ خودێ ژ دلۆڤانییا خۆ بدەتە مرۆڤان [ژ خزینەیێت کەرەما خۆ و ژ نیعمەتا بارانان و ژ تەناییێ و ژ زانین و تێگەهشتنێ... هتد]، کەس نینە ڤەگریت، و چیێ وی ڤەگرت ژی کەس نینە پشتی ڤەگرتنا وی بینیت، و ئەو ب خۆ یێ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٣﴾ گەلی مرۆڤان قەنجییا خودێ د گەل هەوە کری بینن بیرا خۆ، ئەرێ چێکەرەکێ دی غەیری خودێ د ئەرد و ئەسمانیدا هەیە ڕزقێ هەوە بدەت؟ [نەخێر نینن، یێ ڕزقی ددەت بەس خودێیە]، چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ بلی وی نینن، ڤێجا چاوا هوین ژ هەقییێ و ئێکینییا خودێ وەردگێڕن.

﴿٤﴾ و [هەی موحەممەد] ئەگەر [ملەتێ تە، قورەیشی] تە درەوین دانن [ئەڤە نەتشتەکێ نوییە]، ب ڕاستی پێغەمبەرێت بەری تە ژی درەوین یێت هاتینە دانان، و هەمی کاروبار دێ ب بال خودێڤە زڤڕن.

﴿٥﴾ گەلی مرۆڤان ب ڕاستی پەیمانا خودێ [د ڕاستا قیامەتێ و حیسابێ و بەحەشتێ و دۆژەهێدا] یا ڕاستە، ڤێجا بلا ژیانا دنیایێ هەوە د سەردا نەبەت و هەوە نەخاپینیت، و بلا [شەیتان] هەوە ب [بەرفرەهییا دلۆڤانی] یا خودێ نەخڕینیت.

﴿٦﴾ ب ڕاستی شەیتان دژمنێ هەوەیە، ڤێجا هوین ژی وی ب دژمن بنیاسن، ب ڕاستی ئەو دەستەکا خۆ بۆ هندێ گازی دکەت دا د گەل بچنە دۆژەهێ [و دا د جەهنەمێدا ب هەڤال بکەڤیت].

﴿٧﴾ ئەوێت گاوربوویین بۆ وان ئیزایەکا دژوار و گران یا هەی، و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، گونەهـ ژێبرن و خەلاتەکێ مەزن بۆ وان یێ هەی.

﴿٨﴾ ڤێجا ئەرێ ئەوێ کارێ وی یێ خراب بۆ هاتییە خەملاندن، ڤێجا ببینیت یێ باشە [وەکی وییە یێ کارێ باش و خراب ژێك دنیاسیت، و نەفسا وی و شەیتان نەشێن وی د سەردا ببەن، و کارێ خراب د

چاڤێ ویدا باش بکەن؟ نەخێر.. نەوەکی ئێکن]، ڤێجا ب ڕاستی یێ خودێ بڤێت گومڕا دکەت و یێ بڤێت ڕاستەڕێ دکەت، ڤێجا ژ خەمێت واندا خۆ د هیلاك نەبە، ب ڕاستی خودێ ئاگەهـ ژ وێ هەیە یا ئەو دکەن.

﴿٩﴾ و خودێیە ئەوێ بای دهنێریت و ئەوران پێ ب بزاڤ دئێخیت و بەلاڤ دکەت، ڤێجا ئەم بەرێ وی ددەینە جهەکێ مری (هشك و تێنی)، و ئەم ئەردی پشتی مرنا وی پێ ساخ دکەین، ڕابوونا مرییان ژی [پشتی مرنا وان] یا هۆسایە.

﴿١٠﴾ هەر کەسێ هێز و پشتەڤانی بڤێت، ب ڕاستی هێز و پێڤەهاتن هەمی یا خودێیە [یان ژی هەر کەسێ ڕێز و ڕویمەت و سەرفەرازی بڤێت بلا پەرستن و گوهدارییا خودێ ب تنێ بکەت، خودێ دێ وی سەرفەرازکەت]، ئاخفتنا خێرێ [هەمی چ زکر چ داخوازکرنا باشییێ و دانەپاشا خرابییێ، چ خواندنا قورئانێ، چ ژی هەر تشتەکێ دی یێ پاقژ و باش] بلند دبیتە دەڤ خودێ، و کارێ ڕاست و دورست خودێ قەبویل دکەت [یان کارێ ڕاست و دورست ئاخفتنا خێرێ بلند دکەت، چونکی ئەگەر ئاخفتن نەبوو کریار، خودێ وەرناگریت و بلند ناکەت، یان ژی کارێ ڕاست و دورست خودانێ خۆ بلند دکەت]، و ئەوێت فند و فێلان بۆ خرابییێ دکەن بۆ وان ئیزایەکا دژوار و گران یا هەی، و فند و فێلێت وان دێ پویچ بن و نامینن [ئەڤ ئایەتە ئیشارەتە بۆ وێ پیلانا قورەیشییان دانایی دەمێ پێکڤە کۆمبوویین ، و تەکبیرا کوشتنا پێغەمبەری یان گرتنا وی یان زیندانکرن و حەبسکرنا وی یان سەرگومکرنا وی کرین].

﴿١١﴾ و خودێ هوین ژ ئاخێ چێکرن، پاشی ژ چیپکەکا ئاڤێ، پاشی هوین کرنە ژن و مێر [ئانکو نێر و مێ]، و چو ناکەڤتە زکێ چو مێیان و چو مێ بارێ د زکێ خۆدا نادانن، ئەگەر ب زانین و تەقدیرا وی نەبیت، و ژیێ چو ژی درێژان ژی درێژ نابیت و ژیێ کەسێ کێم نابیت، ئەگەر خودێ ئاگەهـ ژێ نەبیت و د دەپێ پاراستیدا نە یێ نڤێسی بیت، و ب ڕاستی ئەڤە ل بەر خودێ یا ب ساناهییە.

﴿١٢﴾ ئەڤ هەردو دەریایە وەکی ئێك نابن، ئەڤە یا خۆش و شرینە و ئەڤە یا زێدە سویرە (شۆرە) [و نائێتە ڤەخوارن]، و ژ هەردووکان ژی هوین گۆشتەکی تەڕ دخۆن و هوین لۆلۆ و مەرجانان ژێ دەردئێخن، و دکەنە خەملا بەژنا خۆ و [تو] گەمییێت مەزن تێدا دبینی ئاڤێ شەق دکەن و دئێن و دچن، دا هوین ژ کەرەما خودێ ڕزقی بۆ خۆ پەیدا بکەن و بازرگانییێ پێ بکەن، و دا هوین شوکور و سوپاسییا وی بکەن.

﴿١٣﴾ شەڤێ دئێخیتە د ناڤ ڕۆژێڕا، و ڕۆژێ دئێخیتە د ناڤ شەڤێڕا [هەردووکان هۆسا کورت و درێژ دکەت]، و ڕۆژ و هەیڤ یێت بەر ئەمری خۆ کرین، هەر ئێك هەتا دەمەکێ دەستنیشانکری دگەڕیت، ئەوێ ڤان کاران دکەت خودێیە، خودایێ هەوە، ملك هەمی یێ وییە، و ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، وان تیڤلێ بەرکێ قەسپێ ژی نینە.

﴿١٤﴾ ئەگەر هوین گازی وان [بوتان] بکەن، گازییا هەوە گولێ نابن [چونکی بەرن]، و ئەگەر خۆ گولێ ببن ژی بەرسڤا هەوە نادەن، و ڕۆژا ئاخرەتێ ژی [پشتی خودێ وان ب ئەزمان دئێخیت]، دێ خۆ ژ شرکا

هەوە بەری کەن، و کەس وەکی منێ شارەزا، تە ئاگەهدار ناکەت. [و چ شارەزا تەئاگەهدارناکەن وەکی ڤی شارەزایێ ئەڤە بۆ تە گۆتی کو خودێیە].

﴿١٥﴾ گەلی مرۆڤان هوین هەوجەیی خودێنە، و خودێ ب خۆ یێ دەولەمەندە، و منەت ب کەسێ نینە و هێژایی سوپاسییێیە.

﴿١٦﴾ و ئەگەر بڤێت دێ هەوە بەت [و ناهێلیت] و خەلکەکێ نوی دێ [شوینا هەوە] ئینیت.

﴿١٧﴾ و ئەڤە [نەهێلانا هەوە و ئینانا هندەك مرۆڤێت دی شوینا هەوە] ل دەڤ خودێ نەیا ب زەحمەتە.

﴿١٨﴾ [و کەس گونەهێ ناکەت ئەگەر ل سەر نەئێتە جزاکرن] و کەس بارێ گونەها کەسێ ڕاناکەت، و ئەگەر ئێکێ بارگران [ژ گونەهان] ژ ئێکێ دی بخوازیت هندەك ژ بارێ وی ڕاکەت، ڕاناکەت، بلا خۆ مرۆڤێ وی ژی بیت. و بەس تو وان دترسینی [بەس ئەو بۆ خۆ فایدەیی ژ ئاگەهدارکرنا تە دبینن]، ئەوێت دەمێ ئەو ب تنێ [و کەس وان نەبینیت ژی] ژ خودایێ خۆ دترسن، و بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان دکەن، و هەر کەسێ [ب تۆبەیێ و کار و کریارێت باش و ب باوەرییێ] خۆ [ژ پیساتییا گاورییێ و گونەهان] پاقژ بکەت، ب ڕاستی ئەو بۆ خۆ، خۆ پاقژ دکەت [خێر و خەلات هەر بۆ وی دزڤڕن، و خودێ چو پاکی پێ نینە]، و دویماهیك ژی هەر ب بال خودێڤەیە.

﴿١٩﴾ و یێ کۆرە و یێ ب چاڤ وەکی ئێك نینن [ئانکو خودان باوەر و گاور وەکی ئێك نینن].

﴿٢٠﴾ و تاریاتی و ڕۆناهی ژی (پویچی و هەقی) وەکی ئێك نینن.

﴿٢١﴾ و سیبەر و هەتاڤ ژی (بەحەشت و جەهنەم) وەکی ئێك نینن.

﴿٢٢﴾ ساخ و مری ژی وەکی ئێك نینن [ئانکو یێ ساخ ب ئیمانێ، و یێ مری ب گاورییێ]. ب ڕاستی خودێ یێ بڤێت گازییا ڕاستییێ ب گوهی دئێخیت [و ڕاستەڕێ دکەت]، بەلێ تو نەشێی مرییێت د گۆڕاندا وەلێ بکەی گول تە ببن.

﴿٢٣﴾ تو بەس پێغەمبەر و ئاگەهدارکەری.

﴿٢٤﴾ ب ڕاستی [هەی موحەممەد] مە تو ب هەقییێ یێ هنارتی، دا ببییە مزگینکار و ئاگەهدارکەر، و چو ملەت نەبووینە ئەگەر پێغەمبەرەك بۆ وان نەهاتبیت.

﴿٢٥﴾ و ئەگەر ئەو تە درەوین دانن [و باوەر ژ تە نەکەن، خەمێ نەخۆ]، ب ڕاستی ئەوێت بەری وان ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، پێغەمبەرێت وان ب نیشانێت ئاشکەرا و ب کتێبێت ئەسمانی و ب کتێبا ڕۆنکەرڤە [وەکی تەوراتێ و ئنجیلێ] بۆ وان هاتبوون [دگەل هندێ ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان].

﴿٢٦﴾ پاشی مە ئەوێت گاوربووییین ئیزادان، ڤێجا بەرێ خۆ بدەیێ کا نەڕازیبوونا من و ئیزایا من ل سەر وان یا چاوا بوو؟.

﴿٢٧﴾ ما تو نابینی کو ب ڕاستی خودێ باران ژ ئەسمانی دارێت، و مە گەلە فێقییێ ڕەنگ ڕەنگ پێ دەرئێخست [هەر چەندە ئێك ئاڤە، بەلێ فێقی نەوەکی ئێکە]، و مە چیا ژی ب ڕێك و ڕێزێت سپی و

سۆر و زێدە ڕەشێت، ڕەنگ نەوەکی ئێك یێت چێکرین [ئانکو ژ بلی فێقی مە جودایی یا ئێخستییە د چیایان ژیدا].

﴿٢٨﴾ و مە مرۆڤ و جانەوەر و کەوال و پێڕە ژی هۆسا نەوەکهەڤ یێت چێکرین، ب ڕاستی ژ بەندەیێت وی بەس زانا ب دورستی ژ خودێ دترسن، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و گونەهـ ژێبەرە.

﴿٢٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت بەردەوام کتێبا خودێ [کو قورئانە] دخوینن، و بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان دکەن، و ژ ڕزقێ مە داییە وان ب ئاشکەرایی و ب بەرزەییڤە ددەن، ئەڤە بازرگانییەکا بێ زیان کو نەشکێت، دخوازن.

﴿٣٠﴾ [ئەو ڤێ دکەن] دا خودێ خەلاتێ وان ب دورستی بدەتە وان، و ژ کەرەما خۆ پتر ژی بدەتە وان، ب ڕاستی ئەو گونەهـ ژێبەر و زێدە شوکوردارە [ئانکو بەرانبەری تشتێ کێم گەلەکێ ددەت].

﴿٣١﴾ و ئەوا مە ژ ڤێ کتێبێ [کو قورئانە] بۆ تە ب وەحی هنارتی، ب ڕاستی هەر ئەوە هەقی [و گۆمان تێدا نینە] و ڕاستدەرئێخا کتێبێت بەری خۆیە [کو ئنجیل و تەوراتن]، ب ڕاستی خودێ شارەزا و بینەرێ بەندەیێت خۆیە.

﴿٣٢﴾ پاشی مە ئەڤ قورئانە دا ملەتێ تە و مە دا وان ئەوێت مە ژ ناڤ بەندەیێت خۆ هەلبژارتین، ڤێجا هندەك ژ وان ستەمکارن بۆ خۆ [ئەون ئەوێت خودانێت گونەهێت مەزن]، و هندەك ژ وان ناڤنجینە [د کاروبارێت دینیدا]، و هندەك ژ وان ب دەستویرییا خودێ لەزێ ل قەنجییان دکەن و بەردەوام دبن ل سەر، و ئەڤەیە (دانا قورئانێیە) کەرەما مەزن.

﴿٣٣﴾ [خەلاتێ وان] بەحەشتێت ئاکنجیبوونێنە دێ چنە تێدا، و خەملا وان د وێ بەحەشتێدا: بازنێت زێری و لۆلۆنە، و جلکێ وان تێدا ئارمویشە.

﴿٣٤﴾ و ئەو دێ بێژن: هەمی شوکور و پەسن بۆ خودێ، ئەوێ هەمی خەمێت مە ڤەڕەڤاندین و نەهێلایین، ب ڕاستی خودایێ مە گونەهـ ژێبەر و خەلاتبەخشە (خەلاتدەهە).

﴿٣٥﴾ [ئەو خودایێ] ژ کەرەما خۆ ئەم کرینە د بەحەشتا ئێورینێدا، نە وەستیان تێدا دگەهیتە مە و نە کەرخین.

﴿٣٦﴾ و ئەوێت گاوربوویین ئاگرێ دۆژەهێ بۆ وانە، نە وان تمام دکەت دا بمرن [و پێ ڕەحەت ببن]، و نە ئێزایا وێ ل سەر وان سڤك دبیت، هۆسا ئەم هەمی زێدە گاوران ئێزا ددەین.

﴿٣٧﴾ و تێدا دبیتە هەوار هەوارا وان [و دبێژن]: خودێوۆ مە دەربێخە، دا ئەم کارێ ڕاست و دورست بکەین، نە ئەوێ بەری نوکە مە دکر، [خودێ دێ بێژیتە وان] ما مە هند دەرفەت و ژی [د دنیایێدا] نەدا هەوە، کو یێ بڤێت تێدا ل خۆ بزڤڕیت، ل خۆ بزڤڕیت و پێغەمبەر ژی بۆ هەوە هاتبوون [کو هەوە ژ ڤی جهی بترسینن]، دێ ڤێجا بخۆن و تامکەنێ، ب ڕاستی چو هاریکار و پشتەڤان بۆ ستەمکاران نینن.

﴿٣٨﴾ ب ڕاستی خودێ زانایێ غەیبا ئەرد و ئەسمانانە، و ئاگەهداری وێیە یا د سینگاندا ڤەشارتی.

﴿٣٩﴾ و ئەوە یێ هوین د ئەردیدا کرینە وێرسێت ملەتێت بۆری، ڤێجا ئەوێ گاور ببیت زیانا گاورییا وی بۆ وییە، و گاورییا گاوران ل دەڤ خودێ ژ بلی کەرب و نەڤیانێ چو ل وان زێدە ناکەت، و گاورییا گاوران ژ خوسارەتی و زیانێ پێڤەتر چو یێ دی ل وان زێدە ناکەت.

﴿٤٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: [گەلی موشرکان] بێژنە من هەڤپشکێت هەوە ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، کا وان چ ژ ئەردی داییە؟! یان ژی وان پشکدارییەك د ئەسماناندا هەیە [د چێکرن و خودانییا واندا]، یان ژی مە کتێبەك بۆ وان ئینایییە، و ئەو پێ [ل سەر شرکا خۆ] خودان بەلگە و نیشانن؟! نەخێر [چو تشتێ وەسا نینە دا ئەو وان بۆ خودێ بکەنە هەڤپشك] بەلێ ستەمکار ژ پەیمانێت درەو یێت خاپاندنێ پێڤەتر نادەنە ئێکدو.

﴿٤١﴾ ب ڕاستی خودێیە ئەرد و ئەسمانان ڕادگریت کو نەکەڤن، و ئەگەر بکەڤن ژی کەس نینە ژ بلی وی وان [هەردووکان] ڕابگریت، ب ڕاستی خودێ یێ بێنفرەهە لەزێ ل جزاکرنێ ناکەت و یێ گونەهـ ژێبەرە.

﴿٤٢﴾ و [قورەیشییان بەری هاتنا پێغەمبەری] ژ کەل سویند خوارن [پشتی زانین جوهی و فەلەیان پێغەمبەرێت خۆ درەوین یێت دانایین] کو ئەگەر پێغەمبەرەك بۆ وان هاتبایە، ئەو دا ژ جوهی و فەلەیان ڕاستەرێتر بن [یان دا زوی ڕاستەڕێ بن و باوەرییێ ب پێغەمبەرێ خۆ ئینن]، ڤێجا وەختێ پێغەمبەر بۆ وان هاتی چو ل وان زێدەنەکر ژ هندێ پێڤەتر، کو پتر ژ هەقییێ دویرکەڤتن.

﴿٤٣﴾ [دویرکەڤتنا وان ژ پێغەمبەری، و باوەری نەئینا وان ب پەیاما وی، نە ژ بەر هندێ بوو کو وان پێغەمبەر حاشا درەوین ددانابوو، بەلێ] ژ بەر خۆمەزنکرنێ د ئەردیدا و ژ بەر خرابی گێڕانێ [د دەرهەقێ پێغەمبەری و موسلماناندا] باوەری نەئینان، و ژ هەقییێ دویرکەڤتن، و پیلانگێڕانا خراب ژ خودانێ خۆ پێڤەتر کەسێ ناهنگێڤیت، ئەرێ ئەو ل هیڤییا هندێنە دویماهیکا یێت بۆرین ب سەرێ وان بهێت، ڤێجا تو چ گوهۆڕینێ بۆ ڕێکا خودێ نابینی [ئەو وی ملەتی د هیلاك دبەت ئەوێ د ڕێکا پێغەمبەرێ خۆدا ڕادوەستیت] و تو نابینی ئیزایا خودێ ژ هندەکان [کو هێژای ئیزایێ بن] بۆ هندەکێت دی بێتە ڤەگوهاستن.

﴿٤٤﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا ناگەڕن (نائێن، ناچن)، دا ببینن کا دویماهییا یێت بەری وان یا چاوا بوو؟ و ئەو ژ وان ب هێزتر بوون، و تشتەك نینە د ئەرد و ئەسماناندا بشێت خودێ نەچار بکەت وان ئیزا نەدەت، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و پێڤەهاتییە.

﴿٤٥﴾ ئەگەر خودێ مرۆڤان ژ بەر کار و کریارێت وان کرین [ژ گونەهـ و خرابییان] ئیزا دابانە، چو خودان ڕوح ل سەر ڕوییێ ئەردی نەدهێلان، بەلێ وان بۆ وەختەکێ ڤەبڕی گیرۆ دکەت [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، ڤێجا ئەگەر وەختێ وان هات [هەر ئێك ل دویڤ کارێ خۆ دێ ئێتە جزاکرن]، و خودێ ئاگەهـ ژ بەندەیێت خۆ هەیە [و دزانیت هەر ئێك هێژایی چیە].

سۆرەتا یاسین

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٨٣) ئایەتە

﴿١﴾ (یس) هۆسا دئێتە خواندن (یاسین)، و ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان ڕەنگەتیپان ل دەستپێكا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە.

﴿٢﴾ سویند ب قورئانا ئایەتێت وێ ڕامان موكوم و ب ڕێك و پێك.

﴿٣﴾ ب ڕاستی [هەی موحەممەد] تو ژ پێغەمبەرانی.

﴿٤﴾ تو یێ ل سەر ڕێكا ڕاست.

﴿٥﴾ ڕێكا خودایێ سەردەست و دلۆڤان هنارتی.

﴿٦﴾ [مە تو هنارتی و مە وەحی بۆ تە فرێكر، و قورئان بۆ تە ئینا خوارێ] دا ملەتەكی [كو قورەیشییێت سەردەمێ پێغەمبەری بوون] ئاگەهدار بكەی، [و دا بۆ وان ببییە پێغەمبەر] بەری تە، چو پێغەمبەر بۆ باب و باپیرێت وان نەهاتبوون ژ بەر هندێ د بێ ئاگەهن [ژ باوەرییێ و ڕێكا ڕاست].

﴿٧﴾ ب سویند باراپتر ژ وان هێژای ئیزایێ بوون، ژ بەر ڕژدییا وان ل سەر بێ باوەرییێ.

﴿٨﴾ ب ڕاستی مە ستۆییێت وان یێت ئێخستینە د قەید و زنجیراندا، ئەو قەید و زنجیر هەتا ئەرزنكێنە، ڤێجا ستۆییێت وان بلندن و نەشێن بچەمینن، [ژ بەر قەید و زنجیران].

﴿٩﴾ و مە ل پێشییا وان ناڤبڕەك دانا، و مە ل پشت وان ناڤبڕەك دانا، و مە پەردەیەك ئێخستە بەر چاڤێت وان، ڤێجا ئەو [هەقییێ] نابینن.

﴿١٠﴾ [ژ بەر گاورییا وان] ل دەڤ وان ئێكە تو وان بترسینی یان نەترسینی هەر باوەرییێ نائینن.

﴿١١﴾ تو ب تنێ وی دترسینی و ئاگەهدار دكەی [ئانكو ب تنێ ئەو بۆ خۆ مفایی ژ ترساندنا تە وەردگریت] ئەوێ ل دویڤ قورئانێ دچیت، و وەختێ ئەو ب تنێ و ب نهینی ژ خودایێ دلۆڤان دترسیت، ڤێجا ئەوێ هۆسا مزگینییا گونەهـ ژێبرنێ و خەلاتەكێ ب ڕێز و ڕویمەت بدە وی.

﴿١٢﴾ ب ڕاستی ئەمین مرییان ساخ دكەین، و كریارێت وان [د ژیانا خۆدا كرین] و یێت [پشتی مرنا خۆ] ب پاش خۆڤە هێلایین، ئەم هەمییان دنڤێسین و هەمی تشت [ژ كار و كریارێت بەندەیان] مە یێت د كتێبەكا دیاركەردا [مەخسەد پێ دەپێ پارستییە] هەژمارتین و دیاركرین [ئانكو ب هەژمار مە یێت نڤێسین].

﴿١٣﴾ [هەی موحەممەد] بۆ قورەیشییان سەرهاتییا خەلكێ وی گوندی [گوندێ ئەنتاكیا، ئەوێ نوكە دكەڤیتە توركیا] ڤەگێڕە، وەختێ پێغەمبەر بۆ هاتین.

﴿١٤﴾ وەختێ مە دو [پێغەمبەر] بۆ وان هنارتین، و وان هەردو درەوین دانایین، مە یێ سێیێ بۆ پشتەڤانییا وان هنارت، و گۆتن: ب ڕاستی ئەم بۆ هەوە یێت هاتینە هنارتن.

﴿١٥﴾ [خەلكێ ئەنتاكیا] گۆتن: ب ڕاستی هوین ژی مرۆڤن وەکی مە، و خودایێ دلۆڤان چو تشتێ وەسا نەهنارتییە [هوین پێ ژ مە چێتر بن]، و هوین ژ درەوێ پێڤەتر نابێژن.
﴿١٦﴾ گۆتن: خودایێ مە دزانیت ئەم بۆ هەوە یێت هاتینە هنارتن [ئەگەر ئەم درەوین باینە خودێ بۆ مە نەدهێلا].
﴿١٧﴾ و ژ گەهاندنا ڤێ پەیاما ئاشکەراکەر پێڤەتر، تشتەکێ دی ل سەر مە نینە [و ئەڤە مە گەهاند].
﴿١٨﴾ و گۆتن: [گەلی هنارتییان] ب ڕاستی ئەم بێ وەغەرییا (بێ ئێغبالییا) خۆ ژ هەوە دبینین، و ئەگەر هوین ڤێ نەهێلن ئەڤا هوین دبێژن هوین بەس نەکەن، ب ڕاستی دێ هەوە بەرباران کەین، و دێ ئێزایەکا مەزن ژ مە گەهیتە هەوە.
﴿١٩﴾ پێغەمبەران گۆت: بێ وەغەرییا هەوە یا د گەل هەوە [ئەو ژی گاورییا هەوەیە، و هوین ب خۆنە] ئەرێ هەر گاڤەکا هوین هاتنە شیرەتکرن [و هوین ژ دویماهیکا کرێت هاتنە ترساندن] دێ بێ وەغەرییا خۆ ژ مە بینن، و گەفان ل مە کەن، وەسا نینە وەکی هوین دبێژن و هزر دکەن، بەلێ هوین ب خۆ ملەتەکێ زێدە سەرداچۆیینە.
﴿٢٠﴾ زەلامەك ژ دویماهییا باژێری ب لەز دهات، گۆت: گەلی ملەتێ من گوهێ خۆ بدەنە ڤان هنارتییان (پێغەمبەران).
﴿٢١﴾ گوهێ خۆ بدەنە وان ئەوێت چو کرێیان [بەرانبەری خێرا بۆ هەوە دڤێن و دبێژن] ژ هەوە نەخوازن، و ل سەر ڕێکا ڕاستن.
﴿٢٢﴾ و ما بۆچ ئەز وی ناپەرێسم یێ ئەز چێکریم و داییم، و هوین هەمی هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن [بۆچ هوین وی ناپەرێسن ئەوێ هوین دایین، و هەر دێ پشتی مرنێ ب بال ویڤە زڤڕن].
﴿٢٣﴾ ئەرێ ئەز هندەك پەرستییێت دی شوینا وی بپەرێسم؟! [نەخێر ئەز وەناکەم] ئەگەر خودایێ دلۆڤان نەخۆشییەك بۆ من بڤێت، بەرەڤانییا وان قەت فایدەی من ناکەت و چو ژ من نادەتە پاش، و ئەو نەشێن من قورتال ژی کەن.
﴿٢٤﴾ [ئەگەر ئەز غەیری وی بپەرێسم] ب ڕاستی هنگی ئەز یێ د گومڕاییەکا ئاشکەرادا.
﴿٢٥﴾ ب ڕاستی من باوەری ب خودایێ هەوە ئینا، ڤێجا هەوە گول من هەبیت [دا هوین ڕۆژا قیامەتێ بۆ من ببنە شاهد].
﴿٢٦﴾ [ملەتێ وی پشتی ئەڤ ئاخڤتنە ژێ گولێ بووی کوشت، ڤێجا پشتی هاتییە کوشتن] خودێ گۆتێ هەڕە د بەحەشتێدا [ڤێجا وەختێ چۆیە د بەحەشتێدا] گۆت: خۆزی ملەتێ من زانیبایە.
﴿٢٧﴾ کا چاوا خودایێ من گونەهێت من ژێ برن، و کا چ قەدر دا من [وەختێ ئەڤ کەرەمە د گەل من کری].
﴿٢٨﴾ و پشتی کوشتنا وی مە چو لەشکەر ژ ئەسمانی [بۆ نەهێلانا وان] ب سەر ملەتێ ویدا نەئینا خوار و مە نەدئینا خوار ژی [چونکی ئەو ژ هندێ کێمترن].

﴿٢٩﴾ هەما هندبوو تنێ هشکەڤێرییەکێ ئەو هنگاڤتن، ڤێجا ئێکسەر تەمرین [ئانکو مرن و بێ دەنگ بوون، وەکی ئاگری وەختێ ڤەدمریت].

﴿٣٠﴾ مخابن بۆ وان بەندەیان، چو پێغەمبەر بۆ وان نەدهاتن وان تڕانە بۆ خۆ پێ نەکربان.

﴿٣١﴾ ما وان نەددیت کا مە چەند ملەت بەری وان د هیلاك بربوون، و ئەو جارەکا دی نازڤڕنە دنیایێڤە.

﴿٣٢﴾ و ب ڕاستی ئەو هەمی ل دەڤ مە دێ بەرهەڤ بن.

﴿٣٣﴾ و ئەردێ هشك و مری بۆ وان نیشان و بەلگەیەکە [کو خودێ دێ مرییان ژ گۆڕان ڕاکەتەڤە]، ئەم وی ئەردی [پشتی مرنا وی، ب بارانێ] ساخ دکەین و شین دکەینەڤە، ڤێجا مە دان و دەرامەت بۆ وان ژ ئەردی دەرئێخست، و ئەو ژێ دخۆن و پێ دژین.

﴿٣٤﴾ و مە جنیکێت دارقەسپان و ییێت تری کرنە تێدا، و مە گەلە کانی ژێ دەرئێخستن.

﴿٣٥﴾ دا ژ فێقییێ وان جنیکان و تشتێ وان ژێ چێکری [وەکی خۆشاڤێ و دۆشاڤێ] بخۆن، ئەرێ ڤێجا ما سوپاسییا خودێ ناکەن؟!

﴿٣٦﴾ پاك و پاقژی [ژ هەمی کێماسییان و ژ تشتێ نەهێژا] بۆ وی خودایی ئەوێ هەمی تشت جۆت [نێر و مێ] دایین، چ ژ وی یێ ئەرد شین دکەت، و چ ژ وان ب خۆ [کو کرینە ژن و مێر]، و چ ژ وی یێ ئەو نەزانن.

﴿٣٧﴾ و شەڤ ژی بۆ وان بەلگە و نیشانەکا دییە [ل سەر شیان و دەستهەلاتدارییا خودێ]، ئەم ڕۆژێ ژێ دەردئێخین، ڤێجا ئەو دمینن د تارییێدا.

﴿٣٨﴾ [و نیشانەکا دی ژی بۆ وان] ڕۆژ ژی بەر ب بنەجهییا خۆ دچیت [ئەوا خودێ بۆ دانایی و ژێ دەرناکەڤیت]، ئەڤە ژ دانانا خودایێ سەردەست و زانایە.

﴿٣٩﴾ و هەیف ژی مە چۆنا وێ یا کرییە قویناخ قویناخ [هەر شەڤەکێ یا ل جهەکی، د شەڤا دویماهییێدا جارەکا دی وەکی دەستپێکێ لێ دئێتەڤە]، و هۆسا قویناخ قویناخ دچیت هەتا جارەکا دی وەکی بستیکا ئویشییێ قەسپێ یێ کەڤن لێ دئێت.

﴿٤٠﴾ نە بۆ ڕۆژێ دبیت، بگەهیتە هەیڤێ، و نە بۆ شەڤێ ژی دبیت، بەری ڕۆژێ بێت، و هەر ئێك د چەرخا خۆدا دزڤڕیت.

﴿٤١﴾ و نیشانەکا دی بۆ وان، مە دویندەها وان د گەمییا بارکریدا هەلگرتن [یان مە بابێت وان د گەل نووحی د گەمییا تژیدا قورتالکرن].

﴿٤٢﴾ و مە بۆ وان تشتێ وەکی گەمییێ یێ ئەو لێ سویار دبن دان و چێکرن.

﴿٤٣﴾ و ئەگەر مە بڤێت ئەم دێ وان [د ئاڤێدا] خەندقینین، کو کەس نەبیت د هەوارا وان بێت، و نە ئەو دئێنە قورتالکرن.

﴿٤٤﴾ [ئانكو نائێنه ڕزگاركرن] ژ بلى هندێ ئەم دلۆڤانییەكێ ژ دەڤ خۆ ب وان ببەین، و دا خۆشییێ ب ژیانێ ببەن هەتا وەختەكێ ڤەبڕی [كو وەختێ مرنا وانە].

﴿٤٥﴾ و هەر وەختەكێ پێغەمبەری دگۆتە وان: خۆ ژ ئیزایا دنیایێ و یا ئاخرەتێ بپارێزن [بترسن و وی تشتی نەكەن یێ هوین پێ هێژایی ئێك ژ هەردو ئیزایان ببن]، دا دلۆڤانی ب هەوە بێتە برن [بەلێ هەوە گوهداری نەدكر و بەرێ خۆ وەردگێڕا].

﴿٤٦﴾ و چو بەلگە و نیشان ژ نیشانێت خودایێ وان بۆ وان نەدهاتن، ئەگەر وان ڕوییێ خۆ ژێ وەرنەگێڕابایە.

﴿٤٧﴾ و ئەگەر بێژنە وان: ژ ڕزقێ خودێ دایییە هەوە د ڕێكا خێرێدا بمەزێخن ئەوێت گاوربووییـن دێ بێژنە ئەوێت باوەری ئینایین: ئەم چاوا خوارنێ بدەینە وی ئەوێ ئەگەر خودێ بڤێت دێ دەتێ [ئانكو مادەم خودێ نەداییێ ئەم ژی نادەینێ و خودێ یێ ڤیایی یێ برسی بیت، ڤێجا چاوا ئەم دێ دژی حەزكرنا خودێ ڕابین]، ب ڕاستی هوین [گەلی خودان باوەران ب ڤێ داخوازا هوین ژ مە دخوازن] یێ د خەلەتی و گومڕاییەكا ئاشكەرادا.

﴿٤٨﴾ و دبێژن: كا كەنگی ئەو ژڤان و پەیمان [ئانكو ڕۆژا قیامەتێ] دێ ئێت ئەگەر هوین ژ ڕاستگۆیانن.

﴿٤٩﴾ ئەو بەس یێ ل هیڤییا هشكەڤێڕییەكێ ب تنێ [پفا ئێكێیە ل بۆقێ] وان بگریت، و ئەو ب جرەبرێڤە [و ئەو ژ ئاخرەتێ د بێ ئاگەهـ].

﴿٥٠﴾ ڤێجا [دەمێ ئەو ڕۆژ دهێت] ئەو نەشێن قەویاتییەكێ بكەن [ئانكو وەسیەتەكێ ل كەس و كارێت خۆ بكەن كا چ وان هەیە و چ ل سەر وان هەیە]، و نەشێن بزڤڕنە مالا خۆ ژی [دەڤ كەس و كارێت خۆ هندی هاتنا ڕۆژا قیامەتێ یا ب لەزە].

﴿٥١﴾ وەختێ پف ل بۆقێ هاتەدان [پفكرنا ڕابوونێ ژ گۆڕان]، وێ گاڤێ هەمی ب لەز دێ ژ گۆڕان دەركەڤن، و قەستا خودایێ خۆ كەن.

﴿٥٢﴾ دێ بێژن: وەی خۆلی ب مە وەربیت، كێ ئەم ژ گۆڕێت مە ڕاكرین؟ [دێ بەرسڤا وان هێتە دان] ئەڤە ئەوە یا خودایێ دلۆڤان پەیمان پێ دایی، و پێغەمبەران ڕاست دگۆت.

﴿٥٣﴾ [رابوونا ژ گۆڕان] ژ پفەكێ ب تنێ پێڤەتر نەبوو، و هنگی ئەو هەمی ل دەڤ مە دێ ئێنە حازركرن.

﴿٥٤﴾ و ئەڤرۆ [ئانكو د ڕۆژا قیامەتێدا] چو ستەم ل كەسێ نائێتەكرن، و هوین نائێنە خەلاتكرن و جزاكرن، ب وان كار و كریاران نەبیت یێت هەوە كرین.

﴿٥٥﴾ و بەحەشتی ئەڤرۆ ب خۆشیانڤە یێت مژویلن.

﴿٥٦﴾ ئەو و هەڤسەرێت خۆ ل بەر سیبەران و ل سەر تەختان یێت پالداییـنە.

﴿٥٧﴾ وان د بەحەشتێدا هەمی ڕەنگێت فێقی یێت هەین، و هەر تشتێ ئەو بخوازن.

﴿٥٨﴾ و سلاڤ، ب گۆتن ژ دەڤ خودایێ دلۆڤان، ل وان دئێتەكرن.

﴿٥٩﴾ گەلی گونەهکاران ئەڤرۆکە خۆ بدەنە ڕەخەکی [و ژ خودان باوەران جودا ببن].

﴿٦٠﴾ گەلی دویندەها ئادەمی ما من فەرمانا هەوە نەکربوو هوین شەیتانی نەپەرێسن، و گوهێ خۆ نەدەنێ، بێ گۆمان ئەو بۆ هەوە دژمنەکێ ئاشکەرایە.

﴿٦١﴾ و هوین من بپەرێسن، ئەڤەیە ڕێکا ڕاست.

﴿٦٢﴾ ب سویند [شەیتانی] گەلەك مرۆڤ ژ هەوە یێت د سەردابرین و گومڕاکرین، ما هەوە عەقل نەبوو بزانن دژمنە؟!

﴿٦٣﴾ ئەڤە ئەو جەهنەمە ئەوا [هوین د دنیایێدا و ل سەر ئەزمانێ پێغەمبەران] سۆز و پەیمان بۆ هەوە پێ دهاتە دان.

﴿٦٤﴾ دێ ئەڤرۆ هەڕنە تێدا و تامکەنە گەرما وێ، ژ بەر وێ گاورییێ ئەوا هەوە دکر.

﴿٦٥﴾ ئەڤرۆ ئەم دێ دەڤێت وان مۆرکەین [کو دەڤێت وان بێنە گرتن و نەشێن باخڤن]، ڤێجا دەستێت وان دێ د گەل مە ئاخڤن، و پییێت وان دێ شادەیییێ دەن کا وان چ دکر.

﴿٦٦﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە دا چاڤێت وان [قوریشییان] کۆرەکەین، ب وێ کۆرەیییێڤە بکەڤنە سەر ڕێکێ [دا وەکی هەر جار بچن]، ما چاوا دێ [ڕێکێ] بینن [و چاڤێت وان یێت هاتینە کۆرەکرن]، [ئانکو ئەگەر مە ڤیابایە دا وان کۆرەکەین ژ ڕاستەرێیییێ، کربانە و نەکربانە ڕاستەڕێ نەبووبانە].

﴿٦٧﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە دا وان د جهێ کرنا گونەهێدا گوهۆڕین و کەینە تشتەکێ دی، کو وان نەشیابایە نە بچن، نە بزڤڕنەڤە.

﴿٦٨﴾ و هەر کەسێ ئەم ژی درێژ ژی بکەین، دێ سەر و دێم و خولکێ وی گوهۆڕین [کو هێدی هێدی بێ هێز ببیت، و بگەهیتە ژیێ ژبەرخۆ ئاخڤتنێ و خەرفینێ]، ما ئەو تێ ناگەهن.

﴿٦٩﴾ و مە موحەممەد فێری هوزانێ نەکرییە و بۆ نەدورستە ژی فێرببیتێ ، و ئەڤە [ئانکو کتێبا موحەممەد پێ هاتی] بەس زکر و بیرئینان و قورئانەکا ئاشکەرایە.

﴿٧٠﴾ مە ئەڤ قورئانە بۆ موحەممەدی یا هنارتی، دا زێندیان ئاگەهدار بکەت [ئانکو دا ئاقلدار و خودان باوەران ئاگەهدار بکەت، چونکی ئەو ب تنێ مفایی بۆ خۆ ژ ئاگەهدارکرنێ دبینن]، و دا گەڤا مە د ڕاستا گاوراندا [کو ئەم دێ وان ئیزا دەین] ڕاست دەربێخیت.

﴿٧١﴾ ما ئەو نابینن مە کەوال و پێڕە ژ چێکرنا خۆ یێت بۆ وان چێکرین، و ئەو خودانێت وانە؟ [و ب کەیفا خۆ مالملکییێ تێدا دکەن].

﴿٧٢﴾ و مە یێت بۆ وان سەرنەرم کرین و ئێخستینە د خزمەتا واندا، ڤێجا ئەو ل هندەکان سویار دبن و هندەکان دخۆن.

﴿٧٣﴾ گەلەك مفایێت دی و گەلەك ڤەخوارنێت دی ژی، بۆ وان یێت تێدا هەین، ڤێجا ما شوکور و سوپاسییا خودێ ناکەن.

﴿٧٤﴾ و وان شوینا خودێ بوت پەرستن، بەلکی هاریکارییا وان بهێتەکرن.

﴿٧٥﴾ و [ئەو بوت] نەشێن هاریكارییا وان بكەن، و ئەو ب خۆ [د دنیاییێدا] بۆ وان بوتان لەشكەر بوون، و ل بەر خزمەتا وان یێت ڕاوەستیایی بوون [بەلێ ئەو نەشێن ئەڤرۆ هاریكارییا وان بكەن].

﴿٧٦﴾ ڤێجا بلا ئاخڤتنێت وان [د دەرهەقێ تەدا و د دەرهەقێ وان بوتاندا یێت ئەو دپەرێسن] تە ب كۆڤان نەئێخن، ب ڕاستی یا ئەو ئاشكەرا دكەن و ڤەدشێرن، مە ئاگەه ژێ هەیە [و دێ وان ل سەر ئیزادەین].

﴿٧٧﴾ ئەرێ ما مرۆڤ نابینیت و نوزانیت مە ئەو یێ ژ چپكەكێ چێكری، و ئەو ڤێ گاڤێ ڤێ زێدە جرەبڕێ دكەت و دژمنەكی ئاشكەرایە [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ (ئەبو جەهل)دا هاتییە خوارێ].

﴿٧٨﴾ [ئەڤ مرۆڤێ ڤێ جرەبڕێ د دەرهەقێ ڕۆژا قیامەتێدا دكەت] خۆ و چێكرنا خۆ ژ بیركر و نموونەیەك بۆ مە ئینا، و گۆت: كی دێ ڤان هەستییێت ڕزی و پێتی ساخكەتەڤە؟!.

﴿٧٩﴾ بێژە: ئەوێ جارا ئێكێ دایین ئەو دێ [وان هەستیان] ساخكەتەڤە، و ئەو ل سەر چێكرنا هەر تشتەكی زانا و خودان شیانە.

﴿٨٠﴾ ئەوێ بۆ هەوە ژ دارا شین ئاگر دایی، ڤێجا هوین ئاگری پێ هەلدكەن.

﴿٨١﴾ ئەرێ ما ئەوێ ئەرد و ئەسمان دایین و چێكرین [دگەل مەزناتییا پێ چێكرین]، نەشێت یێت وەكی وان چێ بكەت و بدەت؟ بەلێ ئەو دشێت و ئەوە چێكەر و زێدە زانا.

﴿٨٢﴾ ب ڕاستی كار و فەرمانا وی ئەوە: گاڤا تشتەك ڤیا دێ بێژتێ هەبە دێ بیت.

﴿٨٣﴾ ڤێجا پاك و پاقژی ژ هەمی كێماسییان بۆ وی خودایی، ئەوێ ملكینی و خودانییا هەمی تشتان د دەستدا، و هوین هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن.

سۆرەتا صافات

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (١٨٢) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب ملیاكەتێت ب ڕێز ڕاوەستیایین.

﴿٢﴾ سویند ب ملیاكەتێت ل عەوران دخوڕن و دهاژۆن.

﴿٣﴾ سویند ب ملیاكەتێت قورئان خوین.

﴿٤﴾ ب ڕاستی خودایێ هەوە هەر ئێكە.

﴿٥﴾ خودانێ ئەرد و ئەسمانانە و هندی د ناڤبەرا واندا، و خودانێ ڕۆژهەلاتانە.

﴿٦﴾ ب ڕاستی مە ئەسمانێ دنیایێ یێ ب خەملا ستێران جوانكری.

﴿٧﴾ و مە ئەسمان یێ ژ هەمی شەیتانێت خڕپایی و سەرداچۆیی پارستی.

﴿٨﴾ دا گول ئاخڤتنا ڕوینشتیێت جیهانا بلند نەبن [و ئەگەر پێكۆلێ بكەن گوهدارییێ بكەن]، ژ هەمی ڕەخانڤە ستێر دچنێ.
﴿٩﴾ دا دویر بكەڤن [و گوهڤەچنینێ نەكەن]، و ئیزایەكا بەردەوام و بێ ڤەبڕین بۆ وانە.
﴿١٠﴾ [و شەیتان ئاخڤتنا ملیاكەتان گولێ نابن] ژ بلی وی یێ ب دزیڤە ئاخڤتنەكێ برەڤینیت [ئەو ئاخڤتن ژی وەحی نەبیت، چونكی وەحی یا ژ وان پارستییە، بەلێ هەر ئەو ئاخڤتنا ملیاكەت د ناڤبەرا خۆدا دكەن]، و ئەوی ژی گوڕییەكا ئاگری یا كونكەر ب دویڤ دكەڤیت.
﴿١١﴾ پسیارا وان [گاور و موشركان، ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی] بكە، كا چێكرنا وان مەزنترە یان یا ئەوێت مە چێكرین [ژ ئەرد و ئەسمان و ملیاكەتان]، ب ڕاستی مە مرۆڤ یێ ژ هەڕییەكا نویسەك چێكری [ڤێجا چاوا ئەو ساخكرنا پشتی مرنێ دویر ددانن].
﴿١٢﴾ بەلێ تو [ژ چێكرنا خودێ] حێبەتی دبی، و ئەو ترانەیان ب تە دكەن [ژ بەر حێبەتیبوونا تە، و تەئكیدكرنا تە ل سەر هاتنا ڕۆژا قیامەتێ].
﴿١٣﴾ و هەر وەختێ ئەو بێنە شیرەتكرن، پێڤە ناچن و ل خۆ نازڤڕن.
﴿١٤﴾ و هەر وەختێ ئەو موعجیزەیەكێ [ژ موعجیزەیێت پێغەمبەری] ببینن، زێدە ترانەیان پێ دكەن، و غەیری خۆ د بەر هندێڕا دكەن ترانەیان پێ بكەن.
﴿١٥﴾ و دبێژن: ئەڤە ژ سێرەبەندییەكا ئاشكەرا پێڤەتر نینە.
﴿١٦﴾ ئەرێ ئەگەر ئەم مرین و بووینە ئاخ و هەستی، ئەرێ جارەكا دی ئەم دێ ساخببینەڤە.
﴿١٧﴾ و باب و باپیرێت مە یێت پێشییێ ژی [دێ ڕابنەڤە]؟
﴿١٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: بەلێ هوین و باب و باپیرێت خۆ دێ ساخبنەڤە، و هوین د ڕسوا و ڕەزیل.
﴿١٩﴾ [دویر نەبینن] ب پڤا دووێ هوین دێ ساخ بن، ڤێجا هوین دێ بینن [كا خودێ دێ چ ئیزایێ دەتە بەر هەوە].
﴿٢٠﴾ [و پشتی ئەو ڕۆژا قیامەتێ دبینن] دێ بێژن: وەی خۆلی ب سەرێ مە، ئەڤەیە ڕۆژا جزادانێ.
﴿٢١﴾ ئەڤە ڕۆژا ژێكجوداكرنا قەنجی و خرابییێیە، ڕۆژا كۆمبوون و ژێكڤاڤارتنێیە ئەوا هەوە درەو ددانا.
﴿٢٢﴾ ئەوێت ستەم كرین و هەڤالێت وان [یێت وەكی وان] و ئەوێت وان شوینا خودێ دپەرستن كۆم بكەن.
﴿٢٣﴾ و [ستەمكاران و هەڤالێت وان وپەرستییێت وان] بەرێ وان بدەنە ڕێكا دۆژەهێ.
﴿٢٤﴾ و وان [ستەمكاران] ڕاوەستینن، ب ڕاستی ئەو یێت بەرپرسن، دڤێت پسیار ژ وان بێتە كرن.
﴿٢٥﴾ هەوە چیە هوین هاریكارییا ئێكدو ناكەن.
﴿٢٦﴾ نەخێر [هاریكارییا ئێكدو ناكەن]، بەلێ ئەڤرۆ چو ژ كەسێ نائێت.
﴿٢٧﴾ و ئەو [گرەگر و خزمەتكار] ل ئێك و دو زڤڕین، و گازندە ژ ئێك كرن.

﴿٢٨﴾ [ئەوێت خزمەتكار گۆتنە سەرۆكێت خۆ] ب ڕاستی هوین ژ بەرێ خێرێڤە دهاتنە مە كو دینە، و هەوە ل بەر مە سار دكر [ئانكو هەوە دینێ مە ژ دەستێ مە دكر].

﴿٢٩﴾ ئینا كەنكەنەیان گۆتن: وەسا نینە، نە ژ بەر هندێ هوین موسلمان نەبوون، بەلێ هوین ب خۆ د بێ باوەر بوون.

﴿٣٠﴾ و مە چو خورتی ل هەوە نەدكر، بەلێ هوین ب خۆ ملەتەكێ زێدە سەرداچۆیی بوون.

﴿٣١﴾ ڤێجا ئیزایا خودێ ل سەر مە و هەوە فەربوو [مەخسەدا وان ئەڤەیە ﴿لَأَمۡلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنۡهُمۡ أَجۡمَعِينَ﴾ ئانكو: دێ جەهنەمێ ژ تە و دویكەڤتییێت تە هەمییان تژی كەین]. ب ڕاستی و ئەم هەمی هەر دێ تامكەینە وێ ئیزایێ.

﴿٣٢﴾ و مە هوین د سەردابرن، و ئەم ب خۆ ژی یێت سەرداچۆیی بوویین [نە ب خورتی مە هوین د سەردابرن، بەلێ ئەم یێت سەرداچۆیی بوویین، هوین ژی ل دویڤ مە هاتن].

﴿٣٣﴾ ڤێجا ب ڕاستی ئەڤرۆ ئەو هەمی [سەرۆك و خزمەتكار] د ئیزایێدا د هەڤپشكن.

﴿٣٤﴾ ب ڕاستی ئەم ڤێ ب سەرێ گونەهكاران دئینین.

﴿٣٥﴾ و هەر وەختێ دگۆتە وان: ژ بلی خودێ چو پەرستی نینن هێژایی پەرستنێ بن، وان خۆ مەزن دكر [و باوەری نەدئینان].

﴿٣٦﴾ و دگۆتن: ئەرێ ما ئەم دێ پەرستییێت خۆ ژ بەر هەلبەستڤانەكی دین هێلین.

﴿٣٧﴾ نەخێر [وەنینە ئەو نەیێ دینە، و نە هەلبەستڤانە] و هەر تشتەكێ پێ هاتی ڕاستە، و ڕاستدەرئێخێ هەمی پێغەمبەرانە.

﴿٣٨﴾ ب ڕاستی هوین دێ تامكەنە ئیزایا تێر ژان و دژوار.

﴿٣٩﴾ و هوین نائێنە ئیزادان ب وان كار و كریاران نەبیت، ئەوێت هەوە دكرن.

﴿٤٠﴾ بەلێ بەندەیێت خودێ یێت ژێگرتی.

﴿٤١﴾ ئەڤان ڕزقێ خۆ یێ ئاشكەرا و ڤەبڕی یێ هەی.

﴿٤٢﴾ ژ هەمی ڕەنگێت فێقی، و د ڤەدرگرتینە.

﴿٤٣﴾ و د ڤەدرگرتینە د وان بەحەشتاندا ئەوێت تێر خۆشی.

﴿٤٤﴾ ل سەر تەختان بەرانبەری ئێكن.

﴿٤٥﴾ و مەی ژ ڕوبیبارێت بەحەشتێ ل سەر وان دئێتە گێڕان.

﴿٤٦﴾ ئەو مەی یا سپییە و گەلەكا خۆشە بۆ وان یێت ڤەدخۆن.

﴿٤٧﴾ نە سەرێ وان پێ دئێشیت و نە گێژ دبن، و نە پێ سەرخۆش دبن [ئانكو نە سەرگێژی تێدایە و نە سەرخۆشی].

﴿٤٨﴾ و وان پەریێت چاڤێت وان بەس ل زەلامێت وان [و ژ بیانیان گرتی]، و چاڤ گر و چاڤ مەزن یێت هەین.
﴿٤٩﴾ دێ بێژی لۆلۆیا دەست تێڤە نەداییە [هندی هند ئەو پەری د جوان و زەلالن].
﴿٥٠﴾ خەلکێ بەحەشتێ د بەحەشتێدا دێ بەرێ خۆ دەنە ئێك، و پسیاران ژ ئێك و دو کەن [کا چ د دنیاییێدا ب سەرێ وان دهات].
﴿٥١﴾ ئێك ژ وان دێ بێژیت: من [د دنیاییێدا] هەڤالەك هەبوو [باوەری ب قیامەتێ نەبوو].
﴿٥٢﴾ دگۆت: ئەرێ تو ژ وانی ئەوێت باوەر دکەن کو قیامەت دێ ڕابیت.
﴿٥٣﴾ ئەرێ گاڤا ئەم مرین و بووینە ئاخ و هەستی، ئەم دێ ئێینە جزاکرن و حساب د گەل مە دێ ئێتەکرن؟! [ئەڤە تشتەکێ دویرە، تو چاوا باوەر دکەی].
﴿٥٤﴾ ئەوێ دئاخڤت گۆتە بەحەشتییان: کا د گەل من چاڤێت خۆ ل دۆژەهێ بگێڕن، کا حالێ وی هەڤالێ من چیە د دۆژەهێدا؟!.
﴿٥٥﴾ ڤێجا وی چاڤێ خۆ ل دۆژەهێ گێڕا، ئەو [هەڤالێ خۆ] د نیڤا دۆژەهێدا دیت.
﴿٥٦﴾ گازی کرێ و گۆت: ب خودێ کەم نێزیك بوو تو من ژی تێ ببەی.
﴿٥٧﴾ و ئەگەر دلۆڤانییا خودایێ من نەبایە، ئەز ژی دا د گەل تە د دۆژەهێدا بم.
﴿٥٨﴾ [ڤێجا ئەو ل هەڤالێت خۆ یێت بەحەشتی زڤڕی، و گۆت:] ئەرێ هندە ئێدی ئەم نامرین؟.
﴿٥٩﴾ هەما مرن بەس مرنا ئێکێ بوو، خلاس ئەم نائێینە ئیزادان.
﴿٦٠﴾ ئەها ئەڤەیە سەرفەرازییا مەزن.
﴿٦١﴾ بلا بۆ سەرفەرازییا ژڤی ڕەنگی، کارکەر کاربکەن.
﴿٦٢﴾ ئەڤە سەرفەرازتر و ب قەدرترە، یان دارا زەقوومێ.
﴿٦٣﴾ مە ئەو دار یا کرییە بەلا و نەخۆشی بۆ گاوران.
﴿٦٤﴾ ب ڕاستی ئەو دارەکە، ژ بنێ دۆژەهێ دەردکەڤیت.
﴿٦٥﴾ فێقییێ وێ، دێ بێژی سەرێت شەیتانانە.
﴿٦٦﴾ ب ڕاستی ئەو [گاور] دێ ژێ خۆن، و دێ زکێ خۆ پێ تژی کەن.
﴿٦٧﴾ پاشی دێ ڤەخوارنەکا تێکەل [ژ کێم و زۆغ و ئاداڤێ] و زێدە کەل ب سەردا کەن.
﴿٦٨﴾ پاشێ دێ چنە دۆژەهێ.
﴿٦٩﴾ ب ڕاستی وان باب و باپیرێت خۆ یێت دیتین گومڕا.
﴿٧٠﴾ ڤێجا ئەو ل دەوسا وان دبەزن.
﴿٧١﴾ ب سویند بەری ملەتێ تە، باراپتر ژ ملەتێت بۆری د گومڕابوون.
﴿٧٢﴾ و ب سویند مە پێغەمبەر بۆ وان هنارتبوون، کو وان ئاگەهدار بکەن.
﴿٧٣﴾ ڤێجا بڕێنێ، کا دویماهیکا وان ئەوێت هاتینە ئاگەهدارکرن، یا چاوا بوو؟.

﴿٧٤﴾ ژ بلی بەندەیێت خودێ، یێت ژێگرتی ژ وان [ئەوێت باوەری ئینایین].

﴿٧٥﴾ ب سویند نووح پێغەمبەر هەوارا خۆ گەهاندە مە، و ئەم چ خۆش بەرسڤدەهین [بەرسڤا وی، مە لاو دا].

﴿٧٦﴾ و مە ئەو و مالا وی [ئانکو ئەوێت ل سەر دینێ وی]، ژ تەنگاڤییا مەزن [خەندقینێ] قورتالکرن.

﴿٧٧﴾ و مە دویندەها وی ب تنێ ل سەر ئەردی هێلا [ئانکو ئەڤێت پشتی وان هاتین هەمی ژ دویندەها وانن و ژ وان یێت هاتین].

﴿٧٨﴾ و مە ناڤێ وی ب قەنجی د ناڤ یێت پشتی ویدا هێلا.

﴿٧٩﴾ سەرانسەری جیهانێ سلاڤ ل نووحی بن [ئانکو سەرانسەری جیهانێ ب قەنجی ناڤێ وی دئینن، و سلاڤان ددەنە سەر].

﴿٨٠﴾ و هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین.

﴿٨١﴾ و ئەو ژ وان بەندەیێت مە بوو ئەوێت خودان باوەر.

﴿٨٢﴾ پاشی یێت دی هەمی، مە خەندقاندن.

﴿٨٣﴾ و ب ڕاستی ئیبراهیم ژ وان بوو، ئەوێت ڕێك و ڕێبازا وی گرتین.

﴿٨٤﴾ وەختێ ب دلەکێ پاك و پاقژ [ژ شرك و گۆمانێ]، بەرێ خۆ داییە خودێ.

﴿٨٥﴾ وەختێ گۆتییە بابێ خۆ و ملەتێ خۆ، هوین چ دپەرێسن؟

﴿٨٦﴾ ئەرێ هەوە دڤێت پەرستییەکێ ژ درەو شوینا خودێ بپەرێسن.

﴿٨٧﴾ هوین چ هزر ژ خودانێ هەمی جیهانان دکەن [دێ ڤێ بۆ هەوە هێلیت، هوین وی بهێلن و غەیری وی بپەرێسن].

﴿٨٨﴾ [ژ بەر وێ ئنیەتا د دلێ خۆدا ڤەشارتی، و دا ڕۆژا جەژنێ د گەل ملەتێ خۆ دەرنەکەڤیت] دیتنا ستێران، پشتی بەرێ خۆ داییێ، کرە هەجەت بۆ نەساخییێ.

﴿٨٩﴾ و گۆت: [ئەز نەشێم د گەل هەوە دەرکەڤم] ب ڕاستی ئەز یێ نەساخم.

﴿٩٠﴾ و وان ژی پشتا خۆ دانە ئیبراهیمی و چۆن.

﴿٩١﴾ پاشی ب بەرزەییڤە چۆ دەڤ بوتێت وان، و گۆت: ما هوین ناخۆن [هندی خوارن ل بەر وان بوو، هۆ گۆتە وان].

﴿٩٢﴾ هەوە چیە هوین بۆچی نائاخڤن.

﴿٩٣﴾ پاشی بەر ب وان چۆ، و ب دەستێ ڕاستێ و ب هێز دانا وان [هەمی هویر هویرکرن ژ بلی یێ ژ هەمییان مەزنتر، ئەڤە هێلا دا لێ بزڤرن، و د خۆ و بوتێت خۆ بگەهن].

﴿٩٤﴾ ڤێجا [وەختێ ئەو زڤڕین و بوتێت خۆ ب وی ڕەنگی دیتین، و زانین ئیبراهیمی ئەڤە یا کری] ب لەز بەرف وی چۆن.

﴿٩٥﴾ [ئینا ئیبراهیمی] گۆتە [وان]: ئەرێ هوین وان دپەرێسن ئەوێت هوین ب دەستێت خۆ دادتراشن.

﴿٩٦﴾ و خودێ هوین و بوتێت هوین چێ دکەن، هەردو یێت دایین [ڤێجا چاوا هوین وی ناپەرێسن، و کەس ژ وی پێڤەتر هێژایی پەرستنێ نینە].

﴿٩٧﴾ گۆتن: ئێتوینەکێ بۆ چێکەن، و باڤێژنە د ناڤ ئاگرێ شاریایدا.

﴿٩٨﴾ و وان ڤیا ئیبراهیمی ب ئاگری بسۆژن، بەلێ مە ئەو ب بن ئێخستن.

﴿٩٩﴾ [و ئیبراهیمی] گۆت: ئەز دێ بەر ب خودایێ خۆڤە چم [ئەز دێ چمە وی جهێ خودێ گۆتییە من هەرێ]، دێ من سەرڕاست و ڕاستەڕێ کەت.

﴿١٠٠﴾ ئیبراهیمی گۆت: خودێوۆ کوڕەکێ باش بدە من.

﴿١٠١﴾ ئینا مە مزگینی ب کوڕەکێ نەرم و حەلیم دایێ.

﴿١٠٢﴾ ڤێجا وەختێ کوڕێ وی گەهشتییە ژییێ بسپۆرییێ، کو د گەل بێت و بچیت و شۆل بکەت ئیبراهیمی گۆتێ: کوڕێ من، من د خەونێدا دیت من تو سەرژێ دکری، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا تو چ دبێژی؟ [ئەڤ پسیارە ژێ کر، دا بزانیت کا چەند سەبر هەیە] ئینا گۆت: بابۆ وێ بکە یا ئەمرێ تە پێ هاتییە کرن، خودێ حەزکەت دێ من ژ بێنفرەهان بینی.

﴿١٠٣﴾ ڤێجا وەختێ هەردو ل بەر ئەمرێ خودێ هاتین و گوهدارییا وی کرین، و وەختێ ئیبراهیمی کوڕێ خۆ دەڤ و دەڤ ئێخستییە سەر ئاخێ [و کێر دانایە سەر ستۆیێ وی].

﴿١٠٤﴾ مە گازی کرێ: هەی ئیبراهیم.

﴿١٠٥﴾ ب سویند تشتێ مە د خەونێدا ئەمرێ تە پێ کری، تە ب جه ئینا [رابوون و ل بەرهاتنا هەوە، مە ژ هەوە قەبویل کر]، و هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین [و ژ تەنگاڤیان قورتال دکەین].

﴿١٠٦﴾ ب ڕاستی ئەڤەیە جەرباندن و ئمتیحانا مەزن.

﴿١٠٧﴾ و مە قوربانەکێ مەزن، ژ پێش کوڕێ ویڤە، هنارت.

﴿١٠٨﴾ و مە ناڤێ وی ب باشی د ناڤ یێت پشتی ویدا هێلا.

﴿١٠٩﴾ سلاڤ ل ئیبراهیمی بن [هەمی کەس سلاڤان ددەنە سەر، ب باشی ناڤێ وی دئینن].

﴿١١٠﴾ هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین.

﴿١١١﴾ ب ڕاستی ئەو ژ بەندەیێت مە یێت خودان باوەر بوو.

﴿١١٢﴾ و مە مزگینی [ب کوڕەکێ دی] ب ئیسحاقی دایێ، کو دێ بیتە پێغەمبەر و ژ باشان.

﴿١١٣﴾ و مە بەرەکەت دا وی و دا ئیسحاقی، و ژ دویندەها وان هندەك د باش بوون، و هندەك بۆ خۆ ستەمکارێت ئاشکەرا بوون.

﴿١١٤﴾ و ب سویند مە منەت و کەرەما د گەل مووسایی و هاروونی ژی کری.

﴿١١٥﴾ و مە ئەو هەردو و ملەتێ وان ژی، ژ تەنگاڤی و نەخۆشییا مەزن، قورتالکرن.

﴿١١٦﴾ و مە هاری وان کر و مە ئەو ب سەرئێخستن، و سەرکەڤتی، بوونە ئەو.

﴿١١٧﴾ و مە تەوراتا ڕۆن و ئاشکەرا دا وان.

﴿١١٨﴾ و مە هەردو ڕاستەڕێ کرن.

﴿١١٩﴾ و مە ناڤێ وان ب باشی د ناڤ یێت د دویڤ واندا هێلا.

﴿١٢٠﴾ و سلاڤ ل سەر مووسایی و هاروونی بن.

﴿١٢١﴾ و ئەم هۆسا قەنجیکاران خەلات دکەین.

﴿١٢٢﴾ ب ڕاستی ئەو هەردو ژ بەندەییێت مە یێت خودان باوەر بوون.

﴿١٢٣﴾ و ب ڕاستی ئلیاس ژ پێغەمبەرانە.

﴿١٢٤﴾ وەختێ گۆتییە ملەتێ خۆ: ما هوین ژ خودێ ناترسن.

﴿١٢٥﴾ هوین بەعلی [ناڤێ بوتەکێ وانە] دپەرێسن، و هوین پەرستنا باشترین چێکەری دهێلن؟.

﴿١٢٦﴾ کو خودێیە، خودانێ هەوە و یێ باب و باپیرێت هەوە.

﴿١٢٧﴾ و وان [ئلیاس] درەوین دانا، ب ڕاستی ئەو [د دۆژەهێدا] دێ ئێنە بەرهەڤکرن.

﴿١٢٨﴾ ژ بلی بەندەییێت مە یێت ژێگرتی [ژ وان]، بۆ باوەری و گوهدارییێ.

﴿١٢٩﴾ و ناڤێ وی ب باشی، مە د ناڤ یێت دویڤ ویدا هێلا.

﴿١٣٠﴾ سلاڤ ل سەر ئلیاسی بن.

﴿١٣١﴾ ئەم هۆسا قەنجیکاران خەلات دکەین.

﴿١٣٢﴾ ب ڕاستی ئەو ژ بەندەییێت مە یێت خودان باوەر بوو.

﴿١٣٣﴾ و ب ڕاستی (لوط) ژی ژ پێغەمبەرانە.

﴿١٣٤﴾ وەختێ مە ئەو و مالا وی هەمی قورتالکرین.

﴿١٣٥﴾ پیرەژنەك تێ نەبیت [ئەو ژی ژنا وی بوو]، ما د گەل وان ئەوێت د ناڤ ئیزاییێدا مایین.

﴿١٣٦﴾ پاشی یێت مایی، مە د هیلاك برن.

﴿١٣٧﴾ و هوین سپێدەیان د بەر [کاڤلێت] وانڕا دبۆرن.

﴿١٣٨﴾ و ب شەڤێ ژی [د بەرڕا دبۆرن]، ڤێجا ما هوین بۆ خۆ ئەقلەکی ناگرن.

﴿١٣٩﴾ ب ڕاستی یوونس ژی ژ پێغەمبەرانە.

﴿١٤٠﴾ وەختێ [بێی دەستویرییا خودایێ خۆ ژ ملەتێ خۆ] ڕەڤی، و چۆیە د گەمییا بارکریدا.

﴿١٤١﴾ [پشتی بارێ گەمییێ گران بووی و ڤیاین سڤك بکەن، و گەمی ژ بارگرانی نەچۆیی] پشك د ناڤبەرا ئەوێت د گەمیییێدا هاتە ئاڤێتن، ڤێجا ئەو، بوو ژ وان ئەوێت پشك لێ کەڤتی.

﴿١٤٢﴾ [خۆ ئاڤێتە د ئاڤێدا] و نەهنگەکی داعویرا، و ئەو یێ لۆمەدار بوو.

﴿١٤٣﴾ و ئەگەر ئەو ژ وان نەبایە ئەوێت خودێ ژ کێماسییان پاقژ دکەن [ئانکو ئەگەر وی گەلەك زکر نەکربایە، ژ دەرڤە و د زکێ نەهنگی ژیدا].

﴿١٤٤﴾ دا هەتا ڕۆژا قیامەتێ، مینیتە د زکێ نەهنگیدا.

﴿١٤٥﴾ و مە ئەمرێ نەهنگی کر باڤێژیتە ئەردەکێ ڕویت و بێ شینکاتی، و ئەو (یوونس) یێ نەساخ.

﴿١٤٦﴾ و مە کوندکەك (کولند زەرەك) ل سەر شینکر [دا سیبەرێ لێ بکەت، و دەمەکی د بنڤە بمینیت، هەتا ب سەر خۆڤە دئێت].

﴿١٤٧﴾ و مە ئەو بۆ سەد هزاران یان پتر هنارت.

﴿١٤٨﴾ ڤێجا وان هەمییان باوەری [پێ] ئینا، ڤێجا مە ژی هەتا دەمەکێ ئاشکەرا [ئەو ژی دەمێ مرنێیە] خۆشی دانە وان.

﴿١٤٩﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] پسیارا وان (قورەیشییان) بکە: ئەرێ کچ یێت خودایێ تەنە و کوڕ یێت وانن؟!

﴿١٥٠﴾ یان ژی مە ملیاکەت ل بەر چاڤێت وان مێ چێ کرینە؟

﴿١٥١﴾ هشیار بن و بزانن ژ بێ بەختی ئەو ڤێ دبێژن.

﴿١٥٢﴾ [دبێژن] خودێ زاڕۆکێ هەی، و ب ڕاستی ئەو درەوان دکەن.

﴿١٥٣﴾ ئەرێ [خودێ] کچ شوینا کوڕان بۆ خۆ ژێ گرتینە.

﴿١٥٤﴾ هەوە خێرە [هوین] چاوا حوکمی دکەن؟! [هوین کوڕان ژ کچان چێتر ددانن، پاشی هوین کچان بۆ خودێ ددانن، و کوڕان بۆ خۆ].

﴿١٥٥﴾ ڤێجا ما هوین هزرا خۆ ناکەن؟! [بزانن هوین د خەلەتن].

﴿١٥٦﴾ یان ژی هەوە بەلگە و نیشانەکا ڕۆن و ئاشکەرا [ل سەر ئەڤا هوین دبێژن] هەیە؟!.

﴿١٥٧﴾ ڤێجا ئەگەر هوین ڕاست دبێژن کتێبا خۆ بینن [ئەوا ڤێ چەندێ دیار دکەت و ل دەڤ خودێ هاتبیت].

﴿١٥٨﴾ و موشرکان د ناڤبەرا خودێ و ملیاکەتاندا مرۆڤانی یا دانایی [دبێژن: حاشا خودێ تێکەلییا د گەل ئەجنەیان کری، ملیاکەت یێت ژێ چێ بووییـن]، و ملیاکەت ب خۆ دزانن ئەوێت ئەڤ گۆتنە کرین، دێ د جەهنەمێدا ئێنە بەرهەڤکرن.

﴿١٥٩﴾ و پاك و پاقژی بۆ خودایی، ژ وی سالۆخەتێ ئەو ب بالڤە لێ ددن.

﴿١٦٠﴾ بەلێ بەندەیێت مە یێت ژێگرتی دبەرینە، ژ بالڤەلێدانا ڤی سالۆخەتی ب بال خودێڤە.

﴿١٦١﴾ ڤێجا ب ڕاستی هوین، و د گەل وان ئەوێت هوین دپەرێسن.

﴿١٦٢﴾ هوین نەشێن کەسێ د سەردا ببەن [و ژ ڕێکا خودێ دەربێخن].

﴿١٦٣﴾ ئەو نەبیت، یێ هێژایی دۆژەهێ.

﴿١٦٤﴾ [ملیاکەت دبێژن]: هەر ئێك ژ مە جهەکێ دیارکری [د زانین و پەرستنێدا] یێ هەی [نەشێت ژێ دەرکەڤیت، و بدەتە سەر].

﴿١٦٥﴾ و ئەم بۆ ب جهکرنا ئەمرێ خودێ، ب ڕێز یێت ڕاوەستیاینە.

﴿١٦٦﴾ و ئەم خودێ، ژ کێماسییان و تشتێ نەهێژایی وی، پاقژ دکەین.

﴿١٦٧﴾ هەرچەندە [موشرکان بەری هاتنا پێغەمبەری و بەری هاتنەخوارا قورئانێ] دگۆتن:

﴿١٦٨﴾ ئەگەر مە كتێبەك ژ كتێبێت پێشییان [وەكی تەوراتێ و ئنجیلێ]، هەبایە [ئانكو بۆ مە هاتبایە].
﴿١٦٩﴾ ئەم دا بینە بەندەیێت خودێ، یێت خوری و ژێگرتی.
﴿١٧٠﴾ ڤێجا [وەختێ كتێب بۆ وان هاتی] باوەری پێ نەئینان، و دێ زانن دویماهییا گاورییا وان دێ بیتە چ.
﴿١٧١﴾ ب سویند پەیمانا مە بۆ بەندەیێت مە، یێت پێغەمبەر، بۆری بوو [هات بوو].
﴿١٧٢﴾ كو ب ڕاستی ئەو دێ سەركەڤن، و هاریكارییا وان دێ ئێتەكرن.
﴿١٧٣﴾ و لەشكەرێ مە و كۆما مە، هەر ئەو دێ سەركەڤن.
﴿١٧٤﴾ ڤێجا وان بهێلە، و بەرێ خۆ ژ وان وەرگێڕە هەتا دەمەكێ دی [هەتا ئەم ئەمرێ تە ب شەڕی دكەین، د گەل وان].
﴿١٧٥﴾ و [وەختێ ئەو دەم دئێت] بەرێ خۆ بدێ، كا دێ چ ب سەرێ وان ئێت [ژ كوشتن و ئێخسیركرنێ، ڕۆژا بەدرێ] ئەو ب خۆ ژی دێ بینن.
﴿١٧٦﴾ ئەرێ ئەو لەزێ ل هاتنا ئیزایا مە دكەن؟.
﴿١٧٧﴾ ڤێجا ئەگەر ئیزایا مە [ئەوا ئەو لەزێ لێ دكەن] ئەو گرتن، ڤێجا نەخۆزییا سپێدەهییا وان، ئەوێت هاتینە ئاگەهداركرن و پێڤە نەچۆیین.
﴿١٧٨﴾ ڤێجا تو بەرێ خۆ ژ وان وەرگێڕە و وان بهێلە هەتا دەمەكێ دی.
﴿١٧٩﴾ و بەرێ خۆ بدێ [كا دێ چ ب سەرێ وان ئێت]، و ئەو ب خۆ ژی دێ بینن.
﴿١٨٠﴾ پاك و پاقژی بۆ خودایێ تە، خودانێ هێز و شیان و دەستهەلاتدارییێ، ژ وی سالۆخەتێ ئەو ب بال خودێڤە لێ ددن.
﴿١٨١﴾ و سلاڤ و ئێمنایی ل پێغەمبەران بن.
﴿١٨٢﴾ و هەمی سوپاسی و پەسن بۆ خودایێ جیهانان.

سۆرەتا صاد

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٨٨) ئایەتە

﴿١﴾ (ص) هۆسا دئێتە خواندن (صاد) [ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان ڕەنگە تیپان بزڤڕە دەستپێكا سۆرەتا بەقەرە]، و سویند ب قورئانا خودان قەدر و شیرەت، و ئەوا هەمی تشتێت بەندە بۆ هەوجە ژ كاروبارێت دینی، تێدا.
﴿٢﴾ [و گۆمان ب ئێكجاری تێدا نینە، و باوەری نەئینانا موشركان ب قورئانێ، نە ژ بەر هندێیە كو ئەو تێدا یێت ب شكن] بەلێ ئەوێت گاور بوویین، یێت د خۆمەزنكرن و ژێكڤەبوونێدا.

﴿٣﴾ مه گەلەك ملەت بەری وان یێت د هیلاك برین و ب بەرئیزا ئێخستین [ڤێجا وەختێ ئیزا ب سەر واندا هاتی] كرنه هەوار، بەلێ وەختێ ڕزگاربوونێ نەمابوو.

﴿٤﴾ و حێبەتی بوون دەمێ كو پێغەمبەرەك، ژ وان ب خۆ بۆ وان هاتی، و گاوران گۆت: ئەڤە سێربەندەكێ زێدە درەوكەرە.

﴿٥﴾ ئەرێ هەمی پەرستی كرنە ئێك پەرستی؟ ب ڕاستی ئەڤە تشتەكێ زێدە عەجێبە.

﴿٦﴾ و گرەگر و كەنكەنەیێت وان دەركەڤتن، و گۆتن: ل سەر یا خۆ بن [و نەچنە د دینێ ویدا]، و خۆ ل سەر پەرستنا پەرستییێت خۆ ڕاگرن، ئەڤە [تشتەكێ مەزنە]، موحەممەدی ژ مە دڤێت.

﴿٧﴾ مە ئەڤە [ئانكو تەوحید] د دینێ دویماهیكێدا [كو مەسیحییەتە] نەبهیستییە، ب ڕاستی ئەڤە تشتەكە وی ژ دەڤ خۆ یێ دەرئێخستی.

﴿٨﴾ ئەرێ ژ ناڤ مە هەمییان، قورئان بۆ وی ب تنێ هات؟ [ما ژ بلی وی كەس نەبوو، ژ مە ڤان گرەگر و ماقویلان، قورئان بۆ بێت] نەخێر، نە ژ زانین، باوەرییێ ب قورئانێ نائینن بەلێ لێ ب شكن (د دودلن)، ب ڕاستی هێژ وان تام نەكرییە ئیزایا من [لەوا وەدبێژن، و باوەرییێ پێ نائینن].

﴿٩﴾ یان ژی گەنجخانەیێت دلۆڤانییا خودایێ تە، یێ سەردەست و كەرەم بەخش، ل دەڤ وانن [دا ئەو ب كەیفا خۆ بدەنە وی یێ وان بڤێت، و ژ وی ڤەگرن یێ وان نەڤێت، و گرەگرێت خۆ هەلبژێرن كو قورئان بۆ وان بێت، و موحەممەدی ب سەرڤە نەبینن].

﴿١٠﴾ یان ژی خودانییا ئەرد و ئەسمانان و هندی د ناڤبەرا واندا، یا وانە؟ [ڤێجا ئەگەر وەسا بیت] بلا ل وان ڕێكان سەربكەڤن ئەوێت وان بگەهیننە ئەسمانان [و وەحییێ بۆ وی بیننە خوارێ یێ وان بڤێت].

﴿١١﴾ ئاخر [خۆدانێت ڤان گۆتنان] ئەو لەشكەرەكە بۆ دژمناییا پێغەمبەری یێ ڤێككەڤتی، و هەر دێ شكێت [و ئەڤ ڕۆژا بەدرێ جههات قورەیشی ڕەڤین و شەكستن].

﴿١٢﴾ بەری وان ملەتێ نووحی و عاد و فیرعەونێ خودان لەشكەر [لەشكەرێ ب زەند و باسك و ب هێز]، پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان.

﴿١٣﴾ و ملەتێ (ثمود) و ملەتێ (لوط) پێغەمبەر ژی، و خەلكێ جهێت تێر داروبار و داروبار تێكرا [ملەتێ شوعەیبی]، پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، و ئەڤە بوون یێت ب هێز [خودێ هەمی د هیلاك برن].

﴿١٤﴾ كەس ژ وان نەبوو پێغەمبەرێ خۆ درەوین نەدانایی، ڤێجا ئیزایا من ل سەر وان فەر بوو [ئانكو ل سەر وان واجب بوو].

﴿١٥﴾ ئەڤە [مەخسەد گاورێت مەكەهێ و یێت وەكی وان] ئەڤا خۆ ل چو نەگرتییە ژ پفكرنەكێ پێڤەتر نەبیت، كو تەمەتی وەختێ د ناڤبەرا دو چڕێت دۆتنا حێشترێ ژی، خۆ ناگریت.

﴿١٦﴾ [ژ لەكەڤە] دگۆتن: خودێوۆ لەزێ بۆ مە ل بارا مە بكە [ژ وێ ئیزایا كو دێ دەیە مە]، بەری ڕۆژا قیامەتێ.

﴿١٧﴾ [هەی موحەممەد] سەبرێ خۆ ل سەر گۆتنا ئەو دكەن بكێشە، و بەندەیێ مە داوودێ ب هێز بینە بیرا خۆ، ب ڕاستی ئەو [د هەمی كاروبارێت خۆدا] زێدە ل خودێ دزڤڕی.

﴿١٨﴾ مە چیا بۆ وی سەرنەرم كربوون، د گەل داوودی ئێڤار و سپێدەیان، خودێ ژ كێماسییان پاقژ بكەن.

﴿١٩﴾ و بالەفر ژی مە بۆ سەرنەرم كربوون، كو ژ هەمی ڕەخانڤە كۆم دبوون، هەمییان تەسبیح لێ ڤەدگێڕا.

﴿٢٠﴾ و مە دەستهەلاتدارییا وی ب هێز و موكوم كربوو، و مە پێغەمبەراتی و تێگەهشتنا ژێكڤەكرن و پێكئینانا هەڤڕكان، دابوویێ.

﴿٢١﴾ ئەرێ بەحسێ هەردو هەڤڕك و شكیاتكەران، بۆ تە [هەی موحەممەد] نەهاتییە كرن، وەختێ ب سەر دیوارێ میحرابێ كەڤتین و هاتینە دەڤ داوودی.

﴿٢٢﴾ وەختێ هەردو چۆینە دەڤ داوود، ئینا ژ وان ڤەجنقی و ترسیا، گۆتن: ژ مە نەترسە، ئەم دو هەڤڕكین ئێك ژ مە غەدر و نەهەقییا ل یێ دی كری، ڤێجا ب هەقییێ حوكمی د ناڤبەرا مەدا بكە، و ژ هەقییێ دەرنەكەڤە، و بەرێ مە بدە ڕێكا ڕاست و هەقییێ.

﴿٢٣﴾ [ئێك ژ وان گۆت]: ئەڤی برایێ من نۆت و نەهـ میهـ یێت هەین، و من میهەك ب تنێ یا هەی، و دبێژیتە من وێ ژی بدە من، و ب ئاخفتنێ ژی دشێتە من.

﴿٢٤﴾ [داوودی] گۆت: ب سویند وی ب داخوازا خۆ ڤێ، كو میها تە بكەتە د ناڤ میهێت خۆدا، غەدرا ل تە كری، و ب ڕاستی گەلەك هەڤپشك [شریك] غەدرێ ل ئێكدو دكەن، ژ بلی وان یێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڤەنج كرین، و ئەڤە ژی دكێمن، و داوودی زانی مە ئەو [ب ڤێ دۆزێ] جەڕباند، ئینا داخوازا لێبۆرینێ ژ خودایێ خۆ كر، و كەڤت و چۆ سوجدەیێ و ل خۆ زڤڕی و تۆبەكر.

﴿٢٥﴾ ڤێجا مە ژی ئەو [گونەها وی] بۆ ژێبر و ئەم لێ بۆرین، و ب ڕاستی وی جهێ خۆ، و ڤەگەڕیانەكا باش، ل دەڤ مە هەیە [كو بەحەشتە].

﴿٢٦﴾ هەی داوود مە تو كرییە جهگر د ئەردیدا، ڤێجا حوكمی ب هەقییێ د ناڤبەرا خەلكیدا بكە، و ب دویڤ دلخوازییێ نەكەڤە، ئەو دێ تە ژ ڕێكا خودێ دەرئێخیت، ب ڕاستی ئەوێت ژ ڕێكا خودێ دەردكەڤن، ئیزایەكا ب ژان و دژوار بۆ وان یا هەی، ژ بەر ژ بیركرنا وان بۆ ڕۆژا قیامەتێ و حسابێ.

﴿٢٧﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا ژ قەستا نەدایینە، یێت باوەری نەئینایین ڤێ هزرێ دكەن [ل وێ هزرێنە ژ قەستا یێت هاتینە چێكرن، و قیامەت و حساب نینن]، ڤێجا ئیزا و نەخۆشییا ئاگری بۆ وان بیت ئەوێت باوەری نەئینایین.

﴿٢٨﴾ ئەرێ ما ئەم دێ ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین، و ئەوێت خرابییێ د ئەردیدا دكەن، دێ ئینینە ڕێزەكێ، یان ژی ئەم دێ خودێترس و تەقواداران و گونەهكاران

ئینینە ڕێزەکێ [ئانکو ئەگەر ڕۆژا قیامەتێ و حساب نەبیت، ئەڤە وەکی ئێك لێهاتن، و ئەڤە نەیا بەرئاقلە]؟.

﴿٢٩﴾ ئەڤە کتێبەکا پیرۆزە [مەخسەد پێ قورئانە]، مە بۆ تە ئینایییە خوارێ، دا هزرێت خۆ د ئایەتێت وێدا بکەن [و تێ بگەهن و کار پێ بکەن]، و دا خودان عەقل بۆ خۆ پێڤە بچن، و شیرەتان ژێ وەرگرن.

﴿٣٠﴾ و مە سولەیمان دا داوودی و ئەو چ خۆش بەندە بوو، و ئەو زێدە یێ تۆبەدار بوو.

﴿٣١﴾ وەختێ ئێڤاری هەسپێت کەحێل نیشادایین.

﴿٣٢﴾ و سولەیمانی گۆت: ب ڕاستی من ڤیانا هەسپان یا ب سەر زکرێ خودێ ئێخستی، [ژ بەر زێدە ڤیانا وی بۆ جیهادێ] و ئەو ما ب هەسپانڤە هەتا ڕۆژ ئاڤابوویی، و نڤێژا ئێڤاری ژێ چۆیی.

﴿٣٣﴾ [پشتی دیتی نڤێژا ئێڤاری ژێ چۆ ژ بەر هەسپان] گۆت: کا وان هەسپان بۆ من بزڤڕیننەڤە، و دەست ئاڤێتێ ل پێ و ستۆییێت وان دا و ڤەکوشتن.

﴿٣٤﴾ و ب سویند مە سولەیمان جەڕباند، و مە لەشەك دانابوو سەر تەختێ وی، پاشی تۆبەکر و ل خودایێ خۆ زڤڕی.

﴿٣٥﴾ گۆت: خودێوۆ گونەهێت من ژێ ببە و ل من نەگرە، و ملك و مالدارییەکا وەسا بدە من بۆ کەسێ پشتی من چێ نەبیت، ب ڕاستی تو زێدە کەرەمبەخشی.

﴿٣٦﴾ و مە با (هەوا) بن ئەمری سولەیمانی کربوو، هێدی و ل دویڤ فەرمانا وی، دچۆ وی جهی یێ وی دڤیا.

﴿٣٧﴾ و مە هەمی ئەجنەییێت هۆستا [وان ئاڤاهیان بۆ ئاڤا بکەن یێت وی بڤێن]، و خۆنقۆرکەرێت ئاڤان ژی [کو دوڕ و مەرجانان بۆ ژ بنێ دەریایان بیننە دەرێ]، بن ئەمری وی کربوون.

﴿٣٨﴾ و هندەکێت دی ژی مە بن ئەمری وی کربوون، د قەید و زنجیراندا د گرێدایی بوون [ئەو ژی عفریتێت شەیتانان بوون].

﴿٣٩﴾ ئەڤە خەلات و دانا مەیە، ڤێجا تە دڤێت ژێ بدە یان ڤەگرە و نەدە، چو ل سەر تە نینە.

﴿٤٠﴾ و ب ڕاستی وی جهەکێ ب قەدر د دنیایێدا یێ ل دەڤ مە هەی، و زڤڕینەکا باش د ئاخرەتێدا یا ب بال مەڤە هەی.

﴿٤١﴾ و بەحسێ بەندەیێ مە، ئەییووب پێغەمبەر، بکە، وەختێ گازی خودایێ خۆ کری: خودایێ من، ب ڕاستی شەیتانی ئەز یێ بەرهنگاری زەحمەتێ و ئیزایێ کریم.

﴿٤٢﴾ [مە گۆتێ] پێ خۆ ل ئەردی بدە [دا کانی بۆ تە ل ئەردی بزێن]، ئەڤە ئاڤەکا سارە بۆ شویشتنێ و ڤەخوارنێیە [خودێ دو کانی بۆ هەلاڤێتن، ئێکێ خۆ پێ شویشت لەشێ وی هەمی ساخلەم بوو، و یا دی ژێ ڤەخوار هناڤێت وی هەمی پێ ساخ بوون].

﴿٤٣﴾ و مە ژ دلۆڤانییا خۆ مالا وی زڤڕاند، و هندی دی ژی دگەل.. دا خودان عەقل بۆ خۆ پێڤە بچن [و بزانن ئەوێ سەبرێ ل سەر نەخۆشییێ بکێشیت، خودێ دێ خەلات کەت، چ ل دنیایێ و چ ل ئاخرەتێ].

﴿٤٤﴾ و [مە گۆتە ئەيیووب پێغەمبەر] قەفتەكا داركان د دەستێ خۆ بگرە، و ل ژنا خۆ بدە، و سویندا خۆ ب جە بینە و نەشكێنە [ژ بەر ئەگەرەكێ سویند خواربوو، ئەگەر ب سەر خۆڤە هات ئەو سەد قامچیان ل ژنا خۆ بدەت، ئینا خودێ ب ڤی ڕەنگی سویندا وی بۆ ب جە ئینا]، ب ڕاستی مە دیت ئەو [ل سەر وێ بەلایا مە داییێ] یێ سەبرکێش و بێنفرەهە، چ خۆش بەندەیە، ب ڕاستی ئەو ب ڕێكا تۆبەیێ زێدە ل خودێ دزڤڕی.

﴿٤٥﴾ و بەحسێ بەندەیێت مە ئیبراهیم و ئیسحاق و یەعقووبی بكە، ئەوێت ب هێز د پەرستنێدا، و شارەزا د دینیدا.

﴿٤٦﴾ ب ڕاستی مە ئەو بۆ خۆ یێت ژێگرتین، ژ بەر سالۆخەتەكی كو بەردەوام د هزرا ئاخرەتێدا بوون.

﴿٤٧﴾ و ب ڕاستی ئەو ل دەڤ مە ژ هەلبژارتییێت باشانن.

﴿٤٨﴾ و بەحسێ ئیسماعیل و ئەلیەسەع و (ذا الكفل) بكە، ئەو هەمی ژ باشان بوون.

﴿٤٩﴾ ئەڤە [ڤەگێڕانا سوحبەتا پێغەمبەرێت بۆری] سەربلندییە بۆ وان، و پارێزكاران دویماهیكەكا باش، یا هەی.

﴿٥٠﴾ كو بەحەشتێت ئاكنجیبوونێنە، و دەرگەهـ بۆ وان ل تاقن [ئانكو باش دڤەكرینە].

﴿٥١﴾ ئەو یێت پالداییینە تێدا، گەلەك فێقی و گەلەك ڤەخوارنێ تێدا دخوازن.

﴿٥٢﴾ و پەری یێت چاڤێت وان بەس ل زەلامێت وان ب تنێ، و یێت ئێك دەست و ئێك ژی (عەمر) یێت هەین.

﴿٥٣﴾ ئەڤە ئەو خەلاتە یێ بۆ ڕۆژا حسابێ، پەیمان بۆ هەوە پێ هاتییەدان.

﴿٥٤﴾ ب ڕاستی ئەڤە ئەو ڕزقە، ئەو كەرەمە یا مە د گەل هەوە كری، چو ڤەبڕین و دویماهیك بۆ نینە.

﴿٥٥﴾ خەلاتێ پارێزكاران ئەڤەیە، و ب ڕاستی سەرداچۆییان پیسترین دویماهیك یا هەی.

﴿٥٦﴾ دۆژەهە دێ چنە تێدا و دێ تامكەنە گەرما وێ، و ئەو چ پیسەجهە.

﴿٥٧﴾ ئەڤە جزایێ وانە، ڤێجا بلا تامكەنێ، ئاڤەكا زێدە كەل و ب كێم و ئاداڤە.

﴿٥٨﴾ و هندەك ئیزایا دی ژی یا گەلەك ڕەنگ و وەكی ڤێ بۆ وان یا هەی.

﴿٥٩﴾ ئەڤە كۆمەكە [ژ خزمەتكارێت هەوە ئەوێت هەوە د دنیایێدا د سەردابرین] د گەل هەوە دێ ئێنە د دۆژەهێدا، [سەرۆك و گرەگر دێ بێژن:] ب خێر نەئێن، ب ڕاستی ئەو دێ چنە د دۆژەهێدا، و دێ تامكەنە گەرما وێ.

﴿٦٠﴾ [دویكەڤتی] دێ بێژن [دێ بێژنە سەرۆك و گرەگرێت خۆ]: هوین ب خێر نەئێن [هوین نەهێت خۆ ب سەر دەهێت مە دئێخن]، هەوە ئەڤە ب سەرێ مە ئینا ئەم ئێخستنە د دۆژەهێدا [هوین د دنیایێدا ل بەر مە دزڤڕین و دهاتن و دچۆن، و هەوە نەدهێلا ئەم ڕێكا ڕاست بگرین، و هەوە ل بەر مە بەرزە دكر]، ڤێجا ئەڤە پیسە بنەجهە [بۆ مە و بۆ هەوە].

﴿٦١﴾ و گۆتن: خودێوۆ هەر كەسێ ئەڤە ئینایییە سەرێ مە، ڤێجا تو ئیزایا وی یا ئاگری دوقات بكە [ئیزایەك ژ بەر گاورییا وی، و ئیزایا دی ژ بەر سەردابرنا وی بۆ مە].

﴿٦٢﴾ و [ئەو سەرۆك و كەنكەنە] دێ بێژنە ئێكدو مە خێرە، ئەم وان زەلامان نابینین ئەوێت مە [د دنیاییێدا] ژ خرابان دهەژمارتن.

﴿٦٣﴾ ئەرێ ئەم د ترانەپێكرنا خۆدا د خەلەت بووییین [و ئەو د بەحەشتێدانە] یان ژێ [د دۆژەهێدانە و] ب بەرچاڤێت مە ناكەڤن؟.

﴿٦٤﴾ بێ گۆمان ئەڤە ڕاستییە [ب ڤی ڕەنگی مەزن و دویكەڤتی دێ میننە پێكڤە]، و ئەڤەیە جڕەبڕا دۆژەهیان.

﴿٦٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەز بەس ئاگەهداركەرم [هەوە ژ جزاییێ خودێ، و ئیزایا وی دترسینم]، و چو پەرستیییێت ڕاست و دورست، ژ بلی خوداییێ تاك و تەنیا و خودان دەستهەلات ل سەر هەمی تشتان، نینن.

﴿٦٦﴾ خودانێ ئەرد و ئەسمانان و هندی د ناڤبەرا واندا، خوداییێ سەردەست و گونەهـ ژێبەرە.

﴿٦٧﴾ بێژە ئەڤە [ئەوا من بۆ هەوە گۆتی كو ئەز پێغەمبەرم، و ئەز هەوە ژ ئیزایەكا مەزن دترسینم، و چو خودێ ژ بلی خودایی نینن] سالۆخەكا مەزنە [ڤێجا ب فەر وەرگرن، و ب سڤكی نەگرن].

﴿٦٨﴾ هوین بەرێ خۆ ژێ وەردگێڕن؟!.

﴿٦٩﴾ من چو ژ ملیاكەتان نەدزانی [بەری وەحی بۆ من بێت] وەختێ وان جڕەبڕ [د ڕاستا حیكمەتا چێكرنا ئادەمیدا] دكر.

﴿٧٠﴾ و وەحی بۆ من نائێت ئەگەر ژ بەر هندێ نەبیت كو ئەز بەس ئاگەهداركەرەكێ ئاشكەرامە [ژ بەر ئاگەهداركرنا هەوە وەحی بۆ من دئێت].

﴿٧١﴾ وەختێ خوداییێ تە گۆتییە ملیاكەتان: ئەز دێ مرۆڤەكی ژ هەڕییێ چێ كەم.

﴿٧٢﴾ ڤێجا ئەگەر من دورست كر و من ڕوح و جان دا سەر، هوین هەمی بۆ هەڕنە سوجدەییێ.

﴿٧٣﴾ ئینا ملیاكەت هەمی بۆ چۆنە سوجدەییێ.

﴿٧٤﴾ شەیتان تێ نەبیت خۆ مەزن دیت، و بوو ژ گاوران.

﴿٧٥﴾ [خودایی] گۆت: هەی ئبلیس، ئەو چ بوو نەهێلای تو سوجدەییێ بۆ وی ببەی، یێ من ب دەستێت خۆ چێ كری، ئەرێ تە ڤێ گاڤێ خۆ مەزن دیت یان ژێ تو ژ وانی یێت هەروهەر خۆ مەزن ددانن؟.

﴿٧٦﴾ گۆت: ئەز ژ وی چێترم، تە ئەز یێ ژ ئاگری چێكریم، و تە ئەو یێ ژ هەڕییێ چێكری.

﴿٧٧﴾ [خودێ] گۆت: دێ ژ ناڤ كۆما ملیاكەتان یان ژ بەحەشتێ یان ژ ئەسمانی یان ژ ناڤ كەرەمێت من دەركەڤە، و ب ڕاستی تو یێ زڕباری ژ دلۆڤانییا خودێ.

﴿٧٨﴾ و تو یێ زڕباری ژ دلۆڤانییا من، و لەعنەتێت من ل سەر تە بن هەتا ڕۆژا قیامەتێ.

﴿٧٩﴾ [شەیتانی] گۆت: خودێوۆ هەتا ڕۆژا قیامەتێ دەرفەتێ بدە من [و من نەمرینە].

﴿٨٠﴾ [خودێ] گۆت: ب ڕاستی تو ژ دەستویردایيانی.
﴿٨١﴾ هەتا ڕۆژا وەختێ دیارکری [وەختێ پفکرنا بۆڤا ئێکێ، و مرنا هەمییان].
﴿٨٢﴾ [شەیتانی] گۆت: خودێوۆ ئەز ب مەزناتییا تە کەم، وان هەمییان [مەخسەد دویندەها ئادەمی] دێ د سەردا بەم.
﴿٨٣﴾ ژ بلی بەندەیێت تە، یێت هەلبژارتی و خۆسەر.
﴿٨٤﴾ [خودێ] گۆت: ڕاستی سویندا منە، و ژ ڕاستییێ پێڤەتر ئەز نابێژم.
﴿٨٥﴾ ب ڕاستی ئەز دێ دۆژەهێ ژ هەوە هەمییان تژی کەم، ژ تە و هندی ب دویڤ تە دکەڤن.
﴿٨٦﴾ [هەی پێغەمبەر] بێژە: [بەرانبەری پێغەمبەراتییا خۆ] ئەز چو کرێیان ژ هەوە ناخوازم، و ئەز نە ژ وانم یێت خۆ تشتەك ددانن، و ئەو ب خۆ ئەو نە [و هوین باش دزانن ئەگەر ئەز پێغەمبەر نەبامە، من نەدگۆتە هەوە ئەز پێغەمبەرم].
﴿٨٧﴾ و ئەڤ قورئانە چامە و دەرسن بۆ خەلکێ هەمی جیهانان.
﴿٨٨﴾ و ب ڕاستی پشتی دەمەکێ دی [ئانکو ڕۆژا قیامەتێ]، هوین دێ ڕاستییا سالۆخێ وێ زانن.

سۆرەتا زومەر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٧٥) ئایەتە

﴿١﴾ ئەڤە، ئینانەخوارا قورئانێ ژ خودایێ سەردەست و کاربنەجهە.
﴿٢﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ قورئانە ب هەقییێ بۆ تە ئینا خوارێ، ڤێجا خودێ بپەرێسە، و د پەرستنا ویدا یێ دلبێش بە [ئانکو بلا بەس تە مەرەم ژ پەرستنێ، ئەو ب تنێ بیت].
﴿٣﴾ هشیار بن پەرستن بەس بۆ وییە [ئانکو چو کار نائێنە قەبویلکرن، ئەگەر ژ دل و خۆسەر بۆ وی ب تنێ نەبن]، و ئەوێت غەیری خودێ بۆ خۆ کرینە پەرستی و پشتەڤان، [دبێژن] ئەم وان ناپەرێسین ئەگەر بۆ هندێ نەبیت دا مە نێزیکی خودێ بکەن، ب ڕاستی خودێ دێ حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت، ل سەر وی تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا بوویین [ژ کاروبارێت دینی]، ب ڕاستی خودێ، یێ درەوین و زێدەگاور، ڕاستەڕێ ناکەت.
﴿٤﴾ و ئەگەر خودێ ڤیابایە بۆ خۆ ئێکی بکەتە کوڕ یان کچ، دا ژ ناڤ چێکرییێت خۆ هەچیێ ڤیابایە بۆ خۆ هەلبژێریت، پاك و پاقژە [ژ زاڕۆکان]، و ئەوە خودایێ تاك و سەردەست و دەستهەلاتدار.
﴿٥﴾ ئەوی ئەرد و ئەسمان ب هەقییێ یێت چێ کرین، شەڤێ ل ڕۆژێ دپێچیت و ڕۆژێ ل شەڤێ.. و ڕۆژ و هەیڤ یێت بن ئەمری خۆ کرین [کو د خێرا بەنیاندا بن]، و هەمی دئێن و دچن هەتا ڕۆژەکا دەستنیشانکری [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، بزانن ئەوە یێ سەردەست و گونەهـ ژێبەر.

﴿٦﴾ هوین هەمی ژ گیانەکی ب تنێ یێت چێ کرین، پاشی هەڤسەرا وی ژێ چێکر، و هەشت جۆت ژ تەرش و کەوالان یێت چێ کرین [ژ پەزێ سپی نێر و مێ، و ژ پەزێ ڕەش نێر و مێ، و ژ حێشتران نێر و مێ، و ژ چێلان نێر و مێ]، و هەوە د زکێت دەیکێت هەوەدا، چێکرن ل دویڤ چێکرنێ [چپکا ئاڤێیە دبیتە خوینپارە، پاشی گۆشتپارە، پاشی هەستی و گۆشت]، د سێ تاریستاناندا [تاریستانا زکی و یا مالبچویکی و یا پزدانی] چێ دکەت، ئەوێ ڤێ دکەت، خودێیە، خودانێ هەوەیە، سەروەری بۆ وییە، و چو پەرستییێت ڕاست و دورست غەیری وی نینن، ڤێجا هوین چاوا ڕوییێ خۆ ژ ئێکینییا خودێ وەردگێڕنە هەڤپشك چێکرنێ.
﴿٧﴾ ئەگەر هوین گاور ببن [گەلی مرۆڤان]، ب ڕاستی خودێ یێ بێ منەتە ژ [پەرستنا] هەوە، و ئەوی گاوری بۆ بەندەیێت خۆ نەڤێت، و ئەمرێ کەسێ ناکەت گاور ببیت، و ئەگەر هوین سوپاسییا وی بکەن هەر ئەڤەیە یا وی ژ هەوە دڤێت، و نینە کەسەك گونەهێ بکەت و ل سەر نەئێتە جزاکرن، و کەس گونەها کەسێ هەلناگریت، و پاشی زڤڕینا هەوە هەر ب بال خودایێ هەوەڤەیە [ڤێجا وێ ڕۆژێ کو ڕۆژا قیامەتێیە]، دێ هەوە ب وی تشتێ هەوە دکر ئاگەهدارکەت، ب ڕاستی هەر تشتەکێ د دلاندا هەی ژێ ب ئاگەهە.
﴿٨﴾ و مرۆڤی گاڤا نەخۆشییەك گەهشتێ دێ دوعایان ژ خودایێ خۆ کەت و لێ زڤڕیت، پاشی گاڤا خودێ کەرەمەك ژ دەڤ خۆ د گەل کر، نەخۆشییا بەری نوکە دوعا بۆ دکرن، ژ بیرکر، و هەڤبەر بۆ خودێ چێ کرن، دا خەلکی د سەردا ببەت و ژ ڕێکا خودێ دەربێخیت، بێژە: پیچەکێ خۆشییێ ب گاوریيا خۆ ببە، ب ڕاستی تو ژ دۆژەهیانی.
﴿٩﴾ ئەرێ ئەڤە [ئەڤێ بەری نوکە ئاخڤتن ل سەر] وەکی وییە یێ د وەختێت شەڤێدا ڕادبیت و سوجدەیان دبەت، و ژ ئیزایا ئاخرەتێ دترسیت و ژ دلۆڤانییا خودایێ خۆ یێ ب هیڤییە؟ بێژە: ئەرێ ما ئەوێت [ئەرکێت خۆ] دزانن [و کار پێ دکەن] و ئەوێت نەزانن وەکی ئێکن؟ ب ڕاستی بەس خودان ئەقل بۆ خۆ شیرەتان وەردگرن.
﴿١٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە بەندەیێت من ئەوێت باوەری ئینایین ژ خودێ بترسن [ئەمرێ وی ب جه بینن، و خۆ ژ نەهییا وی بدەنە پاش] ئەوێت د ڤێ دنیایێدا قەنجی کرین، بۆ وان قەنجی [د دنیایێ و ئاخرەتێدا] یێت هەین، و ئەردێ خودێ یێ بەرفرەهە [ئەوێ نەشێت د جهێ خۆدا خودێ بپەرێسیت و چاکییێ بکەت، بلا بچیتە وی جهی ئەوێ تێدا بشێت خودێ بپەرێسیت]، ب ڕاستی ب تنێ خۆراگر و سەبرکێشان [ئەوێت سەبرا خۆ، ل سەر مشەختبوونێ و ئەو ئەزیەتا د ڕێکا خودێدا دگەهیتە وان، دکێشن] خەلاتێ وان بێ حسێب دێ ئێتەدان.
﴿١١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ب ڕاستی فەرمانا من یا هاتییە کرن، ئەز خودێ ب تنێ و ب دلبێشی بپەرێسم، و پەرستنا من خۆسەر بۆ وی بیت.
﴿١٢﴾ و ئەمرێ من یێ هاتییە کرن کو ئەز ببمە موسلمانێ ئێکێ [ژ ڤی ملەتی].

﴿١٣﴾ بێژە: ب ڕاستی ئەز ژ ئیزایا ڕۆژا مەزن [کو ڕۆژا قیامەتێیە] دترسم، ئەگەر ئەز گوهێ خۆ نەدەمە خودایێ خۆ [و پەرستنێ ژ دل بۆ وی نەکەم].

﴿١٤﴾ بێژە: ئەز خودێ ب تنێ دپەرێسم، و پەرستنا من خوڕی بۆ وییە [و ئەز پەرستنا خۆ ب شرکێ و ڕوپەمەتیێ و چو تشتێ دی تێکەل ناکەم].

﴿١٥﴾ ڤێجا چ یێ هەوە بڤێت شوینا خودێ بپەرێسن، بپەرێسن، بێژە نێ خوسارەت ئەون ئەوێت ڕۆژا قیامەتێ خۆ و مالێ خۆ خوسارەت کرین، هشیار بن، ئەڤەیە خوسارەتیا ئاشکەرا.

﴿١٦﴾ ئەڤان [د دۆژەهێدا] ل هنداڤی وان ئاگر تەختە تەختەیە، و د بن واندا ژی ئاگر تەختە تەختەیە [ئانکو ئاگری دۆرماندۆرێت وان یێت گرتین]، خودێ بەندەیێت خۆ ب ڤی ئاگری دترسینیت، گەلی بەندەیێت من خۆ ژ [ئیزایا] من بپارێزن.

﴿١٧﴾ و ئەوێت خۆ ژ پەرستنا سەرگاوری [ئەوێ شوینا خودێ دئێتە پەرستن] داینە پاش و ل خودێ زڤڕین، مزگینی [ل سەر زمانێ پێغەمبەران یان وەختێ ل بەر مرنێ یان وەختێ ژ گۆڕان ڕادبنەڤە] ل وان بیت، ڤێجا مزگینییێ بدە بەندەیێت من.

﴿١٨﴾ ئەوێت گول ئاخفتنان دبن و ل دویڤ یا چێتر دچن، ئەڤەنە یێت خودێ ڕاستەڕێ کرین، و هەر ئەڤەنە خودان ئەقل.

﴿١٩﴾ ئەرێ ئەوێ ئیزا بۆ واجب بوویی، و د ناڤ ئاگریدا، ما تو دشێی وی ڕاستەڕێ بکەی کو فورتال ببیت [پێغەمبەر ل سەر باوەرئینانا ملەتێ خۆ گەلەکێ ڕژد بوو، و خەمێت مەزن ژێ دخوارن، ئینا خودێ ئاگەهدار کر کو ئەوێ خودێ ئاگر بۆ ئێخستی، ئەو نەشێت ب خورتی باوەرییێ بکەتە د سەریدا، دا فورتال ببیت، ڤێجا ب بەر ناکەڤیت تو خۆ د خەمێت واندا د بەر نەمانێڕا ببەی].

﴿٢٠﴾ بەلێ ئەوێت تەقوایا خودایێ خۆ کرین، وان جهێت بلند د سەردا جهێت بلندێت ئاڤاکری یێت هەین ڕوبار د بنڕا دچن، ئەڤە پەیمانا خودێیە، و خودێ پەیمانا خۆ ناشکێنیت.

﴿٢١﴾ ما تو نابینی نێ خودێیە ئاڤێ ژ ئەسمانی دئینیتە خوارێ، و وێ ئاڤێ دکەتە کانی د ئەردیدا، پاشی چاندنێت ڕەنگ ڕەنگ پێ دەردئێخیت، پاشی هشك دبن، ڤێجا دێ بینی زەر بوون، پاشی دکەتە پویشەکی پرت پرت، ب ڕاستی ئەڤە [ئینانەخوارا ئاڤێ بۆ شینکرنا گیای و چاندنێ ب ڤی ڕەنگی] نیشان و چامەیە بۆ خودان ئەقلان.

﴿٢٢﴾ ئەرێ ئەوێ خودێ سینگێ وی بۆ ئیسلامێ ڤەکربیت [ڤێجا ئیسلام وەرگرتبیت، و ڕاستەڕێ بووبیت]، ڤێجا ئەو ژ بەر وێ سینگفرەهییێ ل بەر ڕاستەڕێییێ و ڕۆناهییا خودایێ خۆ بیت [وەکی وییە یێ مۆر ل سەر دلێ وی هاتییەدانان و دلێ وی ڕەق بووی] ڤێجا ئیزا و نەخۆشی بۆ وان بیت ئەوێت دلێت وان ژ بیرئینان و زکرێ خودێ یێت ڕەق، ئەڤە یێت د ڕێبەرزەبوونەکا ئاشکەرادا.

﴿٢٣﴾ خودێ چێترین کەلام [کو قورئانە] هنارت، کتێبەکە [ئایەتێت وێ د لێکدان و ڕەوانبێژی و داڕشتن و ڕامان و ئەحکام و دورستی و ڕاستی و هیدایەت و حیکمەت و ئیعجازا خۆدا] وەکی ئێکە و یا دوبارەیە

[د چیرۆك و بەحس و ئەحکام و فەرمان و شیرەتێت خۆدا]، ڤێجا ئەوێت ژ خودێ ترس [دەمێ دخوینن] لەشێ وان [ژ ترساندا] دلەرزیت، پاشی لەش و دلێت وان بۆ زکر و بیرئینانا خودێ نەرم دبن، ئەڤەیە [ئەڤ قورئانەیە] ڕاستەڕێییا خودێ، یێ بڤێت پێ ڕاستەڕێ دکەت، و هەر کەسێ خودێ گومڕا بکەت کەس نینە وی ڕاستەڕێ بکەت.

﴿٢٤﴾ ڤێجا ئەرێ ئەوێ خۆ ب سەروچاڤێت خۆ ژ ئیزایا دژوار و گرانا ڕۆژا قیامەتێ بپارێزیت [وەکی وییە یێ ژێ ئێمن و پشتڕاست] و ملیاکەت دێ بێژنە ستەمکاران دێ بخون و تامکەنە وێ یا هەوە کری و هەوە ب سەرێ خۆ ئینایی.

﴿٢٥﴾ ئەوێت بەری وان ژی [مەخسەد بەری موشرکێت قورەیشییان] پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، ڤێجا وەسا ئیزا بۆ وان هات، وان های ژێ نە.

﴿٢٦﴾ و خودێ د ژیانا دنیایێدا ڕسوایی و شەرمزاری دا وان و ئیزایا قیامەتێ هێژ مەزنترە ئەگەر [ئەو] بزانن.

﴿٢٧﴾ و ب ڕاستی مە ژ هەمی نموونەیان [گەلەك جاران و ب ڕێکێت جودا جودا] بۆ مرۆڤان، د ڤێ قورئانێدا، یێت ئینایین، دا ل خۆ بزڤڕن و شیرەتان بۆ خۆ ژێ وەرگرن.

﴿٢٨﴾ قورئانەکە ب زمانێ عەرەبییە، و یا بێ کێم و کاسی و بێ خوار و ڤیچییە، دا ئەو خۆ ژ گاوریێ بپارێزن.

﴿٢٩﴾ خودێ دو کۆلەیان دکەتە نموونە: ئێکی چەند مرۆڤێت دژی ئێك تێدا د پشکدار بن [و هەر ئێك بۆ خۆ ڤەکێشیت، و ئەو نەزانیت کێ ڕازی بکەت و کێ ڕازی نەکەت، و گوهێ خۆ بدەتە کێ و نەدەتە کێ] و یێ دی کۆلەیێ زەلامەکی ب تنێ بیت [و ئەڤە ئەوە یێ خودێ ب تنێ دپەرێسیت و بەندەیێ خودێ ب تنێ] ئەرێ ئەڤ هەردووکە وەکی ئێکن؟ هەمی سوپاسی و پەسن بۆ خودێ بن [ئەوێ بەس ئەو هێژایی پەرستنێ]، بەلێ بارا پتر ژ وان ڤێ نوزانن [و هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن].

﴿٣٠﴾ بێ گۆمان تو دێ مری و ئەو ژی دێ مرن [کەس نینە نەمریت].

﴿٣١﴾ پاشی، ب ڕاستی هوین ڕۆژا قیامەتێ ل دەڤ خودایێ خۆ دێ د گەلێك ب جرە چن [تو دێ بەلگە و نیشانان ل سەر وان ئینی، کو تە ئەمرێ خودێ ب دورستی گەهاندە وان، و ئەو دێ ل بەر گەڕن هندەك هەجەتێت لاواز و پویچ بۆ خۆ بگرن].

﴿٣٢﴾ ڤێجا ما کی ژ وی ستەمکارترە یێ ب ناڤێ خودێ درەوان بکەت، و پێغەمبەری درەوین بدانیت پشتی بۆ هاتی، ئەرێ ما جهێ گاوران د دۆژەهێدا نینە؟.

﴿٣٣﴾ و ئەوێ هاتی، و ڕاستی [کو قورئانە و ئەڤ ئیسلامەیە] ئینایی [کو پێغەمبەرە]، و ئەوێت باوەر ژێ کرین [کو موسلمانن]، نێ ئەڤەنە یێت تەقوادار [یێت خۆ ژ شرکێ پاراستین].

﴿٣٤﴾ ئەوا وان بڤێت بۆ وان ل دەڤ خودایێ وان هەیە، و ئەڤەیە خەلاتێ قەنجیکاران.

﴿٣٥﴾ [خەلاتێ وان ئەڤەیە] دا خودێ خرابترین کارێ وان کری بۆ ژێ ببەت و بنخێڤیت، و ب چێترین کارێ وان کری، وان خەلات بکەت.

﴿٣٦﴾ ئەرێ ما خودێ نەبەسی بەندەیێ خۆیە [مەخسەد پێغەمبەرە، کو خودێ بەسی وییە وی ژ خرابییا نەیارێت وی بپارێزیت]، و تە ب غەیری خودێ [مەخسەد بوتێت وانن] دترسینن [ڤێجا نەترسە هندەك بەرێت ڕەق و هشکن، نە زیانێ دگەهینن و نە مفاییێ]، و هەر کەسێ خودێ گومڕا بکەت، کەس نینە وی ڕاستەڕێ بکەت.

﴿٣٧﴾ و هەر کەسێ خودێ ڕاستەڕێ بکەت، کەس نینە وی د سەردا ببەت و گومڕا بکەت، ما خودێ یێ سەردەست و تۆلڤەکەر نینە؟.

﴿٣٨﴾ و ئەگەر تو پسیارێ ژ وان بکەی: کێ ئەرد و ئەسمان چێ کرینە؟ دێ بێژن: خودێ، بێژە [وان]: کا بۆ من بێژن ئەرێ ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، ئەگەر خودێ ڤیا نەخۆشییەکێ [چ نەخۆشییا هەبیت] بگەهینیتە من، ئەو دشێن وێ نەخۆشییا وی ڤیایی ل سەر من وەرگێڕن؟ یان ژی ئەگەر خودێ ڤیا دلۆڤانییەکێ [خێرەکێ] ب من ببەت [ئەوێت هوین ل شوینا خودێ دپەرێسن] ئەرێ ئەو دشێن ڕێکێ ل دلۆڤانییا وی بگرن؟ بێژە: خودێ بەسی منە، و ئەوە یێ پشت گەرمیخواز پشتا خۆ پێ گەرم دکەن.

﴿٣٩﴾ بێژە: ملەتێ من، ل سەر وی کاری بن یێ هوین دکەن، ئەز ب خۆ ژی دێ ل سەر کارێ خۆ بم.

﴿٤٠﴾و هوین دێ زانن کا ئیزا دێ بۆ کێ ئێت کو ڕسوا و شەرمزار بکەت، و کا ئیزایا بەردەوام دێ کێ گریت.

﴿٤١﴾ ب ڕاستی مە کتێب [ئەڤ قورئانە] ب ڕاستییێڤە و ب ڕێکا تە بۆ خەلکی هنارت، ڤێجا هەر کەسێ ڕاستەڕێ بیت بۆ خۆ ڕاستەڕێ دبیت، و هەر کەسێ گومڕا ببیت زیانێ دێ ل خۆ کەت، و تو پارێزەرێ وان نینی [هەتا وان بەر ب باوەری ئینانێڤە ببەی، یان ب کۆتەکی وە ل وان بکەی، باوەرییێ بینن].

﴿٤٢﴾ و خودێ جان و ڕوحان وەختێ مرنێ [کو مرنا مەزنە] و وەختێ نڤستنێ [کو مرنا بچویکە] دستینیت، ڤێجا یا مرن بۆ ئێخست دگریت و نابەردەت و یا دی هەتا دەمەکێ دیارکری بەرددەت، و ب ڕاستی ئەڤە نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ دکەن.

﴿٤٣﴾ [نەخێر وان هزرا خۆ نەکر] بەلێ وان غەیری خودێ بۆ خۆ کرنە مەهدەرچی. بێژە: ئەگەر خۆ وان چو نەبیت و چو نەزانن ژی [هەر دێ وان بۆ خۆ کەنە مەهدەرچی].

﴿٤٤﴾ بێژە: مەهدەری هەمی یا خودێیە [و کەس نینە بێ دەستویرییا وی مەهدەرێ بکەت]، و مالدارییا ئەرد و ئەسمانان هەر یا وییە، پاشی هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن [ئەو دێ حوکمی د ناڤبەرا هەوەدا کەت].

﴿٤٥﴾ و ئەگەر ناڤێ خودێ ب تنێ هاتەئینان، دلێت وان ئەوێت باوەری ب ئاخرەتێ نەی تێك دچن، و ئەگەر بەحسێ غەیری خودێ هاتەکرن، وێ گاڤێ ب کەیف دکەڤن.

﴿٤٦﴾ بێژە: خودێوۆ، چێکەرێ ئەرد و ئەسمانان، زانایێ نهینی و ئاشکەرایان، تو حوکمی د ناڤبەرا بەندەیێت خۆدا دکەی، د وی تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا.
﴿٤٧﴾ و ب ڕاستی [ڕۆژا قیامەتێ] ئەگەر هندی د ئەردیدا هەی یێ ستەمکاران بایە، هندی دی ژی د گەل یێ وان بایە، دا [وێ ڕۆژێ] ژ پێش خۆڤە دەن ژ بەر ئیزایا گران یا وێ ڕۆژێ، و ئەو [ئیزا و نەخۆشییا دۆژەهێ] بۆ وان ژ نك خودێ ئاشکەرا بوو، یا هزرا وان بۆ نەدچۆ.
﴿٤٨﴾ [وێ ڕۆژێ کو ڕۆژا قیامەتێیە] خرابییا کار و کریارێت وان کرین بۆ وان دیاربوو، و ئەو ئیزایا وان ترانە پێ دکرن، دۆرماندۆرێت وان گرتن.
﴿٤٩﴾ ڤێجا هەر وەختێ نەخۆشییەك [چ نەساخی چ خێزانی و ژاری و... هتد] گەهشتە مرۆڤی، دێ دوعایان ژ مە کەت [ئەم وێ نەخۆشییێ ل سەر ڕاکەین]، پاشی ئەگەر مە کەرەمەك ژ دەڤ خۆ دایێ، دێ بێژیت ئەڤە یا شارەزاییا منە، نەخێر وەسا نینە [نە یا شارەزاییا تەیە] بەلێ ئەڤە [کەرەما مە دایی تە] جەڕباندنە [کا دێ سوپاسییا خودێ کەی یان دێ سەرداچی]، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ئەڤێ نوزانن [کو دانا مالی جەڕباندنە و ژ بەر هندێ ژی د سەر پێ خۆدا دچن].
﴿٥٠﴾ ب سویند ئەوێت بەری وان ژی ئەڤە دگۆت [وەکی قاروونی و دەستەکا وی]، و ئەو مال و ملکێ وان کۆمکری، ئەو ژ ئیزایا خودێ قورتال نەکرن [و فایدەی وان نەکر].
﴿٥١﴾ و جزایێ کریارێت وان ئەو هنگاڤتن، و ئەوێت ستەم کرین ژ وان دێ جزایێ کریارێت وان، وان هنگێڤیت، و نە دشێن ژێ برەڤن، و نە دشێن ژ خۆ بدەنە پاش.
﴿٥٢﴾ ما وان نەزانییە کو خودێیە ڕزقی بۆ وی یێ وی بڤێت بەرفرەهـ و بەرتەنگ دکەت، و ب ڕاستی ئەڤە [بەرفرەهکرن و بەرتەنگکرنا ڕزقی] نیشان و چامەنە بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن.
﴿٥٣﴾ [هەی موحەممەد تو ب ناڤێ خودایێ خۆ] بێژە [وان]: هەی بەندەیێت من، هەی ئەوێت هەوە زێدە گونەهـ کرین و هەوە د کرنا گونەهاندا، داییە سەر هەمی تخوییان، ژ دلۆڤانییا خودێ بێ هیڤی نەبن، ب ڕاستی خودێ ل هەمی گونەهان دبۆریت، و هەمی گونەهان ژێ دبەت، ب ڕاستی ئەوە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.
﴿٥٤﴾ و ل خودایێ خۆ بزڤڕن و تۆبە بکەن و خۆ بسپێرنە وی [ل بەر ئەمرێ وی ب تنێ د ڕاوەستای بن]، بەری ئیزا ب سەر هەوەدا بێت، پاشی هنگی هاریکارییا هەوە نائێتەکرن.
﴿٥٥﴾ و هوین [گەلی بەندەیێت من] ل دویف ڤێ قورئانێ هەڕن [ئەحکامێت وێ ب جهـ بینن]، بەری ژ نشکەکێڤە ئیزا ب سەر هەوەدا بێت و هەوە های ژ خۆ نە.
﴿٥٦﴾ [کار ب قورئانێ بکەن] دا کەس [ڕۆژا قیامەتێ] نەبێژیت: حەیف و مخابن بۆ وێ تەخسیری و سستییا من د دگوهدانا خودێدا کری، و حەیف و مخابن ئەز ژ ترانەپێکەران بووم.
﴿٥٧﴾ یان بێژیت ئەگەر خودێ ئەز ڕاستەڕێ کربامە، ئەز دا ژ پارێزکاران بم [ئەڤرۆ].

﴿٥٨﴾ یان ژی وەختێ ئیزایێ دبینیت بێژیت: خۆزی ئەز جارەكا دی زڤڕیبامە [دنیایێ]، و ئەز ژ قەنجیكاران بامە.
﴿٥٩﴾ بەلێ نیشان و ئایەتێت من [د دنیایێدا] بۆ تە هاتبوون [و تو دشیایی ڕاستەڕێ ببی، ئەگەر تە باوەری پێ ئینابایە]، بەلێ تە درەو دانان، و تە خۆ مەزن كر و تو ژ گاوران بووی [ڤێجا ژ نوی تو دبێژی ئەگەر خودێ ئەز ڕاستەڕێ كربامە و جارەكا دی زڤڕیبامە دنیایێ، و تو ب خۆ بەری نوكە د دنیایێدا بووی، و هەمی ڕێكێت ڕاستەڕێكرنێ ل بەر چاڤێت تە یێت دیاربوون بەلێ تە نەگرتن].
﴿٦٠﴾ و ڕۆژا قیامەتێ ئەوێت درەو ب ناڤێ خودێ كرین [هەڤپشك بۆ چێ كرین]، دێ بینی ڕوی ڕەشن، ما جه بۆ ئەوێت خۆ مەزن دكەن د دۆژەهێدا نینە؟.
﴿٦١﴾ و ئەوێت تەقوا خودێ كرین [و خۆ ژ شركێ پارستین]، خودێ دێ وان قورتالكەت ژ بەر چۆنا وان ل سەر ڕێكا سەرفەرازیێ، نە ئیزا دگەهیتە وان و نە ژی ب خەم دكەڤن.
﴿٦٢﴾ خودێ چێكەرێ هەمی تشتانە، و هەر ئەوە سەخبێركەر و سەركارێ هەمی تشتان.
﴿٦٣﴾ كلیلێت ئەرد و ئەسمانان یێت وینە [كارێ ڕێڤەبرنا ئەرد و ئەسمانان بەس یێ وییە]، و ئەوێت باوەری ب نیشان و موعجیزەیێت خودێ نەئینایین، ئەون یێت خوسارەت.
﴿٦٤﴾ بێژە: گەلی نەزانان، ئەرێ هوین ئەمرێ من دكەن، ئەز ئێكێ دی شوینا خودێ بپەرێسم.
﴿٦٥﴾ ب سویند وەحی بۆ تە و بۆ پێغەمبەرێت بەری تە یا هاتی، ئەگەر تو هەڤپشكان بۆ خودێ چێ كەی دێ كار و كریارێت تە پویچ بن، و دێ بییە ژ وان ئەوێت خوسارەت.
﴿٦٦﴾ [نەء وی نەپەرێسە یێ ئەو ئەمرێ تە پێ دكەن] بەلێ خودێ بپەرێسە و ژ شوكورداران بە.
﴿٦٧﴾ وان [ئەوێت هەڤپشكان بۆ خودێ چێ دكەن] ب دورستی و ب ڕەنگێ پێدڤی، ڕێز ل خودێ نەگرتییە [و وەك پێدڤی نەنیاسییە و مەزن نەدانایە]، و ئەرد هەمی ڕۆژا قیامەتێ د دەستێ ویدایە، و ئەسمان ژی د دەستێ وی یێ ڕاستێدا د پێچایینە، و خودێ یێ پاك و بلندە ژ وێ شركا ئەو دكەن.
﴿٦٨﴾ و بۆق [بۆقا ئێكێ] هاتە پفكرن، ڤێجا هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی دكەڤن و دمرن، ژ بلی وی یێ خودێ حەز نەكری بمریت [كو ئسرافیل ب خۆیە، پاشی پشتی هنگی ئەو ژی دمریت]، پاشی جارەكا دی پف ل بۆقێ هاتەدان، هنگی ئەو دێ ژپێڤە ڕاوەستن و چاڤەڕێ بن [كا دێ چ ب سەرێ وان ئێت].
﴿٦٩﴾ و ئەردێ مەحشەرێ ب نوورها خودایێ خۆ ڕۆن بوو، و كتێبێت كار و كریاران هاتنە دانان، و پێغەمبەر و شاهد [ئەو ملیاكەتێت كریارێت بەندەیان دنڤێسن] هاتنە حازركرن، و حوكم ب دورستی د ناڤبەرا واندا [بەندەیاندا] هاتەكرن، و ستەم ل كەسێ ژ وان نائێتەكرن [نە خێرێت وان كێم دبن، و نە گونەهێت وان زێدە دبن].
﴿٧٠﴾ و هەر ئێك دگەهیتە وێ یا وی كری [جزایێ خۆ دستینیت]، و خودێ ب وێ یا ئەو دكەن ژوان ب ئاگەهدارترە، [ژ خێر و گۆنەهان و چ ژكار و كریاریارێت وان ل بەر بەرزەنابیت].

﴿٧١﴾ و ئەوێت گاوربوویین کۆم کۆم بۆ جەهنەمێ دێ ئێنە ئاژۆتن، گاڤا گەهشتنە دەڤ، دەرگەهێت [جەهنەمێ] دێ [بۆ وان] ڤەبن، دەرگەهڤانێت دۆژەهێ دێ بێژنە وان: ئەرێ ما پێغەمبەر ژ هەوە ب خۆ، بۆ هەوە نەهاتبوون، ئایەتێت خودێ بۆ هەوە بخوینن، و هەوە ژ دیتنا ڤێ ڕۆژێ بترسینن؟ دێ بێژن: بەلێ [پێغەمبەر بۆ مە هاتبوون، و ئەم ژ ڤێ ڕۆژێ ترساندبوویین]، بەلێ ئەمرێ خودێ ب ئیزادانێ د ڕاستا مە گاوراندا د جهێ خۆدا بوو [و ئەم هێژایی ڤێ بوویین ئەڤا هاتییە سەرێ مە].

﴿٧٢﴾ دێ بێژتە وان، [ما دەم وەسایە ڤێجا] ڕێکا دەرگەهێت جەهنەمێ بگرن و هەروهەر تێدا بمینن، وەی چ پیسە جهە جهێ خۆمەزنکەران [ئەوێت خۆ ژ پەرستنا خودێ مەزنتر دیتین].

﴿٧٣﴾ و ئەوێت پارێزکارییا خودێ کرین دەست دەست بۆ بەحەشتێ دێ ئێنە ڕەوانەکرن، ڤێجا گاڤا گەهشتنە دەڤ بەحشتێ دەرگەهێت وێ بۆ وان ڤەدبن، و دەرگەهڤانێت وێ دێ بێژنە وان: سلاڤ ل هەوە بن، هوین ژ گونەهان هاتنە پاقژکرن، و هەڕنە د بەحەشتێدا و هەروهەر تێدا بن.

﴿٧٤﴾ و [بەحەشتی] دێ بێژن: هەمی پەسن و شوکور بۆ وی خودایی ئەوێ پەیمانا خۆ ئەوا داییە مە ب جهـ کری، و ئەردێ بەحەشتێ گەهاندییە مە هەر جهێ مە بڤێت لێ ئاکنجی ببین، و چ خۆش خەلاتە، خەلاتێ وان ئەوێت کار و کریارێت قەنج دکەن.

﴿٧٥﴾ و تو دێ ملیاکەتان بینی ل دۆر عەرشی وەرهاتین ، و پەسن و شوکور و تەسبیحا خودێ دکەن، و خودێ ژ هەمی کێماسییان پاقژ دکەن، و ب دادوەری حوکم د ناڤبەرا واندا [بەحەشتی و دۆژەهیاندا] هاتەکرن، و بەحەشتی دێ بێژن: هەمی پەسن و شوکور بۆ خودانێ هەمی جیهانان.

سۆرەتا غافر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٨٥) ئایەتە

﴿١﴾ (حم) هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان، بزڤڕە سەرێ سۆرەتا (بەقەرە).

﴿٢﴾ ئینانەخوارا ڤێ قورئانێ ژ نك خودایێ سەردەست و زێدە زانایە.

﴿٣﴾ گونەهـ ژێبەر و تۆبەوەرگر و ئیزا گران و خودان کەرەمە، چو پەرستی یێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، و دویماهییا هەر تشتەکی ب بال ویڤەیە.

﴿٤﴾ کەس مەدەڕکییێ د ئایەتێت خودێدا ناکەت گاور نەبن، ڤێجا گەڕیان و هاتن و چۆنا وان [ئانکو بازرگانی و سلامەتییا وان، د گەل گاورییا وان] د وەلاتاندا بلا تە نەخاپینیت [کو تو وێ هزرێ بکەی ئەو نا ئێنە ئیزا دان و ناهێنە سزاکرن ل سەر کاروکریارێت خۆ].

﴿٥﴾ بەری وان، ملەتێ نووحی و دەستەك و كۆمێت پشتی وان ژی هاتین، پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، و هەر ملەتەكی كرە دلێ خۆ و ل بەر گەرِیا پێغەمبەرێ خۆ بهنگێڤن [نەخۆشییەكێ بینن سەری]، و ب نەهەقییێ جرەبرِ كرن [ل دویڤ هزرا وان] هەقییێ بێ هێز بكەن و نەهێلن، ڤێجا من ئەو ئیزا دان، بەرێ خۆ بدێ كا ئیزادانا من یا چاوا بوو؟!

﴿٦﴾ ئەها ب ڤی رەنگی فەرمانا [ئیزایا] خودایێ تە بۆ گاوران واجب بوو، كو ئەو دۆژەهینە.

﴿٧﴾ و ئەوێت عەرشی هەلدگرن، و ئەوێت دۆرماندۆر تەسبیح و حەمدا خودایێ خۆ دكەن [ئانكو ب سوپاسییا خودایێ خۆ، خودایێ خۆ ژ هەمی كێماسییان پاقژ دكەن]، و ب دورستی باوەرییێ پێ دئینن، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ ئەوێت باوەری ئینایین دكەن [و دبێژن]: خودێوۆ دلۆڤانی و زانینا تە، هەمی تشت یێت ڤەگرتین، ڤێجا گونەهێت وان ئەوێت تۆبەكرین و رِێكا تە گرتین ژێ ببە، و وان ژ ئاگرێ دۆژەهێ بپارێزە.

﴿٨﴾ خودێوۆ تو وان [خودان باوەران] و یێت باش ژ باب و باپیر و هەڤسەر و دویندوها وان، بكە د بەحەشتا عەدەن و ئاكنجیبوونێدا، ئەوا تە سۆز و پەیمان پێ داییە وان، نێ تویی یێ سەردەست و كاربنەجهـ.

﴿٩﴾ و وان ژ ئیزایا خرابییان بپارێزە، و هەر كەسێ وێ رِۆژێ تو ژ ئیزایا خرابییان بپارێزی، ئەڤە [بێ گومان] تە دلۆڤانی پێ بر، و ئەڤەیە سەرفەرازییا مەزن.

﴿١٠﴾ و ئەوێت گاوربوویین دێ ئێنە گازیكرن [ژ بەرێ ملیاكەتانڤە]، ب رِاستی كەربا [زێدە نەڤیانا] خودێ ژ كەربا هەوە بۆ هەوە مەزنترە، وەختێ هوین بۆ باوەری ئینانێ دهاتنە گازیكرن، هەوە باوەری نەدئینا.

﴿١١﴾ دێ بێژن: خودێوۆ تە دو جاران ئەم یێت مراندین، و دو جاران ژی تە ئەم یێت ساخكرین [زێندی كرین]، و مە گونەهێت خۆ ل سەر خۆ ئاشكەراكرن، ئەرێ رِێكەك بۆ دەركەڤتنێ [ژ جەهنەمێ] هەیە [ئەم ژێ دەركەڤین و بزڤرِینە سەر دنیایێ].

﴿١٢﴾ ئەڤ ئیزایا هوین تێدا ب رِاستی یا هندێیە، هەر وەختێ خودێ ب تنێ دهاتە پەرستن هەوە خۆ نەرِازی دكر، و وەختێ هەڤپشك بۆ دهاتنە چێ كرن هەوە باوەری دئینا، و فەرمان بەس یا خودایێ بلند و مەزنە [وی ئەڤ حوكمە ل سەر هەوە یێ دانایی، كو هوین هەروهەر د دۆژەهێدا بن].

﴿١٣﴾ ئەوە نیشانێت [شیانا] خۆ نیشا هەوە ددەت، و رِزقی بۆ هەوە ژ ئەسمانی دئینیتە خوارێ، و ژ بلی وان ئەوێت بەرێ خۆ دایینە خودێ، كەسێ دی بۆ خۆ چام و دەرسان ژ ڤان نیشانان ناگریت.

﴿١٤﴾ ڤێجا خودێ بپەرێسن، و بلا پەرستنا هەوە ژ دل بۆ وی بیت، بلا گاوران پێ نەخۆش ژی بیت.

﴿١٥﴾ [خودێ] پایەبلند و سالۆخەت مەزنە، خودان عەرشە، وەحییێ ب فەرمانا خۆ بۆ هەر كەسێ بڤێت ژ بەندەیێت خۆ دهنێریت، دا مرۆڤان ژ رِۆژا ڤێككەڤتنێ [كو رِۆژا قیامەتێیە] بترسینیت و ئاگەهدار بكەت.

﴿١٦﴾ ڕۆژا [هەمی ژ گۆڕان دەردکەڤن و] ئاشکەرا دبن، چو کریارێت وان ل بەر خودێ بەرزە نابن. [هەر خودێ دێ بێژیت:] ئەرێ ئەڤرۆ سەروەری و ملکینی یا کێیە؟ [هەر خودێ دێ بەرسڤێ دەت و بێژیت:] سەروەری و ملکینی یا خودایێ تاك و تەنیا و سەردەستە.

﴿١٧﴾ ئەڤرۆ هەر ئێك ل دویڤ کریارێت خۆ دێ ئێتە جزاکرن، ئەڤرۆ ستەمکاری نینە، [نە خێرێت کەسێ کێم دبن، و نە گونەهێت کەسێ پتر لێ دئێن] و خودێ د حسابا خۆدا یێ دەست سڤکە.

﴿١٨﴾ و تو وان ژ ڕۆژا نێزیك [کو ڕۆژا قیامەتێیە] بترسینە، ڕۆژا دل [ژ ترساندا] خۆ ل گەورییێ ددەن، و تژی کول و کۆڤان و دامایی دبن، وێ ڕۆژێ ستەمکاران چو کەسێت خۆ یێت نێزیك و چو مەهدەرچی نینن، مەهدەرا وان بێتە وەرگرتن.

﴿١٩﴾ خودێ خیانەتا چاڤان [بەرێخۆدانا ب دزی و نهینیڤە] و ئەوا د دلاندا ڤەشارتی، ژێ ب ئاگەهە.

﴿٢٠﴾ و خودێ ب هەقییێ حوکمی و دادوەرییێ دکەت، و ئەوێت ئەو شوینا خودێ دپەرێسن، وان چو پێ چێ نابیت. و خودێ یێ گوهدێر و بینەرە.

﴿٢١﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەڕیاینە، ببینن کا دویماهیکا ئەوێت بەری وان بوو چ؟ ئەو ژ وان ب هێزتر بوون و وان پتر شوینوار د ئەردیدا هەبوون، و خودێ ئەو ب گونەهێت وان د هیلاك برن و نەهێلان، و ئەوان کەس نەبوو وان ژ ئیزایا خودێ بپارێزیت.

﴿٢٢﴾ ئەڤ ئیزایە یا هندێ بوو، پێغەمبەرێت وان، ب نیشان و موعجیزەیێت ئاشکەراڤە بۆ وان دهاتن، و وان باوەری ب وان [پێغەمبەران] نەدئینا، ئینا خودێ ئەو د هیلاك برن، و خودێ یێ ب هێز و ئیزا دژوارە.

﴿٢٣﴾ ب سویند مە مووسا ب موعجیزەیێت خۆڤە، و ب نیشان و بەلگەیەکا ڕۆن و ئاشکەراڤە هنارت.

﴿٢٤﴾ بۆ فیرعەونی و هامانی و قاروونی [پشتی موعجیزەیێت من ل سەر دەستێ مووسایی دیتین] گۆتن: ئەڤە سێربەندەکێ درەوینە.

﴿٢٥﴾ ڤێجا گاڤا [مووسا] ب هەقییێ [ب موعجیزەیێت دورست و ئاشکەراڤە] ژ لایێ مەڤە بۆ وان چۆیی، گۆتن: کوڕێت وان ئەوێت باوەری پێ ئینایین بکوژن، و کچێت وان ساخ بهێلن [بۆ خدامینییا مە]، و پیلانگێڕانا گاوران یا پویچە.

﴿٢٦﴾ و فیرعەونی گۆت: ژ من بگەڕن دا ئەز مووسایی بکوژم، و بلا پاشی گازی خودایێ خۆ بکەت [بلا خودایێ وی وی ژ من قورتال بکەت]، ئەز دترسم [ئەگەر ئەز وی نەکوژم] ئەو دینێ هەوە بگوهۆڕیت، یان ژی خرابییێ د ئەردیدا بەلاڤ بکەت.

﴿٢٧﴾ و مووسایی گۆت: ئەز خۆ ب خودایێ خۆ و خودایێ هەوە، ژ هەر خۆمەزنکەرەکێ بێ باوەر ژ ڕۆژا قیامەتێ، دپارێزم.

﴿٢٨﴾ و زەلامەکێ خودان باوەر ژ مالا فیرعەونی بەلێ باوەرییا خۆ ڤەدشارت، گۆت: ئەرێ هوین دێ مرۆڤەکی کوژن چونکی دبێژیت: خودانێ من خودێیە، و ب موعجیزەڤە یێ بۆ هەوە ژ دەڤ خودایێ

هەوە هاتی، و ئەگەر ئەو یێ درەوین بیت درەوا وی دێ ل وی زڤڕیت، و ئەگەر یێ ڕاستگۆ بیت هندەك ژ وێ ئیزایا هەوە پێ دترسینیت، دێ ژ هەوە گریت [ئەو هندە بەسە، هەوە د هیلاك ببەت]، ب ڕاستی خودێ وی ڕاستەڕێ ناكەت یێ زێدە خراب و درەوین.

﴿٢٩﴾ هەی ملەتێ من، ئەڤرۆ سەروەری یا هەوەیە، و هوین د ئەردیدا [ل سەر ئسرائیلییان] زال و سەردەستن، ڤێجا ئەگەر ئیزایا خودێ ب سەر مەدا هات، كییە هاریكاری و پشتەڤانییا مە بكەت و مە ژێ قورتال بكەت؟ فیرعەونی گۆت: ئەز ژ وێ پێڤەتر بۆ هەوە نابێژم یا بەری نوكە من گۆتی [ئەز ژ وێ چێتر نابینم یا ئەز دبینم، كو بێتە كوشتن دا دۆزا وی ب دویماهیك بێت]، و ئەز [ب وێ یا ئەز چێتر دبینم] ژ ڕێكا ڕاست پێڤەتر نیشا هەوە نادەم؟.

﴿٣٠﴾ و ئەوێ خودان باوەر [و ژ بنەمالا فیرعەونی] گۆت: هەی ملەتێ من [ئەگەر هوین باوەرییێ ب مووسایی نەئینن، و هەر بەرگەڕیانا كوشتنا وی بكەن] ئەز دترسم ڕۆژەكا [ب ئیزا] وەكی ڕۆژا كۆم و دەستەكان [كۆمێت ل سەر پێغەمبەرێت خۆ بوویین ە دەستەك] ب سەر هەوەدا بێت.

﴿٣١﴾ و ئەز دترسم ئیزایەكا وەكی یا ملەتێ نووح و عاد و (ثمود) و ئەوێت پشتی وان هاتین ب سەرێ هەوە بێت، و ب ڕاستی خودێ ستەم بۆ چو بەندەیان نەڤێت [ئانكو كەسێ بێ گونەه ئیزا نادەت].

﴿٣٢﴾ و هەی ملەتێ من، ترسا من ل سەر هەوە ترسا ڕۆژا گازیكرنێیە (ڕۆژا قیامەتێ) [گازیكرن تێدا مشە دبیت و خەلكێ بەحەشتێ و جەهنەمێ گازی ئێك دكەن، و گاور ب خۆ ژی د ناڤبەرا خۆدا گازی ئێكدو دكەن، و دبیتە لاڤلاڤا وان و جرەبڕا وان].

﴿٣٣﴾ ڕۆژا هوین پشتا خۆ ددەنە ئاگری و دڕەڤن، و هەوە چو پارێزڤان نینن كو هەوە ژ ئیزایا خودێ بپارێزن، و هەر كەسێ خودێ گومڕا و بەرزە بكەت، كەس نینە وی ڕاستەڕێ بكەت.

﴿٣٤﴾ و ب سویند بەری [مووسایی] یووسف [ژ دەڤ خودێ] ب نیشانێت ئاشكەرا و موعجیزەیانڤە بۆ هەوە هاتبوو، و هوین هێژ ژ وان نیشانان د دودلن ئەوێت یووسف بۆ هەوە ئینایین، ڤێجا گاڤا یووسف مری، هەوە گۆت: خلاس، خودێ پشتی یووسف چو پێغەمبەران ناهنێریت، هۆسا خودێ وی گومڕا دكەت ئەوێ زێدە خراب، و د ئێكینییا خودێدا ب گۆمان.

﴿٣٥﴾ [یێت زێدە خراب و ب شك ئەڤەنە] ئەوێت مەدەڕكیێ د نیشان و ئایەتێت خودێدا دكەن بێ بەلگە و نیشانەك وان هەبیت، مەدەڕكییا وان كەربا خودێ و یا خودان باوەران پتر و مەزنتر لێ كر، و هۆسا خودێ دلێ هەر خۆمەزنكەر و زێدە خراب و هەق دژمنەكی مۆر دكەت.

﴿٣٦﴾ و فیرعەونی گۆت: هامانۆ تو بۆ من قەسرەكا بلند ئاڤاكە [بچمە سەر] بەلكی بگەهمە دەرگەه و ڕێكان.

﴿٣٧﴾ دەرگەه و ڕێكێت ئەسمانان، دا بەرێ خۆ بدەمە خودایێ مووسایی، و ئەز دبینم ئەو ژ درەوینانە، و هۆسا كار و كریارێت وی یێت خراب بۆ هاتنە جوانكرن و ژ ڕێكا ڕاست هاتە ڤەدەركرن، و پیلانگێڕانا فیرعەونی ژ خوسارەتییێ پێڤەتر نەبوو.

﴿٣٨﴾ و ئەوێ باوەری ئینایی گۆت: هەی ملەتێ من، گوهێ خۆ بدەنە من و ل دویڤ من وەرن، ئەز دێ بەرێ هەوە دەمە ڕێكا ڕاستی و سەرفەرازیێ.

﴿٣٩﴾ هەی ملەتێ من، ژیانا ڤێ دنیایێ ب تنێ خۆشییەكا دۆمكورتە، و ئاخرەتە جهێ ئاكنجیبوون و بنەجهیێ.

﴿٤٠﴾ هەر كەسێ [د ڤێ دنیاییێدا] گونەهەكێ بكەت، ئەو تەمەتی گونەها خۆ دێ ئێتە جزاكرن، و هەر كەسێ باشییێ بكەت، چ مێر بیت چ ژن، و ئەو یێ خودان باوەر بیت، ئەڤە دێ چنە د بەحەشتێدا و ڕزقێ وان بێ حسێب و هەژمار دێ ئێتە بەر وان.

﴿٤١﴾ و هەی ملەتێ من ئەڤە چیە، ئەز بەرێ هەوە ددەمە بەحەشتێ و هوین بەرێ من ددەنە ئاگری؟.

﴿٤٢﴾ هوین بەرێ من ددەنە هندێ ئەز باوەرییێ ب خودێ نەئینم، و وی بۆ بكەمە هەڤپشك یێ ئەز چو ژێ نەزانم، و ئەز بەرێ هەوە ددەمە خودایێ سەردەست و زێدە گونەهـ ژێبەر.

﴿٤٣﴾ بێ گۆمان ئەوێ هوین بەرێ من ددەنێ نابیت بێتە پەرستن، چونكی بەرسڤا كەسێ نادەت نە ل دنیایێ و نە ل ئاخرەتێ، و زڤڕینا مە هەمییان ب بال خودێڤەیە، و ب ڕاستی ئەوێت زێدە گونەهكار ئەون دۆژەهی.

﴿٤٤﴾ ئەڤا ئەز دبێژمە هەوە، نێزیك نەدویر، دێ ئێتە بیرا هەوە، و ئەز دێ كاروبارێ خۆ هێلمە ب هیڤییا خودێڤە، ب ڕاستی خودێ ئاگەهـ ژ هەمی بەندەیان هەیە و دبینیت.

﴿٤٥﴾ ڤێجا خودێ ئەو [خودان باوەرێ شیرەتكەر] ژ خرابییا وێ پیلانا وان گێڕایی پاراست، و ئیزایەكا خراب ب سەر بنەمالا فیرعەونیدا هات.

﴿٤٦﴾ سپێدە و ئێڤاران [ئانكو بەردەوام هەتا ڕۆژا قیامەتێ] جانێ وان ب ئاگری دئێتە سۆتن، و ڕۆژا قیامەت ڕادبیت خودێ دێ بێژتە ملیاكەتان: فیرعەونیان بێخنە د ناڤ دژوارترین ئیزادا.

﴿٤٧﴾ و وەختێ ئەو د ئاگریدا دمیننە پێكڤە و جرەبڕێ دكەن، و ئەوێت تەپەسەر دێ بێژنە وان ئەوێت خۆ مەزن كرین: نێ ئەم دویكەڤتییێت هەوە بوویین ، ما هوین پشكەكێ ژ ئاگری ژ مە ڤەناكەن و هەلناگرن؟.

﴿٤٨﴾ و ئەوێت خۆ مەزن كرین دێ بێژن: ئەم هەمی وەكی ئێكین د ناڤ ئاگریدا، خلاس، خودێ حوكم د ناڤبەرا بەندەیاندا كر [و جرەبڕ یا بێ فایدەیە].

﴿٤٩﴾ و ئەوێت د ئاگریدا دێ بێژنە دەرگەهڤانێت دۆژەهێ: بێژنە خودایێ خۆ بلا ڕۆژەكێ ب تنێ ئیزایی ل سەر مە سڤك بكەت.

﴿٥٠﴾ [ملیاكەت د بەرسڤا واندا] دێ بێژن: ئەرێ ما پێغەمبەرێت هەوە ب بەلگە و نیشان و موعجیزەڤە بۆ هەوە نەهاتبوون؟ دێ بێژن: بەلێ [پێغەمبەرێت مە ب بەلگە و نیشان و موعجیزەڤە بۆ مە هاتبوون، بەلێ مە باوەری ب وان نەئینا] ملیاكەت دێ بێژن: دێ هوین ب خۆ داخوازا سڤككرنا ئیزایێ بۆ خۆ ژ خودێ بكەن، و داخوازا گاوران [وێ ڕۆژێ] ما دێ ب چ چیت؟!.

﴿٥١﴾ بێ شك ئەم هەر دێ هاریكارییا پێغەمبەرێت خۆ و ئەوێت باوەری ئیناپین كەین، د ڤێ دنیاییێدا و د وێ ڕۆژێ ژیدا یا شاهد تێدا ڕادبن [كو ڕۆژا قیامەتێیە].

﴿٥٢﴾ ڕۆژا عوزرخواستن و هەجەتا ستەمكاران ب چو نەچیت و مفای وان نەكەت ، و لەعنەت ل وان بیت و پیسە جه بۆ وان بیت.

﴿٥٣﴾ و ب سویند مە ڕاستەڕێیی [هەر تشتەكێ دیار د دینیدا، چ موعجیزە و چ تەورات و چ تەشریع] دا مووسایی، و مە ئسرائیلی كرنە وێرسێت تەوراتێ.

﴿٥٤﴾ كو ڕێكا هیدایەتێیە، و بیرئینانە بۆ خودان ئەقلان.

﴿٥٥﴾ [هەی موحەممەد] ڤێجا سەبرێ [ل سەر ئەزیەتا گاوران وەكی پێغەمبەرێت بەری خۆ] بكێشە، بێ شك پەیمانا خودێ یا ڕاستە، و داخوازا لێبۆرینێ بۆ گونەهێت خۆ بكە، و سپێدە و ئێڤاران (ئانكو هەمی دەمان) تەسبیح و حەمدا خودایێ خۆ بكە.

﴿٥٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت مەدەڕكیێ د ئایەتێت خودێدا دكەن، بێ بەلگە و نیشانەك وان هەبیت، ژ خۆمەزنكرنێ پێڤەتر د دلێ واندا نینە، و ئەو [مەزناتی] وان ناگەهینیتە وێ یا وان دڤێت [كو ئەو ڕۆناهییا دینی ڤەمرینن]، ڤێجا خۆ ب خودێ [ژ خرابییا وان] بپارێزە، و خۆ ب هیڤییا خودێڤە بهێلە، ب ڕاستی ئەوە یێ گوهدێر و بینەر.

﴿٥٧﴾ ب سویند چێكرنا ئەرد و ئەسمانان ژ چێكرنا مرۆڤان مەزنترە، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن.

﴿٥٨﴾ و مرۆڤێ كۆرە [گاور] و یێ ب چاڤ [خودان باوەر] وەكی ئێك نابن، و ئەوێت باوەری ئیناپین و كار و كریارێت باش كرین، و ئەوێت گونەهكار وەكی ئێك نابن، و كێمن ژ هەوە، هزرا خۆ د ڤان نموونەیاندا دكەن، و چامەیان ژێ وەردگرن.

﴿٥٩﴾ ب ڕاستی قیامەت هەر دێ ئێت و چو شك تێدا نینە، بەلێ باراپتر ژ خەلكی باوەر ناكەن.

﴿٦٠﴾ و خودایێ هەوە گۆت: دوعایێ ژ من بكەن ئەز دێ بەرسڤا هەوە دەم، ب ڕاستی ئەوێت خۆ ل سەر پەرستنا من و دوعاكرنێ ژ من مەزن دكەن، دێ ڕەزیل و ڕسوا چنە د دۆژەهێدا.

﴿٦١﴾ خودێیە یێ شەڤ بۆ هەوە دایی دا هوین تێدا ڤەهەسن، و ڕۆژ ڕۆنكرییە [دا هوین كاروبارێت خۆ تێدا ب ڕێڤەببەن]، ب ڕاستی خودێ خودان كەرەمە ل سەر خەلكی، بەلێ باراپتر ژ خەلكی سوپاسییا خودێ ناكەن.

﴿٦٢﴾ ئەڤەیە خودێ، خودانێ هەوە، چێكەرێ هەمی تشتی، چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، ڤێجا هوین چاوا بەرێ خۆ ژ پەرستنا وی وەردگێڕن [بۆ پەرستنا ئێكێ دی].

﴿٦٣﴾ هۆسا ئەوێت مەدەڕكی د ئایەتێت خودێدا دكرن، بەرێ وان ژ هەقییێ و ئێكینییا خودێ دئێتە وەرگێڕان.

﴿٦٤﴾ خودێیه ئەوێ ئەرد بۆ هەوە كرییە جهێ خۆجهی و ئاكنجیبوونێ و بۆ ژینێ خۆشكری، و ئەسمان كرییە بان، و وێنە و شكل دا هەوە و وێنەیێ هەوە جوان كر و ڕزقێ پاك و پاقژ دا هەوە، ئەڤەیە خودێ خودانێ هەوە، ڤێجا پاكی و بلندی بۆ خودێ، خودانێ هەمی خەلكی.

﴿٦٥﴾ ئەوە یێ ساخ و هەروهەر مایی، چو پەرستییێت ڕاست و دورست نینن ژ وی پێڤەتر، ڤێجا هوین پەرستنا وی ب تنێ بكەن و چو هەڤپشكان بۆ چێ نەكەن، و هەمی پەسن و شوكور بۆ خودانێ جیهانان.

﴿٦٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: ب ڕاستی پشتی نیشانێت ئاشكەراكەر ژ خودایێ من، بۆ من هاتین، ڕێك بۆ من نەهاتییە دان ئەز وان بپەرێسم ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن [پشت ڕاست بن ئەز پەرستنا وان ناكەم]، و ئەمرێ من یێ هاتییە كرن ئەز خۆ بسپێرمە خودانێ هەمی جیهانان [و بەر ئەمرێ وی ب تنێ ببم].

﴿٦٧﴾ ئەوە یێ هوین (ئانكو بابێ هەوە ئادەم) ژ ئاخێ چێكرین، پاشی ژ چپكەكێ، پاشی ژ خوینپارەیەكی، پاشی هەوە بچویك ددەت [و پیچ پیچە هەوە مەزن دكەت] دا ب دورستی تێ بگەهن و بالق ببن، پاشی دا پیر و كال ببن، و هندەك ژ هەوە بەری بالق ببن و بەری پیر ببن دمرن، و دا بگەهنە ڕۆژەكا دەستنیشانكری، و دا هوین بۆ خۆ عەقلەكی بگرن.

﴿٦٨﴾ و ئەوە یێ ژینێ و مرنێ ددەت [ئانكو ئەوە ساخ دكەت و دمرینیت]، و ئەگەر كارەك ڤیا، بەس دێ بێژتێ هەبە دێ بیت.

﴿٦٩﴾ ئەرێ ما تو نابینی ئەوێت مەدەڕكیێ د نیشانێت خودێدا دكەن، چاوا ڕوییێ وان ژ هەقییێ بۆ نەهەقییێ دئێتە وەرگێڕان.

﴿٧٠﴾ ئەوێت قورئان و ئەو تشتێ مە پێغەمبەرێت خۆ پێ هنارتین درەو دانایین، ڤێجا نێزیك دێ زانن [كا دویماهیكا كارێ وان دێ بیتە چ].

﴿٧١﴾ وەختێ ستۆیێ وان دكەڤیتە قەید و زنجیران و دئێنە ڕاكێشان.

﴿٧٢﴾ د ئاڤا شارییدا، پاشی د ئاگریدا، دئێنە سۆتن.

﴿٧٣﴾ پاشی دێ [ملیاكەت] بێژنە وان: كا ئەوێت هەوە بۆ خودێ دكرنە هەڤپشك.

﴿٧٤﴾ هەوە شوینا خودێ دپەرستن، گۆتن: ل مە بەرزەبوون، نێ [د دنیایێ ژیدا] ئەو چو نەبوون، مە دپەرستن، ئەها هۆسا خودێ گاوران گومڕا و ڕێبەرزە دكەت.

﴿٧٥﴾ ئەڤ ئیزایە یا وێ كەیفێیە یا هەوە د دنیایێدا ب گونەهان دبر، و یا وێ بەترانی و خۆمەزنكرنێیە یا هەوە ژ نەهەقی دكر.

﴿٧٦﴾ دێ هەڕنە دۆژەهێ، د [هەر حەفت] دەرگەهانڕا و هەروهەر تێدا بن، و چ پیسە جهە جهێ خۆ مەزنكەران.

﴿٧٧﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد ل سەر گۆتن و كریارێت وان] سەبرا خۆ بكێشە، ب ڕاستی پەیمانا خودێ یا ڕاستە، ڤێجا یان ئەم د ژیانا تەدا دێ هندەك ژ وێ [ئیزا] یا مە پەیمان پێ داییە وان نیشا تە دەین

[دا چاڤێت تە پێ ڕۆن ببن، ئەڤە ڕۆژا بەدرێ چێ بوو]، یان ژی [هێژ تە نەدیتی، ئەو ئیزا ب سەرێ وان هاتی] دێ تە مرینین، زڤڕینا وان ب بال مەڤەیە [دێ کیڤە خلاس بن].

﴿٧٨﴾ و ب سویند مە بەری تە پێغەمبەرێت هنارتین، مە سەرهاتییا هندەك ژ وان یا بۆ تە گۆتی، و مە یا هندەك ژ وان بۆ تە نەگۆتییە، و چو پێغەمبەر نەشێن بێ دەستویرییا خودێ چو نیشان و موعجیزەیان بینن، و هەر وەختەکێ فەرمانا خودێ [ب ئیزادانا وان د دنیایێیدا یان د قیامەتێدا] هات، کارێ وان ب دویماهی هات، و هنگی ئەوێت ل سەر پویچاتیێ و ب دویڤ پویچییێ دکەڤن خوسارەت بوون.

﴿٧٩﴾ و خودێیە تەرش و کەوال [حێشتر و پەز و چێل] بۆ هەوە دایی، دا سویاری هندەکان ببن، و ژ هندەکان بخۆن.

﴿٨٠﴾ و هندەك فایدەیێت دی ژی بۆ هەوە یێت تێدا هەین [و مە بۆ هەوە یێت دایین]، دا پێ بگەهنە وێ هەوجەییێ د دلێ هەوەدا [کو بارێت هەوە ژ جهەکی ببەنە جهەکێ دی]، و هوین ل سەر وان و ل سەر گەمییان دئێنە هەلگرتن.

﴿٨١﴾ و خودێ نیشانێت [دەستهەلاتدارییا] خۆ نیشا هەوە ددەت، ڤێجا هوین کیژ نیشانا وی ئینکار دکەن، و باوەرییێ پێ نائینن [چو نیشانێت وی نائێنە ئینکارکرن].

﴿٨٢﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەڕیاینە، دا ببینن کا دویماهییا ئەوێت بەری وان بوو چ؟ ئەو ژ وان پتر بوون و ژ وان ب هێزتر بوون، و ژ وان پتر شوینوار د ئەردیدا هەبوون، ڤێجا ئەوا وان ب دەست خۆڤە ئینایی [ژ هێز و ئاڤاهی، یان مالدارییێ] ئەو ژ ئیزایا خودێ ڕزگار نەکرن [و فایدەی وان نەکر].

﴿٨٣﴾ ڤێجا وەختێ پێغەمبەرێت وان ب موعجیزە و نیشانێت ئاشکەراڤە بۆ وان هاتین، ب وێ زانینێ ئەوا وان هەی د سەردا چۆن [و پویتە نەدانە وێ زانینێ ئەوا پێغەمبەر پێ هاتین، و خەلك لێ ب گۆمان ئێخستن]، و ئەو ئیزایا وان ترانە پێ دکر دۆرماندۆرێت وان ب خۆ گرتن.

﴿٨٤﴾ ڤێجا وەختێ وان ئیزایا مە دیتی، گۆتن: مە باوەری ب خودێ ب تنێ ئینا، و مە باوەری ب وان تشتان نەما ئەوێت مە بۆ خودێ دکرنە هەڤپشك.

﴿٨٥﴾ ڤێجا باوەری ئینانا وان فایدەی وان نەکر پشتی ئیزایا مە دیتین، ئەڤە ڕێکا خودێیە د ڕاستا هەمی بەندەیێت ویدا [پشتی ئیزایێ دبینن ژ نوی باوەرییێ بینن، فایدەی وان ناکەت]، و هنگی گاور دێ خوسارەت بن.

سۆرەتا فوصيلەت

ل مەكەهێ هاتييە خوارێ (٥٤) ئايەتە

﴿١﴾ (حم) هۆسا دئێتە خواندن (حا، ميم)، و ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان ڕەنگە تيپان، بزڤڕە دەستپێكا سۆرەتا بەقەرە.

﴿٢﴾ ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودايێ دلۆڤان و خودان ڕەحم هاتييە خوارێ.

﴿٣﴾ كتێبەكە نيشان و ئايەتێت وێ ب درێژی هاتينە ئاشكەراكرن، قورئانەكە ب زمانێ عەرەبييە، ئەوێت دورست تێ دگەهن قەدرێ وێ دزانن..

﴿٤﴾ مزگينييە [بۆ مرۆڤێت خودێ] و ئاگەهداركەرە [بۆ دژمنێت خودێ]، بەلێ باراپتر ژ [گاوران] بەرێ خۆ ژێ وەرگێڕان، و گوهێ خۆ نادەنێ.

﴿٥﴾ و گۆتن: پەردە ل سەر دلێت مەنە، و ئەڤا تو بۆ مە دبێژی ئەم تێ ناگەهين، و گوهێت مە دكەڕن مە های ژێ نينە تو چ دبێژی، و پەردەيەكا د ناڤبەرا مە و تەدا هەی، ڤێجا تو ل سەر دينێ خۆ بە، و ئەم يێت ل سەر دينێ خۆ.

﴿٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەز ژی مرۆڤەكم وەكی هەوە، وەحی بۆ من دئێت كو ب ڕاستی خودايێ هەوە خودايەكێ ب تنێيە، ڤێجا ڕاست ڕێكا وی بگرن و ل سەر بمينن، و داخوازا لێبۆرينێ ژێ بكەن، و ئيزا و نەخۆشی بۆ موشركان بيت.

﴿٧﴾ ئەوێت باوەری ب دانا زەكاتێ نەيی و باوەری ب ڕۆژا قيامەتێ نەيی.

﴿٨﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئينايين و كار و كريارێت ڕاست و دورست كرين، خەلاتەكێ بێ ڤەبڕين بۆ وان يێ هەی.

﴿٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ هوين باوەرييێ ب وی [خودايی] نائينن ئەوێ ئەرد د دو ڕۆژاندا چێكری، و هوين هەڤبەران بۆ چێ دكەن؟ ئەو چێكەر، خودانێ جيهانانە.

﴿١٠﴾ و چيايێت بنەجه و بلند يێت ئێخستينە د ئەرديدا [دا نەهەژيێت]، و [ب ئاڤ و گل و گيايی و دار و دەرامەت و شينكاتی] يێ ب بەرەكەت ئێخستی، و د چار ڕۆژێت تمامدا، ڕزقێ خەلكێ ئەردی ئەوێت هەوجە دياركر.

﴿١١﴾ پاشی بەرێ خۆ دا ئەسمانی و ئەو دويكێل بوو، و گۆتە ئەردی و ئەسمانی هەوە بڤێت و نەڤێت ل دويڤ ئەمرێ من وەرن [كا من چ د ناڤ هەوەدا بۆ مرۆڤان چێ كرييە، دەربێخن] گۆتن: ئەم ب دلخۆشی و بەر ئەمری تە هاتين.

﴿١٢﴾ و خودێ د دو ڕۆژاندا كرنە حەفت ئەسمان، هەر ئەسمانەكی كاروبارێ وی دورست كر، و مە ئەسمانێ دنيايێ ب ستێران خەملاند و پاراست [ژ شەيتانان]، ب ڕاستی ئەڤە تەكبير و تەقديرا خودايێ دەستهەلاتدار و زانايە.

﴿١٣﴾ ڤێجا ئەگەر وان بەرێ خۆ [ژ باوەریئینان و هزرکرنێ د ڤان چێکریاندا] وەرگێڕا، تو بێژە: ئەڤە من هوین ژ هشکەڤێڕییەکێ ترساندن، وەکی وێ هشکەڤێڕیێ ئەوا عاد و (ثمود) هنگاڤتین.
﴿١٤﴾ وەختێ پێغەمبەر ژ هەمی ڕەخانڤە بۆ وان هاتین [گۆتینە وان:] ژ خودێ پێڤەتر نەپەرێسن، گۆتن: ئەگەر خودایێ مە ڤیابایە پێغەمبەران بهنێریت، دا ملیاکەتان هنێریت، و ب ڕاستی ئەڤا هوین پێ هاتینە هنارتن، ئەم باوەرییێ پێ نائینین.
﴿١٥﴾ هندی عاد بوون ژ نەهەقی خۆ د ئەردیدا مەزن کرن، و گۆتن: کی ژ مە ب هێزترە؟ ما وان نەددیت، ب ڕاستی ئەو خودایێ ئەو چێ کرین ژ وان ب هێزترە، و وان باوەری ب ئایەت و نیشان و موعجیزەیێت مە نەدئینا.
﴿١٦﴾ ڤێجا مە هوڕەبایەکێ ب سڕ و سەقەم د چەند ڕۆژەکێت کوڕە و ڕەشدا، ب سەر واندا هنارت، دا ئیزایا ڕسواکرن و شەرمزارییێ د ژیانا دنیاییێدا بدەینە بەر وان، و ئیزایا ئاخرەتێ ڕسواتر و شەرمزارترە، و هاریکاری ژی بۆ وان نائێتەکرن.
﴿١٧﴾ هندی (ثمود) بوون مە ڕاستەڕێکرن، بەلێ وان گۆمڕایی ب سەر ڕاستەڕێیییێ ئێخست [ئانکو گاوری گرتن، و پشتا خۆ دانە باوەرییێ]، و ژ بەر کار و کریارێت خراب ئەوێت وان دکرن، برویسییا ئاگری و ئیزایا ڕسوابوون و شەرمزارییێ ئەو گرتن.
﴿١٨﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و تەقوا خودێ دکرن [ئانکو ژ خودێ دترسیان، و پارێزکارییا وی دکرن]، مە ڕزگار کرن.
﴿١٩﴾ و ڕۆژا نەیارێت خودێ بۆ دۆژەهێ دئێنە کۆمکرن، و ئەوێت بەراهیکێ [دا ژێك نەڤەقەتن] دئێنە ڕاوەستاندن، دا پێکڤە ببنە ئێك ڕێز و یێت دویماهیێ بگەهنە وان.
﴿٢٠﴾ ڤێجا گاڤا ل دەڤ ئاگری کۆمبوون [و ڤیان کار و کریارێت خۆ ئینکار بکەن]، گوهێت وان و چاڤێت وان و چەرمێ وان دێ شادەییییێ ل سەر وان کار و کریاران دەن، یێت وان کرین.
﴿٢١﴾ و دێ بێژنە چەرمێ لەشێ خۆ: بۆچی هەوە شادەیی ل سەر مە دا؟ [و ئەم بەرەڤانییێ ژ هەوە دکەین] دێ بێژن: [نە ب مەیە] خودێ ئەم ب ئەزمان ئێخستین، ئەو خودایێ [ئەڤرۆ] هەمی تشت ب ئەزمان ئێخستین، و ئەوی جارا ئێکێ هوین دابوون، و هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن.
﴿٢٢﴾ [وەختێ هەوە گونەهـ دکر] هەوە خۆ ژ گوهـ و چاڤ و چەرمێ خۆ نەدڤەشارت، هوین ل وێ هزرێ بوون شادەیییێ ل سەر هەوە نادەن [هەوە بەس خۆ ژ مرۆڤان ڤەدشارت]، و هەوە هزر دکر خودێ گەلەك ژ وان کارێت هەوە دکرن، نوزانیت [ژ بەر هندێ هەوە بستەیی د کرنا گونەهاندا دکر].
﴿٢٣﴾ و ئەڤەبوو ئەو هزرا هەوە ژ خودایێ خۆ دکر، و ئەڤێ هزرا خەلەت ئەوا هەوە ژ خودێ دکر، هوین د هیلاك برن و هوین بوونە ژ وان ئەوێت خوسارەت.

﴿٢٤﴾ ڤێجا ئەگەر سەبرێ بکێشن ئاگرە جهێ وان، و ئەگەر داخوازا ڕازیبوونێ ژی بکەن، ئەو نە ژ وانە یێت خودێ ژ وان ڕازی بیت، و ئەگەر بخوازن بزڤڕنە دنیایێ دا ژ نوی خودایێ خۆ ڕازی بکەن، زڤڕین بۆ وان نینە [چونکی ڕۆژا قیامەتێ ڕۆژا جزا و خەلاتانە ل سەر کار و کریارێت دنیایێ].

﴿٢٥﴾ و مە هەڤالێت خراب [ژ مرۆڤ و ئەجنەیان] بۆ [موشرکێت مەکەهێ] یێت دانایینن، ڤێجا کار و کریارێت وان یێت نوکە و یێت پاشەڕۆژێ بۆ وان خەملاندن، ئیزا بۆ وان واجب بوو، ئەو ژی وەکی ملەتێت بەری خۆ ژ ئەجنە و مرۆڤان، هێژایی ئیزایێ بوون، و ب ڕاستی ئەو یێت خوسارەت بوون.

﴿٢٦﴾ و ئەوێت گاور بوویین [ژ خەلکێ مەکەهێ] گۆتن: گوهێ خۆ نەدەنە ڤێ قورئانێ و قەرەبالغێ د بەرڕا بکەن، دا هوین بشێنە وان و وان بێ دەنگ بکەن.

﴿٢٧﴾ و ب ڕاستی ئەم دێ ئیزایەکا گران و دژوار دەینە وان ئەوێت گاوربوویین، و ب ڕاستی ئەم دێ ب جزایێ خرابترین کارێ وان [کو گاوری و شرکە] وان ئیزادەین.

﴿٢٨﴾ ئەڤەیە جزایێ دژمنێت خودێ کو ئاگرە، و هەروهەر دێ تێدا بن، ب ڤێ هاتنە جزاکرن چونکی وان باوەری ب قورئانێ نەدئینا.

﴿٢٩﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتن: خودێوۆ، کا وان هەردووکان، ئەجنە و مرۆڤان ئەوێت ئەم د سەردابرین و گومڕاکرین نیشا مە بدە، دا ئەم وان بکەینە د بن پیێت خۆڤە، و دا ئەو ب بن بکەڤن [و بکەڤنە د بنێ بنێ ئاگریدا].

﴿٣٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین: خودانێ مە خودێیە، پاشی ل سەر ڤێ مایین و خۆ ڕاگرتین، ملیاکەت [وەختێ مرنێ] دئێنە دەڤ وان [و دبێژنە وان:] نەترسن [ژ تشتێ هوین دێ ب بەرڤەچن]، و ب خەم نەکەڤن [ژ تشتێ هەوە د دنیایێدا ب پاش خۆڤە هێلایی]، و مزگینییا وێ بەحەشتێ ل هەوە بیت ئەوا پەیمان بۆ هەوە پێ هاتی دان.

﴿٣١﴾ ئەم د ژیانا دنیایێ و ئاخرەتێدا هاریکار و سەمیانێت هەوەینە، و تشتێ هەوە بڤێت یێ بۆ هەوە تێدا هەی، و چ بخوازن ژی بۆ هەوە یێ تێدا هەی.

﴿٣٢﴾ ئەڤە ڤەدرگرتنەکە ژ دەڤ خودایێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.

﴿٣٣﴾ ما ئاخفتنا کێ ژ یا وی چێتره ئەوێ بەرێ خەلکی ددەتە ڕێکا خودێ و بانگهەلدێرییا ڕێکا وی دکەت، و کار و کریارێت ڕاست و دورست دکەت، و بێژیت: ب ڕاستی ئەز ژ موسلمانانم؟.

﴿٣٤﴾ باشی و خرابی وەکی ئێك نابن، خرابییێ ب یا چێتر لادە و نەهێلە، ئەگەر تە ئەڤە کر، هنگی دێ بینی ئەوێ دژمنایی د ناڤبەرا تە و ویدا هەی، دێ وەکی هەڤالەکێ نێزیك و خۆشتڤی لێ ئێت.

﴿٣٥﴾ و کەس ناگەهیتە ڤێ پلەیێ [کو شوینا خرابییێ باشییێ بکەت]، ئەو نەبن ئەوێت سەبرکێش، و کەس وەناکەت، خودان خێرەکێ مەزن نەبیت.

﴿٣٦﴾ و هەر وەختێ ئاوازەك ژ شەیتانی بگەهیتە تە، تو خۆ ب خودێ بپارێزە، ب ڕاستی ئەو یێ گوهدێر و زانایە.

﴿٣٧﴾ ژ نیشانێت مەزناتی و شیانا خودێ شەڤ و ڕۆژ، و ڕۆژ و هەیڤن، سوجدەیێ نە بۆ ڕۆژێ ببەن و نە بۆ هەیڤێ، و سوجدەیێ بۆ وی خودایی ببەن یێ ئەو دایین و ئەو چێکرین، ئەگەر هوین ڕاست وی ب تنێ دپەرێسن.

﴿٣٨﴾ و ئەگەر وان خۆ مەزن کر [و خۆ ب سەر پەرستنا خودێ ئێخستن]، ئەوێت ل دەڤ خودایێ تە [کو ملیاکەتن] شەڤ و ڕۆژ تەسبیحا خودێ دکەن وژ کێماسییان پاقژ دکەن و ناوەستن.

﴿٣٩﴾ و ژ نیشانێت [ژێهاتنا] خودێ [ل سەر ساخکرنا پشتی مرنێ] ئەوە دێ تو ئەردی هشك بینی، گاڤا خودێ باران ل سەر باراند گژ دبیت و دبزڤیت و پف و بلند دبیت، ب ڕاستی ئەوێ ئەردێ مری زێندی کری، هەر ئەو دێ مرییان زێندی کەتەڤە، ب ڕاستی ئەو ل سەر کرنا هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.

﴿٤٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت ئایەتێت مە دگوهۆڕن [و دەستکارییێ تێدا دکەن]، ئەو ل بەر مە بەرزە نابن، ئەرێ ما کیژ چێترە ئەوێ ملیاکەت دهاڤێژنە ناڤ ئاگری، یان ژی ئەوێ ڕۆژا قیامەتێ ئێمن دئێت، هەوە چ دڤێت بکەن، ب ڕاستی تشتێ هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە.

﴿٤١﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ب قورئانێ نەئینایین دەمێ بۆ وان هاتی [ئەو دێ جزایێ گاوری و باوەری نەئینانا خۆ وەرگرن]، و ب ڕاستی ئەڤ قورئانە کتێبەکا ب ڕێز و بێ وێنە و پارستییە.

﴿٤٢﴾ گوهۆڕین ب چو ڕەنگان ناگەهیتێ، و چوجا پویچ نابیت [و یا پارستییە ژ کێمکرن و زێدەکرنێ، و پشتی وێ ژی چو کتێب نائێن، وێ پویچ بکەن]، چونکی ئەو ژ دەڤ خودایێ کاربنەجە، و شایی گەلە پەسنێ، یا هاتییە خوارێ.

﴿٤٣﴾ ئەو چو د ڕاستا تەدا نابێژن، ئەگەر د ڕاستا پێغەمبەرێت بەری تە ژی دا نەهاتبیتە گۆتن [یان دێ بێژن تو یێ دینی، یان دێ بێژن سێربەندی، یان دێ بێژن درەوینی]، ب ڕاستی خودایێ تە خودانێ لێبۆرینێیە [بۆ خودان باوەران]، و خودانێ ئیزایا گران و دژوارە [بۆ گاوران]، [ڤێجا خۆ بهێلە ب هیڤییا ویڤە].

﴿٤٤﴾ و ئەگەر مە ئەڤ قورئانە ب ئەزمانەکێ بیانی [ئەعجەمی] ئینابایە خوارێ، دا بێژن بلا ئایەتێت وێ ب ئەزمانەکی هاتبانە دیارکرن، ئەم تێگەهشتباینە [و دا بێژن] قورئانا بیانی و پێغەمبەرێ عەرەب چاوا دکەڤنە بەرێك؟! بێژە: ئەڤ قورئانە بۆ وان ئەوێت باوەری ئینایین ڕاستەڕێیی و دەرمانە، و ئەوێت باوەرییێ پێ نەئینن گوهێت وان بۆ بهیستنا قورئانێ دکەڕن، و قورئان ل سەر وان تاریاتی و کۆرەیییە، ئەڤە [ئەوێت ژ قورئانێ بێ باوەر] د وەسانە هەروەکی ژ جهەکی دویر دئێنە گازیکرن [نە گازییێ گولێ دبن، و نە تێ دگەهن، ژ بەر هندێ ل دویڤ ناچن].

﴿٤٥﴾ و مە تەورات بۆ مووسایی ئینا، و ئەو ل سەر ژێك جودابوون [د ناڤبەرا ڕاست دانانا وێ و درەو دانانا وێدا، هەروەکی ملەتێ تە د ڕاستا قورئانێدا کری] و ئەگەر ژ بەر فەرمانا خودێ نەبایە کو وان پێکڤە ئیزا نادەت، دا حوکمی و دادوەرییێ د ناڤبەرا واندا کەت [ئانکو دا زوی ئیزایێ بۆ وان ئینیت، ئەوێت قورئانێ درەو ددانن]، و ب ڕاستی ئەو ل قورئانێ ب شك و گۆمانن.

﴿٤٦﴾ ب ڕاستی هەر کەسێ باشییێ بکەت بۆ خۆ دکەت، و هەر کەسێ خرابییێ دکەت ل خۆ دکەت، و خودایێ تە ستەمێ ل بەندەیان ناکەت [کەس بێ گونەهـ نائێتە ئیزادان].

﴿٤٧﴾ زانینا وەختێ هاتنا ڕۆژا قیامەتێ [کا دێ کەنگی ئێت] ل دەڤ خودێ ب تنێیە، و نینە فێقی ژ پشکۆژکان دەرکەڤیت، و نینە مێ گرانە ببیت و بارێ خۆ دانیت، ئەگەر ب زانین و ئاگەهدارییا خودێ نەبیت. و ڕۆژا [خودێ] گازی وان دکەت: کانێ ئەو هەڤپشکێت هەوە، بۆ من ددانان؟ [بلا بەرەڤانییێ ژ هەوە بکەن، یان ئیزاییێ ژ هەوە بدەنە پاش] دێ بێژن: ئەڤە مە ڕاستی گۆت، ب ڕاستی ئەڤرۆ کەس د ناڤ مەدا نینە، شادەیییێ بدەت کو ئەو بۆ تە هەڤپشکن.

﴿٤٨﴾ و ئەوێت وان د دنیایێدا دپەرستن ل وان بەرزەبوون، و ئێقین و باوەریکا بێ گۆمان بۆ وان چێ بوو ئەڤرۆ وان ڕەڤین ژ ئاگری نینە.

﴿٤٩﴾ مرۆڤ ب دوعایا خێرێڤە ناوەستیت [و ناهێلیت، هەر دێ دوعایان ژ خودێ کەت، بەرفرەهییێ بدەتێ و ڕێکێت ژیانێ ل بەر ب ساناهی بێخیت]، و ئەگەر نەخۆشی و تەنگافی گەهشتێ، دێ ژ خێرێ بێ هیڤی بیت، و دێ ژ دلۆڤانییا خودێ بێ ئومێد بیت.

﴿٥٠﴾ و ئەگەر مە ژ دەڤ خۆ کەرەم و نیعمەتەك دایێ، پشتی نەخۆشی و تەنگافی گەهشتییێ، دێ بێژیت: ئەڤە هەقێ منە و ئەز هەژیمە [و دێ ژ بیرکەت ئەڤە جەرباندنە]، و ئەز باوەر ناکەم قیامەت دێ ڕابیت [و ئەگەر ڕابیت ژی] و ئەز ب بال خودێڤە زڤڕیم، ب ڕاستی من خەلاتەکێ باش یێ ل دەڤ هەی [کا چاوا خودێ کەرەم د دنیایێدا د گەل من کرییە، ل ئاخرەتێ ژی ئەگەر هەبیت دێ وەسا د گەل من کەت]، ب سویند ئەم دێ ئەوێت گاوربوویین ب وان کار و کریاران ئاگەهدارکەین ئەوێت وان کرین، و ب سویند ئەم دێ ئیزایەکا مەزن و گران دەینە بەر وان.

﴿٥١﴾ و ئەگەر مە نیعمەت د گەل مرۆڤی کرن، دێ ڕوییێ خۆ [ژ سوپاسییێ] وەرگێڕیت و دێ خۆ مەزن کەت ل سەر ئەمرێ خودێ، و ئەگەر نەخۆشی و تەنگافی گەهشتێ، دێ دەست ب دوعایێت درێژ کەت.

﴿٥٢﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: کا بێژنە من [دێ حالێ هەوە چ بیت] ئەگەر ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودێ هاتبیت و هوین باوەرییێ پێ نەئینن، کی ژ وی گومڕاتر و ڕێبەرزەترە ئەوێ [هۆسا] د دژمنایی و ڕکمانەکا دویردا دژیت.

﴿٥٣﴾ نێزیك، نەدویر ئەم دێ بەلگە و نیشانێت [ئێکینی و شیانا] خۆ بۆ وان د ئەرد و ئەسمانانداو د وان ب خۆدا ژی ئاشکەرا کەین، دا بۆ وان ئاشکەرا ببیت کو ب ڕاستی ئەڤە (ئەڤ قورئانە و یێ ئینایییە خوارێ، و یێ بۆ هاتی کو پێغەمبەرە) ڕاستە، ئەرێ ما ئەڤە نە بەسی وانە کو خودایێ تە ل سەر هەمی تشتان حازر و شاهدە [ئانکو ما شادەییا خودایێ تە، ب ڕاستییا تە و ڕاستییا قورئانا بۆ تە هاتی، نە بەسی وانە].

﴿٥٤﴾ هشیار بن، ب ڕاستی ئەو ل ڕۆژا قیامەتێ ب گۆمانن، هشیار بن خودێ هویر و گرێت هەمی تشتان دزانیت، و چو ل بەر بەرزە نابیت.

سۆرەتا شوورا

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٥٣) ئایەتە

﴿١ ـ ٢﴾ (حم، عسق) هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، (عەین، سین، قاف) و ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان ڕەنگە تیپان، ل دەستپێكا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە.

﴿٣﴾ هۆسا وەكی ڤێ سۆرەتێ خودایێ سەردەست و كاربنەجە، وەحییێ بۆ تە و پێغەمبەرێت بەری تە دهنێریت.

﴿٤﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وییە، و ئەو یێ بلند و مەزنە.

﴿٥﴾ نێزیكە [هەر حەفت] ئەسمان [ژ بەر مەزناتییا خودێ، و ژ بەر كرێتییا ئاخڤتنا ئەو د دەرهەقێ خودێدا دكەن] ل سەرێك شەق شەق ببن، و ملیاكەت پەسنا خودایێ خۆ دكەن و وی ژ كێماسییان پاقژ دكەن، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ ئەوێت د ئەردیدا، دكەن، بزانن ب ڕاستی خودێیە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.

﴿٦﴾ و ئەوێت شوینا خودێ هەڤپشك و بوت گرتین [و دپەرێسن]، خودێ ل سەر كار و كریارێت وان زێرەڤانە، و كار و كریارێت وان نە د دەست تەدانە.

﴿٧﴾ و هۆسا مە قورئان ب ئەزمانێ عەرەبی بۆ تە ئینا خوارێ، دا تو خەلكێ مەكەهێ و دەوروبەرێت وێ پێ ئاگەهدار بكەی و بترسینی، و دا وان ژ ڕۆژا قیامەتێ و كۆمبوونێ، كو چو گۆمان تێدا نینە، بترسینی [وێ ڕۆژێ خەلك دێ بنە دو جوین]، جوینەك دێ چیتە بەحەشتێ و جوینەك دێ چیتە دۆژەهێ.

﴿٨﴾ و ئەگەر خودێ ڤیابایە، دا وان كەتە ئێك دین، بەلێ یێ وی بڤێت دێ كەتە د ناڤ دلۆڤانییا خۆدا، و ستەمكاران چو دۆست و هاریكار نینن.

﴿٩﴾ ئەو غەیری خودێ بۆ خۆ دكەنە سەمیان و پشتەڤان؟! و سەمیان و پشتەڤان بەس خودێیە و ئەوە مرییان زێندی دكەت، و ئەو ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.

﴿١٠﴾ و هەر تشتەكێ هوین ل سەر ژێك جودا ببن [ژ كاروبارێت دینی]، حوكمێ وی یێ ل دەڤ خودێ، ڤێجا بۆ حوكمێ وی ل خودێ بزڤڕن، ئەڤ خودێیە [ئەڤێ حوكمێ هەر تشتەكی ل دەڤ] خودایێ منە، من پشتا خۆ ب وی گرێدا، و د هەمی كاروبارێت خۆدا دێ ل وی زڤڕم.

﴿١١﴾ ئەو چێكەرێ ئەرد و ئەسمانانە، ژ هەوە ب خۆ، بۆ هەوە هەڤسەر یێت داین، و ژ تەرشان ژی نێر و مێ یێت داین هەوە پێ زێدە دكەت، چو تشت وەكی خودێ [د كاروبار و سالۆخەتاندا] نینە، و ئەو یێ گوهدێر و بینەرە.

﴿١٢﴾ كلیل و خزینەیێت ئەرد و ئەسمانان یێت خودێنە، یێ بڤێت دێ ڕزقی لێ بەرفرەهـ كەت، و یێ بڤێت دێ لێ بەرتەنگ كەت، ب ڕاستی ئەو هەمی تشتی دزانیت، و تشتەك ل بەر بەرزە نابیت.

﴿١٣﴾ [گەلی موسلمانان] خودێ ئەو دین دا هەوە ئەوێ ئەمرێ نووحی پێ هاتییە کرن، و ئەوێ مە بۆ تە ب وەحی هنارتی و ئەوێ مە ئەمرێ ئیبراهیم و مووسا و عیسایی پێ کری [هەر ئێکە] دینێ تەوحیدێیە و ئێکتاپەرستییێیە، بگرن و بپارێزن، و ل سەر ژێك جودا نەبن [کو کار ب هندەکێ بکەن، و هندەکێ بهێلن]، و ئەوێ هوین هەڤپشك چێکەران بۆ گازی دکەن [کو دینێ تەوحیدێیە] ل سەر وان یێ گرانە، و هەر کەسێ خودێ بۆ ئێکینییا خۆ بڤێت، ڤی دینی بۆ دهەلبژێریت، و هەر کەسێ ب تۆبەیێ ب بال خودێڤە بزڤریت، خودێ وی ڕاستەرێ دکەت.

﴿١٤﴾ و [ملەتێت خودان دینێت بەرێ] هنگێ جودایی و ژێکڤەبوون کەڤتە د ناڤبەرا واندا پشتی زانین و نیشانێت ئاشکەرا ژ پێغەمبەرێت وان بۆ وان هاتین، ئەڤە ژی ژ بەر زکرەشییا وان، و ئەگەر ژ بەر وێ فەرمانا خودێ نەبایە کو ئیزادانا وان دێ ئێتە پاشئێخستن هەتا دەمەکێ دەستنیشانکری، خودێ دا وان د هیلاك بەت و ئەو نەدهێلان، و ب ڕاستی ئەوێت پشتی ملەتێت خۆ بوویینە وێرسێت کتێبێ [جوهی و فەلە، هەڤچەرخێت پێغەمبەری] د ڕاستا قورئانێدا یان د ڕاستا پێغەمبەریدا یێت د شك و گۆمانێدا.

﴿١٥﴾ ڤێجا ژ بەر ڤێ ژێکڤەبوون و ژێکجوداهییا وان، تو داخوازا ئێکینییا خودێ بکە و خۆ ل سەر بگرە و ل سەر بەردەوام بە وەکی ئەمرێ تە پێ هاتییە کرن، و ب دویڤ دلخوازییێت وان نەکەڤە، و بێژە: هەر کتێبەکا خودێ ئینایییە خوارێ من باوەری یا پێ هەی، و ئەمرێ من یێ هاتییە کرن ئەز عەدالەتێ د ناڤبەرا هەوەدا بکەم و غەدرێ نەکەم [ئەگەر هوین حوکمێ خۆ بیننە دەڤ من] خودێ خودانێ مەیە و خودانێ هەوەیە ژی، جزایێ کار و کریارێت مە بۆ مەیە و جزایێ کاروبارێت هەوە بۆ هەوەیە، جرەبڕ د ناڤبەرا مە و هەوەدا نەما [چو نیشان و بەلگە نینن نەهاتینە گۆتن و هەقی ئاشکەرابوو]. خودێ دێ [ڕۆژا قیامەتێ] مە پێکڤە کۆمکەت، دویماهیك و زڤرینا مە هەر ب بال ویڤەیە [هەر ئێکی ل دویڤ کارێ وی دێ جزاکەت و خەلات کەت].

﴿١٦﴾ و ئەوێت جرەبڕێ د ڕاستا دینێ خودێدا دکەن پشتی خەلك ب بەرڤە هاتی و گرتی، هەجەتا (بەلگە و نیشانا) وان ل دەڤ خودایێ وان یا پویچ و چۆیییە، و غەزەب و کەربا خودێ ل سەر وان بیت، و ئیزایەکا دژوار بۆ وان یا هەی.

﴿١٧﴾ خودێ کتێب یێت هنارتین دا هەقییێ بنەجه بکەن، و ترازی و داد ژی یێت هنارتین [دا مرۆڤ د هەمی کاروبارێت خۆدا ب دادوەرییێ ڕابن]، و ما تو چ دزانی، بەلکی ڕۆژا قیامەتێ یا نێزیك بیت.

﴿١٨﴾ ئەوێت باوەری ب قیامەتێ نەی لەزێ ل هاتنا وێ دکەن [هەر ژ ترانەپێکرن و باوەری پێ نەئینان]، و ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ هەین ژێ دترسن، و دزانن ڕاستە و بێ شکە هەر دێ ئێت، بزانن ب ڕاستی ئەوێت جرەبڕێ ل سەر هاتنا ڕۆژا قیامەتێ دکەن و لێ ب شك دکەڤن، ئەو یێت د بەرزەبوونەکا کویر و دویردا.

﴿١٩﴾ خودێ زێدە یێ ب ڕەحم و ب کەرەمە د گەل بەندەیێت خۆ [هەر چەندە گونەهکارن ژی]، و هەر کەسێ بڤێت ڕزقێ وی بەرفرەه ددەتێ، و ئەوە یێ ب هێز و سەردەست و خودان دەستهەلات.

﴿٢٠﴾ هەر كەسێ ب كار و كریارێت خۆ خێرا ئاخرەتێ و خۆشییێت وێ بڤێن، ئەم دێ خێرا وێ بۆ زێدەكەین [هەر خێرەك ب دەھ خێران]، و هەر كەسێ ب كار و كریارێت خۆ خۆشییا دنیایێ بڤێت، ئەم دێ [هند] دەینێ [هندی مە بۆ نڤێسی]، و وی ل ئاخرەتێ چو بار و پشك ژ خێرا كار و كریارێت خۆ نابن.

﴿٢١﴾ ئەرێ وان هەڤپشك هەنە، بۆ وان، ئەو دین دانایە، ئەوێ خودێ ئاگەھ ژێ نەی و دەستویری پێ نەدایی؟ و ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە كو خودێ حوكمێ پاشئێخستنا ئیزایا وان بۆ ڕۆژا قیامەتێ یێ دایی، دا نوكە حوكمی د ناڤبەرا موشرك و موسلماناندا كەت، و دا لەزێ ل ئیزایا وان كەت، و دا ب دویماهیك ئێن، و ب ڕاستی ستەمكاران ئیزایەكا دژوار یا هەی.

﴿٢٢﴾ [ڕۆژا قیامەتێ] دێ ستەمكاران بینی ژ بەر كار و كریارێت خۆ دترسن و دلەرزن، و ئەو [ڕۆژ كو ڕۆژا قیامەتێیە] دێ هەر ب سەر واندا ئێت [بترسن یان نەترسن]، و ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین یێت د ناڤ مێرگێت بەحەشتێدا، و وان چ بڤێت بۆ وان ل دەڤ خودایێ وان یێ هەی، و ئەڤەیە كەرەما مەزن.

﴿٢٣﴾ ئەڤە ئەوە یا خودێ مزگینییێ پێ ددەتە بەندەیێت خۆ، یێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین، و [هەی موحەممەد] بێژە ئەز چو كرێیان بەرانبەری گەهاندنا ڤێ پەیامێ ژ هەوە ناخوازم، حەژێكرنا مرۆڤانییێ نەبیت [تشتێ ئەز ژ هەوە دخوازم ئەوە هوین ئەزیەتا من نەكەن، ژ بەر وێ مرۆڤانییا د ناڤبەرا من و هەوەدا]، و هەر كەسێ باشییەكێ بكەت ئەم دێ باشییا وی بۆ زێدەكەین، ب ڕاستی خودێ زێدە گونەهـ ژێبەر و شوكور وەرگرە.

﴿٢٤﴾ ئەرێ ئەو (قورەیشی) دبێژن: [موحەممەدی] ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خۆ ئینای و ژ درەو ب بال خودێڤە لێ ددەت، و ئەگەر تە ل بەر بایە تو تشتەكی ژ درەو ب بال خودێڤە لێ بدەی، خودێ دا دلێ تە مۆركەت ئەگەر ڤیابایە، و چو تشت نەدما ل بیرا تە، و چو تشت ل سەر دلێ تە نەدهێلا، و [خودێ] پویچییێ ڕادكەت و ژێ دبەت، و هەڤییێ كو ئیسلامە ب ئاخڤتنێت خۆ یێت ب وەحی بۆ پێغەمبەرێ خۆ هنارتین [كو قورئانە] دیار و بنەجھ دكەت. ب ڕاستی خودێ ژ تشتێ د سینگ و دلاندا ڤەشارتی ب ئاگەهە.

﴿٢٥﴾ و ئەوە تۆبەیێ ژ بەندەیێت خۆ وەردگریت، و ل گونەهێت وان دبۆریت و یا هوین دكەن دزانیت.

﴿٢٦﴾ و دوعایێت وان ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین قەبویل دكەت، و ژ كەرەما خۆ ژ داخوازا وان زێدەتر ددەتە وان، و ئیزایەكا دژوار بۆ گاوران یا هەی.

﴿٢٧﴾ و ئەگەر خودێ ڕزقێ هەمی بەندەیێت خۆ بەرفرەھ كربایە [و هەمی زەنگین و بێ منەت كربانە]، دا هەمی د ئەردیدا د سەرداچن، و دا خۆ مەزن كەن، بەلێ ل قایدەیا (قەدارا) وی دڤێت ڕزقی دئینیتە خوارێ، ب ڕاستی ئەو ل بەندەیێت خۆ شارەزا و ب ئاگەهە.

﴿٢٨﴾ و ئەوە بارانێ [وەختێ هەوجەیییێ] دئینیتە خوارێ، پشتی بەندەیێت وی ژ هاتنا وێ بێ هیڤی بوویین ، و دلۆڤانییا خۆ [خێر و بێرێت بارانێ] بەلاڤ دکەت، ب ڕاستی ئەوە سەمیانێ، شایی پەسن و سوپاسییێ.
﴿٢٩﴾ و ژ نیشان و بەلگەیێت [مەزناتییا] وی چێکرنا ئەرد و ئەسمانان و هندی خودان ڕوحێت تێدا بەلاڤ کرین، و ئەو ل سەر کۆمکرنا وان ئەگەر بڤێت یێ پێڤەهاتییە.
﴿٣٠﴾ هەر نەخۆشییەکا بگەهیتە هەوە ژ بەر وان کار و کریارانە یێت هەوە کرین، و ل گەلەك گونەهان ژی دبۆریت [جزایی بۆ نادانیت].
﴿٣١﴾ [گەلی مرۆڤان] هوین نەشێن خودێ نەچار بکەن د ئەردیدا، کو هەوە ئیزانەدەت، و ژ بلی خودێ هەوە چو هاریکار و پشتەڤان نینن.
﴿٣٢﴾ و ژ نیشانێت [مەزناتی و دەستهەلاتدارییا] وی، چۆن و هاتنا گەمیییێت وەکی چیایانە د دەریاییێدا.
﴿٣٣﴾ ئەگەر خودێ بڤێت دێ بای ڕاوەستینیت، ڤێجا گەمی دێ د دەریاییێدا میننە ڕاوەستیای، ب ڕاستی ئەڤە [ئینان و برنا گەمییان] نیشان و بەلگەنە [ل سەر شیان و دەستهەلاتدارییا خودێ] بۆ هەر ئێکێ زێدە سەبرکێش و زێدە شوکوردار.
﴿٣٤﴾ یان ژی [ئەگەر بڤێت دێ هوڕەبایەکێ دژوار ب سەر واندا ئینیت] ژ بەر کار و کریارێت وان کرین دێ وان د هیلاك بەت، و ل گەلەك گونەهێت وان دبۆریت [و ب گونەهێت وان ل وان ناگریت، و وان ژ گەلەك نەخۆشییان قورتال دکەت].
﴿٣٥﴾ دا ئەوێت گەنگەشە و جڕەبڕێ د ئایەتێت مەدا دکەن، بزانن ئەو ژ ئیزایا مە قورتال نابن.
﴿٣٦﴾ و هەر تشتەکێ خودێ داییە هەوە ژ پەرتال و خەملا ژیانا دنیاییێیە، و تشتێ ل دەڤ خودێ هەی چێتر و ب دۆمترە، بۆ وان ئەوێت باوەری ئیناییین و پشتا خۆ ب خودایێ خۆ گەرم کرین.
﴿٣٧﴾ و [ئەوێت باوەری ئیناییین ئەون] ئەوێت خۆ ژ گونەهێت مەزن و زێدە کرێت دویر دئێخن، و ئەگەر کەربێت وان ژ ئێکی ڤەبوون لێ دبۆرن.
﴿٣٨﴾ و ئەوێت ل دویف ئەمرێ خودایێ خۆ هاتین، و نڤێژ بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی کرین، و کاروبارێ وان [دناڤبەرا هەڤدا] مشێورەتکرنە، و ژ ڕزقێ مە داییە وان [د ڕێکا خودێدا] ددەن.
﴿٣٩﴾ و ئەوێت ئەگەر ستەم لێ هاتەکرن [ژ نەهەقی]، تۆلێت خۆ ل وی ڤەدکەن یێ ستەم ل وان کری، و تەعدایییێ ناکەن [دڤێت موسلمان یێ شکەستی و بێچارە نەبیت بەرامبەر زۆردارییێ و ئازاکرنا وی ژ هێزکارییێ بیت].
﴿٤٠﴾ و جزایێ خرابییێ خرابییەکا وەکی وێیە، و هەر کەسێ ل وی ببۆریت [ئەوێ خرابی د گەل کری] و ناڤبەرا خۆ و وی خۆش بکەت، دێ خودێ خەلاتێ وی دەتێ، ب ڕاستی خودێ حەژ ستەمکاران ناکەت.
﴿٤١﴾ و یێ تۆلا خۆ ڤەکەت [بێ زێدەیی] پشتی ستەم لێ هاتییە کرن، ڤێجا ئەڤان چو ڕێکێت لێگرتن و لۆمەیان ناچنێ.

﴿٤٢﴾ ئەو دێ بەر لۆمە و لۆمەدار بن ئەوێت زۆردارییێ ل خەلکی دکەن، و ژ نەهەقی خۆ د ئەردیدا مەزن دکەن، و خرابی و دەستدرێژییێ تێدا ل سەر جان و مالێ خەلکی دکەن، ئەڤان ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وانە [ڕۆژا قیامەتێ].
﴿٤٣﴾ و یێ سەبرێ [ل سەر زولمێ] بکێشیت، و [ل زۆرداریێ خۆ] ببۆریت، ئەڤە [سەبرکێشان و لێبۆرین] ژ وان کارانە یێت کو دڤێت مرۆڤ ل سەر یێ هشیار و ڕژد بیت.
﴿٤٤﴾ و هەر کەسێ خودێ وی گومڕا و ڕێبەرزە بکەت، نێ وی پشتی خودێ کەس نینە، خۆ لێ بکەتە خودان و وی ڕاستەڕێ بکەت، و دێ بینی گاڤا ستەمکار [ڕۆژا قیامەتێ] ئیزاییێ دبینن، دێ بێژن: ئەرێ ڕێکەکا زڤڕینێ [بۆ دنیاییێ] هەیە.
﴿٤٥﴾ و دێ وان بینی بەر ب دۆژەهێڤە دئێنە ئاژۆتن، و ب ترس ژ ڕسوایی و شەرمزاری ب ڕەخەکێ چاڤی و بنڤەبنڤە چاڤگێڕییێ دکەن، و ئەوێت باوەری ئینایین [پشتی چۆینە بەحەشتێ و دیتین کا چ ب سەرێ گاوران هات] دبێژن: ب ڕاستی خوسارەت ئەون ئەوێت ڕۆژا قیامەتێ ژ خۆ و کەس و کارێت خۆ بوویین، بزانن ب ڕاستی ستەمکار یێت د ئیزایەکا بەردەوامدا [نە ب دویماهیک دئێت و نە ژێ دەردکەڤن].
﴿٤٦﴾ و وان ژ بلی خودێ چو هاریکار نەبوون هاریکارییا وان بکەن [و ئیزایا خودێ ژ وان بدەنە پاش]، و هەر کەسێ خودێ وی گومڕا و ڕێبەرزە بکەت، نێ ڕێکا ڕزگاربوونێ بۆ نینە.
﴿٤٧﴾ [گەلی مرۆڤان] بەرسڤا خودایێ خۆ بدەن [ئانکو ب لەز گوهدارییا خودایێ خۆ بکەن، و ل بەر ئەمرێ وی ڕاوەستن]، بەری ڕۆژەك بێت کەس نەشێت ڤەگێڕیت، و وەلێ بکەت کو خودێ نەئینیت، د وێ ڕۆژێدا [کو ڕۆژا قیامەتێیە] نە چو پارێزەر [ژ ئیزایا خودێ] هەوە هەنە، و نە ئێك هەیە ئینکارا وێ ئیزاییێ بکەت [ئەوا ب سەرێ هەوە دئێت، چونکی هوین دێ زانن ب دورستی هوین هێژایی وێ ئیزاییێنە].
﴿٤٨﴾ ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ وەرگێڕا [و ل دویڤ ئەمرێ خودێ نەهاتن و باوەری نەئینان، خەمێ نەخۆ]، نێ مە تو نەهنارتی تو ل سەر وان پارێزکار بی [ب کۆتەکی بەرێ وان بدەیە باوەرییێ] و ژ گەهاندنا پەیاما خودێ پێڤەتر چو یێ دی ل سەر تە نینە، و ئەگەر ئەم ژ بەرێ خۆڤە نیعمەت و کەرەمەکێ بدەینە مرۆڤی پێ کەیفخۆش دبیت [بەتەر دبیت]، و ئەگەر نەخۆشییەك ژ بەر ئەوا وان کری بگەهیتە وان، ڤێجا فەنجییێت بەری نوکە مە د گەل مرۆڤی کرین، ژ بیرا خۆ دبەت.
﴿٤٩﴾ خودانی و فەرمانداریيا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە، چ بڤێت چێ دکەت، یێ بڤێت دێ کچان دەتێ و یێ بڤێت دێ کوڕان دەتێ.
﴿٥٠﴾ یان ژی دێ کوڕ و کچان پێکڤە دەتێ، هەچییێ وی بڤێت ژی دێ خرش کەت [نە کوڕ دبن و نە کچ..]، ب ڕاستی ئەو یێ زێدە زانا و خودان شیانە.

﴿٥١﴾ و نینه مرۆڤەك خودێ د گەل باخڤیت، ب ڕێكا وەحییێ [ئیلهامێ] نەبیت [هەروەكی خودێ ئیلهام داییە دەیكا مووسایی، و كرییە د دلێ وێدا كوڕێ خۆ بدانیتە د سندۆقەكێدا، و باڤێژیتە د دەریایێدا]، یان ژ ل پشت پەردەیەكێ [هەروەكی خودێ د گەل مووسایی ئاخڤتی و گوه ل ئاخڤتنا خودێ بوویی، بێی خودێ ببینیت] یان ژی قاسدەكی [ژ ملیاكەتان] بۆ بهنێریت، ڤێجا [ئەو ملیاكەت] ب ئەمرێ خودێ چ یا خودێ بڤێت بۆ وی مرۆڤی ب وەحی بینیت، ب ڕاستی خودێ یێ بلند و كاربنەجهە.

﴿٥٢﴾ و كا چاوا مە وەحی بۆ پێغەمبەرێت دی هنارتییە، وەسا مە ب ئەمرێ خۆ قورئان بۆ تە ب وەحی هنارت، و تە [هەی موحەممەد بەری هاتنا وەحییێ] نەدزانی قورئان چییە و باوەری چییە، بەلێ مە قورئان یا كرییە ڕۆناهییەكا وەسا، هەچیێ مە بڤێت ژ بەندەیێت خۆ ئەم ب وێ ڕۆناهییێ ڕاستەڕێ دكەین، و ب ڕاستی تو [هەی موحەممەد] خەلكی بۆ ڕێكا ڕاست [و دینێ دورست] ڕاستەڕێ دكەی.

﴿٥٣﴾ ڕێكا خودایێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وی، و بزانن هەمی كاروبار ب بال خودێڤە دزڤڕن.

سۆرەتا زوخروف

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٨٩) ئایەتە

﴿١﴾ (حم) هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، و ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان ڕەنگە تیپان، ل دەستپێكا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە.

﴿٢﴾ سویند ب قورئانا ڕۆنكەر.

﴿٣﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ قورئانە ب ئەزمانێ عەرەبی یا ئینایییە خوارێ، دا هوین تێ بگەهن.

﴿٤﴾ و ب ڕاستی ئەو د دەپێ پاراستیدا ل دەڤ مە، كتێبەكا ب ڕێز و ڕویمەت و حەكیمە [ئانكو ئایەتێت وێ ب ڕێك و پێك و موكوم هاتینە داڕێتن].

﴿٥﴾ ڤێجا ما چونكی هوین ملەتەكێ زێدە خرابن، ئەم دەستا ژ هەوە بەردەین و هەوە ب قورئانێ شیرەت نەكەین؟!.

﴿٦﴾ و مە چەند پێغەمبەر بۆ ملەتێت بەرێ هنارتینە؟ [ئانكو مە گەلەك پێغەمبەر بۆ وان هنارتن].

﴿٧﴾ و چو پێغەمبەر بۆ وان نەدهاتن، ئەگەر وان ترانە پێ نەكربانە.

﴿٨﴾ ڤێجا ئەوێت ژ وان هەمییان ب هێزتر مە د هیلاك برن، و سەرهاتییا وان گەلەك جاران د قورئانێدا یا هاتی [ئانكو هەوە دەنگ و باسێت وان یێت زانین، ڤێجا هشیاری دویماهیكا وان بن ئەو ب سەرێ هەوە نەئێت یا ب سەرێ وان هاتی].

﴿٩﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی: کێ ئەرد و ئەسمان چێ کرینە، دێ بێژن: خودایێ سەردەست و زانا یێت چێ کرین.
﴿١٠﴾ ئەوێ ئەرد بۆ هەوە خۆشکری و ڕائێخستی، و بۆ ژیانا هەوە بەرهەڤکری و ڕێك بۆ هەوە کرینە تێدا، دا هوین [د وەغەرێت خۆدا] ڕاستەڕێ ببن [و بگەهنە وێ یا هەوە دڤێت].
﴿١١﴾ و ئەوێ ئاڤ ب پیڤان ژ ئەوران باراندی [ئانکو ل دویڤ هەوجەیییێ ددەت، نە هند گەلەك دبارینیت ئەردی هەمییێ بن ئاڤ بکەت و بغەرقینیت، و نە هند کێم دبارینیت ئەوێت ل سەر ئەردی تێنی و بێ ئاڤ بمینن، و داروبار نەمینن]، ڤێجا مە ئەردەکێ مری پێ ساخکرەڤە و شینکر، هوین ژی هۆسا دێ [ژ گۆڕان] دەرکەڤن.
﴿١٢﴾ و ئەوێ هەمی جۆت [نێر و مێ، سار و گەرم، شرین و تەحل، باش و خراب] چێ کرین، و گەمی و تەرش دایینە هەوە، هوین لێ سویاربین.
﴿١٣﴾ دا هوین ل پشتا وان سویاربین، پاشی دا هوین هەر وەختێ ل پشتا وان سویاربوون، نیعمەتێت خودێ بیننە بیرا خۆ و بێژن: پاك و پاقژی ژ هەمی کێماسییان بۆ وی خودایی، ئەوێ ئەڤە بۆ مە سەرنەرم کرین، و مە ب خۆ ئەڤ شیانە نەبوون.
﴿١٤﴾ و ئەم هەر دێ ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕین.
﴿١٥﴾ و وان [قورەیشییان] هندەك ژ بەندەیێت وی کرنە پشکەك ژ وی (ژ خودێ) [ئانکو ملیاکەت کرنە کچێت خودێ]، ب ڕاستی مرۆڤ چاڤنق و نەشوکوردارەکێ ئاشکەرایە.
﴿١٦﴾ ئەرێ خودێ ژ چێکرییێت خۆ، کچ بۆ خۆ هەلبژارتن، و کوڕ بۆ هەوە ڤەوەژارتن [ب ڕاستی ئەڤە ئاخڤتنەکا گەلەك مەزن و زێدە کرێتە، چاوا هوین خۆ ژ خودێ ب قەدرتر دبینن، و کوڕان بۆ خۆ ددانن، و ئەوێت هەوە نەڤێن کو کچن ب بال ویڤە لێ ددەن].
﴿١٧﴾ و هەر وەختێ مزگینی بۆ ئێکی ب وێ هاتەدان یا وان بۆ خودێ ددانا [کو کچە]، ناڤچاڤێت وی تێکچۆن و ڕەش و شین بوون، وپری کەرب و کین و خەم بوو و کەربا خۆ داعویرا.
﴿١٨﴾ ئەرێ ئەو وی بۆ خودێ ددانن، یێ د ناڤ زێڕ و زینەتێدا مەزنبوویی، و د هەڤڕکییێدا نەیێ ب ئەزمان.
﴿١٩﴾ و وان ملیاکەت، ئەوێت بەندەیێت خودێ، مێ دانان، ما وان چێکرنا وان دیتییە؟ شادەییا وان دێ ئێتە نڤێسین، و دێ پسیارا وان ل سەر ئێتەکرن.
﴿٢٠﴾ و گۆتن: ئەگەر خودایێ دلۆڤان ڤیابایە مە ئەو نەدپەرستن، و ئەو ڤێ ژ دەڤ خۆ دبێژن و وان چو بەلگە و نیشان پێ نینن، و ئەو ژ درەوان پێڤەتر نابێژن.
﴿٢١﴾ یان ژی بەری قورئانێ مە کتێبەکا دی داییە وان، ئەو خۆ پێڤە دگرن [کو بۆ خۆ دکەنە نیشان و بەلگە ل سەر بۆچۆنا خۆ، کو حاشا ملیاکەت کچێت خودێنە، یان ژی خودێ ڤیایە ئەو پەرستنا وان بکەن، لەوا ژێ نەدایینە پاش].

﴿٢٢﴾ نەخێر وەسا نینە بەلێ [بەلگەیێ وان ئەڤەیە] دبێژن: مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دین و ڕێکەکێ یێت دیتین، و ئەم ژی ل دویڤ شۆپ و دەوسا وان دچین.

﴿٢٣﴾ و هۆسا مە چو پێغەمبەر بەری تە بۆ خەلکێ چو گوندان نەهنارتینە، ئەگەر دەولەمەند و گرەگر و سەرکردەیێت وان نەگۆتبنێ، ب ڕاستی مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دین و ڕێکەکێ یێت دیتین، و ئەم ژی ل دویڤ وان دچین.

﴿٢٤﴾ [هەر پێغەمبەرەکێ بۆ وان هاتبیت گۆتییە وان]: ئەرێ ئەگەر خۆ ئەز بۆ هەوە تشتەکی بینم ژ وێ چێتر و ڕاستەڕێتر ژی بیت، یا هەوە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتین [هەر دیسا هوین دێ ل شۆپا وان چن] گۆتن: ب ڕاستی ئەم ژ تشتێ هوین پێ هاتینە هنارتن بێ باوەرین.

﴿٢٥﴾ و مە تۆل ل وان ڤەکر، ڤێجا بەرێ خۆ بدەیێ، کا دویماهییا ئەوێت پێغەمبەرێت خودێ درەوین دانایین، بوو چ؟.

﴿٢٦﴾ سەرهاتییا ئیبراهیم پێغەمبەر بۆ وان بێژە دەمێ گۆتییە بابێ خۆ و ملەتێ خۆ: بێ گۆمان ئەز یێ بەریمە ژ وان یێت هوین دپەرێسن.

﴿٢٧﴾ بەلێ ئەز وی دپەرێسم یێ ئەز دایيم، بێ گۆمان ئەو دێ من ڕاستەڕێ کەت.

﴿٢٨﴾ و ئیبراهیمی پەیڤا ئێکینییا خودێ د دویڤ خۆدا هێلا، و کرە پەیڤەکا هەروهەر هەی، [دا یێ باوەری بڤێت لێ بزڤڕیت].

﴿٢٩﴾ بەلێ مە خۆشی دانە ڤان و باب و باپیرێت وان [مەخسەد پێ خەلکێ مەکەهێنە]، هەتا قورئان و پێغەمبەرێ ئاشکەرا بۆ وان هاتی.

﴿٣٠﴾ ڤێجا وەختێ قورئان بۆ وان هاتی [دا وان ژ بێ ئاگەهییا وان هشیار بکەن]، گۆتن: ئەڤە سحرە، و ب ڕاستی ئەم باوەرییێ پێ نائینین.

﴿٣١﴾ و گۆتن: بلا ئەڤ قورئانە بۆ ئێك ژ هەردو ماقویلێت ڤان هەردو گوندان هاتبایە خوارێ [ل تائیفێ: بۆ عوروەیێ کوڕێ مەسعوودێ (ثقفي)، و ل مەکەهێ: بۆ وەلیدێ کوڕێ موغیرەی، دورست نەدیتن بۆ موحەممەدێ ئێتیم بێت].

﴿٣٢﴾ ئەرێ ما لێکڤەکرنا دلۆڤانییا خودایێ تە د دەست واندایە؟ [ئانکو ما پێغەمبەراتی د دەست واندایە، دا بێژن ئەڤە یێ هەژییە و ئەوێ هە نە.. یان بلا بۆ ڤی هاتبایە و بۆ ئەوێ هە نەهاتبایە؟] مە ڕزقێ وان د ژیانا دنیایێدا د ناڤبەرا واندا یێ لێکڤەکری، و مە هندەك ژ وان ب سەر هندەکان یێت ئێخستین، دا هندەك ژ وان هندەکان بۆ خۆ بکەنە خزمەتکار [دا کارێ ژیانێ پێ دورست ببیت]، [ما ئەو ڤێ نابینن، ڤێجا چاوا ڕازی نینن، خودێ پێغەمبەراتییێ بدەتە وی یێ وی بڤێت] و دلۆڤانییا خودایێ تە [ڕۆژا قیامەتێ] ژ وێ چێترە، یا ئەو کۆم دکەن [ژ مال و سامانێ دنیایێ].

﴿٣٣﴾ و ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە کو خەلك هەمی بچنە سەر گاورییێ و بمیننە ب دنیاییڤە [و موسلمان نەمینن]، ئەم دا بانێت خانییێت وان ئەوێت باوەری ب خودایێ دلۆڤان نەئینایین کەینە زیڤ، و دا پەیسکێت خانییان ب خۆ ژی کەینە زیڤ، پێ سەرکەڤتبانە بانی.

﴿٣٤﴾ و دا دەرگەهێت خانییێت وان و تەختێت ل سەر پال ددەن کەینە زیڤ.

﴿٣٥﴾ و دا زێر و زینەتی دەینە وان، و ئەڤە هەمی پەرتالێ ژیانا دنیاییێیە، و ئاخرەت ل دەڤ خودایێ تە، بۆ پارێزکار و تەڤوادارانە.

﴿٣٦﴾ و هەر کەسێ پشت دەتە بیرئینان و زکرێ خودایێ دلۆڤان و قورئانێ، ئەم دێ شەیتانەکی بۆ کەینە هەڤال، کو هەروهەر د گەل بیت.

﴿٣٧﴾ و ئەو شەیتان، وان ژ ڕێکا خودێ ددەنە پاش، و ئەو هزر دکەن ئەو یێت ل سەر ڕێکا ڕاست.

﴿٣٨﴾ [ڤێجا ئەو هۆسا ڕێکا شەیتانی دگریت] هەتا دئێتە دەڤ مە، دێ بێژیت: خۆزی ناڤبەینا من و تە [مەخسەد پێ شەیتانە] دویراتییا ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤایێ بایە، چ پیسە هەڤال و پیسە تەکی.

﴿٣٩﴾ و د بنیڕا فایدەی هەوە ناکەت، ئەڤرۆ هوین هەمی د ئیزاییدا هەڤپشك بن، چونکی هەوە پێکڤە ستەم یا کری [بەروڤاژی دنیاییێ، دەمێ بەلا دبیتە تەڤایی، سڤك دبیت].

﴿٤٠﴾ ئەرێ ما تو دشێی [هەی موحەممەد] یێ کەڕ، وەلێ بکەی گولێ ببیت، یان ئەوێ کۆرە و ئەوێ د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا ڕاستەڕێ بکەی [ڤێجا ب خەم نەکەڤە ژ بەر باوەری نەئینانا وان، دکەڕن چونکی گولێ نابن، کۆرەنە چونکی نابینن].

﴿٤١﴾ و ئەگەر مە تو مراندی، بەری ئەم وان ئیزادەین، [بزانە] ب ڕاستی ئەم دێ هەر تۆلێ ل وان ڤەکەین.

﴿٤٢﴾ یان ژی دێ وێ ئیزایا مە پەیمان پێ دایییە تە نیشا وان دەین، ب ڕاستی ئەم ل سەر وان خودان دەستهەلاتین.

﴿٤٣﴾ و ئەو وەحییا بۆ تە هاتی کو قورئانە باش بگرە، ب ڕاستی تو یێ ل سەر ڕێکا ڕاست.

﴿٤٤﴾ و ب ڕاستی ئەڤ قورئانە بۆ تە و ملەتێ تە سەربلندی و سەرفەرازییە، و ڕۆژا قیامەتێ دێ پسیارا وێ ژ هەوە ئێتەکرن.

﴿٤٥﴾ [هەی موحەممەد] پسیارا وان بکە، ئەوێت مە بەری تە هنارتین ژ پێغەمبەران، کا مە پەرستییەك ژ بلی خودایێ دلۆڤان دانایە، بێتە پەرستن [ئانکو چو پێغەمبەران داخوازا پەرستنا غەیری خودێ نەکرییە].

﴿٤٦﴾ و ب سویند مە مووسا ب موعجیزەیێت خۆڤە بۆ فیرعەونی و گرەگر و کەنکەنەیێت وی هنارت، و گۆت: ب ڕاستی ئەز پێغەمبەرێ خودانێ هەمی جیهانانم.

﴿٤٧﴾ ڤێجا وەختێ مووسا ب موعجیزەیێت مەڤە بۆ وان هاتی، ب چوڤە وەرنەگرتن و پێ کەنین.

﴿٤٨﴾ و مه چو موعجیزه نیشا وان نەددان، ئەگەر ئەو ژ یا بەری خۆ یا مەزنتر نەبایە، و [پشتی موعجیزەیان فایدەی وان نەکری] مه ئەو ئیزادان، دا ل خۆ بزڤڕن.

﴿٤٩﴾ [ڤێجا وەختێ بەرهنگاری ئیزایێ بوویین] گۆتن: سێربەندۆ ژ خودایێ خۆ بخوازە، ئەو پەیمانا دایییە تە [پەیمانا ڕاکرنا ئیزایێ ل سەر وی یێ باوەرییێ بینیت] بۆ مە ب جھ بکەت، ب ڕاستی ئەم دێ باوەرییێ ب تە ئینین.

﴿٥٠﴾ ڤێجا وەختێ مە ئیزا ل سەر وان ڕاکری، وان پەیمانا خۆ شکاند [و ل سەر گاوریا خۆ مان].

﴿٥١﴾ و فیرعەونی د ناڤ ملەتێ خۆدا گازی کر و گۆت: گەلی ملەتێ من ما ملکێ مسرێ نەیێ منە؟ و ما ئەڤ ڕوبارە دبن [قەسرێت] منڕا ناچن، ما هوین نابینن؟ [و بزانن ئەز چەندێ ب هێزم، و ملکێ من چەندێ مەزنە].

﴿٥٢﴾ ما ئەز ژ ڤی، ئەڤێ بێخێرۆك و ب دورستی نوزانیت باخڤیت، چێتر نینم؟

﴿٥٣﴾ [ڤێجا ئەگەر ڕاست پێغەمبەرە] پا بلا [خودایێ وی] بازنکێت زێڕی دابانێ [و کربانە زەندکێت خۆ، وەکی مەزنێت وی سەردەمی]، یان ژی دەمێ هاتی ملیاکەت ژی د گەل هاتبانە.

﴿٥٤﴾ ڤێجا فیرعەونی ملەتێ خۆ ب چو حسێب نەکرن وسڤك زانین [قیمەت نەدا وان]، ئینا وان ژی گوهداریا وی کرن، ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ ژ ڕێدەرکەڤتی بوون.

﴿٥٥﴾ ڤێجا وەختێ کەربێت مە ڤەکرین مە تۆل ل وان ڤەکر، و مە هەمی د ئاڤێدا خەندقاندن.

﴿٥٦﴾ و مە ئەو [بۆ گاوران] کرنە بەراهیکێش، و مە ئەو کرنە چامە بۆ غەیری وان.

﴿٥٧﴾ و وەختێ نموونە ل سەر کوڕێ مەریەمێ هاتییە دانان [وەختێ ئەڤ ئایەتە هاتییە خوارێ (إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَٰرِدُونَ) ئانکو: ب ڕاستی هوین، و ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، داردوویێ دۆژەهێنە. قورەیشییان گۆتە پێغەمبەری، ما نە مەسیحی، عیسایی دپەرێسن، و تو دبێژی عیسا پێغەمبەرە، ڤێجا ئەگەر ئەو د ئاگریدا بیت ئەم ژی ڕازینە، ئەم و پەرستییێت خۆ د گەل وی بین، گاورێت قورەیشییان کرنە کەنی، و بوو تیقەلیقا وان]، ملەتێ تە ب وێ [نموونەیێ دلخۆش بوون] و دەنگێت وان ژ کەیفاندا بلند بوون.

﴿٥٨﴾ و گۆتن: ما بوتێت مە چێترن یان عیسا [ئەگەر هەر کەسێ شوینا خودێ بێتە پەرستن د ئاگریدا بیت، ئەم ڕازینە بوتێت مە د گەل عیسایی بن]، و وان ئەڤ نموونەیە بۆ تە نەئینا ئەگەر بۆ جڕەبڕ و گەنگەشەیێ نەبیت، نێ ئەو ملەتەکێ زێدە چیڕدرێژن و جرکێشن.

﴿٥٩﴾ [عیسایێ کوڕێ مەریەمێ نەخودێیە، و نە وی گۆتییە وان من بپەرێسن] ئەو بەس بەندەیەکە، مە نیعمەتا د گەل کری، و مە یێ کرییە نیشان و بەلگەیەك بۆ ئسرائیلییان [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خۆ].

﴿٦٠﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە، دا شوینا هەوە ملیاکەتان کەینە د ئەردیدا.

﴿٦١﴾ و ب ڕاستی هاتنا وی [یا عیسایێ كوڕێ مەریەمێ] نیشانە بۆ قیامەتێ، ڤێجا هوین د هاتنا وێ ڕۆژێدا ب گۆمان نەبن، و ل دویڤ من وەرن، ب ڕاستی ئەڤەیە ڕێكا ڕاست.

﴿٦٢﴾ و [هشیار بن] شەیتان هەوە ژ ڕێكا خودێ نەدەتە پاش، ب ڕاستی ئەو بۆ هەوە دژمنەكێ ئاشكەرا ئاشكەرایە.

﴿٦٣﴾ ڤێجا وەختێ عیسا ب بەلگە و نیشانێت ئاشكەراڤە هاتی، گۆت: ئەز پێغەمبەر بۆ هەوە هاتم، دا هندەك ژ تشتێ هوین تێدا ژێك جودا [ژ ئەحكامێت تەوراتێ] بۆ هەوە ئاشكەرا بكەم، ڤێجا تەقوا خودێ [د فەرمانێت ویدا] بكەن، و گوهێ خۆ بدەنە من.

﴿٦٤﴾ ب ڕاستی خودێ خودانێ منە و خودانێ هەوەیە ژی، ڤێجا وی بپەرێسن، ڕێكا ڕاست هەر ئەڤەیە.

﴿٦٥﴾ [بەلێ پشتی عیسایی]، دەستە و كۆمێت [ئسرائیلییان] د دەرهەڤێ ویدا ژێك جودا بوون [و هەر ئێكی تشتەك د ڕاستێدا دگۆت، هندەكان كرە خودێ ب خۆ، و هندەكان كرە كوڕێ خودێ، و هندەكان كرە ئێك ژ سێ خودێیان، و هندەكان دەیكا وی ب دەهمەن پیسیێ گونەهكار كر]، ڤێجا وەیل و ئێزا و نەخوشی بۆ وان بیت، ئەوێت ستەم كرین [ب وان ئاخڤتنێت د دەرهەڤێ عیسایدا كرین]، ژ ئیزایا دژوار.

﴿٦٦﴾ ئەرێ ئەو خۆ ل هندێ دگرن، ڕۆژا قیامەتێ ب خافلەتیڤە ب سەر واندا بێت، و وان های ژ خۆ نە.

﴿٦٧﴾ وێ ڕۆژێ [قیامەتێ] هەڤال [ئەوێت د دنیایێدا خۆشڤییێت ئێك] دژمنێت ئێكن، ئەو نەبن ئەوێت ژ بۆ خودێ گەهشتینە ئێك [هەڤالینی و ڤیانا وان د ئاخرەتێ ژیدا هەر دێ مینیت].

﴿٦٨﴾ هەی بەندەیێت من [ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، و هوین بەرئەمری من]، ئەڤرۆ نە ترس بۆ هەوە هەیە، و نە هوین ب خەم دكەڤن.

﴿٦٩﴾ [ئەو نا ترسن و ب خەم ناكەڤن] ئەوێت باوەری ئینایین و خۆ سپارتینە ئەمرێ خودێ.

﴿٧٠﴾ هەڕنە د بەحەشتێدا هوین و هەڤسەرێت خۆ، دێ خۆشیان تێدا بینن [ب ڕەنگەكێ وەسا كو ئەو خۆشی ل سەروچاڤێت هەوە دیار ببیت].

﴿٧١﴾ و ئامانێت زێری [پیێت خوارنێ] و پەرداغێت [ڤەخوارنا پاقژ] ل بەر وان دئێنە گێڕان، و دل چ بخوازیت و چاڤ بچنە چ بۆ وان د بەحەشتێدا یێ هەی، و هوین هەروهەر دێ تێدا مینن.

﴿٧٢﴾ و ئەڤ بەحەشتە [ئەوا ب ڤان سالۆخەتان] ژ بەر كار و كریارێت هەوە د دنیایێدا كرین، گەهشتییە هەوە.

﴿٧٣﴾ بۆ هەوە تێدا [ژ بلی خوارن و ڤەخوارنێ] گەلە فێقی و ژ هەمی ڕەنگان یێ هەی، و هوین ژێ دخۆن.

﴿٧٤﴾ ب ڕاستی گاور دێ هەروهەر د ئیزایا دۆژەهێدا مینن.

﴿٧٥﴾ ئیزا ل سەر وان سڤك نابیت [پیچەكێ بێنا خۆ بدەن]، و ئەو تێدا بێ هیڤینە [ئیزا ل سەر وان بێنەكێ ژی سڤك ببیت].

﴿٧٦﴾ و مە ستەم ل وان نەكربوو، بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ كر.

﴿٧٧﴾ [دۆژەهییان] گازی کر: هەی دەرگەهڤانێ دۆژەهێ، بلا خودایێ تە مە بمرینیت [دا بۆ خۆ ڕەحەت ببین]، گۆت: ب ڕاستی هوین دێ هەروهەر تێدا مینن [نە دمرن، و نە دەردکەڤن].

﴿٧٨﴾ ب سویند مە هەڤی بۆ هەوە ئینا [مە پێغەمبەر بۆ هەوە هنارتن، و کتێب دانە هەوە، و وان هوین ئاگەهدارکرن و داخوازا گوهدارییێ ژ هەوە کرن، بەلێ هەوە گوهێ خۆ نەدا وان، و باوەری ب وان نەئینا]، نێ بارا پتر ژ هەوە هەڤی نەدڤیا.

﴿٧٩﴾ یان ژی وان (قورەیشییان) تەکبیرا خۆ کرییە [تشتەکی ب سەرێ پێغەمبەری بینن، و د ناڤ جهاندا بکوژن]، ب ڕاستی مە ژی تەکبیرا خۆ یا کری [تەکبیرا وان ب سەرێ واندا بشکێنین، و گرەگرێت وان هەمییان ڕۆژا بەدرێ بدەینە کوشتن].

﴿٨٠﴾ یان ژی ئەو هزر دکەن مە گول نهینی و پستەپستا وان نینە [ئەوا ئەو د (دار الندوة)ڤە د دەرهەڤێ پێغەمبەریدا دکەن]، بەلێ مە گولێ هەیە، و ملیاکەتێت مە ئەوێت ل دەڤ وان هەمییێ دنڤێسن.

﴿٨١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەگەر خودایێ دلۆڤان کوڕەك یان کچەك هەبایە، ئەز دا بەری هەمییان پەرێسم [بەلێ حاشای خودێ، ئەڤە د ڕاستا ویدا دورست نینە].

﴿٨٢﴾ پاك و پاقژی ژ هەمی کێماسییان بۆ خودانێ ئەرد و ئەسمانان و خودانێ عەرشی بیت، ژ وان سالۆخەتێت ئەو ب بال خودێڤە لێ ددەن.

﴿٨٣﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] ژ وان بگەڕە، بلا ل سەر پویچی و نەزانینا خۆ بن، و تڕانەیان بۆ خۆ بکەن، هەتا دگەهنە وێ ڕۆژا خۆ، ئەوا سۆز و پەیمان بۆ وان پێ دئێتە دان.

﴿٨٤﴾ و پەرستیێ ڕاست و دورست و هێژایی پەرستنێ د ئەسمانیدا ئەوە، و پەرستیێ ڕاست و دورست و هێژایی پەرستنێ د ئەردیدا ژی هەر ئەوە، و ئەوە کاربنەجه و زانا.

﴿٨٥﴾ و پاکی و بلندی و خێر و بەرەکەت، هەمی بۆ وی بن ئەوێ مالداری و خودانییا ئەرد و ئەسمانان و هندی د ناڤبەرا واندا یا وی، و ئەو ب تنێ وەختێ ڕابوونا قیامەتێ دزانیت، و هەر هوین دێ ب بال ویڤە زڤڕن.

﴿٨٦﴾ و ئەوێت شوینا خودێ دئێنە پەرستن، چو مەهدەر د دەست واندا نینە، ژ بلی وان ئەوێت شادەییێ ب دورستی ب پەیڤا ئێکینییا خودێ ددەن، و ئەو بزانن [خودێیە خودانێ وان و ئەو بەندەیێت وینە].

﴿٨٧﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی: کێ هوین چێکرینە؟ دێ بێژن: خودێ.. پا چاوا هوین ژ پەرستنا وی دئێنە دویرئێخستن.

﴿٨٨﴾ [و زانینا ڕۆژا قیامەتێ] و گۆتنا پێغەمبەری [ل دەڤ وییە]، [وەختێ گۆتی:] خودێوۆ، ب ڕاستی ئەڤە ملەتەکن باوەرییێ نائینن.

﴿٨٩﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] ژ وان بگەڕە و چاڤێت خۆ ژ وان بگرە، و بێژە وان: دێ هەڕن، نێزیك دێ هوین دویماهییا گاوری و سەرڕەقییا خۆ زانن.

سۆرەتا دوخان

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٥٩) ئایەتە

﴿١﴾ (حم) هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان ڕەنگە تیپان، ل دەستپێكا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە.

﴿٢﴾ سویند ب كتێبا ڕۆنكەر [كو قورئانە].

﴿٣﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ كتێبە [كو قورئانە] د شەڤەكا پیرۆزدا [كو (ليلة القدر)ـە، شەڤا ب ڕێز و ڕویمەتە] ئینا خوارێ، دا خەلكی پێ هشیاركەین و بترسینین.

﴿٤﴾ د وێ شەڤێدا هەمی كاروبار ب حیكمەت و شارەزایی، دئێنە دیاركرن و ژێك جوداكرن.

﴿٥﴾ ب ئەمر و فەرمان و زانینا مە، ئەڤە هەمی دئێنە دیاركرن، ب ڕاستی ئەم، پێغەمبەران دهنێرین.

﴿٦﴾ [هنارتنا پێغەمبەران] دلۆڤانییەكە ژ خودایێ تە، ب ڕاستی خودایێ تەیە یێ گوهدێر و زێدە زانا.

﴿٧﴾ [ئەوێ قورئان ئینایییە خوارێ] خودایێ ئەرد و ئەسمانانە و هندی د ناڤبەرا واندا، ئەگەر هەوە ئێقین هەبیت [ئەڤە ژ هەمی تشتان هێژاترە، هوین ئێقینێ پێ بینن].

﴿٨﴾ چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، و هەر ئەوە ژیانێ و مرنێ ددەت، ئەڤە خودایێ هەوەیە و خودایێ باب و باپیرێت هەوە یێت كەڤنە.

﴿٩﴾ نەخێر وان ئێقین نینە كو خودێیە چێكەرێ ئەرد و ئەسمانان، بەلێ یێت د شك و گۆمانێدا [د ڕاستا قیامەتێدا]، و ترانەیان پێ دكەن.

﴿١٠﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] خۆ بگرە هەتا عەسمان دویكێلەكا ئاشكەرا دئینیت.

﴿١١﴾ [ئەو دویكێل] ب سەر خەلكیدا دگریت، ئەڤە ئیزایەكا ب ژان و دژوارە.

﴿١٢﴾ [هنگی گاور دێ بێژن:] خودێوۆ، ڤێ ئیزایێ ل سەر مە ڕاكە، ڕاست ئەم دێ باوەرییێ ئینین.

﴿١٣﴾ و چاوا ئەو دێ پێڤە چن و فایدەی ژ ئیزایێ كەن [و ئاخڤتنا خۆ ب جه ئینن]، ئەگەر ئیزا ل سەر وان ڕابوو ئەو باوەرییێ بینن، و بەری نوكە [پێغەمبەرەكێ پێغەمبەراتییا وی ئاشكەرا بۆ وان چۆبوو].

﴿١٤﴾ پاشی پشت دانێ، و گۆتن: ئەڤە فێركرییەكێ دینە [ئێك ڤێ بۆ دبێژیت، و ئەڤە نە وەحییە بۆ دئێت].

﴿١٥﴾ ب ڕاستی ئەم دێ پیچەكێ وێ ئیزایێ ل سەر هەوە گیرۆكەین، بەلێ هوین [دیسا] دێ ل گاورییا خۆ زڤڕن.

﴿١٦﴾ ڕۆژا ب هێز [كو ڕۆژا قیامەتێیە] ئەم دێ وان گرین، و ئەم دێ وێ ڕۆژێ تۆلێ ل وان ڤەكەین.

﴿١٧﴾ و ب سویند مە بەری وان ملەتێ فیرعەونی [ب هنارتنا مووسایی و هاروونی] جەڕباندن، و پێغەمبەرەكێ پیرۆز بۆ وان هات.

﴿١٨﴾ [گۆتە وان] بەندەیێت خودێ [ئسرائیلییان] بسپێرنە من [ئانكو ڕادەستی من بكەن]، ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەكێ ئەمین و دەستپاكم.

﴿١٩﴾ و خۆ ل سەر خودێ مەزن نەكەن [كو هوین ئەمرێ وی ب جه نەئینن]، ب ڕاستی من بۆ هەوە بەلگە و نیشانەكا ئاشكەراكەر یا ئینایی.

﴿٢٠﴾ و من خۆ ب خودایێ خۆ و خودایێ هەوە پاراست، كو هوین من بكوژن.

﴿٢١﴾ و ئەگەر هوین باوەر ژ من نەكەن [و باوەرییێ ب خودێ نەئینن]، دێ ژ من ڤەبن [و ئەزیەتا من نەكەن، هەتا خودێ حوكمی د ناڤبەرا مە و هەوەدا دكەت].

﴿٢٢﴾ ڤێجا [وەختێ مووسایی دیتی ئەو باوەرییێ نائینن، و موعجیزەیێت خودێ درەو ددانن] دوعا ژ خودایێ خۆ [ل وان] كر [و گۆت:] ئەڤە ڕاست ملەتەكێ گونەهكارن.

﴿٢٣﴾ [و مە وەحی بۆ مووسایی هنارت] ب شەڤ بەندەیێت من [ئەوێت باوەری ب تە ئینایین ژ ئسرائیلییان ژ مسرێ بۆ سەر دەریایا سۆر] دەربێخە، ب ڕاستی ئەو دێ كەڤنە دویڤ هەوە.

﴿٢٤﴾ [گاڤا هەوە دا دەریایێ] بستە ژ دەریایێ دەربازبە، و تە شۆلە ژێ نەبیت بلا [دەریا] وەكی خۆ بمینیت، ب ڕاستی دویماهییا وی لەشكەری خەندقینە [چو پێ نەڤێت].

﴿٢٥﴾ چەند جنیك و باخچە و كانی وان هێلان.

﴿٢٦﴾ و چەند زەڤییێت چاندی و شوینوارێت خۆش وان هێلان.

﴿٢٧﴾ و چەند نیعمەت وان هێلان، تێدا خۆشی دبرن.

﴿٢٨﴾ و هۆسا مە ئەو د هیلاك برن، و مە ملەتەكێ دی پشتی وان كرە وێرسێ ملك و مالداریيا وان.

﴿٢٩﴾ و ئەرد و ئەسمان بۆ وان نەگرین [پشتی مە د هیلاك برین]، و دەرفەت ژی بۆ وان نەهاتە دان [ل خۆ بزڤڕن].

﴿٣٠﴾ و ب سویند مە ئسرائیلی ژ ئیزایا ڕسواكەر قورتالكرن.

﴿٣١﴾ ژ فیرعەونی، ب ڕاستی وی خۆ گەلەك مەزن كر، و زێدە یێ گونەهكاربوو.

﴿٣٢﴾ ب سویند مە ئەو [ئسرائیلی] ب زانینا خۆ ب سەر خەلكێ وی دەمی ئێخستن.

﴿٣٣﴾ و مە ئەو نیشان و موعجیزە دانە وان، ئەوێت جەڕباندن و ئمتیحانەكا ئاشكەرا تێدا.

﴿٣٤﴾ و ب ڕاستی ئەڤە (قورەیشی) دبێژن:

﴿٣٥﴾ ژ مرنا مە یا ئێكێ پێڤەتر نینە، و ئەم [پشتی مرنێ] ساخ نابینەڤە.

﴿٣٦﴾ [و گۆتن] پا كا باب و باپیرێت مە بۆ مە بزڤڕینن [ئەگەر ڕاستە وەكی هوین دبێژن، كو پشتی مرنێ جارەكا دی ئەم دێ ساخ بینەڤە].

﴿٣٧﴾ ئەرێ ما ئەو ب هێزترن یان ژی ملەتێ توببەع [یێ حیمیەری، کو ئێك ژ میرێت یەمەنێ بوو]، یان ژی ئەوێت بەری وان [وەکی عاد و (ثمود)] مە د هیلاك برن، ب ڕاستی ئەو یێت گونەهکاربوون.
﴿٣٨﴾ و ب ڕاستی مە ئەرد و ئەسمان و تشتێ د ناڤبەرا واندا ژ قەستا چێ نەکرینە.
﴿٣٩﴾ و مە ئەرد و ئەسمان بۆ هەقییێ یێت داین [دا هەقی بێتە ئاشکەراکرن، و مرۆڤێ خراب ب خرابییا خۆ بێتە جزاکرن، و یێ باش ب باشییا خۆ بێتە خەلاتکرن]، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن.
﴿٤٠﴾ [بێ گۆمان ئەو ڕۆژا ئەو تێدا دودل] ڕۆژا جوداکرنا قەنجییێ و خرابییێ، ڕۆژا کۆمبوونا وان هەمییانە.
﴿٤١﴾ ڕۆژا چو دۆست و کەس و کار نەشێن چو ئیزایێ ژ دۆست و کەس و کارێت خۆ بدەنە پاش، و هاریکارییا وان ژی نائێتەکرن.
﴿٤٢﴾ ئەو نەبیت یێ خودێ دلۆڤانییێ پێ ببەت [کو خودان باوەرن، ب دەستویرییا خودێ دێ مەهدەرێ بۆ ئێك و دو کەن]، ب ڕاستی خودێ سەردەست و دلۆڤانە.
﴿٤٣﴾ ب ڕاستی دارا زەقوومێ.
﴿٤٤﴾ زاد و خوارنا زێدە گونەهکارانە [ئانکو گاوران].
﴿٤٥﴾ وەکی سفرێ حەلیایی د زکێ واندا دکەلیت.
﴿٤٦﴾ وەکی کەلا ئاڤا شارییایی.
﴿٤٧﴾ [خودێ دێ بێژتە ملیاکەتان:] بگرن و ڕاکێشنە نیڤا دۆژەهێ.
﴿٤٨﴾ پاشی ئاڤا زێدە کەل داڕێژنە سەر سەرێ وی.
﴿٤٩﴾ [ملیاکەت دێ بێژنێ:] دێ تامکێ، تە خۆ دەستهەلاتدار و خودان ڕێز و ڕویمەت ددانا.
﴿٥٠﴾ ئەڤە ئەو ئیزایە ئەوا هەوە جرەبڕ ل سەر دکر [و باوەری پێ نەدئینا].
﴿٥١﴾ ب ڕاستی پارێزکار و مرۆڤێت خودێ یێت د جهەکێ ئێمندا.
﴿٥٢﴾ د ناڤ باغ و کانیاندانە.
﴿٥٣﴾ و جلکێت ئارمویشێ تەنك و یێ ستویر دکەنە بەر خۆ، و بەرانبەری ئێك و دونە.
﴿٥٤﴾ ئەها بەحەشتی د هۆسانە، و مە پەریێت چاڤگر یێت کرینە هەڤسەرێت وان.
﴿٥٥﴾ بێ ترس [کو تشتەك ل وان بێت] ئەو هەمی ڕەنگێت فێقییان د بەحەشتێدا دخوازن [و دخۆن].
﴿٥٦﴾ ژ بلی مرنا خۆ یا ئێکێ [کو مرنا دنیاییێیە]، مرنێ نابینن و [خودێ] ئەو ژ ئیزایا دۆژەهێ پاراستن.
﴿٥٧﴾ ئەڤە کەرەمەکە ژ خودایێ تە [داییییە وان]، نێ ئەڤەیە سەرفەرازییا مەزن.
﴿٥٨﴾ بێ گۆمان مە ئەڤ قورئانە ب ئەزمانێ تە بۆ وان ب ساناهی کر، دا پێڤە بچن و ل خۆ بزڤڕن.
﴿٥٩﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] خۆ بگرە [و چاڤێ تە لێ بیت، دێ چ ئێتە سەرێ وان]، ب ڕاستی ئەو ژی یێ ل هیڤیێ [کا دێ چ ئێتە سەرێ تە].

سۆرەتا جاثیە

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٣٧) ئایەتە

﴿١﴾ (حم) هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان، ل دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە.

﴿٢﴾ ئینانەخوارا قورئانێ ژ خودایێ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٣﴾ ب ڕاستی د ئەرد و ئەسماناندا [د وان ب خۆدا، یان د چێکرنا واندا] گەلەك نیشان و بەلگە یێت هەین [ل سەر دەستهەلاتداری و ئێکینییا خودێ] بۆ خودان باوەران.

﴿٤﴾ و چێکرنا هەوە و هەمی ڕەنگێت جانەوەرێت د ئەردیدا بەلاڤ، نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت هەڤییێ پەسەند دکەن و دگرن.

﴿٥﴾ و هاتن و چۆنا شەڤ و ڕۆژان، و ڕێژی و بارانێت خودێ ژ ئەسمانی دادڕێژیت، و ئەردی پشتی مرنا وی پێ ساخ دکەت، و ئینان و برنا بای، نیشانن [ل سەر هەیین و دەستهەلاتدارییا خودێ] بۆ وان ئەوێت تێ دگەهن.

﴿٦﴾ ئەڤە نیشان و بەلگەیێت خودێنە ئەم بۆ تە ب ڕێکا وەحییێ دخوینین، ڤێجا ئەگەر ئەو (خەلکێ مەکەهێ) باوەر ژ کەلامێ خودێ نەکەن، و باوەرییێ ب بەلگە و نیشانێت وی نەئینن، ئەرێ پا ئەو دێ باوەرییێ ب کیش ئاخڤتنێ ئینن؟

﴿٧﴾ ئیزا و نەخۆشی بۆ هەر زێدە درەوینەکێ زێدە گونەهکار بیت.

﴿٨﴾ [ئەوێ] گولێ دبیت ئایەتێت خودێ (ئانکو قورئان) بۆ دئێنە خواندن، پاشی هەر ل سەر گاورییا خۆ دمینیت و خۆ ژ باوەری ئینانێ مەزنتر دبینیت، هەچکو نەبهیستین، ڤێجا ئەڤێ هۆسا مزگینییا ئیزایەکا دژوار بدەیێ.

﴿٩﴾ و ئەگەر تشتەك ژ ئایەتێت مە [ئەوێت مە بۆ پێغەمبەری ئینایینە خوارێ] زانی، بۆ خۆ دکەنە پێترانك، ئەڤێت هۆسا ئیزایەکا ڕسواکەر بۆ وان یا هەی.

﴿١٠﴾ دۆژەهـ یا ل پێشییا وان، و نە ئەوا وان ب دەست خۆڤە ئینایی [ژ مال و مالدارییێ] فایدەی وان دکەت، و نە ئەوێت وان شوینا خودێ بۆ خۆ کرینە سەمیان و پشتەڤان [ژ بوتان] فایدەی وان دکەن، و ئیزایەکا گران بۆ وان یا هەی.

﴿١١﴾ ئەڤە (ئەڤ قورئانە) ڕاستەڕێییە، و ئەوێت باوەری ب ئایەتێت خودایێ خۆ نەئینایین، ئیزایەکا ژ هەمی ئیزایان دژوارتر بۆ وانە.

﴿١٢﴾ خودێیە دەریا بۆ هەوە سەرنەرم کری، دا گەمی ب دەستوێرییا وی تێدا بچن و بێن، و دا هوین ژ کەرەما وی بازرگانییێ تێدا بکەن، و دا هوین سوپاسییا وی بکەن.

﴿١٣﴾ و هندى د ئەرد و ئەسماناندا هەى خودىٚ ژ نك خوٚ بوٚ خيٚرا هەوە ييٚت دايين، ب ڕاستى ئەڤە [چيٚكرنا ئەرد و ئەسمانان هوٚسا] نيشان و بەلگەنە بوٚ وان ئەويٚت هزرا خوٚ تيٚدا دكەن.

﴿١٤﴾ بيٚژە وان ئەويٚت باوەرى ئينايين: بلا ل وان نەگرن ئەويٚت نە ل هيڤييا وان ڕوٚژيٚت خودىٚ ب سەرىٚ ملەتيٚت بوٚرى ئينايين، دا خودىٚ [ڕوٚژا قيامەتىٚ] خەلاتىٚ وان [ئەويٚت ل گاوران نەگرتين، و بيٚهنا خوٚ ل سەر ئەزيەتا وان فرەه كرين] بدەتە وان، ژ بەر وان كار و كرياريٚت [باش ئەويٚت] وان [د دنياييٚدا] كرين.

﴿١٥﴾ هەر كەسىٚ باشييىٚ بكەت بوٚ خوٚ دكەت، و هەر كەسىٚ خرابييىٚ بكەت ل خوٚ دكەت، پاشى دىٚ هوين هەمى ب بال خودايىٚ خوٚڤە زڤرن.

﴿١٦﴾ ب سويند مە تەورات و حوكم [تيٚگەهشتن و شارەزاييا دادوەريىٚ] و پيٚغەمبەراتى دا ئسرائيلييان، و تشتىٚ پاقژ مە ب ڕزقىٚ وان كر، و مە ب سەر خەلكى [وى دەمى] ئيٚخستن.

﴿١٧﴾ و مە نيشان و بەلگەييٚت ڕوٚن و ئاشكەرا د دەرهەقىٚ پيٚغەمبەراتييىٚ و دينيدا دانە وان، و هنگى جودايى و ژيٚكڤەبوون كەڤتە د ناڤبەرا واندا، پشتى زانين و نيشانيٚت ئاشكەرا ژ پيٚغەمبەريٚت وان بوٚ وان هاتين، ئەڤە ژى ژ بەر زكرەشييا وان. ب ڕاستى خودايىٚ تە ڕوٚژا قيامەتىٚ دىٚ حوكمى د ناڤبەرا واندا كەت، ل سەر وى تشتىٚ ئەو ل سەر نەبوويين ە ئيٚك و ژيٚك جودا.

﴿١٨﴾ پاشى مە تو ل سەر ڕيٚك و بەرنامەيەكىٚ ئاشكەرا دانايى [كو تە بگەهينتە هەقييىٚ]، ڤيٚجا وىٚ ڕيٚكىٚ بگرە، و ب دويڤ دلخوازييا نەزانان نەكەڤە.

﴿١٩﴾ ب ڕاستى ئەو [نەزان] قەت چو ئيزايا خودىٚ ژ تە نادەنە پاش [ئەگەر تو ل دويڤ وان بچى]، و ب ڕاستى ستەمكار دوٚست و پشتەڤانيٚت ئيٚك و دونە و خودىٚ هاريكار و سەميانىٚ پاريٚزكارانە.

﴿٢٠﴾ ئەڤ قورئانە بوٚ مروٚڤان ڕوٚناهييا دلانە [هەقييىٚ پىٚ دبينن]، و ڕيٚكا هيدايەتيٚيە و دلوٚڤانييە بوٚ وان ئەويٚت خودان ئيٚقين [د ڕاستا ڕوٚژا قيامەتيٚدا ئانكو باوەرييەكا موكم پىٚ هەى].

﴿٢١﴾ ئەرىٚ ئەويٚت گونەه و خرابى كرين، هزر دكەن ئەم دىٚ وان و ئەويٚت باوەرى ئينايين و كار و كرياريٚت ڕاست و دورست كرين، وەكى ئيٚك لىٚ كەين، مرن و ژينا وان دىٚ وەكى ئيٚك بيت؟ چ پيسە حوكمە ئەو دكەن.

﴿٢٢﴾ و خودىٚ ئەرد و ئەسمان بوٚ هەقييىٚ ييٚت داين [ژ خوٚ نەداينە]، و دا هەر ئيٚك ل سەر كار و كرياريٚت خوٚ بيٚتە جزاكرن، و ستەم ل كەسىٚ نەئيٚتەكرن.

﴿٢٣﴾ ئەرىٚ تە ئەو ديت ئەوىٚ خوٚشى و دلخوازييا خوٚ كرييە پەرستى بوٚ خوٚ، و خودىٚ ژ بەر هندىٚ گومرا و ڕيٚبەرزە كرى، هەرچەندە هەقى ژى دزانى [بەلىٚ ڕيٚكا هەقييىٚ نەدگرت، ژ بەر هندىٚ هيٚژايى گومرايى و بەرزەبوونىٚ بوو، نە هيٚژايى ڕاستەڕيٚكرنىٚ بوو]، و خودىٚ دل و گوهيٚت وى موٚركرن، و پەردە ئيٚخستنە بەر چاڤيٚت وى، ئەرىٚ [ئەگەر خودىٚ وى ڕاستەڕىٚ نەكەت] كى هەيە پشتى خودىٚ وى ڕاستەڕىٚ بكەت؟ ڤيٚجا ما هوين چامەيەكىٚ بوٚ خوٚ ناگرن.

﴿٢٤﴾ و [موشركان] گۆتن: ژ ژيانا مه يا دنيايێ پێڤه‌تر چو ژيانێت دی نينن، هنده‌ك ژ مه دێ مرن و هنده‌ك دێ بن [و چو قيامه‌ت نينن، ژين و مرن ئه‌وه يا د دنياييێدا]، و چو مه نامرينيت ژ بۆرينا زه‌مانی پێڤه‌تر، و وان چو به‌لگه و نيشان ب ڤێ چه‌ندێ نينن، هه‌ما ژ نك خۆ دبێژن.
﴿٢٥﴾ و وه‌ختێ ئايه‌تێت مه يێت ڕۆن و ئاشكه‌را [ل سه‌ر قيامه‌تێ و ڕابوونا پشتی مرنێ] بۆ وان دهاتنه خواندن، وان چو هه‌جه‌ت و ده‌ليل نه‌بوون [هه‌ڤيیێ پێ بده‌نه پاش] ژ وێ چه‌ندێ پێڤه‌تر كو بێژن: ئه‌گه‌ر هوين ڕاست دبێژن باب و باپيرێت مه يێت مری بۆ مه ساخ بكه‌ن، دا شاده‌يیێ بۆ هه‌وه بده‌ن.
﴿٢٦﴾ بێژه: خودێ هه‌وه دده‌ت، پاشی هه‌وه دمرينيت، پاشی هه‌وه هه‌مييان ڕۆژا قيامه‌تێ كو چو گۆمان تێدا نينه دێ كۆم كه‌ت، به‌لێ باراپتر ژ خه‌لكی ڤێ نوزانن.
﴿٢٧﴾ خودانی و سه‌روه‌رييا ئه‌رد و ئه‌سمانان يا خودێيه، و ڕۆژا قيامه‌ت ڕادبيت، وێ ڕۆژێ خرابكار و گاور دێ خوساره‌ت بن.
﴿٢٨﴾ و [وێ ڕۆژێ] دێ بينی هه‌ر ملەته‌ك [ئانكو خه‌لكێ هه‌ر دينه‌كی ژ ترسا حسابێ] يێت كه‌ڤتينه سه‌ر چۆكێت خۆ، و هه‌ر ملەته‌ك بۆ وه‌رگرتنا كتێبا كار و كريارێت خۆ دێ ئێته داخوازكرن، ئه‌ڤرۆ هوين دێ ب وان كار و كريارێت هه‌وه كرين، ئێنه جزاكرن يان خه‌لاتكرن.
﴿٢٩﴾ ئه‌ڤه كتێبا مه‌يه [كتێبا كاروكريارێت هه‌وه‌يه] شاده‌يیێ ب ڕاستی ل سه‌ر هه‌وه دده‌ت، ب ڕاستی هندی هه‌وه دكر مه دنڤێسی.
﴿٣٠﴾ و هندی ئه‌ون ئه‌وێت باوه‌ری ئينايين و كار و كريارێت ڕاست و دورست كرين خودايێ وان دێ وان به‌ته د ناڤ دلۆڤانييا خۆدا [ئانكو د به‌حه‌شتێدا] نێ هه‌ر ئه‌ڤه‌يه سه‌رفه‌رازييا ديار و ئاشكرا.
﴿٣١﴾ و هندی ئه‌ون ئه‌وێت گاوربووين [خودێ دێ بێژيته وان:] ئه‌رێ ما ئايه‌تێت من [ب ڕێكا پێغه‌مبه‌ران] بۆ هه‌وه نه‌دهاتنه خواندن؟ به‌لێ هه‌وه خۆ مه‌زن كر [و هه‌وه باوه‌ر ژێ نه‌كر، و هه‌وه پشتا خۆ دايێ]، و هوين ملەته‌كێ گونه‌هكاربوون.
﴿٣٢﴾ و هه‌ر وه‌ختێ هاتبايه گۆتن، په‌يمانا خودێ [د ڕاستا ساخكرنا پشتی مرنێ و حسابێدا] ڕاسته، و ڕۆژا قيامه‌تێ هه‌ر دێ ئێت و شك تێدا نينه، هه‌وه دگۆت: ئه‌م نوزانين قيامه‌ت چييه؟ به‌لێ ل ده‌ڤ مه خيال و خوليانه، و ئه‌م ژێ د پشتڕاست نينين.
﴿٣٣﴾ [وێ ڕۆژێ، ڕۆژا قيامه‌تێ] خرابييا كار و كريارێت وان كرين بۆ وان دياربوو، و ئه‌و ئيزايا وان تڕانه پێ دكرن، دۆرماندۆرێت وان گرتن.
﴿٣٤﴾ و [وێ ڕۆژێ] دێ بێژنه وان: ئه‌ڤرۆ ئه‌م دێ هه‌وه [برسی و تێنی] هێلينه د ئاگريدا، هه‌روه‌كی هه‌وه كار بۆ ڤێ ڕۆژێ نه‌كری و هێلايی، و ديتنا ڤێ ڕۆژێ ژ بيرا خۆ بری، و جهێ هه‌وه ئاگره و چو هاريكار و پشته‌ڤان ژی هه‌وه نابن.
﴿٣٥﴾ ئه‌ڤه جزايێ وێيه، هه‌وه ئايه‌تێت خودێ كربوونه پێتڕانك، و ژيانا دنيايێ هوين سه‌ردابرن و خاپاندن، و ئه‌ڤرۆ نه ئه‌و ژێ ده‌ردكه‌ڤن و نه ده‌ستويری بۆ وان دئێته‌دان عوزرێ بخوازن، و ژ وان

نائێته خواستن ژی ئەو خرابییا خۆ بهێلن، و ژ نوی خودایێ خۆ ب گۆتنەکێ یان ب کریارەکێ ڕازی بکەن [چونکی ڕۆژا قیامەتێ نە ڕۆژا کارییە، بەلێ ڕۆژا جزاکرن و خەلاتکرنێیە].

﴿٣٦﴾ ڤێجا پەسن و شوکور هەمی بۆ خودایێ [هەر حەفت] ئەسمانان و خودانێ ئەردی، خودانێ هەمی جیهانان.

﴿٣٧﴾ و مەزناتی د ئەرد و ئەسماناندا یا وییە، و ئەوە سەردەست و کاربنەجه.

سۆرەتا ئەحقاف

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٣٥) ئایەتە

﴿١﴾ (حم) هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، و ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان، ل دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە.

﴿٢﴾ ئینانەخوارا ڤێ کتێبێ ژ دەڤ خودایێ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٣﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا بۆ هەقییێ، و هەتا دەمەکێ دەستنیشانکری، یێت دایین، و ئەوێت گاوربوویین ڕوییێ خۆ ژ وێ وەردگێڕن، ئەوا ژێ هاتینە ترساندن [کو ڕۆژا قیامەتێیە].

﴿٤﴾ بێژە: کا بۆ من بێژن ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن کا چ ژ ئەردی داییە؟ یان ژی وان پشکدارییەك د چێکرنا ئەسماناندا هەیە؟ کا کتێبەکێ کو بەری قورئانێ هاتبیت، یان پاشماییەکێ ژ زانینا ملەتێت کەڤن بۆ من بینن [شادەییێ بۆ هەوە بدەن، هوین د پەرستنا ڤان بوتاندا دورستن]، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن.

﴿٥﴾ و ما کی ژ وی گومڕاترە، ئەوێ وی پەرستی شوینا خودێ دپەرێسیت، ئەوێ هەتا ڕۆژا قیامەتێ گول وان نەبیت و بەرسڤا وان نەدەت، و ئەو ب خۆ ژی ژ پەرستن و دوعایێت وان د بێ ئاگەهن.

﴿٦﴾ و وەختێ مرۆڤ [ڕۆژا قیامەتێ] دئێنە کۆمکرن، ئەو (بوتێت وان) دێ بنە دژمنێت وان، و دێ حاشاتیێ ژ پەرستنا وان کەن [و دێ بەرائەتا خۆ ژ وان کەن].

﴿٧﴾ و وەختێ ئایەتێت مە یێت ئاشکەراکەر بۆ وان دهاتنە خواندن، ئەوێت گاوربوویین، د ڕاستا قورئانێدا پشتی بۆ وان هاتی، گۆتن: ئەڤە سحرەکا ئاشکەرایە.

﴿٨﴾ یان ژی دبێژن [موحەممەدی ئەڤ قورئانە] ژ نك خۆ یا چێکری، بێژە: ئەگەر من ژ نك خۆ چێ کربیت، هەوە پێ چێنابیت چو ئیزایێ ژ ئیزایا خودێ ژ من بدەنە پاش، و خودێ ئەڤا هوین د دەرهەقێ قورئانێدا دبێژن چێتر دزانیت [بێژە:] خودێ بەسە د ناڤبەرا من و هەوەدا شاهد بیت [ل سەر پێغەمبەراتییا من]، و ئەوە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.

﴿٩﴾ بێژە: ئەز نەپێغەمبەرێ ئێکێمە هاتیمە هنارتن [و بەری من چو پێغەمبەر نەهاتبنە هنارتن و کتێب بۆ وان نەهاتبن، بەری من گەلەك پێغەمبەرێت هاتین، و خودێ کتێب یێت بۆ وان هنارتین، ڤێجا چاوا کتێبا ئەز پێ هاتیم هوین درەو ددانن؟!]، و ئەز ژ دەڤ خۆ نوزانم کا خودێ دێ چ ل من و چ ل هەوە کەت [ئەگەر وەحی بۆ من نەئێت]، ژ وەحییا بۆ من دئێت پێڤەتر ئەز ل دویڤ چو یێ دی ناچم [و یا ل سەر من ئەوە ئەز هەوە بترسینم]، و ئەز ژ ئاگەهدارکەر و پێغەمبەرەکێ ئاشکرا پێڤەتر نینم.

﴿١٠﴾ کا بێژنە من [حالێ هەوە دێ چ بیت] ئەگەر ئەڤ قورئانە [ئەڤا بۆ من هاتی] ژ دەڤ خودێ بیت، و هوین باوەرییێ پێ نەئینن و شاهدەك [زانا] ژ ئسرائیلییان شادەیییێ ل سەر ڕاستییا وێ بدەت و باوەرییێ پێ بینیت، و هوین خۆ مەزن بکەن و باوەرییێ پێ نەئینن، ب ڕاستی خودێ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت.

﴿١١﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتە ئەوێت باوەری ئینایین: ئەگەر [ئەڤ دینێ هەوە و بەلنگازان، باوەری پێ ئینایی کو ئیسلامە] باشی بایە [ڤان بەلنگازان] بەری مە باوەری پێ نەدئینا، و پشتی وان باوەری پێ نەئینایی، گۆتن: ئەڤە درەوەکا کەڤنە [موحەممەدی ژ ملەتێت کەڤن یا وەرگرتی و ب بال خودێڤە لێ ددەت].

﴿١٢﴾ و بەری قورئانێ تەورات پێشی و دلۆڤانی بوو، و ئەڤ قورئانە ڕاستدەرئێخا کتێبێت بەری خۆیە و ب ئەزمانێ عەرەبییە، دا ئەوێت ستەم کرین بترسینیت و ئاگەهدار بکەت، و مزگینییە بۆ قەنجیکاران.

﴿١٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین خودانێ مە خودێیە، پاشی ل سەر ئێکینییا خودێ و ئیسلامێ مایین، ڤێجا [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس بۆ وان هەیە، و نە ب خەم دکەڤن.

﴿١٤﴾ ئەڤە بەحەشتینە هەروهەر دێ د بەحەشتێدا مینن، ئەڤە خەلاتە بۆ وان ژ بەر کارێ وان دکر.

﴿١٥﴾ و مە ئەمرێ مرۆڤی یێ کری، قەنجی و باشییێ د گەل دەیبابێت خۆ بکەت، دەیکا وی ئەو ب نەخۆشی و زەحمەت [د زکێ خۆدا] یێ هەلگرتی، و ب زەحمەت و نەخۆشی یێ بووی، و هەلگرتنا وی هەتا شیرڤەکرنا وی سیه هەیڤن [ڤی وەختی هەمییێ دەیك زەحمەتێ پێڤە دبەت و نەخۆشییان ل سەر دبینیت]، گاڤا دگەهیتە کاملانا خۆ و دبیتە چل سالی، دبێژیت: خودێوۆ دەستێ من بگرە و هاریکارییا من بکە ئەز سوپاسییا تە بکەم ل سەر وان کەرەمێت تە د گەل من و دەیبابێت من کرین، و دەستێ من بگرە و هاریکارییا من بکە ئەز وێ باشییێ بکەم یا تو پێ ڕازی، و دویندەها من بکە دویندەهەکا باش، و من بەرێ خۆ دا تە و ئەز ل بەر ئەمرێ تە یێ ڕاوەستایمە.

﴿١٦﴾ ئەڤەنە، ئەم کار و کریارێت وان یێت باش قەبویل دکەین و ل گونەهێت وان دبۆرین، و ئەڤەنە د گەل خەلکێ بەحەشتێ د بەحەشتێدا، ئەڤە ئەو وەعد و پەیمانا ڕاستە ئەوا د دنیایێدا سۆز بۆ وان پێ دهاتە دان.

﴿١٧﴾ و ئەو کوڕێ دبێژیتە دەیبابێت خۆ ئۆف بۆ هەوە [ئەز ژ هەوە یێ تێرم]، ئەرێ هوین من ب هندێ دترسینن، ئەز [پشتی مرنێ ژ گۆڕی] دێ ساخ بمەڤە، و بەری من ئەڤە چەند ملەت و چەرخ چۆن [و

کەس ژ وان نەزڤڕیڤە]، و ئەو دەیباب هەوارا خۆ دگەهینە خودێ و دبێژنە کوڕێ خۆ: ئەها بۆ تە! بەرێ تە یێ ل هیلاکێ، باوەرییێ بینە، ب ڕاستی پەیمانا خودێ یا ڕاستە [و هەر دێ ئێت]، ڤێجا [کوڕێ وان] دێ بێژیت: ئەڤە [رابوونا پشتی مرنێ] ژ چیرۆك و چیڤانۆکێت پێشییان پێڤەتر نینە [هوین من پێ دترسینن].

﴿١٨﴾ ئەڤە ژی [خودانێت ڤان سالۆخەتان و کوڕێت هۆسا و خودانێت ڤان ئاخڤتنان] وەکی ملەتێت بەری خۆ ژ ئەجنە و مرۆڤان، هێژایی ئیزایا خودێ بوون و یێت خوسارەت هەر ئەو بوون.

﴿١٩﴾ و هەر ئێك ژ ڤان [چ خودان باوەر، چ گاور] ل دویڤ کار و کریارێت خۆ پێك و پایە و پەییسکێت خۆ [ژ جزاکرن و خەلاتکرنێ] یێت هەین، دا خودێ ل دویڤ وان پێك و پایە و پەییسکان جزایێ کار و کریارێت وان دورست بدەتە وان، بێی ستەم ل وان بێتەکرن [نە خێرێت وان کێم دبن، و نە گونەهێت وان پتر لێ دئێن].

﴿٢٠﴾ و ڕۆژا ئەوێت گاوربووین پێشبەری ئاگری دئێنە ڕاوەستاندن [و ئاگری ب چاڤێت خۆ دبینن، ملیاکەت دێ بێژنە وان:] هەوە خۆشییێت خۆ هەمی د ژیانا دنیایێدا برن و هەوە کەیف پێ کر، ڤێجا ئەڤرۆ ژ بەر مەزناتییا ژ نەهەقی هەوە د ئەردیدا دکر، و ژ بەر دەرکەڤتنا هەوە ژ ڕێکا خودێ، هوین دێ [ئەڤرۆ] ب ئیزایا ڕسوایی و سەرشۆرییێ ئێنە جزاکرن.

﴿٢١﴾ [هەی موحەممەد سەرهاتییا] پێغەمبەرێ عاد [هوود پێغەمبەر] بۆ [ملەتێ خۆ] بێژە وەختێ ملەتێ خۆ ل ئەردێ ئەحقافێ ژ ئیزایا خودێ ترساندین، و پێغەمبەرێت بەری هوودی و پشتی وی ژی [هەمییان دگۆتن:] ژ غەیری خودێ کەسێ نەپەرێسن، ب ڕاستی [ئەگەر هوین غەیری وی بپەرێسن] ئەز دترسم ئیزایا ڕۆژەکا مەزن هەوە بهنگێڤیت.

﴿٢٢﴾ گۆتن: ئەرێ تو بۆ مە هاتی دا مە ب درەوان ژ [پەرستنا] پەرستییێت مە بدەیە پاش؟ کا وێ ئیزایا تو مە پێ دترسینی و گەفێ پێ ل مە دکەی، بۆ مە بینە ئەگەر تو ڕاست دبێژی.

﴿٢٣﴾ گۆت: ب ڕاستی بەس خودێ دزانیت [کا ئەو ئیزا کەنگی دێ ئێت]، و ئەڤە من ئەو گەهاندە هەوە یا ئەز پێ هاتیمە هنارتن، بەلێ ئەز دبینم هوین ملەتەکێ نەزانن.

﴿٢٤﴾ ڤێجا وەختێ عەورەك دیتین یێ بەر ب نهالێت وانڤە دئێت [کەیفا وان هات]، و گۆتن: ئەڤە عەورەکە دێ بارانێ بۆ مە ئینیت [و ئەو دەمەك بوو خودێ باران ژ وان ڤەگرتبوون، ڤێجا وەختێ وان ئەو عەور دیتی هزرکرن عەورێ بارانێیە و کەیفا وان پێ هات، و گۆتنە هوودی ئەڤ عەورە دێ بارانێ بۆ مە ئینیت]، [هوودی گۆتە وان:] نەخێر [ئەڤە نەعەورێ بارانێیە، وەکی هوین هزر دکەن] بەلێ ئەڤە ئەو ئیزایە یا هوین لێ ب لەز، ئەڤە بایەکە، ئیزایەکا ب ژان و دژوار یا تێدا.

﴿٢٥﴾ [ئەو با] هەمی تشتان ب ئەمرێ خودێ وێران دکەت، ڤێجا [وەختێ ئەو با ب سەر واندا هاتی] وەلێ هاتن ژ خانییێت خۆ پێڤەتر نەددیتن، هۆسا ئەم ملەتێ گونەهکار جزا دکەین.

﴿٢٦﴾ ب سویند مە ئەو شیان و هێز دابوو وان یا مە نەداییە هەوە، و مە گوهـ و چاڤ و دل [هەمی ئالاڤێت تێگەهشتنێ] دابوونە وان، بەلێ [وەختێ ئیزایا خودێ ب سەر واندا هاتی] گوهـ و چاڤ و دلێت وان فایدەی وان نەکرن، و چو ئیزا ژ وان نەدانە پاش، چونکی وان باوەری ب ئایەتێت خودێ نەدئینان، و ئەو ئیزایا وان ترانە پێ دکر و لێ ب لەز دۆرماندۆرێت وان گرتن.

﴿٢٧﴾ و ب سویند مە گوندێت دۆرماندۆری هەوە د هیلاك برن، و مە نیشان و بەلگە ژ هەمی ڕەنگان و گەلە جاران بۆ وان ئینان، دا ل خۆ بزڤڕن.

﴿٢٨﴾ بلا ئەوێت شوینا خودێ، و ب ئنیەتا نێزیکبوونێ ژ خودێ، هاتینە پەرستن هاریکارییا وان کربانە، نەخێر شوینا هاریکارییا وان بکەن ل وان بەرزەبوون، ئەڤە [هاریکاری نەکرنا پەرستییێت وان، و بەرزەبوونا وان ژ وان] جزایێ درەوا وانە وەختێ ئەو کرینە هەڤپشك بۆ خودێ.

﴿٢٩﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە وەختێ مە بەرێ هندەك ئەجنەیان داییە تە دا گول قورئانێ ببن، ڤێجا وەختێ ل سەر خواندنا قورئانێ حازر بوویین، گۆتن: خۆ بێ دەنگ بکەن و گوهێ خۆ بدەنێ، و وەختێ خواندن ب دویماهیك هاتی، ڤەگەڕیان و ملەتێ خۆ ئاگەهدارکرن.

﴿٣٠﴾ گۆتن گەلی ملەتێ مە، مە گول کتێبەکێ بوو، پشتی مووسایی یا هاتییە خوارێ، ڕاستدەرئێخا کتێبێت بەری خۆیە، بەرێ خۆدانێ خۆ ددەتە دینێ ڕاست و ڕێکا ڕاست.

﴿٣١﴾ گەلی ملەتێ مە، بەرسڤا پێغەمبەرێ خودێ بدەن [کو موحەممەدە] و باوەرییێ پێ بینن، [خودێ] دێ ل گونەهێت هەوە بۆریت، و دێ هەوە ژ ئیزایەکا ب ژان و دژوار قورتال کەت.

﴿٣٢﴾ و هەر کەسێ بەرسڤا پێغەمبەرێ خودێ نەدەت [ئانکو هەر کەسێ باوەرییێ پێ نەئینیت] نەشێت خودێ نەچار بکەت، کو وی ل سەر ئەردی ئیزا نەدەت، و وی ژ بلی خودێ چو هاریکار و پشتەڤان نینن [وی ژ ئیزایا خودێ بپارێزن]، ئەڤە [ئەڤێت بێ باوەر ژ پێغەمبەرێ خودێ] یێت د ڕێبەرزەبوونەکا ئاشکەرادا.

﴿٣٣﴾ ئەرێ ما نوزانن [هزرا خۆ ناکەن] ئەو خودایێ ئەرد و ئەسمان چێ کرین، و ب چێکرنا وانڤە نەوەستیایی و بێ هێز نەبووی، دشێت مرییان ژی ساخ بکەتەڤە، بەلێ ئەو دشێت مرییان ساخ بکەتەڤە، ب ڕاستی ئەو ل سەر هەر تشتەکی خودان دەستهەلات و شیانە.

﴿٣٤﴾ و ئەوێت گاوربوویین ڕۆژا پێشبەری ئاگری دئێنە ڕاوەستاندن [ب چاڤێت خۆ ئاگری دبینن، و بێ هیڤی دبن کو ژێ قورتال ببن]، [ملیاکەت دێ بێژنە وان:] ئەرێ ئەڤ ئیزایە نەڕاستە [هەوە دگۆت ئەم نائێینە ئیزادان، و چو دۆژەهـ نینن]، دێ بێژن: بەلێ ب خودێ ڕاستە [ملیاکەت دێ بێژنە وان:] دێ ڤێجا ژ بەر گاورییا خۆ تامکەنە ئیزای.

﴿٣٥﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] بێنا خۆ [ل سەر کرن و گۆتن و ئەزیەتا گاوران] فرەهـ بکە، هەروەکی پێغەمبەرێت ناڤدێر و ڕژد و مجد ل سەر فەرمانێت خودێ بێنا خۆ فرەهـ کری (پێغەمبەرێت ژێگۆتی ئەڤنە: (نووح، ئیبراهیم، مووسا، عیسا و موحەممەد)، و ل ئیزادانا وان ب لەز نەبە، وەختێ ئەو وێ

ئیزاییْ دبینن یا پەیمان بۆ وان پێ هاتییە دان، د وەسانە هەچكو ژ بیستەكێ پێڤەتر ژ ڕۆژێ [د دنیاییێدا] نەماینە، ئەڤ قورئانە ڕاگەهاندنەكە [پێغەمبەر دگەهینیتە هەوە] ئەرێ ما كەس هەیە د هیلاك بچیت، ژ بلی ملەتێ ژ ڕێدەركەڤتی و ڤاڕێ؟! [بەس ئەو دێ د هیلاك چن].

سۆرەتا موحەممەد

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٣٨) ئایەتە

دبێژنێ سۆرەتا قیتال ژی

﴿١﴾ ئەوێت گاوربووییین و ڕێكا خودێ ل خەلكی گرتین، [خودێ] كارێ وان پویچ و بەرزەكر [و ئەو كارێ وان ڤیایی د دەرهەڤێ پێغەمبەریدا بكەن، د سەرێ وانڕا شكاند و پویچ كر].

﴿٢﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین، و باوەری ب وێ كتێبێ ئینایین ئەوا بۆ موحەممەدی هاتی [كو قورئانە] و ئەو ڕاستییە ژ خودایێ وان، باوەرییەكا ڕاست و دورست و بێ گۆمان، خودێ گونەهێت وان دێ ژێبەت و كاروبارێت وان دێ دورست كەت.

﴿٣﴾ ئەڤە چونكی ئەوێت گاوربووییین ب دویڤ پویچییێ كەڤتن، و ئەوێت باوەری ئینایین ب دویڤ وێ هەڤییێ كەڤتن ئەوا بۆ وان ژ دەڤ خودایێ وان هاتی، و خودێ هۆسا نموونەیان ب هەمی ڕەنگان بۆ خەلكی دئینیت و دیار دكەت [دا ل خۆ بزڤڕن].

﴿٤﴾ [گەلی موسلمانان] ڤێجا ئەگەر هوین [د شەڕیدا] بەرانبەری گاوران بوون، ڤێجا ل ستۆیێ وان بدەن [و بكوژن] هەتا هوین زێدە ژێ دكوژن، پاشی ئێخسیر بكەن و باش گرێدەن، و پاشی یان ل سەر وان بكەنە منەت و بەردەن [بێ بەرانبەر]، یان ژی ب بەدەل و بەرانبەر بەردەن دا شەڕ نەمینیت، ئەڤە حوكمێ خودێیە، و ئەگەر خودێ ڤیابایە دا ئەو ب خۆ وان د هیلاك بەت و تۆلێ ل وان ڤەكەت، بەلێ [ئەمرێ هەوە كر هوین جیهادێ د گەل وان بكەن] دا هەوە ب ئێك و دو بجەڕبینیت و ئەوێت د ڕێكا خودێدا هاتینە كوشتن، خودێ كار و كریارێت وان بەرزە ناكەت.

﴿٥﴾ زوی دێ وان ڕاستەڕێ كەت، و دێ كاروبارێت وان دورست كەت.

﴿٦﴾ و دێ وان بەتە د وێ بەحەشتێدا ئەوا بۆ وان [د دنیاییێدا] سالۆخەتێت وێ گۆتین دا بنیاسن.

﴿٧﴾ گەلی خودان باوەران، هەكە هوین هاریكارییا دینێ خودێ بكەن و ب سەربێخن، خودێ ژی دێ هاریكارییا هەوە كەت، و هەوە ب سەر گاوران ئێخیت، و دێ هەوە [د شەڕاندا] موكوم كەت.

﴿٨﴾ و ئەوێت گاوربووییین، بەرئاتافبوون و شكەستن بۆ وان بیت، و خودێ دێ كارێ وان پویچ كەت و ڕاست نائینیت.

﴿٩﴾ ئەڤە چونکی ئەوان تشتێ خودێ ئینايييە خوارێ [کو قورئانە]، نەڤيا، ڤێجا خودێ کار و کرياريێت وان پويچکرن.
﴿١٠﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەرديدا نەگەڕياينە، دا ببينن کا دويماهييا ئەوێت بەری وان چۆيين يا چاوا بوو؟ خودێ د هيلاك برن، و گاوران ژی ئێکا وەکی ڤێ يا هەی.
﴿١١﴾ ئەڤە [هاريکرن و ب سەرئێخستنا خودان باوەران، و پيسە دويماهيکا گاوران] ژ بەر هندێيە چونکی خودێ پشتەڤان و هاريکار و سەرکارێ وانە ئەوێت باوەری ئينايين، و ب ڕاستی گاوران چو هاريکار و پشتەڤان نينن.
﴿١٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئينايين و کار و کرياريێت ڕاست و دورست کرين، خودێ دێ وان کەتە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕويبار د بنڕا دئێن و دچن، و ئەوێت گاوربووين [د دنيايێدا] خۆشيێ [ب پەرتالێ دنيايێ] دبەن [و د بێ ئاگەهن، و هزرا خۆ د دويماهيکێدا ناکەن]، و کا چاوا تەرش دخۆن ئەو ژی وەسا دخۆن، و جهێ وان [دويماهييا وان] هەر ئاگرە.
﴿١٣﴾ و گەلەك گوند هەبوون، ژ گوندێ تە، ئەوێ تو دەرئێخستی، ب هێزتر بوون، مە د هيلاك برن و چو هاريکار و پشتەڤان ژی وان نەبوون، بۆ وان بەرەڤانييێ بکەن.
﴿١٤﴾ ئەرێ ئەوێ نيشان و بەلگەيەکا ئاشکەرا ژ نك خودايێ خۆ هەبيت، وەکی وييە ئەوێ کار و کرياريێت وی يێت خراب بۆ هاتبنە خەملاندن، و ب دويڤ دلخوازييێت خۆ کەڤتبن.
﴿١٥﴾ پەسن و ڕەوشا وێ بەحەشتێ ئەوا پەيمان بۆ پارێزکاران پێ هاتييە دان ب ڤی ڕەنگييە، ڕويباريێت ڕەنگ و تاما ئاڤا وان نەگوهۆڕی يێت تێدا، و ڕويباريێت شيرێ تاما خۆ نەگوهۆڕی ژی.. و ڕويباريێت مەيا خۆش و ب تام، بۆ وان يێت ڤەدخۆن ژێ، و ڕويباريێت هنگڤينێ دۆبە ژی، و ژ هەمی ڕەنگێت فێقی ژی بۆ وان يێت تێدا هەين، و خودێ دێ ل گونەهێت وان ژی بۆريت [ئەرێ ئەوێ د ناڤ ڤان خۆشياندا بژيت] وەکی وييە ئەوێ هەروهەر د ئاگريدا، و ژ ئاڤەکا زێدە شارياييی ڤەدخۆت، ڤێجا ڕويڤيکێت وان پرت پرت ببن.
﴿١٦﴾ و هندەك ژ وان [ئەوێت وەکی تەرشی دخۆن و ڤەدخۆن، کو دوڕوينە] گوهدارييا تە دکەن، گاڤا ژ دەڤ تە دەرکەڤتن [ژ لەکەڤە] دبێژنە ئەوێت خودێ زانين داييیە وان [ژ هەڤاليێت تە]، ئەڤە ڤی ڤێ گاڤێ چ دگۆت؟ ئەڤە ئەون يێت خودێ دلێ وان مۆرکری و ب دويڤ دلخوازييێت خۆ کەڤتين.
﴿١٧﴾ و ئەوێت ڕاستەڕێ بووين خودێ پتر ڕاستەڕێ کرن، و بەرێ وان دا پارێزکاری و ترسا خۆ.
﴿١٨﴾ ئەرێ ئەو ل هيڤييا هندێنە قيامەت ژ نشکەکێڤە ب سەر واندا بێت ب سويند نيشانێت وێ قيامەتێ يێت هاتين، ڤێجا چاوا دێ تۆبەکەن ئەگەر قيامەت هات.
﴿١٩﴾ ڤێجا بزانە ژ خودێ پێڤەتر چو پەرستييێت ڕاست و دورست نينن، و داخوازا لێبۆرينێ بۆ گونەهێت خۆ و بۆ گونەهێت هەمی خودان باوەران، چ زەلام چ ژن بکە، و خودێ ئاگەهـ ژ ڕابوون و ڕوينشتن و بنەجها هەوە هەيە [ئانکو چو يێ هەوە لێ بەرزە نابيت].

﴿٢٠﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین، [ژ ڤیانا جیهادێ] دگۆتن: بلا سۆرەتەك هاتبایە خوارێ [ئەمرێ جیهادێ تێدا بایە]، و ئەگەر سۆرەتەكا ئاشكەراكەر [ئەمرێ جیهادێ تێدا ئاشكەرا] هاتەخوار و جیهاد تێدا هاتە فەرزكرن، ئەوێت نەساخی د دلێت واندا هەی، دێ بینی [ژ ترساندا] وەسا بەرێ خۆ ددەنە تە، وەكی بەرێخۆدانا وی یێ ل بەر مرنێ، و یا باشتر ئەو بوو...

﴿٢١﴾ گوهدارییا پێغەمبەری كربانە و ئاخفتنا خێرێ گۆتبانە، ڤێجا ئەگەر فەرمانا جیهادێ هاتە دان، بۆ وان چێتر بوو وان ئنیەتا خۆ د گەل خودێ ڕاست كربانە.

﴿٢٢﴾ و دبیت ئەگەر هوین پشتا خۆ بدەنە ئیسلامێ، خرابییێ د ئەردیدا بكەن و بەنكێ مرۆڤاتییێ ببڕن.

﴿٢٣﴾ ئەڤە [ئەوێت پشتا خۆ ددەنە ئیسلامێ و خرابییێ د ئەردیدا دكەن] ئەون یێت خودێ لەعنەت لێ كرین [و ژ دلۆڤانییا خۆ دویر ئێخستین] و كەڕ و كۆرە كرین [نە هەقییێ گولێ دبن، و نە دبینن].

﴿٢٤﴾ ڤێجا ما ئەو هزرا خۆ د قورئانێدا ناكەن؟ نەخێر.. دلێت وان د گرتینە [تێ ناگەهن].

﴿٢٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت پشتی ڕێكا ڕاست بۆ وان دیاربووی، و ڤەگەڕیاینە سەر گاوری و گومڕاییا خۆ یا بەرێ، شەیتانی ڤەگەڕیانا وان بۆ گاورییێ ل بەر وان شرین كر، و ب هیڤی و ئومێدان د سەردا برن.

﴿٢٦﴾ ئەڤە چونكی وان دگۆتە ئەوێت قورئان نەڤیایین [كو جوهی و موشركن]: ئەم دێ گوهێ خۆ د هندەكێدا دەینە هەوە [ئەم ژ دل باوەرییێ پێ نائینین، و دێ هەر دژمنییا وی كەین]، و خودێ یا ئەو د دلێ خۆدا ڤەدشێرن دزانیت.

﴿٢٧﴾ ڤێجا دێ چ كەن و حالێ وان دێ چ بیت، وەختێ ملیاكەت ل بەر و پشتێت وان ددەن و ڕوحا وان دستینن.

﴿٢٨﴾ ئەڤە [لێدانا بەر و پشتێت وان د گەل ڕوح ستاندنێ] ژ بەر هندێیە، چونكی ئەو یێت ب دویڤ وی تشتی كەڤتین یێ خودێ پێ نەخۆش [كو هاریكرنا گاورانە]، و تشتێ خودێ پێ خۆش و ژێ ڕازی وان نەڤیا، ڤێجا خودێ كار و كریارێت وان پویچكرن.

﴿٢٩﴾ یان ژی ئەوێت دوڕوییاتی د دلێت واندا هەی، هزر دكەن خودێ كەرب و كینا وان دەرنائێخیت و ئاشكەرا ناكەت؟!

﴿٣٠﴾ و ئەگەر مە حەزكربایە دا وان نیشا تە دەین، و دا وان ژ سەروسیما و نیشانێت وان نیاسی، و دێ وان ب ئەزمانێ وان نیاسی، و خودێ ئاگەهـ ژ كار و كریارێت هەوە هەیە.

﴿٣١﴾ و ب سویند ئەم دێ هەوە جەڕبینین، دا ئەم جیهادكەر و سەبركێشان بۆ خەلكی ئاشكەرا بكەین، و دا ئەم سالۆخێت هەوە ئاشكەرا بكەین [دا بۆ خەلكی دیار ببیت، كێ گوهدارییا خودێ كرییە و كێ نەكرییە].

﴿٣٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربوویین و ڕێكا خودێ ل خەلكی گرتین، و نەیارەتی و نەگوهداریيا پێغەمبەری كرین، پشتی ڕێكا ڕاست بۆ وان ئاشكەرا بووی، ئەڤە چو زیانێ ناگەهیننە خودێ، و دێ تەكبیرا وان پویچ و پەلاچ كەت [و دێ د سەرێ وانڕا شكێنیت].

﴿٣٣﴾ گەلی خودان باوەران گوهداريیا خودێ بكەن و گوهداريیا پێغەمبەری بكەن، و كار و كریارێت خۆ [ب گونەهان، یان ب ڕویمەتیێ، یان ب دوڕوییاتیێ، یان ب منەتێ] پویچ نەكەن.

﴿٣٤﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربوویین و خەلك ژ ڕێكا خودێ داینە پاش، پاشی مرین و ئەو گاور [و بۆ خۆ تۆبە نەكرین]، ئەڤان خودێ گونەهێت وان ئێكجار ژێ نابەت.

﴿٣٥﴾ ڤێجا [گەلی خودان باوەران] [بەرانبەر دژمنی] سست و خاڤ نەبن، و داخوازا پێكهاتن و ئاشتیێ نەكەن و هوین د سەركەڤتی، و خودێ [ب هاریكاريیا خۆ] یێ د گەل هەوە، و خێرا كریارێت هەوە كێم ناكەت [هەلبەت ئەڤە ئەگەر یا ئاشكرابت ئاشتی و پێكهاتن فایدەی ناكەت].

﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ژیانا دنیایێ هەمی تڕانە و مژویلاهینە [و زوی دێ چیت]، و ئەگەر هوین باوەرییێ بینن و خۆ بپارێزن، دێ خەلاتێ هەوە ب دورستی [ل سەر باوەری و پارێزكاريیا هەوە] دەتە هەوە، و چو ژ مالێ هەوە ژی ژ هەوە ناخوازیت [پشكەكا كێم نەبیت، ئەو ژی هەر بۆ ژار و دەست تەنگێت هەوەیە].

﴿٣٧﴾ و ئەگەر خودێ مالێ هەوە هەمییێ ژ هەوە بخوازیت و ل سەر یێ ڕژد بیت [و بمینیتە ب هەوەڤە كو هوین هەمییێ د ڕێكا خودێدا بمەزێخن]، هوین دێ چڕویكیێ كەن و دێ كەرب و كینا هەوە دەرئێخیت و ئاشكەرا كەت.

﴿٣٨﴾ ئەها هوین ئەڤەنە، دئێنە داخوازكرن دا هوین [مالێ خۆ] د ڕێكا خودێدا [د جیهادێ و ڕێكا خێرێدا] بمەزێخن، ڤێجا هندەك ژ هەوە چڕویكیێ دكەن و هەر كەسێ بەخیلیێ [و چڕویكیێ] بكەت، ب ڕاستی ئەو چڕویكیێ د گەل خۆ دكەت (زیانێ ل خۆ دكەت) و خودێ دەولەمەند و بێ منەتە [هەوجەیی ب هەوە نینە]، و هوین هەژارن [و هەوجەی خودێنە]، و ئەگەر هوین [گەلی مرۆڤان] پشتا خۆ بدەنە گوهداريیا خودێ و گوهداريیا پێغەمبەرێ وی، و ئەگەر مالی د ڕێكا خودێدا نەمەزێخن، خودێ دێ هەوە ب ملەتەكێ دی گوهۆڕیت، پاشی ئەو وەكی هەوە نابن.

سۆرەتا فەتح

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٢٩) ئایەتە

﴿١﴾ ب ڕاستی مە سەركەڤتنەكا ئاشكەرا و مەزن [كو پێكهاتنا حودەیبییەیە] دا تە.

﴿٢﴾ دا خودێ ل گونەهێت تە یێت پێش و پاش ببۆریت، و كەرەم و نیعمەتا خۆ [ب سەرئێخستنا دینێ تە، و ب ڤەكرنا مەكەهێ] ل سەر تە تمام بكەت، و دا تە ل سەر ڕێكا ڕاست ڕاگریت و موكوم بكەت.

﴿٣﴾ و دا تە ب سەرکەڤتنەکا موکوم ب سەربێخیت، شکەستن تێدا نەبیت.
﴿٤﴾ خودێیە دل ڕەحەتی و تەنایی داڕێتییە دلێت خودان باوەران، دا د سەر باوەرییا وانڕا باوەرییا وان پتر لێ بێت، و لەشکەرێ ئەرد و ئەسمانان یێ خودێیە و خودێ یێ زانا و کاربنەجهە.
﴿٥﴾ [و خودێ ئەو سەرکەڤتن و دل ڕەحەتییە دا] دا زەلام و ژنێت خودان باوەر ببەتە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕویبار د بنڕا دچن، هەروهەر دێ تێدا مینن، و گونەهێت وان دێ ڕاکەت و ناهێلیت، و ئەڤە ل دەڤ خودێ سەرفەرازییەکا مەزنە.
﴿٦﴾ و دا زەلام و ژنێت دوڕوی و زەلام و ژنێت موشرك ئەوێت هزرێت خەلەت ژ خودێ دکەن [هزر دکەن خودێ هاریکارییا پێغەمبەرێ خۆ و موسلمانان ناکەت، و ئەو جارەکا دی نازڤڕنەڤە مەدینەیێ]، ئیزا بدەت [و ئەو بەلا و ئاتافێت ئەو ل هیڤیێ ب سەرێ موسلمانان بێن]، بەلا و ئاتاف ب سەرێ وان بێن، و خودێ غەزەبێ ل وان بکەت و ژ دلۆڤانییا خۆ دویر بێخیت، و دۆژەهـ یا بۆ وان بەرهەڤکری، و ئەو چ پیسە دویماهیکەکا ڕەشە.
﴿٧﴾ و لەشکەرێ ئەرد و ئەسمانان یێ خودێیە، و خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە.
﴿٨﴾ ب ڕاستی مە تو یێ هنارتی، ببییە شاهد و مزگینئین و ئاگەهدارکەر.
﴿٩﴾ دا هوین [گەلی مرۆڤان] باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، و دا هوین هاریکارییا پێغەمبەرێ وی بکەن و دا ب ڕێز و ڕویمەت بەرێ خۆ بدەنێ، و دا سپێدە و ئێڤاران [ئانکو هەمی دەمان ب پەرستنا خۆ] خودێ ژ کێماسییان پاقژ بکەن.
﴿١٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت بەیعا تە دکەن و پەیمانێ [ل سەر مرنێ] ددەنە تە، ب ڕاستی ئەو پەیمانێ ددەنە خودێ، دەستێ خودێ د گەل دەستێ وانە، ڤێجا هەر کەسێ پەیمانا خۆ بشکێنیت، ب ڕاستی ئەو ب وێ شکاندنێ بەس زیانێ ل خۆ دکەت، و هەر کەسێ ئەو پەیمانا داییە خودێ ب جهـ بکەت، خودێ زوی دێ خەلاتەکێ مەزن دەتێ.
﴿١١﴾ ئەوێت ڤەمایین ژ کۆچەرێت عەرەبان [ئەوێت ژ دەرڤەی باژێران دژیان]، دێ بێژن مال و عەیالێ مە ئەم مژویل کرین [و مە نەشیا د گەل تە بێینە حودەیبییێ، و نە ب مە بوو]، ڤێجا داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ مە ژ خودێ بکە، و ئەو وێ ب ئەزمانێ خۆ دبێژن ئەوا نە د دلێ واندا، بێژە: ئەرێ ئەگەر خودێ زیانەك یان مفایەك بۆ هەوە بڤێت، کی دشێت ڕاوەستینیت و خۆ بدەتە بەر برپارا خودێ، نەخێر نەوەسایە [نەهاتنا هەوە نە ژ بەر مال و کەس و کارێت هەوە بوو]، و ب ڕاستی تشتێ هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە.
﴿١٢﴾ بەلێ هەوە [گەلی دوڕوییان] هزر دکر پێغەمبەر و خودان باوەر ئێدی نازڤڕنە ناڤ کەس و کارێت خۆ [و هەمی دێ ئێنە کوشتن، ژ بەر هندێ هوین ترسیان و هەوە ڤەمان هەلبژارت]، و ئەڤ کارێ هەوە د دلێ هەوەدا هاتبوو جوانکرن [لەوا هوین ب ڤەمانا خۆ یێت شایی بوون]، و هەوە هزرێت خراب دکرن و هوین [ل دەڤ خودێ] ملەتەکێ د هیلاك چۆیی بوون.

﴿١٣﴾ و هەر کەسێ [راست و دورست] باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی نەئینیت، ب ڕاستی مە ئاگرێ دۆژەهێ بۆ گاوران یێ بەرهەڤکری.
﴿١٤﴾ مالداری و خودانییا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە، یێ بڤێت لێ ناگریت و گونەهێت وی دێ ژێبەت، و یێ بڤێت دێ ئیزادەت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.
﴿١٥﴾ ئەوێت ڤەماین [ژ دوڕوییان ئەوێت نەچۆیینە حودەیبییێ] دێ بێژن: ئەگەر هوین دەرکەڤتنە خەیبەرێ دا دەستکەڤتییان بینن بهێلن، ئەم ژی د گەل هەوە بێین، دڤێن پەیمانا خودێ [ئەوا داییە وان ئەوێت چۆیینە حودەیبییە کو دێ دەستکەڤتییێت خەیبەرێ دەتە وان] بگوهۆڕن، بێژە وان: قەت هوین د گەل مە ناهێن، خودێ بەری نوکە یا گۆتی [دەستکەڤتییێت خەیبەرێ بەس بۆ وینە ئەوێ چۆیییە حودەیبییێ]، ڤێجا دێ بێژن نەخێر خودایێ هەوە نەگۆتییە، بەلێ هوین ژ زکرەشی ناهێلن، نەخێر وەنینە، ئەو کێم تێ دگەهن [و هزرا وان بەس ل سەر دەستکەڤتیانە].
﴿١٦﴾ بێژە ئەوێت ڤەمایین [ژ حودەیبییێ] ژ کۆچەرێت عەرەبان [ئەوێت ژ دەرڤەی باژێران ئاکنجی]، نێزیک هوین دێ بۆ [شەڕێ] ملەتەکێ ب هێز و شەڕکەر ئێنە داخوازکرن، یان هوین دێ شەڕی د گەل وان کەن یان دێ بێ شەڕ موسلمان بن، ڤێجا ئەگەر هوین گوهدارییێ بکەن [و دەرکەڤن بۆ شەڕی] خودێ دێ خەلاتەکێ باش دەتە هەوە، و ئەگەر هوین پشتا خۆ بدەنێ و ڤەمینن هەروەکی هوین بەری نوکە [ژ حودەیبییێ] ڤەمایین، خودێ دێ هەوە ب ئیزایەکا دژوار و ب ژان ئیزادەت.
﴿١٧﴾ چو گونەهـ ل سەر کۆرە و سەقەت و نەخۆشان نینە [پشکدارییێ د شەڕیدا نەکەن]، و هەر کەسێ گوهێ خۆ بدەتە خودێ و پێغەمبەرێ وی، خودێ دێ وی بەتە بەحەشتێت ڕویبار د بنڕا دچن، و هەر کەسێ بەرێ خۆ [ژ گوهدارییا خودێ] وەرگێڕیت و پشتا خۆ بدەتێ، خودێ دێ وی ب ئیزایەکا دژوار و ب ژان ئیزادەت.
﴿١٨﴾ ب سویند خودێ ژ خودان باوەران ڕازی بوو وەختێ ل بن دارێ سۆز و پەیمان ددانە تە [ل حودەیبییێ]، ڤێجا خودێ ئەوا د دلێت واندا هەی [ژ دلبێشی و ڕاستییێ] زانی، ئینا دلرەحەتی و تەناهی ب سەر واندا داڕێت، و پەیمان ب سەرکەڤتنەکا نێزیک [کو ڤەکرنا خەیبەرێ بوو] دا وان.
﴿١٩﴾ و گەلەك دەستکەڤتییێت دی ژی دێ گەهنە وان، و خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە.
﴿٢٠﴾ خودێ پەیمان ب گەلەك دەستکەڤتییان یا داییە هەوە، هوین دێ گەهنێ و دێ ب دەست خۆڤە ئینن، و بۆ هەوە لەز ل ڤێ کر [کو دەستکەڤتییێت خەیبەرێ بوون]، و نەهێلا دەستێ خەلکی [خەلکێ خەیبەرێ و هەڤپەیمانێت وان: ژ ئەسەدیان و غەتەفان] بگەهتە هەوە، و دا ئەڤە بۆ خودان باوەران ببیتە نیشانەك [ل سەر ڕاستیا پێغەمبەری د هەر تشتەکیدا کو پەیمان و ژڤان پێ دایی، و دا بزانن هەر کەسێ ڕێکا خودێ بگریت، خودێ دێ وی خەلات و سەرفەرازکەت]، و دا بەرێ هەوە بدەتە ڕێکا ڕاست [و هەوە ل سەر موکوم بکەت].

﴿٢١﴾ و هندەك غەنیمە و دەستكەڤتییێت دی ژی [خودێ بۆ هەوە لەز لێ كر كو غەنیمەییێت (هەوەزان) بوون] هەوە نەدشیا ب دەست خۆڤە بینن، بەلێ خودێ ب دەست هەوەڤە ئینان و بۆ هەوە ب ساناهی ئێخستن، و خودێ ل سەر هەر تشتەكی یێ خودان شیانە.

﴿٢٢﴾ و ئەگەر ئەوێت گاوربوویین [خەلكێ مەكەهێ ل حودەیبیێ] شەڕێ هەوە كربانە [و سولح د گەل هەوە نەكربانە] دا شكێن و ڕەڤن، پاشی وان چو دۆست و هاریكار و پشتەڤان نەددیتن.

﴿٢٣﴾ ئەڤە ڕێكا خودێیە د ڕاستا واندا ئەوێت بەری نوكە چۆیین [ئەو دێ پێغەمبەران هەر ب سەر ئێخیت، و هۆسا پەیمان یا دایی (كَتَبَ ٱللَّهُ لَأَغۡلِبَنَّ أَنَا۠ وَرُسُلِيٓ - خودێ سۆزا دایی سەركەڤتن بۆ من و پێغەمبەرێت منە)]، و تو چو گوهۆڕینێ بۆ ڕێكا خودێ نابینی.

﴿٢٤﴾ و خودێ نەهێلا دەستێت وان بگەهنە هەوە و دەستێت هەوە بگەهنە وان ل حودەیبیێ، پشتی هوین ب سەر وان ئێخستین [و هەوە هەژمارەك ژ وان ئێخسیركری، ئەوێت ل بەر گەڕیاین ب سەر هەوەدا بگرن]، و خودێ ئاگەهـ ژ وێ هەیە یا هوین دكەن.

﴿٢٥﴾ ئەون گاور بوویین و ڕێكا كەعبەیێ ل هەوە گرتین، و نەهێلاین قوربانێت بەرهەڤكری [ئانكو تەرشێت هاتینە گرتن بۆ قوربانیێ] بگەهنە جهێ خۆ یێ ڤەكوشتنێ، و ئەگەر ژ بەر هندەك زەلامێت خودان باوەر و ژنێت خودان باوەر [ئەوێت د ناڤ مەكەهێدا، و باوەرییا خۆ دیار نەكرین] نەبایە - كو هوین وان نانیاسن - دەمێ هوین ب سەر واندا بگرن بكەڤنە بەر پییێت هەوە، ڤێجا بێی كو هوین بزانن هوین عەیبدار ببن و زیان بگەهیتە هەوە، و خوین بكەڤیتە سەر هەوە [خودێ دەستێ هەوە ل سەر وان ڕانەدكر، و دا هەوە سەردەستی وان كەت، و خودێ ئەڤە كر و هۆسا هوین ژێكڤەكرن] دا ئەوێ خودێ بڤێت ب بەر دلۆڤانییا خۆ بێخیت، و ئەگەر ئەو [گاور و خودان باوەرێت د مەكەهێدا] ژێكڤە ببانە [و ژێك هاتبانە نیاسین]، ئەم دا ئەوێت گاور بوویین ژ وان، ب ئیزادانەكا دژوار و ب ژان، ئیزا دەین.

﴿٢٦﴾ وەختێ ئەوێت گاوربوویین ڕكا نەزانینێ كرینە د دلێ خۆدا [ڕێكا سەرەدانا كەعبەیێ ل هەوە گرتین]، ئینا خودێ دلڕەحەتییا خۆ ب سەر پێغەمبەری و ب سەر خودان باوەراندا داڕێت، و پەیڤا پارێزكارییێ (**لا إله إلا الله محمد رسول الله**) بۆ وان هەلبژارت، و ئەو بۆ ڤێ پەیڤێ هێژاتر بوون و خودانێت وێ بوون، و خودێ ئاگەهـ ژ هەر تشتەكی هەیە.

﴿٢٧﴾ ب سویند خودێ خەونا پێغەمبەرێ خۆ ڕاست دەرئێخست، خودێ حەزكەت هوین بێ ترس و ب ئێمن و سەرتراشی و سەركورتكری دێ چنە د مزگەفتا حەرامدا [كو كەعبەیە]، ڤێجا خودێ ئەو [ژ پێكهاتنێ و فایدەیێ وێ] دزانی یا هەوە نەدزانی، ڤێجا بەری وێ سەركەڤتنەكا نێزیك دا هەوە [ئەو ژی ڤەكرنا خەیبەرێ بوو].

﴿٢٨﴾ ئەوی [خودێ] پێغەمبەرێ خۆ ب ڕاستەرێییێ [كو قورئانە] و ب دینێ ڕاستڤە هنارت، دا دینێ ڕاست (كو ئیسلامە) بكەتە سەرپشكا هەمی دینان، و ب سەر هەمی دینان بێخیت، و بەسە خودێ شاهدێ ڤێ بیت.

﴿٢٩﴾ موحەممەد پێغەمبەرێ خودێیە، و ئەوێت د گەل د ڕاستا گاوراندا یێت دژوارن، و د ناڤبەرا خۆ ب خۆدا دلۆڤانن، هندی تو دبینی هەر یێ د ڕكووع و سوجدەیێدا، كەرەم و ڕازیبوونا خودێ دخوازن، نیشانا وان یا ل سەروچاڤێت وان ژ بەر سوجدەبرنێ، د تەورات و ئنجیلێدا ژی ئەڤەیە پەسن و سالۆخەتا وان، وەكی شینكاتییەكێنە زیلك دابیت و ب هێز كەڤتبیت و ستویر بووبیت، ڤێجا ل سەر بنێ خۆ ڕاست ڕابووبیت، و جۆتیار ژێ عەجێبگرتی بمینیت [ئەڤە نموونەیەكە خودێ ل سەر هەڤالێت پێغەمبەری ددانیت، دەستپێكێ یێت كێمن، پاشی دێ زێدەبن و پتر لێ ئێن و ب هێز كەڤن، وەكی بنا شینكاتی دەستپێكێ یا لاوازە و ڕۆژ بۆ ڕۆژێ ستویر دبیت]، [و هۆسا موسلمانان زێدە دكەت]، دا كەربێت گاوران پێ ڤەكەت، و ئەوێت ژ وان باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین، خودێ پەیمان ب لێبۆرینێ و خەلاتەكێ مەزن یا داییە وان.

سۆرەتا حوجورات

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٨) ئایەتە

﴿١﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ب پێشییا خودێ و پێغەمبەرێ وی نەكەڤن [ئانكو چو كاروباران نەكەن، ئەگەر هوین حوكمێ خودێ و پێغەمبەرێ وی ل دوور نەزانن]، و تەقوا خودێ [د هەمی كاروبارێت خۆدا] بكەن، ب ڕاستی خودێ یێ گوهدێر و زێدە زانایە.

﴿٢﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایی، دەنگێ خۆ ب سەر دەنگێ پێغەمبەری نەئێخن، و ب دەنگێ بلند پێغەمبەری نەئاخێڤن وەكی هوین ئێك و دو دئاخێڤن، نەكو كار و كریارێت هەوە پویچ ببن بێی هوین پێ بحەسن.

﴿٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت دەنگێ خۆ ل دەڤ پێغەمبەرێ خودێ نزم دكەن، ئەڤە ئەون ئەوێت خودێ دلێت وان بۆ تەقوایێ تەرخانكرین، گونەهـ ژێبرن و خەلاتەكێ مەزن بۆ وانە.

﴿٤﴾ ب ڕاستی ئەوێت ژ پشتا خانییان گازی تە دكەن، باراپتر ژ وان نەزانن.

﴿٥﴾ و ئەگەر وان [ئەوێت ب دەنگێ بلند گازی تە كرین] بێنا خۆ فرەهكربایە، هەتا تو ل وان دەركەڤتبای بۆ وان چێتر بوو، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٦﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایی، ئەگەر ئێكێ ڤاڕێ [ژ وان ئەوێت درەو ل دەڤ چونە] سالۆخەك بۆ هەوە ئینا، ل دویڤ هەڕن [و ڤەكۆلن كا ئەو سالۆخ ڕاستە یان نە، و ئێكسەر ژێ وەرنەگرن، هەتا هوین ژێ پشت ڕاست نەبن]، دا هوین ژ نەزانین زیانێ نەگەهیننە كەسێ، پاشی پەشێمان ببن.

﴿٧﴾ و بزانن كو ب ڕاستی پێغەمبەرێ خودێ یێ د ناڤ هەوەدا [ڤێجا لەزێ ل تشتی نەكەن، و بێ دویڤچۆن سالۆخان وەرنەگرن]، ئەگەر گوهێ خۆ د گەلەك تشتاندا دابایە هەوە و ب ئاخڤتنا هەوە

کربایە، هوین دا کەڤنە د تەنگاڤییێدا، و دا زەحمەت بۆ هەوە چێ بیت، بەلێ خودێ باوەری ل بەر دلێ هەوە شرینکر و د دلێ هەوەدا خەملاند، و گاوری و ڤاڕێبوون [ب ڕێکا کرنا گونەهێت مەزن] و هەمی گونەه ل بەر هەوە ڕەش کرن، ئەڤەنە سەرڕاست و تێگەهشتی و چەسپان.

﴿٨﴾ [ئەڤە] ڤەنجی و کەرەم و نیعمەتەکە ژ خودێ، و خودێ زێدەزانا و کاربنەجهە.

﴿٩﴾ [گەلی خودان باوەران] ئەگەر دو دەستەك ژ خودان باوەران ب شەڕکەڤتن وان پێك بینن، و ئەگەر ئێکێ ژ وان دەستدرێژی و ستەم ل یا دی کر، هوین شەڕێ وێ بکەن ئەوا دەستدرێژی و ستەمێ دکەت، دا بزڤڕیتە ئەمرێ خودێ [ئانکو حوکمێ خودێ و شەرعێ وی]، ڤێجا ئەگەر زڤڕی [و دەست ژ شەڕی و دەستدرێژیێ بەردا]، ڤێجا ب دادوەری [هەردو دەستەکان] پێك بینن و عەدالەتێ بکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ عادلان دکەت.

﴿١٠﴾ هندی خودان باوەرن برایێت ئێکن، ڤێجا ناڤبەرا برایێت خۆ خۆش بکەن و پێك بینن، و تەقوا خودێ بکەن، دا دلۆڤانی ب هەوە بێتە برن.

﴿١١﴾ گەلی خودان باوەران بلا چو زەلام تڕانەیان ب چو زەلامان نەکەن، دبیت ئەوێت تڕانە پێ دئێنەکرن چێتر بن ژ وان ئەوێت تڕانەیان پێ دکەن ، و بلا چو ژن ژی تڕانەیان ب چو ژنان نەکەن، دبیت ئەوێت تڕانە پێ دئێنەکرن چێتر بن ژ وان ئەوێت تڕانەیان پێ دکەن، و تانان د ئێك و دو نەقوتن و ئێك و دو لەکەدار نەکەن، و ب ناڤ و ناسناڤێت کرێت گازی ئێك و دو نەکەن، و چ پیسە تشتە مرۆڤ ب ناڤێ فسقێ بێتە ناڤکرن پشتی باوەری ئینانێ، و هەر کەسێ [ژ تانقوتان و لەکەدارکرنێ و ب ناڤکرنا خەلکی ب ناڤێت پیس] تۆبە نەکەت، ئها ئەڤەنە ئەوێت ستەمکار.

﴿١٢﴾ گەلی خودان باوەران خۆ ژ گەلەك گۆمانێ (هزرا خەلەت) بپارێزن، ب ڕاستی هندەك گۆمان گونەهن [ئەگەر لێ هاتە خەبەردان یان کارڤەدان ل سەر هاتەکرن] و جاسووسیێ ل سەر ئێك و دو نەکەن، و نەکامیا ئێك و دو نەکەن، ئەرێ ما ئێك ژ هەوە هەیە بڤێت گۆشتێ برایێ خۆ یێ مری بخۆت؟ و هەوە ئەڤە نەڤێت [کا چاوا هەوە ئەڤە نەڤێت، دڤێت وەسا هەوە نەکامیا وی ژی د پشت ویڕا نەڤێت]، و تەقوا خودێ بکەن [ب هێلانا تشتێ ئەمرێ هەوە پێ هاتییە کرن]، ب ڕاستی خودێ تۆبەوەرگر و دلۆڤانە.

﴿١٣﴾ گەلی مرۆڤان، ب ڕاستی مە هوین ژ نێر و مێیەکێ [ئانکو زەلام و ژنەکێ کو ئادەم و حەوانە] یێت داین، و مە هوین یێت کرینە ملەت ملەت و عەشیر عەشیر دا ئێك و دو بنیاسن، ب ڕاستی یێ ژ هەوە هەمییان پتر ب ڕێز و ڕویمەت ل دەڤ خودێ، ئەوە یێ ژ هەوە هەمییان تەقواتر [ئانکو یێ ژ هەوە هەمییان پتر ژ خودێ دترسیت]، و خودێ زێدە زانا و شارەزایە.

﴿١٤﴾ عەرەبێت ژ دەرڤەی باژێران گۆتن: مە باوەری ئینا [خێران د گەل مە بکە] بێژە: هەوە باوەری نەئینایە، بەلێ بێژن ئەم [ژ ترسا کوشتن و ئێخسیرکرنێ] یێت تەسلیم بووین [یان ژی سەرڤە سەرڤە یێت موسلمان بووین]، و باوەری هێژ نەچۆیە د دلێت هەوەدا، و ئەگەر هوین گوهدارییا خودێ و

پێغەمبەرێ وی بکەن، خودێ چو ژ خێرا کار و کریارێت هەوە کێم ناکەت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٥﴾ خودان باوەرێت دورست ئەون، ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی ئینایین، و پاشی ب گۆمان و شك نەکەڤتین، و جیهاد ب مالێ خۆ و نەفسا خۆ د رێکا خودێدا کرین، ئەڤەنە یێت ڕاست [د باوەرییا خۆدا].

﴿١٦﴾ ئەرێ هوین دێ ئەوا د دلێ هەوەدا خودێ پێ ئاگەهدارکەن؟ [هوین دێ خودێ ئاگەهداری دینێ خۆ کەن، هوین دبێژن مە باوەری یا ئینایی] و خودێ ب خۆ دزانیت کا چ د ئەرد و ئەسمانان‌دا هەیە، و ژ هەر تشتەکی ب ئاگەهە.

﴿١٧﴾ [کۆچەرێت عەرەب] ل سەر تە دکەنە منەت کو ئەو موسلمان بوون، بێژە: [گەلی کۆچەرێت عەرەب] موسلمانبوونا خۆ ل سەر من نەکەنە منەت، بەلێ خودێ منەتا ل هەوە کری دەمێ بەرێ هەوە دایییە باوەرییێ، ئەگەر هوین [د باوەری ئینانا خۆدا] د ڕاست بن.

﴿١٨﴾ ب ڕاستی خودێ نهێنیا (غەیبا) ئەرد و ئەسمانان دزانیت، و خودێ دبینیت کا هوین چ دکەن [و پێ ئاگەهە].

سۆرەتا قاف

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٤٥) ئایەتە

﴿١﴾ (ق) هۆسا دئێتە خواندن (قاف)، ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان، بزڤڕە دەستپێکا سۆرەتا (بەقەرە). سویند ب قورئانا ب ڕویمەت و پایە بلند [تو پێغەمبەری و ڕۆژا قیامەتێ ڕاستە].

﴿٢﴾ [خەلکێ مەکەهێ نە بەس باوەری نەئینان] بەلێ عەجێبگرتی بوون دەمێ پێغەمبەرەك هەر ژ وان بۆ وان هاتی، و گاوران گۆت: ب ڕاستی ئەڤە تشتەکێ عەجێبە و جهێ حێبەتیبوونێیە.

﴿٣﴾ ئەرێ ئەگەر ئەم مرین و بووینە ئاخ [جارەکا دی دێ زیندی بینەڤە؟]، ب ڕاستی ئەڤ زڤڕین و ڤەگەڕیانە تشتەکی نەبەرئاقلە و دویرە].

﴿٤﴾ ب سویند ئەم دزانین کا ئەرد چەندێ ژ لەشێ وان دخۆت و چەند کێم دکەت، و [ژ بلی ڤێ ژی] مە کتێبەکا پارێزەر یا هەی، هەمی تشت تێدا دنڤێسینە.

﴿٥﴾ بەلێ گاڤا قورئان بۆ وان هاتی ئەوان درەو دانا، و ئەو یێت د کاروبارەکێ شەپلیدا [جار دبێژن سێربەندە، و جار دبێژن نابیت پێغەمبەر مرۆڤ بیت، و جار دبێژن دڤێت یێ زەنگین بیت... هتد].

﴿٦﴾ ما ئەو بەرێ خۆ نادەنە ئەسمانێ د سەر خۆڕا، کا مە چاوا ئاڤاکرییە و خەملاندییە؟ و چو کون و دەرز لێ نینن.

﴿٧﴾ و كا مە ئەرد ژى [چاوا] دەشت كرييە، و مە چيايێت بنەجە ئێخستينە تێدا [دا بۆ ببنە سنگ و نەلڤلڤيت]، و كا مە چاوا هەمى ڕەنگێت شينكاتيێ جوان د ئەرديدا شينكرينە.
﴿٨﴾ [ئەڤ كارە، ئاڤاكرنا ئەسمانى و دانانا ئەردى هۆسا] خودێ كر دا دلان ل سەر هەڤييێ ڕۆن بكەت، و ببيتە بيرئينان بۆ هەر بەندەيەكێ ل خودێ بزڤڕيت [و هزرا خۆ د چێكرييێت ويدا بكەت].
﴿٩﴾ و مە ئاڤەكا پڕ خێر و بەرەكەت ژ ئەسمانى باراند، و مە بيستان و باخچە، و دندكێت دبنە دان و دكاك، پێ شينكرن.
﴿١٠﴾ و مە دارقەسپێت بلند، يێت فێقيێ وان ئويشى و ل سەرێك، پێ شينكرن.
﴿١١﴾ دا ببنە ڕزقێ بەندەيان، و مە ب وێ ئاڤێ ئەردەكێ هشك و مرى زێندى كر، و زێنديكرنا مرييان ژى هەر هۆسايە.
﴿١٢﴾ [هەى موحەممەد ئەگەر ملەتێ تە يێ قورەيشى تە درەوين دانن، ب ڕاستى ئەڤە نە تشتەكێ نوييە] بەرى وان ملەتێ نووحى و خودانێت بيرێ [ملەتێ شوعەيبى ل دۆر بيرێ كۆم بوون، ڤێجا خودێ هەمى ئێخستنە تێدا]، و (ثمود) ژى پێغەمبەرێت خۆ درەوين دانان.
﴿١٣﴾ و ملەتێ عاد و فيرعەون و ملەتێ (لوط) پێغەمبەر ژى.
﴿١٤﴾ و خەلكێ جهێ تێردار و دارتێكڕا [مەخسەد پێ خەلكێ مەديەنێيە و ملەتێ شوعەيبى] و ملەتێ توببەعى ژى، هەمييان پێغەمبەرێت خۆ درەوين دانان، و هێژاى ئيزايا من بوون.
﴿١٥﴾ ڤێجا ما ئەم ب چێكرنا جارا ئێكێڤە وەستياييينە؟ [هەتا يا بێت بۆ مە يا ب زەحمەت بيت؟] نەخێر [بێزار نەبوويە و پێڤە نەوەستيايە، و زڤڕينا وان پشتى بووينە خۆلى، يا دوير نينە وەكى ئەو دبێژن] بەلێ ئەو د چێكرنەكا نويدا ب شكن [هەر چەندە ئەو دزانن جارا ئێكێ مە ئەو يێت چێكرين].
﴿١٦﴾ ب سويند مە مرۆڤ يێ چێكرى، و ئەم دزانين كا دلێ وى بۆ چ دبێژيت و كا چ دكەڤيتە سەر دلێ وى، و ئەم ژ ڕها ستۆيێ وى نێزيكترى وينە.
﴿١٧﴾ ئەم ژ وان هەردو ملياكەتێت، ل سەر ملێ وى يێ ڕاستێ و ملێ وى يێ چەپێ و كاروكريارێت وى دنڤێسن، پتر ئاگەهدارى وينە.
﴿١٨﴾ و مرۆڤ چو ئاخڤتنان ناكەت [چ باش چ خراب]، ئەگەر ملياكەتەكێ كاركرى و زێرەڤانێ دگەل، نەنڤێسيت.
﴿١٩﴾ و سەكەراتا مرنێ د گەل هەڤييێ هات، ئەڤە ئەو بوو يا تو ژێ دڕەڤى.
﴿٢٠﴾ و پف ل بۆڤێ هاتە دان، ئەڤە ئەو ڕۆژە يا پەيمان پێ هاتييەدان.
﴿٢١﴾ و هەر ئێك دێ ئێت [چ باش چ خراب] دو ملياكەت يێت دگەل، ئێك دئينيتە مەيدانا حەشرێ، و يێ دى شادەييێ ل سەر ددەت.
﴿٢٢﴾ ب سويند تو [د دنيايێدا] ژ ڤێ يێ بێ ئاگەه بووى، و مە پەردە ل سەر تە ڕاكر، و تو ئەڤرۆ يێ چاڤ تيژ و دژوارى [بۆ ديتنێ].

﴿٢٣﴾ و ملياكەتێ بەرپرس ژێ دێ بێژيت: ئەڤە ئەو و كتێبا كار و كرياريێت وى ژى، ل دەڤ من يا حازرە.
﴿٢٤﴾ [خودێ دێ بێژيتە وان هەردو ملياكەتێت د گەل دئێن] هەر زێدەگاورەكێ زێدەڕكۆيى باڤێژنە د دۆژەهێدا.
﴿٢٥﴾ ئەوێ زێدە خێرنەكەر و زێدە ستەمكار و ب شك [د دينيدا].
﴿٢٦﴾ ئەوێ پەرستييەكێ دى بۆ خودێ دكەتە هەڤپشك، ڤێجا هوين هەردو [مەخسەد پێ هەردو ملياكەتێت د گەل دئێن]، دێ باڤێژنە د ئيزايا دژوار و گراندا.
﴿٢٧﴾ تەكێ وى يێ شەيتان دێ بێژيت: خودايێ مە، ب ڕاستى نە من ئەو د بەر سەرداچۆنێڕا كربوو، ئەو ب خۆ د سەرداچۆنەكا كوير و دويردا بوو.
﴿٢٨﴾ خودێ دێ بێژيت: هوين هەردو [مرۆڤ و شەيتانێ وى] ل دەڤ من جڕەبڕێ نەكەن، و من [د دنيايێدا و ل سەر ئەزمانێ پێغەمبەرێت خۆ، و ب هنارتنا كتێبان] هوين ژ ڤێ ڕۆژێ ترساندبوون.
﴿٢٩﴾ و ئاخڤتن (پەيمان) ل دەڤ من نائێتە گوهۆڕين، و ئەز ستەمێ ل بەندەيان ناكەم.
﴿٣٠﴾ ڕۆژا ئەم دبێژينە دۆژەهێ تو تژى بووى؟ دبێژيت: ما [ژ ڤان] هێژ هەنە؟
﴿٣١﴾ و بەحەشت بۆ تەقواداران نێزيك دبيت، و يا دوير نينە.
﴿٣٢﴾ ئەڤە ئەوە يا پەيمان پێ هاتييەدان، بۆ هەر تۆبەدارەكێ پارێزڤان [بۆ تخويبێت خودێ] ژ هەوە.
﴿٣٣﴾ ئەوێ دەمێ ب تنێ و كەس نە ل دەڤ، ژ خودايێ دلۆڤان بترسيت، و ب دلەكێ ل خودێ زڤڕى، بێتە دەڤ خودێ.
﴿٣٤﴾ ب سلامەتى [ژ ئيزا و كول و كۆڤانان] هەڕنە د بەحەشتێدا، و ڕۆژا ژيانا بێ دويماهيك ئەڤەيە.
﴿٣٥﴾ تشتێ وان بڤێت د بەحەشتێدا يێ هەى، و زێدەتر ژى بۆ وان يێ هەى [ئەو ژى ديتنا خودايێ مەزنە].
﴿٣٦﴾ و مە چەند ملەتێت ژ وان زەبەردەستتر و ب هێزتر، بەرى وان د هيلاك برن، گەلە وەلات تێكڤەدابوون، ئەرێ ڕەڤينەك [ژ مرنێ يان ژ ئيزايا خودێ] وان هەبوو؟
﴿٣٧﴾ ب ڕاستى ئەڤە [د هيلاكبرنا گوندێت ستەمكار] چامە و دەرسن، بۆ وى يێ خودان عەقل، يان بۆ وى يێ گوهدارييێ دكەت و هشێت وى د سەرێ وى.
﴿٣٨﴾ ب سويند مە ئەرد و ئەسمان و هندى د ناڤبەرا واندا، د شەش ڕۆژاندا چێكرن، و چو وەستيان ژى نەگەهشتە مە.
﴿٣٩﴾ ڤێجا [هەى موحەممەد] سەبرا خۆ ل سەر يا ئەو دبێژن بكێشە، و بەرى ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤايێ، خودايێ خۆ ژ كێماسييان پاقژ بكە، و پەسن و سوپاسييا وى بكە.
﴿٤٠﴾ و چەندەكێ ژ شەڤێ ژى تەسبيحا وى بكە، و پشتى نڤێژان ژى..

﴿٤١﴾ گوهێ خۆ بدێ، ڕۆژا گازیکەر (ئیسرافیل) ژ جهەکێ نێزیك گازی دکەت [و دەنگ دگەهیتە هەر کەسەکی].
﴿٤٢﴾ ڕۆژا [هەمی مرۆڤ] وی دەنگێ هەقییێ گولێ دبن، ئەو [ڕۆژ] ڕۆژا دەرکەڤتنێیە [ژ گۆڕان].
﴿٤٣﴾ ب ڕاستی ئەم ب تنێ، ژیانێ و مرنێ ددەین، و زڤڕین هەر ب بال مەڤەیە.
﴿٤٤﴾ ڕۆژا ئەرد دکەلشیت، و ئەو ب لەز ژ گۆڕان بەر ب مەیدانا حەشرێ دچن، ئەو کۆمکرنەکا ب ساناهییە ل بەر مە.
﴿٤٥﴾ ئەم چێتر دزانین ئەو چ دبێژن [د دەرهەقێ تە و ڕۆژا قیامەتێدا]، و تو ل سەر وان نە یێ زۆردەستی [دا ب خورتی وان بکەیە موسلمان]، و ئەوێت ژ ئیزایا مە دترسن، وان ب قورئانێ شیرەت بکە.

سۆرەتا ذاریات

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٦٠) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب بایێت بەلاڤکەر.
﴿٢﴾ و ب ئەورێت باران هەلگر.
﴿٣﴾ ب گەمییێت ب ساناهی دئێن و دچن.
﴿٤﴾ ب ملیاکەتێت کاروباران لێکڤە دکەن.
﴿٥﴾ [سویند ب ڤان هەمییان] تشتێ پەیمان بۆ هەوە پێ هاتییەدان [ژ مرنێ و قیامەتێ]، ڕاستە.
﴿٦﴾ و ڕۆژا قیامەتێ و جزادانێ، دێ هەر ئێت.
﴿٧﴾ و سویند ب ئەسمانێ جوان و خودان ڕێکێت موکوم [ڕێکێت ستێران].
﴿٨﴾ ب ڕاستی هوین [د دەرهەقێ موحەممەدیدا] هەر جارێ ئاخڤتنەکێ دکەن [جار دبێژن سێربەندە، و جار دبێژن یێ دینە، و جار ژی دبێژن هەلبەستڤانە].
﴿٩﴾ ئەو دێ ژ باوەری ئینانێ [ب قورئانێ و موحەممەدی] ئێنە دویرئێخستن، ئەوێت [ژ ڕاستەرێییێ] هاتینە دویرئێخستن.
﴿١٠﴾ لەعنەت ل درەوینان بن [ئەوێت هەر جارەکێ تشتەکی د دەرهەقێ پێغەمبەریدا دبێژن].
﴿١١﴾ ئەوێت د نەزانینێدا، بێ ئاگەه.
﴿١٢﴾ [بۆ ترانە] پسیار دکەن، پا کەنگییە ڕۆژا جزادانێ (ڕۆژا قیامەتێ)؟
﴿١٣﴾ ئەو ڕۆژە ئەوا ئەو ل سەر ئاگری دئێنە سۆتن.
﴿١٤﴾ [وێ ڕۆژێ ملیاکەت دێ بێژنە وان] دێ ئیزایا خۆ بخۆن و تامکەنێ، ئەڤە بوو یا هوین [د دنیایێدا و ژ لەکەڤە] ل هاتنا وێ ب لەز.

﴿١٥﴾ ب ڕاستی پارێزکار یێت د ناڤ جنیك و كانیاندا.

﴿١٦﴾ تشتێ خودایێ وان داییه وان وەردگرن و ڕازینه، ب ڕاستی ئەو بەری نوكه [د دنیاییێدا] ژ قەنجیكاران بوون.

﴿١٧﴾ ئەو پیچەك ژ شەڤێ دنڤستن.

﴿١٨﴾ و ئەو بەرێ سپێدەیان [خودێ دپەرستن و] و داخوازا ژێبرنا گونەهان ژ خودێ دكرن.

﴿١٩﴾ و خێزان و ژارێت خواستەك و ڕویت، خودان بار بوون د مالێ واندا.

﴿٢٠﴾ و د ئەردیدا نیشان و بەلگە گەلەكن، بۆ وان ئەوێت هەقیيێ پەسەند دكەن و پشتەڤانییا وێ دكەن.

﴿٢١﴾ و د هەوە ب خۆدا ژی [نیشان و بەلگە گەلەكن]، ما هوین نابینن؟.

﴿٢٢﴾ و ڕزقێ هەوە و هەر تشتێ پەیمان بۆ هەوە پێ دئێتەدان یێ ل ئەسمانی.

﴿٢٣﴾ سویند ب خودایێ ئەرد و ئەسمانی، ئەو تشتێ پەیمان بۆ هەوە پێ هاتییه دان ڕاسته و بێ گۆمانه، هەروەكی ئاخڤتنا هەوە نوكه یا بێ گۆمان ل دەڤ هەوە.

﴿٢٤﴾ ئەرێ بەحسێ مێڤانێت ئیبراهیمی ئەوێت قەدرگران، گەهشتییه تە.

﴿٢٥﴾ وەختێ چۆینه دەڤ، و سلاڤ كرینێ، سلاڤ ل وان ڤەگێڕا و گۆت: هوین د نەنیاسن [ئەز هەوە نانیاسم].

﴿٢٦﴾ ڤێجا ب لەز و بێ مێڤان پێ بحەسن، چۆ ملێ مالێ و گۆلكەكێ قەلەو [براشتی] ئینا.

﴿٢٧﴾ و نێزیكی وان كر، و گۆت: ما هوین ناخۆن؟.

﴿٢٨﴾ ڤێجا [وەختێ ئیبراهیمی دیتی ئەو ناخۆن] د دلێ خۆدا ژ وان ترسیا، گۆتن: نەترسه، و مزگینییا كوڕەكێ زانا دانێ.

﴿٢٩﴾ ژنا وی ب دەنگەكێ بلند پێشڤه هات و تەپەك ل سەروچاڤێت خۆ دا، و گۆت: [وەیلێ ئەزێ چاوا دێ من بچویك بن] و ئەز پیرەژنم و یا خرشم.

﴿٣٠﴾ ملیاكەتان گۆت: [ئەم چاوا دبێژین، وەسایه] خودایێ تە هۆسا ئەمرێ دایی، و هەر ئەوە كاربنەجه و زانا.

﴿٣١﴾ [پشتی ئیبراهیمی زانی ملیاكەتن] گۆت: گەلی هنارتییان هەوە خێره، هوین بۆ چ هاتینه هنارتن.

﴿٣٢﴾ گۆتن: ب ڕاستی ئەم بۆ ملەتەكێ گونەهكار یێت هاتینه هنارتن [كو ملەتێ (لوط) پێغەمبەره].

﴿٣٣﴾ دا بەرێت هەڕییێ ب سەردا ببارینین.

﴿٣٤﴾ ئەو بەرێت ل نك خودێ د نیشانكری بۆ زێده گونەهكاران.

﴿٣٥﴾ و مە ئەوێت باوەریدار هەمی ژ گوندی دەرئێخستن.

﴿٣٦﴾ و مە ژ مالەكا موسلمان پێڤەتر، د وی گوندیدا، نەدیت.

﴿٣٧﴾ و مە نیشانەك (شوینوار و كاڤلێت وان)، بۆ ئەوێت ژ ئیزایا دژوار دترسن، تێدا هێلا.

﴿٣٨﴾ دیسا مە د چیرۆكا مووسایدا ژی نیشانەك هێلا، وەختێ مە ب نیشان و بەلگەیێت ڕۆن و ئاشكراڤە، هنارتییە دەڤ فیرعەونی.
﴿٣٩﴾ ڤێجا ب هێز و كۆما خۆڤە پشتا خۆ دا مووسایی، و گۆت: یان [مووسا] سێربەندە یان ژی یێ دینە.
﴿٤٠﴾ و مە ئەو و لەشكەرێ وی گرتن، و ئاڤێتنە د دەریاییێدا [و مە هەمی خەندقاندن، و كەس ژێ نەما] و ئەو یێ لۆمەكار بوو.
﴿٤١﴾ و دیسا د چیرۆكا عاددا ژی [ملەتێ هوود پێغەمبەر]، مە نیشانەك هێلا، وەختێ مە ڕەشەبایەكێ هشك ب سەر واندا هنارتی.
﴿٤٢﴾ هەر تشتێ د سەرڕا دبۆری، پێتی و پرت پرت دكر.
﴿٤٣﴾ دیسا د چیرۆكا (ثمود)دا ژی [ملەتێ صالح پێغەمبەر]، مە نیشانەك هێلا، وەختێ مە گۆتییە وان هەتا دەمەكێ ئاشكەرا بژین و خۆشیان ببەن.
﴿٤٤﴾ و وان خۆ ل سەر گوهداری و پەرستنا خودێ مەزن كر [و ژ ئەمرێ خودێ دەركەڤتن]، ڤێجا برویسیێ هنگاڤتن و بەرێ وان لێ بوون.
﴿٤٥﴾ نە وان ڕابوون پێ چێ بوو، و نە هاریكارییا وان هاتەكرن.
﴿٤٦﴾ و دیسا مە ملەتێ نووح پێغەمبەر ژی بەری وان د هیلاك برن، ب ڕاستی ئەو ملەتەكێ ژ ڕێدەركەڤتی بوو.
﴿٤٧﴾ و مە ئەسمان ب هێز یێ چێ كری، و ئەم خودان شیانین.
﴿٤٨﴾ و ئەرد مە یێ ڕائێختی و دەشتكری [كو ب كێر ژیانێ بێت]، وەی ئەم چ خۆش ئەرد ڕائێخین.
﴿٤٩﴾ و ژ هەر تشتەكی مە جۆتەك دا، دا هوین هزرا خۆ تێدا بكەن.
﴿٥٠﴾ ڤێجا ب بال خودێڤە بزڤڕن، و ئەز ژ دەڤ وی بۆ هەوە ئاگەهداركەرەكێ ئاشكرامە.
﴿٥١﴾ و هوین [گەلی مرۆڤان] چو هەڤپشكان بۆ خودێ چێ نەكەن، ئەز ژ دەڤ خودێ بۆ هەوە ئاگەهداركەرەكێ ئاشكرامە.
﴿٥٢﴾ هۆسا چو پێغەمبەر بۆ ئەڤێت بەری ڤان ژی نەهاتینە هنارتن، و وان نەگۆتبیت [ئەو پێغەمبەر] یان سێربەندە یان یێ دینە [ڤێجا ب خەم نەكەڤە، ژ بەر وێ یا ئەو د دەرهەقێ تەدا دكەن و دبێژن].
﴿٥٣﴾ ئەرێ وان شیرەت و وەسیەت ل ئێك و دو كرینە [دا هەمی هۆسا ل سەر ئێك ئاخڤتنێ كۆم ببن]، نەخێر بەلێ ئەو زێدە د سەرداچۆینە.
﴿٥٤﴾ ڤێجا ژ وان بگەڕە و بەرێ خۆ ژ وان وەرگێڕە، تو نەیێ لۆمەكاری [یا تە بەس گەهاندنە].
﴿٥٥﴾ و [ب قورئانێ] بەردەوام شیرەتان بكە، ب ڕاستی بەس خودان باوەر فایدەی ژ شیرەتان دكەن.
﴿٥٦﴾ و من ئەجنە و مرۆڤ بەس بۆ هندێ یێت داین، من بپەرێسن.
﴿٥٧﴾ من چو ڕزق ژ وان نەڤێت [بدەنە من یان بدەنە خۆ یان بدەنە غەیری خۆ، ئەزم یێ ڕزقی ددەم]، و من نەڤێت ئەو خوارنێ بدەنە من [نە بۆ من، نە بۆ بەندەیێت من].

﴿٥٨﴾ ب ڕاستی خودێیە ڕازق و خودان هێز و هێز موكوم.

﴿٥٩﴾ ڤێجا ب ڕاستی ئەوێت ستەم كرین [ژ ملەتێ تە و ئەوێت گاوربوویین]، پشك و بارەك ژ ئیزایێ یا هەی، وەكی پشك و بارا هەڤالێت وانە [ئەوێت مە د هیلاك برین ژ ملەتێ نووح و عاد و (ثمود)]، ڤێجا بلا لەزێ نەكەن.

﴿٦٠﴾ و ئیزا و نەخۆشی بۆ وان بن ئەوێت گاوربوویین، وێ ڕۆژێ ئەوا پەیمان بۆ وان پێ هاتییە دان [و ئەو ڕۆژ، یان ڕۆژا بەدرێیە یان یا قیامەتێیە].

سۆرەتا طوور

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٤٩) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب [چیایێ] (طور) [ئەوێ خودێ ل سەر، د گەل مووسایی ئاخڤتی].

﴿٢﴾ و سویند ب وێ كتێبا ڕێز ڕێز نڤێسی [كو قورئانە].

﴿٣﴾ [و ئەو قورئان] د پیستەكێ ڤەكریدا [ئانكو ئەڤ قورئانە یا بەردەستە بۆ هەوە هەمییان و یا ڤەكرییە و گرتینینە ل دەڤ پێغەمبەری تنێ كو هوین چ لێ نەزانن].

﴿٤﴾ و سویند ب ئاڤاهیێ ئاڤا [ئەوێ دكەڤیتە ئەسمانێ حەفتێ، ملیاكەت تێدا خودێ دپەرێسن و تەسبیحا وی دكەن].

﴿٥﴾ و سویند ب بانێ بلندكری [كو ئەسمانە].

﴿٦﴾ و سویند ب دەریایا تژی ئاڤ [یان یا ڕۆژا قیامەتێ دبیتە ئاگر].

﴿٧﴾ ب ڕاستی ئیزایا خودێ یا هاتییە [و هەر دێ ئێت].

﴿٨﴾ چو ئاستەنگ پاشڤەبر د ڕێكا وێدا [ئیزایێ] نینە [نەهێلیت بێت].

﴿٩﴾ ڕۆژا ئەسمان دئێن و دچن، و دزڤڕن و ب ناڤێك دكەڤن.

﴿١٠﴾ و ڕۆژا چیا ژی ژ جهێ خۆ دچن [و وەكی ئەوران دچن و بەربا دبن].

﴿١١﴾ ڤێجا وەی ئیزا و نەخۆشی وێ ڕۆژێ بۆ وان، ئەوێت بێ باوەر و ڕۆژا قیامەتێ درەو ددانان.

﴿١٢﴾ ئەوێت ب گەرمی ب ناڤ پویچاتییێدا دچۆن، و ئاگەهـ ژ خۆ نەی.

﴿١٣﴾ ڕۆژا بۆ دۆژەهێ دئێنە پالدان پالدانەكا حێل.

﴿١٤﴾ [دەرگەهڤانێت دۆژەهێ دێ بێژنە وان:] ئەڤە ئەو ئاگرە یێ هەوە درەو ددانا.

﴿١٥﴾ ئەرێ ئەڤە [ئەڤ ئاگرە] سحرە؟ یان ژی هوین نابینن؟.

﴿١٦﴾ هەڕنە تێدا و تامكەنێ، ڤێجا هوین سەبرا خۆ بكێشن یان نەكێشن ئێكە، هوین وێ دخۆن یا هەوە كری.

﴿١٧﴾ ب ڕاستی پارێزکار و تەقوادار یێت د بەحەشت و خۆشیاندا.

﴿١٨﴾ دلخۆشن ب تشتێ خودایێ وان داییبە وان، و خودایێ وان ئەو ژ ئیزایا دۆژەهێ پاراستن.

﴿١٩﴾ بخۆن و ڤەخۆن، هەوە نۆشی جان بیت، ژ بەر وان کار و کریارێت هەوە دکرن.

﴿٢٠﴾ یێت پالداییبنە ل سەر تەختێت ڕێزکری، و مە پەرییێت چاڤگر یێت کرینە هەڤسەرێت وان.

﴿٢١﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و دویندەها وان ژی ل سەر باوەرییێ ڕێکا وان گرتی، مە دویندەها وان گەهاندە وان [د بەحەشتێدا، دا چاڤێت وان ب دویندەها وان ڕۆن ببن و کەیفا وان بێت]، و مە چو ژ کار و کریارێت وان کێم نەکر، هەر ئێك ب کار و کریارێت خۆڤە یێ گرێداییبە.

﴿٢٢﴾ و هەر فێقی و گۆشتەکێ دلێ وان دچیتێ، ئەم ددەینە وان.

﴿٢٣﴾ و ئەو د بەحەشتێدا پەرداغێت مەیێ ژ ئێك و دو وەردگرن، نە ئاخڤتنێت بەروڤاژی [ئانکو بێ مفا] نە ژی یێت ب گونەه، تێدا دبێژن.

﴿٢٤﴾ کوڕەلاو بۆ خزمەتێ ل سەر وان دگەڕن، دێ بێژی لۆلۆیێت دەست لێ نەداییبنە [هندی هند زەلال و جوانن].

﴿٢٥﴾ و [بەحەشتی] بەرێ خۆ ددەنە ئێك و دو، و پسیارا کاروبارێت دنیایێ ژ ئێك و دو دکەن.

﴿٢٦﴾ دێ بێژن: ب ڕاستی ئەم د دنیایێدا [ژ ئیزایا خودێ] یێت د ترسیایی بوویین.

﴿٢٧﴾ ڤێجا خودێ کەرەم د گەل مە کر، و ئەم ژ ئاگرێ لەشسوم پاراستین.

﴿٢٨﴾ ب ڕاستی د دنیایێدا، مە ئەو دپەرست و مە دوعا ژ وی دکرن [کو ئەو مە ئازا بکەت، و گونەهێت مە ژێ ببەت]، ب ڕاستی ئەوە قەنجیبەخش و خودان کەرەم و دلۆڤان.

﴿٢٩﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] بەردەوام شیرەتان ل وان بکە، و تو ب کەرەما خودایێ خۆ [ئانکو ب پێغەمبەراتییێ]، نە خێڤزانکی و نە یێ دینی [هەروەکی ئەو دبێژن].

﴿٣٠﴾ یان ژی دبێژن ئەو هەلبەستڤان و شاعرەکە، و ئەم یێ ل هیڤییێ بەلایەکا دنیایێ بێتە سەری و پێ بچیت [و ئەم ژێ ڕەحەت ببین].

﴿٣١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: چاڤەڕێی مرنا من بن، ب ڕاستی ئەز ژی د گەل هەوە دێ ژ چاڤەڕێیان بم [و دێ بەرێ خۆ دەینێ، کا خودێ دێ کێ بەرئاتاف کەت].

﴿٣٢﴾ ئەرێ ئەقلێ وان، فەرمانا وان ب ڤێ ئاخڤتنێ دکەت [جار دبێژن قورئان سحرە، یان ژی شۆلێ خێڤزانکانە یان شعرە]، نەخێر وەنینە بەلێ ئەو ملەتەکێ زێدە سەرداچۆیینە [ژ کەرب و عیناد ڤێ ئاخڤتنێ دبێژن].

﴿٣٣﴾ یان ژی دبێژن: [موحەممەدی ئەڤ قورئانە] یا ژ دەڤ خۆ چێکری؟ نەخێر وەسا نینە بەلێ ئەو باوەرییێ نائینن.

﴿٣٤﴾ بلا ئاخڤتنەکا وەکی قورئانێ بینن، ئەگەر ڕاست دبێژن [کو ئەڤ قورئانە نە ژ دەڤ خودێیە، و موحەممەدی ژ نك خۆ یا چێکری].

﴿٣٥﴾ ئەرێ ئەو بێ چێکەر هاتینە چێ کرن، یان ژی وان ب خۆ، خۆ دایییە؟.

﴿٣٦﴾ یان ژی وان ئەرد و ئەسمان چێ کرینە؟ نەخێر وان چو ژ ڤان چێ نەکرینە بەلێ ئەو ئێقینێ نائینن [کو خودێیە چێکەرێ وان و یێ ئەرد و ئەسمانان].

﴿٣٧﴾ یان ژی گەنجخانە و خزینەیێت خودایێ تە د دەست واندانە؟ یان ژی ئەون سەردەست و خودان دەستهەلات [ل سەر هەمی تشتان، چ یا بڤێن دکەن].

﴿٣٨﴾ یان ژی وان پێسترك هەنە [پێ دچنە ئەسمانان]، و گول [ئاخفتنا ملیاکەتان] دبن [و ب ڤێ ڕێکێ ب سەر غەیبێ هلدبن، و پێ دزانن ئەو یێت ل سەر هەقییێ، ژ بەر هندێ ڕێکا خۆ ناهێلن]، بلا گوهدێرێ وان، نیشان و بەلگەیەکا ڕۆن و ئاشکەرا بینیت.

﴿٣٩﴾ ئەرێ کچ یێت وینە، و کوڕ یێت هەوەنە؟

﴿٤٠﴾ یان ژی تو کرێ [ل سەر ڕاگەهاندنا ڤێ پەیامێ] ژ وان دخوازی، ڤێجا ژ بەر هندێ بارێ وان یێ گرانە [و موسلمان نابن و باوەرییێ ب تە نائینن].

﴿٤١﴾ یان ژی غەیب ل دەڤ وانە، و ئەو دنڤێسن.

﴿٤٢﴾ یان ژی ئەو ل بەر پیلانەکێ دگەڕن؟ نێ ئەو پیلان دێ ب سەرێ واندا شکێت ئەوێت گاوربووییێن.

﴿٤٣﴾ یان ژی وان پەرستییەك غەیری خودێ هەیە؟ ب ڕاستی خودێ ژ وێ شرکا ئەو ب بال ویڤە لێ ددەن، یێ پاقژە.

﴿٤٤﴾ و ئەگەر ئەو گاور ببینن پارچەیەك یا ژ ئەسمانی دادکەڤیت [هەر باوەرییێ نائینن]، و دێ بێژن عەورە یێ کەفتییە سەرێك.

﴿٤٥﴾ ڤێجا ژ وان بگەڕە هەتا دگەهنە ڕۆژا خۆ، ئەوا ئەو تێدا د هیلاك دچن (ڕۆژا بەدرێیە، یان یا مرنێ، یان ڕۆژا قیامەتێیە).

﴿٤٦﴾ ڕۆژا نەخشە و پیلانێت وان چو ئیزایا خودێ ژ وان نەدەتە پاش، و هاریکارییا وان ژی نەئێتەکرن [و ئیزا ژ وان نەئێتە ڤەگرتن].

﴿٤٧﴾ و ب ڕاستی ئیزایەکا دی ژی ژ بلی ئیزایا ئاخرەتێ [کو ئیزایا گۆڕییە]، بۆ ئەوێت ستەم کرین یا هەی، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن.

﴿٤٨﴾ ڤێجا سەبری ل سەر حوکمێ خودایێ خۆ بکێشە [و بێنا خۆ ل وان فرەه بکە، هەتا ئیزایا مە گۆتی ب سەرێ وان بێت]، و ب ڕاستی تو یێ ل بەر چاڤێت مە و د بن چاڤدێری و پارستنا مەڤە [ڤێجا پویتە ب وان نەکە، و خەما وان ڕانەکە]، و گاڤا تو [ژ ڕوینشتنا خۆ] ڕادبی، خودایێ خۆ ژ کێماسییان پاقژ بکە، و پەسنا وی بکە [بێژە (سبحان الله وبحمده)].

﴿٤٩﴾ و ب شەڤێ و پشتی ستێر ئاڤا دبن، خودایێ خۆ ژ کێماسییان پاقژ بکە [یان ب شەڤێ ڤان نڤێژان (مەغرەب، عەیشا و شەڤنڤێژان، و دو ڕوکعەتێت بەری سپێدێ) بکە].

سۆرەتا نەجم

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٦٢) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب ستێرێ وەختێ ئاڤا دبیت.

﴿٢﴾ هەڤالێ هەوە [مەخسەد پێ پێغەمبەرە] گومڕا نەبوویییە، و چو جارا پویچ نەئاخڤتییە.

﴿٣﴾ و ئەو ژ دەڤ خۆ و ژ دلخوازییا خۆ نائاخڤیت.

﴿٤﴾ و نائاخڤیت ئەگەر ژ وەحییێ نەبیت [ئانکو قورئان ژ وەحییێ پێڤەتر نینە].

﴿٥﴾ خودانێ هێزا مەزن، ئەڤ وەحییە یا بۆ ئینایی و نیشادایی.

﴿٦﴾ ئەو [یێ وەحی بۆ ئینایی، کو جبریلە] خودان هێز و تێگەهشتن و خودان قەدرە، و ل سەر ڕەنگێ خۆ یێ دورست (د کراسێ ملیاکەتینییێدا) ڕاوەستیا [و خۆ نیشا پێغەمبەری دا].

﴿٧﴾ و ئەو ل پەڕێ ئەسمانی بوو، ملێ ڕۆژئاڤاییێ.

﴿٨﴾ پاشی [ئانکو پشتی ل سەر وێنەیێ خۆ یێ دورست، ل پەڕێ ئەسمانی دیار بووی] نێزیکی پێغەمبەری بوو، و پتر نێزیك بوو.

﴿٩﴾ و قەدەرا دو کڤانان یان کێمتر [نێزیك] بوو.

﴿١٠﴾ ڤێجا [جبریلی ب ئەمرێ خودێ] ئەو وەحی بۆ بەندەیێ خودێ ئینا ئەوا خودێ بۆ هنارتی.

﴿١١﴾ دلێ پێغەمبەری، ئەوا پێغەمبەری ب چاڤێ خۆ دیتی، درەو نەدانا [کو دیتنا جبریلییە ل سەر وێنەیێ وی یێ دورست].

﴿١٢﴾ ئەرێ هوین جڕەبڕێ د گەل وی دکەن ل سەر تشتێ وی دیتی؟

﴿١٣﴾ ب سویند د هاتنەخوارەکا جبریلی یا دی ژیدا پێغەمبەری ئەو (جبریل) ل سەر ڕەنگێ وی یێ دورست دیتبوو.

﴿١٤﴾ [شەڤا چۆنا ئەسمانان] ل دەڤ دارکنێرا خلاسیێ [کو دکەڤیتە ئەسمانێ حەفتێ، ل وێرێ زانینا ملیاکەتان ب دویماهی دئێت، و ژ وێرێ وێڤە ژ خودێ پێڤەتر، کەسێ دی نوزانیت کا چ هەیە].

﴿١٥﴾ بەحەشتا ئێورگەهێ یا ل دەڤ.

﴿١٦﴾ و دار دیت وەختێ یا نخافتی، ب وی تشتێ پێ نخافتی [کو کەسەك نەشێت ژ بلی خودێ، سالۆخەتێت وێ بێژیت].

﴿١٧﴾ چاڤێ وی ب چو ڕەخێت دیدا نەهاتە گێڕان، و ژ تخوییێ بۆ هاتییە دانان نەبۆری.

﴿١٨﴾ ب سویند ئەوی [مەخسەد پێغەمبەرە، شەڤا چۆنا ئەسمانان] هندەك نیشانێت مەزن یێت خودایێ خۆ دیتن.

﴿١٩﴾ کا بێژنە من [گەلی قورەیشییان ئەو بوتێت هوین دپەرێسن] لات و عوززا.

﴿٢٠﴾ و یێ سیێ مەنات، کا وان تشتەك ژ وێ شیان و مەزناتییێ هەیە یا خودێ هەی، دا هوین وان بپەرێسن.
﴿٢١﴾ ئەرێ کوڕ بۆ هەوەنە و کچ بۆ خودێ [حاشا وان ملیاکەت دکرنە کچێت خودێ، و وان ب خۆ کچ نەدڤیان].
﴿٢٢﴾ ئەڤە لێکڤەکرنەکا نەدورستە.
﴿٢٣﴾ ئەڤە [مەخسەد ئەو پەرستییێت ژ بلی خودێ دپەرێسن] ژ هندەك ناڤان پێڤەتر نینن، هەوە و باب و باپیرێت خۆ ناڤێت دانانە سەر، و خودێ چو نیشان و بەلگە پێ نەهنارتینە، و ب ڕاستی ئەو بەس ب دویڤ خیال و خولیان و دلخوازییا خۆ دکەڤن، و ب سویند ڕێکا ڕاستەرێیییێ [کو ئەڤ قورئانەیە] ژ دەڤ خودایێ وان بۆ وان هات [پێ بزانن ئەو بوتن].
﴿٢٤﴾ ئەرێ ما مرۆڤی چ بڤێت، دێ بۆ ئێتە جهـ؟
﴿٢٥﴾ دنیا و ئاخرەت یێت خودێنە [یێ بڤێت دێ ژ دنیایێ و ئاخرەتێ دەتێ، و یێ نەڤێت دێ ژێ ڤەگریت، و نە ب کەیفا مرۆڤینە].
﴿٢٦﴾ و گەلەك ملیاکەت ل ئەسمانان یێت هەین [هەرچەندە ب شەڤ و ڕۆژ پەرستنا خودێ دکەن]، د گەل هندێ ژی مەهدەرا وان ب چو ناچیت یا وی نەبیت یێ خودێ دەستویرییا وی بدەت و بڤێت [ڤێجا بوت و ب ڤێ بێ بهاییا خۆڤە، دێ چاوا مەهدەرێ کەن].
﴿٢٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت ژ ئاخرەتێ بێ باوەر، ملیاکەتان دکەنە کچ.
﴿٢٨﴾ و وان چو بەلگە و نیشان ب ڤێ چەندێ نینن [کو ملیاکەت یێت مێنە، و حاشا کچێت خودێنە]، بەس ب دویڤ خیال و خولیانان دکەڤن، و خیال چوجا جهێ هەقییێ ناگریت.
﴿٢٩﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] بەرێ خۆ ژ وی وەرگێڕە ئەوێ پشتا خۆ داییە قورئانێ، و باوەری پێ نەئینایی و ژ ژیانا دنیایێ پێڤەتر نەڤیایی.
﴿٣٠﴾ ئەڤە ژ ڤێ پێڤەتر نوزانن و زێدەتر ژێ چێ ناکەن، ب ڕاستی خودایێ تە چێتر دزانیت کا کی ژ ڕێکا وی دەرکەڤتییە، و ئەو چێتر دزانیت کا کی ل سەر ڕێکا وییە.
﴿٣١﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ خودێیە [و خودێ یێت چێ کرین] دا ئەوێت خرابی کرین ب خرابیا وان جزا بکەت، و دا ئەوێت قەنجی کرین ب قەنجییان خەلات بکەت.
﴿٣٢﴾ ئەوێت (قەنجیکارێت) ژ بلی گونەهێت بچویك، خۆ ژ هەمی گونەهێت مەزن و تەرێف [وەکی زنایێ] دپارێزن، ب ڕاستی لێبۆرینا خودایێ تە یا بەرفرەهە، خودێ هەوە ژ هەوە ب خۆ چێتر دناسیت، بەری هەوە بدەت [وەختێ بابێ هەوە ئادەم] ژ ئاخێ چێ کری، و وەختێ هێژ هوین د زکێ دەیکێت خۆدا [دزانی هوین گونەهێت بچویك هەر دێ کەن]، ڤێجا خۆ پاقژ نەدانن و مەدحێت خۆ نەکەن، ئەو چێتر دزانیت کی یێ ب تەقوایە.
﴿٣٣﴾ بێژە من ئەوێ بەرێ خۆ ژ ئیمانێ وەرگێڕایی [مەخسەد پێ وەلیدێ کوڕێ موغیرەیە].

﴿٣٤﴾ ئەوێ پیچەك ژ مالێ خۆ دایی و قەلسی کری.
﴿٣٥﴾ ئەرێ ئەوی زانینا غەیبێ ل دەڤە ئەو دبینیت [هەڤالێ وی دێ د پێش ویڤە ئیزایی خۆت].
﴿٣٦﴾ ئەرێ ئەو ب وێ نەهاتییە ئاگەهدارکرن، ئەوا بۆ مووسایی د تەوراتێدا هاتی.
﴿٣٧﴾ یان ژی ئەوا بۆ ئیبراهیمی هاتی، ئەو ئیبراهیمێ ئەمرێ خودێ دورست ب جە کری.
﴿٣٨﴾ [بۆ ئیبراهیمی و مووسایی هاتبوو کو] کەس [بارێ] گونەها کەسێ نا ڕاکەت.
﴿٣٩﴾ و ژ وێ پێڤەتر ناگەهیتە مرۆڤی، یا مرۆڤی کری.
﴿٤٠﴾ و ب ڕاستی [ڕۆژا قیامەتێ] مرۆڤ دێ کار و کریارێت خۆ بینیت.
﴿٤١﴾ پاشی خودێ دێ جزایێ وی [بەرانبەری کار و کریارێت وی] ب دورستی [بێ کێماسی] دەتێ.
﴿٤٢﴾ و ب ڕاستی دویماهییا هەر تشتەکی یا ل دەڤ خودایێ تە.
﴿٤٣﴾ و ب ڕاستی وی، گری و کەنی، پێت داین.
﴿٤٤﴾ و ب ڕاستی وی، ژین و مرن، پێت داین.
﴿٤٥﴾ و ب ڕاستی وی، جۆتێ نێر و مێیان، پێ دایی.
﴿٤٦﴾ ژ چپکەکا ئاڤێ، وەختێ دچیتە د مالبچوویکیدا.
﴿٤٧﴾ و ب ڕاستی ساخکرنا پشتی مرنێ ژی، هەر ل سەر وییە.
﴿٤٨﴾ و ب ڕاستی ئەوە زەنگینییێ و قەناعەتێ ددەت.
﴿٤٩﴾ و ب ڕاستی ئەوە خودانێ ستێرا گلاڤێژێ [ئەو خودایێ هەمی ستێرانە، و ناڤێ گلاڤێژێ ب تنێ ئینا، چونکی هندەك عەرەبان دپەرست].
﴿٥٠﴾ و ب ڕاستی ئەوی عاد [ملەتێ هوود پێغەمبەر] د هیلاك برن.
﴿٥١﴾ و ئەوی (ثمود) ژی [ملەتێ (صالح) پێغەمبەر] د هیلاك برن، و کەس ژێ نەهێلا.
﴿٥٢﴾ و بەری وان ملەتێ نووح پێغەمبەر ژی د هیلاك بربوون، و ئەو ستەمکارتر و سەرداچۆییتر بوون.
﴿٥٣﴾ و گوندێت (لوط) پێغەمبەر ژی سەروبن کرن.
﴿٥٤﴾ و ئەو ئیزا ب سەر واندا ئینا، یا ب سەر واندا ئینایی [گوندێت وان سەروبن کرن، و کەڤرێت ئاگری ب سەر واندا باراندن].
﴿٥٥﴾ ڤێجا تو هەی مرۆڤ، د کیژ نیعمەتا خودایێ خۆدا ب گۆمانی [کو ئەو نیعمەت نە نیشانە ل سەر ئێکینییا خودێ].
﴿٥٦﴾ ئەڤە [ئانکو موحەممەد] پێغەمبەرەکە ژ پێغەمبەران.
﴿٥٧﴾ قیامەت نێزیك بوو.
﴿٥٨﴾ ژ بلی خودێ، کەس نەشێت بدەتە پاش و ڕابگریت.
﴿٥٩﴾ ئەرێ هوین ژ ڤێ قورئانێ عەجێبگرتی دبن؟
﴿٦٠﴾ و پێ دکەنن [و ژ ترساندا] ناگرین [ناکەنە گری].

﴿٦١﴾ و بەردەوام هوین یێت د بێ ئاگەهی و سەرگەرمییێدا.

﴿٦٢﴾ ڤێجا سوجدەیێ بۆ خودێ ببەن، و وی بپەرێسن.

سۆرەتا قەمەر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٥٥) ئایەتە

﴿١﴾ قیامەت نێزیك بوو، و هەیڤ بوو دو کەر [ئەڤە موعجیزەیەك بوو ژ موعجیزەیێت پێغەمبەری].

﴿٢﴾ و هەر موعجیزەیەکا ئەو [ئانکو خەلکێ مەکەهێ] ببینن، ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێڕن و باوەرییێ پێ نائینن، و دبێژن: ئەڤە سێربەندییەکا ب هێز و موکومە.

﴿٣﴾ و ئەوان [ئەو نیشان و موعجیزە] درەو دانان و ب دویڤ دلخوازییا خۆ کەڤتن، و هەر کاروبارەك دێ گەهیتە دویماهیکا خۆ و جهێ خۆ [خێر دێ گەهیتە جهێ خێرێ، و خرابی دێ گەهیتە جهێ خرابییێ].

﴿٤﴾ ب سویند [بۆ خەلکێ مەکەهێ] هند بەحسێ ملەتێت بەرێ، ئەوێت پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانایین د قورئانێدا هاتییە کرن، کو بەسی وان بیت پێ ب پاشڤەبچن [و یا وان کری، ئەو نەکەن].

﴿٥﴾ ئەڤ قورئانە حیکمەتەکا تمامە [و یا بێ کێم و کاسییە]، و ئاگەهدارکرن چو فایدەی وان [سەرڕەقان ژ قوریشییان] ناکەت.

﴿٦﴾ ڤێجا ژ وان بگەڕە [و خۆ ب وانڤە نەوەستینە] و وان بهێلە بۆ وێ ڕۆژێ، ئەوا ئسرافیل تێدا، وان گازی دکەتە تشتەکێ نەخۆش [و وان باوەری پێ نەیی].

﴿٧﴾ چاڤشۆڕ و چاڤشکەستی ژ گۆڕان دەردکەڤن، دێ بێژی کولینە بەلاڤبوویین.

﴿٨﴾ [وێ ڕۆژێ] یێت ب لەزن [و ل کەسێ نازڤڕن] بەر ب گازیکەری [کو ئسرافیلە] دچن، و ئەوێت گاوربوویین دێ بێژن: ئەڤە ڕۆژەکا زێدە گرانە.

﴿٩﴾ بەری وان (بەری خەلکێ مەکەهێ) ملەتێ نووحی باوەری نەئینا، و بەندەیێ مە درەوین دانا، و گۆتن یێ دینە و ب پاشڤەبرن [و نەهێلان پەیاما خودایێ خۆ بگەهینیت].

﴿١٠﴾ ئینا [نووحی] گازی خودایێ خۆ کر: [خودێوۆ] ب ڕاستی [تو دزانی] ئەز یێ بن دەست و بێ هێزم، ڤێجا هاریکارییا من بکە و تۆلێت من ل وان ڤەکە.

﴿١١﴾ ڤێجا مە دەرگەهێت ئەسمانی بۆ ئاڤەکا بۆش ڤەکرن.

﴿١٢﴾ و مە کانی ل ئەردی دەرکرن، و هەردو ئاڤ [ئاڤا بارانێ و یا کانیان] ل سەر کارەکێ خودێ نڤێسی ڤێك کەڤتن [ئەو ژی د هیلاکبرنا ملەتێ نووحییە ب تۆفانێ].

﴿١٣﴾ و مە ئەو ل سەر وێ گەمیێ هەلگرت، ئەوا ب دەپ و بزماران هاتییە چێکرن.

﴿١٤﴾ د بن چاڤدێری و پاراستنا مەڤە [ئەو گەمی] دچۆ، [و یێت مایین مە د ئاڤێدا خەندقاندن] ئەڤە جزایێ وانە ئەوێت گاوربوویین.
﴿١٥﴾ و ب سویند کارێ مە کری [و مە ب سەرێ وان ئینایی] مە کرە نیشان و بەلگەیەك [بۆ ئەوێ پێڤە بچیت]، ڤێجا ئێك هەیە پێڤە بچیت و بۆ ببیتە چامە؟.
﴿١٦﴾ و ئیزا و ئاگەهدارکرنا من یا چاوا بوو [بۆ ئەوێت چو چامە بۆ خۆ ژ نیشان و بەلگەیێت من وەرنەگرتین].
﴿١٧﴾ و ب سویند مە قورئان بۆ تێگەهشتن و ژبەرکرن و شیرەت وەرگرتنێ یا ب ساناهی ئێخستی، ئەرێ ئێك هەیە شیرەت و چامەیان ژێ وەرگریت؟.
﴿١٨﴾ ملەتێ عاد ژی [پێغەمبەرێ خۆ، هوود] درەوین دانا، ڤێجا [بەرێ خۆ بدەنێ] کا ئیزا و ئاگەهداکرنا من یا چاوا بوو.
﴿١٩﴾ ب ڕاستی مە بایەکێ زێدە سار و ب ڤیزەڤیز، د ڕۆژەکا ڕەش و بەردەوامدا، ب سەر واندا هنارت.
﴿٢٠﴾ [ئەو با] مرۆڤان وەسا ژ جهێت وان ڕادکەت، دێ بێژی قورمێ دارقەسپا هەلکێشاییینە.
﴿٢١﴾ ڤێجا ئیزا و ئاگەهدارکرنا من یا چاوا بوو؟.
﴿٢٢﴾ و ب سویند مە قورئان بۆ تێگەهشتن و ژ بەرکرن و شیرەت وەرگرتنێ یا ب ساناهی ئێخستی، ئەرێ ئێك هەیە شیرەت و چامەیان ژێ وەرگریت؟.
﴿٢٣﴾ ملەتێ (ثمود) ژی باوەری ب پێغەمبەران نەئینا [و درەوین دانان].
﴿٢٤﴾ و گۆتن: ئەرێ ئەم دێ چاوا ب دویف مرۆڤەکی کەڤین، ژ مە ب خۆ بیت و یێ ب تنێ ژی بیت؟ ب ڕاستی [ئەگەر ئەم وەبکەین] ئەم یێت د گومڕاییەکا دویری هەڤییێدا، و ئەم یێت دینین.
﴿٢٥﴾ ئەرێ ژ ناڤ مە هەمییان وەحی بەس بۆ وی هات؟ نەخێر وەنینە وەکی ئەو دبێژیت، چو وەحی بۆ وی نەهاتییە بەلێ ئەو درەوینەکێ بەترانە [دڤێت ب درەوا پێغەمبەراتییێ خۆ ل سەر سەرێ مە مەزن بکەت].
﴿٢٦﴾ سوبەهی [مەخسەد پێ، وەختێ ئیزا ب سەر واندا دئێتە خوارێ] دێ زانن کا کی درەوکەرێ بەترانە؟!!
﴿٢٧﴾ [و مە گۆتە (صالح) پێغەمبەری] ئەم دێ حێشترێ بۆ جەڕباندنا وان هنێرین، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دێ چ ب سەرێ وان ئێت، و بێنا خۆ ل سەر وان فرەه بکە.
﴿٢٨﴾ وان ئاگەهدار بکە کو ب ڕاستی ئاڤ د ناڤبەرا وان و حێشترێدا یا هاتییە لێکڤەکرن، و هەر ئێکی ڕۆژا خۆ یا هەی.
﴿٢٩﴾ و وان گازی هەڤالێ خۆ کر [خرابێ وان]، و دا سەر ڤی ئەمری و گۆتنا وان ب جه کر و [حێشتر] کوشت.
﴿٣٠﴾ ڤێجا ئیزا و ئاگەهدارکرنا من یا چاوا بوو؟!

﴿٣١﴾ ب ڕاستی مه هشكەڤێرییەك ب سەر واندا هنارت، وەكی پویش و پەلەخێ پرت پرت لێ هاتن.

﴿٣٢﴾ و ب سویند مه قورئان بۆ تێگەهشتن و ژبەركرن و شیرەت وەرگرتنێ یا ب ساناهی ئێختستی، ئەرێ ئێك هەیە شیرەت و چامەیان ژێ وەرگریت؟

﴿٣٣﴾ ملەتێ (لوط) پێغەمبەر ژی پێغەمبەر درەوین دانان [و ئەوێ پێغەمبەرەكی درەوین دانیت، هەچكو هەمی درەوین دانایین].

﴿٣٤﴾ ب ڕاستی مه بارۆڤەیەكا بەرەشیشكان ب سەر واندا هنارت [مه هەمی د هیلاك برن]، مالا (لوط) پێغەمبەر تێ نەبیت، مه ئەو بەرسپێدەیێ قورتالكرن.

﴿٣٥﴾ [قورتالكرنا وان] نیعمەت و قەنجییەك بوو ژ دەڤ مه، و هۆسا ئەم شوكورداران خەلات دكەین.

﴿٣٦﴾ ب سویند [(لوط) پێغەمبەر] ئەو ژ ئیزایا مه ترساندبوون، بەلێ ئەو ل ڤێ ترساندنێ ب شك بوون [و درەو دانان].

﴿٣٧﴾ و ب سویند [ملەتێ (لوط) پێغەمبەر] دڤیا (لوط) مێڤانێت خۆ ب دەست وانڤە بەردەت، ئینا مه چاڤێت وان كۆرەكرن، دێ تامكەنە ئیزا و گەفا مه [ئەوا (لوط)ی هوین پێ ئاگەهداركرین].

﴿٣٨﴾ و ب سویند سپێدەیێ زوی، ئیزایەكا بەردەوام ئەو گرتن.

﴿٣٩﴾ دێ تامكەنە ئیزا و گەفا مه [یا هوین پێ هاتینە ئاگەهداركرن].

﴿٤٠﴾ و ب سویند مه قورئان بۆ تێگەهشتن و ژبەركرن و شیرەت وەرگرتنێ یا ب ساناهی ئێختستی، ئەرێ ئێك هەیە شیرەت و چامەیان ژێ وەرگریت؟

﴿٤١﴾ و ب سویند پێغەمبەر بۆ فیرعەونیان ژی هاتن.

﴿٤٢﴾ هەمی موعجیزە و نیشانێت مه درەو دانان، ئینا مه ژی ئەو هنگاڤتن، هنگاڤتنەكا سەردەستەكێ خودان شیان [كو خودێیە].

﴿٤٣﴾ ئەرێ گاورێت هەوە [گەلی قورەیشییان] ژ وان ئەوێت بەری هەوە چۆیین [وەكی ملەتێ نووحی و عاد و (ثمود) و... هتد] چێترن [دا د هیلاك نەچن و نەئێنە ئیزادان] یان ژی ئێمناهی و پشتڕاستییەك بۆ هەوە د كتێبێت ئەسمانیدا هاتییە [كو هوین ل سەر گاورییێ نائێنە ئیزادان ژ بەر هندێ هوین ناترسن].

﴿٤٤﴾ یان ژی دبێژن: ئەم كۆمەكا [گەلەكین و بەرسینگێ مه نائێتە گرتن و] سەركەڤتینە.

﴿٤٥﴾ نێزیك نەدویر، ئەو كۆم دێ شكێت و دێ ڕەڤیت [و ئەڤە ڕۆژا بەدرێ چێبوو].

﴿٤٦﴾ و ژڤانێ ئیزادانا وان [پشتی بەدرێ] ڕۆژا قیامەتێیە، و ڕۆژا قیامەتێ هێژ مەزنتر و تەحلترە [ژ ئیزایا دنیایێ].

﴿٤٧﴾ ب ڕاستی گونەهكار [د دنیایێدا] یێت د گومڕایی و دیناتییێدا.

﴿٤٨﴾ و ڕۆژا ئەو ل سەر دەڤی د ئاگریدا دئێنە ڕاكێشان [دێ بێژنە وان:] تامكەنە گەرم و گرانییا ئیزایا دۆژەهێ.

﴿٤٩﴾ هەمی تشت مە ب پیڤان و قەدارە یێت دایین.

﴿٥٠﴾ و ئەمرکرنا مە بۆ دان و چێکرنا هەر تشتەکی جارەکە، و د ناڤبەرا چاڤ و برویاندا دئێتە جه.

﴿٥١﴾ و ب سویند مە گەلە گاورێت وەکی هەوە یێت د هیلاك برین، ئەرێ کەس هەیە پێڤە بچیت.

﴿٥٢﴾ و هەر تشتەکێ وان کری، هەمی د تۆماراندا یێ نڤێسییە.

﴿٥٣﴾ و هەمی [کار و کریار] مەزن و بچویك دنڤێسینە.

﴿٥٤﴾ ب ڕاستی خودێناس و خودێ ترس یێت د ناڤ بەحەشت و ڕویبارAndا.

﴿٥٥﴾ ل وی جهێ وان پێ خۆش، و ل دەڤ خودایێ خودان شیان و دەستهەلات.

سۆرەتا ڕەحمان

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٧٨) ئایەتە

﴿١﴾ خودایێ دلۆڤان.

﴿٢﴾ قورئان نیشا پێغەمبەری و ملەتێ وی دا.

﴿٣﴾ [و ئەوی] مرۆڤ چێ کر.

﴿٤﴾ [و ئەوی] ئەزمان و ئاخڤتن نیشادا [کو بشێت تشتێ بڤێت پێ دیار بکەت].

﴿٥﴾ ڕۆژ و هەیڤ ل دویڤ حسێبەکێ [یا ب ڕێك و پێك] دگەڕن [و ب ڤێ گەڕیانێ ئەم هەژمارا هەیڤ و سالوەخەت و سالان دزانین].

﴿٦﴾ گل و گیا [یێ بێ بن] و دار [بۆ خودێ] سوجدەیێ دبەن [ئانکو ل بەر فەرمانا وینە].

﴿٧﴾ و [ئەوی] ئەسمانێ بلندکری و ترازیا عەدالەتێ یا دانایی [و ئەمرێ پێ کری].

﴿٨﴾ دا هوین نەدەنە سەر عەدالەتێ [و د کێشان و پیڤانێدا ستەمێ نەکەن].

﴿٩﴾ [گەلی مرۆڤان] کێشانێ ب عەدالەت بکەن، و د کێشان و پیڤانێدا ترازیێ کێم نەکەن.

﴿١٠﴾ و [ئەوی] ئەرد بۆ هەمی جانەوەر و خودان ڕوحان یێ چێکری.

﴿١١﴾ هەمی ڕەنگێت فێقی و قەسپێت خودان قەلپك، پشکۆژ یێت تێدا دایین.

﴿١٢﴾ و هەمی دەخل و دان و گل و گیاییێت بێن خۆش، تێدا یێت دایین.

﴿١٣﴾ ڤێجا [گەلی مرۆڤ و ئەجنەیان] هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿١٤﴾ خودێ مرۆڤ ژ ئاخەکا هشك، وەکی یا ئامانێ ئاخێ، یێ چێ کری.

﴿١٥﴾ و ئەجنە ژ گوڕییەکا بێ دویکێلا ئاگری یێت چێ کرین.

﴿١٦﴾ ڤێجا [گەلی مرۆڤ و ئەجنەیان] هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿١٧﴾ [ئەو دلۆڤان] خودایێ هەردو ڕۆژهەلاتان [یا هاڤینێ و یا زڤستانێ]، و خودایێ هەردو ڕۆژئاڤایان [یا هاڤینێ و یا زڤستانێ].

﴿١٨﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿١٩﴾ خودێ هەردو دەریایان [یا شرین و یا سویر (شۆرە)]، دگەهینیتە ئێك و تێکەلی ئێك نابن.

﴿٢٠﴾ ناڤبڕەك یا د ناڤبەرا هەردوویاندا، تێکەلی ئێك نابن.

﴿٢١﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٢٢﴾ ژ هەردو دەریایان [ل ڤێرێ مەخسەد دەریایا سویر (شۆر) ب تنێیە، و ناڤێ هەردو دەریایان هاتییە چونکی یێت پێکڤە]، لۆلۆ و مەرجان دەردکەڤن.

﴿٢٣﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٢٤﴾ و گەمییێت وەکی چیایان بلند، ئەوێت د دەریایێدا دئێن و دچن یێت وینە [ئانکو خودێیە ڤان گەمییان د گەل مەزناتیا وان، ل سەر ئاڤێ ڕادگریت].

﴿٢٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٢٦﴾ هەر کەسێ ل سەر ئەردی هەی، دێ چیت و نامینیت [ئانکو دێ مریت و پویچ بیت].

﴿٢٧﴾ و خودایێ تە ب تنێ دێ مینیت ئەوێ خودان مەزناتی و خودان کەرەم.

﴿٢٨﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٢٩﴾ ئەوێت د ئەرد و ئەسماناندا هەین، هەمی داخوازان ژ وی دکەن، و ئەو هەر وەختەکی کارەکی دکەت.

﴿٣٠﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٣١﴾ [ڕۆژا قیامەتێ] دێ دەستێ مە ب هەوەڕا گەهیت، گەلی مرۆڤ و ئەجنەیان.

﴿٣٢﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٣٣﴾ گەلی ئەجنە و مرۆڤان، ئەگەر هوین بشێن ژ ڕەخ و ڕوییێت ئەرد و ئەسمانان [ژ قەزا و قەدەرا خودێ] دەرکەڤن دەرکەڤن، و هوین نەشێن دەرکەڤن ب ڕێکا دەستهەلاتەکێ نەبیت [ئەو ژی یا خودێیە].

﴿٣٤﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٣٥﴾ [ڕۆژا قیامەتێ] گورییا ئاگرێ بێ دویکێل و سفرێ حەلیایی دێ ب سەر هەوەدا ئێتە داڕێتن، و هاریکارییا هەوە ژی نائێتەکرن [و هوین ب خۆ ژی نەشێن هاریکارییا ئێك و دو بکەن].

﴿٣٦﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٣٧﴾ ڤێجا وەختێ ئەسمان دکەلشیت و وەکی گولەکا سۆر، و ڕوینێ داخکری لێ دئێت.

﴿٣٨﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٣٩﴾ و وێ ڕۆژێ پسیارا گونەهێ ژ کەسێ نائێتەکرن، نە ژ مرۆڤان نە ژ ئەجنەیان [چونکی ئەو ب سەر و سیمایی دئێنە نیاسین].

﴿٤٠﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٤١﴾ گونەهکار ب سەر و سیمایێ وان دئێنە نیاسین، و ملیاکەت دێ وان د پەرچەم و پێپلۆکێت وانڕا گرن [و ئاڤێژنە د ئاگریدا].

﴿٤٢﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٤٣﴾ ئەڤە ئەو دۆژەهە ئەوا گونەهکاران درەو ددانا.

﴿٤٤﴾ ئەو [ئەوێت دۆژەه درەو ددانا] د ناڤبەرا ئاگرێ دۆژەهێ و ئاڤا زێدە شاریاییدا دئێن و دچن.

﴿٤٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٤٦﴾ و ئەوێ ترسا ڕاوەستیانێ بەرانبەری خودایێ خۆ د دلیدا، دو بەحەشت یێت بۆ هەیین.

﴿٤٧﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٤٨﴾ هەردو بەحەشتان، دارێت وان ب چەق و فێقینە.

﴿٤٩﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٥٠﴾ دو کانی د ناڤڕا دچن.

﴿٥١﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٥٢﴾ و ژ هەر فێقییەکی، دو جوین یێت تێدا هەین.

﴿٥٣﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٥٤﴾ ل سەر هندەك نڤینان یێت درێژکرینە، بەتەنێ وان ژ ئارمویشێ ستویرە، و فێقیێ هەردو بەحەشتان ژی یێ بەردەستە.

﴿٥٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٥٦﴾ ژنێت چاڤێت وان بەس ل زەلامێت وان، یێت تێدا، و بەری زەلامێت وان، دەستێ کەسێ نەگەهشتییە وان، نە ژ ئەجنە و نە ژ مرۆڤان.

﴿٥٧﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٥٨﴾ دێ بێژی (ئەو ژنێت ژێگۆتی) یاقووت و مەرجانن.

﴿٥٩﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٦٠﴾ و قەنجیێ، چو خەلات ژ قەنجییێ پێڤەتر نینن.

﴿٦١﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٦٢﴾ و ژ بلی وان هەردو باخچەیان، دو باخچەیێت دی ژی یێت هەین.

﴿٦٣﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٦٤﴾ و هەردو ژی کەسکەکێ تارینە.

﴿٦٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٦٦﴾ و د وان هەردو باخچەیاندا، دو کانی یێت هەین بەردەوام دزێن، و ئاڤ ژ بەر وان دچیت.

﴿٦٧﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٦٨﴾ هەمی ڕەنگێت فێقی و دارقەسپ و هنار یێت تێدا.

﴿٦٩﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٧٠﴾ و ژنێت ڕەوشت پاك و جوان یێت تێدا.

﴿٧١﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٧٢﴾ ئەو پەری چاڤگر و چاڤڕەشن، و د چادرێت خۆدانە.

﴿٧٣﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٧٤﴾ و بەری زەلامێت وان، دەستێ کەسەکێ نەگەهشتییە وان، نە ژ ئەجنە و نە ژ مرۆڤان.

﴿٧٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٧٦﴾ پالا وان [بەحەشتییان] یا ل بالیفکێت کەسك، و مەحفویرێت جوان و ب ڕویشی.

﴿٧٧﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

﴿٧٨﴾ پیرۆزە ناڤێ خودایێ تە، یێ خودان مەزناتی و خودان کەرەم.

سۆرەتا واقیعە

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٩٦) ئایەتە

﴿١﴾ [بێژە وان] گاڤا قیامەت ڕابوو.

﴿٢﴾ کەس نەشێت ڕابوونا وێ درەو بدانیت [خۆ ئەوێت د دنیایێدا درەو ددانان، دەمێ ڕابوونا وێ نەشێن درەو بدانن].

﴿٣﴾ [ئەو ڕۆژ کو ڕۆژا قیامەتێیە] هندەکان نزم دکەت [دبنە دۆژەهی]، و هندەکان بلند دکەت [و دبنە بەحەشتی].

﴿٤﴾ گاڤا ئەرد هەژیانەکا مەزن و ب هێز هەژیا.

﴿٥﴾ و چیا پرت پرت بوون.

﴿٦﴾ و بوونە تۆزەکا بەرەبا.

﴿٧﴾ و هنگی هوین دێ بنە سێ جوین.

﴿٨﴾ ڤێجا خودانێت ملێ ڕاستێ [ئەوێت ژ ملێ ڕاستێڤە بۆ بەحەشتێ دئێنە برن]، [یان ژی] خودانێت دەستێ ڕاستێ [ئەوێت کتێبێت کار و کریارێت خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەردگرن]، و خودانێت ملێ ڕاستێ [د کاروبار و سالۆخەتێت خۆدا] د چاوانن؟.

﴿٩﴾ و خودانێت ملێ چەپێ [ئەوێت ژ ملێ چەپێڤە بۆ دۆژەهێ دئێنە ئاژۆتن]، یان ژی خودانێت دەستێ چەپێ [ئەوێت کتێبا کار و کریارێت خۆ ب دەستێ چەپێ وەردگرن]، و خودانێت ملێ چەپێ د د چاوانن؟.

﴿١٠﴾ و [جوینێ سیێ] ئەوێت بەری هەمییان خێرێ دکەن، و بەری هەمییان خۆ دئاڤێژنێ، ئەوێت ل پێشییا هەمییانە [بۆ بەحەشتێ].

﴿١١﴾ ئەڤەنە نێزیکی خودێ.

﴿١٢﴾ یێت د بەحەشتێت پڕ خێر و بێردا.

﴿١٣﴾ [ئەو بەحەشتی، ئەوێت نێزیکی خودێ] گەلەك ژ پێشیانە.

﴿١٤﴾ و کێمەك ژ پاشیانە [ئانکو ژ ملەتێ پێغەمبەری].

﴿١٥﴾ ل سەر تەختێت زێرکری و ڕێزکری.

﴿١٦﴾ بەرانبەری ئێك د پالداینە.

﴿١٧﴾ کوڕەلاوێت کوڕین (هەروهەر د ژییەکیدا) ل سەر وان دگەڕن [و خزمەتا وان دکەن].

﴿١٨﴾ و پەرداغان [یێت بێ چنبل] و ئامانێت ب لیلیك و چنبل و پەرداغێت مەیا کانیان [ل سەر وان دگێڕن].

﴿١٩﴾ نە سەرێ وان پێ دئێشیت، و نە پێ گێژ و سەرخۆش دبن [ئانکو نە سەرگێژی تێدایە، و نە سەرخۆشی].

﴿٢٠﴾ و فێقیێ وان دڤێت [ل سەر وان دگێڕن].

﴿٢١﴾ و گۆشتێ بالەفرێ دلێ وان بچیتێ [ل سەر وان دگێڕن].

﴿٢٢﴾ و پەرییێت چاڤگر و چاڤڕەش، بۆ وان یێت هەین.

﴿٢٣﴾ دێ بێژی لۆلۆ و مرارییێت دەست لێ نەداییینە [هند زەلال و جوانن].

﴿٢٤﴾ ئەڤە خەلاتێ کار و کریارێت وانە.

﴿٢٥﴾ د بەحەشتێدا نە گول ئاخڤتنا بێ وەج دبن، و نە یا ب گونەه.

﴿٢٦﴾ ژ سلاڤێ پێڤەتر گولێ نابن.

﴿٢٧﴾ و خودانێت ملێ ڕاستێ، و خودانێت ملێ ڕاستێ د چاوانن؟.

﴿٢٨﴾ ئەوێت د ناڤ دارنەبکێت بێ ستری [دارەکە وەکی گوهیشکێ ل جهێت گەرم شین دبیت] و تێر فێقیدانە.

﴿٢٩﴾ و یێت د ناڤ دارمۆزێت، مۆزێت وان ل سەرێك.

﴿٣٠﴾ و یێت ل بەر سیبەرا بەردەوام.

﴿٣١﴾ و یێت د ناڤ ئاڤەکا د چیتدا.

﴿٣٢﴾ و یێت د ناڤ فێقییەکێ مشە و بەرفرەهدا.

﴿٣٣﴾ نه ئەو فێقی، ب دویماهیك دئێت، و نه ئەو، ژێ دئێنه ڤەگرتن.

﴿٣٤﴾ و یێت ل سەر نڤینێت بلند و نەرم.

﴿٣٥﴾ ب ڕاستی مه ژنێت بەحەشتێ، سەر ژ نوی دان [ئانكو پشتی پیربوویین و كرێت بوویین، مه جوان كرنەڤە].

﴿٣٦﴾ و مه كرنه كچ.

﴿٣٧﴾ ئەڤیندارێت زەلامێت خۆنه، و ئێك دەست و ئێك ژینه (ئێك عەمرن).

﴿٣٨﴾ ئەڤه مه بۆ خودانێت ملێ ڕاستێ یێت چێ كرین.

﴿٣٩﴾ [خودانێت ملێ ڕاستێ] گەلەك ژ پێشیانه.

﴿٤٠﴾ و گەلەك ژی ژ پاشیانه [ژ ملەتێ پێغەمبەری].

﴿٤١﴾ و خودانێت ملێ چەپێ، و خودانێت ملێ چەپێ یێت چاوانن؟.

﴿٤٢﴾ ئەو یێت د ناڤ هەلما ئاگری و ئاڤا شاریایدا.

﴿٤٣﴾ و یێت د بن سیبەرا دویكێلا تاری تاریدا.

﴿٤٤﴾ نه سیبەرەكا هین و سارە، و نەیا هندێیه كەس ل بەر ڤەهەسیت.

﴿٤٥﴾ ئەو بەری نوكه [د دنیایێدا] د خۆشیاندا بوون.

﴿٤٦﴾ و ئەو ل سەر گونەها مەزن [كو شركە] د بەردەوام بوون.

﴿٤٧﴾ و دگۆتن: ئەگەر ئەم مرین و بووینه ئاخ و هەستی، ئەرێ جارەكا دی ئەم دێ ساخ بینەڤە؟!.

﴿٤٨﴾ ئەرێ باب و باپیرێت مه یێت پێشیێ ژی دێ ڕابنەڤە؟!.

﴿٤٩﴾ بێژە: ب ڕاستی یێت پێشیێ و یێت پاشیێ هەمی.

﴿٥٠﴾ بێ گۆمان هەمی دێ بۆ وەختێ ڕۆژا دەستنیشانكری [كو ڕۆژا قیامەتێیه] ئێنه كۆمكرن.

﴿٥١﴾ پاشی هوین، گەلی گومڕاییێت، قیامەتێ درەو ددانن.

﴿٥٢﴾ ب ڕاستی هوین دێ ژ دارەكێ خۆن، دارا زەقوومێیه.

﴿٥٣﴾ و هوین دێ زكان پێ تژی كەن.

﴿٥٤﴾ و ئاڤا كەل و شاریایی، هوین دێ ب سەرداكەن.

﴿٥٥﴾ و هوین دێ وەسا ڤەخۆن، وەكی ڤەخوارنا حێشترا تێنی.

﴿٥٦﴾ ئەڤه، ڕۆژا قیامەتێ دێ بۆ وان ئێته پێشكێشكرن، و دێ ل سەر بنه مێڤان.

﴿٥٧﴾ ب ڕاستی مه هوین یێت چێ كرین، ڤێجا بلا هەوە باوەری هەبیت ئەم دێ هەوە ساخكەینەڤە، [هەروەكی هەوە باوەری هەی مه هوین یێت چێ كرین].

﴿٥٨﴾ كا بێژنه من، ئەو ئاڤا هوین دئاڤێژنه د مالبچویكا ژنێدا.

﴿٥٩﴾ ئەرێ هوین وێ ئاڤێ ددەن یان ئەم؟.

﴿٦٠﴾ ب ڕاستی مە مرن یا د ناڤبەرا هەوەدا دانایی، و وەختێ وێ یێ دیارکرییە [و هندەك ژ هەوە بچویکاتی دمرن و هندەك ب پیری دمرن، و كەس نینە نەمریت]، و نەكو ئەم نەشێین.

﴿٦١﴾ هەوە ب هندەكێت دی یێت وەكی هەوە بگوهۆڕین، و هەوە ب ڕەنگەكێ دی چێ كەین، هوین پێ نەزانن.

﴿٦٢﴾ و ب سویند هەوە چێكرنا خۆ یا جارا ئێكێ یا زانی [خودێ هوین ژ نەبیێ دان، ل بەراهیێ هوین چپكەك بوون، پاشی بوونە خوینپارە، پاشی بوونە گۆشتپارە، پاشی بوونە هەستی، و خودێ هەستی ب گۆشتی كراسكر، و ڕێكا بوونێ بۆ هەوە ب ساناهی ئێخست] و دەرس و چامەیان بۆ خۆ [ژ چێكرنا ئێكێ] وەرگرن [ئەوێ هوین جارا ئێكێ دایین، دشێت جارەكا دی ژی هەوە بدەتەڤە].

﴿٦٣﴾ ئەرێ ما هوین نابینن تشتێ هوین دچینن؟!.

﴿٦٤﴾ ئەرێ هوین شین دكەن، یان ئەمین شین دكەین؟.

﴿٦٥﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە دا كەینە پویش و پەلەخ، و هوین دا عەجێبگرتی مینن [چاوا شینكاتیێ هۆسا یێ كەسك هشك بوو].

﴿٦٦﴾ [و دابێژن:] ب ڕاستی زەحمەتا مە، هەروە و بێ بەرانبەر چۆ، و ئەم خوسارەت بووین .

﴿٦٧﴾ بەلكی ئەم زڕباربووین .

﴿٦٨﴾ ئەرێ ما هوین وێ ئاڤێ نابینن، یا هوین ڤەدخۆن؟!.

﴿٦٩﴾ ئەرێ هوین ژ ئەوران دئینن‌نە خوارێ یان ئەم؟..

﴿٧٠﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە دا وێ ئاڤێ تەحل و سویر (شۆر) كەین، ڤێجا بۆچی هوین سوپاسی و شوكورا خودێ ناكەن.

﴿٧١﴾ ئەرێ ما ئاگرێ هوین هەل دكەن، هوین نابینن؟!.

﴿٧٢﴾ ئەرێ هەوە دارا وی ئاگری داییە، یان مە داییە؟.

﴿٧٣﴾ مە ئەڤ ئاگرە (یێ دنیایێ) یێ كرییە بیرئینان بۆ ئاگرێ ئاخرەتێ [ڤێجا وەختێ وی ئاگری و كارلێكرنا وی دبینیت، دێ ئاگرێ جەهنەمێ ئێتە بیرا وی، و دێ ژ خودێ و ئیزایا وی ترسیت]، و مە یێ كرییە فایدە بۆ ڕێڤنگان.

﴿٧٤﴾ ڤێجا ناڤێ خودایێ خۆ یێ مەزن، ژ هەمی كێماسییان پاك و پاقژ بكە.

﴿٧٥﴾ ڤێجا ب ڕاستی ئەز ب جهێ ستێران سویند دخۆم.

﴿٧٦﴾ و ب ڕاستی ئەڤە سویندەكا مەزنە، ئەگەر هوین بزانن.

﴿٧٧﴾ و ب ڕاستی ئەڤە قورئانەكا پیرۆز و پڕ خێر و بەرەكەتە.

﴿٧٨﴾ یا د كتێبەكا پاراستیدا [كو دەپێ پاراستییە].

﴿٧٩﴾ ژ بلی پاك و پاقژان [كو ملیاكەتێت خودان ڕێز و ڕویمەتن]، دەستێ كەسێ ناگەهیتێ.

﴿٨٠﴾ هنارتنا خودایێ هەمی جیهانانە.

﴿٨١﴾ ئەرێ هوین سستیێ د ڤێ قورئانێدا دکەن [درەو ددانن و باوەرییێ پێ نائینن]؟!.
﴿٨٢﴾ و هوین شوینا سوپاسی و شوکورا ڕزقێ خۆ بکەن درەوان دکەن [خودێ بارانێ و ڕزقی ددەتە هەوە، شوینا هوین سوپاسییا وی بکەن هوین درەوان دکەن، و دبێژن ب ئاخفتنا وێ هە یان ب ڤێ ستێرێ باران بۆ مە هات].
﴿٨٣﴾ ڤێجا بلا وەختێ [ڕوح] دگەهیتە گەورییێ.
﴿٨٤﴾ و هوین وی وەختی بەرێ خۆ ددەنێ [و چو ژ هەوە نائێت و نەشێن ڕوحا وی بزڤڕیننەڤە].
﴿٨٥﴾ و ئەم [ب زانین و شیان و دیتنێ] نێزیکتری وینە ژ هەوە، بەلێ هوین نابینن.
﴿٨٦﴾ ڤێجا ئەگەر هوین ب کار و کریارێت خۆ نەئێنە جزاکرن، و حساب نەبیت.
﴿٨٧﴾ وێ [ڕوحێ ئەوا گەهشتییە گەورییێ] بزڤڕیننەڤە، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن.
﴿٨٨﴾ و ئەگەر ئەو [یێ مری] ژ نێزیکێت خودێ بیت.
﴿٨٩﴾ ڤێجا دلۆڤانی و دلشادی و بێنڤەدان و ڤەهەسیان و بێن خۆشی و بەحەشتا ب خێر و بەرەکەت، یێت وینە.
﴿٩٠﴾ و ئەگەر ئەو مری ژ خودانێت ملێ ڕاستێ بیت.
﴿٩١﴾ ڤێجا سلاڤ ژ خودانێت ملێ ڕاستێ ل تە بن، هەی خودانێ ملێ ڕاستێ [ئەڤە دێ بۆ وی ئێتە گۆتن، چونکی دێ چیتە ناڤ وان، و ئەو دێ پێشوازیا وی کەن و دێ سلاڤکەنێ].
﴿٩٢﴾ و ئەگەر ئەو مری ژ وان بیت، ئەوێت ڕۆژا قیامەتێ درەو ددانان، و ژ گومڕایان بیت.
﴿٩٣﴾ دێ ئاڤەکا زێدە شارییایی، بۆ ئێتە پێشکێشکرن.
﴿٩٤﴾ و دێ چیتە د دۆژەهێدا ژی.
﴿٩٥﴾ ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤا بۆ تە هاتییە گۆتن د دەرهەڤێ خەلاتکرن و جزاکرنا باش و خرابانداا] ڕاستە، و چو گومان تێدا نینە.
﴿٩٦﴾ ڤێجا ناڤێ خودایێ خۆ یێ مەزن، ژ هەمی کێماسییان پاك و پاقژ بکە.

سۆرەتا حەدید

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٢٩) ئایەتە

﴿١﴾ هندی د ئەرد و ئەسمانانندا هەیین، خودێ ژ کێماسییان پاقژ دکەن و تەسبیحا وی دکەن، و ئەو سەردەست و کاربنەجهە.
﴿٢﴾ ملك و خودانییا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە، ئەوە ژیانێ و مرنێ ددەت، و ئەو ل سەر کرنا هەمی تشتان یێ خودان شیانە.

﴿٣﴾ ئەوە يێ ئێكێ [بەری هەر تشتەكی]، و ئەوە يێ دويماهيێ [ئانكو يێ هەروهەر مايی]، و ئەوە بلند و سەردەست [هەبوونا وی ب نيشان و بەلگەيان خۆيا و ئاشكەرايە]، و ئەوە زانايێ تشتێ ڤەشارتی [يان يێ نەبەرچاڤ]، و ئەو ئاگەهداری هەمی تشتانە.

﴿٤﴾ و ئەوە يێ ئەرد و ئەسمان د شەش ڕۆژاندا چێ كرين، پاشی ب سەر عەرشێ خۆ كەڤت [بلندبوونەكا هێژايی وی و بێ چاوايی]، و هەر تشتەكێ د ئەرديدا دچيت [ژ ئاڤ و خزينەيان و هەر تشتەكێ د بنڤە] و ژێ دەردكەڤيت [ژ چاندن و كانی و بيران... هتد]، و هەر تشتەكێ ژ ئەسمانی دئێتە خوارێ [ژ باران و گژلۆك و بەفر و برويسی و ملياكەت و كتێبان]، و هەر تشتەكێ بەر پێ بلند دبيت [ژ كريارێت باش و دوعا و جان و ملياكەت و تەير و تەوال و هەلمێ و ... هتد] ژێ ب ئاگەهە، و ئەو [ب زانين و شيانا خۆ] هەر جهەكێ هوين لێ بن يێ د گەل هەوە، و خودێ هەر كار و كريارەكا هوين دكەن، ژێ ب ئاگەهە و دبينيت.

﴿٥﴾ سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان هەر يێ خودێيە، و هەمی كاروبار هەر ب بال خودێڤە دزڤڕن.

﴿٦﴾ شەڤێ دكەتە د ناڤ ڕۆژێڕا، و ڕۆژێ دكەتە د ناڤ شەڤێڕا [و هەردووكان هۆسا كورت و درێژ دكەت]، و خودێ ژ هەر تشتەكێ د دلاندا ڤەشارتی ب ئاگەهە.

﴿٧﴾ [گەلی مرۆڤان] باوەرييێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بينن، و مالێ خودێ هوين ل سەر كرينە وەكيل ژێ [ب خێر] بدەن، و ژ هەوە ئەوێت باوەری ئينايين و مالێ خۆ د ڕێكا خودێدا مەزاختين، خەلاتەكێ مەزن بۆ وان يێ هەی.

﴿٨﴾ و هەوە خێرە هوين باوەرييێ ب خودێ نائينن؟ و پێغەمبەر يێ داخوازێ ژ هەوە دكەت هوين باوەرييێ ب خودايێ خۆ بينن، و خودێ پەيمان ب باوەری ئينانێ يا ژ هەوە ستاندی [وەختێ هوين ژ پشتا باب ئادەمی دەرئێخستين]، ئەگەر هوين باوەر بكەن.

﴿٩﴾ ئەوە يێ ئايەتێت ئاشكەرا [كو ئايەتێت قورئانێنە] بۆ بەندەيێ خۆ دهنێريت، دا هەوە ژ تاريستانێ دەربێخيتە ناڤ ڕۆناهييێ، و ب ڕاستی خودێ بۆ هەوە گەلەك يێ دلۆڤانە.

﴿١٠﴾ هەوە خێرە هوين مالێ خۆ د ڕێكا خودێدا نامەزێخن، و ميراتێ ئەرد و ئەسمانان هەر يێ خودێيە، ئەوێت بەری ڤەكرنا مەكەهێ مالێ خۆ د ڕێكا خودێدا مەزاختين و جيهاد كرين، پايە و پەيسكێت وان ژ يێت وان ئەوێت پشتی ڤەكرنا مەكەهێ مال مەزاختين و جيهاد كرين مەزنترن، ئەڤ هەردوكە وەكی ئێك نينن، د گەل هندێ ژی خودێ پەيمانا خەلاتێ باش [كو بەحەشتە] يا داييە هەردو جوينان، و خودێ ئاگەه ژ وێ هەيە يا هوين دكەن.

﴿١١﴾ هەر كەسێ مالێ خۆ د ڕێكا خودێدا بدەت، خودێ دێ بۆ چەند قاتەكان زێدەكەت [هەر خێرەك ب دەه خێرانە، هەتا دگەهيتە حەفت سەدان] و وی خەلاتەكێ هێژاتر ژی [كو بەحەشتە] يێ هەی.

﴿١٢﴾ ڕۆژا تو زەلام و ژنێت خودان باوەر دبینی و ڕۆناهییا وان ل پێشییا وان، و ل ملێ وان یێ ڕاستێ ب بەر وان دکەڤیت [و ملیاکەت دبێژنە وان:] ئەڤرۆ مزگینییا بەحەشتێت ڕویبار دبنڕا دچن، و هوین هەروهەر دێ تێدا مینن، ل هەوە بیت، و ئەڤەیە سەرفەرازیا مەزن.

﴿١٣﴾ ڕۆژا زەلام و ژنێت دوڕوی دبێژنە وان ئەوێت باوەری ئینایین: خۆ ل مە بگرن دا ڕێکا خۆ ل بەر ڕۆناهییا هەوە ببینین [ئەڤە وەختێ د سەر پرا سیراتێڕا دەرباز دبن]، ئەو دێ بێژنە وان: [گەلی دوڕوییان] ب پاش خۆڤە بزڤڕن [ئانکو بزڤڕنە دنیایێ]، ل دنیایێ بۆ خۆ ل ڕۆناهییێ بگەڕن، و دیوارەك د ناڤبەرا هەردو جویناندا دێ ئێتە دانان، دەرگەهەکێ هەی، ژ ناڤدا دلۆڤانییە و ژ دەرڤە ژی ئیزایە.

﴿١٤﴾ ئەو [دوڕوی] گازی [خودان باوەران] دکەن و دبێژن: ما ئەم د گەل هەوە نەبوویین [بۆچی هەوە ئەم هێلاین]، دێ بێژن: بەلێ هوین [سەرڤە سەرڤە] د گەل مە بوون، بەلێ هەوە خۆ ب دوڕوییاتیێ د هیلاك بر، و چاڤێ هەوە ل نەخۆشییا خودان باوەران بوو، و هوین ل دینی ب شك کەڤتن، و هیڤی و ئومێدێت ڤالا هوین د سەردابرن، هەتا قیامەت ب سەر هەوەدا هاتی، و شەیتانی هوین ب کەرەما خودێ [و بەرفرەهییا ڕەحما وی] خاپاندن.

﴿١٥﴾ و ئەڤرۆ چو بەدەل، نە ژ هەوە [دوڕوییان]، و نە ژی ژ ئەوێت گاوربوویین نائێتە وەرگرتن، جهێ هەوە ئاگرە، ئاگر هێژایی هەوەیە، و چ پیسە دویماهیکە.

﴿١٦﴾ ئەرێ ما وەخت نەهاتییە دلێ خودان باوەران ب بیرئینانا خودێ و قورئانێ بترسیت، و ئەو وەکی وان نەبن ئەوێت بەری نوکە [ئانکو بەری هاتنەخوارا قورئانێ] کتێب بۆ هاتین، و پشتی سال و زەمان ب سەر وانڤە چۆیین، دلێت وان ڕەقبوون و باراپتر ژ وان ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتن.

﴿١٧﴾ [گەلی مرۆڤان] بزانن خودێیە ئەردی شین دکەت پشتی مرنا وی، ب سویند مە بۆ هەوە نیشان و بەلگە یێت ئاشکەرا ڕۆنکرین، دا هوین تێ بگەهن و ئەقلێ خۆ بدەنە شۆلی.

﴿١٨﴾ ب ڕاستی زەلام و ژنێت مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا داین، و مالێ خۆ ژ دل بۆ ڕازیبوونا خودێ مەزاختین، خێرا وان چەند ڤاتەکان دێ ئێتە دان، و وان خەلاتەکێ ب ڕێز و ڕویمەت [کو بەحەشتە] یێ هەی.

﴿١٩﴾ و ئەوێت ب دورستی باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی ئینایین، ئەون ڕاستگۆ، و شەهیدان ل دەڤ خودایێ خۆ ڕۆناهی و خەلاتێ خۆ یێ هەی، و ئەوێت گاوربوویین و ئایەتێت مە درەو دانایین ئەو دۆژەهینە.

﴿٢٠﴾ [گەلی مرۆڤان] بزانن هندی ژیانا دنیاییێیە، تڕانە و مژویلی و کەشخەیی و جوانی و خۆمەزنکرنە د ناڤبەرا هەوەدا ب زێدەییا مال و عەیالی، و دنیا وەکی بارانەکێیە شینکاتیا وێ جۆتیاری کەیفخۆش بکەت، پاشی ئەو شینکاتی هشك ببیت و دێ بینی زەربوو، پاشی بوو پویش و پەلەخ، و ئاخرەت ژی یان ئیزایەکا دژوار و گرانە، یان ژی لێبۆرین و ڕازیبوونا خودێیە، و ژیانا دنیایێ ژ پەرتالێ خاپاندنێ پێڤەتر نینە.

﴿٢١﴾ [گەلی خودان باوەران] لەزێ ل ژێبرنا گونەهان ژ بەرێ خودایێ خۆڤە بكەن، و لەزێ ل وێ بەحەشتێ بكەن ئەوا فرەهییا وێ هندی فرەهییا ئەرد و ئەسمانی، ئەو بەحەشتا بۆ وان هاتییە بەرهەڤكرن ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێت وی ئینایین، ئەڤە كەرەما خودێیە ددەتە وی یێ وی بڤێت، و خودێ خودانێ كەرەما مەزنە.

﴿٢٢﴾ نینە تشتەك د ئەردیدا بقەومیت یان بێتە سەرێ هەوە، و د دەپێ پاراستیدا یێ نڤێسی نەبیت ـ بەری ئەم بدەین ـ و ب ڕاستی ئەڤە ل بەر خودێ یا ب ساناهییە.

﴿٢٣﴾ دا ب خەم نەكەڤن بۆ یا ژ دەستێ هەوە چۆیی، و دا بەتران نەبن ب یا خودێ دایییە هەوە، و خودێ حەژ چو خۆمەزنكەرێت قەبە ناكەت.

﴿٢٤﴾ ئەوێت چڕویكیێ دكەن [د ڕاستا فەرمانا خودێدا، و د ڕاستا دەیباب و كەس و كارێت خۆدا و... هتد، و دڤێن خەلك ژی وەكی وان بن]، و فەرمانا خەلكی ژی ب چڕویكیێ دكەن، و هەر كەسێ ڕوییێ خۆ ژ مەزاختنا مالی د ڕێكا خودێدا وەرگێڕیت، ب ڕاستی خودێ منەت پێ نینە، و یێ دەولەمەند و هێژایی شوكور و پەسنێیە.

﴿٢٥﴾ ب سویند مە پێغەمبەرێت خۆ ب بەلگە و موعجیزەیێت ئاشكەراڤە هنارتن، و مە كتێب و ترازی و عەدل د گەل وان هنارت دا مرۆڤ [ب ڤان] عەدالەتێ بكەن د هەمی كاروبارێت خۆدا، و مە ئاسن یێ دایی و چێكری، هێز و قەوەتەكا دژوار یا تێدا، و مفا و فازانج ژی بۆ مرۆڤان یێ تێدا، و دا خودێ بزانیت [ئانكو بۆ هەوە بەرچاڤ بكەت، چونكی خودێ هەر دزانیت] كا كی دێ باوەرییێ ب غەیبێ ئینیت، و دینێ وی و پێغەمبەرێت وی ب سەر ئێخیت، ب ڕاستی خودێ یێ ب هێز و سەردەستە.

﴿٢٦﴾ ب سویند مە نووح و ئیبراهیم پێغەمبەر هنارتن، و مە پێغەمبەراتی [پشتی وان] ئێخستە د دویندەها واندا، و مە كتێب بۆ وان هنارتن [هەر پێغەمبەرەكێ پشتی وان هاتی ژ دویندەها وان بوو]، ڤێجا هندەك [ژ دویندەها وان] ڕاستەڕێ بوون، و باراپتر ژ وان ژ ڕێ دەركەڤتن.

﴿٢٧﴾ پاشی مە پێغەمبەرێت خۆ د دویڤ وانڕا هنارتن، و پشتی وان مە عیسایێ كوڕێ مەریەمێ هنارت [و مە كرە پێغەمبەرێ ئسرائیلییان یێ دویماهیێ]، و مە ئنجیل دایێ و مە نەرمی و دلۆڤانی ئێخستە د دلێت واندا، ئەوێت باوەری پێ ئینایین و ب دویڤ كەتین، و ڕەبەناتیا ئەو ل سەر دچن [و دەستێت خۆ ژ دنیایێ دشۆن] مە بۆ وان نەنڤێسیبوو، ئەوان ژ نك خۆ ب ئنیەتا ڕازیبوونا خودێ چێ كربوو، د گەل هندێ ژی وەك پێدڤی ب جھ نەئینان، و ژ وان ئەوێت باوەری ئینایین مە خەلاتێ وان دایێ، و گەلەك ژ وان ژ ڕێكا ڕاست دەركەتن و خراب بوون.

﴿٢٨﴾ گەلی خودان باوەران تەقوایا خودێ بكەن و باوەرییێ ب هەمی پێغەمبەرێت وی بینن، دو پشك و باران ژ دلۆڤانییا خۆ دێ دەتە هەوە [ئێك: ژ بەر باوەرییا هەوە ب موحەممەد پێغەمبەری، و یا دی: ژ بەر باوەرییا هەوە ب پێغەمبەرێت بەری وی]، و دێ ڕۆناهییەكێ دەتە هەوە كو هوین ل بەر [د سەر پرا سیراتێڕا] بچن، و دێ ل گونەهێت هەوە بۆریت، و خودێ ب خۆ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٢٩﴾ [مە هوین ب ڤێ کەرەما بۆری ئاگەهدارکرن] دا خودان کتێب [کو جوهی و فەلەنە] بزانن چو ژ کەرەما خودێ ب دەستێ وان نینە [نە ئەو دگەهنە ڤێ کەرەمێ یا خودێ داییە ملەتێ پێغەمبەری، و نە دشێن ژێ ڤەگرن]، و ب ڕاستی کەرەم [پێغەمبەراتی و ڕاستەڕێیی و باوەری] هەمی ب دەستێ خودێیە، ددەتە وی ی ئەوی بڤێت و خودێیە خودانێ کەرەما مەزن.

سۆرەتا موجادیلە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٢٢) ئایەتە

﴿١﴾ ب سویند خودێ گۆتنا وێ ژنا د ڕاستا خۆدا جرەبڕ د گەل تە دکر، و گازندە و خەما خۆ بۆ خودێ دیار دکر، بهیست و خودێ ئاگەهـ ژ دان و ستاندنا هەوە هەبوو، ب ڕاستی خودێ یێ گوهدێر و بینەرە.

﴿٢﴾ و ژ هەوە ئەوێت دبێژنە ژنێت خۆ تو وەکی دەیکا من ل من حەرام بی، ژنێت وان نابنە دەیکێت وان، دەیکێت وان بەس ئەون ئەوێت ئەو ژێ بووین، و ب ڕاستی ئەو [ب ڤێ ئاخفتنا خۆ] ئاخفتنەکا دویری ڕاستییێ و شەرعی، و ئاخفتنەکا درەو دبێژن، و ب ڕاستی خودێ لێبۆر و گونەهـ ژێبەرە [وەختێ دەرگەهێ ڕزگاربوونێ ب کەفارەتێ بۆ هەوە ڤەکری].

﴿٣﴾ و ئەوێت دبێژنە ژنێت خۆ تو وەکی دەیکا من ل من حەرام بی و پاشی پەشێمان دبن و لێڤە دبن، ڤێجا بەری ئەو بچنە نڤینا خۆ دڤێت کۆلەیەکی [چ ژن بیت چ مێر] ئازا بکەن، ئەمرێ هەوە ب ڤێ بڕیارێ دئێتەکرن [دا هوین ڤێ ئاخفتنێ نەکەن] و هوین چ بکەن خودێ پێ ئاگەهدارە [و چو ل بەر بەرزە نابیت].

﴿٤﴾ و یێ کۆلە نەدیت و ب دەست نەکەڤت، ڤێجا هێژ نەچۆینە نڤینا ئێك و دو، بلا دو هەیڤان ل سەرێك ب ڕۆژی بیت، و یێ نەشیا [دو هەیڤان یێ ب ڕۆژی بیت] بلا زادی بدەتە شێست بەلنگازان، ئەڤە [بڕیارێت زیهارێ مە دیارکرن] بۆ هندێیە دا هوین باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن [کار ب بڕیارا وی بکەن، و ل سەر بڕیارێت نەزانینێ نەمینن]، و ئەڤە تخویب و بڕیارێت خودێنە، و گاوران ئیزایەکا ب ژان و دژوار یا هەی.

﴿٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت دژاتی و دژمناتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکەن کا چاوا ئەوێت بەری وان ڕەزیل و ڕسوا بوون، ئەو ژی وەسا دێ ڕەزیل و ڕسوا بن، و ب سویند مە نیشان و بەلگەیێت ڕۆن و ئاشکەرا یێت هنارتین، و گاوران ئیزایەکا ڕسواکەر و شەرمزارکەر یا هەی.

﴿٦﴾ ڕۆژا خودێ وان هەمییان زێندی دکەتەڤە [دێ هەمییان کۆم کەت]، ڤێجا هەر کارەکێ وان کری [هویر یان گر] دێ وان پێ ئاگەهدار کەت، هەمی [کریارێت وان] خودێ یێت نڤێسین و وان ب خۆ یێت ژ بیرکرین، و خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ شاهدە.

﴿٧﴾ ئەرێ ما تە نەزانییە کا چ د ئەرد و ئەسمانیندا هەیە خودێ دزانیت، نینە سێ کەس پستەپستێ د گەلێك بکەن [و یان ب دزیڤە د گەلێك باخڤن] ئەگەر خودێ یێ چارێ نەبیت [ئانکو ئاگەهـ ژێ نەبیت و نەزانیت]، و نینە پێنج کەس پستەپستێ د گەلێك بکەن ئەگەر ئەو یێ شەشێ نەبیت، و نە کێمتر و نە زێدەتر، نینە خودێ [ب زانینا خۆ] د گەل وان نەبیت هەر جهێ لێ بن، پاشی دێ ڕۆژا قیامەتێ وان ب کار و کریارێت وان کرین ئاگەهدار کەت. ب ڕاستی خودێ ژ هەر تشتەکی ب ئاگەهە.

﴿٨﴾ ئەرێ ما تە ئەو نەدیتینە ئەوێت نەهیا وان ژ پستەپستێ هاتییە کرن [مەخسەد پێ جوهی و دوڕوینە]، پاشێ دزڤڕنە وێ ئەوا نەهیا وان ژێ هاتییە کرن و پستەپستێ ب گونەهکارییێ و نەیارەتییێ و نەگوهدارییا پێغەمبەری دکەن، و هەر وەختەکێ دئێنە دەڤ تە وێ سلاڤێ ل تە دکەن ئەوا خودێ ل تە نەکری، و د دلێ خۆدا دبێژن: پا بلا خودێ ب ڤێ ئاخڤتنا ئەم دبێژین مە ئیزا بدەت [ئەگەر ڕاستە موحەممەد پێغەمبەرە]، دۆژەهـ بەسی وانە تامکەنێ، و دۆژەهـ چ پیسە جهـ و پیسە دویماهیکە.

﴿٩﴾ گەلی خودان باوەران، ئەگەر هەوە پستەپست کر، ڤێجا پستەپستێ ب گونەهێ و دژمنییێ و بێ ئەمرییا پێغەمبەری نەکەن، و پستەپستێ ب باشییێ و تەقوایێ بکەن، و ژ وی خودایی بترسن ئەوێ هوین هەمی دێ ب بالڤە ئێنە کۆمکرن.

﴿١٠﴾ ب ڕاستی پستەپست ژ شەیتانییە، دا خودان باوەران پێ ب خەم بێخیت و ئەو ب خۆ (شەیتان) چو زیانێ ناگەهینیتە وان ب دەستویرییا خودێ نەبیت، و دڤێت خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گرێ بدەن.

﴿١١﴾ گەلی خودان باوەران هەر وەختێ ژ هەوە هاتە داخوازکرن د جڤات و دیوانیندا جهی بکەن، جهی بکەن، خودێ ژی دێ ل سەر هەوە فرەهـ کەت، و هەر وەختێ ژ هەوە هاتە داخوازکرن هوین ڕابن [دا جهێ هندەکێت دی بێتەکرن] ڕابن، خودێ، ئەوێت ژ هەوە باوەری ئینایین، و زانین ب ڕزقێ وان کری، دێ وان پایە بلند کەت، و کار و کریارێت هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە.

﴿١٢﴾ گەلی خودان باوەران ئەگەر هەوە بڤێت ب تنێ د گەل پێغەمبەری باخڤن بەری ئاخڤتنا خۆ یا ب تنێ خێرەکێ [ئانکو سەدەقەیەکێ] بدەن، ئەڤە [دانا سەدەقەیێ بەری ئاخڤتنا هەوە یا ب تنێ د گەل پێغەمبەری] بۆ هەوە باشتر و پاقژترە، ڤێجا ئەگەر هەوە چو نەبوو بدەن، ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٣﴾ ئەرێ هوین ترسیان خیزان و ژار ببن ئەگەر بەری ئاخڤتنا خۆ یا ب تنێ د گەل پێغەمبەری سەدەقەیان بدەن؟ ڤێجا ئەگەر هوین وێ نەکەن [یا ئەمرێ هەوە پێ هاتییە کرن و ل سەر هەوە یا گران بیت]، خودێ ل سەر هەوە سڤك کر [و ل هەوە ناگریت هوین سەدەقەیان بەری ئاخڤتنا خۆ یا ب تنێ د گەل پێغەمبەری نەدەن]، ڤێجا بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان بکەن و زەکاتێ بدەن، و گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن، و خودێ ب خۆ ئاگەهداری وێیە یا هوین دکەن.

﴿١٤﴾ ئەرێ ما تە ئەو نەدیتن ئەوێت بووین ە دۆست و پشتەڤانێت وان ئەوێت خودێ غەزەب لێ کری [کو جوهینە]، ئەو [دوڕوی] نە ژ هەوەنە [گەلی موسلمانان] و نە ژێ ژ وانن، و ل سەر درەوێ سویند

دخۆن [ژ درەو سویند دخۆن کو ئەم موسلمانین، و نە دۆست و هاریکارێت جوهییانین]، و ئەو دزانن ئەو ژ درەو سویند دخۆن.

﴿١٥﴾ خودێ ئیزایەکا دژوار بۆ وان یا بەرهەڤکری، و چ پیسەکار بوو وان کری.

﴿١٦﴾ وان سویندێت خۆ [یێت ژ درەو] بۆ خۆ یێت کرینە مەتال [دا خۆ و مالێ خۆ پێ بپارێزن]، و ڕێکا خودێ ل خەلکی گرتن، وان ئیزایەکا ڕسواکەر و هەتکبەر یا هەی.

﴿١٧﴾ نە مال و نە عەیالێ وان فایدەیێ وان دکەت و نە وان ژ ئیزایا خودێ دپارێزیت، [و بزانن] ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ تێدا مینن.

﴿١٨﴾ ڕۆژا خودێ وان هەمییان زێندی دکەت و بۆ حەق و حسابێ کۆم دکەت، وێ ڕۆژێ کا چاوا ئەڤرۆ بۆ هەوە ژ درەو سویند دخۆن وەسا دێ بۆ خودێ ژی سویند خۆن، و هزر دکەن سویندێت وان وێ ڕۆژێ دێ ب تشتەکی چن [و دێ فایدەی وان کەن هەروەکی سویندا دنیایێ فایدەی وان دکر]، باش بزانە ئەڤە درەوینن.

﴿١٩﴾ شەیتانی سەرێ ژ وان ستاندی [ب وەسواس و خەملاندنا خۆ یێت سەردابرین و هەڤسارێ خۆ پێ کرییە سەرێ وان]، خودایێ وان پێ ژ بیرا وان بری، ئەڤە قولپ و دەستەکا شەیتانینە، باش بزانن خوسارەتی بارا قولپ و دەستەکا شەیتانییە.

﴿٢٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت نەیارەتی و دژمناتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکەن، ئەو ڕسواترین و ڕەزیلترین مرۆڤن.

﴿٢١﴾ خودێ ب خۆ بڕیار یا دایی: بێ گۆمان ئەز و پێغەمبەرێت خۆ، دێ ب سەرکەڤین، ب ڕاستی خودێ خودان هێز و سەردەستە.

﴿٢٢﴾ نینە هندەك باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ بینن، و حەژ وان بکەن ئەوێت نەیارەتی و دژمناتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکەن، خۆ ئەگەر ئەو باب و باپیرێت وان بن، یان زارۆکێت وان بن، یان برایێت وان بن، یان عەشیرەتا وان بیت، ئەڤان خودێ باوەرییا د دلێت واندا نڤێسی و بنەجهکری، و ب هاریکاری و پشتەڤانی و ب سەرکەڤتنا خۆ ئەو یێت ب هێز ئێخستین، و دێ وان بەتە بەحەشتێت ڕوببار د بنڕا دچن و هەروهەر دێ تێدا بن، خودێ ژ وان ڕازی بوو و ئەو ژی ژ خەلاتێ خودایێ خۆ ڕازی بوون، و ئەڤە کۆما خودێنە و باش بزانن یێت سەرفەراز هەر کۆما خودێنە.

سۆرەتا حەشر

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٢٤) ئایەتە

﴿١﴾ هەر تشتەکێ د ئەرد و ئەسماناندا هەی، خودێ ژ هەمی کێماسییان پاقژ دکەت و تەسبیحا وی دکەت، و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٢﴾ ئەوە (ئانکو خودێیە) یێ ئەوێت گاوربوویین ژ خودان کتێبان [مەخسەد پێ (بني نضیر)ـن] دەرئێخستنا ئێکێ ژ مالێت وان دەرئێخستن، هەوە هزر نەدکر ئەو دێ دەرکەڤن و وان ژی هزر دکر کەلهەییێت وان دێ وان ل بەر خودێ ئاسێ کەن، ڤێجا خودێ ب رێکەکا وەسا هاتە وان هزرا وان بۆ نەدچۆ، و وەسا ترس ئێخستە دلێ وان، خانییێت خۆ ب دەستێت خۆ و ب دەستێت خودان باوەران دهەرافتن، ڤێجا گەلی خودان ئەقلان دەرس و چامەیان بۆ خۆ ژ وان وەرگرن [وێ نەکەن یا وان دکر، دا ئەو ب سەرێ هەوە نەئێت یا ب سەرێ وان هاتی].

﴿٣﴾ و ئەگەر خودێ، دەرکەڤتن [ب وی رەنگێ پێ دەرکەڤتین] ل سەر وان نەنڤێسیبایە، دا د دنیایێدا وان ئیزادەت [ب کوشتن و ئێخسیرکرنێ هەروەکی ب سەرێ (بني قریضة) ئینایی] و ل ئاخرەتێ ژی ئیزایا ئاگری بۆ وانە.

﴿٤﴾ و ئەڤە [ئەڤ ئیزایە] مە ب سەرێ وان ئینا چونکی وان دژمناتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکر، و هەر کەسێ دژمناتیا خودێ بکەت، ب راستی جزایێ خودێ [د راستا ویدا] جزایەکێ دژوارە.

﴿٥﴾ هەر دارقەسپەکا هەوە برِی یان هەوە ل سەر بنێ وێ هێلایی، ب دەستویرییا خودێ بوو، و دا خودێ رێدەرکەڤتیان [کو جوهییێت (بني نضیر)ـن] بشکێنیت و رەزیل بکەت.

﴿٦﴾ و ئەو مالێ خودێ ژ وان ستاندی و دایییە پێغەمبەری، هەوە چو هەسپ و حێشتر د دویڤرا نەداییینە بەزێ [و هەوە زەحمەت پێڤە نەبرییە]، بەلێ خودێ پێغەمبەرێ خۆ ل سەر هەر کەسێ حەز بکەت سەردەست دکەت، خودێ ل سەر هەر تشتەکی خودان دەستهەلاتە.

﴿٧﴾ و ئەو مالێ بێ شەڕ خودێ کرییە دەستکەڤتی بۆ پێغەمبەرێ خۆ، ئەوێ ژ خەلکێ گوندان [گوندێت بەنی (قریضة) و (بني نضیر) و گوندێ فەدەك و گوندێ خەیبەر] هاتییە ستاندن، بۆ خودێ و پێغەمبەرێ وی و مرۆڤێت پێغەمبەری [ژ بابکێ هاشم و (مطلب) ی] و سێوی و بەلەنگاز و رێڤنگانە، دا هەر نەمینیتە د دەستێ زەنگینێت هەوەدا، و چ ئەمرێ پێغەمبەری ل هەوە کر بکەن، و نەهیا هەوە ژ چ کر خۆ ژێ بدەنە پاش، و ژ خودێ بترسن [سستییێ د ئەمرێ ویدا نەکەن]، ب راستی جزایێ خودێ جزایەکێ دژوارە.

﴿٨﴾ ئەو مال بۆ وان فەقیر و ژارێت مشەختن ئەوێت ژ ناڤ مال و جه و وارێت خۆ هاتینە دەرئێخستن، داخوازا کەرەم و رازیبوونا خودایێ خۆ دکەن [ئانکو دا بگەهنە کەرەم و رازیبوونا خودایێ خۆ، مشەخت

بوون]، و دینێ خودێ ب سەردئێخن و هاریکارییا پێغەمبەرێ وی دکەن، و ئەڤەنە د باوەرییا خۆدا ڕاست و دورست.

﴿٩﴾ و ئەوێت بەرێ ل مەدینەیێ ئاکنجی، و باوەری ئینایین بەری مشەخت بچنە مەدینەیێ، ئەو حەژ وان مشەختان دکەن ئەوێت ڤەستا وان کرین، و چو کەرب و دلڕەشیێ د دلێت خۆدا نابینن بەرانبەری مشەختان، ژ بەر مالێ پێغەمبەری داییە وان مشەختان، و ئەو وان ب پێش خۆ دئێخن و وان ژ خۆ فەرتر ددانن، خۆ چەند د هەوجە و دەست تەنگ ژی بن، و ئەوێت خۆ ژ چڕویکیا نەفسا خۆ دپارێزن، ئەون سەرفەراز.

﴿١٠﴾ و ئەوێت د دویف وانڕا هاتین دبێژن: خودێوۆ گونەهێت مە و یێت برایێت مە یێت بەری مە باوەری ئینایین ژێ ببە، و نەڤیانا وان ئەوێت باوەری ئینایین نەئێخە د دلێت مەدا، و مە د ڕاستا واندا زکرەش نەکە، خودێوۆ تو میهرەبان و دلۆڤانی.

﴿١١﴾ ئەرێ ما تە ئەو نەدیتن ئەوێت دوڕوییاتی کرین، گۆتنە برایێت خۆ ئەوێت گاوربوویین ژ خودانێت کتێبان [مەخسەد پێ جوهیێت (بني نضير)ـن]: ب سویند ئەگەر هوین هاتنە دەرئێخستن ئەم ژی د گەل هەوە دێ دەرکەڤین، و ئەم د ڕاستا هەوەدا گوهدارییا کەسێ ناکەین، و ئەگەر شەڕێ هەوە هاتەکرن ئەم دێ هاریکارییا هەوە کەین، و خودێ شادەیییێ ددەت کو ئەو درەوینن.

﴿١٢﴾ ئەگەر ئەو [ئانکو (بني نضير)] بێنە دەرئێخستن د گەل وان دەرناکەڤن و ئەگەر شەڕ ژی د گەل وان بێتەکرن هاریکارییا وان ناکەن، و ئەگەر ئەو هاریکارییا وان بکەن ژی [دێ شکێن و خۆ ناگرن] دێ ڕەڤن، پاشی هاریکارییا وان ژی نائێتەکرن.

﴿١٣﴾ ب ڕاستی [گەلی خودان باوەران] سەهما هەوە د دلێت واندا ژ سەهما خودێ پترە، چونکی ئەو ملەتەکێ تێنەگەهشتینە.

﴿١٤﴾ ئەو هەمی پێکڤە [دوڕوی و جوهیێت (بني نضير)] چوجا نەشێن شەڕێ هەوە بکەن، ئەگەر نە د ناڤ هندەك گوندێت ئاسێدا بن یان ل پشت دیواران بن [دا خۆ ل پشت ڤەشێرن، هندی هند ترسنۆکن] نەلێکی و دژمناییەکا دژوار یا د ناڤبەرا واندا هەی [یان زیرەکی و دژوارییا وان بۆ ئێك و دویە] یا ژ تەڤە هەمی ئێکن، بەس دلێت وان نەدگەلێکن، ئەڤە چونکی ئەو ملەتەکێ نەفام و تێنەگەهشتینە.

﴿١٥﴾ ئەو ژی وەکی ئەوێت بەری خۆنە [جوهیێت ڤەینوقاع بەری وان، نێزیك نەدویر، پێغەمبەری دەرئێخستبوون] ئەوێت تامکرینە جزایێ کارێ خۆ، و ئیزایەکا دژوار ژی بۆ وان یا هەی.

﴿١٦﴾ مەتەلا وان [دوڕوییان و سەردابرنا وان بۆ جوهییان] وەکی مەتەلا شەیتانییە، وەختێ دبێژتە مرۆڤی ببە گاور و گاڤا گاور بوو دێ بێژیتێ: ئەز ژ تە بەریمە [و من شۆلە ب تە نینە]، ب ڕاستی ئەز [ژ ئیزایا] خودانێ هەمی جیهانان دترسم.

﴿١٧﴾ ڤێجا دویماهییا هەردووکان ئەڤەیە: هەردو هەتا هەتا دێ د ئاگریدا بن، و ئەڤەیە جزایێ ستەمکاران.

﴿١٨﴾ گەلی خودان باوەران ژ خودێ بترسن، و هەر ئێك بلا بەرێ خۆ بدەتێ كا چ كار و كریار بۆ سوبەهی كرینە، و چ ل پێشییا خۆ هنارتییە، و ژ خودێ بترسن، ب ڕاستی هەر تشتەكێ هوین دكەن خودێ ژێ ب ئاگەهە.

﴿١٩﴾ و هوین وەكی وان نەبن ئەوێت خودێ (ئەمرێ خودێ) ژ بیركرین، و ترسا وی نەكرینە د دلێ خۆدا [یان خودێ و زكرێ وی ژ بیركرین]، ڤێجا خودێ وەل وان كر خۆ ژ بیر بكەن [ئەو نەكرن یا فایدەیێ وان بكەت، هەچكو خۆ ژ بیركرین]، و ئەڤەنە ژ ڕێكا ڕاست دەركەڤتی.

﴿٢٠﴾ بەحەشتی و دۆژەهی وەكی ئێك نابن، بەحەشتینە سەرفەراز.

﴿٢١﴾ ئەگەر مە ئەڤ قورئانە بۆ چیایەكی هنارتبایە، تو دا [چیای] بینی ژ ترسێت خودێدا ترسگرتی و پەق پەقە، و ئەم ڤان نموونەیان بۆ مرۆڤان دیار دكەین دا هزرا خۆ تێدا بكەن.

﴿٢٢﴾ ئەو، ئەو خودێیە یێ چو پەرستی یێت ڕاست و دورست ژ بلی وی نەی، و ئەوە زانایێ نهینی و ئاشكرایان، و ئەوە خودان ڕەحمێ زێدە دلۆڤان.

﴿٢٣﴾ ئەو، ئەو خودێیە یێ چو پەرستیییێت دورست ژ بلی وی نەی، خودان و خوندكارێ هەمی چێكریانە، و یێ پاقژە [ژ هەمی كێماسییان] و سەرەكانیا تەنایی و سلامەتیییێیە، و دل تەناكەرە [بۆ بەندەیێت خۆ

ژ ئیزایا خۆ] و پارێزەر و زێرەڤانە [ل سەر هەمی تشتان]، و سەردەست و دەست بلند و نەچاركەرە، و خودان مەزناتییە، و خودێ ژ وان هەڤپشكێت موشرك بۆ ددانن یێ پاقژە.

﴿٢٤﴾ ئەوە خودایێ چێكەر و پەیداكەر و وێنە و ڕەنگ چێكەر، باشناڤ هەمی یێت وینە، هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەین هەمی وی ژ كێماسییان پاقژ دكەن، و هەر ئەوە یێ سەردەست و كاربنەجە.

سۆرەتا مومتەحینە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٣) ئایەتە

﴿١﴾ گەلی خودان باوەران، نەیارێ من و نەیارێ خۆ نەكەنە دۆست و هەڤال، هوین لەزێ ل حەژێكرنا وان دكەن و ئەو ب خۆ باوەرییێ ب دینی و قورئانا بۆ هەوە هاتی نائینن، و پشتا خۆ ددەنێ چونكی هەوە باوەری ب خودایێ خۆ ئینابوو، هوین و پێغەمبەر [ژ مەكەهێ] دەرئێخستن، ژ بەر وێ باوەرییا هەوە ب خودێ ئینایی خودایێ خۆ [ڤێجا چاوا هوین حەژ وان دكەن؟] و ئەگەر هوین بۆ جیهادێ و ڕازیبوونا من دەركەڤتبن [دۆستینی و حەژێكرنا وان نەكەن] هوین ب دزیڤە ژ بەر وێ حەژێكرنێ، دەنگ و بەحسان دگەهیننە وان، و ئەز چێتر دزانم هوین چ ڤەدشێرن و چ ئاشكەرا دكەن، و هەر كەسێ ژ

هەوە هەڤالینیا وان بکەت [نهینییێت موسلمانان بۆ وان ئاشکەرا بکەت]، ب سویند وی ڕێکا ڕاست بەرزەکر.

﴿٢﴾ ئەگەر هوین ب دەست وان بکەڤن و بشێنە هەوە دژمنییا خۆ دێ بۆ هەوە دیارکەن، و دەست و ئەزمانێت خۆ ب خرابی دێ ل هەوە درێژکەن، و حەز دکەن هوین ژی [وەکی وان] گاور ببن.

﴿٣﴾ د بنیڕا کەس و کار و زارۆکێت هەوە فایدەی هەوە ناکەن، خودێ ڕۆژا قیامەتێ دێ هەوە هەمییان ژێکڤەکەت، و تشتێ هوین دکەن خودێ ژێ ب ئاگەهە.

﴿٤﴾ ب سویند ئیبراهیم پێغەمبەر و ئەوێت باوەری پێ ئینایین، بۆ هەوە نموونەیەکا باش بوون وەختێ گۆتینە ملەتێ خۆ [ئەوێت گاور]، ب ڕاستی ئەم ژ هەوە و ژ وان ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن بێت بەرینە، ئەم باوەرییێ ب دینێ هەوە نائینین، [هەوە گاور دبینین، و باوەرییێ ب کار و کریار و دینێ هەوە نائینین]، و ئەڤە نەڤیان و دژمنایی کەڤتە د ناڤبەرا مە و هەوەدا و ناڕابیت، هەتا هوین باوەرییێ ب خودێ ب تنێ نەئینن [و د هەمی تشتاندا چاڤ ل ئیبراهیمی بکەن ئاخڤتنا] د گەل بابێ خۆ گۆتی تێ نەبیت [دەمێ گۆتییێ]: ئەز دێ داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ تە کەم، و ئەز نەشێم تە ژ ئیزایا خودێ بپارێزم ژی، خودێوۆ، مە خۆ هێلا ب هیڤییا تەڤە و مە خۆ هەلپەسارتە تە، و ئەم ب بال تەڤە زڤڕین، و زڤڕین و دویماهیك هەر ب بال تەڤەیە.

﴿٥﴾ خودێوۆ، مە نەئێخە بەر ئیزایا گاوران و وان ل سەر مە سەردەست نەکە، کو مە ب ئیزایەکا ژ تاقەتا مە زێدە بجەڕببینی [و ئەو بێژن: ئەگەر ئەو یێت هەق بانە، ئەڤە ب سەرێ وان نەدهات] و گونەهێت مە ژێ ببە، خودێوۆ ب ڕاستی سەردەست و کاربنەجهـ هەر تویی.

﴿٦﴾ ب سویند ئەو [ئیبراهیم و ئەوێت د گەل] بۆ هەوە نموونە و چاڤلێکری یێت باشن، بۆ وی یێ داخوازا خەلاتێ خودێ بکەت و ژ ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ دترسیت، و هەر کەسێ پشتا خۆ بدەتە باوەرییێ [و چاڤ ل پێغەمبەرێت وی نەکەت، ئەو بەس زیانێ ل خۆ دکەت]، ب ڕاستی هەر خودێیە یێ دەولەمەند و پاك و هێژایی شوکور و سوپاسییێ.

﴿٧﴾ [گەلی خودان باوەران دژمناییا گاوران نەهێلن] دبیت خودێ حەژێکرنێ و ڤیانێ بێخیتە د ناڤبەرا هەوە و هندەك ژ واندا، ئەوێت هوین نەیارەتیا وان دکەن،[ب ڕێکا موسلمانبوونا وان] و خودێ خودان شیان و گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٨﴾ خودێ هەوە ژ وان نادەتە پاش [و نەهیا هەوە ژ وان ناکەت] ئەوێت (ئەو گاورێت) شەڕێ هەوە ژ بەر دینێ هەوە نەکرین، و هوین ژ وەلاتێ هەوە دەرنەئێخستین کو هوین باشی و قەنجییێ و عەدالەتێ د گەل وان بکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ عەدالەتکەران دکەت.

﴿٩﴾ بەلێ خودێ بەس نەهیا هەوە ژ وان دکەت ئەوێت شەڕ ژ بەر دینێ هەوە د گەل هەوە کرین، و هوین ژ وار و جهێت هەوە دەرئێخستین، و هاریکاری د دەرئێخستنا هەوەدا کرین کو هوین دۆستینیا وان بکەن، و هەر کەسێ دۆستینیا وان بکەت، نێ ئەون یێت ستەمکار.

﴿١٠﴾ گەلی خودان باوەران، هەر وەختێ ژنێت خودان باوەر مشەخت بوون و هاتنە دەڤ هەوە، بجەڕبینن [کا وان ب دورستی باوەری ئیناییە یان نە]، و خودێ چێتر ئاگەهـ ژ باوەرییا وان هەیە، و ئەگەر هەوە زانی کو وان [ژنان] ب دورستی باوەری یا ئینایی وان ل گاوران نەزڤڕینن، نە ئەو ژن بۆ وان گاوران دورستن و نە ئەو گاور بۆ وان دورستن، و [گەلی خودان باوەران] ئەو مەهرا زەلامێت وان ژنان [ئەوێت گاور] داییە وان ژنان ل زەلامێت وان بزڤڕینن، و چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە هوین وان ژنان مارە بکەن، ئەگەر هوین مارەیا وان بدەنێ، و ژنێت گاور ل سەر زیمەتا خۆ نەهێلن و ئەو مەهرا هەوە داییە وان [ژنێت گەهشتینە گاوران] ژ وان بستینن، و وان گاوران ژی کا چ مەهر داییە ژنێت خۆ [ئەوێت موسلمان بووین و گەهشتینە هەوە و شوی ب هەوە کرین]، بلا ژ هەوە بخوازن ئەڤە بڕیار و فەرمانا خودێیە، خودێ ب ڤان بڕیاران حوکمی د ناڤبەرا هەوەدا دکەت، و خودێ یێ زانا و کاربنەجهە.

﴿١١﴾ [گەلی خودان باوەران] ئەگەر ژنەك ژ ژنێت هەوە بخڕیێت و بگەهیتە گاوران، و هوین د شەڕێ خۆدا د گەل گاوران ب سەرکەڤتن و دەستکەڤتی ب دەست هەوە کەڤتن، ڤێجا ئەوێت ژنێت وان چۆیین بووینە گاور کا چ مەهر زەلامێت وان داییە وان، تەمەتی وێ مەهرێ ژ غەنیمەی بدەنە وان، و ژ وی خودایی بترسن ئەوێ هەوە باوەری پێ هەی.

﴿١٢﴾ هەی پێغەمبەر، گاڤا ژنێت خودان باوەر هاتنە دەڤ تە دا پەیمانێ بدەنە تە کو ئەو چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکەن، و دزیێ نەکەن و دەهمەن پیسیێ نەکەن و زاڕۆکێت خۆ نەکوژن، و چو زاڕۆکان ژ بێ بەختی ب دویڤ زەلامێت خۆڤە نەنن و ژ ئەمرێ تە دەرنەکەڤن، ڤێجا تو ژی پەیمانێ ژ وان وەربگرە و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان ژ خودێ بکە، ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٣﴾ گەلی خودان باوەران، دۆستینیا وان نەکەن ئەوێت خودێ غەزەب لێ کری، ب سویند ئەو ژ خەلاتێ ئاخرەتێ بێ هیڤینە کا چاوا گاور [ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی] ژ مرییان بێ هیڤینە [جارەکا دی ساخ ببنەڤە].

سۆرەتا صەف

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٤) ئایەتە

﴿١﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی تەسبیحا خودێ دکەن [ژ کێماسییان پاقژ دکەن]، و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٢﴾ گەلی خودان باوەران بۆچی هوین دبێژن و ناکەن؟.

﴿٣﴾ ئاخڤتنا هوین دبێژن و نەکەن، کەربێ ل دەڤ خودێ پتر لێ دکەت.

﴿٤﴾ ب ڕاستی خودێ حەژ وان دکەت ئەوێت ئێك ڕێز شەڕی د ڕێكا خودێدا دكەن، دێ بێژی ئاڤاهییەكێ موكوم و پێكڤە گرێداییيە.

﴿٥﴾ و چیرۆكا مووسایی بۆ ملەتێ خۆ بێژە وەختێ گۆتییە ملەتێ خۆ: گەلی ملەتێ من بۆچی هوین من ئیزا ددەن و دئێشینن و هوین دزانن ئەز پێغەمبەرێ خودێمە بۆ هەوە، ڤێجا وەختێ وان هەقی هێلایی و بەرێ خۆ ژێ وەرگێڕایی، خودێ ژی دلێت وان ژێ دانە پاش و ژێ وەرگێڕان، و خودێ ملەتێ ژ ڕێكا ڕاست دەركەڤتی ڕاستەڕێ ناكەت.

﴿٦﴾ و وەختێ عیسایێ كوڕێ مەریەمێ گۆتییە [ئسرائیلییان]: گەلی ئسرائیلییان نێ ئەز پێغەمبەرێ خودێمە بۆ هەوە، و ئەز ڕاستدەرئێخێ كتێبا بەری خۆمە كو تەوراتە، و ئەزێ هاتیم مزگینییا پێغەمبەرەكی بدەمە هەوە، پشتی من دێ ئێت ناڤێ وی ئەحمەدە، و وەختێ عیسا ب موعجیزەیێت ئاشكەراڤە بۆ وان هاتی، گۆتن: ئەڤە سێربەندییەكا ئاشكەرایە.

﴿٧﴾ و ما كی ژ وی ستەمكارترە ئەوێ درەوان ب ناڤێ خودێ بكەت [پێغەمبەرێ وی سێربەند بدانیت، و موعجیزەیێت وی سێربەندی بدانیت]، و داخواز ژ وی ب خۆ دئێتەكرن [ب ڕێكا پێغەمبەرێت خودێ] موسلمان ببیت، و خودێ ملەتێ ستەمكار ڕاستەڕێ ناكەت.

﴿٨﴾ وان [ستەمكار و گاوران] دڤێت [ئانكو ل بەر دگەڕن] ڕۆناهییا خودێ [كو قورئانە] ب دەڤێت خۆ ڤەمرینن، و خودێ ڕۆناهییا خۆ هەر دێ تمام كەت، خۆ ئەگەر گاوران پێ نەخۆش ژی بیت.

﴿٩﴾ ئەوە (خودێیە) پێغەمبەرێ خۆ ب ڕاستەڕێییێ [كو قورئانە] و دینێ ڕاستڤە هنارتی، دا ڤی دینی بكەتە سەرپشكا هەمی دینان و ب سەر هەمی دینان بێخیت، خۆ هەڤپشك چێكەران پێ نەخۆش ژی بیت.

﴿١٠﴾ گەلی خودان باوەران، ئەرێ ئەز بازرگانییەكێ نیشا هەوە بدەم، هەوە ژ ئیزایەكا دژوار و ب ژان ڕزگار بكەت.

﴿١١﴾ باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، و جیهادێ ب نەفسا خۆ و مالێ خۆ د ڕێكا خودێدا بكەن، ئەڤە [باوەری ئینان و جیهاد د ڕێكا خودێدا] بۆ هەوە [ژ هەوە و مالێ هەوە] چێترە، ئەگەر هوین بزانن.

﴿١٢﴾ [ئەگەر هوین ڤێ بكەن، باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، و ب نەفسا خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د ڕێكا خودێدا بكەن]، خودێ دێ گونەهێت هەوە ژێ بەت، و دێ هەوە بەتە بەحەشتێت ڕوبیار د بنڕا دچن، و دێ هەوە كەتە د ئاڤاهییێت خۆشدا د بەحەشتێت ئاكنجیبوونێدا، و ئەڤەیە سەرفەرازیا مەزن.

﴿١٣﴾ و نیعمەتەكا دیتر [یان سەرفەرازییەكا دیتر] هوین حەژێ دكەن [خودێ دێ دەتە هەوە]، ئەو ژی سەركەڤتن و ڤەكرنەكا نێزیكە ژ خودێ [مەخسەد پێ ڤەكرنا مەكەهێیە]، و مزگینییێ بدە خودان باوەران.

﴿١٤﴾ گەلی خودان باوەران هاریکارێت دینێ خودێ بن [ئانکو دینێ خودێ ب سەربێخن و بلند بکەن]، وەکی عیسایێ کوڕێ مەریەمێ گۆتییە هەڤالێت خۆ یێت بژارە: کی دێ هاریکارییا من کەت بۆ سەرفەرازکرنا دینێ خودێ، هەڤالێت وی یێت بژارە گۆت: ئەم هاریکارێت دینێ خودێینە، ڤێجا دەستەکەکێ ژ ئسرائیلییان باوەری پێ ئینا و دەستەکەکێ باوەری پێ نەئینا، ڤێجا مە ژی پشتەڤانییا ئەوێت باوەری ئینایین ل سەر نەیارێت وان کر، و ئەو ب سەرکەڤتن.

سۆرەتا جومعە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١١) ئایەتە

﴿١﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی خودێ ژ هەمی کێماسییان پاقژ دکەن و تەسبیحا وی دکەن، ئەوە خودانێ هەمی تشتان و ژ هەمی کێماسییان پاقژ، و سەردەست و کاربنەجھ.

﴿٢﴾ ئەوی پێغەمبەرەك بۆ عەرەبان هەر ژ ناڤ وان ب خۆ هنارت، دا ئایەتێت خودێ کو قورئانە بۆ وان بخوینیت، و دا وان [ژ قرێژا شرکێ و گاورییێ و گونەهان] پاقژ بکەت و وان فێری قورئانێ و سونەتا پێغەمبەری بکەت، هەرچەندە بەری ڤێ ئەو د گومڕاییەکا ئاشکەرادا بوون.

﴿٣﴾ و یێ [هاتییە هنارتن] بۆ هندەکێت دی ژی کو هێژ نەگەهشتینە وان [ئانکو ئەو یێ هاتییە هنارتن بۆ موسلمانێت سەردەمێ پێغەمبەری و یێت پشتی وان دئێن هەتا ڕۆژا قیامەتێ، ژ عەرەب و نەعەرەبان]، و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجھ.

﴿٤﴾ و ئەڤە [رێزداری و پێغەمبەراتی] کەرەما خودێیە، خودێ ددەتە وی یێ بڤێت، و خودێ خودانێ کەرەما مەزنە.

﴿٥﴾ مەتەلا وان ئەوێت ل سەر وان هاتییە دانان کار ب تەوراتێ بکەن، پاشی کار پێ نەکرین و ژ فەرمانێت وێ دەرکەڤتین، وەکی مەتەلا وی کەرییە ئەوێ بارەکی کتێبان ل سەر پشتێ [و نوزانیت چییە ل سەر پشتێ، ئەوان ژی تەورات یا د ناڤ دەستاندا بەلێ چو ژێ نوزانن] مەتەلا وی ملەتێ نیشان و ئایەتێت خودێ درەو دانایین چەندا پیسە، و خودێ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت.

﴿٦﴾ بێژە: گەلی جوهییان ئەگەر ل دەڤ هەوە وەسایە کو هوین ب تنێ ژ هەمی مرۆڤان، دۆست و خۆشتڤیێت خودێنە، پا کا داخوازا مرنێ بکەن [دا بچنە دەڤ وی و ژ ئێش و ئازارێت دنیایێ دەرکەڤن]، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن.

﴿٧﴾ و ژ بەر وان کار و کریارێت وان کرین، چوجا ئەو داخوازا مرنێ ناکەن، و خودێ ژ زۆرداران ب ئاگەهە.

﴿٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ب ڕاستی ئەو مرنا هوین ژێ دڕەڤن، هەر دێ گەهیتە هەوە، پاشی هوین دێ ب بال زانایێ نهینی و ئاشکەرایانڤە زڤڕن، و هندی هەوە کری دێ هەوە پێ ئاگەهدارکەت [ئانکو دێ هەوە ل دویڤ کار و کریارێت هەوە ئیزادەت].
﴿٩﴾ گەلی خودان باوەران گاڤا ڕۆژا ئەینییێ بانگێ نڤێژێ هاتەدان هوین بۆ بیرئینانا خودێ [و گوهدانا وەعزی و نڤێژا ئەینییێ] هەڕن، و کڕین و فرۆتنێ بهێلن، ئەڤە [هێلانا کڕین و فرۆتنێ و گرتنا ڕێکا ڕازیبوونا خودێ] بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن.
﴿١٠﴾ و ئەگەر نڤێژ هاتەکرن، [ڕابن] و د ئەردیدا بەلاڤ ببن و ژ ڕزقێ خودێ [ب کارێ خۆ] بخوازن، و گەلەك خودێ بیننە بیرا خۆ و زکرێ وی بکەن [هەمی وەختان نە بەس وەختێ نڤێژان ب تنێ]، دا هوین سەرفەراز ببن.
﴿١١﴾ و گاڤا وان بازرگانییەك یان کەیف و شاهییەك دیت، ب بەرڤە دچن و تە دهێلنە ژپێڤە [ل سەر مینبەرێ]، بێژە: تشتێ ل دەڤ خودێ بۆ هەوە چێترە ژ کەیف و شاهی و کڕین و فرۆتنێ، و خودێ باشترین ڕزقدەهە.

سۆرەتا مونافیقوون

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١١) ئایەتە

﴿١﴾ گاڤا دوڕوی دئێنە دەڤ تە دبێژن ئەم شادەیییێ ددەین کو ب ڕاستی تو پێغەمبەرێ خودێیی، و خودێ دزانیت تو پێغەمبەرێ وی [چونکی وی تو یێ فرێکری و تو نەهەوجەی شادەیییا دوڕوییانی]، و خودێ شادەیییێ ددەت کو دوڕوی درەوان دکەن [دەمێ دبێژن ئەم شادەیییێ ددەین تو پێغەمبەری، چونکی یا د دلێ واندا نەئەڤەیە، و یێ دل و دەڤێ وی نە ئێك بن، درەوینە].
﴿٢﴾ سویندێت خۆ [یێت درەو] بۆ خۆ یێت کرینە مەتال، و ڕێکا خودێ ل خەلکی دگرن، ب ڕاستی پیسەکارە ئەو دکەن.
﴿٣﴾ ئەڤە چونکی وان [ب سەرڤە سەرڤە] باوەری ئینا، و پاشی [د دلدا] گاوربوون، و ژ بەر هندێ خودێ دلێ وان مۆرکر، و ئەو [ڕاستیا ئیمانێ و خێر و باشیا خۆ] نوزانن.
﴿٤﴾ و ئەگەر تە ئەو [دوڕوی] دیتن، دێ مینییە عەجێبگرتی ژ بەژن و بالا وان، و ئەگەر باخڤن دێ گوهێ تە مینیتە ل ئاخڤتنا وان، دێ بێژی دارن پالداینە دیواری [چو خێر د واندا نینە]، هزر دکەن هەر گازییەکا هەبیت ژ وان دگریت [هندی هند د ترسنۆکن]، ئەون دژمن هشیاری وان بن [خۆ ژ وان بپارێزن]، خودێ وان بکوژیت [لەعنەتان ل وان بکەت، و ژ دلۆڤانییا خۆ، وان دویر بێخیت]، چاوا ئەو بەرێ خۆ ژ هەقییێ وەردگێڕن؟!

﴿٥﴾ و هەر وەختێ بۆ وان هاتە گۆتن: وەرن دا پێغەمبەرێ خودێ داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ هەوە بكەت، دێ سەرێت خۆ بادەن و دێ بینی ژ مەزناتی ڕوییێ خۆ وەردگێڕن.
﴿٦﴾ بۆ وان هەر ئێكە، چ تو داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان بكەی یان نەكەی، خودێ هەر گونەهێت وان ژێ نابەت، و ب ڕاستی خودێ، ئەوێت ژ ڕێكا ڕاست دەركەڤتین، ڕاستەڕێ ناكەت.
﴿٧﴾ ئەو ئەون ئەوێت دبێژن: چو نەدەنە وان ئەوێت ل دەڤ پێغەمبەرێ خودێ، دا ڤەرەڤن و ل دۆر خڕنەبن، و خزینەیێت ئەرد و ئەسمانان یێت خودێنە، بەلێ دوڕوی تێناگەهن [و ڤێ نوزانن].
﴿٨﴾ [دوڕوی] دبێژن: ئەگەر ئەم زڤڕینەڤە مەدینەیێ و ئەوێت خودان قەدر و ماقویل و دەستهەلاتدار [مەخسەدا وان ئەو ب خۆنە]، دێ بێ قەدر و بێ دەستهەلاتان [مەخسەدا وان پێغەمبەر و مشەختن] دەرئێخن، و قەدر و هێز و دەستهەلات و سەركەڤتن بۆ خودێ و بۆ پێغەمبەرێ وی و بۆ موسلمانانە، بەلێ دوڕوی نوزانن [و ژ ڤێ بێ ئاگەهن].
﴿٩﴾ گەلی خودان باوەران بلا مال و زاڕۆكێت هەوە، هەوە مژویل نەكەن و بیرئینان و پەرستنا خودێ ژ بیرا هەوە نەبەن، و هەر كەسێ ڤێ بكەت ئەو یێ خوسارەتە.
﴿١٠﴾ و ژ ڕزقێ مە داییيە هەوە بمەزێخن و بدەن، بەری مرنا ئێك ژ هەوە بێت و بێژیت: خودێوۆ بلا تە مرنا من پیچەكێ ب پاش ئێخستبایە، دا من خێر كربانە و ئەز ژ قەنجیكاران بامە.
﴿١١﴾ و چوجا خودێ مرنا كەسێ گیرۆ ناكەت و ب پاش نائێخیت، ئەگەر وەختێ مرنا وی هات، و چ یا هوین بكەن خودێ پێ ئاگەهە.

سۆرەتا تەغابون

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٨) ئایەتە

﴿١﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی خودێ ژ كێماسییان پاقژ دكەن و تەسبیحا وی دكەن، مالداری و فەرمانداری و پەسن هەمی یێت وینە، و ئەو ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.
﴿٢﴾ وی هوین یێت داین، ڤێجا هندەكان ژ هەوە باوەری پێ نەئینا و هندەكان باوەری پێ ئینا، و چ یا هوین دكەن خودێ پێ ئاگەهە و دبینیت.
﴿٣﴾ ئەرد و ئەسمان بۆ هەقییێ یێت داین، و وێنە و شكل دا هەوە، و سەر و شكلێ هەوە جوان كر و باش چێكر، و زڤڕین و دویماهیكا هەوە هەر ب بال ویڤەیە.
﴿٤﴾ هەچییا د ئەرد و ئەسماناندا هەی دزانیت، و هەر تشتەكی هوین دكەن چ ب نهینی و چ ب ئاشكەرایی دزانیت، و دزانیت كا چ د دلاندا هەیە.

﴿٥﴾ ئەرێ ما بەحسێ ئەوێت بەری ڤان گاوربوویین نەگەهشتییە هەوە، وان تامكرە جزایێ كارێ خۆ، و وان ئیزایەكا ب ژان و دژوار یا هەی [ڕۆژا قیامەتێ].

﴿٦﴾ ئەڤە [ئیزایا وان دیتی] یا هندێ بوو، پێغەمبەرێت وان ب بەلگە و موعجیزەیێت ئاشكەراڤە بۆ وان دهاتن [و ئەوان باوەری ب وان نەدئینا]، و دگۆتن: ئەرێ چاوا مرۆڤەك دێ بیتە پێغەمبەر و دێ مە ڕاستەڕێ كەت؟ گاوربوون و ڕوییێ خۆ [ژ باوەری ئینانێ] وەرگێڕان، و خودێ پاكی ب [باوەری ئینانا] وان نەبوو، و خودێ یێ زەنگین و هێژایی پەسن و سوپاسیییێیە.

﴿٧﴾ گاوران [مەخسەد خەلكێ مەكەهێ] هزركرن ئەو [پشتی مرنێ] ناڕابنەڤە، بێژە: نەخێر، وەسا نینە وەكی هوین هزر دكەن، ئەز ب خودایێ خۆ كەم هوین [پشتی مرنێ] دێ ڕابنەڤە، پاشی هوین دێ ب كار و كریارێت خۆ ئێنە ئاگەهداركرن، و ئەڤە ل بەر خودێ یا ب ساناهییە.

﴿٨﴾ ڤێجا باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی و وێ ڕۆناهییا مە ئینایییە خوارێ [كو قورئانە] بینن، و هەر كارێ هوین دكەن خودێ پێ ئاگەهە.

﴿٩﴾ ڕۆژا خودێ هەوە بۆ ڕۆژا كۆمبوونێ كۆم دكەت، ئەو ڕۆژ ئەوە یا خوسارەتیا هەر كەسەكی دیار دبیت، و هەر كەسێ باوەرییێ ب خودێ بینیت و كار و كریارێت ڕاست و دورست بكەت، خودێ دێ گونەهێت وی ژێ بەت و دێ بەتە بەحەشتێت ڕویبار دبنڕا دچن، و هەروهەر دێ تێدا بن و ئەڤەیە سەرفەرازیا مەزن.

﴿١٠﴾ و ئەوێت گاوربوویین و نیشان و بەلگەیێت مە درەو دانایین، ب ڕاستی ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ د دۆژەهێدا بن، و چ پیسە دویماهیكە ئەو.

﴿١١﴾ چو نەخۆشی ب سەرێ كەسێ نائێت ئەگەر ب قەدەر و دەستویرییا خودێ نەبیت، و هەر كەسێ باوەرییێ ب خودێ بینیت [و بزانیت هەر تشتەكێ ب سەری دئێت قەدەرا خودێیە]، خودێ دێ دلێ وی ڕاستەڕێ كەت [ئەو دێ ڕەفتارا دورست د گەل نەخۆشییێ كەت و خەلەت نابیت]، و هەر تشتێ هەبیت خودێ ژێ ب ئاگەهە.

﴿١٢﴾ [گەلی مرۆڤان] گوهدارییا خودێ بكەن و گوهدارییا پێغەمبەری بكەن، ئەگەر هوین ڕوییێ خۆ [ژ گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری] وەرگێڕن، [بزانن] ژ گەهاندنا ئاشكەرا پێڤەتر ل سەر پێغەمبەرێ مە نینە.

﴿١٣﴾ خودێ ئەوە یێ چو پەرستی یێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نەی، و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گەرم بكەن.

﴿١٤﴾ گەلی خودان باوەران، ب ڕاستی هندەك ژ ژن و زاڕۆكێت هەوە دژمنێت هەوەنە، ڤێجا هشیاری وان بن [ئەو كارلێكرنێ ل هەوە نەكەن هوین گونەهێ بكەن یان د ڕێكا خودێدا سست ببن]، و ئەگەر هوین ل وان نەگرن و ل وان ببۆرن و لۆمەی وان نەكەن [و كێماسییێت وان ئاشكەرا نەكەن و نەدەنە ڕوییێ وان]، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿١٥﴾ هندى مال و زارۆكێت هەوەنە بۆ هەوە جەڕباندنن [دبیت بەرێ هەوە بدەنە حەرامییێ، ڤێجا هشیار بن]، و خەلاتەکێ مەزن یێ ل دەڤ خودێ هەی [ڤێجا بلا مال و زارۆکێت هەوە، هەوە ژ ڤی خەلاتی نەکەن].
﴿١٦﴾ و هندى هوین بشێن ژ خودێ بترسن، و گوهدارییێ [یا وان شیرەتان ئەوێت ل هەوە دئێنەکرن] بکەن، و گوهدارییا فەرمانێت ل هەوە دئێنەکرن بکەن، و مالی [د ڕێکا خودێدا] بدەن و بمەزێخن، بۆ هەوە باشییە، و هەر کەسێ [خودێ] وی ژ قەلساتیا نەفسا وی بپارێزیت، ب ڕاستی ئەو یێ سەرفەرازە.
﴿١٧﴾ و ئەگەر هوین ژ دل [و بێ بەرانبەر] مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا بدەن و بمەزێخن، خودێ دێ خێرا هەوە چەند قاتەکان زێدەکەت و گونەهێت هەوە دێ ژێ بەت، و ب ڕاستی خودێ شوکوردارە [ئانکو بەرانبەری تشتێ کێم، گەلەکێ ددەت و خەلاتدەهە]، و حەلیمە [لەزێ ل جزادانێ ناکەت].
﴿١٨﴾ زانایێ نهینی و ئاشکەرایانە، و یێ سەردەست و کاربنەجهە.

سۆرەتا طەلاق

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٢) ئایەتە

﴿١﴾ هەى پێغەمبەر گاڤا هەوە ڤیا ژنان بەردەن، وان د پاقژییا واندا بەردەن [پاقژیا ژ ژڤانا خۆ دەرکەڤتی، و چۆنا نڤینێ د گەل چێنەبوویی] و [پاشی پشتی بەردانێ] ژڤانێت وێ زەبت کەن و بهەژمێرن، و ژ خودێ بترسن [ژڤانێت وان نە کێم کەن و نە زێدەکەن] و وان [ژنێت بەردایی] ژ مالێت وان دەرنەئێخن [هندى ئەو د ژڤانێت خۆدا بن]، و بلا ئەو ژی [ژ خانییێت خۆ] دەرنەکەڤن، ئەڤە ژ بلی هندێ ئەو خرابییەکا ئاشکەرا بکەن (گەلەك دبێژن دەهمەن پیسییە)، و ئەڤە بڕیار و ئەحکامێت خودێنە [بۆ هەوە دانایین بۆ بەردانا ژنان]، و هەر کەسێ بدەتە سەر بڕیار و ئەحکامێت خودێ، ب سویند وی ستەم ل خۆ کر، تو نوزانی تێ هەیە خودێ پشتی بەردانا وان ژنان [دەمێ دمیننە د مالێت خۆدا و دەرنەکەڤن]، خودێ ناڤبەرا وان خۆش بکەت و پێك بهێن [و جارەکا دى بزڤڕنەڤە ئێك].
﴿٢﴾ و ئەگەر نێزیکی دویماهییا ژڤانی [ئانکو عیددەیێ] بوون، ڤێجا ب خۆشی [نە ب ئنیەتا زیان پێ گەهاندنێ] بگرن و بزڤڕینن، یان ژی ب خۆشی [بێ ژ مافێت مارە و کەل و پەلێت بێتە بێ بارکرن] بهێلن، [هەتا ژڤانێت وێ ب دورستی دبۆرن، و ئەمرێ وێ دکەڤیتە د دەستێ وێدا و ئازاد دبیت]، و دو کەسێت عادل ژ خۆ [بۆ زڤڕاندنا وان یان بەردانا وان یا دویماهیێ] بکەنە شاهد، [دا ڕێك ل نەخۆشییێ بێتە گرتن] و بۆ خودێ [ئانکو ب دورستی] شادەیییێ بدەن، ئەوێ باوەرى ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ هەی، ئەڤ بڕیارە شیرەتن بۆ وی، و هەر کەسێ ژ خودێ بترسیت [و بڕیار و ئەحکامێت وی بپارێزیت]، خودێ دێ ڕێکەکێ بۆ ڤەکەت.

﴿٣﴾ و رزقێ وی دێ ب ڕەنگەكێ وەسا دەت نە د هزرا ویدا، و هەر كەسێ پشتا خۆ ب خودێ گرێ بدەت خودێ بەسی وییە، ب ڕاستی خودێ فەرمانا خۆ هەر دێ ب جھ ئینیت، و ب سویند خودێ بۆ هەر كارەكی و هەر تشتەكی وەختەكێ دەستنیشانكری یێ دانایی.

﴿٤﴾ و ژنێت هەوە ئەوێت ژ عوزران خلاس boویین [ئەوێت دانعەمر]، ئەگەر هوین ل ژڤانێ وان ب شك كەڤتن [یان هەوە نەزانی]، و [بزانن] ژڤانێ وان سێ هەیڤن، و ئەوێت نەكەڤتینە د بێ نڤێژیاندا [ئانكو ئەوێت بچویك و هێژ خوین نەدیتین] ژڤانێ وان ژی سێ هەیڤن، و ژنێت ب حال ژڤانێ (عیددەیا) وان ئەوە بچویك ببن، و هەر كەسێ تەقوا خودێ بكەت و ژێ بترسیت، خودێ كارێ وی دێ بۆ ب ساناهی ئێخیت.

﴿٥﴾ ئەڤە بڕیار و فەرمانێت خودێنە بۆ هەوە هنارتین، و هەر كەسێ ژ خودێ بترسیت [و ژ ئەمرێ وی دەرنەكەڤیت]، خودێ گونەهێت وی دێ ژێ بەت و دێ خەلاتێ وی مەزن كەت.

﴿٦﴾ [گەلی مرۆڤان] هوین، ئەوان [ژنێت هەوە بەردایین ل دەمێ ژڤانان] د وان خانییانڤە بهێلن ئەوێت هوین تێدا دژین [ئەڤە د ڕاستا وێ بەردانێدا یا زڤڕاندن تێدا]، و زیانێ نەگەهیننە وان دا وان تەنگاڤ بكەن [كو ئەو ب خۆ جهێ خۆ بهێلن]، و ئەگەر ئەو یێت گرانە و ب حال بن وان خودان بكەن هەتا بارێ خۆ ددانن، و ئەگەر [پشتی هنگی] وان شیر دا [بچویكێت هەوە] هەقێ وان بدەنێ، و د ناڤ خۆدا ب خۆشی تفاقەكێ بكەن [د ڕاستا دەستویردانا بچویكی بۆ سەرەدانا دەیكێ و دیاركرنا هەقێ شیری]، و ئەگەر هوین پێك نەهاتن [دەیكێ شیر نەدا بچویكێ خۆ، یان بابێ هەقێ دەیكێ نەدایێ]، هنگی بلا ئێكا دی شیری بدەتە بچویكی.

﴿٧﴾ یێ زەنگین بلا ل دویڤ زەنگینیا خۆ بمەزێخیت، و یێ دەست تەنگ بلا ئەو ژی ژ وی ڕزقێ خودێ داییێ بمەزێخیت، و خودێ ژ وی پێڤەتر ژ مرۆڤی ناخوازیت یێ داییە مرۆڤی، و پشتی تەنگاڤییێ خودێ دێ بەرفرەهییێ دەت.

﴿٨﴾ و گەلەك ژ خەلكێت گوندان ژ ئەمرێ خودایێ خۆ و پێغەمبەرێت وی دەركەڤتبوون، ڤێجا مە ژی حسابەكا دژوار د گەل وان كر و مە، ب ئیزادانەكا كەسێ نەدیتی، ئیزادان.

﴿٩﴾ و وان تامكرە جزایێ كارێ خۆ، و دویماهیكا وان بوو زیان و خوسارەتی.

﴿١٠﴾ خودێ ئیزایەكا دژوار بۆ وان یا بەرهەڤكری، ڤێجا گەلی ئاقلدارێت هەوە باوەری ئینایین ژ خودێ بترسن [و هشیاری ئیزایا وی بن]، نێ خودێ قورئان یا بۆ هەوە هنارتی [هەوە چو عوزر نینن].

﴿١١﴾ و خودێ پێغەمبەرەك ژی بۆ هەوە [دگەل ڤێ قورئانێ] یێ هنارتی، ئایەتێت قورئانێ یێت [حەلال و حەرام] ئاشكەراكەر بۆ هەوە دخوینیت، دا ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین، ژ تاریستانێ [یا نەزانین و گاورییێ] دەربێخیت و ببەتە ڕۆناهییێ [یا باوەری و زانینێ]، و هەر كەسێ باوەرییێ ب خودێ بینیت و كارەكێ باش بكەت، خودێ دێ وی بەتە بەحەشتێت ڕویبار د بنڕا دچن، و ئەو هەروهەر دێ تێدا بیت، و ب سویند خودێ ڕزقەكێ باش یێ داییێ.

﴿١٢﴾ خودێیە حەفت ئەسمان داپین و ژ ئەردی ژی تەمەتی وان داپین، و ئەمرێ وی د ناڤبەرا واندا دئێت و دچیت، دا هوین بزانن خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ خودان شیانە، [و دا هوین بزانن] زانینا خودێ هەمی تشتان دگریت.

سۆرەتا تەحریم

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٢) ئایەتە

﴿١﴾ هەی پێغەمبەر، بۆچی تشتێ خودێ بۆ تە دورستکری، ژ بەر ڕازیکرنا ژنێت خۆ ل سەر خۆ حەرام و نەدورست دکەی؟ [دگەل ڤێ ژی] خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٢﴾ ب سویند خودێ بۆ هەوە دورست کر [ب کەفارەتێ] ژ سویندا خۆ دەرکەڤن، و خودێ سەمیان و هاریکارێ هەوەیە، و ئەوە یێ زانا و کاربنەجهـ.

﴿٣﴾ وەختێ پێغەمبەری ئاخڤتنەکا نەپەنی د گەل ئێك ژ ژنێت خۆ کری [کو حەفصە بوو]، ڤێجا وەختێ وێ ئەو ئاخڤتن [بۆ عائیشایێ] ئاشکەراکری، و خودێ [پێغەمبەرێ خۆ] پێ حەساندی و پێغەمبەری هندەك [ژ وێ ئاخڤتنا نەپەنی ئەوا حەفصایێ بۆ عائیشایێ ئاشکەراکری] دیارکر و هندەك هێلا، و وەختێ پێغەمبەری ئەو ئاخڤتنا وێ (حەفصایێ) ئاشکەراکری پێ حەساندی، وێ گۆت: ئەڤە کێ تو پێ حەساندی؟ پێغەمبەری گۆت: خودایێ زانا و ئاگەهدار و شارەزا بۆ من گۆت.

﴿٤﴾ [ڤێجا] ئەگەر هوین هەردو [مەخسەد عائیشا و حەفصایە] تۆبە بکەن [بۆ هەوە چێترە]، ئەڤە دلێ هەوە د گەل پێغەمبەری ڕاست بوو، و ئەگەر هوین هەردو ببنە پشتەڤان و هاریکارێت ئێك ل سەر پێغەمبەری، [بزانن] خودێ و جبریل و باشێت خودان باوەر پشتەڤان و هاریکارێت پێغەمبەرینە، و پشتی ڤێ، ملیاکەت هەمی ژی پشتەڤانێت وینە.

﴿٥﴾ ئەگەر پێغەمبەر هەوە بەردەت، خودایێ وی هندەك ژنێت ژ هەوە چێتر و باشتر دێ دەتێ، شوینا هەوە، ئەو ژن یێت موسلمان بن و خودان باوەر بن و بەرئەمری خودێ بن و تۆبەدار بن و ژ دل عیبادەتکەر بن و ڕۆژیگر بن و گەریدە بن [د ڕێکا خودێدا] ژ بیژن و کچان.

﴿٦﴾ گەلی خودان باوەران خۆ و مالێت خۆ ژ ئاگرەکی بپارێزن، داردوویێ وی مرۆڤ و بەرن، هندەك ملیاکەتێت دلڕەق و دژوار و ب هێز یێت ل سەر، و ئەو [ملیاکەت] بێ ئەمری و نەگوهدارییا خودێ ناکەن ل سەر وی تشتێ ئەمرێ وان پێ هاتییە کرن، و وێ دکەن یا فەرمانا وان پێ دئێتەکرن.

﴿٧﴾ گەلی بێ باوەران و گاوران، ئەڤرۆ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] لێبۆرینێ نەخوازن [چونکی هەوە چو عوزر نینن، و چو عوزر ئەڤرۆ ژ هەوە نائێنە وەرگرتن]، ب ڕاستی هوین بەس ب وان کار و کریاران دێ ئێنە جزاکرن ئەوێت هەوە دکرن.

﴿٨﴾ گەلی خودان باوەران ب بال خودێڤە بزڤڕن، و تۆبەیەکا ژ دل و ڕاست و دورست تۆبە بکەن [ئەگەر هوین د تۆبەیا خۆدا ڕاست و دورست بن]، خودایێ هەوە دێ گونەهێت هەوە ژێ بەت و دێ هەوە بەتە بەحەشتێت ڕوبیار د بنڕا دچن، ڕۆژا خودێ پێغەمبەرێ خۆ و ئەوێت باوەری د گەل ئینایین نەشکێنیت و نەدەتە شەرمێ، ڕۆناهییا وان ل پێشییا وان و ل ملێ وان یێ ڕاستێ دچیت، و دبێژن [وەختێ دیتین ڕۆناهییا دوڕوییان ڤەمری و ل وان بوو تاری]: خودێوۆ ڕۆناهییا مە بۆ مە تمام بکە و گونەهێت مە ژێ ببە، ب ڕاستی تو ل سەر هەمی تشتان خودان شیانی.

﴿٩﴾ هەی پێغەمبەر جیهادێ [ب چەکی و ب ئەزمانی] د گەل گاور و دوڕوییان بکە، و ل سەر وان یێ دژواربە، جهێ وان دۆژەهە و چ پیسە جهە.

﴿١٠﴾ خودێ بۆ گاوران ژنا نووحی و ژنا (لوط)ی یێت کرینە نموونە، هەردو ژنێت دو بەندەیێت مە یێت باش بوون، [وان هەردو ژنان] خیانەت ل وان کرن [نە خیانەتا نامویسێ، ژنا نووحی دگۆت نووح یێ دینە، و ژنا (لوط)ی مێڤانێت وی ئاشکەرا دکرن]، ڤێجا [هەر چەندە هەردو پێغەمبەر ژی بوون] نەشیان چو ئیزایا خودێ ژ وان بدەنە پاش، و ژ هەردووکانڕا (ژنا نووحی و ژنا (لوط)ی) هاتە گۆتن: هوین ژی هەڕنە د ئاگریدا د گەل وان ئەوێت دچنە تێدا.

﴿١١﴾ و خودێ بۆ خودان باوەران، ژنا فیرعەونی نموونە دئینیت، وەختێ گۆتی: خودێوۆ ل دەڤ خۆ بۆ من خانییەکی د بەحەشتێدا ئاڤا بکە، و تو من ژ فیرعەونی و کار و کریارێت وی قورتال بکە، و من ژ ملەتێ ستەمکار قورتال بکە.

﴿١٢﴾ [و خودێ بۆ خودان باوەران] مەریەما کچا عیمرانی دکەتە نموونە، ئەوا دەهمەنا خۆ پاراستی، ڤێجا جبریلی، قاسدێ مە، ب ئەمرێ مە پفکرە بەر حەفکا وێ و وێ باوەری ب شەریعەتێت خودایێ خۆ [ئەوێت بۆ بەندەیێت خۆ هنارتین] و کتێبێت وی ئینا، و ئەو ژ وان بوو ئەوێت بەر ئەمری خودێ.

سۆرەتا مولك

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٣٠) ئایەتە

﴿١﴾ پاکی و بلندی بۆ خودایێ خودان دەستهەلات و فەرمانداری، ئەو ل سەر هەر تشتەکی دەستهەلاتدارە.

﴿٢﴾ ئەوێ مرن و ژین دایی، دا هەوە تێدا بجەڕبینیت کا کی ژ هەوە دێ کار و کریارێت باش کەت، و ئەوە سەردەست و گونەهـ ژێبەر.

﴿٣﴾ ئەوە یێ حەفت ئەسمان ل سەرێك دانایین و ڕانایین، و دانان و ڕانان و چێکرنا خودێ یا وەسایە تو چو ڤێکنەکەڤتنێ تێدا نابینی، چاڤێت خۆ بگێڕە تو چو تیك و دەرزان ل ئەسمانان نابینی.

﴿٤﴾ پاشی جارەکا دی چاڤێت خۆ ل ئەسمانان بگێڕە، دێ چاڤێت تە شەپرزە و وەستیایی ڤەگەڕن.
﴿٥﴾ و ب سویند مە ئەسمانێ دنیایێ ب ستێران یێ خەملاندی، و مە ئەو ستێر یێت کرینە تێوەر بۆ ڕەجماندنا شەیتانان، و مە بۆ وان ئیزا و نەخۆشییا دۆژەها شارییایی یا بەرهەڤکری.
﴿٦﴾ ئیزا و نەخۆشییا دۆژەهێ بۆ وان ئەوێت باوەری ب خودایێ خۆ نەئینایین، و دۆژەهـ چ پیسە دویماهیکە.
﴿٧﴾ دەمێ ڤان گاوران دئاڤێژنە د دۆژەهێدا، دەنگەکێ کرێت ژێ دئێت وەکی زڕزڕێ و دغەونیت.
﴿٨﴾ نێزیکە ئەو ئاگرە خۆ بخۆت و بپەقیت هندی ژ گاوران یا کەربگرتییە، هەر گاڤا ملیاکەتان پێلەك ژ گاوران ئاڤێتنە تێدا، زێرەڤانێت دۆژەهێ ژێ دپرسن: ما چو پێغەمبەر بۆ هەوە نەهاتبوون، هەوە ژ ڤێ ڕۆژێ بترسینن؟
﴿٩﴾ گۆتن: بەلێ پێغەمبەر بۆ مە هات [مە بترسینیت]، مە ئەو درەوین دانا و باوەری پێ نەئینا و مە گۆت: خودێ چو نەهنارتییە، و هوین یێت د گومڕاییەکا گەلە مەزندا.
﴿١٠﴾ و گۆتن ئەگەر مە فام هەبایە و ئەم یێت کەڕ (بێ گوهـ) نەباینە، نوکە ئەم نەدبووینە دۆژەهی.
﴿١١﴾ و گونەهـ ل سەر خۆ ئاشکەراکرن، دۆژەهی نەمینن و دویر بن ژ دلۆڤانییا خودێ.
﴿١٢﴾ ئەو کەسێت، بێی خودایێ خۆ ببینن، [یان ژی دەمێ ئەو ب تنێ و بەرێ کەسێ ل وان نە] ژێ بترسن، گونەهـ ژێبرن و خەلاتەکی مەزن بارا وانە.
﴿١٣﴾ هوین چ ئاخڤتنا خۆ ڤەشێرن چ ژی دەرەهی (ئاشکەرا) بکەن، خودێ هەر ژێ ب ئاگەهە، هەر تشتێ د دلێ مرۆڤیدا خودێ ژێ ب ئاگەهە.
﴿١٤﴾ ما ئەوێ مرۆڤ چێکری پێ نوزانیت؟ نێ هویربین و شارەزا هەر ئەوە.
﴿١٥﴾ ئەوە یێ ئەرد بۆ هەوە بەردەست و ساناهی کری، د ناڤدا بگەڕن و ژ ڕزقێ وی داییە هەوە بخۆن، و زڤڕینا هەوە یا دویماهییێ هەر ب بال ویڤەیە.
﴿١٦﴾ ئەرێ ما هوین پشت ڕاست بووینە ژ وی ئەوێ ل ئەسمانی [مەخسەد خودێیە] کو هەوە د ئەردیدا نەبەتە خوارێ، هەروەکی ب سەرێ ڤاروونی ئینایی و ئەرد بلەرزیت.
﴿١٧﴾ ئان هوین پشت ڕاست بووینە ژ وی ئەوێ ل ئەسمانی [کو خودێیە] کو بەرەبارانەکێ ب سەر هەوەدا نەڕێژیت [هەروەکی ب سەرێ ئەبرەهەی ئینایی]، و هوین دێ زانن کا گەفا من یا چاوایە دەمێ هوین ب چاڤێ خۆ دبینن.
﴿١٨﴾ و ب سویند یێت بەری وان ژی باوەری ب ڤێ چەندێ نەئینان، و من ژی چاوا خەلەتیا وان دا بەر ڕوییێ وان [ب دارێتنا ئیزا و نەخۆشیێ].
﴿١٩﴾ ئەرێ ما وان تەیر و تەوال، چەنگ ڤەکری و چەنگ گرتی و ل هەوا، و د سەر خۆڕا نەددیتن کەس وان ل هەوا ڕاناگریت ژ خودێ پێڤە، ئەوە ژ هەر تشتەکی ب ئاگەهـ.

﴿٢٠﴾ ئەرێ غەیری خودێ کییە لەشکەر و هاریکاربیت بۆ هەوە و هەوە ب سەربێخیت؟ ب ڕاستی گاور یێ د سەرداچۆنەکا ئاشکەرادا.

﴿٢١﴾ ئەرێ ئەڤە کییە ڕزقی بدەتە هەوە ئەگەر خودێ ژ هەوە ڤەگریت [ب ڤەگرتنا ئەگەرێت دەرامەتی، ژ بارانێ و بای و نەهێلانا ئاڤا کانی و دەریایان، ئانکو هەوە کەس نینە پشتا خۆ پێ گەرم بکەن و بۆ خۆ بکەنە پشت]، بەلێ د سەر ڤێ ژیرا هەر مانە د ڕکا خۆدا و دویر مان ژ هەقییێ.

﴿٢٢﴾ ئەرێ ما هوین نابینن کا کیژ دورستترە، ئەوێ هەر ل دویفسەرێ خۆ دچیت و سەرچەمیایی، یان یێ ڕاست و سەربلند ڕێکا خۆ دبینیت و دچیت.

﴿٢٣﴾ بێژە خودێ هوین یێت دایین و گوه و چاڤ و عەقل یێت داییینە هەوە، بەلێ [هوین ڤان کەرەم و نیعمەتان کێم ب کار دئینن د باشی و تاعەتاندا] هوین کێم شوکور و سوپاسییا خودێ ل سەر دکەن.

﴿٢٤﴾ بێژە: هەر خودێیە هوین د ئەردیدا دایین و زێدەکرین، و هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن.

﴿٢٥﴾ و دبێژن: کەنگی ئەو ڕۆژ دێ ئێت [ئەوا تو مە پێ دترسینی]، ئەگەر ڕاستە وەکی هوین دبێژن؟!.

﴿٢٦﴾ بێژە: ب ڕاستی.. بەس خودێ وەختێ هاتنا ڕۆژا قیامەتێ دزانیت، و ئەز بەس هەوە پێ ئاگەهدار دکەم.

﴿٢٧﴾ و وەختێ ئیزا و نەخۆشییێ نێزیکی خۆ دبینن، سەر و چاڤێت گاور و بێ باوەران تێك دچن و تۆزکی دبن، هنگی ملیاکەت دێ بێژنە وان: ئەها ئەڤە ئەو ڕۆژە ئەوا هەوە لەز لێ دکر.

﴿٢٨﴾ بێژنە من ئەگەر خودێ ل دویفداخوازا هەوە، من و ئەڤێت د گەل من نەهێلیت و بمرینیت یان ڕەحمێ ب مە ببەت و ژییێ مە درێژ بکەت، ما ئەڤە دێ چ گەهینیتە هەوە، و چ دێ گاوران ژ ئیزا و نەخۆشییا دژوار قورتالکەت.

﴿٢٩﴾ بێژە: بەس خودایێ دلۆڤانە مرۆڤی ژ ئیزا و نەخۆشییا دژوار قورتال دکەت، مە باوەری پێ ئینا و مە پشتا خۆ پێ گرێدا، و نێزیك هوین دێ زانن کی ژ مە د گومڕاییەکا ئاشکەرادایە، ئەم یان هوین؟!

﴿٣٠﴾ بێژە [وان]: ئەرێ بێژنە من ئەگەر ئاڤا هەوە د ئەردیدا بەرزەبوو، کی دێ بۆ هەوە ب سەر ئەردی ئێخیت؟

سۆرەتا قەلەم

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٥٢) ئایەتە

﴿١﴾ (ن) هۆسا دئێتە خواندن (نوون)، [ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان ڕەنگە تیپان بزڤڕە دەستپێكا سۆرەتا (بەقەرە)]، و سویند ب قەلەمی و سویند ب نڤێسینا پێ دئێتە نڤێسین.

﴿٢﴾ تو نەیێ دینی وەكی هزر دكەن و نابیت تو یێ دین بی، و خودێ ئەڤ خێر و نیعمەتە د گەل تە كری و داییيە تە.

﴿٣﴾ و خودێ خێرەكا بەردەواما بێ ڤەبڕین دێ دەتە تە [ژ بەر وێ بێنفرەهییا تو ل سەر ڤان نەخۆشییان دكێشی].

﴿٤﴾ و بێ گۆمان تو خودانێ ڕەوشتەكی زێدە پاك و بلندی.

﴿٥﴾ نێزیك تو دێ بینی و ئەو ژی دێ بینن.

﴿٦﴾ كا كی ژ هەوە یێ دینە و یێ دین بوو.

﴿٧﴾ بێ گۆمان خودایێ تە چێتر دزانیت كا كی یێ خەلەتە و ڕێكا خودێ بەرزەكریە، و ئەو چێتر دزانیت ڕاستەڕێ كینە.

﴿٨﴾ ڤێجا گوهدارییا وان نەكە، ئەوێت ژ تە بێ باوەر، و تە درەوین ددانن.

﴿٩﴾ ئەو حەز دكەن تو سستییێ بكەی و ل دویڤ وان بەردەی [و هندەك فەرمانێت خودایێ خۆ بهێلی]، دا ئەو ژی پیچەكێ نەرم ببن و ل دویڤ تە بێن.

﴿١٠﴾ و گوهێ خۆ نەدە وی یێ گەلە سویندخۆر و پیس.

﴿١١﴾ یێ تانئاڤێژ و عەیب دەرئێخ و ئەوێ كارێ وی ئاخڤتن گوهێزی [بۆ هلئێخستنا فتنە و نەخۆشییان].

﴿١٢﴾ ئەوێ قەلس و خێرنەخواز و تەعداكەر و گونەهكار.

﴿١٣﴾ ئەوێ زڤر و ئەزمان ڕەق، پشتی ڤێ ژی بیژی [نە كوڕێ بابێ خۆ]، و ناڤدێر ب خرابییێ.

﴿١٤﴾ چونكی خودان مال و عەیال بوو، لەوا یێ هۆسا بوو.

﴿١٥﴾ وەختێ ئایەتێت مە بۆ دهاتنە خواندن و دبهیستن، دگۆت: ئەڤە چیرۆك و چیڤانۆكێت بەرێنە.

﴿١٦﴾ ئەم دێ دفنا وی دروی كەین، [دا بۆ هەمییان ئاشكەرا ببیت و بنیاسن].

﴿١٧﴾ ب ڕاستی مە خەلكێ مەكەهێ جەڕباندن هەروەكی مە خودانێت جنیكێ جەڕباندین، دەمێ سویند خوارین سپێدەیێ زوی فێقییێ خۆ بچنن، و چو بۆ فەقیر و ژاران پێڤە نەهێلن.

﴿١٨﴾ و نە گۆتن (ئەگەر خودێ حەز بكەت) كو چو بۆ هەژاران نادانن.

﴿١٩﴾ هێژ ئەو د خەو و ب شەڤ، ئاگرەك كەڤتە جنیكا وان.

﴿٢٠﴾و جنیكا وان سۆت و وەكی شەڤا تاری لێ كر.

﴿٢١﴾ سپێدەیێ زوی گازی ئێك و دو كرن دا بچنە ناڤ جنیكا خۆ وەكی وان ل بەر.
﴿٢٢﴾ [و گۆتن] زوی هەڕنە د ناڤ جنیكا خۆدا، ئەگەر هەوە چنین ل بەرە.
﴿٢٣﴾ ئەو بەر ب جنیكێڤە چۆن و بەرزەییڤە و نەپەنی.
﴿٢٤﴾ ب دەنگێ نزم د ناڤخۆدا گۆتن: بلا چو فەقیر و ژار ب هەوە نەحەسن، و نەئێنە ناڤ جنیكا هەوە.
﴿٢٥﴾ بۆ ب جهكرنا مەرەما خۆ، زوی دەركەڤتن، یا ژ وانڤە دێ شێن فێقییێ خۆ چنن، و دێ شێن فەقیر و ژاران ژێ بێ باركەن.
﴿٢٦﴾ وەختێ دیتین جنیكا وان یا سۆتی و شەوتی، باوەرنەكرن جنیك جنیكا وانە، و گۆتن: مە ڕێكا خۆ یا بەرزەكری و ئەڤە نە جنیكا مەیە.
﴿٢٧﴾ پشتی هشێت وان هاتینە سەرێ وان، ژ نوی زانین یێت هاتینە جزادان ل سەر ئنیەتا خۆ د دەرهەقێ فەقیر و ژاراندا و گۆتن: د دەست مە ژیدا نەما، چونكی مە دڤیا چو نەدەینە فەقیر و ژاران.
﴿٢٨﴾ یێ ژ هەمییان تێگەهشتیتر ژ وان گۆت: ما من نەگۆتە هەوە ئەگەر هوین ناڤێ خودایێ خۆ نەئینن، و ژ كارێ خۆ یێ نەڕەوا لێڤە نەبن، ئەها ئەڤە دێ ئێتە سەرێ هەوە.
﴿٢٩﴾ پشتی ئەڤا ب سەرێ وان هاتی، و پشتی زانین خەلەتی خەلەتیا وانە، ئینا گۆتن: خودێوۆ تو یێ پاقژی ژ هەمی كێماسییان، ب ڕاستی ئەم یێت سەرداچۆیی بوویین.
﴿٣٠﴾ بەرێ خۆ دانە ئێك و دو و لۆمەی ئێك و دو كرن، و هەر ئێكی كرە سویچێ یێ دی، كو ئەو بوو خودانێ ڤێ شیرەتێ هەتا ئەڤە هاتییە سەرێ وان.
﴿٣١﴾ گۆتن: وەی نەخۆشی و نەمان بۆ مە بیت، چونكی ب ڕاستی و بێ گۆمان ئەم د خەلەت بوویین د كارێ خۆدا، مە دڤیا مافێ فەقیر و ژاران نەدەینە وان و پشك و بارا وان ژ وان ڤەگرین.
﴿٣٢﴾ ئەم هیڤی دكەین خودایێ مە گونەهێت مە ژێ ببەت و ل مە نەگریت و بۆ مە چێتر بەدەل ڤەكەت، مرادا مە لێنەگرتنا خودایێ مەیە.
﴿٣٣﴾ وەكی ڤێ ئیزایا مە داییە بەر خودانێت جنیكێ، دێ دەینە بەر قورەیشییان، و ئەو ئیزا و نەخۆشییا قیامەتێ دگەهیتە وان گەلەك دژوارترە، ئەگەر بزانن و تێ بگەهن.
﴿٣٤﴾ بێ گۆمان پارێزكار و خودێ ترسان، خەلاتێ بەحەشتێ ل دەڤ خودایێ خۆ هەیە.
﴿٣٥﴾ ئەرێ ما ئەم دێ موسلمانان [ڕۆژا قیامەتێ] وەكی گونەهكاران دانین، بێ گۆمان هەردو جوین وەكی ئێك نابن.
﴿٣٦﴾ هەوە خێرە، هوین چاوا وەكی ئێك ددانن؟!
﴿٣٧﴾ یان كتێبەك د ناڤ دەستێت هەوەدا هەیە، هوین لێ دخوینن؟!
﴿٣٨﴾ ئەو تشتێ هەوە دڤێت یێ تێدا.
﴿٣٩﴾ یان [خودێ] سۆز و پەیمان داینە هەوە، هەتا ڕۆژا قیامەتێ ژی، دێ هەر ئەو بیت یا هوین بۆ خۆ ددانن و دبێژن.

﴿٤٠﴾ كا ژ وان بپرسه، کی ژ وان کەفالەتێ دکەت، کو ئەو و موسلمان دێ وەکی ئێك بن، و چو جودایی د ناڤبەرا واندا نابیت.

﴿٤١﴾ یان وان هندەك هەڤال هەنە د ڤێ بیر و بۆچۆنێدا، بلا هەڤالێت خۆ بینن ئەگەر ڕاست دبێژن.

﴿٤٢﴾ ڕۆژا ل وان دبیتە تەنگاڤی و ئیزا کو ڕۆژا قیامەتێیە، و داخواز ژ وان دئێتەکرن بچنە سوجدەیێ، بەلێ نەشێن [چونکی د دنیایێدا ئەو نەدچۆنە سوجدەیێ].

﴿٤٣﴾ وێ ڕۆژێ سەروچاڤێت وان د شۆڕن و ڕەزیل و ڕسوانە، چونکی د دنیایێدا داخواز ژ وان دهاتەکرن بچنە سوجدەیێ، و ئەو ل سەرخۆ و ساخلەم، و نەدچۆن.

﴿٤٤﴾ ئەو کەسێت باوەرییێ ب قورئانێ نەئینن و تە درەوین ددانن، تو وان بهێلە ب هیڤییا منڤە ئەز دێ تۆلان ل وان ڤەکەم، و دێ وان پێنگاڤ پێنگاڤ ڕاکێشمە د دۆژەهێدا و بێی ب خۆ بحەسن.

﴿٤٥﴾ و ئەز وان گیرۆ دکەم و دەرفەتێ ددەمە وان، بەلێ تۆلڤەکرن و ئیزایا من یا دژوارە.

﴿٤٦﴾ یان تو مالەکی ژ وان دخوازی و ل وان گرانە، لەو باوەرییێ نائینن.

﴿٤٧﴾ یان دەپێ پاراستی ل دەڤ وانە، بۆ خۆ وان نیشان و بەلگەیان ژێ ڤەدگوهێزن، ئەوێت پشتەڤانییا هندێ دکەن کو ئەو د سەر گونەهکارییا خۆڕا ژ موسلمانان چێترن، ژ بەر هندێ ئەو ل سەر ڕکا خۆنە.

﴿٤٨﴾ ڤێجا بێنا خۆ ل سەر ئەزیەتا وان فرەه بکە، و وەکی یوونس پێغەمبەری نەبە [بێنا خۆ چك بکەی و لەزێ بکەی]، دەمێ د زکێ نەهنگیدا، و ئەو یێ خەمگین گازی خودایێ خۆ کری [دا قورتال بکەت].

﴿٤٩﴾ ئەگەر دلۆڤانییا خودێ پێڕا نەگەهشتبایە، دا مینیتە ل چۆلی و یێ سویچەلۆ و لۆمەکری و لەکەدارکری.

﴿٥٠﴾ بەلێ خودێ ب بەر دلۆڤانییا خۆ ئێخست، و ئەو هەلبژارت و ژ ڤەنجیکاران دانا.

﴿٥١﴾ وەختە گاور ب کەرب و کین و زکرەشیا خۆ تە چاڤین بکەن و تە بێخن، دەمێ گول تە دبن تو قورئانێ دخوینی، و ژ کەرباندا دبێژن [موحەممەد] یێ دینە.

﴿٥٢﴾ و [ڤێ ئاخڤتنێ د دەرهەقێ قورئانێدا دبێژن] قورئان ب خۆ، ڕێك و ڕێباز و بەرنامەیە بۆ هەمی مرۆڤان.

سۆرەتا ئەلحاققە

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٥٢) ئایەتە

﴿١﴾ (الحاقة) ناڤە بۆ ڕۆژا قیامەتێ، هاتییە ناڤکرن ب ئەلحاققە چونکی حەقە و ڕاستییە، و هەر دێ ئێت.

﴿٢﴾ ئەلحاققە چییە؟ [ئەڤە تەئکیدە ل سەر هاتنا ڕۆژا قیامەتێ].

﴿٣﴾ ما تو چ دزانی هەی موحەممەد کا ڕۆژا قیامەتێ، ئەلحاققە یا چاوایە؟ [تو چو ژێ نوزانی] چونکی تە نەدیتییە کا ئەو ڕۆژە چەند ب سەهمە.

﴿٤﴾ (ثمود) (ملەتێ صالح پێغەمبەر) و عاد (ملەتێ هوود پێغەمبەر) باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەئینان، و گۆتن: درەوە چو ڕۆژ نینن دلقوتك تێدا بێتە دلان.

﴿٥﴾ هندی (ثمود) بوو (ملەتێ صالح پێغەمبەر) ب هشکەڤێڕییەکا ب هێز و دژوار د هیلاك چۆن.

﴿٦﴾ و هندی عاد بوو (ملەتێ هوود پێغەمبەر)، ب ڕەشەبایەکێ ب سڕوسەقەم و ب ڤزەڤز و زێدە سار د هیلاك چۆن.

﴿٧﴾ حەفت شەڤ و هەشت ڕۆژان ل سەرێك ب سەر واندا هنارت، و ئەو د مالێت خۆدا مری و بێ بزاڤ مان، وەکی قورمێت دارقەسپێت خلۆلە لێ هاتن.

﴿٨﴾ ما تو دبینی شوینماییەکا وان مابیت، [بچویك و مەزن کەس ژ وان نەمان، هەمی قڕبوون].

﴿٩﴾ و فیرعەون و یێت بەری وی و گوندێت سەرێك و بنێك کرین دەست ب گونەهان کرن.

﴿١٠﴾ گوهدارییا پێغەمبەرێ خودێ نەکرن، ئینا خودێ ئەو ئیزادانەکا دژوار ئیزادان.

﴿١١﴾ بێ گۆمان وەختێ ئاڤ ڕابووی و هەمی تشت بنئاڤ بوویین، مە هوین ل سەر پشتا گەمییێ قورتالکرن.

﴿١٢﴾ دا ئەم [قورتالکرنا خودان باوەران و د هیلاکبرنا گاوران] بکەینە چامە و عیبرەت، و دا هەر بمینیتە د گوهێت ڤەکریدا.

﴿١٣﴾ وەختێ پفەك ل بۆقێ دئێتە دان [پفا وێرانکرنا دنیایێ].

﴿١٤﴾ و دەمێ ئەرد و چیا ژ ڕهان دئێنە هلکێشان، و ڤێك دکەڤن و هویر و هەرا دبن.

﴿١٥﴾ ئەها هنگی بزانە قیامەت ڕابوو.

﴿١٦﴾ و ئەسمان کەلشت، و وێ ڕۆژێ ئەسمان یێ سست و خاڤە.

﴿١٧﴾ و ملیاکەت ل ڕەخ و دۆرانن (چونکی ئەسمان ئێورگەها ملیاکەتانە)، وێ ڕۆژێ هەشت ملیاکەت عەرشێ خودێ ڕادکەن.

﴿١٨﴾ وێ ڕۆژێ هوین دێ پێشبەری خودایێ خۆ بن، کەس ژ هەوە نائێتە ڤەشارتن.

﴿١٩﴾ هندی ئەوە ئەوێ کتێبا کار و کریارێت خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەردگریت، ب کەیف دێ بێژیت: کەرەمکەن کتێبا من بخوینن.

﴿٢٠﴾ ئەز یێ پشت ڕاست بووم حسابا ڕۆژا قیامەتێ یا ل دویفمن، و خودایێ من دێ حسابەکا سڤك د گەل من کەت.

﴿٢١﴾ و ئەو یێ د ژین و ژیارەکا خۆشدا.

﴿٢٢﴾ د بەحەشتەکا خودان ڕێز و قەدردا.

﴿٢٣﴾ فێقییێ وێ [بەحەشتێ] نزم و بەردەستە.

﴿٢٤﴾ بخۆن و ڤەخۆن، هەوە نۆشی جان بیت ژ بەر وان كار و كریارێت باش ئەوێت هەوە د دنیایێدا كرین.

﴿٢٥﴾ و هندی ئەوە ئەوێ كتێبا خۆ ب دەستێ چەپێ وەردگریت ب كول و خەمڤە دێ بێژیت: خۆزی ژ خێرا خودێڕا من ئەڤ كتێبە وەرنەگرتبایە.

﴿٢٦﴾ و من چو ژ هەق و حسێبا خۆ نەزانیبایە.

﴿٢٧﴾ خۆزی ژ خێرا خودێڕا مرنا من، مرنا ئێكجاری بایە [و ئەز پشتی مرنێ ساخ نەببامەڤە].

﴿٢٨﴾ مال و ملكێ من ل سەر دنیایێ كۆمكری، نە مفا گەهاندە من، و نە ئێزا ژ من دا پاش.

﴿٢٩﴾ دەستهەلاتا من (پشت و پشتەڤانی و ناڤ و دەنگ) هەمی ژ دەست من چۆ.

﴿٣٠﴾ [خودایێ مەزن دێ بێژیتە ملیاكەتان: ڤی گونەهكارێ تێر گونەهـ] ببەن و دەست و پێیان لێ قەید و زنجیر بكەن.

﴿٣١﴾ و باڤێژنە د ناڤ دۆژەها سنجریدا.

﴿٣٢﴾ پاشی ب زنجیرەكا حەفتێ گەز زنجیرپێچ بكەن.

﴿٣٣﴾ ئەوی باوەری ب خودایێ مەزن نەدئینا.

﴿٣٤﴾ و نە خۆ و نە یێ وێڤەتر د بەر هندێڕا نەدكر، برسا فەقیر و ژاران بشكێنیت.

﴿٣٥﴾ ئەوی ئەڤرۆ چو هەڤال و هۆگرێت خۆ ل ڤێرێ نینن.

﴿٣٦﴾ و چو خوارن ژی وی نینە، كێم و عەداڤا برینێت دۆژەهییان نەبیت.

﴿٣٧﴾ كەس ڤێ خوارنێ ناخۆت، گونەهكار نەبن.

﴿٣٨﴾ سویند ب یێ بەرچاڤ (یێ هوین دبینن).

﴿٣٩﴾ سویند ب یێ نەبەرچاڤ، (یێ هوین نەبینن).

﴿٤٠﴾ بێ گۆمان ئەڤ قورئانا هەنێ ئاخڤتنا خودایێ دلۆڤانە، بۆ پێغەمبەری یا هنارتی.

﴿٤١﴾ و [ئەڤ قورئانە] نەئاخڤتنا هۆزانڤانانە، هوین ژێ بێ باوەر.

﴿٤٢﴾ و [ئەڤ قورئانە] نەئاخڤتنا خێڤزانكانە، پیچەكێ ژی، هوین خۆ تێ ناگەهینن!.

﴿٤٣﴾ ئەڤ قورئانە ژ نك خودایێ هەمی جیهانان یا هاتی.

﴿٤٤﴾ و هەكە وی [مەخسەد موحەممەد پێغەمبەر] هندە ئاخڤتن ژ كیسێ مە چێكربانە.

﴿٤٥﴾ ئەم دا ب هێز و شیانا خۆ زوی تۆلێ لێ ڤەكەین.

﴿٤٦﴾ پاشی ئەم، دا ڕها ب دلێ ویڤە گرێدایی، بڕین و قەتینین.

﴿٤٧﴾ هنگی ئێك ژ هەوە نەدشیا بەرەڤانییێ ژێ بكەت، دا نەكەڤیتە بەر جزایێ خۆ.

﴿٤٨﴾ و ب ڕاستی ئەڤ قورئانە بیرئینانە بۆ خودان باوەرێت ژ خودێ ترس.

﴿٤٩﴾ و مە ئاگەهـ ژێ هەیە، هندەك ژ هەوە قورئانێ درەو ددانن.

﴿٥٠﴾ و ئەڤە ڕۆژا قیامەتێ بۆ گاوران دێ بیتە هزرەت و پەشێمانی.

﴿٥١﴾ و ئەڤ قورئانە ڕاستییەكا ڕاستە، چو گۆمان ناچنێ.

﴿٥٢﴾ ڤێجا تو پاقژییێ بدە بال ناڤێ خودایێ خۆ یێ مەزن، و خودایێ خۆ ژ هەمی كێماسییان پاقژ بكە.

سۆرەتا مەعارج

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٤٤) ئایەتە

﴿١﴾ ئێك ژ گاورێت مەكەهێ گۆت: كا بلا قیامەت بێت.

﴿٢﴾ گاوران وێ ڕۆژێ چو مەفەر نینن، و چو جهـ نینن پێڤە بڕەڤن.

﴿٣﴾ ئەو قیامەتا ئەو دخوازن، ب فەرمانا خودێ دێ ب سەر واندا ئێت، ئەو خودایێ خودان پێك و پەیسك، ملیاكەتێت وی پێ دچنە ئەسمانان.

﴿٤﴾ ملیاكەت و جبریل د ڕۆژەكێدا ژێلەل بەر ب خودێ دچن، درێژاییا وێ پێنجی هزار سالن.

﴿٥﴾ تو بێنا خۆ ل سەر نەخۆشییێت وان فرەهـ بكە، بێنفرەهكرنەكا بێ ترس و بێ خەم.

﴿٦﴾ ئەو دبینن ئەو ڕۆژ كو ڕۆژا قیامەتێیە، یا دویرە و چوجا نائێت.

﴿٨﴾ و ئەم دبینین یا نێزیكە و دێ هەر ئێت.

﴿٨﴾ ڕۆژا ئەسمان وەكی ڕساسێ حەلیایی لێ دئێت.

﴿٩﴾ و ڕۆژا چیا وەكی هرییا بەرەبا لێ دئێت.

﴿١٠﴾ و وێ ڕۆژێ خۆشڤی پسیارا خۆشڤییێ خۆ ناكەت و لێ ناپرسیت.

﴿١١﴾ ئێك و دو دبینن و ئێك و دو دنیاسن، مرۆڤێ گونەهكار وێ ڕۆژێ حەز دكەت، كوڕ و كچێت خۆ هەمییان گۆری خۆ بكەت.

﴿١٢﴾ و ژنا خۆ و برایێت خۆ هەمییان گۆری خۆ بكەت

﴿١٣﴾ و ئێل و ئویجاخا خۆ، هەمییان گۆری خۆ بكەت.

﴿١٤﴾ و پێ خۆشە هندی ل سەر ڕوییێ ئەردی گۆری خۆ بكەت، بەس قورتال ببیت.

﴿١٥﴾ نەخێر چو وان قورتال ناكەن و بلا ل خودێ بزڤڕن، ئاگر و گوڕی یێ ل پێشییا وان.

﴿١٦﴾ [ئەو ئاگرە] پیستێ سەری و لەشی ڕادكەت و دڕەڤیت.

﴿١٧﴾ گازی وان دكەت ئەوێت پشت داینە هەڤییێ، و خۆ ژێ داینە پاش.

﴿١٨﴾ گازی وان دكەت ئەوێت مال كۆمكرین و دانایینە سەرێك و ڤەشارتین.

﴿١٩﴾ مرۆڤ چاڤترسیایی و بێنتەنگ یێ هاتییە چێكرن.

﴿٢٠﴾ ئەگەر نەخۆشی گەهشتێ (چ نەساخی و چ هەژاری و هەر نەخۆشییەکا دی) یێ خەمگین و بێ هیڤی و ب ئاخ و ئۆفە.
﴿٢١﴾ و ئەگەر خودێ قەنجی د گەل کر و دەستێ وی فرەهکر، چو ژ دەستان دەرناکەڤیت.
﴿٢٢﴾ نڤێژکەرێت تێ نەبن.
﴿٢٣﴾ ئەوێت ل سەر کرنا نڤێژان بەردەوام.
﴿٢٤﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت بارا خودێ دئێخنە د ناڤ مالێ خۆدا.
﴿٢٥﴾ بۆ فەقیر و ژار و خوازخوازۆکان.
﴿٢٦﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت باوەرییێ ب ڕۆژا جزادانێ دئینن.
﴿٢٧﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت دلێ وان یێ ب ترس ژ ئیزادانا خودێ.
﴿٢٨﴾ ب ڕاستی عەزابا خودایێ وان نەیا هندێیە ژێ پشت ڕاست ببن.
﴿٢٩﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت داڤ و دەهمەن پاقژ و شەرمگەهێ خۆ دپارێزن، ژ هەر کەسەکی.
﴿٣٠﴾ ژ بلی ژن و جێرییێت خۆ، و ئەو بۆ ڤێ نە د لۆمەدارن، و گازندە ژ وان نائێتەکرن.
﴿٣١﴾ و هەر کەسێ ب ڕێکەکا دی شەهوەتا خۆ بشکێنیت ئەو یێ گونەهکارە.
﴿٣٢﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت سۆز و پەیمان و ئەمانەتێت خۆ دپارێزن.
﴿٣٣﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت شادەییا خۆ بۆ دویر و نێزیکان نەڤەشێرن.
﴿٣٤﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت ب دورستی و بەردەوام نڤێژێت خۆ دکەن.
﴿٣٥﴾ ئەها ئەڤەنە د بەحەشتاندا، خودان قەدر.
﴿٣٦﴾ ئەڤان گاوران خێرە هۆسا ب لەز ژ تە دڕەڤن، و تە درەوین ددانن و باوەرییێ ب تە نائینن؟!!.
﴿٣٧﴾ دەستەك دەستەك ل ڕەخێ تە یێ ڕاستێ و چەپێ، د ڕوینشتی و بەلاڤ و گوهشینە.
﴿٣٨﴾ ئەرێ هەر ئێك ژ وان ل هیڤییا هندێیە بچیتە بەحەشتا تێر خێر و بێر؟.
﴿٣٩﴾ نەخێر نە ب کەیفا وانە، مە ئەو یێ ژ وی تشتی چێکرین یێ ئەو دزانن [ژ چپکەکێ، پاشی ژ پرتەکا خوینێ، پاشی ژ پارچەیەکا گۆشتی].
﴿٤٠﴾ سویند ب خودایێ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤایان، ئەم دشێین.
﴿٤١﴾ وان ب هندەکێت ژ وان چێتر بگوهۆڕین، و ئەڤە ل بەر مە نەیا ب زەحمەتە و کەس نەشێت ڕێکێ ل مە بگریت.
﴿٤٢﴾ (هەی موحەممەد) ژ وان بگەڕە، بلا بمیننە ب پویچاتییێت خۆڤە، و بلا د دنیایا خۆدا بلەزن، هەتا وێ ڕۆژا ب ترس و سەهم یا تۆبە و پەشێمانی تێدا بێ مفا، دبینن.
﴿٤٣﴾ ڕۆژا ب لەز ژ گۆڕستانان دەردکەڤن، و بەر ب جهێ کۆمبوونێڤە دچن، دێ بێژی یێ قەستا بوتێت خۆ دکەن، ئەوێت وان ب دەستێت خۆ چێکرین.

﴿٤٤﴾ وێ ڕۆژێ، ئەو چاڤ شۆڕ و ڕەزیل و ڕسوانە، ئەها ئەڤەیە ئەو ڕۆژا ئەو ل سەر دنیایێ پێ دهاتنە ترساندن [و وان یاری پێ دکرن و باوەری پێ نەدئینان، ئەڤرۆ دێ جزایێ وێ بێ باوەرییێ ب چاڤێ سەرێ خۆ بینن].

سۆرەتا نووح

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٢٨) ئایەتە

﴿١﴾ مە نووح بۆ ملەتێ وی هنارت، و مە گۆتێ ملەتێ خۆ بترسینە ژ ئیزا و عەزابا خودێ، بەری ئەو بەرهنگاری تۆفانێ ببن و د تۆفانێدا بخەندقن.

﴿٢﴾ گۆت: هەی ملەتێ من، ئەز هەوە ب ئاشکەرایی ژ ئیزا و عەزابا خودێ دترسینم.

﴿٣﴾ ئەز فەرمانا هەوە دکەم هوین پەرستن و عەبدینیا خودایێ خۆ ب تنێ بکەن، و پارێزکارییا وی بکەن، و گوهدارییا من بکەن.

﴿٤﴾ دێ گونەهێت هەوە پویچ کەت، و ژییێ هەوە دێ درێژ کەت هەتا وەختەکێ دەستنیشانکری، ئەگەر ئەو وەختێ خودێ دەستنیشانکری هات، نە هوین پێش دکەڤن و نە پاش دکەڤن، ئەگەر هوین بزانن.

﴿٥﴾ گۆت: خودێوۆ من ب شەڤ و ڕۆژ (ئانکو هەمی وەختان) گازی ملەتێ خۆ دکر بۆ ڕێکا تە.

﴿٦﴾ بەلێ من چەند گازی وان دکر ئەو پتر ژ ڕێکا تە دویر دکەڤتن.

﴿٧﴾ و هەر جارا من داخواز ژ وان کربایە باوەرییێ ب تە بینن، دا گونەهێت وان نەهێلی، تلێت خۆ دکرنە د گوهێت خۆڕا، و جلکێت خۆ ب سەرێ خۆدا دئینان، دا من نەبینن و دا گول من نەبن، و هەر مانە ل سەر ئێك و دویا خۆ، و ژ مەزناتی و دفنبلندی پشتا خۆ دانە باوەرییێ.

﴿٨﴾ پاشی من ب ئاشکەرایی و بێ ترس، گازی وان کر.

﴿٩﴾ پاشی من ب ئاشکەرایی و نەپەنی، گازی وان کر.

﴿١٠﴾ من گۆتە وان ل خودایێ خۆ بزڤڕن و ژێ بخوازن گونەهێت هەوە نەهێلیت، ب ڕاستی هەر ئەوە تۆبەیێ وەردگریت و گونەهان ژێ دبەت.

﴿١١﴾ دێ بارانێ ل هەوە زێدەکەت، و دێ بارانێت بۆش و ل دویفئێك بۆ هەوە بارینیت.

﴿١٢﴾ و دێ مال و زاڕۆکان ل هەوە زێدە کەت، و دێ هەوە ب چەم و باغ ئێخیت، و دێ ڕویبارێت ئاڤێ دەتە هەوە.

﴿١٣﴾ هەوە خێرە هوین ب دورستی ژ خودایێ خۆ ناترسن، و قەدر و مەزناتیا هێژایی وی بۆ نادانن؟!.

﴿١٤﴾ و وی هوین د چەند قویناخاندا یێت دایین (چپکەکا ئاڤێ، پاشی پرتەکا خوینێ، پاشی پارچەیەکا گۆشتی و هۆسا...).

﴿١٥﴾ ما هوین دەستهەلاتدارییا خودایێ خۆ د چێکرنا ئەسماناندا نابینن، کا چاوا حەفت ڤاتێت ئەسمانان ل سەرێك نژناندینە.

﴿١٦﴾ و کا چاوا هەیڤ د ئەسمانێ دنیایێدا کرییە ڕۆناهی بۆ ئەردی، و کا چاوا ڕۆژ بۆ هەوە کرییە چرایەکێ گەش.

﴿١٧﴾ و خودێ بابێ هەوە ئادەم ژ ئاخێ چێکر، و هوین ب دویفئێخستن د ئەردیدا.

﴿١٨﴾ و جارەکا دی دێ هەوە زڤڕینیتەڤە ئەردی، و بێ گۆمان جارەکا دی دێ هەوە ژ ئەردی دەرئێخیتەڤە بۆ مەحشەرێ.

﴿١٩﴾ و خودێیە بۆ هەوە ئەرد دەشتکری و ڕانایی بۆ ژینێ.

﴿٢٠﴾ دا هوین بشێن بۆ خۆ ڕێکێت بەرفرەه بۆ هاتن و چۆنێ و کاروانێت خۆ، د ئەردیدا ببینن.

﴿٢١﴾ نووحی گۆت: خودێوۆ وان گوهدارییا من نەکر و ب دویفزەنگین و گرەگر و کەنکەنەیێت خۆ کەڤتن، ئەوێت مال و زاڕۆکێت وان ژ سەردابرن و خوسارەتییێ پێڤەتر ل وان زێدە نەکری.

﴿٢٢﴾ و پیلان و ئۆیینێت مەزن گێڕان.

﴿٢٣﴾ و گۆتنە دویکەڤتییێت خۆ: پەرستییێت خۆ نەهێلن، و وەدد و سوواع و (یغوث) و یەعووق و نەسری نەهێلن (ئەڤە بوتێت وان بوون).

﴿٢٤﴾ و ڤان کەنکەنە و گرەگران گەلەك مرۆڤ یێت د سەردابرین، ژ بەر ڤێ چەندێ [خودێوۆ] تو ژ خوسارەتی و گومڕاییێ پێڤەتر ل وان زێدە نەکە.

﴿٢٥﴾ ژ بەر خرابکاری و گونەهکارییا وان، مە ئەو د تۆفانێدا خەندقاندن ـ پاشی دێ وان کەینە د ئاگریدا ـ و وان ژ بلی خودێ کەس نەدیت وان ژ تۆفانێ قورتال بکەت.

﴿٢٦﴾ نووحی گۆت: خودێوۆ کەتێ ژ گاوران نەهێلە، ل سەر ڕوییێ ئەردی.

﴿٢٧﴾ ئەگەر تو وان بهێلی دێ بەندەیێت تە د سەردابەن، و یێ ژ وان ژی ببیت دێ هەر یێ خرابکار و گاور بیت.

﴿٢٨﴾ خودێوۆ تو گونەهێت من ژێ ببە، و یێت دەیبابێت من و هەر کەسێ بێتە د مالا مندا ژی ژ خودان باوەران، چ ژن چ مێر.. و ژ زیانێ و هیلاکێ پێڤەتر نەدە بەر زۆردار و گاوران.

سۆرەتا جن

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٢٨) ئایەتە

﴿١﴾ بێژە ملەتێ خۆ خودێ تەعالا وەحی بۆ من هنارت کو کۆمەکا ئەجنەیان گوهدارییا قورئانێ کرن و باوەری پێ ئینان و موسلمان بوون، و پشتی زڤڕینە ناڤ ملەتێ خۆ گۆتنە وان: مە گول قورئانەکا نەدیتی [ئانکو وەکی وێ نەهاتییە گولێ بوون و نەهاتییە دیتن] و کارلێکەر بوو.

﴿٢﴾ بەرێ مرۆڤی ددەتە ڕاستییێ و ڕۆناهییێ، مە باوەری پێ ئینا کو کتێبا خودێیە، و ئەم ژ ئەڤرۆ پێڤە چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ ناکەین.

﴿٣﴾ بێ گۆمان خودێ یێ پاك و بلند و مەزنە، و چو ژن و زاڕۆك بۆ خۆ نەگرتینە.

﴿٤﴾ بێ فامێ مە (کو شەیتانە) تشتێ نەلائیق و نەهەژی [و دویری ڕاستییێ] د دەرهەقێ خودێدا دگۆت.

﴿٥﴾ و مە هزر دکر ئەجنە و مرۆڤ چو درەوان د ڕاستا خودێدا ناکەن.

﴿٦﴾ و هندەك مرۆڤ هەبوون، پارستن ژ ئەجنەیان دخواستن، و ئەجنەیان ئەو پتر سەردابرن و پتر وەستاندن.

﴿٧﴾ و وان مرۆڤان ژی وەکی هەوە ئەو هزرە دکر، خودێ کەسێ پشتی مرنێ ساخ ناکەت.

﴿٨﴾ ئەم چۆین دا بگەهینە ئەسمانی و گوهێ خۆ بدەینە ملیاکەتان، مە دیت ئەسمان یێ تژی زێرەڤان و نۆبەدارە [ژ ملیاکەتان]، و تژی ستێرە [ملیاکەت د وان وەردکەن یێ گوهدارییا وان بکەت].

﴿٩﴾ بەری نوکە مە ل ئەسمانان جهـ هەبوون بۆ گوهدارییێ، و هەر ئێکێ ڤێ گاڤێ گوهدارییێ بکەت، دێ بینیت ستێرێت د ڕێکێدا و ل بەر د ڕاوەستاینە.

﴿١٠﴾ و ئەم ئەجنە نوزانین کا بۆچی خودێ هندە زێرەڤان و نۆبەدار داناینە د ئەسمانانڤدا، ئەرێ خودێ دڤێت خەلکێ ئەردی بئێشینیت یان بۆ خێرا وانە.

﴿١١﴾ و ژ مە یێت هەین موسلمان و نەموسلمان، و ئەم گەلەك ڕێك و ڕێبازین.

﴿١٢﴾ و مە دزانی خودایێ مە ل سەر مە یێ دەستهەلاتدارە، هەر جهێ ئەم لێ بین ئەم نەشێین ژ ئیزایا وی قورتال ببین.

﴿١٣﴾ وەختێ مە قورئان گولێ بوویی ئێکسەر مە باوەری پێ ئینا و ئەم موسلمان بووین ، و هەر کەسێ باوەرییێ بینیت بلا پشت ڕاست ببیت، نە خێرێت وی کێم دبن و نە گونەهێت وی پتر لێ دئێن.

﴿١٤﴾ پشتی مە قورئان گولێ بوویی هندەك ژ مە موسلمان بوون و باوەری ب پێغەمبەری ئینان، و هندەك ڤەدەربوون و باوەری نەئینان، و ئەوێت باوەری ئینایین ئەو ب سەر ڕێکا ڕاست هەلبوون.

﴿١٥﴾ و ئەوێت باوەری نەئینایین دێ بنە داردوویێ دۆژەهێ.

﴿١٦﴾ و ئەگەر ئەوێت گاوربوویین ڕێکا حەقییێ گرتبانە و موسلمان بووبانە، ئەم دا ڕزقێ وان بەرفرەهـ کەین.

﴿١٧﴾ دا وان پێ بجەڕبینن و هەچیێ گوهدارییا خودایێ خۆ نەکەت، خودێ دێ وی ئێخیتە د ئیزایەکا بێ ڤەبڕین و بێ ڤەهەسیاندا.

﴿١٨﴾ و بێ گۆمان مزگەفت بەس جهێ هندێنە خودایێ مەزن ب تنێ تێدا بێتە پەرستن و کەسێ دی تێدا نەپەرێسن.

﴿١٩﴾ وەختێ بەندەیێ خودێ (موحەممەد) ڕابوویی و بانگ بۆ پەیاما خودێ هلدێرایی، ئەجنە لێ کۆمبوون و نێزیك بوو بچنە سەر ملێت ئێك، هندی هند لێ کۆم بوون، دا گوهێ خۆ بدەنە قورئانێ.

﴿٢٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان گاورێت ژ تە دخوازن تو دینێ خۆ بهێلی، یان دبێژن ئەڤە موحەممەد چ دکەت]: ئەز بەس خودایێ خۆ دپەرێسم و ئەز چو هەڤپشکان بۆ خودایێ خۆ چێ ناکەم.

﴿٢١﴾ بێژە: [بەس من خێرا هەوە دڤیا بەلێ هوین نوزانن] ڤێجا ئەو خێرا من بۆ هەوە دڤێت ئەز نەشێم بگەهینمە هەوە، و ئیزایا هوین هەژی ئەز نەشێم بینمە سەرێ هەوە.

﴿٢٢﴾ بێژە: ژ بلی خودێ من چو مەفەر نینن، و من چو کەس نینە ژ بلی خودێ ئەز هەوارا خۆ بگەهینمێ و من بحەوینیت [ئەگەر ئەز پەیاما خودێ نەگەهینم یان نەگوهدارییا وی بکەم].

﴿٢٣﴾ چو جه من ناحەوینن ئەگەر ئەز پەیاما خودێ ب دورستی و بێ کێماسی نەگەهینمە هەوە، و هەر کەسێ نەگوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت جزایێ وی ئاگرێ دۆژەهێیە، دێ هەروهەر تێدا بیت.

﴿٢٤﴾ ڤێجا گاڤا ڕۆژا پێ دئێنە ترساندن دبینن کو ڕۆژا قیامەتێیە، ئەها هنگی دێ زانن کا کی ژ وان کێم پشت و کێم هەژمارە [ئەو یان موسلمان].

﴿٢٥﴾ بێژە: ئەز نوزانم کا ڕۆژا قیامەتێ، ئەوا هوین پێ دئێنە ترساندن یا نێزیکە یان نە [بەلێ دێ هەر ئێت].

﴿٢٦﴾ خودێیە زانایێ تشتێ نەبەرچاڤ، و غەیبا خۆ بۆ کەسێ ئاشکەرا ناکەت.

﴿٢٧﴾ بۆ وی نەبیت یێ ئەو بۆ پەیاما پێغەمبەراتییێ هەلبژێریت، خودێ ملیاکەتان دهنێریت، دا ملیاکەت زێرەڤانییێ ل بەر سینگێ وی و ل پشت وی بکەن، و ژ ئەجنەیان بپارێزن.

﴿٢٨﴾ [خودێ تەعالا پێغەمبەرێت خۆ، ب ملیاکەتێت خۆ، ژ ئەجنەیان دپارێزیت] دا بشێن پەیاما خودایێ خۆ بگەهینن، و خودێ دزانیت کا چ ل نك وان هەیە، و ئاگەهـ ژ هویر و گران هەیە، و چو ل بەر بەرزە نابیت.

سۆرەتا موززەمیل

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٢٠) ئایەتە

﴿١﴾ هەی ئەو کەسێ جلکێت خۆ د خۆ وەرکرین.

﴿٢﴾ شەڤێ هەمییێ ڕابە نڤێژان بکە، کێمەك تێ نەبیت.

﴿٣﴾ نیڤەکا شەڤێ یان کێمتر ژێ.

﴿٤﴾ یان ژ نیڤێ زێدەتر، و قورئانێ هێدی (ل سەر خۆ) بخوینە.

﴿٥﴾ ئەم دێ ئاخڤتنەکا گران ب سەر تەدا ئینین و دارێژین.
﴿٦﴾ ڕابوونا شەڤێ چێتر دل و دەڤان دکەتە ئێك، و گۆتنێ سەرڕاست و دورستتر لێ دکەت.
﴿٧﴾ و د ڕۆژێدا تە دەلیڤەیەکا درێژ یا هەی بۆ ب جهئینانا کاروباران.
﴿٨﴾ ب شەڤ و ڕۆژ ناڤێ خودایێ خۆ بینە، و خۆ بۆ پەرستنا وی ڤالا بکە.
﴿٩﴾ خودایێ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤایێ، چو پەرستی پێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، ئەوی بۆ خۆ بکە پشت.
﴿١٠﴾ بێنا خۆ فرەه بکە ل سەر وی تشتێ دبێژن، و ب جوامێری پشتا خۆ بدە وان.
﴿١١﴾ تو ڤان بێ باوەرێت قیامەتێ درەو ددانن و حالخۆش بهێلە ب هیڤییا منڤە، ئەز دێ جزایێ وان دەمێ، پیچەکێ بێنا خۆ ل وان فرەه بکە.
﴿١٢﴾ مە قەید و زنجیر و دۆژەهەکا سنجری یا هەی.
﴿١٣﴾ و مە خوارنەك یا هەی، د گەورییا کەسێدا ناچیت، و مە ئیزایەکا ب ژان و دژوار یا هەی.
﴿١٤﴾ ڕۆژا ئەرد و چیا دلەرزن، و چیا دبنە گرکێت خیزی.
﴿١٥﴾ مە پێغەمبەرەك یێ بۆ هەوە هنارتی کو ڕۆژا قیامەتێ شادەیییێ ل سەر هەوە بدەت، هەروەکی مە پێغەمبەرەك بۆ فیرعەونی ژی هنارتی.
﴿١٦﴾ و فیرعەونی گوهدارییا پێغەمبەری نەکر، و باوەری پێ نەئینا، مە هنگاڤت، هنگاڤتنەکا دژوار.
﴿١٧﴾ ئەگەر هوین باوەرییێ نەئینن، دێ چاوا خۆ ژ ئیزا و نەخۆشییا ڕۆژەکێ پارێزن، بچویکان پیر دکەت.
﴿١٨﴾ ژ سەهما وێ ڕۆژێ، تیك و دەرز دکەڤنە ئەسمانی، و ژڤانێ خودێ ب هاتنا وێ ڕۆژێ هەر دێ ئێت.
﴿١٩﴾ ئەڤە هەمی بیرئینانەکە، یێ بڤێت ژ بێ ئاگەهـ و نەگوهداران ل خۆ بزڤڕیت، بلا ڕێکەکێ ببینیت خۆ پێ بگەهینتە خودێ (ئەو ژی ڕێکا باوەرییێیە).
﴿٢٠﴾ خودایێ تە ئاگەهدارە کو تو و هندەك ژ وان کەسان، ئەوێت د گەل تە [ژ خودان باوەران] نێزیکی دوسێکێت شەڤێ و جارنا نیڤەکا شەڤێ، و هندە جاران سێکەکا شەڤێ بۆ شەڤنڤێژان ڕادبن، و خودێ درێژاییا شەڤ و ڕۆژان ددانیت و دزانیت، دزانیت هوین نەشێن هەمی وەختێت شەڤێ ڕابن، ژ بەر هندێ ل هەوە ناگریت، و هەر وەختێ هوین ڕابوون کا هوین چەند دشێن هند بخوینن (هند نڤێژان بکەن)، دزانیت هندەك ژ هەوە دێ نەساخ بن، و هندەك ژ هەوە دێ وەغەران کەن ژ بۆ ڕزقێ خۆ پەیدا بکەن، و هندەك ژ هەوە د ڕێکا خودێدا دێ جیهادێ کەن، و قورئانێ هند بخوینن [د نڤێژێدا] هندی هەوە پێ چێ ببیت، و نڤێژێت خۆ بکەن و بارا خودێ ژ مالێ خۆ بدەن، و خێرێ د ڕێکا خودێدا بکەن، هەر خێرەکا هوین بۆ خۆ بکەن هوین دێ ل دەڤ خودایێ خۆ چێتر و ب خێرتر بینن، ژ خودێ بخوازن ل گونەهێت هەوە ببۆریت، بێ گۆمان هەر خودێیە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.

سۆرەتا موددەثر

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٥٦) ئایەتە

﴿١﴾ هەی كەسێ تە جلكێت خۆ ب سەر خۆ دادایین.

﴿٢﴾ ڕابە و كارێ خۆ بكە و خۆ بەرهەڤ بكە، و خەلكی ئاگەهدار بكە.

﴿٣﴾ و خودایێ خۆ ب تنێ، مەزن بكە [مەزناتییێ ب بال كەسێ دیڤە لێ نەدە، بەس خودێ یێ مەزنە].

﴿٤﴾ و جلكێت خۆ بژوین بكە ژ پیساتییێ (ئانكو دلێ خۆ پاقژ بكە).

﴿٥﴾ و خۆ ژ بوت پەرێسییێ دویر بێخە.

﴿٦﴾ و قەنجییێ نەكە منەت ل سەر كەسێ، و قەنجییێ ب ئنیەتا هندێ نەكە زێدەتر بۆ تە بێتە شوینێ.

﴿٧﴾ ژبۆ خودایێ خۆ، بێنا خۆ ل سەر ئیزا و نەخۆشییێ فرەهـ بكە.

﴿٨﴾ و ڕۆژا پف ل بۆقێ دئێتە دان.

﴿٩﴾ هنگی ڕۆژەكا گران و نەخۆشە.

﴿١٠﴾ ل سەر گاوران نەیا ب ساناهییە.

﴿١١﴾ ژ من و وی ڤەبە، (وەلیدێ كورێ موغیرەیی) یێ من ئەو دایی و ئەو ب تنێ.

﴿١٢﴾ و پاشی من كرییە خودان ملك و مالەكێ بەرفرەهـ.

﴿١٣﴾ و من هند كوڕ داینێ، ل دۆر خڕ ببن و هەردەم د گەل بن.

﴿١٤﴾ و من دنیاداری بۆ سڤك و خۆش كری.

﴿١٥﴾ پشتی ڤێ هەمییێ، چاڤێ وی لێیە ئەز هەر بۆ زێدە بكەم.

﴿١٦﴾ نەخێر ئەز چویێ دی نادەمێ، نەخێر ئەو بۆ ڤێ قورئانێ گەلەكێ مەژی هشك و سەرڕەق بوو.

﴿١٧﴾ ئەز دێ چاما ڕەش ئینمە سەرێ وی.

﴿١٨﴾ وی هزرەك بر، ئێك ئینا، ڤیا تشتەكی د دەرهەقێ قورئانێدا بێژیت.

﴿١٩﴾ خودێ كوشتی چ گۆت؟.

﴿٢٠﴾ جارەكا دی خودێ كوشتی چ گۆت، و چاوا گۆت؟

﴿٢١﴾ جارەكا دی دا هزرا خۆ.

﴿٢٢﴾ پاشی ناڤچاڤێت خۆ كرنە گرێ، و خۆ گەلەك تەحل و ترش كر.

﴿٢٣﴾ پاشی پشت دا باوەرییێ، و خۆ ژ هەقییێ و ڕاستییێ مەزنتر دیت.

﴿٢٤﴾ گۆت: هەبیت نەبیت ئەڤە سێرەیەكە ژ بەرێ وەرە، دەست بۆ دەست دئێتە ڤەگوهاستن.

﴿٢٥﴾ هەبیت نەبیت ئەڤە گۆتنا مرۆڤانە [نەگۆتنا خودێیە].

﴿٢٦﴾ دێ وی ئاڤێژنە د ئاگرەكێ سنجریدا.

﴿٢٧﴾ تو دزانی ئەو ئاگرێ سنجری چییە؟
﴿٢٨﴾ ئاڤاهی د چو ناهێلیت.
﴿٢٩﴾ ژ دویر یا دیارە بۆ مرۆڤان.
﴿٣٠﴾ نۆزدە زێرەڤان ل سەر د ڕاوەستاینە.
﴿٣١﴾ و مە زێرەڤانێت ئاگرێ دۆژەهێ ژ ملیاکەتان پێڤەتر چێ نەکرینە، و مە هەژمارا وان ژ بەر هندێ یا کرییە هندە دا بێ باوەران بجەرببینین، و دا خودان کتێب (جوهی و فەلە) پشت ڕاست ببن کو ئەڤ قورئانە یا ژ نك خودێ هاتی، و دا باوەرییا خودان باوەران پتر لێ بێت، و دا خودان کتێب و خودان باوەر ب گۆمان نەکەڤن (ل هەژمارا وان)، و دا ئەوێت دلێ وان گۆمان و دوڕوییاتی تێدا و گاور بێژن: خودێ چ مەخسەد ب دیارکرنا ڤێ هەژمارێ هەیە، هۆسا یێ خودێ بڤێت گومڕا دکەت و یێ بڤێت ڕاستەڕێ دکەت، و کەس نوزانیت کا خودایێ تە چەند لەشکەر هەیە و کا چنە، و ئەڤ ئاگرە (دۆژەهە) ژ دەرس و چامەیان پێڤەتر نینە بۆ مرۆڤان.
﴿٣٢﴾ نەء بلا ل خۆ بزڤڕن، سویند ب هەیڤێ.
﴿٣٣﴾ و سویند ب شەڤێ دەمێ ب تارییا خۆڤە دچیت.
﴿٣٤﴾ و سویند ب سپێدەیێ دەمێ ب ڕۆناهییا خۆڤە دئێت.
﴿٣٥﴾ بێ گۆمان ئەڤ دۆژەهە ئیزا و ئاتافەکا مەزنە، چاوا ژێ ناترسن و ترانەیان پێ دکەن.
﴿٣٦﴾ ئەڤ ئاگرە ئاگەهدارکرنە بۆ مرۆڤان، دا گوهدارییا فەرمانێت خودێ بکەن.
﴿٣٧﴾ بۆ یێ بڤێت بێتە پێش ب کرنا خێرێ و باشییێ، یان ڤەمینیت ب کرنا گونەهان.
﴿٣٨﴾ هەر کەسەك د گەرەوا کارێ خۆدایە و پێڤە گرێداییيە [ژێ دەرناکەڤیت هەتا مافێت ل سەر، ژێ نەئێنە ستاندن].
﴿٣٩﴾ ئەو تێ نەبن ئەوێت کتێبا خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەردگرن.
﴿٤٠﴾ د بەحەشتاندا پسیارا ئێك و دو دکەن.
﴿٤١﴾ ژ حالێ گونەهکاران.
﴿٤٢﴾ [دبێژنە گونەهکاران]: چ هوین کرنە د [ڤێ] دۆژەهێدا.
﴿٤٣﴾ [گونەهکار] دێ بێژن: د دنیایێدا مە نڤێژ بۆ خودایێ خۆ نەدکرن.
﴿٤٤﴾ و مە نان نەددا فەقیر و ژاران.
﴿٤٥﴾ مە ژی وەکی خەلکی خۆ دهاڤێتە هەمی کاران، چ باش چ خراب.
﴿٤٦﴾ و مە د دنیایێدا باوەری ب ڕۆژا جزادانێ نەدئینا.
﴿٤٧﴾ ئەم د هۆسا بووین ، هەتا مرن ب سەر مەدا هاتی.
﴿٤٨﴾ مەهدەرا مەهدەرچییان، چو مفایی ناگەهینیتە وان.
﴿٤٩﴾ بۆچی پشتا خۆ ددەنە قورئانێ و گوهێ خۆ نادەنێ.

﴿٥٠﴾ دێ بێژی کەرێت ڕاتەڤیایینە.

﴿٥١﴾ ژ شێرەکی یێت ڕەڤین.

﴿٥٢﴾ بەلێ هەر ئێکی ژ وان، دڤیا بۆ وی ژی کتێبەك هاتبایە، هەروەکی بۆ پێغەمبەری هاتی.

﴿٥٣﴾ نەخێر بلا ل وێ هیڤییێ نەبن، بەلێ ب ڕاستی وان باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نینە و ژێ ناترسن.

﴿٥٤﴾ نەخێر وەنینە وەکی ئەو د ڕاستا قورئانێدا دبێژن، قورئان ئاخفتنا خودێیە، و بیرئینان و شیرەتە.

﴿٥٥﴾ و یێ بڤێت دێ باوەرییێ پێ ئینیت، و بۆ خۆ شیرەتان ژێ وەرگریت.

﴿٥٦﴾ و بەس ئەو دێ بۆ خۆ شیرەتان ژێ وەرگریت یێ خودێ بۆ ڤیایی، و هەر خودێیە خودانێ پارێزکارییێ و خودانێ گونەهـ ژێبرنێ.

سۆرەتا ئەلقیامە

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٤٠) ئایەتە

﴿١﴾ سویندێ ب ڕۆژا ڕابوونێ و دویماهییێ دخۆم.

﴿٢﴾ و سویند ب نەفسا خێرخواز و زێدە لۆمەکاری خۆ [لۆمەی خۆ دکەت ل سەر خەلەتییێ، کا بۆچی کر، و ل سەر باشییێ کا بۆچی نەکر].

﴿٣﴾ ئەرێ ما مرۆڤ هزر دکەت ئەم نەشێین جارەکا دی هەستیکێت وی لێك بدەین.

﴿٤﴾ بەلێ.. ئەم دشێین سەرتلێت وی ژی وەکی بەرێ چێ بکەین.

﴿٥﴾ مرۆڤی دڤێت ب ڤێ ئینکارکرنێ چو د دلێ خۆدا نەهێلیت، و ڕێکا خرابییێ ل بەر هەر یا ڤەکری بیت.

﴿٦﴾ دبێژیت کا کەنگی ڕۆژا قیامەتێ دێ ئێت.

﴿٧﴾ وەختێ چاڤ زیق دبن، ژ ترساندا نە بێن نە بچن.

﴿٨﴾ و وەختێ هەیف نەما، غەیری و تاری بوو.

﴿٩﴾ و وەختێ ڕۆژ و هەیف ڤێك دکەڤن و دگەهنە ئێك.

﴿١٠﴾ ئەها هنگی مرۆڤ دێ بێژیت کیڤە برەڤم.

﴿١١﴾ نەخێر وی چو ڕێك نینن.

﴿١٢﴾ وێ ڕۆژێ زڤرین بۆ نك خودێیە، وێ ڕۆژێ هەمی ل دەڤ خودێ دێ ئێورن.

﴿١٣﴾ وێ ڕۆژێ کار و کریارێت مرۆڤی هەمی، هویر و گر، دێ بۆ مرۆڤی ئێنە گۆتن، و مرۆڤ دێ بینیت.

﴿١٤﴾ مرۆڤ ب خۆ ل سەر خۆ دێ بیتە شاهد.

﴿١٥﴾ ڤێجا چەند هەجەتان ژی بگریت فایدێ وی ناکەن.

﴿١٦﴾ [هەی پێغەمبەر] ئەزمانێ خۆ ب لەز ل قورئانێ نەگەڕینە ژ ترسا ژ بیرکرنێ.
﴿١٧﴾ ب ڕاستی ل سەر مەیە ئەم ڤێ قورئانێ د سینگێ تەدا کۆم بکەین، و بێخینە سەر ئەزمانێ تە کو تو بخوینی.
﴿١٨﴾ ڤێجا ئەگەر مە بۆ تە خواند، گوهێ خۆ بدە خواندنێ [و ژ بەر خواندنا وێ ئەزمانێ خۆ نەلڤلڤینە و بێ دەنگ بە، پشتی ئەم بۆ تە دخوینین پاشی بخوینە، هەروەکی بۆ تە هاتییە خواندن ئەم دێ ل سەر تە ساناهی و سڤك کەین].
﴿١٩﴾ پاشی ل سەر مەیە ئەم بۆ تە ئاشکەرا بکەین، و ڕۆنکرنا وێ نیشا تە بدەین.
﴿٢٠﴾ نەخێر نەکو هوین ل هاتنا ڕۆژا قیامەتێ ب شکن، بەلێ هوین ل دنیایێ ب لەزن [هوین گەلەك حەژێ دکەن].
﴿٢١﴾ وهوین و پشتا خۆ ددەنە ئاخرەتێ.
﴿٢٢﴾ وێ ڕۆژێ هندەك سەروچاڤ د گەش و خۆشن.
﴿٢٣﴾ بەرێ وان یێ ل خودایێ وان و خودایێ خۆ دبینن.
﴿٢٤﴾ و هندەك سەروچاڤ وێ ڕۆژێ د تەحل و ترشن.
﴿٢٥﴾ دزانن کو ئاتافەکا مەزن دێ ب سەر واندا ئێت، و پشتێ ل وان شکێنیت.
﴿٢٦﴾ نەخێر وەنەکەن و ل خۆ بزڤڕن، چ گاڤا ڕوح گەهشتە ڤولقولکا ستۆی، و مرۆڤ کەڤتە د سەکەراتێدا.
﴿٢٧﴾ و خەلکێ مالا وی گۆت: کا کی هەیە دەرمانەکی یان چارەیەکێ بۆ ببینیت.
﴿٢٨﴾ و پشت ڕاست بوو کو مرنە، و دێ کەس و کارێت خۆ هێلیت.
﴿٢٩﴾ و پییێت وی تێك ئالیان.
﴿٣٠﴾ ئەها هنگی بەر ب خودێڤە دێ ئێنە ئاژۆتن.
﴿٣١﴾ نە [وی] باوەری ب قورئانێ ئینا، و نە [وی] نڤێژ کرن.
﴿٣٢﴾ بەلێ درەو دانان، و پشت دا وان.
﴿٣٣﴾ و [نە بەس ئەڤە وی کر] پاشی قەبە چۆ مالا خۆ.
﴿٣٤﴾ ئیزا ل سەر ئیزایێ بۆ تە بیت [هەی بێ باوەر].
﴿٣٥﴾ پاشی ل سەر ئیزایێ بۆ تە بیت [هەی بێ باوەر].
﴿٣٦﴾ ئەرێ مرۆڤ هزر دکەت، هەما دێ هۆسا مینیت، بێ حساب د گەل بێتەکرن.
﴿٣٧﴾ ما نە چپکەکا ئاڤێ بوو، کەڤتییە د مالبچویکیدا؟.
﴿٣٨﴾ پاشی بوو خوینپارە، پاشی خودێ چێکر و دورستکر، دەست و پێ و چاڤ و گوه دانێ.
﴿٣٩﴾ و ژن و مێر هەر ژ وی چێکرن [ئانکو کچ و کوڕ ب دویڤ ئێخستن].
﴿٤٠﴾ ئەرێ ما ئەوێ هوین هۆسا دایین، نەشێت مرییان ساخ بکەتەڤە؟.

سۆرەتا ئینسان

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٣١) ئایەتە

﴿١﴾ ب ڕاستی و بێ گۆمان دەمەكێ درێژ یێ ب سەر مرۆڤیدا بۆری، و ئەو نەبوو، و یێ نەنیاس بوو.

﴿٢﴾ ب ڕاستی مە مرۆڤ ژ چیپكەكا ئاڤا ژن و مێران یا تێكەل یێ چێكری، دا بجەڕبینین كا پاشی دێ چ كار و كریاران كەت، و مە ب گوه و چاڤ ئێخست.

﴿٣﴾ بێ گۆمان مە ڕێك یا بۆ ڕۆنكری، ڤێجا یان دێ یێ شوكوردار بیت و نیعمەت و كەرەمێت خودێ د گەل كرین ژ بیر ناكەت، یان دێ ژ ڕێ دەركەڤیت و دێ یێ بێ نان و خوێ بیت، و ڕێكا خرابییێ دێ گریت.

﴿٤﴾ مە بۆ گاور و بێ باوەران زنجیر و قەید و ئاگرێ سنجری یێ بەرهەڤكری.

﴿٥﴾ بێ گۆمان مرۆڤێت قەنج و خودان باوەر، دێ ژ پەرداغەكا تێكەلی كافووریٚ ڤەخۆن.

﴿٦﴾ ئەڤ ئاڤە كانییەكە خودێناس ژێ ڤەدخۆن، مرۆڤ د دویڤ خۆڕا ڕادكێشیت كیڤە بچیت دێ د دویڤڕا ئێت، و چاوا بڤێت دێ وەسا دەربیت.

﴿٧﴾ ئەڤ خودێناسە ئەون ئەوێت تشتێ ئێخستینە سەر خۆ ب جه دكەن، و ژ ڕۆژەكێ دترسن تەنگاڤی و نەخۆشییا وێ یا تەڤاپییە، كەس ژێ ڤەدەر نینە.

﴿٨﴾ و ئەو خوارنا ئەو حەژێ دكەن و هەوجە، ددەنە هەژار و سێوی و دیلان.

﴿٩﴾ دبێژنە وان: ئەم ڤێ خوارنێ د ڕێیا خودێدا ددەینە هەوە، مە چو بەرانبەر ژ هەوە نەڤێت، نە خەلات و نە شوكورداری.

﴿١٠﴾ ئەم ڤێ چەندێ دكەین چونكی ئەم ژ خودایێ خۆ دترسین، دا مە ژ ڕۆژەكا ترش و تەحل و گران بپارێزیت.

﴿١١﴾ ژ بەر باشیا وان، خودێ ئەو ژ نەخۆشییا وێ ڕۆژێ پاراستن، و ڕۆناهی و گەشاتی ئێخستە د سەر و چاڤێت واندا.

﴿١٢﴾ و ژ بەر بێنفرەهییا وان، ب بەحەشتێ و ئارمویشی خەلاتكرن.

﴿١٣﴾ سەر تەختێت نەرم و خۆش و چارچەڤكری د بەحەشتێدا پالداینە، نە گەرمێ دبینن نە سەرمایێ.

﴿١٤﴾ و سیبەرا داروبارێ بەحەشتێ نێزیكی وانە، و فێقی و بەرێ وان داروباران یێ بەردەستە.

﴿١٥﴾ و خزمەتكار، ئامانێت زیڤی و پەرداغێت تەنك و زەلال، ل بەر وان دگێڕن.

﴿١٦﴾ ئامان ژ زیڤینە و بەس تێرا وان یا تێ هەی نە كێم نە زێدە.

﴿١٧﴾ و ئەڤ خودان باوەرە د بەحەشتێدا ژ پەرداغەكی ڤەدخۆن، تێكەلی زنجەبیلێیە.

﴿١٨﴾ ژ كانییەكێ ڤەدخۆن دبێژنێ سەلسەبیل [ئانكو خۆش و نەرم و شرین و سڤك].

﴿١٩﴾ و هندەك خزمەتكارێت بچويك ل بەر خزمەتا وان دگەڕن، هەروهەر تێدانە، و هەروەكی خۆ دمينن، ئەگەر تو ببينی دێ بێژی لۆلۆ و مراری يێت بەلاڤن.

﴿٢٠﴾ و ئەگەر تو خۆشييێت بەحەشتێ ببينی، دێ بينی ملكەكێ بەرفرەهە، و بێ حسێب خۆشينە.

﴿٢١﴾ و جلكێت ب خەمل و كەسك ل بەر وانە، ژ ئارمويشێ تەنك و ستوير، و بازنێت زێری دكەنە دەستێت خۆ، و خودايێ وان ڤەخوارنەكا زەلال و پاقژ دێ دەتە وان.

﴿٢٢﴾ [خودايێ مەزن دێ بێژتە وان]: ئەها ئەڤە خەلاتێ بزاڤا هەوەيە، مە بزاڤا هەوە قەبويل كر و مە خەلات كر.

﴿٢٣﴾ مە قورئان پيچ پيچە بۆ تە يا هنارتی.

﴿٢٤﴾ ڤێجا بێنا خۆ ل سەر گەهاندنا حوكمێ خودێ فرەهـ بكە، و گوهدارييا چو گونەهكار و بێ باوەران ژ وان نەكە.

﴿٢٥﴾ و بەردەوام ناڤێ خودێ بينە، سپێدە و ئێڤاران.

﴿٢٦﴾ و ب شەڤ نڤێژان بكە و شەڤا خۆ ب نڤێژان ساخ بكە.

﴿٢٧﴾ ئەڤ گاور و موشركە گەلەك حەژ دنيايێ دكەن، و پشتا خۆ ددەنە ڕۆژەكا گران [كو ئاخرەتە].

﴿٢٨﴾ مە ئەو يێت [ژ چونەييێ] چێكرين، و مە ئەندامێت وان يێت موكومكرين، و ئەگەر مە بڤێت دێ وان ب هندەكێت ژ وان چێتر گوهۆڕين.

﴿٢٩﴾ ئەڤە شيرەت و بيرئينانە، و يێ باشيا خۆ بڤێت، بلا ڕێكا خودايێ خۆ بگريت.

﴿٣٠﴾ و هوين نەشێن چو بكەن ئەگەر خودێ حەز نەكەت، ب ڕاستی خودێ يێ زانا و كاربنەجهە.

﴿٣١﴾ يێ وی بڤێت دێ ب بەر دلۆڤانييا خۆ ئێخيت، و بۆ گونەهكاران ئيزا و نەخۆشييەكا دژوار يا بەرهەڤكری.

سۆرەتا مورسەلات

ل مەكەهێ هاتييە خواری (٥٠) ئايەتە

﴿١﴾ سويند ب بايێ ل دويڤ ئێك دئێت.

﴿٢﴾ و سويند ب هوڕەبايێ هوڕ.

﴿٣﴾ و سويند ب وان ملياكەتێت عەوران بەلاڤ دكەن.

﴿٤﴾ و سويند ب وان ملياكەتێت فەرمانێت خودێ دئينن، دا ڕاستی و نەڕاستی ژێك بێنە ڤاڤارتن.

﴿٥﴾ و سويند ب وان ملياكەتێت وەحيا خودێ بۆ پێغەمبەران دئينن.

﴿٦﴾ دا خەلكی هەجەتبڕ بكەن، يان دا خەلكی بترسينن.

﴿٧﴾ ئەو تشتێ سۆز و پەیمان بۆ هەوە پێ دئێتە دان دێ هەر ئێت.

﴿٨﴾ گاڤا ستێر ڕژیان و ڕۆناهی وان نەما.

﴿٩﴾ و گاڤا ئەسمان کەلشت و دەرزی.

﴿١٠﴾ و گاڤا چیا ژ بن دچن و هویرهویر دبن.

﴿١١﴾ و گاڤا وەخت بۆ پێغەمبەران هاتە دەستنیشانکرن بۆ حوکمکرنێ.

﴿١٢﴾ بۆ کیژ ڕۆژێ هاتییە پاشئێخستن؟.

﴿١٣﴾ بۆ وێ ڕۆژێ ئەوا حساب تێدا د ناڤبەرا خەلکیدا دئێتەکرن کو ڕۆژا قیامەتێیە.

﴿١٤﴾ ما تو چ دزانی، ئەو چ ڕۆژە.

﴿١٥﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەرانە.

﴿١٦﴾ ما مە پێشییێت وان یێت گونەهکار د هیلاك نەبرن.

﴿١٧﴾ پاشی ما مە گونەهکارێت پشتی وان ژی، نەدانە دویڤ.

﴿١٨﴾ ئەها ئەم ڤێ ب سەرێ خرابکاران دئینین.

﴿١٩﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت.

﴿٢٠﴾ ما مە هوین ژ ئاڤەکا بێ بها چێ نەکرینە؟.

﴿٢١﴾ و مە ئەڤ ئاڤە کرە د جهەکێ موکومدا [کو مالبچویکە].

﴿٢٢﴾ هەتا وەختەکێ دیارکری.

﴿٢٣﴾ و مە شیا وی چێ کەین، و ئەم چ خۆش خودان شیانین.

﴿٢٤﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت.

﴿٢٥﴾ ما مە ئەرد بۆ هەوە نەکرییە مرۆڤ هلگر.

﴿٢٦﴾ ساخان ل سەر ڕوییێ خۆ ڕادکەت، و مرییان د زکێ خۆدا ڤەدشێریت.

﴿٢٧﴾ و مە چیاییێت بلند تێدا یێت چێکرین، و مە ئاڤەکا شرین و خۆش یا داییە هەوە.

﴿٢٨﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت.

﴿٢٩﴾ دێ بەر ب وێڤە هەڕن، یا هەوە باوەری پێ نەدئینا و درەو ددانا.

﴿٣٠﴾ دێ هەڕنە بەر سیبەرا دویکێلا سێ چەق.

﴿٣١﴾ ئەو سیبەرا نە هەوە ژ گەرمێ دپارێزیت، و نە ژ گوریيا ئاگرێ دۆژەهێ.

﴿٣٢﴾ وی ئاگری هندە چریسك ژێ دچن، تەمەتی ئاڤاهییێت مەزنن.

﴿٣٣﴾ ئەو چریسك دبنە دویڤەڕێزك، دێ بێژی حێشترێت سۆرن کەڤتینە پشت ئێك.

﴿٣٤﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت.

﴿٣٥﴾ ئەڤە ڕۆژەکە کەسێ چو ئاخڤتن نینە.

﴿٣٦﴾ و دەستویری ژی بۆ وان نائێتە دان هەجەتان بگرن.

﴿٣٧﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت.

﴿٣٨﴾ ئەڤە ڕۆژا ژێكڤەكرنێیە، مە هوین د گەل یێت بەری هەوە، یێت كۆمكرین.

﴿٣٩﴾ هەكە هەوە فند و فێلەك هەبیت بكەن.

﴿٤٠﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت.

﴿٤١﴾ هندی خودێترسن یێت د بن سها باغ و بیستانان، و یێت د ناڤ كانیاندا.

﴿٤٢﴾ و یێت د ناڤ وی فێقیدا ئەوێ ل دویڤ دلێ وان.

﴿٤٣﴾ بخۆن و ڤەخۆن، هەوە نۆشی جان بیت، ژ بەر وان كار و كریارێت هەوە كرین.

﴿٤٤﴾ ئەها هۆسا، ئەم قەنجیخواز و قەنجیكەر و خۆشمرۆڤان خەلات دكەین.

﴿٤٥﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت.

﴿٤٦﴾ د دنیاییێدا بخۆن و پیچەكێ كەیفێ بكەن، هوین خرابكار و گونەهكارن.

﴿٤٧﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت.

﴿٤٨﴾ و ئەگەر گۆتە وان نڤێژان بكەن، نڤێژان ناكەن.

﴿٤٩﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت.

﴿٥٠﴾ ئەرێ ئەو پشتی قورئانێ، دێ باوەر ژ چ گۆتنێ كەن؟!.

سۆرەتا نەبەء

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٤٠) ئایەتە

﴿١﴾ خەلكێ مەكەهێ پسیارا چ ژ ئێك و دو دكەن؟ [پاشی هەر سۆرەتێ بەرسڤ داڤە، چونكی پسیار نەبۆ هندێیە دا ئەو بەرسڤێ بدەن، بەلكی بۆ دیاركرنا حێبەتیبوونا حالێ وان بوو، و ئەو كراسێ وان خۆ كرییە تێدا].

﴿٢﴾ پسیارا بەحس و خەبەر و سالۆخێ مەزن كو ڕۆژا قیامەتێیە ژ ئێك و دو دكەن.

﴿٣﴾ ئەو ڕۆژا ئەو تێدا دودل.

﴿٤﴾ نەخێر دێ زانن، بلا دودل نەبن.

﴿٥﴾ دیسا نەخێر دێ زانن، دەمێ ب چاڤێ سەرێ خۆ وێ ڕاستیا ئەو تێدا دودل، دبینن.

﴿٦﴾ [چاوا هوین باوەرییێ نائینن كو دێ جارەكا دی ساخ بن و ژ گۆڕان ڕابنەڤە، و ڕەخ و ڕوییێت هەوە هەمی نیشان و بەلگەنە] ما مە ئەرد بۆ هەوە و ژینا هەوە و جانەوەرێت هەوە، خۆش نەكرییە و ڕانەئێخستییە و بەرهەڤ نەكرییە.

﴿٧﴾ و ما مە چیا نەكرینە سنگ [بۆ ڕاگرتنا ئەردی، دا نەهێت و بچیت، دا نەلڤلڤیت، و دا ب چو ڕەخان نەكەڤیت، و هەكە ئەڤ چیایە نەبانە ئەرد نەدڕاوەستیا، و دا هەر یێ هەژهەژۆك بیت].

﴿٨﴾ و ما مە هوین نەكرینە ژن و مێر.

﴿٩﴾ و ما مە خەو (نڤستن) بۆ هەوە نەكرییە ڤەهەسیان [بۆ نەهێلانا وێ وەستیانا هوین د بزاڤا خۆ یا ڕۆژانەدا دبینن، و جارەكا دی دزڤڕنەڤە سەر بزاڤا خۆ].

﴿١٠﴾ و ما مە شەڤ بۆ هەوە نەكرییە پەردە و كراس.

﴿١١﴾ و ما مە ڕۆژ بۆ هەوە نەكرییە دەمێ بزاڤا ژینێ.

﴿١٢﴾ و ما مە حەفت ئەسمانێت ب هێز د سەر هەوەدا ئاڤانەكرینە.

﴿١٣﴾ و ما مە چرایەكێ گەش بۆ هەوە چێ نەكرییە.

﴿١٤﴾ و ما مە بۆ هەوە ئاڤ و بارانەكا بۆش ژ عەوران دانەڕێتییە [و پاشی خودێ تەعالا سوود و مفایێت بارانێ ئاشكەرا كرن و گۆت:]

﴿١٥﴾ دا ئەم دان و دەرامەت و شینكاتی پێ بدەین.

﴿١٦﴾ و دا باخچەیێت تژی داروبار، پێ بدەین.

﴿١٧﴾ بێ گۆمان ئەو ڕۆژا ئەو تێدا دودل كو ڕۆژا جوداكرنا قەنجی و خرابییێیە، ڕۆژا كۆمبوون و ژێك ڤاڤارتنێ، یا د ڕێ و پێشییا هەمی چێكریاندا و هەر دێ ئێت.

﴿١٨﴾ ڕۆژا پف ل شاخكی دئێتە دان، ڤێجا هوین پێل پێل دئێن.

﴿١٩﴾ و ئەسمان وێ ڕۆژێ ڤەبوون و بوونە دەرگەه.

﴿٢٠﴾ و چیا هەژیان و بوونە لەیلان.

﴿٢١﴾ ب ڕاستی [وێ ڕۆژێ] دۆژەه ل هیڤییا بێ باوەرانە.

﴿٢٢﴾ جهە و دویماهیكە بۆ زێدە خرابكاران.

﴿٢٣﴾ كو هەروهەر دێ تێدا مینن.

﴿٢٤﴾ تێدا تام ناكەنە هینكاتییێ و ڤەخوارنا تەزی.

﴿٢٥﴾ ئاڤا شاریای و كێم و زۆخ تێ نەبیت.

﴿٢٦﴾ ئەڤ جزایە ل دویڤ كریارێت وایە.

﴿٢٧﴾ د دنیایێدا وان چو بۆ حسابا ئاخرەتێ نەددانا.

﴿٢٨﴾ و باوەری ب ئایەتێت مە نەدئینان و دگۆتن درەون.

﴿٢٩﴾ هەمی تشت مە ب نڤێسین و هەژمار، سەركاغەز كرییە و نڤێسییە.

﴿٣٠﴾ دێ بخۆن ژ ئیزایێ پێڤەتر ئەم نادەینە بەر هەوە [و ژ ئیزایێ پێڤەتر ل هەوە زێدەنابیت].

﴿٣١﴾ بێ گۆمان جهێ سەرفەرازییێ بۆ پارێزكار و خودێترسانە.

﴿٣٢﴾ ژ باغ و هەمی ڕەنگێت تری.

﴿٣٣﴾ و پەریێت مەمكلدای و سینگهلدایی و هەڤژی و یەكدەست.

﴿٣٤﴾ و پەرداغێت تژی مەی [كو سەرێ وان پێ نەئێشیت].

﴿٣٥﴾ خەلکێ بەحەشتێ د بەحەشتێدا، ئاخڤتنێت پویچ و پەلاچ نابهیسن.
﴿٣٦﴾ [ئەڤە] دان و خەلاتەکێ دورست و د جهێ خۆدایە، ژ خودایێ تە.
﴿٣٧﴾ خودانێ ئەرد و ئەسمانان و هندی د ناڤبەرا واندا، خودایێ دلۆڤانە کەس نەشێت د بەررا باخڤیت.
﴿٣٨﴾ رۆژا کو جبریل و ملیاکەت ب رێز رادوەستن، و کەس نائاخڤیت مەگەر ئەو نەبیت یێ خودێ رێ بدەتێ، و ئاخڤتنا دورست و د جهێ خۆدا بکەت.
﴿٣٩﴾ ئەو رۆژە یا راست و دورستە، ڤێجا یێ ڤیا بلا رێکا ڤەگەریانێ ب بال خودایێ خۆڤە خۆش بکەت.
﴿٤٠﴾ ب راستی مە هوین ژ ئیزایەکا نێزیك ترساندن رۆژا مرۆڤ کریارێت خۆ دبینیت، و گاور دبێژیت: خۆزی ئەز هەر ئاخ بامە و ساخ نەبووبامەڤە.

سۆرەتا نازیعات

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٤٦) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب وان ملیاکەتێت ب دژواری جانێ گاوران دکێشن. [هەر ل دەستپێکا کێشانا روحێ دێ کەڤنە بەر ئیزا و نەخۆشییان، و ب توند و دژواری و بێ رەحم ملیاکەت جانێ وی دکێشن، دا هەمی گەه و بارێت وی بەر ئیزا ببن].
﴿٢﴾ و سویند ب وان ملیاکەتێت ب رەحەتی و نەرمی جانێ خودان باوەران دکێشن [دەمێ مرۆڤێ چاك و باوەریدار دکەڤتە د سەکەراتێدا، ملیاکەت رەحمێ پێ دبەن و نەرم و رەحەت جانێ وی دکێشن، دا نەئێشیت، و دا بزانیت کو ئەو یێ ل سەر وەغەرەکا خۆش، و دێ بەر ب ژینەکا خۆشتر چیت].
﴿٣﴾ و سویند ب وان ملیاکەتێت فەرمانێت خودێ ب لەز دئینن خوارێ.
﴿٤﴾ و سویند ب وان ملیاکەتێت بەرەبەزینکێ ب جانان دکەن، بۆ جهێ وان یێ دویماهییێ.
﴿٥﴾ و سویند ب وان ملیاکەتێت کاروبارێ بوونێ ئانکو وجوودێ، ب فەرمانا خودێ ب سەروبەر دکەن.
﴿٦﴾ [سویند ب ڤان هەمییان] رۆژا ئەرد ب بارێ خۆڤە دهەژیێت [هەر دێ ئێت، دەمێ پفا ئێکێ ل شاخکی دئێتە دان هەمی تشتێ خودان روح پێ دمرن].
﴿٧﴾ د پشترا پفا دی ژی دئێت [کو سەرێ رابوونا مرۆڤانە].
﴿٨﴾ وێ رۆژێ هندەك دل د پەریشان و ب ترسن.
﴿٩﴾ د چاڤ شۆر و ب ترسن.
﴿١٠﴾ دبێژن ئەرێ پشتی مرنێ ئەم دێ ساخ بینەڤە، و دێ زڤرینە سەر حالێ خۆ یێ ئێکێ، پشتی مرنێ.
﴿١١﴾ ئەرێ پشتی ئەم دبینە کۆمەکا هەستیکێت هەلوەریای.

﴿١٢﴾ [ب ترانەڤە و ژ نەباوەری] دبێژن: ئەگەر وەبیت و ڕاست بیت [کو ئەم جارەکا دی دێ ساخ بینەڤە، پشتی ئەم دمرین] ئەڤە زڤڕینەکا خوسارەتە.

﴿١٣﴾ دویرنەئێخن ب پفا دوویێ هوین دێ ڕابنەڤە [و دێ ل مەیدانا حەشرێ حازربن].

﴿١٤﴾ پشتی وێ پفێ، جهێ زکێ ئاخێ هوین دێ سەر ئاخ بن.

﴿١٥﴾ ما تە های ژ سوحبەتا مووسایی نەبوویییە؟.

﴿١٦﴾ دەمێ خودێ ل نهالا پیرۆز (طوی) ل چیایێ (سینا) گازی کریێ.

﴿١٧﴾ گۆتییێ: هەڕە دەڤ فیرعەونی، گەلەك یێ د سەر پێ خۆدا چۆی و د ستەمێدا زێدە یێ خراب بووی.

﴿١٨﴾ بێژێ: تە دل تێ هەیە ل خۆ بزڤڕی، و خۆ ژ گونەهان بشۆی.

﴿١٩﴾ [بێژێ:] و ئەز دێ بەرێ تە دەمە خودایێ تە، دا تو بترسی.

﴿٢٠﴾ و مووسایی نەدیتییا (موعجیزەیا) مەزن نیشا دا، کو دار دبوو مار.

﴿٢١﴾ فیرعەونی باوەر ژێ نەکر، و گوهدارییا خودێ نەکر.

﴿٢٢﴾ پاشی پشت دا باوەرییێ (ئیمانێ)، و لەز ل خرابیا مووسایی و خودان باوەران کر.

﴿٢٣﴾ خەلك ل خۆ کۆمکر و بانگ هلدێرا.

﴿٢٤﴾ گۆت: ئەز خودێ و خودانێ هەوە یێ مەزنم، و هەوە ژ من پێڤەتر چو خودێ نینن.

﴿٢٥﴾ ئینا خودێ ل سەر دنیایێ خەندڤاند، و ل ئاخرەتێ دۆژەه کرە بارا وی [و خودێ ئیزایا دنیایێ و ئاخرەتێ دا بەر].

﴿٢٦﴾ ب ڕاستی چیرۆکا فیرعەونی چامە و عیبرەتە، بۆ وی یێ ژ خودێ بترسیت.

﴿٢٧﴾ ئەرێ ساخکرنا هەوە پشتی مرنێ ب زەحمەتترە یان چێکرنا ئەسمانی؟.

﴿٢٨﴾ بانێ وی بلند کر و بێ کێماسی دورست کر.

﴿٢٩﴾ شەڤا وی تاریکر و ڕۆژا وی ب ڕۆناهی ئێخست.

﴿٣٠﴾ و ئەرد پشتی هنگی ل سەر ئاوایێ هێکێ ڕاست و خۆشکر بۆ ژیانێ.

﴿٣١﴾ و ئاڤ و چەرە ژێ دەرئێخست.

﴿٣٢﴾ و چیا بۆ کرنە سنگ، دا نەهەژیێت.

﴿٣٣﴾ دا هوین هەمی پێکڤە ب جانەوەرێت خۆڤە مفای ژێ وەرگرن.

﴿٣٤﴾ ئەگەر ئەو ڕۆژا ب ترس و سەهم هات [ڕۆژا ژ ترسا وێ، سەرێ بچویکان سپی دبیت].

﴿٣٥﴾ ڕۆژا کار و کریارێت مرۆڤی دئێنە بیرا مرۆڤی.

﴿٣٦﴾ و ڕۆژا دۆژەه ل خودان چاڤان دیار دبیت.

﴿٣٧﴾ ڤێجا ئەو کەسێ گەلەك ستەم و زۆری کرین، د دەرهەقا خودێدا.

﴿٣٨﴾ و ژیانا سەر دنیایێ چێتر ڤیای ژ ژیانا ئاخرەتێ [و ژیانا دنیایێ ب سەر یا ئاخرەتێ ئێخستی].

﴿٣٩﴾ ئەها دۆژەه جهێ وییە.

﴿٤٠﴾ بەلێ ئەو كەسێ ترسا ڕاوەستیانا بەرانبەری خودێ د دلیدا، و بەرێ خۆ ژ دلخواستنێ وەرگێڕای.
﴿٤١﴾ بەهەشت دێ بیتە جهێ وی.
﴿٤٢﴾ پسیارا قیامەتێ ژ تە دكەن [هەی موحەممەد] كا كەنگی دێ ڕابیت؟!.
﴿٤٣﴾ ما تو چ ژێ دزانی هەتا پرسا وێ ژ تە بكەن (ئانكو تو ژی نوزانی كەنگی دێ ڕابیت).
﴿٤٤﴾ بێ گۆمان دویماهییا دنیایێ و هاتنا قیامەتێ، بەس خودایێ تە دزانیت.
﴿٤٥﴾ كارێ تە بەس ترساندن و ئاگەهكرنا وی كەسییە یێ ژێ بترسیت.
﴿٤٦﴾ دەمێ ئەو دبینن، دێ هزركەن مرنا وان ژ بێنەكا سپێدەیێ یان ئێڤاری پێڤەتر نەكێشایە.

سۆرەتا عەبەسە

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٤٢) ئایەتە

﴿١﴾ مڕویتا وی [پێغەمبەری] نەخۆشبوو و بەرێ خۆ ژێ وەرگێڕا [مەخسەد پێغەمبەرە، دەمێ (عبدالله)یێ كوڕێ (أم مكتوم) هاتییە دەڤ و ئەو یێ مژویل بوو ب ڕوی سپییێت قورەیشییانڤە، و دل تێ هەبوو باوەرییێ بینن، و دەعوەیا وان دكر و ژ ئاگرێ جەهنەمێ دترساندن، و د وی وەختیدا و ئەو یێ ب ڤان گرەگرانڤە مژویل، (عبدالله) هاتە دەڤ و گۆتێ: ئەو تشتێ خودێ نیشا تە دایی بۆ من ژی بێژە و نیشا من بدە، پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) نەدڤیا ئاخڤتنا وی د گەل ڤان گرەگران بێتە ڤەبڕین، ژ بەر هندێ مڕویتا وی نەخۆش بوو].
﴿٢﴾ دەمێ كۆرە (ابن أم مكتوم) هاتییە دەڤ.
﴿٣﴾ ما تو چ دزانی بەلكوو هاتبیت، خۆ ژ گونەهان بشۆت.
﴿٤﴾ یان پێڤەبچیت و مفای ژ شیرەتێت تە وەربگریت.
﴿٥﴾ و هەچییێ پشت دا باوەرییێ، و خۆ بێ منەت كر و پشتا خۆ ب مالێ خۆ گەرم كر.
﴿٦﴾ تو پێڤە دمینی و بەرنادەی.
﴿٧﴾ خۆ پێڤە نەئێشینە ئەگەر باوەرییێ ب تە نەئینیت، یا تە ژی بەس ڕاگەهاندنە.
﴿٨﴾ و هەچییێ ژ ڤیان و ژ دل، هاتە دەڤ تە.
﴿٩﴾ و دلێ وی ژ خودێ ب ترس.
﴿١٠﴾ تو وی ژ بیر دكەی، و دمینییە ب ئێكێ دیڤە.
﴿١١﴾ نەخێر وەنەكە، ئەڤ قەومینە و ئایەتێت د دەرهەڤدا هاتین، بۆ بیرهاتن و پێڤەچۆنێنە.
﴿١٢﴾ هەچییێ بڤێت دێ مفای ژێ وەرگریت و ل سەر ڕێڤەچیت.
﴿١٣﴾ و ئەڤ بیرهاتن و پێڤەچۆنە، د هندەك كتێباندانە د پیرۆزن.

﴿١٤﴾ [ئەو كتێب یێت] بلند و خودان ڕێز و ڕویمەت و پاقژن.

﴿١٥﴾ د دەستێ هندەك ملیاكەتاندانە، ئێلچینە د ناڤبەرا پێغەمبەراندا.

﴿١٦﴾ ئەو ملیاكەت یێت خودان ڕێز و ڕویمەتن، و بێ فەرمانییا (بێ ئەمرییا) خودێ ناكەن.

﴿١٧﴾ وەی بۆ مرۆڤی، چەندێ بێ نان و خوێیە و چەند یێ ژ ڕێ دەركەڤتییە.

﴿١٨﴾ خودێ ژ چ چێكرییە [بیرا وی دئینیتە بنەتارێ وی، دا خۆ مەزن نەكەت و ب خۆ نەخرپێت، و خۆ ل سەر سەرێ بەنییێت خودێ مەزن نەكەت].

﴿١٩﴾ ژ چپكەكێ، بێ كێماسی و ئەو یێ تەكووز چێكری.

﴿٢٠﴾ پاشی ڕێكا بوونێ بۆ ب ساناهی ئێخستی [و ژیان بۆ ساناهی كر و هەردو ڕێك بۆ ئاشكەراكرن، ڕێكا باشییێ و باوەرییێ و ڕێكا خرابییێ و گاورییێ، كا وی كیژ بڤێت بلا بۆ خۆ وێ بگریت].

﴿٢١﴾ پاشی مراند و بن ئاخ كر، [دا بێنا وی ب سەر ساخاندا نەئێت، و دەهبە (وحش) نەخۆن بۆ هندێ بێ بها نەبیت].

﴿٢٢﴾ پاشی دەمێ خودێ ڤیا، دێ زیندی كەتەڤە.

﴿٢٣﴾ نەخێر د سەر ڤێ هەمیێڕا، تشتێ خودێ ژێ ڤیایی نەكر.

﴿٢٤﴾ بلا مرۆڤ بەرێ خۆ بدەتە خوارن و ڤەخوارنا خۆ [و هویرك هزرا خۆ تێدا بكەت، كا چاوا دبیتە خوارن و دئێتە بەر دەستێ وی].

﴿٢٥﴾ مە ئاڤ ژ عەوران داڕێت.

﴿٢٦﴾ و مە ئەرد ب گل و گیا و شینكاتیڤە كەلاشت.

﴿٢٧﴾ مە دان و دەرامەت ژێ دەرئێخست [وەكی دەخلی و جەهی و برنجی، كو خوارنا سەرەكینە بۆ مرۆڤی].

﴿٢٨﴾ هەروەسا تری و زەرزەوات ژێ.

﴿٢٩﴾ و زەیتوون و دارقەسپ ژێ.

﴿٣٠﴾ و جنیك و بیستانێت تێكڕا ژێ.

﴿٣١﴾ و فێقی و چەرە ژێ.

﴿٣٢﴾ سوود و مفا بۆ هەوە و تەرش و دەوارێت هەوە.

﴿٣٣﴾ ڤێجا ئەگەر ڕۆژا مرۆڤی ژ گوهان دكەت (كو ڕۆژا قیامەتێیە) هات.

﴿٣٤﴾ ڕۆژا مرۆڤ ژ برایێ خۆ دڕەڤیت [و براتیا خۆ یا دەیبابی ژ بیر دكەت، و ژ ترساندا پشتا خۆ ددەتێ].

﴿٣٥﴾ ڕۆژا مرۆڤ ژ دەیبابێت خۆ دڕەڤیت، و كەس خۆ ل كەسێ نەكەتە خودان.

﴿٣٦﴾ ڕۆژا مرۆڤ ژ ژن و زارۆكێت خۆ دڕەڤیت [ئەو ژن و عەیالێ د دنیایێدا هند حەژێ دكر، و سەرخاترا وان، سینگێ خۆ دئێخستە هەمی نەخۆشییان، ئەڤرۆ دێ ژێ ڕەڤیت].

﴿٣٧﴾ هەر ئێك وێ ڕۆژێ ب خۆڤە یێ مژویلە، و حالێ وی بەسی وییە.

﴿٣٨﴾ وێ ڕۆژێ هندەك سەروچاڤ د گەشن.

﴿٣٩﴾ دەڤ ب كەنی و بەختەوەر و دلخۆشن.

﴿٤٠﴾ و هندەك سەروچاڤ وێ ڕۆژێ د شۆڕ و تۆزەوینە.

﴿٤١﴾ ڕەشاتییێ هلچنینە.

﴿٤٢﴾ ئەها ئەڤەنە، گاورێت ژ ڕێ دەركەڤتییێت گونەهكار.

سۆرەتا تەكویـر

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٢٩) ئایەتە

﴿١﴾ دەمێ ڕۆژ دئێتە وەرپێچان و تاری دبیت، و ڕۆناهییا وێ نەمینیت [كو ئەڤە دەستپێكا خرابكرنا دنیاییێیە].

﴿٢﴾ و دەمێ ستێر هلدوەرییێن و پارچە پارچە دبن، و گەشاتیا وان دچیت.

﴿٣﴾ و دەمێ چیا بەربا دبن، و ژ جهێ خۆ دەردكەڤن و پرت پرت دبن.

﴿٤﴾ و دەمێ حێشترێت ئاڤس، ژ ترسێت ڤێ ڕۆژێدا، بێ خودان دمینن [بەس ئەڤە نموونەیە بۆ ڕۆنكرن و دیاركرنا ڕەوشا ڤێ ڕۆژێ، چونكی ڕۆژا قیامەتێ چو حێشتر نینن، بەلێ ژ ترسێت ڤێ ڕۆژێدا مالێ ژ هەمییان عەزیزتر ل دەڤ عەرەبان، دێ هێلن و پاتكا خۆ دەنێ، هەلبەت ژ ترس و لەرزا ڤێ ڕۆژێ].

﴿٥﴾ و دەمێ جانەوەرێت كویڤی و دوڕندە دئێنە كۆمكرن، ژ ترساندا كۆم دبنە سەرێك.

﴿٦﴾ و دەمێ كنارێت دەریایان دپەقن، و دەریا خۆ لێك ددەن.

﴿٧﴾ و دەمێ ڕوح جارەكا دی دزڤڕیتە سەر لەشان.

﴿٨﴾ و دەمێ كچا ب ساخی هاتییە بن ئاخكرن، دپرسیت.

﴿٩﴾ ب كیژ گونەهێ هاتییە بن ئاخكرن و هاتە كوشتن.

﴿١٠﴾ و دەمێ كاغەزێت كار و كریاران دئێنە بەلاڤكرن.

﴿١١﴾ و دەمێ ئەسمان ژ جه دچیت و پرت و پەڕاتە دبیت.

﴿١٢﴾ و دەمێ دۆژەه دشارییێت و دسنجریت.

﴿١٣﴾ و دەمێ بەحەشت بەرهەڤ دبیت بۆ خودێناسان.

﴿١٤﴾ هنگی هەر ئێك دێ زانیت، كا چ بۆ خۆ بەرهەڤكرییە.

﴿١٥﴾ ئەز سویند دخۆم، ب هەمی ستێرێت ڕۆژێ بەرزە و شەڤێ دیار.

﴿١٦﴾ ئەوێت د چەرخێت خۆدا دزڤڕن، و ب شەڤ دچرسن.

﴿١٧﴾ ئەز سويند دخۆم، ب شەڤ دەمێ ڕۆناهيیێ هلدچنيت.

﴿١٨﴾ ئەز سويند دخۆم ب بەرسپێدێ، دەمێ ب ڕۆناهييا خۆڤە دئێت.

﴿١٩﴾ ب ڕاستى ئەڤ قورئانە ژ ئينانا جبريلێ خودان ڕێز و ڕويمەتە.

﴿٢٠﴾ يێ خودان هێزە، و ل دەڤ خودانێ عەرشى [كو خودێيە] جهێ خۆ هەيە.

﴿٢١﴾ ملياكەت ژێڕا گوهدارن، و ل دەڤ خودێ يێ دەستپاكە [ل سەر گەهاندنا پەياما خودێ].

﴿٢٢﴾ [گەلى خەلكێ مەكەهێ]، هەڤالێ هەوە [ئەوێ هەوە بەرى نوكە هەڤالينى د گەل كرى، و باش نياسى كو موحەممەدە] نە يێ دينە.

﴿٢٣﴾ پێغەمبەرى (سلاڤێت خودێ ل سەر بن)، جبريل ل سەر ڕەنگێ وى يێ دورست و ب ئاشكەرايى ل پەڕێ ئەسمانى ديت.

﴿٢٤﴾ و [موحەممەد] يێ بێ كێماسييە (بێ تەخسيرييە) د گەهاندنا بانگ و پەياما خودێدا.

﴿٢٥﴾ و قورئان نە ئاخڤتنا شەيتانەكێ ڕەجمانديیە.

﴿٢٦﴾ هوين دێ كيڤە چن، و چ ڕێكا ژ ڤێ ڕێكێ باشتر دێ گرن؟!.

﴿٢٧﴾ قورئان شيرەت و ڕۆناهييە ژ بۆ هەمى خەلكى.

﴿٢٨﴾ بۆ هەر كەسێ بڤێت سەرڕاست و ڕاستەڕێ ببيت.

﴿٢٩﴾ هوين نەشێن وێ ڕێكا ڕاست ژێ بگرن، ب هاريكارييا خودێ خودايێ هەمى جيهانان نەبيت، (ئانكو ئەگەر خودێ حەز نەكەت هوين نەشێن ڕێكا ڕاست بگرن).

سۆرەتا ئينفيطار

ل مەكەهێ هاتييە خوارێ (١٩) ئايەتە

﴿١﴾ دەمێ ئەسمان دكەلشيت و دكەڤيت.

﴿٢﴾ و دەمێ ستێر دكەڤن و دپرتكن.

﴿٣﴾ و دەمێ دەريا هەمى دپەقن، و هەمى دبنە ئێك دەريا.

﴿٤﴾ و دەمێ گۆڕ سەرێك و بنێك دبن، و مرۆڤ ب سەردكەڤن و ژێ دەردكەڤن.

﴿٥﴾ هنگى هەر ئێك دێ زانيت كا چ ل پێشييا خۆ كرييە، و چ ڕێكا باش يان يا خراب ب پاش خۆڤە هێلايە.

﴿٦﴾ هەى مرۆڤۆ چ تو د سەردابرى، تو ڕێكا خودێ نەگرى.

﴿٧﴾ ئەو خودايێ بێ كێماسى و ڕاست و دورست تو چێكرى.

﴿٨﴾ ئەو خودايێ تو د وێنەيەكێ لێكدايدا كو وى ڤيايى، تو چێكرى.

﴿٩﴾ نەخێر... هوین پشتا خۆ ددەنە ڕۆژا جزادانێ، و باوەرییێ پێ نائینن و هوین درەو ددانن.

﴿١٠﴾ و ب ڕاستی هندەك ملیاكەت د زێرەڤانن ل سەر نڤێسینا كار و كریارێت هەوە.

﴿١١﴾ ئەو هندە ملیاكەتێت خودان ڕێز و ڕویمەتن، هەر تشتەكێ هوین بكەن دنڤێسن.

﴿١٢﴾ دزانن و دنڤێسن، یا هوین دكەن.

﴿١٣﴾ هندی چاك و خودێناسن، دێ د خۆشیان و د بەهەشتێدا بن.

﴿١٤﴾ و هندی گونەهكار و خرابیخوازن، دێ د ئاگرێ دۆژەهێدا بن.

﴿١٥﴾ ڕۆژا جزادانێ دێ چنە تێدا.

﴿١٦﴾ ب چ ڕێكان ژێ ڕزگار نابن و نەشێن ژێ برەڤن، و هەروهەر دێ تێدا بن.

﴿١٧﴾ تو چ دزانی ڕۆژا جزادانێ یا چاوایە؟.

﴿١٨﴾ دیسا تو چ دزانی ئەو چ ڕۆژە؟.

﴿١٩﴾ ئەو ڕۆژەكە كەس مفای ناگەهینیتە كەسێ، و نەشێت بەرەڤانییێ ژێ بكەت، و وێ ڕۆژێ فەرمان فەرمانا خودێیە و بەس.

سۆرەتا موطـەففین

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٣٦) ئایەتە

﴿١﴾ وەی ئیزا و نەخۆشی، بۆ ترازی دز و پیڤان دزان.

﴿٢﴾ ئەوێت دەمێ ب پیڤان و كێشان ژ خەلكی دكڕن، ب دورستی هەقێ خۆ دخوازن.

﴿٣﴾ بەلێ ئەگەر ب كێشان و پیڤان فرۆتن، ترازییێ ددزن و ب دورستی نا كێشن.

﴿٤﴾ ما ئەڤێت هەنێ هزرا ڕابوونا پشتی مرنێ ناكەن؟.

﴿٥﴾ بۆ ڕۆژەكا ب ترس و سەهم [كو ڕۆژا دویماهیێیە].

﴿٦﴾ ڕۆژا هەمی مرۆڤ ل بەر خودێ و ل بەر فەرمانا وی ڕادوەستن.

﴿٧﴾ نەخێر وەنەكەن، هندی دەفتەرا بەدكارانە (گونەهكارانە) د تۆمارا دۆژەهیاندایە.

﴿٨﴾ تو چ دزانی ئەو تۆمارە چییە؟.

﴿٩﴾ دەفتەرەكا ب ناڤ و نیشانە.

﴿١٠﴾ وەی ئیزا و نەخۆشییا وێ ڕۆژێ بۆ بێ باوەر و خودێ نەناس و گونەهكاران بیت.

﴿١١﴾ ئەوێت بێ باوەر ژ هاتنا ڕۆژا جزادانێ، و درەو ددانن.

﴿١٢﴾ ئەو ب تنێ یێ ژێ بێ باوەرە و درەو ددانیت، ئەوێ ستەمكار و گونەهكار بیت.

﴿١٣﴾ دەمێ قورئان بۆ دئێتە خواندن، دبێژیت: ئەڤە گۆتگۆتك و ئەفسانەیێت پێشیانن.

﴿١٤﴾ نەخێر وەنینە... بەلکوو گونەهێت وان دلێ وان گرتییە و کۆرە کرییە.

﴿١٥﴾ نەخێر... ئەو وێ ڕۆژێ [ڕۆژا دویماهییێ] ژ دیتنا خودێ بێ بارن.

﴿١٦﴾ پاشی ئەو دێ چنە د دۆژەهێدا و دێ ئێزای بینن.

﴿١٧﴾ پاشی ملیاکەتێت دەرگەهڤان دێ بێژنە وان: ئەها ئەڤە ئەوە یا هەوە باوەری پێ نەی و درەو ددانا.

﴿١٨﴾ ب ڕاستی دەفتەرا خۆش مرۆڤ و خودێناسان د جهەکێ بەحەشتێ یێ بلند دایە.

﴿١٩﴾ تو چ دزانی، ئەو جهێ بلند یێ چاوایە.

﴿٢٠﴾ دەفتەرەکا ب ناڤ و نیشانە.

﴿٢١﴾ ملیاکەتێت خودان ڕێز و ڕویمەت ل دەڤ خودێ، دێ ڤێ دەفتەرێ ئامادەکەن و ڕۆژا دویماهییێ شادەیێ بۆ دەن.

﴿٢٢﴾ هندی خۆش مرۆڤ و خودێناسن، دێ د بەحەشتێدا بن.

﴿٢٣﴾ دێ ل سەر تەختێت چارچەفکری، بەرێ خۆ دەنە وێ خێرا خودێ بۆ وان بەرهەڤکری.

﴿٢٤﴾ دێ نیشانێت خۆشییێ د ناڤ چاڤێت وانڕا بینی.

﴿٢٥﴾ دێ ژ مەیەکا سەرمۆر ڤەخۆن.

﴿٢٦﴾ دویماهییا وێ ڤەخوارنێ تاما مسکێ ددەت، بلا هەڤڕك هەڤڕکییێ ئەها بۆ ڤێ بکەن.

﴿٢٧﴾ تێکەلێ وێ ژ کانییەکا زێدە ب ڤەدرە د بەحەشتێدا.

﴿٢٨﴾ کانییەکە خودێناس و خۆش مرۆڤ ژێ ڤەدخۆن.

﴿٢٩﴾ ئەوێت ژ ڕێ دەرکەڤتین د دنیایێدا، بۆ خۆ ب خودان باوەران دکەنین.

﴿٣٠﴾ دەمێ د بەر وانڕا دبۆرین، چاڤێت خۆ ل هەڤدوو دنقاندن.

﴿٣١﴾ دەمێ دزڤڕینە مال بۆ خۆ دکرنە پێ ترانك، و خۆشی ژێ ددیتن د سوحبەتێت خۆدا.

﴿٣٢﴾ و ئەگەر ددیتن دگۆتن: ئەڤەنە یێت گومڕا و ڕێبەرزە.

﴿٣٣﴾ و ئەو ڕێدەرکەڤتی نەهاتینە هنارتن کو زێرەڤانییێ ل وان بکەن.

﴿٣٤﴾ ئەها ئەڤرۆ (ڕۆژا قیامەتێ) خودان باوەر دێ ب بێ باوەران کەنن.

﴿٣٥﴾ ل سەر تەختێت چارچەفکری دێ تەماشە کەنە وان.

﴿٣٦﴾ دا بزانن کا گاور ل سەر گونەهێت خۆ هاتنە جزادان و یا دنیایێ بۆ وان ما!.

سۆرەتا ئینشیقاق

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٢٥) ئایەتە

﴿١﴾ دەمێ ئەسمان پرت پرت دبیت.

﴿٢﴾ و [ئەسمانی] گوهدارییا خودایێ خۆ کر، و گوهدارییا فەرمانا خودێ ل سەر پێدڤی بوو.

﴿٣﴾ و دەمێ ئەرد ڕاست دبیت، و چو کەند و کۆر و چیا تێدا نەمینن.

﴿٤﴾ و ناڤ زکێ خۆ ژ مرییێت تێدا و هەر تشتەکێ دی، سەر ئەرد کر و چو د ناڤ خۆدا نەهێلا.

﴿٥﴾ و گوهدارییا خودایێ خۆ کر، و گوهدارییا فەرمانا خودێ ل سەر پێدڤی بوو.

﴿٦﴾ هەی مرۆڤۆ، هەر تشتەکێ تو خۆ پێڤە دوەستینی، و تو د گەل کارێ خۆ دێ چییە بەرانبەری خودایێ خۆ.

﴿٧﴾ ڤێجا هەر کەسێ دەفتەرا خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەرگریت [ملیاکەتا دایێ و ب دەستێ ڕاستێ وەرگرت].

﴿٨﴾ دێ حسێبەکا سڤك د گەل ئێتەکرن.

﴿٩﴾ و دێ ب دلخۆشی ب سەر کەس و کارێت خۆدا زڤڕیت.

﴿١٠﴾ و ئەو کەسێ ستۆیێ وی هاتە ڤڕاندن، و دەفتەرکا کار و کریارێت خۆ ژ پشتڤە وەرگرت [وەختێ ملیاکەت دەفتەران دئینن مرۆڤێ چاك یێ ژ خۆ پشتڕاستە و کتێبا خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەردگریت، بەلێ گونەهکار خۆ دنیاسیت دێ قەدەمێت وی شکێن و پێسترکێ گریت، و یەللا دشێت ب دەستێ چەپێ وەرگریت].

﴿١١﴾ هنگی دێ مرنا خۆ خوازیت و نفرینان ل خۆ کەت.

﴿١٢﴾ و دێ چیتە د دۆژەهێدا و ئیزایێ بینیت.

﴿١٣﴾ ئەو د ناڤ کەس و کارێت خۆدا ل سەر دنیایێ یێ دلخۆش و شاد بوو.

﴿١٤﴾ ئەوی هزر دکر ناچیتە بەر دەستێ خودێ، و جارەکا دی ساخ نابیتەڤە پشتی مرنێ.

﴿١٥﴾ نەخێر وەنینە چونکی خودێ ئاگەهداری هەمی کار و کریارێت وی بوو.

﴿١٦﴾ سویند ب سۆراتیا ڕۆژئاڤابوونێ.

﴿١٧﴾ سویند ب شەڤێ، و ب هەر تشتەکێ کۆم دکەت و دجڤینیت.

﴿١٨﴾ سویند ب هەیڤا چاردە شەڤی.

﴿١٩﴾ هوین دێ ژ ڕەوش و پەرگالەکێ چنە د ڕەوش و پەرگالەکا دیدا.

﴿٢٠﴾ ڤێجا وان خێرە بۆچی ئەو باوەرییێ نائینن؟.

﴿٢١﴾ دەمێ قورئان بۆ وان دئێتە خواندن ئەو گوهدارییا وێ ناکەن، و سوجدەیێ بۆ نابەن.

﴿٢٢﴾ نەبەس سوجدەیێ بۆ نابەن بەلکی ئەڤێت بێ باوەر، قورئانێ و ڕۆژا قیامەتێ دەرەو ددانن.

﴿٢٣﴾ و خودێ دزانیت کا ئەو چ د دلێ خۆدا ڤەدشێرن (و کا چ د دلێ واندایە)؟

﴿٢٤﴾ ڤێجا مزگینییا ئیزا و نەخۆشییەکا دژوار بدە وان..

﴿٢٥﴾ ژ بلی وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، خەلاتەکێ بێ ڤەبڕین بۆ وان هەیە.

سۆرەتا برووج

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٢٢) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب وی ئەسمانی، یێ ستێر لێ خودان جه و قویناخ.

﴿٢﴾ و سویند ب وێ ڕۆژا ژڤان پێ هاتییە دان (کو ڕۆژا قیامەتێیە).

﴿٣﴾ و سویند ب وان یێت شادەیییێ ددەن، و ب وان یێت شادەیی بۆ وان دئێتە دان.

﴿٤﴾ خودانێت خەندەکێ ژ ڕەحم و دلۆڤانییا خودێ هاتنە دویرئێخستن.

﴿٥﴾ خودانێت ئاگرێ ب داردوی.

﴿٦﴾ دەمێ ئەو ل دۆر ئاگری د ڕوینشتی.

﴿٧﴾ و وان نێزیك سەرپەرشتیا ڤێ نەخۆشییێ دکر، و ددیتن کا چ ب سەرێ وان باوەرداران دهات و بەرێ خۆ ددانێ.

﴿٨﴾ ئەوان ئەڤ ئێزایە دا بەر وان ب تنێ، ژ بەر هندێ بوو چونکی وان باوەری ب خودایێ دەستهەلاتدار و هێژای سوپاسییێ ئینابوو.

﴿٩﴾ ئەو خودایێ ملك و پاشاتیا ئەرد و ئەسمانان د دەستدا، و ئاگەهدار ب هەر تشتەکی.

﴿١٠﴾ بێ گۆمان ئەو کەسێت خودان باوەر، چ ژن چ مێر، ئێزادایین و سۆتین، و ل خۆ نەزڤڕین، ئێزایا دۆژەهێ و ئێزایا سۆتنێ بارا وانە.

﴿١١﴾ و ئەو کەسێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین بەحەشتا گەلەك جۆ و ئاڤ د بنڕا دچن، دێ بیتە بارا وان، و ئەها ئەڤەیە سەرکەڤتنا مەزن.

﴿١٢﴾ ب ڕاستی ئێزادانا خودایێ تە یا دژوارە.

﴿١٣﴾ ئەها ئەوە یێ مرۆڤی ژ چونەیێ چێدکەت، و ساخ دکەتەڤە [پشتی دمریت].

﴿١٤﴾ و ئەوە یێ گونەهان ژێ دبەت و دنخێڤیت، و ئەوە یێ بەندەدۆست.

﴿١٥﴾ خودانێ عەرشی، خودایێ پایە بلند.

﴿١٦﴾ تشتێ بڤێت، دکەت.

﴿١٧﴾ ئەرێ سوحبەت و دابێشا (بەحسێ) لەشکەری گەهشتییە تە.

﴿١٨﴾ فیرعەون و (ثمود).

﴿١٩﴾ بەلێ ئەوێت باوەری نەئینایین ژ قورەیشییان، تە درەوین ددانن.

﴿٢٠﴾ و خودێ ئاگەه ژ وان هەیە، و دێ وان ژی وەکی لەشکەرێ فیرعەونی و (ثمود)ی تێ بەت.

﴿٢١﴾ نێ ئەڤە قورئانەکا مەزن و پیرۆز و پایە بلندە.

﴿٢٢﴾ ئەڤ قورئانە د دەپەکێ پاراستیدا نڤێسییە.

سۆرەتا طـارق

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١٧) ئـایەتە

﴿١﴾ سویند ب ئەسمانی، و وان ستێرێت ب شەڤ دەردکەڤن.

﴿٢﴾ تو چ دزانی ئەو ستێرێت ب شەڤ دەردکەڤن چنە؟.

﴿٣﴾ ئەو ستێرە یا تارییێ دسومیت و هلدچنیت.

﴿٤﴾ هەر کەسەکی ملیاکەتەك دگەلە، و کار و کریارێت وی دنڤێسیت.

﴿٥﴾ بلا هەر کەسەك بڕێنتێ، کا ژ چ هاتییە چێکرن.

﴿٦﴾ نێ یێ ژ ئاڤەکا هلپەڕژی (بلقە) چێبووی.

﴿٧﴾ ئەڤ ئاڤە ژ مۆرکێت پشتا مێران، و ژ هەستییێ سینگێ ژنان دزێت.

﴿٨﴾ و خودایێ مەزن ل سەر ساخکرنا وی، پشتی مراندنێ، خودان شیانە.

﴿٩﴾ ڕۆژا هەمی نهینی ئاشکەرا دبن.

﴿١٠﴾ وێ ڕۆژێ وی مرۆڤی چو هێز و پشتەڤان نینن.

﴿١١﴾ سویند ب وی ئەسمانێ خودان باران، و باران داڕێژ.

﴿١٢﴾ و ب وی ئەردێ خودان کەلش [گل و گیا و شینکاتی دکەلێشن].

﴿١٣﴾ ئەها ئەڤ قورئانە گۆتنەکا ڤەبڕە و جوداکەرە [حەقی و نەحەقییێ ژێك جودا دکەت].

﴿١٤﴾ و ئەڤ قورئانە ڕاستییە، یاری تێدا نینە.

﴿١٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت بێ باوەر بوویین ، و باوەری ب ڤێ قورئانێ نەئینایین، فندوفێلان دگێڕن.

﴿١٦﴾ و من ئاگەهـ ژ وان هەیە و ئەز ژی ئوییـنان بۆ وان ددانم و دێ فندوفێلێت وان ب سەرێ واندا دشکێنم.

﴿١٧﴾ ڤێجا بێهنا خۆ ل گاوران فرەهـ بکە، و پیچەکا مۆلەتێ بدە وان، دێ بینی کا دێ چ ئینمە سەرێ وان.

سۆرەتـا ئەعلا

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١٩) ئـایەتە

﴿١﴾ ب پاك و پاقژی ناڤێ خودایێ خۆ یێ بلند بینە.

﴿٢﴾ ئەو خودایێ هەر تشتەك چێکری، و بێ کێماسی لێکدایی و ب سەروبەر کری.

﴿٣﴾ و ئەوێ هەر تشتەك ب کێش و پیڤان کری، و ڕێ نیشادایی.

﴿٤﴾ و ئەوێ چەرە دایی و شینکری.

﴿٥﴾ پاشی سەواند (هشکر)، و کرە پویشەکێ هشك و ڕەش.

﴿٦﴾ ئەم دێ تە کەینە قورئانخوین، و تو چو ژێ ژ بیر ناکەی.

﴿٧﴾ ئەو تێ نە، یا خودێ ڤیایی، خودێ تشتێ ئاشکەرا و نەپەنی دزانیت، و ئاگەهـ ژێ هەیە.

﴿٨﴾ و ئەم دێ تە ب سەر ڕێکا سانەهی ئێخین [کو ئیسلامە].

﴿٩﴾ خەلکی ب قورئانێ شیرەت بکە، ئەگەر بۆ خۆ مفایەکی ژ شیرەتێ وەربگرن.

﴿١٠﴾ و ئەو دێ مفایی ژێ وەرگریت، یێ ژ خودێ بترسیت.

﴿١١﴾ و ئەو دێ پشتا خۆ دەتێ و گوهدارییێ لێ ناکەت، یێ ژ دل ل سەر گاورییێ.

﴿١٢﴾ ئەو کەس ژدل گاور دێ چیتە د ناڤ ئاگرێ مەزندا.

﴿١٣﴾ پاشی نە تێدا دمریت، دا ژێ ڕزگار ببیت، و نە ژی خۆشییێ تێدا دبەت.

﴿١٤﴾ ب ڕاستی ئەو کەسێ سەرفەرازە یێ خۆ ژ گونەهان پاقژ بکەت .

﴿١٥﴾ و ناڤێ خودایێ خۆ ژ دل بینیت و نڤێژان بکەت.

﴿١٦﴾ بەلێ هوین خۆشییێت دنیایێ، ب سەر ئاخرەتێ دئێخن و چێتر دبینن.

﴿١٧﴾ و ئاخرەت چێترە و خودان مانە و ب دۆمە.

﴿١٨﴾ بێ گۆمان ئەڤا بۆری، د کتێبێت بەرێدا یا هاتی، و یا هەی.

﴿١٩﴾ د کتێبێت ئیبراهیم پێغەمبەر و مووسا پێغەمبەردا.

سۆرەتا غاشییە

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٢٦) ئایەتە

﴿١﴾ ئەرێ سالۆخێ ڕۆژا قیامەتێ بۆ تە هات؟ [ئانکو ئەو سالۆخ بۆ تە هاتییە، کو دبێژنە ڕۆژا قیامەتێ (غاشیة) چونکی ترس و لەرزا وێ هەر گیاندارەکی دگریت].

﴿٢﴾ وێ ڕۆژێ هندەك سەروچاڤ د ڕەزیل و ڕسوانە.

﴿٣﴾ د دنیایێدا کار و کریارێت وەسا کرینە، کو ڕۆژا قیامەتێ بۆ وان ببنە ئیزا و نەخۆشی.

﴿٤﴾ وێ ڕۆژێ ئەو دێ چنە د ئاگرەکێ شاریایدا.

﴿٥﴾ دێ ئاڤێ ژ کانییەکا کەل و گەرم، دەنە وان.

﴿٦﴾ وان چو خوارن نینە ژ بلی سترییەکێ گەنی و تەحل نەبیت.

﴿٧﴾ نە مرۆڤی قەلەو دکەت، و نە برسێ دشکێنیت.

﴿٨﴾ وێ ڕۆژێ هندەك سەروچاڤ د گەش و دلخۆشن.

﴿٩﴾ ژ کار و کریار و خەباتا خۆ، پڕ ڤایلن.

﴿١٠﴾ د بەحەشتەکا بلند دانە.

﴿١١﴾ تو تێدا ئاخڤتنا پویچ و بێ مفا نابهیسی.

﴿١٢﴾ کانییێت ئاڤ ژ بەر دچیت تێدانە.

﴿١٣﴾ تەختێت بلند و بەرکەڤتی تێدانە.

﴿١٤﴾ هەروەسا پەرداغێت دانایی و ڕێزکری.

﴿١٥﴾ و بالگەهێت ڕێزکری.

﴿١٦﴾ و بەڕکێت (مەحفویرێت) ڕائێخستی تێدانە.

﴿١٧﴾ ما ناڕێننە حێشترێ، کا چاوا هاتییە چێکرن؟!.

﴿١٨﴾ و ما ناڕێننە ئەسمانی، کا چاوا بێ ستوین هاتییە بلندکرن؟!.

﴿١٩﴾ و ما ناڕێننە چیایان، کا چاوا د ئەردیدا هاتینە چکلاندن؟!.

﴿٢٠﴾ و ما ناڕێننە ئەردی، کا چاوا هاتییە ڕاستکرن؟!.

﴿٢١﴾ بینە بیرا وان، بەس شیرەت و بیرئینان ل سەر تەیە.

﴿٢٢﴾ دەستێ تە نە ل سەر سەرێ وانە، و تو ل سەر وان نەیێ سەردەست و زالی.

﴿٢٣﴾ ئەو تێ نەبیت یێ پشت ددەتە باوەرییێ، و گاور دبیت.

﴿٢٤﴾ ڤێجا خودێ دێ ئیزا و نەخۆشییا دۆژەهێ (جەهنەمێ) یا مەزن دەتە بەر وی.

﴿٢٥﴾ بێ گۆمان زڤڕینا وان، هەر ب بال مەڤەیە.

﴿٢٦﴾ پاشی حزادانا وان ژی، هەر ل سەر مەیە.

سۆرەتا فەجـر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٣٠) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب سپێدەیێ.

﴿٢﴾ و سویند ب دەهکێت جەژنا حاجیان (دەهکێت سەرێ ذي الحجة).

﴿٣﴾ و سویند ب کت و جۆتێ هەر تشتەکی.

﴿٤﴾ و سویند ب شەڤێ دەمێ دچیت.

﴿٥﴾ ئەرێ ئەڤ تشتێت سویند پێ هاتییە خوارن، نە هێژا و لائقی سویند خوارنێنە؟.

﴿٦﴾ تە نەزانی کا خودایێ تە چ ب سەرێ ملەتێ هوود پێغەمبەری ئینا؟.

﴿٧﴾ ئیرەما [ئیرەم ناڤەکە بۆ عاد] خودان ستوین و پایە یان خودان هێز و بەژنوبال.

﴿٨﴾ ئەو ملەتێ وەکی وان، ب قەلافەت و خودان گەود و هێز، دئەردیدا نەهاتینە چێکرن.

﴿٩﴾ و تە نەزانی کا چ ب سەرێ ملەتێ [(صالح) پێغەمبەر] (ثمود) ئینا، ئەوێت بەر ل (وادي القرى) دبڕین، [جهەکە دکەڤیتە د ناڤبەرا شام و حیجازێدا]؟

﴿١٠﴾ و کا چ ب سەرێ فیرعەونێ خودان لەشکەر، ئەو لەشکەرێ ب زەند و باسك و هێز، ئینا؟

﴿١١﴾ ئەوێت گەلەك دەستدرێژی و زێدەگاڤی د گونەهێدا کرین.

﴿١٢﴾ و گەلەك بێخێری و بێ شەرمی تێدا کرین.

﴿١٣﴾ ڤێجا خودایێ تە ئیزا و نەخۆشییەکا دژوار، ب سەرێ واندا داڕێت.

﴿١٤﴾ خودایێ تە ل بەر وان یێ ڕاوەستیایە، و هەمی کار و کریارێت وان ل بەر د ئاشکەرانە [و هەر ئێکی جزاییێ وی دێ دەتێ].

﴿١٥﴾ ڤێجا دەمێ خودێ مرۆڤی ب خێر و کەرەما خۆ دجەڕبینیت، دبێژیت: [ئانکو مرۆڤ دبێژیت] خودێ دا من، و ئەڤە قەدرە بۆ من، و ئەڤ خێر و کەرەمە نائێنە بەرچاڤان و نوزانیت جەڕباندنە.

﴿١٦﴾ و ئەگەر خودێ جەڕباند، ڕێکا ژینێ لێ بەرتەنگ کر، دێ بێژیت: خودێ ئەز ڕەزیل و ڕسوا کرم.

﴿١٧﴾ نەخێر وەنینە [دان و نەدان، ب قەدری و نەقدریڤە، نە یا گرێدابییە]، نێ هوین ب ڕاستی قەنجی و مەردینییێ د ڕاستا سێویدا ناکەن.

﴿١٨﴾ هوین ئێك و دو د بەر هاریکارییا بەلنگازیڕا ناکەن.

﴿١٩﴾ و هوین میراتێ حەلال و حەرام پێکڤە دخۆن [و حەقێ میراتخۆران ب دورستی نادەنێ، نەخاسمە یێ کچان].

﴿٢٠﴾ و هوین گەلەك حەژ مالدارییێ ژی دکەن.

﴿٢١﴾ هۆ نەکەن، دەمێ ئەرد دهەژیێت و ڕاست دبیت، و چو ل سەر نەمینیت.

﴿٢٢﴾ و خودێ هات بۆ جوداکرنا هەقییێ ژ نەهەقییێ، و ملیاکەت ڕێز ڕێز هاتن.

﴿٢٣﴾ وێ ڕۆژێ دۆژەه هاتە بەرهەڤکرن، ئەو ڕۆژا مرۆڤ هەمی کار و کریارێت خۆ ل پێش چاڤێت خۆ دبینیت و دئینیتە بیرا خۆ، بەلێ چو مفای ژێ نابینیت.

﴿٢٤﴾ دبێژیت خۆزی من تشتەك بۆ ژینا خۆ کربایە [و ژ نوی دزانیت ژیانا دورست ژیانا ئاخرەتێیە، نەیا دنیایێ ئەوا کورت].

﴿٢٥﴾ وێ ڕۆژێ کەس وەکی خودێ ئیزا و نەخۆشییێ نادەتە بەر.

﴿٢٦﴾ و کەس وەکی خودێ وی نائێخیتە قەید و زنجیران.

﴿٢٧﴾ (د وێ ڕۆژێدا دێ ئێتە گۆتن:) هەی نەفسا ب باوەری و ئێمن و ڕەحەت و پشت ڕاست.

﴿٢٨﴾ ب بال خودایێ خۆڤە بزڤڕە، ڤایل و ڕازی ب بارا خۆ، سەرباری ڕازیبوونا خودێ ژ تە.

﴿٢٩﴾ ڤێجا خۆ بدە د گەل بەندەیێت من.

﴿٣٠﴾ و هەڕە د بەحەشتا مندا.

سۆرەتا بەلەد

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٢٠) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب ڤی باژێری [کو مەکەهە].

﴿٢﴾ و تو یێ د ڤی باژێریدا.

﴿٣﴾ و دیسا سویند ب باب و زارۆکێت وی. [ئانکو ب ئادەمی و دویندەها وی]

﴿٤﴾ ب ڕاستی مە مرۆڤێ چێکری ژ کەڤت و ڕەفت و نەخۆشیێ، [و د دنیاییێدا باش و خراب د هەڤپشکن، د دیتنا نەخۆشی و وەستیانێدا ب کارێ تەنگاڤی و خەمخۆارنێ].

﴿٥﴾ ئەرێ مرۆڤ هزر دکەت کو کەس نەشێتێ.

﴿٦﴾ ب شانازیڤە دبێژیت: من گەلەك مال یێ مەزاختی [و من گەلەك مال یێ هەی].

﴿٧﴾ ما هزر دکەت کەس وی نابینیت، ئانکو یا ژ ویڤە، خودێ وی نابینیت و پسیارێ ژێ ناکەت [کا ئەو مال ژ کیڤە ئینایە، و د چ دا مەزاختییە؟!].

﴿٨﴾ ما مە ڕوی و چاڤ نەداییێ.

﴿٩﴾ و ما مە ئەزمانەك و دو لێڤ نەداییێ.

﴿١٠﴾ و ما مە هەردو ڕێك [یا قەنج و یا خراب] بۆ ئاشکەرا نەکرینە و نیشا نەداینە.

﴿١١﴾ بلا ژ ئاستەنگێ ببۆریت [و گەلەك مرۆڤ ژ ئاستەنگان نەبۆرین ـ ئەو ئاستەنگێت ڕێکا وان ژ سەرفەرازییێ ددا پاش ـ و ڕێکا سەرفەرازییێ نەگرتن].

﴿١٢﴾ و ما تو چ دزانی کا ئەو ئاستەنگ چییە؟

﴿١٣﴾ گەردەن ئازاکرنە.

﴿١٤﴾ و ناندانە د ڕۆژا برسێدا.

﴿١٥﴾ بۆ سێوییێ ژ خزم و خوینا مرۆڤی.

﴿١٦﴾ یان بۆ بەلنگازەکێ دەست تەنگ.

﴿١٧﴾ پاشی ژ وان بیت ئەوێت باوەری ئینایین، و هەڤدوو ب بێنفرەهی و دلۆڤانییێ شیرەت دکەن.

﴿١٨﴾ ئەها ئەڤەنە دلخۆش و بەختەوەر [کتێبا خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەردگرن].

﴿١٩﴾ و ئەوێت باوەری ب قورئانێ نەئینایین، ئەون بەخت ڕەش و دل نەخۆش [کتێبا خۆ ب دەستێ چەپێ وەردگرن].

﴿٢٠﴾ د ناڤ ئاگرەکێ دادایی دانە، و هەمی ڕەخێت ئاگری ل وان یێت دائێخستینە [و ب چو ڕەنگان هیڤی نینە ژێ دەرکەڤن].

سۆرەتا شەمس

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (١٥) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب ڕۆژێ و ڕۆناهییا وێ.

﴿٢﴾ و سویند ب هەیڤێ دەمێ دكەڤتە دویڤ (ژ بۆ ڕۆنكرنێ).

﴿٣﴾ و سویند ب ڕۆژێ دەمێ ب ڕۆناهییا ڕۆژێ ڕۆن دبیت.

﴿٤﴾ و سویند ب شەڤێ دەمێ ڕۆناهییێ هلدچنیت.

﴿٥﴾ و سویند ب ئەسمانی، و سویند ب یێ ئەسمان دانای و ڕانای.

﴿٦﴾ و سویند ب ئەردی، و یێ ئەرد بەرهەڤكری و دەشتكری بۆ ژینێ.

﴿٧﴾ و سویند ب نەفسێ، و یێ نەفس بێ كێم و كاسی چێكری و دای.

﴿٨﴾ و پاشی قەنجی و خرابی نیشا دای.

﴿٩﴾ [سویند ب ڤان هەمییان] ب ڕاستی هەر كەسێ ئەو نەفس ژ گونەهان پاقژ كر سەرفەرازە [ڕۆژا ئاخرەتێ].

﴿١٠﴾ و دیسا ب ڕاستی هەر كەسێ نەفسا خۆ ب گونەهان كێمكر و شكاند، زیانكارە [ڕۆژا ئاخرەتێ].

﴿١١﴾ (ثمود) پێغەمبەرێ خۆ درەوین دانا، ژ بەر دەستدرێژی و زێدەگاڤییا خۆ د گونەهاندا.

﴿١٢﴾ دەمێ یێ ژ هەمییان پیستر [و خرابتر]، ڕابوویییە سەر خۆ.

﴿١٣﴾ و پاشی پێغەمبەرێ خودێ گۆتە وان: ژ حێشترا خودێ بگەڕن و مایێ خۆ د ئاڤ و ڤەخوارنا وێدا نەكەن.

﴿١٤﴾ باوەری پێ نەئینان و درەوین دانا و حێشتر كوشتن، ڤێجا خودایێ وان ئیزا و نەخۆشی ب سەر واندا داڕێت، ژ بەر گونەها وان و هەمی دانە بەر [چونكی هەمی د هەڤپشك و هاریكاربوون د گونەهێدا].

﴿١٥﴾ خودێ ئەڤە ب سەرێ وان ئینا، و ژ دویماهیكا ڤێ ئیزادانێ ژی نا ترسیت. [ئانكو چو ترسێ ژ پاشەڕۆژا ڤێ ئیزادانێ ژی ڕاناكەت].

سۆرەتا لەیل

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٢١) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب شەڤێ دەمێ تاریاتیا خۆ ب سەر ئەردی داددەت.

﴿٢﴾ و سویند ب ڕۆژێ دەمێ ڕۆن دبیت.

﴿٣﴾ و سویند ب وی، یێ نێر و مێ چێكرین.

﴿٤﴾ [سويند ب ڤان هەمییان] ب ڕاستی بزاڤ و خەباتا هەوە ژێك جودایە، هندەك بەر ب خرابییێیە، و هندەك بەر ب قەنجییێیە.

﴿٥﴾ ڤێجا هەر كەسێ مالێ خۆ د ڕێكا خودێدا مەزاخت، و پاشی خۆ پاراست و فەرمانا خودێ ب جهـ ئینا.

﴿٦﴾ و باوەری ب بەحەشتێ ئینا، و كار بۆ كر.

﴿٧﴾ ئەم دێ ڕێكا وی بۆ كار و كریارا باش خۆش كەین [ئەو ڕێكا بەرێ وی بدەتە سەرفەرازیێ].

﴿٨﴾ و ئەڤە و هەر كەسێ قەلسی و چرویكاتییێ بكەت، و پاكی ب خێر و خەلاتێ خودێ نەبیت.

﴿٩﴾ و باوەری ب بەحەشتێ نەئینا، و كار بۆ نەكر و درەو دانا.

﴿١٠﴾ ڤێجا ئەم دێ ڕێكا وی بۆ كار و كریارا نەباش خۆش كەین [ئەو ڕێكا بەرێ وی بدەتە زیانێ].

﴿١١﴾ پاشی مالێ وی بەرەڤانییێ ژێ ناكەت و چو پاكییێ لێ ناكەت، دەمێ دمریت.

﴿١٢﴾ ل سەر مەیە ئەم ڕێ نیشا هەوە بدەین (ڕێیا باش دا هوین بگرن، و ڕێیا خراب دا خۆ ژێ بدەنە پاش).

﴿١٣﴾ و هەر تشتەكێ د دنیاییێ و ئاخرەتێدا، د بن دەستێ مەڤەیە و یێ مەیە.

﴿١٤﴾ ڤێجا مە هوین ژ ئاگرەكێ شاریای ترساندن.

﴿١٥﴾ ئاگرەكە ژ سەرگوم و ڕێبەرزە و گاوران پێڤەتر كەس ناچیتە تێدا.

﴿١٦﴾ ئەو كەسێ باوەری ب هەڤییێ نەئینایی، و درەو دانای و پشت دایییە باوەرییێ.

﴿١٧﴾ و هەر كەسێ خۆ دویری سەرگومی و ڕێبەرزەیی و گاورییێ بگریت، دێ دویری ڤی ئاگری بیت.

﴿١٨﴾ ئەو كەسێ مالێ خۆ د ڕێكا خودێدا دمەزێخیت، و دڤێت ژ گونەهان پاقژ ببیت.

﴿١٩﴾ و كەسێ ژی چو منەت ل سەر نینن، دا بۆ ب بەر بێخیت.

﴿٢٠﴾ ژ بۆ ڤیان و ڕازیبوونا خودێ نەبیت، وەناكەت.

﴿٢١﴾ پاشی ئەو مرۆڤ دێ قایل و دلخۆش بیت، ب خەلاتێ خودێ.

سۆرەتا ضوحا

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (١١) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب تێشتەگەهێ.

﴿٢﴾ و سویند ب شەڤێ، دەمێ هەمی گیاندار تێدا ڤەدهەسن، و بێنا خۆ ڤەدكەن.

﴿٣﴾ خودێ پشتا خۆ نەدایییە تە، و كەرب ژ تە ڕانەكرییە.

﴿٤﴾ دویماهی بۆ تە ژ پێشییێ چێترە [ئەڤە مزگینییە بۆ بەردەوامیا پێغەمبەرینییێ].

﴿٥﴾ ڤێجا خودێ دێ هندێ دەتە تە، هەتا تو پێ قایل دبی.

﴿٦﴾ ما تو سێوی نەدیتی، و تو ڤەحەواندی.

﴿٧﴾ و ما تو شەپرزە نەدیتی، و ڕێ نیشا تە دا.

﴿٨﴾ و ما تو دەستکورت نەدیتی، و تو بێ منەت کری.

﴿٩﴾ ڤێجا تو ژی، سێوی ڕسوا نەکە و نەئێشینە.

﴿١٠﴾ و خواستەکی (و خوازخازوکی) پاشڤە نەبە.

﴿١١﴾ و تو هەر بەحس و دابێشا خێر و کەرەما خودایێ خۆ بکە، و پێ باخڤە و د جهێ وێ یێ پێدڤیدا ب کاربینە.

سۆرەتا شەرح

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٨) ئایەتە

﴿١﴾ ما مە سینگێ تە فرەهـ نەکرییە.

﴿٢﴾ و ما مە بارێ تە سڤك نەکرییە.

﴿٣﴾ ئەو بارێ پشتا تە ئێخستییە بەر تە.

﴿٤﴾ و ما مە ناڤ و دەنگێ تە بلند نەکرییە.

﴿٥﴾ ب ڕاستی هەر تەنگاڤییەکێ بەرفرەهییەك ل دویڤە.

﴿٦﴾ جارەکا دی، ب ڕاستی هەر تەنگاڤییەکێ بەرفرەهییەك ل دویڤە.

﴿٧﴾ ڤێجا هەر دەمێ تو ژ کارەکی ڤەبووی، ژ دل دەست ب کارەکێ دی بکە.

﴿٨﴾ و بلا هەر خودێ داخوازا تە بیت.

سۆرەتا تین

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٨) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب وی جهێ تێر هەژیر، و ب وی جهێ تێر زەیتوون [دو جه بوون ئێك ل شامێ بوو، و ئێك ل قودسێ].

﴿٢﴾ و سویند ب چیایێ (طور)ی سینا، ئەوێ خودێ ل سەر، د گەل مووسایی ئاخڤتی.

﴿٣﴾ و سویند ب ڤی باژێرێ ئێمن و تەنا، کو مەکەهە.

﴿٤﴾ [سویند ب ڤان هەمییان] ب ڕاستی مە مرۆڤ ل سەر باشترین ڕەنگ و وێنە دورستکرینە و چێکرینە.
﴿٥﴾ پشتی هنگی مە ئێخستە د پەیسکا ژ هەمییان نزمتردا [نزمترین جھ].
﴿٦﴾ ئەو تێ نەبن (ژ بلی وان) یێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، ئەوان خەلاتەکێ بێ ڤەبڕین یێ هەی.
﴿٧﴾ ڤێجا [هەی مرۆڤ] ئەو چییە تە ژ ڕۆژا جزادانێ بێ باوەر دکەت، و وەل تە دکەت تو درەو بدانی.
﴿٨﴾ باشە ما خودێ، نە موکومترین فەرمانڕەوا و خوندکارە.

سۆرەتا عەلەق

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١٩) ئایەتە

﴿١﴾ بخوینە ب ناڤێ خودایێ خۆ، یێ هەر تشتەك چێکری.
﴿٢﴾ ئەو خودایێ مرۆڤ ژ خوینپارەیی چێکری.
﴿٣﴾ بخوینە خودایێ تە، ژ هەر کەسەکێ بەخشندەتر و کەرەمدارترە.
﴿٤﴾ ئەو خودایێ مرۆڤ ب ڕێکا قەلەمی (خامە و پێنووسی) فێری نڤێسین و زانستێ کری.
﴿٥﴾ مرۆڤ فێری وی تشتی کرییە، یێ مرۆڤ ژێ بێ ئاگەھ.
﴿٦﴾ نەخێر بلا کەرەمێت خودێ ژ بیر نەکەن، ب ڕاستی مرۆڤ د سەردا دچیت و ژ ڕێ دەردکەڤیت.
﴿٧﴾ دەمێ خۆ دەولەمەند و بێ منەت دبینیت.
﴿٨﴾ بێ گۆمان زڤڕین هەر بۆ نك خودایێ تەیە.
﴿٩﴾ ئەرێ تە دیت ئەو کەسێ ڤیایی ڕێکێ بگریت
﴿١٠﴾ ژ بەندەیەکێ هەکە ببینیت نڤێژێ دکەت. [ئەڤ ئایەتە دراستا ئەبی جەھلدا هات، دەمێ سۆز داییە هەڤالێت خۆ هەکە ئەو پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ل کەعبێ ل سەر نڤێژی ببینیت دێ پاشڤە بەت و پێ خۆ دانیتە سەر ستۆیێ وی و پشتی هاتی نێزیکی پێغەمبەری بووی(سلاڤێت خودێ ل سەر بن) زوی ترساندا پشت و پشت ڤەگەریا گۆتنێ: ها تە چو گوتبوو و تە چو کر گۆت: ب خودێ خەندەکەکا ئاگری کەڤتە دناڤبەرا من و ویدا ئەز ترسیام و پاشڤەزڤریم]
﴿١١﴾ بێژە من، ئەگەر ئەو کەسە ل سەر ڕێکا ڕاست بایە.
﴿١٢﴾ یان ژی داخوازا خودێترسی و پارێزکارییێ کربایە [ما ئەڤە بۆ وی چێتر نەبوو].
﴿١٣﴾ بێژە من کەسێ د ڕێکا کرنا نڤێژێدا ڕاوەستیایی، و باوەری نەئینایی و پشتا خۆ داییە باوەرییێ، ما ژ خۆ ناترسن خودایێ مەزن ئیزایەکێ ب سەر واندا دارێژیت؟.

﴿١٤﴾ ئەرێ ما ئەو نوزانیت و نەزانییە، خودێ وی دبینیت؟.

﴿١٥﴾ نەخێر بلا وەنەکەت، سویند ئەگەر ژ خۆڤە نەبیت [و دەست ژ دژمنکارییا دینی بەرنەدەت]، ئەم دێ وی د پۆرچکا ویڕا گرین، و بەر ب دۆژەهێ ڕاکێشین.

﴿١٦﴾ پۆرچکا درەوینا گونەهکار.

﴿١٧﴾ و پاشی بلا گازی دەستەك و جڤاتا خۆ بکەت.

﴿١٨﴾ ئەم ژی دێ گازی زێرەڤانێت دۆژەهێ کەین.

﴿١٩﴾ نەخێر، گوهێ خۆ نەدێ و نڤێژێت خۆ بکە، و خۆ بۆ خودایێ خۆ داچەمینە، و ب گوهدارییێ خۆ نێزیکی وی بکە.

سۆرەتا قەدر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٥) ئایەتە

﴿١﴾ مە قورئان د شەڤەکا ب ڕێز و ڕویمەتدا ئینا خوارێ.

﴿٢﴾ تو چ دزانی ئەو شەڤا ب ڕێز و ڕویمەت چ شەڤە؟.

﴿٣﴾ ساخکرنا وێ شەڤێ (ئەو شەڤا ب ڕێز و ڕویمەت) ب ڕێکا پەرستنا خودێ، چێترە ژ هزار هەیڤان.

﴿٤﴾ د وێ شەڤێدا ملیاکەت و جبریل ژی، ب هەمی فەرمانێت خودێڤە دئێنە خوارێ.

﴿٥﴾ ئەڤ شەڤە [شەڤا ب ڕێز و ڕویمەت] شەڤا ئاشتی و تەناهییێیە هەتا بەرسپێدەیێ [ئانکو خودێ بەس تێدا تەقدیرا ئاشتی و تەناهییێ دکەت].

سۆرەتا بەیینە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٨) ئایەتە

﴿١﴾ ئەوێت کو بێ باوەر، ژ خودان کتێبان (جوهی و فەلە) و بوتپەرێسان، دەستا ژ بێ باوەرییا خۆ بەرنادەن، هەتا بەلگە و نیشانەکا ئاشکەرا بۆ نەئێت.

﴿٢﴾ ئەو ژی پێغەمبەرەکە ژ نك خودێ، کتێبەکا پیرۆز ل سەر وان دخوینیت، (کو قورئانە).

﴿٣﴾ کو چەند فەرمانێت ڕاستگۆ و دورستانە تێدانە.

﴿٤﴾ ل سەر پێغەمبەرینیا موحەممەدی (سلاڤێت خودێ ل سەر بن)، ئەڤێت خودان کتێب ژێك جودا نەبوون، هەتا پشتی پێغەمبەر ب خۆ بۆ وان هاتی.

﴿٥﴾ د گەل ڤێ ژی فەرمانا وان نەهاتییە کرن، ئەگەر ب پەرستنا خودێ نەبیت، ژ دل و دلبێشی و دلسۆژ بن د دینێ خۆدا، و ڕوییێ خۆ ژ هەر بیروباوەرەکا لەنگ و لۆر و خوار و ڤیچ وەرگێڕن، و بەرێ خۆ بدەنە ڕێکا خودێ و بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان بکەن و زەکاتێ ژ مالێ خۆ بدەن، ئەها ئەڤەیە دینێ ڕاست و دورست.

﴿٦﴾ بێ گۆمان ئەڤێت بێ باوەر ژ خودان کتێب و بوتپەرێسان دێ چنە د ئاگرێ دۆژەهێدا، و هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەها ئەڤەنە خرابترین چێکری و دورستکرییێت خودێ.

﴿٧﴾ بەلێ ئەڤێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ئەها ئەون باشترین چێکرییێت خودێ.

﴿٨﴾ خەلاتێ وان ل دەڤ خودایێ وان چەند بەحەشتەکن، کو جهێ ئێورین و ڕوینشتنێنە، و ڕویبار د بنڕا دئێن و دچن، و هەروهەر دێ د ڤان بەحەشتاندا مینن، خودێ ژ وان ڨایل بوو و خەلاتکرن، و ئەو ژی ڨایلبوون ب خەلاتێ خۆ، ئەڤە خەلاتە بۆ هەر کەسەکێیە ژ خودێ بترسیت.

سۆرەتا زەلزەلە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٨) ئایەتە

﴿١﴾ دەمێ ئەرد ب بیڤەلەرزا خۆ ڤەدلەرزیت.

﴿٢﴾ و دەمێ ئەرد هەر تشتێ د زکێ خۆدا، ب سەر ئەردی دئێخیت.

﴿٣﴾ و مرۆڤ وێ ڕۆژێ دبێژیت: ئەڤە ئەردی چییە و بۆچ هۆ لێ هات.

﴿٤﴾ وێ ڕۆژێ ئەرد بەحس و دابێشا خۆ دکەت، و کا چ ل سەر چێ بوویە ڤەدگێڕیت.

﴿٥﴾ کو خودایێ تە، هۆسا فەرمان یا دایێ.

﴿٦﴾ وێ ڕۆژێ مرۆڤ دێ ب تەڕابەڕایی و شەپرزەیی ژ گۆڕان ڕابن، دا کار و کریارێت خۆ ببینن.

﴿٧﴾ ڤێجا هەر کەسێ تەمەت گرانییا پرتا ژ هەمییان بچویکتر قەنجییێ بکەت، دێ خەلاتێ وێ قەنجییێ بینیت.

﴿٨﴾ و هەر کەسێ تەمەت گرانییا پرتا ژ هەمییان بچویکتر خرابییێ ژی بکەت، دێ جزایێ وێ خرابییێ بینیت.

سۆرەتا عادیات

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١١) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب هەسپێت بەزا، دەمێ حلکەحلك دئێتێ.

﴿٢﴾ سویند ب سومێت، ئاگر ژ نالان دچیت.

﴿٣﴾ سویند ب هەسپێت سپێدەییان، هەوان ددەنە سەر دژمنێت خودێ.

﴿٤﴾ کو ب هندێ تۆزێ ڕادکەن.

﴿٥﴾ و ب وێ تۆزێڤە خۆ دگەهینتە مەیدانا شەڕگەها دژمنان.

﴿٦﴾ [سویند ب ڤان هەمییان] ب ڕاستی مرۆڤ نەیێ شوکوردارە بۆ خودایێ خۆ.

﴿٧﴾ و ئەو ب خۆ ژی باشترین بەلگەیە ل سەر ڤێ نەشوکورداریێ، چونکی کریارێت وی یێت نەباش د ڕاستا خودێدا، ڤێ نەشوکوردارییێ ئاشکەرا دکەن.

﴿٨﴾ و ئەو ل سەر ڤیانا مالی گەلەکێ ڕژدە.

﴿٩﴾ ڤێجا ما نوزانیت دەمێ مرییێت ناڤ گۆڕان ڕادبن و ساخ دبنەڤە.

﴿١٠﴾ و هنگی هەر تشتەکێ د سینگاندا ڤەشارتی، ئاشکەرا دبیت.

﴿١١﴾ بێ گۆمان ئەها وێ ڕۆژێ، خودایێ وان ئاگەهداری هەر کار و کریارەکا وانە.

سۆرەتا قاریعە

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١١) ئایەتە

﴿١﴾ (ڕۆژا قیامەتێ) ژ گوه کرنە، چونکی ب ترس و نەخۆشییێت خۆ، مرۆڤی ژ گوهان دکەت.

﴿٢﴾ ئەو ڕۆژ چییە؟.

﴿٣﴾ تو چ دزانی ئەو چ ڕۆژە؟.

﴿٤﴾ ئەو ڕۆژا مرۆڤ تێدا، وەکی بەلاتینکێت شەپرزە و بەلاڤە.

﴿٥﴾ و چیا وەکی هرییا ژەنی لێ دئێن.

﴿٦﴾ ڤێجا ئەو کەسێ ترازیا وی ب کار و کریارێت قەنج گران بوو.

﴿٧﴾ ئەو دێ د ژیانەکا خۆشدا بیت.

﴿٨﴾ و ئەڤە و ئەوێ بارێ ترازیا وی ب کار و کریارێت قەنج سڤك بیت.

﴿٩﴾ جهێ وی دۆژەهە و ئاگرە.

﴿١٠﴾ تو چ دزانی ئەو ئاگر چییە؟

﴿١١﴾ ئاگرەکێ شارییایە.

سۆرەتا تەکاثور

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٨) ئایەتە

﴿١﴾ مال کۆمکرن و مالدارییا دنیایێ، هوین ژ بیرڤەکرن و بێ ئاگەهکرن.

﴿٢﴾ هەتا مرن ب سەر هەوەدا دئێت، هوین دێ د ڤێ ڕەوشێدا بن.

﴿٣﴾ نەء.. وەنەکەن ژ نوکە و پێڤە هوین دێ زانن [سەرەنجاما ڤێ ژ بیرڤەکرن و بێ ئاگەهییێ، دێ بیتە نەخۆشی].

﴿٤﴾ جارەکا دی ژ نوکە و پێڤە هوین دێ زانن سەرەنجاما ڤێ ژ بیرڤەکرن و بێ ئاگەهییێ، دێ بیتە نەخۆشی.

﴿٥﴾ نەء.. وەنینە وەکی هوین هزر دکەن، ئەگەر هەوە ب دورستی زانیبایە سەرەنجاما هەوە هەر نەخۆشییە، هەوە وەنەدکر.

﴿٦﴾ بێ گۆمان هوین دێ دۆژەهێ ب چاڤێ سەرێ خۆ بینن.

﴿٧﴾ جارەکا دی هوین دێ ب چاڤێ ڕاست و دورست بینن.

﴿٨﴾ پاشێ وێ ڕۆژێ، پسیارا هەر خێر و خۆشییەکێ دێ ژ هەوە ئێتەکرن.

سۆرەتا عەصر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٣) ئایەتە

﴿١﴾ سویند ب دەمی.

﴿٢﴾ ب ڕاستی مرۆڤ هەمی د خوسارەتن (بەر خوسارەتن).

﴿٣﴾ ئەو نەبن ئەوێت باوەری ئینایین، و کار و کریارێت قەنج کرین، و هەڤدوو ل سەر حەقییێ شیرەت کرین، و هەڤدوو ب بێنفرەهییێ شیرەت کرین.

سۆرەتا هومەزە

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٩) ئایەتە

﴿١﴾ نەخۆشی و ئیزا بۆ هەر کەسێ عەیبدەرئێخ و تانهاڤێژ.

﴿٢﴾ ئەوێ هەر مال کۆمکرنێ دکەت، و هەر دهەژمێریت.

﴿٣﴾ هزر دکەت مالێ وی، دێ هەر وی هێلیتە ساخ.

﴿٤﴾ نەء.. بلا وێ هزرێ نەکەت، بێ گۆمان ملیاکەت دێ وی هاڤێژنە د دۆژەهێدا، ئەو دۆژەها هەر تشتەکی پرت و پەڕاتە دکەت.

﴿٥﴾ تو چ دزانی ئەو دۆژەه چییە؟

﴿٦﴾ ئاگرێ خودێ یێ شاریاییە.

﴿٧﴾ ئەو ئاگرێ سەر و دلان دگریت.

﴿٨﴾ بێ گۆمان ئەڤ ئاگرە ل سەر وان یێ گرتی و دادابییە [رزگاربوون ژێ نینە].

﴿٩﴾ ب ستوینێت ڕائێخستی و درێژکریڤە د گرێداینە.

سۆرەتا فیل

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٥) ئایەتە

﴿١﴾ [هەی موحەممەد] ما تە نەزانی کا خودایێ تە چ ب سەرێ خودانێت فیلان (لەشکەرێ ئەبرەهەیێ حەبەشی) ئینا.

﴿٢﴾ ما مە دژمنکاری و فند و فێلێت وان، پویچ و بەربا نەکرن.

﴿٣﴾ و مە ڕەڤێت پەڕندەیان دەستەسەری وان کرن، و ب سەر واندا هنارتن.

﴿٤﴾ وان پەڕندەیان بەرێت ئاخا سۆتی تێوەردکرن.

﴿٥﴾ وەکی کایا خواری، یا کەتییە بن پێیان لێ کرن.

سۆرەتا قورەیش

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٤) ئایەتە

﴿١﴾ ژ بەر وێ گورا قورەیشییان داییە کاروانکارییێ.

﴿٢﴾ ژ بەر گورا وەغەرا زڤستانێ (بۆ یەمەنێ)، و یا هاڤینێ (بۆ شامێ)، دبرن.

﴿٣﴾ بلا خودانێ ڤێ مالێ (کو کەعبەیە) بپەرێسن، و ببنە بەندەییێت وی.

﴿٤﴾ ئەو خودایێ ژ برسێ تێرکرین، و ژ ترسێ ئێمن و پشت ڕاست کرین.

سۆرەتا ماعوون

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٧) ئایەتە

﴿١﴾ بێژە من، ئەرێ تە ئەو مرۆڤێ باوەرییێ ب ڕۆژا جزادانێ (کو قیامەتە) نەئینیت دیت.

﴿٢﴾ ئها ئەوە یێ پشتا خۆ ددەتە سێوی.

﴿٣﴾ و کەسێ د بەر ناندان و تێرکرنا بەلنگازیڕا ناکەت.

﴿٤﴾ ئیزا و نەخۆشی بۆ وان نڤێژکەران.

﴿٥﴾ ئەوێت ژ نڤێژا خۆ د بێ ئاگەه [یان ژی نەکەن بۆ ڕویمەتی نەبیت].

﴿٦﴾ ئەوێت ڕویمەتکارییێ دکارێ خۆدا دکەن.

﴿٧﴾ و ڕێکا هەوجەیییێت مالێ ژ خەلکی دگرن [یان زەکاتێ نەدەن و ڕێکێ لێ دگرن].

سۆرەتا کەوثەر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٣) ئایەتە

﴿١﴾ [هەی موحەممەد] مە گەلەك کەرەم و خێر و خێرات یێت دایینە تە، ژ وان ڕویبارێ (کەوسەر)ێ.. د بەحەشتێدا.

﴿٢﴾ ڤێجا نڤێژان بۆ خودایێ خۆ بکە، و قوربانان بۆ ڤەکوژە.

﴿٣﴾ بێ گۆمان یێ کەربێ دهاڤێتە تە و حەژ تە نەکەت، ئەوە یێ وارکۆرە و ژ خێرێ دادۆتی و بێ سەروشین [و مال میرات].

سۆرەتا کافیروون

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٦) ئایەتە

﴿١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە شاندێ (وفد)ێ قورەیشییان هەی بێ باوەر و گاورینۆ.

﴿٢﴾ ئەز وی ناپەرێسم یێ هوین دپەرێسن.

﴿٣﴾ و هوین ژی وی ناپەرێسن یێ ئەز دپەرێسم.

﴿٤﴾ من ژی پەرستنا هەوە کری، نەکرییە و نە ئەز دکەم.

﴿٥﴾ و هوین ژی وێ پەرستنێ ناكەن یا ئەز دكەم.

﴿٦﴾ دینێ هەوە (كو شرك)ـە بۆ هەوە، و دینێ من (كو نیاسینا خودایەكێ ب تنێیە) بۆ من.

سۆرەتا نەصر

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٣) ئایەتە

﴿١﴾ ئەگەر سەركەفتنا خودێ و ڤەكرنا مەكەهێ بۆ تە هات، و ب دەست تەڤە هات [ئەڤ سۆرەتە نیشانا نێزیكبوونا وەغەركرنا پێغەمبەرییە (سلاڤێت خودێ ل سەربن)].

﴿٢﴾ و تە خەلك دیت، یێ كۆم كۆم دئێنە د دینێ خودێدا.

﴿٣﴾ ڤێجا هنگی خودێ ژ هەمی كێماسییان بشۆ، و سوپاسی و شوكورا خۆ بۆ دیاركە، و داخوازا لێبۆرینێ ژێ بكە، چونكی بێ گۆمان ئەوە یێ هەر تۆبەوەرگر.

سۆرەتا مەسەد

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٥) ئایەتە

﴿١﴾ بەرزیان و بەرئاتاف ببن دەست و لەپێت (أبو لهب)، ـ مەخسەد پێ ئەو ب خۆیە ـ و بەرزیان ژی بوون.

﴿٢﴾ مالێ وی و قازانجێ ژێ گەهشتیێ، مفایێ وی نەدا.

﴿٣﴾ دێ چیتە د ئاگرەكێ ب گوڕیدا.

﴿٤﴾ د گەل ژنا خۆ كو پشتیهەلگرا دار و سترییان بوو (بۆ هلئێخستنا فتنەیێ).

﴿٥﴾ وەریسەكێ هلچنی د ستۆیێ ویدایە.

سۆرەتا ئیخلاص

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٤) ئایەتە

﴿١﴾ [هەی موحەممەد بێژە گاوران ئەوێت دڤێن تۆ خودایێ خۆ بۆ وان بدەیە نیاسین] بێژە خودێ ئێكە و تاك و تەنیایە.

﴿٢﴾ ئەو خودایە یێ هەمی پێدڤی هەوجەی وی، و وەجا هەمییان دقەتینیت، و ئەو پێدڤی هەوجەیی کەسێ نینە.

﴿٣﴾ کەس ژێ نەبوویە، و [ئەو] ژ کەسێ نەبوویە.

﴿٤﴾ و چو هەڤکویف ژی بۆ نینن.

سۆرەتا فەلەق

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٥) ئایەتە

﴿١﴾ بێژە ئەز خۆ ب خودانێ سپێدەیێ دپارێزم.

﴿٢﴾ ژ زیان و خرابیا هەر چێکرییەکی [ئانکو ژ خرابیا هەمی تشتان].

﴿٣﴾ و ژ زیان و خرابیا شەڤێ دەمێ دئینیت [و دنیا تاری دبیت، و تێدا خرابی دئێتەکرن].

﴿٤﴾ و ژ زیان و خرابیا سێربەندان ئەوێت پفان ل گرێیان ددەن [و ل بەر دگەڕن ناڤبەرا مرۆڤان نەخۆش بکەن، ب سێربەندییێ و ب پفکرنا گرێیان].

﴿٥﴾ و ژ زیان و خرابیا هەر زکرەشەکێ زکرەشییێ بکەت [ئانکو وەختێ زکرەشییێ و حەسویدییێ دکەت].

سۆرەتا ناس

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٦) ئایەتە

﴿١﴾ بێژە ئەز خۆ ب خودایێ مرۆڤان دپارێزم.

﴿٢﴾ سەروەر و خودانێ هەمی مرۆڤان.

﴿٣﴾ و پەرستی و خودایێ هەمی مرۆڤان.

﴿٤﴾ ژ زیانا شەیتانێ خۆ نەپەنی دکەت، دەمێ ناڤێ خودێ دئێتە ئینان.

﴿٥﴾ ئەوێ د گوهێ خەلکیدا دخوینیت، و دەنگێ خۆ دگەهینیتە سەر دلێ وان، و خرابییێ ل بەر دلێ وان شرین دکەت، و وەسواسێ دئێخیتە د دلێت واندا.

﴿٦﴾ ژ شەیتانێت ئەجنە و شەیتانێت مرۆڤان.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

دوعا خەتما قورئانێ

الْحَمْدُ لِلَّهِ ربِّ الْعَالَمِينَ، اللّهُمَّ يا رِبِّ لك الْحَمْدُ كما يَنْبَغِي لِجَلَالِ وَجْهِكَ وَلِعَظِيمِ سُلْطَانِكَ، اللّهُمَّ صَلِّ على مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كما صَلَّيْتَ على إبراهيم وَعَلَى آلِ إبراهيم إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ اللهم بَارِكْ على مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كما بَارَكْتَ على إبراهيم وَعَلَى آلِ إبراهيم إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

- **خودێوۆ ئەز ب هەمی ناڤێت تە، ئەوێت تە خۆ پێ ناڤکری، داخوازێ ژ تە دکەم یان ئەو ناڤێت تە نیشا بەندەیەکی ژ بەندەیێت خۆ دایین، یان ئەوێت تە د کتێبەکێ ژ کتێبێت خۆدا ئینایینە خوار یان ئەوێت تە ل دەڤ خۆ د علمێ غەیبێدا هێلایین و نیشا کەسێ نەدایین تو قورئانێ بکەیە بهارا دلێ من و ڕۆناهییا چاڤێت من، و کول و کۆڤانێت من پێ ڤەڕەڤینی و نەهێلی.**
- **خودێوۆ هیڤی دکەم تو خواندنا قورئانا خۆ هەمی وەختان ب ڕزقێ من بکەی، و من بکەیە دویکەڤتی و ئەهلێ قورئانێ، و ڕۆژا قیامەتێ ڤێ قورئانێ بۆ من بکەیە مەهدەر و بەرەڤان.**
- **خودێوۆ یا من ژ بیرکری بینە بیرا من، و یا من نەزانی نیشا من بدە، و من بکە قورئانخوینێ شەڤ و ڕۆژان.**
- **خودێوۆ ئەز داخوازا لێبۆرینێ و سلامەتییێ بۆ دین و دنیایێ و مالدارییا خۆ ژ تە دخوازم، خودێوۆ کێماسییێت من ڤەشێرە و ترسا من ڕاکە و نەهێلە، و من ژ هەمی ڕەخانڤە بپارێزە.**
- **خودێوۆ سلامەتییێ د لەشێ مندا بدە من، و سلامەتییێ د چاڤێت مندا بدە من، و سلامەتییێ د گوهێت مندا بدە من، خودێوۆ ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ گاوری و هەژارییێ و ئیزایا گۆڕی، هەر تویی خودان، ژ بلی تە چو خودێ و خودان نینن تو نەبی.**
- **خودێوۆ تو خودانێ منی ژ بلی تە چو خودان نینن، تە ئەز یێ چێکریم و ئەز بەندەیێ تەمە، و ئەز یێ ل سەر وێ سۆز و پەیمانا تە ژ مە وەرگرتی هندی ئەز بشێم، ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ خرابیا من کری، و ئەز کەرەمێت تە ل سەر خۆ ئاشکەرا دکەم و دهەڤینم، و ئەز دانپێدانێ ب گونەهێت خۆ ژی دکەم، ڤێجا گونەهێت من ژێ ببە، ب ڕاستی کەس گونەهان ژێ نابەت تو نەبی.**
- **خودێوۆ ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ نەچارییێ و بێخێرییێ و ژ قەلسی و ترسنۆکیێ، و ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ دەینداری و بندەستییێ، و ئەز داخوازا باشیا دنیایێ و ئاخرەتێ ژ تە دکەم هەی دلۆڤانێ ژ هەمی دلۆڤانان دلۆڤانتر.**
- **خودێوۆ ئەز داخوازا ڕازیبوونێ ژ تە دکەم پشتی هەر قەزایەکا تو د دەرهەقێ مندا دکەی و داخوازا ژیانەکا خۆش پشتی مرنێ ژ تە دکەم، و داخوازا حەژێکرنا ڕاوەستیانا ل بەر دەستێت تە و خۆشیا دیتنا تە ژ تە دکەم، و ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ زۆردارییێ، چ ئەز بکەم، و چ ل من بێتەکرن، یان**

تەعدایی ل من بێتەكرن، و ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ وێ خەلەتی و گونەها بكەم، یا تو ژێ نەبەی و لێ نەبۆری.

- ❖ خودێوۆ ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ پیراتیێ، خودێوۆ بەرێ من بدە باشترین كار و كریار و سنجان، ب ڕاستی كەس بەرێ مرۆڤی نادەتە كار و ڕەوشتێ باش تو نەبی، و خودێوۆ كار و ئەخلاقێ خراب ژ من بدە پاش، ب ڕاستی كەس نینە وان ژ من بدەتە پاش تو نەبی.
- ❖ هەی ئەوێ هەر ساخ و ڕێبەرێ هەمی كاروباران، هەمی كاروبارێت من ڕاست و دورست بكە و چاڤهەلاندن و دانانەكێ ژی من نەهێلە ب هیڤییا منڤە.
- ❖ خودێوۆ دینێ من بۆ من بهێلە كو ژ دەست من نەچیت، و خانییێ من بۆ من بەرفرەه بكە، و بەرەكەتێ بێخە ڕزقێ من، خودێوۆ ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ دلڕەقییێ و بێ ئاگەهیێ، و ژ ڕەزیلی و بێچارەییێ و ژ هەژارییێ، و ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ گاوری و ژ ڕێدەركەڤتنێ، و ژ خۆمەزنكرن و ڕویمەتیێ.
- ❖ و ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ كەڕاتی و لالی و خلتەییێ، و ژ هەمی ئێشێت پیس.
- ❖ خودێوۆ.. خودێ ترسییێ نیشا نەفسا من بدە و پاقژ بكە، تو ژ هەمییان چێتری پاقژ بكەی، تو سەمیان و خودانێ وێیی.
- ❖ خودێوۆ ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ هەر زانینەكا مفایی نەدەت، و ژ هەر دلەكێ نەترسیت و ژ هەر نەفسەكا تێر نەبیت، و ژ هەر دوعایەكا نەئێتە قەبویلكرن.
- ❖ خودێوۆ ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ خرابیا كارێ من كری و ژ خرابیا كارێ هێژ من نەكری، و ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ خرابیا من زانی و ژ خرابیا هێژ من نەزانی.
- ❖ خودێوۆ ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ نەمانا كەرەمێت تە و ژ نەمانا سلامەتیا تە، و ژ هاتنا ئیزایا تە یا ژ نشكەكێڤە دئێت، و ژ هەمی كەربا تە.
- ❖ خودێوۆ دینێ من بۆ من ڕاست و دورست بكە ئەوێ پاراستنا من تێدا، و دنیا من بۆ من خۆش بكە ئەوا ژیارا من تێدا، و ئاخرەتا من باش بكە ئەوا ڤەگەڕیانا من تێدا، و ژیانێ بۆ من بكە ئەگەرێ هندێ هەمی خێر ل من زێدە ببن، و مرنێ بۆ من بكە ڕەحەتی ژ هەمی خرابییان.
- ❖ خودێوۆ هاریكارییا من بكە و هاریكارییێ ل سەر من نەكە، و من سەربێخە و كەسێ ب سەر من نەئێخە، و بەرێ من بدە ڕێكا ڕاست و ڕێكا ڕاست بۆ من ب ساناهی بێخە.
- ❖ خودێوۆ من بكە زێدە زكركەر بۆ خۆ، و زێدە شوكوردار بۆ خۆ، و زێدە گوهدار بۆ خۆ.
- ❖ خودێوۆ تۆبەیا من قەبویل بكە و گونەهێت من بشۆ و دوعایێت من قەبویل بكە، و ئەزمانێ من ڕابگرە و دلێ من ڕۆن بكە، و ئەزمانێ من ڕاست بكە و كەرب و كینا سینگێ من دەربێخە.

❖ خودێوۆ ئەز داخوازا دلەکێ پاقژ و ئەزمانەکێ ڕاست ژ تە دکەم، و ئەز داخوازا وێ خێرێ ژ تە دکەم یا تو دزانی، و ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ وێ خرابییێ یا تو دزانی، و ئەز داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ تە دکەم ژ وێ یا تو دزانی، و هەر تویی زانایێ غەیبێ.

❖ خودێوۆ من ڕاستەڕێ بکە، و من ژ خرابیا نەفسا من بپارێزە.

❖ خودێوۆ ئەز داخوازا کرنا خێران و هێلانا خرابییان و حەژێکرنا فەلەندەران ژ تە دکەم، و ئەز داخوازێ ژ تە دکەم تو گونەهێت من ژێ ببەی و دلۆڤانییێ ب من ببەی، و ئەگەر تە ڤیا بەندەیێت خۆ بجەڕبینی من نەسەرداچۆیی بکێشە دەڤ خۆ.

❖ خودێوۆ ئەز حەژێکرنا تە و حەژێکرنا وی یێ حەژ تە بکەت، و حەژێکرنا هەمی کار و کریارێت من نێزیکی حەژێکرنا تە بکەن ژ تە دخوازم.

❖ خودێوۆ ئەز داخوازا باشترین دوعایێ ژ تە دکەم و باشترین سەرکەڤتن و باشترین خێر، و من موکوم بکە و ترازیا من گران بکە، و باوەرییا من موکوم و بنەجهـ بکە، و پلەیێت من بلند بکە و نڤێژێت من قەبویل بکە، و ل گونەهێت من ببۆرە و ئەز داخوازا دەرەجەیێت بلند د بەحشتێدا ژ تە دکەم.

❖ خودێوۆ ئەز داخوازا دەرگەهێت خێرێ، یێت سەری و ژ هەمیا بلندتر ، ژ تە دکەم، یێت ئاشکەرا و نەئاشکەرا. خودێوۆ ئەز داخوازێ ژ تە دکەم ناڤێ من بلند بکەی و دلێ من پاقژ بکەی، و دەهمەن و نامویسا من بپارێزی و گونەهێت من ژێ ببەی.

❖ خودێوۆ ئەز داخوازێ ژ تە دکەم تو گوهێت من و چاڤێت من و ڕوحا من و لەشێ من و ئەخلاقێ من و مالا من و مرنا من و ژیانا من پیرۆز بکەی، و خێرێت من ژ من قەبویل بکەی. خودێوۆ ئەز خۆ ب تە د پارێزم ژ گرانییا بەلایێ و کەیفخۆشیا دژمنان.

❖ هەی ئەوێ دل و چاڤان وەردگێڕی، دلێ من ل سەر دینێ خۆ موکوم بکە، و دلێ من ل سەر گوهدارییا خۆ موکوم بکە. خودێوۆ ل مە زێدەکە و ل مە کێم نەکە، و مە ب قەدربێخە و مە نەشکێنە، و بدە مە و ل مە ڤەنەگرە و مە ژ چاکان هەلبژێرە ل سەر مە هەلنەبژێرە. خودێوۆ دویماهییا مە د هەمی کاروباراندا باش بکە، و مە ژ شەرمزارییا دنیایێ و ئیزایا ئاخرەتێ بپارێزە.

❖ خودێوۆ هند ترسا خۆ ب ڕزقێ مە بکە، خۆ ژ نەگوهدارییا تە بدەینە پاش، و هند گوهدارییا خۆ ب ڕزقێ مە بکە مە بگەهینیتە بەحەشتا تە، و هند باوەرییا ڕاست و دورست ب ڕزقێ مە بکە ئاتاف و نەخۆشییێت دنیایێ ل سەر مە سڤك بکەت، و مە ب چاڤ و گوهـ و هێزێ خۆش بکە هندی تو مە بهێلییە ساخ، و ڤان دوعایان و ڤان داخوازان بدە وێرسێت مە، و مە ب سەر وی بێخە یێ دژمناهیا مە دکەت، و دنیایێ نەکە مەزنترین خەما مە و نەکە دویماهییا زانینا مە، و نەخۆشییا مە نەکە د دینێ مەدا و کەسێ ب گونەهێت مە ل سەر مە زال نەکە، کو نە ژ تە بترسیت و نە ڕەحمێ و نە دلۆڤانییێ ب مە نەبە.

❖ خودێوۆ ئەز داخوازا ڕاستەڕێیی و تەقوا و پارێزکاری و دەهمەن پاقژی و بێمنەتی و زەنگینییێ ژ تە دکەم.

❖ خودێوۆ ئەز داخوازا هەمی خێر و باشیان ژ تە دکەم، یێت دویر و یێت نێزیك، و یێت ئەز دزانم و یێت ئەز نەزانم، و ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ هەمی خرابیا یێت دویر و یێت نێزیك، و یێت ئەز دزانم و یێت ئەز نەزانم. و ئەز داخوازا وێ خێرێ ژ تە دکەم یا بەندەیێ تە و پێغەمبەرێ تە (محمد) (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ژ تە خواستی تو ژێ بپارێزی.

❖ خودێوۆ ئەز داخوازا بەحەشتێ ژ تە دکەم و هەر تشتێ مرۆڤی نێزیکی بەحەشتێ دکەت ژ گۆتن و کریاران، و ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ جەهنەمێ و هەر تشتێ مرۆڤی نێزیکی وێ دکەت ژ گۆتن و کریاران، و ئەز داخوازێ ژ تە دکەم هەر قەزایەکا تە بۆ من نڤیسی یا خێرێ بیت.

❖ خودێوۆ من ب حەلالێ خۆ ژ حەرامێ خۆ بێ منەت بکە، و من ب کەرەما خۆ ژ غەیری خۆ بێ منەت بکە.

❖ خودێوۆ یا من ل پێشییا خۆ کری، و یا من ب پاش خۆڤە هێلایی، و یا من ب بەرزەییڤە کری و یا من ب ئاشکەرایی کری، و یا تو پێ ژ من ب ئاگەهتر بۆ من بغەفرینە و ژێ ببە، نێ هەر تویی یێ ئێکێ و یێ دویماهییێ، و تو ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدار و خودان شیانی.

❖ خودێوۆ د دنیاییێدا باشییێ ب ڕزقێ من بکە، و ل ئاخرەتێ بەحەشتێ ب ڕزقێ من بکە، و من ژ ئیزایا ئاگری بپارێزە.

❖ خودێوۆ هەر تویی خودانێ ئەرد و ئەسمانان و هەر تویی چێکەرێ جن و ئینسانان، وی ب سەربێخە یێ دینێ تە ب سەر بێخیت و هاریکارییا وی بکە یێ هاریکاریا دینێ تە بکەت، وی بن بێخە و بشکێنە یێ دینێ تە بشکێنیت و بەرگەڕیانا شکاندنا دینداران بکەت.

❖ خودێوۆ من بکە ژ وان ئەوێت باوەرییەکا موکوم ب کتێبا تە دئینن، و حەلال و حەرامێ وێ ب جھ دئینن، و ب دورستی ل دویڤ دچن و ل بەر فەرمان و تخویبێت وێ ڕادوەستن، و نەدەنە سەر ئەمر و نەهی و ئەحکامێت وێ.

❖ خودێوۆ ئەز هیڤی دکەم تو دینێ خۆ ب هێز بێخی و عەزیز بکەی، و ئەز ژ وان بم یێت تو دینێ خۆ پێ عەزیز دکەی.

❖ خودێوۆ ئەز داخوازا لێبۆرین و سلامەتییێ بۆ دینێ خۆ و دنیایا خۆ و مالدارییا خۆ ژ تە دکەم. خودێوۆ من د لەش و چاڤ و گوهێت مندا سلامەت بکە.

❖ خودێوۆ ئەز داخوازێ ژ تە دکەم تو چێترین کار و کریارێت من بێخییە دویماهییا کار و کریارێت من، و چێترین ژییێ من بێخییە دویماهییا ژییێ من، و چێترین ڕۆژێت من بکەیە ئەو ڕۆژا ئەز ل بەر دەستێت تە ڕادوەستم.

❖ خودێوۆ ئەز داخوازا وان ڕێکان ژ تە دکەم یێت ڕەحما تە پێڤە دئێت، و ئەز داخوازا وان تشتان ژ تە دکەم یێت تو پێ خۆش و خێرا مە تێدا، نەهێلی کو نەدەیە مە.

❖ خودێوۆ ئەز داخوازا دلۆڤانییەکێ ژ تە دکەم تو ژ دەڤ خۆ بدەیە من دلێ من پێ دورست بکەی، و کاروبارێت من پێ بگەهینییە ئێك و پرت و بەلاڤان پێ ل من کۆم بکەی، و کێماسیێت من یێت نەدیار پێ دورست بکەی، و کار و کریارێت من یێت ئاشکەرا پێ قەبویل بکەی، و ڕوییێ من پێ سپی بکەی، و من پێ پاقژ بکەی، و من پێ سەرفەراز بکەی و بەلایان پێ ژ من بدەیە پاش، و من ژ هەمی خرابییان پێ بپارێزی.

❖ خودێوۆ تو مە بکە ژ مرۆڤێت خۆ سپارتییە تە (ئانکو خۆ تەسلیمی تە کری)، و دویندەها مە ژی بکە ملەتەکێ خۆ سپارتییە تە، و تۆبەیا مە قەبویل بکە، و ب ڕاستی هەر تویی تۆبەوەرگر و دلۆڤان.

❖ خودێوۆ بێنفرەهییێ ب سەر مەدا دارێژە و مە قاهیم بکە، و پییێت مە موکوم بکە و ڕاگرە، و مە ب سەر گاوران بێخە.

❖ خودێوۆ مە بهیست و مە گوهداری کر، ل مە ببۆرە خودێوۆ، جهێ مە هەر تویی، و دویماهییا مە ئەوە یا ل دەڤ تە.

❖ خودێوۆ ل مە نەگرە ئەگەر مە ژ بیر کر یان ئەم خەلەت بوویین . خودێوۆ بارەکێ هند گران ل مە نەکە وەکی وی یێ تە ل یێت بەری مە کری (کو جوهی بوون)، خودێوۆ وی باری ل مە نەکە یێ ئەم نەشێین ڕاکەین (هلگرین)، و ل مە ببۆرە و گونەهێت مە ژێ ببە، و دلۆڤانییێ ب مە ببە، تو پشتەڤانێ مەیی، و مە ب سەر کۆما گاوران بێخە.

❖ خودێوۆ تو دلێت مە پشتی تە ئەم (د ڕاستا ئایەتێت خۆدا) ڕاستەڕێ کرین، خوار نەکە، و ژ کنارێ خۆڤە دلۆڤانییەکێ ب سەر مەدا دارێژە، ب ڕاستی هەر تویی یێ تێر کەرەم.

❖ خودێوۆ، ب ڕاستی مە باوەری ئینایییە، گونەهێت مە ژێ ببە، و مە ژ ئیزا و نەخۆشییا دۆژەهێ بپارێزە.

❖ خودێوۆ تو ژ نك خۆ دویندەهەکا پاقژ بدە من، ب ڕاستی تویی دوعا وەرگر.

❖ خودێوۆ مە باوەری ب یێ تە ئینایییە خوارێ ئینا، و ئەم ب دویڤ پێغەمبەری کەڤتین و مە ڕێکا وی گرت، ڤێجا تو مە د گەل شاهدان بنڤێسە (شاهدێت باوەرییێ ب تە و کتێب و پێغەمبەرێت تە دئینن، و شادەیییێ بۆ یەکتاییا تە ددەن).

❖ خودێوۆ ل گونەهێت مە و ل زێدەگاڤییا مە ببۆرە، و مە قاهیم بکە (پییێت مە موکوم بکە و ڕابگرە)، و مە ب سەر ملەتێ گاوران بێخە.

❖ خودێوۆ تە ئەڤ جیهانە ژ قەستا چێ نەکرییە، پاکی ژ هەمی کێماسییان هەر بۆ تەیە، و ئەم تە ژ کێماسییان و ژ چێکرنا ژ قەستا و پویچ پاقژ دکەین، خودێوۆ تو مە ژ ئاگرێ دۆژەهێ بپارێزە.

❖ خودێوۆ ب ڕاستی کەسێ تو بکەیە د ئاگریدا، تە ڕسوا و شەرمزار کر، و ستەمکاران چو پشتەڤان و هاریکار نینن.

❖ خودێوۆ ب ڕاستی مە گولێ بوو، بانگهلدێرەك بۆ باوەریئینانێ، یێ گازی دکەت باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەری بینن، ڤێجا مە باوەری ئینا، خودێوۆ ل مە ببۆرە و دانگێ ل سەر گونەهێت مە بگرە (ئانکو ژێ ببە)، و خەلەتی و خرابییێت مە ژێ ببە، و مە د گەل ڤەنجیکاران بمرینە (ئانکو مە ژی ژ وان حسێب بکە، و مە ب هەڤالینیا وان شایی بکە).

❖ خودێوۆ چ پەیمانا تە ل سەر زمانێ پێغەمبەران دایی، بدە مە.

❖ خودێوۆ ڕۆژا قیامەتێ مە ڕسوا و شەمزار نەکە، ب ڕاستی تو ژ سۆزا خۆ لێڤەنابی.

❖ خودێوۆ مە باوەری ب تە ئینا، ڤێجا تو مە ژ شاهدان بنڤێسە، شاهدێت باوەرییێ ب تە و کتێب و پێغەمبەرێت تە دئینن، و شادەییێ بۆ یەکتاییا تە ددەن.

❖ خودێوۆ ب ڕاستی مە خۆ هلپەسارتە تە، و مە پشتا خۆ ب تە موکوم کر، خودێوۆ تو مە ب دەستێت گاور و ستەمکاران جەڕبە نەکەی، و مە نەئێخییە د بن ئیزا و ئەزیەتا وانڤە، کو مە ژ دینێ مە ڤەکەن.

❖ خودێوۆ هەر کاروبارەکێ هەبیت ب ڕەنگەکێ تو پێ ڕازی، من پێ بکە و بکە د ناڤدا، و هەر کاروبارەکێ هەبیت ب ڕەنگێ تو پێ ڕازی من ژێ دەربێخە، و تو ژ دەڤ خۆ من ب هێز بێخە و هاریکارییا من بکە.

❖ خودێوۆ تو دلۆڤانییەکێ ژ دەڤ خۆ ب مە ببە، ل ئاخرەتێ ل مە ببۆرە، و مە ژ نەیاران ئێمن بکە، و ڕزقی ل ڤێ دنیایێ بدە مە، و کارێ مە ڕاست بکە و ب ساناهی بێخە.

❖ خودێوۆ ب ڕاستی ژ بلی تە چو پەرستی نینن، پاکی و پاڤژی ژ هەمی کێماسییان هەر بۆ تەیە، و من ستەمکاری ل خۆ کر.

❖ خودێوۆ تو مە نەئێخە د گەل ستەمکاران.

❖ خودێوۆ ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ پالدان و زخاندن و وەسواسا شەیتانان.

❖ خودێوۆ مە باوەری ئینا، ڤێجا ل مە نەگرە، و گونەهێت مە ژێ ببە و دلۆڤانییێ ب مە ببە، و تو چێترین دلۆڤانی.

❖ خودێوۆ گونەهان ژێ ببە و دلۆڤانییێ ب مە ببە و تو چێترین دلۆڤانی.

❖ خودێوۆ تو وان هەڤسەر و وێ دویندەهێ بدە مە، ئەوێت چاڤ پێ ڕۆن ببن و دل پێ ڤەهەسن، و تو مە بۆ پارێزکاران بکە پێشی و جهێ چاڤلێکرنێ د باشییێدا.

❖ خودێوۆ دەستێ من بگرە، ئەز شوکورا تە بکەم ل سەر وان کەرەمێت تە د گەل من و دەیبابێت من کرین، و ئەز وان کار و کاریارێت ڤەنج بکەم ئەوێت تو ژێ ڕازی، و ب دلۆڤانییا خۆ من ژ بەندەیێت خۆ یێت باش حسێب بکە.

- خودێوۆ دلۆڤانی و زانینا تە هەمی تشت یێت ڤەگرتین، ڤێجا گونەهێت وان ئەوێت تۆبەکرین و ڕێکا تە گرتین ژێ ببە، و وان ژ ئاگرێ دۆژەهێ بپارێزە.
- خودێوۆ دەستێ من بگرە و هاریکاری یا من بکە، ئەز شوکورا تە بکەم لە سەر کەرەمێت تە د گەل من و دەیبابێت من کرین، و دەستێ من بگرە و هاریکارییا من بکە ئەز وێ باشییێ بکەم یا تو پێ ڕازی، و دویندەها من بکە دویندەهەکا باش، و من بەرێ خۆ دا تە و ئەز ل بەر ئەمرێ تە یێ ڕاوەستایمە.
- خودێوۆ گونەهێت مە و برایێت مە یێت بەری مە باوەری ئینایین ژێ ببە، و نەڤیانا وان ئەوێت باوەری ئینایین نەئێخە د دلێت مەدا، و مە د ڕاستا واندا زکڕەش نەکە، خودێوۆ تو میهرەبان و دلۆڤانی.
- خودێوۆ مە نەئێخە بەر ئیزایا ستەمکاران، و وان ل سەر مە سەردەست نەکە، کو ب ئیزایەکا ژ تاقەتا مە زێدە مە بجەڕبینی، و ئەو بێژن ئەگەر ئەو یێت هەق بانە، ئەو ب سەرێ وان نەدهات. خودێوۆ تو گونەهێت مە ژێ ببە، نێ ب ڕاستی سەردەست و کاربنەجھ هەر تویی.
- خودێوۆ ڕۆناهییا مە بۆ مە تمام بکە و گونەهێت مە ژێ ببە، ب ڕاستی تو ل سەر هەمی تشتان خودان شیانی.
- خودێوۆ تو گونەهێت من ژێ ببە، و یێت دەیبابێت من، و هەر کەسەکێ بێتە د مالا مندا ژ خودان باوەران، چ ژن چ مێر... و ژ زیانێ و هیلاکێ پێڤەتر نەدە بەر زۆردار و گاوران.
- خودێوۆ ئەز داخوازا سەرفەرازیێ، و ژیانا دلخۆشان و قەدرێ شەهیدان و هەڤالینی و جیرانیا پێغەمبەران و سەرکەڤتنا ل سەر دژمنان ژ تە دکەم ڕۆژا تو حوکمی دکەی.
- خودێوۆ تە گول ئاخڤتنا مە هەیە، و تو من و جهێ من دبینی، و پەنی و نەپەنیا من دزانی، چو ل بەر تە بەرزە نابیت، و ئەز ئەڤ بەندەیێ هەژار و ب لاڤ لاڤ و ب ترس و یێ ئاشکەراکەر بۆ گونەهێت خۆ، ئەز داخوازێ ژ تە دکەم داخوازا ڤەلەندەران، و هەوار دکەمە تە هەوارا گونەهکارێ شکەستی، و ئەز دوعا ژ تە دکەم دوعایا ترسنۆکێ کۆرە، دوعایا وی یێ ستۆیێ وی بۆ تە خواربوویی و لەشێ وی بۆ تە شکەستی و دفنا وی بۆ تە چەمیایی، تو گونەهێت من ژێ ببەی، و خواندنا من ژ من قەبویل بکەی و دوعایێت بۆری هەمییان ژ من قەبویل بکەی، و من و دەیبابێت من و هەمی موسلمانان نەخاسمە ئەوێت خزمەتا دینێ تە دکەن ئازا بکەی و بپارێزی، هەروەکی تو بەندەیێت خۆ یێت باش دپارێزی.

و سلاڤ و سەلەوات ل سەر پێغەمبەرێ تە یێ خۆشتڤی (محمد) بن.

سوپاسی و ڕێزگرتن

★ دەستپێکێ سوپاسییێت بێ تخویب و هەژی پێشکێشن بۆ مەلبەندێ سێ یێ (یەکگرتووی ئیسلامیی کوردستان) ئەوێ ب سوپاسیڤە هەمی هەوجەیی بۆ من بەردەست کرین، دا بشێم ڤی پرۆژەیێ پیرۆز ب دویماهیك بینم، ب ڕاستی هاریکارەکێ مەزن بوو و پالدەرێ سەرەکی بوو.

★ بۆ هەمی خویشك و برایێت ئەز پالداییم، ب هەر ڕەنگەکێ هەبیت بۆ ڤی پرۆژەیێ پیرۆز.

★ بۆ هەردو سەیدایێت هێژا (إسماعیل طه شاهین و شعبان کەهی) و زەحمەتا وان کێشایی د لێزڤڕینا زمانیدا.

★ بۆ برایێت هاریکاری د وارێ کۆمپیوتەریدا کرین (محمد صادق کۆچەر و مصطفی حجي مەهیدی و محمد عیسی هرۆری).

★ بۆ سەیدایێ من ئەوێ بەردەوام ئەز پالدایمە زانستێت شەرعی سەیدا (خلیل إبراهیم محمد).

★ بۆ هەمی برایێت پشکداری د چاپکرنا ڤێ تەفسیرێدا کرین.

★ دویماهییێ بۆ هەڤسەرا من ئەوا هاریکاری و پشتەڤانییا من کری د چێکرنا ڤێ تەفسیرێدا.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إن الحمد لله نحمده ونستعينه ونستغفره ونعوذ بالله من شرور أنفسنا ومن سيئات أعمالنا، من يهد الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له، وأشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن محمداً عبده ورسوله.

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِۦ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسۡلِمُونَ ﴾ ﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمُ ٱلَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفۡسٖ وَٰحِدَةٖ وَخَلَقَ مِنۡهَا زَوۡجَهَا وَبَثَّ مِنۡهُمَا رِجَالٗا كَثِيرٗا وَنِسَآءٗۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِي تَسَآءَلُونَ بِهِۦ وَٱلۡأَرۡحَامَۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَيۡكُمۡ رَقِيبٗا ﴾ ﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَقُولُواْ قَوۡلٗا سَدِيدٗا (٧٠) يُصۡلِحۡ لَكُمۡ أَعۡمَٰلَكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡ ذُنُوبَكُمۡۗ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدۡ فَازَ فَوۡزًا عَظِيمًا ﴾.

أَمَّا بَعْدُ فإِنَّ أَصْدَقَ الحديث كِتَابُ اللَّهِ وَأَحْسَنَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ وَشَرَّ الأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا وَكُلَّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلالَةٌ وَكُلَّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ

قورئان ئەو کەلامێ خودێیە ئەوێ چو ب دەستێ ئەجنا نەمایی، پشتی گولێ بوویی گۆتین: ﴿ قُلۡ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ ٱسۡتَمَعَ نَفَرٞ مِّنَ ٱلۡجِنِّ فَقَالُوٓاْ إِنَّا سَمِعۡنَا قُرۡءَانًا عَجَبٗا (١) يَهۡدِيٓ إِلَى ٱلرُّشۡدِ فَـَٔامَنَّا بِهِۦۖ وَلَن نُّشۡرِكَ بِرَبِّنَآ أَحَدٗا ﴾.

(و ب ڕاستی مە یێ گول قورئانەکا عەجێب بووی، بەرێ مرۆڤی ددەتە ڕاستییێ و مە باوەری پێ ئینا، و ئەم چو شریکان بۆ خودایێ خۆ چێ ناکەین).

بێگۆمان خودێ پشتەڤانییا بەندەیێ خۆ و پێغەمبەرێ خۆ (موحەممەد) (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ب مەزنترین موعجیزە کر، ئەو ژی قورئانە، ئەوا هەر ژ ڕۆژا ئێکێ هاتییە هنارتن و قەبێ ئەجنە و مرۆڤان کری قورئانەکا وەکی ڤێ قورئانێ بینن و نەشیان بینن و خودێ ئەڤ قورئانە کرە ڕاستەڕێکەر و چرایێ ڕاستەڕێییێ، و خەلکی ژ تارستانان دەردئێخیتە بەر ڕۆناهییێ.

و موسلمانێت پێشییێ قورئانا پیرۆز خواندن و ژبەرکرن و هزرا خۆ د ڕامان و مەعنا وێدا کرن، و ل بەر ئەمر و بریارێت وێ ڕاوەستیان و خۆ ژ نەهییێت وێ دانە پاش، و دەرس و شیرەتێت وێ یێت بهاگران بۆ خۆ وەرگرتن و کار ب ڕەوشت و سالۆخەتێت وێ یێت بلند کرن ﴿ كِتَٰبٌ أَنزَلۡنَٰهُ إِلَيۡكَ مُبَٰرَكٞ لِّيَدَّبَّرُوٓاْ ءَايَٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ ﴾.

(ئەڤە کتێبەکە مە بۆ تە یا ئینایییە خوار و یا پیرۆزە، دا هزرێت خۆ تێدا بکەن و خودان عەقل بۆ خۆ دەرس و چامەیان ژێ وەرگرن). و موسلمانێت ژێگۆتی قەدر و قیمەتێ هەژی بۆ قۆرئانێ گرتن، ئینا خودێ ژی ئەو ب ڕێز و قەدر ئێخستن و کرنە ڕاستەڕێکەر بۆ خەلکی، و ژ وان ڕازی بوو. و هوین ژی گەلی بەندەیێت خودێ دێ گەهنە وێ سەرفەرازییێ یا ئەو گەهشتینێ، ئەگەر هوین ژی وەکی وان

سەرەدەرییەکا دورست د گەل قورئانێ بکەن، و قورئانێ بۆ خۆ بکەنە بەرنامە و ڕێبەرێ ژیانا خۆ هەروەکی وان کری.

پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) قورئان یا کرییە ناڤ و نیشانێت باشیێ. بوخاری و موسلم ژ (عثمان)ێ کوڕێ عەففانی ڤەدگێرن، ئەو ژ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ڤەدگوهێزیت، دبێژیت: پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: (یێ ژ هەوە هەمییان باشتر، ئەوە یێ فێری قورئانێ بووی و ب فێرکرنا وێ ڕادبیت). و موسلمی و ئەبی داوودی و غەیری وان ژی ژ ئەبی هورەیرە ڤەگێڕاییە پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: (کۆمەکا مرۆڤان د مالەکێدا ژ مالێت خودێ کۆم نابن و پێکڤە کتێبا خودێ بخوینن و نیشا ئێك و دو بدەن، ئەگەر دلڕەحەتی ب سەر واندا نەئێتە خوارێ و دلۆڤانی ب سەر واندا نەئێتە داڕێتن، و ملیاکەت دۆرماندۆرێت وان نەگرن و خودێ بەحسێ وان ل دەڤ یێت نك خۆ نەکەت).

بەلێ موسلمانێت پێشییێ قەدرێ ڤێ کتێبێ و قەدرێ خواندنا وێ دزانی، ئەڤە ئەبو عەبدولڕەحمانێ سەلەمەیی ئەگەر ئێکی قورئان ل دەڤ خەتمکربایە، دا بەرانبەر خۆ ڕاوەستینیت و دا دەستێ خۆ دانیتە سەر سەرێ وی، و دا بێژیتێ فلان کەس ڤێجا ژ خودێ بترسە و تەقوایا وی بکە، ئەڤرۆ ئەز کەسێ نانیاسم ژ تە چێتر بیت، ئەگەر تو کاری ب وێ بکەی یا تە زانی. موسلم ژ کیس عائیشایێ دبێژیت، پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: (یێ شارەزا و ڕەهوان د قورئانێدا یێ د گەل ملیاکەتێت ب ڕێز و قەدر، و ئەوێ قورئانێ دخوینیت و زەحمەتێ ب خواندنا وێڤە دبینیت، وی دو خێر یێت بۆ هەین).

برایێ موسلمان ئەگەر تە بڤێت ب سەر دەرەجەیێت بەحەشتێ بکەڤی، دڤێت تو قورئانێ بخوینی و ژ بەر بکەی، و بەرێ خۆ بدە ڤێ حەدیسێ ئەوا ئەبو داوود ژ عەبدولایێ کوڕێ عومەری ڤەگێرایی، دبێژیت: پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: (بۆ خودانێ قورئانێ دێ ئێتە گۆتن: قورئانێ بخوینە هەروەکی تە د دنیایێدا دخواند، و سەرکەڤە تو ل کیرێ ڕاوەستیایی ئەو جهێ تەیە).

بزانە ملەتێ موسلمان ب سەر ناکەڤیت و ناگەهیتە ئارمانجان و ب دورستی ڕزگار نابیت ب ڕێکا ڤێ قورئانێ نەبیت، و ئەگەر ئەو ڕێکا خۆ ل بەر ڕۆناهییا ڤێ قورئانێ و بڕیارێت وێ نەگرن، و ئەگەر ئەو ڕێکا دورست ژ قورئانێ و ڕۆناهییا وێ و سیستەمێ وێ یێ بنەجه نەخوازن.

و یا ئاشکرایە دویڤچۆنا قورئانێ نابیت و نەیا مومکینە، ئەگەر ئەم تێ نەگەهین، و ل سەر شیرەت و دەرسێت وێ ڕانەوەستین و ڕاڤەکرنا وێ نەزانین. و ئەڤ چەندە ب دەست مەڤە نائێت و ب جھ نائێت ب ڕێکا دویڤچۆن و لێگەڕیانێ نەبیت بۆ پەیڤێت قورئانێ کا چ ڕامان و مەعنایێ ددەن، و دبێژنە ڤێ، زانینا تەفسیرێ، ڤێجا تەفسیر کلیلا خزینەیێت قورئانا پیرۆزە، ئەوا هاتی دا جڤاکێت مرۆڤاتی ڕاست و دورست و ب کێرهاتی بکەت، و ستەملێکری و تەپەسەران ڕزگار بکەت. و بێ تەفسیر و زانینا تەفسیرێ ئەم نەشێین بگەهینە وان دوڕ و گەوهەر و خزینەیان.

و ل ڤێرێ نهینیا پاشکەڤتنا موسلمانێت ڤی چەرخی دیاردبیت د گەل هندێ ژی کو دانەیێت قورئانێ زێدە یێت بەرفرەهن و هەژمارا وان یێت قورئان ژ بەر گەلەکن، و پێشییێت مە ڤێ قورئانێ سەرفەرازکرن ب سەرفەرازییەکا مەزن، و بوو جهێ عەجێبییێ بۆ ڕۆناکبیر و زانایێت ڤی چەرخی، د سەر هندێرا کو هەژمارا وان یا کێم بوو و دەست تەنگ بوون، بەلێ وان ڕاست و دورست بەرێ خۆ دا ڤێ قورئانێ و دلێت وان ب قورئانێڤە هاتنە گرێدان، ب ڤی ڕەنگی دوڕ و گەوهەرێت قورئانێ ژی ب دەست وانڤە هاتن. و خەما وان یا ئێکێ ئەو بوو قورئانێ بخوینن و تێ بگەهن و کار پێ بکەن و ب جه بینن بەری ژ بەر بکەن، و پاشی بۆ خۆ بکەنە ڕێك و ڕێباز و پەیاما ژیانێ.

موجاهد دبێژیت: مرۆڤێ ژ هەمییان خۆشڤیتر ل دەڤ خودێ ئەوە یێ شارەزاتر و زاناتر ب وێ یا خودێ ئینایییە خوار. و شەعبی دبێژیت: مەسرووق ژ مەکەهێ چۆ باژێرێ بەسرا ژ بەر تەفسیرا ئایەتەکێ، وەختێ گەهشتییە وێرێ گۆتنێ ئەوێ تە دڤیا و تەفسیرا وێ ئایەتێ دزانی، یێ چۆیە شامێ، ئەو ژی نەچار بوو ژ وێرێ بەرێ خۆ دا شامێ هەتا تەفسیرا وێ ئایەتێ زانی، عەکرمە دبێژیت: ئەز چاردە سالان ل تەفسیرا ڤێ ئایەتێ گەڕیام ﴿ وَمَن يَخۡرُجۡ مِنۢ بَيۡتِهِۦ مُهَاجِرًا إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ﴾ و من دڤیا بزانم کا ناڤێ وی مرۆڤی چییە، هەتا من زانی ئەو ژی (ضمر)ێ کوڕێ حەبیبییە.

ئبن عەباس خودێ ژێ ڕازی بیت دبێژیت: چەند سالان ئەز مام، من دڤیا ئەز پسیارا عومەرێ کوڕێ خەتابی بکەم کا ئەو هەردو کابانییێت پێغەمبەری کیژك بوون ئەوێت بوویین ە قولپ ل سەر پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن)، و چ ئەز نەدامە پاش ئەز ڤێ پسیارێ زوی ژێ بکەم، سەهما وی تێ نەبیت، ئینا من پسیار ژێ کر، گۆتە من: ئەو حەفسا و عائیشا بوون. ئەها ب ڤی ڕەنگی ئەو یێت ڕژد و هشیار بوون ل سەر تێگەهشتنا قورئانێ و ب ڤی ڕەنگی ل دویڤ دچۆن. بەلێ موسلمانێت ئەڤرۆ کتێبا خودێ یا هێلایی و ئەوێت دخوینن ژی تێ ناگەهن و سەرەدەری یا دورست د گەل ناکەن، و ژ بیرکرن بەرەکەت و خزینەیێت قورئانێ یێت د هندێرا تێ بگەهن، پاشی کار پێ بکەن و ب جه بینن. و خودێ دبێژیت: ﴿ كِتَٰبٌ أَنزَلۡنَٰهُ إِلَيۡكَ مُبَٰرَكٞ لِّيَدَّبَّرُوٓاْ ءَايَٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ ﴾. ئانکو: ئەڤە کتێبەکا پیرۆزە و پڕ خێر و بەرەکەتە، مە یا بۆ تە ئینایییە خوار دا هزرا خۆ د ئایەتێت وێدا بکەن، و دا خودان عەقل بۆ خۆ شیرەت و دەرسان ژێ وەرگرن. و موسلمان ئەڤرۆ وەکی وییە یێ ژ تێناندا دمریت و ئاڤ ل بەر سینگێ وی، ﴿ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡخُسۡرَانُ ٱلۡمُبِينُ ﴾، و ئەڤەیە خوسارەتیا ئاشکەرا، قورئان ل بەر دەستێت وان بیت و ئێکا هند نەکەن قورئان وان ب قەدر و قیمەت بێخیت. و دڤێت بزانین دویماهییا ڤێ ئوممەتێ سەرڕاست نابیت ب وێ نەبیت یا دەستپێکا وێ پێ سەرڕاست بوویی، ئەو ژی زڤڕینەکا ڕاست و دورستە بۆ قورئانێ.

زانایێ (سیوطي) ل سەر هەوجەییا تەفسیرێ دبێژیت: قورئان ب ئەزمانێ عەرەبی یێ ئاشکەرا هاتە خوارێ د وەختەکێدا زمانێ عەرەبان یێ دورست بوو و شانازی ب ڕەوانبێژیا خۆ دکرن، د گەل

هندێ ژی تەفسیرا قورئانێ هەمی بۆ وان یا ئاشکەرا نەبوو و هەوجەی پێغەمبەری دبوون، و پسیارا خۆ ب پێغەمبەری دکرن. وەختێ ئەڤ ئایەتە هاتییە خوارێ ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَمْ يَلْبِسُوٓاْ إِيمَٰنَهُم بِظُلْمٍ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلْأَمْنُ وَهُم مُّهْتَدُونَ ﴾گۆتن: ما کی هەیە ژ مە ستەم و زولم ل خۆ نەکری. ئینا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆتە وان: مەخسەد پێ شیرکە و گۆت: خودێ دبێژیت: ﴿ إِنَّ ٱلشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴾. و ئەم ڤی چەرخی پتر هەوجەی تەفسیرێینە، چونکی ئەم نەخودانێت زمانێ عەرەبینە، و هەتا عەرەب ب خۆ ژی د ڕاستا زمانێ خۆدا وەکی خۆ نەماینە.

ڤێجا ئەگەر خودانێت زمانی یێت شارەزا د زمانیدا هەوجەی تەفسیرێ بن، پا تو چ دبێژی بۆ مە، و ئەم نەخودانێت زمانی، و نە شارەزاییێت زمانی.

قویناخێت تەفسیرێ

قویناخا ئێکێ: دەستپێکێ دڤێت ئەم بزڤرینە قورئانێ ب خۆ بۆ تێگەهشتنا قورئانێ، و دورستترین تەفسیر ئەوە قورئان ب خۆ، خۆ تەفسیر بکەت، و ژ تایبەتمەندییێت ڤێ قورئانێ ئەوە ئەو ب خۆ، خۆ تەفسیر دکەت، هەروەکی زانایێ ناڤدار ئبن تەیمییە دبێژیت: (دورستترین ڕێك د تەفسیرا قورئانێدا ئەوە قورئان ب قورئانێ بێتە تەفسیرکرن وەکی: ﴿ وَيۡلٞ لِّلۡمُطَفِّفِينَ ﴾ هەر قورئانێ دیارکر کا (الْمُطَفِّفِينَ) کینە و گۆت: ﴿ ٱلَّذِينَ إِذَا ٱكۡتَالُواْ عَلَى ٱلنَّاسِ يَسۡتَوۡفُونَ ۝٢ وَإِذَا كَالُوهُمۡ أَو وَّزَنُوهُمۡ يُخۡسِرُونَ ﴾ ئانکو: ئەو ئەوێت دەمێ ب پیڤان و کێشان ژ خەلکی دکرن، ب دورستی حەقێ خۆ دخوازن، بەلێ ئەگەر ب کێشان و پیڤان فرۆتن، ترازییێ ددزن.

و وەکی ڤێ ئایەتێ: ﴿ وَٱلسَّمَآءِ وَٱلطَّارِقِ ۝١ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا ٱلطَّارِقُ ﴾ ئایەتا د دویڤرا تەفسیرکر و گۆت: ﴿ ٱلنَّجۡمُ ٱلثَّاقِبُ ﴾ ئانکو: ئەو ستێرە یا تارییێ دسومیت و هلدچنیت.

قویناخا دووێ: تەفسیرا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) هەر ژ دەستپێکا هاتنەخوارا وەحییێ هەتا چۆیە بەر دلۆڤانییا خودێ، ب گۆتن و کریارێت خۆ قورئان تەفسیر کر، یان دا حوکمەکی دیارکەت، یان دا بەرسڤا پسیاران دەت یان دا گۆمانەکێ ئاشکراکەت. ئەبی هورەیرە دبێژیت: پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: ﴿ ٱلسَّـٰٓئِحُونَ ﴾ڕۆژیگرن. عومەرێ کورێ (خطاب)ی گۆت: پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) د ڕاستا ڤێ ئایەتێدا ﴿ أَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِدُلُوكِ ﴾ گۆت: ئانکو: نڤێژێ بکە، وەختێ ڕۆژ ژ نیڤا ئەسمانی وەردگەریت.

قویناخا سیێ: تەفسیرا سەحابیان بۆ قورئانێ: وەختێ سەحابیان، هەوجەیی بۆ تەفسیرێ پتر لێ هات، ئەو ژی ژ بەر چەند ئەگەرەکان:

١. گەلەك ملەتێت دی یێت نەعەرەب هاتنە د موسلمانەتییێدا.

٢. دەستەکێ دی یێ نوی ژ زارۆکێت سەحابیان و غەیری وان پەیدابوون ژیانداری د گەل هاتنەخوارا وەحییێ نەکربوون.

٣. جهێ ئیسلامەتییێ بەرفرەه بوو، و ڕەوشەنبیرییا نوی ئەوا ئەوێت نوی موسلمان بوویین د گەل خۆ ئینایی، د گەل یا ئیسلامێ تێکەل بوو. ڤێ چەندێ هەوجەیی پێدڤی کر ئەو بزڤرنە زانایێت سەحابیان، دا پسیارا تەفسیرێ ژ وان بکەن.

ژ بەر ڤێ چەندێ گەلەك سەحابی ب تەفسیرزانییێ هاتنە نیاسین، و ژ وان و یێت ژ هەمییان ب ناڤ و دەنگتر:

١. عەبدوللایێ کورێ عەباسی ئەوێ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) دوعا بۆ کرین، و گۆتی: ((یا ڕەبی وی د دینیدا شارەزا بکە، و تەفسیرێ نیشا بدە)).

٢ـ عەبدوللایێ کورێ مەسعوودی، ئەوێ دگۆت: (ئەز ب وی کەم یێ ژ بلی وی چو خودێ نە، سۆرەتەك د قورئانێدا نینە ئەز نەزانم ل کیرێ هاتییە خوارێ، و ئایەتەك د قورئانێدا نینە ئەز نەزانم کا د دەرهەڤێ کێدا هاتییە خوارێ، و ئەگەر من زانیبا ئێکێ دی یێ هەی حێشتر دگەهنێ و ژ من شارەزاترە د کتێبا خودێدا، دا ب سویاری چمە دەڤ).

٣ـ ئوبەیێ کورێ کەعبی یێ ئەنساری، ئەوێ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) د ڕاستا ویدا گۆتی: (شارەزاترینێ ئوممەتا من د قورئانێدا ئوبەیێ کورێ کەعبییە). و ئەوێ خودێ ئەمرێ پێغەمبەرێ خۆ کری سلاڤان لێ بکەت.

قویناخا چارێ: تەفسیرا تابعیان: ژ ناڤ تابعیان گەلەك ناڤ دیاربوون، تەفسیرزان و شارەزا د تەفسیرێدا، نەخاسمە ل مەکەها پیرۆز و ل سەر دەستێ عەبدوللایێ کورێ عەباسی، (سیوطي) ژ ئبن تەیمییە ڤەدگوهێزیت، دبێژیت: خەلکێ ژ هەمییان زاناتر ب تەفسیرێ خەلکێ مەکەهێیە، چونکی ل سەر دەستێ ئبن عەباسی یێت فێربوویین ، وەکی:

١ـ موجاهد، ئەوێ ئێکی وەکی شافعی و بوخاری و سەرێت زانا ئعتیماد ددا سەر، هەتا نەوەوی د دەرهەڤێ ویدا دبێژیت: ئەگەر تەفسیر ژ موجاهدی گەهشتە تە بەسی تەیە (و پسیارا کەسێ دی نەکە).

٢ـ عەتاء

٣ـ سەعید.

٤ـ سوفیانێ سەوری.

٥ـ مەسرووق، زانایێ ناڤدار ئەوێ ل سەر دەستێ ئبن مەسعوودی فێربووی، و ئەوێ شەعبی د دەرهەڤێ ویدا دبێژیت: من کەس نەدیتییە وەکی وی ل دویڤ زانینێ بگەڕیت و بخوازیت.

و پشتی تابعیان گەلەك زانایێت ناڤدار دەرکەڤتن و وان ئەڤ ئەمانەتە تەسلیمی یێت د دویڤ خۆڕا کرن، هەروەکی وان ئەو ئەمانەت ژ یێت بەری خۆ وەرگرتین. و هۆسا دەست بۆ دەستی هەتا دەمەکێ نەگەلەکێ دویر، پاشی ب ڕاستی سستی و بێ خەمی د ڕاستا تەفسیرێدا هاتەکرن، بەلێ خودێ ژ کەرەما خۆ ئەو زانا بۆ موسلمانان پەیداکرن، ڕوحا ڤێ قورئانێ نیشا خەلکی بدەن و بۆ خەلکی دیارکرن کا سەماحەتا ڤی دینی چەندە، و کا چاوا خودێ پشتەڤانییا پێغەمبەرێ خۆ ب ڤێ قورئانا موعجیزە کر، وەکی زانایێ ناڤدار (سید قطب) خودانێ تەفسیرا (في ظلال القرآن) (ل بەر سیبەرا قورئانێ) بۆ مە ئەڤ چەندە باش د تەفسیرا خۆدا دیارکری.

كورد و تەفسیر

چونكی ملەتێ كورد یێ كەڤنە و خودان شارستانییە و سالۆخەتێت خۆ یێت باش یێت هەین، و ڕەوشتێت وان د جوانن، پڕانیا وان بێ شەڕ موسلمان بوون و هاتنە د ناڤ ئیسلامێدا، و ژ بەر هندێ قوماندار و ناڤدار گەلەك د ناڤ واندا، وەكی (صلاح الدین الأیوبي) ئەوێ قودس ژ خاچپەرێسان پاقژكری، و جارەكا دی سەربلندی و مەزناتیا ئیسلامێ زڤڕاندییەڤە، و تەشجیع و پشتەڤانییا زانینێ كر و هاریكارییا زانایان كر و نێزیكی خۆ كرن.

دیسا گەلەك تەفسیرزانێت ناڤدار د ناڤ كورداندا دەركەڤتن، و د چەرخێت جودا جودادا. ئەڤرۆ تەفسیرێت وان ژێدەرن و كتێبخانەیا ئیسلامی ئەڤرۆ نەشێت پاكییێ پێ نەكەت، ژ وان:

١. شەیخێ ئیسلامێ (ابن تیمیة) خودانێ تەفسیرا (التفسیر الكبیر) دكەڤیتە د شەش بەرگاندا و یا چاپكرییە.

٢. (أبو السعود) یێ ئامێدی خودانێ تەفسیرا (إرشاد العقل السلیم إلى مزایا الكتاب الكریم) دكەڤیتە د پێنج بەرگاندا و یا چاپكرییە.

٣. شێخ مەحموود حەمزە، خودانێ تەفسیرا (در الأسرار) و ئەڤ تەفسیرە ب ڕێنڤیسا كەڤن هاتبوو نڤێسین، یا بێ خال بوو و یا چاپكرییە.

٤. شێخ عبد الكریم هوزان یێ كواشی، خودانێ تەفسیرا (التلخیص في تفسیر القرآن) و د دەه بەرگاندا یا هاتییە چاپكرن.

٥. سەیدایێ مەزن سەعیدێ نوورسی موجاهدێ ب ناڤ و دەنگ، ئەوێ ب جەسارەت بەرانبەر دژمنێت ئیسلامێ ڕاوەستیایی، چەند سۆرەتەك ژ قورئانێ یێت تەفسیركرین ژ وان: تەفسیرا سۆرەتا فاتیحەیێ تەفسیركر، و ئەو د چەپەرێ جیهادێدا بوو بەرانبەر ئویرسی.

٦. سەیدا مەلا خەلیلێ سێرتی.

٧. سەیدا (عبد الكریم المدرس) خودانێ تەفسیرا (مواهب الرحمن في تفسیر القرآن) دكەڤیتە د حەفت بەرگاندا.

٨. شێخ (محمد البالیساني) قورئانا پیرۆز هەمی یا تەفسیركری.

٩. سەیدا (برهان محمد أمین) خودانێ تەفسیرا (ئاسان) هەتا نوكە ب چەند چاپان هاتییە چاپكرن.

١٠. سەیدا (عەلی شیلانی) خودانێ تەفسیرا (رۆناهی).

١١ . سەیدا مەحەمەد سگێری قورئانا پیرۆز هەمی ب درێژی یا تەفسیركری و نەهاتیە چاپكرن.

١٢. سەیدا (عبد الحمید بێزەلی) دەستپێكا قورئانێ یا تەفسیركری هەتا گەهشتییە سۆرەتا تەوبە.

١٣. سەیدا (نظام الدین عبد الحمید) تەفسیرا وی دكەڤیتە د دو بەرگاندا و یا هاتییە چاپكرن.

١٤. سەیدا (تەحسین دۆسكی) و تەفسیرا وی هاتییە چاپكرن.

و گەلەك و گەلەكێت دی.

و سەیدایێ ئیسماعیل سگێری ژی گەهشتە ڤان زانایان ئەوێت خودێ بۆ خزمەتا دینێ خۆ نەرمکرین، و ڤێ خزمەتا مەزن، تەفسیرا قورئانا پیرۆز پێشکێشی ملەتێ خۆ یێ کورد دکەت ب زمانێ وان و خەم ژ هەمی رێك و شێوازێت زمانی یا خواری و ب راستی دێ گەلەك مفای گەهینیتە دەستێ نوی پەیدا دبیت، ئەوێت شارەزایی د زمانێ عەرەبیدا نەی.

و دویماهییێ یا مە پێ چێ بیت بێژینە سەیدایێ ئیسماعیل سگێری ئەڤەیە: خودێ خێرا تە بنڤێسیت، و خەلاتێ زەحمەتا تە بری ب چێکرنا ڤێ تەفسیرێڤە ژ نك خۆ بدەتە تە، و خودێ تە سەرفەراز بکەت کو خزمەتا کتێبا وی یا پیرۆز بکەی، و دیسا دوعا ژ خودایێ مەزن دکەم ڤی کارێ پیرۆز ژ تە قەبویل بکەت و ترازیا کار و کریارێت تە یێت باش پێ گران بکەت، و کتێبا خۆ بۆ مە و بۆ تە بکەتە بەرەڤان و مەهدەر، رۆژا مال و عەیال فایدەی مرۆڤی نەکەن، ئەو نەبیت مرۆڤ ب دلەکێ ساخلەمڤە بچیتە دەڤ خودێ، ب راستی ئەو خۆش پشتەڤان و هاریکارە.

زاهد أسعد محمد
ئیمام و خوتبەخوینێ مزگەفتا شەهیدان
و راگرێ بەرێ یێ کۆلیجا شەریعەتی
١٤٢١/١١/٢٩ بەرامبەر ٢٠٠١/٢/٢

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

پێشگۆتن

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله وبعد:

بێگۆمان قەدر و بهایێ هەر زانینەکا هەبیت ب بابەت و ناڤەرۆکا وێڤە یا گرێدایییە، و چونکی تەفسیر یا ب قورئانێڤە گرێداییە پیرۆزترین زانین دئێتە هەژمارتن، و هەر ژ بەر هندێ ژ مێژەوەرە و هێژ ئەز ل قویناخا ئامادەیی بووم من حەژ تەفسیرێ دکر، و من بۆ خۆ دگۆت ئەگەر ئەز شیابامە من تەفسیرەکا کورت و ب ئەزمانێ کوردی ئامادەکربایە، و ل دەستپێکا خواندنا زانکۆیێ من ب ئەرك و واجب دیت ئەز خەما تەفسیرەکا کوردی بخۆم، و من خواندنا خۆ بۆ زمانێ کوردی و نڤێسینا کوردی زێدەکر و من دەست ب نڤێسینێ کر بۆ ڕۆژنامەیێت وی وەختی، هەر ژ بۆ ڤێ مەرەمێ، و سالا (١٩٨٦)ێ من دەست ب خواندنا تەفسیران کر و چەند تەفسیرەك وەکی: (ابن کثیر) و (تفسیر الواضح) و (صفوة التفاسیر) و (تفسیر المراغي...) و سالا (١٩٩٢)ێ ب ڕەنگەکێ ل کار من دەست ب تەفسیرێ کر، و دەستپێکێ من دەست هاڤێتە تەفسیرا جزی عەممایێ، و پشتی دەمەکی من چاپکر، و پاشی جوزئێ تەبارەکێ ژی من ب دویماهی ئینا، پاشی جارەکا دی ئەز زڤڕیمە سەرێ قورئانێ و سۆرەتا فاتیحە و بەقەرە. و سەیدایێ ئیسماعیل تاها شاهین هەر د گەل من بوو پشتی من تەفسیرا چەند ئایەتان دکر ئەو لێ دزڤڕی و چاڤدێرییا زمانی ل سەر دکر، و پشتی وی دورست دکر ژ نوی جارەکا دی دا نڤێسمەڤە، و هۆسا ئەم پێکڤە چۆین ئەم گەهشتینە دەستپێکا سۆرەتا نیساء، و ژ بەر مژویلیا وی ئەم د گەل سەیدایێ شەعبان کەهی پێك هاتین ب کارێ سەیدایێ ئیسماعیل تاها شاهین ڕابیت، و هۆسا ئەو د گەل من ما بۆ چاڤدێرییا زمانی هەتا تەفسیر تمام بووی، پشتی تمام بووی و چۆیە د کۆمپیوتەریدا. جارەکا دی ئەم لێ زڤڕینەڤە و لجنەیەکا سێ قۆلی مە چێکر، ژ من و سەیدایێ ئیسماعیل تاها و شەعبان کەهی، و قورئان د دەستێ مەدا بوو، و ئایەت ئایەت جارەکا دی ئەم لێ زڤڕینەڤە و ڤی کاری دەمەکێ درێژ کێشا سالەکا دەراندەر، چونکی ئەم گەلەك هویرك و ل سەر خۆ لێ دزڤڕین، و ئەم هینگێ ژ ئایەتێ دبۆرین هەتا ئەم ژ تەفسیرا وێ ڕازی د بوویین.

و بۆ ڤێ لێزڤڕینێ گەلەك جاران ئەم جارەکا دی ل ژێدەرێت خۆ دزڤڕینەڤە، و بۆ ڤێ تەفسیرێ مفا ژ کۆمەکا تەفسیران هاتییە وەرگرتن، بەلێ بۆ ئختیلافێ باراپتر ئەز دزڤڕیمە تەفسیرا (ابن کثیر)، و هەر ئەو یا سەرەکی بوو بۆ تەفسیرا ئەسماء و سیفاتان و کا پێشییێت پاك و پاقژ چاوا تەفسیر کرینە من ژی وەسا یێت تەفسیرکرین. و من چو ئایەت تەفسیر نەکرینە ئەگەر من د هەمی تەفسیرێت ل بەر دەستێ خۆدا نەخواندبن و گەلەك جاران دو سەعەتان یان پتر ئەز یێ مایمە ب تەفسیرا ئایەتەکێ ب تنێڤە، و وەختێ من بۆ تەفسیرێ، بارا پتر پشتی نڤێژا سپێدێ و پشتی نڤێژا عەیشا بوو، چونکی من

گەلەك كاروبارێت دی هەبوون ئەو ژی دهاتنە كرن، و تەفسیر ژی یا بەردەوام بوو هەتا سالا ڕۆژ غەیری (ڕۆژا چارشەنبی ڕێكەفتی ٢٠٠٠/٨/١١).

خەلك مژویلی بەرێخۆدانا ڕۆژێ و دیمەنێ وێ یێ عنتیكە بوو، و ئەز مژویلی تەفسیرێ بووم و من تەفسیر چێ دكر.

ئارمانجا من ژ دانانا ڤێ تەفسیرێ ئەڤە بوو: ئێك ئەز خزمەتەكێ بۆ ملەتێ خۆ پێشكێش بكەم و قورئانا پیرۆز ب زمانێ كوردی تەفسیر بكەم، و د گەل قورئانێ چاپ بكەم، دا هەرگاڤا ئێكی ژ مە قورئان خواند و ئایەتەكێ تێ نەگەهشت بزڤڕیتە تەفسیرێ ب زمانێ كوردی، و دیسا من ڤیایە ببیتە ژێدەرەك بۆ زمانێ كوردی و پەیڤێت كوردی، ژ بەر هندێ من وەختەكێ درێژ و ب بها د گەل هەردو سەیدایێت شارەزا د زمانێ كوردیدا: سەیدا ئیسماعیل تاها شاهین و سەیدا شەعبان كەهی بۆراند، خودێ خێرا وان بنڤێسیت و ڤی كاری بۆ وان سەدەقەیا جاری حسێب بكەت.

هیڤییا من ئەوە هەر برایەكی تێبینییەك ل سەر تەفسیرێ هەبیت ب دلسۆژی و ب نڤێسین بگەهینیتە من، دا مفا ژێ بێتە وەرگرتن بۆ چاپێت پاشتر، و دویماهییێ ئەز دوعایێ ژ خودێ دكەم ڤی كاری ژ من قەبویل بكەت و بۆ خۆ حسێب بكەت، و گونەهێت من و دەیبابێت من ژێ ببەت و ڤی كاری بكەتە د ترازیا من و دەیبابێت مندا.

دكتور: ئیسماعیل سگێری

٢٨/ ذي الحجة/ ١٤٢١

٢٣ / ئادار/ ٢٠٠١

ڕۆژا ئەینی / ل (مەدینە)یێ

مزگەفتا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن)

تەفسیرا ژیان د چەند ڕێزەکاندا

١. (تەفسیرا ژیان) ئەڤ ناڤە ژ ڤێ ئایەتا پیرۆز هاتییە وەرگرتن ﴿ وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا ﴾، خودایێ مەزن ئەڤ قورئانە ب جان و ژیانێ دا نیاسین و دڤێت قورئان ژیانا مە بیت، و دا قورئان ببیتە ژیانا مە، دڤێت ئەم تێ بگەهین و ڕێکا ڤێ تێگەهشتنێ تەفسیرە، و ژ بەر هندێ هەر من ناڤێ ژیانێ دانا سەر چونکی ڕێکە بۆ ژیانێ.

٢. هەر ژ سالا (١٩٩٢)ێ من دەست هاڤێتییە ڤێ تەفسیرێ و سالا (٢٠٠١)ێ یا ب دویماهی هاتی، و ئەگەرێ ڤێ گیرۆبوونێ ئەو بوو من د سەر کاروباڕێت خۆڕا یا چێکری، باراپتر من پشتی نڤێژا سپێدێ و نڤێژا عەیشا یا چێکری چونکی من گەلەك شۆلێت دی هەبوون.

٣. هەتا ئەز نەزڤڕیبامە هەمی تەفسیرێت ل بەر دەستێ خۆ، من تەفسیرا چو ئایەتان بنەجه (تەسبیت) نەدکر.

٤. پشتی تەفسیر ب دویماهی هاتی، ئەز سالەکێ دورست ئایەت ئایەت د گەل سەیدایێ (اسماعیل طه شاهین) و سەیدایێ شەعبان کەهی یێ لێ زڤڕیم، و ب ڕاستی هەردووکان گەلەك یا خۆ ب ڤێ تەفسیرێڤە وەستاندی، نەخاسمە سەیدایێ (اسماعیل طه شاهین)، خودێ خێرا هەردووکان بنڤێسیت، سەرپەرشتیا زمانی و لێزڤڕینا زمانی و ڕێنڤیس، وان یا کری.

٥. هەمی شێوازێت زمانی د ڤێ تەفسیرا کوردیدا ب خەم پێت هاتینە وەرگرتن، ژ پیتێت سویندێ بگرە هەتا دگەهییە شێوازێت تەئکیدێ.

٦. ئارمانجا سەرەکی ژ ڤێ تەفسیرێ ئەوە، تەفسیرا ئایەت ئایەت بکەت بێی تەفسیرا ئایەتێ ب درێژی بگریت، یان ئەگەرێت هاتنە خوارا ئایەتان بێژیت، ژ بەر ڤێ چەندێ من درێژ نەکر، و هیڤییا من ئەوە ڤێ تەفسیرێ شیابیت ئارمانجا خۆ ب جه بینیت.

٧. ب ڤی ڕەنگی کار دهاتە دورستکرن، پاشی د کۆمپیوتەریدا، ئەز و سەیدایێ (اسماعیل طه شاهین) لێ دزڤڕینەڤە، پاشی جارەکا دی ل سەر کۆمپیوتەری دهاتە دورستکرن، پاشی سەیدایێ شەعبان کەهی لێ دزڤڕیڤە، پشتی هنگی دهاتە نەخشەکێشکرن و جارەکا دی ئەز بۆ جارا دویماهییێ لێ دزڤڕیمەڤە.

٨. هندی من شیای من نەڤیایە تەفسیر درێژ ببیت، دا بشێین تەفسیرا هەر بەرپەڕەکی بکەینە فەرۆزا وی بەرپەڕی، دا لێ زڤڕینا تەفسیرا ئایەتێ د گەل خواندنا قورئانێ یا ب ساناهی بیت، و هەر بۆ ڤێ مەرەمێ ژی مە خەتێ قورئانێ مەزنکرییە و مە تەفسیرا چو بەرپەڕان نەبرییە د بەرپەڕەکێ دی یێ قورئانێدا.

٩. دبیت هندەك جاران باش تەفسیرا ئایەتێ یا دیار نەبیت، و پێدڤی ب ڕۆنکرنێ بیت و ئەو زێدەڕۆنکرنە نە ژ ئایەتێ ب خۆ بیت، بەلێ ژ بۆ ڕۆنکرنا تەفسیرا ئایەتێ مە ئەو زێدەڕۆنکرن یا ئینایی و یا کرییە د ناڤبەرا دو کڤانێت ب کوژی دا [﴾و ئەگەر یا د ناڤبەرا ڤان کڤاناندا نەئێتە

خواندن ژی، تەفسیر خەلەت نابیت. و ئەگەر دو پەیڤ ب ئێك ڕامان هاتبن ئێك ژ وان من یا کرییە د ناڤبەرا دو کڤانێت ئاساییدا ( ).

١٠- هندی من شیایی من زاراڤێ دەڤەرا دهۆکێ ب کارئینایییە د تەفسیرێدا نەخاسمە د ئاوایێ کۆمێدا.

١١- ئەگەر ئایەت ژ ئێك ڕامانێ پتر بدەت و هەر تەفسیرەکێ ڕامانەك گرتبیت، و چێدبیت مەخسەدا ئایەتێ هەمی ڕامان بن، من هەمی یێت ئینایین. و ئایەتا هەر تەفسیرەك ب ڕەنگەکێ تەفسیر بکەت و چێ نەبیت ئەڤ تەفسیرە ژ بۆ ئێك ئایەتێ کۆم ببن چونکی نەوەکی ئێکن. و دڤێت ئێك بێتە ژێگرتن، ژێدەرێ سەرەکی بۆ چارەسەرکرنا ڤێ ئێکێ ئەڤ تەفسیرە بوون: تەفسیرا (ابن کثیر) و تەفسیرا (شوکاني).

١٢- ل دۆر تەفسیرا ناڤ و سالۆخەتان (أسماء وصفات) ژێدەرێ سەرەکی تەفسیرا (ابن کثیر)ـە، و بۆ ڤێ چەندێ ئەز دزڤڕیمە تەفسیرا ناڤبری، و من وەکی وێ یێت تەفسیرکرین.

١٣- بۆ ڤێ تەفسیرێ، مفا ژ ڤان ژێدەران هاتییە وەرگرتن: (تفسیر ابن کثیر، مختصر تفسیر الطبري، تفسیر القرطبي، زبدة التفسیر، صفوة البیان، صفوة التفسیر، تفسیر النسفي، مفردات القرآن للأصفهاني، تفسیر مفردات القرآن، المصحف المفسر لمحمد فرید وجدي، تفسیر المراغي)، و تەفسیرێت کوردی: (تەفسیرا ئاسان، تەفسیرا هەژار، تەفسیرا مامۆستا محمد صالح ئیبراهیم).

سۆرەت	ژمارا وێ	بەرپەر	مەکییە یان مەدەنی	سۆرەت	ژمارا وێ	بەرپەر	مەکییە یان مەدەنی	سۆرەت	ژمارا وێ	بەرپەر	مەکییە یان مەدەنی
فاتیحە	١	١	مەکییە	زومەر	٣٩	٤٥٨	مەکییە	مورسەلات	٧٧	٥٨٠	مەکییە
بەقەرە	٢	٢	مەدەنییە	غافر	٤٠	٤٦٧	مەکییە	نەبەء	٧٨	٥٨٢	مەکییە
ئالیعومران	٣	٥٠	مەدەنییە	فصلت	٤١	٤٧٧	مەکییە	نازیعات	٧٩	٥٨٣	مەکییە
نساء	٤	٧٧	مەدەنییە	شوورا	٤٢	٤٨٣	مەکییە	عەبەسە	٨٠	٥٨٥	مەکییە
مائیدە	٥	١٠٦	مەدەنییە	زوخروف	٤٣	٤٨٩	مەکییە	تەکویر	٨١	٥٨٦	مەکییە
ئەنعام	٦	١٢٨	مەکییە	دوخان	٤٤	٤٩٦	مەکییە	انفطار	٨٢	٥٨٧	مەکییە
ئەعراف	٧	١٥١	مەکییە	جاثیة	٤٥	٤٩٩	مەکییە	مطففین	٨٣	٥٨٧	مەکییە
ئەنفال	٨	١٧٧	مەدەنییە	ئەحقاف	٤٦	٥٠٢	مەکییە	ئنشیقاق	٨٤	٥٨٩	مەکییە
تەوبە	٩	١٨٧	مەدەنییە	موحەمەد	٤٧	٥٠٧	مەدەنییە	بروج	٨٥	٥٩٠	مەکییە
یوونس	١٠	٢٠٨	مەکییە	فەتح	٤٨	٥١١	مەدەنییە	طارق	٨٦	٥٩١	مەکییە
هوود	١١	٢٢١	مەکییە	حوجورات	٤٩	٥١٥	مەدەنییە	ئەعلا	٨٧	٥٩١	مەکییە
یووسف	١٢	٢٣٥	مەکییە	قاف	٥٠	٥١٨	مەکییە	غاشیە	٨٨	٥٩٢	مەکییە
رەعەد	١٣	٢٤٩	مەدەنییە	ذاریات	٥١	٥٢٠	مەکییە	فەجر	٨٩	٥٩٣	مەکییە
ئیبراهیم	١٤	٢٥٥	مەکییە	طور	٥٢	٥٢٣	مەکییە	بەلەد	٩٠	٥٩٤	مەکییە
حیجر	١٥	٢٦٢	مەکییە	نەجم	٥٣	٥٢٦	مەکییە	شەمس	٩١	٥٩٥	مەکییە
نەحل	١٦	٢٦٧	مەکییە	قەمەر	٥٤	٥٢٨	مەکییە	لەیل	٩٢	٥٩٥	مەکییە
ئیسراء	١٧	٢٨٢	مەکییە	رەحمان	٥٥	٥٣١	مەکییە	ضحی	٩٣	٥٩٦	مەکییە
کەهف	١٨	٢٩٣	مەکییە	واقیعە	٥٦	٥٣٤	مەکییە	شەرح	٩٤	٥٩٦	مەکییە
مەریەم	١٩	٣٠٥	مەکییە	حەدید	٥٧	٥٣٧	مەدەنییە	تین	٩٥	٥٩٧	مەکییە
طه	٢٠	٣١٢	مەکییە	موجادیلە	٥٨	٥٤٢	مەدەنییە	عەلەق	٩٦	٥٩٧	مەکییە
ئەنبیاء	٢١	٣٢٢	مەکییە	حەشر	٥٩	٥٤٥	مەدەنییە	قەدر	٩٧	٥٩٨	مەکییە

حەج	٢٢	٣٣٢	مەدەنییە	مومتەحینە	٦٠	٥٤٨	مەدەنییە	بەیینە	٩٨	٥٩٨	مەدەنییە
موئمینوون	٢٣	٣٤٢	مەکییە	صف	٦١	٥٥١	مەدەنییە	زەلزەلە	٩٩	٥٩٩	مەدەنییە
نوور	٢٤	٣٥٠	مەدەنییە	جوموعە	٦٢	٥٥٣	مەدەنییە	عادییات	١٠٠	٥٩٩	مەکییە
فورقان	٢٥	٣٥٩	مەکییە	مونافیقون	٦٣	٥٥٤	مەدەنییە	قاریعە	١٠١	٦٠٠	مەکییە
شوعەراء	٢٦	٣٦٧	مەکییە	تەغابون	٦٤	٥٥٦	مەدەنییە	تکاثر	١٠٢	٦٠٠	مەکییە
نەمل	٢٧	٣٧٧	مەکییە	طلاق	٦٥	٥٥٨	مەدەنییە	عصر	١٠٣	٦٠١	مەکییە
قصص	٢٨	٣٨٥	مەکییە	تەحریم	٦٦	٥٦٠	مەدەنییە	هومەزە	١٠٤	٦٠١	مەکییە
عەنکەبووت	٢٩	٣٩٦	مەکییە	مولك	٦٧	٥٦٢	مەکییە	فیل	١٠٥	٦٠١	مەکییە
رووم	٣٠	٤٠٤	مەکییە	قەلەم	٦٨	٥٦٤	مەکییە	قورەیش	١٠٦	٦٠٢	مەکییە
لوقمان	٣١	٤١١	مەکییە	ئەلحاقە	٦٩	٥٦٦	مەکییە	ماعوون	١٠٧	٦٠٢	مەکییە
سەجدە	٣٢	٤١٥	مەکییە	مەعارج	٧٠	٥٦٨	مەکییە	کوثر	١٠٨	٦٠٢	مەکییە
ئەحزاب	٣٣	٤١٨	مەدەنییە	نووح	٧١	٥٧٠	مەکییە	کافیروون	١٠٩	٦٠٣	مەکییە
سەبەء	٣٤	٤٢٨	مەکییە	جن	٧٢	٥٧٢	مەکییە	نصر	١١٠	٦٠٣	مەنییە
فاطر	٣٥	٤٣٤	مەکییە	موززەمل	٧٣	٥٧٤	مەکییە	مەسەد	١١١	٦٠٣	مەکییە
یاسین	٣٦	٤٤٠	مەکییە	مدثر	٧٤	٥٧٥	مەکییە	إخلاص	١١٢	٦٠٤	مەکییە
صافات	٣٧	٤٤٦	مەکییە	ئەلقیامە	٧٥	٥٧٧	مەکییە	فەلەق	١١٣	٦٠٤	مەکییە
صاد	٣٨	٤٥٣	مەکییە	ئینسان	٧٦	٥٧٨	مەدەنییە	ناس	١١٤	٦٠٤	مەکییە

ـم نیشانا ڕاوەستیانا پێدڤییە، وەکی ڤێ ئایەتێ ﴿ ۞ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴾ دڤێت ل سەر پەیڤا (يَسْمَعُونَ) ڕاوەستیان هەبیت.

لا نیشانا نەڕاوەستیانێیە. وەکی: ﴿ الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴾.

صلى نیشانا هندێیە نەڕاوەستیان باشترە، د گەل دورستیا ڕاوەستیانێ، وەکی: ﴿ وَإِن يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِن يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾.

قلى نیشانا هندێیە ڕاوەستیان باشترە، وەکی: ﴿ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِم مَّا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا ﴾

ج نیشانا دورستیا ڕاوەستیانێیە، و ڕاوەستیان و نەڕاوەستیان وەکی ئێکە، وەکی: ﴿ نَّحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴾.

∴ ∴ نیشانا هندێیە، دورستە ل جهەکی ڕاوەستیان هەبیت، نە ل هەردو جهان، وەکی: ﴿ ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴾

٥ نیشانا حەرفا زێدەیە و نائێتە خواندن، وەکی: ﴿ أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴾، ﴿ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْيدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴾،

ο نیشانا زێدەیا پیتێیە ئەگەر بێتە لێکدان، و نائێتە خواندن، وەکی ﴿ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ﴾، ﴿ لَّٰكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴾.

ـه نیشانا ساکنیا حەرفێیە، وەکی: ﴿ قَدْ سَمِعَ ﴾، ﴿ أَوَعَظْتَ ﴾.

م نیشانە ل سەر (ئیقلابێ) ئانکو: وەرگێڕانا پیتێ، وەکی: ﴿ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴾، ﴿ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴾، ﴿ فَكَانَتْ هَبَاءً مُّنبَثًّا ﴾.

ٌ ً ٍ نیشانە ل سەر دیارەکرنا تەنوینێ، وەکی: ﴿ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾، ﴿ لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا (٢٤) إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴾، ﴿ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ (٧) ﴾.

ٌّ ًّ ٍّ نیشانە ل سەر ئیدغامێ (پیتێ بکەیە د ناڤ پیتێدا) یان نەئاشکراکرنا تەنوینێ ﴿ اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُم بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴾.

ا ، و ، ن نیشانە ل سەر وێ چەندێ کو دڤێت ئەو پیتێت هاتینە هێلان بێنە خواندن، وەکی: ﴿ ذَٰلِكَ الْكِتَابُ ﴾، ﴿ يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُم ﴾، ﴿ وَكَذَٰلِكَ نُنجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴾.

س نیشانە ل سەر پێدڤیا خواندنا (س) شوینا (ص) ئەڤە ئەگەر (س) ل سەر پیتا (ص) هاتە دانان. وەکی: ﴿ وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ ﴾، و ئەگەر پیتا (س) ل بن پیتا (ص) هاتە دانان، هنگی صاد بێتە خواندن بەلاڤترە، وەکی: ﴿ الْمُصَيْطِرُونَ ﴾.

~ نیشانە ل سەر مەددا (کێشانا) درێژ وەکی: ﴿ سِيءَ بِهِمْ ﴾، ﴿ الم ﴾، ﴿ الطَّامَّةُ ﴾، ﴿ شُفَعَاءَ ﴾.

۞ نیشانە ل سەر دەستپێکا جوزئا و ئەحزابا و چارێك و نیڤ و سێکا وان.

○ نیشانە ل سەر دویماهییا ئایەتێ و هەژمارا وێ.

۩ نیشانە ل سەر جهێ سوجدەیێ، و پێدڤیا وێ، وەکی: ﴿ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِن دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ (٤٩) يَخَافُونَ رَبَّهُم مِّن فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ۩ ﴾